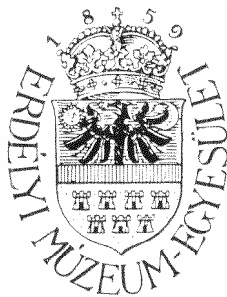

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
=====VII. 3.=====

AZ ERDÉLYI FEJEDELMEK
KIRÁLYI KÖNYVEI
I.

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2005

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII. 3.

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII.

AZ ERDÉLYI FEJEDELMEK
KIRÁLYI KÖNYVEI
I.
1569–1602

JÁNOS ZSIGMOND
BÁTHORY KRISTÓF
BÁTHORY ZSIGMOND
KIRÁLYI KÖNYVEI

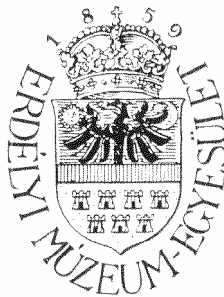
AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2005

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII. 3.

BÁTHORY ZSIGMOND
KIRÁLYI KÖNYVEI
1582–1602

Mutatókkal és jegyzetekkel regesztákban közléteszi

FEJÉR TAMÁS
RÁCZ ETELKA
SZÁSZ ANIKÓ

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2005

A kiadást
az Arany János Közalapítvány a Tudományért,

a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
a Nemzeti Kulturális Alapprogram,
a Magyar Országos Levéltár,
a Gróf Mikó Imre Alapítvány
és a Pro Professione Alapítvány támogatta

A sorozatot szerkeszti
és e kötetet lektorálta
JAKÓ ZSIGMOND

Felelős kiadó Sipos Gábor

ISBN 973-8231-40-X

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Tördelés: Czirmay Ágnes

ELŐJÁRÓBAN

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyvei I. kötetének folytatásaként e második rész csaknem minden tekintetben az első rész közzétételében alkalmazott elveket és szabályokat követi. A kivonatolást a munkatársak közösen végezték, a regeszták elkészülte után azonban a feladatkörök pontosan elkülönültek: Fejér Tamás a kivonatoknak az eredetiekkel való összevetését, Rácz Etelka a helynevek azonosítását végezte el, Szász Anikó pedig a kivonatok minden részletre kiterjedő tárgy- és személynév mutatóját állította össze. A kiadvány első részéhez képest e kötetben újítást jelent, hogy két magyar nyelvű bejegyzést (78., 99. sz.) teljes szöveggel közlünk, ugyanis ezeknek kivonatolásával a kutatás számára fontos adatok veszhetek volna el. Az 1590. december 25-e után kelt és egyházi ünnepek szerint datált bejegyzések keltezését – mely a regeszta szövegébe a mai naptár szerint került be, és ezt a latin dátum követi rövidített alakban, zárójelek között – az új, Gergely-féle naptár szerint oldottuk fel, minthogy az 1590. szeptemberi 21-i gyulafehérvári országgyűlésen a rendek hozzájárultak ennek bevezetéséhez folyó év karácsony napjával kezdődően.

E kötet esetében is nagy hangsúlyt fektettünk a mutatókra, amelyek tartalmazzák a regesztákban és jegyzetekben előforduló összes hely- és személynévet, illetőleg azokat a tárgyi címszavakat, melyek számot tarthatnak a kutatók érdeklődésére. E részletes mutatókkal – amint már említettük – tulajdonképpen a fejedelemségkori Erdély történelmi archontológiájának és topográfiájának összeállítását kívánjuk előkészíteni. A közölt anyag terjedelme szükségessé tette, hogy a használat megkönnyítése, valamint az áttekinthetőség érdekében a mutató szerkezetén – az előző kötethez viszonyítva – némileg változtassunk. A különböző világi és egyházi tisztségek viselőire vonatkozó adatok gyűjtésekor a már közölt források és az irodalom mellett átnéztük a gyulafehérvári káptalan, illetve a kolozsmonostori konvent 16. század végi jegyzőkönyveinek gazdag anyagát is. Ennek köszönhetően tovább pontosíthattuk sok személy életpályáját, hivatalviselésének évkörét, stb. A mutató ilyen bővítése, úgy gondoljuk, elősegítheti a kivonatok felhasználását.

A kivonatolt kötetek székelyföldi vonatkozásait a bejegyzések típusára, keltezésére és a kedvezményezett nevére utaló rövid kivonatok formájában Vass Miklós (A királyi könyvek székely oklevelei I–IX. In: EM 17/1900), illetve Szádeczky Lajos (SzOkl V. 171–176) közölte, Szolnok-Doboka

vármegye monográfiájának szerzői pedig szintén átnézték e kéziratokat kiadványuk számára. Az előbbi két közlésre nem utaltunk a jegyzetekben, az utóbbit is csak akkor jelöltük, ha azt a szöveg fontossága vagy terjedelme indokoltta. Lényegesnek találtuk azonban felhívni a figyelmet arra, hogy a feldolgozott anyag bizonyos része már korábban beépült a magyar történeti kutatásba, jóllehet nem forrásközlés, hanem többnyire feldolgozások útján. Igyekeztünk ezekre is – a lehetőség szerint – utalni a jegyzetekben.

Munkaközösségünk köszönettel tartozik az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek, amely a kezdetektől fogva felvállalta, támogatta és lehetővé tette Kutatóintézetében eddigi tevékenységünk zavartalan folytatását, valamint a fellelkeskedő Királyi Könyveket őrző Magyar Országos Levéltárnak és tisztviselőinek, amiért a meglehetősen rövid időszakokra korlátozódó budapesti kutatásainkat minél eredményesebbekké tették. Szintén köszönettel tartozunk Dr. Tóth Péter miskolci professzor úrnak, aki a kivonatolás kezdeti nehézségei idején Báthory Zsigmond Királyi Könyvei közel 250 bejegyzésének csaknem szószerinti fordítását engedte át munkaközösségünknek. Ezeket alkalomadtán hasznos segédeszközként vehettük igénybe, ugyanis induláskor e fordításokon ellenőrizhettük saját munkánkat. Miután azonban mi kezdetől fogva regeszta-kiadványban gondolkoztunk, saját kivonatolási szabályzatunk és gyakorlatunk kialakítását követően legfeljebb csak teljes átdolgozás után használhattuk ezeket a fordításokat.

Mindenekelőtt azonban Jakó Zsigmond professzor úrnak mondunk köszönetet, aki voltaképpen bevezette munkaközösségünket az igényes forrásfeltárás- és kiadás fáradságos és felelős munkájába, mindvégig figyelemmel követte e kiadvány sorsát, rendszeresített megbeszéléseken felbecsülhetetlen segítséget nyújtott e kötet munkálatai során felmerült problémák megoldásában, a szakmai lektorálás közben pedig számos pontatlanságra és hiányságra hívta fel a figyelmünket, illetve javasolt megoldásokat.

Kolozsvárott, 2005. január 1-én, az Erdélyi Történelmi Adatok elindításának százötvenedik esztendejében.

A SZERZŐK

BEVEZETÉS, FORRÁSOK, RÖVIDÍTÉSEK

BÁTHORY ZSIGMOND KIRÁLYI KÖNYVEIRŐL (1582–1602)

Báthory Zsigmond fejedelem Báthory Kristóf vajda és Bocskai Erzsébet, a későbbi fejedelem Bocskai István nővére gyermekeként 1572-ben¹ született. Hogy biztosítsa családjá számára a fejedelemséget, apja kevéssel halála előtt (1581. május 27) a május 1-re összehívott kolozsvári országgyűlésen a még gyermek Zsigmondot az erdélyi rendekkel utódjául választotta. Halálával azonban testvére, István lengyel király Zsigmond kiskorúsága idejére az ország igazgatását előbb a 12 tanácsúrból álló ún. kormányzótanácsra, majd miután nyilvánvalóvá váltak e vezetési forma működési gyengéi, 1583. márciusában azt a praesesekből: Kendi Sándorból, Kovacsóczy Farkas kancellárból és Sombori Lászlóból álló három személyes elnökségre (praesidium) bízta. Kétévi tevékenység után Báthory István feloszlatta e triumvirátust is, és 1585. májusában Giczey János váradi kapitányt nevezte ki Erdély kormányzójává, aki 1588. decemberében bekövetkezett lemondásáig tulajdonképpen a lengyel király „helytartójaként” irányította a fejedelemséget. Ekkor a medgyesi országgyűlés Zsigmondot nagykorúsította és ténylegesen fejedelmi jogaiba helyezte, aki ezáltal átvette az önálló kormányzást.

Uralkodásával az erdélyi fejedelemség egyik legválságosabb korszaka kezdődött el. Könnyen befolyásolható, ingatag egyénisége és politikája ugyanis csaknem a teljes pusztulásba sodorta az országot. A törökellenes/háborús párt egyik vezéralakja Bocskai István váradi főkapitány és Carillo Alfonz jezsuita, a fejedelem gyóntatója és egyik legbensőbb politikai tanácsadója befolyására már 1594. februárjában a Portától való elszakadás mellett döntött, és fel is vette a kapcsolatot I. Rudolf német-római császárral és magyar királlyal a szövetség megkötése érdekében. Az országgyűlés azonban vonakodott a Portával való szakítást kimondani, ezért Zsigmond júliusban lemondott a fejedelemségről és kormányzói minőségben unokatestvérére, Báthory Boldizsárra ruházta a hatalmat, de azt a következő hónapban már visszavette. Ezt követően Kendy Sándort és Báthory Boldizsárt több más török-párti/békepárti főúrral együtt letartóztatta (aug. 28) és, hogy az országgyűlést megfélemlítse, kivégeztette, október 5-én pedig Mihály havasalföldi és Aron Tiranul moldvai vajdákkal csatlakozott a Keresztény Ligához.

Bocskai István hosszas alkudozások után kötötte meg Prágában Zsigmond nevében az 1595. január 28-i szövetségi szerződést I. Rudolf császárral. Ezzel a fejedelemség formálisan is elszakította azokat a szálakat, amelyek akkor már fél évszázada fűzték vazallusként a Portához, és egyben Erdélynek a 15 éves háborúba való 1594. évi belépését is szentesítette. E szerződés főbb pontjai értelmében mindkét fél folytatja a háborút a török ellen, a szövetségbe Moldvát és Havasalföldet is bevonják, az Oszmán Birodalom ellen kölcsönösen segítik egymást, a császári udvar pedig elismeri Zsigmond fejedelmi címét és örökösödési jogát Erdélyre és a Részekre, valamint Habsburg-házból való feleséget ígér neki (a választás később Mária Krisztianna főhercegnőre esett). Ezek ellenében Zsigmond elismerte a magyar

¹ Ezzel szemben Szamosközy szerint 1573-ban született Váradon. Vö. MHHScrip XXX. 9–10.

király felségjogát az említett területekre vonatkozóan és azt, hogy a Báthoryak férfiágának kihalásával fejedelemsége visszaszáll a magyar koronára. Báthory 1595. május 20-án Mihály havasalföldi vajdával, június 3-án pedig Ștefan Răzvan moldvai vajdával kötött szerződést, mely szerint ezek elismerik Zsigmondot hűbéruruknak, az utóbbi pedig katonai segítséget ígért a török ellenében. A törökellenes harcok eredményeként a fejedelemnek sikerült visszafoglalnia Lippát (aug. 18) és Jenőt (okt. 22), 1595. október 28-án Giurgiunál pedig Mihály vajda támogatásával és Bocskai István fővezérlete alatt fényes győzelmet aratott Szinán nagyvezér hadai fölött. Minthogy a következő évben az erdélyiek Miksa főherceg seregével együtt Mezőkeresztesnél csatát vesztek (1596. okt. 26–28), és a továbbiakban az ígért császári segítség is elmaradt, Báthory 1598. március 23. előtt újra lemondott a fejedelemségről, az országot átadta I. Rudolfnak Oppeln és Ratibor sziléziai hercegség, 50 000 tallér évjáradék, valamint a császár ama ígérete fejében, hogy Rómában javasolni fogja bíborosi kinevezését, majd elhagyta Erdélyt.

A fejedelemség kormányzását I. Rudolf megbízásából névleg Zsigmond felesége, Mária Krisztierna (1598. ápr. 18), ténylegesen pedig a császári biztosok vették át, később pedig a császár Miksa főherceget nevezte ki Erdély kormányzójává. Az utóbbi azonban csak Kassáig jutott el, Zsigmond ugyanis már 1598 nyarán megváltoztatta elhatározását, és miután augusztus 20-án bevonult Kolozsvárra, őt a szászsebesi országgyűlés (aug. 22) ismét elismerte fejedelemnek és 1599. március 21-ig a császári biztosok által országos kapitányi tisztétől megfosztott Bocskai István támogatásával újra az ország élén találjuk. Ekkor ismét lemondott a trónról. Ez alkalommal a Lengyelországból Erdélybe hívott nagybátyja, Báthory András bíboros javára (1599. márc. 29), aki november 3-án bekövetkezett haláláig viselte e címet. Rövid uralkodása alatt 1599. október 28-án döntő vereséget szenvedett a sellenberki csatában a császár által támogatott Mihály vajdától, aki november 1-én bevonult Gyulafehérvárra és a császár helytartójaként irányította a fejedelemséget. Erdély látszólag ismét visszatért a Habsburgok fennhatósága alá, valójában azonban a tényleges hatalmat Mihály vajda gyakorolta, ami hamarosan kihívta mind a császári udvar, mind az erdélyi rendek ellenállását. Mihály uralmának az ellene forduló erdélyi rendek Giorgio Basta felsőmagyarországi főkapitány segítségével vetettek véget, miután a vajda Miriszlónál 1600. szeptember 18-án vereséget szenvedett és Erdély feladására kényszerült. Mihály vajda bukásával Erdély kormányzata 1602. márciusáig tulajdonképpen a tanácsurak kezébe ment át, akik közül előbb Mihály vajda, majd pedig az ellene felkelő rendek által is országos főkapitánnyá választott Csáky István játszott meghatározó szerepet. A rendek által Lengyelországból hazahívott Zsigmond 1601. április 3-án újból elfoglalta a trónt, a császári udvar azonban Basta és a nemrég elűzött Mihály vajda csapataival próbálta megakadályozni Erdély elvesztését. A Basta rémuralmát megelégedő nemesség Zsigmondot támogatta, aki azonban Goroszlónál 1601. augusztus 3-án Basta és Mihály vajda hadaitól vereséget szenvedett, és Moldvába menekült. Így Erdély a Habsburg-ház uralma alá került, és az udvar augusztus 19-én Bastával meggyilkoltatta a Bécs számára kényelmetlenné lett Mihály vajdát.

A Moldvából 1601. augusztus végén negyedszer és utoljára visszatérő Báthory Zsigmond 1602. júniusában újra lemondott, és az országot átadta Rudolfnak. Ennek nevében Basta, miután az újabb Habsburg hatalomátvételt elutasító Székely Mózes által vezetett erdélyi sereget Tövis mellett legyőzte (júl. 2), a császári biztosok visszaérkezéséig (dec. 23)

átvette a kormányzást Erdélyben. Báthory Zsigmond 1602. július 26-án végleg elhagyta az országot és 1613. március 27-én bekövetkezett haláláig Csehországban a császár kegyelemkenyerén élt.² Noha Székely Mózes 1603. májusában még felvette a fejedelmi címet, az átmeneti sikerek után azonban a császári udvar törökellenes politikáját támogató Radu Șerban havaselvi vajda elleni brassói csatában (1603. júl. 17) döntő vereséget szenvedett, és ő maga is elesett a csatátéren, Erdély pedig egészen a Bocskai István által elindított felkelésig (1604. szept. 29) a Habsburgok kezén maradt.

Báthory Zsigmond korából két Királyi Könyv maradt meg az erdélyi káptalannak a Magyar Országos Levéltárban (MOL) őrzött hiteleshelyi részében, egy-egy pedig a kolozsmonostori konventnek ugyancsak a MOL-ban őrzött hiteleshelyi levéltárában, illetőleg a bécsi Pénzügyminisztériumi és Udvari Kamarai levéltárban. Az bizonyos, hogy uralkodása idején ennél több kötet keletkezett³, ezek azonban mind elpusztultak a 16. század végi és 17. század eleji, valamint az 1657. évi lengyelországi hadjáratot követő uralmi válság idején. Ismeretes, hogy Zsigmond az 1598. évi lemondásakor elégettette a fejedelmi levéltárat⁴, a goroszlói csata után pedig Basta és Mihály vajda katonái által a fejedelmi székhelyen véghezvitt fosztogatások során a káptalani levéltár anyaga is súlyos veszteségeket szenvedett.⁵ Gyulafehérvár 1658. évi feldúlását a káptalani levéltár úgy vészelte át, hogy Taracközi Ferenc levélkereső az iratanyag legföltettebb részét, beleértve a Királyi Könyveket is, Szebenbe menekítette.⁶ A Bárdi-féle elenchusok tanúsága szerint ekkor Báthory Zsigmondnak már csak az 1582–1585. és az 1587–1589. évi Királyi Könyvei voltak a káptalani levéltárban. Az 1590–1591. évi kötete, akárcsak János Zsigmond 1569–1570. évi Királyi Könyve, bizonyára Szalárdi János révén került a kolozsmonostori konvent levéltárába.⁷ Az utolsó, 1601–1602. évi Liber Regiusa pedig feltehetően Basta, illetőleg környezete útján került ki Erdélyből, de nem kizárt az sem, hogy utolsó lemondásakor maga Báthory Zsigmond vitte magával, majd az ő halála után került a császári udvarba.

Mint hogy az elpusztult középkori magyar Királyi Könyvekhez hasonlóan az erdélyieknek is teljes hitelességet és bizonyítási erőt tulajdonítottak, peres ügyekben a bíróság előtt döntő erővel bírtak, a felek kérésére pedig hiteles átiratot állítottak ki a bejegyzésekről. A kolozsmonostori konvent levéltárában Báthory Zsigmond korából fennmaradt kancelláriai formuláskönyv egy olyan fejedelmi kerestetőlevelet (requisitoria) tartalmaz, amely a Királyi Könyvből átirat készítését rendeli el Kovácsóczy Farkas kancellárnak.⁸ Eszerint a kan-

² Jóllehet e mozgalmas korszakra vonatkozóan meglehetősen gazdag forrásanyag (pl. EOE III. 1877. 162–259; 363–504. IV. 1878. 101–338; 415–589. V. 1879. 77–121. — MonVatHung II/3. — Kruppa), illetve számos értekezés (pl. Szádeczky: Mihály vajda — Szilas) jelent meg, Báthory Zsigmond életéről, valamint uralkodásáról mindeddig nem született korszerű monográfia.

³ 1595-ben is vezettek Királyi Könyvet, vö. 15. jegyzet.

⁴ MHHScript XXVIII. 47. — Szamosközy 64–65. — Jakó: Fejedelmi lt 108–109.

⁵ Trócsányi: Kormányhatósági lt 128.

⁶ Szalárdi 439. — Jakó: Fejedelmi lt 112–113.

⁷ ErdKirKv VII/1. 18–19.

⁸ „Requisitoria in libro vaivodali. Sigismundus etc. Magnifico domino Volphgango Kowachoczy, cancellario et consiliario nostro, salutem et favorem. Exponitur nobis in persona T. qualiter paria

cellár feladatköréhez tartozott a felek által igényelt bejegyzés kikeresése, szóról-szóra való átírása és megpecsételése, de ez egyben arra is bizonyíték, hogy a kancelláriai ügyintézés során eléggé gyakori lehetett ilyen átírat készítése, tekintettel arra, hogy a formuláskönyvek az ügyvitel szempontjából jellemző, gyakrabban előforduló szövegeket tartalmazzák. Basta 1603. január 18-án kelt mandatumában már az erdélyi káptalan levélkeresőitől kéri a Báthory Kristóf és Zsigmond által a dési sóvágóknak adott kiváltságlevél kikeresését és átírását a Királyi Könyvekből, melyet a levélkeresők – miután szövegét az 1590–1591. évi kötetben megtalálták – január 21-re teljesítettek is.⁹ A fenti adatok arra engednek következtetni,

quarundam litterarum consensualium super perennali venditione et fassione totalis et integre possessionis Egerfalwa vocatae, in comitatu Hunyadiensi existentis, per nobilem quondam T. egregio quondam Michaeli Roman facta, in libro vaivodali descripta haberentur, quarum paribus ad praesens idem exponens pro iurium suorum tuitione et defensione plurimum indigeret essentque ipsi necessaria. Proinde harum serie te requirimus, ut acceptis praesentibus, paria praescriptorum litterarum consensualium in praedicto libro vaivodali diligenter requirere et reinvenire, requisitarumque et reinventarum tenorem et continentiam in transumpto litterarum, sub sigillo nostro memoratae exponenti iurium suorum uberiores ad cautelam necessariam extradari et emanari facere debeas et tenearis. Cavens tamen, ne fraus aut dolus in hac parte eveniat aliqualis. Datum etc. In dorso scribendum est: Magnifico domino T. cancellario et consiliario nostro. Pro nobili T. de T. Requisitoria.” Styliarium cancellariae Sigismundi Báthory. MOL, F 15: 12. 271. jelzet alatt. Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött formulariuma (KvEKt, Formularium, Ms 999) is tartalmaz egy, az előbbihez hasonló szövegezésű kerestetőlevelet (Requisitoria in libro vaivodali ad dominum cancellarium, f. 95^r), valamint két olyan formulát, melyek a Királyi Könyvekben fellelt bejegyzéseket írják át (Transsumptum ex vaivodalibus f. 36^r–36^v, valamint Super extraditione litterarum in libro vaivodali inventarum f. 95^r–95^v). Az utóbbiak közül egyiket teljes szöveggel adjuk:

„Nos Sigismundus etc. Memoriae commendamus tenore praesentium, quod magnificus dominus Volfgangus Kowachioczy cancellarius et consiliarius noster nostram personaliter veniens in praesentiam, retulit nobis in hunc modum: Qualiter ipse quasdam litteras requisitorias pro parte nobilis dominae Annae Rakoczy, consortis egregii Ioannis Simon de Caransebes confectas et emanatas, ipsique praeceptorie sonantes recepisset in haec verba: Sigismundus Bathory etc. Hic tota requisitoria est describenda, quo descripta, sic exordiendo: Quibus receptis, ipsoque huiusmodi mandato nostro satisfacere volente habita diligenti revolutione librorum vaivodali eus temporis per diligentem investigationem et requisitionem quasdam litteras nostras novae donationis factum praescriptorum bonorum et iurium possessionariorum invenire fecisset, tali sub tenore: Nos Sigismundus etc. Datum etc. Quas nos de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali praesentibus litteris nostris patenter inseri et inscribi facientes, memoratae T. iurium suorum futura pro cautela necessaria ad fidelem praefati domini cancellarii nostri relationem sub sigillo nostro extradandas duximus et concedendas communi iusticia et aequitate requirente. Datum Albae Iuliae die etc.” (f. 95^r–95^v)

⁹ Liber Regius Sigismundi Rákóczy 1607–1608. MOL, F 1: 7. f. 117^v–118^v jelzet alatt. Az átírt bejegyzés Liber Regius Batorianus 1591. MOL, F 15: 11. f. 306^r–306^v jelzet alatt található (1623. sz). 1603. januárjában tehát az 1590–1591. évi Királyi Könyvet még a káptalan levéltárában őrizték.

hogy Báthory Zsigmond korában – vagy legalábbis második lemondásáig (1598) – a Királyi Könyveket a fejedelmi levéltárban őrizték, de az azt követő zavaros időkben, amikor a fejedelmi hatalom megingott, a politikai élet folyamatossága pedig több ízben megszakadt, a rendek az országos érdekű iratokat, köztük a Liber Regiusokat is, bizonyos időre áthelyezték a nagyobb biztonságot nyújtó káptalani levéltárba.¹⁰ De arról is tanúskodnak, hogy a Liber Regiusokat olykor Vajdai Könyveknek (Liber Vaivodalis) is nevezték.¹¹

Az iktatást végző kancelláriai alkalmazottak által a bejegyzésekhez fűzött jegyzetek nemcsak a Királyi Könyvek vezetésével kapcsolatos ügyvitel, hanem az egész kancelláriai ügyintézés megismeréséhez is hozzásegítenek.¹² E jegyzetek közül a leggyakoribbak azok, amelyek többnyire a fejedelem parancsára a bejegyzés szövegén végzett változtatásokra utalnak.¹³ Jelenlegi szűkös ismereteink nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy ténylegesen kik végezték Báthory Zsigmond kancelláriáján a Királyi Könyvek vezetését. Míg a káptalani jegyzőkönyveket többnyire egy levélkereső vezette, addig az egyes Királyi Könyvekben minden kétséget kizáróan több kézírás meglehetősen gyakran és rendszertelenül váltogatja egymást. E kézírások arról tanúskodnak, hogy nemcsak a secretariusok, akik munkaköréhez tartozhatott a regisztrálás végzése, hanem a kancelláriai íródeákok vagy nótáriusok is másoltak be szövegeket a Királyi Könyvekbe. Jóllehet ezek azonosítása csak a minden apró részletre kiterjedő írásösszehasonlítás alapján végezhető el,

¹⁰ Jakó: Fejedelmi lt 109.

¹¹ L. a 8. jegyzetet.

¹² Pl. *Correcta ex iussu generosi domini Nicolai Bogathy procancellarii* (1710. sz.); *Correcta in vocabulo possessionis Babocz, et loco illius scriptae sunt in litteris aliis donationalibus Zotelke, etc. iussu domini Nicolai Bogathy* (1735. sz.); *Correcta ex iussu generosi domini Nicolai Bogathy procancellarii serenissimi domini principis* (1893. sz.). Eszerint a javításokat bizonyos esetekben a kancellárhelyettes parancsára hajtották végre. Trócsányinak nincs tudomása Bogáthi Miklós tanácsúr kancellárhelyettesi (procancellarius) tisztségéről. Vö. Trócsányi: Központi kormányzat 26. Kancellárhelyettesi minőségben jelenik meg 1576-ban Sulyok Imre tanácsúr is. (Vö. Teutsch 219–220, 221–222.) Kancellárhelyettesi szerepkőről Trócsányi csak az 1634-es évek utáni korszakra vonatkozóan beszél. (I. m. 183–184).

¹³ Egyes jegyzetek csak általában utalnak a javításra: *Correcta est haec donatio iussu illustrissimi principis* (366. sz.); *Correcta ex mandato speciali illustrissimi principis* (1180. sz.); *Reformata ex commissione principis* (1195. sz.). — Mások többé-kevésbé pontosan elárulják, hogy a bejegyzés szövegén milyen módosításokat eszközöltek: *Haec clausula est omissa iussu illustrissimi principis* (271. sz.); *Correcta iussu illustrissimi principis propter particulam additam* (876. sz.); *Reformatae ex speciali mandato ilustrissimi principis die et anno notato* (1168. sz.). — Több jegyzet utal arra, hogy az illető bejegyzés eredetijét nem adták ki, visszavonták vagy érvénytelenítették: *Retenta est haec donatio iussu principis illustrissimi* (910. sz.); *Non sunt extradatae, sed potius invalidatae, cassatae et annihilatae* (1775. sz.). — Egyes jegyzetkből pedig az derül ki, hogy a bejegyzés javított szövegét újra bemásolták: *Haec tabula testamentaria reformata ex iussu illustrissimi principis etc. et inferius denuo descripta* (733. sz.); *Correcta et inferius denuo scripta* (843. sz.); *Haec donatio inferius descripta reperietur* (958. sz.) stb.

a kézírások és az író személyek meghatározása elengedhetetlenül szükséges az egyes kancelláriai feladatkörök pontosabb körülhatárolásához.

A bemásolás feltételeit nem ismerjük. Még a magyarországi Királyi Könyvek esetében is csak a 18. századból maradt meg ilyen szabályzat, amely szerint a bejegyzésekért bizonyos taksát kellett fizetnie a kedvezményezettnek.¹⁴ Báthory Zsigmond korára vonatkozóan előkerült azonban egy olyan adat, mely fényt vethet a kancelláriának a Királyi Könyvekkel kapcsolatos ügyvitelére is: eszerint 1595-ben Kolozsvár tanácsának küldöttje bizonyos birtokokra vonatkozó adománylevél megíratásáért 24 forintot fizetett, az íródeáknak pedig egy tallért adott, hogy a Királyi Könyvbe soron kívül, mihamarabb beírja.¹⁵ A bevezetésre tehát általában az oklevél kiállítása után került sor, ez pedig a bemásolandó okiratok időrendjének felbomlásához vezetett.¹⁶ A kancellárián kibocsátott oklevelek közül pedig feltehetően csak azokat vezették be a Királyi Könyvekbe, amelyek esetében az oklevelet elnyerő fél igényelte a regisztrálást, illetőleg kifizette az ezért járó díjat.

*

Kiadványunk Báthory Zsigmond korából a Királyi Könyvek alábbi köteteinek kivonatait tartalmazza:

1582–1585. Eredeti kézírata az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi levéltárában F1: 3 jelzet alatt található. A 330x212 mm méretű papírkézirat 333 számozott levélből áll, melyek közül a f. 333^v üres. A kézirat elejéhez a kötéskor két üres lapot, a végéhez pedig még egyet csatoltak. A 2. üres lap alján „Imus Liber Regius Sigismundi Bathori” bejegyzés olvasható. A kötet anyagáról Bárdi István levélkereső által készített elenchus a bizonyítéka annak, hogy a kézirat lapszámozását ő végezte. Bárdi többször tévedett a számozás során, ugyanis a f. 276^v-t külön megszámozta, így a tulajdonképpeni 277. levélnél 278-ra ugrik a lapszámozás, és ennek következtében a kötet 334. lap terjedelmű. A lapszámozás a f. 253 után 154-re, a 286. után pedig 187-re megy vissza, de mindkét esetben a következő lapokon már helyes a számozás. A 15–30. levelek közt, a 290. levéltől pedig folyamatosan a kézirat végéig egy másik számozással is találkozunk, ezeket a lapszámokat azonban csaknem minden esetben kihúzták. Ezt a korábbi, de hiányos és hibás számozást bizonyosan Bárdi érvénytelenítette az egész kötetre kiterjedő folyamatos számozása során. A kézirat vízjelei a kolozsvári (f. 1–179), a brassói (f. 182–321, 325–334), valamint a kaufbeureni (Németország) papírmalmot (f. 323, 328) jelölik meg a felhasznált papíros származási helyeként.¹⁷ A kézirathoz később csatolt említett üres lapokon vízjel nem mutatkozik. Egészében véve a kötet jó állapotban maradt ránk. Kötéstáblája 338x220 mm méretű papírlemez, gerincén barna bőr, a 19–20. század fordulójáról. E kötet elenchusa a káptalani jegyzőkönyvek elenchusait és ezek mutatóját tartal-

¹⁴ KirKv (Tartalomjegyzék: Adatbázis).

¹⁵ „1595: Az Tanachi bochatot ala feieruarra Vrunkhöz az faluk Donatioya meg iratsaert, es el hozasaert ... attam az Donatio meg irasaert f 24 ... Az király keoniwben hagi hamareb be iriak attam az Deaknak egy tallert.” SzT VI. 946.

¹⁶ Vö. ErdKirKv I/2. 173–174.

¹⁷ A vízjelek azonosításánál az alábbi munkákat használtuk: Briquet — LtKözl 60/1989 (Jakó Zsigmond). — Jakó: Filigrane — Mareş.

mazó segédkönyvben, pontosabban az Adam primus homo és Deus ad auxilium meum elnevezésű protocollumok lajstromai között található.¹⁸ Ezt a segédkönyvet, mint említettük, Bárdi István requisitor és fejedelmi bibliothecarius állította össze.¹⁹

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek egységesített sorozatában Báthory Zsigmond 1582–1583. évi Liber Regiusát a III. sorszámmal jelöltük.

*

1587–1589. Eredeti kézirata az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi levéltárában F1: 4 jelzet alatt található. A 315x210/213 mm méretű papírkézirat 627 oldal terjedelmű, melyek közül a 446–447. oldalakat tartalmazó lap kiszakadt, a 611–612. oldalak közt pedig – a folyamatos számozás ellenére – még egy lap bizonyosan volt, mert a 610. oldalon elkezdődő bejegyzés szövegének a középső része hiányzik. A kötet utolsó bejegyzésének szövege is csonka. Ezekhez a kötet elején négy, a 445–448. oldalak között, illetve a kézirát végén pedig még két-két üres lap csatlakozik. A 3. üres lap alján a következő bejegyzés olvasható: „2dus Liber Regius Sigismundi Bathori”. A kézirát elenchusának írása alapján egyértelműen megállapítható, hogy e kötetet is Bárdi István számozta meg. A paginálás során Bárdi ugyan a 31. oldalról a 33-ra, a 210-ről a 213-ra, a 270-ről pedig 280-ra ugrott át a számozással, de ezeken az oldalakon található bejegyzések szövegei hiánytalanok. A 367. oldalszámot tévedésből egymásután kétszer is jelölte. A 17. oldalon a Bárdi-féle számozás mellett egy másik paginálás is feltűnik, mely a 42. oldaltól válik rendszeressé és egészen a 99. oldalig folytatódik. A 99. oldal után csak foliálás van a 111^v-ig – ez egyébként a kézirát végéig tart –, de Bárdi a 112. laptól újból visszatért a paginálásra, és ettől kezdődően egészen a kötet végéig úgy járt el, hogy a lapszámokat kihúzta vagy ráírta az oldalszámokat. E kötet bejegyzéseinek kézirátbeli helyét tehát a Bárdi-féle számozás szerint adjuk. A kézirát 614. és 615. oldalait tartalmazó lapját az erdélyi káptalan levélkeresői 1786. július 5-i oklevelükben átirták, eredetijét azonban nem tették vissza helyére, hanem az átirat mellett hagyták.²⁰ A vízjelek a papír németországi eredetét bizonyítják, pontosabban a kempteni (1–613) és a memmingeni (614–615., 624–625) papírmalmokban állították elő. A kötethez utólag csatolt üres lapok eredetéről egyelőre csak az állapítható meg, hogy azok nem Erdélyben készültek. A kötet elenchusát a Bárdi István levélkereső által 1658-ban összeállított segédkönyv

¹⁸ Index sensualis et verbalis Protocollorum I–X; Libri Regii Sigismundi Báthori I. MOL, F 14: 14. 13–40. A Zsigmond-féle elenchus címe: 1mus Liber Regius Sigismundi Bathorei 1582 előtt: Nota bene: Index libri secundi Sigismundi Bathori invenitur in Indice Librorum Regiorum, f. 8. Egyébként az utóbbi helyen is találunk utalást az 1582–1585. évi kötet indexére: Nota bene: Index alterius Libri Regii Sigismundi Bathori invenitur in Indice Protocollorum, f. 13.

¹⁹ Index omnium rerum in protocollis capituli ecclesiae Albensis Transsylvaniae universis conscriptarum et repositarum per egregium Stephanum Bardi de Alba Iulia, requisitorem litterarum capituli eiusdem ecclesiae Albensis Transsylvaniae, et suae celsitudinis bibliothecarius excerptus ac propria manu conscriptus, in anno domini et salvatoris 1657. Uo.

²⁰ Az átirat az erdélyi káptalannak a MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: Miscellanea, cista I. fasc. 1. nr. 48. jelzet alatt található.

tartalmazza.²¹ Egészében véve a kötet jó állapotban maradt ránk. Kötéstáblája 328x213 mm méretű papírolemez, gerincén barna bőr, a 19–20. század fordulójáról.

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek egységesített sorozatában Báthory Zsigmond 1587–1589. évi Királyi Könyvét a IV. sorszámmal jelöltük.

*

1590–1591. Az eredeti kézirat a kolozsmonostori konventnek a MOL-ban őrzött hiteleshelyi levéltárában F15: 11 jelzet alatt található. A 302x196 mm méretű papírkézirat 334 levélből áll, melyek közül az utolsó üres. A 332–333 lapokra két későbbi, 1611. december 27-i és 1676. június 10-i keltezésű bejegyzést vezettek be. A f. 69^v-70^r közé egy kisebb méretű papírlap került be, mely egyik oldalán egy 1617. november 13-i konventi signaturát tartalmaz, a másik oldalán pedig tíz darab rövid latin nyelvű kivonatot, melyek végén a lapszám vélhetően teljesebb szövegük helyére utal. A vízjelek tanúsága szerint a kézirat anyagául szolgáló papírt a kempteni papírmalom (f. 1–290., 333. és az utolsó üres lap) és a brassói (f. 292–330) papírmalmokban állították elő. Kötése 305x200 mm méretű téglavörös színű hártya, feltehetően a 17. századból. Borítófedelére fekete színű tintával „Liber Regius Batorianus 1591” címet írták fel. A kötéstáblájában talált két levélnyi magyar nyelvű nyomdai töredék Heltai Gáspárnak 1553-ban megjelentetett Vigasztalo könyvetske című kiadványából,²² a 13 levélnyi latin nyelvű töredék pedig Molnár Gergelynek a Catechesis scholae Claudiopolitanae című, 1564-ben Kolozsvárott kiadott munkájából²³ való. A fedőlap belső oldalára a következő szöveget jegyezték rá: „Serenissimus Stephanus Bochikay obiit Cassoviae, die 29 mensis Decembris, anno 1606. Sepultus est Albae Iuliae in Transsylvania 22 Februarii, anno 1607.” A kötéskor használt pergamenszalagokat vélhetően egy középkori kódex lapjaiból nyerték. Egészében véve a kötet meglehetősen rossz állapotban van, több levél hiányzik, kötése leszakadt a kézirat testéről. Elenchusa ugyancsak a konvent levéltárában található kéziratok kötet 8. egysége Index protocolli rubri cím alatt.²⁴

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek egységesített sorozatában Báthory Zsigmond 1590–1591. évi Liber Regiusát az V. sorszámmal jelöltük.

*

²¹ Liber Regius 2dus Sigismundi Bathorei anno 1588 et 89. 8–35. Vö. ErdKirKv VII/1. 19. 9. jegyzet.

²² Teljes címe: Vigasztalo könyvetske keresztyeni intessel es tanitással, miképen kellyen(n) az embernek készülni keresztyéni es bodog e világból valo kimulásához, külemb külemb keresztyén tanítóknac írásokból öszue gyűjtöttet es egybe szerzetettöt Heltaj Gaspártól, a Colosuári plebánostól. Colosvarba 1553. Vö. RMNy 102. sz. — RMK I. 32. sz. A kötéstáblából kiáztatott két levélnyi töredék a „P” ívből való. Ezúttal köszönjük V. Ecsedy Juditnak, az Országos Széchényi Könyvtár kutatójának e töredékek meghatározásához nyújtott segítségét.

²³ Teljes címe: Catechesis scholae Claudiopolitanae ad pietatis stvdiosam ivventutem in doctrina Christiana fideliter exercenda(m) proposita a Gregorio Molnar. Claudiopoli (1564) Helti. Vö. RMNY 201. sz. — RMK II. 93. sz. A kötéstáblából kiáztatott 13 levélnyi töredék az “F–M” ívekből való.

²⁴ MOL, F 34: 5. Vö. ErdKirKv VII/1. 20. 15. jegyzet.

1601–1602. Eredeti kézirata Bécsben, a Finanz- und Hofkammerarchiv-ban, Handschriftensammlung 76. jelzet alatt, három kötetnyi fényképmásolata pedig az erdélyi káptalannak a MOL-ban őrzött részében F1: 32, 33, 34. jelzet alatt található. Az első lapon „Liber Regius annorum Domini 1601 et 1602 tempore principatus serenissimi domini Sigismundi Bathori de Somlio, tunc principis Transsylvaniae etc. scriptus” címszerű feljegyzés olvasható. A fényképek szerint az eredeti kézirat 250 levélből áll, melyek közül a f. 66^v azért hiányzik, mert az az eredetiben is üres. A kézirat anyagából az első fényképkötet 1^r–79^v, a második 80^r–163^r, a harmadik pedig 163^v–250^v közötti lapokat tartalmazza.²⁵ Elenchusa a Bárdi-féle segédkönyvből hiányzik, a kötet tehát – amint említettük – már 1658. előtt elkerült Gyulafehérvárról.

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek egységesített sorozatában Báthory Zsigmond 1601–1602. évi Királyi Könyvét a VI. sorszámmal jelöltük.

²⁵ Minthogy az eredeti kéziratot nem tanulmányozhattuk, a vízjegyek megállapítása elmaradt.

A FELHASZNÁLT KÖNYVÉSZETI FORRÁSOK

- Ákosfalvi Szilágyi = Ákosfalvi Szilágyi László: A székely nemesi rendi társadalom. Bp, 1937.
- Áldásy: Címereslevelek = Áldásy Antal: A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának címereslevelei. II–III. (A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának címjegyzéke. II. Címereslevelek. II–III.) Bp, 1923–1937.
- Áldásy: Magyar címeres emlékek = Áldásy Antal: Magyar czímeres emlékek (Monumenta Hungariae Heraldica.) III. füzet. Bp, 1926.
- Amlacher = Amlacher, Albert: Urkundenbuch zur Geschichte der Stadt und des Stuhles Broos bis zum Uebergang Siebenbürgens unter Erbfürsten aus dem Hause Oesterreich (1690). Hermannstadt, 1879.
- Balogh: Varadinum = Balogh Jolán: Varadinum. Várad vára I–II. (Művészettörténeti Füzetek. 13/1–2. A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatócsoportjának Kiadványai.) Bp, 1982.
- Barabás Samu I. SzOkl VIII.
- Beke Antal I. ErdKLT
- Bélay: Máramaros = Bélay Vilmos: Máramaros megye társadalma és nemzetiségei. A megye betelepülésétől a XVIII. század elejéig. (Település- és Népiségtörténeti Értekezések. 7.) Bp, 1943.
- Binder = Binder Pál: A bodolai (Béldi) uradalom története (Bodola, Keresztvár vagy Nyén, Márkos és Bodzaforduló). Szecseleváros, 1994.
- Bíró = Bíró Sándor: Szamosújvár története. In: Szolnok–Doboka magyarsága. Szerk. Szabó T. Attila. Dés–Kv, 1944. 164–190.
- Bogdándi = Bogdándi Zsolt: Toronyai Máté református püspökről. In: Református Szemle. Kv, 97/2004. 329–331.
- Borsa Iván I. ZsOkl
- Briquet = Briquet, Charles–Moise: Les Filigranes. Dictionaire historique des marques du papier, dès leur apparition vers 1282 jusqu'en 1600. I–IV. Amsterdam, 1968.
- Bunea = Bunea, Augustin: Vechile episcopii românesce a Vadului, Geoagului, Silvaşului şi Belgradului. Blaş, 1902.
- Bunyitay = Bunyitay Vince: A várad püspökség története. I–III. Nagyvárad, 1883–1884., IV. Debrecen, 1935.
- Bunyitay Vincze I. még ÉrtTtk XV/6.
- CDHung = Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Studio et opera Georgii Fejér. Tom. I–XI. Budae 1829–1844.
- Constantinescu, Radu I. QuellenHerm II
- C. Tóth Norbert I. ZsOkl
- Csánki = Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I–III., V. Bp, 1890–1913.
- Csánki Dezső I. még Turul 7/1889.
- Dáné = Dáné Veronka: A Trauznerek a fejedelemség korában. In: Emlékkönyv Kiss András születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kv, 2003. 81–93.
- DocRomHist C = Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania, vol. XI. (1356–1360). Buc, 1981.
- EM = Erdélyi Múzeum. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsélet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának kiadványa. Kv, 1/1874–46/1941. 291–294: Nagy Géza: Báthory István adománylevele Sombori László erdélyi kincstárnok részére.

- 50/1945. 235–240: Jakó Zsigmond: A Papfalvi Havasalyi-család.
- Entz = Entz Géza: Erdély építészete a 14–16. században. Kv, 1996.
- EOE = Erdélyi országgyűlési emlékek. (Monumenta comitalia regni Transylvaniae. Szerk. Szilágyi Sándor.) I–XXI. Bp, 1876–1898.
- ErdKirKv = Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyvei I. 1569–1581. (Erdélyi Történelmi Adatok. VII. 1–2. Szerk. Jakó Zsigmond.) VII/1. János Zsigmond Királyi Könyve (1569–1570). VII/2. Báthory Kristóf Királyi Könyve (1580–1581). Mutatókkal és jegyzetekkel regesztákban közlésezi Fejér Tamás–Rác Etelka–Szász Anikó. Kv, 2003.
- ErdKLt = Beke Antal: Az erdélyi káptalan levéltára Gyulafehérvárt. Bp, 1889–1895. (Különlenyomat a TTár megfelelő évfolyamaiból.)
- Értekeződés = Értekeződés az erdélyi némes szász nemzet eredetéről és némely törzsökös polgári jogairól. Nagyenyed, 1846.
- ÉrtTtk = Értekezések a történelmi tudományok köréből. Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Pest–Bp, 1/1867–XV/6. 1893: Bunyitay Vincze: Biharvármegye oláhjai s a vallás-unió.
- 56/1972: Szentgyörgyi Mária: Kővár vidékének társadalma.
- Fekete = Fekete Árpád–Józsa András–Szőke András–Zepezsaner Jenő: Szováta 1587–1989. (Haáz Rezső Kulturális Egyesület. Múzeumi Füzetek 15.) Székelyudvarhely, 1998.
- Feneşan, Costin I. QuellenHerm II
- Fridvalszy: Mineralogia = Fridvalszy, Joannes: Mineralogia Magni Principatus Transsylvaniae. Claudiopoli 1767.
- FRTrans = Fontes rerum Transylvanicarum. Erdélyi történelmi források. Közrebo-
- csátja Veress Endre. I–V. Bp, 1911–1921.
- I–II. Epistolae et acta Jesuitarum Transylvaniae temporibus principum Báthory (1571–1613). Erdélyi jezsuiták levelezése és iratai a Báthoryak korából (1571–1613). Bp, 1911–1913.
- V. Annuae litterae Societatis Jesu de rebus Transylvanicis temporibus principum Báthory (1579–1613). Jézus Társasága Évkönyveinek jelentései a Báthoryak korabeli erdélyi ügyekről (1579–1613). Veszprém, 1921.
- GenFüz = Genealógiai Füzetek. 2/1904. (Kelemen Lajos).
- Ghibu, Adriana I. QuellenHerm II
- Gündisch, Gustav I. Ub IV–VII.
- Gyárfás: Brassai ötvösség = Gyárfás Tihamér: A brassai ötvösség története. Brassó, 1912.
- Gyárfás: Erdélyi pénzverés = Gyárfás Tihamér: Az erdélyi pénzverés történetéhez. In: Batthyánum. Szerk. Gyárfás Tihamér. I. Brassó, 1911. 222(helyesen: 122)–123.
- Gyárfás Tihamér I. még Turul 27/1909, 28/1910.
- Halichias, Cristina I. QuellenHerm II
- Hermann = Hermann Gusztáv Mihály: Az udvarhelyszéki Havasalya kiváltságos települései: a két Oláhfalu és Zetelaka. In: Emlékkönyv Imreh István nyolcvanadik születésnapjára. Kv, 1999. 183–198.
- Hurmuzaki = Documente privitoare la istoria românilor 1451–1510. Culese, adnotate și publicate de Nicolae Densușianu. (Documente privitoare la istoria românilor culese de Eudoxiu de Hurmuzaki. Vol. II. Partea 2.) Buc, 1891.
- Iványi: Gyömrő = Iványi Béla: A római szent birodalmi széki gróf Teleki család

- gyömrői levéltára. (Archivum Gyömrő-ense gentis comitum Teleki de Szék.) Szeged, 1937.
- Jakab Elek l. KvOkl; Sz 28/1894, 29/1895; Udvarhely vm
- Jakó: Bihar = Jakó Zsigmond: Bihar megye a török pusztítás előtt. (Település- és Népiségtörténeti Értekezések. 5.) Bp, 1940.
- Jakó: Fejedelmi lt = Jakó Zsigmond: Az erdélyi fejedelmek levéltáráról. In: Tanulmányok Borsa Iván tiszteletére. Szerk. Csukovits Enikő. Bp, 1998. 105–129.
- Jakó: Filigrane = Jakó Zsigmond: Filigrane transilvănene din secolul al XVI-lea. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Series Historia. 13/1968. I. 3–19.
- Jakó: Lészai lt = Jakó Zsigmond: A Lészai család levéltárának nyomában. In: Emlékkönyv Kiss András születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kv, 2003. 208–222.
- Jakó Zsigmond l. még EM 50/1945; LtKözl 60/1989.
- Jakó Klára: Magyar secretariusok = Jakó Klára: Magyar secretariusok Moldva fejedelmi kancelláriájában. In: Emlékkönyv Csetri Elek nyolcvanadik születésnapjára. Kv, 2004. 178–185.
- Kádár-Tagányi = Kádár József-Tagányi Károly-Réthy László-Pokoly József: Szolnok-Doboka vármegye monográphiája. I–VII. Deés, 1901–1905.
- Kállay = Kállay Ferentz: Historiai értekezés a nemes székely nemzet eredetéről, hadi és polgári intézeteiről a régi időkben. Nagy Enyeden, 1829.
- Kazinczy Gábor l. MHHScrip XI.
- Kelemen Lajos l. GenFüz
- Kemény: Notitia = Kemény, Josephus: Notitia historico-diplomatica archivi et literalium capituli Albensis Transsilvaniae. I–II. Cibinii, 1836.
- KirKv = Királyi Könyvek 1–9. kötet 1527–1647. CD-ROM. Készítették: Vissi Zsuzsanna–Trostovszky Gabriella–Tuza Csilla–Németh István–Kis Péter. Magyar Országos Levéltár–Arcanum Adatbázis, é.n.
- Kordé = A középkori székelység. Krónikák és oklevelek a középkori székelyekről. A szövegeket válogatta, a kísérő tanulmányokat és a jegyzeteket írta Kordé Zoltán. Csíkszereda, 2001.
- Kovách = Kovách Géza: A zilahi céhek története. Buk, 1958.
- Köpeczi Sebestyén: Wappendenkmäler = Josef v. Sebestyén. Die Wappendenkmäler des Burzenländer sächsischen Museums. In: Mitteilungen des Burzenländer sächsischen Museums. 3/1938. 35–55.
- Kruppa = Erdély és a Szentszék a Báthory korszakban. Kiadatlan iratok (1574–1599). Sajtó alá rendezte Kruppa Tamás. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 37. Szerk. Balázs Mihály–Keserű Bálint.) Szeged, 2004.
- KvOkl = Oklevéltár Kolozsvár történetéhez. Összegyűjtötte és szerkesztette Jakab Elek. I–II. Buda–Bp, 1870–1888.
- K. Papp Miklós l. TörtLapok 1/1874.
- LtKözl = Levéltári Közlemények. A Magyar Országos Levéltár folyóirata. Bp, 1/1923–60/1989. 3–53: Jakó Zsigmond: Az erdélyi papírmalmok feudalizmus kori történetének vázlata (XVI–XIX. század). 69/1998. 99–131: Sunkó Attila: Az erdélyi fejedelmek udvari hadai a 16. században. 72/2001. 3–64: Sunkó Attila: A curia militaris működésének nyomai a kora újkori Magyarországon és az Erdélyi Fejedelemségben.
- Lukács: Familia Boer = Lukács Antal: Documente inedite despre familia Boer de

- Recea. In: Arhiva istorică a României. Serie nouă. vol. I. (2004). nr. 1. Buc, 75–97.
- Lukács: Făgăraș = Lukács Antal: Documenta Făgărașene I. (1486–1630). (Documenta Transylvaniae Historica. I.) Buc, 2004.
- Magyar Károly I. TTár 1907.
- Mályusz Elemér I. ZsOkl
- Mareș = Mareș, Alexandru: Filigranele hârtiei întrebuintate în Țările Române în secolul al XVI-lea. Buc, 1987.
- Marin, Elisabeta I. QuellenKron IX
- MHHDipl = Monumenta Hungariae Historica. Diplomataria. Magyar Történelmi Emlékek. Első Osztály: Okmánytárak. I–XLII. Pest–Bp, 1857–1948.
- XLII. Báthory István király levélváltása az erdélyi kormányral (1581–1585). Közrebocsátja Veress Endre. Bp, 1948.
- MHHScrip = Monumenta Hungariae Historica. Scriptores. Magyar Történelmi Emlékek. Második Osztály: Írók. I–XXXVIII. Pest–Bp, 1857–1906.
- XI. Altorjai B. Apor Péter munkái. Közli Kazinczy Gábor. Pest, 1863.
- XXVIII. Szamosközy István történeti maradványai 1598–1599. Közli Szilágyi Sándor. Bp, 1876.
- XXX. Szamosközy István történeti maradványai 1542–1608. IV. Vegyes följegyzések. Közli Szilágyi Sándor. Bp, 1880.
- XXXI. Gyulafy Lestár följegyzései. Közli Szabó Károly. Bp, 1881.
- MonAHung = Monumenta Antiquae Hungariae. Edidit Ladislaus Lukács S. I. I–III. 1550–1592. Romae, 1969–1981.
- MonVatHung = Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. Vatikáni Magyar Okirattár. II/3. Relationes nuntiorum apostolicorum in Transsilvania missorum a Clemente VIII. (1592–1600). Erdélyországi pápai követek jelentései VIII. Kelemen idejéből (1592–1600). Gyűjtötte és közrebocsátja Veress Endre. Bp, 1909.
- MMTTár = Magyar Történelmi Tár. A történeti kútfők ismeretének előmozdítására kiadja a Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottmánya. I–XXVIII. Pest–Bp, 1855–1934.
- 18/1871. P. Szathmáry Károly: A Kemeny-család fejedelmi ágának okmánytára. Közügyek. 1538–1722.
- Nagy Géza I. EM 46/1941.
- Netoliczka, Oskar I. Trausch
- Nussbächer, Carl I. Verzeichnis
- Nussbächer = Nussbächer, Gernot: Documente și știri documentare privind breasla bărbierilor din Sighișoara în secolul al XVI-lea. In: Din tradițiile medicinei și ale educației sanitare. (Ed. Brătescu, Gheorghe.) Buc, 1978. 29–39.
- Nussbächer: Sighișoara = Nussbächer, Gernot: Documente privind meșteșugurile din Sighișoara. Catalog de documente 1376–1598. Brașov, 1998.
- Nussbächer, Gernot I. még QuellenKron IX
- Nyulásziné Straub = Nyulásziné Straub Éva: Öt évszázad címerei a Magyar Országos Levéltár címereslevelein. Szekszárd, 1999.
- Orbán: Székelyföld = Orbán Balázs: Székelyföld leírása I–VI. Pest–Bp, 1868–1873.
- Orbán: Torda = Orbán Balázs: Torda város és környéke. Bp, 1889.
- Pesty: Krassó = Pesty Frigyes: Krassó vármegye története. Kiadja Krassó–Szörény vármegye közönsége. I–IV. Bp, 1882–1884.
- Pesty: Szörény = Pesty Frigyes: A szörényi bánság és Szörény vármegye története. I–III. Bp, 1877–1878.
- Petri = Petri Mór: Szilágy vármegye monographiája. I–VI. Zilah, 1901–1904.

- Petrichevich = A Petrichevich család történetének regesztái. Első rész. II. kötet. 1069–1942. Írta báró Petrichevich Horváth Emil. (A Mogorovich nemzetségbeli Petrichevich család története és oklevéltára.) Pécs, 1942.
- Pokoly = Pokoly József: Vegyes közlemények. In: Magyar Protestáns Egyház-történeti Adattár. Bp, 10/1911. 152–155.
- Pokoly József l. még Kádár–Tagányi
- Popa, Liliana l. QuellenHerm II
- P. Szathmáry Károly l. MTTár 1871.
- QuellenHerm II = Quellen zur Geschichte der Stadt Hermannstadt. II. Band: Handel und Gewerbe in Hermannstadt und in den Sieben Stühlen 1224–1579. Herausgegeben von Monica Vlaicu unter Mitarbeit von Radu Constantinescu–Adriana Ghibu–Costin Feneşan–Cristina Halichias–Liliana Popa. Hermannstadt, 2003.
- QuellenKron IX = Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt. IX. Band: Zunfturkunden 1420–1580. Bearb. von Gernot Nussbächer und Elisabeta Marin. Kronstadt, 1999.
- Radics = Radics Kálmán: Erdélyi fejedelmek oklevelei a Hajdú-Bihar Megyei Levéltárban. In: Emlékkönyv Kiss András születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kv, 2003. 460–470.
- Réthy László l. Kádár–Tagányi
- RMK = Régi Magyar Könyvtár. Szerk. Szabó Károly. I–II. Bp, 1879–1885.
- RMNY = Régi Magyarországi Nyomtatványok 1473–1600. Szerk. Borsa Gedeon–Hervay Ferenc–Holl Béla–Käfer István–Kelecsényi Ákos. Bp, 1971.
- Rugonfalvi Kiss István l. Turul 22/1904.
- Salzer = Salzer, Johann Michael: Der königliche freie Markt BIRTHÄLM in Siebenbürgen. Wien, 1881.
- Sándor = Sándor Imre: Czimerlevelek. I. (1551–1629). Kv, 1910.
- Seraphin, Friedrich Wilhelm l. Verzeichnis
- Siebmacher = Siebmacher, Johann: Grosses und allgemeines Wappenbuch. IV. Band. Theil XII. Adel von Siebenbürgen. Nürnberg, 1898.
- Spielenberg = Lötsey Spielenberg László: A nemes székely nemzetnek jussait világosító némely levelek többek által magyar nyelvre fordítva, némelyek pedig eredetileg magyar nyelven. Marosvásárhely, 1837.
- Stenner, Friedrich l. Verzeichnis
- Sunkó Attila l. LtKözl 69/1998, 72/2001.
- Sz = Századok. A Magyar Történelmi Társulat közlönye. Bp, 1/1867–28/1894. 771–798: Jakab Elek: Új adatok Bocskay István életéhez. 29/1895. 785–817: Jakab Elek: Kocsárdi Gálffy János és a Báthoriak.
- Szabó: Gyulay Pál = Szabó György: Abafői Gyulay Pál. (Humanizmus és reformáció. 3.) Bp, 1974.
- Szabó Károly l. MHHScript XXXI; SzOkl; RMK
- Szabó T. Attila l. Bíró, SzT
- Szádeczky: Iparfejlődés = Szádeczky Lajos: Iparfejlődés és a czéhek története Magyarországon. I–II. Bp, 1913.
- Szádeczky: Kovacsóczy = Szádeczky Lajos: Kovacsóczy Farkas 1576–1594. (Magyar Történeti Életrajzok.) Bp, 1891.
- Szádeczky: Mihály vajda = Szádeczky Lajos: Erdély és Mihály vajda története 1595–1601. Oklevéltárral. Temesvár, 1893.
- Szádeczky: Székely nemzet = Szádeczky Lajos: A székely nemzet története és alkotmánya. Bp, 1927.
- Szádeczky Lajos l. még SzOkl; Turul 3/1885, 6/1888; Udvarhely vm
- Szalárdi = Szalárdi János Siralmas magyar krónikája. Sajtó alá rendezte, a bevezető

- tanulmányt és a jegyzeteket írta Szakály Ferenc. Bp, 1980.
- Szamosközy = Szamosközy István: Erdély története. Bp. 1963.
- Szentgyörgyi Mária I. ÉrtTtk 56/1972.
- Szilás = Szilas László SJ: Alfonso Carillo jezsuita Erdélyben (1591–1599). Bp, 2001.
- Szilágyi Sándor I. EOE, MHHScripT XXVIII., XXX.
- SzOkl = Székely Oklevéltár. Szerk. Szabó Károly–Szádeczky Lajos–Barabás Samu. I–VIII. Kv.–Bp, 1872–1934.
- SzT = Erdélyi Magyar Szótörténeti Társ. Anyagát gyűjtötte és szerkesztette Szabó T. Attila. VI. Bp.–Buk, 1993.
- Tagányi Károly I. Kádár–Tagányi
- Teutsch = Teutsch, Georg Daniel: Urkundenbuch der evangelischen Landeskirche A. B. in Siebenbürgen. I. Hermannstadt, 1862.
- Theil, Rudolf I. VerArch 21/1887.
- Tóth = Diplomatikai szöveggyűjtemény. Az okleveleket válogatta és fordította Tóth Péter. Miskolc, 1996.
- TörtLapok = Történeti Lapok. Szerk. K. Papp Miklós. I–III. Kv, 1874–1876.
- 1/1874. 409–411, 424–426, 439–441, 456–458, 470–472, 489–491, 504–506, 519–521, 537–538, 553–555, 568–570, 585–587, 600–602, 616–618, 634–636, 647–649, 663–665, 682–684, 694–698: K. Papp Miklós: Décs város levéltára.
- 731–732: Néhány oklevél Décs város levéltárából.
- Trausch = Netoliczka, Oskar: J. F. Trauschs Handschriften–Katalog. I–III. Kronsadt, 1898–1903.
- Trócsányi: Kormányhatósági It = Trócsányi Zsolt: Erdélyi kormányhatósági levéltárak. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai. I. Levéltári Leltárak. 5. Szerk. Ember Győző.) Bp, 1973.
- Trócsányi: Központi kormányzat = Trócsányi Zsolt: Erdély központi kormányzata. 1540–1690. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai. III. Hatóság- és hivatal-történet. 6. Szerk. Ember Győző.) Bp, 1980.
- TTár = Történelmi Társ. Évnegyedes folyóirat. Kiadja a Magyar Történelmi Társulat közvetítése mellett a Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottsága. Bp, 1878–1911.
1889. 555–587, 753–772; 1890. 130–154, 360–366; 1891. 109–138; 1892. 493–512, 635–650; 1893. 93–108, 291–306, 459–473, 617–630; 1895. 230–259, 409–432, 630–652; 1896. 44–62: Beke Antal: Az erdélyi káptalan levéltára Gyulafehérvárt.
1907. 80–120: Magyar Károly: Regeszták Alsófehérvármegye levéltárából.
- Turul = Turul. A Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság közlönye. I–LXIV. Bp, 1883–1950.
- 3/1885. 168–172: Szádeczky Lajos: Mór János címeres nemes-levelei.
- 6/1888. 27–31: Szádeczky Lajos: Erdélyi címeres nemes levelek.
- 7/1889. 78–83: Csánki Dezső: Pogány Miklós címerlevele 1447. évből.
- 22/1904. 105–112: R. Kiss István: A Mártonfalvi Cseh család két armálisa.
- 23/1905. 32–34: Gyulay Balázs 1591. évi armálisa. Közli: K–N.
- 27/1909. 103–112: Gyárfás Tihamér: Címeres levelek Brassó város levéltárában.
- 28/1910. 113–117: Gyárfás Tihamér: Brassai címeres levelek.
- Ub = Zimmermann, Franz–Werner, Carl–Gündisch, Gustav: Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. I–VII. Hermannstadt, Bukarest 1892–1991.

- Udvarhely vm = Jakab Elek–Szádeczky Lajos: Udvarhely vármegye története a legrégibb időtől 1849-ig. Bp, 1901.
- VerArch = Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Herausgegeben vom Vereins-Ausschuss. I–L. Hermannstadt, 1845–1944.
- 1/1843. I. 109–116: Ein transsumt Sigmund Bathori's mitgetheilt und erläutert von –.
- 4/1850. I. 65–82: Copiae privilegiorum, aliorumque literalium instrumentorum, quae in Archivo Sedis et Oppidi Leschkirch asservantur.
- 21/1887. 231–312: Theil, Rudolf: Geschichte der zwei Stühle Mediasch und Schelk bis zur Mitte des 15. Jahrhunderts.
- Veress: Báthory István levelezése = Veress Endre: Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király levelezése. I–II. Kv, 1944.
- Veress: Documente = Veress, Andrei: Documente privitoare la istoria Ardealului, Moldovei și Țării Românești. I–VII. Buc, 1929–1934.
- Veress: Geszthy = Veress Endre: Geszthy Ferencz várkapitány (Déva XVI. századi iskolájának alapítója). Különlenyomat a dévai állami főreáliskola 1898-iki Értesítőjéből. Déva, 1898.
- Veress: Kakas István = Veress Endre: Zalánkeményi Kakas István. (Magyar Történeti Életrajzok.) Bp, 1905.
- Veress: Vallatólevél = Veress Endre: Egy szoknya meg három forint. (Magyar vallató-levél Báthory Zsigmond idejéből, a Brázovaiak kernyesdi birtokáról.) Különlenyomat a Hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat IX. Évkönyvéből. Déva, 1898.
- Veress Endre l. még FRTrans; MonVatHung
- Verzeichnis = Nussbächer, Carl–Stenner, Friedrich–Seraphin, Friedrich Wilhelm: Verzeichnis der Kronstädter Zunft-Urkunden. Kronstadt, 1886.
- Vlaicu, Monica I. QuellenHerm II
- Werner, Carl I. Ub
- Wolf = Wolf Rudolf: Bethlen Miklós tordai ősei. In: Emlékkönyv Imreh István születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kv, 1999. 603–618.
- Zimmermann, Franz I. Ub
- ZsOkl = Zsigmondkori Oklevéltár. Összeállította Mályusz Elemér I., II/1–2. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai. II. Forráskiadványok 1., 3–4.) Bp, 1951–1958. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette Borsa Iván. III–VII. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai. II. Forráskiadványok 22., 25., 27., 32., 37.) Bp, 1993–2001. Borsa Iván–C. Tóth Norbert VIII–IX. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai. II. Forráskiadványok 39., 41.) Bp, 2003–2004.

A FELHASZNÁLT KÉZIRATOS (LEVÉLTÁRI ÉS KÉZIRATTÁRI) FORRÁSOK ŐRZŐHELYEI

Arhiva Bisericii Negre Braşov l. Fekete-templomi lt	Kolozsmonostori konvent hiteleshelyi lt (MOL)
Arhivele Naţionale, Direcţia Judeţeană Cluj, Cluj-Napoca l. KvNLt	Kolozsvár város lt (KvNLt)
Arhivele Naţionale, Direcţia Judeţeană Sibiu, Sibiu l. SzNLt	KvAKt = Kolozsvári Akadémiai Könyvtár (Biblioteca Academiei Române, filiala Cluj-Napoca)
Bethlen cs betleni lt (MOL)	KvEKt = Kolozsvári Egyetemi Könyvtár (Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca)
Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca l. KvEKt	KvNLt = Kolozsvári Nemzeti Levéltár (Arhivele Naţionale, Direcţia Judeţeană Cluj, Cluj-Napoca)
DF = Diplomatikai Fényképgyűjtemény (MOL)	MOL = Magyar Országos Levéltár, Bp.
DL = Diplomatikai Levéltár (MOL)	SzNLt = Szebeni Nemzeti Levéltár (Arhivele Naţionale, Direcţia Judeţeană Sibiu, Sibiu)
ENMKt kéziratára = Erdélyi Nemzeti Múzeum Könyvtárának Kéziratára (a KvNLt és a KvEKt, valamint a KvAKt őrizetében)	Szeben város és a Szász Nemzet Levéltára (SzNLt)
ENMLt = Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára (a KvNLt és a KvEKt, valamint a KvAKt őrizetében)	Torma cs lt (az ENMLt-nak a KvNLt-ban őrzött anyagában)
Erdélyi káptalan hiteleshelyi lt (MOL)	Wass cs lt (az ENMLt-nak a KvNLt-ban őrzött anyagában)
Feketetemplomi lt (Arhiva Bisericii Negre Braşov)	

ÁLTALÁNOS RÖVIDÍTÉSEK

(a) = agilis (és alakjai)	(ill) = illustrissimus (és alakjai)
a. = ante	introduc. = introductio (és alakjai)
abb. = abbas (és alakjai)	Ioannis bapt. = Ioannis baptistae (nativitas)
Ái, ái = átirat	Kal. = Kalendae (és alakjai)
(AlbTr) = Alba Transsilvana (Gyulafehérvár)	l. = lásd
ap. = apostolus (és alakjai)	lt = levéltár
arch. = archangelus (Michael)	(m) = magnificus (és alakjai)
Ascens. dom. = Ascensio domini	mart. = martir (és alakjai)
Assumpt. Mariae = Assumptio Mariae	(n) = nobilis (és alakjai)
(c) = circumspectus (és alakjai)	Nat. = Nativitas (domini, Mariae, Ioannis baptistae)
Cath. Petri = Cathedra Petri	(nep) = nepos (és alakjai)
Concep. Mariae = Conceptio Mariae	nr. = numerus (és alakjai)
conf. = confessor (és alakjai)	oct. = octava (és alakjai)
contradict. = contradictio (és alakjai)	Omn. sanct. = Omnium sanctorum
Conv. Pauli = Conversio Pauli (apostoli)	(p) = prudens (és alakjai)
Corp. Chr. = Corporis Christi (festum)	p. = post (keltezésben), pagina (jelzetben)
cottu = comitatu	Penthec. = Penthecoste
crast. = crastinus dies (és alakjai)	(pr) = providus (és alakjai)
cs = család(i)	prof. = profestus (és alakjai)
d. = dies (és alakjai)	protomart. = protomartir (és alakjai)
Decoll. Ioannis bapt. = Decollatio Ioannis baptistae	Purif. Mariae = Purificatio Mariae
dom. = dominica dies, dominus (és alakjai)	r = recto
(e) = egregius (és alakjai)	(r) = reverendus (és alakjai)
ep. = episcopus (és alakjai)	Ramispalm., Palm. = Ramispalmarum
Epiph. dom. = Epiphania domini	s. = sanctus (és alakjai)
ev. = evangelista (és alakjai)	(s) = soror
(exc.) = excellens (és alakjai)	(s. c) = soror carnalis
execut. = executio (és alakjai)	(s. cout) = soror couterina
Exalt. s. crucis = Exaltatio sanctae crucis	(s. germ) = soror germana
f. = feria (keltezésben), folium (jelzetben)	(s. u) = soror uterina
fasc. = fasciculus	sab. = sabbatum (és alakjai)
(fr) = frater	(sp) = spectabilis (és alakjai)
(fr. c) = frater carnalis	statut. = statutio (és alakjai)
(fr. cond) = frater condivisional	sz = szék
(fr. cons) = frater consanguineus	sz. = szám
(fr. cout) = frater couterinus	Szt. = Szent
(fr. germ) = frater germanus	Transfig. dom. = Transfiguratio domini
(fr. m) = frater matruelis	Trinit. = Trinitatis (dominica, festum)
(fr. p) = frater patruelis	Uo., uo. = ugyanott
(fr. u) = frater uterinus	v = verso
Ft = forint	vid. = vidua (és alakjai)
(g) = generosus (és alakjai)	virg. = virgo (és alakjai)
(germ) = germanus (és alakjai)	Visit. Mariae = Visitatio Mariae (virginis)
(h) = honestus, honorabilis (és alakjai)	vm = vármegye
herem. = heremita (és alakjai)	Vö., vö. = vesd össze

OKLEVÉLKIVONATOK

1. 1359. február 1. (pridie Purif. Mariae) Medgies föld provincialisai, minthogy a székkülbeli Veolcz és Bazna falvak között egy bizonyos erdő miatti viszályt nem tudtak megszüntetni, Prothia-i Andreas comes seniort küldték Szebenbe (in Cibinium) az ügy eldöntése végett. Jóllehet ott Byrthalm-i Peter comes, Rechwini falubeli Rechwincz comes, Hechelim falubeli Stephan comes és Johannes falunagy Medgies széki seniorok a Veolcz-i népességnek kedvező jelentést készítettek, a szebeni provincialisok az említett Prothia-i Andreas, Richvini falubeli Demetrius és Nimpsch-i Reinnerus comesek jelenlétében a pert a körülmények jobb ismerete okán visszaküldték a Medgies-i provincialisokhoz. Azok kiszállván a két faluba, három nap után a vitatott erdőrészt a Veolcz-ieknek ítélték. A döntés megszegői főbenjáró ítéleten és a bírónak fizetendő öt márka büntetésen maradjanak.

Az ügyben még említik, a medgyesi négy senioron kívül, Péter magyar királybíró, Prothia-ból két Andreas comest, Hechelim-ből Peter comes fia: Peter comest és Stephan comes fia: Peter comest, Valdhutten-ből Nicolaus comest, Nagykapusról (de Magno Kops) két Nicolaus comest, Tóbiásból (de villa Thobiae) Henningus comest, Nimpsch-ből Jakob comest, Musna-ból Johannes comest, Visdorph-ból Hanczmannus comest, Bwzd-ból Johannes comest, Ivánfalváról (de villa Isopis) Walter comest, Bogach-ról Salamon comest, Korsch-ról Stephan comest, mindegyiket az ottani seniorokkal együtt, Furcasy-ból a seniorokat, Birlhelm seniorait, végül Richwini-ből az akkori provincialis bírakat: Demetrius comest és a két Johannes comest.

A határjárás során említik Bajom falut (villa Bonetis), a Houarte nevű hegyet, egy nádist és olyan utat, melyen egyik szekér kitérhet a másik elől. — Az oklevelet Medgies föld provincialis függőpecsétjével erősítették meg. (IV, p. 543–544)

Ái az erdélyi káptalan 1395. december 13-i oklevelében (3. sz.). □ Közlés: VerArch 1/1843. 110–112. — Értekeződés 83–85 (töredékesen). — Ub II. 157–158. — DocRomHist C XI. 351–353 (román fordításban is). □ Regeszta: VerArch 21/1887. 243.

2. [1395. március 7.] Zsigmond király Brasso Szt. Márton-napi adójából átenged 40 Ft-ot Brasso nagyobbik külvárosának közelében fekvő hegyen épült Szt. Márton kápolna papjának az élelmezésére és a szentek ünneplésére. (V, f. 28^v)

Említés Báthory Zsigmond 1590. szeptember 26-i oklevelében (1254. sz.). Eredetije a Feketetemplomi lt-ban: DF 286554. — Szövegét átírja Zsigmond király 1427. június 19-i oklevelében, amelynek eredetije a Feketetemplomi lt-ban: DF 286554. □ Közlés: Ub III. 131–133, IV. 298–300. □ Regeszta: ZsOkl I. 3863. sz.

3. 1395. december 13. (in Luciae virg.) Az erdélyi káptalan Veolcz-i Michael fiának: Michael comesnek (pr) – a Veolcz-i hospesek nevében is előterjesztett – kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Medgyes föld provincialisainak 1359. február 1-jén kelt oklevelét (1. sz.) — *Méltóságsor*: János prépost, Jakab távollevő éneklőkanonok, az örkanonoki tisztség betöltetlen, János Doboca-i főesperes dékánkanonok. (IV, p. 543–545)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 22-i oklevelében (1111. sz.), amely szerint pátens formájú eredetijét a káptalan [függő]pecsétje erősítette meg.

4. 1409. január 7. (in Cibinio, in crast. Epiph.) A hét szász szék bírái, comesei és esküdt seniorai bizonyítják, hogy az elmúlt év december 19–22. között (in d. Quatuor temporis, a.

Nat. dom.) Szebenben tartott közgyűlésükön megjelent Velcz/Vylcz-i Michael comes (pr) Velcz lakói nevében panaszt tett amiatt, hogy a Bazna falubeliek az általuk már régóta teljes joggal birtokolt berek (nemus) bizonyos részének és a vele szomszédos földnek a bitorlására törekednek. Az elmúlt évi pünkösdi idején (in d. Penthec.) tartott szebeni gyűlésen a felek megjelentek ugyan a per lefolytatására, de a Bazna-iak arra hivatkozván, hogy az üggyel kapcsolatos kiváltságleveleik nincsenek náluk, a pert az említett decemberi gyűlésre halasztották. Minthogy az utóbbiak e gyűlésen nem jelentek meg, maguk helyett mást nem küldtek, és távolmaradásuknak okát sem adták, a hét szék előljárói Velcz javára hoztak kedvező ítéletet. (IV, p. 545)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 22-i oklevelében (1111. sz.), amely szerint pátens formájú eredetijét a kiállítók pecsétje erősítette meg.

5. 1412. június 12. (dom. p. Barnabae ap.) Stibor erdélyi vajda és Zolnuk-i ispán István erdélyi püspökkel, Pipo Themes-i és sókamaraispánnal, [Nádasi] Mihály székely ispánnal és másokkal Szebenben bíraskodva, a Bozna-i és Veolch-i lakosok, valamint Bayon királyi falu között az előbbi két birtokban levő bizonyos föld-, erdő- és rétrészek miatt folyó perben – a felmutatott okiratok vizsgálata után – a peres jószágokat a Bozna-i és Veolch-i hospeseknek ítélte, Bayon esküdt seniorainak és közösségének örökös hallgatást parancsolva. (IV, p. 546–547)

Tartalmi ái Zsigmond király 1415. május 1-i oklevelében (7. sz.). □ Közlés Ub III. 655. □ Regeszta: VerArch 21/1887. 285. — ZsOkl III. 2273. sz.

6. [1412. június 12. – 1415. május 1.] Zsigmond király átírja Stibor (m) erdélyi vajda és Zolnuk-i ispán 1412. június 12-én kelt oklevelét (5. sz.). (IV, p. 546)

Említés Zsigmond király 1415. május 1-i oklevelében (7. sz.), amely szerint eredetijét magyar királyként használt nagyobb kettőspecsétjével erősítette meg. □ Közlés: Ub III. 655.

7. 1415. május 1. (Constantiae, in Philippi et Iacobi ap.) Zsigmond király Johann Meggyesi-bíró és Anton Selk-i esküdt polgár által a Bozna-i és Veolch-i népek és hospesek nevében bemutatott saját kiváltságleveléből (6. sz.) úgy tájékozódott, hogy néhai Stibor erdélyi vajda és Zolnuk-i ispán a fentieknek Bayon királyi faluval bizonyos jószágokért folytatott perében az előbbieik javára hozott ítéletet (5. sz.), és az elnyert területeket meghatároltatta. A Bayon-i esküdt seniorok és közösség vagy mások azonban törvénytelenül újabb határjeleket állítottak, melyek további pereskedéshez vezethetnek. Ezért megengedi nekik, hogy egy általuk kijelölt időpontban az erdélyi káptalan küldöttjének és a szomszédoknak a jelenlétében a mondott határjeleket eltávolítsák, figyelmen kívül hagyva bárkinek ellentmondását, és egyben utasítja a káptalan képviselőjének kiküldésére. (IV, p. 546–548)

Belefoglalva az erdélyi káptalan 1415. június 21-i oklevelébe (8. sz.). □ Közlés: Ub III. 655–656. □ Regeszta: VerArch 21/1887. 285. — ZsOkl V. 568. sz.

8. 1415. június 21. (f. VI. a. Nat. Ioannis bapt.) Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy Zsigmond király 1415. május 1-jén kelt parancsára (7. sz.) János magister kanonok – a Bozna-i és Veolcz-i lakosok által kijelölt időpontban – június 11-én (in Barnabae ap.) kiment az em-

lített birtokokban lévő föld-, erdő- és rétrészekhez, ahol a szomszédok jelenlétében a birtokok lakói eltávolították az előbbi jószágok régi, felújított és újonnan emelt határjelein belül talált öt határjelet. — *Méltóságsor*: Lepes György prépost, János éneklő-, János ör-, Székely (Siculo) Balázs Ugochia-i főesperes dékánkanonok. (IV, p. 545–548)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 22-i oklevelében (1111. sz.), amely szerint pápens formájú eredetijét a káptalan pecsétjével erősítették meg. □ Közlés: VerArch 21/1887. 285 (jegyzetben, töredékesen). — Ub III. 661–662. □ Regesza: ZsOkI V. 757. sz.

9. [1418. március 22.] Zsigmond király Berthalom szász mezővárosnak pallosjogot adományoz. (IV. p. 241)

Említés I. János király 1538. július 25-i oklevelében (38. sz.). Eredetije elveszett, szövege újkori másolatokban maradt meg. □ Közlés: Salzer 663–664 (az eredeti alapján). — Ub IV. 66–67. □ Regesza: CDHung X/8. 598–599. — ZsOkI VI. 1677. sz.

10. 1441. szeptember 21. (Albae Iuliae, in Mathaei ev.) György erdélyi püspök Michael Rvw-i plébános panaszából arról értesült, hogy bár elődei faluja bortizedének beszállításáért emberemlékezet óta megtarthatták annak tizedrészét, most mégis a település dézsmájának püspöki tizedszedői és más bérlei az említett tized szállításában öt akadályozzák. Ezért, miután a tanúvallomások a panasz jogosságát bizonyították, megengedi a plébánosnak és utódainak, hogy minden akadályozás nélkül, szabadon szállítsák a bor dézsmáját, ennek fejében pedig átengedi nekik mind a püspöki tized, mind az esperesi quarta tizedrészét, de a szállításhoz szükséges szekeret saját lovaikkal és egyéb kellékekkel embereik lássák el, és a bort a tizedszedők szállására vigyék, ahol azok hordóikat tartják. (III, f. 252^v–253^r)

Ái az erdélyi káptalan 1477. október 6-i oklevelében (22. sz.), amely szerint papírra írt eredetije pápens alakban kelt, DL 13646. □ Közlés: Ub V. 87–88.

11. 14[4]2. július 21. (in Belenies, sab. a. Iacobi ap.) János Varad-i püspök a Belenies provinciában lakó románok rossz és zavaros rendtartása és kialakulatlan jogszokásai folyamatos jobbítása érdekében elrendeli, hogy a vidék románjai kenézeik közül 12 esküdtet állítsanak, akik a vajdával vagy az alvajdával együtt minden peres ügyben ítéelkezzenek. Végzésük ellen a Varad-i püspöki udvarhoz lehet fellebbezni, ahol véglegesen döntenek ügyekben. Az esküdtek hivatala hat hónapig tart, és pedig július 20-tól (a festo Eliae) január 13-ig (ad oct. d. Epiph.), választásuk pedig – amely a fenti határidőkben történik – sorba megy a hivatal betöltésére alkalmas összes kenéz között, kivéve az öregeket, betegeket és a 25 éven aluliakat. Azokat az esküdteket, akik hivatalukat április 24-től őszig (a festo Georgii versus auctumnum) viselik, a pokrócok (lodices), akik pedig január 6-tól tavaszig (a festo Epiph. versus verem) töltik be hivatalukat, azokat a pünkösdi táján adandó berbécsek fizetésétől mentesíti, hogy valami hasznuk is legyen tisztségükből. A várnagyok és a Belenyes-i vajdák elégedjenek meg azokkal a bírságokkal, amelyeket az esküdt kenézek vagy – fellebbezés után – a püspöki udvarban ítéeltek meg számukra, hacsak a püspök, illetve utódai a gonosztevők ellenében, valamint a vidék békéjének megőrzése érdekében más bírságokat és fizetési kötelezettséget nem rónak ki. Ezeket a vajda és a vidék officialisa, akit más néven krajniknak hívnak, 15 nap alatt hajtsa be, és két részt ebből a várnagnak adjon át. Ha a

fenti határidőn belül nem adnák át a várnagynak a neki járó részt, akkor ő az összegig a vajdát és a krajnikot zálogolja meg. A megbírságotak közül az, kinek vagyona meghaladja a reá kirótt összeg nagyságát, nem vethető fogságra csak abban az esetben, ha nagyobb vétséget: rablást, hamisítást, árulást, gyilkosságot vagy házasságtörést követett el. (III, f. 259^r–260^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. november 8-i oklevelében (580. sz.), DL 36463. Keltezésére, valamint a későbbi átírásokra I. Bunyitay II. 300. 4. jegyzet. □ Közlés: Bunyitay II. 300–302 (jegyzetben). □ Regeszta: ÉrtTtk XV/6. 1893. 13–14. — Jakó: Bihar 174.

12. 14[4]4. május 29. (in castro nostro Varadiensi, f. VI. a. Penthec.) János Varad-i püspök, minthogy az elődei által – Belenies tartozékaiban lakó kenézek és románok részére a visszavonásig adományozott bizonyos szabadságokról – kibocsátott és neki bemutatott ama okleveleket, melyek megőrzését kérték, kancellárja elveszítette, ezért ugyanazon vidék kenézai és valamennyi románja kérésére és részükre kiváltságokat engedélyez visszavonásig: Ha eddig sertéseik után tizedet fizettek, most a népesség szaporítása, valamint az egyház jövedelmeinek növelése érdekében engedélyezi, hogy tíz darab vagy annál több sertés után csak egy hízott sertést adjanak, amelyet az adószedő választ ki. Tíznel kevesebb sertés esetében darabonként két dénárt (duos denarios maiores monetae regalis) fizetnek, akinek pedig csak három vagy annál kevesebb sertése van, azt nem terheli semmilyen fizetség. Ha valaki a róvás idején kövérebb sertéseit eltitkolja, annak összes disznóját az adószedők foglalják le a püspök részére. A halott javai vérrokonaira szállnak, azok hiányában pedig, utolsó akaratának megfelelően, szétoszthatja lelke üdvére. Ezen javakból a várnagy csak egy három éves tinót tartson vissza. Minthogy a kenézek megígérték, hogy a vidéket jól benépesítik (ipsam provinciam nostram populis bene replere et augmentare), ezért kérésükre a háztartásaik után járó berbécs róvásának idején (tempore dicationis castrorum fumalium) a pokrócok (lodices), a juhötvened kivételésekor pedig a hét darab guba (birras seu gubas) adásától visszavonásig mentesíti őket. Megparancsolja valamennyi várnagyának, illetve az említett bevételek beszedőinek a fentiek megtartását. — Az oklevelet függő nagyobb pecsétjével erősíti meg. (III, f. 260^r–261^r)

Ái [Vitéz] János püspök 1446. január 8-i oklevelében (13. sz.), DL 36463. Keltezésére I. Bunyitay II. 300. 4. jegyzet. □ Közlés: Bunyitay II. 302–303 (jegyzetben). □ Regeszta: ÉrtTtk XV/6. 1893. 12–13.

13. 1446. január 8. (Varadini, sab. p. Epiph. dom.) János Varad-i püspök Belenies tartozékai összes román kenézének kérésére átírja közvetlen elődjének: János püspöknek 1444. május 29-én kelt – és neki bemutatott – oklevelét (12. sz.) a kérelmezők bizonyos szabadságairól, és az abban foglaltakat a visszavonásig megerősíti az egyház jövedelmének gyarapítása érdekében, valamint annak reményében is, hogy ezáltal mások jobbágyainak a püspöki birtokokon való megtelepedését mozdítsa elő. A pokrócokat (lodices) azonban az elkövetkezőkben a püspöki udvar szükségére beszedi, a kenézek pedig a pusztá házakat és földeket ne vegyék birtokba, illetve azokat büntetés terhe alatt ne egyes személyek, hanem az egyház hasznára fordítsák. (III, f. 260^r–261^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. november 8-i oklevelében (580. sz.), DL 36463. Eredetije a váradi székeskáptalan lt-ban található. A későbbi átírásokra I. Bunyitay II. 300. 4. jegyzet.

14. [1447. február 19.] Huniadi János kormányzó [Pogány Miklós] Torda piacterén levő házát minden adó, polgári szolgálat, beszállásolás, szőlőjét és vetéseit pedig a kilenced, illetve tized alól örökre mentesíti és megneemesíti. (V, f. 162^v)

Említés Báthory Zsigmond 1591. február 9-i oklevelében (1404. sz.). Eredetije a Bethlen cs betleni lt-ban: DL 62836. □ Regesza: Turul 7/1889. 83. — Csánki V. 688. — Wolf 606.

15. [1453. február 2.] V. László király megerősíti Huniadi János kormányzónak 1447. február 19-én kelt oklevelét (14. sz.) [Pogány Miklós] Torda piacterén levő házának mentesítéséről és megneemesítéséről. (V, f. 162^v)

Említés Báthory Zsigmond 1591. február 9-i oklevelében (1404. sz.). Két eredeti példánya a Bethlen cs betleni lt-ban: DL 62852, 62854.

16. [1455. november 8.] Huniady János kormányzó és Bistricia [örökös] ispánja Brasso Szt. Márton-napi adójából átenged tíz márka ezüstöt a város falai mentén épült Péter és Pál apostol templomának fenntartására. (V, f. 28^v)

Említés Báthory Zsigmond 1590. szeptember 26-i oklevelében (1254. sz.). Eredetije a Feketetemplomi lt-ban: DF 286592. — Szövegét átírja Mátyás király 1461. november 25-i oklevelében, uo: DF 286594. □ Közlés: Ub V. 509, VI. 109–111. □ Regesza: Entz II. 257.

17. [1459. március 3.] Mátyás király megerősíti Huniadi János kormányzónak 1447. február 19-én kelt (14. sz.) oklevelét [Pogány Miklós] Torda piacterén levő házának mentesítéséről és megneemesítéséről. (V, f. 162^v)

Említés Báthory Zsigmond 1591. február 9-i oklevelében (1404. sz.). Eredetije a Bethlen cs betleni lt-ban: DL 62874.

18. [1461. november 25.] Mátyás király megerősítve átírja Huniady János kormányzó és Bistricia-i ispán 1455. november 8-án kelt oklevelét (16. sz.) arról, hogy Brasso Szt. Márton-napi censusából átengedett tíz márka ezüstöt Péter és Pál apostol templomának fenntartására. (V, f. 28^v)

Említés Báthory Zsigmond 1590. szeptember 26-i oklevelében (1254. sz.). Eredetije a Feketetemplomi lt-ban: DF 286594. □ Közlés: Ub VI. 109–111.

19. [1470. március 26.] Mátyás király Coloswar város bírójának és polgárainak kérésére Colos Akna királyi mezővárost nekik adományozza és városuk joghatósága alá rendeli úgy, hogy a mezőváros közössége a király iránti kötelezettségeit ezután Coloswar-nak teljesíti. (IV, p. 555)

Említés Mátyás király 1471. szeptember 9-i oklevelében (20. sz.). Eredetije Kolozsvár város lt-ban: Fasc. D. 11. (DF 281003). — Szövegét átírja a kolozsmonostori konvent 1473. január 23-i oklevelében, melynek eredetije uo: Fasc. D. 12. (DF 281004). □ Közlés: KvOkI I. 234–235. — Hurmuzaki 198–199. — Ub VI. 451–452.

20. 1471. szeptember 9. (Budae, f. II. p. Nat. Mariae virg.) Mátyás király jöllehet korábban Colos Akna mezővárost Coloswar joghatósága alá rendelte (19. sz.), most azonban a hajdani magyar királyoknak neki bemutatott okleveleiből arról értesült, hogy Colos Akna –

Coloswar, Buda és Esztergom (Strigonium) királyi városokhoz hasonlóan – mindig önálló joghatósággal, és ugyanazon királyoktól nyert bizonyos kiváltságokkal élt, továbbá azt is tudomásul vette, hogy a mezőváros lakossága alárendeltsége miatt a harmadára csökkent, illetve a település – helyzetének jobbítása nélkül – hamarosan teljesen elnéptelenedik. Ezért kérésükre kiveszi őket Coloswar joghatósága alól, visszaállítja korábbi joghatóságukat és szabadságaikat, és egyidejűleg érvényteleníti erre vonatkozó előbbi oklevelét. Megparancsolja Coloswar bírának, esküdtjeinek és lakosainak a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 555–556)

Ái Mátyás király 1473. szeptember 16-i oklevelében (21. sz.), amely szerint hártára írt eredetijét a király rányomott bírósi pecsétje erősítette meg, DL 17244. — Tartalmi átirata megtalálható I. Ferdinánd király Liber Regiusának 1552. március 20-i bejegyzésében (MOL, Libri Regii, 3. kötet, 54. oldal). □ Közlés: KvOkl. I. 236–237. — Hurmuzaki 212–213.

21. 1473. szeptember 16. (Budae, f. V. p. Exalt. s. crucis) Mátyás király Kolos Akna mezőváros esküdtjeinek: Vas Tamásnak (c) és Baldachy Jakabnak (c) – a település valamennyi lakosa nevében is előadott – kérésére kiváltságlevelében megerősítve átírja 1471. szeptember 9-én kelt saját oklevelét (20. sz.). (IV, p. 555–557)

Ái I. János király 1532. február 22-i oklevelében (37. sz.), amely szerint hártára írt eredetijét magyar királyként használt titkospecsétjével erősítette meg. (A bejegyzés szövege szerint viszont Mátyás király nagyobb pecsétje távollétében függő kisebb pecsétjével erősítette meg.) □ Közlés: KvOkl. I. 236–237 (csonkán). — Hurmuzaki 212–213 (csonkán).

22. 1477. október 6. (f. II. p. Francisci conf.) Az erdélyi (AlbTr) káptalan Bartholomäus R wz-i plebános kérésére átírja néhai György erdélyi püspök 1441. szeptember 21-én kelt oklevelét (10. sz.) az említett település bortizedének beszállítása fejében átengedett dézsma-résről. (III, f. 252^v–253^r)

Ái az erdélyi káptalan 1520. november 7-i oklevelében (32. sz.), amely szerint hártára írt eredetijét a káptalan selymzsinóron függő pecsétje erősítette meg, DL 13646. □ Regeszta: Ub VII. 154.

23. [1478. május 30.] Mátyás király Maros Wywar/Uywar (in cottu AlbTr) mezőváros lakosai részére virágvasárnapon (ad dom. Palm.), [valamint Szt. Jakab napján] évi vásár tartását engedélyezi. (V, f. 205^v–206^r)

Említés Báthory Zsigmond 1591. április 3-i oklevelében (1475. sz.). Keltezésére I. Orbán: Székelyföld III. 136. 1. jegyzet; V. 108. 1. jegyzet.

24. 1487. április 8. (in obsidione Novae civitatis Australis, in Ramispalm.) Mátyás király Bathor-i István (m) comes országbíróhoz, az erdélyi részek vajdájához és alvajdáihoz: Minthogy a Szeben (Cibiniensis) székben lakó és Szeben város védelme érdekében bizonyos munkák elvégzésére kötelezett cigányokat (Cigani/Aegyptii/Aegyptiaci) a továbbiakban is megőrzi ama régi kiváltságukban, mely szerint sem az erdélyi vajdák, illetve alvajdák, sem familiárisaik őket nem zaklathatták, és adófizetésre nem kötelezhették, megparancsolja, hogy az említett cigányokat ne háborgassák, adófizetésre ne kényszerítsék, hanem engedjék meg, hogy szabadságaikkal és szokásaikkal békésen éljenek. Egyidejűleg fel-

hatalmazza a szebeni polgármestert, esküdteket és lakosokat, hogy megakadályozzák őket a cigányok háborgatásában. (III, f. 116^v–117^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. szeptember 29-i oklevelében (357. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét Mátyás király [nagyobbik titkospecsétje hiányában] gyűrűs titkospecsétjével erősítette meg. Eredetije Szeben város és a Szász Nemzet Levéltárában: DF 245088. □ Közlés: Tóth 150–151 (magyar fordításban).

25. [1487. április 8.] Mátyás király Erdély huszadából évente 200 Ft-ot enged át Szeben város polgárainak a havaselvi hegyek határvidékén (in confinibus Transalpinarum) Erdély védelmét biztosító két vörös torony (turres rubeas) fenntartására. (V, f. 86^v)

Említés II. Ulászló 1514. december 21-i oklevelében (30. sz.). Eredetije Szeben város és a Szász Nemzet Levéltárában: DF 245089.

26. [1490. július 15. – 1516. március 13.] II. Ulászló király Brasso Szt. Márton-napi adójából két márkát átenged az ottani ispotály fenntartására. (V, f. 28^v)

Említés Báthory Zsigmond 1590. szeptember 26-i oklevelében (1254. sz.). Keltezése II. Ulászló király uralkodási idején alapszik.

27. [1500. július 17.] II. Ulászló király néhai Zthrygh-i Mihály fia: néhai Móric (n) magszakadása következtében Zenth Imreh, Pettren/Pethren és Lonka (Huniad vm) birtokbeli részjószágaikat néhai Barcha-i Tamás fiának: Ákosnak (e) adományozza. (VI, f. 115^r)

Említés Szentgyörgyi és Bazini Péter erdélyi vajda 1508. január 30-i oklevelében (29. sz.), DF244556. □ Regesza: TTár 1907. 115.

28. [1507. december 31.] A [gyula]fehértvári (Albensis) káptalan jelenti [Barlabási Lénárd erdélyi alvajdának], hogy Zenth Imreh-i néhai Zthrygy Dénes fia: Dániel (n) ellentmondott néhai Barcha-i Tamás (e) fia: Ákos – [II. Ulászló királytól] adományul nyert (27. sz.) – Zenth Imreh, Pettren/Pethren és Lonka (Huniad vm) birtokbeli részjószágaiba való bevezetésének. (VI, f. 115^r)

Említés Szentgyörgyi és Bazini Péter erdélyi vajda 1508. január 30-i oklevelében (29. sz.), DF 244560. □ Regesza TTár 1907. 116.

29. 1508. január 30. (in Colosvar, dom. a. Purif. Mariae virg.) Szentgyörgyi (de Sancto Georgio) és Bozyn-i Péter országbíró, erdélyi vajda és székely ispán bizonyítja, hogy egyfelől néhai Barcha-i Tamás fia: Ákos (e), másfelől Zenth Imreh-i néhai Zthrygy Dénes fia: Zthrygh-i Dániel (n) – mivel az utóbbi ellentmondott az előbbi által néhai Zthrygy/Ztrigy-i Mihály fia: néhai Móric magszakadása következtében II. Ulászló királytól adományul nyert (27. sz.) Zenth Imreh, Pettren/Pethren és Lonka (Huniad vm) birtokbeli részjószágaiba történő iktatásának (28. sz.) – részint saját elhatározásukból, részint pedig Bela-i Barnabás Zewren-i bán, Folth-i László, Losad-i István, Bodogazzonfalwa-i András (e) fogottbírói közbenjárására egyezsége lépnek: Ennek értelmében Zthryghy Dániel néhai Móric fenti részjószágaik felét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adja Barchia-i Ákosnak, aki ugyanazon jóságoknak a másik felét, szintén haszonvételeikkel és tartozéka-

ikkal együtt engedi át neki. A felek megállapodtak abban is, hogy ha valamelyikük utódok nélkül halna meg, annak részbirtokai a másik félre és örököseire szállnak. Az egyezséget megszegő fél még a per megkezdése előtt 60 arany Ft-ot fizessen a másik félnek. (VI, f. 115^r–116^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 16-i oklevelében (1869. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a vajda függőpecsétje erősítette meg.

30. 1514. december 21. (Budae, in Thomae ap.) II. Ulászló a szebeni (Cibiniensis) polgármesternek, bírónak és esküdt polgároknak kérésére, valamint szolgálataik jutalmául azt a 200 Ft-ot, amelyet Mátyás király rendelkezése nyomán (25. sz.) a havaselvi hegyek határvidékén épített és Erdély védelmét biztosító két vörös torony (duas illas turres rubeas in confinibus Transalpinarum partium constructas) fenntartására ezidáig Erdély huszadából évenként engedett át, a könnyebb hozzáférhetőség érdekében most a város Szt. Márton-napi adójából különíti el részükre. Egyidejűleg felhatalmazza őket, hogy azt adójukból tartsák vissza, és a tornyok fenntartására fordítsák. Megparancsolja kincstartójának: Péter Vespem-i püspöknek és helyettesének, valamint a Szt. Márton-napi census beszédőinek, hogy a város adójából a fenti összeget nekik engedjék el. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Relatio reverendi domini Ladislai episcopi Vaciensis, secretarii regiae maiestatis. (V, f. 86^r–86^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 22-i oklevelében (1310. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alá vörös viaszba nyomott nagyobbik pecsétjével erősítette meg. Eredetije Szeben város és a Szász Nemzet Levéltárában, DF 245743.

31. [1520. március 18.] II. Lajos magyar király Berthalom szász mezővárosnak pallosjogot adományoz. (IV. p. 241)

Említés I. János király 1538. július 25-i oklevelében (38. sz). □ Közlés: Salzer 667–668.

32. 1520. november 7. (f. IV. p. Omn. sanct.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan Blasius Rywz-i plébánosnak kérésére kiváltságlevelében megerősítve átírja 1477. október 6-án kelt saját oklevelét (22. sz.) az említett település bortizedének beszállítása fejében átengedett dézsmarészről. — *Méltóságsor:* Ferenc [gyula]fehérvári (Albensis) prépost, Dénes éneklő-, Udalrik ör-, Gardun-i Ferenc [dékán]kanonok. (III, f. 252^v–253^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. szeptember 25-i oklevelében (565. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a káptalan függőpecsétje erősítette meg, DL 13646.

33. 1521. március 6. (in Segesvar, f. IV. a. Gregorii papae) Zapolia-i János szepesi (Scepusiensis) örökös ispán, erdélyi vajda és székely ispán hűséges szolgálataik jutalmául Toria-i Apor Istvánnak, Lászlónak és Mihálynak (a), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő joggal együtt, Blasko János és Imre, illetve Becz Imre (n, a) Zarazpatak-i és Zenthianos-i részjóságait, úgyszintén az Arokkeözy (in cottu AlbTr) nevű földjüket. E jóságoknak egy részét a kedvezményezettek elődei zálogba adták az utóbbiaknak, de mivel azok bizonyos székelyek házait felégették, továbbá a székelyek közösségét mozgósítva harci gépeket (bellicis

machinis) építettek és felláztak a király és a vajda ellen, az örök hűtlenség vétkébe estek, javaik és birtokjogaik pedig a királyra szálltak. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet: Ad relationem Francisci Chery cubicularii domini comitis.* (III, f. 223^r–223^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 30-i oklevelében (517. sz.), amely szerint kettős ívű regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda rányomott nagyobb pecsétje erősítette meg. □ Közlés: MHHScript XI. 104–106. — SzOkl II. 7–8. □ Regeszta: Kállay 222.

34. 1521. december 9. (in Coloswar, d. lunae p. Concep. virg. Mariae) Coloswar bírása: Boltasar András és esküdt polgárai: Chanae Máté, Beek Lőrinc, Stromer Johannes, Ötvös (Aurifaber) Balázs, Bokor Albert, Krisen Martin, Vaida Márton, Vicei Tamás, Fabian deák, Nagy (Magnus) Salatiel, Ötvös (Aurifex) István és Gemmifisor Mihály a városban lakó szabómesterek: Feierdi István, Nirew Miklós, Hooz Fülöp, Zaz Laurentius, Lengiel Gergely polgárok – a város valamennyi szabójának nevében is előadott – kérésére megerősítik azokat a céhszabályokat, amelyek részletekbe menően előírják az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. (III, f. 329^r–331^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. május 5-i oklevelében (687. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét [a város nagyobb pecsétje], valamint Mosdósi Ambrus aláírása erősítette meg. □ Közlés: Szádeczky: Iparfejlesztés II. 32–38.

35. 1524. július 22. (in Enyed, ipso d. Mariae Magdaleneae) Enyed mezőváros bírása: Kolhals Johann és esküdt polgárai: János szabó (sartor), Kwrnazer Gaspar, Kurcz Christian, István ötvös (aurifaber), Axmann Anton, Kizer Simon, Zakariás szűcs (pellio), István varga (sutor), József mészáros (lanius), Erasmus szűcs (pellio), János kádár (doleator) és Servacius Péter bizonyítja, hogy településük fazekasai – minthogy szegények és az idegen fazekasok már régóta akadályozzák munkájukat, illetve kárt okoznak nekik – változtatni akarván szegénységükön, saját céh vagy testvérület (fraternitas) felállítását határozták el, és kéri az alábbi rendtartás megerősítését: Aki fazekas akar lenni, válasszon a maga számára egy mestert, és adjon két Ft-ot. A mesterség elsajátítása érdekében két évet tanuljon, ennek leteltével pedig, ha mester akar lenni, további két Ft-ot, két font viaszt és egy [közös] étkezést adjon a céhnek. Az idegen fazekasok ellenében pedig olyan kiváltságot kértek, amely szerint azok agyagtermékeiket az ő engedélyük és beleegyezésük nélkül eladás céljából ne hozzák be a városba, továbbá a céhen kívül senki se dolgozzon településükben, valamint e mesterségben járatlanok a más helyről vásárolt fazekakat eladásra ne hozzák be Enyed-re. Ennek megfelelően azt az örökérvényű kiváltságot és jogosítványt (auctoritate) adományozzák nekik, mely szerint az idegenek közül senki nem hozhatja be agyagtermékeit – azok elvesztésének terhe alatt – a fazekasok engedélye nélkül eladásra a városba, sőt más fazekascéhekhez hasonlóan felruházzák őket a céh igazgatásához szükséges teljes joghatósággal. Ezek után [a fazekasok] egyetértőleg céhük praefecturaivá (in praefectos seu praesides) Fazakas Jánost és Antri Istvánt (pr) választották, kérvén a fentiek

és a céh megerősítését a város pecsétjével. Ennek megfelelően az oklevelet a mezőváros nagyobb pecsétjével erősítették meg. (III, f. 258^r–258^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. november 4-i oklevelében (578. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a mezőváros [nagyobb] pecsétje és az erdélyi káptalan záradéka erősítette meg.

36. 1527. szeptember 5. (f. V. a. Nat. Mariae virg.) Az erdélyi káptalan (AlbTr) Enied nevű mezővárosa fazekasmestereinek kérésére megerősíti a település bírójának és esküdt polgárainak 1524. július 22-én kiállított céhlevelét (35. sz.). — Az oklevelet a decanatus pecsétjével erősíti meg. (III, f. 258^v–259^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. november 4-i oklevelében (578. sz.). Utólagos rájegyzés az 1524. július 22-i oklevél (35. sz.) hátlapján.

37. 1532. február 22. (in Zekely Wasarhely, in Cath. Petri ap.) I. János király Kolos Akna mezőváros bírójának és esküdtjeinek kérésére megerősítve átírja és kiváltságlevél formájában adja ki néhai Mátyás király 1473. szeptember 16-án kelt oklevelét (21. sz.). — Az oklevél Verbeocz-i István (sp, m) fő és titkos kancellár keze által kelt. (IV, p. 554–557)

Ái I. Ferdinánd magyar király 1552. március 20-i oklevelében (45. sz.), amely szerint hátyára írt eredetijét függő titkospecsétjével erősítette meg.

38. 1538. július 25. (in Segeswar, in Iacobi ap.) I. János király az alattvalói biztonsága és a gonosztevők kiirtása érdekében, hűséges szolgálataik jutalmául örökre szólóan felhatalmazza az Erdélyben fekvő Berthalom szász mezőváros polgárait, valamint utódait és örököseiket, hogy bírójuk, esküdt polgáraiuk illetve örököseik bárhol a mezőváros területén nyakkalodát, kerekeket, karókat és más kínzóeszközöket állítsanak, az ugyanott nyilvánosan tetten ért tolvajokat, útonállókat, rablókat, gyilkosokat, pecsét- és pénzhamisítókat, gyújtogatókat és más gonosztevőket elfogják, vétkük és az ország törvénye szerint felakasszák, kerékbe törjék, lefejezzék, megégessék vagy más módon megbüntessék őket. E kiváltságot már Zsigmond császár [1418. március 22-én] (9. sz.), majd II. Lajos magyar király [1520. március 18-án] (31. sz.) is nekik adományozta. — Az oklevelet magyar királyként használt függő titkospecsétjével erősítette meg. (IV, p. 240–241)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 20-i oklevelében (919. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens formájú eredetijét a király függőpecsétje erősítette meg. □ Közlés: Salzer 668–669.

39. 1538. szeptember 18. (V. d. termini prænотati) I. János király ítéletlevele. Amidőn szeptember 14-én (sab. p. Mariae virg.) ítélőszékének ülnökeivel együtt Gerend-en törvényszéket tartott, megjelent előttük egyfelől Felwincz (Arannias sz) mezőváros közösségét mint felperest képviselve Zeplak-i Bot János (n), másfelől pedig Keowend-i András (e, a) a maga, valamint a jelenlevő Zentmihalyfalwa-i Dienesy András, Antalfy János és Miklós deák, Kechyet-i Varfalwy István, Bagyon-i Garda Lőrinc és Ferenc, illetve Balog Gergely Arannias székbeli főembereknek (potiores) mint alpereseknek a nevében. Bot János előadta, hogy az alperesek Felwincz lakosait – azok nagy kárára – eltiltották a Hydás, Chako és Eorwenies nevű (Arannias sz) birtokok felett lévő ama erdők használatától, amelyeket a székben lakó valamennyi székely már régóta szabadon használ. Mire az alperesek azt vála-

szolták, hogy a szóban forgó erdőket Felwincz lakosai szabadon soha nem használták, mert a királynak járó ökörsütéstől, valamint a főembereknek Arannias szék közösségének ügyei intézésére adandó költségek (ad exequenda negotia universitatis sedis expensas) fizetésétől a hajdani magyar királyok, valamint I. János is mentesítette őket. A felperes válaszában arra hivatkozott, hogy az egykori magyar királyok az említett felmentéseket királyi hatalmukból kifolyólag adták, és ezért a főemberek nem tilthatták el Felwincz lakosait az erdők használatától, minthogy ők ugyanazon székely szabadságnak örvendenek, mint a székben lakó többi székely. A király a felek kérésére a vele ítélező nemesekkel együtt a felperesek javára hozott ítéletet. Eszerint, minthogy Felwincz lakói is ugyanazon szabadságokkal rendelkeznek, mint a székben lakó többi székely, a vitatott erdőket azokhoz hasonlóan ők is szabadon használhatják, és azon a címen, hogy az ökörsütéstől és költségek adásától mentesítve voltak, nem tilthatók el azok használatától. — *Kancelláriai jegyzet: Lecta és Ad relationem magnifici domini Francisici de Kend, thavernicorum regalium magistri extradata.* (III, f. 310^v–311^r)

Ái Izabella királyné 1558. október 27-i oklevelében (51. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XI. protocollum, f. 10^r–10^v. □ Közlés: SzOkl II. 52–54. — Kordé 126–127 (magyar fordításban). □ Regeszta: Orbán: Székelyföld V. 91–92.

40. 1539. július 23. (in der Hermannstadt, am Mitwoch nechst nach Mariae Magdalene Tag) Szeben (Hermanstadt), Brassó (Cronstadt) és Beszterce (Nösen) városok, továbbá a hét és két száz szék polgármesterei, bírái és esküdtjei érvénytelenítették céheik korábbi haszontalan statútumait, a jobbakat és a hasznosabbakat azonban jóváhagyták és megerősítették, köztük a Birthalom-i vargacéh szabályzatát, amely kilenc pontban előírja az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. — *A szöveg alatt:* Transumptae litterae hae ex veteribus similibus litteris per me Michaelem Han de Kysselk, notarium provincialem universitatis Saxonum Transsylvaniensium manu propria. (IV, p. 235–238)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 20-i oklevelében (918. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét a Szász Universitas vörös viaszba nyomott [kisebb] pecsétjével erősítették meg. □ Közlés: Salzer 678–680.

41. 1540. július 14. (in der Hermanstadt, am Mytwach nechst nach Margaretae) Szeben (Hermanstadt), Brassó (Kronen) és Beszterce (Nösen) városok, továbbá a hét és két száz szék polgármesterei, bírái és esküdtjei érvénytelenítették céheik korábbi haszontalan statútumait, a jobbakat és a hasznosabbakat azonban jóváhagyták és megerősítették, köztük a nagydisznódi (Helten) takácscéh szabályzatát, amely részletekbe menően előírja az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok

és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. (IV, p. 284–289)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 6-i oklevelében (939. sz.), amely szerint hártára írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét a Szász Universitas vörös viaszba nyomott [kisebb] pecsétjével erősítették meg.

42. 1545. szeptember 24. (in Gyalw, f. V. p. Mathaei ap.) György barát Varad-i püspök, [Izabella] királyné és fiának kincstartója és helytartója, illetve Magyarország és Erdély főbirája (iudex generalis) bizonyítja, hogy egyfelől Hawad-i Miske Benedek – a szebeni (Cibiniensis) polgármesternek, bírónak és esküdt tanácsosoknak képviselőjében, és azok ügyvédvalló levelével –, másfelől pedig Morgonda-i János (e) – Morgonda-i Mihálynak, Ferencnek, Pálnak és más atyafiainak nevében is – megegyezik a Nag' Saros nevű (Senk sz) birtok Voldorff (in cottu AlbTr) felőli határának bejárásáról. Ennek értelmében a felek vállalják, hogy Senk székből nyolc szász férfit választanak, akik október 28-án (in Simonis et Iudae ap.) a helyszínre kimenve, az odahívott tanúk vallomásai alapján a határokat megigazítják, és, ahol szükséges, új határjeleket állítanak. (III, f. 8^r–8^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. március 31-i oklevelében (191. sz.), amely szerint pátens formájú eredetijét a szöveg alatt [Fráter György] pecsétje erősítette meg.

43. 1545. október 29. (in Nagysaros, II. d. Simonis et Iudae ap.) Renner Stephan, Nagsenk szék bírása, Nagsenk-i Hennynk Matthias, Zenthagatha-i Knoll Georg, Jakobfalwa-i Marton Stephan, Praepostfalwa-i Georg, Zelestadt-i Zalman Urban és Rinczik Martin, valamint Rosendal-i Mannyes Alexius bizonyítja, hogy György barát Warad-i püspök, kincstartó, helytartó és főbíró (iudex generalis) [1545. szeptember 24-i] oklevele (42. sz.) értelmében – egyfelől a szebeni (Cibiniensis) előljárók, másfelől pedig Morgonda-i János, Mihály, Ferenc, Pál (e) és atyafiai által – a Nagysaros nevű (Nagsenk sz) birtok Voldorff (in cottu AlbTr) felőli határának megállapítására kiküldött bírakként (iudices delegati) október 28-án (in Simonis et Iudae ap.) a következőket állapították meg: [...] de possessione Nagsaros praedicta orientem versus ad montem, quai ab indigenis Saxonica Offensandt, Ungarica vero lingua Fewenyewshegy nominatur ascendendo, ibique in planicie dorsi montis unam metam antiquam satis apparentem reperimus, quae meta tria territoria possessionum videlicet Felmer, Nagsaros et Woldorff sequestrat atque distinguit, quam metam partibus consentientibus et approbantibus renovavimus. — Másnap ugyanoda felmenve, a felek által állított tanúk eskü alatt tett vallomásainak meghallgatása után kijelölték a határokat. — *Határleírás:* Metas inter easdem possessiones reambulandas posuimus et ereximus. Primo ab illa meta, quam hesternae die, ut praemittitur, renovavimus, ad plagam septentrionalem directe eundo, prout testes iurati demonstrabant, ad vallem descendendo usque viam publicam, qua via de Fogaras et Nagysaros ad Waldorff itur, quinque metas contiguas novas posuimus et ereximus. Inde trans rivulum parvum eundo ad ipsam plagam septentrionalem ascendendo per silvam directe usque ad metam illam, quae in loco ab indigenis Schwolwenzogel[!] Ungaricis vero linguis Feckefark appellatur, nuper per locumtenentis et capitulorum homines partibus tunc et nunc admittendo erecta extitisset, perveniendo similiter tres metas novas contigue, simul omnibus metis computatis decem metas faciendo posuimus et

ereximus, a parte occidentali possessione Nagsaros, a parte vero orientali possessione Waldorff perpetuo deservientes. (III, f. 8^v–9^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. március 31-i oklevelében (191. sz.), amely szerint pátens formájú eredetijét a kiállítók szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

44. 1550. február 12. (in Coloswar, f. IV. a. Valentini mart.) Izabella királyné Bistricia-i Radol Georgnak és Barbitonsor Georgnak, illetve szebeni (de Cibinio) Barbitonsor Johannak – Szeben, Brasso, Beszterce, Segeswar és Megges száz városok valamennyi borbélyának nevében is előadott – kérésére engedélyezi, hogy céhet alakítsanak a tíz pontba foglalt és általa megerősített céhszabályok betartásának feltétele mellett, amelyek részletekbe menően előírják az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti elmentések megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mestersegbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. (III, f. 13^r–14^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. április 3-i oklevelében (195. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú eredetijét Izabella királyné pecsétjével és aláírásával erősítette meg. □ Közlés: Nussbächer 31–35 (román fordításban is). — QuellenKron IX. 202–206 (február 13-i dátummal, román fordításban is). □ Regesza: Verzeichnis I. — Trausch III. 2677. sz. — Nussbächer: Sighișoara 38–39. sz.

45. 1552. március 20. (in arce Poson, XX. Martii) I. Ferdinánd magyar király Kolos Akna mezőváros bírójának, esküdtjeinek és összes lakosának kérésére megerősítve átírja és kiváltáslevél formájában adja ki néhai I. János király 1532. február 22-én kelt oklevelét (37. sz.). — Az oklevél Olah Miklós (r) egri (Agriensis) püspök, tanácsúr és magyar királyi kancellár keze által kelt. (IV, p. 553–558)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 30-i oklevelében (1130. sz.), amely szerint hátyára írt eredetijét [magyar királyként használt] függő [titkos]pecsétjével erősítette meg. — Kivonat szövege megtalálható I. Ferdinánd király Liber Regiusában (MOL, Libri Regii, 3. kötet, 54.).

46. 1552. március 25. (in arce Poson, XXV. Martii) I. Ferdinánd magyar király a királybírói tisztséget, amelyet ezidáig Meggies város, illetve Meggies és Schelk szék lakosai évenként felváltva bírtak, örökre Meggies városnak engedi át. (IV, p. 65)

Tartalmi ái Báthory Zsigmond 1588. augusztus 24-i oklevelében (801. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú eredetijét a király függőpecsétje és aláírása erősítette meg. — Teljes szövege megtalálható I. Ferdinánd király Liber Regiusában (MOL, Libri Regii, 3. kötet, 80–81.).

47. 1555. július 16. (Albae Iuliae, XVI. Iulii) A [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan Enied nevű mezővárosa szabóinak kérésére, illetve részükre jóváhagyja és megerősíti a [kolozsvári szabócéh 1521. december 9-én kelt] céhlevelébe (34. sz.) foglalt szabályokat. — *A szöveg alatt:* Magister Ambrosius Mosdosy, decanus capituli Albensis, ex mandato et voluntate totius capituli. (III, f. 331^r–331^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. május 5-i oklevelében (687. sz.), amely szerint szövege utólagos rájegyzés az 1521. december 9-i céhlevél (34. sz.) hátoldalán.

48. [1556. előtt] A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan úgy rendelkezik az arany kémleléséről és olvasztásáról (*super probatione et conflatione auri frisseles vocata*), hogy az csak az Abrugbania-i officinában történhet, a mezővárosuk tartozékaiban lakók pedig csak a városuk főterén (*in communi theatro*) árulhatnak és vásárolhatnak élelmiszereket vagy bármi egyéb portékát. (III, f. 308^r–308^v)

Tartalmi említés Báthory István 1572. február 25-i oklevelében (70. sz.), amely szerint eredetijét belül a káptalan sárgás viaszba nyomott pecsétje erősítette meg. A keltezés azon alapszik, hogy a káptalan a szekularizációt megelőzően, esetleg akár a XIV. vagy XV. században, hozhatott ilyen rendelkezést a tulajdonában lévő mezővárosban.

49. 1557. december 17. (in der Hermanstadt, am Freytag nechst für s. Thomae ap.) Szeben (Hermanstadt), a Hét- és Kétszék, Brassó (Kronen), Beszterce (Nösen), valamint az erdélyi Szász Universitas összes városának polgármesterei, bírái, esküdtjei és tanácsosai bizonyítják, hogy Szebenben törvényszéket tartván, előttük megjelentek egyfelől a szebeni, másfelől pedig a nagydisznódi (Helten) takácscéh mesterei. Az előbbieket, miután előadták, hogy sérelmükre a nagydisznódi mesterek tanulókat fogadnak fel, külön céhet tartanak fenn, és a tanulói díjat megőrzik a maguk részére, kérték, hogy tiltsák meg nekik a tanulók tartását, illetve azoknak Szebenben történő szegődtetését. A nagydisznódi mesterek válaszukban arra hivatkoztak, hogy mindig volt joguk tanulók felfogadására és tanítására, amiért díjat is vehettek, és hogy ezidáig saját céhhel rendelkeztek. Ezek után állításaik igazolására a szebeni mesterek bemutatták kiváltságleveleiket, a nagydisznódi mesterek pedig céhlevelük és más okiratok mellett tanúkat is előállítottak, akik eskü alatt vallották, hogy az utóbbiak szabadok voltak, és már 50–60 éve joguk van [céh tartásához], továbbá sok tanuló fogadtak fel, és a tanulói díjat megőrizték a maguk részére. Bemutatott bizonyítékaik alapján az említettek a nagydisznódi mesterek javára hoztak kedvező ítéletet, mely szerint az elkövetkezőkben is megtarthatják céhüket, tanulókat fogadhatnak fel és az általuk befizetett díjat céhük szükségére fordíthatják, inasokat tarthatnak, s jogaikkal ezután is szabadon élhetnek. (IV, p. 281–283)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 6-i oklevelében (938. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét a Szász Universitas vörös viaszba nyomott [kisebb] pecsétjével erősítették meg. Eredetije SzNLt, Céhlevelek nr. 759. □ Közlés: QuellenHerm II. 375–377 (román fordításban is).

50. 1558. július 6. (Albae Iuliae, VI. Iulii) Izabella királyné Lugas mezőváros közösségének kérésére és részére megengedi, hogy a településükben lakó nemesek ugyanott lévő javaik és örökségeik után a többi lakossal egyenlően viseljék a közterheket. Elrendeli továbbá, hogy ne biztosítsanak szekeret és lovakat azok részére, akik királyi parancslevelével nélkül utaznak, s egyben megparancsolja Cziaki Mihály (r) tanácsúrnak, fő- és titkos kancellárnak, hogy csak olyan személyeknek adjon mandatumot, akik a királyné ügyeiben járnak el. Az évenként befizetett adójuk összegét 500 Ft-ra csökkenti, melyet két részletben, április 24-én (in Georgii) és szeptember 29-én (in Michaelis arch.) fizetnek be, de ehhez a Lugas-hoz tartozó birtokok nem járulnak hozzá (*possessiones ad istud oppidum ... pertinentes in medium vestri ad hanc summam non connumerentur*). A harmincadokat az ország többi lakójához hasonlóan a Lugas-i polgárok is fizessék. Jobbágyaikat kötelesek lesznek ama szabadságokban megőrizni, melyekkel a magyarországi és erdélyi nemesek jobbágysai is élnek, s egyide-

jüleg megparancsolja Chirepovit Miklós (e) bánnak, hogy azokat semmilyen munkára ne kényszerítse erővel. Szükség esetén a jobbágyok segítségét a polgárok fogadják el, mert Lugas megerősítése az ő érdekükben is történik (vos perspecta rei necessitate si benevoli requisiti fueritis, auxilia colonorum non negabitis, praesertim cum locus ille pro vestra defensione muniendus sit). (VI, f. 122^v–123^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 23-i oklevelében (1881. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét a királyné vörös viaszba nyomott pecsétje és János Zsigmond aláírása erősítette meg.

51. 1558. október 27. (in Alba Gywla, XXVII. Octobris) Izabella királyné Felwyncz mezőváros (Arannias sz) közösségének kérésére megerősítve átírja néhai férje: I. János király 1538. szeptember 18-án kelt, és neki bemutatott ítéletlevelét (39. sz.) bizonyos Arannias széki erdők szabad használatáról. (III, f. 310^v–311^v)

Ái Báthory Kristóf 1576. május 5-i oklevelében (84. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alá nyomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XI. protocollum, f. 10^r–11^r. □ Közlés: SzOkl II. 147–148.

52. [1558. körül] Izabella királyné Kerezthwr (Udwarhely sz) mezőváros közösséget örökre mentesíti a kincstárnak járó valamennyi adó fizetésétől, kivéve a török császárnak fizetendő adót. (IV, p. 430)

Említés Báthory Zsigmond 1589. április 22-i oklevelében (1021. sz.), amely szerint hátyára írt eredetijét a királyné függőpecsétje és aláírása erősítette meg. Keltezése azon alapszik, hogy 1557. november 30-án Udvarhely (SzOkl II. 138–139), 1558. augusztus 5-én pedig Csíkszereda mezővárosokat (uo. 144–145) részesíti hasonló kiváltságokban.

53. 1561. április 16. (in Thorda, XVI. Aprilis) II. János választott magyar király a Byrthalom szász mezővárosban lakó szűcs mestereknek és utódaiknak örökre szólóan megengedi, hogy más szabad városi és mezővárosi céhek mintájára saját céhet alakítsanak, azokban legényeket és inasokat tartsanak, mesterségüket szabadon gyakorolják, termékeiket zavartalanul árusítsák, családjaikat tisztességesen eltartsák, s egyáltalán éljenek mindazokkal a szabályokkal és szabadságokkal, melyekkel a többi céhek is rendelkeznek, azzal a feltétellel, hogy elismerik a Medgies/Meggies-i céhhez való tartozásukat, és annak évi egy Ft-ot fizetnek. Utasítja az illetékeseket az engedély tiszteletben tartására. (IV, p. 351–352)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 23-i oklevelében (986. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens formájú eredetijét a király függőpecsétje erősítette meg. □ Közlés: Salzer 738–739.

54. 1563. szeptember 22. (f. IV. p. Mathei ap. et ev.) Szt. István első vértanú váradszékfoki egyházának káptalana (capitulum ecclesiae s. Stephani prothomartiris de promontorio Varadiensis) bizonyítja, hogy Thelegd-i Miklós (e) szolgálatai viszonzásaként servitorának és ügyvédjének: Nagyffalu-i Péter (n) deáknak Bihar vármegyében bizonyos jószágokat ad. (III, f. 158^r–160^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 1-i oklevelében (236. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg. □ Regesza: ErdKirKv VII/2. 4. sz.

55. 1564. május 22. (Vagasban, Pwnkeost masod napan) Dobó-i Dobay Máté, Betha-i Miháliffy János, Vagas-i Vagassy János és Balassy András Udwarhely széki lófők bizonyítják, hogy – a fenti időpontban Vagassy Caspar Bálint kérésére annak Vagas-i házához menvén – előttük az említett Bálint és öccse: Caspar Tamás a hadi szolgálat teljesítése okán köztük már régóta meglevő viszály felől az alábbiakban állapodtak meg: Bálint vallomása szerint ha öccse, tekintettel fiatal korára, nem vállalja a szolgálatot, akkor ő a közrendűek közé állva a közeli Udwarhely-i várhoz szolgál, mivel lovas katonai szolgálatra erőtlensége miatt nem vállalkozhat. A lófők azonban a közrendűek igen nagy terheire utalva ennek elkerülését javasolták. Öccse pedig, állítása szerint, inkább távozik az országból, mintsem a várhoz teljesítsen szolgálatot. Ezek után Caspar Bálint örökségének felét – mely örökséget marháival együtt Jakai Balázs halálos ágyán szolgálataiért hagyott az ő nagyapjának: Balogh Ábrahámnak, de azokban mostohaapját, azaz öccsének apját: Gaspar Jánost, Dobó-ban Kachiay Ferenc előtt, korábban örökösének vallotta azért, hogy őt ne hagyja el –, valamint szerzett ingatlanait, legyen az irtvány, ház vagy más épület, illetve gyümölcsös, ingó javainak felével együtt öccsére: Tamásra, valamint utódaira hagyja azzal a feltétellel, hogy azokat élete végéig békésen birtokolja, öccse pedig – ha a várhoz nem akar szolgálni – hadi szolgálatot teljesít. Ha fiai születnek, az említett örökség és ingóságok másik fele azokra szálljon, ha pedig csak leányai lesznek, akkor Caspar Tamás kiházásítással tartozik nekik. Minthogy az örökség után öccse teljesíti a szolgálatot, magtalan halála esetén a teljes örökség és ingóság övé legyen, de azokból feleségét: Fruzsínát élete végéig tisztességesen tartsa el. Ha Tamás halna meg utódok nélkül, akkor minden vagyona feleségére és Vagassy Gáspárra, valamint utódaikra szálljon. Ezek fejében Caspar Tamás vállalta a hadi szolgálat teljesítését. (IV, p. 565–567)

Ái Báthory Zsigmond 1589. június 2-i oklevelében (1140. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

56. 1565. november 6. (az my hazwnkban Zalunchba, kedden Zentmarthon nap eleott) Néhai nagyságos Losonchy István özvegye: Petrovyna-i Pekry Anna Felseo Kratnay jobbágyságait: Korda Jánost, Pétert, Mihályt és Krachion-t, „myert hogy az my eleink ys zabadsagban tartottak ez my jobbaginkat”, utódaikkal együtt örökre szólóan mentesíti minden adó és szolgálat, valamint a bor, búza és vetés kilencedének terhe alól, a király adóját kivéve. Megparancsolja a tisztartóknak a felmentés érvényesítését. (VI, f. 96^v–97^r)

Magyar nyelvű eredetije ái Bebek György 1568. március 3-i oklevelében (59. sz.).

57. [1566. február 5.] II. János választott magyar király szolgálatai jutalmául Kwn Gáspár (e) és [Chyakor Péter (e) udvari familiárisoknak], valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza a Monostorzeg nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokot, [mely eddig a lerombolt Chychyo-i várhoz tartozott]. (IV, p. 66)

Említés Báthory Zsigmond 1588. augusztus 22-i oklevelében (798. sz.). Eredetije a Torma cs lt-ban: 9. csomó, fasc. 7. nr. 356. Az iktatást kozárvári Somogyi János és derzsi Serjéni Miklós 1566. február 19-én hajtotta végre, l. uo: fasc. 6. nr. 333–334. □ Regeszta: Kádár–Tagányi V. 189.

58. [1567.] Monostorzegh-i Kwn Gáspár (e) megvásárolja Hari-i Chyakor Pétertől (e) Monostorzegh (in cotto Zolnok Interiori) birtok felét. (IV, p. 63)

Említés Báthory Zsigmond 1588. augusztus 22-i oklevelében (797. sz.). □ Regeszta: Kádár–Tagányi V. 189.

59. 1568. március 3. (ex Bayon, III. Martii) Peseolcz-i Bebek György [II. János] választott magyar király főkapitányának jobbágya: Felseo Krotthnay Korda/Kerde János és atyafiai: Korda Péter, Mihály és Karácsony kérésére megerősítve átírja néhai Losonchy Istvánné: Pekry Anna 1565. november 6-án kelt oklevelét a kérelmezők bizonyos szabadságairól (56. sz.). Egyidejűleg a nevezetteket – korábban elnyert mentességükben megtartva – utódaikkal együtt a maga részéről is örökre szólóan mentesíti minden adó és szolgálat, valamint a bor, búza és vetések kilencede alól, a király adóját kivéve. Megparancsolja a tiszttartóknak a felmentés érvényesítését. (VI, f. 96^v–97^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 25-i oklevelében (1835. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pápens alakú, magyar nyelvű eredetijét Bebek György aláírásával és vörös viaszba nyomott pecsétjével erősítette meg.

60. 1569. [március 11. előtt] II. János választott magyar király szolgálataik jutalmául Macesd-i Iankwl Petrunak, Mihainak, Nykor Dannak, Zthoykanak és Koztha Petraskonak[!] (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és örökségeikkel együtt a Macesd-i részjószájukat és Sy nevű (Huniad vm) kaszálójukat, amelyeket őseik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik a mostani zavaros időkben elvesztek. (III, f. 78^r)

Említés II. János király 1569. március 11-i oklevelében (61. sz.).

61. [1569.] március 11. (in Alba Iulia, XI. Martii) II. János választott magyar király megparancsolja Baiesd-i Baiesdy Vitan-nak, Pwy-i Pwy Mihainak, Felseozallaspataka-i Kristóf deáknak, Zaikan-i Miklósnak, Feyerwiz-i Feyerwyzy Dionisiének és Bagye Zthoika-nak, hogy iktassák be Iankwl Petru, Mihai, Nykor Dan, Zthoyka és Koztha Petrasko[!] Macesd-i nemeseket az adománylevelével (60. sz.) nekik adott Macesd-i részjószájba és a Sy nevű (Huniad vm) kaszálóba. (III, f. 78^r–78^v)

Belefoglalva Fejérvízi Dionisie és Bade Stoica 1573. április 14-i jelentésébe (77. sz.). Hibás évi keltezését 1579-ről az 1572. november 3-i bejegyzés (72. sz.) alapján javítottuk.

62. 1569. május 28. (ex arce Varad, XXVIII. Maii) Peokry Gábor, Varad főkapitánya és Byhar vármegye főispánja a király Felseofeness-i jobbágyainak panaszából arról értesült, hogy bizonyos erdő miatt – melynek határait Nyakazo Ferenc idején Kochobay Mihály más személyekkel együtt úgy állapította meg, hogy keletről Tharkany, nyugatról Alsofenes, délről pedig Samosmezo határolja – viszályban vannak a beleniesiek-vel és másokkal. Ezért meghagyja Beleniess-i tiszttartójának: Kochobay Mihálynak, hogy az erdő határait Nyakazo Ferenc engedélye alapján újra jelölje ki. Aki háborgatja őket az erdő birtoklásában, az 200 Ft büntetést fizessen, ha pedig valakit ugyanott elfognak, 100 pénzt adjon, felét a falunak, felét az ispánnak. (IV, p. 525–526)

Ái Gicz János 1583. február 25-i oklevelében (183. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét Pekri Gábor pecsétjével erősítette meg.

63. 1569. július 20. (VI. d. fassionis) A Varad-i hiteleshely levélkeresői: Kristóf presbiter, Albert deák, Bihar vármegye jegyzője, Buda-i Simon és Varad-i Pál deák bizonyítják, hogy Ved-i Uyhely Györgynek (e), Zekelyhyd (Bihar vm) vára praefectusának kérésére – aki részint betegsége miatt, részint mivel a határvidéken fekvő említett várnak a török, valamint a német területekkel szembeni védelmét kell ellássa, nem jelenhetett meg a levélkeresők előtt –, a hozzá kiküldött fenti Pál deák előtt 1569. július 15-én (f. VI. p. Margarethae virg.) az alábbi bevallást tette: Megözvegyült nővérei (s. u): Gaway Lukácsné: Dorottya, Pobory Bertalanné: Anna és Tholdy Tamásné: Katalin, illetőleg azok gyermekei – Dorottyának: Miklós, Lukács, Machykasy Boldizsárné: Ilona, Hathwany Jánosné: Erzsébet, Annának: Sándor, Balázs, Ábrahám, Maroczy Péterné: Anna, Peterdy Farkasné: Ilona és a kiskorú Anna, Katalinnak: János és Péter –, továbbá Uyhely István fia: néhai Jakab leánygyermek-ei: Sára és Katalin, Fanchyakay Boldizsár, illetve Uyhely Zsigmond, János és András nevében is a Tyza Uylak, Kerezthwr, Karachyfalwa és Zeoleoswegardo nevű (Ugochya vm) birtokokban levő részjóságait, melyeket Tharnoczy Istvántól nagy költséggel és hosszú pereskedés útján szerzett vissza, a Ved-i és Fanchyka-i részbirtokait, a Fanchialtelke és Uylaktelke nevű (Bihar vm) prédiókban levő részeit, melyeket néhai Iriny István (n) bizonyos összesen néhai Gaway Lukácsnak elzálogosított, és melyeket annak özvegyétől: említett Dorottyától ugyancsak jelentős pénzösszeggel és hosszan tartó perrel megszerezett, továbbá bármelyik vármegyében levő ama javait és birtokjogait, melyeket Ferdinánd római császár iránti hűtlensége okán Bay Ferenc (n) eszközölt ki a maga részére, de azokat jókora összegért visszaszerezte, végül pedig a Ved-i nemesi telkére nagy költségén újlag épített házát, haszonvételeikkel, tartozékaikkal, valamint azokkal az arany-ezüst marhákkal, illetve készpénzzel együtt, melyeket felesége: Petronella apja: néhai Olazy-i Benedek (e) adott hozományként Petronella férjhezmenetelekor, és melyeket fenti költségeire fordított, szavatosság vállalása mellett, 1000 arany Ft-ban feleségének zálogosította el visszaváltásig. Uyhely György, valamint atyafiai és utódai a fenti javakat 1000 arany Ft kifizetése után vehetik vissza Olazy Petronellától, aki viszont azokat az összeg felvétele után köteles lesz átengedni nekik. (III, f. 229^r–230^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. június 25-i oklevelében (529. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a hiteleshely rányomott pecsétje erősítette meg.

64. 1569. október 5. (in Septer, f. IV. p. Michaelis arch.) II. János választott magyar király bizonyítja, hogy egyfelől néhai Dolhay Ambrus fia: János fia: néhai Tamás fia: György (e), valamint említett Dolhay Ambrus fia: Demeter fia: néhai ifjabb Péter fia: Imre (e), másfelől R wzka-i Kornys/Cornis Gáspár (e) és felesége: a fenti Dolhay Ambrus fia: Péter fia: néhai Imre leánya: Ilona kiegyeznek az előbbiektől által az alábbi jóságok okán a királyi udvarban indított perükben. Ennek értelmében megszüntetik a köztük lévő pereket, és érvénytelenítik a perrel kapcsolatos okleveleket. Dolhay György és Imre a Kyrwa, Tarazkewz, Keokenyes/Kerkenyes, Ilhocz, Neresnicze, Ganya, Kalinfalwa/Kalynfalwa és Dombo nevű birtokokat a rájuk vonatkozó oklevelekkel együtt, továbbá azokat az Eokeormezeo-i, Pypin-i és Keleczen-i vásárolt birtokjogokat és javakat, amelyek most Kornys Gáspár és Dolhay Ilona kezén vannak, örökjogon az utóbbiaknak, valamint örököseiknek adják. Ennek viszonzásaként Kornys és felesége azokat a Dolha, Zadnya, Bronka, Kwznicza,

Rawazmezeo, Kereczke, Rozallia/Rozallya, Zurdok/Zwrdok, Lewerdina, Poyana, Batyza és Rwkova/Rwkowa (Maramarus vm) birtokbeli részjóságokat, amelyeket Ilona apjától örökölt, a reájuk vonatkozó oklevelekkel együtt engedik át örökre szólóan Dolhay Györgynek, Imrének és örököseiknek. A felek abban is megállapodtak, hogy a birtokaikhoz tartozó, de idegen kézben levő javakat közösen szerzik vissza, és egyenlően osztják el. Magszakadás esetén a javak a másik félre és örököseire szállnak. Ezenfelül vállalják, hogy egyezségüket királyi jóváhagyással és törvényes iktatással erősítik meg. (V, f. 153^r–154^r)

Ái II. János király 1570. március 15-i oklevelében (65. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a király bírósági pecsétje erősítette meg. □ Regesza: Bélai: Máramaros 77.

65. 1570. március 15. (in Alba Iulia, f. IV. a. Ramispalm.) II. János választott magyar király Rwkza-i Kornis/Cornis Gáspárnak (e) – felesége: néhai Dolhay Imre (e) leánya: Ilona nevében is tett – kérésére jóváhagyólag átírja 1569. október 5-én kelt saját oklevelét (64. sz.) arról, hogy a nevezettek egyezséget kötöttek Dolhay Imrével (e) és Györggyel (e) Maramarus vármegyei bizonyos jóságaik felől. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Kornis Gáspárnak és feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az egyezséggel szerzett javakban lévő királyi jogát is. (V, f. 153^r–154^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 26-i oklevelében (1393. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a király pecsétje, valamint az ő és [Csáky Mihály kancellár] aláírása erősítette meg.

66. 1570. március 15. (in Alba Iulia, f. IV. a. Ramispalm.) II. János választott magyar király megparancsolja Maramarus vármegye alispánjainak és szolgabíráinak, hogy iktassák be Rwkza-i Kornis Gáspárt (e) és feleségét: néhai Dolhay Imre (e) leányát: Ilonát Kyrwa, Tarazkeoz, Keokenyes, Ilhocz, Neresnicze/Neresnece, Ganya, Kalynfalwa, Dombo birtokokba, továbbá az Eokeormezeo, Pipinye és Keleczen (Maramarus vm) birtokbeli vásárolt részjóságokba, illetve a bennük levő királyi jogba, amelyek őket Dolhay Györggyel és Imrével (e) kötött egyezségükhöz (64. sz.) adott jóváhagyása (65. sz.) alapján illetik meg. (V, f. 154^v–155^r)

Belefoglalva Bertoc Ioan és Kricsfalvi Andrei 1571. március 25-i jelentésébe (69. sz.).

67. 1570. április 2. (in oppido Buza, dom. p. Paschatus) II. János választott magyar király bizonyítja, hogy Buza-i Bornemizza Benedek (e) felesége: Gyarmath-i néhai Balassa Imre (m) leánya: Margit és gyermekeik iránti szeretetéből halála utánra Erdélyben és Magyarországon bárhol levő javait és birtokjogait ingóságaival együtt örökre átengedi feleségének, valamint utódainak és örököseinek, nem tartván fenn azokban atyafiai részére semmilyen tulajdonjogot. Ennek viszonzásaként, továbbá a férje által Almas vára és tartozékai miatt a királyi udvarban folytatott perekre, illetve a Buza mezővárosban lévő kőház és más épületek emelésére fordított eddigi és ezutáni költségeiért Balassa Margit összes ingó javait halála után örökre szólóan átengedi, Erdélyben és Magyarországon bárhol levő javait és birtokjogait pedig 12 000 Ft-on inscribálja férjének és örököseinek. Margit halála esetén atya-

fiai az említett jószágokat férjétől vagy utódaitól csak a 12 000 Ft kifizetése feltétele mellett vehetik vissza. (V, f. 296^v–297^f)

Ái Báthory Zsigmond 1591. július 20-i oklevelében (1660. sz.), amely szerint kettős ívű regálpapírra írt, pápens alakú eredetijét a király vörös viaszba nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

68. 1570. december 1. (Cibinii, in generali congregatione nostra, I. Decembris) Szeben (Cibiniensis), valamint a szász egyetem többi városának előjárói érvénytelenítették céheik korábbi haszontalan statútumait, a jobbkat és a hasznosabbakat azonban jóváhagyták és megerősítették, köztük a Segeswar-i mészároscéh 13 pontból álló szabályzatát. (III, f. 214^f–215^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 10-i oklevelében (500. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetijét az Universitas függő kisebb pecsétjével erősítették meg. Szövege azonos a szebeni mészároscéh 1570. május 4-i (Vö. ErdKirKv VII/1. 289. sz.), valamint a brassói mészároscéh 1570. november 29-i (Vö. QuellenKron IX. 308–313.) szabályzatával. □ Regesza: Nussbächer: Sighişoara 46.

69. 1571. március 25. (in oppido Zigeth, XVI. d. statut.) Zarwazo-i Bertok Ioan és Kryczfalwa-i Krichfalwy Andrei Maramarus vármegyei szolgabírák jelentik II. János királynak, hogy 1570. március 15-én kelt iktatóparancsára (66. sz.) Rvwka-i Cornis/Cornys Gáspárt (e) és feleségét: Dolhay Ilonát március 6-án (VI. Martii, f. III. a. Gregorii papae) ellentmondás nélkül beiktatták a Keleczen/Kelechyen/Keleczyen-i, Pipinye-i és Eokeormezeo-i vásárolt részjószágokba, március 9-én (f. VI. a. dom. Reminiscere) Ilhocz birtok kétharmad részébe, illetve Dombo, Kalynfalwa/Kalinfalwa, Ganya, Neresnicze/Ne-reznicze birtokokba, március 10-én (sab. a. dom. Reminiscere) pedig Keokenyes, Tarazkeoz, Kyrwa (Maramarus vm) birtokokba és a bennük levő királyi jogba. Ilhoczy Ioan (n) a saját és osztályos atyafiai (fr. cond): Mihalyka Francisc, Mihai és másik Francisc (n) nevében március 9-én ellentmondott Ilhocz birtok egyharmad része iktatásának, melyet őseiktől örökölték, és ezidáig zavartalanul birtokoltak, amiért őt, általa pedig említett atyafiait is, március 23-ra (ad XV. d.) a királyi udvarba idézték. — *Megjelent szomszédok: Keleczenben:* Pipinye-ről Bilke-i Bilkey Gergely (e) Pipinye-i bírójá: Barany Jakab, Heteny-i Feyes István jobbágya: Pop Oztas, Bilkey Máté jobbágya: Pahwta Máté, Bilke-i Layak Ferenc jobbágya: Pahwta János, Kys Ferenc jobbágya: Gyurko Lukács. — *Kelechyen-ről* Iloswa-i Karachyon Ferenc jobbágya: Swt Máté, említett Bilkey Máté jobbágya: Salenyk Alex, Loyak Ferenc jobbágjai: Trayan Marc és Salenyk Lazar, Dolhay György jobbágya: Bozuga Petru. — *Pipinye-ben:* Keleczyen-ről említett Bilkey Máté jobbágya: Salenyk Lazar, Dolhay György jobbágya: Bezeghi Petru, Loyak Ferenc jobbágya: Franczowitt Marc. — *Vezkeoz-ről* Bilkey Máté jobbágya: Fechye Iwasko. — *Pipinye-ről* Kys Ferenc jobbágja: Lazar presbiter, Bilke-i Gergely bírójá: Barany Jakab, Bilkeny-i Péter deák özvegyének jobbágja: Gyurko Simon. — *Eokeormezeo-ben:* Nemesek: Kriczfalwa-i Bencze Ferenc, Keowesliget-i Pisko László, Belezna-i Legze Mihály és György. — *Voczko-ról* néhai Lepcze-i György (e) özvegyének jobbágjai: Kys László és Thimko Ioan. — *Eokeormezeo-ről* Bilke-i Ferenc jobbágja: Halykowicz Grigore, Bilke-i István jobbágja: Dorogh Miklós, Heteny-i Feyes István jobbágja: Botha Ioan, Bilke-i/Bilkey Gergely jobbágjai: Vaczko Ştefan és Grilecz Nicolae, Bilke-i Kys Ferenc jobbágja: Gergely Tamás, Dolha-i György jobbágja: Petriczka Luca,

Dolha-i Imre jobbágya: Elege Lukács, Bilkey Tamás jobbágya: Kalinicz Maczko. – *Ilhocz*-ban: Nemesek: Bedeo-i Bedey Gergely és Mihály, Thywadar Ferenc és Simon, Uglya-i Negriticz Ioan, Feyer Máté, Georgy Tamás és Volaz Francisc. – *Nyagowa*-ról Chyeb-i néhai Pogan Menyhárt (e) jobbágjai: Sowago Tamás és Foris Mihai. – Dombo, Kalynfalwa, Ganya, Neresnicze, Keokenyes, Tarazkeoz, Kyrwa birtokokban az Ilhocz-i birtokban megjelentek, valamint Ilhocz-i Mihalyka Ioan és Francisc (n). (V, f. 154^f–156^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 26-i oklevelében (1393. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét a kiállítók kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

70. 1572. február 25. (Albae Iuliae, XXV. Februarii) Somlío-i Bathory István vajda Abrugbania mezőváros bírójának és esküdt polgárainak kérésére megerősíti az erdélyi káptalan 1556. előtt kelt oklevelébe (48. sz.) foglalt, és általuk már régóta élvezett szabadságokat az arany frisseles-ének és a piac helyének tekintetében. Megparancsolja az összes illetékesnek a fenti kiváltságok megtartását. (III, f. 308^r–308^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. április 2-i oklevelében (668. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajdának a szöveg alá nyomott pecsétje, valamint az ő és Gimesi Forgács Ferenc aláírása erősítette meg.

71. 1572. október 27. (Kyrwan, Myndzent hawanak huzonhetedik napian) Bedeo-i Vana Gergely, Zarwazo-i Gerhes János, Zlatina-i Nan János, Zarwazo-i Bank Gergely, Zapploncza-i Stecz János választott bírákként bizonyítják, hogy egyfelől vitélő és tiszteletes Cornys/Kornys Gáspár és felesége: Dolhay Ilona, másfelől Irhoczi Mihalka/Mihalyka János, László, Ferenc, másik Ferenc és Gergely nemesek – mivel az előbbieket felkérték II. János királytól a királyi joggal együtt az utóbbiak Irhoch/Irhocz-i (Maramaros vm) jószágát, de azokba való iktatásuknak a tulajdonosok ellentmondtak, amiért Kornys és felesége pert indított ellenük – kiegyeznek a királyi udvarban régóta folyó birtokperükben. Ennek értelmében megszüntetik a köztük lévő pert, a Mihalka atyafiai [megtartják az Irhocz-i jószágukat], de ennek fejében 100 Ft-ot fizetnek két részletben: december 6-án (Zent Miklos napian) és 1573. február 1-én (hus hagyo vasarnap) Cornys Gáspárnak és feleségének. Továbbá őseikhez hasonlóan a Kyrwa/Kirwa-i uradalmi központnak vannak alárendelve, ezért ha Cornys vagy utódai a vármegyei hadhoz csatlakoznának, őket három lóval kövessék. Ellenkező esetben viszont nem kell hadba vonulniuk, és védelmet kapnak a fejedelemtől és a vármegyével szemben. A Neresnecze-i Niomas Erdeo-t pedig úgy használják, hogy Irhoczról elindulva estére visszaérjenek, a Berlazka-i havason levő esztenát bérbe vehetik, hazafele pedig juhaikat bárhol terelhetik. Az egyezés megszegőjét az alispán 100 Ft fizetésére kötelezze. (V, f. 156^v–157^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 26-i oklevelében (1393. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

72. 1572. november 3. (in Thorda, f. II. p. Omn. sanct.) Somlío-i Bathory István vajda bizonyítja, hogy egyfelől Iankul Petru, Kozthe Mihai, Nykora Dan, Ztoika Petrask/Petrask, valamint néhai Nikora Abram özvegye: Ana Macesd-i nemesek, másfelől pedig Macesdi Nicolae, Kende Ioan, Kenda/Kende Oppra/Oppre, Iarul/Ianchyul Petru, Ianossonie/Ianosnie Nicolae, Opra Ștefan, Popa Ztanchul/Stanczul és Macesdy Lupsa, szintén Macesd-i neme-

sek – atyafiaik: Volkonie Vasile, Borchionie Dumitru, Dumul Ioan, Borchionie Nicolae, Ianosonie Ștefan és Melchior, továbbá Macesdi Nicolae fiai: Ioan, Ștefan és Vasile, Kende Ioan fiai: Vasile, Niztor és Kende, Iarul Petru fiai: Ioan, Nicolae és Vasile, Ianosnie Nicolae fia: Ion[?], Popa Ztanczul fia: Nicolae, valamint Kende Opra fiai: Ștefan és Vasile nevében is – fogott bírák útján kiegyeznek a fenti Petru, Mihai, Dan és Petrask által néhai II. János választott magyar királytól 1569-ben új adományul nyert (60. sz.) Macesd-i részbirtok és Syl nevű (Huniad vm) kaszáló miatt a király, majd a vajda előtt folyó perükben. Ennek értelmében az utóbbiak visszavonják azt az ellentmondást, amelyet nevükben említett Kende Ioan a fenti jószágoknak az adományosok javára történő iktatásakor tett, és engedélyzik azokba való bevezetésüket. Az egyezés megszegője 500 arany Ft-on maradjon, amelyet újabb per indítása előtt kell a másik félnek kifizetnie. (III, f. 78^v–79^v)

Belefoglalva Fejérvízi Dionisie és Bade Stoica 1573. április 14-i jelentésébe (77. sz.).

73. 1572. november 5. (ex oppido Lwgas, V. Novembris) Tinkowa-i Tinkoway Gáspár (e) Hegieres nevű birtokának a területén lévő meghatározott nagyságú (cuius latitudo constat centum numerorum ordinum a communi via versus in vallem, ubi septem poztatorum vulgo vocitatorum loca constare possunt) szőlőjét, amelynek keletről Lwgas-i Muzqua Mihály, nyugatról Lwgas-i Ferencz Péter szőlője, délről pedig a közút a szomszédja, 400 pint borért eladja Lwgas-i Hodan Mártonnak (c) és örököseinek úgy, hogy az után tizedfizetéssel nem tartozik senkinek, illetve azt szabadon szüretelheti és bárkinek eladhatja. (III, f. 245^v–246^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. december 31-i oklevelében (420. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét Tinkovai Gáspár a szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjével erősítette meg.

74. 1572. november 14. (in civitate Karansebes, XIV. Novembris) Caransebes kerület várnagyai (castellani): Oztrovi Gáspár és Motnoky Ferenc, illetve szolgabírája: Moses Péter bizonyítja, hogy Tynkowa-i néhai Machkassy Miklós (n) fiai: Mihály és Péter unokaöccseik (nep): Karansebes-i néhai Tott Péternek (e) feleségétől: említett Machkassy Miklós leányától: Dorottyától született fiai: Miklós és Gáspár ama ingyenes szolgálataiért, melyekkel a királyi udvarban és más helyeken indított peres ügyeik intézésében, illetve más szükségükben őket segítették, továbbá atyafiságos szeretetből, és végül öregségük miatt Tynkowa, Delar, Also-, Felseo Machkas, Ruginos és Zagusen birtokbeli részjószaikat, továbbá a Valedeamin, Dombravicza, Zekas és Grediste nevű (Karansebes districtus, Zeoren vm) prédiümokban lévő részeit haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 600 Ft-on zálogba adják említett Tott Gáspárnak és Miklósnak, valamint utódaiknak és örököseiknek. (IV, p. 424–425)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 15-i oklevelében (971. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg. □ Közlés: Pesty: Krassó IV. 90–92.

75. 1573. január 6. (Beoleomben, Wiz kerezth napian) Nagy Beoleony Thathar Benedek, minthogy a gyakori adók és a drágaság miatt nem tudja megadni a Nagy Aythay Henther Benedektől kölcsönként búzát és 25 Ft-ot, adóssága fejében – atyafiainak megkínálása után és szavatosság vállalása mellett – neki és utódainak adja örökre a Fel Beoleon (Sepsy zek)

alsó végén levő, Tatar Antallal közösen bírt pusztájuk és a rajta levő pusztá malomhelyük felét. (III, f. 92^v–93^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 2-i oklevelében (292. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú, magyar nyelvű eredetijét [Tatár Benedek] szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

76. 1573. február 17. (Albae Iuliae, f. III. p. dom. Reminiscere) Somlio-i Bathori István vajda megparancsolja Feierviz-i Feiervizy Dionisiének, Bagya Ztoyka-nak, Baiesd-i Vitan Ioannak, Baiesd-i Baiesdy Cyiulo-nak, Macesd-i Baliei Mihainak, Feiervizy Ioannak, Kemend-i Boldizsárnak, Losad-i Vincze Mihálynak, Batizfalwa-i Batyz Miklósnak és Huniad vármegye jegyzőjének: Dewa-i Lőrinc deáknak (n), hogy iktassák be Iankul Petru, Kozthe Mihai, Nikora Dan, Ztoyka Petrask/Patrask és néhai Nikora Abram özvegye: Ana Macesd-i nemeseket néhai II. János király által nekik adományozott (60. sz.) Macesd-i részjóságukba és Sy/Syl nevű (Huniad vm) kaszálójukba, mivel Macesdi Nicolae, Kende Ioan, Kenda Opra, Iarul Petru, Ianosonie Nicolae, Stephan Oppra, Popa Ztanchul és Lupse Macesd-i nemesekkel kötött egyezségük értelmében (72. sz.) az utóbbiak visszavonták a korábbi iktatáskor tett ellentmondásukat. (III, f. 79^v–80^r)

Belefoglalva Fejérvizi Dionisie és Bade Stoica 1573. április 14-i jelentésébe (77. sz.).

77. 1573. április 14. (in Haczak, XIV. Aprilis) Feierviz-i Feiervizy Dionisie és Bagie Ztoyka jelentik Bathory István vajdának, hogy 1573. február 17-én kelt parancsára (76. sz.), valamint néhai II. János király 1569. március 11-i mandatura (61. sz.), illetve a vajda 1572. november 3-i oklevele (72. sz.) értelmében is, Iankwl Petru, Kozthe Mihai, Nykora Dan, Ztoyka Petrasko/Patrask és néhai Nykora Abram özvegye: Ana Macesd-i nemeseket április 11-én (dom., XI. Aprilis) ellentmondás nélkül beiktatták a Macesd-i részbirtokba és a Syl nevű (Huniad vm) kaszálóba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Macesd-ről Margita Dan, Opronie Ioanos, Kitidan Ștefan és Opra, Mihonie Iankul, Banch Ștefan, Mihul Laczko, Dan Ștefan. — *Paros-ról* Kalmar János, Mihaiaza Stephan Ioan. — *Felseo-zallaspataka-ról* Popa Iancul, Ztoika Iacob. — *Bayesd-ről* Vitan Ioan. — *Feierviz-ről* Balozyn Petru, Ștefan és Vasile. (III, f. 77^v–80^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 4-i oklevelében (294. sz.), amely szerint papírra írt, zárt formájú eredetijét Fejérvizi Dionisie és Bade Stoica aláírásaikkal és hátoldalára nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

78. 1575. március 13. (Albae Iuliae, XIII. Martii) Bathory István vajda Lugas mezőváros bírójának: Sebessi Jánosnak és jegyzőjének: Márton deáknak (p, c) – a mezőváros valamennyi lakosának nevében is előadott – ama panaszára, hogy a Karansebes-i és Lugas-i districtus bánja, officialisai és harmincadosai régi szokásaiktól eltérő és erejüket meghaladó terheket rónak ki rájuk, helyzetük könnyebbítésére az alábbi szabályokat lépteti életbe: Leg eleoezor hadgiuk Lugason valo tiztartonknak, hogy az lugasiaknak borat teolleok ereovel el ne vegiek, hanem ha az ki io akarattiból ara zerent el aggia, de ha az zwkseg kevannia az tiztartok az idegen bor veveoket az veot borral el tarthassak megh fizetven penzeket. Az hordo czinalasban az minemw rendtartasban talaltattanak, ennek utanna is ugian azonban tartattassanak megh, hordoiokat pedig penz nekul el ne vegiek. Az zantas dolgaban penig illien modot vegeztwnk keozteok tartani, hogy buzat zaz egez vekat, tavazt

penig eotven vekat tartozzanak vetni, de megh zantofeoldeket, ugarakat is az tiztartok semmikepen el ne vegiek. Az hatarban az zigeteket ket egez nap kazalliak, kazalni penig teoreok feoldere ne mennienek. Az juh es diznok dezmalasaban is ugian az eleobbi modot akariuk ennek utanna is keozteok megh tartani mind az kosar vetelben tavali barani és swldeo vetes[s]lek. Az mezarlas pedig keozteok ne legien, hanem ha az dezma juhna esnek metelie és laban el nem adhatnak, ugy tartozzanak ki meczieny. Az harmincziad dolgaban is illien rend tartassek, hogy ha mit hazok zwksegerre veznek es ugian keozteok elkeoltik, vele nem kereskednek, abbol harminczadot ne agyianak, de ha mit kereskedni veznek, afeleteol tartozzanak harminczadot fizetni. Az mi penig az magvazakat jozag és marha dolgat nezi, az teorveni zerent lattassek megh es teorveni vege zakattaig az biro peczieti alat legien. Az bor arultatasban is ugian azon elebbi mod tartassek megh. Az mi az szolgalat dolgaban az mw zwksegwntet nezi, hadgiuk tiztartonknak, hogy az zolgalat dolga moggiat intezsek es mertekelliek ugy, hogy abbol az keossegek se fogiatkozasa, se penig niomorusaga ne keovetkezzek. Tovabba miért hogy az palank epiteset az ott valo feoldnek oltalmaert zwksegesnek itelliwk lenni, annak epitesebenn is haggiuk tiztartonknak, hogy olly modot rendellien, mely az keossegek fogiatkozasara ne keovetkezzek. Vegezetre nilvan ertiwk, hogy az lugasi feoldet az reghi teovis fel veotte, az keossegek penig az tilalom ellen nem irthat, sem pedig parlag zeoleo helt fel nem foghat, kibeol mind az mw dezmanknak, mind penig az keossegek fogiatkozasat itelliwk lenni, annak okaert az puztaknak ideig valo leteket orzag teorvenie zerent megh engedgiwk, de az puztasagnak teorveni zerent valo ideie ki telven, minden ember zabadon irthasson és parlag zeoleo helieket fel foghasson. Egyidejűleg megparancsolja az említett kerületek bánjának, officialisainak és harmincadosainak a fenti artikulusok megtartását. (VI, f. 123^r–124^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 23-i oklevelében (1881. sz.), amely szerint kettős ívű regálpapírra írt, páténs alakú, magyar nyelvű eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott pecsétje, illetve a saját, valamint Berzevicei Márton tanácsúr és titkár aláírása erősítette meg.

79. 1575. augusztus 5. (in Hermanstadt, den fünften August) Lutsch Peter senior tanácsi esküdt (elst Radtsgeschworne), Kramer Leonard, Rewel Johann jegyző, Goltshmidt Albrecht szebeni (Hermanstadt) lakosok bizonyítják, hogy Maier Michael házában megjelenve egyrésztől néhai Ollerth/Oller Matthias fia: Ollert Johann és édesanyja: Anna, aki most Maier Michael felesége, másrésztől Beer Erasmus felesége: másik Anna két leányával együtt, [akiknek egyike?] Martha asszony, néhai Offner Cristof özvegye, előttük az alábbi megállapodást kötötték egymással: Jóllehet Ollerth Hans/Johann eljegyezte Martha asszonyt és feleségül kívánja venni, de mivel súlyos betegségbe esett, egészségét még most sem nyerte vissza és meghalhat utódok (leibs erben) nélkül. Erre az esetre gondolva tehát egyezsége lépett Marthával. Mindnyájuk teljes egyetértésével anyjának: Annának és mostohaapjának: Maier Michaelnek nem többet mint 25 Ft-ot, fiú- és leánytestvéreinek pedig ingó és ingatlan vagyonából külön-külön 5–5 Ft-ot kíván hagyni. Ha Marthának ebből a házasságból nem születne gyermeke, halálakor Ollert Johann a Martha előző házasságából való Margarete nevű leányának fog hagyni 50 Ft készpénzt, egy jó hárász kendőt, női ruhát, csatokat, aranyozott övet díszekkel együtt, valamint gyémántköves aranygyűrűt. Mindezekről mindkét fél számára külön-külön iratot állítanak

ki. — *A szöveg alatt:* Suo et aliorum nomine subscripsit Ioannes R[ewel] notarius praefatus manu propria. (III, f. 185^v–186^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. március 6-i oklevelében (457. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel erősítették meg.

80. 1575. december 8. (Waradini, VIII. Decembris) Somlio-i Bathori Kristóf, Bihar vármegye örökös ispánja részint némely familiárisa ezirányú közbenjárására, részint a Warad-i várhoz teljesített szolgálataiért a Belenies tartozékaiban fekvő Alsokoh-n lakó Popa Miháit (pr), valamint ugyanott lévő házát minden adó és szolgálat terhétől mentesíti a feltétellel, hogy ő és örökösei a rájuk bízott ügyekben az említett várhoz az elkövetkezőkben is hűségesen szolgáljanak. Ezek foganatosítására utasítja a Warad-i vár udvarbíráját: Sandor Jánost, várnagyait: Nagy Ferencet és Keöbölkwthy Kristófot, valamint Belenies tartozékai jövedelmének igazgatóját (administrator): Ambrus deákot (e). (III, f. 250^v–251^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. szeptember 21-i oklevelében (557. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje és aláírása erősítette meg.

81. [1575.] Monostorzegh-i Kwn Gáspár (e) megvásárolja Kusdi Mihály udvari familiáristól és Drombar-i Gruyo Pétertől az Olahbogát-i (in cottu Zolnok Interiori) részjószáguakat. (IV, p. 63)

Említés Báthory Zsigmond 1588. augusztus 22-i oklevelében (797. sz.). □ Regesza: Kádár–Tagányi II. 220.

82. [1576. január 28. – 1581. május 27.] Somlio-i Bathory Kristóf vajda Colosvar-i néhai Kakas András (n) özvegye: Sarlay Anna vendégszeretetéért, minthogy Colosvar-on való tartózkodásai során az ő házában szokott megszállni (in cuius nimirum aedibus, si quando in dictam civitatem Colosvar se contulit, condescendere consueverat), Colosvar-nak a Hasongart, Keomal, Bretfeo, Lomb és Azzupatak nevű szőlőhegyein, valamint a vajdai Fenes birtok és Monostor mezőváros Hoya elnevezésű szőlőhegyén fekvő művelt szőlőit, továbbá összes szántóföldjét és mezőgazdaságát említett Anna, illetve leánya: Katalin javára életük végéig mentesíti a tized fizetésének terhe alól. (V, f. 66^r)

Említés Báthory Zsigmond 1589. szeptember 20-i oklevelében (1173. sz.). Keltezése Báthory Kristóf uralkodási idején alapszik. □ Közlés: Veress: Kakas István 18 (az említésre vonatkozó szövegrészt, jegyzetben).

83. 1576. március 3. (Albae Iuliae, III. Martii) István lengyel király, Erdély fejedelme Radnoth-i Kendy Ferenc szolgálataiért, főként azokért, amelyek során a német és magyar csapatok, illetve az ellene lázadó helybéli nemesek élén az országra törő Bekes Gáspárt 1575-ben a Maros folyó gázlójánál, a Zenthpal nevű falu és kastély közelében legyőzte, neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Kendy Gábor Erdélyben lévő összes javait és birtokjogait, illetve Radak László Alpreth, Budas, Kalna, Uyfalu, Nagy Mezeo, Thalaszfalva, Kechet, (in cottu Zolnok Interiori) Zothelke és Magiarfodorhaza (Doboca vm) birtokbeli részjószáguait, melyek többsége öröklés jogán Kendy Ferencet illették, és amelyekért Radak Lászlóval pert is folytatott. A fenti jószáguak azért háramlottak a fejedelemre,

mert Bekes pártütéséhez való csatlakozásuk miatt a nevezetteket az 1575. július 25-i (ad Iacobi ap.) Colosvari országgyűlés örök hűtlenségre, illetve fő- és jószágvesztésre ítélte. (IV, f. 101^v–102^r)

Tartalmi ái Báthory Kristóf 1577. február 10-i oklevelében (89. sz.). Az adománylevél szövege csonkán, keltezés nélkül megismétlődik a f. 104^r–105^r-n, valamint a 106^v–107^v-n.

84. 1576. május 5. (in Coloswar, V. Maii) Somlio-i Bathory Kristóf vajda Felwincz/Felwyncz mezőváros (Arannias sz) valamennyi lakosának kérésére megerősítve átírja Izabella királyné 1558. október 27-én kelt és neki bemutatott oklevelét (51. sz.). (III, f. 310^r–311^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. április 4-i oklevelében (670. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a vajda függőpecsétje, valamint az ő és Csanádi Demeter titkár aláírása erősítette meg.

85. 1576. május 27. (in Colosvar, XXVII. Maii) Somlio-i Bathory Kristóf vajda a Varad-i bírótól és esküdt polgároktól úgy értesült, hogy a Varad-on lakó nemesek nem viselik azokat a közterheket, amelyekkel a polgárokkal egyenlő módon tartoznak a néhai II. János választott magyar király kiváltságlevelébe foglalt és [István] lengyel király által megerősített ama rendelkezésnek megfelelően, melyet a nemesek és nemtelen polgárok közötti zavarok megszüntetése, valamint a város helyes igazgatási rendje érdekében a főurak (barones) és más jeles férfiak tanácsára hozott. A nemesek számának növekedésével ugyanis a polgárok egyedül képtelenek voltak a közterhek viselésére. Továbbá néhányan a nemesek közül, megsértve a polgárok régi kiváltságát, olyan borokat hoztak be, és mértek ki a városban, amelyek nem a Varad-i szőlőhegyek terméséből készültek, hanem máshonnan származtak, ezzel pedig nemcsak nekik, hanem a vajdának is kárt okoztak, mert a polgárok kénytelenek voltak sok szőlőt pusztán hagyni, és ezáltal a vár tizedjövedelme is csökkent. Ugyanakkor némelyek nemességüket oklevéllel vagy tanúvallomással való igazolás nélkül jelentették be, és a városban lakva a házuk és örökségük után járó közterheket visszautasították, ha pedig pert indítottak ellenük, nem akartak a város bírója előtt megjelenni. Továbbá a várbeli szolgálatra kötelezett közrendűek szolgálatukra hivatkozva a terhek, illetve a bíró és az esküdt polgárok bíraskodása alól magukat menteseknek nyilvánították. Az is a polgárok sérelmére volt, hogy a kapitány még azokat a tetten ért vagy valamilyen bűnnel vádolt nemteleket is, akiket ősi szokás szerint a bíró és az esküdt polgárok fogtak el, és akiket az utóbbiak törvényszéke elé kellett volna állítani, a várba vitette, ahol ő maga ítélkezett felettük. Ezért a bíró és az esküdt polgárok azon kérésére, hogy őket ősi kiváltságaikban megtartsa, és II. János király rendelkezését megerősítse, a vajda megparancsolja Gyczy János (e) Varad-i várkapitánynak és minden más illetékesnek, hogy II. János király előírásának megfelelően a városban lakó nemeseket a közteherviselésre kényszerítsék, az ellenszegülőket pedig a közrendűek közé sorolják. Azok a nemtelenek, akik bér fejében a várhoz szolgálnak, az említett kiváltságlevelébe foglaltaknak megfelelően a polgárok közé soroltassanak. A közteherviselés azokra is érvényes legyen, akik nem tudják nemességüket bizonyítani. Bort máshonnan a városba bevinni és kimérni ne engedjék. Továbbá a bíró és az esküdt polgárok ítélkezzenek ama általuk tetten ért, és elfogott vagy elzárt városbeli vagy idegen közrendű-

ek felett, akik az ő bíraskodásuk alá tartoznak, kivéve a nemeseket és katonákat, ezek esetében ugyanis a várkapitány az illetékes. (V, f. 213^v–214^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. április 26-i oklevelében (1507. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda aláírásával és szöveg alá nyomott pecsétjével, Csanádi Demeter titkár pedig aláírásával erősítette meg.

86. 1576. november 11. (in Colosvar, dom. p. Emerici ducis) Somlío-i Bathory Kristóf vajda Manik-i Ztrigi Jánoshoz, Nadassi Jánoshoz, Dobay Györgyhöz, Apathy-i Boyer Péterhez, Zazsombor-i Sombory Lajoshoz, Zekely Jánoshoz, Eos-i Jankaffy Jánoshoz, Galacz-i Galaczy Tamáshoz és Jánoshoz, Teoreok Mátéhoz, Palottka-i Fodor Kelemenhez, Orros Kelemenhez, Kathona-i Fighe Pálhoz, továbbá Papay Imre és Dániel, Enied-i Was Imre, Adamossy Márton, Feyr Máté, Bornemizsa János és Zakmarnemethy István (e, n) kisebb kancelláriai íródeákokhoz és jegyzőkhöz: Minthogy Eordeogh János, Ferenc, András és György (e, n), Dobokay Imréné: Sombory Katalin és kiskorú leányai: Judit és Erzsébet ellentmondottak Nozaly-i Cheffey János (e) Wyfalw/Uyfálw-i és Fodorhaza-i (Doboca vm) részbirtokaiba történő iktatásának – mely jószágokat korábban István lengyel király, akkor Erdély vajdája ellen lázadó hűtlen Weres János felesége: Karoli Zsófia birtokolt, és amelyeket Cheffey János az említett királytól nyert örökadományul –, ezért Cheffey őket a király iktatóparancsa, valamint Kowachy-i Olchardy Vitályosnak és Derse-i Komiathy Gáspárnak (e, n) erről tett jelentése alapján tizenötöd napra az utóbbiak által a király személyes jelenléte elé idéztette. A pert különböző halasztások, illetőleg István királynak Lengyelországba távozása után a vajda október 25-én (oct. Lucae ev.) kezdődő jelen nyolcados törvénykezési szakaszán folytatták, amelyen október 29-én (f. II. p. Simonis et Iudae ap.) a felperes nevében Kalothazentkyrally-i Espan Gáspár (n), valamint az alpereseket képviselő Fintahaza-i Haiossy Ferenc – mindketten a vajda ügyvédvalló levelével – megjelenve, az előbbi az ellentmondás megindoklását kérte, amire Haiossy az alperesek nevében az ellentmondást visszavonta. Ezért megparancsolja, hogy az említett jószágokat tartozékaikkal együtt Cheffey Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adják vissza, az alperesek és mások ellentmondását és tiltását figyelmen kívül hagyva. (III, f. 18^r–19^r)

Belefoglalva Sztrigyi János és Székely János 1580. május 29-i oklevelébe (134. sz.).

87. 1576. Somlío-i Bathory Kristóf vajda Kochiard-i Galffy Jánosnak engedi át [meghatározott időre] Tharchia (Byhor vm) birtok mindenféle tizedét, a hely szokásainak megfelelően a tizeddel járó pénzbeli bevételekkel együtt (cum omni solutione, pensioneque pecuniaria, ratione decimarum, pro consuetudine eius loci numerari solita). (IV, p. 504–505)

Említés Báthory Zsigmond 1589. május 10-i oklevelében (1090. sz.).

88. 1577. január 28. (Waradini, f. II. p. Conv. Pauli ap.) A Warad-i hiteleshely levélkérésői bizonyítják, hogy Pispeoky-i Zombory Ferenc (n) bizonyos szükségei miatt Warad-nak a Pentekhely nevű utcájában – Sandor Gergely (n) és Zygyartha László (c) házának szomszédságában – levő házat udvarával, kertjével, haszonvételeivel, tartozékaival, a reá vonatkozó oklevelekkel és ama joggal együtt, mellyel a házat Bathori István erdélyi vajda

adományából eddig zavartalanul bírta, szavatosság vállalása mellett 300 Ft-ért örökre eladta Kys Boldizsárnak (n), valamint utódainak és örökösének. (III, f. 95^v–96^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. augusztus 8-i oklevelében (318. sz), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredeti-jét a hiteleshely rányomott pecsétjével erősítették meg.

89. 1577. február 10. (in Zekelyvasarhely, X. d. Februarii) Somlyo-i Bathori Kristóf vajda megparancsolja ítélőszéke esküdt nótáriusainak: Zilkerek-i Almady Andrásnak, ZentIvan-i Györgynek, Gyroth-i Bálintnak, Toteor-i Balázsnek, Chekelaka-i Bálintnak, DicheoZenthmarton-i Borsvay Istvánnak és Mátyásnak, Kysfalud-i Istvánnak, Datossy Ferenc deáknak, Egresteo-i Zigethy Pálnak, Chapo-i Baladffy Ferencnek, Abosfalva-i Radvanczy Mártonnak, Kysfalud-i Baczy Jánosnak, Pochfalva-i Philep Péternek, Nemes Pálnak, Adamos-i Miletinczy Ferenc deáknak, Olnok-i Posa Péternek, Keobleos-i Theke Ferencnek, Papay Imre deáknak, Samsondi András deáknak, Papay Dániel deáknak és Vaday Dániel deáknak (e, n), hogy Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kykelleo vármegye ispánját iktassák be Kendy Gábor és Radak László ama birtokaiba, valamint a bennük lévő királyi jogba, melyeket néhai István lengyel király 1576. március 3-i oklevelével (83. sz) adományozott neki. (IV, f. 101^r–102^v)

Belefoglalva Almádi András és Sámsondi András 1577. március 18-i jelentésébe (93. sz.). A mandatum szövege megismétlődik Baládfi Ferenc és Borzsovai István 1577. március 11-i (90. sz.), valamint Kisfaludi István és Dátosi Ferenc deák 1577. március 14-i (92. sz.) jelentésében, a 104^r–105^r (csonkán), illetőleg a 106^v–108^r lapokon.

90. 1577. március 11. (in Dicheo Zenthmarthon, XVIII. d. introduct. et statut.) Chyapo-i Baladffy Ferenc és Dicheo ZenthMarton-i Borsway István jelentik Somlyo-i Bathori Kristóf vajdának, hogy 1577. február 10-i parancsára (89. sz.) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kikelleo vármegye ispánját február 22-én (f. VI. ipso d. Petri Cathedrati) ellentmondás nélkül beiktatták Kendy Gábor alábbi jószágaiba: Radnot mezővárosba és az ottani kastélyba, továbbá a Kisfalud, Saly, Deeg, Erdeoallia, Kornetelke, Kis Saros, Deesfalva, Balastelke (Kikelleo vm), Landor, Aczyntos, ZentJacab és Orozy (in cottu Albensi) birtokbeli részekbe, valamint a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Chiapo Zentgeorgy-ról Possa Mihály jobbágya: Fekete János, Chegedy György jobbágya: Balossa Péter, Thot Mihály jobbágya: Varga Gergely. — Chyapo-ról Baladffy Ferenc jobbágjai: Kaba György, Teoreok György és Nagy Simon. — Kochyard-ról említett [Baladffy] Ferenc jobbágjai: Marc Stephan, Ztanchyo Vazila, Ioan Ztanchyuka, Kys János jobbágya: Opra Veres és Baládfi János jobbágya: Michael Peterman. — Saly-ról Sary Benedek jobbágya: Bogdan Balázs, Baladffy János jobbágya: Matthe Dan és Ratony Menyhárt jobbágya: Bogdan János. — Zylkut-ról Hozzuazay Mihály jobbágjai: Opra Fato és Opra Flore, Barlabassy Lénárt jobbágjai: Petru Bwyzan és Ioan Kende. — Deeg-ről a vajda jobbágjai: Veres Péter, Olaz Miklós és Breda János. — Bwkeos-ról Zalanczy János özvegyének jobbágjai: Nagy Orbán, Thakachy Boldizsár és Byro György. — Landor-ról Kemeny János jobbágya: Lazar Kenez, Dechey Mihály jobbágya: Ztoyka Fodor. — Gesse-ről Dechey Mihály jobbágya: Triff Faller és Baladffy Ferenc jobbágya: Kwchis Miklós. — Aczyntos-ról Bogaty András jobbágya: Fogas János, Bogaty Boldizsár jobbágya: Ztoya, Boier György jobbágya: Elia Motorga, Markhazy Pál jobbágya: Zyn Kenez és Boer György jobbágya:

Elya Vanchia. – *Zent Jacob*-ról Bogati Boldizsár jobbágya: Rad Boldizsár és Bogaty András jobbágya: Theoreok János. – *Kuttyfalva*-ról Pekry Gábor jobbágjai: Nagy István, Vyd Jakab, Fekete Mihály és Bereczk István. – *Orozy*-ról Markhazy Pál jobbágya: Turko Kenez és Bogathy András jobbágya: Lyto Orozy. – *Laczkod*-ról Borsway Mátyás jobbágjai: Gurzo Kenez, Petru Triffo, Ztrucz. – *Kornetelke*-ről Zeokefalvi Albert deák özvegyének: Devay Borbálának jobbágya: Peczo György. – *Erdeoallya*-ról Raton Menyhárt jobbágjai: Simon Pazmak és Simon Péter, Orbay László jobbágya: Hancz Péter. – *Pochyfalva*-ról Apaffy Gergely jobbágjai: Zaz István, Zaz Máté és Sebestien Mihály. – *Erdeoallya*-ról Apaffy Gergely jobbágjai: Danko László és Stephan Kozta. – Medies városhoz tartozó szász birtokokról: *Bogaczy*-ról Simon Kossa bíró és Hantor Michael esküdt. – *Veolcz*-ről Aczy David bíró és Boznar Michael esküdt. – *Felseobayon*-ról Veres Ambrus és Kys Tamás esküdtek. – Nemesek: Zeokefalva-i Haro László és Zytas Máté. – *Bozzas*-ról Apaffy Gergely jobbágya: Gomba István. – *Kissaros*-ról Apaffy Gergely jobbágjai: Zekeres Miklós és Stephan Moldway, Tarnoczy György jobbágya: Luka Lőrinc. – *Balastelke*-ről Istvanhazy Ferenc jobbágya: Barath János, Apaffy Gergely jobbágjai: Jokedveo Mátyás, Gereb Gál, Kapolnay János és Dabo György, Beldy András jobbágya: Magyar Tamás, valamint Orbay László jobbágjai: Petru [és] Dumitru Velo. (IV, f. 104^f–106^f)

Ái Báthory Zsigmond 1588. május 5-i oklevelében (743. sz.).

91. 1577. március 13. (in Alba Iulia, f. IV. p. dom. Oculi) Somlio-i Bathory Kristóf vajda bizonyítja, hogy Simonthelke-i Feyerwary/Feierwari Ambrus (e) részint sógora (affinis): Zolthay/Zoltai János (n), a vajdai ítélőszék esküdt nótáriusa atyafiságos szeretetéről és szolgálatairól, melyeket valamennyi nehézségében, főként pereinek védelmében iránta tanúsított, részint mivel elejét akarja venni, hogy halála után feleségét: Solyom Magdolnát és fiukat: Ambrust javaikban zaklassák, az alábbi végrendelkezést teszi: Feleségének és fiának gondviselését, valamint a Simonthelke-i (Doboca vm) javainak és birtokjogainak, illetve azok tartozékainak és haszonvételeinek igazgatását gyámság címén Zoltai Jánosra bízva azzal a feltétellel, hogy különös figyelmet fordít fiának nevelésére és tanítására. Fiának örökösök nélküli halála esetén az általa szerzett Simonthelke egészjóságát Zoltay birtokolja, azonban köteles lesz Magdolna asszonyt e birtok felerészében élete végéig békésen megtartani. Özvegyének halála után pedig a jóságot haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt Zoltay-ra, valamint utódaira és örökösire hagyja. — *Kanceláriai jegyzet*: Coram me magistro Stephano Dobzay de Kereztwr prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae. (III, f. 122^v–123^f)

Ái Báthory Zsigmond 1583. szeptember 21-i oklevelében (348. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítették meg.

92. 1577. március 14. (in Dathos, XVIII. d. introduct. et statut.) Kysfalud-i István és Datossy Ferenc deák jelentik Somlyó-i Bathori Kristóf vajdának, hogy 1577. február 10-i parancsára (89. sz.) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kykelleo vármegye ispánját február 25-én (f. II. p. Mathiae ap.) ellentmondás nélkül beiktatták Kendy Gábor Dathos, Lekencze, Ikland, Bodon, Ludas, Mevkeos, Zelesthie és Baniabiky (Thorda vm) birtokbeli részjóságaiba, valamint a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok*: *Datos*-ról

Haiossy Ferenc jobbágysai: Tholchya Illés Imre és Bodony Imre. – *Lekencze*-ről Damokos István jobbágysa: Nagos Bonchya, Frataj János jobbágysa: Chrisan Triff és Borsway Mátyás jobbágysa: Janko. – *Datos*-ról Lőrinc deák jobbágysa: Nemes másként Nagy István és Bernald János jobbágysa: Ambrosiu Kenes. – *Lekencze*-ről Frataj János jobbágysa: Bonta István, Borsway Mátyás jobbágysa: Simion Lupsa és Lőrinc deák jobbágysa: Gal Gábor. – *Ikland*-ról Patochy János jobbágysa: Ferenczy János, Zelemery Péter jobbágysa: Barath János, Frataj János jobbágysa: Peter Petermany, Peokry Gábor jobbágysai: Petru Petkan és Teliga Miulat. – *Ikland*-ról Pernezy Pál jobbágysai: Fodor Simon és Bay Péter, Zentegyed-i Gergely deák jobbágysa: Ferenczy Gáspár bíró és Zelemery Péter jobbágysa: Barat András. – *Bogat*-ról Bogathy András jobbágysa: Thwry András officialis, Bogathy Boldizsár jobbágysai: Rad Lőrinc és Bereczky Gergely, valamint Barchiay Miklós özvegyének jobbágysa: Lukacz Ferenc. – *Ludas*-ról Bogathy Boldizsár jobbágysa: Magiar János, Bogathy Imre özvegyének jobbágysa: Gwchya Gyerman és Markhazy Pál jobbágysa: Sandor László. – *Indaly*-ról a vajda jobbágysa: Petru Torsa, Jobbagy Péter jobbágysa: Varga János és Rado Mihály jobbágysa: Dumitru Dumsa. – *Zentkyraly*-ról Rado Mihály jobbágysa: Blasiu Bohald, Gereoffy Gáspár jobbágysai: Borruz és Ioan Dussa. – *Mwkeos*-ról Kabos Ferenc jobbágysai: Bogdan Demeter és Byrtok János. – *Zylvas*-ról Zylvassy Imre jobbágysai: Kantor Mátyás és Adam Gergely, valamint Zylvassy András jobbágysa: Anton Vayda. – *Zelestie*-ről Zabo Pál özvegyének jobbágysa: Dionisiu More, Péter deák jobbágysa: Opra Demyen, Kabos Ferenc jobbágysa: Marcu Tyvadar és Zenthmihalyfalvi Péter deák jobbágysa: Ioan Dobra. (IV, f. 106^r–109^r)

Ái Báthory Zsigmond 1588. május 5-i oklevelében (743. sz.).

93. 1577. március 18. (in Kend, VIII. d. introduct. et statut.) A vajdai ítélőszék esküdt nótáriusai: Samsondy András és Zylkerek-i Almady András jelentik Somlyo-i Bathori Kristóf vajdának, hogy 1577. február 10-i parancsára (89. sz.) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kykelleo vármegye ispánját március 1-én (f. VI. p. Matthiae ap.) ellentmondás nélkül beiktatták Kendy Gábor és Radak László Alpret, Bwdos, Kalna, Uyfalu, Nagymezeo, Thalaszfalva, Kechet (in cottu Zolnok Interiori), Zeotelke és Magiarfodorhaza (Doboca vm), továbbá Kendy Gábor Zynie, Zaproc, Zavaros, Vasarhely, Anthos, Saygo, Orozmezeo, Mania (in cottu Zolnok Interiori), Kend, Alseothok, Ezthyen, Maro, Igriczy, Poklostelek, Erdeogkereztur (Doboca vm) és Totfalu nevű (partim vero in Dobocensi, partim vero in Zolnok Interiori) birtokokban lévő részjószágaiba és a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok*: *Alpreth*-ről Kerezthwri Kristóf jobbágysai: Fazakas János és Nyak Jakab. — *Zinye*-ről Péter deák és Racz János jobbágysai: Nagy Péter és Affra Mihály. — *Bwdos*-ról Sido Balázs jobbágysai: Makzim Budossy és Balog János. — *Thalaszfalva*-ról Péter deák és Racz János jobbágysai: Ioan Demeter [és] Mattheus. — *Anthos*-ról Racz Tivadar jobbágysa: Ioan [és] Gregoriu Balas. — *Vasarhely*-ről Nagy Ambrus jobbágysai: Pinte Ioan és Pinte Thoma. — *Zavaros*-ról Kristóf deák jobbágysai: Zarol Zerbwil és Philip Bordas. — *Nagymezeo*-ról Péter deák és Racz János jobbágysai: Petru Porssa és Georg Kalta. — *Zaproc*-ról Balog Barabás jobbágysai: Parka Thoma és Zeokrenyes György. — *Uyfalu*-ról Balog Barabás jobbágysai: Thoma Kira és Flore Zahary. — *Also Chobanka*-ról a vajda jobbágysai: Zanol Voyda, Dan Ila és Gregoriu Gwczy. — *Bogat*-ról a vajda jobbágysai: Botos

Mihály és Pap Máté, továbbá Damokos Miklós, Belső-Szolnok vármegye alszolgabírája (viceiudlium comitatus Zolnok Interioris), Lazar Iwankuvit jobbágya: Imreh Boldizsár. – *Veolchy*-ről a vajda jobbágysai: George Grubes bíró és Triff Bala. – *Kemeny*-ről Kendy Sándor jobbágysai: mindkét Ioan Juda. – *Felseogyekenies*-ről a vajda jobbágysai: Mehes Tamás és Ludas István. – *Gyeorkpataka*-ról Chaky László jobbágya: Dancz Thoma és a vajda jobbágysai: Georgy Petru és Flore Karaczul. – *Saygo*-ról Podvinay Mihály jobbágya: Petru Pasca bíró és Kendy Sándor jobbágya: Ioan Gorban. – *Igreczy*-ről Bamffy Farkas jobbágya: Simion Tatal bíró és Kendy Sándor jobbágya: Ioan Tatul. – *Keczkehat*-ról Giulay Mihály jobbágya: Petru Pap és Kerezturny Gáspár jobbágya: Pap Zwzin. – *Zylkerek*-ről Almadi András jobbágysai: Theoreok Antal és Devay Szaniszló bíró. – *Hagymas*-ról a vajda jobbágysai: Luca Kerezte, Luca Todika és Theodor Pap. – *Mania*-ról Kendy Sándor jobbágya: Balas Imre és Komornik Mihály jobbágya: Pungraz Páter. – *Zylvas*-ról Toteory Balázs jobbágya: Vas Albert bíró és Nadassy János jobbágya: Kys Lukács. – Nemesek: Alsoteok-i Theoky Bálint és Gyrothy István, Eztien-i Kovacz Mihály és Bwday Elek. – *Igriczy*-ről Banffy Farkas jobbágya: Rad Kelemen és Kendy Sándor jobbágya: Borczy Tamás. – *Saygo*-ról Kendy Sándor jobbágysai: Ioan [és] Mihai Joga. – *Totfalu*-ról Bamffy Farkas jobbágya: Kys Gál és Kendy Sándor jobbágya: Borczy Tamás. – *Poklostelke*-ről Zalanczy János özvegyének: Banffy Dorottjának jobbágya: Kovacz Tivadar és Bamffy Boldizsár jobbágya: Stephan Moldway. – *Panczielcheh*-ről Vaida György jobbágya: Lukacz Ferenc és Barrabassy Lénárt jobbágya: Zabo Benedek. – *Zotelke*-ről Kantor János jobbágya: Petru Thorbas és Theke Ferenc jobbágya: Simion Nek. – *Zylwas*-ról Kendy Sándor jobbágya: Kys Kelemen és Almady Gáspár jobbágya: Blasiu Boldes. – *Totheor*-ról Thotheory Balázs jobbágysai: Thokay Páter és Zaz Mihály. – *Keobleos*-ról Salamon Páter jobbágya: Zabo Albert és Theke Gáspár jobbágya: Simon György. – *Doboka*-ról Dobokay Farkas jobbágya: Thoma Dragy és Basti János jobbágya: Matte Gáspár. – *Dersse*-ről Kantor János jobbágya: Kupas Márton és Aknay Ferenc jobbágya: Thoma Orgoan. – *Felseogyekenies*-ről Kendy Sándor jobbágysai: Clemente Moldvas és Theodor Bonta. – *Felseotheok*-ról Kowacz Mihály jobbágya: Thoma More és Mikola Pál jobbágya: Weres Páter. – *Kechet*-ről Kendy Sándor jobbágya: Desy Ferenc és Totheory Balázs jobbágya: Vargha László. – *Zylkerek*-ről Almady András jobbágysai: Theoreok András és Devay Kálmán. – *Olnak*-ról Possa Páter jobbágya: Magiari Tamás és Possa János jobbágya: Imreh Máté. – *Lossad*-ról Kendy Farkas jobbágya: Vayda János. (IV, f. 101^r–104^r)

Ái Báthory Zsigmond 1588. május 5-i oklevelében (743. sz.).

94. 1577. április 19. (in Nagy Aytha, XIX. Aprilis) Marossy János Nagy Aytha-i prédikátor, Wargá Mátyás és Adoryan Páter veres darabontok, Gergely Lukács bíró, Somor Mihály, Sertheö Máté, Molnos János, Zay Márton és Was Pál Nagy Aytha-i vajdai jobbágysok fogott bírákként bizonyítják, hogy egyfelől az ugyanott lakó tiszteletes Zanizlo Bálint – felesége: Apalyn, fiai: Máté, János, Gergely, György, leányai: Katalin, Márta, Anna, Margit és atyafiai nevében is –, másfelől pedig Nagy Aytha-i vitézlő nemes Henther Benedek – felesége: Bwrchia Barbara, fiai: Gergely, Páter, Benedek, leánya: Anna, illetve atyafiai nevében is – egyezséget kötöttek. Ennek értelmében Zanizlo Bálint Nagy Beöleönfalwa (Sepsy zek) Fel Beöleön nevű részében levő örökségeit, melyek közül egyik Fel Beöleöny Nagy

András háza mellett van, a másik pedig az úton felül, ama örökségen túl fekszik, melyen gyümölcsfák vannak, valamint az azokhoz tartozó földeket – a régi malmon túl, az árok mellett hét holdat, a patak két ága közt két darabot, Kis Mogyaros-on egy holdat, a fenti Nagy Andrásé mellett egy földet, Zenegetheo-ben egy holdat a Nagy Andrásé mellett, és a malom alatt a Wereofel-ben egy részt, továbbá a földjei között lévő említett malmot a hozzá tartozó épületekkel és lakóházzal együtt –, mivel szegény, és említett jószágait a nagy távolság miatt nem tudja hasznosítani, örökre Henther Benedeknek és maradékainak adja az azokon lévő vetésekkel együtt. A fentiekért cserébe az utóbbi örökre Zanizlo Bálintnak adja Nagy Aytha-i két lakóhelyét – melyek közül egyikben Pokol Tamás lakik, a másikban néhai Ferencz Bálint lakott, most azonban pusztá – és a település határában levő földjeit a vetésekkel együtt, mégpedig az Olth felőli mezőn két hold földet, egyiket Egenleö-ben a fenti Zanizlo Bálint és Demeter Ferencné földje mellett, a másikat Keozeplak-on Zanizlo Bálint és Barthok Mártonné földjei között, a Hozzw nevű mezőn a Kerth megeth egy holdat a Nagy Mihály és Barrabas János földje mellett, az Orothwany-on egy földet a deák és Zomor Mihály földje mellett, a harmadik mezőn Bolon felé, a Thwlso Orothwany-on egy trágyázott[?] (teleö) földet néhai Henther Mihály földje mellett, továbbá a malomházért, illetőleg az ottani lakóházért Pokol Tamás lakóhelyén lévő említett épületeket adja, a malomhoz tartozó szerszámokért, kövekért és vasakért pedig Zanizlo-nak ad még hat nagy vemhes kancát, az Eger keozth nevű helyen egy „reth zena fwet” Zanizlo és Kowach Benedek kasszálói mellett. (III, f. 91^r–92^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 2-i oklevelében (291. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

95. 1577. június 16. (Cibinii, XVI. Iunii) Czumpolius Sebastian, Hellwig Michael és Mortgreff Michael szebeni (Cibiniensis) polgárok bizonyítják, hogy Rwpser/Repser Valentin (c) és felesége: Ursula, minthogy házasságukból gyermek nem született, javaikat végrendeletileg kölcsönösen egymásra hagyják: Ha Repser Valentin halna meg előbb, ingó és ingatlan javainak felét felesége birtokolja, nem véve figyelembe se a fia: Bartholomäus, se mások ellentmondását. Ha Ursula halna meg előbb, javainak egyharmadából leánytestvérének (s. c): Klarának 50 Ft-ot, az utóbbi gyermekeinek fejenként öt Ft-ot hagy, a Fleischer gaß utcában levő épület (aedium) felét a mostohafia: említett Bartholomäus, a javainak hátralévő részét pedig a férje örökölje. Mindkettőjük halála esetén Ursula a javaiból 200 Ft-ot a rokonaira hagy, a többit pedig a mostohafiának adja. Rokonai egyik esetben sem mondhatnak ellent. A jelenlevőknek, akik ezt a szász törvényeknek és szokásoknak megfelelően hajtották végre, és kérésükre jelen oklevelükbe foglalták, egy-egy tallért tartozik adni az, aki a házastársak közül túléli a másikat. (III, f. 3^v–4^r)

Ái Báthory Zsigmond 1582. december 7-i oklevelében (169. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel erősítették meg.

96. 1577. szeptember 12. (in Alba Iulia, XII. Septembris) Somlío-i Bathori Kristóf vajda néhai Illyés deák (p, c) szolgálatai jutalmául özvegye: Anna asszony (h) és fia: Dávid Warad-i lakosok javára a város Serefel nevű szőlőhegyén lévő szőlőjüket, amelyet néhai II. János választott magyar király már kivételezett, a tized és kilenced fizetésétől örökre szóló-

an újra mentesíti. Megparancsolja Warad vára főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának: Gyczy Jánosnak, a vár udvarbírájának: Feöldwary Mátyásnak, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (III, f. 247^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. szeptember 10-i oklevelében (551. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje és aláírása erősítette meg.

97. 1577. október 20. (ex nostra arce Keöwar, XX. Octobris) Beregzo-i Hagymas Miklós, Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye örökös ispánja – néhai apjának majd neki teljesített hűséges szolgálataiért – familiárisát: Egri (Agriensis) Zabo Gáspárt (pr) és házát, amely az általa bírt Dees mezőváros Wargauca-jában, keletről Kowach István (c), nyugatról pedig Mezaros Mihály (c) házának szomszédságában van, az őt megillető minden adó, szolgálat, illetve a bor- és gabonated terhetől örökre mentesíti. Ennek foganatósítására utasít minden illetékest. (III, f. 133^r–133^v)

Ái Báthory Kristóf 1577. október 20-i oklevelében (98. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét Hagymas Miklós szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

98. 1577. október 20. (Thordae, XX. Octobris) Somlío-i Bathory Kristóf vajda Beregzo-i Hagymas Miklós (m), Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye örökös ispánja familiárisának: Egri (Agriensis) Zabo Gáspárnak (pr) kérésére jóváhagyólag átírja ura 1577. október 20-án kelt oklevelét (97. sz.) a kérelmezőnek és Dees-i házának mentesítéséről, ugyanakkor az említett házat ő is örökre felmenti minden adó, szolgálat, illetve bor- és gabonated terhe alól. Ennek foganatósítására utasít minden illetékest. (III, f. 133^r–133^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. november 8-i oklevelében (379. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott nagyobb pecsétjével erősítették meg.

99. 1577. november 4. (in Coloswar, IV. Novembris) Somlío-i Bathory Kristóf vajda Lugas kerület és mezőváros lakosainak panaszából úgy értesült, hogy a kerület és mezőváros bánja, várnagyai és bírái tisztségük hatáskörét gyakran túllépve őket különböző jogtalan és szokatlan adók fizetésére kényszerítik, és tisztségükben nem a régi szokásnak megfelelően, hanem a saját akaratuk szerint járnak el, ezáltal teljesen megbénítva a vidék igazgatását. Ezért az ügy orvoslására kiküldött megbízottjai: Radnotth-i Kendi Ferenc (m) tanácsúr, Kwkeolleo vármegye ispánja és Berzevicei Márton (m) tanácsúr jelentése alapján régi szokásaik és jogaik megtartása érdekében az alábbi szabályokat lépteti életbe: Primo: Az my az birosagnak valasztasat es tetelit nezi bizonios tekintetbeol, azt magunknak veottwk így, hogy az varosnak elei, az negiven ember Zent Georgy napban eoze giwlven, egynehaniat valazzanak keozwleok, ugy mint harmat avagy negiet, és mw hozzank ket feo attiokfíat fel bocziatvan aggiak tuttunkra azoknak neveket, kik keozwl akarnak hogy az biro valasztassek, mw oztan azok keozwl az kit valasztunk abban az eztendeoben az legien biro keozteok, az birosag tiztit pediglen eztendeonel tova egy uttal egy biro se viselhesse. Az biro peniglen mind mwnekwnk, mind peniglen az bannak hwteos legien, mind peniglen az keossegek az commissariusoktol ki adatot juramentum formulaia zerent, es minden eztendeon az biro igaz zamot adgion, keozeonseges dologban peniglen semmit az biro tanacz hire nelkwl ne vegezzon tizti veztese alat. Hegy birakat az biro valazzon az egez tanaczial egietemben, kik

az zeoleokeot eorizzek hiven kartol, lopastol oltalmazsak. Az falukban penig birakat az keosseg valazzon, kik azonkepen mind nekwnk, mind peniglen az bannak hwteoseok legienek, mind az keossegnék, hogy se az hegi birak eo magok, se ban szolgay, se egieb tiztartok zolgay zeoleoieben ne mennienek az zeoleos embernek kedve ellen zeoleoieoket, giwmeolczieoket sakmanlani, hogy kibeol az ieovedelem, dezma fogiatkozsek es az zegeni embernek kar tetessek. Secundo: Zwretben mikor az bor walayan megh indul, eleozeor az varos arut zakazzon neki, az utan senkinek addig zabad ne legien venni, megh az mw zamunkra annit nem veznek, az meny zwksege lezen. Annak utanna mindennek zabad legien venni, de az mw zamunkra is ugian azon arron vegiek mint valaian indul, es mint az arra keozeonsegel zakasztva megh lezen. Ha penig valayan eleg bor el ado nem talaltatnek az mw zwksegewnkre, tehat hordaiaban is vegienek az meny zwksegh, de arra zerent az mint masnak el adhatna. Az ki penig annak eleotte zwksege rea kenzeritven penzt vezen bor feieben, attol el ne vetessek, hanem fizethessen megh adossanak, es inkab kinek fizet attol vetessek megh, ha zwksege lezen vagy valayaban vagy hordaiaban indult arra zerent, de lugasi emberteol az, ki az eleot penzet must feieben ki adta valayan zwretkor kedve ellen el ne vetessek, ha el nem akaria adni, hanem cziak kwlsei emberteol, ha az zwksege kevannia. Tertio: Hogy az mertek az az pint, veka, iczie, mezzely és azfele mind varba, mind varosban egienleo es igaz legien. Pintet penigh es vekat, iczut is az birak tanaczial eggietemben merienek es peczietellienek, mindennel peczietes mertek legien, egieb mertekel senki ne ellien se dezma vetelben, se egiebw, se tiztarto, se keossegh, se senki. Quarto: Lugason minden eztendeoben mw zamunkra az varos negiven negy hordo bort tartozik ki korcziomallani. Ennek eleotte valo rendelt wdeokeon az innepnapokon az az karaczionban, husvetben, pwnkeostben es farsangban, az videken penig tizen hatot. Az mw borunkra senki bort ne kezgien, az ki penig kezdene, tizti veztese alatt az biro vagassa ki az feneket. Az mely bort peniglen ott Lugason avagy egiebw is az ban, avagy tiztartok mw zamunkra ki arultatnak, az tiztartok megh lassak, hogy megh ne veztegessek azfele bort vizzel megh veztet, vagy felben allot hitvan bwdeos bort reaiok ne ozzanak, hanem eppen tarczia az kiket korcziomara ki adnak. Quinto: Hogy az varhoz valo zeoleoket penz nelkw ne miveltessek, hanem kapalasra tiz tiz penzt adgianak, egieb mwre niolcz niolcz penzt. Sexto: Hogy az varban hordokat fizetes nekwl ne czinaltassanak, hordaiat is senkinek el ne vegiek, hanem penzert czinaltassanak hordot az tiztartok az mw zamunkra. Regi mod zerent oh hordotol tiz penzt, uy hordo megh czinalastol harminczy ket penzt adgianak az tiztartok. Septimo: Hogy az tiztartok se zantast, se zeoleo mwvelest, se egieb jobbagi szolgálatot az zegenisegel magoknak ne miveltessenek, hanem az mw keossegewnk cziak mw nekwnk, és mw zamunkra tartozzek zolgálni. Octavo: Hogy az kiknek nemessegh feolden vagion zeoleoieok és ott az nemessegnék igaz dezmaiat megh adgiak, ne kenzerittessenek mw zamunkra uionnan valo dezma fizetesre. Nono: Hogy ha mely zegeni ember mw jobbagiunk zeoleoiet avagy egieb eoreokseget eggik az masiknak el akaria adni, ne legien tilalma, hanem adhassa el, cziak hogy feoldwnket, eoreoksegewnket nemes embernek ne alienalia, avagy zin alat el zeokeo emberteol tudva megh ne vegie, mert annak bwntetese lezen, az eoreoksege is penz nelkw el vetessek teolle. Decimo: Hogy az kik zeoleo eoreokseget akarnak eppiteni, vagy penzeken venni az lugassi hataron, vagy nemes ember, vagy paraszt akar honnan valo legien, zabadsaga legien rea, ki ne vessek beleolle, cziak hogy az mw dezma mindennek megh legien. Undecimo: Hogy az varos zanto feoldeit es

zena reteit egy ban is eo maga zamara el ne vegie, hanem lo kertet czinallianak az eo lovainak, es abba tartassa, buza keozeot ne jartasa, se tilalmas feoldeon az lokerten kwveol. Duodecimo: Hogy ennek eleotte valo mod zerent az zenabol is az tizedet avagy dezmat megh adgiak minden fertalionkent minden tizedbeol egy egy zeker dezma zenat, annakfelette zigeteket is megh kazalliak, kiket lengiel kiraly eofelsege rendelt volt. Decimo tertio: Mikor az mi dezma avagy majorsag buzankat el czieplik, az tiztartok az cziepleo rezt megh adgiak az cziepleoknak, az mi akkor az wdeoben az rez indul. Decimo quarto: Hogy az zegen nep molnaban vaam nekwł az mw tiztartoink ne ereoltessenek, hanem vagy az, hogy adgiak megh az vamiat, vagy epitczenek molnot mw zamunkra, kube eoreoltetessenek. Decimo quinto: Az dizno, juh es meh dezmalasbol illien rend tartassek: huzon eot eoreg diznobol az tiztartok vegienek egy eoreg diznot mw zamunkra, mint annak eleotte minden zegeni emberteol, az kiknek anny zaamu vagion, ha teob vagion is huzoneotnel, egy emberteol ugian ne vehessenek teobbet. Ha kinek penig huzon eott zamnak alatta vagion dezmat az ne adgion, hanem ket ket penzen valczia megh. Az kosar swldeo letetessek, hanem minden niaybol az ki anni zamu, hogy dezma illik beleolle, niolczy niolczy penzt vetessek az tiztartok zamara. Az mely diznot penig makra haitnak az mw tilalmas erdeonkre, arrol az tiztartoval zerzeodgiek minden ember az mint zerzeodhetik erdeo vama feleol. Tovabba az makkos erdeoket is se az varos, se az faluk hataran az keosseg marhaioktol telliessege el ne tilczia, és ne fogiak, hanem az mw zamunkra is fogianak benne, de hogy eo nekik is legien hol marhaiokat iartassak es tartassak. Az hol peniglen egyeczier az mw diznainkat az makrol el haytiak, a mi attol megh marad zabad legien zegeni embernek marhaiat ra erezteni, es raita tartani, minden vamlas nekwł és fizetes nekwł. Az juh dezmalastol vegeztwk, hogy minden huzon eot juhbol egy baranios juhót tartossek dezmatban minden ember adni. Kosar barani pedig ugy vetessek, mint az eleot, egy niaybol egy barani az tiztartok zamara. Az meh is azonkepen dezmatassek, hogy minden huzon eot kosarbol dezmatba egy kosar mehet adgianak, huzon eot alat pediglen mind juhót, mehet ket ket penzen valthassa megh az szegeni ember. Kosar barant az tiztartok zamara egy niaybol valamenie lezen az niayba, czia eggiat vehesenek. Huzon eot alat kosar barannial senki ne tartozzek. Az Zent Georgy barannia is megh iarion zokot modgia zerent. Az meh dezmatbol peniglen tiztartok zamara kosar mehet ugian semmit ne vegienek. Penna penzt is semmibeol egiebeol ne vegienek, hanem czia az borbol, buzabol regi zokas zerent. Decimo sexto: Hogy az fa hordasban is bizonios rend tartassek, azaz karaczion taiaban az varoson minden tized három zaan avagy zeker faval tartozzek. Decimo septimo: Hogy az ki mi gabonat es elesnek nemet az varosba haza zwksegere es eletere vezen, nem nieresegert, sem kereskedesnek okaert, attol harminczadot ne tartozzek adni, de az mit nieresegre vezen és kereskedesre, arrol az vectigal tartasa zerent harminczadot adgion minden ember. De az vectigal kwveol az mint annak eleotte nem volt, az utann is uytas ne legien. Decimo octavo: Vasarbirot az varos valazzon, mit regi banok ideieben és az veka is nalla allion, de ugy, hogy az mi az castelihoz iart az vasarbirosag tiztebeol, ennekutanna is megh adassek. Decimo nono: Hogy az tiztartok se zaboiakkal, se szeoczieokel, se semminemw mwes emberekel azonkepen zegeni eozvegiekkel mosast, fonast, kender czinalast fizetes nekwł ne mwveltessenek, hanem ket szeoczy, ket varga mwvellien az varhoz, azoknak pedig minden adobol, zolgalatbol es egieb tereh viselesbeol zabadsagok legien. Vigesimo: Az mely embernek holta uthan felesége es gyermeke nem marad, hanem collateraliter valo attiafiay ma-

radnak, kik eoreoksegehez, marhaiahoz keozeokeot mongiak lenni, az biro tanaczival egietemben affele dolgot teorveni zerent megh lasson és servatis de iure servandis el igaziczia, ha azokat illeti az attiafiakat, avagy pedig mwnket. Ha eoket illeti, legien eovek, ha pedig mwnket illet, tartassek mw zamunkra biro kezenel. Ha kinek pedig sem felesege, sem gyermeke, sem attiafia nem marad, hanem eoreoksege, marhaia simpliciter mw reank zaal, annak is az biro gongiat visellie, es mint eggikreol masikrol nekwnk igaz zamot tartozzek adni. Ha ki testamentumot tezen, feiedelem consensussa accedalvan, lehessen az testamentum tetel. Vigesimo primo: Hogy az kik mw feoldwnkre uyonna teoreok alol jeonnek, és megh telepednek, ha eoreokseget akarnak epíteni, hatt eztendeig valo zabadsagok legien, de io kezest vessenek, hogy ne czialardkodgiek, mert bwntetese lezen. Az ki penig affele ieo vizza, hogy ki innet zeokeot volt az teoreok feoldere, az tudgia dolgat s allion heliere. Vigesimo secundo: Hogy az mely meltatlan es teorveni eleot valo birsag le tetessek, simplex quaerelara senkit megh ne birsagollianak, hanem eleozeor minden dolog teorveni zerent lattassek megh, minden ember teorveni zerent bwntettessek megh, az biro is teorvini eleott ne vehessen semmi onust, se birsagot, hanem teorveni utan. Az panaz birsag egy forint, az ver birsag ket forint, de ugy, hogy teorveni utan vetessek. Az kik penig teorveni eleot megh bekelték, azokon semmi birsag ne vetessek. Vigesimo tertio: Hogy az mi bitang es budoso marha esik varos hataran es egieb heliekenn is mindenwt, azon senki ne oztozzék, hanem orzagh teorvenie zerent keozeonseges varosokon háromzor az piaczion megh kialczaak, es valaki marhaiara ra talal, orzag teorvenie zerent tegie eoveie, es neki megh adassek minden kaar es penzvetel nekwl, mind teoreok feoldi embernek, s mind penig ott valonak, es videki embernek, de tartasara valo keolczieget, munkaiat megh fizessek. Vigesimo quarto: Az orzott marhat is ekkepen kialtassak megh, hogy az karos ember talallion rea, es mogia zerent vegie el felet, de ugy, hogy megh bizonittassek, hogy ortol veottek megh, eo magat is kergettek, de megh nem foghattak. Ha peniglen az gonoz teveot megh foghattiak, valcziagra ne tarcziaak, hanem ha ket forint felet vagion az lopot marha, megh hallion erette, ket forintig penig, es az perenger alat publice megh veezozzek, és az karos embert megh elegicziek rolla. Ultimo: Minden gonoz teveo embert ott az varoson az biro is zabadon megh foghassa, ha hala[l]ra valo ember lezenn is, es harmad nap mulvan teorvent latatvan rea az baan kezeben vigie be, es az ban is tegien teorvent reaia, es valaminemw teorvenie lezen se exequalia, se el ne merizellie erezteti, hanem rescriballia mw nekwnk es varion innet informatiot. Ha penig appellal tum tota serie bocziassa fel az appellatit, abbol is varia az mw deliberationkat. Az ban penig kit fog birakat, eskwtteket rea giwiczieon, es lasson teorvent rea es ugian ezkepen czielekedgiek benne.” (VI, f. 124^f–126^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 23-i oklevelében (1881. sz.), amely szerint kettős ívű regálpapírra írt, pápens alakú eredetijét a vajda vörös viaszba nyomott titkospecsétje, illetve a saját és Sulyok Imre kancellár aláírása erősítette meg.

100. 1578. február 28. (Albae Iuliae, ultima d. Februarii) Somlío-i Bathori Kristóf vajda szolgálatai jutalmaként Meggies város királybírájának: Cheh Georgnak (n, c) a Pochtelke nevű (Kikelleo vm) egészbirtokát, melyet Magyarország és Erdély egykori királyai és fejedelmei a neki bemutatott okleveleikkel már kivételeztek, és ahol csak néhai II. János vá-

lasztott magyar király idején írtak össze nyolc portát, minden adó fizetésétől újra örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (III, f. 248^v–249^f)

Ái Báthory Zsigmond 1584. szeptember 10-i oklevelében (553. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

101. 1578. [április 11. előtt] Zabo Péter felesége: Zsófia asszony végrendelete. Egy tallért Erdely vajdájára, egy Ft-ot a Zeőlessy rokonára: Ilona asszonyra, az általa lakott házat pincéjével, a szabóműhellyel és egyéb tartozékaival együtt, valamint két darab kádat férjére: Zabo Péterre, az Eöthwes Demjén háza alatt levő pincét a „terhes” házzal együtt, továbbá két darab nagy kádat és egy huzatos párnát nővérére: említett Eöthwes Demjén feleségére: Dorko asszonyra, a Labdas-ban lévő szőlőjét, a csemeletszoknyáját öt pár kapcával együtt, két darab kádat, egy használt lepedőt és abroszt hűgára: Ferenc deák feleségére: Borbálára hagy. Bekessy anyósának: Ferenczy Erzsébet anyjának: Zewch Sárának négy Ft 50 dénárral, Zabo Miklós feleségének 48 dénárral, wadkerti Somogy Györgynek három Ft-tal tartozik, az utóbbit a férje adja meg. Hét darab önkannája, tála és keszkenője, négy abrosza közül a jobbkat adják el, árát osszák szét a szegények között, a megmaradtakon pedig három egyformán osztozzanak. Három ezüst kanalat, továbbá „gerezna”-ját, mentéjét, derék-alját, réz mozsarát, „medencze”-jét, vas fazekát és ládáját hasonlóképpen adják el, árát a szegényeknek engedjék át, de három Ft-ot adjanak Wiz ucza rokonának: Benedeknek. Javainak hátramaradt részét férjére hagyja. Végrendeletének végrehajtóivá Kannagyarto Péter kisbíró, Eöthwes Demjént, valamint férjét: Zabo Pétert nevezi ki. A végrendelet tanúi: Warad-i Eöthwes Máté, Gardon Gergely, Olah Antal, továbbá Eöthwes Demjén felesége: Dorottya és Ferenc deák felesége: Borbála. (III, f. 278^v–279^f)

Ái Báthory Zsigmond 1585. január 22-i oklevelében (609. sz.), amely szerint zárt alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi három pecséttel, Csepregi Gáspár jegyző pedig aláírásával erősítette meg. — *Az oklevél hátoldalán:* Testamentum honestae mulieris Sophiae providi Petri Zabo consortis de Waradino etc. 11. die Aprilis 1578. allatae et apertae sunt haec tabulae testamentariae per me Ioannem Horwath, directorem causarum vaivodaliū, ac testamentum ad executionem admissae, eatenus quatenus rite et legitime sunt emanatae, viribusque earum veritas suffragatur, huius signaturae testimonio.

102. 1578. július 3. (Albae Iuliae, III. Iulii) Somlío-i Bathori Kristóf vajda bizonyítja, hogy Borband-i Zentkyraly Lukács (pr) bizonyos szükségei miatt Borband-on (in cottu AlbTr) – Daroczy Miklós (pr) és Drombari Bálint (pr) házai szomszédságában – levő házat kertjével, szőlőivel, szántóföldjeivel, kaszálóival, illetve egyéb haszonvételeivel és tartozékaival együtt 27 Ft-ért örökre eladta Nagy Miklósnak, (n) a vajda helyettes lovászmesterének (agazonum nostrorum vicemagister), valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 196^f–196^v)

Ái Báthory Kristóf 1578. július 5-i oklevelébe (106. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

103. 1578. július 4. (Cibinii, f. VI. p. Petri et Pauli ap.) Szeben (Cibiniensis) város polgármestere, bírása és esküdt polgárai bizonyítják, hogy Feniwffalwa és Frek Szeben széki

szász falvak lakosai kérésére a köztük bizonyos földdarab miatt folyó per befejezése érdekében – mely peres jószág településeik, valamint Rakowicza (in cottu Albensi) birtok egy része között fekszik – június 28-án (in prof. Petri et Pauli ap.) kiküldött városi tanácsosok (e medio consulatus nostri): Chyukas Georg polgármester, Hueth Albert királybíró, Luch Peter senator, Czumpolius Sebastian jegyző (p, c), továbbá Bwrkeos-i Gereb Tamás és András (n) a felek meghallgatása, valamint az említett jószág határainak és az okleveleknek megvizsgálása után, június 29-én (dom. immediate subsequenti) a következőképpen állapították meg a határokat, melyhez egyben jóváhagyásukat adják: Primam metam in loco vulgo Esech[!]ham dicto, ubi magnum flumen in fluvium Olt influit, erexissent. Hinc paululum recta procedens, ante supradictum flumen locum Eschham pertingendo, secundam metam cumulassent. Hinc transeuntes versus plagam occidentalem per lacum seu stagnum ante flumen, quod vulgo Arundinosum seu Rorbach vocatur tertiam in ordine metam situassent. Abhinc iuxta idem flumen recta eundo versus fluvium Olt sub dictum locum Eschham quartam metam posuissent. Hinc transeuntes ad plagam meridionalem recta in palude in eminentiore valle quintam metam iecissent, quae omnes metae distinguerent et sequestrarent territoria dictarum possessionum Frek et Feniwffalwa. Abhinc redeuntes ad plagam orientalem et circumgirantes per medium lacum seu stagnum usque ad inferiorem vallem sextam metam posuissent. Hinc recta descendentes ad fluvium Olt ad iactum sagittae septimam metam erexissent. Hinc descendendo ad plagam occidentalem octavam metam in loco Stinczkenburch appellato cumulassent. Exhinc modicum progredientes post eum locum, quem Stenierst vocant, nonam metam posuissent. Ab hac recta descendendo iuxta paludem in angulo Skikmoe[!] decimam metam situassent, hinc recta iuxta paludem Schikmor descendo usque ad eum locum, ubi palus in fluvium Olt decedit, undecimam metam erexissent, quae supradictae metae territorium communitalis Feniwffalwa a territorio dictae villae Valachicalis Rakowycza et patronorum nobilium distinguerent. A praedicta meta recta in fluvium Olt ad iactum unius sagittae descendendo, demum e regione possessionis Rakowicza ad aridam[!] seu terram exeundo in loco ober der grosse Ham dicto situassent duodecimam metam, hinc descendendo ad plagam occidentalem paulo post decimam tertiam metam iecissent. Ab ea modicum progredientes 14. metam situassent. Servata vero eadem plaga et descendentes modicum 15. metam cumulassent. Hinc recta descendendo in loco vulgo Brem Czapen, ubi decursus aquae in fluvium Olth influit, 16. metam et ultimam erexissent, atque sic reambulationem territorii praedictarum possessionum Fenywffalwa, Frek et Rakowicza determinassent. — *Megjelent szomszédok: Feniwffalwa-ról* Schun Josef villicus, Reyger Michael, Scholder Klemens, valamint a település többi seniora és lakosa. — *Frek-ről* Valentin varga villicus, Miz Huppertus és Paul esküdtek a falu egész közösségének nevében is. — *Zakadath-ról* Gechy György villicus, Jaros Michle, Istvan Pál. — *Castenholtz-ról* Clez Klemens villicus, Roth Peter esküdt. — *Rakowicza-ról* Thorma Kristóf (e) jobbágysai: Nykowicz Toma, Balayr Aradul, Zakette Doykwil Joon, Opre Vlatislav és Vladislav Aradwl. — *Kancelláriai jegyzet*: Lecta et correcta per me Sebastianum Czumpolium notarium Cibiniensem manu propria. (III, f. 118^r–119^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. október 8-i oklevelében (361. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens formájú eredetijét a város [függő]pecsétjével erősítették meg.

104. [1578. július 5. előtt] Somlío-i Bathori Kristóf vajda szolgálatai jutalmául Chyoma Miklósnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Gelencze, Zabola, Haraly (Orbay sz) és Salfalwa nevű (Kizdy sz) birtokokban levő részjóságokat és székely örökségeket, amelyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak. (III, f. 52^v–53^r)

Említés Báthory Kristóf 1578. július 5-i oklevelében (105. sz.).

105. 1578. július 5. (Albae Iuliae, V. Iulii) Somlío-i Bathori Kristóf vajda megparancsolja Niuytod-i Donat Ferencnek és Istvánnak, Imecz Mátyásnak és Tamásnak, Zabola-i Basa Péternek, Racz Máténak, Mikes Mihálynak, Gelencze-i Mihalcz Miklósnak, Mihalcz Lászlónak és Imrének, Vida Bálintnak (n, a), hogy iktassák be Chyoma Miklóst (n, a) azokba az Orbay és Kizdy széki jóságaiba, amelyek őt adománylevele (104. sz.) alapján illetik meg. (III, f. 52^v–53^r)

Belefoglalva Mihálcz Miklós és László, valamint Vida Bálint 1578. november 23-i jelentésébe (111. sz.).

106. 1578. július 5. (Albae Iuliae, V. Iulii) Somlío-i Bathori Kristóf vajda helyettes lovászmesterének (agazonum nostrorum vicemagister): Nagy Miklósnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1578. július 3-án kelt saját oklevelét (102. sz.) Zentkirály Lukács (pr) Borband-i (in cottu AlbTr) házának megvásárlásáról. Ezenfelül Nagy Miklós szolgálatai jutalmául a házat minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti, és egyidejűleg elrendeli Sary Benedek (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 196^r–197^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. március 14-i oklevelében (465. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje, valamint az ő és Váradai Pál secretarius aláírása erősítette meg.

107. 1578. július 6. (in Feniwfalwa, dom. p. Petri et Pauli ap.) Bwrkeos-i Gereb Tamás és András bizonyítják, hogy Chyukas Georg szebeni (Cibiniensis) polgármesternek, Hueth Albert királybírónak (p, c) és más senatoroknak a Szeben városhoz tartozó Feniwffalwa nevű (Szeben sz) szász falu villicusa és esküdtjei nevében tett kérésére, valamint Somlío-i Bathory Kristóf vajdának az utóbbiak javára, illetve Zentmarthonhegy-i Thorma Kristóf, Dániel (e) és társaik ellenében kiadott ítéletlevelének megfelelően június 28-án (in prof. Petri et Pauli ap.) kimentek Feniwffalwa-ra. Az ítélet végrehajtása előtt azonban egyfelől a szebeni polgármester és királybíró – a többi senator és a falu nevében is –, másfelől Thorma Kristóf – atyafia (fr): Thorma Dániel nevében is, annak megbízottjaként – előadták, hogy miután Feniwffalwa birtoknak bizonyos földterülete, illetve az Alutha nevű folyó erős sodrása által leszakított és Rakowicza (in cottu Albensi) birtokhoz került földek miatt néhány éve per indult az említett felek, továbbá Nagy Miklós (n) felesége: Rapolti Ágnes (n) között a vajda és elődeinek udvarában, Ágnes asszony perében ítéletlevelet adtak ki, és ennek végrehajtását is elrendelték. Ami Thorma Kristóf és Dániel perét illeti, ezt Thorma Kristóf Lengyelországba való elutazása okán a vajda perhalasztó oklevelével felfüggesztette, de onnan hazatérve a felek most egyezséget kötnek a peres jóságok felől. Ennek értelmében a szebeni polgármester és a királybíró, megszüntetvén a köztük levő pereket, Thorma Kristófnak, Dánielnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adták örökjogon azt a

Feniwffalwa-i földdarabot, amelyet az Alutha folyó heves sodrása Rakowicza birtok területére hordott át, az utóbbiak pedig felhagytak a perek folytatásával, és utódaik nevében is elfogadták a megállapodást. Ezek után a fogott bírák az átengedett földdarabot az alábbi határjelekkel jelölték ki: Prima meta ad plagam meridionalem in loco oben an Stinczker burg dicto est cumulata. Secunda vero meta ante eum locum Stinczker burg in medio est situata. Tertia vero et ultima meta in loco alen an der Schikmor sub loco Stinczker burg est posita. Végül a szebeni patronusok a fogott bírák jelenlétében körülhatárolták a földterület többi részét is. (III, p. 119^f–120^f)

Ái Báthory Zsigmond 1583. október 8-i oklevelében (361. sz.), amely szerint kettős ívpapírra (in bipatenti papyro) írt, pátens formájú eredetijét a kiállítók pecsétjeikkel erősítették meg.

108. 1578. szeptember 10. (Karansebesben, Zent Mihály hawanak 10. napian) Macziowa másként Andrea László betegágyában végrendelkezik: Minthogy vakságában atyafiai magára hagyták, néhány évig Mixa Miklós gondozta, aki az ispánok előtt még 25 Ft készpénzt is adott neki, ezért javaiból a Kys Zorlencz-beli részét 75 Ft-ban Mixa Miklósnak és utódainak hagyja. Testamentumosaivá Machiowa Mixa, Macziowa Péter, Hoban Mihály, Bakosnicza István, Gyurma Mihály nemeseket, valamint Bunul Gábor, Mikanda Ferenc közrendűeket nevezi ki. (III, f. 242^r–242^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. augusztus 15-i oklevelében (548. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

109. 1578. szeptember 13. (Albae Iuliae, XIII. Septembris) Somlío-i Bathory Kristóf vajda, minthogy az ország különböző szükségait részben a sóvágók és földművesek munkája fedezi, ezért részint a sóbányák érdekében, részint a lakosok szorgalmának viszonzásaként mindazokat, akik a lakosaitól elhagyott Zowatha nevű (Maros sz) prédiumban letelepednek, jelen oklevél keltétől számított hat évre minden adó és szolgálat terhe alól mentesíti. Ezenfelül őket és utódaikat csak a vajdai székely [só]kamara szükségére rendeli, illetve örökre szólóan ahhoz csatolja és biztosítja, hogy őket sem ő, sem utódai senkinek nem engedik át, és a székely kamarától nem idegenítik el. Egyidejűleg érvényteleníti mindazokat az okleveleket, amelyeket e tekintetben ő vagy utódai kiadának. (III, f. 21^v–22^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. április 25-i oklevelében (205. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje erősítette meg. □ Regesza: Fekete 27–28.

110. 1578. október 29. (in Coloswar, XXIX. Octobris) Somlío-i Bathory Kristóf vajda az elmúlt időkben elnéptelenedett Thasnad (in cottu Zolnok Mediocri) mezőváros helyzetének jobbítása, valamint lakosainak számbeli gyarapodása és gazdagodása érdekében különleges kegyéből megújítja az elődeitől nyert, de az elmúlt időkben különböző okok miatt tőlük elidegenített alábbi szabadságokat és mentességeket: A mezővárosukba megtelepedő idegenek közül azokat, akik lakatlan házakban szállnak meg, négy évig, akik pedig a maguk számára házat építenek, hét évig minden adó, szolgálat és egyéb közterhek alól érkezésük napjától kezdődően mentesíti, de az elkövetkezőkben nem hagyhatják el a települést még akkor sem, ha őket valamely nemes vagy földesúr a szolgabíró révén visszakövetelné. Közösén válasszák a villicust vagy bírót, aki ügyeikben ítélkezzen, végzése ellen pedig a

Thasnad-i officialishoz lehet fellebbezni. Vérontás, tolvajlás, útonállás, emberölés, gyűjtogatás és hatalmaskodás bűnténye esetén azonban az officialis a bíróval együtt hozzon ítéletet. Mind a polgári, mind a büntető perek esetében a bírságok kétharmad része az officialist, egyharmada pedig a bírót illeti. Az örökös nélküli polgár halála esetére ingóságaival szabadon rendelkezhet, ezekből csak egy harmadéves tinót hagyjon földesurának. A városlakók között keletkezett ügyek kapcsán az officialis és a villicus esti harangszó után a vétkes házhoz nem mehet, hogy azt letartóztassa, illetőleg bebörtönözze, kivéve a tolvajlás, útonállás, hatalmaskodás és gyűjtogatás esetét, amikor a tettest bármikor elfoghatják. Ha idegen vagy helybéli polgár adósságai miatt településük bíróságán valakit perbe fog, akkor a bíró köteles lesz a vádlónak igazságot szolgáltatni. Attól a polgártól, aki településük területén újonnan szőlőt telepít, a szőlőt a főbenjáró bűn kivételével semmilyen más vétség miatt nem lehet elidegeníteni. A földesuraiknak fizetendő 100 Ft évi adót két alkalommal, felét november 11-én (in Martini ep.), a másik felét pedig április 24-én (in Georgii mart.) hiány nélkül tartoznak átadni. (IV, p. 404–406)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 5-i oklevelében (937. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú eredetijét a vajda függőpecsétje erősítette meg. Vö. 1413. sz. □ Regesza: Petri IV. 634–636.

111. 1578. november 23. (in Gelencze, d. XV. execut.) Gelencze-i Mihalcz Miklós, Mihalcz László és Vida Bálint jelentik Bathory Kristóf vajdának, hogy 1578. július 5-i parancsára (105. sz.) a Gelencze-n lakó vitézlő Chyoma Miklóst november 9-én (Zent Imreh nap után walo vasarnapon) ellentmondás nélkül beiktatták az alábbi jöszágaiba: Gelencze-n, Chyako András jobbágy háza szomszédságában levő udvarházába, az udvarház fölött levő erdejébe, melyet egyfelől Chyoma hegye, másfelől pedig Mikola és Gal Mihály erdeje határol, valamint a következő jobbágytelkeibe és örökségeibe: Benkeo Ferenc telkébe Legethy Péter és Benedek szomszédságában, Haraly felől a Chyoma hegye alatt Benkeo István telkébe Olaz Lőrinc szomszédságában, Gal Antalné: Orsolya asszony telkébe Mikola György és Veres Kelemen szomszédságában, Legethy Lőrinc helyén lakó Kvator János telkébe Legethy Péter szomszédságában, Heia Máté telkébe Palko János szomszédságában, Birtalan Gergely telkébe Sogo Mihály és Kalara Máté szomszédságában, Mikola György telkébe a fenti Heia Máté szomszédságában, Barta Benedek árvái: György és Imre telkébe, Baricz András fiai: Bartalis, Tamás és Balázs telkébe Barichy Pálné szomszédságában, Chako Mihály telkébe Veres Kelemen és Gergely szomszédságában, Gal András telkébe Gal Antalné: Orsolya asszony szomszédságában. Beiktatták továbbá a következő malmokba: egyik az említett udvarháza felett az általa lakott örökségen, a másik Haraly felől a Gelencze-i vetéskapunál (tanorok) Mihalcz Miklós jobbágya: Legethy Péter telke szomszédságában található, a harmadik pedig egy fűrészmalom, mely a falu végén, Mihalcz Miklós fűrészmalomán felül van. Továbbá ugyancsak Gelencze-n – Veres Gergely és Kelemen szomszédságában – levő pusztá örökségébe, két szénarétjébe, melyek közül egyik Gelencze és Rakos között van, a másik pedig, melyet Bartha fewe-nek neveznek, a falu Zentkatolna felőli határában, a Rakos zegelet-jében, Mihalcz Miklós jobbágyai: Echyken Jakab és János szénarétje szomszédságában fekszik. Végül ugyanazon a napon beiktatták Harsali-ban[!] – Mihalcz Miklós és Basa Péter szomszédságában –, valamint Zabola-n – Jacabi Imre és Mikos Mihály jobbágya: Czece Pál telke szomszédságában – levő örökségeibe, továbbá két

majorházába, melyek közül egyik Hertan havasán Mihalcz Miklós, a másik pedig Aztagh havasán szintén Mihalcz Miklós szomszédságában fekszik. — *Megjelent szomszédok: Gelencze-ről* Mihalcz Imre és Péter, Mihalcz János, Veres István nemesek, valamint Fabian Ferenc lófő, Lazlo János és Orban Márton vajdai darabontok, továbbá a vajda jobbágysai: Biroga Lőrinc, Veres Gergely, Varga Bálint. — *Hilib-ről* (Orbai sz) a vajda jobbágysai: Babos János, Dienes Bartalus. — *Osdola-ról* a vajda jobbágysa: Zurkos Péter. — *Salfalwa-ról* (Kizdi sz) Karoly István jobbágysa: Varga Ferenc. — *Imechfalva-ról* (Orbai sz) Mihalcz Miklós jobbágysai: Kornis Görgey, Buda Lőrinc. (III, f. 52^v–54^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 12-i oklevelében (253. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét a kiállítók rányomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

112. 1578. december 8. (in arce Uywar, VIII. Decembris) Somlío-i Bathori Kristóf vajda hűséges szolgálatai jutalmául helyettes lovászmesterének (vicemagistri equisonum nostrorum): Nagy Miklósnak (n) Borband (in cottu AlbTr) vajdai birtok szőlőhegyén levő összes művelt szőlőjét, valamint ugyanazon birtokbeli házához tartozó vetéseit a tized fizetése alól örökre mentesíti. Ezek foganatósítására utasítja az erdélyi tizedek bérlőjét: Sombori Lászlót, a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbíráját: Sary Benedeket, helyettes udvarbíráját: Nagylaky Imrét (e) és minden más illetékest. (III, f. 197^r–197^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. március 14-i oklevelében (465. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda aláírása és pecsétje, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg.

113. [1578.] Somlío-i Bathory Kristóf vajda örökre szólóan Remethe-i Kystywadar Lucának adományozza a Keowar tartományában lévő Kiskeortwelies (in cottu Zolnok Mediocri) birtokot. (IV, p. 604)

Említés Báthory Zsigmond 1589. június 15-i oklevelében (1158. sz.). Eredetije szerepelt az 1651. évi fiscalis productio során: Kolozsmonostori konvent hiteleshelyi lt, fasc. 26, Urbaria. □ Regeszta: ÉrtTtk 56/1972. 89.

114. [1578. – 1579. szeptember 27. előtt] Somlío-i Bathori Kristóf vajda hűséges szolgálatai jutalmául Kochyard-i Galfy Jánosnak (m), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon Rekettie-i Marsinay/Morsinay Ferenc (e) ősi javait és birtokjogait, ha ez utóbbi férfiági örökösök nélkül hal meg. (III, f. 218^r)

Említés a gyulafehérvári levélkeresők 1579. szeptember 27-i (121. sz.), valamint az 1585. március 12-i oklevelében (639. sz.). Keltezése Gálfi János kamarai tisztségének legkorábbi említésén (vö. Trócsányi: Központi kormányzat 321.), illetve az általa Marsinai Ferencel a gyulafehérvári káptalan előtt 1579. szeptember 27-én kötött szerződés (121. sz.) dátumán alapul.

115. 1579. február 5. (Barchan, Beoiteleo honak eotodik napyan) Barchay Gáspár More Gáspár, Margay István és Kerezthwry Jakab előtt végrendelkezik: A Barchay István által 100 aranyon nála elzálogosított Lungsora-i és Zentimre-i jószágokat, továbbá ugyanazon birtokokban lévő, a fejedelemtől szolgálataiért adományul nyert részirtokokat feleségére hagyja az apja házából hozott barmokkal együtt. Továbbá azt a 800 aranyat 100 Lisimacusszal együtt, melyet Salfalwa „arraba” adott, valamint a Haroiak-tól 200 Ft-ért vásárolt szigetet – amelynek irtására 32 Ft-ot költött – a tóval együtt, illetve a Nalaczy János-

nál 70 Ft-on elzálogosított 20 Lisimacust és a Pestesy Jánosnál 50 Ft-on zálogban lévő poharat feleségére és gyermekeire hagyja. Egy aranyazott ezüstkarikát és egy gyűrűt, továbbá a Kendy Farkasnak 42 Ft-on zálogba vetett aranygyűrűt és ezüstnyakláncot, valamint a Betlen Péternél 50 Ft-on zálogban lévő „selle” poharat leányára: Morsina Ferencné: Advigára hagyja. Engedélyezi Barchay János nevű fiának, hogy Barchay András bejöveteleig Salfalvan lakjon, azonban valamennyi házát és majorságát a szőlőkkel és más tartozékokkal együtt felesége bírja. Meghagyja továbbá, hogy majorságainak osztásakor felesége és leánya a fiaival azonos részt kapjon, a másik leányának: Perneczky Pálnénak pedig, akit már korábban kielégített, csináltassanak 12 ezüstkanalat, illetve hogy szolgálait barmokkal és búzával elégtésék meg. Végül megjegyzi, hogy Kerezthwry Jakab hat Ft-on zálogba vetett [nála] három hold földet. (V, f. 31^r–31^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. augusztus 13-i oklevelében (1218. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

116. [1579. február 22. előtt] Somlío-i Bathori Kristóf vajda szolgálatai jutalmául Thorny Tamásnak (e), Caransebes és Lugas districtusok bánjának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magiargald, Galtheo, Fahyd és Zentmiklos (in cottu Albensi) birtokbeli részjóságait, illetve Magiargald-i és Galtheo-i nemesi udvarházait, melyeket István lengyel királytól, akkor erdélyi vajdától nyert örökadományul, és melyeket azóta zavaratalanul birtokol, de az iktatásukról szóló jelentés a mostani zavaros időkben elveszett. (III, f. 114^v–115^r)

Említés Báthory Kristóf 1579. február 22-i oklevelében (117. sz.).

117. 1579. február 22. (Albae Iuliae, XXII. Februarii) Somlío-i Bathori Kristóf vajda megparancsolja Jo István, Balasfy János, Sambokrethy Pál, Kidey Gáspár, Varady Lukács és Coloswary Bálint nagyobb kancelláriai íródeákoknak, valamint Galtheo-i Galtheoy Gergelynek és Ferencnek, Potok Gábornak, Magiargald-i Ferenc deáknak, Thompahaza-i Rakossy Ferencnek (e, n), hogy iktassák be Thorny Tamást (e), Caransebes és Lugas districtusok bánját az adománylevelével (116. sz.) neki adott Fehér vármegyei jóságokba, és az azokban lévő királyi jogba. (III, f. 114^v–115^v)

Belefoglalva Jó István és Kolozsvári Bálint 1579. március 21-i jelentésébe (118. sz.).

118. 1579. március 21. (Albae Iuliae, sab. a. dom. Oculi, XXI. Martii) Jo István és Coloswari Bálint (e) nagyobb kancelláriai íródeákok jelentik Somlío-i Bathori Kristóf vajdának, hogy 1579. február 22-én kelt parancsára (117. sz.) Thorny/Thorny Tamást (e), Caransebes és Lugas districtusok bánját március 6-án (f. VI. a. Gregorii papae, VI. Martii) ellentmondás nélkül beiktatták a Magiargald, Galtheo, Fahyd és Zentmiklos (in cottu Albensi) birtokbeli részjóságaiba, a Magiargald-i és Galtheo-i nemesi udvarházaiba, valamint a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Magiargald-i Pisky Mihály, Boyta János, Theowys-i Leby László, Fehér vármegye alszolgabírája: Faydasi András deák, Galtheo-i Versengh András. — *Vayasd-ról* Sasa János jobbágysai: Vayas Bálint bíró, Philepp Lőrinc és Mester Gergely esküdtek. — *Magyargald-ról* Miklós deák másként

Erdeó Miklós jobbágysai: Kytul kenéz, Konia János és Galthoey Gergely jobbágysai: Ztanchyul. – *Zentimreh*-ről a vajda jobbágysai: Borbely Ferenc bíró, Miklós deák, Byro Bálint, Varga Gergely esküdtek. (III, f. 114^r–116^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. augusztus 31-i oklevelében (330. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Jó István és Kolozsvári Bálint pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

119. 1579. június 4. (Albae Iuliae, f. V. p. dom. Exaudi) Somlío-i Bathory Kristóf vajda bizonyítja, hogy Malchowsky Polyak Mihály (m) Cracco-i magnus procurator és Wisselien-i Miklós (e) ítélőmester a lengyel király udvarának familiárisától: Grudinczy Bálinttól (e) közösen vásárolt Moricz-i (Doboca vm) részjóságuk felől – melyet az utóbbi néhai II. János választott magyar királytól nyert adományul (ErdKirKv VII/1. 89. sz.), és amelyet ezidáig a vevők osztatlanul birtokoltak – az alábbiakban állapodtak meg: Wisselien-i Miklós Polyak Mihály javainak kezelőivel: Haczoky Mártonnal és Lajossal (e) a jóságot két egyenlő részre osztják, majd ezekről sorsot húznak. Wisselien-i Miklós pedig arra kötelezi magát, hogy Polyak Mihály távollétében annak valamennyi ügyében, továbbá javainak és birtokjogainak gondozásában és oltalmazásában segítséget nyújt. (III, f. 262^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. december 18-i oklevelében (584. sz.), mely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

120. 1579. június 13. (sab. a. dom. Trinit.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Kochiobay/Kochyoba-i Vaida Ștefan (n), másfelől pedig néhai Mikodin Petru (n) fia: Vasile és Nicolae – öccsük (fr. c natu minori): Andrei nevében is – megjelentek előttük Meggyessy Vasile (n) Belienes-i vajdával, továbbá Varga Imre bíróval, Gallus Keshaza-i vajdával és Oláhgyepes-i Gallus-sal együtt, akik bevallást tettek ama döntésükről, amelyet fogott bíró társaikkal: Ioan Remethe-i vajdával, Papmezeo-i Ispan Petruval, Meggyessy Ioan Belienes-i vajdával és Cheke-i Thassad Farkassal együtt hoztak Kochiobay Ștefan és a még akkor életben lévő Mikodin Petru között. Ennek értelmében a nevezettek az őket ősi jogon megillető Bwzasd másként Verempataka/Werempataka és Kochioba nevű (Bihar vm) birtokokért indított pereiket megszüntetik, és érvénytelenítik az ezekkel kapcsolatos okleveleket. Kochiobay Ștefan Kochioba nevű birtokának, illetve a Fekethe Keoreos-re épített ottani malmának felét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökre Mikodin Petrunak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozta, a másik felét és Bwzasd birtokot pedig – Mikodin Petru jóváhagyásával – a maga és örökösei részére tartotta meg. Megállapodtak továbbá abban, hogy a malom gondozása a jövőben is Bwzasd és Kochioba birtokok lakóira hárul, a malomkőről és az ahhoz szükséges vasról azonban a felek és utódaik gondoskodnak. A malom kijavításában 200 Ft kötés terhe alatt mindkét fél köteles jobbágysait dolgoztatni, az ura parancsának ellenszegülő jobbágyot pedig büntessék meg és újra kényszerítsék munkára. Ha valamelyikük utódok nélkül halna meg, annak minden birtokjoga a vajdai jogkörrel együtt örökre a másik félre szálljon. (III, f. 181^v–183^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. február 20-i oklevelében (448. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a hiteleshely függőpecsétje erősítette meg. — Átirata megtalálható Báthory Zsigmond 1590. október 15-én kelt oklevelében is, vö. 1274. sz.

121. 1579. szeptember 27. (dom. a. Michaelis arch.) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Rekettie-i Marsinay/Morsinay Ferenc (e) részint nyomorúságos állapota miatt, részint mivel atyafiai – akikre eddig ügyei és javai igazgatása során támaszkodott – javaitól meg akarják fosztani, és főként azért, mert nincsenek fiai vagy más törvényes örökösei, férfiági utódok nélküli halála esetén pedig jószágai Somlío-i Bathori Kristóf vajda adománya alapján (114. sz.) Kochyard-i Galffy/Galfy János (m) tanácsúrra, a vajda belső kamarására (intimus cubicularius) szállnak, ezért megbízva Galffy János segítségével őt elismeri oltalmazójának. Ezt követően fogott bírák közbenjárására a vajda előtt Galffy-val mind a saját, mind az idegenek kezén levő összes ősi javai és birtokjogai felől az alábbiakban állapodtak meg: Galffy János a Marsinay-tól elidegenített ősi javakat, birtokjogokat és nemesi udvarházakat – az utóbbi nevében – saját költségén visszaszerzi, Marsinay pedig ennek érdekében e jószágaira vonatkozó okleveleket és írásos bizonyítékokat átadja Galffy Jánosnak. A visszanyert jószágok a Galffy Jánosé, valamint utódaié és örököseié legyenek. Ha időközben Marsinay-nak törvényes férfitóda születne, az a visszaszerzett jószágokat Galffy-tól csak az elnyerésükre fordított költségei kifizetése után veheti magához. Ha Marsinay mégis férfitóda nélkül halna meg, akkor összes javai és birtokjogai Galffy Jánosra, valamint utódaira és örököseire szállnak. — Az oklevelet a káptalan pecsétjével erősítette meg. (III, f. 217^v–218^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. március 10-i oklevelében (460. sz.).

122. 1579. október 10. (in Vyzolya, sab. p. Francisci conf.) Somlío-i Bathori Kristóf vajda bizonyítja, hogy Zabad-i Kornard Mihály (e) feleségének: Mindzenth-i néhai Ferenc Gergely[!] leányának: Mindzenty Katalinnak házasságuk idején szükségében iránta tanúsított jóindulata és engedelmessége viszonzásaként, halála utánra neki, valamint utódainak és örököseinek hagyja örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a szolgálatával szerzett Zabad-i (Maros sz) részbirtokát. (III, f. 4^v–5^r)

Ái Báthory Zsigmond 1582. december 17-i oklevelében (173. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

123. 1579. november 11. (in Colosvar, IV. p. Emerici ducis) Somlío-i Bathory Kristóf vajda Apathy-i Iztrigy Jánoshoz, Dobay Györgyhez, Nadassy Jánoshoz, Boyer Péterhez, Zazsombor-i Sombory Lajoshoz, Zekely Jánoshoz, Ews-i Jankaffy Jánoshoz, Galacz-i Galaczy Tamáshoz és Jánoshoz, Teoreok Mátéhoz, Palottka-i Fodor Kelemenhez, Orros Kelemenhez és Kathona-i Fighe Pálhoz, továbbá Eniedy Imre, Adamosy Márton deák, Zakmarnemethy István, Balsaracz-i Gáspár deák, Papay Dániel, Waday Dániel és Wacharacz-i Feyr Máté (e, n) kisebb kancelláriai esküdt jegyzőkhöz és íródeákokhoz: Az október 25-én kezdődött (oct. d. Lucae ev.) nyolcados törvénykezési szakaszán november 11-én a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan nótáriusa: Papay Imre deák a vajda udvarbírája: Nozaly-i Cheffey János (e) nevében bemutatván a vajdának Eordeogh János, Ferenc, András és György (e, n), Dobokay Imréné: Sombory Katalin és kiskorú leányai: Judit és Erzsébet ellenében kiadott, és az említett nemesekhez és íródeákokhoz intézett [1576. november 11-i] ítéletlevelét (86. sz.), melynek végrehajtását azok bizonyos okokból elmulasztották, előadta, hogy Cheffey János a vajda mondott ítéletét az idők jogtalanságai miatt nem tudta

végrehajtani. Ezért kérésére ítéletét korábbi erejében hagyja, és a szokásos kihirdetés után megparancsolja annak végrehajtását, figyelmen kívül hagyva az alperesek vagy mások el-
lentmondását és tiltását. (III, f. 17^r–18^r)

Belefoglalva Sztrigyi János és Székely János 1580. május 29-i oklevelébe (134. sz.).

124. 1579. Zilagy Eöthwes Márton – mostohaleánya felé is szavatossággal –, és felesége: korábban Desy Antal özvegye: Márta asszony Mátyás sardy prédikátor és Zaz Gergely előtt a [Sard mezőváros szőlőhegyén lévő] Bwnezzo nevű szőlőjüket – megkínálván előbb azzal az érdekelteket – 15 Ft-ért örök áron eladták Olah Bálint sardy bírónak, mely összeg fejében az utóbbi 14 Ft értékben egy „negywenes” bort adott, kifizetvén a hátramaradó összeget is. Egyidejűleg vállalták, hogy bizonyos Mihály nevű fiúnak kifizetik az eladott szőlőben[?] tíz Ft-ot érő jussát. (III, f. 248^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. szeptember 10-i oklevelében (552. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a kiállítók pecsétje erősítette meg.

125. 1580. január 11. (in Keowend, ex sede nostra iudiciaria, f. II. p. Pauli herem.) Arantias szék királybírája: Warffalwy Gergely, alkirálybírája: András deák, valamint esküdt ülnökei a Harasztos-i lakosok előadásából arról értesült, hogy [Báthory Kristóf] vajda részint ama kérésükre, hogy Arantias „feold” közös használatban lévő erdejének egy részét, melyből a vajda részére is szállítanának fát amikor Thorda-n tartózkodik, engedje át szükségükre kielégítésére, részint látván, hogy az említett erdő egyébként tűz vagy gondatlanság következtében elpusztul, e közös erdő egy részét örökre nekik adományozta. Ennek határait a szék fenti előljárói a következőképpen állapítják meg: Mely erdeo vagion keett patak keozeott delreol fel menwen, az fwghedy hatar feleol, az Agyagos patak keozeott, ighenest az Berchy utigh, mely figedi hatart elvalaztya az Zekely hatartul, az Berchy uton eleo menwen nap keletre. (IV, p. 224–225)

Ái Báthory Kristóf 1580. január 30-i oklevelében (127. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a szöveg alá zöld viaszba nyomott két pecsét erősítette meg.

126. 1580. január 20. (Albae Iuliae, XX. Ianuarii) Somlío-i Bathori Kristóf vajda főként a kénbányászat terén tanúsított eddigi szolgálataikért, illetve ezeknek a jövőben is megszakítás nélkül történő teljesítéséért arról biztosítja Also és Felseo Thorya/Thoria nevű birtokok (Kezdi sz) lakosait, hogy őket, említett településeiket, továbbá Polian, Zentlelek, Zentkatholna, Nyuitod, Almas és Futasfalva birtokok területén levő, őket törvényesen megillető székely örökségeiket, melyeket most is zavartalanul birtokolnak, nem fogja eladományozni senkinek, hanem a maga és az ország javára örökre megtartja és megőrzi jelenlegi állapotukban a kén előállításának, valamint régi szokásaik és a törvények szerinti egyéb kötelezettségeiknek, úgyszintén a vajdai kapitányok parancsai teljesítésének feltétele mellett. (V, f. 132^v–133^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 24-i oklevelében (1390. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje, valamint az ő és Kovacsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg.

127. 1580. január 30. (Albae Iuliae, XXX. Ianuarii) Somlío-i Bathory Kristóf vajda Harasztos (Aranias sz) birtok gyalogpuskásainak, bírójának, esküdtjeinek, illetve lakosainak kérésére jóváhagyólag átírja Aranias székek királybírája: Varffalwy Gergely, alkirálybírája: András deák (e, a), valamint esküdt ülnökei 1580. január 11-én kelt oklevelét (125. sz.) az Aranias széki közös erdő egy részének a Harasztos-i lakosok részére történő átengedéséről és meghatárolásáról. (IV, p. 223–225)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 14-i oklevelében (907. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

128. 1580. március 3. (f. V. p. dom. Reminiscere) A Warad-i egyház levélkeresői bizonyítják, hogy váradi (de Waradino) Zombory Ferenc (n) – fiai: Demeter, Ferenc, leányai: Kobak Gáspár (e) felesége: Dorottya, Konya János (e) felesége: Anna és a kiskorú Anna nevében is –, minthogy Pwspeky mezőváros szőlőhegyén levő művelt szőlői az elmúlt évek időjárása miatt nem teremtek, ezért a művelésükhöz szükséges költségeket más forrásokból, főként az alábbi vásárból kell biztosítsa, továbbá mivel az összeomlással fenyegetett lakatlan nemesi udvarháza újjáépítéséhez, valamint a maga és örökösei részére Warad-on építendő másik házához szükséges anyagiakkal nem rendelkezik, a Pwspeky (Bihor vm) mezővárosban – korábban néhai Mosdosy Ambrus (e) és néhai Chizar Albert (c), most pedig Kowach Tamás (c), illetve Vince deák (c) kezében lévő házak szomszédságában – fekvő, általa szerzett előbbi nemesi udvarházát a hozzátartozó, mind a saját kezén lévő, mind idegenek által zálog jogán bírt szántóföldekkel, kaszálókkel és rétekkkel, illetve mindazokkal a mentességekkel és nemesi előjogokkal együtt, melyekkel eddig ő bírta, szavatosság vállalása mellett, 150 Ft-ért és kilenc Ft-ban számított három – „bechew”-nek nevezett – Warad-i köből búzáért, örökre szólóan eladta Thomoyth másként Egri (Agriensis) Gergelynek (e), a Warad-i vár udvarbírájának, valamint utódainak és örököseinek, azok halála esetén leánytestvérének (s. u): Zathmar-i Kazdagh Lajos (n) feleségének: Katalinnak, illetve utódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig legközelebbi atyafiának (fr. et cons. proximiori): Racz Péternek (e) és az ő utódainak. (III, f. 56^r–57^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 14-i oklevelében (262. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkel erősítették meg.

129. 1580. március 22. (Albae Iuliae, XXII. Martii) Somlyó-i Bathory Kristóf vajda Gelenchie-i Nagy Antalnak, (h) Gelenchie plébánosának és feleségének: Lukacz Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt említett Ilona ama Lemhin-i (Kizdy sz) – Jano János (a) és Zaz Bálint (a) házai szomszédságában lévő – házát vagy telkét, melyet megszerzése óta békésen birtokolnak, csak oklevelekkel nem rendelkeznek róla. (VI, f. 90^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 24-i oklevelében (1830. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda aláírása és vörös viaszba nyomott nagyobb pecsétje, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg.

130. 1580. április 7. (f. V. p. Pascae) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy az előttük személyesen megjelent Debreczen-i Ambo Ferenc (e) a következőképpen vég-

rendelkezett: Minthogy örökösei nincsenek, illetve azok nélküli halála esetén Debreczen (Bihar vm) mezővárosban levő két házat, melyek közül egyik a Peterfiacab ucaya-ban, a másik pedig, melyet ő maga szerzett, a mezőváros piacterén van, továbbá ugyanazon mezőváros közelében fekvő Ambo rethe nevű rétjét haszonvételeikkel és a reájuk vonatkozó oklevelekkel együtt örökre testvéreire (fr. ac s. u): Ambo Pálra (e) és néhai Thomory György özvegyére: Ambo Orsolyára, illetve unokaöccsére (nep): Orsolya fiára: Istvánra, valamint utódaikra és örököseikre hagyja. (III, f. 213^r–213^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 10-i oklevelében (499. sz.), amely szerint hártára írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkal erősítették meg.

131. 1580. április 25. (Waradini, loco sedis nostrae iudiciariae, f. II. p. Georgii mart.) Warad főbírája (iudex primarius): Eöthwes Damján és esküdt polgárai bizonyítják, hogy korábban néhai Makai Illés deák (n) özvegye, most pedig Debreczen-i Santa Kalmar János (n) felesége: Tarchay Anna és fia: Dávid bizonyos szükségük miatt Warad-nak a Serephel nevű szőlőhegyén – Erzingiartho Ferenc és Kalmar Benedek szőlői szomszédságában – lévő szőlőjüket haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 150 Ft-ért örökre eladták Warad-i Eöthwes Józsefnek (n), valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 247^r–247^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. szeptember 10-i oklevelében (551. sz.), amely szerint papírra írt eredetijét a kiállítók pecsétjükkal erősítették meg.

132. 1580. április 28. (f. V., ipso d. Vitalii mart.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Thelegd-i/Thelegdi Miklós (m) Thelegd-i várának (castrum/arx) udvarbírája: Kraznai/Craznai Pál deák (e) régtől fogva teljesített szolgálataiért, szavatosság vállalása mellett, örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza Thelegd (Bihar vm) mezővárosban levő két ősi pusztá jobbágytelkét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt. Ezek közül egyik, melyre Pál deák épületeket emelt, a településnek az említett várhoz tartozó részében (in serie sive ordine dictae arcis Thelegdiensis), Gergely Ferenc (pr) és Gywlai Lukács (pr) házai szomszédságában van, a Cziganteleke nevű másik telek pedig Chyzar János (pr) és Mátyás (pr) által bírt házakkal szomszédos, és az előbbi jobbágytelekkel átellenben fekszik. (III, f. 154^r–155^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. szeptember 1-i oklevelében (331. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a hiteleshely rányomott pecsétjével erősítették meg.

133. 1580. május 28. (ex nostra Theleghd, sab. p. Penthec.) Theleghd-i Miklós Jeneo-i jószágában azt a házat, amelyet azelőtt Iweges bírt, a hozzátartozó telekkel együtt, továbbá Bodo Zwgollattia-ban – Chege János és Keothe János rétje szomszédságában – levő rétjét eddigi és ezutáni szolgálataiért 85 Ft-ban lekötötte Bachmegyey Balázs nevű szolgálójának, valamint örököseinek. A kedvezményezett vagy utódai ellen bárki e jószágok ürügyén keresetet csak a fenti összeg, illetve a ház becsű szerinti építési költségeinek kifizetése után indíthat. (III, f. 176^r–176^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. január 27-i oklevelében (438. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Telegdi Miklós a szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjével erősítette meg.

134. 1580. május 29. (in Manyik, XVI. d. execut.) Manyk-i Ztrigi János és Zazsombor-i Zekely János jelentik Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, hogy 1576. november 11-én (86. sz.), illetve 1579. november 11-én kelt oklevelei (123. sz.) értelmében 1580. május 14-én (XIV. Maii) a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbírájának: Cheffey Jánosnak (e), valamint utódainak és örökösének ellentmondás nélkül örökre szőlőn visszaadták az Uyfálfw-i és Fodorhaza-i (Doboca vm) részbirtokait, és őt azok békés birtokában hagyták. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Fodorhaza-i Fodorhazy András, Czompo Sebestyén, Kowachy-i Olchardy Vitályos, Kide-i Frank Benedek, Doboca vármegye alszolgabírája, Frank Ferenc, Chomafaia-i Fodorhazy Lénárd, Sandor György, Dersse-i Komiathy Gáspár, Doboca vármegye szolgabírája. — *Uyfálfw-ról* Dobokay Imre jobbágya: Kis Lőrinc, Menihart Gáspár jobbágya: Varga Mihály. — *Chiomafaia-ról* Balassy Pál jobbágya: Nagy Bálint, Gywlay Mihály jobbágya: Sebestien István. — *Kowachy-ról* Eordeogh János jobbágya: Bar Demeter, Olchardi Vitályos jobbágjai: Mihaly Albert és Illies Boldizsár. — *Dersse-ről* Kemeny Kristóf jobbágya: Vas Lőrinc bíró, néhai Joga György (e) özvegyének jobbágya: Bethe János bíró, Dobokay Imre jobbágya: Kopus/Kupas András esküdt. — *Cheh-ről* Witez Gábor jobbágya: Mochi Márton, Barrabasy Lénárd jobbágya: Wagiai Benedek esküdt. — *Siolomkew-ről* Menihar László jobbágya: Nagy Péter bíró, Sere Menyhárt jobbágya: Zabo Gáspár. — *Fodorhaza-ról* Walkay Miklós jobbágjai: Fekethe Balázs bíró és Gialay Antal esküdt, Eordeogh Ferenc jobbágya: Orban Albert, Radnott-i Kendy Ferenc jobbágya: Zabo Antal esküdt, Dobokai Imre jobbágya: More János. (III, f. 17^r–20^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. április 11-i oklevelében (199. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Sztrigyi János és Székely János aláírásukkal és pecsétjeikkel erősítették meg.

135. 1580. június 22. (f. IV. a. Ioannis bapt.) A nyitrai (Nitriensis) káptalan bizonyítja, hogy Ratott-i néhai Giulaffy László (m) özvegye: Forgacz Margit hűséges szolgálatai jutalmaként servitorának: Figid-i Figidy Jánosnak (e), valamint utódainak és örökösének adja örökre szőlőn haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Diozegh-en a néhai Bodo Albert (pr) épület nélküli puszta jobbágytelkét a magyarországi nemesek által élvezett előjogokkal együtt, illetve az Istvan deak zeoleie nevű szőlőt, továbbá Egyed-en (Bihar vm) a Nagy Balázs és családja által lakott jobbágytelket ugyanazon birtokban levő erdő szabad használatával együtt. Ha az említett jobbágytelkekhez nem tartozna elegendő szántóföld vagy kaszáló, akkor Forgacz Margit vagy utódai – Margit asszony ősi jószágából – elegendő földterületet kell adjanak Figidy Jánosnak vagy utódainak. Ha a fenti jószágokat Margit asszony rokonai el akarnák venni Figidy Jánostól, akkor a szőlőért Margit örökölt jószágából egy egyenlő nagyságú másik szőlőt kell adniuk, a két jobbágytelekért pedig 500 Ft-ot kell letegyenek Figidy-nek és örökösének, mint Figidy szolgálataiért és sallarimumaként járó fizetséget, és kötelesek lesznek megtéríteni a puszta telken építendő ház költségeit is. (III, f. 58^v–59^r)

Tartalmi ái a gyulafehérvári káptalan levélkeresőinek 1583. május 25-i oklevelében (227. sz.). Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: I. protocollum, p. 134–135.

136. 1580. október 7. (Varadini, f. VI. p. Francisci conf.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Thaad-i néhai Sandor János (e) fia: váradi (de Varadino) Sandor György az apjától örökölt Rohgyantha nevű birtokát, valamint a Fekethe Keoreos folyóra

épített ottani malmát, haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökre cserébe adja Varad-i Kys Boldizsárnak (n) ennek Hozzwiligeth nevű (Bihor vm) birtokáért, illetve 932 Ft érték-különbözetért, melyet az utóbbi részben tallérban, részben pedig kisebb értékű pénzérme-kben (in parvis monetis) fizetett ki neki. A felek megállapodnak abban is, hogy e jószágokat örök- vagy zálogjogon csak egymásnak adják el, s egyben elcserélik a rájuk vonatkozó ok-leveleket, valamint kölcsönösen szavatosságot vállalnak a törvényes igénylőkkel szemben. (III, f. 151^r–152^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. december 13-i oklevelében (414. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hiteleshely pecsétjével erősítették meg.

137. 1580. november 4. (in Thorda, f. VI. p. Omn. Sanct.) Somlio-i Bathory Kristóf vajda bizonyítja, hogy Nag'falw-i Banffilosonczy/Banffy György (m) mindazokért a szolgálato-kért, melyeket ügyvédjeként Abosfalwa-i Radwanczy Márton (e) különböző perei lefolyta-tásában régtől fogva teljesít, és az elkövetkezőkben is teljesíteni fog, szavatosság vállalása mellett neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Kys Saros-i (Kykelleo vm) részjószágát, s egyidejűleg kötelezi magát, hogy a legközelebbi törvénykezési szakaszon Radwanczy-nak elegendő pénzt ad a perek további költségeire. (III, f. 135^v–136^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. november 19-i oklevelében (388. sz.).

138. 1580. november 6. (in Thorda, VI. Novembris) Somlio-i Bathory Kristóf vajda a Senk széki falvak vargáinak panaszából arról értesült, hogy a szebeni (Cibiniensis) polgár-mester a tanáccsal együtt – régi szabadságaik ellenére – eltiltotta őket mesterségük gyakor-lásától és termékeik eladásától. Senk szék király- és székbírái azonban – parancsának meg-felelően – a Thorda-ra összehívott november 1-i részleges országgyűlésen nagyszámú tanú-vallomással bizonyították, hogy az említett vargák fenti jogaikat régóta szabadon gyakorol-ták, és céhük Zenth Aghatha mezővárosban volt. Ennek megfelelően a szék vargáinak, va-lamint utódaiknak újra engedélyezi mesterségük szabad gyakorlását, termékeik eladását, inasok tartását és tanulók felvételét azzal a feltétellel, hogy a régi szokás szerint a Zenth Aghatha-i céhhez tartozzanak, illetve annak hatáskörét ismerjék el (ipsi more et consuetudine antiqua ad ceham in dicto oppido Zent Aghatha habitam sese referre, eius iura agnoscere, a consortio et communione illorum pendere ... debeant et teneantur). Megparan-csolja az illetékeseknek, főként a szebeni polgármesternek és tanácsnak, a fentiek tisztelet-ben tartását. (IV, p. 290–291)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 6-i oklevelében (940. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú eredetijét a vajda függőpecsétje erősítette meg. □ Közlés: QuellenKron IX. 380–382 (16. századi német nyelvű fordításról, il-letve román fordításban is). □ Regeszta: Trausch I. 282. sz.

139. 1580. november 23. (Waradini, XXIII. Novembris) A Warad-i hiteleshely levélkere-sői bizonyítják, hogy Almosd-i Somliay István (e) és felesége: Mondolay Judit, továbbá né-hai Somliay Ferenc (e) özvegye: Beke Krisztina (g, n) – Somliay István legközelebbi atya-fiainak (fr. proximorum): Wer Mihálynak és Eosz Istvánnak a nevében is – más javaknak és birtokoknak vagy örökségeknek az alábbi javak árából való megvásárlásáért Warad-nak az

Ablakos nevű szőlőhegyén – Zabo György és Zakal-i Lantos János deák (n) szőlői szomszédságában – fekvő, szintén Ablakos elnevezésű művelt szőlőjüket, melyet néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdától nyertek örökadományul, évi jövedelmeivel, a szüreteléshez szükséges eszközökkel és környékével (cum... locis circumiacentibus, vindemialibus omnibus) együtt, szavatosság vállalása mellett, 270 Ft-ért örökre eladták Warad-i Kereztien/Kereztien Jánosnak (n), valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 299^v–300^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. március 25-i oklevelében (651. sz.), amely szerint papírra írt, pápens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkel erősítették meg.

140. [1580. december 21. előtt] Bathori Kristóf vajda Karansebes-i néhai Olaz Constantin (e) szolgálatai jutalmául özvegyének: Floka Anának és leányuknak: Caransebes-i [Giurma Anton] feleségének: Ecaterinának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt azokat a Karczmafalwa, Zaway, Valemareh, Veyzlowa és Cheresse (Zeoren vm, Caransebes districtus) birtokbeli részjószaikat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 87^r–87^v)

Említés Báthory Kristóf 1580. december 21-i oklevelében (141. sz.).

141. 1580. december 21. (Albae Iuliae, XXI. Decembris) Bathori Kristóf vajda megparancsolja Karansebes-i Zegegy János deáknak és Sebesy Imrének, Alsófarkadin-i Saphran Petrunak, Marga-i Margay Györgynek, Karczmafalwa-i Barchiay Lászlónak és Karansebes-i Giurma Ștefannak (e, n), hogy iktassák be Karansebes-i néhai Olaz Constantin (e) özvegyét: Floka Anát és leányukat: Caransebes-i [Giurma Anton] feleségét: Ecaterinát az adománylevelével (140. sz.) nekik adott Zeoren vármegyei részjószaikba és a bennük lévő királyi jogba. (III, f. 87^r–88^r)

Belefoglalva Szegedi János deák és Margai György 1581. március 14-i jelentésébe (147. sz.). □ Regeszta: Pesty: Szörény II. 42.

142. 1580. Somlío-i Bathori Kristóf vajda a Sabesi és Zeredaheli káptalan lelkészeinek engedélyezi, hogy e két szék lakosaitól a gabonátizedet ne kévében, mint azelőtt, hanem kalangyában (non in manipulis, ut antea, sed in gelimis) gyűjtsék be. (III. f. 106^v)

Említés Báthory Zsigmond 1583. szeptember 5-i oklevelében (337. sz.).

143. 1581. január 17. (in oppido Keohalom, in aedibus supra annotati Mauricii Ludovici, XVII. Ianuarii) Sarpathaky Gáspár, Morycz Lajos Keohalm-i királybíró, Mohay János, Kalmar Mihály Keohalm-i polgármester, Geoldner Tamás Keohalm-i székbiro bizonyítják, hogy Retheny Ferenc vitészlő nemesnek a Rethen-ből elszökött, most Tywkos-on lakó három volt jobbágya, akiket uruk a fejedelem parancslevelével vissza akart szerezni, megváltotta magát, mégpedig Gal Ádám 60, Herman Gergely 56, Hermany Ádám pedig 40 Ft-on. Erről Retheny Ferenc András és Mihály nevű öccsei nevében is menedéklevelet adott a job-

bágyoknak, felszabadítja őket és utódaikat, valamint biztosítja védelmüket az esetleges háborgatók ellen. (V, f. 212^r–212^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. április 26-i oklevelében (1506. sz.), amely szerint pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a kiállítók pecsétjeikkel erősítették meg.

144. 1581. január 31. (f. III. p. dom. Sexagesimae) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Varad-i Horwat István (n) bizonyos szükségei miatt, valamint hasznosabb javak és birtokjogok megszerzése érdekében Galosfalwa-i (Bihor vm) részjóságát, amelyet azelőtt Thelegd-i Mihály (e) hűtlensége okán István lengyel király, akkor még erdélyi vajda Varad-i servitorának: néhai Demiendi Benedeknek (e) adományozott, de annak megszakadásával Bathori Kristóf vajdától a fenti Horwat István nyert örökadományul, haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, 305 Ft-ért örökre eladta Varad-i Kys/Kis Boldizsárnak (n), valamint utódainak és örököseinek. Ha az eladó nem tudná megvédeni a vevőt e jóság birtokában a szomszédokkal szemben, akkor az előbbi a vételárat, az utóbbi pedig a részbirtokot adja vissza a másik félnek. Egyidejűleg Kys Boldizsár vállalta, hogy Horwat István leégett házának helyére új házat épít. (III, f. 149^v–150^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. december 13-i oklevelében (413. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hiteleshely pecsétjével erősítették meg.

145. 1581. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Blandrata György, Somliay Bathory Kristóf vajdának fődoktora Eniedy István esküdt vajdai deák, Antal deák fő esküdt polgár, Pechy György deák, Giulay Lakathos Márton, Craccer Lukács, Oragiarto Gergely és Olaz Antal előtt az Enied-i Myrizlo ucza-ban, Oragiarto Gergely és Thorozkay Mihály házai szomszédságában levő [kő]házát – megkínálván előbb azzal Craccer Lukácsot, feleségét és Volffard Istvánt –, 290 Ft-ért örök áron eladta Mezaros Andrásnak és fiúutódainak. Blandrata e házat korábban a Craccer házaspártól vásárolta atyafia: Paruta Miklós részére, aki élete végéig lakott benne, de mivel az halála óta üresen áll, és pusztulásnak indult, korábbi tulajdonosai, valamint Volffard kérésére említett Mezaros Andrásnak adta el. (III, f. 166^v–167^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. január 7-i oklevelében (424. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Blandrata György pecsétje és aláírása erősítette meg.

146. 1581. március 7. (Albae Iuliae, VII. Martii) Somlio-i Bathory Kristóf vajda Uyegyhaz másként Leskychr szász mezőváros (Uyegyhaz/Leskirch sz.) villicusának, esküdtjeinek és valamennyi lakosának előadásából arról értesült, hogy Uyegyhaz szék királybíráját már régóta mezővárosukban választották, és a szavazásban ők nagyobb súllyal bírtak (in ferendis suffragiis, de eligendo iudice regio, ipsos priores et potiores fuisse), amint ezeket I. Lajos, Zsigmond és Mátyás király privilegiumai bizonyítják, csak I. János király korában tevődött ez át Olczona oppidumba, amikor a királybírói tisztséget Gerendi Péter viselte, és a szék megnevezésében is Uyegyhaz helyett Olczona-t használták. Ezért kérésükre enge-

délezi, hogy az elkövetkezőkben a királybíró választásának színhelye ismét Uyegyhaz mezőváros legyen, és a lakosok visszanyerjék korábbi szerepüket a szavazásban. (IV, p. 459)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 28-i oklevelében (1044. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje és aláírása erősítette meg. □ Közlés: VerArch 4/1850. 71–72.

147. 1581. március 14. (in Karczmafalva, XIV. Martii) Karansebes-i Zegedy János deák és Marga-i Margai György jelentik Bathori Kristóf vajdának, hogy 1580. december 21-én kelt iktatóparancsára (141. sz.) Caransebes-i néhai Olaz Constantin (e) özvegyét: Floka Annokát és leányukat: Caransebes-i Giurma Anton (e) feleségét: Ecaterinát február 26-án (ad dom. Oculi, XXVI. Februarii) ellentmondás nélkül beiktatták a Karczmafalwa, Zawoy, Valemareh, Veyzlowa és Cheresse (Zeoren vm, Caransebes districtus) birtokbeli részekbe. — *Megjelent szomszédok:* Caransebes-i Mothnoky Farkas, Almafa-i Farkas Mihály és Péter, Almafa-i Orbul Caspar, Karczmafalwa-i Barcha László és Péter. — *Almafalwa-ról, Karczmafalwa-ról és Naal-ról* Mothnoky Farkas és Mihály, néhai Mothnoky Ferenc (e) özvegye: Erzsébet, Zagywai Boldizsár, Caransebes-i néhai Jasika Mátyás (n) özvegye: Patoczy Katalin, Chyula-i Chyula Boldizsár, valamint Kalova-i Gaman Francisc és Nicolae nemeseknek jobbágysai: Krachun Bogdan bíró, Ruda Peyka bíró, Magda Iowan bíró, Vrasa Mihai bíró, Miheilove[?] Petru, Burul Petru és Mihai, Purkarul Ztanchul, Dolie Nicolae. (III, f. 87^r–88^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 11-i oklevelében (306. sz.), amely szerint eredetijét Szegedi János deák és Margai György aláírásukkal és pecsétjeikkel erősítették meg.

148. [1581. március 20. előtt] A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Stresemlei András (e) özvegye: Vassary/Vasari Ana Kiswasary-i és Nagyeordeoghíarak-i (Bihar vm) ősi részjóságait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 500 Ft-on lekötötte (obligasset et inscripsisset) nagyanyjának: Dengelegh-i János (n) feleségének: Eormenyess-i[!] néhai Vaivoda Ioan (n) leányának: Eorweniessy/Eormenyessy Anának, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 265^v)

Említés a váradi hiteleshely 1581. március 20-i oklevelében (149. sz.).

149. 1581. március 20. (f. II. p. Ramispalm.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Stresemlei András (e) özvegye: Vassary/Vasari Ana – nagyanyjának: Dengelegh-i János (n) feleségének: Eormenyess-i[!] néhai Vaivoda Ioan (n) leányának: Eorweniessy/Eormenyessy Anának nevében is – érvénytelenítette a Kiswasary-i és Nagyeordeoghíarak-i (Bihar vm) ősi részjóságait illetően említett Eorweniessy Ana javára a Varad-i levélkeresők előtt korábban tett bevallását (148. sz.). Most más, idegen kézen levő, részükre hasznosabb ősi javaik és birtokjogaik visszaszerzése érdekében a fenti jóságokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, szavatosság vállalása mellett, 500 Ft-ért örökre eladta Somlio-i Bathori Kristóf vajda Varad-i jogügyigazgatójának (director et fis–calis causarum ... in hac civitate Varadiensi): Ladmocz-i Horwat másként Utissenowit/Wtissenowitt Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig legközelebbi atyafiának (fr. proximiori): Somogy másként Eory Mihálynak (n), illetve utódainak, mely

összegeből a vevő 350 Ft-ot kifizetett, a megmaradt 150 Ft-ot pedig december 25-ig (usque Natalis dom.) adja meg. (III, f. 265^r–266^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. december 19-i oklevelében (588. sz.).

150. 1581. április 10. (Zent Gyeorgy havanak tyzedik napian) Néhai Hobicz Gáspár Borbely Péter által írt végrendeletében leányát: Kisannát Chyorba Mihály leányának: Zabo Mátyásnének: a Debreczen-ben lakó Katus asszonynak a gondviselésére bizza. Házbeli ingóságának felerészét, továbbá egy gránát köntöst, egy kis pártáövet, egy darab szőlőt a hozzá tartozó szerszámokkal említett leányára, házának felét, valamint a házbeli ingóságainak másik részét egy nagyobb pártáövvel pedig feleségére hagyja. Testamentumosaiként komáját: Bachy Gábort és szomszédját: Barbely Jánost nevezi meg. A végrendelet tanúi: Usokky András, Barbely György és Zalkay Mátyás. (III, f. 35^v–36^r)

Magyar nyelvű ái a váradi bíró és esküdt polgárok 1583. május 6-i oklevelében (217. sz.).

151. 1581. május 26. (Albae Iuliae, f. VI. p. Corp. Chr.) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Somlío-i Bathori Kristóf vajda udvari familiárisa: Raday Gergely (e) bizonyos szükségei miatt Magiarhodos-i és Olahhodos-i (Bihar vm) részjóságait, melyeket korábban a vajdától Betlen István (e) hűtlensége következtében szolgálataiért nyert adományul, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 200 Ft-ért örökre eladta Varad-i Kys Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek. Az eladó vállalja, hogy megvédi a vevőt és örököseit e jóságok birtokában a háborgatók ellen, viszont egy esetleges per költségeit az utóbbiak tartoznak fizetni. (III, f. 148^r–149^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. december 7-i oklevelében (408. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét a hiteleshely pecsétje erősítette meg.

152. [1581. május 27. előtt] (in arce Wywar) Somlío-i Bathory Kristóf vajda néhai Melius Péter (h) Debrecen-i lelkész (pastoris) özvegyének: Erzsébet asszonynak özvegységére való tekintetből a Chatar/Chiatar-i (Bihar vm) két darab művelt szőlőjét – melyek közül egyik az Elseohegy nevű szőlőhegyen fekszik, és északon Bereczky Gáspár, délen Bihar-i Was Ferenc, nyugaton és keleten Dienes Péter szőlőivel szomszédos, a másik pedig az Oldalzeölő elnevezésű szőlőhegyen van, és nyugaton Gergely deák, illetve Benche György szőlőivel, északon a közúttal, délen a Biharwth nevű úttal határos – élete végéig mentesíti a kilenced és tized fizetése alól. Ennek foganosítására utasítja a Varad-i vár tisztségviselőit. (III, f. 89^r–89^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 16-i oklevelében (308. sz.), amely szerint eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg. Hibás keltezését 1586. augusztus 20-ról javítottuk. □ Közlés: Pokoly 153–154.

153. 1581. szeptember 4. (Varadini, f. II. p. Aegidii abb.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda kiskorú leánya: Krisztina főudvarmestere: Lenchyes György (e), valamint Zenttfalwy/Zentfalwa-i Nagy István (e), mivel atyafiaik meghaltak, javaikban kölcsönösen egymást tették meg örökösnek az alábbi módon: Lenchies György a saját és felesége: említett Zenttfalwy István nővére (s. u maioris):

Anna magszakadása esetén Erdélyben és Magyarországon bárhol levő ősi, szerzett vagy ezután szerzendő javait örökjogon Zenttfalwy Istvánnak, illetve utódainak és örököseinek adományozza, az utóbbi pedig, szintén a saját és felesége: Bachy Fruzsina magszakadása esetén ugyanott lévő ősi, szerzett vagy ezután szerzendő javait engedi át Lenchies Györgynek, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 107^v–108^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. április 23-i oklevelében (204. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét a hiteleshely pecsétjével erősítették meg.

154. 1581. szeptember 8. körül (in Galacz, circa Nat. Mariae virg.) Feierwizy István, Bade István és Balozny István Feierwiz-i lakosok, valamint Barbatwiz-i Radul Péter bizonyítják, hogy egyfelől Feierwiz-i néhai Feierwizy Mihály fia: Jankul nemes – gyermekeinek, illetve öccseinek: Miklósnak és Mihálynak nevében is –, másfelől Galacz-i Herna Jankul nemes 200 arany Ft kötés terhe alatt az alábbi szerződést kötötték: Feierwizy Jankul az apja által néhai Ponor-i Ztruia Lackó magszakadása címén néhai [Báthory Kristóf] vajdától felkért és adományul nyert Ponor Ohaba-i és Ponor-i (Huniad vm) jószágát haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó „perfelta” levelekkel együtt 48 Ft-ért örökre eladta Galacz-i Herna Jankul felperes nemesnek és utódainak. A szerződést megszegő félen a 200 Ft-ot Huniad vármegye ispánja és a bírák jelen oklevél alapján vegyék meg, nem véve figyelembe annak tiltását vagy elűzését. (III, f. 165^v–166^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. január 10-i oklevelében (426. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a kiállítók szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

155. 1581. december 4. (in Barbarae virg.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Janosfalwa-n lakó Thot Mátyás, Mihály, Máté, Demeter és Ferenc (pr) – az előbbi négy leánytestvéreik: Belenies-i Haramia Jánosné: Zsófia, Tarkany-i Bokor Gergelyné: Katalin, Chyeke-i Barbocz Jánosné: Borbála és Janosfalwa-i Kys Andrasné: Erzsébet, az utóbbi pedig Janosfalwa-i néhai Thot Bálint (pr) leányai:[...]falwa-i Mihály Gáspárné: Ilona, Felsőlymos-i Olah Gergelyné: Katalin, Tarkany-i Olah Györgyné: Anna, illetve fiai: László és János, továbbá Janosfalwa-i néhai Thot László kiskorú leánya: Katalin nevében is –, valamint a Sonkolyos-on lakó Gal Bertalan (pr) – leánya: néhai Balia Szilveszter özvegye: Anna, továbbá István felesége: Anna és Albert felesége: Zsófia nevében is –, bizonyos szükségük miatt, illetve hasznosabb javak megszerzése érdekében Janosfalwa-n (Bihar vm) lévő, a Fekete Keoreos-re épített – őket ősi jogon megillető – malmukat haszonvételeivel, tartozékaival és ezutáni jövedelmeivel együtt, szavatosság vállalása mellett, 250 Ft-ért örökre eladják néhai Belenyes-i Ambrus deák (e) [fiainak]: Márton és Ferenc deákoknak, valamint utódaiknak és örököseiknek. (III, f. 297^v–298^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. március 20-i oklevelében (643. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hátoldalára nyomott káptalani pecsét erősítette meg.

156. 1582. január 10. (f. IV. p. Epiph.) A gyulafehérvári (AlbTr) levélkeresők bizonyítják, hogy Kismaria-i Bochkay István (m) a Kereky vár tartományában fekvő, és általa bírt Adam (Bihar vm) birtokbeli puszta jobbágytelkét, amely keleten Ihaz Mihály, nyugaton pedig Thepei Mihály nevű jobbágyainak házaival szomszédos, és amelyen azelőtt néhai

Olah Balázs lakott, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szolgálatai jutalmaként 200 Ft-ban leköti (inscripsisset) Felegyházy Balázsnak (e), valamint utódainak és örököseinek. Bochkay utódai és örökösei e telket csak a fenti összeg kifizetése után vehetik vissza, továbbá kötelesek lesznek a rá emelt épületek becsértékét megadni. Ha pedig Felegyházy, illetve utódai pert indítanak, vagy ellenük cselekednének, akkor Bochkay örökösei – kifizetvén a fentieket – a telket visszafoglalhatják. (III, f. 11^r–12^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. április 6-i oklevelében (197. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét hátoldalán a hiteleshely rányomott pecsétjével erősítették meg.

157. 1582. február 14. (Apahidan, XIV. Februarii) Lele-i Zilagyzege Pál és Koloswar-on lakó Fywztheoy Ferenc deák bizonyítja, hogy miután vitézlő Ombozy György feleségének: Bank Margitnak kérésére kimentek Apahida-i házához, Margit asszony betegágyában az alábbi módon végrendelkezett: Fiát: Kabos Mihályt felnőtt kora eléréséig férje: Ombozy György gondviselésére bízta, és egyben meghagyja neki, hogy lakjon Ombozy-val s más gyámot ne keressen magának. Apahida falut tartozékaival együtt fiára, annak halála esetén pedig örökre szülőan férjére hagyja. Ombozy, míg Zawat-on házat emel magának, Apahida-n lakjon, e házat pedig Mihály felnőtt koráig az Apahida-i jószágból építtesse. Férjének hagy még egy ezüstkarikát, egy „medenczeth” és egy handzsárt. Ha fia megházasodna, férje a lábasmárhák felét adja neki, ezek azonban Mihály halála esetén visszaszállnak reá. A hajadon Jobagy Margitnak két szoknyát, egy veres kamuka hacukát, két főkötőt és egy pogány pénzes övet, More Péternek két tulkot, Racz Tamásnének pedig egy pegy-metmál gereznát, egy gránát köntöst, egy derékaljat és egy főaljat hagy. Egyéb javai fiára szálljanak. Azt is meghagyja, hogy a szolgálóleányokat ruhaneművel lássák el. (III, f. 203^v–204^v)

Ái a kolozsmonostori konvent levélkeresőinek 1584. április 2-i oklevelében (474. sz.), amely szerint Szilágyszege Pál által írt magyar nyelvű eredetijét szöveg alá nyomott két gyűrűs pecsét erősítette meg.

158. 1582. március 26. (f. II. p. dom. Laetare) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Igen-i Takachy János (pr, a) bizonyos szükségei miatt Igen (in cottu AlbTr) mezővárosbeli kivételezett házat, amely Fohnagy Péter és Gergely Lukács (pr) házai szomszédságában, a templommal szemben fekszik, a házhoz örökség és vásárlás jogán tartozó haszonvételekkel és tartozékokkal, köztük a szántóföldeken lévő vetésekkel, valamint a házra vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, 560 Ft-ért örökre eladta Bathory Zsigmond vajda kancelláriája titkárának: Sambokrethy Pálnak (e), illetve utódainak és örököseinek. (III, f. 28^r–29^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. május 14-i oklevelében (218. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a káptalani pecsét erősítette meg.

159. 1582. április 2. (in Gyeke, f. II. p. dom. Iudica) Bizonyítja, hogy egyfelől Bothaza-i néhai Bodony Gergely (e) fia: György, másfelől a Des-i sókamara praefectura: Coloswary Gábor (e) örökös cserére lépnek: Ennek során Bodony jobb lakóhely megszerzése érdekében a keveset jövedelmező Bothaza-i (Colos vm) részbirtokát, mielőtt az teljesen elpusztulna, és ottani nemesi udvarházát haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt adja Coloswary

Gábornak, aki viszont a Zabo Ferenc (a) által lakott Thofalwa-i (Maros sz) jobbágytelkét adja cserébe, és még 150 Ft-ot is fizet neki. Egyidejűleg Bodoni vállalja, hogy Gábor deákot és örököseit megvédi a cserébe adott jószágok birtokában a háborgatók ellen, de az esetleges per költségeit Gábor deák köteles lesz neki megtéríteni. (III, f. 104^r–105^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. szeptember 3-i oklevelében (334. sz.), mely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg. — Átirata megtalálható Báthory Zsigmond 1588. június 1-i oklevelében is, vö. 749. sz.

160. 1582. május 20. (Albae Iuliae, XX. Maii) Zeocz/Zeoczy Lőrinc (c) [gyula]fehérvári (Albensis) lakosnak a város falain belül a Pap ucza-ban – Marcellus Squarcialupi (exc.) vajdai orvos házának szomszédságában – levő sarokházát (domum ... angularem), melyet korábban néhai imolai (Imulensis) olasz Rampini Guglelmus (n) birtokolt, és mely a város többi nemesi udvarházához hasonlóan már mentesítve volt minden adó, szolgálat és a beszállásolás alól, most ugyanezek terhétől örökre szólóan újra felmenti. Elrendeli az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (III, f. 193^v–194^r)

161. 1582. július 10. (in arce Somlio, X. Iulii) Somlio-i Bathori István, Crazna vármegye örökös ispánja a Solyomkeo nevű várának udvarbírája: Perechen-i Farkas Mátyás hűséges szolgálataiért (e) neki, feleségének: Zarwady Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja örökjogon Perechen-i (Crazna vm) részbirtokában a néhai Marthon György (pr) és fia: Márton – délről néhai Bathori Péter (e) jobbágya: Josa Gergely, nyugatról pedig Koka Tamás nevű jobbágya házai szomszédságában levő – házat és telkét nemesi kúriának, ama hozzácsatolt földdel együtt, melyet az említett telekből néhai Marthon György felesége részére leánynegyedként kihasítottak. E házat korábban Farkas Mátyás – bizonyos összeg hozzáadásával – említett Mártontól kapta cserébe, mely ügylethez Bathori István beleegyezését adta, de most az azzal kapcsolatos feltételeket a fentiek alapján érvénytelenítette. (III, f. 174^v–175^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. január 27-i oklevelében (437. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállító pecsétje és aláírása erősítette meg.

162. 1582. július 22. (in Abosfalwa, dom., in Mariae Magdalene) Bizonyítja, hogy Tymafalwa/Thymafalwa-i néhai Tathar/Thatar Miklós (e) leánya: Petronella (n), minthogy megvakult, illetve betegeskedik, jószágainak igazgatására nem képes, ezért a Sard (Kykeolleo vm), Zent Abrahamfalwa, Gyekefalwa, Zentersebeth, Fiatfalwa, Uyzekelyfalwa, Bodoghazzonyfalwa, Tordadfalwa, mindkét Kede, Kerezthwrfffalwa, mindkét Solymos, Andrasfalwa, Gagy és Tymaffalwa (Udwarhely sz) birtokbeli ősi és apai részjószágait, úgyszintén a Tymaffalwa-i nemesi udvarházát haszonvételeikkel, tartozékaikkal és székely örökségeikkel együtt 600 Ft-ért örökre eladta atyafiainak (fr. cons): Fiatfalwa-i Gereb Boldizsárnak és Györgynek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek. Egyidejűleg felhatalmazza a vevőket és utódaikat, hogy a nemesi udvarházhoz tartozó fenti jószágok tartozékaiból általa vagy elődei által bármilyen jogcímen elidegenített javakat visszaszerez-

zék, és azokat örökre szólóan birtokolják. — *Szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy prothonotario. (IV, p. 583–585)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 24-i oklevelében (1031. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

163. 1582. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Brasso város huszadvámját a szokott összegért öt évre bérbe adja a város közösségének azzal a feltétellel, hogy az árendát a szokásos időben hiány nélkül befizetik a kincstárba. (III, f. 1^r)

Kivonatos bejegyzés.

164. 1582. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Szeben (Cibiniensis) polgármestere, királybírája és esküdt polgárai a saját és a Szász Universitas nevében azzal a panasszal járultak a színe elé, hogy bár olyan kiváltságaik, törvényeik, jogszabályaik, peres eljárásaik és szokásaik vannak, amelyekkel régóta zavartalanul élnek, amelyeket betartanak, és amelyek alapján eddig egymás között vitás kérdéseiket törvényesen lefolytatták, mégis most, az elmúlt év szeptember 21-én (XXI. Septembris) Gyulafehérváron (Albae Iuliae) tartott országgyűlésnek ama határozatát kényszerítik reájuk, amely [Báthory Kristóf] halála után történt hatalmaskodások ellen fellépve azt írja elő, hogy rögtön a felperes panaszáának megvizsgálása után a pert fellebbezés útján egyenesen a vajda elé kell terjeszteni. Mivel ez régi kiváltságukat sérelmezi, arra kérték a vajdát, hogy őrizze meg őket jogaikban, és ne engedje a fenti eljárásnak alárendelni őket. Ezért folyó év szeptember 16-ára összehívott gyulafehérvári országgyűlésen, a jelenlévő tanácsurak hozzájárulásával, megengedte a szászoknak régi jogosítványaik gyakorlását, és elrendeli, hogy a szóban forgó határozat ne vonatkozzon a Királyföldre, csak a vármegyékben levő jószágokra. Megparancsolja az illetékeseknek, hogy tartsák tiszteletben fenti rendelkezését, és a Szász Universitást, e tekintetben ne háborgassák. (III, f. 1^r–2^r)

Regeszta: Kemény: Notitia I. 223.

165. 1582. október 11. (f. V. p. Francisci conf.) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Zenthrontas-i néhai Forro Péter (n) leánya: Nagy Beoleon-i néhai Illiesy Kozma (n, a) özvegye: Klára – részint unokahúga (nep): néhai Heasfalwy János (n, a) leánya: Palos-i Chyeffey János (e) felesége: Katalin iránt érzett anyai szeretetéből, részint ama nagy költségei miatt, melyeket alábbi javainak visszaszerzéséért több törvénykezési szakasz alatt kellett kifizetnie, továbbá azért, hogy jószágai ne kerüljenek halála után azok kezébe, akiktől legnagyobb szükségében sem kapott segítséget – Nagybeolen-i részbirtokát és nemesi udvarházát, illetve annak határában lévő és az udvarházhoz régóta tartozó kétkerekű malmát, valamint a Felbeolen és Mikloswasara birtokban lévő részjószágait a Keópeócz-i (Sepsy sz) határban lévő szántóföldekkel együtt halála utánra 1000 arany Ft-ban örökre leköti (inscripsisset) Katalinnak, illetve utódainak és örököseinek azzal a kikötéssel, hogy az utána törvényesen öröklő atyafiai említett ősi jószágait csak a fenti összeg kifizetése után vehetik magukhoz. (III, f. 126^v–127^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. november 4-i oklevelében (370. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hiteleshely pecsétjével erősítették meg.

166. 1582. október 22. (Albae Iuliae, f. II. p. Lucae ev.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Balogh János (a), Bathory Zsigmond vajda Alsozenthmihályfalva-i (Arantias sz) gyalogpuskása bizonyos szükségei miatt ugyanazon birtokban – keletről Zabo Pál (a), nyugatról pedig Was András (a) házai szomszédságában – levő vásárolt házát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 65 Ft-ért örökre eladta Bachy Ferenc (e) gyulafehérvári levélkeresőnek, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 230^v–231^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 29-i oklevelében (516. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: I. protocollum, p. 93–94.

167. 1582. október 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Octobris) Bizonyítja, hogy Kochiard-i Galffy János (m) főkamrás és tanácsúr Varaggya-n három pusztá jobbágytelket haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a reájuk vonatkozó oklevelekkel együtt, továbbá 50 Ft-ot, Lamkerek birtok tizedéből pedig 100 kéve búzát ad örökjogon Varaggya-i Isaac Márknak (n), valamint utódainak és örököseinek. Viszonzásul az utóbbi Galffy-nak, illetve utódainak engedi át előző felesége: néhai Nagy Anna Nagylak-i és Hemingfalva-i (in cottu AlbTr) részjóságaiban esetleg lévő jogát, e javak haszonvételeivel, tartozékaival és az oklevelekkel együtt. — *A szöveg alatt cancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachoczy cancellario. (III, f. 40^r–41^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. május 30-i oklevelében (234. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje erősítette meg.

168. 1582. november 8. (Beöleomben, Zenth Marthon nap eleoth cheöteörteken) Chiky Somlyay Ambrus pap, Nag Beöleön-i prédikátor, a Sepsy széki Erdeő widek alesperese bizonyítja, hogy Tathar Benedek és Antal Nagy Beöleön-i vajdai jobbágyok – atyafiaik nevében is –, minthogy a Fel Beöleön-ben (Sepsy zek), vitézlő Henther Benedek öröksége és szántóföldje között levő ősi malomhelyüket, amelyet jelen évben a Beöleön-ben lakó Syko István jogtalanul elfoglalt, és malmot épített rá, a Nagy Aytha-n lakó említett Henther Benedek saját költségén visszaperelte, fáradozásáért, a 11 Ft és hat pénz összegű eddigi költségeiért – amelyet most képtelenek neki megadni, hiszen nincs se pénzük, se marhájuk, adójukat is alig tudják fizetni –, egy négy Ft értékű lóért, illetve Syko István ellen ennek székely öröksége miatt indított más perük lefolytatásának ezutáni költségei és fáradozása fejében örökre neki és maradékainak adják, a fenti malomhelyet, amelynek felét Tathar Benedek egy másik oklevelével (75. sz.) már átengedte neki. (III, f. 93^r–93^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 2-i oklevelében (292. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú, magyar nyelvű eredetijét [Csiki Somlyai Ambrus pap] a szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

169. 1582. december 7. (Albae Iuliae, VII. Decembris) Rwpser/Repser Valentin (c) szebeni (Cibiniensis) esküdt polgárnak és feleségének: Ursulának (h) kérésére megerősítve átírja [Czumpolius Sebastian, Hellwig Michael és Mortgreff Michael szebeni polgárok] 1577. június 16-án kelt oklevelét (95. sz.) arról, hogy javaikat végrendeletileg egymásra hagyták. (III, f. 3^r–4^r)

170. 1582. december 8. (Albae Iuliae, VIII. Decembris) Minthogy az arany, ezüst, réz és más ásványok felkutatása jövedelmező az országnak, és alattvalóinak terheit is csökkenti, megengedi az abban igen tapasztalt Zalatna-i Kende Jánosnak (n) és Abrugbanya-i Tatarlaky Györgynek (c), valamint örököseiknek, hogy feltárják, műveljék és birtokukba vegyék az általuk hosszú és kitartó munkával talált, Abrugbanya mezőváros tartozékaiban fekvő Muska birtok határában levő arany- és ezüsbányát – szokás szerint a lelőhelytől számított fél mérföldnyi (ad medium milliare) területtel együtt – azzal a feltétellel, hogy a nyert aranyat teljes mértékben beszolgáltatják az aranybeváltóba (in cementum nostrum). Ha a vajdának szüksége lenne ezüstre, akkor egy márka ezüstért hat Ft-ot fog adni, ugyanakkor az aranypénzt egy Ft 45 dénárért, illetve a rezet mázsánsként 12 Ft-ért váltja be a kincstár (singulas marchas argenti pro florenis sex dare, singulos vero aureos pro floreno uno et denariis quadraginta quinque, centenarium vero cupri pro florenis duodecim ad rationem nostram dare debeant). Ne okozzanak kárt senkinek a falvakban és örökségekben, továbbá az ércek máshol történő beváltásával ne kövessenek el csalást. A fentiek foganatósítására utasítja az illetékeseket, köztük Sebessy Menyhártot (e, n), Abrugbania tartozékainak officialisát. (III, f. 2^r–2^v)

171. 1582. december 8. (Albae Iuliae, VIII. Decembris) Értésülve Abrugbania mezőváros tartozékaiban fekvő Muska-n lakó Bota Tywadar és Gywrka nevű románoknak (providorum Volachorum) az ércbányászat terén kifejtett szorgalmas munkájáról, akik egyébként most is egy új arany- és ezüsbányát fedeztek fel, Muska-i házaikat minden adó és paraszti szolgálat terhe alól arra az időre mentesíti, míg említett munkálataikat folytatják. Ennek foganatósítására utasítja Chyeffey Jánost (e, n), a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbíráját, Saard-i Sebessy Menyhártot (e, n), Abrugbania tartozékainak officialisát és minden más illetékest. (III, f. 2^v–3^r)

172. 1582. december 10. (Albae Iuliae, X. Decembris) Néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Gerla-i néhai Abramffy István (e) és felesége: Nagyechy Klára fiának: Jánosnak, említett anyjának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Nagykadia-i (Bihar vm) részjószágot, amelyet korábban Nywed-i Horwat Mihály (e) udvari familiáris felkért ugyan magszakadás címén Bathori Kristóftól, a hosszú pereskedést követő egyezés alapján azonban meghagyta őket annak birtokában. E jószágot egyébként elődeik is birtokolták, de a reá vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 5^v–6^v)

173. 1582. december 17. (Albae Iuliae, XVII. Decembris) Zabad-i néhai Kornar/Kornardy Mihály (e) és felesége: néhai Minthzent-i/Minthzenty Ferenc (e) leánya: néhai Katalin kiskorú leányának: Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda 1579. október 10-én kelt oklevelét (122. sz.) arról, hogy Kornard Mihály feleségére hagyta Zabad-i (Maros sz) részjószágot. Ezenfelül a Kornar Mihály által Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatokért leányának, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (III, f. 4^r–5^v)

174. 1582. december 17. (Albae Iuliae, XVII. Decembris) Zabad-i néhai Kornar Mihály-nak (e) feleségétől: néhai Mintzenty/Minthzenti Ferenc (e) leányától: Katalintól született kiskorú leányának: Katalinnak, valamint Zabad-i (Maros sz) javainak és birtokjogainak igazgatására gyámul Mintzenty Benedek (e) udvari familiárist jelöli ki. (III, f. 5^v)

Kivonatos bejegyzés.

175. 1582. december 26. (Albae Iuliae, in Stephani protomart.) A [gyula]fehérvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Ghergye-i Gherdak Péter (e), Bathory Zsigmond vajda udvarának familiárisa a Gyulafehérvár falain belül – Balogh Ferenc (e) és Zabo János (n) házai szomszédságában – levő nemesi kőházát tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, forintonként 100 solidusban számított 120 Ft-ért örökre eladta Baronia-i Myndzenty Benedeknek (e), a vajdai udvar familiárisának, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 190^r–191^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. március 14-i oklevelében (463. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: I. protocollum, p. 91–93. — Említésként megjelenik Báthory Zsigmond 1588. június 14-i oklevelében is, vö. 755. sz.

176. 1583. január 2. (II. Ianuarii) Varad-i Homonay Bálintot (c) és feleségét három évre mentesíti minden adó és szolgálat terhe alól. (III, f. 6^v)

Kivonatos bejegyzés.

177. 1583. január 11. (in Zentkiraly, f. VI. p. Epiph.) Bizonyítja, hogy Markod-i Varady Pál (e) és felesége: Zeóreny Anna – kiskorú leányuk: Zsuzsanna és atyafiaik nevében is – Kisfalud határában a Maros folyóra épült Matyko Molna nevű háromkerekű malmot a környező és régóta hozzátartozó réttel, kaszálóval, cserjésekkel és ligettel, amelyeket korábban a kincstári jogügyigazgatótól (directore causarum nostrarum et fiscali nostro): Zentegyed-i Somliay Gergely deáktól (e) örök áron megvásároltak, Oztopan-i Pernezy Pálnak (e), a Gyalw-i vár praefectusának, illetve utódainak és örököseinek 500 arany Ft-ért örökre eladták, mivel az említett malom közelében, a Zentkiraly-i nemesi udvarházuk mellett, a Maros folyón még két gabonaörlő malmuk van, melyek javítására, és a gátak töltésére (ad supplementum restaurationemque defectuum, erectionemque et impletionem aggerum eorundem) az udvarházhoz tartozó jobbágyaik munkaereje nem elegendő, és mivel szükség esetén Zentkiraly határában ők vagy utódaik könnyen találnak olyan helyet, ahová malmot építhetnek. Ha pedig a néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda által visszavonásig a nevezett Varady Pálnak és feleségének átengedett Mogiorosfalwa-i részbirtokot Pernezy Pál örökjogon megszerezné számukra István lengyel királytól, akkor ennek viszonzásaként ők Pernezy-nek, utódainak és örököseinek fogják adni örökjogon a Bergenie-i (Maros sz) részjórszágukat haszonvételeivel és tartozékaival együtt, és a fenti maloméért kifizetett összegből visszaadnak neki 400 Ft-ot. Szintén 400 Ft kötés terhe alatt kötelesek lesznek Pernezy-t és örököseit a

malom birtokában megvédeni. — *A szöveg alatt cancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae. (III, f. 84^v–86^f)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 4-i oklevelében (295. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

178. 1583. január 20. (Albae Iuliae, XX. Ianuarii) Zabad-i néhai Kornar Mihálynak (e) feleségétől: néhai Mindzenth-i Ferenc (e) leányától: néhai Katalintól született leánya: Katalin pereit, kivéve azokat, amelyek az apja életében olyan újabb birtokok kapcsán indultak, melyek foglalással vagy más módon kerültek birtokukba, továbbá a kincstár pereit és az azt érintő ügyeket törvényes és felnőtt kora eléréséig az ország régi szokása szerint elhalasztja, mivel kiskorú árvaaként peres ügyeinek intézésére nem képes. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek tiszteletben tartását. (III, f. 6^v–7^f)

179. 1583. január 22. (Albae Iuliae, XXII. Ianuarii) Bizonyítja, hogy udvara familiárisa: Prod-i Racz/Rach Mihály (e), minthogy már megöregedett, és gyermekei, felesége, illetve más örökösei nincsenek, részint atyafiúi szeretetből, részint hogy vére hullatásával teljesített szolgálataival szerzett javai idegen kezekbe ne kerüljenek, a Zylvas nevű (in cottu AlbTr) birtokát és ottani nemesi udvarházát, továbbá a Bergenie-i (Maros sz) részjóságát haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt rokonának (cons): Prod-i Racz Illésnek és fiának: Lászlónak, továbbá jelenlévő unokaöccseinek (nep. ex fr): Racz Márk fiának: Gáspárnak, Racz Márton fiának: Jánosnak (e), a vajdai udvar familiárisainak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja örökre szólóan úgy, hogy ezen birtokjogai halála után szálljanak reájuk. (III, f. 16^r–16^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. március 27-i oklevelében (187. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje erősítette meg.

180. 1583. január 27. (in arce regia Napolomicensi, XXVII. Ianuarii) István lengyel király, Erdély fejedelme részint a katolikus vallás iránti buzgóságából, részint hogy Erdélyben az idők jogtalanságai során elnyomott katolicizmus hajdani virágzását visszanyerje az elmúlt években a Jézus-társaságbeli atyákat Erdélybe hívta, és Gyulafehérvárott (Albam Iuliam) letelepített tagjainak átengedte a Szt. István tiszteletére szentelt egyházat, valamint a hozzátartozó monostort, amelyet egykoron a domonkos testvérek laktak. Most pedig a jezsuita páterek jövedelméről akarván gondoskodni, a város falain kívül, a Szt. György kapuval szemben fekvő ama kertet, amely korábban a gyulafehérvári (AlbTr) prépostsághoz tartozott, örökre szólóan nekik adományozza. (III, f. 32^r–32^v)

Tartalmi ái Báthory Zsigmond 1583. február 12-i oklevelében (182. sz.) □ Közlés: FRTrans I. 247–248. — MonAHung II. 373–374. □ Regesza: FRTrans V. 243.

181. 1583. január 28. (in arce regia Napolomicensi, XXVIII. Ianuarii) István lengyel király, Erdély fejedelme az ország valamennyi lakosának tudomására hozza, hogy részint annak érdekében, hogy a felekezetek egymás joghatóságát ne bitorolják, ami sok sérelmet és zavart, illetve viszályt okozhat, részint értesülve arról, hogy a katolikus vallás ellenfelei vallásos ügyekben bizonyos joghatóságot kisajátítva a katolikusokat tiltott házasságkötésre

vagy annak felbontására kényszerítik – azonban e dolgoknak ismerete nem a szakadárokra, hanem a katolikusokra tartozik, és egyébként is úgy igazságos, hogy a felekezetek csak saját híveik felett gyakorolják joghatóságukat –, ezért viszonyukat a következőképpen rendezi: Idegen felekezet képviselői a katolikusok joghatóságát ne háborgassák, és erővel vagy más ürüggyel főként a tudatlanabb katolikusokat lelkiismeretük ellenére saját joghatóságuk alá ne kényszerítsék vagy csábítsák, hanem azokat inkább hitükben megtartsák, a kivizsgálandó lelki ügyeket pedig vallásuk joghatóságára hagyják. A katolikusok bírót a vajda és utódai jóváhagyása mellett válasszanak, aki évenként, illetőleg valahányszor szükséges lesz, az egyházi ügyekben a képzett katolikus férfiak (catholicorum et doctorum virorum) tanácsának figyelembevételével tartson vizsgálatot és ítélkezzen. A katolikusokat pedig mindazokban, amelyek az egyházi ügyek lefolytatásához tartoznak, e bíróság joghatósága alá rendeli, de a Jézus Társaságnak az Apostoli Szent Széktől kapott kiváltságai sértetlenek maradnak. (III, f. 240^v–241^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. július 25-i oklevelében (544. sz.), amely szerint nagyobb méretű kettős ívpapírra írt eredetijét a király erdélyi ügyekben használt [tikos]pecsétje és aláírása, valamint Berzevicei Márton aláírása erősítette meg. □ Közlés: FRTrans I. 251–252. — MonAHung II. 377–379. □ Regeszta: Veress: Báthory István levelezése II. 203–204.

182. 1583. február 12. (Albae Iuliae, XII. Februarii) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresőihez: Minthogy István lengyel király 1583. január 27-én kelt oklevelével (180. sz.) örökjogon a gyulafehérvári jezsuitáknak adta a város falain kívül, a Szt. György kapuval szemben fekvő kertet, mely adományt a maga részéről ő is megerősít, küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a vajdai ember iktassa be a kedvezményezetteket annak birtokába. — *Vajdai emberek*: Thelegdi András, Kyde-i Illies Gáspár, Sambokrethy Pál, Zilahy Péter, Thorda-i Kelemen deák, Balasfy János, Helner Valentin, Horwath Imre, Wasarhely György deák, Eniedy István és Wayday István kancelláriai esküdt nótáriusok és íródeákok. (III, f. 32^r–33^r)

Belefoglalva a gyulafehérvári hiteleshely levélkeresőinek 1583. március 31-i oklevelébe (192. sz.). □ Regeszta: ErdKLt 893. sz. — FRTrans V. 243.

183. 1583. február 25. (in arce Varad, f. II. p. dom. Reminiscere) Gyczy János Varad-i főkapitány és Byhar vármegye főispánja a Varad-i várhoz tartozó Felseofenes-i vajdai jobbágyoknak kérésére Zylahy János esküdt jegyző által írásba foglalt oklevelével megújította néhai vitézlő Peokry Gábor 1569. május 28-án kelt, előtte bemutatott oklevelét (62. sz.) bizonyos erdőrész határaitól, mivel az a gondatlan őrzés következtében megrongálódott. (IV, p. 525–526)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 17-i oklevelében (1104. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Giczy János szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

184. 1583. február 26. (XXVI. Februarii) Zenthfalwa-i Nagy Mihálynak feleségétől: Rezeghey Annától (n) született kiskorú fiának: Mihálynak (n) az országban bárhol levő javai és birtokjogai igazgatására gyámul Lenchyés Györgyöt (e) és Nagy Istvánt (e) jelöli ki

ügy, hogy a felnőtt kor elérése után azokat kötelesek lesznek az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. (III, f. 7^r–7^v)

Kivonatos bejegyzés.

185. 1583. március 9. (sab. a. dom. Laetare) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Thwson-i néhai Theoreos Márton (e) kérésére 1583. március 9-én kiküldött Coloswar-i György deák (n) és Balasfy Ambrus (n) levélkeresők előtt, Coloswar-on Velcher Lorenz (c) varga házánál, említett Márton a betegágyában következőképpen végrendelkezett: Coloswar-on Segeswari Antal (c) szűcs kezénél van négy nagy és két közepes „serlegh”, egy aranyozott félkancsó (semicantharus), egy aranyozott kard, egy ezüstözött bárd, egy ládában 500 Ft, egy tisztán farkasbőrből készült suba, négy közepes óntál, hat ónpalack, öt ezüstkanál, egy „kozoro”, egy pár karvért. Halmagy Mihály deáknál (e) van 500 Ft, egy farkasprémmelel szegett gránát felsőruha, egy gránát „dolmány”, egy hasonlóképpen gránát felsőruha farkasbőrrel bevonva, egy tisztán farkasbőrből készült bőr felsőruha, négy egész farkasbőr, egy „bagazya” török szövettel bevont gránát „menthe”, egy „bonchiok”, egy négy Ft-ot érő aranyozott pajzs, egy fehér „babos zwnieogh”, és két láda, melyekben a fenti dolgok vannak. Ménesbeli lovai (equos equatiales) Argios-ban Halmagy Mihály gondviselése alatt vannak. Thwson-i (Colos vm) házánál van tíz ökör, 14 tehén borjakkal, de ezekből néhányat elveszített, továbbá 16 malac, több mint 100 juh, valamint egy rókaprémmel bevont skarlátruha, egy tisztán rókaprémből készült bőr felsőruha, egy vas mellvért, páncél, egy pár karvért, öt hadisisak és ugyanennyi puska, illetve más házi eszközök. Itt Kolozsváron három fogatos- és két trappos lova (tres equos essedarios, duos equos gradarios) van. Tartozásait az alábbi módon rendezi: említett gazdája: Antal szűcs adós neki 74 Ft-tal, amelyből nyolc Ft-ot és 30 denárt már megadott, de emberségéért és vendégszeretetéért már csak 50 Ft-ot kell visszafizessen, a többit elengedi. Rosas János Coloswar-i borbély által 25 Ft-on nála elzálogosított három gyűrű zálogösszegének felét elengedte, mivel az betegségében ápolta őt. A fenti összegeken kívül van még 84 arany Ft-ja, melyből 32 aranyat Bathori Zsigmond vajdának hagy. Horwat Kozmának (e), Fogaras vára praefectusának hagyja az aranyozott kardját az ezüstözött bárdal együtt, Halmagy Mihálynak pedig a bagazia szövettel bevont gránát mentéjét. Thwson-ban levő nemesi udvarházát a házi eszközökkel együtt atyafiára (fr): Balashazy Pálra hagyja. Végül a többi javait, pénzét és ezüstneműjét említett Balashazy Pálra és másik atyafiára (fr): Zilag-i Balog Andrásra egyenlően felosztva hagyja. (III, f. 50^r–51^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 8-i oklevelében (248. sz.), amely szerint papírra írt, páténs alakú eredetijét hátoldalán a konvent rányomott pecsétje erősítette meg.

186. 1583. március 10. (dom. d. Laetare) A Warad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Zalay Ferenc, (e) a Warad-i vár servitora, minthogy már két éve betegeskedik, különböző ügyeire és szükségére pénzt vett kölcsön, amelyet a napokban kell visszafizessen, ezért azokat a Kezy és Nagywasary birtokbeli részjóságait, illetve az utóbbiban lévő nemesi kúriája felerészét, amelyeket néhai Somlío-i Bathory Kristóf erdélyi vajdától nyert örökadományul, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 300 Ft-ért örökre eladja Zilahy Jánosnak (e), a Warad-i egyház levélkeresőjének, örökösök nélküli

halála esetén pedig testvéreinek (fr. u): Péternek és Lászlónak, valamint azok utódainak és örököseinek. (III, f. 23^v–24^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. április 26-i oklevelében (207. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

187. 1583. március 27. (in Alba Iulia, XXVII. Martii) Prod-i Racz Illés, László, Gáspár és János (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1583. január 22-én kelt saját oklevelét (179. sz.) Prod-i Racz Mihály (e) udvari familiárisnak a nevezettek javára a Sylvas nevű (in cottu AlbTr) egészbirtokát és ottani nemesi udvarházát, valamint a Bergenie-i (Maros sz) részjórésztét illetően tett adományáról. (III, f. 15^v–16^v)

188. 1583. március 28. (XXVIII. Martii) A Maros széki székely sóbányához tartozó 50 sóvágót (salicidas, cisores salium) a néhai II. János választott magyar királytól nyert mentességükhöz hasonlóan őket minden adó és szolgálat alól felmenti, kivéve a sóbányában teljesítendő szolgálatot, melyet a kamarás úgy fizessen meg, hogy minden 100 darab kősoért 20 dénárt adjon nekik. (III, f. 7^v)

Kivonatos bejegyzés.

189. 1583. március 28. (in Alba Iulia, f. V. p. Palm.) Bizonyítja, hogy Brassó (Corona) város tanácsosa: Hersel Peter (p, c) iránta tanúsított jó szomszédsága viszonzásaként, amit az elkövetkezőkben is, szolgáltatásokkal együtt tanúsítani ígért, Aldoboly-i (Sepsi sz) részbirtokát haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lófőket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit, 1500 Ft-ért örökre eladta Sepsizenttgeorgy-i Daczo Györgynek (e, a), valamint utódainak és örököseinek. E jószágot Hersel hűséges szolgálataiért néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdától nyerte örökadományul, szintén az ottani primorok, lófők és gyalogpuskások, valamint örökségeik kivételével. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwancy prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae. (III, f. 44^v–45^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 4-i oklevelében (238. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétje erősítette meg.

190. 1583. március 30. (Albae Iuliae, XXX. Martii) Hűséges szolgálataik jutalmául Debreczen (Bihor vm) mezőváros lakosainak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a mezőváros közelében fekvő Nagierdeo és Appafaia nevű erdejeiket, illetve a Mata elnevezésű földjüket, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak. (III, f. 9^v)

191. 1583. március 31. (in Alba Iulia, ultima d. Martii) Nag Saros (Nagysenk sz) százsz birtok lakosainak kérésére megerősítve átírja György barát Varad-i püspök, kincstartó, helytartó és főbíró 1545. szeptember 24-én kelt egyezséglevelét (42. sz.), valamint Rener Stephan, Nagsenk szék bírása, Nagysenk-i Hennynk Matthias, Zenthagatha-i Knoll Georg, Jakobfalwa-i Marton Stephan, Praepostfalwa-i Georg, Zelestadt-i Zalman Urban és Lenczik

Martin, illetve Rosendal-i Mannyes Alexius fogott bírák 1545. október 29-én kelt oklevelét (43. sz.) Nagy Saros birtok határjárásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 7^v–9^r)

192. 1583. március 31. (XVI. d. statut. et introduct.) A gyulafehérvári hiteleshely levélke-resői jelentik a vajdának, hogy 1583. február 12-i parancsának (182. sz.) megfelelően a magyarországi Baronia-i Laskai (Lascovius) János (n) hiteleshelyi kiküldött és Balasffy János (n) nagyobb kancelláriai íródeák a Jézus Társaság pátereit március 16-án (sab. p. dom. Laetare) adomány címén ellentmondás nélkül beiktatták [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Szt. György kapuval szemben fekvő, korábban a gyulafehérvári prépostsághoz tartozó kertjükbe. — *Megjelent szomszédok:* A vajda jobbágysai: Gyogy Péter főbíró (iudice primario), Chiany Ferenc és Nyreo Jakab (pr, c) gyulafehérvári esküdt polgárok, továbbá [a kert szomszédjaiként] egyfelől néhai Banffy György (m) özvegye: Oztopan-i Pernyezy Anna asszony (g, m) majoros jobbágysai: Makra Trucza, másfelől pedig Iffy János (m) majoros jobbágysai: Gabrila Petru. (III, f. 32^r–33^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. május 19-i oklevelében (220. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét a levélkeresők hátoldalára nyomott pecsétje erősítette meg.

193. 1583. április 2. (Albae Iuliae, II. Aprilis) Bizonyítja, hogy Gychy/Gyczy János (m) Varad-i várkapitány, Bihar vármegye ispánja részint néhai Somlyó-i Bathori Kristóf erdélyi vajda kérésére, részint Sombory László (m) tanácsúr, erdélyi tizedárendátor iránti jóindulatából azt az Almosd-i (Bihar vm) részjószágát, amelyet néhai Erdeohegy János (e) megszakadása okán szolgálatai jutalmául Kristóf vajdától nyert örökadományul, minden haszonvételével és tartozékaival együtt örökre Sombory Lászlónak, valamint utódainak és örökösöknek adja. (III, f. 284^v–285^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. január 27-i oklevelében (612. sz.), amely szerint kettős ívű regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

194. 1583. április 3. (Albae Iuliae, III. Aprilis) Kowach Bertalan (n, a) Zentmarton-i (Chyk sz) lófő hűséges szolgálataiért neki, továbbá Janos Mihály (a) kiskorú leányának: Orsolyának, valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Janos Mihály Zentmarton-i házát és székely örökségeit, mivel ő már öreg és leányát Kowach Bertalannak ígérte feleségül, e házasság révén javai pedig vejét illetik meg. (III, f. 9^v–10^r)

195. 1583. április 3. (in Alba Iulia, III. Aprilis) A Corona/Brasso-i borbélyok kérésére megerősítve átírja néhai Izabella királyné 1550. február 12-én kelt oklevelét (44. sz.) céhszabályzatokról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 12^v–15^r)

Regesztá: Verzeichnis 1.

196. 1583. április 4. (Albae Iuliae, IV. Aprilis) Zenthfalwa-i néhai Nagy István (e) kiskorú fia: János javai igazgatására törvényes kora eléréséig gyámul Lenchyes Györgyöt (e) és feleségét: említett Nagy István leánytestvérét (s. c): Annát jelöli ki azzal a feltétellel, hogy

azokat a törvényes kor elérése után kötelesek lesznek az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint kezelésükről számot adni. (III, f. 10^v)

Kivonatos bejegyzés.

197. 1583. április 6. (Albae Iuliae, VI. Aprilis) Felegyhazy Balázsnak (e), Kismaria-i Bochkay István (m) servitorának kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) levélkeresők 1582. január 10-én kelt oklevelét (156. sz.) arról, hogy Bochkay az Adam-i (Bihar vm) pusztá jobbágytelkét lekötötte a kérelmezőnek. Egyidejűleg szolgálatai jutalmaként Felegyhazy Balázsnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (III, f. 10^v–12^v)

198. 1583. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Raday Gergelynek (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Retfalva-n (Udvarheli sz) egy részjószágot. Ezt korábban néhai Kaczay Tamás (e) fia: néhai Ferenc birtokolta, magvaszakadtával azonban a kincstárra szállt, később pedig e jószágot néhai Bathori Kristóf vajdától Imrefi Boldizsár nyerte örökadományul, annak örökösök nélküli halálával azonban visszaszállt a kincstárra. (III, f. 15^r–15^v)

199. 1583. április 11. (Albae Iuliae, XI. Aprilis) Nozally-i Chieffey/Cheffey Jánosnak (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Manik-i Ztrigy János és Zazsombor-i Zekely János (n) 1580. május 29-én kelt jelentését (134. sz.) a kérelmező Uyffalw-i és Fodorhaza-i (Doboca vm) részjószágaiba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 16^v–20^r)

200. 1583. április 13. (Albae Iuliae, XIII. Aprilis) Geoczy Máténak, az erdélyi magyar egyházak superintendensének (superintendens ecclesiarum Hungaricalium in Transsylvania) és a Zekelwasarhel-i (Maros sz) egyház lelkészének (pastor) az Úr egyházában rég-től fogva kifejtett szolgáltatáért, az említett mezőváros Klastrom uczájában – Zak Péter és Szabó (Sartoris) Imre házai szomszédságában – lévő ama vásárolt és kivételezett házát, amely korábban ugyanazon település apácáié volt, minden adó és szolgálat terhe alól újra örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosisására utasítja az illetékeseket. (III, f. 20^r–21^r)

201. 1583. április 14. (XIV. Aprilis) A Bistricia város tartozékaiban fekvő Zenthgyeorgy nevű szász birtok tizedének quartáját – amelyet eddig a kedvezményezett néhai Bathory Kristóf vajda adományából évenként beszedett – élete végéig Betlen vár praefectusának: Zabo Miklósnak (e) engedte át. (III, f. 25^r)

Kivonatos bejegyzés.

202. 1583. április 17. (in Abosfalwa, f. IV. p. dom. Misericordia) Bizonyítja, hogy Keówesd-i Zekely másként Adorian György (n, a) részint öregsége miatt, részint mivel nincsenek örökösei, ezért hűségére és erényeire való tekintetből Oztopan-i Pernezy Pál (e) servitorát és officialisát: Thatay/Tatay Mátyást (n, a) fiává és örökösévé fogadja, továbbá

neki, örökösének és utódainak adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a székely örökségekkel együtt a Keówesd-en (Maros sz) levő, nyugat felé néhai Chyani Miklós (e) özvegyének jobbjága: Marty Orbán házával szomszédos nemesi vagy lófői udvarházát azzal a Thatay által vállalt feltétellel, hogy őt és feleségét: Katalint életük végéig a fenti házban tartja, őket segíti, és a szükséges élelemmel, ruházattal ellátja. (III, f. 76^r–77^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 3-i oklevelében (293. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét a vajda pecsétjével erősítette meg.

203. 1583. április 20. (Albae Iuliae, XX. Aprilis) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, majd néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajdának, végül a neki teljesített szolgálatai jutalmaként Wadas Máténak (e), valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Fwgad, Azzonnepe és Plod nevű (in cottu AlbTr) birtokokat, amelyeket korábban István lengyel király szolgálataiért magyar gyalogjai főkapitányának (peditum ... Hungarorum supremo capitaneo): az adományos testvérének (fr. c): néhai Wadas Mihálynak (e) adományozott. Minthogy Wadas Mihály bevallólevelével összes birtokjogát, illetve egyéb ingó és ingatlan vagyonát a király jóváhagyásával Wadas Mátéra, valamint örökösire és utódaira ruházta, halálával a fenti jószágok nevezett Mátéra szálltak, aki azokat megszerzésük óta békésen birtokolja, csakhogy a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 30^v–31^v)

Regeszta: LtKözl 69/1998. 113 (jegyzetben).

204. 1583. április 23. (Albae Iuliae, XXIII. Aprilis) Testvére (s): Bathori Krisztina udvarmesterének: Lenchyas Györgynek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1581. szeptember 4-én kelt oklevelét (153. sz.) a kérelmezőnek Zentfalwa-i Nagy Istvánnal (e) összes javaik és birtokjogaik felől kötött egyezségéről. (III, f. 107^r–108^v)

205. 1583. április 25. (Albae Iuliae, XXV. Aprilis) A vajda székely sóbányájához tartozó Zowatha nevű (Maros sz) birtok valamennyi lakosának kérésére megerősítve átírja néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda 1578. szeptember 13-án kelt oklevelét (109. sz.) hat évre szóló bizonyos mentességeikről, s ezenfelül a kérelmezőket a maga részéről további két esztendőre ő is minden adó és szolgálat terhe alól mentesíti. (III, f. 21^v–22^v)

Regeszta: Fekete 27–28.

206. 1583. április 25. (Albae Iuliae, XXV. Aprilis) [Báthory István] lengyel király engedélyezésének megfelelően a [király] tanácsurának és udvari főkapitányának (supremo aulae capitaneo): Gezthy Ferencnek (m) a Wizakna-i kamarából évenként 200 Ft értékű sőt utal ki. (III, f. 25^r)

Kivonatos bejegyzés. □ Közlés: LtKözl 69/1998. 121 (jegyzetben).

207. 1583. április 26. (Albae Iuliae, XXVI. Aprilis) Zilahy János (e) Warad-i levélkeresőnek kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkeresői 1583. március 10-én kelt oklevelét (186. sz.) Warad-i Zalay Ferenc (e) Bihar vármegyei bizonyos jószágainak

megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Zilahy Jánosnak, örökösök nélküli halála esetére pedig testvéreinek (fr. u): Péternek és Lászlónak, valamint azok utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (III, f. 23^r–25^r)

208. 1583. április 27. (Albae Iuliae, XXVII. Aprilis) Húséges szolgálatai jutalmául Semienfalwa-n lakó Balassy másként Zalay Pál (n, a) lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt néhai apósának: Zalay Mihálynak ugyanott lévő ama lófői udvarházát és székely örökségeit, amelyeket a kedvezményezett már eddig is zavartalanul birtokolt, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (III, f. 21^r–21^v)

209. 1583. április 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Aprilis) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Naznanffalwa-i Zelemery Péternek (e), továbbá előző feleségétől: néhai Thamassy László (e) leányától: néhai Borbálától született gyermekeinek: Jánosnak és Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Mehes, Welker (Colos vm), Saly, Sospatak, Ikland, Bodon, Gerebenies, Pethe, Wray, Chanad (Thorda vm), Kiszewles (Kykelleo vm) birtokbeli részjóságokat, illetve a Mehes-i nemesi udvarházat, továbbá Naznanfalwa egészbirtokot és az ottani nemesi udvarházat, úgyszintén a Zentkiraly, Kisfalwd, Zabed, Hochyo, Kewesd, Meggiesfalwa, Keolpen, Chyt ZenthIwan, Mikhaza, Chikfalwa birtokbeli és Banchia (Maros sz) prédiumbeli részeket és székely örökségeket. E jóságokat említett János és Borbála elődei, a Naznanffalwa-i néhai Thamasi nemesek már birtokolták, és Zelemery Péter gyermekeivel együtt most is zavartalanul a kezében tartja, csakhogy az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 22^v–23^r)

210. 1583. április 28. (Alba Iulia, XXVIII. Aprilis) Húséges szolgálataiért Zynie-i Imre deákot (n) utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Cimerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo a parte dextra leo in altum exurgens depictus est, cuius sinistro brachio monoceros utroque pede inniti conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 25^r–26^r)

Regesza: Siebmacher 255 (címerképpel).

211. 1583. április 28. (in der Hermanstadt, den acht und zwanzigsten tag den Monatts Aprilis) Szeben (Hermanstadt), Segesvár (Schesspurg), Brassó (Cron), Medgyes (Midwesh) és Beszterce (Nösen) polgármesterei, bírái és esküdtjei, továbbá az erdélyi németek teljes egyetemének hét és két széke közgyűlésükön a nagydisznódi (Helthaw) posztókészítő takácsok (Wollenweber) 1540. július 14-én kiállított céhleveléhez (41. sz.) újabb cikkeket csatolnak. Ezek szerint, minthogy a rőföt valamennyivel megnövelték (etwa grösser gemacht ist worden), a kész posztó végeinek hosszúságát egységesen az eddigi 40 helyett 37 rőfben határozzák meg, de szélességét továbbra is egy egész és negyed rőfre

hagyják. A szélességet illetően csak fél vagy egész újjnyi hiányt nézhet el a bíró büntetés nélkül. A darócposztó készítéséről (grotuchmachen) és árusításáról pedig úgy rendelkeznek, hogy a takácsok is vállalhatnak ilyen munkát külföldi vagy idegen kereskedőktől, és a Szász Universitas joghatósága alatti belföldi német szabók szintén vásárolhatnak darócposztót az idő szerinti áron és nem drágábban. Ezeket a cikkelyeket bevezetik az Universitas jegyzőkönyvébe, ahonnan Valten Cappe, Bonffert Georg, Hansens Paul és Schrammen Michael kérésére a nagydisznódi posztószövő takácsok tevékenységének igazolására a Szász Universitas másolatot állít ki. — *A szöveg alatt*: Michael Han notarius provincialis et reipublicae Cibiniensis manu propria. (IV, p. 228–230)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 18-i oklevelében (912. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét a Szász Universitas vörös viaszba nyomott kisebb provinciális pecsétje (Landtsigill) erősítette meg.

212. 1583. május 1. (I. Maii) Wassand (Bihor vm) birtok valamennyi lakosát a dézsma, valamint a kereszténypénz (pecuniarum christianitatum et redemptionalium) fizetése alól azzal a feltétellel mentesíti, hogy a Warad-i vár szükségeire elegendő faszenet és szenet (ligna concremata et carbores) tartoznak adni. (III, f. 26^f)

Kivonatos bejegyzés.

213. 1583. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Waczy András (h) [gyula]fehérvári (Albensis) borbélynak a város Bodoghazzony uczaia-ban – Lazany Mihály deák és Zilagy Imre (h) házai szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat terhe alól élete végéig mentesíti. (III, f. 26^r–26^v)

Kivonatos bejegyzés.

214. 1583. május 3. (Albae Iuliae, III. Maii) Könnyíteni akarván Farnas-i Weres Jánosnak (e) ínséges helyzetén, amelybe az elmúlt időkben jutott, neki, valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Kisgalambfalwa-i (Wdwarhely sz) vajdai részbirtokot, kivéve az ottani primorokat, lóföket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit, amely korábban Wdwarhely várához tartozott. (III, f. 26^v–27^r)

215. 1583. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Tekintettel arra, hogy Vania-i Theleki Mátyás (n) javait és örökségeit hátrahagyva a török császár birodalmából Warad-ra települt (ex ditione imperatoris Turcarum ... ad ditionem nostram Waradinum migrasse, ibidemque sedem sibi posuisse), ugyanőt, általa fiait: Istvánt és Lőrincet utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo pubetenus eminens, diadema regium ex adverso sibi positum intueri illudque dextra apprehendisse, sinistra autem manu florem lilii albi tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, in cuius summitate diadema regium priori per omnia simile, leonem umbilicotenens eminentem, anterioribusque pedibus pugionem vibrantem habet. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 27^r–27^v)

Regeszta: Siebmacher 240 (címerképpel).

216. 1583. május 3. (Albae Iuliae, eodem anno et d.) Simand-i Dániel deáknak, általa feleségének: Arkady Juditnak, valamint utódaiknak nemességet és címert adományoz. — *Címerleírás*: Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo pelicanus colore nativo depictus, suum ipsius corrodere ac astantes sibi duos pullos sanguine suo potare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa certis in locis deaurata est posita, quam diadema regium gemmis unionibusque ornatum contegit, latera autem scuti laciniae seu lemnisci diversi coloris pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 27^v)

Kivonatos bejegyzés.

217. 1583. május 6. (Varadini, loco sedis nostrae iudiciariae, f. II. p. Philippi et Iacobi ap.) Varad főbírája (iudex primarius): Eothwes Damján és a többi esküdt polgára bizonyítja, hogy március 15-én (f. VI. p. dom. Laetare) a városházán (in domo huius civitatis) törvényszéket tartván, Varad-i néhai Hobicz Gáspár (n) özvegye: Anna asszony bemutatta Bathori Zsigmond vajda két parancslevelét férje végrendekezése felől, melyek értelmében az eléjük idézett Barbely János, Usokky András és Barbely Péter Varad-i polgárok előadták néhai Hobicz Gáspárnak 1581. április 10-én előttük tett végrendeletét (150. sz.). (III, f. 35^v–36^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. május 23-i oklevelében (224. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók a szöveg alá nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

218. 1583. május 14. (Albae Iuliae, XIV. Maii) Sambokrethy Pál (e) kancelláriai titkárnak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1582. március 26-án kelt oklevelét (158. sz.) Igen-i Takachy János (a, pr) Igen mezővárosbeli házának megvásárlásáról. Ugyanakkor néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Sambokrethy Pálnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a házban és a hozzátartozó örökségekben levő királyi jogát is. Ezenfelül a házat minden adó és szolgálat terhétől, szőlőit és szántóföldjeit pedig a tized fizetése alól örökre szólóan újra mentesíti és megnemesíti. Megparancsolja Igen mezőváros udvarbírájának: Tamasfalwi Miklósnak és minden más illetékesnek a mentesítés megtartását. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 27^v–30^f)

219. 1583. május 17. (Albae Iuliae, XVII. Maii) István lengyel királynak, majd neki teljesített szolgálataiért Dalnak-i Somogy Györgynek (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Dalnok és Albis nevű (Kedzy sz) birtokban lévő két népes jobbágytelket, melyek közül egyikén néhai Bartos Orbán fia: Miklós, a másikon pedig Georgies Balázs lakik, illetve e jobbágyok jogait és más örökségeit. (III, f. 30^r–30^v)

220. 1583. május 19. (in Alba Iulia, XIX. Maii) A Jézus Társaság pátereinek kérésére kiváltáslevél formájában adja ki a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1583. március 31-én kelt jelentését (192. sz.) a kérelmezők [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül lévő kertjükbe iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 31^v–33^v)

Regesztá: FRTrans V. 244.

221. 1583. május 22. (Albae Iuliae, XXII. Maii) Különleges kegyéből Wattion-i Kis Lászlót (n) nemtelen állapotából kiemelve utódaival együtt megnemesíti. (III, f. 33^v–34^r)

Kivonatos bejegyzés.

222. 1583. május 22. (Albae Iuliae, XXII. Maii) István lengyel királynak, majd néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, végül neki teljesített szolgálatai jutalmául Wadas Máténak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt új adományként örökjogon ad Zenaweros-on (Kikelleo vm) bizonyos részjóságokat. Ezeket korábban Illyesy Gáspár, felesége: Darloczy Anna, illetve gyermekei: Bálint és a kiskorú Margit birtokolta, majd, miután Illiesy a Bekes-féle pártütéshez való csatlakozása miatt örök hűtlenség bűnébe esett, és ezáltal a saját, valamint felesége és gyermekei összes javait és birtokjogát elveszítette, István lengyel király szolgálatai jutalmaként familiárisának: Quarto-i Györgynek (e) adományozta. Az utóbbitól a király magyar gyalogjainak főkapitánya (supremus capitaneus peditum Hungarorum): néhai Wadas Mihály (e) – aki az adományos testvére (fr. c) – 1500 Ft-ért örökjogon megvásárolta, majd annak örökösök nélküli halálával, mint pénzen szerzett jóságok, vérség jogán Wadas Mátéra szálltak, amint ez a király okleveléből kitűnik. Ezeket a birtokokat egyébként megszerzésük óta Wadas Máté békésen birtokolja, csakhogy az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 37^r–38^r)

223. 1583. május 23. (Albae Iuliae, XXIII. Maii) Szolgálataik jutalmául a Markosfalwa-n lakó Teoreok Mihályt, Bikfalwa-n lakó Theolgies/Teolgyes Pált, Dancz/Danch Mátét, Feies/Feyes Boldizsárt, Zeoke Jánost, Zabo Pált, Zabo Simont, Vayda Miklóst, valamint a Zentkyraly-on (Sepsy sz) lakó Zabo Miklóst (pr, a), akiket korábban már a gyalogpuskások közé soroltak, férfiutódaikkal együtt a jó karddal és puskával felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett újra Sepsy székhely gyalogpuskásai közé emeli. Ezenfelül házaikat és bárhol levő örökségeiket minden adó és szolgálat, vetéseiket és mezőgazdaságaikat pedig a tized és kilenced fizetésének terhe alól arra az időre mentesíti, míg az ő és fejedelmi utódai hűségén maradnak. Megparancsolja Pernezy István Varhegy-i várkapitánynak, Sepsy, Kyzdy és Orbay székek királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 34^r–35^r)

Regesza: Ákosfalvi Szilágyi 50–51.

224. 1583. május 23. (Albae Iuliae, XXIII. Maii) Warad-i néhai Hobicz Gáspár (n) özvegyének: Anna asszonynak kérésére megerősítve átírja Varad bírása és esküdt pogárai 1583. május 6-án kelt oklevelét (217. sz.) elhunyt férje végrendelkezéséről. (III, f. 35^r–36^v)

225. 1583. május 24. (Albae Iuliae, XXIV. Maii) [Báthory Kristóf vajdának], majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Zentlázlo-i Sygyr/Syger János (g, n) vajdai kincstartót biztosítja, hogy ha Betlen Miklós (e) felesége: Nagy Anna asszony (n) magszakadásával a Bachkamadaros-i (Maros sz) részjósága a kincstárra száll, akkor azt haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (III, f. 36^v–37^r)

226. 1583. május 25. (Albae Iuliae, XXV. Maii) A Sepsy széki Uzon-ban lakó Janka Boldizsárt (n, a) utódaival együtt újra a lófők közé emeli a harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. (III, f. 37^r)

Kivonatos bejegyzés.

227. 1583. május 25. (sab. a. dom. primam Trinit.) A [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Zerdahely-i Imreffy/Imrefy János (e) néhai anyjának: Ratotti néhai Giulaffy László (m) özvegyének: Forgacz Margitnak servitora: Figei Figei János (e) által mindkettőjüknek teljesített szolgálatok jutalmaként jóváhagyja anyjának a nyitrai (Nitriensis) káptalan előtt 1580. június 22-én tett adományát (135. sz.), mellyel Diozegh-en és Egyed-en (Bihar vm) bizonyos jószágokat adott Figei Jánosnak. Ezenfelül új adományként örökjogon Figei-nek, valamint utódainak és örököseinek adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Diozegh-i Thotzer utcában lévő jobbágytelket, melyen Arannias Márton lakik. Minthogy anyja ígéretet tett Figei-nek arra, hogy az adományozott jobbágytelkeket szükség esetén kiegészíti elegendő szántófölddel és kaszálóval, de ez anyja halála következtében nem történt meg, ezért Imreffy ősi javaiból az alábbi szántóföldeket és kaszálókat hasítja ki Figei János puszta jobbágytelke részére, és engedi át azokat örökjogon neki és örököseinek: Egyed-en Letha határa és az Almas patak között négy holdat, a Sarfeoi út mentén, a régi Letha völgyén kívül, az Almas patak felé négy holdat, az Alaerezkedeo mellett nevű lejtőn a Kutinara deoleofeold elnevezésű földből négy holdat, a Borsozer nevű földből Almas patak felé négy holdat, a Reovid deoleo, valamint a Hozzudeoleo elnevezésű föld mellett két-két holdat, a Mester parlaga nevű földből a Vasarfaia nevű erdő felől két holdat, és a Nagyziget nevű réten lévő kaszálót, Diozegh-en pedig a Takotha elnevezésű föld felett ugyanazon Vasarfaia erdő felől három holdat, az Azzonizigethe-vel szomszédos földből három holdat, a Reovid deoleo-ból Hawasaly másként Kalysthia nevű hely felé három holdat, a Chyokaly uth mentén a Kalmarfoka elnevezésű völgyenél két holdat, a Malomzegh nevű földön a Harthias nevű nádas és Kalmarfoka között két holdat, a Kutfeo allya nevű földből egy holdat, a Zelesfoliamos nevű réten egy másik kaszálót. A fenti jószágokat Imreffy rokonai csak úgy vehetik vissza Figei Jánostól vagy utódaitól, ha kifizetnek 800 Ft-ot mint Figei szolgálataiért és sallariumaként járó fizetséget, ugyanakkor kötelesek lesznek megtéríteni a puszta telkek építésére fordított költségeit is. Figei János magtalan halála esetén e jószágokat örököseitől Imreffy, utódai vagy atyafiai 400 Ft-ért vehetik magukhoz. Imreffy egyben vállalja, hogy megvédi Figei-t és utódait e jószágok birtokában a háborgatók ellen. (III, f. 58^v–60^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 12-i oklevelében (254. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg. Megcsonkult szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: I. protocollum, p. 133–136.

228. 1583. május 28. (XXVIII. Maii) Szebeni (Cibiniensis) servitorát: Racz Mihályt (n) paraszti és nemtelen állapotából kiemelve megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campi inferiore parte pes aquilinus, pedi vero corona auro gemmisque insignis proxime imminet, ex cuius concavitate duae spicae tritici viridantes, et tria lilia albi coloris innata conspiciuntur. Supra

scutum galea militaris clausa est, cui desuper corona, priori per omnia similis, cum dictis liliolis et spicis imminet. (III, f. 38^r)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regeszta: Siebmacher 210 (címerképpel).

229. 1583. május 28. (XXVIII. Maii) Zemere Sebestien, Bathory Zsigmond vajda szolgálja vitézlő Kyraly György, vitézlő Sereny Miklós, Beregzazy Péter Warad-i prédikátor és Varady Kis Gáspár előtt végrendelkezik. Feleségét: Bornemizza Annát, fiát: Zsigmondot, illetve javaikat az általa kijelölt gyámok: Bihar vármegye főispánja: Gyczy János, Kendy Ferenc, Sombory László, továbbá atyafiai: Bornemizza János, Zemere Kelemen és Somliay István védelmére és gondviselésére bízta. A szolgálataiért néhai János királytól adományul nyert Alpar és Fwred birtokot minden jövedelmével és hasznával, továbbá a Kolchmezővel, a Zent Hieronimus-nál levő két szőlővel, illetve az utóbbiakhoz tartozó, a „Wasarhely földön” levő rétekekkel együtt élete végéig feleségének adja. Fiára hagyja a Warad-i házát a hozzátartozó két szőlővel, az Olazi-ban levő Zenth Miklossy malmot, Tepe birtokot, a Zobozlo-i, Magyar Jenő-i és Olah Jenő-i részjóságait az azokhoz tartozó szőlőkkel, rétekekkel és haszonvételeikkel együtt, a Zarand-i részét haszonvételeivel és tartozékaival, a lengyel királytól szolgálataiért adományul nyert erdélyi birtokait: a Geres-i házát és részbirtokát, továbbá a Mindzent, Detreh, Tohat, Boli, Hok és Zent Jakab nevű birtokokban lévő részjóságait haszonvételeikkel és jövedelmeikkel együtt. Ha fia „bekewel nem laknek” a feleségével, akkor a gyámok a Geres-i állatállomány felét adják át Annának. Ha ők ketten jól megférnek egymással, pénzét, arany- és ezüstműveit, illetve arany- és ezüst szerszámaikat a fia részére felesége örizze, de ha nem élnek békességben vagy Anna tékozló lenne, akkor a gyámok ezeket osszák két részre, és a fiát megillető részt megőrizve az általuk megvásárlott időpontban adják át neki. Ruháit feleségénél hagyja, aki adja át azokat a fiának, miután felnő. Fia magtalan halála esetén szálljon minden a feleségére, az utóbbi halálával viszont a fiára, mindkettőjük halála esetén pedig öccsének: Zemere Kelemennek fiaira: Lukácsra és Mihályra. Bátyjának: Zemere Györgynek és gyermekeinek adja a „Machy foldbeli” részének jövedelmét, mely „minden Zenth Mihaly napban tezen eotwen foryntot”, valamint egy vég karazsiát, melyeknek évente való átadására Gyczy Jánost kéri meg, továbbá ősi és a Zemere Boldizsártól maradt jóságait, azaz a Kak-i, Legyes Benie-i és Aboni-i részbirtokokat. A szolgálataiért kapott Hegyes-i és Teglas-i részjóságokat Kis Jánosnak hagyja. A bátyját és Kis Jánost az átengedett javakban sem a fia, sem atyafiai ne háborgassák, és az utóbbinak adott javakról a felesége és fia tegyenek bevallást a káptalan előtt és adjanak neki oklevelet. A gyámok szerezzék vissza azt az 1000 arany Ft-ot, melyet készpénzben adott Tar Istvánnak, és melyről oklevele van. A Coloswar-t lakó Gywla-i Ötwees Demeternek négy éve áldozócsütörtökön 1000 aranyat kölcsönzött, amelyből megkapott 600 Ft-ot aranyholmikban és a kamatot is két évre. Kéri a gyámokat, hogy segítsenek a hátralevő pénz és kamat visszaszerzésében, ha pedig az előbbi szolgáltatásokat teljesített, vonják le azokat tartozásából. (III, f. 97^r–98^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. augusztus 12-i oklevelében (321. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, zárt alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel erősítették meg.

230. 1583. május 28. (in Debrecen, XXVIII. Maii) Debrecen mezőváros főbírája (iudex primarius): Zabo Miklós, valamint esküdt polgárai és tanácsosai Barbely Jakab és Ferenc polgároknak településük valamennyi sebésze (magistrorum chyrurgorum vulgo tonsorum) nevében is előadott kérésére 12 pontba foglalt céhszabályzatot engedélyez részükre, amely részletekbe menően előírja az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. Ha a sebészek a város szabadságai, mentességei és szokásai ellenében valamelyik fejedelemtől erre vonatkozó további kedvezményeket eszközölnének ki, akkor jelen szabadságaikat és rendtartásukat elveszítik. — *A szöveg alatt:* Lecta et correcta per me Ioannem litteratum notarium. (III, f. 320^v–322^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. május 10-i oklevelében (697. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetijét a mezőváros pecsétje erősítette meg.

231. 1583. május 29. (Albae Iuliae, XXIX. Maii) Vidraczegh-i Homroky Zabo István, András és Márton (n) szolgálatai jutalmául nekik, továbbá István fiainak: Mihálynak és Pálnak, András fiának: Mihálynak és leányának: Annának, az utóbbi Mihály leányának: Zsófiának, és végül néhai Zabo Balázs leányának: Erzsébetnek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Vidraczegh-i (Kykelleo vm) nemesi udvarházukat, amelyet már eddig is békésen birtokoltak, csakhogy az ahhoz szükséges okleveleik elvesztek. (III, f. 38^f–39^v)

232. 1583. május 29. (Albae Iuliae, XXIX. Maii) Pap Osvát (pr, a) vajdai gyalogpuskás szolgálatai jutalmául néhai Barla György (h) Chyokfalwa-i pap (presbyter) fiának: Dánielnek (a) és leányának: Pap Osvátné: Sárának Chyokfalwa-n (Maros sz) – Kowachy Bálint és Trofay János házai szomszédságában – lévő ama házát, amelyet már apjuk is békésen birtokolt, csakhogy az arra vonatkozó okleveleik elvesztek, haszonvételeivel és tartozékaival együtt Barla Dánielnek, Sárának és férjének: Pap Osvátnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja. — *A szöveg mellett:* Haec donatio non est extradata. (III, f. 39^f–39^v)

233. 1583. május 30. (XXX. Maii) Kiskomady-i Wzzo Jánost (n) utódaival együtt megnevesíti azzal a feltétellel, hogy ő és utódai a Warad vára tartományában lakó szabadosokhoz hasonlóan szükség esetén egy lóval tartoznak a várhoz szolgálni. (III, f. 39^v)

Kivonatos bejegyzés.

234. 1583. május 30. (Albae Iuliae, XXX. Maii) Varaggia-i Isaac Márk (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1582. október 28-án kelt saját oklevelét (167. sz.) a kérelmezőnek Kochyard-i Galffy János (m) tanácsúrral és udvarmesterrel Fehér (Albensis) vármegyei bizonyos jószágok felől tett cseréjéről. Ezenfelül hűséges szolgálatai jutalmául Isaac Márk-

nak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a cserével szerzett pusztai jobbágytelkekben lévő királyi jogát is. (III, f. 40^r–41^v)

235. 1583. június 1. (in arce nostra Dewa, I. Iunii) Gezt-i Gezty Ferenc tanácsúr és főkapitány (supremus capitaneus) Azzwalmas és Ztanchest nevű jószágait, valamint a birtokában levő Dewa (Huniad vm) mezőváros Kowachy ucza-jában – Zabo Benedek és Bereczk András házának szomszédságában – levő házát, amelyhez sem szántóföldek, sem rétek nem tartoznak, továbbá a mezőváros szőlőhegyén, a Kiralmal nevű helyen levő, Hawassaly Mátyás és Vasvary Péter szőlőivel szomszédos szőlőjét, illetve ugyanannak a Felseo Mochar elnevezésű hegyén, Zabo Benedek szőlője mellett fekvő szőlőjét jövedelmeikkel és tartozékaikkal együtt, szolgálatai jutalmául forintonként 100 magyar solidusban számított (quemlibet florenum pro centum solidis hungaricalibus computandum) 1000 Ft-on leköti (inscripsimus) familiárisának és servitorának: Georgochy Mihálynak (e) és örököseinek. Georgochy és örökösei megtarthatják a kapott javakat mindaddig, amíg megfelelő fizetés mellett Gezty és örökösei szolgálatában állnak. Az utóbbiak e jószágokat csak az 1000 Ft megtérítésével vehetik vissza, viszont annak kifizetése nélkül is, amennyiben a kedvezményezettek nem akarnak nekik tovább szolgálni. (III, f. 141^v–142^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. szeptember 23-i oklevelében (351. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét Geszti Ferenc pecsétjével és aláírásával erősítette meg. □ Regesztá: Veress: Geszthy 8.

236. 1583. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Néhai Nagyffalu-i Péter (e) deák fiának: Thelegdy András deáknak (n), a nagyobb kancellária íródeákjának kérésére jóváhagyólag átírja a Szt. István első vértanú váradszékfoki egyháza káptalanjának (capituli ecclesiae sancti Stephani prothomartiris de promontorio Varadiensis) 1563. szeptember 22-én kelt oklevelét (54. sz.) arról, hogy Thelegdy Miklós (m) bizonyos Bihar vármegyei jószágokat a kérelmező apjának adományozott. Ugyanakkor a nagyobb kancellárián teljesített szolgálatai jutalmául András deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az elnyert jószágokban lévő királyi jogát is. (III, f. 157^v–160^v)

Vö. ErdKirKv VII/2. 99. sz.

237. 1583. június 4. (Albae Iuliae, IV. Iunii) Markosffalwa-n (Kizdi sz) lakó Kelemen Bálintot (pr, a), aki már korábban is a gyalogpuskások közé tartozott, valamint Erezthienben (Sepsy sz) lakó Erezthieny András (pr, a) vajdai jobbágyot – az utóbbit a nemrég meghalt Bikfalwa-i néhai Balogh Máté (pr, a) helyett – a gyalogpuskások közé sorolja. Ezenfelül házaikat és bárhol lévő más örökségeiket minden adó és szolgálat terhétől, vetéseiket és mezőgazdaságaikat pedig a tized és kilenced fizetése alól mentesíti bizonyos feltételek mellett. (III, f. 41^v)

Kivonatos bejegyzés.

238. 1583. június 4. (Albae Iuliae, IV. Iunii) Sepsizenttgeorgy-i Daczo György (e, a) kérésére jóváhagyólag átírja 1583. március 28-án kelt saját oklevelét (189. sz.) Hersel Peter brassói (Coronensis) senator Aldoboly-i (Sepsi sz) részbirtokának megvásárlásáról. Ugyan-

akkor hűséges szolgálatai jutalmául Daczo Györgynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a vásárolt jószágban lévő királyi jogát is. (III, f. 44^r–45^v)

239. 1583. június 5. (Albae Iuliae, V. Iunii) Zereda mezőváros bírása, esküdtjei és lakosai tájékoztatásából arról értesült, hogy ők már régóta Zekelywasarhely mezőváros lakosaihoz hasonló kiváltságokkal éltek és terheik is hasonlóak voltak, azaz mint más mezővárosoknak, nekik is évente nyolc vagy tíz kaszást kellett küldeniük a vajda Zenth Peter mezővárosban levő kúriájához, e kötelezettség alól azonban István lengyel király, Erdély fejedelme Zekelywasarhely lakosságát felmentette. Ezért úgy rendelkezik, hogy az elkövetkezőkben ne legyenek kötelesek kaszásokat küldeni a mondott udvarházhoz, és megengedi nekik, hogy ugyanolyan kiváltságokkal éljenek, mint Zekelywasarhely lakosai. Ennek foganatosítására utasítja Gara-i Zabo Miklóst (e), a Bethlen-i vár praefectusát. (III, f. 41^v–42^r)

240. 1583. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Ienlaka-i Patakfalwy Benedeket (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, s egyidejűleg Ienlaka-n (Wdwarhely sz) levő házát minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Losonczy Bamffy Farkas (m) tanácsurat, Wdwarhely vára kapitányát, Zekely Mózes (e, n), a székely sókamara praefectusát, valamint a többi illetékest. (III, f. 42^r–43^r)

241. 1583. június 7. (Albae Iuliae, VII. Iunii) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Gemerle Valentin (n) brassói (Coronensis) esküdt polgárt utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum nempe caerulei coloris triangulari figura, in cuius areae umbilico ales pelicanus vivis depictus coloribus, erectis alis et bicipite ense colla transfixus conspicitur, qui rostro, pectus transverberans, sanguine inde emanante, pullos in nido exanime recubantes in vitam restituit. Scuto galea aperta super imposita est, cui corona aurea gemmis et unionibus splendidissima proxime imminet, coronae vero pelicanus priori per omnia similis insistere cernitur. Scuti denique oras taeniae sive lemnisci diversi coloris et eleganter variegati ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 43^r–44^r)

242. 1583. június 7. (Albae Iuliae, VII. Iunii) Zenthanna-i néhai Poliák Ferenc és Miklós, néhai Sarmassaghy Mihály (e) egykori, továbbá említett Poliák Ferenc fia: János jövőbeni szolgálatai jutalmául Jánosnak, néhai Sarmassaghy Mihály özvegyének: Polyak Klárának (n), néhai Way[da]zentywan-i István deák özvegyének: Poliák Annának (n), illetve néhai Poliák Miklós leánygyermekének: Klárának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Zekellyfalwa-n levő nemesi udvarházukat, továbbá itteni, illetve Bergenye, Hoczo, Kowesd, Menes, Fele, Chyawas, Galambod, Wdwarfalwa, Zabad, Bardos és Zabad (Maros sz) birtokbeli részjóságaikat és összes lófői vagy közszekely örökségüket, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 46^r–47^r)

243. 1583. június 7. (Albae Iuliae, VII. Iunii) Hűséges szolgálataik jutalmául, melyeket néhai Mikodin Petru Kochioba-i vajdaként, illetve nagyobbik (natu maioris) fia: Vasile apja halála óta ugyanazon tisztségben a Warad-i várhoz teljesítettek, említett Mikodin Petru fiainak: Vasilénak, Nicolaénak és Andreinak (a) Keshaza-n – Jo János és néhai Ferencz Benedek özvegye házai szomszédságában – levő házat minden adó és szolgálat terhétől, illetve a házhoz évenként sorshúzással osztani szokott (annuatim per sortem dari solitis) szántóföldjeiket a tized fizetése alól örökre mentesíti és megnemesíti. A mentesítés feltétele, hogy e házat soha ne válasszák el a Kochioba és Bwzas nevű (Bihar vm) birtokokban levő vajdai tisztségüktől, és mint eddig, ezután is mindig a Warad-i várhoz szolgáljanak ezen ház, valamint a Kochioba-n levő másik házuk után is. Megparancsolja Gyczy Jánosnak (m), a Warad-i vár kapitányának, Bihar vármegye ispánjának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 47^r–47^v)

244. 1583. június 7. (Albae Iuliae, VII. Iunii) István lengyel király, Erdély fejedelme külföldi háborúiban, majd a neki teljesített szolgálataik jutalmául Karany Ádám (a) és Zekely György (a) vajdai gyalogpuskásoknak, valamint utódaiknak és örököseiknek haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon adományoz Gelencze-n (Orbay sz) egy jobbágytelket, melyen Warga Bálint (a) lakik. (III, f. 57^v–58^r)

245. 1583. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Bihar (Bihar vm) mezőváros prédikátorának (concionatoris): Karanchy Lőrincnek (h) az Úr egyházában régtől fogva kifejtett szolgálataért ugyanazon mezőváros Zenthianos wczaia-ban levő vásárolt, illetve már eddig is kivételezett házat minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan újra mentesíti. Megparancsolja Gyczy Jánosnak (m), a Warad-i vár főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának, valamint a többi illetékesnek, hogy e ház után a kedvezményezettet, feleségét vagy utódait és örököseiket adófizetésre és szolgálatok teljesítésére ne kötelezzék. (III, f. 45^v–46^f)

246. 1583. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Hűséges szolgálataik jutalmaként Hozzumezeo-n (Maramoros vm) lakó Zaz Kelemen, Fabian Ambrus és Philep Lukács vajdai jobbágyoknak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon a birtok területén átfolyó Tiszára (Tibiscum) általuk épített egykerekű malmukat. (III, f. 47^v–48^r)

247. 1583. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért az Udvarhely-i várhoz tartozó Nagy Galambfalwa-n (Udvarhely sz) levő részjóságot haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, de az országnak szolgáló ottani primorok, lófők és gyalogpuskások, illetve örökségeik kivételével, örökjogon cserébe adja Haporton-i Forro Jánosnak (e), Fehér vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek. Viszonzásul Forro János – testvérei (fr. et s. c): József (n), Leorinczrewe-i Feoldwari Gábor (e) felesége: Katalin és a kiskorú Borbála, valamint unokahúga (nep): néhai Kalnay Pálnak (e) feleségétől: Forro János leánytestvérétől (s): néhai Annától született leánya: a kiskorú Borbála nevében is – Zentkirály-i (in cottu AlbTr) ősi részbirtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, illetve az említett birtok közelében elfolyó Maros-on (Marusius) levő gázlót vagy kompot (vado seu transitu navali) az ahhoz

szükséges eszközökkel együtt, szavatosság vállalása mellett engedí át örökre a vajdának. (III, f. 48^v–49^v)

248. 1583. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Zilag-i Balashazy Pál (n) és Balogh András (n) kérésére megerősítve átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélke-resőinek 1583. március 9-én kelt oklevelét (185. sz.) Thwson-i néhai Theoreos Márton (e) végrendeletéről. (III, f. 49^v–51^v)

249. 1583. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Bizonyítja, hogy Pettrithievit Horvat Kozma (e), Fogaras vára praefectusa [gyula]fehérvári (Albensis) Horvath Miklós és Márton deák (n) iránti jóakaratából, mivel őt különböző alkalmakkor hűségesen segítették, Gyulafehérvár falain kívül a Bodoghazzony uczaiban levő kőházát, melynek szomszédjai Zeochy András (c), Pattantius László (n), illetve néhai Zeochy Tóbiás (n) özvegye házai, a ház kapujával szemben, Zegedy András és néhai Bornemizza György özvegyének házai szomszédságában, korábban puszta helyen fekvő kerttel (cum horto e regione portae eiusdem domus, in quodam loco antea deserto), továbbá haszonvételeivel, tartozékaival, úgyszintén a házra vonatkozó minden adó, tized, szolgálat és beszállásolás alóli mentességekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, 300 Ft-ért örökre eladta nekik, illetve utódaiknak és örökösöknek. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachoczy cancellario. (III, f. 71^r–71^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. június 22-i oklevelében (279. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétjével erősítette meg.

250. 1583. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Zekely Mózes (e) Sofalu-i sókamarás hűséges szolgálataiért, melyeket István lengyel király, Erdély fejedelme különböző hadakozásai során tanúsított előbb Erdélyben, a Bekes Gáspár által indított háborúban, később pedig István lengyel királysága idején – amikor is Gedán város és Lauterna vár ostrománál harcolt, majd a moszkvai nagyfejedelem (magnum Moschorum ducem) ellen indított hadjáratban Polocia és Plescovia városok ostromakor súlyosan megsebesült, de Velicoluca, Zavoloc és Torpec várak bevételekor is vitézkedett –, ezért neki, általa apjának: János deáknak (n), illetve testvéreinek (fr. c natu minoribus): Istvánnak, Jánosnak és Péternek, valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Leowethefalwa-n a Kowacz Pál, Egyed András, Zeokeo Orbán, Antal András, Balas György, Sile Ambrus, Sile István, Mathe Mihály, Gergely Péter, Leorincz Jakab által lakott tíz jobbágytelket, valamint Semienffalwa-n (Udwarhely sz) a Veress Péter, Zaz Péter, Molnar Zsigmond, Nagy Barabás, Simon Péter, Chyki Bálint által lakott hat jobbágytelket, illetve ugyanezen birtokban a kedvezményezett által jobbágyai földjére épített nemesi udvarházát. (III, f. 61^v–62^v)

Közlés: SzOkI IV. 86–88. □ Regeszta: Udvarhely vm 291.

251. 1583. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Szolgálati jutalmául Egyhazfalwa-i Erdely másként Zabo Mihálynak (e), a vajdai gyalogpuskások századosának, valamint utódaiknak és örökösöknek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adományoz

Baxafalwa-n (Kizdy sz) négy jobbágytelket, melyeken Bartha Antal, Kelemen Gergely, Baxa Mihály és Olah Kelemen lakik. (III, f. 48^r–48^v)

252. 1583. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Vachiarchy-i (Kazon sz) Georgy Jánost (a) a gyalogpuskások közé sorolja, egyidejűleg házát és az ahhoz tartozó örökségeit az adó és tized fizetése alól mentesíti a Kazon széki többi gyalogpuskás számára előírt feltételek mellett. (III, f. 48^v)

Kivonatos bejegyzés.

253. 1583. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Gelencze-i Chyoma Miklósnak (n, a) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Gelencze-i Mihalcz Miklós és László, valamint Vida Bálint (e) 1578. november 23-án kelt jelentését (111. sz.) a kérelmező Gelencze, Zabola, Haraly (Orbay sz) és Salfalwa (Kyzdi sz) birtokbeli részjószágaiba és székely örökségeibe történő iktatásáról. (III, f. 52^r–54^v)

254. 1583. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Zerdahely-i Imrefy János (e) servitorának: Figedy Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1583. május 25-én kelt oklevelét (227. sz.) Imrefy-nek Bihar vármegyei bizonyos jószágoikat illetően a kérelmező javára tett adományáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Figedy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja az elnyert jószágoikban lévő királyi jogát is. (III, f. 58^r–61^r)

255. 1583. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Elekes-i Nagy Mihályt (n) megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius media regione dextra humana ense evaginatum e regione galeae militaris stringere conspicitur. Supra scutum galea est militaris clausa, ex cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum utrinque defluunt. (III, f. 67^r)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regesztá: Siebmacher 198–199 (címerképpel).

256. 1583. június 13. (Albae Iuliae, XIII. Iunii) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Zenthkyraly-i Zemere másként Kethazy Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Zenthsimon nevű (Chyk sz) birtokban levő halastavat, amelyet korábban Andrassy Péter (e) birtokolt, de mivel ő a Bekesi-pártütéshez való csatlakozása miatt a hűtlenség vétkébe esett, a halastó a kincstárra szállt, majd az Wdwarhely-i várhoz csatolták. (III, f. 51^v–52^r)

Regesztá: Kállay 220.

257. 1583. június 13. (Albae Iuliae, XIII. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataik jutalmául Debreczen mezőváros bírójának, esküdtjeinek és lakosainak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a településükhöz tartozó Balmaz nevű (Bihar vm)

prédiumot, amelyet már eddig is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 62^v–63^r)

258. 1583. [június 13.] (Albae Iuliae) Hűséges szolgálatai jutalmául Zemere másként Kethazi Mihálynak (e) engedi át élete végéig a Keores nevű (Meggies sz) birtok mindenféle tizedének quartáját. (III, f. 51^v)

Kivonatos bejegyzés. Havi és napi keltezése a kéziratban az utána következő bejegyzés (256. sz.) dátuma alapján történt, mivel a kedvezményezett szintén Szemere Mihály.

259. 1583. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) A nemes szülőktől származó Kis Enied-i Wezeody Pétert (n) újra megneemesíti. (III, f. 51^v)

Kivonatos bejegyzés.

260. 1583. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Zazsebes-i Lividarius Michaelnek (n) jelen oklevél keltétől számított egy évre bérbe adja Caransebes (Zeoren vm) mezőváros harmincadvámját 6000 Ft-ért a korábbi harmincadosok által is megtartott feltételek mellett, azaz a szokásnak megfelelő vámot szedje be. A fenti összeget negyedévenként, négy egyenlő részletben kell a kincstárba befizetnie, egyébként hivatalának hatáskörét ne lépje túl, senki ellen ne kövessen el jogtalanságot, a kivitt és behozott árukra kivetett vámokról pedig számadást tartozik vezetni, és egyáltalán úgy végezze munkáját, hogy ne tegyenek jogos panaszt ellene. (III, f. 55^r)

261. 1583. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) Szolgálatai jutalmául Veczke/Vechyke-i Balassy Ferencnek (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Rigman-i (Maros sz) részjóságát, amelyet megszerzése óta zavartalanul birtokol, csak oklevelekkel nem rendelkezik róla. (III, f. 55^r–55^v)

262. 1583. június 14. (in Alba Iulia, XIV. Iunii) Thomoith másként Egri (Agriensis) Gergelynek (e), a Warad-i vár udvarbírájának kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i egyház levélkeresői 1580. március 3-án kelt oklevelét (128. sz.) Warad-i Zombory Ferenc (n) Piskepy (Bihar vm) mezővárosbeli nemesi udvarházának megvásárlásáról. Ezenfelül néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálataiért Thomoith Gergelynek, valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában leánytestvérének (s. u): Zathmar-i Kazdagh Lajos (n) feleségének: Katalinnak, illetve utódainak, azok halála esetén pedig legközelebbi atyafiának (fr. proximiori): Racz Péternek (e) és örököseinek adományozza e vásárolt jóságban levő királyi jogát is. (III, f. 55^v–57^v)

263. 1583. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) Néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálataikért Rybicze-i Rybiczei Simonnak, Zantho-i Zanthay Istvának és néhai Paxy Pál fiának: Jánosnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Nagyzantho másként Molnos Zantho birtokbeli Derginie nevű földjüket, továbbá az ugyanitt, illetve Mezeo Peterd (Bihar vm), Mezeozentmyklos és Feoldes (Zabolcz vm)

birtokokban levő részcsoportjait, melyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 63^r–63^v)

264. 1583. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) István lengyel királynak, majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Liznio-i Zekely Bálintnak (e), valamint utódainak és örököseinek örökjogon adományozza haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Killien-i (Sepsi sz) vajdai részcsoportot, amely azelőtt a Warhegy-i várhoz tartozott, de az országnak szolgáló ottani primorok, lófők és gyalogpuskások, illetve ezek örökségei kivételével. (III, f. 68^r)

265. 1583. június 16. (Albae Iuliae, XVI. Iunii) Néhai Mako-i Illés (e) deák özvegyének: Zele Magdolnának adományozza élete végéig fia: néhai Makay Ágoston (e) Warad-i kőházát, a város szőlőhegyein fekvő szőlőit, a Pecze patakra épített kétkerekű malmát, valamint az ehhez tartozó, a Velence nevű utcában lévő kertet vagy telket, melyek említett fia magszakadása következtében szálltak a kincstárra. (III, f. 66^r–66^v)

266. 1583. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) A Warad-i vár kapitányához: Gicz Jánoshoz (m), udvarbírájához: Egri (Agriensis) Gergely deákhoz, továbbá Vayda Györgyhez és a többi illetékeshez: Minthogy Magyarventer-i Tatameri Gheorghénak, Ioannak, Matianak, Gavill-nak, Chirill-nak és Jankul-nak (pr) Magyarventer-en (Zeplak districtus, Bihor vm) levő Tatistok nevű házát, melyet apjuk: néhai Tatameri Ioan (pr) épített, minden adó, tized, kilenced és szolgálat terhe alól mentesítette azzal a feltétellel, hogy a Warad-i várhoz szolgáló többi szabadoshoz hasonlóan szükség esetén egy lóval, és fegyverekkel jól felszerelve tartoznak szolgálni, ezért megparancsolja, hogy a nevezetteket őrizze meg e mentességükben és kiváltságukban. (III, f. 61^r–61^v)

267. 1583. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Apanagyfalwa-i Apafy/Apaffy István (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Kis Somogy birtokbeli két népes jobbágytelekből álló részcsoportot, illetve a birtokhoz csatolt Apacza Somogy nevű (Bihor vm) jószágot – melyek néhai Mako-i Illés deák (e) fia: néhai Makay Ágoston magszakadásával szálltak a kincstárra –, azzal a kikötéssel, hogy Apaffy néhai Illés deák özvegyét: Zele Magdolnát élete végéig megtartja e jószágok birtoklásában. (III, f. 63^v–64^r)

268. 1583. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) István lengyel királynak, néhai Somlío-i Báthory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Warad-i familiárisának: Pribek Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Wyfalw-i (Bihor vm) részcsoportot, amelyet korábban István király erdélyi vajdasága idején Thelegdy Mihály hűtlensége következtében néhai Nagy Mihálynak (e) örökjogon adományozott, de annak, illetve Mihály nevű fiának magszakadásával a kincstárra szállt. (III, f. 64^v–65^v)

269. 1583. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Olahgyepes-i Lile Galnak, Gheorghénak és Simionnak (a), a Warad-i vár szabadosainak Olahgyepes-en (Bihor vm) – Czercze István és Rado Gál házai szomszédságában – levő házát minden adó,

tized és szolgálat terhe alól örökre mentesíti azzal a feltétellel, hogy ők és örököseik a Warad-i vár többi szabadosához hasonlóan kötelesek a várhoz szolgálni. Megparancsolja Gyczy Jánosnak, (m) a Warad-i vár főkapitányának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 66^v–67^r)

270. 1583. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) Tatamerfalwa-i Serges Ștefannak és Dumitrának (a) Tatamerfalwa-i házát, valamint Keshaza-i Warga Imrének (a) Keshaza-n (Bihar vm), Jo István és néhai Berkes György özvegyének házai szomszédságában levő házát – az előbbi oklevel mintájára (269. sz.) – mentesíti azzal a feltétellel, hogy a többi szabadoshoz hasonlóan a Warad-i várhoz tartoznak szolgálni. (III, f. 67^r)

Kivonatos bejegyzés.

271. 1583. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Zenthlazlo-i Syger/Sygher János (g, e) kincstartónak (thesaurarius), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kysmeod-i (Wdwarhely sz) vajdai részbirtokot, az országnak szolgáló ottani primorok, lófők és gyalogpuskások, illetve örökségeik kivételével, amely azelőtt Wdwarhely várához tartozott, és melyet néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda Syger Jánosnak rendelt. — *Szöveg mellett:* Haec clausula est omissa iussu illustrissimi principis etc. (III, f. 67^r–67^v)

Eredetileg az adomány a részbirtokon lakó vajdai jobbágyság vagy alattvalók földjei, örökségei kivételével is történt, de ezt utólag kihúzták.

272. 1583. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Vasarhely György deák (n) nagyobb kancelláriai íródeák hűséges szolgálataiért neki, anyjának: Barbely Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek örökjogon adományozza haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Abody Andrásnak a Moniath-i (Maros sz) lófői udvarházban és ugyanezen birtokbeli más örökségekben levő részét, illetve bárhol levő ingó és ingatlan javait. E jószágok azért szálltak a kincstárra, mivel a magyar egyházak superintendensének és seniorainak Enied mezővárosban legutóbb tartott zsinatán hozott ítélete szerint Abody András házasságtörést és vérfertőzést (adulterium imo incestum commississet) követett el, s ezenfelül felesége: Barbely Katalin életére is tört. (III, f. 64^r–64^v)

273. 1583. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Killien-i Benkeo Andrásnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Killyen-i telket, amely néhai Benkeo Miklós és néhai Benkeo György házaival szomszédos, továbbá az ugyanitt, illetve a Zotior és Uzon nevű (Sepsi sz) birtokokban levő más örökségeit. E jószágokat egyébként már elődei is birtokolták, és a kedvezményezett is a kezében tartja, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (III, f. 69^v–70^r)

274. 1583. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Az Udvarhely széki seniorok, tehetősök (potiorok), primorok és lófők érdekében – néhai [Báthory Kristóf] vajda példáját követve –

engedélyezi, hogy a jövőben is zavartalanul megtartsák mindazokat a javaikat, birtokjogait és székely örökségeiket, melyeket néhai II. János választott magyar király haláláig bírtak, s egyidejűleg megígéri, hogy senkit nem fog háborgatni e jószágok szabad birtokában, s ezt másoknak sem fogja engedni. Az említett seniorok, tehetősök és primorok kérésére pedig megengedi, hogy az elkövetkezőkben is beszédjék a lóföktől azt az adót, amelyet Udvarhely székéből az általános és részleges országgyűlésekre küldendő követek szükségére szoktak szedni a régi szokás szerint, s amely adónak a fizetése alól a mondott lófökök ki akarták vonni magukat. (III, f. 70^r–70^v)

275. 1583. június 19. (in Alba Iulia, XIX. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Fwle-i Boda Jánost (n, a), általa testvéreit (fr. c): Gergelyt, Andrást és Istvánt utódaikkal együtt lóföcsíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül nekik, valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Fwle-n levő udvarházukat, továbbá itteni, illetve Bardoczfalwa és Herman (Wdwarhely sz) birtokbeli más székely örökségeiket, melyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 65^v–66^r)

276. 1583. június 20. (Albae Iuliae, XX. Iunii) A nemes szülőktől származó Galacz-i Fwge Pált és Györgyöt újra megneemesíti és címert adományoz nekik. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo pelicanus colore nativo depictus suum ipsius corrodere ac astantes sibi duos pullos sanguine suo potare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, e cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes utramque scuti partem ambiunt et exornant. (III, f. 68^v)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regeszta: Siebmacher 158–159 (címerképpel).

277. 1583. június 20. (Albae Iuliae, XX. Iunii) Szolgálatai jutalmául Zylvas-i Kezeliczky Imrének (e) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül, Zilvas birtok 13 Ft-ért bérelni szokott mindenféle tizedét, valamint a Boldocz nevű (Thorda vm) birtok mindenféle tizedének egy quartáját, melynek szokásos árendája két Ft és 70 dénár. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (III, f. 68^v–69^r)

278. 1583. június 22. (Albae Iuliae, XXII. Iunii) Enied mezőváros (in cottu AlbTr) vargamestereiről akarván gondoskodni nekik, valamint örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a malmot, melyet a mesterségükhöz szükséges tölgyfakéreg őrlésére (pro conterendis in usum artis sutoriae corticibus quercivis) építettek, és mely Bordacz Péter (pr) és Thorday Gergely (pr) házai szomszédságában van, Enied pataka-ból a malomhoz vezető árokkaal együtt (cum alveo seu aquae ductu), továbbá a város piacterén – néhai Kolhaz János (c) özvegye: Katalin háza szomszédságában – levő, deszkával fedett Varghazyn nevű sarokhelyiséget (locum seu aream angularem tabulis contectam), illetve településük Elseo hersa nevű szőlőhegyén fekvő – Kerekes Antal (c) és néhai Ambrus varga özvegye: Erzsébet szőlőivel szomszédos – szőlőt. Ezeket már elődeik

zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a reájuk vonatkozó okleveleik a töröknek az országba való hajdani betörésekor elvesztek. (III, f. 69^r–69^v)

279. 1583. június 22. (in Alba Iulia, XXII. Iunii) [Gyula]fehérvári (Albensis) Horvath Miklós (n) és Márton deák (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1583. június 8-án kelt saját oklevelét (249. sz.) Fogaras vára praefectusa: Horwath Kozma (e) Gyulafehérvár falain kívüli köházának és kertjének megvásárlásáról. (III, f. 70^v–71^v)

280. 1583. június 22. (in Alba Iulia, XXII. Iunii) Minthogy gondoskodni kíván az ország ércbányászatáról, főként a Keowar-i várhoz tartozó Monostorkapalnak, Rewkapalnak, Laczkonia, Kowachikapalnak, Fonacz, Chyarnafalwa, Dragmerfalwa, Berencze, Carbonaczfalwa, Giorthianos, Vilma, Zelnice, Magura, Thehenpataka, Satorallya és Plopis nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokok határában levő, kincstári költségen kitermelt és meglehetősen nagy hasznot hozó, főként ezüsttelérekben gazdag bányákról, melyeket eddig is többen kértek bérbe, ő azonban családja rangjára és hírére-nevére (familiae dignitas et praeclarum nomen) való tekintetből az általa ismert, és jelenleg Nagybányán (Rivulis Dominarum) lakó Herberstein-i, Newberg-i és Guttenhag-i Felizian bárónak (g, m) hozzá küldött képviselőjével köt bérleti szerződést az alábbi feltételek mellett: Megbízik ugyan Felizian becsületében, mégis elismervényt kér tőle arról, hogy az említett ezüstműveket meghatározott bérért két évig bérli, saját költségén kitermeli és a határidő lejártával visszaadja, kivéve ha a bérletet megújítják. A vajda átengedi neki a Kapnik-i bányákat a nagy költséggel beszerzett eszközökkel és felépített műhelyekkel együtt (cum omnibus iis instrumentis et fabricis, quas ibi non exiguo sumptu extractas habemus), amelyekért külön díjat nem kér, de a két év leteltével Felizian azokat, illetve az általa létesített műhelyeket is köteles lesz visszaadni. A bányákkal szomszédos birtokok lakosait fizetésért alkalmazhatja a saját vagy a bányák hasznára, de ne engedje, hogy azokat valami sérelem érje. A bérlet július 1-jén kezdődik, és Felizian évente 200 márka tiszta ezüstöt (ducentas marchas argenti puri) ad be a kincstárba (aerario nostro), és amennyiben a vajda kérné, ezt a mennyiséget átváltja tallérra, vagy ebből az ezüsből pénzt ver, és azt küldi el. A bérleti díjat évi két részletben, 100 márkánként fizeti, november 1-jén (Kal. Novembris) és június 24-én (d. Ioannis bapt.). Minthogy ebben a tartományban nincs elegendő aranyérme és ezüsttallér, valahányszor a vajdának szüksége lenne pénzre, Felizian az ezüstöt tallérokra átváltja szokásos értékűn, mégpedig egyenként 100 dénárért felár nélkül. (III, f. 100^v–101^v)

281. 1583. június 23. (Albae Iuliae, XXIII. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Mindzenty Benedeknek (e), általa anyjának: néhai Mindzenty Ferenc (e) özvegyének: Horvath Annának, testvérének (fr): Mindzenty Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Zabad-on (Maros sz) levő lófői udvarházat, amelyet korábban Jakachy János birtokolt. E jószág azért szállt a kincstárba, mert Jakachy az elmúlt években néhai Lazar Ferenc (e, a) özvegyének Bardos-i jobbágját: Porhinti-nek nevezett néhai Nagy Györgyöt (a) megölte, amiért Maros szék királybírái fő- és jószágvesztésre ítélték, Jakachy azonban félve a büntetéstől megszökött, és most ismeretlen helyen tartózkodik. (III, f. 71^v–72^v)

282. 1583. június 24. (Albae Iuliae, XXIV. Iunii) Szolgálati jutalmaként Zentkiraly-i Veress Dánielt (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Zentkiraly-on (Sepsy sz) – Erdeo János (n, a) és Zabo Miklós (n, a) házai szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat és tized terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja Pernezi Istvánnak, Varhegy vára kapitányának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (III, f. 72^v–73^r)

283. 1583. június 24. (Albae Iuliae, XXIV. Iunii) Illiefalwa-i Caspar másként Zekely Györgyöt (n, a) – Veres Dánielhez hasonlóan (282. sz.) – lófösíti, ezenfelül Illiefalwa (Sepsy sz) mezővárosban, Zabo Tamás és Lukacz Péter házai szomszédságában levő, egykor Zabo Elek által lakott pusztá ősi házát vagy telkét minden adó és tized fizetése alól örökre szólóan mentesíti. (III, f. 73^r)

Kivonatos bejegyzés.

284. 1583. június 24. (ipso d. Nat. Ioannis bapt.) A Varad-i egyház levélkeresői bizonyítják, hogy Zalay Ferenc (e), a Varad-i vár servitora felesége: Pilisy Erzsébet házastársi szeretetért, főként betegségei során tanúsított kitartó gondoskodásáért, valamint az apai háztól házasságába hozott arany-ezüst marhái viszonzásául, melyeket saját szükségére költött, Nagyhomrok-i (Bihar vm) részbirtokát, melyet néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdától néhai Vasary György (n) magszakadása következtében hűséges szolgálataiért nyert adományul, haszonvételeivel és tartozékaival együtt 500 Ft-on leköti (inscripsisset) feleségének, illetve utódainak és örököseinek. Feleségétől e jószágot bárki csak az 500 Ft kifizetése után veheti magához. (III, f. 178^v–179^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. február 6-i oklevelében (440. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg.

285. 1583. június 25. (Albae Iuliae, XXV. Iunii) Balyok-i Zenas Péter servitorának: Olah Balázsnak Balyok-on (Bihar vm), a Berekyo folyó közigazlója (publicum vadum) közelében, valamint Vargha Mátyás háza szomszédságában levő sarokházát (domum ... angularem) a szántóföldekkel és szőlővel együtt mindenféle adó, tized és kilenced fizetése alól élete végéig mentesíti. (III, f. 73^r)

Kivonatos bejegyzés.

286. 1583. június 25. (Eniedini, postridie Nat. Ioannis bapt.) Galthéó-i Versendy János, Thompahaza-i Nagy György[!], Uyfalu-i Verthy Tamás és a Cracco-i egyház lelkésze (pastor): Fenus-i Fabricius István (n) bizonyítják, hogy Vezzeod-i Potha János (e) felesége: Vas Magdolna bizonyos szükségei miatt Magyar Gald-i (in cotto AlbTr) nemesi udvarházát és a hozzátartozó jószágait – miután azokat a vajda parancslevelének megfelelően Kolchiar György (e) és Piski Mihály (e) vajdai emberek útján felkínálta szomszédjának: Thorny Tamás (e) bánnak, illetve Feier Péter, Ispan János, Boltha Miklós, idősebb néhai Boltha János özvegye: Bornemiza Erzsébet, ifjabb néhai Boltha János özvegye: Zeky Anna, idősebb Boltha János fiai: Miklós és Gáspár (e, n) Magyar Gald-i atyafiainak, de ezek visszautasított-

ták a vásárt –, hogy azok az ország szokásai szerint mégis atyafisága kezében maradjanak, felkínálta és 100 Ft-ért eladta egy másik rokonának: Chyegezy Annának mint örökösnek (tanquam haeredi) és férjének: az Enied-i egyház lelkészének: Koppani Orbánnak, illetve utódaiknak. Az eladó 100 Ft vagy annak megfelelő értékű javak terhe alatt vállalja a vevők védelmét. (III, f. 83^r–83^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. július 10-i oklevelében (304. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét a kiállító a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

287. 1583. június 27. (Albae Iuliae, XXVII. Iunii) Kimp Iosef régeni (Regnensis), Rasoris Georg alsóidécsi (Idecz inferioris) és Emerici Georg felsőidécsi (Idech superioris) lelkészek (pastores) a saját és a régeni káptalan lelkészeinek nevében tett panaszából arról értesült, hogy bizonyos nemesek, akiknek birtokain egyházi szolgálatot végeztek, néhány éve jogtalanságokat követnek el velük szemben. Ugyanis a tizedet több parókiától maguknak önkényesen és erőszakosan elvették, a parokiális épületekben kárt tettek, az istentiszteletek tartását lehetetlenné tették, őket bántalmazták, törvénytelenül hívtak lelkészeket, kiket jelentéktelen okokra hivatkozva elűztek, a szász egyház szokásos vizitációit megakadályozták, megszüntetve tulajdonképpen a káptalan régi joghatóságát. Ezért azon kérésükre, hogy őket e jogtalanságoktól megoltalmazza, és adja nekik vissza régi szabadságaikat, megparancsolja az illetékeseknek, főként a Vechy-i vár praefectusainak: Pokay Péternek, Nanasy Gergelynek, Karoly Gergelynek és Lászlónak, Magyar Lőrincnek és Racz Györgynek, valamint a Felfälwa-n (Thorda vm) lakó nemeseknek, hogy ezentúl a káptalan lelkészeivel szemben jogsértést ne kövessenek el, fizessék a mentesített személyek kivételével a tőlük eddig megvont tizedet, azt a lelkészekről erőszakosan ne vegyék el, az eltulajdonítottakat pedig adják nekik vissza, a vajda joghatósága alá tartozó parokiális épületeket ne rongálják meg, lovakat, boraikat és más javaikat ne tulajdonítsák el tőlük, a lelkészeket ne fenyegetse meg, hivatalukban ne zaklassák, továbbá a szokásos vizitációkat ne akadályozzák meg. Lelkészeket a káptalan dékánjának és tagjainak tudomása és beleegyezése nélkül nem állíthatnak a parókiák élére, és azokat csak a dékán előtt történő elítéltetésük alapján üzhetik el. Aki a káptalan és a lelkészek joghatóságát megsérti, magára vonja a vajda haragját, és a törvénynek megfelelően 200 Ft büntetést fizet. (III, f. 73^v–74^r)

Közlés: Teutsch 230–232.

288. 1583. június 27. (Albae Iuliae, XXVII. Iunii) Egyfelől Wizakna mezőváros bírāja: Benedek deák, esküdtje: Orthovan László és többi lakosa, másfelől pedig a mezővárosban lakó Sarossy Boldizsár és Nagy Mátyás, illetve más nemesek között támadt ellentétek és viták megszüntetése érdekében tanácsurai és más személyek ítélete alapján az alábbi, mindkét fél által megtartandó szabályokat lépteti életbe: Minthogy a településükben lakó nemesek nem rendelkeznek szántóföldekkel, rétekkel és kaszálókkal, az ottani [sós]kamarás a bíróval és a polgárokkal együtt mindegyik nemesnek 12 hold szántóföldet és annyi rétet adjon, amennyi fordulónként egy polgárnak jár, törvényeiknek megfelelően (in singulis terrarum revolutionibus, prout iuris apud eos est, hic iugerum et pratorum numerus illis detur). E földek után tizeddel tartoznak a lelkésznek (pastori), de más adót nem fizetnek. A nemesek csak az alábbi közterhek viselésére kötelesek: a „perlogath”-nak vagy „gyepw”-nek nevezett kerítések

és sövények készítésére – amekkora rész minden évben nekik jut –, az éjszakai őrködésre a polgárokkal együtt, valamint híd és gát építésére. Tartsák meg továbbá a vásárok régi rendszabályait és szokásait, s egyáltalán mindenben a többi lakoshoz alkalmazkodjanak. A nemesek házukba ne adjanak menedéket a gonosztevőknek, ellenkező esetben viszont a bíró és a polgárok a mentesített házban is elfoghatják a bűnözőt. Nemesített házba ne hatoljanak be, hanem kérjék a nemestől a vétkes kiadását, ennek megtagadása esetén pedig a polgárok három napig őrködjenek a ház körül. Ha három napon belül kiadja a gonosztevőt, azt tartóztassák le, ellenkező esetben viszont idézzék a nemest egy rendes bíró elé, és kötelezzék a bűnös vérdíjának kifizetésére. Ha egy örökségekkel bíró nemtelen személy beköltözne egy nemesített vagy mentesített házba, ne élhessen a ház szabadságaival, hanem a többi lakoshoz hasonlóan fizessen adót örökségei után. A kiváltságolt házak pedig azok, amelyeket a fejedelmek okleveleikkel – a szomszédokat feltüntetve – azoknak nyilvánítottak. Ha pedig a nemtelennek máshol is vannak örökségei és házai, akkor azok után is adózzon, és teljesítsen szolgálatot. A nemeseknek a lakosok ellen a mezőváros bírása és esküdt polgárai előtt kell pert indítaniuk, ahonnan jogszokásuknak megfelelően fellebbezhetnek. A lakosok a nemesek elleni pereiket a vajda mindenkori [só]kamarása előtt folytassák, onnan pedig a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. A nemesek a közös erdőt szabadon, a tiltott erdőt pedig csak a bíró engedélye alapján használhatják, de csak a mezővárosban levő házaik építésére. Minthogy a mezővárosnak nincs szőlőhegye, ezért mindenki szabadon mérheti az általa behozott bort úgy, hogy minden 80-as hordó után (pro quolibet vase octogenario sive maiore) tíz dénárt fizet. Felhatalmazza őket, hogy a magistratus által a közteherviselés kapcsán kirótt bírságokat beszedjék, és a gonosztevőket megbüntessék. Egyidejűleg meghagyja a feleknek, hogy tűzvészkor vagy más szükséghelyzetekben keresztény módon segítsék egymást. (III, f. 74^r–75^v)

Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXX. protocollum, p. 162–164.

289. 1583. július 1. (Albae Iuliae, I. Iulii) Az Udwarhely székbén lakó Vargias-i Soos Fülöpöt, Trynchy Istvánt, Phwlpeós Istvánt és Udwarhely-i Zeóchy Pétert (pr, a) minden adó terhétől mentesíti, amíg a sólymok befogásában (in acquirendo falconibus) teljesítenek szolgálatokat. (III, f. 76^r)

Kivonatos bejegyzés.

290. 1583. július 2. (Albae Iuliae, II. Iulii) Szolgálati jutalmául Nagy Aytha-i Rad Mátyásnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Nagy Aytha-i lófői udvarházát és az ugyanott, illetve Mikloswara-n (Sepsy sz) levő székely örökségeit, mely jószágok egy részét már elődei is birtokolták, másik részét pedig ő szerezte, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 75^v–76^r)

291. 1583. július 2. (Albae Iuliae, II. Iulii) Nagy Aytha-i Henther Benedeknek (e, a) kérésére jóváhagyólag átírja Molnos János, Zay Márton és Was Pál (a) 1577. április 19-én kelt oklevelét (94. sz.) [a kérelmező és Nagy Aythay Zanizlo Bálint által bizonyos Sepsy széki jószágok felől tett cseréről]. (III, f. 91^r–92^v)

292. 1583. július 2. (Albae Iuliae, II. Iulii) Nagy Aytha-i Henther Benedek (e, a) kérésére jóváhagyólag átírja Nagy Beőleőn-i Tatar Benedek (pr, a) 1573. január 6-án kelt (75. sz.), valamint [Chiky Somlyay Ambrus pap] 1582. november 8-án kelt oklevelét (168. sz.), melyekkel Tatar Benedek és Antal (pr, a) Fel Beőleőn-i (Sepsy sz) Tatar molna nevű telküket vagy puszta malomhelyüket (fundum ipsorum seu locum molendini deserti) 40 Ft-ért örökre eladták Henther Benedeknek, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 92^v–93^v)

293. 1583. július 3. (Albae Iuliae, III. Iulii) Oztopan-i Pernezy Pál (e) officialisának: Thatay/Tatay Mátyásnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1583. április 17-én kelt saját oklevelét (202. sz.) arról, hogy Zekely másként Adorian György (n, a) a kérelmezőt fiává fogadta, illetve Keovesd-en levő nemesi vagy lófői udvarházát neki adományozta. (III, f. 76^f–77^f)

294. 1583. július 4. (Albae Iuliae, IV. Iulii) Koztha Mihai, Ztoyka, Petrasko[!] és néhai Nykora Abraham/Abram özvegye: Ana Maczesd-i nemesek kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Feyerwiz-i Feyerwizy Dionisie (e) és Bagye Zthoika (e) vajdai emberek 1573. április 14-én kelt jelentését (77. sz.) a kérlemezőknek, valamint Macesd-i néhai Jankwl Petrunak és Nykora Dan-nak a Macesd-i részbirtokba és a Sy/Syl nevű (Huniad vm) kaszálóba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 77^f–80^v)

295. 1583. július 4. (Albae Iuliae, IV. Iulii) Oztopan-i Pernezy Pálnak (e), a Gialu-i vár praefectusának kérésére jóváhagyólag átírja 1583. január 11-én kelt saját oklevelét (177. sz.) Markod-i néhai Varady Pál (e) és felesége: Zeoreny Anna Kisfalud-i (Maros sz) malmanak megvásárlásáról. (III, f. 84^v–86^f)

296. 1583. július 4. (IV. Iulii) Nehez András (n) [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Bodoghazzony uczaia-ban – Pathkos János (pr) és Olah Bertalan (pr) házának szomszédságában – levő házát minden adó, tized, beszállásolás és paraszti szolgálat terhe alól élete végéig mentesíti. (III, f. 94^f)

Kivonatos bejegyzés.

297. 1583. július 5. (Albae Iuliae, V. Iulii) Néhai Somlio-i Bathori Kristófnak, majd neki főként a Portán teljesített szolgálatai jutalmául Thewis-i Racz Péter (e) udvari familiárisnak adományozza élete végéig haszonvételeivel, tartozékaival és jövedelmeivel együtt azt a Thwis (in cottu AlbTr) mezővárosban levő, a Theowis vyze nevű patakra épült kétkerekű malmot, amely azelőtt a Theowis-i szerzetesek kolostorához (ad claustrum fratrum religiosorum) tartozott, de az országgyűlés határozata alapján néhai Izabella királyné és II. János király kincstárára szállott, és melyet eddig Gyulafehérvárhoz (ad Albam Iuliam) bírtak. (III, f. 80^v–81^v)

298. 1583. július 5. (Albae Iuliae, V. Iulii) A réz-, ezüst- és aranybányák művelésében neki és elődeinek teljesített szolgálatai jutalmául Felseobania-i Nemet Jánosnak (h), valamint utódainak és örököseinek adományozza visszavonásig haszonvételeivel és tartozékaival

együtt a magvaszakadt Beregzo-i Hagymas Miklósnak (m) Felseobania mezőváros Uypatak ucza-jában levő – Kys János és Zeold István házaival szomszédos – faházát, az ehhez tartozó és a mezőváros határában fekvő Grotallia nevű rétet, illetve a Thot Marthon Tava elnevezésű halastó melletti írtványt. (III, f. 90^v–91^r)

299. 1583. július 5. (Varadini, f. VI. p. Visit. virg. Mariae) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Mezged-i néhai Vaivoda Vasile özvegye: Bodogh Katalin, másfelől pedig Zentfalwa-i néhai Nagy István (e) özvegye: Bachy Fruzsina és fia: János előttük megjelenvén, az utóbbi kettő az alábbi bevallást tette: Jóllehet Bodogh Katalin említett Nagy János anyai ági rokonaként annak Vaydafalwa nevű (Belenies districtus, Bihar vm) birtokának ötödrészét megszerezte, az egészjószágra vonatkozó birtokjoguk azonban eddig kérdéses volt (eadem possessio Vaydafalwa dubio hactenus iure apud eos extiterit). Mivel azt most István lengyel király, Erdély fejedelme a királyi joggal együtt új adományként örökjogon Nagy Jánosnak adta, a köztük levő atyafiúi szeretet megtartása érdekében az említett birtok ötödrészét, mely most Katalin kezén van – amennyiben az a fenti adomány alapján Jánost vagy születendő örököseit illeti meg –, haszonvételeivel és tartozékai-val együtt 500 Ft-ért eladták Katalinnak, leányainak, illetve ezek leányági utódainak, azok hiányában pedig férfitudódaiknak és örököseiknek. Ebből az összegből az utóbbi 400 Ft-ot kifizetett, a fennmaradó 100 Ft-ot pedig néhai Nagy Istvánnak Katalin iránti bizonyos adósságába számították be. Az eladók 1000 Ft kötés terhe alatt vállalják, hogy Katalint és örököseit nem háborgatják e jószág birtokában, s egyben – a fenti új adomány alapján – őket más törvényes támadóktól is megvédik. Noha Pribek Pétert és feleségét: Annát, valamint Feltothy Istvánt és feleségét: Feoldwary Rebekát, illetve ezutáni örököseiket Nagy János magtalan halála esetén Vaydafalwa jószágban bizonyos birtokjog illetné meg, közös meg-egyezés alapján azonban Nagy Jánosnak és Bachy Fruzsínának Katalin javára tett bevallását minden pontjában jóváhagyták. (III, f. 275^r–276^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. január 23-i oklevelében (611. sz.), amely szerint papírra írt, pápens alakú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

300. 1583. július 6. (Albae Iuliae, VI. Iulii) István lengyel királynak különböző hadjárataiban teljesített szolgálatai jutalmául Chyzentmarthon-i Becz Imrének (e), Chyk, Girgio és Kazon székek királybirájának, valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adományoz Zentsimon (Chyk sz) birtokban 20 vajdai telkesjobbágyot, mégpedig Thyma Mártont, Thima Demetert, Albert Mihályt, Deak Ferencet, Kadar Gergelyt, Hollo Gergelyt, Hollo Mihályt, Bartha Benedeket, Jako Bálintot, Thamas Gáspárt, Zeoke Andrást, Geóthe Barnabás özvegyét, Geothe Benedeket, Viragh Istvánt, Viragh Sándort, Viragh Mihályt, Gergely Jánost, Marthon Gergelyt, Kowachy Benedeket és Korody Györgyöt. (III, f. 82^r–82^v)

Regeszta: Kállay 229.

301. 1583. július 6. (Albae Iuliae, VI. Iulii) Szolgálatai jutalmául Malomfalwa-i Briny Lászlónak (e), illetve utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja Giuda/Giida másként Ombozy János nevű cigányt, fiait: Mihályt és Márkot (Cynganos) többi gyer-

mekével, feleségeikkel, dolgaikkal, sátraikkal és más haszonvételeikkel együtt, akiket már eddig is birtokolt, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 86^r–86^v)

302. 1583. július 7. (Albae Iuliae, VII. Iulii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Kerezzegh-i Chaky Dénes (m) tanácsúrnak, Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival, jövedelmeivel és az ottani királyi joggal együtt Warad-nak az Ablakos nevű szőlőhegyén fekvő, Kereztien János és Warad-i Toth Péter szőlőivel szomszédos szőlőjét, amely Warad-i néhai Zabo György (c) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (III, f. 81^r–81^v)

303. 1583. július 7. (Albae Iuliae, anno et d. eodem) Chaky Dénes [várad-i] szőlőjét (302. sz.) élete végéig mentesíti a kilenced és tized fizetése alól. (III, f. 81^v)

Kivonatos bejegyzés.

304. 1583. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Koppani Orbánnak (n), az Enied-i egyház lelkeszének (pastoris) – felesége: Chyegezy Anna nevében is tett – kérésére jóváhagyólag átírja Galtho-i Versendy János, Thompahaza-i Nagy Gergely, Uyffalu-i Verthy Tamás és a Cracco-i egyház lelkesze: Fenus-i Fabricius István (n) 1583. június 25-én kelt oklevelét (286. sz.) Vezzeod-i néhai Potha János (e) özvegye: Vas Magdolna Magiar Gald-i (in cottu AlbTr) nemesi udvarházának megvásárlásáról. Ezenfelül Koppani Orbánnak, feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adja a vásárolt jószágban levő királyi jogát is. (III, f. 82^v–84^f)

305. 1583. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Menyharth Péter (e) szolgálatai jutalmául neki, valamint atyafiainak (fr): Menyhart Lászlónak, Istvánnak, Gáspárnak és Seraphinusnak (n) adományozza visszavonásig, árenda fizetése nélkül, a Soliomkeo, Uyfalw, Fodorhaza, Kowachi (Doboca vm), Dengelegh, Kechyet és Theok (in cottu Zolnok Interiori) birtokbeli részeik mindenféle tizedét, ha az évi árenda nem haladja meg a 20 Ft-ot. Megparancsolja Sombori László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, továbbá minden más illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (III, f. 84^f)

Kivonatos bejegyzésként megtalálható a f. 132^f-n, azzal a különbséggel, hogy itt Kecset és Tök birtok nem jelenik meg.

306. 1583. július 11. (Albae Iuliae, XI. Iulii) Caransebes-i néhai Olaz Constantin (e) özvegye: Floka Annoka/Ana és leányuk: Caransebes-i Giurma Anton (e) felesége: Ecaterina kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Caransebes-i Zegedy János deák (e) és Marga-i Margay György (e) vajdai emberek 1581. március 14-én kelt jelentését (147. sz.) a kérelmezők Zeoren vármegyei bizonyos részjószágaikba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 86^v–88^v)

Regesztá: Pesty: Szörény II. 42.

307. 1583. július 11. (Albae Iuliae, XI. Iulii) Bizonyítja, hogy Deche-i Dechey Mihály (e) – mivel pénzre van szüksége, hogy menyegzőjét megtarthassa, illetve a Czege-i (Thorda vm[!]) és Zenth Jacob-i (Thorda vm) zálogos részsíjóságait Boronkay László (e) udvari familiáristól visszaválthassa – Enied (in cottu AlbTr) mezőváros piacterén, Brassay Simon (c) és Pochy Gergely (c) házának szomszédságában levő kivételezett kőházát haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett 550 Ft-ért örökre eladta Enyed-i Balassy Istvánnak (n), a nagyobb cancellária íródeákjának, valamint utódainak és örökösének, az átvett 550 Ft-ról pedig elismervényt adott. — *Kancelláriai jegyzet*: Coram me Volffgango Kowachoczy cancellario. (III, f. 143^v–144^v)

Ái Báthory Zsigmond 1583. november 26-i oklevelében (400. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, paténs formájú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

308. 1583. július 16. (Albae Iuliae, XVI. Iulii) Gheonczy György (h) Debrecen-i lelkésznek (pastoris) kérésére megerősítve átírja néhai Somlio-i Bathory Kristóf 1581. május 27. előtt kelt oklevelét (152. sz.) a Debrecen-i volt hitszónok (concionatoris): néhai Melius Péter (h) özvegye: Erzsébet ama két darab szőlőjének élete végéig tartó mentesítéséről, melyeket később az özvegy bizonyos szükségei miatt örökre szőlőan eladott a kérelmezőnek. Gheonczy részére e mentesítés csak Erzsébet élete végéig érvényes. (III, f. 88^v–89^v)

Közlés: Pokoly 153–154.

309. 1583. július 16. (Albae Iuliae, XVI. Iulii) Régi szabadságaik és kiváltságaik megőrzése érdekében megengedi az Enied mezővárosban lakó, illetve a kocsi- és kerékgyártó céhhez tartozó mestereknek (magistri curripari), hogy a szomszédos falvakból és birtokokból egyetlen céhen kívüli mesternek se legyen joga – termékei elvesztésének terhe alatt – településükbe a hetivásárra kerekeket, illetve más famunkát bevinni vagy azokat máshol árusítani, kivéve az évi vásárt, továbbá régi szokásaik ellenében új munkát elkészíteni és eladni, kivéve a régiek javítását. Minden mester az erdő használata után évente egy új kereket tartozik adni szokás szerint a mindenkor Enied-i officialisnak. (III, f. 89^v–90^f)

Vö. 1626. sz.

310. 1583. július 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iulii) Szolgálati jutalmául Zawor Friedrichnek (e), a Chyk-i vasbánya praefectusának Thwis (in cottu AlbTr) mezővárosban – Zilagi Lukács (pr) és Byro Bálint (pr) házainak szomszédságában – levő, korábban már kivételezett nemesi udvarházát, melyet Barany Györgytől (n) csere útján szerzett meg, minden adó és paraszti szolgálat alól örökre szőlőan újra mentesíti és megneemesíti. Ennek fogyanatosítására utasítja a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbíráját: Thamasfalwi Miklóst és minden más illetékest. (III, f. 90^f–90^v)

311. 1583. július 20. (Albae Iuliae, XX. Iulii) Néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Lyznio-i Zekel másként Santha Bálint (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örökösének új adományként, haszonvételeivel, tartozékaival és jövedelmével együtt, örökjogon ad Lyznio (Sepsy sz) határában, a Kodor Mezeje másként Ladmocz Mezeie nevű helyen egy kaszálót, mely a Kodor Pataka és Tal

Pataka nevű patakok között, illetve a Borbat Berczy elnevezésű erdő mellett van, és az Uywzos Magassa elnevezésű dombig terjed. Ezt már elődei is birtokolták, és a kedvezményezett is a kezében tartja, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 81^v–82^r)

Keltezése javítva július 5-ről.

312. 1583. július 23. (XXIII. Iulii) Az [1583. július 4-én kelt] oklevelével (295. sz.) jóváhagyott vásárhoz adományozza a királyi jogát is. (III, f. 86^r)

Rövid bejegyzés lapszálon.

313. 1583. július 31. (Albae Iuliae, ultima d. Iulii) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének különböző hadjárataiban, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául tizedesének: Nagy másként Deak Albertnek (n) Borband-i (in cottu AlbTr) pusztatelkét – amelynek szomszédja egyfelől Igeni Lukács (pr) [telke], másfelől a Borband patak – minden adó, ugyanott levő szőlőt, illetve majorságait pedig a tized, kilenced és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ennek foganatosítására utasít minden illetékest. (III, f. 106^r–106^v)

314. 1583. augusztus 2. (Albae Iuliae, II. Augusti) Hűséges szolgálataiért Nived-i Horwat Mihály (e) udvari familiárisnak engedi át jelen oklevél keltétől számított hat évre Abramfy János (e) és Besseniey István (e) Nag' Kaggia-i (Bihar vm) részbirtokainak mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja a Varad-i vár kapitányát: Gichy Jánost (m), udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot (e), valamint a többi illetékest. (III, f. 94^r–94^v)

315. 1583. augusztus 6. (in Alba Iulia, VI. Augusti) A nemtelen szülőktől származó Lippay Dánielt, általa testvérét (fr. c): Jánost utódaikkal együtt megneemesíti, az alábbi címmert adományozva nekik. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campi medio corona auro, gemmisque et unionibus mirum in modum expolita habetur, ex qua leo fortissimus dimidia sui parte, hianti ore et frendenti similis sese exserens, dextro pede bicipitem ensem vibrare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam diadema regium priori simile contegit, latera autem scuti taeniae sive lemnisci pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 112^v)

Kivonatos bejegyzés.

316. 1583. augusztus 7. (Albae Iuliae, VII. Augusti) Könnyíteni akarván Amadefalwa-i Anthal Pál (e, a) ínséges helyzetén, melybe az elmúlt időkben jutott, neki, valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 16 vajdai jobbágytelket, mégpedig kilencet Amadefalwa-n, melyeken Santha Lucia, Lazlo Péter, Thanko Mátyás özvegye, Madaraz János, Chiata Ferenc, Thanko Tamás özvegye, Balinth Barabás, Madaras György, Zaz Simon lakik, hatot Rakos-on, melyeken Gal Antal, Both György, Chiazar Péter, Thunta Balázs, Thunta György, Miklos Máté lakik, egyet pedig Borsowa-n (Chik sz), melyen Gyeorgy Péter lakik. (III, f. 95^r–95^v)

317. 1583. augusztus 8. (Albae Iuliae, VIII. Augusti) Grison Jacopo (g) és Marconio Rocco (g) olaszok (Italis) támogatására – mivel a bizonyos feltételekkel nekik művelésre átengedett, Lapos (in cottu Zolnok Interiori) tartozékaiban levő ezüstbányákból csak a jobbágyok munkaerejének felhasználásával tudnak megfelelő jövedelemre szert tenni –, főként pedig azért, hogy a kincstár bevételeit ne érje veszteség, a bányákkal szomszédos Olah Lapos-i vajdai birtokot haszonvételeivel és tartozékaival együtt, jelen oklevél keltétől számított egy évre 500 tallérban leköti és bérbe adja (inscribendam et locandam duximus) nekik azzal a feltétellel, hogy az összeget két részletben, 1584. április 24-én (d. s. Georgii), valamint augusztus 1-jén (I. Augusti) befizetik a kincstárba, a jobbágyokat mértéktelen szolgáltatásokkal nem terhelik, helyzetükön nem változtatnak, a szokásos adóval megelégednek, az év leteltével pedig a jószágot, illetve a jobbágyokat teljes számban visszaadják a vajdának, továbbá a bányákból nyert ezüstöt hiánytalanul beadják a kincstárba (in nostrum aerarium), mégpedig márkánként kilenc Ft-ért. (III, f. 94^v–95^r)

Regeszta: Kádár–Tagányi V. 32.

318. 1583. augusztus 8. (Albae Iuliae, VIII. Augusti) Warad-i Kys Boldizsárnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkereső 1577. január 28-án kelt oklevelét (88. sz.) Pispöky-i Zombory Ferenc (n) Varad-i házának megvételéről. Ezenfelül néhai Somlío-i Bathori Kristófnak, majd neki teljesített szolgálataiért Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adja a vásárolt házban levő királyi jogát is. (III, f. 95^v–96^v)

319. 1583. augusztus 10. (Albae Iuliae, X. Augusti) Kodor-i Korody Istvánnak (n), az Uywar-i vár gyalogosai tizedesének (decurio peditum) Akna (in cottu Zolnok Interiori) mezővárosban levő – Zabo Lázár (pr) és Theoreok Mátyás (pr) házaival szomszédos – házát minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól élete végéig mentesíti azzal a feltétellel, hogy zsold ellenében a gyalogpuskások között, vagy – ha otthon maradna – szabados gyalogként (in numerum ... peditum libertinorum annumeretur) szükség esetén fegyverekkel jól felszerelve a vajdának és utódainak tartozik szolgálni. (III, f. 96^v–97^r)

Kivonatos bejegyzés.

320. 1583. augusztus 11. (Albae Iuliae, XI. Augusti) Hűséges szolgálatai jutalmául Olahkochiárd-i Mohay Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt a Moha-i (in cottu AlbTr) részjószág és nemesi udvarház kétharmadát, melyek Hwzthy néhai Nagy Péter (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárba. (III, f. 99^f–99^v)

321. 1583. augusztus 12. (Albae Iuliae, XII. Augusti) Alpar-i néhai Zemere Sebestyén (e) özvegyének: Bornemizza Annának és fiának: Zsigmondnak kérésére megerősítve átírja Zemere Sebestyén 1583. május 28-án kelt végrendeletét (229. sz.). (III, f. 97^r–99^f)

322. 1583. augusztus 13. (Albae Iuliae, XIII. Augusti) Alpar-i néhai Zemere Sebestyénnek (e) fejedelmi elődei részére és neki teljesített eddigi, illetve fiának: Zsigmondnak jövőbeli szolgálatai jutalmául az utóbbinak adományozza élete végéig a Fwred, Alpar és Tepe

nevű birtokainak mindenféle tizedét, valamint a Varad-i és Alpar-i (Bihar vm) szőlőhegyeken levő négy darab szőlője után fizetendő kilencedet és tizedet. Ennek foganatosítására utasítja Gyczy Jánost (m), a Warad-i vár kapitányát és minden más illetékest. (III, f. 99^v–100^r)

323. 1583. augusztus 15. (Albae Iuliae, XV. Augusti) Ziget-i Bernath Simont (n), általa feleségét: Zeóleósy Zsófiát, fiait: Mátét, Györgyöt, Mihályt és leányát: Annát megneemesíti. (III, f. 102^r)

Kivonatos bejegyzés.

324. 1583. augusztus 15. (Albae Iuliae, XV. Augusti) Zentlazlo-i néhai Kamuthy Balázs (e) által fejedelmi elődeinek teljesített szolgálatai jutalmaként özvegyének: Zentgeorgy Erzsébetnek adományozza élete végéig a Draagh, Myko (Doboca vm), Zentlazlo (Colos vm) és Magiar Orbo nevű (in cottu Albensi) birtokainak mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja Sombory Lászlót (m), az erdélyi tizedek bérlőjét és minden más illetékest. (III, f. 129^r–129^v)

325. 1583. augusztus 16. (Albae Iuliae, XVI. Augusti) Részint az ország jövedelmeiről akarván gondoskodni, részint szolgálatai jutalmául megengedi Zarand vármegye ispánjának: Zalanczy Lászlónak (e), hogy a Haczegan, Bukurest és Trezthie nevű (Zarand vm) birtokaiban bárhol épített érczúzó malmát (contusorium minerale) [használja], és saját aranybányáit a maga költségén művelje, a kitermelt aranynak szokás szerint a szebeni pénzverő[kamarához] (ad coementum nostrum Cibiniensem) való szállítása feltételével. Ennek foganatosítására utasítja Giarmathy Gergely deák (e) főaranybevéltőt (supremus auricampsor) és hivatali utódait. (III, f. 99^r)

326. 1583. augusztus 18. (Albae Iuliae, XVIII. Augusti) Heasfalwa-i néhai Heasfalwy Pál (e) szolgálatai jutalmául, illetve kiskorú leányainak: Annának, Borbálának és Katalinnak árvasága miatt nekik, valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Heasfalwa-i (in cottu Albensi) és Sard-i (Kikelleő vm) részjószágaikat, illetve a Heasfalwa-i nemesi udvarházukat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 100^r–100^v)

327. 1583. augusztus 23. (Albae Iuliae, XXIII. Augusti) Grison Jacopónak (e) és Marconio Roccónak (e) évenként 1000 darab [kő]sót utal ki a Des-i [sól]kamarából a Lapos-i bányájuk kitermelésének elősegítésére (pro subsidio) addig, amíg a bányát művelik. (III, f. 102^r)

Kivonatos bejegyzés.

328. 1583. augusztus 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Augusti) Hűséges szolgálatai jutalmául Bachy Mártont (n) megneemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo lupus umbilicotenens emiens, infantem nudum deglutire conspicitur. (III, f. 221^r–221^v)

Kivonatos bejegyzés.

329. 1583. augusztus 31. (Albae Iuliae, ultima [d.] Augusti) Belenies-i Chyomay Péter deák (n) szolgálataiért feleségétől: néhai Fruzsínától (n) született kiskorú leányának: Fruzsínának, valamint utódainak és örököseinek, magszakadása esetén pedig említett apjának, illetve utódainak új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Belenies mezővárosban (Belenies districtus, Bihor vm) – néhai Baxa Boldizsár özvegye és Marich Gergely házának szomszédságában – levő nemesi házat, amelyet a gyermek Fruzsina elődei is birtokoltak, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 102^r–102^v)

330. 1583. augusztus 31. (Albae Iuliae, XXXI. Augusti) Thorni Tamás (e), Caransebes és Lugas districtusok bánja kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Jo Istvánnak (e) és Coloswari Bálintnak (e), néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda kancelláriája íródeákjainak 1579. március 21-én kelt jelentését (118. sz.) a kérelmezőnek bizonyos Fehér (AlbTr) vármegyei jószágokba és a bennük levő királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 114^r–116^v)

331. 1583. szeptember 1. (Albae Iuliae, I. Septembris) Kraznay Pál deáknak (e), a Thelegd-i vár (castri) udvarbírájának kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkeresőinek 1580. április 28-án kelt oklevelét (132. sz.) néhai Thelegdi Miklósnak (m) Thelegd-i (Bihor vm) két pusztá jobbágytelkét illetően a kérelmező javára tett adományáról, a maga részéről pedig szolgálataiért Pál deáknak, valamint utódainak és örököseinek adja e jószágokban levő királyi jogát is. (III, f. 154^r–155^v)

332. [1583. szeptember 1. Bizonyítja, hogy egyfelől Uzon-i Beldi János (e), másfelől Brasso város, Prasmar mezőváros és a Barcza-i kerület közössége között Boza föld kapcsán régóta folyó pereskedés megszüntetésére] kiküldött Pettrythievytt Horvat Kozma, [Fogaras vára praefectura], [Abosfalva-i] Radwanczy Márton ítélmester, Zenthegyed-i [Somlói] Gergely deák fiscalis director, továbbá Gerend-i János, [Keoreospatak-i] Kalnaki Bálint és Zoltay János, a vajdai ítélőszék esküdt ülnökei a szomszédok és határosok jelenlétében Boza földet felosztották és a határokat a következőképpen állapították meg: — *Határleírás:* In primis incipiendo a fossato Zekeres arok ac recta ad rivulum Kys Bozza vize vocatum eundo atque hinc penes eundem rivulum semper descendendo usque ad locum ubi idem rivulus Kys Bozza in fluvium Nagy Bozza influit. Ab hinc penes decursum fluvii Nagy Bozza ad iactum unius sagittae descendendo atque dehinc eundem fluvii Nagy Bozza transeundo et versus occidentem flectendo et usque ad antiquam ripam eiusdem fluminis eundo prima meta terrea nova in margine eiusdem ripae erecta. Inde iterum procedendo ac recta ad occidentem versus quendam rivulum Kis Sarmany pataka tendendo ferme in medietate campi Bozza secunda meta nova terrea constructa est. Exinde autem ad occidentem progrediendo ac ad rivulum praescriptum Kis Sarman pataka vocatum pertingendo in acie monticuli penes vallem Kys Sarman pataka tertia meta terrea posita. In penes eundem rivulum Kys Zarman pataka in valle iter continuando versus occidentem in margine sylvae et rivuli in latere montis Kys Zarman existenti quarta meta terrea facta. Abinde mox flectendo et per eundem montem Kys Zarman in margine sylvae versus orientem ascendendo in cacumine eiusdem montis quinta meta terrea erecta. Exinde in planicie eiusdem montis versus orientem progrediendo atque declinando in acie praetacti

montis Kys Zarmany orozattia vocati sexta meta terrea coadunata. Inde recta parvo spatio descendendo in latere eiusdem montis septima meta terrea cumulata. Dehinc vero versus septentrionem in latere eiusdem montis tendendo ac ad fontem Kys Zarman kuttia pertingendo eundem fontem pro octava meta reliquerunt. Inde ad radicem montis descendendo versus fluvium Eghepataka in margine arborum alnorum vulgo Egerffak nuncupatarum progrediendo in radice cuiusdam monticuli pensilis penes quendam locum coenosum Egeseleye vocatum nona meta terrea aggregata. De hinc ultra iactum lapidis recta in planicie procedendo inter terras quasdam arabiles decima meta terrea elevata. Ab hinc ad ripam fluvii Egerpatak directe versus occidentem tendendo in margine ripae eiusdem fluvii undecima meta terrea erecta. Tandemque metae in ipso fluvio Egerpatak decursuque eiusdem descendendo territorio possessionis Bukfalva terminando adiungerentur. Quae quidem metae ad partem meridionalem progrediendo et ad Deblen mezeye perveniendo usque ad inferiorem finem Kigios mezeye ubi penes quoddam fossatum illa meta terrea quam circumspexit quondam Lucas Kys iudex coeterique iurati cives praedictae civitatis nostrae Brassoviensis ac incolae oppidi praenominati Prasmar cum egregio quondam Paulo Beldi ex partium voluntate erexissent apparet. Hinc revertendo ad Nagy Zarmani mezeye quae alias Hadyu[as] nominatur usque ad alpem Tatara Zaza et fines alpium Transalpinarum, omnino a parte meridionali existentem, particulam praescripti campi Bozza egregio Joanni Beldi de Uzon ipsiusque haeredibus et posteritatibus universis iure perpetuo, per annotatos commissarios nostros utendam et possidendam, relictam atque commissam distinguerent atque separarent. Ab hac vero parte erectionis praescriptarum metarum ad plagam septentrionalem tenedendo, a parte septentrionali omnino praenaratis iudici et iuratis civibus, universis incolis et inhabitatoribus praedictorum civitatis nostrae Brassoviensis et oppidi Prasmariensis districtusque Barcensis ipsorumque successoribus universis in perpetuum tenendam et possidendam reliquissent et comississent. (V, f. 3^v–4^v)

Tartalmi említés Báthory Zsigmond 1590. február 1. előtt kelt oklevelében (1185. sz). Teljes szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: IV. protocollum, p. 360–367. A kiegészítéseket ez alapján végeztük. □ Regeszta: Orbán: Székelyföld VI. 83. — Binder 18–19.

333. 1583. szeptember 3. (Albae Iuliae, III. Septembris) Szolgálati jutalmául Zentiwan-i Salomon Tamást (n, a), általa testvéreit (fr. c): Balázst és Gergelyt utódaikkal együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Zentiwan-i (Sepsy sz) házukat – Theoreok Ferenc (a) és Borosniay Máté (a) házának szomszédságában – minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja a Varhegy-i vár kapitányát, Sepsy szék királybíráját: Oztopan-i Pernezy Istvánt, valamint a többi illetékest. (III, f. 102^v–103^v)

334. 1583. szeptember 3. (Albae Iuliae, III. Septembris) Coloswary Gábor deáknak (e), a Dees-i sókamara praefectusának kérésére jóváhagyólag átírja 1582. április 2-án kelt saját oklevelét (159. sz.) a kérelmezőnek Bothaza-i néhai Bodony Gergely (e) fiával: Györggyel (n) tett birtokcseréjéről. Egyidejűleg néhai Somlio-i Bathori Kristófnak, majd neki főként e

tisztségében teljesített szolgálataiért Gábor deáknak, valamint utódainak és örököseinek adja a cserével szerzett javakban levő királyi jogát is. (III, f. 103^v–105^f)

Vö. 749. sz.

335. 1583. szeptember 3. (Albae Iuliae, III. Septembris) Hűséges szolgálataiért szakács-mesterét (magister coquus): Kwssaly-i Herczegh Pétert (n) megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer rubeo indutus amictu, succinctorio alligato avem phasianum manu sinistra pedibus apprehensum, dextra vero cultrum ad enecandam eam avem tenere conspicitur. (III, f. 105^r–105^v)

Kivonatos bejegyzés. ↑ Regesztá: Siebmacher 168 (címerképpel).

336. 1583. szeptember 5. (Albae Iuliae, V. Septembris) Szolgálataik jutalmaként Foris Albert és János (n, a) Agiaghfalwa-i lóföknak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat az Agyaghfalwa-i és Beőgeőz-i (Udwarhely sz) lófői udvarházaikat és székely örökségeiket, amelyeket már elődeik is birtokoltak, csak oklevelekkel nem rendelkeznek róluk. (III, f. 105^v–106^r)

337. 1583. szeptember 5. (Albae Iuliae, V. Septembris) Mallendorffius Johannes (h) felsőapoldi (Apoldiae Superioris) (Zeredaheli sz) és Eychorn Peter (h) Riho-i (Sabes sz) lelkészek – a Sabes-i és Zeredaheli-i káptalan tagjainak nevében is előadott – panaszára, miszerint néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda 1580. évi rendelkezése (142. sz.) ellenében e két szék lakosai makacsságból vagy előljáróik (magistratus) biztatására a gabonatizedet továbbra is kévében, nem kalangyában fizetik, ezért részint kérésükre, részint mivel apja rendelkezéseit nem kívánja érvényteleníteni, de okát sem látja a lakosok engedetlenségének, megparancsolja a két szék király- és székbíráinak, esküdt seniorainak és minden más illetékesnek, hogy a lelkészeket a tizedszedésben ezután ne akadályozzák, a lakosokat pedig a tized kalangyában való beadására kötelezzék. (III, f. 106^v–107^r)

Keltezetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 109^v–110^r.

338. 1583. szeptember 10. (Albae Iuliae, X. Septembris) Szolgálatai jutalmául Vezzeod-i Chyeffey Kristófnak (e) adományozza visszavonásig a Vezzeod-i (in cottu Albensi) részbirtoka tizedének quartáját. (III, f. 123^v)

Kivonatos bejegyzés.

339. 1583. szeptember 12. (in Abosffalwa, f. V. p. Nat. Mariae virg.) Bizonyítja, hogy egyfelől Des-i sókamarájának praefectusa: Coloswar-i Gábor deák, másfelől pedig Chietnya-i Vukyttyewytt János (e), jöllehet korábban a Thoffalwa és Chyeyd nevű (Maros sz) birtok területén lévő bizonyos szántóföldek, rétek, kaszálók és erdők ellentmondó eltiltása miatt törvényszékén mindkét fél pert indított, most – részint Fogaras várának

praefectusa: Petrytyewytt Horwat Kosma és a vajda jövedelmeinek kezelője (administra-toris proventuum nostrorum): Zentlazlo-i Syger János (e) közbenjárására, részint a kétes ki-menetelű per befejezése, valamint a békés szomszédság érdekében – az alábbi örökérvényű szerződést kötik kölcsönös szavatosság vállalása mellett: Vukytyewytt János Thofalwa-i Zekely Rez nevű prédiát haszonvételeivel és tartozékaival együtt adja Gábor deáknak, aki viszont Chyejd birtok területén lévő valamennyi szántóföldjét, kaszálóját, réjtjét és erde-jét engedi át cserébe, és még 132 Ft-ot is ad értékkülönbözet címén. Megegyeznek továbbá abban, hogy amikor Thoffalwa birtok területének a felső részén fekvő, és Gábor deák által most először újjáépített és töltéssel ellátott halastavat vízzel feltöltik, akkor az a halastó vé-gén – Chyejd birtok területén – lévő hídig kiterjedhessen, a vízállást és a tavat körülvevő réteket és kaszálókat pedig Gábor deák a saját hasznára fordíthatja (piscina ... per ipsum Gabrielem litteratum nunc primum reaedificata et aggere completa, dum aqua replebitur, usque ad pontem in fine eiusdem piscinae et in territorio praescripto possessionis Chyejd adiacentem libere semper extendi, foenetaque et prata eidem paludi atque piscinae ex utraque parte circumiacentes idem Gabriel litteratus ad usum suum convertere possit) úgy, hogy a közút ezután is jelenlegi állapotában maradjon. Ha a töltés magassága miatt a tó egészen a hídig kiterjedne (quod si propter aggeris altitudinem contingerit piscinam usque praetactum pontem extendi et aqua repletur), akkor Gábor deák a híd felét, valahányszor az megsérül, köteles lesz kijavítani és évenként újjáépíteni. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Lecta. (IV, p. 16–17)

Ái Báthory Zsigmond 1588. június 1-i oklevelében (748. sz.), amely szerint papírra írt pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírói pecsétjével erősítették meg.

340. [1583. szeptember 13. előtt] Belyniessy Márton deák – Belynessy János és László vajdák, valamint Korody István Belynessy-i vicispán nemes személyek segítségével – megegyezésre jutott Belynes várossal annak határában levő Petraz falu miatti viszályukban az alábbi feltételek mellett: Illyes házát, Hotestok-ot, Twrko Zthan-t és Dringa Estok-ot, mind-egyiket „keozeossewel”, valamint Sypos Demetert örökségével együtt átadja a városnak. Márton deák jobbágysai a város erdejét továbbra is a megszokott módon, az innenső Petraz-iak pedig a Belynessy-i bíró engedélye alapján használják. Ha jobbágysait az erdőbíró enge-dély nélkül az erdőn találja, a korábbi szokásnak megfelelően ítélkezzen fölöttük. A fentiek megtartását a maga, illetve öccse: Ferenc deák nevében 2000 Ft terhe alatt vállalja. (IV, p. 119–120)

Ái a várad-i hiteleshely 1583. szeptember 13-i oklevelében (341. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, ma-gyar nyelvű eredetijét Márton deák zöld viaszpecsétje és aláírása erősítette meg.

341. 1583. szeptember 13. (Varadini, f. VI. p. Nat. Mariae virg.) A Varad-i hiteleshely le-vélkeresői Zarka Péter (c) és Hegedeos Boldizsár (c) Belynyes-i esküdteknek – a mezővá-ros lakói nevében is tett – kérésére átírják Belyniessy/Belynies-i Márton deák (e) oklevelét (340. sz.) [az utóbbinak Belényes mezővárossal kötött egyezségéről]. (IV, p. 119–120)

Ái Báthory Zsigmond 1588. augusztus 29-i oklevelében (802. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a rányomott káptalani pecsét erősítette meg.

342. 1583. szeptember 17. (Albae Iuliae, XVII. Septembris) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének különböző hadjárataiban, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául, illetve ínséges helyzetére való tekintetből, melybe az utóbbi időben jutott, Wochiarchy/Vochiarczy-i Feyer Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adományoz Also Olahfalw-n (Udwarhely sz) két népes, melyeken Mathe János és Mathe András lakik, illetve két pusztá jobbágytelket, melyeken korábban Vayda István és Pether István lakott. (III, f. 108^v–109^r)

343. 1583. szeptember 19. (Albae Iuliae, XIX. Septembris) Szolgálataik jutalmául Fiathfalwa-i néhai Gereb Benedek (e, a) fiainak: Boldizsárnak, Györgynek és Benedeknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Felek-i és Zederies-i (in cottu Albensi) részbirtokaikat, amelyeket őseik is birtokoltak, csak oklevelekkel nem rendelkeznek róluk. (III, f. 109^r–109^v)

344. 1583. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Megbízva hűségében és az ügyintézéshez szükséges ismereteiben, Ebesffalwa-i Apaffy Gergely (m) tanácsúrnak adományozza visszavonásig a Kwkelleő vármegyei megüresedett ispáni tisztséget, melyet eddig fia: néhai Apaffy Lénárd (m) viselt. Apaffy köteles lesz a hivatali esküt letenni, e tisztségében a vajdát hűséggel szolgálni, parancsait végrehajtani, az adót igazgatni, bárkinek jogait és kiváltságait megvédeni. Megparancsolja Kwkelleő vármegye minden nemesének, hogy ismerjék el Appafy-t törvényes ispánjuknak, az ő és alispánjai bíráskodását tartsák tiszteltben, és mindenben engedelmeskedjenek neki. (III, f. 109^v–110^r)

345. 1583. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Szolgálataik jutalmául Rakos-i Both János tizedes (decurio), Rakos-i Kowachy Bertalan és Zentgeorgy-i Vatha Gergely (pr, a) községelyleket a Chyk széki gyalogosok sorába emeli, házaikat pedig – a szék többi gyalogosára is érvényes feltételek mellett – minden adó, tized és közszolgálat terhe alól mentesíti. (III, f. 110^r)

Kivonatos bejegyzés.

346. 1583. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) [Báthory István] lengyel királynak és neki teljesített szolgálatai jutalmául Zetelaka-i Nagy Imrének (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Zetelaka-i (Udwarhely sz) birtok határában vagy szélén, a település templomával átellenben fekvő, nyugatról észak fele húzódó Nagymal nevű telket vagy prédiomot (fundum seu praedium Nagymal appellatum, in territorio seu iuxta latus possessionis Zetelaka vocata ... a parte occidentali vergentem in septentrionem, e regione ecclesiae eiusdem possessionis habitum), amelynek határaiként Banffylosonczy Farkas (m), az Wdwarhely-i korábbi várkapitány a Bereczkpataka és Zentegyhazpataka nevű patakokat jelölte ki. (III, f. 110^r–110^v)

347. [1583. szeptember 21. előtt] Gezty Ferenc (m) tanácsúr és kapitány a Dewa-i várhoz tartozó Kaian, Kyskaian, Farnadya, Keofalw, Hozzwliget, Zelistor és Besan (Huniad vm)

birtokbeli részjóságokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 500 Ft-on leköti (inscripsisse) familiárisának: Bokry Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 142^r–142^v)

Említés Báthory Zsigmond 1583. szeptember 21-i oklevelében (349. sz.). □ Regeszta: Veress: Geszthy 8.

348. 1583. szeptember 21. (Albae Iuliae, XXI. Septembris) Thorda-i Zolthay Jánosnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének kérésére jóváhagyólag átírja néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda 1577. március 13-án kelt oklevelét (91. sz.) arról, hogy néhai Feyerwary Ambrus (e) Simonthelke nevű (Doboca vm) birtokát a kérelmezőre hagyta, a maga részéről pedig főként tisztségében teljesített szolgálataiért Zoltay Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja a jóságban levő királyi jogát is. (III, f. 122^r–123^v)

349. 1583. szeptember 21. (Albae Iuliae, XXI. Septembris) Jóváhagyását adja Gezty Ferenc (m) okleveléhez (347. sz.), mellyel Huniad vármegyében bizonyos jóságokat lekötött familiárisának: Bokry Jánosnak (e). (III, f. 142^r–142^v)

Kivonatos bejegyzés.

350. 1583. szeptember 22. (Albae Iuliae, XXII. Septembris) Néhai apjának: Somlio-i Bathori Kristóf vajdának és néhai anyjának: Bochykay Erzsébetnek több éven át teljesített szolgálatai jutalmául, István lengyel király, Erdély fejedelme hozzájárulásával Varad-i Lenchies Györgyöt (e) arról biztosítja, hogy amint jóságok bármilyen címen a kincstárra szállnak, azokból 16 vagy 20 jobbágytelket örökjogon neki fog adományozni. (III, f. 110^v–111^r)

351. 1583. szeptember 23. (Albae Iuliae, XXIII. Septembris) Gezty Ferenc (m) tanácsúr és kapitány familiárisának: Gergochy/Gergöch Mihálynak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Gezty Ferenc 1583. június 1-jén kelt oklevelét (235. sz.) arról, hogy bizonyos Huniad vármegyei javait átengedte a kérelmezőnek. (III, f. 141^r–142^r)

Regeszta: Veress: Geszthy 8.

352. 1583. szeptember 25. (Albae Iuliae, XXV. Septembris) Néhai Bodo Bernárd (n) és Theóreók Erzsébet fiai: Miklós, Mátyás és Mihály szolgálataiért nekik, említett anyjuknak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Karathna-i és Peseolneok-i (in cottu Albensi) részbirtokaikat, Karatna-i nemesi udvarházukat, illetve a bennük lévő királyi jogot, továbbá a Dalnok-i és Altoria-i (Kizdy sz) székely örökségeiket, melyeket elődeik is birtokoltak, csak oklevelekkel nem rendelkeznek róluk. (III, f. 111^r–111^v)

353. 1583. szeptember 25. (Albae Iuliae, XXV. Septembris) Szolgálataik jutalmául a lófő rendű szülőktől származó Liznio-i Fabian Györgyöt (n, a) és testvérét (fr. c): Lászlót (n, a) utódaikkal együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mel-

lett. Ezenfelül Liznio-n (Sepsy sz) levő – Fabian Balázs és Damo János (a) házával szomszédos – apai házukat, és a házhoz tartozó székely örökségeiket minden adó, tized és paraszti szolgálat alól örökre mentesíti. Megparancsolja a Warhegy-i vár kapitányának és a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 145^r–145^v)

354. 1583. szeptember 26. (Albae Iuliae, XXVI. Septembris) Szolgálataik jutalmául Vayda Johann (p, c) szebeni (Cibiniensis) polgármesternek és Sywegh Albert (p, c) szebeni királybírónak adományozza visszavonásig az Alsó Meges széki (in sede Meges Inferiori) Kys Ekemezeó nevű birtok terményei tizedének quartáját. (III, f. 112^v)

Kivonatos bejegyzés.

355. 1583. szeptember 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Septembris) Néhai Bathori Kristófnak, továbbá István lengyel királynak, Erdély fejedelmének különböző hadjárataiban, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Jenlaka-i Demeter Istvánt (n, a), az Udwarhely széki gyalogpuskások korábbi tizedesét, általa testvérét (fr. c): Mihályt utódaikkal együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzssal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Jenlaka-n (Udwarhely sz) levő házaikat, melyek közül egyik Georgyffy István és Vas László, a másik pedig ugyanazon Vas László és Galffy Péter (a) házaival szomszédos, minden adó, tized és paraszti szolgálat alól örökre mentesíti. Ennek foganatósítására utasítja az Udwarhely-i vár praefectusát: Bodoni Balázst és minden más illetékest. (III, f. 111^v–112^v)

356. 1583. szeptember 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Septembris) Swgeöd-ön (Chik sz) lakó Alberth Balázst és Alberth Istvánt (n, a) a közszékelyek sorából kiemelve utódaikkal együtt lőfősíti a kötelező hadiszolgálat feltétele mellett, ugyanott – Gere István (pr) és Orban György (pr) házának szomszédságában – levő házukat pedig minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. (III, f. 117^r–117^v)

Kivonatos bejegyzés.

357. 1583. szeptember 29. (in Alba Iulia, XXIX. Septembris) A szebeni (Cibiniensis) polgármester, bírák és esküdt polgárok kérésére átírja Mátyás király 1487. április 8-án kelt oklevelét (24. sz) a Szeben széki cigányok kiváltságairól és adómentességéről, és megerősíti az abban foglaltakat a cigányok részére. (III, f. 116^r–117^r)

358. 1583. október 1. (Albae Iuliae, I. Octobris) A hajdani magyar királyoknak és fejedelmeknek, majd neki teljesített hűséges szolgálataikért, s egyben további hűségükről is biztosítván a vajdát, Brassó (Corona) lakosainak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a királyföldi (in Solo Regio) Boza földön (in terra Boza) levő Kys Boza nevű mezőt. Ezt az ítélőmesterek, a vajdai ítélőszék esküdt ülnökei és más megbízottak, akiket ezen év augusztus 29-én (in Decoll. Ioannis bapt.) azért küldött ki Boza földére, hogy a brassói polgárok, illetve a Beldi örökösök és mások között az említett Boza föld birtokáért több éve folyó perrel a

helyszínen tárgyaljanak és döntsenek, bírói rész gyanánt zárlat alá vették és vajdai joghatóság alá rendelték (nobis sequestrarunt et ad iurisdictionem nostram pertinere pro iudicio cognoverunt). Kivételt képez a mostani adomány alól a mezőnek az a része, melyet ugyancsak augusztus 29-én a küldöttek határozata alapján Uzon-i Beldy János (e) kapott meg. (III, f. 113^r–113^v)

Regesza: Orbán: Székelyföld VI. 82–83. — Binder 18.

359. 1583. október 1. (Albae Iuliae, I. Octobris) Szolgálati jutalmaként Chikzenthgyeörgy/Zenthgyeörgy-i Kania Pált (a) a közszékelyek sorából kiemelve utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és más harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett, illetve azzal a kikötéssel is, hogy a kedvezményezett és utódai házuk és örökségeik után eddig fizetett szokásos adókat a következő összeírásig kifizetik. Ezenfelül Zenthgyeörgy-ön (Chik sz) – Kania Simon (n) és Kania Márton (n) házának szomszédságában – levő házát haszonvételeivel és tartozékai-val együtt minden adó, tized és paraszti szolgálat alól örökre mentesíti. Ezek foganatossítására utasít minden illetékest. (III, f. 121^r–121^v)

360. 1583. október 3. (Albae Iuliae, III. Octobris) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének hadjárataiban teljesített szolgálatai jutalmául a Kizdy széki Alchyernathon-ban lakó Lazlo Ferenc (pr, a) vajdai jobbágyot utódaival együtt az említett szék gyalogpuskásai közé emeli a jó karddal és puskával teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, ugyanakkor házát minden adó és paraszti szolgálat alól mentesíti. (III, f. 113^v–114^r)

Kivonatos bejegyzés.

361. 1583. október 8. (Albae Iuliae, VIII. Octobris) A szeben (Cibiniensis) széki Fenywffalwa nevű szász birtok lakosainak kérésére megerősítve átírja a szebeni előljárók 1578. július 4-én kelt oklevelét (103. sz.) bizonyos földdarab határainak megállapításáról, valamint Bwrkeós-i Gereb Tamás és András (e, n) 1578. július 6-án kelt oklevelét (107. sz.) településük egy része felől Zentmarthonhegy-i Thorma Kristóffal és Dániellel (e) kötött egyezségükről. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 117^v–120^v)

362. 1583. október 8. (Albae Iuliae, VIII. Octobris) Kishaza-i Olah Mátyás (pr) gyalogpuskás Kishaza-i (Bihar vm) házát – Kochior Péter és Galos Benedek házainak szomszédságában – minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat alól élete végéig mentesíti. (III, f. 120^v)

Kivonatos bejegyzés.

363. 1583. október 9. (Albae Iuliae, IX. Octobris) Régtől fogva teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Borband-i Kiskarady József (n) vajdai kulcsárnak (claviger), valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékai-val és a benne levő királyi joggal együtt azt a Prepostrethe nevű (in cottu AlbTr) irtványföldet (terram exstirpatitiam), amely azelőtt a [gyula]fehérvári (Albensis) préposté volt, de az 1556. no-

vember 25-i (ad Catherinae virg.), Colosvar-i országgyűlés határozata alapján más egyházi javakkal együtt a kincstárba szállott, és amely egyfelől a Zenthimreh-re vezető közút, másfelől a Borband-i lakosok csipkebokros helye (spinetum), a harmadik oldalon a Borbandiak Warhegy nevű földje, a negyedik oldalon pedig a Maros (Marusius) folyó szomszédságában fekszik. (III, f. 120^v–121^r)

Vö. ErdKirKv VII/2. 72. sz.

364. 1583. október 11. (Zaz Somboron, Zent Mihaly nap wthan masod penteken) Zekely Illyés betegágyában Horwat Miklós, Machykasy Gábor Machykas-i nemesek, illetve Vragvith András és Horwat István Kide-i nemesek előtt végrendelezik: Feleségét: Lepseny Annát Horwat Kozma, Vas György, Chyeffei János, Theke Ferenc, Gerendy János, Zekely János és más atyafiainak gondviselésére bízta. Továbbá, mivel Baxas Ferenc pénzét és egyéb marháját annak gyámjaként elköltötte, és nem akarja, hogy ez az adósság a feleségét terhelje, tartozása fejében a Zaz Sombor-on lakó Gal János és Lőrinc, Drani Balázsné és fia: Mihály, Farkas Gáspár, illetve a Lompert-on lakó Farla Ban, Farla János, Truczy Péter és Pap Kozma nevű jobbágyait házaikkal és örökségeikkel együtt leköti az említett Baxas Ferencnek, azzal a feltétellel, hogy Baxas vissza fogja adni a zálogot, amint a pénzt és javait megkapta. Régóta tartó betegségében és javainak gondozásában való támogatása viszonzásaként feleségének hagyja „kywlseo es belseo” marháit, majorságát, a házi eszközöket, illetve lakóházát, melyet a szolgálatával szerzett 832 Ft-ján, és nem jószágainak jövedelméből épített fel, azzal a kikötéssel, hogy azt tőle csak a fenti összeg kifizetése után vehetik el. Ugyancsak neki adja örökre a szolgálatával szerzett jószágát és haláláig az ősi jószágát is, amely azután atyafiaira szálljon vissza. Azt a „Felseo rezth”, melyet komája: Chyeffey János felkért a fejedelemtől az „eó Nagysaga igassagawal” együtt, de amelyet ő megvett tőle „minden igassagawal es donatioval”, örökre feleségének adja, mert az atyafiai nem illeti. (III, f. 130^v–131^r)

Ái Báthory Zsigmond 1583. november 8-i oklevelében (378. sz.), amely szerint pátens formájú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel erősítették meg.

365. 1583. október 11. (Albae Iuliae, XI. Octobris) Familiárisának: Boronkai Lászlónak (e) [István] lengyel király parancsára évenként 50 köböl búzát, valamint 100 köböl zabot utal ki Boronkay János (e) Vyzakna-i kamarás által Vyzakna mezőváros tartozékainak tizedéből. (III, f. 152^v)

Kivonatos bejegyzés.

366. 1583. október 17. (Albae Iuliae, XVII. Octobris) Hűséges szolgálataiért Harinna-i Farkas Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt az elmúlt napokban meghalt és magvaszakadt Kis Péter (e) vajdai lovászmesternek (magister agasonum) a kincstárba szállt Zenthmihalytelke-i (Colos vm) részbirtokát és nemesi udvarházát. E jószágokat, melyeket azelőtt Farkas Miklós birtokolt, István lengyel király adományozta Kis Péternek, majd a király – a vajdának bemutatott oklevelével – arról biztosította Farkas Miklóst, hogy

Kis Péter magszakadása esetén újra adományba kapja. — *Lapszálen*: Correcta est haec donatio iussu illustrissimi principis. (III, f. 121^v–122^r)

367. 1583. november 1. (in Coloswar, I. Novembris) Szolgálati jutalmaként Nagyalmas-i Eöz Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt Babon-i (Colos vm) részjóságát, amelyet elődei is birtokoltak, de a reá vontakozó oklevelei elvesztek. (III, f. 132^v)

368. 1583. november 2. (Claudiopoli, II. Novembris) István lengyel királynak teljesített szolgálatai jutalmául Osdola-n (Kyzdy sz) lakó Lenarth Pált (pr, a), akit már korábban a lengyel király gyalogjai közé soroltak, újra a Kizdi széki gyalogpuskások sorába emeli, Osdola-i házát pedig – a szék többi gyalogosára is érvényes feltételek mellett – minden adó és paraszti szolgálat alól élete végéig mentesíti. (III, f. 123^v)

Kivonatos bejegyzés.

369. 1583. november 4. (in Audiopoli, IV. Novembris) Ruzka-i Kornis Gáspár (e) Hwzth-i várkapitány, Maramarus vármegye ispánja oldalán a vajdának teljesített szolgálataiért familiárisát: Zalay Jánost (n), általa feleségét: Zaz/Szaz Zsófiát utódaikkal együtt megnevesíti, és címert adományoz nekik. Ezenfelül Zigeth (Maramaros vm) mezővárosban levő – Baniáz István és Baniáz Pál házával szomszédos – házukat minden adó és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja Kornis Gáspárnak és minden más illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius aream sive campum homo militari habitu et ornatu amictus, dextraque gladii scapulum quo accinctus est, laeva vero galeam comprahendens et gestans, tota sui parte occupat. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 123^v–125^r)

Regesza: Siebmacher 254 (címerképpel).

370. 1583. november 4. (in Coloswar, IV. Novembris) Néhai Heasfalwy János (n, a) leányának: Palos-i Chyeffey János (e) feleségének: Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehértvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1582. október 11-én kelt oklevelét (165. sz.) arról, hogy Nagybeoleon-i néhai Illiesy Kozma (n, a) özvegye: Forro Klára Sepsy széki bizonyos jószágait átengedte a kérelmezőnek. (III, f. 126^r–127^r)

371. 1583. november 5. (in Colosvar, V. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Zenthdemether-i Niuthody/Nywhody Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkal, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Pipe-i és Sakod-i (Kikelleő vm) részjóságait, amelyeket eddig is zavartalanul birtokolt, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 125^r–125^v)

372. 1583. november 5. (in Colosvar, V. Novembris) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálataikért Debreczen mezőváros lakosainak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Balmoz nevű (Zabolch vm) prédiomot a Hortobagy elnevezésű gázlóval, amelyeket már elődeik zavartalanul birtokoltak, és amelyekről legutóbb István lengyel király, Erdély fejedelme által megerősített okleveleik is megvannak, de ezek a jószágok az elmúlt zavaros időkben idegen kézre kerültek. (III, f. 125^v–126^r)

373. 1583. november 7. (in Coloswar, VII. Novembris) Résztint fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként, résztint cserébe a Chatozegn másként Zenthimreh (Chik sz) birtokbeli vásárolt részjószágáért udvara familiárisának: Zekely Mózesnek (e), általa apjának: János deáknak, öccseinek (fr. c natu minoribus): Zekely Jánosnak és Péternek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt az Wdwarhely-i várhoz tartozó Semienfalwa-i (Wdwarhely sz) vajdai rész-birtokot, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lófőket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit. (III, f. 127^v)

Közlés: SzOkl IV. 88–89. □ Regesza: Udvarhely vm 291.

374. 1583. november 7. (in Coloswar, VII. Novembris) Hűséges szolgálataiért Sepsizenthgyeörgy-i Daczo Ferencnek (e, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Sepsizenthgyeörgy, Arkos, Gidofalwa, Zemeriaazzony, Kilien, Komollo, Angyalos, Nagy Beőleön, Keőpecz, Baroth birtokbeli részjószágokat, a Sepsizenthgyeörgy-i nemesi udvarházat, a Woncz nevű prédiomot, a Beődeőhaza és Kwkeős birtokok határában levő réteket, kaszálókat és bizonyos szántóföldeket, az Orbai Eörhegy Odala és a Kodormezeie elnevezésű (Sepsi sz) mezőkön levő részeket, továbbá az Also Chemernek nevű (Orbai sz) rétet, amelyeket már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 127^v–128^r)

Közlés: SzOkl V. 136–137.

375. 1583. november 7. (Coloswarii, VII. Novembris) István lengyel királynak és neki teljesített szolgálatai jutalmául Zekely Mózes (e) udvari familiárisnak adományozza élete végéig a Keőreős nevű (Segeswar székel[!] sz) birtok bor- és gabonatedének quartáját. Ennek foganatosítására utasít minden illetékest. (III, f. 128^v)

376. 1583. november 8. (in Coloswar, VIII. Novembris) Hűséges szolgálataiért Hoggia-i/Hoggiay Lukácsnak (e, a), feleségének: Szeórchiey/Zeorchiei Annának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt nevezett Anna Kowazna-i és Keoreős-i (Orbai sz) részjószágait, amelyeket eddig is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 128^v–129^r)

377. 1583. november 8. (in Coloswar, VIII. Novembris) Szolgálatai jutalmául Olaztelek-i Kereztes Györgyöt (a) a közsékelyek sorából kiemelve utódaival együtt lófősi a jó lóval,

szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Olaztelek-en (Udwarhely sz) – Ferencz Lőrinc (pr) és Basa Márton (pr) házának szomszédságában – levő házát haszonvételeivel és tartozékaival együtt minden adó, tized és az Udwarhely-i várhoz teljesítendő szolgálat alól örökre mentesíti azzal a kikötéssel, hogy a kedvezményezett és utódai az ország törvényeinek megfelelően a portánként évente fizetendő adót a következő összeírásig kifizetik. Ezek fogyanatosítására, illetve arra utasít minden illetékest, hogy az elkövetkező összeírás után őket adófizetésre ne kényszerítsék. (III, f. 129^v–130^v)

378. 1583. november 8. (in Coloswar, VIII. Novembris) Néhai Zekely Illyés (e) özvegyének: Lepseny Annának kérésére megerősítve átírja elhunyt férje 1583. október 11-én kelt végrendeletét (364. sz.). (III, f. 130^v–131^v)

379. 1583. november 8. (in Claudiopoli, VIII. Novembris) Egri (Agriensis) néhai Zabo Gáspár (pr) fiának: Gáspárnak és özvegyének: most Retteggy István deák (c) feleségének: Annának kérésére megerősítve átírja néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda 1577. október 20-án kelt oklevelét (98. sz.). (III, f. 132^v–134^f)

380. 1583. november 10. (in Coloswar, X. Novembris) Fejedelmi elődeinek és neki főként tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául Gerend-i Gerendy Jánost (e), a vajdai ítélőszék ülnökét arról biztosítja, hogy amint Andrasfalwa-i Théoreók másként Balogh Mátyásnak (n, a) Andrasfalwa-i (Maros sz) háza, udvara és minden öröksége magszakadás okán vagy más címen a kincstárra száll, azokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örökösének fogja adományozni. (III, f. 138^f)

381. 1583. november 11. (in Coloswar, XI. Novembris) Húséges szolgálataiért Lossoncz-i Banffy Kristófnak (m), Colos vármegye ispánjának adományozza élete végéig, árenda fizetése nélkül, a Nagyfalw-i, Zawany-i és Valko-i (Crazna vm) részjóságainak bor- és gabonatizedét. Megparancsolja Ipp-i Borsolo Jánosnak, a magyarországi részek tizedbérlőjének és minden más illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (III, f. 131^v–132^f)

382. 1583. november 12. (in Coloswar, XII. Novembris) Walazuth-i Mátyás deákot (n) utódaival együtt megneemesíti, címert adományozva neki. Ezenfelül Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezőváros Warghaucza-jában levő – Warga Boldizsár (pr) és Nagy Bereck (pr) házával szomszédos – házát minden adó és paraszti szolgálat alól örökre mentesíti. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius area umbilico corona auro, gemmisque eleganter expolita, ex qua unicornis naturalibus ac vivis coloribus depictus, in altum dimidia sui parte se erigens, liliumque ore gestans conspicitur. Supra scutum galea militaris est posita, certis suis in locis deaurata, cui corona aurea proxime imminet. Coronae vero unicornis priori per omnia similis insistere cernitur. Scuti denique oras taeniae sive lemnisci diversi coloris et elegantissime variegati ambiunt et exornant. (III, f. 132^f)

Kivonatos bejegyzés. ↑ Regeszta: Siebmacher 253 (1589. évi téves keltezéssel; címerképpel).

383. 1583. november 12. (in Coloswar, XII. Novembris) Megkegyelmez Kendy János (e) servitorának: Heasfalwy Ferencnek (n), elengedve feje és – atyafiai által eddig visszaszerzett – javai elvesztését, mely büntetést 1575. július 25-én (ad Iacobi ap.) a Coloswar-i országgyűlés más lázadókkal együtt mért reá, miután említett Kendy-vel az országra támadó Bekessy Gáspár táborához csatlakozva, István lengyel király, akkor még erdélyi vajda ellen fegyvert fogott. Egyidejűleg megengedi neki, hogy öröklés vagy bármilyen más jogcímen őt és atyafiait megillető, bárhol lévő javakat és birtokjogokat – kivéve a hűtlensége miatt eladományozottakat – perrel vagy egyezségekkel és szerződésekkel szabadon visszaszerezze, de ennek fejében a vajdának hűséggel és szolgálatok végzésével tartozik. Megparancsolja az illetékeseknek, hogy e rendelkezésének megfelelően Heasfalwy-t személyében és javai-ban ne háborgassák. (III, f. 136^v–137^r)

384. 1583. november 13. (in Abrugbannia, XIII. Novembris) Tatarlaky György Abrugbania-i főbíró beteg lévén Abrugbaniay Jakab kowachy[!] „hagiott byro”, illetve Rakosy Balázs deák iskolamester, Abrugbania jegyzője előtt végrendelkezik: Veres Patak-on az ő „felseo Stampaim”[?] hat nyílföldet örökre hűgára: Virag Mátyás leányára: Annára hagy. Egyéb szerzeményeit feleségének: Pwzlok Margitnak hagyja, akit ezek birtokában senki, még atyafiai se háborgassák. (III, f. 168^r–168^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. január 6-i oklevelében (422. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel erősítették meg.

385. 1583. november 14. (Claudiopoli, XIV. Novembris) István lengyel királynak, néhai Somlío-i Bathori Kristófnak, majd neki teljesített szolgálataiért Magiárdelleó-i Horwath Ferenc (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Filetelke-i, Zenawereós-i és Kysegresteó-i (Kikelleó vm) részjóságokat, amelyeket azelőtt Koronka-i néhai Mihályfy Tamás (e) leánytestvérének (s. c): Mihályfy Fruzsínának adott, és amelyek férfiágon az említett Tamás fiára: néhai Jánosra, annak fiági magszakadásával pedig a kincstárra szállottak. (III, f. 134^v–135^r)

386. 1583. november 17. (in Coloswar, XVII. Novembris) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kochiárd-i Galfy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Rawas-i Farkas János (e) Rawas-i és Martonfalwa-i (in cottu AlbTr) részjóságait. (III, f. 134^r–134^v)

Regesza: Sz 29/1895. 797 (november 7-i hibás keltezéssel).

387. 1583. november 18. (Varadini, f. II. p. Bricci) A Warad-i levélkeresők bizonyítják, hogy Kungyantha-i Nemes Péter (n) – felesége: Margit asszony, kiskorú leányai: Petronella, Ilona, Anna, Katalin, Dorottya nevében is –, minthogy a birtok lakói által erőszakkal elfoglalt Keshaza-n (Bihar vm) lévő ősi nemesi udvarháza visszaszerzése érdekében már több alkalommal az erdélyi fejedelmekhez folyamodott, és költségei fedezésére kölcsönöket vett

fel, továbbá két leánya kiházásítására Kis Boldizsártól felvett pénzösszegért, de azért is, hogy hasznosabb javait és birtokjogait megőrizhesse, Kwngyanta-i másként Nemesgyantha-i (Bihar vm) nemesi udvarházát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, továbbá [az ugyanott – korábban zálogba adott, most pedig a kezén – levő pusztá jobbágytelkeit, szántóföldjeit és örökölt kaszálóit (prata foenilia seu haereditaria)], szintén haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, szavatosság vállalása mellett 230 Ft-ért, egy ”gyermeklo”-nak mondott lóért, két köből búzáért, valamint ama perének lefolytatásáért, melyet Nemes Péter Zabo Péter (pr) felesége: Krisztina (n) ellen indított, örökre eladta Kis Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 177^r–177^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. február 4-i oklevelében (439. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkal erősítették meg. — Átirata megtalálható Báthory Zsigmond 1585. február 25-i oklevelében is, vö. 630. sz., de a fenti kivonatban zárójelbe tett szövegrész ez esetben hiányzik.

388. 1583. november 19. (in Coloswar, XIX. Novembris) Abosfalwa-i Radwanczy Márton (e) ítélőmesternek kérésére jóváhagyólag átírja néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda 1580. november 4-én kelt oklevelét (137. sz.) Nagyfalw-i néhai Banfylossonczy Györgynek (m) Kis Saros-i (Kykelleo vm) részjóságát illetően a kérelmező javára tett adományáról. Ezenfelül Bathori Kristófnak, majd neki teljesített szolgálataiért Radwanczy Mártonnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (III, f. 135^r–136^v)

389. 1583. november 19. (in Coloswar, XIX. Novembris) Néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki secretariusként is (officio etiam secretarius) teljesített szolgálatai jutalmául konyhamesterének (magistri culinae nostrae): Jo Istvánnak (e) Sard (in cottu AlbTr) mezőváros piacterén lévő – egyfelől néhai Vargha György özvegyének házával, másfelől a piactérre vezető közúttal, a harmadik oldalon pedig a városházzal (domus publica eiusdem oppidi) szomszédos – vásárolt köházát minden adó és szolgálat, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized fizetésétől örökre mentesíti és megnemesíti. Ennek foganatosítására utasítja Thamasfalwy Miklóst, a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbíráját és minden más illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 137^v–138^r)

390. 1583. november 20. (ex arce Wdwarhely, XX. Novembris) Tharkany Bálint Wdwarhely-i porkoláb, Kede-i Bornemizza János Wdwarhely széki helyettes királybíró, Ozdfalw-i Alard Máté, az Wdwarhely széki gyalogok hadnagya bizonyítják, hogy az Wdwarheli-en lakó nemes és vitézlő Zeoch Mihály, illetve Kemenyfalwa-n (Wdwarhely sz) lakó Zeoch István bizonyos szükségeik miatt Amadefalwa-n (Chik sz) – Nagy Miklós és Phwleop János házai szomszédságában – egy ház jobbágyot, melyen Imre deákné két fiával: Dániellel és Imrével együtt lakik, tartozékaival együtt 26 Ft-ért örök áron eladtak Sygher János szakácsának: More Demeternek és fiúutódainak. Ha More Demeter a házat el akarná adni, azzal előbb Zeoch Mihályt és Istvánt kínálja meg, akik visszavásárlás esetén az általa emelt épületek becsértékét is térítsék meg. (III, f. 199^v–200^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. április 6-i oklevelében (475. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a kiállítók rányomott pecsétjeikkel erősítették meg.

391. 1583. november 21. (in Coloswar, XXI. Novembris) Szolgálatai jutalmául a nemtelen Zeókefalwa-i Zekely Pétert (n) utódaival együtt megnemesíti. (III, f. 138^r–138^v)

Kivonatos bejegyzés.

392. 1583. november 21. (in Coloswar, XXI. Novembris) Zeky Boldizsár (e) hűséges szolgálataiért neki, továbbá Porkolab Mártának, annak első férjétől: néhai Zeky Mátétól (e) született leányának: Annának, illetve második férjétől: Moha-i néhai Nagy Andrástól (e) született gyermekeinek: Mihálynak, a kiskorú Borbálának és Erzsébetnek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Moha-i (in cottu AlbTr) részjóságait, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. Az adomány nem vonatkozik atyafiuknak (fr): néhai Zeky Fülöpnek (e) e részjóságokban és a Moha-i nemesi udvarházban levő részére, melyet annak hűtlensége okán [István] lengyel király, akkor még erdélyi vajda familiárisának: néhai Mochiary Istvánnak (n) adományozott, és melyet az utóbbi magszakadása következtében néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda adománylevelével a fenti Zeky Boldizsárnak adott. (III, f. 138^v–139^f)

393. [1583. november 23. előtt] Gezty Ferenc (m) a Dewa-i várhoz tartozó Ohaba (Huniad vm) birtokot haszonvételeivel együtt visszaváltásig 300 Ft-on leköti Piskoty Albertnek (e) azzal a feltétellel, hogy neki és örököseinek megfelelő fizetésért szolgálatot teljesít, ellenkező esetben azt tőle váltság nélkül veszi vissza. (III, f. 142^v)

Említés Báthory Zsigmond 1583. november 23-i oklevelében (395. sz.).

394. [1583. november 23. előtt] Gezty Ferenc Dewa (Huniad vm) mezőváros Magyar uca-jában – Jofew Miklós és Zabo másként Bekessy Mihály házai szomszédságában – levő házat, melyhez nem tartoznak szántóföldek, rétek és szőlők, Piskoty Albertnek és Benedeknek (e) adományozza, s egyidejűleg azt minden adó és szolgálat alól mentesíti. (III, f. 142^v)

Említés Báthory Zsigmond 1583. november 23-i oklevelében (396. sz.).

395. [1583.] november 23. (in Colosvar, XXIII. Novembris) Jóváhagyását adja Gezty Ferenc (m) okleveléhez (393. sz.), mellyel a Dewa-i várhoz tartozó Ohaba nevű (Huniad vm) birtokot lekötötte Piskoty Albertnek (e). (III, f. 142^v)

Kivonatos bejegyzés.

396. [1583. november 23.] (in Colosvar, eo d.) Jóváhagyását adja Gezty Ferenc okleveléhez (394. sz.), mellyel Dewa (Huniad vm) mezővárosban egy mentesített házat adományozott Piskoty Albertnek és Benedeknek (e). (III, f. 142^v)

Kivonatos bejegyzés.

397. 1583. november 24. (Coloswarii, XXIV. Novembris) Szolgálatai jutalmaként Lugassy Mózes (e) Zazwaros-i harmincadosnak, valamint utódainak és örököseinek adomá-

nyozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Thamaspataka-i (Huniad vm) részbirtokokat és nemesi udvarházat, amelyeket néhai Izabella királyné életük végéig [szászvárosi] néhai Lugassy Jánosnak (e), általa fiainak: Mózesnek és Áronnak (n), továbbá Lwgas-i néhai Luka/Luca Jánosnak (e), általa fiainak: Mihálynak, Gáspárnak, Lukácsnak és Mártonnak (n) adományozott, és melyeket most testvérei halála folytán Luca Márton, illetőleg Lugassy Mózes és Áron birtokol. Az adomány feltétele, hogy Luka Márton és Lugassy Áron részeit életük végéig békésen birtokolják, haláluk után azonban ezek is az adományosra és utódaira szállnak. (III, f. 140^r–140^v)

Vö. 664., 952., 961. sz.

398. 1583. november 25. (in Coloswar, XXV. Novembris) Kachkan Márton (e) hűséges szolgálataiért feleségének: néhai Zekely János (e) és felesége: Magdolna leányának: Annának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt ama Chikfalwa-i nemesi udvarházat, Chikzenthmarthon-i és Nagyernie-i részjóságokat, Mikhaza és Kal (Maros sz) birtokok határában levő székely örökségeket, továbbá – a bennük lévő királyi joggal együtt – Chanad és Nagy Zederies birtokokban, illetve a Twsed nevű (Thorda vm) prédiumban levő részeket, amelyeket már a kedvezményezett szülei, később apja testvére (fr. g): Zekely Ferenc is zavartalanul birtokolt, és melyek halála után Annára szálltak, de az utóbbi oklevelekkel róluk nem rendelkez. (III, f. 140^v–141^r)

399. 1583. november 26. (Coloswarii, XXVI. Novembris) Hűséges szolgálataik jutalmául néhai Almady Bálintnak feleségétől: néhai Jankafy Lázár leányától: néhai Katalintól – aki azután Nagy Miklós, Kabos Ferenc, végül pedig Kachykan/Kachkan János felesége volt – született fiának: Zawa-i Almady Gáspárnak, továbbá említett néhai Kachykan János és nevezett felesége fiának: Mártonnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Legen, Olahpalotka, Magiarpalotka, Pete, Fwzcut (Colos vm) és Budak nevű (Doboca vm) birtokokban levő részjóságaikat, illetve Legen-i nemesi udvarházaikat, amelyek azelőtt néhai Jankafy Lázár, majd fia: János birtokában voltak, kinek elhunytával említett Katalinra szállottak, az utóbbi halála után pedig a fenti Gáspár és Márton kezére kerültek, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 139^r–140^r)

400. 1583. november 26. (in Coloswar, XXVI. Novembris) Enied-i Balassy Istvánnak (n), a nagyobb kancellária esküdt jegyzőjének kérésére jóváhagyólag átírja 1583. július 11-én kelt saját oklevelét (307. sz.) Dechye-i Dechey Mihály (e) Enied-i (in cottu AlbTr) kőházának megvásárlásáról. Ezenfelül néhai Somlyo-i Bathori Kristóf vajdának és neki teljesített szolgálataiért Balassy Istvánnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a házban lévő királyi jogát is. (III, f. 143^r–145^r)

401. 1583. november 26. (in Coloswar, XXVI. Novembris) István lengyel királynak teljesített szolgálatai jutalmául Arkos-i Geöncz Bálintot (e) közrendű állapotából kiemelve Sepsy szék gyalogpuskásai közé sorolja, ugyanakkor Arkos-on (Sepsy sz) levő házát és

örökségeit minden adó és paraszti szolgálat, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized és ki-lenced terhe alól arra az időre mentesíti, míg a kedvezményezett és utódai a hűségén maradnak, illetve kötelezettségeiknek eleget tesznek. (III, f. 153^r–153^v)

Kivonatos bejegyzés.

402. 1583. december 4. (Coloswar, IV. Decembris) Madaras (Chyk sz) birtok lakosai ér-dekében, illetve a Chyk széki vajdai vasbánya hasznára arról biztosítja a lakosokat, vala-mint utódaikat és örököseiket, hogy sem ő, sem fejedelmi utódai őket semmilyen jogcímen nem fogják eladományozni, hanem a vasbánya szükségére maguknak megtartják. (III, f. 143^r)

403. 1583. december 5. (in Colosvar, V. Decembris) Hűséges szolgálataiért Brini László (e) udvari alkapitány (vicecapitanei aulae) Malomfalva nevű birtokát, Sospatak, Hoczo, Chyttzentivan, Bergenie (Maros sz) és Zolokma (Udvarheli sz) birtokbeli részjóságait éle-te végéig minden tized és kepe fizetése alól mentesíti. (III, f. 143^r)

Kivonatos bejegyzés.

404. 1583. december 5. (in Coloswar, V. Decembris) Fejedelmi elődeinek és neki teljesí-tett szolgálataik jutalmául néhai Zeóke Pál és felesége: Fodor Magdolna fiainak: Ikod-i Zeóke Jánosnak és Pálnak, továbbá Magdolnának második férjétől: Ikod-i néhai Felegh Boldizsártól született fiának: Balázsnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új ado-mányként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Mathehaza más néven Bethazagyarak (Bihar vm) prédiumban vagy puszta bir-tokban levő részjóságukat, amelyet már elődeik is birtokoltak, de azokkal kapcsolatos ok-levelekkel nem rendelkeznek. (III, f. 145^v–146^r)

405. 1583. december 6. (in Coloswar, VI. Decembris) Vymer-i Kolya/Kolia András, Janosd-i Maroczy Mihály és Bogyozlohaza-i Konia László (n) hűséges szolgálataiért az előbbi kettőnek és az utóbbi feleségének: Maroczy Katalinnak, valamint utódaiknak és örö-köseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt az Andachy és Madaraz (Bihar vm) birtokok között fekvő Puztha Andachy másként Bodor Feolde nevű prédiumban levő részjóságukat, melyet már őseik is birtokoltak, de oklevelekkel nem rendelkeznek róla. (III, f. 146^v–147^r)

406. 1583. december 6. (in Coloswar, VI. Decembris) Bizonyos tanúknak a Varad-i levél-keresők előtt vajdai parancsra tett bevallásaiból értesült arról, hogy a Simegd-i[!] pusztatel-kek, amelyek most Varad-i Kys Boldizsár (e), Bihar vármegye adószedője birtokában van-nak – aki néhai Baky Páltól (e) az egész Simegd-i birtokot megvásárolta, hozzá vajdai jóvá-hagyást, illetve királyi jogot is szerzett –, és amelyeket Gichy János (m), a Varad-i vár fő-kapitánya és Bihar vármegye ispánja a Hozzuazo nevű (Bihar vm) vajdai birtokhoz akart csatolni, valóban néhai Baky Pálé voltak, továbbá arról is, hogy a Simegd-i lakosok marhái-akat és disznóikat mindig legeltethették a Hozzuazo-i határban a szabad fordulóban vagy a nem tiltott földeken (in libera calcatura, ut vocant sive terris non prohibitis). Ezek értelmé-

ben Kys Boldizsár kérésére neki és örököseinek birtoklásra és használatra átengedi az említett pusztatelkeket, ugyanakkor pedig felhatalmazza a Simegd-i lakosokat a Hozzuazo-i határban levő szabad és nem tiltott földek használatára. (III, f. 147^v)

407. 1583. december 6. (Kisgalambfalwan, Zent Myklos napian) Sas Mátyás Gagy-i, illetve Gereb Pál Nagy Galambfalwa-i nemes lakosok bizonyítják, hogy Kisgalambfalw-i Kowachy Mihály unokája: Lwkachy Bartalis leánya: Gagy Sas Antalné: Márta, illetve leánya: Medeser-i Kowachy Simonné: Piroska említett Mihály fia: néhai Kowachy Ádám Kisgalambfalwa-i (Udwarhely sz) házát minden hozzátartozó örökségével együtt, valamint ugyanazon birtok határában levő, zálogba vetett vagy néhai Ádám árvasága idején fenti atyafiai által – kikre az örökség szállott – elidegenített javakat, szavatosság vállalása mellett, 70 Ft-ért és tíz Ft-ot érő két ökörért örökre szólóan eladták jelenleg Kisgalambfalwa-n lakó Farnasy Veres Jánosnak, illetve utódainak. (III, f. 210^v–211^f)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 8-i oklevelében (496. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a kiállítók a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

408. 1583. december 7. (in Coloswar, VII. Decembris) Varad-i Kys Boldizsár (e) Bihar vármegyei adószedőnek kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehérvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1581. május 26-án kelt oklevelét (151. sz.) Raday Gergely (e) udvari familiáris Bihar vármegyei bizonyos részjóságainak megvásárlásáról. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (III, f. 148^f–149^v)

409. 1583. december 8. (in Colosvar, VIII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Debreczen-i János deáknak (n), Debreczen mezőváros jegyzőjének Bihar (Bihar vm) mezőváros Zenthmiklos nevű utcájában levő – egyfelől Hodos István, másfelől néhai Cherhaty Balázs özvegye: Orsolya házával szomszédos – pusztatelkét, amely emberemlékezet óta adómentes volt, minden adó és paraszti szolgálat terhe alól újra örökre mentesíti, hogy udvarházat építhessen rá. Megparancsolja Gyczy Jánosnak (m), a Warad-i vár főkapitányának (capitaneo supremo) és minden más illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 147^f–147^v)

410. 1583. december 8. (in Claudiopoli, VIII. Decembris) Kowachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr közbenjárására ennek Hodos nevű (Maros sz) birtoka lakosai részére – a szokásos kiváltságokkal együtt – örökre szólóan engedélyezi január 20-án (Fabiani et Sebastiani), június 15-én (Viti et Modesti mart.) és szeptember 29-én (Michaelis arch.), valamint az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden vasárnapon pedig hetivásár tartását, más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg a védelme alá veszi e vásárookra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (III, f. 152^v–153^f)

411. 1583. december 8. (in Colosvar, VIII. Decembris) Néhai Zilagyzeghy János (e) fia: Mihály udvari familiáris hűséges szolgálataiért néhai Nagy másként Horwath János (e) leányainak: a fenti Zilagyzeghy János (e) özvegyének: Geörbed Borbálának és néhai Sandor-

hazy Ferenc özvegyének: Geörbed Zsófiának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Diosad-i részbirtokot és nemesi udvarházat, továbbá Kusaly határában az Ehma! nevű helyén levő, Diosad és Gorozlo (in cottu Zolnok Mediocri) birtokok melletti szántóföldeket és kaszálókat, illetve ugyanazon határban, Diosad felé a Wasaros elnevezésű úton belül fekvő (versus eandem possessionem Diosad, intra viam Wasaros ut vocatam) szántóföldeket és kaszálóréteteket, valamint tíz „vitorna”-nyit a Kusaly-i Haraztag pataka nevű kaszálórétéken. E jószágokat már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de az azokra vonatkozó okleveleik az elmúlt zavaros időkben elvesztek. (III, f. 155^v–156^v)

412. 1583. december 11. (Chyezhwen, zent Myklos nap wtan walo zeredan) Magyar-chyezhwen lako Myske György végrendelkezik Somogy János, Feyer vármegye alispánja, szinten Chyezhwen lakó Nagy Márton, Nagylaky Deák Márton, néhai Myske Kristóf jószágának gondviselője: Veresmarty Zelys János, Somogy Jánosné: Maray Kata, illetve Nagy Mártonné: Hozzwazay Zsófia asszony előtt: Chyezhwe-n és Chyongwa-n levő jószágait, melyeket Zentmihalyfalwy Péter deák István [lengyel] királytól, akkor erdélyi vajdától nyert új adományul, és melyeket később neki engedett át, valamennyi ingó- és ingatlan marhájával, illetve, visszaváltásuk után, zálogos javaival együtt feleségére: Nemes Krisztinára hagyja úgy, hogy őt azokban élete végéig senki ne háborgassa. Ha feleségétől gyermeke születne, akkor e jószágok arra szálljanak, ellenkező esetben pedig az örökösöké legyenek. Adósságai nincsenek. Kanio Mátyás által 50 Ft-on nála elzálogosított két ház jobbagyot: Gewkeo Jánost és Geslia Jánost, mely összegből kilenc Ft-ot kifizetett, csak akkor adják vissza neki, ha a maradékot is megadta. Feleségének adós azzal a 32 Ft-ot érő pártaövvel, melyet atyjától kapott, és melyet bizonyos adósságáért, „valamy teorwenybeol ky ment marattsagert beochywltemten Enyeden es oda veztettem”. Házasságkötése előtt két jobbagyát 25 Ft-on zálogba adta Syger Farkasnak, melyek visszaváltására feleségének egy aranyozott kupáját, poharát, hat aranygyűrűjét és két ezüstkana!át 19 Ft-on szintén zálogba vetette Baky Pálnak. Felesége által atyjától kapott 20 Ft-os pártaövet, melyet 14 Ft-on Uywar-ra zálogosított el, nem váltotta ki. Öccsének: Miske Tamásnak adta felesége aranyozott kupáját, aki azt Mykloslaka-ra, Chyere Jánosnál vetette zálogba, első házassága alkalmából pedig 200 Ft értékben egy pártaövet, egy aranyozott serleget és egy aranyozott ezüstpoharat adott neki, melyeket 100 Ft-on szintén zálogba vetett, de nem váltott ki. Szab!lyját öccsére hagyja. Öccse adósa egy pártaövn!ek hat Ft-ot érő csatjával, mellyel az utóbbi borsot, sáfrányt és gyömbért szerzett menyegzőjére, de nem váltotta vissza, valamint egy kámeás gyűrűvel, melyet az „eoregh azzoniom” ládjából vett ki. Feleségét Forro János, Somogy János, illetve Sugody Tamás oltalmazására bízza. (III, f. 302^v–303^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. február 5-i oklevelében (618. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

413. 1583. december 13. (in Alba Iulia, XIII. Decembris) Varad-i Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének kérésére jóvánhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levé!k!eresői 1581. január 31-én kelt oklevelét (144. sz.) Varad-i Horwath István (e) Gallosfalwa-i

(Bihar vm) részjóságának megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálataiért Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adja az abban levő királyi jogát is. (III, f. 149^f–150^v)

414. 1583. december 13. (Albae Iuliae, XIII. Decembris) Varad-i Kys Boldizsár (e), Bihar vármegye adószedője kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek 1580. október 7-én kelt oklevelét (136. sz) a kérelmezőnek Thaad-i néhai Sandor János (e) fiával: Györggyel Bihar vármegyei bizonyos jóságokat illetően tett cseréjéről. Egyidejűleg szolgálatai jutalmaként Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adja a cserével szerzett jóságban levő királyi jogát is. (III, f. 150^v–152^v)

415. 1583. december 18. (in Colosvar, f. IV. p. Luciae virg.) Bizonyítja, hogy egyfelől Sombor-i László (m) tanácsúrnak, Erdély praesesének felesége: Valkai Zsuzsanna, valamint Nagyeskeleo-i Valkay Miklós (e), másfelől Rathot-i néhai Giwlaffy/Giwlafy László (m) fia: István (m) – testvérének (fr. g): Lászlónak (m) képviselőjében is –, fogott bírák segítségével, főként Kochard-i Galfy János (m) udvarmester és tanácsúr közbenjárására, kiegyeztek azon perekben, melyeket korábban Valkay Miklós és Zsuzsanna mint felperes, valamint néhai Giwlafy László mint alperes a Zeplak, Vicha, Keod és Kelencze nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokban levő részjóságok okán [István] lengyel király, akkor erdélyi vajda, majd néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda udvarában indítottak és hosszú ideig folytattak, és melyek a főbenjáró ítélet esküjének elmulasztása miatt (per omissionem iuramenti capitalis sententiae), illetőleg Giwlafy László halálával fiaira: Istvánra és Lászlóra szálltak. Az egyezés értelmében a felek megszüntetik a köztük kisebb vagy nagyobb hatalmaskodások okán folyó pereket, és érvénytelenítik a peres okleveleket. Giwlafy István és László a Zeplak-i és Vicha-i peres jóságokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt visszaadják Valkai Zsuzsannának. Ő azonban e jóságokat, hogy a közös birtoklás (ex huiusmodi mixta possessione) köztük további viszályokat ne okozzon, örökre szólóan Giwlafy Istvánnak és Lászlónak adta. Az utóbbiak részint ennek viszonzásaként, részint a kisebb és nagyobb hatalmaskodások ítéletének elengedéseért, illetve Sombori Lászlónak és Valkai Miklósnak irántuk tanúsított jóindulatáért Keod és Kelencze birtokbeli részjóságaikat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon Zsuzsannának és utódainak engedik át, kivéve egy Kelencze-i közepes nagyságú népes jobbágytelket, melyet megtartottak maguknak, de azt a többi jobbágytelek rovására nem bővíthetik, és ugyanott más telkeket sem foglalhatnak el. Giwlafy István és László Kelencze birtok erdejéből fát a Swelmed nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokukban a Zamos folyón levő malmuk szükségére Zsuzsanna asszony vagy erre kirendelt emberei engedélye alapján szállíthatnak, de ezen kívül Keod és Kelencze birtokok erdejének és más tartozékainak hasznát és jövedelmét ők vagy jobbágyaik nem vehetik. Azokat a károkat pedig, amelyeket Giwlafy István és László 1578. október 18-tól (a d. Lucae ev.) mostanáig a disznók (porcorum decimalium) erőszakos eltulajdonítása és más hatalmaskodásai által Valkai Miklósnak és Zsuzsannának vagy jobbágyaiknak okoztak, az utóbbiak által előállított tanúk vallomásai alapján az elkövetkező december 26 vagy 27-én (II. vel III. d. Nat. dom.) tartoznak megtéríteni. Ugyanekkor kötelesek átadni a Keod-i és Kelencze-i részjóságokat is, de időközben azok jobbágyait törvénytelen adókkal nem terhelik. Giwlafy István vállalta, hogy amikor testvére: László eléri a törvényes kort, akkor egy másik protonotárius vagy hiteleshely előtt e szerződésről öccse is bevallást tesz, és ar-

ról oklevelet állíttat ki Zsuzsanna asszony részére. Ha ezt László elmulasztaná, vagy Zsuzsanna és utódai ellen a fenti jószágokért pert indítana, akkor István saját költségén köteles lesz őket megvédeni. Ellenkező esetben, vagy ha maga Giwlafy István e jószágokat részben vagy egészben perrel akarná megszerezni, akkor Zsuzsanna és utódai Istvánnak bárhol levő román birtokaiból (possessionibus Valachicalibus), ahol ők akarják, az ottani ispánok és szolgabírák által, Istvánnak vagy utódainak ellentmondását, tiltását vagy elűzését nem véve figyelembe, egyenlő nagyságú résszel kárpótolják magukat. A szerződést megszegő fél a patvarkodás bűnén maradjon. (III, f. 162^r–164^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. január 9-i oklevelében (425. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítették meg.

416. 1583. december 25. (in Alba Iulia, XXV. Decembris) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kerezzegh-i Chaky Dénes (m) tanácsúrnak, Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye ispánjának, általa feleségének: Zethen-i néhai Nemethy Ferenc (m) leányának: Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Pochay, Feiertho, Monostorospaly és Hozzwpaly (Bihor vm), illetve Pyr (in cottu Zolnok Mediocris) birtokbeli részjószágaikban esetleg létező királyi jogot. (III, f. 153^v–154^r)

417. 1583. december 29. (Albae Iuliae, XXIX. Decembris) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének különböző hadjárataiban és neki teljesített hűséges szolgálataiért Chikzentharthon-i Becz Imrének (e), Chik, Gyrgyo és Kazon szék királybírójának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Felseőfalwa-i kúriát és lófői örökségeket (curiam et haereditates primipilares), továbbá 13 jobbágytelket: kettőt Imperfalwa-n – melyeken Modis Pál és Lőrinc –, három Felseőfalwa-n – melyeken Bartok György, Pataky Boldizsár, valamint Mózes –, nyolcat pedig Jakabfalwa-n (Kazon sz) – melyeken Kadar Antal, Antal Balázs özvegye, Antal András, Barrabas Pál, Pal János, Leörincz Ferenc, Pal Gergely és Kaichia Márton lakik. E jószágokat, miután néhai Lazar István (e) valami kitalált címen (exquisito quodam colore) a vajdai jószágok közül foglalta el magának, és bitorolta azokat, jelenleg fia: Zarhegy-i Lazar András (e, a) szintén vajdai adomány nélkül és a vajdai jog sérelmével bitorolja. (III, f. 156^v–157^r)

Regesza: Kállay 263.

418. 1583. december 30. (Albae Iuliae, penultima d. Decembris) Zentpal-i néhai Zentpali/Zentpaly András fia: néhai Menyhárt fia: János (e) hűséges szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon neki és említett Zentpali András leányainak: Erzsébetnek – előbb Padwiniay Lázár, Kemeny Ferenc, majd Cherény Pál özvegyének –, illetve Annának – korábban Swliok Ferenc, most pedig Keoreosy Miklós (e) özvegyének –, valamint utódaiknak és örököseiknek adja János és Erzsébet Zentmihalytelke, Borozlotelke, Mera, Uybuda és Sard (Colos vm) birtokbeli részjószágait, továbbá mindhármuk Hidalmas-i és Ugroczi (Doboca vm) részirtokait haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal

együtt. E jószágokat már elődeik is birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de azokra vonatkozó oklevelekkel nem rendelkeznek. (III, f. 157^r–157^v)

419. 1583. december 30. (Albae Iuliae, XXX. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Illiefalwa-i Antal Istvánt (a), általa öccseit (fr. natu minores): Jánost és Pétert utódaikkal együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ugyanakkor Illyefalwa (Sepsy sz) mezővárosban – Kowach István és Illyes Balázs házai szomszédságában – levő házukat minden adó, tized és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli Oztopan-i Pernezy István Varhegy-i várkapitányának, Sepsy, Kizdy és Orbay szék királybírájának, továbbá a katonai parancsnokoknak, a seregtoborzóknak (belliductoribus, exercituum levatoribus), valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (III, f. 171^v–172^v)

420. 1583. december 31. (Albae Iuliae, ultima d. Decembris) Lwgas-i Hodan Mártonnak (c) kérésére megerősítve átírja Tinkowa-i néhai Tynkowsky Gáspár (e) 1572. november 5-én kelt oklevelét (73. sz.) a Hegieres nevű (Lwgas districtus, Zeoren vm) birtok területén lévő művelt szőlőjének eladásáról. (III, f. 245^v–246^r)

421. 1584. január 4. (Albae Iuliae, IV. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért familiárisának: Vechyke-i Petky Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Jasdfalwa-i (Udwarhely sz) részjószágot, amely Kanyad-i néhai Petky Bálint (e, a) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (III, f. 160^v–161^r)

422. 1584. január 6. (Albae Iuliae, VI. Ianuarii) Abrugbania-i néhai Thatarlaky György (c) özvegyének: Pwzlok Margitnak kérésére megerősítve átírja elhunyt férje 1583. november 13-án kelt végrendeletét (384. sz.). (III, f. 168^r–168^v)

423. 1584. január 7. (Albae Iuliae, VII. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Tharchiafalwy Albert (n, a) Zentmihaly-i lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Zentmihalyfalwa-n levő lófői udvarházát, továbbá ugyanitt és Malomfalwa-n (Udwarhely sz) lakó Varga Máté, Zeoke Simon, Nagy Gergely, Molnar Péter, Baket Gergely és Olah Miklós nevű jobbágyait, illetve e birtokokban levő székely örökségeit, melyeket már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 161^r–161^v)

424. 1584. január 7. (Albae Iuliae, VII. Ianuarii) Enied-i Mezaros Andrásnak (c) kérésére jóváhagyólag átírja Blandrata György (exc.) vajdai orvos 1581. március 5-én kelt oklevelét (145. sz.) az utóbbi Enyed-i kőházának megvásárlásáról. (III, f. 166^v–167^v)

425. 1584. január 9. (Albae Iuliae, IX. Ianuarii) Sombori László (m) tanácsúr feleségének: Nagieskeleo-i Valkay Miklós (e) leányának: Zsuzsannának (g) kérésére jóváhagyólag átírja 1583. december 18-án kelt saját oklevelét (415. sz.) a kérelmezőnek néhai

Giwlafy László fiaival: Istvánnal és Lászlóval (m) Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegyei bizonyos peres jószágok felől kötött egyezségéről. Ezenfelül Sombori László hűségesei szolgálatai jutalmaként feleségének: Zsuzsannának, valamint utódainak és örököseinek adományozza az egyezség alapján elnyert jószágokban levő királyi jogát is. (III, f. 161^v–165^r)

426. 1584. január 10. (Albae Iuliae, X. Ianuarii) Galacz-i néhai Hernay Ioan (n) fiának: Vasilénak kérésére jóváhagyólag átírja Feierwiz-i Feierwyzy Ștefan, Bade Ștefan és Balazin Ștefan, valamint Barbatwyz-i Raduly Petru (n) 1581. szeptember 8-a körül kelt oklevelét (154. sz.) Feierwyz-i néhai Feierwizy Mihai (n) fia: Ioan Huniad vármegyei bizonyos jószágainak megvásárlásáról. (III, f. 165^r–166^v)

427. 1584. január 13. (in Zenthkyrally, Zenth Fabian Sebestien nap eleott walo hetfeon) Chato Demeter Delne-n, Racz Péter, Adorian Mátyás, Janos Miklós, Nagy Péter Zenthkyrally-on lakó nemesek, valamint Zemere Mihály tisztartója: Sylo Mihály bizonyítja, hogy említett Zemere Mihály házában Zenthkyrally-on (Chik sz) az ugyanott lakó nemes Chato András feleségével: Brigitta asszonnyal együtt leányukat: Katát Zemere Mihály szolgálójához: Hydwegy Andrásához adták feleségül, átengedvén vele tartozékaival együtt a Zenth Imre-n (Chyk sz) – Becz Kalára nemes asszony, illetve Mathe Gergely vajdai jobbágy szomszédságában – lévő, és Chato Andrást megillető Zopos András féle örökséget is. (III, f. 293^v)

Magyar nyelvű áti Báthory Zsigmond 1584. szeptember 23-i oklevelében (559. sz.).

428. 1584. január 17. (Albae Iuliae, XVII. Ianuarii) Uybuda-i Nagy másként Andok Jakab (e) hűségesei szolgálatai jutalmául feleségének: néhai Thatar Gáspár (n) és felesége: néhai Eztiény Péter leánya: néhai Katalin leányának: Piroskának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Nadas-i és Uybuda-i (Colos vm) részjószágokat, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, amelyeket már a kedvezményezett elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 167^v–168^r)

429. 1584. január 19. (Albae Iuliae, XIX. Ianuarii) Minthogy az ország védelmére nagyszámú gyalogosra van szükség, ezért Sewged-i Albert Lőrinc (a) Chyk széki gyalogpuskást újra a szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Sewged-en (Chyk sz) – Pap János (pr, a) és Sillo Mihály (pr, a) házai szomszédságában – levő házát és más székely örökségeit minden adó és szolgálat terhétől, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a vajda hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Elrendeli Udwarhely vára kapitányának: Bodoni Baláznak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 168^v–169^v)

430. 1584. január 21. (Albae Iuliae, XXI. Ianuarii) Minthogy Coloswar-i Ferkely Miklós-nak házasságán kívül gyermeke született szolgájától, ezért házát, szőlőit, kertjeit, szántó-

földjeit és más örökségeit Coloswar és külvárosa területén, illetve a város határában, továbbá pénztét, arany-ezüst marháit, borászati eszközeit (*vina supellectelia*) és más ingóságait szolgálatai jutalmául Sasa Jánosnak (*e*), a vajdai gyalogpuskások kapitányának (*capitaneus peditum nostrorum pixidariorum*), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, ha említett Frekely-t vétke miatt elítélték (*ita tamen, si criminis huius prius convictus damnatusque fuerit*). (III, f. 170^r–170^v)

Regesztá: LTKözl 69/1998. 115 (jegyzetben).

431. 1584. január 22. (*Albae Iuliae, XXII. Ianuarii*) Hűséges szolgálataik jutalmaként Zentimreh-i Berze Máté, Zentkiraly-i Berze Mihály és Balázs (*n, a*) lőfőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adományoz Zentkiraly-on négy vajdai jobbágytelket, melyeken Zakachy János, Magyar János, Demeter Péter és Zondy Gergely lakik, azokért a Zentimreh-i (Udwarhely sz) javaikért és örökségeikért, amelyeket Udwarhely mezővároshoz csatolt. (III, f. 169^v–170^r)

432. 1584. január 22. (*Albae Iuliae, XXII. Ianuarii*) Szolgálatai jutalmául Papolcz-i Mykes Mihálynak (*e, a*) és feleségének: Zagon-i néhai Lazlo Péter (*n, a*) leányának: Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt az említett Mihály Papolcz, Zagon, Pake, Keoreos birtokbeli részjóságait, Papolcz-i nemesi udvarházát, az Egresmezeo nevű (Orbay sz) földet, illetve a Marthonfalwa, Maxa, Bitá nevű (Kyzdi sz) birtokokban levő székely örökségeit, továbbá a nevezett Anna Zagon, Papolcz, Baratos, Zabola, Theolek birtokbeli részjóságait, Zagon-i nemesi udvarházát, úgyszintén Kowazna-n és Borczfalwa-n (Orbay sz) levő székely örökségeit. Ezeket már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, csak oklevelekkel nem rendelkeznek róluk. (III, f. 170^v–171^r)

433. 1584. január 23. (*Albae Iuliae, XXIII. Ianuarii*) Hűséges szolgálataiért Wdwarhely-i Nagykosza Ferencet (*n, a*) utódaival együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Wdwarhely (Wdwarhely sz) mezőváros Bothos ucza-jában – Zapos György (*pr*) és Keőmywes János (*pr*) házai szomszédságában – levő házát minden adó, tized és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli Bodony Balázsnak, Wdwarhely vára praefectusának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (III, f. 172^v–173^r)

434. 1584. január 26. (*Albae Iuliae, XXVI. Ianuarii*) Szolgálatai jutalmául Miklosffalwa-i Beogeozy Jánosnak (*n, a*), valamint utódainak és örököseinek örökjogon adományoz haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Miklosfalwa-n (Wdwarhely sz) három jobbágytelket, melyeken Chonth János, Chonth Balázs és Kantos Antal lakik, és melyeket István lengyel királytól, akkor erdélyi vajdától szolgálataiért nyert adományul, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 173^v–174^r)

435. 1584. január 27. (Albae Iuliae, XXVII. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Magyar Chyeztwe-i Myske Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Chyongwa-i és Magyar Chyeztwe-i (in cottu Albensi) ősi részjóságait, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházát, amelyeket már elődei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 171^r–171^v)

436. 1584. január 27. (Albae Iuliae, XXVII. Ianuarii) Enied (in cottu Albensi) mezőváros bírójának és esküdt polgárainak kérésére – miután településükön lévő bizonyos kertjének (cuiusdam horti nostri) feldúlása és elpusztítása okán az elmúlt napokban Nagy Gáspár (e), Enied mezőváros officialisa őket ítélőszéke elé idéztette, ahol meghallgatván a felek állításait, tanácsaival és jogban járatos más személyekkel őket egyenként halotti vérdíjuk fizetésére (in mortuis ipsorum homagiis), illetve a kert rendbehozatalára ítélte – különleges kegyéből elengedi a pénzbírság kifizetését azzal a feltétellel, hogy kötelesek lesznek az említett kertet újra bekeríteni, és a kivágott fák helyére újakat ültetni. (III, f. 173^r–173^v)

437. 1584. január 27. (Albae Iuliae, XXVII. Ianuarii) Bathory István (m), Crazna vármegye örökös ispánja Soliomkeo nevű vára udvarbírójának: Perechien-i Farkas Mátyásnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja említett Bathory István 1582. július 10-én kelt oklevelét (161. sz.) a kérelmező és felesége: Zarwady Katalin javára Perechen-i (Crazna vm) jóságát illetően tett adományáról. Ezenfelül Farkas Mátyás hűséges szolgálatai jutalmaként az adományul nyert házát haszonvételeivel és tartozékaival együtt minden adó, tized, kilenced és szolgálat terhe alól örökre mentesíti, illetve megnemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek, hogy a kedvezményezettet, feleségét, valamint utódaikat e ház után ne kényszerítsék semmilyen adó és szolgáltatás fizetésére. (III, f. 174^r–175^v)

438. 1584. január 27. (Albae Iuliae, XXVII. Ianuarii) Néhai Thelegdy Miklós (m) özvegye: Lonai Klára servitorának: Jeneo-i Bachmegyey Balázsnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja néhai Thelegdy Miklós 1580. május 28-án kelt oklevelét (133. sz.) a kérelmező javára inscribált Bihar vármegyei bizonyos jóságokról. (III, f. 175^v–176^v)

439. 1584. február 4. (Albae Iuliae, IV. Februarii) Warad-i Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkereső 1583. november 18-án kelt oklevelét (387. sz.) Kungyantha-i Nemes Péter (n) Kungyantha-i másként Nemesgyantha-i (Bihar vm) jóságainak megvásárlásáról. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Kys Boldizsárnak adományozza az azokban levő királyi jogát is. (III, f. 176^v–178^r)

Vö. 630. sz.

440. 1584. február 6. (Albae Iuliae, VI. Februarii) Varad-i néhai Zalay Ferenc (e) özvegyének: Pilisy Erzsébetnek kérésére élete végéig megerősítve átírja a Varad-i egyház levélkereső 1583. június 24-én kelt oklevelét (284. sz.) említett Zalay-nak a Nagyhomrok-i

(Bihar vm) részjóságát illetően a kérelmező javára történő inscribálásáról. (III, f. 178^r–179^v)

441. 1584. február 6. (in Alba Iulia, VI. Februarii) Hűséges szolgálataiért Boronkay László (e) vajdai kamarásnak, valamint utódainak és örököseinek, magszakadása esetén pedig legközelebbi atyafiainak adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt néhai Brazoway Petru és felesége: néhai More István leánya: néhai Katalin fia: János (e) Poklyssa, Brazowa, Poyen, Kernesd, Alsozylwas, Galacz és Fwzes (Huniad vm) birtokokban levő részjóságait, illetve Poklyssa-i nemesi udvarházát, melyek azért szálltak a kincstárra, mert Brazoway János atyafiát (fr): néhai More István fia: Péter fiát: Istvánt megölte. (III, f. 179^r–179^v)

Regesza: Veress: Vallatólévél 5.

442. 1584. február 7. (Albae Iuliae, VII. Februarii) Zilah mezőváros bírójának és esküdtjeinek előadásából arról értesült, hogy a hajdani magyar királyoktól nyert engedélyük alapján szombatonként tartott hetivásárukat az elmúlt években néhány polgár kívánságára nemcsak a mezőváros piacterén, hanem településük más helyén is tartották. Jóllehet ezt a szokást – minthogy a polgárok többségének érdekeit sértette – megszüntették, de a bírák és esküdtek attól tartanak, hogy annak gyakorlata újjáéled és köztük viszályt okoz. Ezért kérésükre és részükre elrendeli, hogy hetivásárt csak a város piacterén és a szokott napon tartsanak, s egyben megtiltja a vásár színhelyének megváltoztatását. (III, f. 179^v–180^r)

443. 1584. február 7. (Albae Iuliae, VII. Februarii) Hogy könnyítsen szolgálataikon és terheiken, melyekkel az országnak, illetve a Gyalw-i várnak tartoznak, különleges kegyéből megengedi Zilah (in cottu Zolnok Mediocri) mezőváros bírójának, esküdtjeinek és lakosainak, hogy településük területén a Nemethy kert nevű réten, a Panithy uth mentén halastavat létesítsenek, és ugyanott egy gabonaőrő malmot építsenek, illetve ezek jövedelmét a mezőváros hasznára fordítsák, azzal a kikötéssel, hogy e kertben birtokjoggal rendelkező mezővárosi lakosokat vagy idegeneket pénzzel vagy egyenlő értékű földdel kárpótolják. (III, f. 180^r–180^v)

444. 1584. február 7. (Albae Iuliae, VII. Februarii) Zilah-i néhai Jaray Gergely (e) árvái javainak és birtokjogainak igazgatását törvényes koruk eléréséig Zilahy Péter (e) Zylah-i harmincadosra bízva úgy, hogy köteles lesz azok jövedelmét beszedni, és erről minden évben számot adni, majd azokat perlekedés nélkül az árváknak visszaadni. (III, f. 180^v)

Kivonatos bejegyzés.

445. 1584. február 7. (Albae Iuliae, VII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Samson-i Weres Pétert (n), általa Weres Ferencet megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum triangulare aurei coloris, in cuius campo cervus naturalis ac vivo colore depictus umbilicotenens eminens, anterioribus pedibus sursum elevatis, coronam sive diadema regium gemmis unionibusque ornatum avide intueri conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, e cuius cono taeniae sive

lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 180^v)

Kivonatos bejegyzés. [†] Regeszta: Siebmacher 253–254 (címerképpel).

446. 1584. február 12. (Albae Iuliae, XII. Februarii) A Varad-i hévizek ispotályaiban lakó szegények (pauperum in xenodochys termarum Varadiensium commorantium) inségére való tekintetből Zaldobagy (Bihar vm) birtok szőlőhegyén – Eothwes József és a Varad-i Szt. László ispotály szegényeinek szőlője szomszédságában – levő szőlőjüket, melyet néhai Orgonas György özvegye végrendeletileg hagyott rájuk, a tized és kilenced fizetése alól arra az időre mentesíti, míg azt a szegények részére művelik (quamdiu in rationem eorum pauperum culta fuerit). (III, f. 181^r)

Kivonatos bejegyzés.

447. 1584. február 16. (Albae Iuliae, XVI. Februarii) Megparancsolja Sambokrethy Pál, Balasfy János, Thorday Kelemen, Horwath Imre, Kiralyfalwy János, Zlatary Mátyás, Thelegd-i András és Vasarhely György kancelláriai íródeákoknak, valamint Borband-i Kiskarady Józsefnek és János deáknak (e, n), hogy iktassák be Nagy Miklóst (n), a vajda allovázmesterét (vicemagister agazonum) Borband-on (in cottu AlbTr) levő udvarházába és tartozékaiba, mely őt [Borband-i Zentkiraly Lukáccsal (pr) kötött] vásárához (102. sz.) néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda által adott jóváhagyása alapján (106. sz.) illeti meg. (III, f. 197^v–198^r)

Belefoglalva Zlatari Mátyás és Kiskarádi József 1584. március 2-i jelentésébe (454. sz.).

448. 1584. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) Keshaza-i néhai Mikodyn/Mykodin Petru (n) fiai: Vasile, Nicolae és Andrei (n) kérésére megerősítve átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek 1579. június 13-án kelt oklevelét (120. sz.) néhai apjuknak Kochioba-i Kachiobay Ștefannal (n) Bihar vármegyei bizonyos peres jószágok felől kötött egyezségről. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 181^r–183^v)

Vö. 1274. sz.

449. 1584. február 27. (in Alba Iulia, XXVII. Februarii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Gerla-i néhai idősebb Abranffy Péter fiának: idősebb István fia: ifjabb István fiának: Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Thamashyda mezővárosban (partim in Bihoriensi, partim in de Zarand cottibus), illetve Nagy Zilind és Gyarmath (Zarand vm) birtokokban levő részjóságait, melyeket már elődei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 183^r–183^v)

450. 1584. február 27. (Albae Iuliae, XXVII. Februarii) Néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajdának és neki teljesített szolgálataiért Keoressy Mihály (e) vajdai számvevőnek (exactor rationum nostrarum), valamint utódainak és örököseinek örökjogon adományoz haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Farkaslaka-n – az Wdwarhely-i (Wdwarhely sz) várhoz

tartozó – két jobbágytelket, melyeken Balas Lőrinc és Nagy Antal lakik, a kedvezményezett Palfalwa-n lakó ama Nagy Antal és Balázs nevű jobbágyaiért, melyeket István lengyel király, Erdély fejedelme a székely gyalogok közé sorolt, és örökségeiket a gyalogok szabadságaiban részesítette. (III, f. 183^v–184^r)

Vö. 508. sz.

451. 1584. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Szolgálati jutalmaként [gyula]fehérvári (Albensis) Somogy Márton deákot (n), általa testvéreit (fr. c): Gergelyt és Istvánt utódaikkal együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo corona regia gemmis unionibusque ornata est posita, ex cuius summitate inter duos lilii ramusculos mucro surgit cordi humano infixus. Supra scutum autem galea militaris clausa est posita, ex cuius cono lemnisci sive taeniae variorum colorum utrinque defluunt, ac oras ipsius scuti pulchre exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 188^r–189^r)

Regesza: Siebmacher 218 (címerképpel).

452. 1584. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Hűséges szolgálataiért, melyeket ifjúkorától fogva a kancellárián (in aulica hac cancellaria) István lengyel királynak, néhai Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített, Balasfy János (e) kancelláriai nótáriusnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi jogával együtt azt a Kekbig nevű (Thorda vm) prédiomot, amelyet Pap László (e) élete végéig nyert adományul, halála után pedig Leby László (e) és utódai kapták meg, de ennek fiágon való kihalásával a kincstárra szállott. (III, f. 255^r–255^v)

Vö. 1540. sz.

453. 1584. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Enningh-i néhai idősebb Theoreok Bálint fia: János fiának: Jánosnak (m), általa említett Theoreok Bálint másik fia: Ferenc fiának: Istvánnak (m), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja Hwnyad várát, továbbá Hunyad és Haczok mezővárosokat, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, Moniorosd, Alsonadasd, Kiskalan, Zentkyrally, Vyztorok, Telek, Jwba, Ploszka, Toplicza, Valioora, Golies, Bercz, Rwda, Voinapoinicza, Mogyoromezeye, Pestesel, Szohodol, Runk, Gwrawad, Gorwie, Fraczinás, Bratiasza, Iwanelke, Zalasdisor, Feredsie, Thomapoinicza, Arannias, Chyerbel, Gawasdyora, Szochieth, Cherisor, Lelesz, Nabador és Plop nevű (Hwniad vm) birtokokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal – köztük vasbányákkal, adókkal, gázlókkkal – és a bennük lévő királyi joggal együtt, azzal a feltétellel, hogy kötelesek lesznek fennhatósága alatt tartózkodni. E jószágokat már Theoreok János elődei is zavartalanul birtokolták, és ő maga is a kezében tartja, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (III, f. 283^r–283^v)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: I. protocollum, f. 194, az iktatásról 1585. március 1-én kiállított jelentés uo: f. 194.

454. 1584. március 2. (Albae Iuliae, f. II. p. Matthiae ap. id est II. Martii, XVI. d. statut. et introduct.) Zlatary Mátyás nagyobb kancelláriai íródeák és Borband-i Kiskarady József jelentik a vajdának, hogy 1584. február 16-án kelt parancsára (447. sz.) Nagy Miklóst (n), a vajda allovászmesterét (vicemagister agazonum) február 16-án (dom. p. Valentini mart., hoc est XVI. Februarii) ellentmondás nélkül beiktatták Borband-on (in cottu Albensi) – Daroczi Miklós (pr) és Drombary Bálint (pr) házai szomszédságában – levő udvarházába és tartozékaiba. — *Megjelent szomszédok:* Nemes: Arachay Bálint (n), a vajda ajtónállója (ianitor). – *Borband-ról* a vajda jobbágyai: Kys Lukács bíró, Bochiardy Miklós és Mezaros Péter esküdtek, Nemes Péter, Kys István. – *Sard* mezővárosból a vajda jobbágyai: Zeles Lukács bíró, Olah Bálint esküdt. – *Kisfalud-ról* Kowachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr jobbágyai: Zent Imrehy István bíró, Desy Péter esküdt. – *Zentimreh-ről* a vajda jobbágyai: Mathe Jakab bíró, Soldos Máté esküdt. (III, f. 197^v–198^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. március 14-i oklevelébe (465. sz.), amely szerint zárt formájú eredetijét Zlatari Mátyás és Kiskaradi József pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

455. 1584. március 4. (Albae Iuliae, IV. Martii) Szolgálati jutalmául Hegedews Boldizsár (c) Belenies-i lakosnak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja a bennük levő királyi joggal együtt első felesége: néhai Gal Ágnes által végrendeletileg reá hagyott örökségeket, mégpedig a Belenies (Bihor vm) mezővárosban – Korody Gergely és Horwath János házai szomszédságában – levő házat, a település határában levő szőlőket, réteket, szántóföldeket és más tartozékokat. E jószágokért korábban per folyt, mely a mezőváros bírójának és esküdt polgárainak – neki bemutatott – oklevele alapján a felek egyezségével ért véget. (III, f. 184^r–184^v)

456. 1584. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Offombanya mezőváros bírójának és esküdtjeinek – településük lakosai nevében is előadott – kérésére őket és birtokaikat az elkövetkezőkben is megőrzi a hajdani magyar királyoktól nyert ama jogaikban, szabadságaikban és kiváltságaikban, melyekkel eddig éltek. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek tiszteltben tartását. (III, f. 184^v–185^r)

457. 1584. március 6. (Albae Iuliae, VI. Martii) Ollerth/Oller Johann szebeni (Cibiniensis) polgár és felesége: Martha asszony kérésére megerősítve átírja az általuk bemutatott és 1575. augusztus 5-én végrendelet alakjában kiállított egyezséglevelüket (79. sz.). (III, f. 185^r–186^v)

458. 1584. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) Szolgálati jutalmául Sofálwa-i Illyesy Bálint deákot (n) (Valentinum litteratum alias Illyesy) utódaival együtt megneemesíti és címert adományoz neki. Ezenfelül Sofálwa-n (Udwarhely sz) – Fabian János, illetve Mester Péter és Ambrus (a) házai szomszédságában – levő házát haszonvételeivel, tartozékaival együtt minden adó, tized és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli Bodony Balázsnak, Udwarhely vára praefectusának, Zekely Mózesnek, a székely sókamara praefectusának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius ima parte corona sive diadema regium gemmis

unionibusque ornatum est positum, ex quo ursus naturalibus et vivis depictus coloribus, umbilicotenus eminens, ense bicipitem anterioribus pedibus fortiter strictum vibrare cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, scuti denique oras taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 186^v–188^r)

Regesza: Siebmacher 187 (címerképpel).

459. 1584. március 6. (Albae Iuliae, VI. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Kunmissei Lukács (e) deák Maramaros-i sókamárásnak Zigeth (Maramaros vm) mezővárosban – keletre Korody István (n) deák, nyugatra pedig Was János (n), illetve Fanchikay János (n) házai szomszédságában – levő vásárolt házát minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli Kornis Gáspárnak, Hwzth vára kapitányának és Maramaros vármegye ispánjának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 189^v–190^r)

460. 1584. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Kochyard-i Galffy János (m) főudvarmester és tanácsúr kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levéltárából 1579. szeptember 27-én kelt oklevelét (121. sz.) a kérelmezőnek Rekettye-i Marsinay Ferencsel (e) bizonyos javak és birtokjogok felől kötött egyezségéről. Ezenfelül régtől fogva teljesített hűséges szolgálataiért Galfy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az egyezség alapján szerzett jószágokban levő királyi jogát is. (III, f. 217^v–219^r)

Regesza: Sz 29/1895. 797–798.

461. 1584. március 11. (in Alba Iuliae, XI. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Zinniey/Zyniey Máté deáknak (n), a vajdai nagyobb kancellária íródeákjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon a benne levő királyi joggal együtt, azt a Georgeny várához tartozó pusztatelket, amely bizonyos [Satorhegy nevű] domb lapos tetején, Magyarbelkeny vajdai jószág nyugati, Petelie birtok felőli részén (fundum praedialem, super planicie cuiusdam collis, in fine possessionis nostrae Magyarbelkeny vocatae, a parte possessionis Petelie, in plaga occidentali) van, és melynek szomszédja néhai Bakos Albert özvegyének háza, délről Petelie (Thorda vm) birtok felé folyó Belkeny elnevezésű patak, északról pedig a Mochar nevű erdő, hogy arra nemesi udvarházat építsen. (III, f. 200^v–201^r)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, I. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: I. protocollum, f. 185^v–186^v, az iktatásról 1584. május 31-én kiállított jelentés uo: f. 185^v–187^r.

462. 1584. március 14. (Albae Iuliae, XIV. Martii) Szolgálatai jutalmául Kwnmisesy Lukács deáknak (e), a Maramaros-i sókamara praefectusának Hwzth (Maramaros vm) vajdai mezőváros Zenthkyraly utcájában – egyfelől Kotor Mihály (pr) háza, másfelől pedig a Lakoch nevű folyó szomszédságában – levő vásárolt házát, melyet néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda korábban már kivételezett, a néhai Karich Mihály özvegyétől nemrég vásárolt telekkel együtt, mely az ő háza, valamint Kwlchar Miklós (pr) felesége: Margit és Felfeoldy Ambrus (pr) felesége: Wizkos Katalin házai szomszédságában fekszik, minden adó és szolgálat terhe alól újra örökre szólóan mentesíti. Elrendeli Kornis Gáspárnak, Hwzth vára ka-

pitányának, Maramarus vármegye ispánjának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 189^r–189^v)

463. 1584. március 14. (Albae Iuliae, XIV. Martii) Udvara familiárisának: Myndzentyh Benedeknek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehértvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1582. december 26-án kelt oklevelét (175. sz.) Gherdak Péter (n) udvari familiáris gyulafehértvári köházának megvásárlásáról. Ezenfelül hűséges szolgálataiért Myndzentyhnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza e házban levő királyi jogát is. (III, f. 190^r–191^r)

464. 1584. március 14. (Albae Iuliae, XIV. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául Jedd-i Jeddy Györgyöt (n) megnevesíti. (III, f. 193^r)

Kivonatos bejegyzés.

465. 1584. március 14. (Albae Iuliae, XIV. Martii) Nagy Miklós (n) vajdai allovászmesternek kérésére kiváltságlevél formájában adja ki néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda 1578. július 5-én (106. sz.), valamint december 8-án (112. sz.) kelt oklevelét, előbbi egy, Borband-on levő (in cottu AlbTr) ház vásárához adott jóváhagyásáról és a ház kivételezéséről, utóbbit a kérelmező Borband-i szőlőinek és mezőgazdaságának mentesítéséről, továbbá Zlatary Mátyás (e) nagyobbik kancelláriai íródeák és Borband-i Kiskarady József (e) 1584. március 2-án kelt jelentését (454. sz.) Nagy Miklósnak a fenti házba történnő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 195^v–199^r)

466. 1584. március 15. (Albae Iuliae, XV. Martii) Udwarhely mezővárosban lakó tímár- és vargamesterek, illetve utódaik érdekében örökre szólóan megengedi, hogy más szabad városi és mezővárosi céhek mintájára saját céhet alakítsanak, azokban legényeket és inasokat tartsanak, mesterségüket szabadon gyakorolják, termékeiket zavartalanul árusítsák, családjaikat tisztességesen eltartsák, s egyáltalán éljenek mindazokkal a szabályokkal és előjogokkal, melyekkel a többi céh is rendelkezik, és melyekkel ők maguk már régóta élnek, más céhek jogainak sérelme nélkül. Elrendeli Bodoni Balázsnak, Udwarhely vára kapitányának, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. Továbbá az Udwarhely-i vargáknak Bechy Simon (c) és Bertalan Bálint (c) vargamesterek útján előadott kérésére és részükre megerősíti néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda által a Zekelywasarhely/Vasarhely-i tímárok és vargák részére engedélyezett, a mezőváros pecsétjével ellátott ama rendtartás másolatát, mellyel az Udwarhely-i tímárok és vargák már régóta zavartalanul élnek. A hét pontba foglalt magyar nyelvű szabályzat részletekbe menően előírja az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 191^r–193^r)

Regesztá: Udwarhely vm 303–304. — Szövegét átírja Rákóczi Zsigmond 1607. június 15-i oklevelében, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: Liber Regius Sigismundi Rákóczy 1607–1608. f. 63^v–64^r.

467. 1584. március 17. (Albae Iuliae, XVII. Martii) Maros Uywar/Uywar (in cottu AlbTr) mezőváros bírójának, esküdt polgárainak és lakosainak panaszából arról értesült, hogy jól-lehet régi szokásuk, illetve a hajdani magyar királyoktól nyert engedélyük alapján településük évi vásárain bort csak a mezőváros közösségének hasznára mérhettek (vina ad solius communitatis eiusdem oppidi rationem educillarent) – a magánszemélyeknek és a sóbányászoknak ugyanis ez tiltva volt –, a sóbányászok újabban mégis maguknak követelik vásárok idejére a borkimérés jogát, és saját boraikat kínálják eladásra. Ezért kérésükre és részükre megengedi, hogy szokásuknak és szabadságuknak megfelelően a vásárok idején bort az elkövetkezőkben is csak a mezőváros közösségének javára mérhetnek, egyszersmind megtiltván a bányászoknak és polgároknak a borkimérést. (III, f. 193^r–193^v)

468. 1584. március 17. (Radnathon, XVII. napyan Martiusnak) Radnothy Kendi Ferenc, Kweolleo vármegye főispánja jóváhagyja anyja: nagyságos Bebek György felesége: Pathochi Zsófia korábban tett adományát, mellyel szolgálataik jutalmául Korda Jánosnak, Krachon-nak, Péternek, Mihálynak és Ztan-nak, valamint utódaiknak adta örökjogon Felseo Krokna-n a magvaszakadt néhai Breistok pusztá házhelyét a hozzátartozó földekkel és gyümölcsöskerttel együtt, s e jószágot a maga részéről ő is nekik adományozza. (VI, f. 97^r–97^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 25-i oklevelében (1835. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Kendi Ferenc aláírásával és vörös viaszba nyomott pecsétjével erősítette meg.

469. 1584. március 20. (in Alba Iulia, XX. Martii) Hűséges szolgálataiért, melyeket a kancellárián néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített, Sambokrethy/Sambokrety Pál (e) kancelláriai titkárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Boos, Poian másként Felseo Boos és Kerezthwr (Hwniad vm) birtokbeli részjóságok, illetve az utóbbiban lévő udvarház felét, amelyek néhai Kaztha Mihály (e) udvari familiáris magszakadásával szálltak a kincstárra. (III, f. 284^r–284^v)

470. 1584. március 23. (Albae Iuliae, XXIII. Martii) Gerniezezh-i Ádám deákot, általa testvérét (fr. c): Gerniezezh-i József deákot megnevesíti, és címert adományoz nekik. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo super coronam regiam gemmis unionibusque ornatam grus avis vigilantissima colore nativo depicta, dextera pede saxum, ore aristas tritici iam maturas tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono lemnisci sive taeniae variorum colorum utrinque defluunt ac oras scuti pulchre ambiunt et exornant. (III, f. 203^r)

Kivonatos bejegyzés. † Regeszta: Siebmacher 162 (címerképpel).

471. 1584. március 27. (Albae Iuliae, XXVII. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Zoltay Jánosnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének [Gyula]fehérvár (Albensis) külvárosában (in suburbio), a Lippa ucza-ban levő – Gemmeus Máté (h) Kisfalud-i prédikátor (concionatoris) pusztatelkével, illetve Waida Ferenc (c) házával szomszédos – házat minden adó, szolgálat és a beszállásolás terhe alól örökre mentesíti és megnevesíti. Elrendeli az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (III, f. 194^r–194^v)

472. 1584. április 1. (in Alba Iulia, I. Aprilis) Szolgálati jutalmául Egri (Agriensis) más-ként Thomoith Gergely deáknak (e), a Varad-i vár udvarbírájának Pwspeoky (Bihar vm) mezőváros Egetheo másként Hago nevű szőlőhegyén – egyfelől Pwspeoky-i néhai Tholdy Albert (c), másfelől pedig Kys Boldizsár (e) Myske nevű birtokában lakó jobbágya: Zekely Mihály felesége: Cymer[?] Anna szőlője szomszédságában – levő művelt szőlőjét a tized és kilenced fizetése alól örökre mentesíti. E szőlőt, mely Zombory Ferenc (n) Pwspeoky-i nemesi udvarházához tartozott, az udvarházhoz hasonlóan Gergely deák korábban a vajda jóváhagyása alapján vásárolta meg Zombory-tól a tized és kilenced alóli örökre szóló mentességével együtt. Elrendeli a Varad-i vár főkapitányának: Gyczy Jánosnak és a többi illetékesnek, hogy Gergely deákot, valamint utódait és örököseit, azok magszakadása esetén leánytestvérét (s. c): Fülöp deák (n) feleségét: Racz másként Thomoith Katalint, illetve utódait, ezek örökösök nélküli halála esetén pedig unokatestvérét (fr. p): Racz másként Thomoith Pétert (e) utódaival és örököseivel együtt e szőlők után tized és kilenced fizetésére ne kényszerítsék. (III, f. 194^v–195^v)

473. 1584. április 1. (Albae Iuliae, I. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Papolcza-i Mykes Mihálynak (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Zagon-i (Orbay sz) lófői udvarházat és más székely örökségeket, melyek Zagon-i néhai Simon János (n, a) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (III, f. 215^v–216^f)

474. 1584. április 2. (f. V. a. dom. Iudica) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Kabos Kristóf (c) özvegye, most Apahyda-i Ombozy György (e) felesége: Bank Margit kérésére Apahida-i (Colos vm) házához kiküldött Balassy János levélkereső (e), illetve Kemeny László (e) előtt 1584. március 30-án (f. II. p. dom. Laetare) Margit asszony jóváhagyta 1582. február 14-én kelt saját végrendeletét (157. sz.), melyet az alábbiakkal egészít ki: Mivel atyafiai nincsenek, fia: Kabos Mihály gyámjául férjét: Ombozy Györgyöt jelöli ki. Halála után ha férje megházasodna, akkor ingóságainak fele övé legyen, másik fele pedig fiára szálljon. Fia halála esetén – korábbi rendelkezésének megfelelően – Apahida tartozékaival, valamint a fiára hagyott egyéb javaival együtt férjére szálljon. (III, f. 203^v–204^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. április 29-i oklevelében (482. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent rányomott pecsétjével erősítették meg.

475. 1584. április 6. (in Alba Iulia, VI. Aprilis) Sygher János (g) kincstartó szakácsának: More Demeternek (a) kérésére jóváhagyólag átírja Tharkany Bálint, az Wdwarhely-i vár várnagya, Kede-i Bornemizza János, Wdwarhely szék alkirálybírája és Ozdfalwa-i Alard Máté (e, a), az Wdwarhely széki gyalogpuskások kapitánya 1583. november 20-án kelt oklevelét (390. sz.) Wdwarhely-i Zeoch Mihály és Kemenyfalwa-i Zeöch János[!] (e, a) Amadefalwa-i (Chik sz) jobbágytelkének megvásárlásáról. Ezenfelül e telket a kérelmező javára minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli Bodony Balázsnak, Wdwarhely vára praefectusának, Becz Imrének és Zemere Mihálynak, Chik szék királybíráinak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 199^f–200^v)

476. 1584. április 7. (in Debreczen, VII. Aprilis) Debreczen mezőváros főbírája (iudex primarius): Türy György, esküdt polgárai és tanácsosai Chyanady János és Keoreosy Gáspár polgároknak – településük szücsmenterei nevében is tett – előadásából értesülvén, hogy a mezőváros egykori előjáróságától nyert rendtartásuk bizonyos artikulusai haszontalanokká és elavultakká váltak, ezért kérésükre 11 pontba foglalt újabb céhszabályzatot engedélyeznek a szücsök és utódaik részére, mely részletekbe menően előírja az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. Ha a szücsök a város szabadságai, mentességei és szokásai ellenében valamelyik fejedelemtől erre vonatkozó további kedvezményeket eszközölnének ki, akkor jelen szabadságaikat és rendtartásukat elveszítik. (III, f. 295^v–297^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. március 18-i oklevelében (642. sz.), amely szerint hátyára írt, pátens alakú eredetijét a mezőváros szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétje erősítette meg.

477. 1584. április 9. (Albae Iuliae, IX. Aprilis) Különböző ezüstművek elkészítésével (arte sua in cudendis et conficiendis diversis vasis et instrumentis argenteis) néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki tanúsított szolgálataiért Mátyás (c) [gyula]fehérvári (Albensis) ötvöst, általa a város falain belül – Barbel Márton és Colosvar-i Gábor deák (e) házai szomszédságában – levő házát, mely egykoron a gyulafehérvári káptalanhoz tartozott, minden adó és szolgálat terhe alól élete végéig mentesíti. Elrendeli Thamasfalwy Miklós (e, n) fehérvári udvarbírónak és a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 201^v–202^r)

478. 1584. április 15. (Albae Iuliae, XV. Aprilis) Atyafiának (fr): Somlio-i Bathori Andrásnak (m) és neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként az előbbi servitorának: Karansebes-i Josika János (e) fiának: Istvánnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Kis Mihald pataka mentén fekvő Kuptor, illetve Bala pataka mentén fekvő Globsor nevű birtokokban levő részjóságokat, amelyek Kuptor-i néhai Sebestien István fia: Péter (n) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (III, f. 201^r–201^v)

Regeszta: Pesty: Szörény II. 288. Vö. 990. sz.

479. 1584. április 15. (Albae Iuliae, XV. Aprilis) Szolgálataik jutalmául Malomfalwa-i Hadnagy Simon, Lukács és Lőrinc (n, a) lófőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Malomfalwa-n levő két lófői udvarházukat, Ethed-i (Udwarhely sz) két népes jobbágytelekből álló részjóságukat, illetve e két birtokban levő más székely örökségeiket, melyeket elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 202^v)

480. 1584. április 16. (Albae Iuliae, XVI. Aprilis) Gywla-i néhai Zabo Miklós özvegye: Walkay Márta iránti kegyéből, valamint fiúk: Gywlay Pál (e), István lengyel király secretariusza szolgálataiért, melyeket a királynak főként a moszkvaiak ellen viselt legutóbbi

haborújában (in postremo bello Moscovitico), illetőleg neki teljesített, a Waradgia-i harmincad jövedelméből – jelen oklevél keltétől számítva – évi 100 Ft-ot utal ki élete végéig Walkay Mártának. Elrendeli Gywlay János (e) Waraggia-i harmincadosnak és hivatali utódainak az összeg évenkénti kifizetését a kedvezményezett részére. (III, f. 206^v–207^r)

481. 1584. április 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Aprilis) [Báthory István] lengyel király secretarius: Gywlay Pál (g) által servitora: Janosy Mihály (a) javára tett közbenjárására, az utóbbi néhai apjának: Janosy Imrének (a) Farkaslaka-n (Wdwarhely sz) – Chyky György (n, a) és Kis Péter (pr, a) házai szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat terhéől, a házhoz tartozó mezőgazdaságot pedig a tized és kilenced fizetése alól Janosy Mihály élete végéig mentesíti. Megparancsolja Bodoni Balázsnak, Wdwarhely vára praefectusának, valamint a többi illetékesnek, hogy a kedvezményezettet, testvéreit (fr. germ): Jakabot és Albertet, akikkel e házban lakik (in praescripta domo uno victu conviventes et cohabitantes), a fenti mentességben ne háborgassák. (III, f. 206^r–206^v)

482. 1584. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) Apahida-i Ombozy György (e) kérésére megerősítve átírja a Colosmonostor-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1584. április 2-án kelt oklevelét (474. sz.) felesége: néhai Kabos Kristóf (e) özvegye: néhai Bank Margit végrendeletéről. (III, f. 203^r–205^r)

483. 1584. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) [Báthory István] lengyel királynak és neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Gywlay Pálnak (g), az említett király secretariusának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, beleértve a tizedet és kilencedet, tartozékaikkal, illetve a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Reghen (Thorda vm) mezőváros szőlőhegyén – Apafy István (m) tanácsúr és Regen-i Kadar Tamás (pr) szőlője szomszédságában – levő művelt szőlőket, amelyek néhai Thompa István (e) fia: néhai Miklós magszakadásával szálltak a kincstárra. Egyidejűleg e szőlőket örökre mentesíti a tized és kilenced fizetésétől. (III, f. 205^r–205^v)

Regesztá: Szabó: Gyulay Pál 52.

484. 1584. április 29. (f. IV. p. Georgii mart.) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Lugas-i Lugassy Mihály (n) Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármege Warad-on lakó adószedőjének iránta tanúsított jóindulatáért – mivel lengyelországi szolgálata idején a legnagyobb szükségeiben őt pénzzel segítette – Dragotha (Belenies districtus, Bihar vm) birtok felét haszonvételeivel együtt, melyet osztályos atyafia (fr. cond): néhai Lugassy Mátyás (e) végrendeletileg hagyott reá örökbirtokul, szavatosság vállalása mellett, örökösen cserébe adta Kis Boldizsárnak ennek Gaalfalwa-i (Bihar vm) rész-birtokában levő négy jobbágytelkéért, melyen Boda Farkas és Péter, Kis Gál és Boda Foris lakik, illetve 945 Ft értékkülönbözetért. Lugassy az említett összegen az erdélyi részekben a Gesaczh nevű (in cottu AlbTr) birtokban Orbay Kristóftól (e) bizonyos jószágokat vásárolt. (III, f. 208^v–209^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 5-i oklevelében (494. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a káptalani pecsét erősítette meg.

485. 1584. április 30. (Albae Iuliae, ultima d. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Nywytod-i Imechy Mátyásnak (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Nywytod-on levő nemesi udvarházát és ugyanitt, illetve a Zazfalw, Osdola, Baxafalwa, Almas és Lemheny nevű (Kyzdy sz) birtokokban levő részjóságait és más székely örökségeit, melyeket elnyerésük vagy megvásárlásuk óta birtokol, csak oklevelekkel nem rendelkezik róluk. (III, f. 205^v–206^r)

486. 1584. április 30. (Albae Iuliae, ultima d. Aprilis) Zagon-i Mykes György (e, a) szolgálatai jutalmaként neki, feleségének: Kowazna-i néhai Zeorchey/Zeorchyey Bálint (e, a) leányának: Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a nevezett Mykes György Zagon-i nemesi udvarházát és itteni, illetve Papolcz-i, Keoreos-i és Pake-i részjóságait, Eokreosmezeo birtokban levő más székely örökségeit, továbbá az említett Ilona Kowazna, Barathos, Zeorchie és Imechyffalwa (Orbay sz) birtokbeli részjóságait, úgyszintén Kowazna-i nemesi udvarházát. E jóságokat már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 216^r–216^v)

487. 1584. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Szolgálatai jutalmául Rybicze-i Rybyczey Simonnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Valiebrad-i (Zarand vm) jobbagytelekét, melyen Thoma Lupa, Rewka Opris és Mihaila lakik, és melyet már apja is békésen birtokolt, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 207^r–207^v)

488. 1584. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Palatycz Györgynek (e) adományozza élete végéig Uyzekely és Chyekefalwa (Udwarhely sz) birtokok juh-, méh-, lúd-, kepe- és disznótizedét (porcorum cespitalium). (III, f. 210^v)

Kivonatos bejegyzés.

489. 1584. május 1. (in Philippi et Iacobi ap.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Nadwdwar-i Gazdagh András (e, n), a Varad-i vár zsoldos lovaskatonája, valamint Gazdagh István (e, n) bizonyos szükségük miatt Kwpachel nevű (Bihar vm) birtokukat – melyet néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdától a Bekes-féle pártütéshez csatlakozó Thelegd-i Mihály (e) hűtlensége okán hűséges szolgálataikért nyertek örökadományul – haszonvételeivel, tartozékaival és a birtok iktatására vonatkozó kiváltságlevéllel együtt, szavatosság vállalása mellett, 900 Ft-ért örökre szólóan eladták váradi (de Varadino) Kadas Gergelynek (n), illetve utódainak és örököseinek. (III, f. 220^r–220^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. május 25-i oklevelében (510. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg.

490. 1584. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Hűséges szolgálataikért néhai Vanchya Gligor fiait: Nanfalwa-i (Maramoros vm) Vanchya Dumitru és Ioant, akik nemes anyától és nem-

telen apától származnak, nemtelen állapotukból kiemelve utódaikkal együtt megnemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 220^v–221^r)

Kivonatos bejegyzés.

491. 1584. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Szolgálati jutalmaként Falka Lőrinc (n, a) Fwtasfalwa-i lófőnek, általa feleségének: Fabyan Antal (n, a) lófő leányának: Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt nevezett Lőrinc Bwkfalwa-n (Kyzdy sz), illetve felesége Futasfalwa-n (Sepsy sz) levő udvarházát, továbbá e birtokokban levő más székely örökségeiket. E jószágokat már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 207^v–208^r)

492. 1584. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Bezprim-i József deákot, a [gyula]fehérvári (Albensis) vár számtartóját utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo leopardus naturalis colore depictus, cuidam saxo prominenti insidere ac sublatris duobus anterioribus pedibus, dextro calamum scriptorium, sinistro vero ense nudum stringere cernitur. Supra scutum corona regia gemmis atque unionibus redimita est posita, cui galea militaris clausa superne eminet ac ex ea ad utrumque scuti latus taeniae sive lemnisci variorum colorum effusi scutum ipsum mirifice ornant. (III, f. 226^r–226^v)

Kivonatos bejegyzés.

493. 1584. május 4. (Albae Iuliae, IV. Maii) Zeodemeter (Crazna vm) birtok bor- és gabonatermését [udvara familiárisának: Palatycz Györgynek (e)] adományozza arra az időre, míg neki szolgál. (III, f. 210^v)

Kivonatos bejegyzés.

494. 1584. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Warad-i Kis Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének (exactoris contributionum) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1584. április 29-én kelt oklevelét (484. sz.) a kérelmezőnek Lughas-i Lugassi Mihállyal (n) Bihar vármegyei bizonyos jószágai felől tett cseréjéről. Ezenfelül hűséges szolgálataiért Kis Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a cserével szerzett jószágban levő királyi jogát is. (III, f. 208^r–210^r)

495. 1584. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Pava-n (Orbai sz) lakó Nagyváina András (n) újra a lófők közé emeli. (III, f. 250^r)

Kivonatos bejegyzés.

496. 1584. május 8. (Albae Iuliae, VIII. Maii) Kisgalambfalwa-n lakó [Farnasy] Veress Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Gagy-i Sas Mátyás és Nagyalambfalwa-i Gereb Pál (n, a) 1583. december 6-án kelt oklevelét (407. sz.) néhai Kowachy Ádám Kisgalamb-

falwa-i (Udwarhely sz) telkének vagy udvarházának (sessio una seu domus et curia) megvásárlásáról. (III, f. 210^v–211^r)

497. 1584. május 8. (Albae Iuliae, VIII. Maii) Nagyzentmihaly/Zentmihali (Doboka vm) mezőváros bírójának és esküdt polgárainak előadásából arról értesült, hogy településük közösségét a hajdani magyar királyok és erdélyi fejedelmek – neki bemutatott okleveleikkel – minden adó fizetése alól örökre mentesítették, ezért kérésükre megőrzi őket e kiváltságukban, s egyidejűleg megparancsolja Doboca vármegye ispánjának, alispánjának, szolgabíráinak és adószedőinek, hogy a mezőváros lakosait e mentességükben ne háborgassák. (III, f. 212^r–212^v)

498. 1584. május 9. (in Alba Iulia, IX. Maii) Hűségesei szolgálatai jutalmául Nadwdwar-i Bontha Benedeket (n), általa feleségét: Chywkat Dorottyát utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra manus hominis cum suo brachio globo sclopeti traiecta manante ex vulnere sanguine gladium evaginatum stringere conspicitur, inter gladium autem et dextram stella radians apparet. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 211^v–212^r)

Regesza: Siebmacher 131 (címerképpel).

499. 1584. május 10. (Albae Iuliae, X. Maii) Ambo Pál (e), továbbá néhai Thomory György (e) özvegye: Ambo Orsolya, jelenleg Zekes Dénes (e) felesége, és fia: Thomory István kérésére megerősítve átírja a Varad-i káptalan levélkeresőinek 1580. április 7-én kelt oklevelét Debreczen-i néhai Ambo Ferenc (e) végrendeletéről (130. sz.). (III, f. 212^v–213^v)

500. 1584. május 10. (Albae Iuliae, X. Maii) Segeswar-i Eysenburger Servaciusnak (pr, c) és Vinkel Georgnak (pr, c) – a Segeswar-i mészáros céh mestereinek nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja Szeben (Cibiniensis), a hét és a két száz szék, valamint az egész Szász Universitas városai előjáróinak 1570. december 1-én kelt oklevelét céhük szabályzatáról (68. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 213^v–215^v)

501. 1584. május 10. (Albae Iuliae, X. Maii) Néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálataiért örökjogon Varad-i Lenchyés Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományoz haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt Kablaspataka-n (Bihar vm) egy részjószágot. Ezt korábban néhai Thelegd-i Mihály (e) birtokolta, majd, miután ennek hűtlensége okán – mivel az elmúlt időkben István lengyel király, akkor Erdély vajdája, illetőleg az ország ellen fegyvert emelt – visszaszállt a kincstárra, Varad-i servitora: néhai Komaromy Farkas (e) nyerte adományul, kinek magvaszakadtával újra a kincstárra háramlott. (III, f. 268^v–269^r)

502. 1584. május 12. (Albae Iuliae, XII. Maii) [Gyula]fehértvári (Albensis) Czismazia Jakabnak (n) Gyulafehérvár külvárosában a Bodoghazzony ucza-ban – néhai Zeöch András (c) özvegye: Éva, illetve néhai Eöthwes András (c) özvegye: Orsolya házai szomszédságában – levő házát a beszállásolás alól örökre mentesíti. (III, f. 235^v)

Kivonatos bejegyzés.

503. 1584. május 13. (in Szylwas, f. IV. p. dom. Iubilate) Bizonyítja, hogy Prod-i Racz Mihály, testvére (fr. c): Illés, annak fia: László, továbbá Racz Mihály atyafiai (fr. gen): Racz Mihály és Gáspár (e, n) bizonyos szükségük miatt Bergenie/Begenie-n levő székely részjószágaikat és Chani lofeosege nevű lófői örökségeiket, továbbá Sospatak prédiumban levő részüket, illetve a Panit-i (Maros sz) erdőrészüket, melyeket mostanáig Racz Mihály birtokolt, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 800 Ft-ért örökre eladták Malomfalwa-i Brini Lászlónak, a vajdai lovasok alkapitányának (vicecapitaneo nostro equitum), atyafiai-nak (fr. gen): Bereny/Brini Györgynek, Novaky Zsigmondnak, Tombolt Mihálynak, Istvánnak, Györgynek és Mártonnak (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy protonotario illustrissimi principis Transsylvaniae. (III, f. 233^v–234^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. június 6-i oklevelében (523. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétjével erősítették meg. Vö. 504. sz.

504. 1584. május 13. (in Zylwas, f. IV. p. dom. Iubilate) Bizonyítja, hogy Prod-i Racz Mihály, testvére (fr. c): Illés, annak fia: László, továbbá Racz Mihály Prod-i atyafiai (fr. gen): Racz Gáspár, János, Orbán és Márton (e, n) bizonyos szükségük miatt Bergenie-i székely részjószágaikat, a Soospatak nevű prédiumban levő részüket, illetve Panyt-i (Maros sz) erdőrészüket, melyeket eddig Racz Mihály birtokolt, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 800 Ft-ért örökre eladták Malomfalwa-i Briny Lászlónak, a vajdai lovasok alkapitányának és atyafiai-nak (fr. gen): Briny Györgynek, Novaky Zsigmondnak, Thombolt Mihálynak, Istvánnak, Györgynek és Mártonnak (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy protonotario illustrissimi principis Transsylvaniae. (III, f. 234^v–235^r)

Ái Báthory Zsigmond 1584. június 6-i oklevelében (523. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétjével erősítették meg. Vö. 503. sz.

505. 1584. május 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Warad-i familiárisának: Keresewyth Horwath Mátyásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Bagd-on (Bihar vm) a Zwnioghzegh nevű utcában egy nemesi udvarházat, melyben Soliom László (pr) lakik, és mely néhai Wayda Lőrinc (n) magszakadásával szállt a kincstárba. (III, f. 210^r)

506. 1584. május 15. (Albae Iuliae, XV. Maii) Udvara familiárisát: Zanchial-i Alffeoldy Mátét (n) megnemesíti. (III, f. 217^r)

Kivonatos bejegyzés.

507. 1584. május 16. (Albae Iuliae, XVI. Maii) Kowachyoczy Farkas (m) praeses, kancellár és tanácsúr érdemei jutalmául neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Magyargald-i (AlbTr) részbirtokot és nemesi udvarházat, amely Magyargald-i néhai Myndzentyh Ferenc deák (e) halálával szállt a kincstárra. (III, f. 312^r)

508. 1584. május 18. (in Alba Iulia, XVIII. Maii) Néhai Keoressy Mihály (e) vajdai számvevő szolgálataiért, illetve fiai: István és Mihály (n) által a jövőben teljesítendő szolgáltatásokért nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek örökjogon adományoz haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Farkaslaka-n – az Wdwarhely-i várhoz (Wdwarhely sz) tartozó – két jobbágytelket, melyen Balas Lőrinc és Nagy Antal lakik, Palffalwa-n lakó ama Nagy Antal és Balázs nevű jobbágyaikért, akiket István lengyel király, Erdély fejedelme még apjuk életében a székely gyalogok közé sorolt, és örökségeiket a gyalogok szabadságával illette. (III, f. 216^v–217^r)

Vö. 450. sz.

509. 1584. május 24. (Albae Iuliae, XXIV. Maii) A Varad-i várőrségben (in illo nostro Varadiens praesidio) teljesített szolgálatai jutalmául Varad-i familiárisának: Massay Ferencnek (e) a zsoldja mellett segélyként adószedője által évi 50 Ft-ot utal ki, illetve átengedi Achy (Bihar vm) birtok tizedét, melyet a Varad-i várhoz szoktak beszedni, arra az időre, míg a vajdának szolgál. Elrendeli Egri (Agriensis) Gergely deák, (e) Varad-i udvarbírónak és Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének a fentiek érvényesítését. (III, f. 219^r–219^v)

510. 1584. május 25. (Albae Iuliae, XXV. Maii) Varad-i Kadas Gergely (n) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan levélkeresőinek 1584. május 1-én kelt oklevelét (489. sz.) Nadwdwar-i Gazdagh András, a vajda Varad-i servitora és Gazdagh István (e) Kwpa-chel nevű (Bihar vm) birtokának megvásárlásáról. (III, f. 219^v–220^v)

511. 1584. május 25. (Albae Iuliae, XXV. Maii) Lona-i Kendy Sándor (m) tanácsúr, Bel-ső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánja Kodor-i számtartóját (rationistam): Akna-i Maniay Mihály deákot megnevesíti. (III, f. 224^v)

Kivonatos bejegyzés.

512. 1584. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Néhai Kabos Farkas (e) özvegye: Kechiet Erzsébet (g) asszony iránti jóakaratából neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt az általa már eddig is birt Zabeed, Galambod, Hoczso és Kolpen (Maros sz) birtokbeli részjóságait, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházát, amelyet saját pénzen vásárolt. (III, f. 253^v–254^r)

513. 1584. május 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Maii) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálataiért Warad-i servitorának: Kezzy Péternek (e), valamint

utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Warad-i várhoz tartozó Polyand nevű (Bihar vm) prédiüm vagy pusztá birtok felét. (III, f. 222^v)

514. 1584. május 29. (Albae Iuliae, XXIX. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Baratos-i Tott/Thooth Pálnak (pr, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Kowazna-n (Orbay sz) – Deak Kelemen háza és Wen Balázs telke szomszédságában – levő telket (fundum), amely Theorek Kelemen (pr, a) magszakadásával szállt a kincstárra. Egyidejűleg Tott Pált utódaival együtt Orbay szék gyalogpuskásai közé sorolja, továbbá említett házát[!] és annak tartozékait minden adó és szolgálat terhétől, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized, illetve kilenced fizetése alól örökre mentesíti a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Elrendeli Pernezzy István Warhegy-i várkapitánynak, Orbay szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 221^v–222^v)

515. 1584. május 29. (Albae Iuliae, XXIX. Maii) A lófő rendű szülöktől származó és Keozepayta-n lakó (Sepsy sz) Nagy Barnabást (n, a) utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. (III, f. 224^v)

Kivonatos bejegyzés.

516. 1584. május 29. (Albae Iuliae, XXIX. Maii) Georgeny vára udvarbírájának: Bachy Ferenc deáknak (e) kérésére megerősítve átírja a [gyula]fehérvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1582. október 22-én kelt oklevelét (166. sz.) [Balogh János (a) gyalogpuskás] Alsozenthmihalyfalwa-i (Aranias sz) házának megvásárlásáról. Ezenfelül hűséges szolgálatai jutalmául Bachy Ferencnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza e házban lévő királyi jogát is, és a házat minden adó, illetve szolgálat terhétől, mezőgazdaságát pedig a tized fizetése alól örökre mentesíti és megneemesíti. Elrendeli az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (III, f. 230^v–232^f)

517. 1584. május 30. (Albae Iuliae, penultima [d.] Maii) Toria-i néhai Apor István fia: Imre, másik fia: néhai Balázs fiai: Miklós, Ferenc, továbbá néhai Apor László fiai: Péter, István és Sándor, illetve néhai Apor Mihály fiai: István és András (e) kérésére megerősítve átírja néhai Zapolia-i János szepesi (Scepusiensis) örökös ispán, erdélyi vajda 1521. március 6-án kelt oklevelét (33. sz.) a nevezettek elhunyt apái részére Fehér (AlbTr) vármegyei bizonyos jószágokat illetően tett adományáról. Ezenfelül hűséges szolgálataikért a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adja említett elődeik által adományul nyert Zenthianos nevű pusztává lett birtokban (alias possessione, nunc vero (ut perhibetur) in praedium redacta) fekvő részjóságaikban levő királyi jogát is. (III, f. 223^f–224^v)

Közlés: MHHScrip XI. 103–107. ¹ Regesza: Kállay 222.

518. 1584. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Maniay Mihály deák Akna (in cottu Zolnok Interiori) mezővárosban levő házát jelen oklevél keltétől számított három évre mentesíti a bor- és gabonatized fizetése, illetve egyéb szolgáltatások terhe alól. (III, f. 224^v)

Kivonatos bejegyzés.

519. 1584. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Udvara familiárisa: Kwsdy Miklós (e) hűséges szolgálataiért, melyeket főként a vajda leveleinek a török Portára való gyors elvitelében teljesített, neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Henninghfalwa-i (in cottu AlbTr) részjószágot, amelyet korábban Kerezzegh-i néhai Chyaky Pál (e) és felesége: Pathoczy Anna fia: Chyaky Ferenc (c) birtokolt. Minthogy Chyaky az elmúlt években, miután bűntársaival együtt csatlakozott a Bekes Gáspár által német és magyar csapatok, illetve a pártütő erdélyi nemesek élén István lengyel király, akkor erdélyi vajda és az ország ellen indított támadáshoz, a hűtlenség vétkébe esett, amiért az 1575. július 25-én (ad Iacobi ap.) Coloswar-on tartott országgyűlés a többi lázadóval együtt mind saját, mind felesége és gyermekei összes javainak elvesztésére ítélte, a kincstárra szállt fenti részjószágot pedig István lengyel király még erdélyi vajdaként néhai Gruio Péternek (e) adományozta, kinek halála után fiára: Gruio Istvánra, majd annak magvaszakadtával újra a kincstárra háramlott. (III, f. 237^v–238^r)

520. 1584. június 2. (Albae Iuliae, II. Iunii) Szolgálataik jutalmául Warad-i familiárisa: néhai Balogh Kelemen (n) fiainak: Bertalannak, Istvánnak és Péternek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Kisradvany-i (Bihor vm) két pusztá jobbágytelket, melyeket azelőtt Kerezzegh-i néhai Chiaky Pál (m) birtokolt. Minthogy Chiaky az elmúlt években a német és magyar csapatok, illetve a pártütő erdélyi nemesek élén István lengyel király, akkor erdélyi vajda ellen támadó Bekes Gáspárhoz csatlakozott – akit a vajda a Marus folyó közelében, a Zent Pal-i kastélynál győzött le –, a hűtlenség vétkébe esett, és, miután az 1575. július 25-én (ad Iacobi ap.) Colosvar-on tartott országgyűlés összes javainak elvesztésére ítélte, fenti jóságai a kincstárra szálltak. (III, f. 225^r–225^v)

521. 1584. június 4. (Albae Iuliae, IV. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Manik-i Balogh Pálnak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Zaz Sombor-i (Doboca vm) nemesi udvarházát, melyet azelőtt néhai Zeokefalwy Pál (n) birtokolt, ennek halálával azonban örökség jogán a kedvezményezettre szállt, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 225^v–226^r)

522. 1584. június 5. (Albae Iuliae, V. Iunii) Warad-i Capitan Balázs deákot (n) (Blasium litteratum alio cognomine Capitan) újra megneemesíti. (III, f. 225^v)

Kivonatos bejegyzés.

523. 1584. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Briny Lászlónak (e), a vajdai lovasok alkapitányának kérésére jóváhagyólag átírja 1584. május 13-án kelt két saját oklevelét (503. és 504. sz.) a Prod-i Racz Mihály (e) által birtokolt Maros széki bizonyos jószágok megvásárlásáról. Ugyanakkor Briny László hűséges szolgálatai jutalmaként neki, atyafiainak (fr gen): Briny Györgynek, Novaky Zsigmondnak, Thombolt Mihálynak, Istvánnak, Györgynek és Mártonnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza e vásárolt jószágokban lévő királyi jogát is. (III, f. 233^v–235^v)

524. 1584. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Tanácsurai közbenjárására Polian-i Beoleony Pétert és Mátét, valamint Soliom Pált (pr, a) újra a gyalogpuskások közé sorolja, ezenfelül Polian-ban (Kyzdy) levő házaikat – előbbi kettőnek Pal András, illetve Kowachy Péter házai, az utóbbinak pedig Borzolo János és Zabo Antal házai szomszédságában –, továbbá a Keoleskerth nevű szántóföldjeiket, Kerekto elnevezésű kaszálójukat és más, ugyanitt levő örökségeiket minden adó, tized, kilenced és szolgálat terhe alól mentesíti, Kyzdy szék többi gyalogosára is érvényes feltételek mellett. (III, f. 226^v)

Kivonatos bejegyzés.

525. 1584. június 10. (in Alba Iulia, X. Iunii) Keowesd-i Nagy István (e) szolgálatai jutalmául feleségétől: Zeplak-i néhai Both János (e) leányától: néhai Annától született leánygyermekének: Keowesdy Annának és Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a kedvezményezettek Zeplak-i (Kykelleo vm) nemesi udvarházát, melyet elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 227^f–227^v)

526. 1584. június 11. (Albae Iuliae, XI. Iunii) Hűséges szolgálataik jutalmául Vattyon-i (Bihar vm) Gal Ferencet és Mihályt megnemesíti. (III, f. 227^f)

Kivonatos bejegyzés.

527. 1584. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Zabo Bernát (n) hűséges szolgálataiért neki, feleségének: Jenlaka-i néhai Palfalwy Péter (n, a) leányának: Erzsébetnek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Jenlaka-n – Patakfalwy Benedek (a) és Antal István (a), illetve Georgyfy István (pr) házai szomszédságában – levő lófői udvarházukat, továbbá ugyanitt és Palfalwa, Thordatfalwa, Ceherfalwa (Udwarhely sz) birtokokban levő más székely örökségeiket, melyeket elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 227^v–228^f)

528. 1584. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Nagyayta-i Henter Miklósnak (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Nagyayta-i (Sepsy sz) három jobbágytelket, melyeken Bartalis Pál, Andras János és Zanizlo Péter lakik, illetve Darko Máté pusztá házát, melyek unokatestvére (fr. p): néhai Henter Mihály (n) magszakadásával szálltak a kincstárra. (III, f. 228^r–228^v)

529. 1584. június 25. (Albae Iuliae, XXV. Iunii) Néhai Uyhely György (e) özvegye: néhai Olazy Benedek (e) leánya: Petronella kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek 1569. július 20-án kelt oklevelét (63. sz.) arról, hogy említett Uyhely György Ugochya és Bihar vármegyei bizonyos jószágait lekötötte feleségének. (III, f. 228^v–230^v)

530. 1584. július 2. (Albae Iuliae, II. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául Medeser-i Vas Mártont (a), általa testvéreit (fr. c): Lukácsot, Pétert, Boldizsárt és Istvánt utódaikkal együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Medeser-en (Udwarhely sz) levő házukat, melynek szomszédjai Kadar Gergely gyalogpuskás, illetve Mihalfy Márton lófő házai, minden adó, tized és szolgálat terhétől örökre mentesíti és megneemesíti. Elrendeli Bodony Balázsnak, Udwarhely vára kapitányának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 243^r–244^r)

531. 1584. július 5. (in Alba Iulia, V. Iulii) Sigheer János (g) kincstartó (thesaurorius) servitorát: Baratos-i Bene Lászlót (n) megneemesíti. (III, f. 232^r)

Kivonatos bejegyzés.

532. 1584. július 5. (Albae Iuliae, V. Iulii) Zentmihalytelke-i néhai Thompa István (e) fiának: néhai Miklósnak azt a Thopa-i (Colos vm) részbirtokát, amelyet magszakadása okán István lengyel király, Erdély fejedelme örökjogon familiárisának: néhai Zekeres Jánosnak (e) adott, de ennek utódok nélküli halála következtében visszaszállt a kincstárra, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi jogával együtt örökjogon Sombor-i Sombory László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, valamint utódainak és örökösének adományozza. (III. f. 268^r–268^v)

Kivonatos bejegyzés.

533. 1584. július 8. (Albae Iuliae, VIII. Iulii) Szolgálatai jutalmaként Angyalos-i Zekely Lászlónak (e), valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt az Angialos-i (Sepsi sz) és Martonfalwa-i nemesi udvarházait, továbbá itteni, illetve Martonos (Kizdy sz) és Kowazna (Orbai sz) birtokbeli ősi részjóságait és székelői örökségeit. Az Angialos-i jószágait egyébként már elődei is birtokolták, a többit pedig megszerzésük óta a kedvezményezett is zavartalanul a kezében tartja, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 232^r–233^r)

534. 1584. július 8. (Albae Iuliae, VIII. Iulii) Hűséges szolgálataiért Hatolyka-i Matis Péternek (n, a), valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat az Alchernaton-i és Hatolika-i (Kizdi sz) részjóságokat vagy székelői örökségeket, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, amelyeket már elődei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 233^r–233^v)

535. 1584. július 9. (Albae Iuliae, IX. Iulii) Szolgálati jutalmául Hatolika-i Balogh Benedeknek (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal együtt Hatolika-i (Kizdi sz) házát és székely örökségeit, melyeket ősei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 241^v)

536. 1584. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Alsoapsa-i Morina Mihait, általa fiait: Ștefant, Lazărt, Ioant és Bricciut megnevesíti. (III, f. 236^r)

Kivonatos bejegyzés.

537. 1584. július 10. (in Alba Iulia, X. Iulii) István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, néhai Somlyó-i Bathori Kristóf vajdának és neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául szakácsának: Zakach Jánosnak (n) [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – Sambocrethi Pál (e) és Eottwes Benedek (c) [házai] szomszédságában, Iffy János (m) házával szemben – fekvő házát, melyet néhai Borbely Lukács (n) özvegyétől: néhai Annától bizonyos pénzösszeget vásárolt, és melyet Kristóf vajda – előtte bemutatott – oklevelével már megnevesített, minden adó, szolgálat és beszállás terhe alól, illetve mindenféle tized fizetésétől örökre szólóan újra mentesíti és megnevesíti. Elrendeli Thamasfalwi Miklósnak, a gyulafehérvári vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (III, f. 237^r–237^v)

538. 1584. július 13. körül (ex Belenies, f. proxima Margarethae) Belenyese mezőváros főbírája (iudex primarius): Benkeo Imre és 12 esküdte bizonyítja, hogy Chyapos Illés (pr, c) a Belenies-en – Fodor György és Varga András házhelyei szomszédságában – levő örökölt házhely (domus fundi) egyik felét 50 Ft-ért, néhai Krycz Imre özvegye: Anna (pr) pedig a házhely másik felét a borospincével együtt (una cum apotheca seu cella vinaria) 67 Ft-ért örökre szólóan eladta Vys-i Zekely másként János deáknak, (e) a réz- és vasbányák, illetve tartozékaik praefectusának, valamint utódainak és örököseinek. Ha valaki János deákot vagy utódait háborgatná vásárolt jószágában, az a per megindítása előtt fizesse ki nekik [a vételárát?]. (III, f. 239^r–239^v)

Ái Báthory Zsigmond 1584. augusztus 4-i oklevelében (547. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállító pecsétje, valamint kolozsi (Colosinus) másként Thorda-i János jegyző aláírása erősítette meg.

539. 1584. július 14. (Albae Iuliae, XIV. Iulii) Zigeeth (Maramaros vm) mezőváros lakossága, illetve Ziget-i Poncz Gáspár (pr) érdekében a mezőváros területén elfolyó Sugo nevű patakra építendő malom helyét haszonvételeivel együtt örökjogon Poncz Gáspárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza. (III, f. 236^r)

540. 1584. július 16. (Albae Iuliae, XVI. Iulii) Hűséges szolgálataik jutalmául Coloswary Bálint (n) és Kyralfalwy János (n) kancelláriai íródeákoknak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel együtt azt a Zentmarton-i (Chyk sz) lőfőházat, amelyet Potio Tamás (n, a) Zentmarton-i lőfő birtokolt, de mivel ő pénzhamisí-

tónak bizonyult, az ország törvényei szerint örök hűtlenség vétkébe esett, és összes javait elvesztette. (III, f. 241^v–242^r)

Kivonatos bejegyzés.

541. 1584. július 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iulii) A nemes szülőktől származó epiruszi (Epyrotas) Farkas, Pál és György [gyula]fehérvári (Albensis) kereskedőket újra megnevesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo leo integer naturalibus ac vivis depictus coloribus, anterioribus pedibus sursum elevatis arcum intendere cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluunt ac utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 241^r)

Kivonatos bejegyzés. [†] Regeszta: Siebmacher 152 (július 28-i hibás keltezéssel; címerképpel).

542. 1584. július 20. (Albae Iuliae, XX. Iulii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Lona-i Kendi Sándor (m) tanácsúrnak, Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánjának, valamint fiúutódainak, azok halála esetén pedig leányutódainak adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Dorombar-i néhai Grwyo Péter (e) fiának: néhai Istvánnak Henningfalwa-i (in cottu AlbTr) részbirtokát. E jószágot azelőtt Kapolnai-i Bornemiza Boldizsár (m) birtokolta, de minthogy ő az elmúlt években néhai Bekes Gáspár (m) pártütéséhez csatlakozott, a Coloswar-on tartott 1575. évi országgyűlés testvéreivel (fr. u): Pállal és Jánossal (e) együtt a hűtlenség vétkében elmarasztalta, a fiscusra szállt fenti jószágát pedig István lengyel király, akkor erdélyi vajda említett Grwyo Péternek [és fiának: néhai Istvánnak adományozta, kiknek magvaszakadtával az visszaszállt a kincstárra]. (III, f. 236^v)

543. 1584. július 22. (Albae Iuliae, XXII. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Ezthar-i Kelemen deákot (n), a Vyzakna-i sóbánya számtartóját (rationistam salium) utódaival együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo corona sive diadema regium gemmis unionibusque ornatum est positum, cui gallus gallinaceus vivis ac naturalibus depictus coloribus insistere rostroque tres tritici aristas iam maturas tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 238^v)

Kivonatos bejegyzés.

544. 1584. július 25. (in Alba Iulia, XXV. Iulii) Erdélyben és a magyar királyságnak uralma alatt lévő részeiben lakó valamennyi katolikus hívő kérésére megerősítve átírja István lengyel királynak, Erdély fejedelmének 1583. január 28-án kelt oklevelét (181. sz.) egyházuk joghatóságának megállapításáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 240^r–241^r)

545. 1584. július 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Iulii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Pokafalwa-i Zalanczy Györgynek (e), a vajda Monorah-i kúriája és tartozékai praefectusának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Peterfalwa-i Nagy Boldizsár fia: néhai János (n) Eormenzekes-i (in cottu AlbTr) részjóságait és nemesi udvarházát, melyeket a kedvezményezett elnyerésük óta zavartalanul birtokol, csak oklevelekkel nem rendelkezik róluk. (III, f. 242^v–243^r)

546. 1584. augusztus 3. (in arce Grodnensi, III. Augusti) István lengyel király, minthogy Somlío-i Bathori Zsigmond erdélyi vajda törvényszéke a magvaszakadt néhai Tompa István (e) ingóságai törvényes örököseinek Apanagyfalwa-i Apaffy István (m) tanácsúr fiait és leányait ítélte, de ők a maga idején nem vezették be magukat az illető jószágokba, amiért azok az 1800 Ft zálogösszeggel együtt a kincstárba szállottak, ő megemlékezve Apaffy István hűséges szolgálatairól, melyeket főként követjárásai során teljesített, illetve a fenti jogi eljárás enyhítése érdekében (rigoremque dicti iuris mitigare volentes) a kincstárba szállt Sidowar várát és tartományát haszonvételeivel és tartozékaival együtt a szintén a kincstárt illető 1800 Ft zálogösszeget megemelve, 2000 Ft-ban neki, valamint örököseinek és utódainak inscribálja. Egyidejűleg biztosítja Apaffy-t, hogy az említett jószágokat tőle vagy örököseitől sem ő, sem utódai nem veszik vissza, hanem azok birtokában megtartják, és bárki ellen megvédik addig, amíg a fenti 2000 Ft-ot meg nem térítik, amikor is Apaffy vagy örökösei az inscribált javakat a birtokba bocsátásakor készített leltár szerint ott talált fegyverzet, hadi felszereléssel és egyéb javakkal együtt kötelesek lesznek visszaszolgáltatni neki vagy utódainak. Sidowar várát és tartományát még testvére: néhai Somlío-i Bathory Kristóf erdélyi vajda adta 1800 Ft adóssága fejében zálogba Karansebes akkori bánjának: néhai Tompa Istvánnak (e) és egyetlen fiának: Miklósnak, majd kicserélte azt Korod és Papfalwa birtokkal, de ezeket ő Tompa-ék halálát követően örökjogon Hawasely Balázsnak (g) adományozta. (III, f. 244^v–245^r)

Az ügygel kapcsolatosan l. még MHHDipl XLII. 173. Apafi Istvánnak a fenti jószágokba történő 1585. január 27-i iktatására l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XXXIII. protocollum, f. 4^v–5^v. □ Közlés: Pesty: Krassó IV. 107–109.

547. 1584. augusztus 4. (Albae Iuliae, IV. Augusti) Vys-i Zekely János deáknak (e), a Belenies-i vajdai rézbányák praefectusának kérésére jóváhagyólag átírja Belenyes mezőváros bírása és esküdtjei 1584. július 13-a körül kelt oklevelét (538. sz.) Chyapos Illés (pr) és néhai Kriczh Imre özvegye: Anna Belenyes-i (Bihor vm) házának[!] megvásárlásáról. Ezenfelül néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául János deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e házban lévő királyi jogát is, és a házat minden adó, tized, kilenced, illetve szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Elrendeli az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (III, f. 238^v–240^r)

548. 1584. augusztus 15. (in Alba Iulia, XV. Augusti) Mixa Miklósnak (e), Caransebes főbírájának és harmincadosának kérésére megerősítve átírja néhai Machiowa másként Andrea Vasile (n) 1578. szeptember 10-én kelt végrendeletét (108. sz.). (III, f. 242^r–242^v)

549. 1584. augusztus 22. (sab. p. Stephani reg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Bakfark Mihály (n) fia: János (e) Waraggia-i (in cottu AlbTr) részjóságát és lakatlan nemesi udvarházát, melyet korábban apja birtokolt, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett 332 Ft-ért örökre eladja Kowachy-i Kowach Pálnak (e), valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 288^r–288^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. február 25-i oklevelében (629. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg.

550. 1584. szeptember 3. (Albae Iuliae, III. Septembris) Érdemeire, erényeire, erkölcsére és felkészültségére való tekintetből, illetve az egyházban régtől fogva kifejtett szolgálatairól a [gyula]fehérvári (Albensis) egyház lelkészének (pastor): Ilosvai (Ilosvanus) Benedeknek (r) adományozza élete végéig a gyulafehérvári plébániát jövedelmeivel és haszonvételeivel, valamint a gyulafehérvári iskolában és egyházban papok és tanítók kinevezésének jogával együtt (cum plena iurisdictione et auctoritate ministros rectoresque in ipsam scholam et ecclesiae Albensis instituendi, nominandi et ordinandi). Elrendeli Thamasfalwy Miklósnak (e), a gyulafehérvári vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (III, f. 244^r–244^v)

Közlés: Pokoly 155.

551. 1584. szeptember 10. (Albae Iuliae, X. Septembris) Warad-i Eöthwes Józsefnek (n, c) kérésére megerősítve átírja néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda 1577. szeptember 12-i oklevelét (96. sz.) néhai [Makay] Illés deák (pr, c) Warad-i polgár özvegye: Anna és fia: Dávid szőlőjének mentesítéséről, valamint Warad bírájának és esküdt polgárainak 1580. április 25-i oklevelét (131. sz.) a fenti szőlő megvásárlásáról. (III, f. 246^v–247^v)

552. 1584. szeptember 10. (Albae Iuliae, X. Septembris) Sard-on lakó jobbágyának: Olah Bálintnak (pr) kérésére megerősítve átírja Eöthwes Márton (pr) és felesége: néhai Deesy Antal özvegye: Márta asszony 1579-ben kelt oklevelét (124. sz.) Sard mezőváros (in cottu AlbTr) szőlőhegyen lévő szőlőjük eladásáról. (III, f. 247^v–248^v)

553. 1584. szeptember 10. (in Alba Iulia, X. Septembris) Meggies város királybírája: néhai Cheh Georg (n) fiai: Franz és Georg kérésére megerősítve átírja néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda 1578. február 28-i oklevelét (100. sz.) Pochtelke nevű (Kwkellő vm) birtokuk mentesítéséről, ezenfelül szolgálataik jutalmául őket utódaikkal együtt újra megnemesíti, illetve ősi címerüket megerősíti és kibővíti. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo aprum silvestrem per iugulum venabulo transfixum, vir habitu venatorio et ocreis indutus, ambabus auribus ex adverso arreptis currentem spumantemque fortissime retinere conspicitur. Supra scutum galea clausa posita exsistens, renovando, confirmando et denuo donando et praeterea, ut eo maiori gratia nostra ornatos se esse conspiciant, regio diademate augendo duximus, quod quidem diadema regium gemmis unionibusque ornatum, in summitate galeae est positum. Latera autem scuti taeniae

sive lemnisici diversorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant.
— Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 248^v–249^v)

Közlés: Turul 22/1904. 111–112. [†] Regesza: Siebmacher 137 (címerképpel).

554. 1584. szeptember 14. (in Alba Iulia, XIV. Septembris) Szolgálati jutalmaként Lwgas-i Bogar Lőrinc (n) Lwgas mezővárosbeli (Karansebes districtus) – egyfelől Wayda Gáspár (c) háza, másfelől pedig a Theömes nevű folyó szomszédságában lévő – házát minden adó fizetésétől, vetéseit, mezőgazdaságát, szőlőit és a többi majorságát pedig a tized és szolgálat terhe alól említett Bogar Lőrinc, valamint fiai: Mihály, Márton, János, György és Miklós élete végéig mentesíti. Megparancsolja Karansebes bánjának: Thorni Tamásnak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (III, f. 246^f–246^v)

555. 1584. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Ewrmeos birtok egyházának papját (pastorem): Nagyayta-i Hwzar Jánost (n) és fiait: Antalt, Pétert, Dánielt és Györgyöt, akik egyébként nemes szülőktől származnak, újra megnemesíti, és címet adományoz nekik. – *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius media regione homo integer thorace et galea indutus et bene munitus, equo suis ornamentis expedito insidere dextrumque per humerum mucronem nudum gestare conspicitur. Supra scutum galea clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras ipsius scuti pulchre ambiunt et exornant. (III, f. 273^f)

Kivonatos bejegyzés. Regesza: Sándor I. 10 (címerképpel).

556. 1584. szeptember 21. (Albae Iuliae, XXI. Septembris) Tolmach Izsák (e) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon feleségének: Baladffy Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magyar- és Olah Benie-i (Kwkelleő vm) részjóságait, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházát, amelyeket már elődei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 249^v–250^f)

557. 1584. szeptember 21. (Albae Iuliae, XXI. Septembris) Alsokoh-i néhai Popa Mihai (pr) fiainak: Ioannak és Petrunak (pr) kérésére megerősítve átírja néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda, akkor Bihar vármegye ispánja 1575. december 8-i oklevelét (80. sz.) említett apjuk, általa pedig Alsokoh-n (Belenies districtus, Bihar vm) – egyfelől Andro Petru, másfelől pedig Flatur Paul és Ioan házai szomszédságában – lévő házának a kivételezéséről. (III, f. 250^v–251^f)

558. 1584. szeptember 22. (Albae Iuliae, XXII. Septembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kikelleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül a Vincz ucza-ban lévő ama kőházat és nemeskúriát, mely Zentfalwa-i néhai Nagy Máté (e) magszakadásával szállott a kincstárra. (III, f. 256^v)

559. 1584. szeptember 23. (Albae Iuliae, XXIII. Septembris) Hidwegy Andrásnak (a) kérésére jóváhagyólag átírja Zenthkyraly-i Chiato Demeter, Racz Péter, Adorian Mátyás, Janos Miklós és Nagy Péter (a, n) 1584. január 13-án kelt oklevelét (427. sz.) arról, hogy Chato András (n, a) feleségével együtt Zenth Imre-n (Chik sz) bizonyos örökséget adott a kérelmezőnek. (III, f. 293^r–293^v)

560. 1584. szeptember 24. (Albae Iuliae, XXIV. Septembris) Lapos és tartozékai: Domokosfalva, Rogoz, Alsozewch, Olahlapos, Libotin, Debrek, Borkuth, Machkamezeő, Karulyfalva, Boierfalva, Kohpataka, Danpataka, Diznopataka, Rohi, Ungurfalva, Kupsafalva, Debreczen, Boierpataka, Ewneőmezeő és Rohmezeő (in cottu Zolnok Interiori) birtokok valamennyi lakosát, részint mivel őket néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda – előtte bemutatott – oklevelével már kivételezte a harmincad fizetése alól, részint mivel kevés művelhető területtel rendelkeznek, és az is terméketlen, ezért csak kereskedéssel tudják fenntartani magukat (angustiae territorii eorundem, quod etiam alioqui sterile adeo esse perhibetur, ut nisi negotiationibus victum quotidianum sibi acquirant, territoria sua ad sustentationem eorum nequaquam sufficiant), újra mentesíti őket a harmincad fizetése alól. Megparancsolja a Des-i harmincadosának: Tarchay Pálnak, alárendeltjeinek és mindenki másnak, hogy a kedvezményezetteket ne kényszerítsék harmincad fizetésére. (III, f. 251^v–252^r)

561. 1584. szeptember 24. (Albae Iuliae, XXIV. Septembris) Kisbudak-i More Andrást, Brassó (Coronensis) város servitorát, nemtelen és közrendű állapotából kiemelve, megnevesíti. (III, f. 252^r)

Kivonatos bejegyzés. □ Közlés: Turul 6/1888. 27. □ Regesztá: Turul 3/1885. 171. és 27/1909. 107.

562. 1584. szeptember 24. (Albae Iuliae, XXIV. Septembris) Zenthkyraly (Maros sz) birtok szőlőhegyének bortizedét élete végéig Miskolcz-i Orbay Lászlónak (e) engedi át. (III, f. 255^v–256^r)

Kivonatos bejegyzés.

563. 1584. [szeptember 24. körül] (Albae Iuliae) Laskai (Lascoviensis) Bálint deáknak (pr) Wasarhely mezőváros Zenthgyeorgy uczaya-ban – idősebb Zeöch György és néhai Zabo Boldizsár özvegye (pr) házai szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat terhe alól élete végéig mentesíti. (III, f. 252^r)

Kivonatos bejegyzés. Havi és napi keltezése az előtte lévő bejegyzésével valószínűsíthető.

564. 1584. szeptember 25. (Albae Iuliae, XXV. Septembris) Szolgálati jutalmául Zentdemeter-i Nyutody Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Pypey-i és Olahsakod-i (Kikelleo vm) részjóságokat, amelyeket már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 251^r–251^v)

565. 1584. szeptember 25. (in Alba Iulia, XXV. Septembris) A Szeben széki (sedes Cibiniensis) Rwz birtok papjának (pastoris) és lakosainak kérésére megerősítve átírja a [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan 1520. november 7-i oklevelét (32. sz.) az említett település bortizedének beszállítása fejében átengedett dézsmarésről. (III, f. 252^r–253^v)

566. 1584. szeptember 25. (Albae Iuliae, XXV. Septembris) Debreczen/Debrecen mezőváros nótáriusát: Kys János deákot (n), aki egyébként nemes szülöktől származik, utódaival együtt újra megnevesíti, az alábbi címet adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo manus hominis dextera cum suo brachio posita, frameam seu gladium incurvum tenere conspicitur, summitati autem ipsius gladii corona sive diadema regium gemmis unionibusque ornatum est impositum. Supra scutum galea militaris apparet, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 261^v)

Kivonatos bejegyzés.

567. 1584. szeptember 26. (Albae Iuliae, XXVI. Septembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kikelleő vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Chapozenthgyeorgy-i Chegedy György (n) Chapozenthgyeorgy, Lekencze, Olahdeleő (Thorda vm) és Gywlas (Kikelleő vm) birtokbeli részjóságait, melyek azért szálltak a kincstárra, mert Chapo-n lakó Zekel másként Farago Bálint feleségének nyelvét önhatalmúlag levágta (privata auctoritate linguam amputasset), és ezáltal a hűtlenség vétkébe esett. (III, f. 256^r)

568. 1584. szeptember 26. (in Alba Iulia, XXVI. Septembris) Varad-i familiárisa: Zagyway másként Mutnoky Boldizsár (e), Mutnoky György és Péter, továbbá Groza Farkas, Farkas Farkas, Péter, Miklós, János és Mihály, Mutnoky Farkas, Zeiko Sándor és Lajos (n) szolgálatai jutalmául azokat az Almafa, Mutnok, Belies, Morencz, Ohaba, Zaak és Chernota nevű birtokokban, illetve Osztra, Pwztazederes, Nalacz, Magura, Zlawapatak és Zgribes elnevezésű (Karansebes districtus, Zeoren vm) prédiümokban lévő részjóságokat, amelyeket korábban néhai Mutnoky Ferenc és Mihály birtokolt, azonban magszakadásuk okán a kincstárra szálltak, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. (III, f. 325^r–325^v)

569. 1584. szeptember 27. (Albae Iuliae, XXVII. Septembris) Hwzt-i Kowazai Tamást megnevesíti, és címet adományoz neki, ezenfelül Hwzt (Maramarus vm) mezővárosbeli – Borbely Albert és Ezeki Miklós (c) házaival szomszédos – házát minden adó és paraszti szolgálat terhétől örökre szólóan mentesíti. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo e regione ensis incurvi, botrus vineae iam matura ex palmite vitis dependere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, e cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluunt. (III, f. 253^v)

Kivonatos bejegyzés.

570. 1584. szeptember 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Septembris) Néhai Warady Pál (e) szolgálataiért özvegyének: most Bogathy András (e) feleségének: Warady Zeöreny/Zeörini Annának és kiskorú leányának: Zsuzsannának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi jogával együtt azt a Zenthkyraly-i (Maros sz) részjószágot, amely említett Warady Pál magszakadásával szállott a kincstárra. — *A cím mellett balról:* Haec donatio non est extradata. (III, f. 254^r–254^v)

571. 1584. október 1. (Albae Iuliae, I. Octobris) Megbízva Zazwaros mezőváros királybírájának, székbírájának és esküdt polgárainak hűségében, jelen oklevél keltétől számított egy évre bérbe adja nekik a mezőváros harmincadvámját 250 Ft-ért, a korábbi harmincadosok által is megtartott feltételek mellett, azaz a szokásnak megfelelő vámot szedjék be. A fenti összeget negyedévenként, négy egyenlő részletben kell a kincstárba befizetniök. Egyébként őrizték meg az iratokat, gondatlanságukkal más harmincadnak kárt ne okozzanak, e hivatal hatáskörét ne lépjk át, senki ellen ne kövessenek el jogtalanságot, a kivitt és behozott árukra kivetett vámokról pedig számadást tartoznak vezetni. (III, f. 255^r)

Vö. 813. sz.

572. 1584. október 1. (Albae Iuliae, I. Octobris) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Dely Farkasnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Dezny kastély (castelli) tartományában fekvő Kisdezny, Zamard és Awasel (Zarand vm) birtokbeli részjószágot, melyek néhai Ambrus Farkaséi (e) voltak, azonban a család fiágon való kihalásával a kincstárra szálltak. (III, f. 256^v–257^r)

573. 158[4]. október 3. (Albae Iuliae, III. Octobris) Gondoskodni kívánván az ország bevételeinek növeléséről és az ércbányászat fejlesztéséről, különösen a Keowar várához (in cotto Zolnok Mediocri) tartozó Monostorkapalnak, Rewkapalnak, Laczkonya, Kowaczkapal[nak], Fonacz, Chiarnafalwa, Dragmerfalwa, Berencze, Carbonaczfalwa, Gyorthianos, Vilma, Zelnice, Magura, [Te]henpataka, Satorallya és Plopis birtok határában fekvő, főként ezüsttelérekben gazdag, művelés alatt lévő bányákról, melyeket eddig is többen kértek bérbe, ő azonban családja rangjára és hírére-nevére (familiae dignitas et praeclarum nomen) való tekintetből az általa ismert és jelenleg Nagybányán (Rivulus Dominarum) lakó Herbestein-i, Newberg-i és Guttenhagh-i Felizian báró (g, m) hozzá küldött képviselőjével kötött bérleti szerződést az alábbi feltételek mellett: Megbízik ugyan Felizian becsületében, mégis elismervényt kér tőle arról, hogy a bányákat meghatározott bérért 12 évig bérli, saját költségén kitermeli, és a bérlet idejének leteltével azokat visszaadja. A vajda átengedi neki a Kapnik-i bányákat az ott található eszközökkel és – a nem kis költségen felépített – műhelyekkel együtt (cum omnibus iis instrumentis et fabricis, quas ibi non exiguo sumpto extructas habemus), amelyekért külön díjat nem kér. Hogy a bányák műveléséhez a legszükségesebbek meglegyenek, az említett falvakat tartozékaikkal és szokásos jövedelmeikkel együtt átadja neki úgy, hogy a lakosokat ne kényszerítse mértéktelen munkára, csak a szokásos szolgáltatásokat követelje tőlük, engedje, hogy népük régi törvényei szerint éljenek (antiquis eos legibus vitaeque institutis, pro more gentis illius patiatum), a vétkezőkkel szemben jog szerint járjon el, és a gonosztevőkre méltányos büntetéseket

szabjon ki, nehogy az ítéletek szigorúsága miatt a falvak elpusztuljanak és elnéptelenedjenek. A bérlet november 1-én kezdődik (Kal. Novembris), 12 év leteltével azonban az említett bányákat és falvakat, a most neki használatra átengedett eszközökkel, épületekkel és műhelyekkel (officinas), valamint az általa létesítettekkel együtt Felizian visszaadja a vajdának, mégpedig a falvakat olyan állapotban, ahogyan azokat átvette, a jobbágyokat pedig – az elhalálozottak kivételével – teljes számban. Ha közben Felizian meghalna, akkor gyermekei vagy örökösei, a most megállapított feltételek mellett, a bérlet lejártáig bírhatják a bányákat és falvakat, de fel is hagyhatnak azok művelésével a határidő letelte előtt. Felizian évente 250 márka tiszta ezüstöt ad be a kincstárba, és amennyiben a vajda kérése, ezt a mennyiséget átváltja tallérra, vagy ebből ezüstpénzt ver és azt küldi el felár nélkül. A bérleti díjat évi két részletben, 125 márkánként fizeti, április 1-én (Kal. Aprilis) és szeptember 1-én (Kal. Septembris). Minthogy ebben a tartományban nincs forgalomban elegendő aranyérme és ezüsttallér, valahányszor a vajdának szüksége lenne pénzre, Felizian az ezüsből évenként 8000 tallér és 4000 aranyérme értékben átvált a szokásos áron, mégpedig a tallért 100, az aranyat pedig 160 dénárért felár nélkül számolva. (III, f. 332^r–333^v)

Az évi keltezés utolsó száma hiányzik. Az üggyel kapcsolatosan I. még MHHDipl XLII. 181–182., 193., 213–214.

574. 1584. október 20. (Albae Iuliae, XX. Octobris) Olaz Jakab (c) [gyula]fehérvári (Albensis) kőművesnek (muratoris) a város falain belül a Kys ucza-ban – Kowaczy György (c) háza szomszédságában – lévő sarokházát (domum ... angularem) minden adó, tized, paraszti szolgálat és a beszállásolás terhe alól élete végéig mentesíti. (III, f. 287^v)

Kivonatos bejegyzés.

575. 1584. október 26. (Dobokan, Zent Demeter napian) Dengeleg-i Dengelegy Gáspár, néhai Fekete Ferenc özvegye: Dengelegy Kata asszony Kyskaggia-ról, illetve Tarnocz-on lakó Dengelegy Anna asszony, néhai Kun Demeter özvegye bizonyítják, hogy pereik lefolytatásában tanúsított szolgálataiért azt a Fwzcut-on (Coloswar vm) lévő pusztá házhelyüket, melyen korábban Nagy Zsigmond lakott, tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett örökre Bongart-i Pistaky Lukácsnak és férfitódainak adták. (III, f. 305^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. március 31-i oklevelében (662. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a kiállító a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

576. 1584. október 31. (Albae Iuliae, ultima d. Octobris) Debrecen-i néhai Zabo József özvegye: Duskas/Dwskas Sára (n) iránti kegyéből neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Debreczen mezővárosbeli (Bihor vm) Chapo ucza-ban – Barnhi János, Kalmár Péter, Thassy Pál és Eothwes György házai szomszédságában – lévő ama nemestelket, melyet néhai II. János választott magyar király adományából már férje is birtokolt, csak oklevelekkel nem rendelkezik róla. (III, f. 257^r–257^v)

577. 1584. október 31. (Albae Iuliae, ultima d. Octobris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataikért Debreczen (Bihor vm) mezőváros bírójának, esküdt polgárainak és lakosainak, valamint azok utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel,

tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt az említett település határában – a Nagy Erdeő közelében – lévő ama Ur rethe nevű rétet, mely egykor a mezőváros kastélyához tartozott, majd a város officialisai bírták, végül a kastély lerombolásával, illetőleg az officiolatus megszüntetésével (et castello demolito, et officiolatu inde sublato) a kincstárba háramlott. (III, f. 257^v–258^r)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. Radics 461.

578. 1584. november 4. (Albae Iuliae, IV. Novembris) Az Enyed mezővárosbeli fazekascéh mestereinek kérésére megerősítve átírja településük bírása és esküdt polgárai 1524. július 22-én kelt (35. sz.) és a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1527. szeptember 5-i megerősítő záradékával (36. sz.) ellátott céhlevelét. (III, f. 258^f–259^f)

579. 1584. november 6. (Albae Iuliae, VI. Novembris) Beoshaza-i néhai Beoshazy Ferenc deák (e) fiának: Menyhártnak magszakadása okán Beoshaza-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjóságát haszonvételeivel és a benne lévő királyi joggal együtt örökre Sombor-i Sombory László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, valamint utódainak és örököseinek adományozza. (III, f. 268^r)

Kivonatos bejegyzés.

580. 1584. november 8. (Albae Iuliae, VIII. Novembris) Belenyese mezőváros esküdtje: Ferenc deák és Sebes-i Gynda Petru kenéz (c) bemutatta néhai Izabella királyné [1558. május 10-én kelt] oklevelét, amely a Belenyese tartozékaiban lakó románoknak az egykori Varad-i püspökök által megerősített kiváltságait tartalmazza, pontosabban [Dominis] János püspök 1442. július 21-én (11. sz.), valamint [Vitéz] János püspök 1446. január 8-án kelt (13. sz.) oklevelét, és ezeket megerősíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 259^f–261^f)

581. 1584. november 11. (in Martini ep.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Perechien-i Sydo Ferenc és Racz Lukács (e, n) – az utóbbi felesége: Sydo Katalin (g), valamint gyermekeik: István és a kiskorú Anna, Borbála, Katalin és Erzsébet nevében is – bizonyos szükségük miatt azt a Beken-i (Bihar vm) részbirtokukat, melyet a királyi joggal együtt néhai Somlő-i Bathory Kristóf vajdától nyertek örökadományul, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, részben arany Ft-ban, részben tallérban kifizetett 200 Ft-ért örökre szólóan eladták Pyspeoky-i Toldy/Tholdy Andrásnak (n) és feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek. (III, f. 294^v–295^f)

Ái Bathory Zsigmond 1585. március 12-i oklevelében (637. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg.

582. 1584. november 25. (in Abosfalwa, f. IV. in Catherinae virg.) Bizonyítja, hogy egyfelől Bessenyeo-i néhai idősebb Tetey Lőrinc (e) özvegye: Bathory Katalin (g) és fia: Lőrinc, másfelől Bessenyeo-i Possa Mihály (n) az alábbi bevallást tették: Minthogy az előbbiekek jobbágysai ChitZentywan birtokban Possa Mihályra rontottak, megverték és vérént ontottak, Maros széken per indult, amely fellebbezés útján átkerült a vajdai udvarba. Továbbá

mivel Possa Mihály Bessenyeő (Kykelleo vm) birtok területén elfoglalt és elszántott három darab szántóföldet, illetve más ügyek miatt is, a felek úgy Maros széken, mint Kykelleo vármegyén perbe vonták egymást. A felek azonban részint némely békéltető férfiú tanácsára, részint a kétes kimenetelű pereskedés megszüntetése érdekében a következőkben állapodtak meg: Maros széken, illetve Kykelleo vármegyén egymás ellen indított pereiket megszüntetik, és az azokkal kapcsolatos okleveleket érvénytelenítik. Ezenfelül Katalin asszony és Tethey Lőrinc az említett hatalmaskodásért a Bessenyeő-n lévő, épülettel ellátott puszta jobbágytelküket vagy házukat (unam domum seu sessionem iobagionalem desertam), amelyen most az utóbbi jobbágya: Olah Pál (pr) lakik, a hozzátartozó udvarral és kerttel együtt, de a többi tartozékai nélkül Possa Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adják azzal a feltétellel, hogy az említett telek udvarán lévő kutat válassza el az udvartól, és hagyjon az előbbieik részére egy, a kúthoz vezető olyan utat (viam publicam), amelyen egy szekér elférjen, végül köteles lesz Olah Pált az elkövetkező április 24-ig (usque Georgii mart.) ugyanazon jobbágytelken hagyni úgy, hogy azon semmiféle kárt nem okoz. Viszonzásként Possa Mihály, tekintetbe véve a kapott jobbágyteleknek a nemesi udvarházával való szomszédságát is, azt az épületek nélküli puszta jobbágytelkét, amelyen egykor néhai Boer Isván (pr) lakott, Katalin asszonynak és Tethey Lőrincnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza, továbbá engedélyezi az általa elszántott három darab föld fogott bírák útján történő felosztását. Az egyezség megszegője 200 Ft-on maradjon, [amelyet ha nem fizetne ki], akkor a másik fél rövid perbehívás útján a vajdai udvarba idézhesse, és a per lefolytatása révén jogérvényes ítéletet nyerhessen. A felek ugyanakkor vállalják, hogy megvédik egymást a háborgatók ellen az említett jobbágytelkek békés birtokában. (III, f. 272^r–273^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. január 20-i oklevelében (606. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

583. 1584. december 16. (in Coloswar, XVI. Decembris) Warad városának Pholephaza nevű (Bihar vm) birtokát, amelyet az elmúlt összeíráskor elnéptelenedésére való tekintetből nem írtak össze és nem adóztattak meg, s ezáltal minden adó és járadék fizetésétől mentessé lett, ugyanazon terhek alól az elkövetkező adóösszeírás idejére is mentesíti. (III, f. 261^v)

Kivonatos bejegyzés.

584. 1584. december 18. (in Colosvar, XVIII. Decembris) Néhai Wisselien-i Miklós (e) ítélmester fiának: Gáspárnak kérésére jóváhagyólag átírja néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda 1579. június 4-én kelt oklevelét (119. sz.) apja és Malichkowsky Polyak Mihály (m) Cracco-i magnus procurator által vásárolt Moricz-i (Doboca vm) részbirtok felosztásáról. Ezenfelül szolgálataiért Wisseliny/Wisseliény Gáspárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az apja kezére jutott jószágban lévő királyi jogát is. (III, f. 261^v–262^v)

585. 1584. december 18. (in Coloswar, XVIII. Decembris) A vajdának teljesített szolgálatai idején az elmúlt években elszenvedett veszteségeiért Varad-i Szita/Zita Péter (n) deáknak a város Hago nevű szőlőhegyén – Seres Miklós és Nagy Balázs szőlői szomszédságában – lévő ama vásárolt szőlőjét, amelyet néhai [Báthory Kristóf vajda] Debreczen-i Tar

István (n) javára élete végéig már kivételezett, a tized és kilenced fizetésének terhe alól élete végéig újra mentesíti. Ezek fogantatására utasítja Varad vára főkapitányát, Bihar vármegye ispánját: Gyczy Jánost, a vár udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot és minden más illetékest. (III, f. 262^v–263^r)

586. 1584. december 18. (in Coloswar, XVIII. Decembris) Varad-i Zytha Péter deákot (n) utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer patrio indutus habitu, pede sinistro fortunae globo insistere, ac manu dextera ensem evaginatum stringens cervice sursum erecta coronam regiam superne appositam avidissime intueri conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 267^r)

Kivontos bejegyzés. [†] Regesza: Siebmacher 233 (címerképpel).

587. 1584. december 19. (Coloswary, XIX. Decembris) Bizonyítja, hogy Kysmaria-i Boczykay/Boczky István (m) vajdai főkamrás, minthogy nemrég Nopsycz-i néhai Varkocz/Varkoczy Miklós (m) özvegyét: Hagymasy Margit asszonyt feleségül vette, és István lengyel király, Erdély fejedelme Margitnak néhai férjétől született fiát: a kiskorú Varkocz Györgyöt (m), illetve valamennyi ingó- és ingatlan javainak kezelését reá bízta, gyámként mostohafia irányába az alábbiakra kötelezte magát: Amikor György eléri a felnőttkort, vagy ha törvényes kora elérésekor a maga részére más gyámot állítva javait, valamint birtokjogait magához venné, illetve azok igazgatását másra bízna, akkor Bochykay köteles lesz mostohafiának javait visszaadni, azok jövedelméről számot adni, és a bevételeket illetően – a szükséges kiadásokat és perköltséget kivéve – őt kielégíteni. Erről pedig György valamelyik hiteleshelyen nyugtatványt tartozik neki adni. Ha mostohafia kérésére javait nem adná vissza, vagy ha azok jövedelméről nem adna számot, akkor György jelen oklevél alapján azokat Bochykay kezéből visszaveheti, illetőleg felnőtt kora elérésekor gyámja bárhol levő javaiból, ha adósa maradt, kárpótolhatja magát. Margit asszonynak azonban az ország törvényei szerint, illetve néhai férje végrendekezésének megfelelően – melyhez a lengyel király jóváhagyását adta – az említett jószágokban levő jogai a végrendeletbe foglalt feltételek megtartása mellett sértetlenek maradjanak. (III, f. 264^r–264^v)

588. 1584. december 19. (in Coloswar, XIX. Decembris) Ladmocz-i Horwat másként Utyssenowith/Utissenowith Jánosnak (e), a magyarországi részek jogügyszagatójának (director is causarum nostrarum in partibus regni Hungariae) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1581. március 20-án kelt oklevelét (149. sz.) néhai Stresemle i András (e) özvegye: Vasary Anna Bihar vármegyei bizonyos jószágainak megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Horwat Jánosnak, valamint utódainak és örökösökének, azok hiányában pedig legközelebbi atyafiának (fr. proximiori): Somogy másként Eory Mihálynak (n), illetve utódainak és örökösökének adományozza a bennük levő királyi jogát is. (III, f. 264^v–266^v)

589. 1584. december 20. (Coloswary, XX. Decembris) Nopsicz-i néhai Varkocz Miklós (m) kiskorú fiának: Györgynek (m) Erdélyországban és a magyarországi részekben bárhol lévő jószágainak kezelését törvényes kora elérésig mostohaapjára (vitricum): Boczykay Istvánra (m) bízva azzal a feltétellel, hogy azokat az árva kérésére köteles lesz perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni, amint erre egyébként a vajda 1584. december 19-én Coloswar-ott kelt oklevelében (587. sz.) már kötelezte magát. (III, f. 263^r–263^v)

590. 1584. december 20. (Coloswary, XX. Decembris) A Varad-i vár udvarbíráihoz, valamint a Varad-i szőlőhegyek tizedszedőihez: Minthogy a vár egykori helyettes várnagyának (vicecastellani arcis): néhai Vaswary Jánosnak (e) a város Papbua nevű szőlőhegyén – Zombory Ferenc és Czibak György (n) szőlői szomszédságában – lévő, már eddig is kivételezett szőlőjét, amely halála után gyermekeire és feleségére: Selipi Zsófiára szállott, és most is azok kezén van, megemlékezzén Vaswary hűséges szolgálatairól, a maga részéről a tized és kilenced terhéért ő is örökre szőlőn mentesíti, ezért megparancsolja, hogy az említetteket e tekintetben ne háborgassák. (III, f. 263^v)

591. 1584. december 20. (in Coloswar, XX. Decembris) Néhai Zechy Tamás (n) és felesége: néhai Kendy Klára leányának: Beonye-i néhai Beoniev György (e) feleségének: Borbálának magszakadása okán a Romlot-i és Hydalmas-i (Doboca vm) részjőszágokat, illetve az utóbbiban lévő lakatlan nemesi udvarházat haszonvételeivel és a bennük lévő királyi jogaival együtt Lona-i Kendy Sándor (m) tanácsúrnak, Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánjának és férfitódainak, azok hiányában pedig leányági örököseinek adományozza. (III, f. 266^v)

Kivonatos bejegyzés.

592. 1584. december 20. (in Coloswar, XX. Decembris) Előbb Kerey Miklós, majd Bechkereký János, Bekes Farkas, végül Andachy Lőrinc (e) özvegye: Miske Borbála (n) iránti kegyéből neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Cherefalwa-i (Maros sz) két részjőszágát, és ottani nemesi udvarházát – kivéve az említett Bechkereký János által végrendeletileg kiskorú leányára: Katalinra hagyott részt –, amelyeket már régóta birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 278^r–278^v)

593. 1584. december 22. (in Coloswar, XXII. Decembris) Varad-i Theoreok Mátét (n), általa feleségét: Elek Krisztinát és gyermekeit: Ferencet, Istvánt, Annát és Erzsébetet utódaikkal együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare caerulei coloris, in cuius campo diadema regium est positum, ex quo homo patrio habitu, veste viridea indutus, umbilicotenens manibus erectis eminere, dextra mucronem nudum stringere, sinistra vero tres aristas tritici iam maturas tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 267^r–267^v)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regeszta: Siebmacher 240 (címerképpel).

594. 1584. december 22. (in Colosvar, XXII. Decembris) Szolgálati jutalmául Warad-i Nagy Mihályt utódaival együtt megnevesíti, és címet adományoz nekik. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus una cum suo brachio ensem incurvum evaginatum stringere cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluunt, utramque scuti partem ambiunt et exornant. (III, f. 267^v)

Kivonatos bejegyzés.

595. 1584. december 22. (in Coloswar, XXII. Decembris) Szolgálati jutalmául Warad-i harmincadosának: Jazbriny/Jazbreny Orbánnak (e), feleségének: Sarossy Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Warad-i Nadas nevű szőlőhegyen – néhai Molnar Máté özvegye: Katalin, néhai Pogandy János özvegye: Anna (n), illetve Warad-i Nagy János szőlői szomszédságában – fekvő művelt szőlőt. Ezt néhai Izabella királyné bizonyos összesen Warad-i néhai Sarossy Jánosnak (e) inscribálta, aki majd azt inscriptio címén végrendeletileg unokatestvérének (s. m): említett Jazbriny feleségének: Katalinnak hagyta. (III, f. 267^v–268^r)

596. 1584. december 24. (in Col[osvar], XXIV. Decembris) Mesterzallasy Péter deákot (n), általa testvéreit (fr. c): Menyhártot, Demetert és Jánost, akik egyébként – amint ez néhai I. János király okleveléből kitűnik – nemes szülöktől származnak, újra megnevesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo collis est herbidus, ex quo cervus anterioribus pedibus in altum sublatis, umbilicotenus eminere, atque inter cornua diadema regium gestare conspicitur. Scutum tandem galea militaris clausa superne contegit. (III, f. 269^v–270^r)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regesza: Siebmacher 193 (címerképpel).

597. 1584. december 24. (in Coloswar, XXIV. Decembris) Kys Boldizsár Myske nevű (Bihar vm) birtokának mindenféle tizedét és kilencedét a dézsmaszedőknek a tized begyűjtésekor járó bevételekkel együtt, árenda fizetése nélkül, élete végéig neki és fiának: Jánosnak adományozza, és engedélyezi azok beszedését úgy a fenti birtokban, mint bárhol máshol (ut ipsi praescriptas decimas et nonas dictae possessionis ubicunque voluerint sive in ipsa possessione Myske, sive alibi, ubi maluerint, decimandi et exigendi habeant potestatem). (III, f. 289^r)

Kivonatos bejegyzés.

598. 1585. január 1. (in Alba Iulia, I. Ianuarii) Néhai Grison Jacopo (e) özvegye: Maczko Anna iránti jóindulatából, ugyanakkor az ország bevételeinek növeléséről is akarván gondoskodni, a Zalatna-i bányákat, amelyeket korábban néhai férje bérelt, jelen oklevél keltétől számított egy évre az alábbi feltételek mellett adja bérbe Maczko Annának: A vajda átengedi neki az említett bányákat az ott található eszközökkel és műhelyekkel együtt (cum omnibus iis instrumentis et fabricis, quas ibi habemus). Hogy a bányák műveléséhez a leg-

szükségesebbek meglegyenek a Fenes, Zalakna, Petrisen, Galacz és Bokorhaz nevű falvakat tartozékaikkal és szokásos szolgáltatásaikkal együtt átadja neki úgy, ahogyan azokat férje bírta: a lakosokat ne kényszerítse mértéktelen munkára, csak a szokásos szolgáltatásokat követelje tőlük, engedje, hogy népük régi törvényei szerint éljenek (*antiquis eos legibus vitaeque institutis, pro more gentis illius frui patiatur*), és a vétkezőkkel szemben jog szerint járjon el. A bérlet ideje alatt 40 hordó bort adhat el törvényes áron: 20-at saját épületeiben, 20-at pedig a mondott falvakban úgy, hogy az ne legyen a nemesek és a lakosok kárára, és a jobbágyokat bor szállítására Gyulafehérváron (*ultra Albam*) túlra ne kényszerítse. A vajda Gyulafehérvárról 32 mázsa vasat ingyen fog adni Maczko asszonynak, gyalogos testőrei közül pedig kettőt enged át rendelkezésére, kiknek zsoldját a kincstár fizeti. A bérlet leteltével az említett falvakat olyan állapotban, ahogyan azokat átvette, a jobbágyokat – az elhalálozottak kivételével – teljes számban, továbbá a most neki használatra átengedett eszközöket, épületeket és műhelyeket (*officinas*) épségben visszaadja a vajdának. Maczko asszony a 2000 Ft bérleti díjat negyedévenkénti 500 Ft-os részletekben fizeti, továbbá néhai férje adóssága törlesztésére szintén negyedévenként 100 Ft-ot ad. Ha ezeket nem teljesítené, akkor keze: piemonti (*Pedemontanus*) Olaz János tartozik a vajdát kifizetni. A higanyt – ha a vajda úgy akarja – a kincstárnak adja be mázsánként 40 Ft-ért. Az aranyat és ezüstöt azonban az aranybeváltó helyre (*in coementum nostrum*) a szokott áron szolgáltatassa be. (III, f. 312^v–313^r)

Vö. 953. sz.

599. 1585. január 9. (*Albae Iuliae, IX. Ianuarii*) Bízva Abrugbanya-i Kowachy Andrásnak és Kran Faith-nak (*h*) a fémkohászatban (*in rebus metallicis*) való jártasságában megengedi, hogy a vasérc salakját, amelyet magyarul *slok-nak* vagy *haldom-nak* neveznek, és ami a székel Chyk székelben lévő régebbi és újabb vasbányákból került ki, felkutassák, annak hasznosítására vájárokot (*sectores*) és más bányászokat vigyenek, a salak felaprózására pedig ugyanott zúzdát (*contusorium*) létesítsenek saját költségükön. Az így előállított vas után mázsánként egy Ft-ot tartoznak a kincstárnak adni. Megparancsolja az említett bánya praefectusának: Zawor Friedrichnek, illetve helyetteseinek a fentiek szigorú megtartását. — *A lapszálon egyidejű bejegyzés azonos kézzel: Haec annuentia non est extradata.* (III, f. 269^r–269^v)

600. 1585. január 13. (*Albae Iuliae, XIII. Ianuarii*) Simo Tamás fiát: Zetelaka-n (*Wdwarhely sz*) lakó Tamasffy Jánost (*a*) a lófők közé emeli. (III, f. 273^r)

Kivonatos bejegyzés.

601. 1585. január 15. (*Albae Iuliae, XV. Ianuarii*) Szolgálati jutalmául enyedi (*de Eniedino*) Craczeri Lukásnak (*n*), valamint feleségének: néhai Zewcz Adorján leányának: Annának (*n*) az Enyed (*in cotto AlbTr*) mezővárosbeli Mirizlo ucza-ban – Horwat György és néhai Zeochy Kristóf házai szomszédságában – lévő házát a szőlőkkel, művelt- és műveletlen szántóföldekkel, illetve az ahhoz öröklés vagy vásárlás jogán tartozó más örökségekkel együtt, melyet – okleveleik bizonyága szerint – előbb néhai II. János választott magyar király, később pedig néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda már örökre kivételeztek, a maga

részéről minden adó, tized és szolgálat terhe alól ő is örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (III, f. 270^r–270^v)

602. 1585. január 16. (Albae Iuliae, XVI. Ianuarii) Szolgálati jutalmául Radich András deákok (n) utódaival együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo corona regia gemmis unionibusque ornata est posita, ex quo duo lilia alba propriis suis coloribus depicta, per modum crucis transposita eminere conspiciuntur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 292^v–293^r)

Regesztá: Siebmacher 211 (június 16-i téves keltezéssel; címerképpel).

603. 1585. január 17. (Albae Iuliae, XVII. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért Madaras János (n,a) Kibed-i lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt Kibed-en lévő nemesi udvarházát, továbbá itteni, illetve Abod, Berekereztwr, Soowaraggya és Zowata (Maros sz) birtokbeli részjóságait és székelő örökségeit, amelyeket már eddig is zavartalanul birtokolt, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 270^v–271^r)

604. 1585. január 18. (XVIII. Ianuarii) Sasa Jánosnak, Bathory Zsigmond erdélyi vajda gyalogjai kapitányának végrendelete: Javait feleségére és három árvájára hagyja, kiknek gondviselését, illetve jóságainak közöttük történő felosztását a vajdára és Galffy Jánosra bizza. Felesége két kisebb gyermekével együtt Karachionfalwa-n lakjon és az ottani jóságból tartsák fenn magukat, a nagyobbik fiát: Mihályt pedig a Vayasdy jóságból taníttassák és tartsák el. A Vayasd-on és Tathe-n lévő javainak gondozását Nagy Farkasra vagy valaki másra bizzák. Ha felesége férjhez menne, akkor Ernyeo-t külön neki hagyja mindazon javakkal együtt, amelyek őt a többi marhájából megilletik. A Feyerwary házát adják el, árát pedig árváinak engedjék át. Az ugyanott lévő szőlőjét magyarországi három atyafiára hagyja, két-két ökröt pedig Benedek és András prédikátorokra hagy. Kölcsönzőit és szolgálait elégtésük ki. Két kisebb gyermeke közül amelyiket Galffy akarja, az ő gondviselésére bizza, a másikat illetően pedig kéri a vajdát, hogy vegye védelme alá. Továbbá kéri őket, hogy őt az Ompay között lévő szigeten, az ispotály felé temessék el, ahová kőből sírboltot csináltassanak, felül pedig nevével és címerével díszített faragott követ állítsanak. Végül arra kéri a vajdát, hogy jelen végrendeletét erősítse meg. A végrendelet tanúi: Ilosway Benedek és Zalay András Feyerwary prédikátorok. (III. 281^r–282^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. február 5-i oklevelében (617. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét három pecsét erősítette meg.¹ Regesztá: LtKözl 69/1998. 115 (jegyzetben).

605. 1585. január 20. (Albae Iuliae, XX. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért a maga részéről ő is, ugyanazon feltételek mellett Poka-i Pokay Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Keorthwelyffaya/Keorthwelfaia-i részjóságot, amely korábban Georgeny várához tartozott, és melyet

a vár akkori ura: Beregzo-i néhai Hagymas Miklós (m), Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye ispánja adott Pokay Péternek ennek Also Idecz nevű (Thorda vm) szász birtokáért azzal a kikötéssel, hogy ha Pokay vagy örökösei az említett birtokot perrel vagy más módon visszaszereznék, akkor a Keorthwelfaia-i részjószágot a fenti várnak visszaadják, továbbá ha ugyanők a részbirtokon építkezéseket eszközölnének, akkor azok becsértékét meg kell nekik téríteni. (III, f. 271^r–271^v)

606. 1585. január 20. (Albae Iuliae, XX. Ianuarii) Bessenyeo-i Possa Mihálynak (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1584. november 25-én kelt saját oklevelét (582. sz.) a kérelmező, valamint Bessenyeo-i néhai idősebb Tetei Lőrinc (e) özvegye: Bathory Katalin és fia: Lőrinc (n) közötti egyezségről. (III, f. 271^v–273^r)

607. 1585. január 21. (Albae Iuliae, XXI. Ianuarii) Udwarhely mezőváros bírójának, esküdt polgárainak és lakosainak panaszából arról értesült, hogy jöllehet nekik törvényeik, kiváltságaik, helyhatósági joguk és szabadságaik vannak egyebek közt a borkimérésről is, mely szerint településükben csak a lakosok hasznára és szükségére mérhetnek bort, a vajda részére nem, a várkapitány azonban ezek ellenére a borkimérést nekik meg akarja tiltani, és a bort a vajda hasznára kívánja mérni. Ezért kérésükre megparancsolja Bodony Balázsnak (e), az Udwarhely-i vár kapitányának, Udwarhely és Maros szék királybírájának, illetve helyetteseinek, hogy őket sértetlenül őrizzék meg ama jogaikban, mentességeikben és szabadságaikban, melyekkel a borkimérés tekintetében eddig éltek, a vajda részére bort ne mérjenek, továbbá engedjék meg nekik, hogy a szokásnak megfelelően a bort saját hasznukra mérjék. (III, f. 274^r)

Közlés: SzOkI IV. 94–95. □ Regesza: Udwarhely vm 291.

608. 1585. január 22. (Albae Iuliae, XXII. Ianuarii) Néhai Tarchyay/Tharchay Györgynek (e) feleségétől: Bagothay Magdolna asszonytól született leányának: a kiskorú Borbálának az ország bármelyik vármegyéjében lévő javainak és birtokjogainak kezelését törvényes kora eléréséig unokatestvérére (fr. p): Ozway-i Tarchiay Pál (e) Des-i harmincadosra bízva azzal a feltétellel, hogy azokat köteles lesz az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. (III, f. 273^v)

609. 1585. január 22. (Albae Iuliae, XXII. Ianuarii) Warad-i Zabo Péternek (pr) kérésére megerősítve átírja elhunyt felesége: Zsófia (h) 1578. április 11-e előtt kelt végrendeletét (101. sz.). (III, f. 278^v–279^v)

610. 1585. január 23. (Albae Iuliae, XXIII. Ianuarii) Szolgálatuk jutalmául Soffalwa-i Illiessy Máténak, Jánosnak és Bálintnak (n, a), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Soffalwa-i nemesi udvarházukat, Palfalwa-n lévő pusztá jobbágyházukat (domum iobbagionalem desertam), továbbá az előbbieken, illetve Paraid-on és Korond-on (Udwarhely sz) lévő más székely örökségeiket, melyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 274^r–274^v)

611. 1585. január 23. (Albae Iuliae, XXIII. Ianuarii) Mezged-i néhai Vaida/Vaivoda Vasile (e) özvegyének: Bodogh Katalinnak (g, n) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1583. július 5-én kelt oklevelét (299. sz.) arról, hogy Zentfalwa-i néhai Nagy István (e) özvegye: Bachy Fruzsina és fia: János Vaydafalwa (Bihor vm) birtok ötödrészét eladták a kérelmezőnek. Ezenfelül néhai férje szolgálataiért a kérelmező özvegynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a benne levő királyi jogát is. (III, f. 274^v–278^r)

612. 1585. január 27. (Albae Iuliae, XXVII. Ianuarii) Sombory László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének kérésére megerősítve átírja 1583. április 2-án kelt saját oklevelét (193. sz.) Gyczy János (m) Varad-i várkapitánynak, Bihar vármegye ispánjának a kérelmező javára Almosd-on (Bihor vm) tett birtokadományáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Sombory-nak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (III, f. 284^v–285^v)

613. 1585. február 2. (Albae Iuliae, II. Februarii) Rihonfalwa/Ryhonffalwa szász mezővárosnak a szokásos kiváltságokkal együtt örökre szólóan engedélyezi október 28-án (in Simonis et Iudae ap.), valamint az azt megelőző és követő napokon évi vásár, minden hétfőn (f. II.) pedig hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárokra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. (III, f. 280^r–280^v)

614. 1585. február 3. (Albae Iuliae, III. Februarii) Szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon Bongard-i Pistaky Lukácsnak (e), illetve utódainak és örököseinek adja Flóris cigányt és fiait: Miklóst, Jánost, Kristófot másként Pompo-t és Dávidot, továbbá Benedek cigányt és fiait: Andrást és Jakabot utódaikkal, valamint sátraikkal együtt, akiket egyébként már eddig is birtokolt, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (III, f. 279^v–280^r)

Közlés: Veress: Documente III. 1–2.

615. 1585. február 3. (Albae Iuliae, III. Februarii) Zentpal-i Magyar Illést utódaival együtt megnemesíti. (III, f. 287^v)

Kivonatos bejegyzés.

616. 1585. február 5. (Albae Iuliae, V. Februarii) Szolgálatai jutalmául örökjogon Udwarhely szék királybírájának: Zentpal-i Kornys Farkasnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza néhai Felzegy András fiát: Györgyöt (pr), aki korábban a kedvezményezett jobbagya volt, most azonban Udwarhely várához tartozik, a Homorodzentmarthon nevű (Udwarhely sz) birtokban – Balog János és Nagy Barabás (pr) házai szomszédságában – lévő jobbagytelkével (domo seu sessione sua iobbagionali), amelyen most lakik, valamint annak tartozékaival és haszonvételeivel együtt. (III, f. 280^v–281^r)

617. 1585. február 5. (Albae Iuliae, V. Februarii) Az udvari gyalogok kapitányának (capitanei peditum aulae nostrae): néhai Sasa Jánosnak (e) özvegye: Thamasfalwy Anna (g)

asszony és fiaik: János és László, valamint említett Sasa Jánosnak előző feleségétől: néhai Nagy Borbálától (g) született fia: Mihály végrendeleti gyámja: Kochyard-i Galfy János (m) tanácsúr és főudvarmester által – az előbbiek nevében – előadott kérésére megerősítve átírja Sasa János 1585. január 18-án kelt végrendeletét (604. sz.). (III, f. 281^r–282^v)

618. 1585. február 5. (Albae Iuliae, V. Februarii) Magyarchyezhwe-i néhai Myske György (e) özvegyének: Nemes Krisztinának (g) kérésére megerősítve átírja Chyezhwe-i Somogy János és Nagy Márton, Veresmart-i Nagylaky Márton deák és Zeles János (e), valamint Maray Katalin és Hozzwazay Zsófia 1583. december 11-én kelt oklevelét (412. sz.) elhunyt férje végrendeletéről. (III, f. 302^v–303^v)

619. 1585. február 6. (Albae Iuliae, VI. Februarii) Minthogy az ország lakóinak hagyománya szerint a különféle népek vallási különbözőségeiknek megfelelően különböző papi rendet tartanak fenn, a vajdának pedig feladata e népek, illetve törvényeik és szokásaik megtartása és megerősítése, ezért, miután Thorda, Colos, Doboka és Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegyék görög hitű román egyházainak (ecclesiarum Valachalium) püspöke: Euphtimia (r) halála következtében az említett egyházak egyetértésével, valamint István lengyel király megerősítése alapján – aki egyidejűleg kiterjesztette az új püspök joghatóságát Crazna és Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegyék román gyülekezeteire is – Spiridon foglalta el a püspöki tisztséget, életvitelére, erkölcsére és felkészültségére való tekintetből említett Spiridon-t (r) nevezi ki püspöknek, és egyben felhatalmazza e hivatalával kapcsolatos teendők végrehajtására. Megparancsolja az illetékeseknek, főként az említett vármegyék görög hitű egyházai papjainak, hogy ismerjék el Spiridon-t püspöküknek és felügyelőjüknek, engedjék meg, hogy egyházaikra nyilvánosan gondot viseljen, a törvényekre és vallásos szertartásokra felvigyázzon, hivatalában törvényesen járjon el, a botrányokat kiigazítsa, a vétkezőket, különösen a törvénytelen házasságra lépőket vagy az azt elfogadókat megbüntesse, valamint törvényes jövedelmeit beszedje. (III, f. 282^r–283^v)

Közlés: Bunea 57–58 (jegyzetben).

620. 1585. február 13. (Albae Iuliae, XIII. Februarii) A nemes szülöktől származó Szeeny-i Horwath Miklóst (n), általa fiát: Gábort utódaikkal együtt megneemesíti, címet adományozva nekik. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextera hominis manus cum suo brachio insem incurvatum stringere conspicitur, militare ipsius Nicolai Horwath specimen ostendens, quod saepenumero in Allyria contra hostes declarasse non obscure perhibetur. Supra scutum galea militaris est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluunt. (III, f. 291^v)

Kivonatos bejegyzés.

621. 1585. február 15. (Albae Iuliae, II. p. Valentini mart.) Bizonyítja, hogy egyfelől Kowachoczy/Kowachyoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr – fiainak: Kristófnak és Zsigmondnak, illetve testvérének (fr. germ): Jánosnak (e) nevében is –, másfelől pedig Sard-i Haczaky/Hatzaky Márton (e) és felesége: néhai Bwday Istvánnak feleségétől: néhai Katalin asszonytól született leánya: Katalin – gyermekeik: Miklós, Márton, Zsigmond, István,

László, illetőleg a kiskorú Zsófia nevében is – az alábbi bevallást tették: Jóllehet néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda Sard-i néhai Uybwdy Gergely fia: néhai Bwdy István (e) magszakadása okán Obwda másként Bwryanyos Bwda, Dyos, Kelesmezeo és Magyarnadas (Colos vm) birtokbeli részjóságait haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt, szolgálatai jutalmául örökjogon Kowachyoczy Farkasnak, valamint utódainak és örököseinek adományozta, azokba történő bevezetésének azonban Hatzaky Márton és felesége: Katalin ellentmondott, amiért az említett vajda udvarában per indult. A felek részint némely tanácsúr és mások közbenjárására, részint a köztük levő rokonság miatt e birtokperükben most kiegyeznek. Ennek értelmében Kowachoczy e jóságokkal kapcsolatos adományleveleket és peres iratokat átadja Hatzeky Mártonnak és feleségének, illetve őket, valamint utódait fenti adománya kapcsán többet nem háborgatja. Viszonzásként Haczaky és felesége a kezükön levő fenti jóságokból hat népes jobbágytelket – Burianios Bwda-n és Dyos-on egyet-egyet, melyen Deres János, illetőleg Daygo István lakik, Kelesmezeo-n pedig négyet, melyeken Patrus Péter, Zabo János, Fodor János és Zabo Péter lakik – haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, szavatosság vállalása mellett örökjogon Kowachoczy Farkasnak, valamint utódainak és örököseinek adnak. Kowachoczy pedig a maga részéről e peres jóságokat, a fenti hat jobbágytelket kivéve, örökre Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek engedi át. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Lecta et extradata per me magistrum Ioannem Borsolo, prothonotarium illustrissimi principis Transsylvaniae manu propria. (III, f. 326^f–327^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. április 25-i oklevelében (673. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

622. [1585. február 18. előtt] Daroczy Lőrinc felesége: néhai Uyffalw-i Berentey Lajos (e) leánya: korábban néhai Bozzasy Gáspár (e) özvegye: Anna asszony az Eorke-i (Thorda vm) Berenthey resz nevű apai részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 100 Ft-ért örökre eladta Arannias szék királybírájának: Varfalwy Gergelynek (e, a). (III, f. 286^f)

Említés Báthory Zsigmond 1585. február 18-i oklevelében (625. sz.).

623. [1585. február 18. előtt] Hydegwiz-i Desfalwy Gáspár (e) felesége: Uyffalw-i néhai Berentey László leánya: Zsófia az Eorke-i (Thorda vm) apai pusztá részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 150 Ft-ért örökre eladta Arannias szék királybírájának: Varfalwy Gergelynek (e, a). (III, f. 286^f)

Említés Báthory Zsigmond 1585. február 18-i oklevelében (625. sz.).

624. [1585. február 18. előtt] Radnoth-i Kendy Ferenc (m) a Janosd-i (Bihar vm) – Vyda György és Eokreosy Boldizsár (pr) házai szomszédságában lévő – lakatlan, de épülettel ellátott jobbágytelkét, amelyet korábban néhai Kiraly Lukács (pr) bírt, haszonvételeivel és tartozékaival együtt servitorának: Arky Györgynek (n), valamint utódainak és örököseinek adja. (III, f. 286^v)

Említés Báthory Zsigmond 1585. február 18-i oklevelében (626. sz.).

625. 1585. február 18. (Albae Iuliae, XVIII. Februarii) Jóváhagyását adja Daroczy Lőrinc feleségének: néhai Uyffalw-i Berentey Lajos (e) leányának: korábban néhai Bozzasy Gáspár (e) özvegyének: Anna asszonynak (622. sz.), valamint Hydegwiz-i Desfalwy Gáspár (e) feleségének: Uyffalw-i néhai Berentey László leányának: Zsófiának bevallásához (623. sz.) mellyel Eorke-i (Thorda vm) jószágait eladták Arannias szék királybírájának: Varfalwy Gergelynek (e, a). Ezenfelül szolgálataiért Varfalwy Gergelynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a bennük lévő királyi jogát is. (III, f. 285^v–286^r)

Kivonatos bejegyzés.

626. 1585. február 18. (Albae Iuliae, XVIII. Februarii) Jóváhagyását adja Radnoth-i Kendy Ferencnek (m) servitora: Arky György (n) javára Janosd-on (Bihar vm) tett adományához (624. sz.), a maga részéről pedig szolgálatai jutalmául szintén Arky Györgynek, valamint utódainak és örököseinek adja az adományul nyert jószágban lévő királyi jogát is. (III, f. 286^r–286^v)

Kivonatos bejegyzés.

627. 1585. február 19. (Albae Iuliae, XIX. Februarii) Szolgálatai jutalmául Mezeogyany Farkasnak (e), feleségének: előbb Barath Ferenc, majd Zekely László özvegyének: Tolway/Tholway Annának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Mezeogyany-i (Bihar vm) nemesi udvarházat, amelyet elnyerése óta zavartalanul birtokolnak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 287^r–287^v)

A bejegyzés előtti címszerű feljegyzés szerint a Magyar Jeneo-i nemesi udvarházat adományozza a kedvezményezettnek.

628. 1585. február 20. (Albae Iuliae, XX. Februarii) Hűséges szolgálataiért új adományként örökjogon Zard/Sard-i Lazar Lőrincnek (e), valamint utódainak és örököseinek adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Sard nevű birtokát és ottani nemesi udvarházát, továbbá a Zent Leoryncz, Tompa és Agard (Maros sz) birtokbeli ősi, illetve vásárolt részjóságait és székely örökségeit, melyeket eddig is békésen birtokolt, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (III, f. 286^v–287^r)

629. 1585. február 25. (Albae Iuliae, XXV. Februarii) Kowachi-i Kowach Pálnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehértvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1584. augusztus 22-én kelt oklevelét (549. sz.) néhai Bakfark Mihály (n) fia: János Waraggya-i (in cotta AlbTr) jószágainak megvásárlásáról. Ugyanakkor szolgálatai jutalmául Kowach Pálnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a vásárolt jószágokban lévő királyi jogát is. (III, f. 288^r–289^r)

630. 1585. február 25. (Albae Iuliae, XXV. Februarii) Varad-i Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1583. november 18-án kelt oklevelét (387. sz.) Kungyantha-i Nemes Péter (n) Kwngyanta-i másként Nemesgyanta-i (Bihar vm) jószágainak megvásárlásáról. Ezenfelül

elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Kys Boldizsárnak adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (III, f. 290^r–291^v)

Vö. 439. sz.

631. 1585. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Thompa Miklós magszakadása okán Zaah (Thorda vm) birtokbeli részjóságát haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt Zentiwan-i Kendy Jánosnak (m), valamint utódainak adományozza. (III, f. 325^v)

Kivonatos bejegyzés.

632. 1585. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Néhai Chany Miklós (n) özvegyéről: Suky/Swky Annáról (n), illetve fiaikról: Balázsról és Jánosról gondoskodni akarván nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Keovesd-en (Maros sz) – Bodor Mihály és Marti Orbán (pr) házai szomszédságában – lévő lőfői udvarházat, amely néhai Adoryan György (n, a) magvaszakadtával szállott a kincstárra. (III, f. 289^v–290^r)

633. 1585. március 6. (Albae Iuliae, VI. Martii) Vincze Imrét, általa atyafiait (fr. cons): Vincze Gergelyt, valamint Harangy Bertalant és Mátét megneemesíti. (III, f. 291^v)

Kivonatos bejegyzés.

634. 1585. március 7. (Albae Iuliae, VII. Martii) Hűséges szolgálataiért Lona-i Kendy Sándor (m) tanácsúrnak, Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza a Lona, Kechyet (Doboca vm) és Bonyha nevű (Kykelleo vm) birtokokban lévő udvarházaihoz tartozó alábbi cigányokat: Mihály fiát: Jánost, Mártont, Mátyást, Istvánt, Miklóst és Bongo Tamást, Mihályko-t, idősebb János lakatost, Miklóst nők fiaival: Bancho-val és Péterrel, Kristófot és Istvánt (pr) gyermekeikkel, szátraikkal és ama kiváltsággal együtt, mellyel őket eddig is birtokolta. (III, f. 292^r)

Kivonatos bejegyzés.

635. 1585. március 9. (Albae Iuliae, IX. Martii) Dees-i néhai idősebb Serieny Miklósnak (n) feleségétől: Orsolyától született fiait: Miklóst és Jánost (n), általuk anyjukat újra megneemesíti, és címet adományoz nekik. Ezenfelül Dees mezővárosban (in cottu Zolnok Interiori) – délről és nyugatról a közút, keletről Kowach Gergely, északról pedig Nyreo Pál és Zeoch Márton Dees-i polgárok házai szomszédságában – lévő, egyébként már kivételezett kőházukat minden adó fizetésétől, az általuk jelenleg birtokolt szőlőket, továbbá mezőgazdaságukat a tized és paraszti szolgálat terhe alól újra örökre mentesíti — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo diadema regium gemmis unionibusque ornatum est positum, ex cuius summitate duae alae aquilinae exurgere conspiciuntur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 293^v–294^r)

Kivonatos bejegyzés.

636. 1585. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Kowachy Péter deák (e) helyettes udvarmester (vicemagistri curiae) és Mykhaza-i Zichy János (e) szolgálataiért, az utóbbinak feleségétől: említett Kowachy Péter deák leányától: Zsófia asszonytól született leánygyermekait: Annát, Erzsébetet és Margitot fiúsítja apjuk Mykhaza-i (Maros sz) részbirtokában és nemesi udvarházában, s egyidejűleg azokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. (III, f. 292^f–292^v)

Közlés: SzOkI IV. 95–96.

637. 1585. március 12. (Albae Iuliae, XII. Martii) Pispoky-i Tholdy András (e) és felesége: Anna kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkeresőinek 1584. november 11-én kelt oklevelét (581. sz.) Perechien-i Racz Lukács és Sido Ferenc (e) Beken-i (Bihar vm) részjószágnak megvásárlásáról. (III, f. 294^f–295^v)

638. 1585. március 12. (f. VI. p. dom. Reminiscere) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől néhai Morsinay Sandrin fia: György fia: néhai Ferenc fia: néhai másik György (e) fia: Ferenc (n) – hajadon leányának: Katalinnak nevében is –, másfelől pedig Bodoghfalwy Miklós (n) – feleségétől: említett Morsinay Sandrin fia: néhai András fia: néhai Gáspár (e) leányától: néhai Borbálától született fiának: Mihálynak (e) képviselőében – az alábbi bevallást tették: Noha Morsinay Ferenc mint alperes és Bodoghfalwy Mihály mint felperes között néhai Morsinay Gáspár Petrocz, Tothesd/Thotesd, Domses, Hacsetsel, Varhel, Pochyomfalwa, Poyen, Krywa, Skey, Rekettye, Prehodistye, Lakure, Miere, Nires, Chyernisora, Ebleo és Zechy (Haczek districtus, Huniad vm) birtokbeli részjószágaiból a felperes anyja: Morsinay Borbála leánynegyede elkülönítése és az osztály elutasítása miatt néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda törvényszékén per folyt, a felek végül némely békéltető férfiú közbenjárására a következőkben állapodtak meg: Morsinay Ferenc említett néhai Borbála asszony leánynegyede címén a fenti jószágból Krywa-n négy telket, melyeken Zinioviaza Mixa és Petru, Danila Ztoyka és Petraza Petru, Poyen-en szintén négy telket, melyeken Dragus Musat és Petru, Krachium Mihaila és Muset Dan lakik, Totesd-en pedig két telket – melyen Ztankanie Jankul és Barbonia Zimul lakik – egyenként négy hold szántófölddel, összesen tehát nyolc holddal, illetve más tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt elkülönített és örökjogon Bodoghfalwa-i Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adományozott. Morsinay egyidejűleg vállalta, hogy megvédi őt az átengedett jószágek birtokában a háborgatók ellen. Az egyezséget megszegő fél 400 Ft-on és patvarkodás bűnén maradjon. (III, f. 306^v–307^v)

Ái Báthory Zsigmond 1585. április 1-i oklevelében (665. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hátoldalára nyomott káptalani pecsét erősítette meg.

639. 1585. március 12. (f. VI. p. dom. Reminiscere) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Rekettie-i Marsinai Ferenc (e), másfelől Somlío-i Bathori Zsigmond vajda tanácsura és főudvarmestere: Kochiard-i Galfy/Galfy János (m) az alábbiakban állapodtak meg: Jóllehet hűséges szolgálatai jutalmául Somlío-i Bathory Kristóf vajda már örökjogon Kochiard-i Galfy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek (m) adományozta Rekettie-i Marsinai Ferenc (e) javait és birtokjogait, ha ez utóbbi fi-

ági örökösök nélkül halna meg (114. sz.), mégis halála esetére Marsinai Ferenc kiskorú leánya: Katalin (n) sorsát biztosítani kívánva, részint Galfy-hoz intézett kérésére, részint atyafiai (fr. cons): Olahbrette-i Margay Miklós, Bodogfalwa-i Bodogfalwy Miklós, Nagy Barchia-i Barchiay János, Felseo Farkadin-i Machiasdi Illés és Nemethi-i Pestessi Vid (e) közbenjárására a következő örökérvényű szerződést kötötte Galfy Jánossal: Marsinai Ferenc bármelyik vármegyében lévő javait és birtokjogait, továbbá a Rekettie, Nyres, Ablio, Chernissora, Merie, Zoch, Prehodistia, Lakwr, Kriwa, Polien, Skey, Dompens, Hatsesel, Tothesd, Pochenfalwa, Petrocz és Varhely nevű birtokokban lévő részjóságait, a Chiarna elnevezésű kolostort haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Galfy-nak, valamint utódainak és örökösének adja örökjogon az alábbi feltétel mellett: Az a tíz népes jobbágytelek Tothesd-en, Poen-ben és Kriwa-n, melyeket nővérének (s. c): néhai Marsinai Borbálának (g), Bodogfalwi Miklós fia: Mihály (e) anyjának leánynegyede címén különített el (638. sz.), Bodogfalwy Mihály és utódai kezén maradjon. Galfy a fenti jóságokkal kapcsolatos okleveleket Marsinai Ferenc nevében kérje vissza néhai Zerechen János (e) özvegyétől: Olchardi Annától (g). A Rekettie-i nemesi udvarház és a hozzátartozó 45 népes jobbágytelek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, továbbá Marsinai-nak a Tothesd-i részbirtokához tartozó rétek és szántók harmadrésze, a Chiarna és Zriel völgyében levő rétek és kaszálók harmadrésze, melyek azelőtt is a Rekettie-i udvarházhoz tartoztak, valamint a Dompens-i (Huniad vm) szőlőhegyen fekvő szőlő jövedelmeikkel Marsinai Ferencnek és hajadon leányának: Katalinnak, valamint utódainak és örökösöknek maradjanak, ezek hiányában pedig Barchai Gáspár fiaira: Jánosra és Andrásra (e), illetve azok utódaira szálljanak. Ezeket a javakat Galfy 1586. március 13-ig (ad dom. Laetare) különítse el az előbbi személyek részére. Ha a 45 jobbágytelket a Rekettie-i részjóságból nem tudná teljesen kiadni, akkor más szomszédos részbirtokból pótolja a hiányzó részt. Galfy Jánosnak ezenfelül kötelessége lesz gondoskodni Katalinról és apjáról ez utóbbi életének végéig, főként a gabonát és bort illetően. A szerződés megszegője a patvarkodás bűnén és ügyének elvesztésén maradjon, a sértett fél pedig a Huniad vármegyei alispán vagy szolgabíró segítségével vegyen elégtételt magának a másik fél javaiból, nem véve figyelembe az ellentmondást, tiltást, ellenállást vagy perújítást. (III, f. 317^r–319^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. május 1-i oklevelében (682. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: I. protocollum, f. 181^r–183^r és 193^r. □ Közlés: Sz 29/1895. 799–801 (magyar nyelvű fordításban, csonkán).

640. 1585. március 16. (Albae Iuliae, XVI. Martii) Warad-i Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon a magvaszakadt néhai Nemeskwn-gyanta-i Nemes Boldizsár (n) Nemeskungyanta-i (Bihar vm) részjóságát. (III, f. 295^v)

Kivonatos bejegyzés.

641. 1585. március 17. (Albae Iuliae, XVII. Martii) Élete végéig Kendy Sándornak (m) engedi át árenda fizetése nélkül az alábbi birtokokban lévő részjóságai mindenféle tizedét: Mégpedig Doboka vármegyében Lona-n a tized felét, Borsa-n és Valazwth-on a tized hatodának felét, Badok-on a quarta felét, Chyomofaia-n a quarta felét, Vaydahaza-n három

quartát, Kechet-en három quartát, Kechetzywas-on másfél quartát, Wyzzylwas-on a tized felét, Hesdat-on a tized felét, Nyres-en a teljes tizedet, Hydalmas-on a Dobokay rész tizedét. Kykelleo vármegyében Bonyha-n és Bernad-on három quartát és egy quarta kétharmadát, Dannia-n egy quartát és egy quartának a harmadrészét, Szanchyal-on egy quarta harmadát, Zentlazlo-n és Vamosudwarhely-en három quartát, Eormeny-es-en két quartát és egy quarta harmadrészét, Chyawas-on két quartát és egy quarta harmadrészét. Belső-Szolnok (in cottu Zolnok Interiori) vármegyében Kodor-on a teljes tizedet, Teorpen-en a teljes tizedet, Manya-n a tized felét, Dengelegh-en egy quartát és egy quarta negyed-részét, Zwlkerek-en a tized harmadrészét, Iklodzentiwan-on a quarta felét, végül Thorda vármegyében Dathos-on a tized harmadrészének a kétharmadát, Philpes-en pedig a tized felét. (III, f. 313^v)

Kivonatos bejegyzés.

642. 1585. március 18. (Albae Iuliae, XVIII. Martii) Debreczen (Bihar vm) mezőváros valamennyi szűcsmesterének kérésére megerősítve átírja a mezőváros előljárói 1584. április 7-én kelt oklevelét (476. sz.) céhszabályzatukról. (III, f. 295^v–297^r)

643. 1585. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) Néhai Belenies-i Ambrus deák (e) fiainak: Márton deáknak és Ferenc deáknak kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1581. december 4-én kelt oklevelét (155. sz.) bizonyos jobbágyok Janosfalwa-n (Bihar vm) lévő malmának megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálataik jutalmául a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (III, f. 297^r–298^v)

644. 1585. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) A nemrég elhunyt Genadia (r) püspök helyett az erdélyi román egyházak által megválasztott Ioan apátot (Ioannes Jagumen) – aki egy ideig a kalugyerek (calugerorum) Huniad vármegyében alapított kolostora élén állt – felkészültségére, életvitelének és erkölcsének feddhetetlenségére való tekintetből nevezi ki Erdély és a magyarországi részek román egyházainak a püspökévé (in regno hoc Transsylvaniae et partibus regni Hungariae ditionis nostrae ecclesiarum Walachalium), Spiridon román püspök joghatósága alatt lévő egyházak kivételével, és egyben felhatalmazza e tisztségével kapcsolatos teendők végrehajtására. Megparancsolja az illetékeseknek, főként a görög hitű egyházak papjainak, hogy ismerjék el Ioant püspöküknek és felügyelő-jüknek, engedjék meg, hogy egyházaikra nyilvánosan gondot viseljen, a törvényekre és vallásos szertartásokra felvigyázzon, hivatalában törvényesen járjon el, a botrányokat kiigazítsa, a vétkezőket, különösen a törvénytelen házasságra lépőket vagy az azt elfogadókat megbüntesse, valamint törvényes jövedelmeit beszedje. (III, f. 298^v–299^f)

Közlés: Bunea 60–61 (jegyzetben).

645. 1585. március 20. (Varadini, sab. p. dom. Oculi) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy váradi (de Varadino) néhai Kis Gáspár (p, c) özvegye: Nagy Dorottya (h), leánya: Varad-i Zigyartho István (c) felesége: Katalin és 15 éves fia: Gáspár – Kys Gáspár-nak említett Dorottyától született többi gyermeke: Anna, Dorottya és Tamás nevében is –

részint mivel Kys Gáspár halálával árvaságra jutottak, és ezért a maguk gondviselésére nem képesek, részint említett Zigyarto Istvánnak irántuk tanúsított szeretete és az igazgatandó ügyekben való jártassága miatt személyük, valamint Varad-on és az ország bármelyik vármegyében lévő javaik, örökségeik, arany-ezüst marháik, készpénzüik, illetve összes más ingó-és ingatlan vagyonuk gyámjával Zigyartho István választják. (III, f. 301^v–302^r)

Ái Báthory Zsigmond 1585. március 23-i oklevelében (649. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkel erősítették meg.

646. 1585. március 21. (Albae Iuliae, XXI. Martii) Szolgálati jutalmául, illetve a tanácsurak közbenjárására Varad-i Banga Mátét, általa testvérét (fr. c): Dávidot utódaikkal együtt megnevesíti. (III, f. 306^r)

Kivonatos bejegyzés.

647. 1585. március 22. (Albae Iuliae, XXII. Martii) Hortobagyalwa-i Bwrkeossy Miklós-nak, Jánosnak és Opra-nak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja a királyi joggal együtt azt az Iwanffalwa-i (in cottu AlbTr) nemesi udvarházat, amelyet már elődeik is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 300^v–301^r)

Kivonatos bejegyzés.

648. 1585. március 22. (Albae Iuliae, XXII. Martii) Néhai Jaray Gergelynek (e) feleségétől: Peres Annától született kiskorú gyermekei: Gergely és Zsófia – a fennhatósága alatt bárhol lévő – ingó- és ingatlan vagyona kezelését törvényes koruk eléréséig a fenti Annára és mostani férjére: Somogy Benedekre (e) bízva azzal a feltétellel, hogy azokat az árvák kérésére kötelesek lesznek visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. (III, f. 313^r–313^v)

649. 1585. március 23. (Albae Iuliae, XXIII. Martii) Varad-i Zigyartho Istvánnak (n, c) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1585. március 20-án kelt oklevelét (645. sz.) arról, hogy az elhunyt Varad-i Kys Gáspár családja a kérelmezőt gyámul választotta. (III, f. 301^v–302^r)

650. 1585. március 24. (Albae Iuliae, XXIV. Martii) A nemrég elhunyt Varad-i néhai Kys Gáspárnak (n, c) feleségétől: Nagy Dorottya asszonytól született gyermekei: Tamás, Anna és Dorottya bárhol lévő örökségének, ingó és ingatlan vagyonának kezelését törvényes koruk eléréséig anyjukra: említett Nagy Dorottyára és néhai Kys Gáspár vejére (generum): Zygyartho/Zigyarto Istvánra (n, c) bízva azzal a feltétellel, hogy azokat az árvák kérésére perlekedés nélkül kötelesek lesznek visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. Jóllehet a nevezett árvák gyámsága jog szerint anyjukat: Dorottyát illetné, de minthogy ő – tekintettel női nemére – erre egyedül nem vállalkozhatott (eadem ... animadvertens se solam ob sexus sui muliebris fragilitatem tanto oneri subeundo imparem esse), mind a saját, mind az árvák javainak gyámjával említett Zygyartho Istvánt választotta (645. sz.), mely intézkedéséhez a vajda jóváhagyását (649. sz.) adta. (III, f. 301^r)

651. 1585. március 25. (Albae Iuliae, XXV. Martii) Warad-i Kerezthien/Kereztyen Jánosnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkeresői 1580. november 23-án kelt oklevelét (139. sz.) Warad-on (Bihar vm) az Ablakos nevű szőlőhegyen – előbb Zabo György és Zakal-i Lantos János deák, most pedig Kerezzegh-i néhai Chaky Dénes (m) árvái, valamint Kalmar Miklós és Zabo Imre kezében levő szőlők szomszédságában – fekvő, szintén Ablakos elnevezésű művelt szőlő megvásárlásáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Kereztyen Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (III, f. 299^r–300^v)

652. 1585. március 25. (Albae Iuliae, XXV. Martii) Warad-i Kerezthien/Kerezthyen Jánosnak (n) a város Ablakos nevű szőlőhegyén – Kerezzegh-i néhai Chaky Dénes (m) árvái, valamint Kalmar Miklós és Zabo Imre szőlői szomszédságában – fekvő, szintén Ablakos elnevezésű művelt szőlőjét, melyet bizonyos pénzösszegen Somliay Istvántól (e) vásárolt (139. sz.), a Warad-i várhoz befizetni szokott tized és kilenced terhe alól élete végéig mentesíti. (III, f. 300^v)

Kivonatos bejegyzés.

653. 1585. március 25. (Albae Iuliae, XXV. Martii) Hűséges szolgálataiért Feyerdy Imre deákot (n) utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius media regione homo integer rubeo totus patrioque indutus habitu, dextra ensem evaginatum incurvum sursum levare, sinistra vero manu calamus scriptorium tenere conspicitur. Supra scutum galea clausa est posita. (III, f. 302^r–302^v)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regeszta: Siebmacher 156 (címerképpel).

654. 1585. március 25. (Albae Iuliae, XXV. Martii) Galttheo-i Nagy Györgyöt, általa leányát: Erzsébetet megneemesíti. (III, f. 319^v)

Kivonatos bejegyzés.

655. 1585. március 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Martii) Zenttamas-i Zeles Mihályt (a) Chyk szék gyalogpuskásai közé sorolja, ezenfelül Zenttamas-on (Chyk sz) – egyfelől a kedvezményezett jobbágya: ifjabb Zeles Mihály, másfelől pedig Lazar Farkas (e) jobbágya: Ferencz János házai szomszédságában – lévő házát és más örökségeit minden adó és paraszti szolgálat terhe alól mentesíti. (III, f. 304^v)

Kivonatos bejegyzés.

656. 1585. március 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Martii) Ipp-i Borsolo János (e) vajdai ítélőmester kérésére Ipp (Crazna vm) birtoknak a szokásos kiváltságokkal együtt örökre szólóan engedélyezi november 30-án (Andreae ap.) és Szentháromság utáni első vasárnapon (prima dom. Trinit.), valamint az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden csütörtökön (f. V.) pedig hetivásár tartását, más vásárok megkárosítása nélkül, védelme alá

vévén e vásárookra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (III, f. 309^r–309^v)

657. 1585. március 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Martii) Szolgálatai jutalmául Leorincz-rewe-i Feoldwary Gábornak (e) az Enied-i (in cottu AlbTr) Gereben nevű szőlőhegyen – Wyfalw-i Fabian Márton és Magyarorbo-i Kerestel Simon (pr) szőlői szomszédságában – lévő ama négy hold szőlőjét, melyet Werty Tamástól, Magyarwyfaluw-i néhai Berenty Lajos (e) özvegyétől: Werty Annától és leányától: Daroczy Lőrinc (a) feleségétől: Annától elpusztult szőlőként vásárolt, a tized és kilenced fizetésétől örökre szőlőn mentesíti. (III, f. 309^v)

Kivonatos bejegyzés.

658. 1585. március 30. (Albae Iuliae, XXX. Martii) Megparancsolja a Zilah-i, Hwniad-i, Sombor-i és Dees-i harmincadosoknak, hogy Zilah mezőváros mészárosait régi szabadságaikban megtartva, településük szükségeire vásárolt nagy- és apró vágóbarmok (de pecoribus et armentis) után ne szedjenek harmincadot, hanem e tekintetben engedélyezzék részükre azok szabad terelését és levágását. (III, f. 304^r)

Kivonatos bejegyzés. Vö. 1159. sz.

659. 1585. március 30. (Albae Iuliae, penultima d. Martii) Néhai Banfylossonczy György (m) árvái részbirtokainak kivételével a Varsolcz-on (Crazna vm) lévő többi részjórészág mindenféle tizedét három évre ítélőmesterének: Ipp-i Borsolo Jánosnak (e) engedi át. (III, f. 309^r)

Kivonatos bejegyzés.

660. 1585. március 31. (in Alba Iulia, ultima d. Martii) Szolgálataik jutalmául Zilah (in cottu Zolnok Mediocri) mezőváros bírójának, esküdt polgárainak és lakosainak, valamint utódaiknak az ottani egyház javára adományozza örökjogon tartozékaikkal, jövedelmeikkel és a bennük lévő királyi jogával együtt a településükben – ChecZ Márton (pr) háza és a székesegyház (templi cathedralis) szomszédságában – lévő házat, a Nagymal nevű szőlőhegyen fekvő – Kalmar István és Mayor Miklós (pr) szőlőivel szomszédos – szőlőt, illetve Menyhart Gáspár és Zaraz Márton (pr) kertjei szomszédságában lévő kertet. E jószágok korábban a Szentkereszt-oltárhoz tartoztak, azonban az 1555. évi Coloswar-i országgyűlés határozatai alapján az egyház más javaival együtt a kincstárra szálltak, majd István lengyel király, akkor erdélyi vajda azokat – a neki bemutatott oklevél bizonyága szerint – a Zilah-i egyház hasznára engedte át. (III, f. 303^v–304^r)

661. 1585. március 31. (Albae Iuliae, ultima d. Martii) Ozdola-i néhai Farkas Gergely (n, a) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon feleségétől: Balasianos Erzsébettől született gyermekeinek: Miklósnak, Sándornak, Boldizsárnak és a kiskorú Margitnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a

Bereczk-i és Ozdola-i (Kyzdy sz) nemesi udvarházaikat és részjószágaikat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (III, f. 304^v–305^r)

662. 1585. március 31. (Albae Iuliae, XXXI. Martii) Bongart-i Pistaky Lukácsnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Dengeleg-i Dengelegy Gáspár (e), Kyskaggya-i néhai Fekete Ferenc (e) özvegye: Dengelegy Katalin, illetve néhai Kun Demeter (e) özvegye: Dengelegy Anna 1584. október 26-án kelt oklevelét (575. sz.) Fwzkut-i (Colos vm) pusztá jobbágytelküket illetően a kérelmező javára tett adományukról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Pistaky Lukácsnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a telekben lévő királyi jogát is. (III, f. 305^r–306^r)

663. 1585. március 31. (Albae Iuliae, ultima d. Martii) Néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki a vajdai nagyobb kancellária íródeákjaként régtől fogva teljesített szolgálataiért Thordai Kelemen (e) deáknak, feleségének: Katalinnak, aki néhai Petessy Mihálynak feleségétől: Chegezy Máté (n) és felesége: Gereoffy Magdolna leányától: néhai Mártától született leánya, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Thorda főterén (in theatro) lévő – Vaday Dániel (n) és néhai Thwros Máté özvegye házaival szomszédos – közházukat, továbbá azt a vásárolt allodiális kertjüket, amely a Sowago weza-ban – Bardocz János és Petessy Pál (pr) házai szomszédságában – van, a város szőlőhegyén levő szőlőjüket, illetve Aython birtok felé, Aython-i Barbely György (e) vajdai familiáris malma és halastava alatt fekvő halastavukat, melyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokolnak. (III, f. 324^r–324^v)

664. 1585. március 31. (Albae Iuliae, ultima d. Martii) Hűséges szolgálataiért Zazvaras/Zazwaros-i Lwgassy Mózesnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Tamaspataka nevű (Huniad vm) birtokot és az ottani nemesi udvarházat. E jószág egykoron az Orod-i prépostsághoz tartozott, azonban országgyűlési határozat alapján az egyház más javaival együtt a kincstárra szállt, majd azt néhai Izabella királyné életük végéig Zazwaros-i néhai Lugassi Jánosnak (e), általa fiainak: Mózesnek és Áronnak, illetve Lwgas-i Luka Jánosnak (e), általa fiainak: Mihálynak, Gáspárnak, Lukácsnak és Mártonnak adományozta, de testvérei halála folytán most Luka Márton, illetőleg Lugassy Mózes és Áron birtokolja. Az adomány feltétele, hogy Luka Márton és Lwgassy Áron részeit életük végéig békésen birtokolják, haláluk után azonban ezek is az adományosra és utódaira szállnak. (III, f. 333^r–333^v)

Vö. 397. 952. 961. sz. □ Közlés: Veress: Documente III. 7–8.

665. 1585. április 1. (Albae Iuliae, I. Aprilis) Bodoghfalwa-i néhai Bodoghfalwy Miklós (e) fiának: Mihálynak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levéltárolója 1585. március 12-én kelt oklevelét (638. sz.) Rekettye-i Morsinay Ferencnek (e) a kérelmező javára Hwniad vármegyei bizonyos jószágait illetően tett adományáról. Ezenfe-

lül szolgálataiért Bodoghfalwy Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adja az elnyert jószágokban lévő királyi jogát is. (III, f. 306^r–308^r)

666. 1585. április 1. (Albae Iuliae, I. Aprilis) Zew Demeter (in cottu Zolnok Mediocri) birtok mindenféle tizedét élete végéig Bihar vármegye adószedőjének (exactori contributionum): Kys Boldizsárnak (e) adományozza. (III, f. 328^v)

Kivonatos bejegyzés.

667. 1585. április 1. (Albae Iuliae, I. Aprilis) Prod (Kykelleo vm) birtok mindenféle tizedének felét átengedi élete végéig Palatycz Györgynek (e), az általa eddig beszedett Zew Demeter nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtok tizedéért. (III, f. 328^v)

Kivonatos bejegyzés.

668. 1585. április 2. (in Alba Iulia, II. Aprilis) Varfalwy Mátyás deák és Pwzlok Mihály (p, c) Abrugbanya-i esküdt polgárok – a település lakóinak nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja István lengyel királynak, akkor erdélyi vajdának 1572. február 25-én kelt oklevelét (70. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 308^r–309^r)

669. 1585. április 3. (Albae Iuliae, III. Aprilis) Mochy-i Chyongor Imrét utódaival együtt megneemesíti, és címert adományoz nekik, egyidejűleg Mochy-on (Colos vm) – Fabyan György és Kayon Márton házai szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo cor humanum cernitur, cui tres tritici aristae maturescentes, foliis sparsis supereminet. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum defluentes, utramque scuti partem ambiunt et exornant. (III, f. 314^v–315^r)

Kivonatos bejegyzés. ¹ Regeszta: Siebmacher 135 (címerképpel).

670. 1585. április 4. (Albae Iuliae, IV. Aprilis) Felwyncz mezőváros (Arannias sz) közösségének kérésére megerősítve átírja néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda 1576. május 5-én kelt oklevelét (84. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 310^r–311^v)

671. 1585. április 12. (Albae, XII. Aprilis) Néhai Feoldwary Mátyás leányainak: Annának, a Varad-i vár familiárisa: Pribek Péter (e) feleségének a Kapolna veolgye nevű [váradi] szőlőhegyen – Daroczy László özvegye és Zabo István szőlői között –, illetve az Arannias elnevezésű szőlőhegyen – Kalmar Mihály és az említett özvegy szőlői szomszédságában – lévő két darab szőlőjét, valamint Rebekának, szintén a fenti vár familiárisa: Felthoty István (e) feleségének a Nadasd nevű szőlőhegyen – egyfelől a Zentegyed-aggmenház, másfelől Thot János szőlői –, illetve a már említett Arannias szőlőhegyen – Kalmar Mihály és Zygyarto László özvegye szőlői szomszédságában – fekvő két darab szőlőjét a tized és kilenced terhe alól örökre mentesíti. (III, f. 319^v)

Kivonatos bejegyzés.

672. 1585. április 15. (Albae Iuliae, XV. Aprilis) [Gyula]fehérvári (Albensis) Somogy Márton deáknak (n) a város falain kívül, a Bodoghazzony uczaiban – egyfelől Chismazia Jakab (n) háza, másfelől Horwath Miklós, illetve a kedvezményezett másik háza szomszédságában – lévő ama sarokházát (domum ... acialem), melyet bizonyos pénzösszeget a vajdai ítélszék esküdt ülnökétől: Nozaly-i Cheffey Jánostól (e) vásárolt, minden adó, szolgáltat, továbbá a katonák és mások beszállásolásának terhe alól – kivéve a parancsára e városba összehívott országgyűlések, illetve más összejövetelek alkalmait (dempto tamen tempore generalis conventus, aliaque frequentia hominum) – örökre mentesíti. (III, f. 316^r)

Kivonatos bejegyzés.

673. 1585. április 25. (Albae Iuliae, XXV. Aprilis) Kowaczoczy Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak kérésére jóváhagyólag átírja 1585. február 15-én kelt saját oklevelét (621. sz.) Sard-i Haczeky Mártonnak (e) és feleségének: néhai Bwday István (e) leányának: Katalin asszonynak Colos vármegyei hat népes jobbágytelket illetően a kérelmező javára tett adományáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Kowachyoczy Farkasnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (III, f. 326^f–327^v)

674. [1585. április 27. előtt] Bizonyítja, hogy Petrovia-i Peokry Gábor (e) az Ikland-i (Thorda vm) részbirtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 75 Ft-ért örökre eladta Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykelleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 314^f)

Említés Báthory Zsigmond 1585. április 27-i oklevelében (676. sz.).

675. [1585. április 27. előtt] Bizonyítja, hogy Popin-i néhai Thodor Bálint (e) fia: János (n) az Anthos-i (in cottu Zolnok Interiori) részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 110 Ft-ért örökre eladta Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykelleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek. (III, f. 314^f)

Említés Báthory Zsigmond 1585. április 27-i oklevelében (676. sz.).

676. 1585. április 27. (Albae Iuliae, XXVII. Aprilis) Jóváhagyását adja Arpataly-i Zteyolith Racz Jánosnak (e) néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda előtt tett bevallásához, mellyel a Zynye, Talasfalwa és Nagymezeo nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokokban lévő részjóságainak felét haszonvételeivel és tartozékaival együtt 650 Ft-ért örökre eladta Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykelleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek, továbbá két saját okleveléhez, melyek közül egyikkel Petrovia-i Peokry Gábor (e) az Ikland-i (Thorda vm) (674. sz.), a másikkal pedig Popin-i néhai Thodor Bálint (e) fia: János az Anthos-i (in cottu Zolnok Interiori) részjóságát (675. sz.) szintén Kendy Ferencnek (m) adta el. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Kendy Ferencnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza e vásárolt jóságokban lévő királyi jogát is. (III, f. 314^f)

Kivonatos bejegyzés.

677. 1585. április 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Aprilis) Borsowa-i Balogh Tamást (n, a) lófösíti, Borsowa-n (Chik sz) – Balogh Ferenc és Bene Balázs (pr) házai szomszédságában – lévő házát pedig minden adó, paraszti szolgálat és a tized terhe alól örökre mentesíti. (III, f. 314^v)

Kivonatos bejegyzés.

678. 1585. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) Bihar mezőváros prédikátorának (concionatoris): Karanchy Lőrincnek (h) a település Somlío nevű szőlőhegyén – keletről Pety Bálint, délről a mezőváros nótáriusa, nyugatról Warga Tamás szőlői, északról pedig a gyalogút (semita publica) szomszédságában – lévő művelt szőlőjét a tized és kilenced fizetése alól e tisztségének betöltése idejére mentesíti. (III, f. 314^r–314^v)

Kivonatos bejegyzés.

679. 1585. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) A nemesi születésű Galthéo-i Faydosy András deákot, általa gyermekeit: Istvánt, Lászlót, Annát, Margitot és Erzsébetet utódaikkal együtt megneemesíti, és az alábbi címert adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo pelicanus colore nativo depictus, suum ipsius corrodere ac astantes sibi duos pullos sangiune suo potare conspicitur. Supra scutum galea militaris est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes utramque scuti partem ambiunt et pulcherrime exornant. (III, f. 325^r)

Kivonatos bejegyzés. [†] Regesztá: Siebmacher 155 (címerképpel).

680. [1585. május 1. előtt] Bizonyítja, hogy ítélőszékének esküdt ülnöke: Gerend-i János (e) a Fyged-i részjóságáról Barb és Simon Haranbogh, Zymul Koztan, Tomucza, Nicula Bayk, Opris Nicula, Kymul, Zekely Iwan és a Vaydazegh-i (Thorda vm) részjóságáról Dile Thoma Domboro-ra, Nicula Telma, Thoma Voncezya, Toma, Domul Iwan és Domul Mayn szintén Fyged-ről Mohachy-ra (Arannias sz), említett Vaydazegh-ről Dile János Inakffalwa-ra (Arannias sz), Gerend-ről (Thorda vm) pedig Forys István és András Veresmarth-ra (Arannias sz) szökött jobbágyait, akik most is ugyanazon birtokokban laknak, valamint az említett székben lévő esetleg más szökött jobbágyait is feleségeikkel, gyermekeikkel és vagyonukkal együtt örökös cserébe adja Kochyard-i Galffy János (m) tanácsúrnak és főudvarmesternek ennek Gerend-i nemesi udvarházáért, illetve az azzal szemben fekvő puszta jobbágytelkéért és Kerezthwr-i (Thorda vm) részjóságáért. (III, f. 316^r–316^v)

Említés Báthory Zsigmond 1585. május 1-i oklevelében (681. sz), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétjével erősítették meg. □ Regesztá: Sz 29/1895. 798–799.

681. 1585. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Jóváhagyását adja az [1585. május 1. előtt] kelt saját okleveléhez (680. sz.), mellyel Gerend-i János (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnöke Arannias székbe szökött jobbágyait cserébe adta Kochyard-i Galffy János (m) tanácsúr és főudvarmester Thorda vármegyei bizonyos jóságaiért. Ezenfelül szolgálatai jutalmául

Galffy-nak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e jobbágyokra esetleg vonatkozó királyi jogát is. (III, f. 316^r–316^v)

Kivonatos bejegyzés. □ Regesza: Sz 29/1895. 798–799.

682. 1585. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Kochiard-i Galfy/Galffy János (m) tanácsúr és főudvarmester kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkere-sői 1585. március 12-én kelt oklevelét (639. sz.) arról, hogy Rekettie-i Marsinai Ferenc (e) bárhol levő javait és birtokjogait, illetve Huniad vármegyei bizonyos jószágait átengedte a kérelmezőnek. Egyidejűleg elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Galffy Já-nosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (III, f. 316^v–319^v)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: I. protocollum, f. 246^r–247^r, az iktatásról 1586. május 7-én kiállított jelentés uo: f. 246^r–248^r. □ Regesza: Sz 29/1895. 801.

683. 1585. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Sard-i Haczoky Márton (e) szolgálataiért azo-kat a Dyos, Burianos Buda, Keolesmezeo, Nadas, Zomordok, Geztrad, Sard és Nadas (Co-los vm) birtokbeli részjóságokat, valamint a Nadas-i és Sard-i nemesi udvarházakat, ame-lyeket felesége: Sard-i néhai Bwday másként Nagy Gergely fia: néhai István (e) leánya: Katalin asszony eddig is zavartalanul birtokolt, csakhogy azokról oklevelekkel nem rendelke-zik, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt említett feleségé-nek, illetve utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja. (III, f. 324^v–325^r)

684. 1585. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Szolgálatai jutalmául Zygeth-i Barthos Ist-vánt, általa fiait: Pétert, Györgyöt, Istvánt, Tamást és Jánost utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum triangulare coelestini coloris, in cuius campo seu area caput uti cervice tenus sagitta transfixum sub hedera virenti conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (III, f. 315^r)

Kivonatos bejegyzés.

685. 1585. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Szolgálataik jutalmául Amadefalwa-i néhai Antal Balázs fiainak: Tamásnak, Kristófnak és Imrének (n, a), valamint utódaiknak és örö-köseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt az Amadefalwa-i (Chyk sz) lófői udvarházukat, a Kaydyczfalwa/Chaydychfalwa-i (Udwarhely sz) részirtokukat és az ottani lófői udvarházukat, illetve a fentiekben és Zentamas-on (Udwarhely sz) lévő székely örökségeiket, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokol-tak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (III, f. 315^r–315^v)

686. 1585. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) A [gyula]fehérvári (Albensis) Chyatory Mal nevű szőlőhegyen levő – Barbely Gáspár és Chyany Ferenc szőlőivel szomszédos – művelt szőlőt, illetve a város szántóföldjeinek a szomszédságában fekvő Tere nyomaskwth elne-vezésű szántóföldet, melyek gyulafehérvári néhai Korody György (pr) magvaszakadtával

szálltak a kincstárra, Korody mindennemű ingóságával együtt Grollyay Zsigmond (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örököseinek örökjogon adományozza. (III, f. 328^v–329^f)

Kivonatos bejegyzés.

687. 1585. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Az Enied/Enyed-i szabók céhmesterei (magistri primarii artis sartoriae): Brassai Simon, Zabo Mátyás és Márton, illetve Nagy másként Zabo Orbán – a település valamennyi szabójának nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja [Kolozsvár bírójának és esküdt polgárainak] 1521. december 9-én kelt (34. sz.) és a [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan által 1555. július 16-án megerősített (47. sz.) oklevelét céhszabályzatukról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 329^f–331^v)

688. 1585. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Atthya-i Zakalos Bertalant (n, a), a Sofalw-i vajdai sóbánya (Udwarhely sz) tartozékaiban lakó szabadost lófősíti, ezenfelül Attya-n (Udwarhely sz) – Kowaczy Bálint háza szomszédságában – lévő sarokházát (domum ... angularum) minden adó, paraszti szolgálat és tized terhe alól örökre szólóan mentesíti. (III, f. 315^v)

Kivonatos bejegyzés.

689. 1585. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Myrizlo (in cottu AlbTr) birtok mindenféle tizedét atyafiának (fr): Somlio-i Bathory Gábornak (m) engedi át élete végéig. (III, f. 316^f)

Kivonatos bejegyzés.

690. 1585. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Szolgálati jutalmául Syger János (g) vajdai kincstartó (thesaurarii) számtartójának (rationistae): Gyarmathy János deáknak (n) adományozza [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Theowys ucza-ban – néhai Haydw Mihály özvegye és Deghy Bertalan házai szomszédságában – lévő házat, továbbá a város Pappataka nevű szőlőhegyén fekvő – Harchyas János borbély és Simandy Demeter szőlőivel szomszédos – művelt szőlőt haszonvételeikkel és tartozékaikkal, köztük az udvarral, telkekkel, kerttel és gyümölcsfákkal együtt, melyek néhai Korody György (pr) magszakadásával szálltak a kincstárra. Ezenfelül a házat minden adó, paraszti szolgálat és beszállásolás terhétől, a szőlőt pedig a tized fizetésétől arra az időre mentesíti, míg e jószágokat a kedvezményezett vagy utódai és örökösei birtokolják. (III, f. 320^f)

Kivonatos bejegyzés.

691. 1585. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Varad-i Nyso Pétert személyében (in persona) megneemesíti, és címert adományoz neki. — *Címerleírás*: Manus hominis tria folia liliorum tenens. (III, f. 325^f)

Kivonatos bejegyzés. † Regesztá: Siebmacher 202–203 (május 5-i hibás keltezéssel; címerképpel).

692. 1585. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) [Gyula]fehérvár (Albensis) Mayor-nak nevezett alsó külvárosában (in suburbio inferiori) lakó Santa Pétert (pr), valamint az általa lakott

– Horwath Kozma kenéze: Cypair Petru és villicusa: May Aura házai szomszédságában lévő – házat és kúriát az ahhoz tartozó szántóföldekkel és kaszálókkal együtt, villicus gyanánt (pro villico) Kendy Sándornak (m) és örökösének adja. (III, f. 328^v)

Kivonatos bejegyzés.

693. 1585. május 7. (in Alba Iulia, VII. Maii) Részint Kowachochy Farkas (m) kancellár és tanácsúr (m) közbenjárására, részint szolgálatai jutalmául Chikzentmartony-i Gergely Andrást (n, a), általa apját: Andras Gergelyt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Chykzentmartony-on (Chyk sz) – Janos Demeter és Peter János házai szomszédságában – lévő házukat minden adó, paraszti szolgálat és tized fizetése alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja a Ciki-i vaspányá praefectusát: Zawor Friedrichet és minden más illetékest. (III, f. 323^r–323^v)

694. 1585. május 7. (Albae Iuliae, VII. Maii) Szolgálatai jutalmául Zykzay Imre (e) számvevőnek (exactor rationum) Gyalw (Colos vm) mezőváros szélén (in extremitate), a Kwtzagh ucza-ban Nadasy Balázs (pr) háza mellett, valamint Virraztho Gáspár házával szemben fekvő ama házat, melyet Zeoke Tamástól (pr) vásárolt, minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. (III, f. 331^v)

Kivonatos bejegyzés.

695. 1585. május 7. (Albae Iuliae, VII. Maii) Kwssaly-i néhai idősebb Jakczy Mihálynak (e) azt a Beoshaza-i (in cottu Zolnok Mediocri) részbirtokát, amely fiának: néhai Jakczy Boldizsárnak (m) magszakadása okán szállott a kincstárra, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt Sombory Lászlónak (m), valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon. (III, f. 334^r)

Kivonatos bejegyzés.

696. 1585. május 9. (Albae Iuliae, IX. Maii) István lengyel királynak, majd néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda secretariusaként (in officio secretariatus) több éven át e tisztségében, végül pedig a Kapniki-i bányák helyreállításában tanúsított szolgálatai jutalmaként Kopaczy Ferencnek (e), a Hadad-i vár praefectusának, valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Olahkara nevű (Colos vm) birtokot, amelyet néhai Kristóf vajda bizonyos pénzüsszegen vásárolt, majd a Colos-i sókamarához csatolt. (III, f. 328^r)

Kivonatos bejegyzés.

697. 1585. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) A Debrechen/Debreczen mezővárosbeli borbélyok céhmesterének: Barbely Andrásnak (c) a céh valamennyi mestere nevében előadott kérésére megerősítve átírja a mezőváros előjáróinak 1583. május 28-án kelt oklevelét (230. sz.) céhszabályzatukról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 320^r–322^v)

698. 1585. május 11. (Albae Iuliae, XI. Maii) Fwldéak-i Albert deákot (n), általa feleségét: Korody Katalint és annak testvérét (fr. c): Andrást, akik egyébként nemes szülöktől származnak, utódaikkal együtt újra megnevesíti. (III, f. 328^r)

Kivonatos bejegyzés.

699. 1585. május 12. (Albae Iuliae, XII. Maii) Szolgálati jutalmául Sarkany László fiát: Poka-i Thy[...]w[...]sany Sarkany másként Zabo Bálintot (n) paraszti állapotából kiemelve megnevesíti. (III, f. 328^r)

Kivonatos bejegyzés.

700. [1585. június 6. A kolozsmonostori Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy] Zentelke-i Losonczy Banffy Farkas (m) servitora: Zaycz Mátyás (e) a Gyalw (Colos vm) mezővárosbeli Zamos ucza-ban, [Ispan Máté (n) és Teoreok Jakab (c) házaival szomszédos] házát [haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett 56 Ft-ért, illetve 20 Ft-ban számított két hordó borért örökre eladta] a Gyalw-i vár praefectusának: Kozarwary Mátyásnak (e) [és örököseinek]. (IV, p. 600)

Említés a kolozsmonostori konvent levélkeresőinek 1589. március 20-i oklevelében (982. sz.). Teljes szövege megtalálható a konvent MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: IX. protocollum, f. 47^r–48^r. Kiegészítése ennek alapján történt.

701. 1585. július 10. (in Alba Iulia, X. Iulii) Részint Cowacciocci Farkas (m) kancellár közbenjárására, részint szolgálatai jutalmául Gereowasarhely-i Zabo Albertet utódaival együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius area sive campo dama albi coloris, anterioribus pedibus sursum elevatis, ramos hederæ virentis decerpere conspicitur. Supra scutum galea militaris aperta est posita, cui corona aurea gemmis unionibusque splendidissima proxime imminet, coronæ vero dama priori per omnia similis umbilicotenus insistere conspicitur. Scuti denique oras taeniae sive lemnisci diversi coloris et elegantissime variegati ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (III, f. 322^v–323^r)

Regesztá: Siebmacher 219 (címerképpel).

702. [1585. augusztus 14.] István lengyel király, Erdély fejedelme a Varad-i Szt. Egyed-egyházhoz csatolja, [illetve a Jézus Társaság Varad-on lakó pátereinek adományozza örökre haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Nagy-Kér nevű birtokot, továbbá a Gyapju, Oroszi, Jánosd, Görbed, Szöcsköd] és Andahaza (Bihar vm) birtokbeli részjóságokat, melyek néhai Thelegdy/Thelegd-i Miklós (m) magvaszakadtával szálltak a kincstárba. (V, f. 77^v)

Említés a váradi hiteleshely 1587. január 17-i oklevelében (716. sz.). □ Közlés: FRTrans II. 127–128. — Bunyitay IV. 390–391 (töredékesen). — MonAHung II. 823–824. □ Regesztá: FRTrans V. 246.

703. 1585. november 21. (in Colosvar, dom. p. Elisabethae vid.) Bizonyítja, hogy egyfelől Bikaly-i néhai Vitez Gábor (e) fia: András, másfelől Alpar-i néhai Zemere Sebestyén (e) fia: Zsigmond – részint némely békéltető férfiú közbenjárására, részint véget akarván vetni a kétes kimenetelű pereskedésnek – kiegyeztek abban a perben, mely korábban néhai Vitez Gábor felperes és Zemere Sebestyén alperes között indult a Kok nevű (Thorda vm) birtokban levő nyolc népes jobbágytelek miatt. Mindkét fél halálával a per említett fiaikra: Vitez Andrásra és Zemere Zsigmondra szállt, az utóbbi pedig a törvényes kereteket betartva erőszakos visszaűzést is elkövetett. Az egyezés értelmében a közöttük folyó pereskedést megszüntetik, továbbá Zemere Zsigmond az említett nyolc jobbágytelket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt hiány és késlekedés nélkül átadja Vitez Andrásnak. Ha a telkeken lakó jobbágyok közül valaki a pereskedés ideje alatt meghalt volna, Zemere Zsigmond annak házát és telkét is köteles átadni, továbbá a titkon máshová költözött vagy szökött jobbágyot a következő év április 24-ig (ad Georgii mart.) a korábbi lakóhelyére köteles visszavinni. Ha ezt nem tudná megtenni, akkor az említett időpontig az elszökött jobbágyok helyett hasonló állapotú más jobbágyot adjon. Zemere a fenti perrel kapcsolatos költségei miatt a következő év január 6-ig (Epiph. dom.) 150 Ft-ot köteles Vitez Andrásnak fizetni. Ugyanazon napig Thorda vármegye esküdt jegyzője előtt mindkét fél adja át a másiknak az ügyben felhasznált okleveleit. A szerződés megszegője 200 Ft-on maradjon. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Lecta. (IV, f. 110^v–p.112)

Ái Báthory Zsigmond 1588. október 27-i oklevelében (824. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott bíróági pecsétjével erősítették meg.

704. 1586. január 20. (in Caransebes, XX. Ianuarii) Idősebb Simon János Caransebes-i főbíró, Thoma László, Veres Gergely, Greul János, Lumota János, Czerczericza Miklós és Nikola Mihály esküdt bírák, illetve a Caransebes-i tanács bizonyítja, hogy egyfelől vitézlő Danilesti Laczugh László, Caransebes vármegye szolgabírája – fiai: Ferenc, Gábor, Miklós nevében is –, másfelől feleségének: néhai Pathaki Katalinnak vérrokonai: vitézlő Dragna György – fiai: Farkas, János, Miklós nevében is –, néhai Mikanda Miklós fiai: László és Pál – atyafiaik: Mikanda Erzsébet és Kata nevében is –, Gyurkicza László leánya: vitézlő Laczugh Miklós felesége: Erzsébet – gyermekei: János, László, Péter, Magdolna nevében is –, vitézlő Birtha György felesége: Gyurkicza Zsófia – gyermekei: András, Erzsóka nevében is –, Borchya László, Borchya Péter, Borchya Zsófia, Bogdan Niztor felesége: Borchya Sára, Farkas Mihály felesége: Annóka, Borha Márton felesége: Mikanda Anna leánya: Erzsóka, Borha János, Borha Mihok, Borha Annóka, Borha Miklós és húga: Kurta Balázs felesége: Anna leánya: Magdolna, Kurta Balázs gyermekei: Gáspár, Katalin, Borka, Hangh János felesége: Kinchya, Mikanda Anna fia: Mátyás és fia: Simon egyezséget kötöttek, véget vetve régóta tartó pereiknek. Ezek néhai Pathaky Erzsébet Zeorin/Zeoren vármegyében, Caransebes districtusban lévő jószágai és örökségei miatt még Pathaki Katalin életében indultak, majd halála, illetve magszakadása után folytatódtak Katalinnak ugyanott lévő javaiért: Rwgy, Eokerpatak, Kuskia/Kwsky, Ulmul, Gosugaztrwl[?], Also és Felseo Zawoy, mindkét Pathak, Lozna birtokokban és a Thwsy/Twsy Zeolehegy-en lévő részeiért, továbbá Caransebes-en, a „keritesben” – nyugatra Bobik János háza, délre Gywrkicza házhelye, nyugatra[!] egy utca, északra Delchyanuluy Mara és Mihiuonie[?]szomszédságában – lévő

házaért, továbbá Bobik János háza és Mikanda László háza között, északra Opre Anka, délre Mikanda László házának útja szomszédságában lévő kisebb házáért, a Ban ucza-ban, vitézlő Thoma László kőháza mellett fekvő kertjéért, melynek határosai keletre Domsa István, északra Magyar Péter, nyugatra Thoma László és Steykuluy Kata, délre Gonder János, a város szénarétei között lévő két kaszálójáért, egyiknek határosai keletre Thoma László kertje, nyugatra Peyka László és Peyka János, északra Czerczericza Jánosné, a másik határosai nyugatra Pechyna János, északra Goztey Konye, keletre és délre Bokosnicza Gergely, az akasztófa mellett lévő „czarina”-jáért, mely nyugat felől Kadar András, kelet felől Matnoky Ferencné, dél felől a város útja szomszédságában van, valamint az Also ucza-nak a végén lévő, a Sebes-re épített malmáért, melyet néhai Birta Miklóstól 175 Ft-ért vett zálogba, illetve minden ingóságáért és barmáért. Az egyezség értelmében Katalin atyafiai örökre átengedik Laczugh Lászlónak és fiainak mindazt a pénzt, aranyat, ezüstöt, valamint egyéb ingóságokat és barmokat, melyeket Katalin végrendeletében reájuk hagyott. A Caransebes-en lévő említett jószágait szintén örökre szőlőan nekik és utódaiknak adják. Ezek viszonzásául Laczugh László és fiai a fenti részjószágokat, melyeket Katalin nekik inscribált, a kötés kifizetése nélkül örökre Katalin atyafiainak, valamint utódaiknak és örököseiknek engedik át. Laczugh László a Thwsy Zeoleohegy-en, „a nemeseknek jozagaban” lévő – délen a Thwsy Zeoleohegy útjával, nyugaton Zigyarto János, északon Hornu András, keleten pedig Bratovan László és Manya [szőlőivel] szomszédos – saját szőlője után élete végéig ne adjon dézsmát, hanem azt Katalin atyafiai gyűjtsék be a maguk részére, de halála után fiai a többi városlakóhoz hasonlóan fizessék a dézsmát. A megállapodás megszegője újabb per indítása előtt a másik félnek 1000 Ft-ot fizessen. (V, f. 136^v–139^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 23-i oklevelében (1387. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Karansebes előjáróságának szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg. □ Regeszta: Pesty: Szörény II. 244–245.

705. 1586. március 10. (in Meggyes, f. V. p. dom. Oculi) Bizonyítja, hogy egyfelől Heasfalvy Miklós (e) saját nevében, illetve testvére (fr. c): Bálint ügyvédjeként, másfelől néhai idősebb Heasfalvy Pál (e) özvegye: Vas Orsolya (g) – kiskorú leányait: Annát, Borbálát és Katalint vajdai ügyvédvallólevéllel képviselve – megegyezett Heasfalvy Pálnak ama Heasfalva-i (in cottu AlbTr) részjószága és nemesi udvarháza felől, melyet leányai felkértek ugyan a vajdától, abba történő iktatásuknak azonban Heasfalvy Ferenc, Miklós és Bálint ellentmondott, amiért a vajdai ítélőszéken közöttük per indult. Az egyezség értelmében Miklós, Ferenc és Bálint említett Pál Heasfalva-i részjószágából kilenc jobbágytelket – melyek közül a Vas Orsolya által kiválasztott hat telken Tohaty Pál, Mayor Teodor, Zaz Máté özvegye, Chillag Tamás és Balint Miklós özvegye lakik, a hatodikon pedig egy kocsm (sextam vero domum oenopolii seu ad educilandum vinum) található, továbbá a Ferenc és Miklós által kiválasztott három telken Kochys János, Balázs deák, Kreczul Ioan lakik – és a fenti nemesi udvarházat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon unokatestvéreiknek (s): említett Annának, Borbálának, Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adják, kivéve a Grozan nevű helyen fekvő kaszálót, néhai Pálnak a Fewve elnevezésű kaszálóban levő részét, illetve két hold szántóföldet Ferenc szántóföldjének közelében fekvő bevethető iszapos helyen (in loco limo seminando deputato), azzal a feltétellel, hogy

a leányok apjuk részjóságából a fentiek kivételével megmaradt részt átengedik Miklósnak, Ferencnek és Bálintnak. Ha e jóság okán a leányok pert indítanak fenti unokatestvéreik ellen, akkor anyjukkal együtt kötelesek lesznek a Ferenc, Miklós és Bálint által fizetendő perköltségek ötödrészét nekik megtéríteni. Ha Ferenc a közös földön (in communi terra) nemesi udvarházat építene magának, akkor a leányok kötelesek az ottani részüket neki átengedni és a ház felépítésében jobbágyokkal segíteni. Ha ezt a bevallást a vajda nem hagyja jóvá, az egész részbirtok a leányoké legyen. Végül Miklós – fenti testvérei nevében is – vállalja, hogy a leányokat és örököseiket az átengedett jóságok békés birtokában megvédi. Az egyezséget megszegő fél a patvarkodás bűnén maradjon. (IV, p. 165–169)

Ái Báthory Zsigmond 1588. december 31-i oklevelében (872. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítették meg.

706. 1586. június 8. (in Galfalva, f. IV. p. Corp. Chr.) Bizonyítja, hogy egyfelől Apanagyfalva-i néhai Apaffy Gergely (m) fia: Miklós (e), másfelől említett Apaffy Gergely másik fiának: néhai Lénárdnak (e) özvegye: Banffy/Bamfy Anna – kiskorú leányának: Erzsébetnek nevében is, életkor-megállapító levéllel – kiegyeznek ama perükben, melyet korábban Apaffy Miklós Banffy Anna ellen indított azért, hogy férje halála után nem vette át hitbérét és jegyajándékát férjének Apanagyfalva, Dechie, Arpato, Also és Felseo Karachontelke (in cottu Zolnok Interiori), Zaz Falw/Zaz Uyfalu, Beodeon, Enchy, Nagy Devecher/Devechier, Also és Felso/Felseo Gorbo (Doboca vm), Kathona (Colos vm), Almakerek, Uyfalu, Rwdaly, Zalathna (in cottu AlbTr), Ebesfalva, Handorff, Ernye, Balastelke, Deesfalva, Kys Saros, Bozzas, Galfalva, Erdeoallia (Kikello vm) birtokokban lévő javaiból és birtokjogaiból, illetve mindezeket hitbér jogán eddig magánál tartotta, továbbá a kiskorú Erzsébet gondviselését nem engedte át neki. Apaffy Miklós Annát többször a vajda kedvező ítéletét is elnyerte, a mostani egyezség értelmében azonban e pereskedést megszünteti, és a peres okleveleket érvényteleníti. Továbbá az elmúlt években elhunyt testvére iránti szeretetéből az apjuk által szolgálataival szerzett Zalathna nevű (in cottu AlbTr) birtokot, illetve Apaffy Lénárd által ugyancsak szolgálataival elnyert és Apanagyfalva-i ősi javaihoz birtokolt részjóságait említett Belső-Szolnok és Doboca vármegyei birtokokban, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt – kivéve Apaffy Lénárd saját jobbágyát: Fazakas Istvánt, akit Banffy Anna, leánya nevében is, átenged Miklósnak – örökjogon Apaffy Erzsébetnek, valamint utódainak és örököseinek adja. Ha Erzsébetnek magva szakadna, az említett jóságok örökre Apaffy Miklóstra, valamint utódaira és örököseire szálljanak. Ha Erzsébet még hajadon korában halna meg, ezeket, amíg férje nevét viseli, anyja birtokolja. Ha Anna azalatt, amíg – leánya halálát követően – özvegyként a Zalatna-i birtokot és nemesi udvarházat bírja, ugyanott saját költségein építkezéseket vagy az udvarházon javításokat, illetve más munkálatot eszközölne, akkor Miklós – a jóságok visszabocsátása idején – ezek becsértékét térítse meg neki. Végezetül pedig özvegsége idejére, férje után járó hitbér gyanánt, Miklós átengedi neki haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Beodeon és Enchy birtokokban lévő részjóságokat, valamint a Kathona-i nemesi udvarházat, amelyben korábban férje lakott, az utóbbit annyi szántófölddel, amennyi elégséges két fordulóban évente váltakozva ezer-ezer kereszt [gabona] termesztéséhez, illetve annyi réttel vagy kaszálóval,

amennyi 200 szekér széna begyűjtéséhez elegendő (quantae in utroque diverticulo singulis annis alternatim singulis mille gelimis sufficientes existerent, pratis vero vel foenilibus similiter tantis, quae foenum ad ducentos currus onerarios sufficientes produci et progerminari valerent). Ezeket a Miklós által a helyszínre kivitt ítélőmester különítse el Anna részére. Anna a Kathona-i halastón bármikor szabadon halászhat saját asztala szükségére, illetve az ottani erdőből háza és konyhája szükségeire elegendő fát vágathat. Épületeihez az erdőből csak Miklós vagy officialisa engedélye alapján szállíthat fát (ligna fabrilia), azt viszont kötelesek lesznek neki elegendő mennyiségben adni. Abban is megállapodtak, hogy Anna asszony Kathona-n bort sohasem mérhet a maga hasznára. Ezek viszonzásaként Banffy Anna férjének minden említett jószágát, kivéve azokat, amelyeket Miklós a fentiek alapján neki és Erzsébetnek adott, Miklósnak, valamint utódainak és örököseinek engedi át. — *Kancelláriai jegyzet*: Coram me magistro Martino Radwancy prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae. (IV, p. 248–253)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 1-jén kelt oklevelében (899. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a vajda bírósági pecsétje és Radvánci Márton ítélőmester aláírása erősítette meg.

707. [1586. június 17. előtt] Jóváhagyását adja ama birtokcseréhez, mellyel Fogaras váranak praefectusa: Petrythyewyth Horwath Kozma (e) Jed-i (Maros sz) részjóságát és ottani nemesi udvarházát örökös cserébe adja Vesseleny-i Ferencnek (m), István lengyel király, Erdély fejedelme tanácsurának és főkamarasának (supremus cubicularius), ennek Nagy Nyulas-i (Colos vm) részbirtokáért, illetve ugyanott levő nemesi udvarházáért. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Horwath Kozmának, valamint utódainak és örököseinek adja az abban lévő királyi jogát is. (IV, p. 388–389)

Említés Báthory Zsigmond 1586. június 17-i oklevelében (708. sz.).

708. 1586. június 17. (Albae Iuliae, XVII. Iunii) Megparancsolja ítélőszéke esküdt nótáriusainak: Mogyoroy Jánosnak, Vasarhely Istvánnak, Zyghetty Pálnak, Pathay Máténak, Nagy Györgynek és Chiaky Istvánnak, továbbá Vayda ZentIwan-i Bodony Balázsnak és Aknay Ferencnek, Keobleos-i Theke Gáspárnak, Harinna-i Farkas Miklósnak, Akna-i Joga Mihálynak, Erked-i Bozzassy Jánosnak és Györgynek, Zeplak-i Zeplaky Jánosnak és Istvánnak, Serlingh Andrásnak (e, n), hogy iktassák be Fogaras vára praefectusát: Petrythyewyth Horwath Kozmát (e) ama Nagy Nyulas-i (Colos vm) részjóságába és ottani nemesi udvarházába, valamint a bennük levő királyi jogba, mely őt Vesseleny-i Ferencsel (m), néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének tanácsurával és főkamarasával kötött szerződéséhez adott jóváhagyása alapján illeti meg (707. sz.). (IV, p. 388–389)

Belefoglalva Vásárhelyi István deák és Borzási György 1587. február 4-i jelentésébe (717. sz.). □ Regeszta: Petrichevich I/2. 490. sz.

709. 1586. július 4. (IV. Iulii) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Pesti Imre deák (e) (Emerici litterati Pesti cognominati) fia: Gábor [Felső]Varadeossy és Kakuch (Byhor vm) birtokbeli – mind az általa vagy elődei által bármilyen módon elidegenített, mind a jelenleg tulajdonában levő – apai részjóságait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökös cserébe adja Byhor vármegye adószedőjének (exactor rationum):

váradí (de Varadino) Kys Boldizsárnak ennek Galosfalwa-i (Byhor vm) részbirtokáért, illetve részben pénzben, részben ingóságban kifizetett 300 Ft-ért. A felek kölcsönösen szavatosságot vállaltak a háborgatók ellen. (IV, p. 209–210)

Ái Báthory Zsigmond 1591. június 11-i oklevelében (1591. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

710. [1586. november 17.] A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélcserései bizonyítják, hogy Kak-i néhai Zemere/Szemere Sebestyén (e) fia: Zsigmond – fiainak: Sebestyénnek és Boldizsárnak nevében is – visszavonja és semmisnek nyilvánítja Kalna-i [néhai Bornemizza Gergely fiával:] Jánossal (e) [április 24-e körül (circa festum Georgii mart.) Zentelke-i Banffilosonczy Farkas (m), Doboca vármegye ispánja, valamint Bikal-i néhai Witez András (e) előtt kötött] megállapodását, mellyel a Mindzent, Koh, Tohat, Boly, Zenth Jacab, Dettreh és Geres (Thorda vm) birtokbeli részjóságait, illetve az utóbbiban lévő kőházát és Berentei Rez nevű részét haszonvételeikkel, tartozékaikkal, [továbbá a vetésekkel, valamint 600 juhval és 200 hízott marhával együtt] cserébe adta Bornemisza Jánosnak ennek Nagy Harsan és Kys Harsan nevű (Bíhor vm) birtokaiért. [Egyidejűleg tiltja Bornemizza-t az említett javak elfoglalásától, birtoklásától, iktatásától, jövedelmének beszedésétől, a hiteleshelyeket a fenti birtokcserével kapcsolatos oklevelek kiállításától, István lengyel királyt és Somlyó-i Bathory Zsigmond vajdát pedig erre vonatkozó oklevelek megerősítésétől vagy jóváhagyásától, illetve a bennük levő királyi jog eladományozásától]. (IV, p. 60)

Említés a kolozsmonostori konvent 1587. október 8-i oklevelében (729. sz.). Teljes szövege megtalálható a kolozsmonostori konvent MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: IX. protocollum, f. 87^v–88^r. A kiegészítéseket innen vettük.

711. [1586. december 13. előtt] István lengyel király, Erdély fejedelme secretariusának: Gyulay Pálnak (g, e) hűséges szolgálataira való tekintetből arra kéri [Báthory Zsigmond vajdát], hogy ha Bethlen Miklós (e) felesége: Myhalyffalwa-i néhai Nagy Máté (e) leánya: Anna Nyaradtheo-i (Maros sz) részjósága és nemesi udvarháza magszakadása esetén vagy bármilyen más címen a kincstárra szállna, azokat haszonvételeikkel és a királyi joggal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza. (IV, p. 136)

Említés Báthory Zsigmond 1588. december 2-i (850. sz.), valamint 1591. március 2-i (1436. sz.) oklevelében. Keltezése Báthory István lengyel király halálának időpontján alapszik.

712. [1587. január 15. előtt] Jóváhagyását adja ama vásárhoz, mellyel Petrythyewyth Horwath Kozma (e) 70 Ft-ért örök áron megvásárolta Zaz Sombor-i Zekely János, Kys Dewecher-i Ombozy János és Apathy-i Böer Péter (n) Septer-i (Colos vm) részjóságát. Ezenfelül elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Horwath Kozmának, valamint utódainak és örököseinek adományozza a benne lévő királyi jogát is. (IV, p. 385–386)

Említés Báthory Zsigmond 1587. január 15-i oklevelében (714. sz.).

713. [1587. január 15. előtt] Jóváhagyja, hogy Fogaras vára praefectusa: Petrythyewyth Horwath Kozma (e) 100 arany Ft-ért örök áron megvásárolja néhai Vessleny Miklós (e) íté-

lőmester Orozfaya nevű (Colos vm) birtokban levő két telkét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Horwath Kozmának, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban levő királyi jogát is. (IV, p. 391–392)

Említés Báthory Zsigmond 1587. január 15-i oklevelében (715. sz.).

714. 1587. január 15. (in arce Fogaras, XV. Ianuarii) Megparancsolja ítélőszéke esküdt nótáriusainak és íródeákjainak: Adamossy Mártonnak, Pathay Máténak, Nagy Györgynek, Chiaky Gáspárnak, Papay Dánielnek, Vaday Dánielnek, Zathmarnemethy Istvánnak, Deway Ferencnek és Zyniey Gábornak, továbbá Erked-i Bozzassy Jánosnak és Györgynek, Zeplak-i Zeplaky Jánosnak és Istvánnak, Gyeke-i Vesseleny Gáspárnak, Nozaly-i Cheffey Jánosnak, Akna-i Joga Mihálynak és Zeplak-i Serlingh Andrásnak (e, n), hogy iktassák be Petrythyewyth Horwath Kozmát (e) Septer-i (Colos vm) részjóságába, illetve a benne levő királyi jogba, mivel már jóváhagyását adta (712. sz.) Zaz Sombor-i Zekely Jánossal, Kys Dewecher-i Ombozy Jánossal és Apathy-i Böer Péterrel (n) kötött vásárához. (IV, p. 385–386)

Belefoglalva Joga Mihály és Széplaki János 1587. február 5-i jelentésébe (719. sz.). □ Regeszta: Petrichevich I/2. 498. sz.

715. 1587. január 15. (in arce Fogaras, XV. Ianuarii) Megparancsolja ítélőszéke esküdt nótáriusainak és íródeákjainak: Adamossy Mártonnak, Pathay Máténak, Nagy Györgynek, Papay Dánielnek, Vaday Dánielnek, Zekelywasarhely Istvánnak, Deway Ferencnek és Zyniey Gábornak, továbbá Erked-i Bozzassy Jánosnak és Györgynek, Zeplak-i Zeplaky Jánosnak és Istvánnak, Gyeke-i Vesseleny Gáspárnak, Nozaly-i Cheffey Jánosnak, Akna-i Joga Mihálynak és Zeplak-i Serlingh Andrásnak (e, n), hogy iktassák be Fogaras vára praefectusát: Petrythyewyth Horwath Kozmát (e) néhai Vessleny Miklós (e) ítélőmestertől vásárolt Orozfaya-i (Colos vm) két telkébe, valamint a bennük levő királyi jogba, minthogy e vásárhoz már jóváhagyását adta (713. sz.). (IV, p. 391–392)

Belefoglalva Székelyvásárhelyi István deák és Borzási György 1587. február 4-i jelentésébe (718. sz.). □ Regeszta: Petrichevich I/2. 499. sz.

716. 1587. január 17. (Varadini, f. III. ipso d. Antonii abb.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Szántó (Arator) István (h) Varad-i jezsuita – a vajda fennhatósága alatti területek többi jezsuitájának és más katolikus egyházi személyeknek nevében is – a város Zent Egyed uchaya-ban lévő Szt. Egyed-egyháznak az újjáépítése miatt, mely az elmúlt időkben csaknem teljesen elpusztult (quae superioribus temporibus paene ad extremum desolationem pervenisset), az Andahaza-i (Bihar vm) részbirtokot haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett 225 Ft-ért örök áron eladta a Varad-i vár helyettes kapitányának: Kyraly Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek. E jóságot azelőtt néhai Telegdy Miklós (m) birtokolta, megszakadása következtében azonban néhai István lengyel király, Erdély fejedelme az említett egyházhhoz csatolta (702. sz.), majd Szántó István páter megkeresésére a király azért engedélyezte annak eladását, mert Varad-tól távol, a törökkel szomszédos területen feküdt (paene in faucibus infidelium

thurcarum ... posita), és azok rajtaütései során elnéptelenedett, amiért azt a páter nem tudta megfelelően igazgatni, illetve jövedelmeit beszedni. (V, f. 77^r–78^r)

Ái Báthory Zsigmond 1587. február 6-i oklevelében (720. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a káptalani pecséttel erősítették meg.

717. 1587. február 4. (in Zekelywasarhely, XVI. d. introduct. et statut.) A vajdai ítélőszék esküdt nótáriusa: Vasarhely István deák és Erked-i Bozzassy György jelentik a vajdának, hogy 1586. június 17-én kelt parancsára (708. sz.) Petrythyewyth Horwath Kozmát (e), Fogaras vára praefectusát 1587. január 20-án (f. VI. p. Prisca virg.) ellentmondás nélkül beiktatták Nagy Nyulas-i (Colos) birtokrészébe és ottani udvarházába, valamint az azokban lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemes: Akna-i Joga Mihály. — *Erked-ről* Gerend-i János (e) felesége: Rakoczy Magdolna jobbágya: Zekeres Adorján és Bozzassy György jobbágya: Zekeres Bálint. — *Orozfaya-ról* Myko János jobbágysai: Kys Mátyás, Beke Illés és Chyuka Antal. — *Nagy Nyulas-ról* az előbbi Myko János jobbágysai: Bwnes János, Elias Macza és Zekely Kozma. — *Kozma-ról* Eos-i Jankaffy János jobbágya: Balogh Péter és Nema-i Vaida Mihály jobbágya: Chioma Ferenc. — *Akna-ról* Joga Mihály jobbágya: Mogyorossy László, Joga István jobbágya: Varga Gergely, valamint Harinna-i Farkas Miklós jobbágya: Keod Balázs. — *Zokoly-ról* Vaida Mihály jobbágya: Marco Gyurka és Aknay Ferenc jobbágya: Petru Gorban. — *Farago-ról* Miko János jobbágya: Luka Arczul és Toldalaghy Ferenc jobbágya: Petru Hocza. (IV, p. 387–390)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 1-i oklevelében (930. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Vásárhelyi István deák és Borzási György kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

718. 1587. február 4. (in Zekelywasarhely, XVI. d. introduct. et statut.) A vajdai ítélőszék esküdt nótáriusa: Zekelywasarhely István deák és Erked-i Bozzassy György jelentik a vajdának, hogy 1587. január 15-én kelt parancsára (715. sz.) Petrythyewyth Horwath Kozmát (e), Fogaras várának praefectusát január 20-án (f. VI. p. Prisca virg.) ellentmondás nélkül beiktatták Orozfaya-i (Colos vm) két telkébe és a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Bongarth-i Pystaky János és Akna-i Joga Mihály. — *Erked-ről* Gerend-i János (e) felesége: Rakoczy Magdolna jobbágya: Zekeres Adorján és Bozzassy György jobbágya: Zekeres Bálint. — *Orozfaya-ról* Myko János jobbágysai: Kys Mátyás, Beke Illés és Chyuka Antal. — *Nagy Nyulas-ról* szintén Myko János jobbágysai: Beoneos János, Elias Macza és Zekely Kozma. — *Olah Solymos-ról* Bozzassy György jobbágya: Fodor Karachon, Erked-i Bozzassy János jobbágya: Paul Zula és Gerend-i János feleségének jobbágya: Dragus Voprus. — *Uylak-ról* Dobo Ferenc (m) felesége: Kerecheny Judit jobbágysai: Fodor János, Sypos Máté és Nagy György. — *Keobeolkwth-ról* említett Dobo Ferenc feleségének jobbágysai: Petru Chabol, Illyes Bertalan és Laurentiu Belo. (IV, p. 390–393)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 1-i oklevelében (930. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Székelyvásárhelyi István deák és Borzási György kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

719. 1587. február 5. (in Akna, XVI. d. introduct. et statut.) Akna-i Joga Mihály és Zeplak-i Zeplaky János jelentik a vajdának, hogy 1587. január 15-én kelt parancsára (714.

sz.) Petrythyewyth Horwath Kozmát (e), a Fogaras-i vár praefectusát január 21-én (sab. p. Prisca virg.) ellentmondás nélkül beiktatták Septer-i (Colos vm) részjószágaiba és a benne lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Uylak-ról Ruzka-i Dobo Ferenc (m) felesége: Kerecheny Judit jobbágysai: Fodor János, Sypos Máté és Nagy György. — *Zylvas-ról* a vajda jobbágysai: Lazar Zeremia, Simon Kyssan, Buda Danko. — *Eormenyés-ről* a vajda jobbágysai: Palatkay Péter és Barboz Fatul, valamint Chiaky László özvegyének jobbágysai: Cosma Zazarlo. — *Nagy Nyulas-ról* Miko János jobbágysai: Zekely Kozma, Ioan Macza és Vak Péter. — *Septer-ről:* Vesseleny Gáspár jobbágysai: Agotha János, illetve Almady Gáspár jobbágysai: Ioan Zenyne, Mako János és Blasiu Butha. (IV, p. 385–387)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 1-i oklevelében (930. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Jóga Mihály és Széplaki János kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

720. 1587. február 6. (in arce Fogaras, VI. Februarii) Varad vára helyettes kapitányának: Kyraly Györgynek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan levélkeresői 1587. január 17-én kelt oklevelét (716. sz.) arról, hogy a váradi (Varadini) Szt. Egyed-egyházban lakó Szántó (Arator) István páter Andahaza-n (Bihor vm) bizonyos részjószágot eladott a kérelmezőnek. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Kyraly Györgynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza e jószágba lévő királyi jogát is. (V, f. 77^r–78^v)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 10. előtt kelt oklevelében (1089. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, patens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje, valamint az ő és Kovacsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg.

721. 1587. február 6. (in arce Fogaras, VI. Februarii) A Varad-i káptalan levélkeresőihez: Varad várának helyettes kapitányát: Kyraly Györgyöt (e) iktassák be a váradi (Varadini) Szt. Egyed-egyházban lakó Szántó (Arator) István (r) pátertől vásárolt (716. sz.) Andahaza-i (Bihor vm) részbirtokába és az ottani királyi jogba, minthogy e vásárhoz már jóváhagyását adta (720. sz.). — *Vajdai emberek:* Bihor vármegye alispánja: Boithy Balázs (e), Kewgy-i Vanchiodi Miklós és Kezy György, Cheged-i Mihály és Mátyás, Janosd-i Solymassy Péter és Marochy Péter Varad-i familiáris. (V, f. 79^r–80^r)

Belefoglalva a váradi káptalan 1587. június 18-i oklevelébe (724. sz.).

722. 1587. március 15. (ex Sarfalwa, f. IV. p. dom. Reminiscere) Karoly István részint hűséges szolgálataiért, részint „hogy az idegen feoldre en utannam es az en otalmam ala be jeott” szolgálójának: vitézlő Nagy Imrének és feleségének: Kohos Annának, illetve maradékaiknak adományozza Zentylekfalwa/Zentlelek nevű (Kyzdy sz) falujában lévő – [jobbágysai:] Mathyws Benedek, valamint Leoryncz István és Tamás házával szomszédos –, vitézlő Losonczy Banffy Gábortól vásárolt örökségét és helyét, melyet azelőtt Borhya András birtokolt, az általa épített házzal, csürrrel, istállóval, a hozzátartozó szántóföldekkel, szénarétekkel és mezőkkel együtt. Egyidejűleg ezeket minden adó, tized, [kilenced] és paraszti szolgálat alól mentesíti és megnevesíti. A kedvezményezettek és Zentlelek-i jobbágysai közötti peres ügyekben ottani bírása az illetékes, ha pedig ennek döntésével a felek elégedetlenek lennének, öhozzá és utódaihoz forduljanak. E rendelkezésének tanúi voltak: vitézlő

Keoreosdy Bethlen György, Bwny Bethlen Farkas, Uzony Beldy János, Nywytyody Imech Mátyás, Dalnoky Somogy Ferenc, Gelenczey Chyoma Miklós, Polyany Veres Péter. (V, f. 221^r–221^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. április 18-i oklevelében (1493. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Károlyi István szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

723. 1587. május 9. (Albae Iuliae, f. III. p. dom. Iubilate) Bizonyítja, hogy egyrésről néhai Ipp-i László fia: néhai István fia: néhai Bertalan fia (e): László, akire a per testvére (fr. c): néhai Ippy István (n) halálával és javainak elnyerésével törvényesen szállt, másrésről Kardos Miklós – feleségétől: néhai Ipp-i Bertalan leányától: néhai Zsófiától született gyermekei: József és Erzsébet nevében természetes gyámként, akikre a per anyjuk halála folytán szállt – a Varad-i levélkeresők életkor-megállapító levelével, harmadrésről pedig Ugra-i Gergely – feleségétől: néhai Ippy Bertalan leányától: néhai Annától született kiskorú fia: Benedek nevében természetes gyámként – szintén a Varad-i levélkeresők életkor-megállapító levelével, az alábbiakban állapodtak meg: Kardos Miklós felesége: Zsófia, minthogy testvérei (fr. c): László és néhai István apjuk: Ippy Bertalan Ipp-i részjóságainak, ugyanott lévő nemesi udvarházának és Ipp területén, a Berekyo folyón lévő malmának, továbbá Zeek, Nehaza, Marka, Cheresse, Bwchon, Feleseó és Also Kaznach (Crazna vm), Zeplak, Baromlak birtokokban és a Keore nevű (Byhor vm) prédiumban lévő részbirtokainak osztályát elutasították, illetve az azokra vonatkozó oklevelek vagy másolataik közül nem adták át azokat, amelyek egyaránt megilletik a leány- és férfiágot, néhai István lengyel király, akkor Erdély vajdája udvarában pert indított ellenük. Az alperesek távolmaradása miatt Zsófia asszony a vajda kedvező ítéletét elnyerte ugyan, de ennek végrehajtását az alperesek megakadályozták, majd István király a pert egy későbbi törvénykezési szakaszra halasztotta, hogy az alperesek okleveleiket bemutassák. Időközben a per István vajdának Lengyelországba távozásával utódja: néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda előtt folytatódott, utóbb pedig [Báthory] Zsigmond ítélőszéke elé került, aki néhai István király említett ítéletének végrehajtása érdekében Kardos Miklós fia: néhai Imre (n) javára, akire a per anyja: Ippy Zsófia halálával szállt, Ippy László ellenében egy újabb ítéletlevelet adott ki, de ennek végrehajtását az utóbbi elúzással megakadályozta. Így a per tovább folyt. Időközben Ugray Gergely felesége: néhai Ippy Anna apja: néhai Ippy Bertalan fent említett jóságainak és birtokjogainak, valamint ingóságainak osztálya miatt testvérét (fr. c): Ippy Lászlót Kristóf vajda idején perbe fogta, amely ugyancsak Zsigmond vajda előtt folytatódott. Végül az említett felek ügyei a vajdának a magyarországi alattvalói részére Gyulafehérvárott (Albae Iuliae) május 1-én kezdődött (oct. d. Georgii mart.) jelen nyolcados törvénykezési szakaszára került, ahol az általuk Coloswar-t 1584-ben kötött egyezségnek, és az arról kiállított vajdai oklevélnek megfelelően a felek a közöttük lévő pereskedést megszüntetik, és csak egyszer és kizárólag a vajdához fellebbezhetnek (ac unica solum appellatio, in nostri solius praesentiam fienda, semelque admittenda subsequi debuisse). Végül a felek részint saját elhatározásukból, részint némely békeltető férfiú közbenjárására az alábbi örökérvényű megállapodást kötötték: Borsolo János (e) ítélőmester előtt a most következő Úrnapiján (in Corp. Chr.) vagy bármelyik más napon, amikor Ipp-en tartózkodik, Ippy László Kardos Miklós és Ugray Gergely gyermekeinek 50 jobbágytelket enged át a következőképpen: a

Zeplak birtokban lévő népes jobbágytelkeket vagy jobbágyokat (sessiones iobbagionales populosas seu iobbagiones) 16-ra kiegészíti, de ha ott annyi nem lenne, akkor a hiányzó részt az említett román birtokokból (ex caeteris possessionibus Valachalibus) pótolja ki, majd azokat 25 telekig puszta jobbágytelkekkel egészítse ki, és Kardos Miklósnak engedje át. Továbbá Zeplak területén lévő összes szántóföldjét, kaszálóját és rétjét hasonlóképpen Kardos-nak adja át. Ippy Lászlónak Zeplak-on lévő Kathona Demeter nevű jobbágya, mint-hogy annak nincs telke, egy puszta telket tartozékokkal együtt kapjon lakóhelyül. Ugyanazon a napon, az ítélmester jelenlétében, Ippy László a másik 25 népes jobbágytelekből Ipp-en tízet átenged Ugray Gergely fia részére (ad rationem) úgy, hogy az összes népes jobbágytelket öt részre felosztják, és az Ugray által kiválasztott részből tízet annak részére elkülönítenek. Továbbá az Ipp-i nemesi udvarházban Ugray fia által remélt rész fejében néhai Zwdar másként Kathona János házát vagy telkét átadja úgy, hogy az abban lakó jobbágyot Ippy László bármikor elviheti és a saját földjére telepítheti. Végül ugyancsak Ipp területén különítsen el Ugray-nak 14–14 hold szántóföldet mindkét fordulóban, illetőleg egy olyan nagyságú kaszálót, melyet 32 kaszás egy nap alatt lekaszál (ad duo diverticula singula quatuordecim iugera terrarum arabilium, ac pratum seu foenile ad triginta duas falces sufficientem). A fenti tíz jobbágytelket pedig az említett román birtokokból, illetve a Zeplak-on lévő egy puszta telekkel 25 népes jobbágytelekig egészítse ki, és azokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Ugray-nak adja át. Ugyanakkor Ippy megengedi Ugray-nak, hogy az említett malomban saját haszonvételére és családja szükségeire vám fizetése nélkül búzát őröljön. A felek abban is megegyeztek, hogy Ippy László utódok nélküli halála esetén a kezén maradt többi javak és birtokjogok Kardos Miklós és Ugray Gergely fiaira és gyermekeire, valamint azok utódaira és örököseire szállnak. Viszonzásként Kardos és Ugray gyermekeik nevében az átengedett 50 jobbágytelekkel megelégszenek, Ippy László és néhai István elleni pereiket megszüntetik, a peres okleveleket érvénytelenítik, a fentiekkel kapcsolatban pedig Ippy-t nyugtatják, valamint ígérik, hogy az elkövetkezőkben őt nem háborgatják. A szerződést megszegő fél 2000 Ft-on maradjon, mely összeget a másik fél annak ingóságaiból, szükség esetén pedig birtokjogaiból vegye meg, tiltakozást, elűzést, perújítást és minden más perorvoslatot figyelmen kívül hagyva. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram magistro Ioanne Borsolo de Ipp prothonotario manu propria. (IV, p. 395–400)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 4-i oklevelében (995. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

724. 1587. június 18. (Varadini, XVI. d. contradict. et statut.) A Varad-i káptalan levélke-resői jelentik a vajdának, hogy 1587. február 6-i parancsára (721. sz.) [Kewgy-i] Vanchiodi Miklós vajdai ember és Varad-i Lukács deák (e) hiteleshelyi kiküldött, s egyben Bihar vármegye jegyzője Varad várának helyettes kapitányát: Kyrály Györgyöt (e) június 3-án (sab. p. dom. Exaudi) ellentmondás nélkül bevezették az Andahaza-i (Bihar vm) részjóságba és a benne lévő királyi jogba, de június 16-án (f. VI. p. Corp. Chr.) a váradi (Varadini) Szt. Egyed-egyházban lakó Thomany Mátyás (h) jezsuita – a vajda fennhatósága alatti területek jezsuitáinak és más katolikus egyházi személyeknek nevében is – ellentmondott az iktatás-nak, amiért június 30-ra (ad XV. d.) a vajda színe elé idézték. — *Megjelent szomszédok:*

Nemesek: Feoldes-i Sapy László, Zeghi György és Bodog Imre, Sapp-i Nagy Imre és Bodo Jakab. – *Mezeo Zent Miklos*-ról Parlaghi György (e) jobbágya: Nagy Ferenc és néhai Haranghi János (e) özvegyének: Dorottya (n) asszonynak jobbágya: Nagy András. – *Zentkozma*-ról Balaithi Boldizsár (e) felesége: Bethlen Margit asszony jobbágjai: Kys Balázs és Keower Gáspár. – *Erpaly*-ról Kiraly György jobbágjai: Seres Péter és Kys Mihály, továbbá néhai Kolon Ambrus (e) fia: István (n) jobbágya: Jaz Bálint. – *Gaboryam*-ról említett Kolon István jobbágya: Fodor András. (V, f. 78^v–81^r)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 10. előtt kelt oklevelében (1089. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét a levélkeresők kívülről rányomott pecsétjükkel erősítették meg. □ Regeszta: FRTrans V. 247–248.

725. 1587. július 17. (f. II. p. Margarethae virg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Galthew-i Vessendi/Jersendi János (e) Bekenyzegh-i három jobbágytelkét – egyet lakatlan épülettel, kettőt pedig épület nélkül, melyeken azelőtt néhai Donata Petru, Pepele és néhai Karachia Petru román (Valachi) jobbágyok laktak –, továbbá a korábban Karachia Petru telkéhez tartozó két hold szántóföldet, amelyek közül egyik az Imrul Nigre ol[?], a másik a Facza másként Eleolaba nevű helyen fekszik, szavatosság vállalása mellett, 75 Ft-ért örökre eladja és leköti (inscriptsit) Bekenzegh/Bekenyzegh-i Zykzay Imre (e) vajdai számvevőnek (exactor rationum), valamint utódainak és örököseinek, részint megtérítve Zykzay ama költségeit, melyet a gabona drágasága idején az elmúlt években családjá megsegítésére fordított, részint mivel kénytelen Galthew-i (in cottu AlbTr) nemesi udvarházát kijavítani és újjáépíteni. (IV, p. 355–356)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 19-i oklevelében (915. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum f. 50^v–51^v.

726. 1587. július 23. (dom. p. Mariae Magdalенаe) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Kochard-i Galffy János (m) tanácsúr és főudvarmester, valamint a vajdai gyalogok kapitánya (capitaneus peditum): Karoly István (e) örökös cserére lépnek: Ennek során Galffy a Lamkerek nevű (ZazSebes sz) birtok tizedét, melyet néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajdától nyert örökadományul, 2000 Ft értékkel különbözettel együtt adja Karoly Istvánnak, aki viszont Kerchett/Kerchet-i udvarházát, illetve e birtok tizedét, továbbá az ugyanott lévő, valamint Mohachy, Domboro, Harasztos, Eorwenies és Keowend (Arantias sz) birtokbeli részjóságait és székely örökségeit haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt engedi át cserébe. E jóságok Karoly-it néhai Varffalwy Bálintnak (e) Bekes Gáspár pártütéséhez való csatlakozása, és ezért hűtlenség bűnébe esése okán néhai István lengyel király, Erdély fejedelme örökadománya alapján illetik meg. (IV, p. 30–31)

Ái Báthory Zsigmond 1587. szeptember 20-i oklevelében (728. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők káptalani pecsétjükkel erősítették meg. □ Regeszta: Sz 29/1895. 801–802. — LtKözl 69/1998. 116–117 (jegyzetben).

727. 1587. július 29. (in oppido nostro Cracco, XXIX. Iulii) Myhaly-i Chyaky Gábor tudatja főként a nagyságos Somlay Bathory Boldizsárral, hogy néhai bátyjának: Chyaky Mihálynak, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Crakay Dávid másként Veres Kristóf ne-

vü jobbágyát, feleségét: Dorottyát és gyermekeit: Dávidot, Istvánt, Margitot és Erzsébetet utódaikkal együtt, valamint [Cracco (in cottu AlbTr) mezővárosbeli] házáat megnemesíti, illetve minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. (V, f. 17^v–18^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. augusztus 10-i oklevelében (1217. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Csáki Gábor pecsétjével és aláírásával erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: VI. protocollum, f. 175^v–176^r.

728. 1587. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Kochiárd-i Galffy János (m) tanácsúrnak és főudvarmesternek kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1587. július 23-án kelt oklevelét (726. sz.) a kérelmezőnek az udvari gyalogok kapitányával (capitaneus peditum aulae nostrae): Karoly Istvánnal (e) Aránias székelly és Szazsebes százsz székekben levő bizonyos jószágaik felől tett cseréjéről. Ezenfelül elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Galffy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a szerzett javakban lévő királyi jogát is. (IV, p. 29–33)

Regeszta: Sz 29/1895. 802.

729. 1587. október 8. (dom. p. Francisci conf.) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől a vajdai udvar kapitánya (capitaneus aulae): Kalna-i Bornemisza János (e), másfelől Kak-i néhai Zemere/Szemere Sebestyén (e) fia: Zsigmond – fiainak: Sebestyénnek és Boldizsárnak nevében is – örökös cserére lépnek: Ennek során Bornemisza János atyafiságos szeretetből Nagy Harsan és Kys Harsan nevű (Bihar vm) birtokait haszonvételeikkel, tartozékaikkal, valamint az azokra vonatkozó oklevelekkel együtt adja unokaöccsének (nep. s): említett Zemere Zsigmondnak és fiainak, aki viszont a Mindzent, Koh, Tohat, Boly, Zenth Jacob, Dettreh és Geres (Thorda vm) birtokbeli részjószágait, illetve az utóbbiban levő kőházát és Berentei Rez nevű részét, szintén haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a reájuk vonatkozó összes oklevéllel együtt engedi át cserébe. A csere előnyét Zemere abban látta, hogy Nagy- és Kys Harsan egész birtokok hasznosabbak és Byhor vármegyében levő többi jószágához közelebb vannak, mint a most cserébe adott – más magyarországi birtokaitól távol eső említett birtokokban szétszóró – erdélyi részjószágai. A felek vállalták, hogy saját költségükön egymást kölcsönösen megvédik az elcserélt jószágok birtokában a háborgatók ellen. Ha ezt valamelyikük elmulasztaná, akkor a károsult fél jelen oklevél alapján 7000 Ft-ot kapjon a másik féltől. Ugyanakkor Zemere Zsigmond a saját és fiai nevében a fenti jószágok ezen cseréje felől a konvent előtt [1586. november 17-én] (710. sz.) tett tiltakozását érvényteleníti. (IV, p. 58–60)

Ái Báthory Zsigmond 1588. augusztus 24-i oklevelében (800. sz.), amely szerint pátens alakú eredetijét hátoldalán a hiteleshely pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható a kolozsmonostori konvent MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: IX. protocollum, f. 123^r–124^r.

730. 1587. december 17. (in Sombor, XVII. Decembris) Thamasfalwa-i Miklós és Sombor-i János fogott bírák bizonyítják, hogy Palady Márton (n) és Myko-i Mykay András (n) felesége: Palady Anna Iloswa, Lomperth (Crazna vm), Zakachy és Zaldobagy (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjószágait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt részint a lakóhelyüktől való nagy távolság, illetve a szomszédok hatalmaskodásai miatt, ré-

szint Sombor-i László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének ezek visszaszerzésében nyújtott segítsége viszonzásául örökre neki, valamint utódainak és örököseinek adják. Sombor-i László viszont e jószágokért Fodorhaza-n és Ugrocz-on (Doboca vm) egy-egy jobbágytelket – melyen Vas Pál, illetőleg Vayda Tamás lakik – Palady Mártonnak, Nerczen (Colos vm) két jobbágytelket pedig, melyeken Anka Ioan és Anka Grigore lakik, Palady Annának ad cserébe, az azokhoz tartozó szántóföldekkel és más örökségekkel együtt. Ezenfelül Sombor-i László Palady Márton és Anna részére fejenként 100–100 arany Ft-ot fizet, hozzáadván azt a 80 Ft-ot is, amelyet Palady-ék említett jószágai visszaszerzésére, valamint a hitbér kifizetésére költött. Végül a felek kölcsönösen szavatosságot vállalnak egymással szemben a háborgatók ellen, és egyben arra is kötelezik magukat, hogy a cserébe adott jószágok elidegenítése esetén azokkal előbb egymást megkínálják. Palady-ék fenti jószágait azelőtt fiaik, valamint Nagy Gáspár (e) birtokolta, de ezek halála után öröklés jogán reájuk szálltak, időközben azonban Dobay Gábor (e) és Zathmary István (e) birtokába mentek át, akiktől perrel sem tudták visszanyerni. Sombori László azonban megszerezte e jószágokat, miután 80 Ft-ot költött a perek lefolytatására, valamint a hitbér kifizetésére. (IV, p. 316–318)

Ái Báthory Zsigmond 1589. december 26-i oklevelében (1180. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

731. 1587. december 24. (Gyulafeyerwarratt, XXIV. Decembris) Gyulafeyerwar-ott lakó Olah Byrtha betegágyában Nehez András, Pater István, Zekely Ferenc, István deák másként Orozlan István és Degy Berta előtt az alábbi végrendeletet tette: Az egyházra hagyottakat továbbra is fenntartja, ugyanakkor a Pappatakabely keozepseo szőlőt a jezsuitákra, a Chyerezniez szőlőt Nehez Andrásra hagyja, aki annak jövedelmét szegények ellátására fordítsa, de abból adjon négy Ft-ot István deáknak, a Bokfarth szőlő felét Saradi Jánosra, felét Feyerwary Lukácsra hagyja, „ha jo neuen vezy”, az alatta fekvő gyümölcsös kertben pedig Nehez András és a jezsuiták osztozzanak. Szénarétjeit Vlad Mihályra hagyja. Ingóságai felől a következőképp rendelkezik: a kádat, hordót és a szőlőhöz való „koczor-”t egymás között a szőlők említett birtokosai osszák szét, a házbeli kendőkeszkenőt, a vaj és a túró felét, a szalonnát, egy kisebb palackot és ládát, a párnákat, valamint az ünöt Tottfaludi Olah Annára, a vaj másik felét a jezsuitákra, a túró megmaradt részét, egy kisebb palackot és a nagy ládát Nehez Andrásra, a tulkot és egy kisebb palackot Vlad Mihályra, a tegezt nyilastól Saradi Jánosra, a puskát Pater Istvánra, két hordót Feyerwary Lukácsra, a két nagyobb palackot pedig István deákra hagyja. Meghagyja Nehez Andrásnak, hogy a kántornál zálogban levő sima ónkupát váltsa ki, továbbá a szoknyát, valamint a két [hordó] bort adja el, és azok árát a szegényekre költse, a palást árát pedig „ozza Istenneben”. Lakatos István által pohártokban elvitt 20 Ft-ot és néhány gyűrűt, továbbá a cseresznye árát, azaz a nála levő 16 Ft-ot szerezzék vissza, és ezen Nehez András, Pater István, valamint István deák osztozzon, mivel az utóbbi korábban a „feőreődeőben” őt megmentette a haláltól. Testamentumosává Nehez Andrászt nevezi ki. (IV, p. 75–76)

Ái Báthory Zsigmond 1588. január 25-i oklevelében (733. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel erősítették meg. E bejegyzés csaknem teljesen azonos, de érvénytelenített szövege megtalálható a kézirat 22–23. oldalain is.

732. 1588. január 22. (Bayomban, XXII. Ianuarii) Chwkat Péter Bayoni kapitány és Chwkatt Lénárd néhai István királynak és néhai Bathory Kristóf vajdának a kocsilovak be-tanításában teljesített szolgálataikért, amelyeket ezután is kötelesek lesznek végezni, szol-gáiknak: Orban Boldizsárnak, Orban Gáspárnak és fiának: Jánosnak, valamint férfitódaik-nak adták azt a Derechkey (Byhar vm) jószágukban – keletről Kowach István, nyugatról pedig Le[n]giel Péter házai szomszédságában – lévő puszta házat tartozékaival együtt, amely korábban Kozma Lukács nevű jobbágyuké volt. (IV, p. 494)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 3-i oklevelében (1064. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Csukat Péter és Lénárt szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg. — Átirata megtalálható Báthory Zsigmond 1591. március 12-i oklevelében is, vö. 1444. sz.

733. 1588. január 25. (ex curia nostra Sayo, XXV. Ianuarii) A Jézus Társaság Gyulafehérvárott (Albae Iuliae) lakó pátereinek kérésére megerősítve átírja néhai Olah Bertalan (pr) gyulafehérvári lakos 1587. december 24-én kelt végrendeletét (731. sz.). (IV, p. 75–77)

E bejegyzés csaknem teljesen azonos szövege megtalálható a kézirat 22–23. oldalain is, de azt érvénytelenítették az alábbi széljegyzettel: *Haec tabula testamentaria reformata ex iussu illustrissimi domini principis etc. et inferius denuo descripta.* □ Regesza: FRTrans V. 248.

734. 1588. március 21. (in Alba Iulia, XXI. Martii) Kochiard-i Galffy János (m) főudvar-mester és tanácsúr közbenjárására Kochiard (Aranyas sz) birtok bíróját: Nagy Istvánt (a) ezutáni szolgálataiért, általa fiát: Pált utódaikkal együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, pán-cállal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Utasítja az illetékeseket a fentiek szigorú megtartására. (IV, p. 35–36)

735. 1588. április 1. (Albae Iuliae, I. Aprilis) Bizonyítja, hogy Sombor-i/Sombory László (m) tanácsúr, erdélyi tizedarendátor a többi javaitól távol fekvő, ezért kevésbé jövedelmező Somlío másként Vardofalwa és Zentlelek (Chyk sz) birtokbeli részjóságait, melyeket Taplocza-i néhai Salamon Péter (e, a) fia: néhai Tamás magszakadása okán a vajda adomá-nyából birtokol, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon Ozd-i Balatffy/Ba-ladfy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja cserébe ennek Magyar és Olah Banyabeoky, Kapoztas Zent Marton, Eggerbegy (Thorda vm) birtokban levő részjóságai-ért és Magyar Banyabeoky-n levő lakatlan nemesi udvarházáért. Baladfy részére a csere azért előnyös, mert a Sombory-tól kapott javak ama Chyk széki birtokjogok közelében van-nak, melyek reménye szerint feleségére: néhai Tharnoczy Péternek (e) feleségétől: most Barchay Boldizsár (e) udvari familiáris nejétől: Herencheni Petronellától született leányára: Borbálára fognak szállni. A felek kölcsönösen szavatosságot vállalnak egymással szemben, és egyben arra kötelezik magukat, hogy az elcserélt javak elidegenítése esetén azokkal egy-mást megkínálják. — *A szöveg alatt cancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachoczy cancellario manu propria. (IV, p. 196–199)

Ái Báthory Zsigmond 1589. január 28-i oklevelében (891. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

736. 1588. április 1. (Romae, Kal. Aprilis) Claudius Aquaviva, a Jézus Társaság rendfőnöke Vagrovitius Jakabhoz, az erdélyi helyettes tartományfőnökhöz. Kérésére megerősíti azt az adásvételt, mellyel Kyrály György Varad-i helyettes kapitány Szántó (Arator) István jezsuitától megvásárolta a Váradhoz közeli (prope Varadinum) Andahaza-i [részt]birtokot. Vagrovitius állítása szerint a jezsuitáknak adományozott jószág eladásának okai annak elnéptelenedése, illetve a török támadások veszélye volt. Egyidejűleg azzal bízta meg Vagrovitius-t, hogy e jószágért kapott összeget – ha már nem költötte el a rend Varad-i missziójának szükségeire – őrizze magánál vagy másnál helyezze letétbe, míg azt a rend Varad-i tervezett kollégiuma (futuro Societatis in civitate Varadiensi collegio), illetve a város valamelyik egyháza, ispotálya vagy más kegyes hely javára fordíthatják. (V, f. 81^v)

Ái a váradi hiteleshely levélkeresőinek 1588. november 6-i oklevelében (835. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a rendfőnök szöveg alá nyomott pecsétje, valamint a saját és Ximenes Jakab secretarius aláírása erősítette meg. □ Közlés: FRTrans II. 238–239. — MonAHung III. 125.

737. 1588. április 6. (in Alba Iulia, VI. Aprilis) Elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául a nemesi születésű Huniad-i harmincadosát: Zok Pétert (e), általa feleségét: Mod Zsófiát, valamint leányait: Annát és Margitot utódaikkal együtt újra megneemesíti, címert adományozva nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem collis viridis occupat, in quo duo ferocia animalia adversum se prosiliunt ita, ut leo a dextro, leopardus a sinistro, in posteriores pedes erigantur seque mutuo respiciant, anterioribus vero pedibus iisque sinistris coronam, insigne regium in vertice collis positum, apprehensum quodammodo teneant, dextris mucrones strictos habeant, tanquam de corona in medio posita infestis armis decertaturi. Supra scutum galea militaris aperta est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 3–5)

Eredetije ma a MOL-ban található, vö. Nyulásziné Straub 384. ¹ Regesztá: Siebmacher 255 (címerképpel).

738. 1588. április 8. (Eztanaba, husvet masod napyan) Inaktelki Gereoffy Mihály Colos vármegyei alispán és Kispetri Buda János nemes közbírákként bizonyítják, hogy vitézlő Somogy Tamás és felesége: Pap Zsófia Nagy Petry/Nagi Petri-ben (Colos vm) lévő két ház jobbágyuk közül – melyek okleveleik híján a fejedelemre szállottak, és melyeket kérésükre tőle új adományul nyertek – Mate Mártont és János nevű fiát utódaikkal együtt örökös cserébe adják atyafiúknak: Gergely pap fiának: Pap István Nagy Petri-i nemesnek ennek ugyanott lévő – nevezett Pap István nemesi udvarházával és Kis Lukács házával szomszédos – ama két házhelyéért és tartozékaiért, melyet Gergely pap Bebek-től kapott, valamint Marton István nevű nőtlen jobbágyáért. A felek kölcsönösen szavatosságot vállaltak egymással szemben, a szerződést megszegő fél pedig 200 Ft-on maradjon, melyet a sértett fél az illető vármegye alispánja és szolgabírája révén jelen oklevél alapján vegyen meg rajta, nem véve figyelembe a tiltást, elűzést vagy ellentmondást. — *A szöveg végén*: Idem qui supra. (V, f. 113^r–114^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. április 29-i oklevelében (1197. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

739. 1588. április 20. (Zent Georgy havanak 20. napyan) Lengielfalvi Nagy Tamás – részint iránta tanúsított gondviselése viszonzásául, részint mivel már megöregedett és utódai nincsenek – atyafiának: Orban Ferencnek és fiúutódainak hagyja Lengielfalva-i örökségét azzal a feltétellel, hogy ő feleségével együtt élete végéig benne maradhasson, és Orban Ferencz mindkettőjükéről gondoskodjon. A végrendelet tanúi: Lengielfalwy Mihaly Benedek, Orban Albert, Janchyo János Lengielfalva-i vitézlő személyek. (IV, p. 159–160)

Ái Báthory Zsigmond 1588. december 22-i oklevelében (863. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott két pecséttel erősítették meg.

740. 1588. május 3. (in Enyed, III. Maii) Bizonyítja, hogy Teovis mezővárosban lakó Prod-i Racz János (n) bizonyos szükségei miatt, főként mivel más helyen akar magának biztonságosabb lakhelyet (sedem securiorem) és birtokjogokat vásárolni, Olah Zylwas-i (in cottu AlbTr) részjóságát és az ottani nemesi udvarházban levő részét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 500 Ft-ért örökre eladta Kochard-i Galffy János (m) udvarmesternek és tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachocz y cancellario manu propria. (IV, p. 121–122)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 20-i oklevelében (916. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a vajda bírósági pecsétje, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg. □ Regesza: Sz 29/1895. 803.

741. 1588. május 3. (in Enyed, III. Maii) Szolgálati jutalmául Chege-i Vas György (e) servitorát: Thasnad-i Kegie Mihály deákot utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címmert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare caerulei coloris, ex cuius ima parte collis quidam gramineus eminet, super quem homo integer rubeo habitu stare ac dextra manu calamum scriptorium, laeva vero ensem nudum elevatum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, latera autem scuti taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 152–154)

742. 1588. május 4. (in Enyed, sab. p. Philippi et Iacobi ap.) Bizonyítja, hogy Prod-i Racz Gáspár (e) – fiainak: Tamásnak, Györgynek és Jánosnak nevében is – minthogy rác nemzetből származik, és életét közöttük kívánja befejezni (ipse ex alia natione Rascinia videlicet oriendus esset ... ac inter suos vitam finiri et terminari vellet), illetve ott akar maga és örökösei részére javakat és birtokjogokat vásárolni, Olah Zylwas-i (in cottu AlbTr) rész-birtokát és nemesi udvarházát összes majorságával, mezőgazdaságával és vetéseivel, valamint más haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, szavatosság vállalása mellett 800 Ft-ért örökre eladja Kochard-i Galffy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek, illetve utódainak és örököseinek. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy prothonotario manu propria. (IV, p. 122–124)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 20-i oklevelében (916. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a vajda bírósági pecsétje, valamint Radvánci Márton ítélőmester aláírása erősítette meg. □ Regesza: Sz 29/1895. 803.

743. 1588. május 5. (in Enied, V. Maii) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kikello vármegye ispánjának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Chyapo-i Baladffy Ferenc és Dycheozenthmarton-i Borsway István 1577. március 11-én (90. sz.), Kysfalud-i István és Datossy Ferenc deák 1577. március 14-én (92. sz.), valamint Zilkerek-i Almadi András és a vajdai ítélőszék akkori esküdt nótáriusa: Samsondy András (e, n) 1577. március 18-án (93. sz.) kelt jelentését a kérelmezőnek Kendy Gábor és Radak László kincstárra szállt bizonyos jószágaiiba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, f. 100^v–109^r)

744. 1588. május 7. (Varadini, f. III. p. dom. Cantatae) [A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Chiukat Péter (e), Baion várának praefectusa a Varad-i Nagy Nadas nevű szőlőhegyen, Zadori Ferenc (n) és Varad-i néhai Molnar Máté (c) özvegye: Katalin asszony szőlői szomszédságában lévő bizonyos művelt szőlő felerészét haszonvételeivel és jövedelmeivel együtt 150 Ft-ért örök áron eladta a vajda magyarországi harmincadjai superintendensének: Varad-i] Kalmar Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek. Az eladó vállalja, hogy megvédi a vásárlót és utódait e szőlő birtokában a háborgatók ellen. (IV, p. ?–612–613)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 20-i oklevelében (1019. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg. Noha a számozás folyamatos, a 611–612. oldalak között egy lap hiányzik a kéziratból, a bejegyzés szövegének ugyanis csak a vége maradt meg. Kiegészítése az átíró oklevél alapján történt.

745. [1588. május 7. körül] A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Sarossi Katalin (h) asszony, előbb néhai Kowacz Péter, Bona deák (c), majd Jazberini Orbán deák (n), most pedig Feni Péter deák felesége – említett Kowacz Pétertől született fiainak: a kiskorú Jánosnak és Istvánnak nevében is – [a Varad-i Nagy Nadas nevű szőlőhegyen, Zadori Ferenc (n) és Varad-i néhai Molnar Máté (c) özvegye: Katalin asszony szőlői szomszédságában – lévő bizonyos művelt szőlő felerészét haszonvételeivel és jövedelmeivel együtt 175 Ft-ért örök áron eladta a vajda magyarországi harmincadjai superintendensének: Varad-i Kalmar Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek.] (IV, p. 611–?)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 20-i oklevelében (1019. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg. A bejegyzés szövegének csak az első része maradt meg, kiegészítése az átíró oklevél alapján történt. Keltezése a fenti szőlő másik felének eladásáról szintén a varadi hiteleshely előtt tett bevallás (744. sz.) dátuma alapján történt.

746. 1588. május 16. (in Enyed, f. V. p. dom. Rogationum) Bizonyítja, hogy egyfelől Ladmocz-i Horwath János (e, n), a [gyula]fehértvári (Albensis) udvarának provisor, másfelől Zenkuraly Mihály, Bozzassy Mihály, néhai Horwath Vid fia: János, Cheogy Mihály, továbbá Mezeogyani Miklós – Bagossy János (n) feleségének: Krisztinának nevében is –, Pappfalwy István – leánya: Katalin és férje: néhai Horhy András kiskorú leányának: Annának, másik leánya: Anna és férje: néhai Bwdeoskuthy László fiának: Györgynek, valamint néhai Dobzay Péternek feleségétől: néhai Akossy Erzsébettől született fiának: Jánosnak nevében is –, Eordeogh György – feleségének: Horwath Annának nevében –, Peley Gáspár – feleségének: Mindzenty Sárának és néhai Mindzenty János (n) özvegyének: Pilissy Er-

zsébetnek nevében –, Akossy Ferenc – feleségének: Klárának nevében – kiegyeztek a Gyroth, Myhalyfalwa és Uy Nemethy nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokban levő részjóságok és a Gyroth-i nemesi udvarház miatt ítélőszékén indult perükben. E jóságokat korábban néhai Beonye-i Beonyey Ferenc (e) magszakadása okán a királyi joggal együtt örökjogon említett Horwath Jánosnak adományozta, azokba történő bevezetésének azonban a fentiek ellentmondtak. Minthogy Zent Kyraly Mihály, Cheogy Mihály, Mezeogyani Miklós és Bozzassy Mihály a kitűzött törvénykezési szakaszon jogigényük igazolására az általuk ígért okleveleket nem tudták bemutatni, Horwath János elnyerte a peres jóságokat. Majd Papfalwy István és unokái: Anna és György, továbbá Horwath János, Dobzay János, Eordeogh Györgyné: Anna, Akossy Ferencné: Klára távolmaradása miatt Horwath János a vajda kedvező ítéletét elnyerte ugyan, de ennek végrehajtását a vajda eltiltító oklevele alapján az alperesek megakadályozták. Így a per tovább folyt, minthogy azonban az alpereseknek nem volt megfelelő ügyvédjük (ipsi nullam competentem agentem cum eodem Ioanne Horwath habuissent), illetve a perelt jóságokhoz való öröklési jogukat sem tudták bizonyítani, ezeket örökre Horwath Jánosnak ítélte. Néhai Mindzenty Ferenc özvegye: Poharnak Petronella és leányai: Pelyey Gáspárné: Sára, Bagossy Jánosné: Krisztina, valamint a kiskorú Anna, Borbála és Erzsébet nevében ügyvédjük az ő ellentmondásukat visszavonta ugyan, de Horwath János iktatását Poharnak Petronella és leányai elűzéssel újból megakadályozták. Ezt követően az ügy újra ítélőszéke elé került, ahol Petronella asszonyt patvarkodás vétké miatt elítélte, és ismét Horváth János javára hozott ítéletet. Ezután a felek tovább pereskedtek, majd végül némely békéltető férfiú közbenjárására, illetve saját elhatározásukból az alábbi egyezséget kötötték: Horwath János az alpereseknek a fenti jóságokban levő birtokjogukért kifizetett 300 Ft-ot, továbbá megígérte, hogy az általa rövid időre kitűzött határnapon (in uno certo et brevi termino) e jóságoknak sorshúzással kijelölt ötödrészét is átengedi nekik azzal a kikötéssel, hogy a Gyroth-i részjóságot és nemesi udvarházat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, valamint a Mihalyfalwa-i rész-birtokból általa kiválasztott három jobbágytelket – melyeken Olah Sebestyén, Fodor Bálint és Synka János lakik – örökjogon megtarthatja a maga, illetve utódai számára. A Gyroth-i rész-birtok ötödrésze helyett azonban ugyanannyit különít el a Myhalyfalwa-i megmaradt részjóságból az alpereseknek, a még fennmaradt részt pedig öt részre osztják, melyből egyet szintén nekik enged át. A Synka János által lakott Myhalyfalwa-i jobbágytelekért hasonló értékű népes jobbágytelket köteles adni nekik ottani jóságaik elkülönítése idején. Az Uy Nymethy birtokban levő részjóságot a felek két részre osztják, egyik az alpereseké, a másik pedig a Horwath Jánosé legyen. A szerződést megszegő fél a patvarkodás bűnén maradjon. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram magistro Ioanne Borsolo de Ipp, prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae manu propria. (IV, p. 126–129)

Ái Báthory Zsigmond 1589. július 16-i oklevelében (1168. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje és Borsoló János ítélőmester aláírása erősítette meg.

747. 1588. május 21. (f. III. p. dom. Exaudi) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Galthew-i/Galtheow Balázs (e) kiskorú fia: Balázs részint mivel atyafiai és rokonai a neveléséről, tanítatásáról és megélhetéséről nem gondoskodtak (educationi suae minime invigilassent, neque optimis literis et bonis moribus ipsum

erudivissent, necessariumque vitae victum silicet et amictum debitae sibi haudquaquam administrassent), és törvényes kora elérése előtt birtokjogait tetszésük szerint birtokolták, illetve azokat elidegenítették, részint pedig azért, mert Bekenyzezh/Bekenzegh-i Zykzay Imre (e) vajdai számvevő (exactor rationum) rokonsága okán őt és birtokjogait védelme alá vette, továbbá visszaváltotta azokat a Beold/Beld, Bekenyzezh és Galtheo (in cottu AlbTr) birtokbeli örökségeit is, melyeket korábban Galtheo-i néhai Galtheowy Gergely (e) elzálogosított, illetve e jószágokkal kapcsolatos pereket saját költségén intézte, és azokat ezután is intézni fogja, Bekenyzezh birtokban levő telkét a Zykzay által saját költségén reá épített nemesi udvarházzal, a hozzátartozó veteményes- és gyümölcsöskerttel együtt (una cum horto seminario pomarioque), továbbá Bratul másként Chyora román (Valachus) jobbágy által lakott telkét haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, örökjogon Zykzay Imrének, valamint utódainak és örököseinek adományozza. Ugyanakkor Zikzay vállalja, hogy néhai Galtheowy Balázs Galthew-n lévő nemesi udvarházának most épület nélküli telkére 50 Ft értékű házat épít a gyermek Balázs számára, neki ajándékozza azt a 38 Ft-ot, mellyel a fenti zálogos birtokjogait visszaváltotta, továbbá elengedi Balázs jobbágyainak 32 Ft-os tartozását, mellyel ők a gabonahiány miatti drágaság idején magukat nála lekötötték (sese ... mancipassent), végül pedig elvállalja Balázs törvényes kora eléréséig minden perének saját költségén való intézését. (IV, p. 346–348)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 19-i oklevelében (914. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 66–67.

748. 1588. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Coloswary Gábor deák (e) vajdai secretariusnak kérésére jóváhagyólag átírja 1583. szeptember 12-én kelt saját oklevelét (339. sz.) a kérelmező és Chetnia-i Vuketyewytt János (e) udvari familiáris által Maros széki bizonyos jószágai felől tett cseréről. Ezenfelül elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Gábor deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 15–18)

749. 1588. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Coloswar-i Gábor deák (e) vajdai secretariusnak kérésére jóváhagyólag átírja 1582. április 2-án kelt saját oklevelét (159. sz.) a kérelmezőnek Bothaza-i néhai Bodony Gergely (e) fiával: Györggyel (n) Colos vármegyei és Maros széki bizonyos jószágai felől tett cseréjéről. Egyidejűleg néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki főként e tisztségében teljesített szolgálataiért Gábor deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a cserével szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 18–21)

Vö. 334. sz.

750. 1588. június 5. (f. IV. p. dom. Trinit.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Totth-i Lely János (e) a szükségeiben nyújtott segítsége és baráti szolgálatai viszonzául Gagh-i Kyraly Albertnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, szavatosság vállalása mellett, haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Kawasd

nevű (Byhor vm) prédiumban levő pusztá ősi jobbágytelkét, melyen azelőtt Bor István lakott. (IV, p. 340–341)

Ái Báthory Zsigmond 1588. november 12-i oklevelében (837. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg.

751. 1588. június 5. (f. IV. p. dom. Trinit.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Tot-i Lely János (e) a hűségére, becsületességére és rátermettségére való tekintetből halála utánra Gagh-i Kyraly Albertet (e) jelöli ki felesége: Soliom Katalin és kiskorú fia: Mátyás, valamint a reájuk szálló összes javai és birtokjogai, illetve egyéb ingó- és ingatlan vagyona gondviselőjéül és gyámjául. Ha fia örökösök nélkül halna meg, javait Katalin élete végéig bírja, az ő halála után pedig minden jószágát: Tot, Kawasd, Bosold (Byhor vm) és Nagyharangh nevű (Bekes vm) birtokban levő birtokjogait és részjóságait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 500 arany Ft-on leköti és elzálogosítja (inscripsit et impignoravit) eddigi, illetve fia és felesége iránti ezutáni jótéteményei viszonzásául Kyraly Albertnek, valamint utódainak és örököseinek. Atyafiai e jószágokat tőle vagy örökösitől csak a zálogösszeg kifizetése feltétele mellett vehetik magukhoz. (IV, p. 343–344)

Ái Báthory Zsigmond 1588. november 12-i oklevelében (838. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

752. 1588. június 9. (in Alba Iulia, IX. Iunii) Nyrmon-i Kowach Bálint, György és László, továbbá Fabian Bálint, Akar-i Pap másként Vid Istvánné: Fabian Dorottya, Menieő-i Kis Péterné: Fabian Zsófia, Nagy Doba-i néhai Nagy János özvegye: Chizer Dorottya és Kis Doba-i Mihaly Mihályné: Kowach Magdolna (n) hűséges szolgálataiért új adományként örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Nyrmon-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjóságokat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. — *A cím alatt:* Haec donatio non est emanata. (IV, p. 1–2)

753. 1588. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Mihalyffalwa-i Eordeogh György (e) és Keobleos-i Theke Tamás (e) Uywar-i vajdai familiáris szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon az előbbinek, illetve az utóbbi feleségének: Eordeogh Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zentkyraly-i és Akos-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjóságokat, illetve Katalinnak az utóbbiban lévő nemesi udvarházát, melyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 21–22)

754. 1588. június 14. (in Alba Iulia, XIV. Iunii) Zentkiraly-i néhai Chiani/Chiany Miklós (e) fiai: Balázs és János iránti jóakaratából nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adja örökjogon apjuk Jed-i (Maros sz) székely örökségeit haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, melyek azért szálltak a kincstárra, mert ő az elmúlt években az országra törő néhai Bekes Gáspárt támogatta, és ezért az országlakosok határozata alapján örök hűtlenség bűnébe esett. (IV, p. 7–8)

755. 1588. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) Bizonyítja, hogy udvara familiárisa: Mindzenti Benedek (e) részint anyja: néhai Mindzenty Ferenc (e) özvegye: Horwatt/Horwat Anna és testvére (fr. u): János – akinek ő viseli gondját (quem hoc ipso etiam tempore penes se alit) – iránti szeretetéből, részint pedig azért, hogy általa szerzett javai utódok nélküli halála esetén ne kerüljenek idegen kézbe, [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – néhai Balogh Ferenc (e) és néhai Zabo János (n) házai szomszédságában – lévő nemesi kőházát, melyet [1582. december 26-án] Gergye-i Gerdak Péter udvari familiáristól (e) 120 Ft-ért vásárolt a gyulafehérvári levélkeresők előtt (175. sz.), és amely birtokába a vajdának e vásárhoz adott jóváhagyása és iktatólevele alapján ellentmondás nélkül beiktatták, s azt azóta is békésen birtokolja, haszonvételeivel és tartozékaival együtt anyjára, testvéreire, valamint utódaikra és örököseikre, azok hiányában pedig Erdély kormányzója: Ghychy János (sp, m) familiárisára: Symay Gáspárra (e), illetve Iffyu János (m) tanácsúr, Fehér vármegye ispánja familiárisára: Zentyvany Mártonra (e), és azok utódaira hagyja. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachioczy cancellario manu propria. (IV, p. 45–46)

Ái Báthory Zsigmond 1588. június 30-i oklevelében (773. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétjével erősítették meg.

756. 1588. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) Szolgálataik jutalmául Bogiozlohaza-i Konia Péternek és Gezt-i Begesy/Begesi Györgynek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kysradvan-i (Bihor vm) részjóságukat, melyet már elődeik is birtokoltak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 69–70)

757. 1588. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Kawas-i Cheogy Istvánnak, Geoncz-i Cheogy másként Geonczy Miklósnak, továbbá Mindzent-i Mindzenty Gábornak és Jánosnak (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Mindzent-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjóságot és az ottani három nemeskúriát, melyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik az elmúlt zavaros időkben elvesztek. (IV, p. 2–3)

758. 1588. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Mindzent-i néhai Nagy Lukács (n) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon özvegyének: Chiompaz Dorottyának (n), valamint utódainak és örököseinek adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Mindzent-i (in cottu Zolnok Mediocri) nemesi udvarházat, melyet már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 6–7)

759. 1588. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Kochiard-i Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr szabóját: Fogarassy Zabo Istvánt (n) részint szolgálatai jutalmául, részint ura közbenjárására utódaival együtt megnesemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo luscinia naturalibus et vivis depicta coloribus ramo tiliae insistere, ac rostro tres acus sartorias

tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 27–29)

Regesza: Siebmacher 254 (címerképpel).

760. 1588. június 16. (in Alba Iulia, XVI. Iunii) Mindzenty Bálint, néhai Mindzenty/Mindzent-i Ferenc és néhai János (e) hűséges szolgálataiért új adományként örökjogon Mindzenti Bálintnak, továbbá említett Ferenc kiskorú leányának: Annának és nevezett János leánygyermekének: Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Gyroth, Mihalyfalwa és Mindzent (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjószágaikat, illetve az utóbbiban lévő két nemesi udvarházukat, melyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 5–6)

761. 1588. június 16. (in Alba Iulia, XVI. Iunii) Szolgálatuk jutalmául néhai Zentkyraly Istvánnak (e) feleségétől: Lele-i néhai Kaplian Dénes (e) fia: néhai János leányától: néhai Margittól született fiainak: EerZentkyraly-i Zentkiraly Mihálynak és Györgynek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Gyroth, Mihalyfalwa és Zakachy (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjószágaikat, melyeket már őseik is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 8–9)

762. 1588. június 16. (Albae Iuliae, XVI. Iunii) Néhai Uynemethy Bertalannak (e) feleségétől: néhai Akossy Ferenc (e) és felesége: Lele-i néhai Kaplian Dénes (e) leánya: néhai Margit leányától: néhai Katalintól született fia: István, illetve néhai Dobzay Péternek (e) feleségétől: említett Ferenc és felesége: Margit fia: János leányától: néhai Erzsébettől született fia: János szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zakachy-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjószágaikat, melyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 9–10)

763. 1588. június 16. (Albae Iuliae, XVI. Iunii) Krazna vármegye nótáriusa: Deesy Máté (e) által tisztségében teljesített szolgálataiért új adományként örökjogon feleségének: néhai Akossy Ferenc (e) és felesége: Lele-i néhai Kaplian Dénes (e) leánya: néhai Margit fia: Mihály leányának: Petronellának, valamint utódaiknak és örököseinek adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zakachy-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjószágot, melyet már a kedvezményezett ősei birtokoltak, és ő maga is a kezében tart, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 10–11)

764. 1588. június 16. (in Alba Iulia, XVI. Iunii) Néhai Mezeogiany Lászlónak feleségétől: néhai Zentkyraly Benedek (e) és felesége: néhai Mihalyfalwa-i György (n) leánya: néhai Margit leányától: néhai Annától született fia: Gyroth-i Mezeogyany Miklós (e) és Zwna-i néhai Mindzenty János (e) szolgálatai jutalmául új adomány címén örökjogon az

előbbinek, illetve az utóbbi kiskorú leányának: Annának, valamint utódaiknak és örökösöknek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Gyroth-i és Mihalyffalwa-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjószágaikat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 11–12)

765. 1588. június 16. (Albae Iuliae, XVI. Iunii) Szolgálati jutalmául néhai Zakachy Bálintnak (e) feleségétől: néhai Kaplian Annától született fia: néhai György fia: néhai László fiának: Zakaczy/Zakachy-i Lászlónak, valamint utódainak és örökösöknek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Zakachy-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjóságát, melyet már ősei is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 12–13)

766. 1588. június 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iunii) Keobeolkwt-i Dengelegy János (e) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon feleségének: néhai Eorweniessy Ioannak (e) feleségétől: néhai Zegedi Mihály deák (e) és felesége: néhai Keobeolkwt-i Miklós (e) leánya: néhai Petronella leányától: Katalintól született leányának: Annának, valamint utódainak és örökösöknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Fanchika (Bihar vm), Uynymethy és Mihalyfalva (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjóságokat, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, amelyeket már a kedvezményezett elődei is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 13–14)

767. 1588. június 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iunii) Néhai Dengelegy/Dengelegyh-i Gáspár (e) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon özvegyének: néhai Hatwani János (e) és felesége: néhai Mindzenty Seraphinus (e) leánya: néhai Katalin leányának: Annának, valamint utódainak és örökösöknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Mindzent-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjóságot és az ottani nemesi udvarházhelyet (una cum fundo domus et curiae nobilitaris), melyeket már a kedvezményezett ősei is birtokoltak, a rájuk vonatkozó oklevelei azonban elvesztek. (IV, p. 14–15)

768. 1588. június 19. (in Alba Iulia, XIX. Iunii) Hunyad-i harmincadosának: Zok Péternek (e) panaszára, miszerint a búzája árából Coloswar-i Kappa Ferenc (c) nagy összeget vett fel, majd – más büntetéseket is elkövetve – titkon Magyarország felső részeibe távozott, kártérítésül neki, illetve utódainak és örökösöknek adományozza örökjogon Kappa Ferencnek Coloswar piacterén (in theatro) – Herczegh István és Barat Sebestyén (c) házai szomszédságában – lévő kőházat haszonvételeivel, tartozékaival és összes ingóságával: aranyezüst marhákkal, drágakövekkel, gyűrűkkel, ruhákkal, állatokkal, valamint házi eszközökkel és ékszerekkel (supellectilia et cuncta domus clenodia) együtt. Egyidejűleg Zok Péter megígéri, hogy ha Kappa Ferenc az elkövetkezőkben becsületes emberként folytatná életét (si praefatus Franciscus Kappa ab huiusmodi malitia desistat, et vitam suam in meliorem statum redigat, seque ita, uti bonum et probum virum decet gerat) és az elvett összegért őt javaiból kárpótolná, akkor a most adományba kapott javakat visszaadja neki. Megparan-

csolja Coloswar bírójának és polgárainak, hogy a házat adják át Zok Péternek, az esetleges ellentmondások felől pedig szolgáltatassanak neki igazságot. (IV, 25–26)

769. 1588. június 20. (Albae Iuliae, XX. Iunii) Vech-i Georeogh Tamás (e) és Almastelek-i Gyulay Ferenc (e) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon néhai Zengiely Péter (n) és felesége: Almastelek-i néhai Varsani Tamás (e) leánya: néhai Zsófia leányainak: Georeogh Tamásnének: Katalinnak és Gyulay Ferencnének: Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Bala-i és Almastelek-i (Thorda vm) részjóságokat, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, melyeket már a kedvezményezettek elődei is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 23–24)

770. 1588. június 22. (Albae Iuliae, XXII. Iunii) Hűségese szolgálatai jutalmául Menasagh (Chyk sz) birtokban lakó Gal Antalt (pr, a), aki egyébként már néhány éve gyalogpuskás, utódaival együtt újra Chyk szék gyalogpuskásai közé emeli a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Menasagh-on – Mihály Mátyás (pr, a) vajdai jobbágy és Benedek István lófő (n, a) házai szomszédságában – lévő házát és más örökségeit minden adó és paraszti szolgálat terhétől, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetésétől arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, illetve a kijelölt szolgálatokat teljesíti. A felmentés foganatosisására utasítja az Udvarhely-i vár praefectusát és Udvarhely szék királybíráját: Pernezzy Istvánt, továbbá Chyk szék királybíráit: Becz Imrét és Zemere Mihályt, a Chyk-i vasbánya praefectusát: Zawar Friedrichet, valamint a többi illetékest. (IV, p. 26–27)

771. 1588. június 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Iunii) Néhai Iloswai Benedek mester Feyerwar-i plébános leánya: Varanay Kata betegágyában Adamossy Demeter és Sambokrethy Mihály „cancellarian lako deakok”, valamint Zabo István esküdt polgár és néhai Vas Jánosné: [Buday Zsófia] Gyulafeyerwar-i lakosok előtt tett végrendeletében örökségét, azaz Gyulafeyerwar-on [a falakon kívül a Bodogh Azzony ucziaya-ban – Lazary István (e), a vajdai gyalogok századosának (centurio peditum) és néhai Meszaros András (pr) özvegyének házai szomszédságában – levő nemesi udvar]házát, illetve a [Themetheo ucza-ban, Zekely György (pr) és Porteooreo Gergely (pr) házaival szomszédos nemesi házát vagy] allódiumát és az ezekhez tartozó, a város Pappataka nevű szőlőhegyén fekvő szőlőit, melyeket a Magyarorzhag-ról hozott 200 aranyból az anyja vásárolta, „mert atiam nem hogy hozott volna ide es keresett volna valamit, de az mi volt, azt is el keolteotte”, minden más ingó és ingatlan javaival együtt férjére: Gyarmathy János deákra hagyja árvaságában és betegségében való gondviseléséért. Javait rokonai vagy mások férjétől csak 200 Ft kifizetése után követelhetik maguknak. Ugyanakkor nénjét: Sagy Pálnét: Ilonát férje gondviselésére bízta, és arra kéri, hogy őt élete végéig házában tartsa. Nénje leányának: Munkaczy Illyésnének: Erzsébetnek hagyja a két fejőstehenet és a jobbik gereznát, Torday Istvánnának: Katusnak egy fodor-igler szoknyát, egy palástot, három abroszt, három lepedőt, egy derékaljat és egy főaljat hagy, Erzsébetnek, az árva leánykának pedig egy abroszt, egy főaljat, egy lepedőt és egy kendőkeszkenőt. Meghagyja férjének, hogy az apja hat Ft tartozását Torday Istvánnak, illetve az ő 75 Ft adósságát Gyarmati Gergely deáknak javai-

ból fizesse meg, továbbá Drombari Lukácsnéak a szolgálataiért járó közizler-szoknyát is készíttesse el. Ugyanakkor adja vissza Zeoleossy Bálintnak a nála levő javait: a tálat, két kis kannácskát, egy „fewalyhaya”-t és egy kendőkeszkenőt. Ha férje kiváltja a Boronkayaknál zálogban levő ezüst holmit, legyen övé. Végül az apja által számára kinevezett gyámokat: nagyságos Kendi Sándort és Kovachoczky Farkast arra kéri, hogy segítsenek férjének fenti rendelkezései végrehajtásában, illetve a végrendelet megerősítésének kieszközlésében, és egyebekben. (IV, p. 83–86)

Ái Báthory Zsigmond 1588. augusztus 30-i oklevelében (803. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi rányomott pecsétjeikkel erősítették meg. A kiegészítéseket az átiró oklevélből vettük.

772. 1588. június 29. (Albae Iuliae, XXIX. Iunii) Kerezzegh-i Chyaky Gergely (g) familiárisát: Zalard-i Miser Miklóst (n) szolgálatai jutalmául utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris, in cuius campo corona regia gemmis et unionibus ornata est posita, ex cuius vertice hominis manus cum suo brachio armata ensem militarem incurvum stringere videtur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 33–35)

773. 1588. június 30. (in Alba Iulia, XXX. Iunii) Mindzenty Ferenc (e) özvegyének: Horwatt Annának és fiának: Jánosnak kérésére jóváhagyólag átirja 1588. június 14-én kelt saját oklevelét (755. sz.) arról, hogy említett János testvére (fr. u): Myndzentyh Benedek (e) udvari familiáris utódok nélküli halála esetére [Gyula]fehérváron (Albensis) lévő nemesi kőházát átengedi a kérelmezőknek, valamint utódaiknak, azok hiányában pedig Symay Gáspárnak és Zenthiwany Mártonnak (e), illetve örököseiknek. Ezenfelül Mindzentyh János, Symay Gáspár és Zenthiwany Márton szolgálatai jutalmául nekik, Horwatt Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a házban lévő királyi jogát is, Mindzentyh Benedek javára a korábban már kivételezett házat pedig újra megneemesíti, és azt minden adó, paraszti szolgálat, tized, kilenced, illetve a beszállásolás terhe alól örökre mentesíti. Ezek fogyanatosítására utasítja a gyulafehérvári vár udvarbíráját: Barthakuwyth Horwatt Jánost és minden más illetékest. (IV, p. 44–47)

774. 1588. július 1. (in Alba Iulia, I. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául Krattna-i Erdeo Mátét (n) utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 613–614)

775. 1588. július 8. (in Alba Iulia, VIII. Iulii) Szolgálataik jutalmául Szeben (Cibiniensis) város királybírájának: Sywegh Albertnek és polgárának: Rewel Johannak (e, p, c) engedi át erre az évre az Undurff nevű (Uyegyhaz sz) prédiom mindenféle tizedét – melynek [beszedési] joga korábban másvalakire, majd törvényesen a kincstárra szállott – a tizedek begyűjtésével járó előjogokkal együtt, a szebeni aggmenház alamizsnás pénzszekrényébe fizetni szokott (in corbonam elemosnarium xenodochii Cibiniensis) 15 Ft árendáért. Megparancsolja az illetékeseknek, valamint Uyegyhaz, Olczona és Kyrped nevű vajdai szász birtokok

valamennyi lakosának – az említett prédiüm művelőinek –, hogy a kedvezményezettek vagy erre a célra kiküldött embereik megkeresésére a tizedet nekik adják át. (IV, p. 36–37)

776. 1588. július 9. (Albae Iuliae, IX. Iulii) Bizonyítja, hogy néhai Bakfark Mihály (n) egykori gyulafehérvári (Albae Iuliae) lakosnak fia: János bizonyos szükségei miatt a Thate nevű (in cottu AlbTr) birtokban levő részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 300 Ft-ért örökre eladta néhai Sasa János (e) fiainak: Mihálynak, Jánosnak és Lászlónak, valamint utódaiknak és örököseiknek, mely összeget végrendeleti gyámjuk: Kochiárd-i Galffy János (m) főudvarmester és tanácsúr az árvák javainak jóvedelméből fizetett ki. Minthogy Sasa János fiainak Thate-n még vannak jóságaik, a most vásárolt részbirtokot is azokhoz csatolják, hogy ne kerüljön más kezébe. — *Szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Lecta. (IV, p. 97–98)

Ái Báthory Zsigmond 1588. augusztus 1-i oklevelében (790. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

777. 1588. július 10. (in Alba Iulia, X. Iulii) Szolgálati jutalmául Zentelke-i Losonczy Banffy Farkas (m) tanácsúr, Doboka vármegye ispánja familiárisának: Chyomay Péternek (n) Zek (Doboca vm) mezővárosban – Kowachy Péter (pr) és Lőrinc deák (n) házainak szomszédságában – lévő, hajdan elpusztult, most újjáépített házát (domum eiusdem olim desertam, nunc vero aedificatam), amelyet Zentmargita birtok egyházának lelkészétől (ministro): Pinteky Bálinttól (h) bizonyos pénzösszeget vásárolt, élete végéig mentesíti minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (IV, p. 37)

778. 1588. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Megbízva az ásványok felkutatásában mutatott szorgalmában Folt-i Ferenc (e) jobbágyának: Almas-i Thurzo Péternek (pr) engedélyezi, hogy elhagyott, régi aranybányákat keressen, műveljen, illetve újakat nyisson bárhol azzal a feltétellel, hogy a talált aranyat méltányos áron hiány nélkül beszolgáltatja aranybeváltójának (auricampsori): Sard-i Gyarmathy Gergely (e) deáknak, hivatali utódainak vagy erre a célra kiküldött embereiknek. Utasítja az illetékeseket az engedély tiszteletben tartására. (IV, p. 38)

Vö. 883. sz.

779. 1588. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Kowachocz Farkas (m) kancellár és tanácsúr kérésére az általa pénzen vásárolt Farkas Lupu és Pascul Paul nevű cigányokat családjaikkal együtt a cigányoktól beszedni szokott minden adó, illetve más terhek fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a kancellár és örökösei hatalma alatt (in potestate) maradnak. Ezek foganatosítására utasítja Barbely György és Thorma Kristóf (e, n) cigányvajdákat (vaivodae cingani), valamint helyetteseiket. (IV, p. 39–40)

780. 1588. július 11. (in Alba Iulia, XI. Iulii) Néhai Rathony Benedek (e) szolgálatai jutalmául özvegyének: Rathon-i néhai Rathony János (e) leányának: Annának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és

a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Rathon, Bozzas (Crazna vm), Zakachy (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjószságokat és a Rathon-i vásárolt nemesi udvarházat, amelyeket már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei az elmúlt években elégték. (IV, p. 38–39)

781. 1588. július 12. (in Alba Iulia, XII. Iulii) Szolgálatai jutalmául a székely sókamara kamarásának (camerarii salium nostrorum Siculicalium): Zekely Mózesnek (e) servitorát: az Udvarhely székben lakó Agyagfalwy/Agiaghfalwy Jánost (n, a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezek foganatosítására utasítja Oztopan-i Pernezy Istvánt, Udvarhely várának kapitányát és minden más illetékest. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (IV, p. 40–41)

782. 1588. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Szolgálatai jutalmául Medeser-en (Udvarhely sz) lakó Kowach Antalt (n, a) utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, ugyanazon birtokban – néhai Bartha Bálint özvegye és Ferenchy István házainak szomszédságában – lévő házát minden adó és paraszti szolgálat, mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Oztopan-i Pernezy István Udvarhely-i várkapitányt és minden más illetékest. (IV, p. 41–43)

783. 1588. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Elődeinek, majd neki főként a török portán tett követjárásai során tanúsított szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Racz Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon tartozékaikkal, haszonvételeikkel és a bennük lévő királyi joggal együtt néhai Ukchiowitt Farkas fia: néhai Farkas (n) magszakadásával a kincstárra háramlott Vadverem (in cottu AlbTr) birtokbeli részjószságot és nemesi udvarházat. (IV, p. 47–48)

784. 1588. július 16. (Albae Iuliae, XVI. Iulii) Bizonyítja, hogy Gerend-i/Gerendy János és Pál (e) – az utóbbi fiainak: Györgynek, Mártonnak és Istvánnak nevében is – a különböző ügyekben, főként megölt atyafiuk (fr): Gerendy István gyilkosának elítéltetésében (praesertim vero in vindicando et iuris tramite ulciscendo miserabili nece egregii quondam Stephani Gerendi fratris ipsorum ab interfectore eiusdem) tanúsított ügyvédi szolgálataiért, melyeket az elkövetkezőkben is teljesíteni ígért, Coloswar-i Trausner Lukács deáknak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozzák örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt az alábbi jószágokat: Gerend-i János Hadrew birtok felső részén (in superiore margine) levő, csere jogán bírt, épületek nélküli puszta nemesi kúriáját, melynek szomszédja Dechey András (e) – Buzgany György nevű jobbágya által lakott – háza, a birtok határában fekvő Pyztrangh fezek nevű kaszálóját Kykeolloe vármegye ispánja: Ebesfalwa-i Appaffy Miklós (e) ligete (nemus) és Kochiard-i Galfy János (m) udvarmester és tanácsúr jobbágynak: Nagy Györgynek a kaszálója szomszédságában, és ugyanott mindkét fordulóban évente hat Thorda-i köből búza bevetésére elegendő szántóföldet (terris arabilibus in utroque diverticulo annonarium ad seminationem sex cubulorum tritici

Thordensium sufficientibus), Gerend Kerezthur-i birtokrészéből pedig a Zekely György által lakott jobbágytelkét, illetve a birtok mezején létesített két másik pusztát telkét (duas sessiones desertas ... in caespite erigentes). Ugyanakkor Gerend-i Pál Kecze-i (Thorda vm) birtokrészéből a Leuca Ioan, illetve néhai idősebb Leuca Ioan özvegye és fia által lakott két jobbágytelkét adja. — *Szöveg végén kancelláriai jegyzet: Coram me Volffgango Kowachoczy cancellario.* (IV, p. 72–74)

Ái Báthory Zsigmond 1588. július 17-i oklevelében (785. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár és tanácsúr aláírása erősítette meg. □ Regeszta: Dáné 82–83.

785. 1588. július 17. (Albae Iuliae, XVII. Iulii) Colosvar-i Trausner Lukács deáknak (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1588. július 16-án kelt saját oklevelét (784. sz.) arról, hogy Gerend-i János és Pál (e) Torda vármegyei bizonyos jószágait átengedték a kérelmezőnek. Ezenfelül elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért a maga részéről Lukács deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 72–75)

Ugyanekkor kelt az iktatóparancs is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XXXIII. protocollum, f. 73^f–73^v és 76^f–76^v, az iktatásról 1588. október 29-én kiállított jelentés uo: f. 73^f–73^v és 76^f–77^v.

786. 1588. július 18. (ex Alba Iulia, XVIII. Iulii) Szolgálatai jutalmául Fehér (Albensis) vármegye ispánjának: Haporton-i Forró Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Swlye-i (in cottu AlbTr) részjószágot és az ottani nemesi udvarházat, melyek Swlye-i néhai Swlyey György (e) férfiágon való kihalásával szálltak a kincstárra. (IV, p. 43–44)

787. 1588. július 23. (in Alba Iulia, XXIII. Iulii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául az udvari lovasság alkapitányának (vicecapitanei equitum aulae nostrae): Brini Lászlónak, általa Brini Györgynek, Novaky Zsigmondnak, Tombod Mihálynak, Istvánnak, Györgynek és Mártonnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza – az elzálogosított örökségeket csak visszaváltásuk után – örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Alard Ferencnek és anyjának: néhai Alard Miklós (e, a) özvegyének: néhai Annának a CzykzenthIwan-i népes jobbágytelkét, amelyen akkor Erdeogh Benedek (pr, a) lakott, továbbá Nyaradtheo/Nyaradthy birtok területén lévő saját, illetve elzálogosított rétjeiket, szántóföldjeiket és más örökségeiket, Kysfalud birtok határában pedig azokat az Eordeogh kuttia és Büdeos kuttia nevű részeket, amelyek a Magyko elnevezésű rét területén vannak, a szomszédos ligettel vagy fűzessel együtt (portiones istas seu locata Eordeogh/Erdeogh kuttia és Büdeos/Beodos kuttia nominata, quae in quodam prato seu foenili Magyko vocato continentur, una cum nemore seu saliceto adiuncto), és végül a Bancza nevű (Maros sz) prédium negyedrészt. E jószágok azért szálltak néhai István lengyel királyra, akkor Erdély fejedelmére[!], mert Alard Ferenc – anyja beleegyezésével – az István királyt álnokul megtámadó Bekes Gáspárhoz csatlakozott, és annak pártütését támogatva (partesque et factiones suis totis viribus et facultatibus fovisset), amiért az 1575.

július 25-én (ad Iacobi ap.) Colosvar-on tartott országgyűlés anyjával együtt örök hűtlenség bűnében elmarasztalta, illetve őket és gyermekeiket összes javaik elvesztésére ítélte. Ezt követően István lengyel király e jószágokat adománylevelével Brini Lászlónak, valamint utódainak és örököseinek adta, és ezeket Brini azóta is birtokolja. (IV, p. 48–50)

788. 1588. július 23. (Albae Iuliae, XXIII. Iulii) Szolgálati jutalmául Zodoray Jánosnak és Istvánnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zakachy, Dersida, Zodoro (in cottu Zolnok Mediocri), Ilosva és Lampert (Crazna vm) birtokbeli részjószágokat, illetve a Zakachy-i nemesi udvarházat, melyeket már elődeik is birtokoltak, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 56–57)

789. 1588. július 25. (Albae Iuliae, XXV. Iulii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Zentmiklosi/Zenthmiklosy Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Zentmiklos-on (Colos vm) egy pusztá- és két népes jobbágytelket, melyek közül egyiken Variu Imre, a másikon pedig Gaspar Mihály és Zylagi András lakik. Ezeket korábban néhai Rechiey Tamás (e) birtokolta, magvaszakadtával azonban a kincstárra szálltak. (IV, p. 50–51)

790. 1588. augusztus 1. (Albae Iuliae, I. Augusti) Néhai Sasa János (e) fiainak: Mihálynak, Jánosnak és Lászlónak (n) kérésére jóváhagyólag átírja 1588. július 9-én kelt saját oklevelét (776. sz.) néhai Bakfark Mihály (n) fia: János Thate-i (in cottu AlbTr) részjószágának megvásárlásáról. Ezenfelül néhai apjuk által elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért, illetve a kedvezményezettek ezutáni érdemeiért nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza e jószágban lévő királyi jogát is. (IV, p. 96–99)

791. 1588. augusztus. 6. (Albae Iuliae, VI. Augusti) Szolgálati jutalmául Nywtod-i Imech Mátyásnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon ad Martonos-on (Kizdy sz) három jobbágytelket, melyeken Birtalan Péter, Soliom László és Kadar Sebestyén lakik. Ezeket már a kedvezményezett elődei is zavartalanul birtokolták, és ő maga is a kezében tartja, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 52–53)

792. 1588. augusztus 8. (in Alba Iulia, VIII. Augusti) Szolgálati jutalmául Nagibarchia-i Jugha Ștefant (n), általa gyermekeit: Lucát, Opra-t és Caterinát utódaikkal együtt megnemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 53–54)

793. 1588. augusztus 10. (in Alba Iulia, X. Augusti) Gelencze-i néhai Chyoma Miklós (n, a) fiai: György és Domokos iránti kegyéből új adományként örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Gelencze-n (Orbay sz) levő jobbágytelküket, melyen Varga Bálint (pr) lakik, és melyet megszerzése óta már apjuk zavartalanul birtokolt, illetve ők is a kezükben tartanak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 54–55)

794. 1588. augusztus 10. (Zentkatonan Kyzdy zekben, Kys Azzony hawanak tizedik napi-an) Demien Anna Gyulay György, Fabyan Lőrinc és Cheh Péter nemes tanúk előtt tett végrendeletében [Zentkatona-n levő] örökségét és házát, illetve a házhoz tartozó örökségeit férjének: Zalay Péternek és férfiutódainak hagyja azzal a kikötéssel, hogy azokat főembernek nem idegenítheti el. (IV, p. 137)

Ái Báthory Zsigmond 1588. október 18-i oklevelében (818. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

795. 1588. augusztus 16. (Albae Iuliae, XVI. Augusti) Jofw-i néhai Basy Gergely (e) leánygyermekait: Erzsébetet és Zsuzsannát fiúsítja a Felseolapugy-i (Huniad vm) apai részjőszágukban, és azt haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt örökre (in perpetuum haereditatem) nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. (IV, p. 55–56)

796. 1588. augusztus 22. (Albae Iuliae, XXII. Augusti) Monostorzeg-i néhai Kwn Gáspár (e) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon özvegyének: Baky Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a kedvezményezett ama ősi jószágait, azaz Felseobania és Alsobania nevű birtokokat, illetve a Kruzovecz-i ([Karansebes districtus]), Gyula-i és Hozzwmachkas-i (Doboca vm) részjőszágokat, amelyekre vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 61–63)

Ugyanekkor kelt az iktatóparancs is, I. Torma cs lt: 9. csomó, fasc. 2. nr. 65.

797. 1588. augusztus 22. (Albae Iuliae, XXII. Augusti) Monostorzegh/Monostorzeg-i néhai Kwn/Kun Gáspár (e) fiai: Pál, Gáspár, István és Péter (n) szolgálataiért új adományként örökjogon nekik, kiskorú leánytestvéreiknek: Zsófiának és Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Monostorzeg birtok felét, illetve az Olahbogát-i (in cottu Zolnok Interiori) részjőszágot, melyek közül az előbbit apjuk Hari-i néhai Chyakor Pétertől (e) (58. sz.), az utóbbit pedig Kusdi Mihály (e) udvari familiáristól és Drombar-i néhai Gruyo Pétertől (e) vásárolta (81. sz.). Ezeket apjuk zavartalanul bírta élete végéig, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, a reájuk vonatkozó okleveleik azonban elvesztek. (IV, p. 63–64)

798. 1588. augusztus 22. (Albae Iuliae, XXII. Augusti) Szolgálataik jutalmául Monostorzeg-i néhai Kwn/Kun Gáspár (e) fiainak: Pálnak, Gáspárnak, Istvánnak és Péternek (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Monostorzeg (in cottu Zolnok Interiori) birtok felét és az ottani nemesi udvarházat, melyeket apjuk néhai II. János választott magyar királytól nyert örökadományul (57. sz.). E jószágokat egyébként a kedvezményezettek már eddig is zavartalanul birtokolták, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 66–67)

Regesztá: Kádár–Tagányi V. 190. Ugyanekkor kelt az iktatóparancs is, I. Torma cs lt, 196. csomó, fasc. 3. nr. 21, melynek hátoldalára rájegyezték az iktatás időpontját: 1588. november 10., valamint az erről kiállított jelentés dátumát: 1588. november 25.

799. 1588. augusztus 23. (Albae Iuliae, XXIII. Augusti) A Gyalu-i egyház lelkészeként és az erdélyi magyar egyházak superintendenseként (superintendens ecclesiarum Hungaricium in Transsylvania) tanúsított érdemeiért Thoronei Máténak (h) [Gyula]fehérvár (Albensis) külvárosában (in suburbio), a Bodogazony uca-ban – Siska János és Ludas Gál (pr) vajdai tizedes házai szomszédságában – lévő ama házát, amelyet Somogi Tamás vajdai familiáristól vásárolt, minden adó, a város lakosai által teljesítendő szolgálatok, valamint a beszállásolás terhétől arra az időre mentesíti, míg azt ő és örökösei birtokolják. Ezek fogantatására utasítja a gyulafehérvári vár udvarbíráját: Barthakuvit Horvat Jánost és minden más illetékest. (IV, p. 67–69)

1588. február 15-én Somogyi Tamás fenti házát nem Toronyai Máténak, hanem 105 Ft-ért a szászvárosi prédikátor: Szalai András özvegyének: Debreceni Erzsébetnek adja el, vö. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: I. protocollum, f. 264^r–265^r. jelzet alatt található bejegyzéssel. □ Közlés: Bogdándi 330–331.

800. 1588. augusztus 24. (in Alba Iulia, XXIV. Augusti) Udvari kapitányának (capitanei aulae nostrae): Kalna-i Bornemisza Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1587. október 8-án kelt oklevelét (729. sz.) a kérelmezőnek Zemere Zsigmonddal (e) Bihar és Thorda vármegyei bizonyos jószágaik felől tett cseréjéről. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Bornemisza Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja a cserével szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 57–61)

801. 1588. augusztus 24. (in Alba Iulia, XXIV. Augusti) Meggies város esküdt tanácsosai: Zabo Michael és Dipse-i Kaspar deák jegyző a saját, illetve a város lakosainak nevében is előadott kérésére I. Ferdinánd király 1552. március 25-én kelt – és neki bemutatott – kiváltságlevelét (46. sz.) a királybírói tisztségnek városukra történő átruházásáról, mellyel eddig zavartalanul éltek, korábbi erejében megtartja. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 64–66)

802. 1588. augusztus 29. (Albae Iuliae, XXIX. Augusti) Belynes/Belynies mezőváros bírájának, esküdtjeinek és lakosainak kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1583. szeptember 13-án kelt oklevelét (341. sz.). (IV, p. 118–120)

803. 1588. augusztus 30. (in Alba Iulia, XXX. Augusti) Gyarmathy János deák (n) kincstári számtartónak (rationistae fisci nostri) kérésére jóváhagyólag átírja Adamossy Demeter és Sambokrethy Mihály (e, n) nagyobb kancelláriai jegyzők, valamint Zabo István esküdt polgár és néhai Vas János özvegye: Buday Zsófia [gyula]fehérvári (Albensis) lakosok 1588. június 28-án kelt oklevelét (771. sz.) felesége: néhai Ilosvai (Iloswanus) Benedek (n, h) leánya: Varannay Katalin végrendeletéről. (IV, p. 82–86)

804. 1588. szeptember 1. (Albae Iuliae, I. Septembris) Hűséges szolgálataiért néhai Borssy/Bors-i György (e) fiának: Istvánnak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kis Bors és Nagy Nesta (Bihar vm) birtokbeli részjóságait és nemesi ud-

varházait, amelyeket már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 1)

Keltezése javítva május 20-ról.

805. 1588. szeptember 3. (Albae Iuliae, III. Septembris) Bizonyítja, hogy fehérvári (Albensis) néhai Bakfark Mihály (n) fia: János különféle segítségei viszonzásaként, és mint-hogy bizonyos ügyei érdekében egy ideig Magyarországra, illetve más országokba utazik (pro certis suis negotiis expediendis, eundem ... in Hungariam regnaque exteriora proficisci necesse esset, neque certo sibi constaret aut ibidem mori vel longiorem protrahere moram contingeret), [Gyula]fehérvár falain kívül, a Tegla ucza sarkán – a város lelkésze: Zeoleossy János (h), illetve Mezaros Gergely és Pál (pr) házának szomszédságában – fekvő házat és kúriáját (domum et curiam suam angularem) haszonvételeivel, tartozékaival, továbbá Erdélyben bárhol levő javaival együtt törvényes örökösének és fogadott testvérének (fr. adoptivus): Laskay/Laskai Jánosnak (e), valamint utódainak és örökösének adja. Ha Bakfark hosszabb időre térne vissza, akkor egy másik egyezséglevele marad érvényben. (V, f. 177^v–178^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 5-i oklevelében (1439. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott nagyobb pecsétjével erősítették meg.

806. 1588. szeptember 8. (in Alba Iulia, VIII. Septembris) Zalatna mezővárosban lakó Kys Mártonnak, Safar Istvánnak és Feynk másként Nemet Kristófnak (pr) elhagyott, régi aranybányák művelését, illetve újak keresését és nyitását engedélyezi az ország egész területén azzal a feltétellel, hogy a talált aranyat méltányos áron hiány nélkül beszolgáltatják Gyarmaty Gergely aranybevéltónak (auricampsor), hivatali utódainak vagy erre a célra kiküldött embereknek. (IV, p. 70)

Kivonatos bejegyzés.

807. 1588. szeptember 10. (in Alba Iulia, X. Septembris) Hűségesszolgálati jutalmaként a nemesi származású Zodoro-i Theoreok Andrást (n), általa leányait: Borbálát és Annát utódaikkal együtt újra megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 71)

808. 1588. szeptember 17. (in Alba Iulia, XVII. Septembris) Néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének különböző hadjárataiban, majd neki teljesített szolgálataiért Lazary Istvánnak (e), a vajdai gyalogpuskások századosának, (centurio peditum nostrorum pixidariorum) valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azt a Zazfalu-i (Kyzdi sz) nemesi udvarházat és részbirtokot, melyek néhai Kowaz Ferenc (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (IV, p. 78–79)

Közlés: SzOkI IV. 107–108.

809. 1588. szeptember 24. (Albae Iuliae, XXIV. Septembris) Minthogy a különböző fémek kitermelése jövedelmező az ország számára, ezért Zalatna-i Olaz Jánosnak (e) kérésére engedélyezi, hogy Erdély területén bárhol szabadon nyisson higanybányát (argenti vivi), azt

jelentse a vajdának, és úgy termelje ki, hogy alattvalóinak kárt ne okozzon, a kitermelt hi-ganyt azonban köteles beadni a kincstárba. (IV, p. 79)

810. 1588. szeptember 24. (Albae Iuliae, XXIV. Septembris) Vagrovitius Jakab (r), [a Jé-zus Társaság erdélyi helyettes tartományfőnöke], [Scisciensis] Márk páterhez: A címzett által Bécsből (Vienna) elküldött – és a nagyhéten kelt – levelek közt megkapta a rendfőnök páténsét is (736. sz.) Andahaza eladásának jóváhagyásáról. Utasítja, hogy miután [Király György váradi kapitány] átad neki 250 Ft-ot és mintegy 60 szekér meszet (calcis fornace una, quae contineat currus circiter sexaginta), vonja vissza az ő nevében az ellentmondást, azonban a pénzt engedélye nélkül nem költheti el. (V, f. 81^v–82^r)

Ái a váradi hiteleshely levélkeresőinek 1588. november 6-i oklevelében (835. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Vagrovitius Jakab a hátoldalára nyomott pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

811. 1588. szeptember 30. (Claudiopoli, ultima d. Septembris) Vagrovitius Jakab (r), a Jé-zus Társaság erdélyi helyettes tartományfőnöke Király Györgyhez (m), a Varad-i vár kapitányához: Jóllehet megérkezett a rendfőnök levele (736. sz.) az Andahaza-i részjórszág eladásának jóváhagyásáról, ő mégis úgy gondolja, hogy a birtok – [Giczey János] (m) kormányzó becslése szerint is mintegy 40–50 Ft-tal – többet ér. A megállapodást azonban nem vonja vissza, hanem miután Király György átad Márk páternek 250 Ft-ot és a házukhoz (ad domum nostram) szállít 60 szekér meszet (fornacis calcem, quae contineat calcis currus sexaginta) – továbbá a kormányzótól a kriptá részére szerzett 15 000 téglához, melyet a Ker-ből szállított fájukkal fognak kiegészíteni, a kapitány hozzáadhat még 15 000 téglát (lateres etiam pro cimeterio obtinui a ... gubernatore quindecim millia, ita tamen, ut nostris lignis ex Ker advectis coquantur, quibus magnificentia vestra poterit adiungere alia millia quindecim, ut sit una fornax triginta millium laterum) –, az említett páter az ő nevében is egy másik levélben (810. sz.) tett utasítására visszavonja az ellentmondást és jóváhagyja a vásárt. (V, f. 82^r–82^v)

Ái a váradi hiteleshely levélkeresőinek 1588. november 6-i oklevelében (835. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, zárt alakú eredetijét Vagrovitius Jakab a hátoldalára nyomott pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

812. 1588. október 1. (in Alba Iulia, I. Octobris) Hűségese szolgálatai jutalmául Chyk Zent Georgy-i Ferencz Kristófot (a) utódaival együtt Chyk szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Chyk Zentgeorgy-ön (Chyk sz) levő házát és más örökségeit minden adó, tized, kepe és szolgálat terhe alól arra az időre mentesíti, míg neki, illetve utódainak szolgál. Megparancsolja Zawor Friedrichnek, a Chyk-i vasbánya praefectusának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 81–82)

813. 1588. október 1. (Albae Iuliae, I. Octobris) Megbízva Zazwaras mezőváros király- és székbírájának, illetve esküdt polgárainak hűségében, jelen oklevél keltétől számított egy év-re bérbe adja nekik a mezőváros harmincadvámját 400 Ft-ért, a korábbi harmincadosok által is megtartott feltételek mellett, azaz a szokásnak megfelelő vámot szedjék be. A fenti összeget negyedévenként, négy egyenlő részletben kell a kincstárba befizetniük. Egyébként

őrizték meg az iratokat, gondatlanságukkal más harmincadnak kárt ne okozzanak, e hivatal hatáskörét ne lépjék túl, senki ellen ne kövessenek el jogtalanságot, a kivitt és behozott árukra kivetett vámokról pedig számadást tartoznak vezetni. (IV, p. 88–89)

Közlés: Amlacher 178–179. Vö. 571. sz.

814. 1588. október 4. (Varadini, f. VI., in Francisci conf.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Byk-i néhai Mathius/Mathyus János (e) leánya: Gagi-i Kyraly Albert (e) felesége: Katalin felperes, másfelől Varad-i néhai Zalay János (e) özvegye: Maiady/Mayady Fruzsina alperes kiegyeznek Katalin apja Hort-i (Zabolczy vm) részjószága miatt a vajda ítélőszékén folytatott perükben. E jószágot néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda említett Mathius János fiági magszakadása okán örökjogon a fenti Zalay Jánosnak adományozta, ezt azonban Zalay még a törvényes iktatás előtt, illetve Katalinnak a Varad-i hiteleshelyen tett tiltása ellenére – mivel kiskorúsága és árvasága idején e jószágból neki járó leánynegyeddel nem kínálta meg – elfoglalta. A vajda előtt indult per később, Zalay halála után özvegyére: Mayady Fruzsínára szállott. Az egyezés értelmében a felek megszüntetik a köztük folyó pereket, és érvénytelenítik a peres okleveleket. Továbbá Maiady Fruzsina a Hort-i részjószágot haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt visszaadja Mathius Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek, és egyidejűleg ígéri, hogy annak kapcsán további pereket nem fog indítani. Katalin pedig Fruzsina előbbi ígérete viszonzásául 60 Ft-ot ad neki. (IV, p. 337–338)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 1-i oklevelében (900. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjével erősítették meg.

815. 1588. október 8. (Albae Iuliae, VIII. Octobris) Balashaza-i néhai Balashazy Pál (e) fia: László (n) és Zyrmay György (e) szolgálatai jutalmául nevezett Lászlónak, továbbá említett Györgynek feleségétől: néhai Balashazy Sárától született leányainak: Erzsébetnek és Juditnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azt a Mindzenth-i nemesi udvarházat, illetve a Balashaza-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjószágot és pusztá nemesi telket, melyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 79–81)

816. 1588. október 8. (in Alba Iulia, VIII. Octobris) Hűséges szolgálatai jutalmául Fehérvári (Albensis) másként Zylagy Márton deákot utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare, partim coelestini, partim rubei coloris, ex cuius ima parte dimidium hominis brachium dextrum scilicet exsurgit, palmis extensis recta sursum porrectum ac in medio sagitta aurea transfixum. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius conotaeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 86–88)

Regesztá: Siebmacher 255 (címerképpel).

817. 1588. október 16. (Albae Iuliae, XVI. Octobris) Hűséges szolgálataiért Fudy Vasarhely-i Nagy Albert (pr) puskás testőrgyalog (peditus nostri pixidarius praetorianus) utódaival együtt a Varad-i várhoz szolgáló gyalogpuskások közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül a Fudyvasarhely-en (Bihar vm) – Borbely János (pr) és Domby András (pr) házai szomszédságában – levő apai házból és örökségekből őt megillető részt minden adó, tized, kilenced és szolgálat terhétől arra az időre mentesíti, míg neki, illetve utódainak szolgál. Megparancsolja Király Györgynek, a Warad-i vár főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának, Egri (Agriensis) Gergely deáknak, a vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 93–95)

818. 1588. október 18. (Albae Iuliae, XVIII. Octobris) Udvara familiárisa: Sennyey Pongrác (e) servitorának: Zalay Péternek (n, a) kérésére megerősítve átírja elhunyt felesége: Demyen Anna 1588. augusztus 10-én kelt végrendeletét (794. sz.). (IV, p. 137)

819. 1588. október 22. (in Enyed, XXII. Octobris) Jacobinus Bernát (n, c) Coloswar óvárában (in arce veteri) – Veidnit Johann és Vendler Thomas házai szomszédságában – levő házát élete végéig mentesíti a beszállásolás terhe alól. (VI, p. 89)

Kivonatos bejegyzés.

820. 1588. október 25. (in Enied, XXV. Octobris) Szolgálatai jutalmául, főként Pechietzgh birtok területén levő Horgaspathak (in cottu Zolnok Interiori) nevű jószág benépesítéséért Pechietzgh-i Vayda Gheorghének (n) adományozza élete végéig ugyanazon birtok vajdai tisztségét minden haszonvételével és jövedelmével együtt, kivéve az erdő használatát és a vajdai jobbágyságok szolgáltatásait, úgy, hogy e tisztsége után köteles a Des-i sókamarához szolgálatokat teljesíteni. Megparancsolja Theke Ferenc (e) Des-i kamarásnak és hivatali utódainak, hogy a kedvezményezettet őrizzék meg e tisztségében. (IV, p. 90–91)

821. 1588. október 26. (in Enyed, XXVI. Octobris) Chomaffaya/Chomafaia-i Machkassy Bálint (n) szolgálatai jutalmaként feleségének: néhai Somay Albert és felesége: Chomaffaya-i néhai Rohody János leánya: Katalin leányának: Zsófiának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Chomaffaya, Rehekerezthwr (Doboca vm), Zuchiak és Soma (Colos vm) birtokbeli részjószágait, illetve a Chomaffaya-i nemesi udvarházát, melyeket már a kedvezményezett elődei is zavartalanul birtokoltak, és melyeket ő maga is a kezében tart, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 145–146)

822. 1588. október 26. (in Enyed, XXVI. Octobris) Feoczen Bálint, Zantho másként Brassay Mihály és Borsay János (c) enyedi (de Enyedino)/Enyed-i ötvösmesterek – a mezőváros valamennyi ötvösének nevében is tett – előadásából arról értesült, hogy ők mesterségüket már eddig is szabadon gyakorolták, e szokásukról és céhükről azonban okleveleik nincsenek. Ezért a Coloswar-i ötvösök által régóta használt – és neki bemutatott – ama rendtartás engedélyezését és megerősítését kéri, melyet az utóbbiak céhlevelükről a vajda

parancsára adtak ki az enyedieknek. Ennek megfelelően a mezővárosban lakó ötvösök, valamint utódaik érdekében örökre szólóan megengedi, hogy más szabad városi és mezővárosi ötvöscéhek mintájára saját céhet alakítsanak, azokban legényeket és inasokat tartsanak, mesterségüket szabadon gyakorolják, termékeiket illendő áron és zavartalanul árusítsák, családjaikat tisztességesen eltartsák, és egyáltalán éljenek mindazokkal a kiváltságokkal és szabadságokkal, melyekkel az ország más ötvöscéhei is rendelkeznek. Ugyanakkor engedélyezi és megerősíti számukra a Coloswar-i ötvösök említett céhszabályait, melyek részletekbe menően előírják az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 374–382)

Vö. KvOkl I. 242–247, 342–344; II. 69–75, 268–276.

823. 1588. október 27. (in Enied, XXVII. Octobris) Néhai Somlyo-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Bongart-i Pistaky Lukácsnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Veresegiház-i, Moricz-i (Doboca vm) és Lompert-i (Colos vm) részjösszágokat, amelyek Bongartt-i néhai Porkolab Domokos (n) fia: néhai Imre (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (IV, p. 95–96)

824. 1588. október 27. (in Enied, XXVII. Octobris) Bikal-i néhai Vitez Gábor (e) fiainak: Miklósnak és Ferencnek kérésére jóváhagyólag átírja 1585. november 21-én kelt saját oklevelét (703. sz.) arról, hogy Alpar-i néhai Zemere Sebestyén (e) fia: Zsigmond Kok-i (Thorda vm) jobbágytelkeit átengedte a kérelmezők osztozatlan testvérének (fr. c et indiviso): Andrásnak. Ezenfelül szolgálataik jutalmául Vitez Miklósnak és Ferencnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza e telkekben lévő királyi jogát is. (IV, f. 110^v–p. 113)

825. 1588. október 27. (in Enyed, XXVII. Octobris) Hűséges szolgálatai jutalmául Zent Andras-i Nagy Lászlót (pr) utódaival együtt a Varad-i várhoz szolgáló gyalogpuskások köze emeli a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Zent Andras-on (Byhar vm) – Kapronczay János (n) és Gondolo Péter házai szomszédságában – levő házát és örökségeit minden adó, tized, kilenced és szolgálat terhe alól arra az időre mentesíti, míg neki, illetve utódainak szolgál. Megparancsolja Kyraly Györgynek, a Varad-i vár főkapitányának, Byhor vármegye ispánjának, Egri (Agriensis) Gergely deáknak, a vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 116–118)

826. 1588. október 28. (in Enyed, XXVIII. Octobris) Néhai Fodorhazy Péter (n) és felesége: néhai Egyed Erzsébet leánya: Kyde-i néhai Vragvitth Bálint deák (n) özvegye: Márta iránti kegyéből neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Kide,

Fodorhaza (Doboca vm) és Korpád nevű (Colos vm) birtokokban levő részjóságait, illetve a Kide-i nemesi udvarházát, amelyeket már elődei is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 135)

827. 1588. október 28. (in Enyed, XXVIII. Octobris) Néhai Trucza Mihai kenéz fiának: Kys Trucza-nak (pr), valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeivel, jogos és szokásos jövedelmeivel együtt az Enyed-i kastélyhoz tartozó Diomal nevű (in cottu Albensi) vajdai birtok kenézségét, melyet már a kedvezményezett apja is bírt. Elrendeli Diomal lakosainak, hogy ismerjék el őt és utódait kenézüeknek, nekik mindenben engedelmeskedjenek, és a szokott jövedelmeket szolgáltatassák be nekik. (IV, p. 151)

828. 1588. október 28. (XXVIII. Octobris) A Rosendal-i egyház lelkésze (minister): Magnes Georg ugyanazon egyház papja (pastore): Czechiele Kyrino, Maynes Georg villicus, valamint Oesken Stephan és Kaspar varga (sutor) (pr) esküdtek előtt végrendelkezik: A vajdának öt Ft-ot, a Rosendal-i egyház építésére – amelyet néhány évig szolgált, és amely egyben lakhelye is – tíz Ft-ot (in aedificationem ecclesiae Rosendaliensis, cui per aliquot annos praefui, florenos decem lego, quia et patria mea est), idősebb nővérének (s. seniori): Dorotheának és fiatalabb nővérének (s. iuniori): Ursulának pedig 50–50 Ft-ot hagy. Az ősi jószágként bírt (ex patrimonio) szántóföldjeit említett leánytestvéreire, a többi, igen nehéz szolgálatával összegyűjtött javait pedig feleségére: Margaretára hagyja, hogy halála után annak megélhetését biztosítsa. (IV, p. 260)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 1-i oklevelében (927. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a káptalan dékánja szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

829. 1588. október 29. (in Alba Iulia, XXIX. Octobris) Szolgálati jutalmául, főként a Hollomezeo nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtok benépesítéséért Hollomezeo-i Botha Jánosnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökre szólóan ugyanazon birtok vajdai tisztségét minden haszonvételével és jövedelmével együtt, kivéve az erdő használatát és a vajdai jobbágyságok szolgáltatásait, úgy, hogy e tisztségük után ő és örökösei a Des-i kamarának szolgálattal tartoznak. Megparancsolja Theke Ferenc (e) Des-i kamarásnak és hivatali utódainak, hogy a kedvezményezetteket őrizzék meg e tisztségükben. (IV, p. 89–90)

Regeszta: Kádár–Tagányi IV. 29.

830. 1588. november 1. (in Alba Iulia, I. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Giulay Pál (g, e) főkamarásnak (supremus cubicularius), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azt a Nagy Mihályffalva-i (Bihor vm) részjóságot és nemesi udvarházat, melyek Nagy Mihályffalva-i néhai Olgiay Tamás (e) magszakadásával szálltak a kincstárra. (IV, p. 91–93)

Regeszta: Szabó: Gyulay Pál 52.

831. 1588. november 1. (in Alba Iulia, I. Novembris) Nagy Orbán (n) magszakadása okán Tamasfalwy Dénesnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Arantias Zentmiklos birtok határában a Lowaztelek elnevezésű rétet, amely a Nozaly, Kekes illetve Buza nevű (Doboca vm) birtokokkal határos. (IV, p. 150)

Kivonatos bejegyzés.

832. 1588. november 2. (Albae Iuliae, II. Novembris) Néhai Borsolo Ferenc és felesége: Ipp-i néhai Porczy Andrásnak feleségétől: Pelezarwad-i néhai Zarwady Miklós leányától: néhai Erzsébettől született leánya: később néhai Topa-i István felesége: néhai Orsolya fia: Ipp-i Borsolo János ítélőmester szolgálatai jutalmául neki, továbbá Nagyfalw-i néhai idősebb Baxa Demeter és felesége: említett Zarwady Miklós leánya: néhai Sára fia: néhai Ferenc fiainak: Boldizsárnak, Demeternek, illetve kiskorú leányának: Katalinnak, néhai Hozzuazo-i András és felesége: említett Baxa Demeter és Zarwadi Sára leánya: néhai Anna leányainak: Reten/Rethen-i János feleségének: Katalinnak és Elekessy Kristóf feleségének: Erzsébetnek, Zengiely Ferenc és felesége: a fenti Baxa Ferenc leánya: néhai Sára leánygyermekének: Annának, végül pedig Ipp-i néhai Bewdeoskwthy/Beodeoskwthy Tamás és felesége: Baxa Demeter és Zarwadi Sára leánya: később Varsolch-i Nagy másként Balogh György felesége: néhai Orsolya fiainak: Jánosnak és Tamásnak (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magyarbeonye-i és Olahbeonye-i (Kyeolleo vm) részjóságokat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 146–147)

833. 1588. november 6. (Albae Iuliae, VI. Novembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Imreffy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Warad-on a Pentekhely nevű utcában – Kalmar Mihály (e), a magyarországi részek harmincadfelügyelője (superintendentis tricesimarum nostrarum in partibus Hungariae) és Ladmocz-i Horwat János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbíró házai szomszédságában – egy kőházat, amely néhai Sarossy János (n) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (IV, f. 100^v)

834. 1588. november 6. (in Alba Iulia, VI. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Bihar-i Eoossy Lászlót (pr), aki már néhány éve gyalogpuskás, utódaival együtt újra a Varad-i várhoz szolgáló gyalogpuskások közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Bihar (Bihor vm) mezővárosban levő, Zeocz Balázs és Bak Mihály házaival szomszédos házát minden adó és szolgálat terheitől, továbbá a sorshúzással évente neki jutó földeket, a település Bodonos nevű szőlőhegyén – Pap János és Haydu János szőlői –, valamint a Polias elnevezésű szőlőhegyén – Bihari Tamás deák és Haydu János szőlői szomszédságában – levő két darab művelt szőlőjét a tized és kilenced fizetése alól arra az időre mentesíti, míg neki, illetve utódainak szolgál. Megparancsolja Király Györgynek, a Warad-i vár főkapitányának, Bihor vármegye ispánjá-

nak, Egri (Agriensis) Gergely deáknak, a vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 109^v–110^v)

835. 1588. november 6. (Varadini, f. IV. p. Emerici) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Kiraly György (e), Varad várának főkapitánya, Bihar vármegye ispánja, másfelől a váradi (Varadinum) Szt. Egyed-egyházban lakó Scisciensis Márk (h) jezsuita – a vajda fennhatósága alatti területek jezsuitáinak és más katolikus egyházi személyeknek a nevében is – bemutatván Claudius Aquavivának (r), a Jézus Társaság rendfőnökének 1588. április 1-én kelt oklevelét (736. sz.), továbbá Vagrovitius Jakabnak (r), a Társaság erdélyi helyettes tartományfőnökének 1588. szeptember 24-i (810. sz.) és 30-i (811. sz.) okleveleit, előadták, hogy a fenti egyházban lakó Szántó (Arator) István páter a Varad-i hiteleshely levélkeresői előtt 1587. január 17-én kelt bevallásával (716. sz.) az Andahaza-i (Bihar vm) részbirtokot eladta 225 Ft-ért örök áron Kiraly Györgynek és utódainak. E vásárhoz a vajda 1587. február 6-án kelt oklevelével (720. sz.) jóváhagyását adta, majd ugyanakkor kelt parancsára (721. sz.) Vancziodi Miklós (n) vajdai ember és Varad-i Lukács deák (n) hiteleshelyi kiküldött, egyben Bihar vármegye jegyzője Kiraly Györgyöt június 3-án (sab. p. dom. Exaudi) bevezették a szomszédok jelenlétében az említett részbirtokba és a benne lévő királyi jogba (724. sz.). Június 16-án (f. VI. p. Corp. Chr.) azonban a Szt. Egyed-egyházban lakó Thomany Mátyás páter – Szántó István utóda és Márk páter közvetlen elődje –, minthogy Szántó István az említett jószágot a rendfőnök engedélye nélkül nem adhatta el, ellentmondott az iktatásnak, amiért őt június 30-ra (ad XV. d.) a vajda színe elé idézték, ahol kettőjük között per indult. Ennek lefolytatása azonban Thomany Mátyás páter távozásával Márk páterre szállott. Később egyfelől Márk páter, illetve a Váradra jövő említett Vagrovitius Jakab, másfelől Kiraly György a kétes kimenetelű perlekedésnek – némely békéltető férfiú közbenjárására is – véget akarván vetni, az alábbi megállapodást kötötték: Megszüntetik a köztük folyó pereket, továbbá Márk páter Jakab páternek a birtok eladásához a rendfőnöktől szerzett fenti jóváhagyása alapján – a maga, Jakab páter, illetve a többi jezsuita nevében is – visszavonta a Thomany Mátyás által tett ellentmondást. Viszonzásként pedig Király György az említett 225 Ft mellett kiegészítésül még 25 Ft-ot fizetett Márk páternek, ezenfelül a Szt. Egyed-egyház újjáépítésére már korábban 60 szekérnyi meszet szállított Váradra a Márk páter által lakott házhoz. Végül a felek kölcsönösen nyugtatják egymást a fentiek felől. (V, f. 81^r–84^r)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 10. előtt kelt oklevelében (1089. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

836. 1588. november 7. (in Alba Iulia, VII. Novembris) Fejedelmi elődeinek, majd neki főként tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául Maros szék királybírájának: Bogathi/Bogathy Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Nagy Ernye-i (Maros sz) két lőfői udvarházat, melyek azelőtt Zaz Imre és Dacz/Dach András (n, a) Nagy Ernye-i lőfők birtokában voltak. E jószágok azért szálltak a kincstárra, mert utóbbiak atyafiságuk ellenére fegyverrel támadtak egymásra, amiért őket örök hűtlenség bűnében elmarasztalták, illetve fő- és jószágvesztésre ítélték. (IV, p. 149–150)

837. 1588. november 12. (Albae Iuliae, XII. Novembris) Varad-i familiárisának: Gaghi Kyraly Albertnek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan 1588. június 5-én kelt oklevelét (750. sz.) Toth-i néhai Lely Jánosnak (e) a kérelmező javára Kawasd-i (Byhor vm) jobbágytelkét illetően tett adományáról. Ezenfelül fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataiért Kyraly Albertnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a benne lévő királyi jogát is. (IV, p. 339–342)

838. 1588. november 12. (Albae Iuliae, XII. Novembris) Warad-i familiárisának: Gaghi Kyraly Albertnek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i káptalan 1588. június 5-én kelt oklevelét (751. sz.) arról, hogy Toth-i néhai Lely János (e) a kérelmezőt felesége és fia gyámjául jelöli ki. Ezenfelül fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataiért Kyraly Albertnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza az említett Lely János fia utódok nélküli halála esetére neki lekötött jószágokban levő királyi jogát is azok visszaváltásáig. (IV, p. 342–345)

839. 1588. november 14. (ex Alba Iulia, XIV. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Varad-i familiárisának: Ztepan Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Mindzent-i (Byhor vm) részbirtokot és nemesi udvarházat, melyek Pestreő-i[!] néhai Olgiay Tamás (e) magszakadásával szálltak a kincstárra. (IV, p. 113–114)

840. 1588. november 14. (ex Alba Iulia, XIV. Novembris) Szolgálatai jutalmául Varad-i familiárisának: Thorma Benedeknek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Keőreős Megyer-i (Byhor vm) részjószágot, amely Pestereő-i néhai Olgiay Tamás (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (IV, p. 114–115)

841. 1588. november 14. (ex Alba Iulia, XIV. Novembris) Hűséges szolgálataiért Varad-i familiárisának: Kapronczay Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Zent Andras-i (Byhor vm) részjószágot, mely Pestereő-i néhai Olgiay Tamás (e) magszakadásával szállt a kincstárra. (IV, p. 115–116)

842. 1588. november 16. (in Alba Iulia, XVI. Novembris) A gyulafehérvári (AlbTr) egyház hitszónokának (concionatoris): Herczegzeoleossy Jánosnak (h) Saard mezővárosban – Illes Mihály (pr) és Rap Péter (pr) házai szomszédságában – levő házát visszavonásig mentesíti minden adó, tized és szolgálat terhe alól. (IV, p. 116)

Kivonatos bejegyzés.

843. 1588. november 16. (in Alba Iulia, XVI. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Kowachoczy/Kowachochy Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak adományozza élete végéig, árenda fizetése nélkül Dorombar (in cottu Albensi) birtoknak, Kys Zeoleos, Korod, Korod Zent Marthon (Kykeolloo vm), Oo Buda és Dios (Colos vm) birtokban levő részjő-

szágoknak mindenféle tizedét, továbbá a Hodos, Ehel, Jobbagytelke, Demyenhaza és Rhemete (Maros sz) birtokbeli részjóságoknak a kepepénzét (pecunias capetiales), a bárány- és méhtizedét, illetve azt, amit ősi szokásnak megfelelően a csirke és liba után szoktak beszedni. Megparancsolja Sombori László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének és hivatali utódainak, illetve helyetteseiknek a fentiek érvényesítését. — *Cím alatt:* Correcta et inferius denuo scripta. (IV, p. 130–131)

Vö. 1013. sz.

844. 1588. november 16. (in Alba Iulia, XVI. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Kochard-i Galffy János (m) udvarmesternek és tanácsúrnak adományozza élete végéig, árenda fizetése nélkül Feoldwar, Veresmarth (Aranyas sz), Maros Uywar és Olah Zylwas birtoknak, valamint a Nadlak, Zentkyraly, Bagho, Mikloslaka (in cotto Albensi) és Hadrew (Thorda vm) birtokbeli részjóságoknak mindenféle tizedét, illetve azt, amit a székelektől ősi szokás szerint a csirke és liba után szoktak beszedni. Megparancsolja Sombori László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének és hivatali utódainak, illetve helyetteseiknek a fentiek érvényesítését. (IV, p. 131–132)

Regesza: Sz 29/1895. 802.

845. [1588. november 21. előtt] Zeredahely szék királybírája: szebeni (de Cibinio) Bayer Johann senior (p, c), illetve többi esküdt seniora és ülnökei egyfelől Zeredahely mezőváros közössége mint felperes, másfelől Felsőapold (Apoldia Superior) birtok lakosai mint alperesek között bizonyos hetivásár miatt folytatott perükben – mely vásárt a felperesek kárára az alperesek mindenféle engedély nélkül már régóta tartanak – az előbbieik javára hoztak kedvező ítéletet. Ennek értelmében, minthogy a mezőváros lakosai régtől fogva élnek mindazokkal a kiváltságokkal és szabadságokkal, melyekkel az ország többi, főként szász mezővárosai is rendelkeznek, a felsőapoldiak viszont a hajdani magyar királyoktól, fejedelmektől vagy városi tanácsoktól (magistratibusque) szabad vásár tartását engedélyező kiváltságokat nem kaptak, hanem azzal csak saját kezdeményezésükből éltek – melyet egyébként a szék királybírája, és más tisztviselők (aliosque ordinarios magistratus) is megakadályoztak –, ezért az alpereseket eltiltják a vásár tartásától, a felpereseket pedig korlátozás nélkül megőrzik hetivásártartási jogukban. (IV, p. 138–139)

Belefoglalva a hét és a két szász szék eljáróinak 1588. november 21-i oklevelébe (846. sz.), amely szerint zárt formájú eredetijét Szerdahely szék rányomott pecsétjével erősítették meg.

846. 1588. november 21. (Cibinii, in congregatione nostra generali, f. V. p. Elisabethae vid.) A hét és a két szász szék, illetve az egész Szász Universitas városainak polgármesterei, bírái és esküdt seniorai bizonyítják, hogy ugyanazon év november 21-én Szebenben a városházán (in domo consistoriali) törvényszéket tartván, megjelent előttük egyfelől Coloswar-i Trawsner Lukács (n) Lus Thomas (c) Zeredahely szék bírája és Gaztner Lukas (c) villicus – Zeredahely mezőváros lakosainak nevében is – jelenlevő felperesek képviselőiben, ügyvédvalló levéllel, másfelől Lachko Johann (c) szebeni polgár Schwr Michael, Pellio (Szűcs) Stephan, Richeltd Mathias és Georg (pr) Felsőapold (Apoldia Superior) birtok esküdt senatorai – szintén településük lakosai nevében is – jelenlevő alperesek képviselői-

letében, ügyvédvalló levéllel. A felperesek ügyvédje bemutatta a szebeni (de Cibinio) Bayer Johann (p, c) senior, Zeredahely királybírája, illetve a szék többi esküdt seniora és ülnöke ítélet- és felterjesztő oklevelét (845. sz.), mellyel a felek között az alperesek által régtől fogva megtartott hetivásár miatt indult perükben a felperesek számára hoztak kedvező ítéletet, de az alperesek jelen törvényszékhez fellebbeztek. A királybíró jelentése és az ügyvédek okfejtése alapján az ügyet újra megvizsgálva az alábbi ítéletet hozták: minthogy Zeredahely mezőváros már régóta él mindazokkal a kiváltságokkal, engedélyekkel és szabadságokkal, melyekkel az ország többi városai és mezővárosai is rendelkeznek, ezért szombaton tartott hetivásárukat a szabad szász mezővárosokhoz hasonlóan továbbra is megtarthatják, a felsőapoldiakat azonban eltiltják e jog gyakorlásától. Továbbá elrendelik az alperesek által már régóta, az istentisztelet kárára vasárnapon megtartott vásárnak a szerdai napra való áthelyezését. Egyidejűleg a felsőapoldiaknak és az idegen kereskedőknek megtiltja a fa, hús és hasonló élelmiszerek, továbbá búza, árpa, zab, köles, valamint más gabona és hüvelyes vetemények kivételével bármilyen más eladható áru behozatalát és lerakását. Ha a mesteremberek mesterségüket gyakorolni kívánnák és céhek kiváltságaival élni akarnának, akkor kötelesek lesznek városokba vagy mezővárosokba költözni. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Michael Han de Kis Selyk notarius provincialis Saxonum Transsylvaniensium manu propria. (IV, p. 138–140)

Ái Báthory Zsigmond 1588. november 25-i oklevelében (848. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók vörös viaszba nyomott kisebb pecsétjükkel erősítették meg.

847. 1588. november 21. (Albae Iuliae, XXI. Novembris) Bizonyítja, hogy Kochyard-i Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr néhai Feoldwar-i Miklós (e, a) és felesége: Galffy Ilona fia: András és leánya: Harasztos-i Bandy Menyhárt (n, a) felesége: Márta iránti jóindulatából nekik, valamint utódaiknak és örökösüknek adja örökre szőlőn néhai Varfalvi Bálinttól (n) vásárolt Harasztos-i (Arantias sz) pusztá nemesi udvarházát, részbirtokát és más székely örökségeit tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt. (IV, p. 221–222)

Ái Báthory Zsigmond 1588. december 3-i oklevelében (853. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétje, illetve Kovacsóczy Farkas kancellár és tanácsúr aláírása erősítette meg.

848. 1588. november 25. (in Alba Iulia, XXV. Novembris) Lws Thomasnak (pr, c), Zeredahely szék bírójának, Gazner Valentinnek (pr, c), Zeredahely mezőváros esküdtjének – a mezőváros lakosai nevében is tett – kérésére átírja a hét, illetve a két szász szék városai polgármestereinek, bírójának és esküdt seniorainak 1588. november 21-én kelt ítéletlevelét (846. sz.), és az abban foglaltakat megerősíti, kivéve a kézművesekre vonatkozó artikulusokat. (IV, p. 138–141)

A szöveg végén a lapszálon utólagos betoldásként: *Excepto articulo de artificibus mechanicis iisdem litteris adiudicatoriis sententialibus inserto.*

849. 1588. november 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Novembris) Néhai István lengyel király az elmúlt években a Nagybanya és Felseobanya mezővárosok tartozékaiban lévő arany- és ezüstbányákat bizonyos pénzüsszegen három évre bérbe adta Herbestayn-i Felizian bárónak azzal a feltétellel, hogy a bérleti díjat a kijelölt időpontokban befizeti a kincstárba, a vajda

pedig [1584. október 3-án (573. sz.)] bérbe adta szintén neki bizonyos feltételek mellett a Kapnik-i bányáit tartozékaival és birtokaival együtt, valamint a Lapos-i bányáit a fizetési határidők kitűzésével. Minthogy Felizian bizonyos nehézségei miatt a fenti bérleti időszakok leteltével sem tudta teljesen törleszteni adósságait, ezért halasztást kért a vajdától ezek kifizetésére. A vajda pedig hűségére, becsületére és jó hírére való tekintetből, illetőleg némely tanácsúr közbenjárására az alábbiakban állapotodott meg Feliziánnal: A most eltelt szeptember 29-től (a d. s. Michaelis) számított három évre megengedi Feliziánnak, hogy Nagy Banya és Felseo Banya tartozékaiban saját tulajdonában lévő bányáit művelje, melyekhez hozzáadja a Nagy Verem nevű bányáját is, az ahhoz tartozó erdőkkel és bizonyos réttel együtt úgy, hogy azokat saját belátása szerint használhatja, a kitermelt ezüstöt és aranyat szabadon eladhatja, illetve saját hasznára fordíthatja anélkül, hogy a jövedelemből a vajdát részesítené. Továbbá a Nagybanya-i, Kapnik-i, Lapos-i bányák bérléséből származó 33160 tallér és 87 dénár összegre rúgó adósságából kérésére 3160 tallért és 87 dénárt elengedett, a fennmaradt összeget pedig a bérlet kezdetétől számított elkövetkező két évben hiány és késedelem nélkül négy részletben fizeti be az alábbi módon: negyedét 1589. augusztus 24-én (ad d. Bartholomei), második negyedét szeptember 29-én, a többit pedig a következő év ugyanezen napjain. A két év elteltével és a teljes bérleti díj kifizetése után, a harmadik évben gondoskodhat saját jövedelméről, valamint rendezheti számadásait másokkal. Ezután pedig a fenti Nagy Verem nevű bányát a környékén emelt épületekkel, illetve az eszközökkel együtt visszaadja a vajdának. Gondja legyen arra is, hogy a Nagy Verem banya munkásai a bérlet ideje alatt a bányát ne tegyék használhatatlanná azáltal, hogy csak a hasznosabb ereket termelik ki, és a tárnákban meddő kőrakásokat halmoznak fel. Ennek elkerülése érdekében az erre a célra kiküldött inspectorainak meg kell engednie, hogy szükség esetén vizsgálatot tartsanak. Ne adjon lehetőséget a görög kereskedőknek vagy másoknak, hogy az ország törvénye ellenében aranyat és ezüstöt nyersen vagy érmék formájában nyereség érdekében Moldvába (in Moldaviam), Havasalföldre (in Transalpinam) vagy más idegen országokba kivigyenek. Valahányszor szükséges lesz, Felizian a vajda által küldött aranyból és ezüsből saját költségén halogatás nélkül köteles pénzt verni. Egyidejűleg Felizian megígéri, hogy e három év alatt, míg az országban tartózkodik, csak bányái művelésével foglalkozik, és semmilyen ürüggyel, sem titkon, sem nyíltan a vajda vagy az ország ellen nem cselekszik. (IV, p. 132–134)

Regesza: Kemény: Notitia II. 35.

850. 1588. december 2. (Albae Iuliae, II. Decembris) Néhai István lengyel király, Erdély fejedelme kérésére (711. sz.), illetve szolgálatai jutalmául arról biztosítja Gyulay Pált (g, e), korábban István király secretariusát, most vajdai főkamarást (supremus cubicularius), hogy ha Bethlen Miklós (e) felesége: Zent Myhalyffálwa-i néhai Nagy Máté (e) leánya: Anna (g) magtalan halála esetén vagy más címen Nyaradtheo-i (Maros sz) részjószága és nemesi udvarháza a kincstárra száll, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza. (IV, p. 136)

Vö. 1436. sz.

851. 1588. december 2. (Albae Iuliae, II. Decembris) Kobadfalwa-i néhai Mihaly Gáspár (n, a) fiai: Tamás és Ferenc bármelyik székely székben, főként Udwarhely székben levő javait és birtokjogait gyámság címén atyafiuknak (fr): Benced-i Blassy Mihálynak (n, a) engedi át azzal a feltétellel, hogy köteles lesz azokat sértetlenül megőrizni, majd az árvák törvényes kora elérésekor perlekedés nélkül visszaadni, illetve jövedelmeikről számot adni. (IV, p. 150)

Kivonatos bejegyzés.

852. 1588. december 3. (in Alba Iulia, III. Decembris) Érdemeire való tekintetből a brasói (Coronensis) főbíró (iudex primarius): Graisnicus Cirillus-t (n, p, c), illetve fiait: Stephant, Johannest, Christophot, Cirillus-t, Lukast, leányait: Annát és Margaretát közrendű és nemtelen állapotukból kiemelve utódaikkal együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum nimirum triangulare coelestini coloris, in cuius medio anchoram dua brachia humana dimidia ex utraque parte strictam tenent. Supra scutum galea militaris aperta est posita, certis suis in locis deaurata, quam contegit diadema regium gemmis unionibusque decenter redimitum, scuti vero latera taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant. [...] Quae quidem insignia vitae tuae certissima sunt argumenta. Anchora enim virtutem tuam denotat, quam tu brachiis ambobus, hoc est animo forti comprehensam amplecteris. Nam quemadmodum navis, nisi a nauclero anchora muniatur, adverso vento parvo labore disiicitur, sic certum est rempublicam absque virtute iudicis frugis et constantis facile in discrimen venturam. Quam quidem rempublicam tu, Cirille, virtute, prudentia et consilio, non minus quam praestans nauclerus, anchora navem stabilem et tutam reddere conaris. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 142–144)

Regesza: Turul 28/1910. 114 (címerképpel). — Sándor I. 11–12 (címerképpel). — Áldásy: Címereslevelek II. 233. — Kőpeczi Sebestyén: Wappenkenkmäler 49 (címerképpel).

853. 1588. december 3. (Albae Iuliae, III. Decembris) Néhai Feoldwar-i Miklós (e, a) és felesége: Galfy Ilona fiának: Andrásnak és leányának: Harazos-i Bandy Menyhárt (n, a) feleségének: Mártának kérésére jóváhagyólag átírja 1588. november 21-én kelt saját oklevelét (847. sz.) Kochard-i Galfy János (m) főudvarmesternek és tanácsúrnak Harazos-i (Aranyas sz) jószágait illetően a kérelmezők javára tett adományáról. Ezenfelül Feoldwar-i András és Bandy Menyhárt szolgálatai jutalmául az előbbinek, általa Mártának, valamint utódaiknak és örököseiknek adja az elnyert javakban lévő királyi jogát is. (IV, p. 220–223)

854. 1588. december 9. (in Medgyes, IX. Decembris) Néhai Parlaghy György, néhai Abramffy János, illetve Keoreossy István (e) által fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálataik jutalmául a fenti György leányainak: említett Keoreossy István feleségének: Magdolnának és a kiskorú Annának, nevezett János leánygyermekének: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Sampson-i (Byhar vm) részjószágot, amelyet már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 148)

855. 1588. december 10. (in Medgies, X. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Karoly Istvánnak (e), a vajdai gyalogpuskások főkapitányának (supremus capitaneus peditum nostrorum pixidariorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az azokban lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Ezthelnek-i Bacz Tamás és János (n, a) Ezthelnek-i (Kizdi sz) részbirtokát és lófői udvarházát. (IV, p. 141–142)

856. 1588. december 11. (in Medgies, XI. Decembris) Felseo Jara-i néhai Lupsay Menyhártnak (e) feleségétől: Zylvassy Erzsébettől született leányának: a kiskorú Annának az országban bárhol levő javai és birtokjogai igazgatására és védelmezésére gyámul Erzsébet második férjét: Gyulay János (e) Karansebes-i harmincadost jelöli ki úgy, hogy azokat a törvényes kor elérésekor köteles lesz az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmeikről számot adni. (IV, p. 144–145)

857. 1588. december 17. (in Meggyes, XVII. Decembris) Szolgálatai jutalmául Zebedy/Zabedy Mátyást utódaival együtt megnemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 155)

858. 1588. december 18. (in Meggyes, XVIII. Decembris) Szolgálatai jutalmául főkamrásának (supremus cubicularius): Gyulay Pálnak (g, e) adományozza élete végéig haszonvételeivel és a benne levő királyi joggal együtt a magvaszakadt Blandrata György (exc.) vajdai orvosnak [Gyula]fehérvár (Albensis) határában levő rétjét, melyet a város szántóföldjei, a Kyraly Kuttya nevű forrás (fons), a Maros (Marusium) folyó felé a vajda rétje, illetve a Varadgya birtok felé vezető közút határolnak. (IV, p. 151–152)

Regesza: Szabó: Gyulay Pál 53.

859. 1588. december 18. (in Medgyes, XVIII. Decembris) Szolgálatai jutalmául Keoreospatak-i Kalnoky Bálintnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének és Olczeme-i Miko Péternek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Bodos-i (Sepsi sz) rész-
jóságot, amely néhai Henter Bálint (n, a) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (IV, p. 154–155)

860. 1588. december 18. (in Meggies, XVIII. Decembris) Hűséges szolgálataiért Warad-i familiárisának: Kys Jánosnak (e) a város Omlas nevű szőlőhegyén a magyarországi részek harmincadfelügyelője: Kalmar Mihály (e) és Zabo Péter (n) szőlőjének szomszédságában fekvő művelt szőlőjét, melyet a moszkvai nagyfejedelem elleni (contra magnum ducem Moschorum) hadjáratban szerzett érdemeiért néhai István lengyel király – a neki bemutatott – oklevelével korábban már kivételezett, a maga részéről a tized és kilenced alól ő is örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja a Warad-i vár kapitányát, Bihar vármegye ispánját: Kiraly Györgyöt, illetve udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot, valamint a többi illetékest. (IV, p. 156–157)

861. 1588. december 18. (in Meggyes, XVIII. Decembris) Syketfalwa-i néhai Bako Péter (n, a) kiskorú leányainak: Borbálának, Magdolnának és Ilonának bárhol az országban, főként Maros székben és Kweolleo vármegyében levő javaik és birtokjogaik igazgatására törvényes koruk eléréséig gyámul testvérüket (fr. c): Demeterfalwa-i Dossa Gergelyt (n, a), Maros szék alkirálybíróját jelöli ki úgy, hogy azokat az árvák kérésére köteles lesz perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmeikről számot adni. (IV, p. 170–171)

862. 1588. december 21. (in Meggyes, XXI. Decembris) Zaz Sombor-i Zekely János (e) hűséges szolgálataiért feleségétől: Nema-i néhai Deseo Ferenc (n) leányától: néhai Annától született fiának: Gergelynek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Nema és Beke nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokokban lévő anyai ősi részjóságait, illetve a Nema-i nemesi udvarházát, melyeket már elődei is bírtak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 157–158)

863. 1588. december 22. (in Meggies, XXII. Decembris) Lengielfalwa-i Orban Ferencnek (n, a) kérésére jóváhagyólag átírja Lengielfalwa-i Nagy Tamás (n, a) 1588. április 20-án kelt végrendeletét (739. sz.). (IV, p. 159–160)

864. 1588. december 22. (in Meggies, XXII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Lona-i Kendy Sándor (m) tanácsúr servitorát: Zylagy Cheh-i Zabo Miklóst utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 160–161)

865. 1588. december 22. (in Megges, XXII. Decembris) Keoves[d]-i néhai Thomory Balázs (e) kiskorú fiának: Györgynek bármelyik vármegyében levő javai és birtokjai igazgatására és védelmezésére gyámul nagyapját (avus): Chiffey/Cheffey Jánost (e), a Betlen-i vajdai vár praefectusát jelöli ki úgy, hogy azokat a törvényes kor elérése után köteles lesz az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. (IV, p. 163)

866. 1588. december 22. (in Meggies, dom. p. Thomae ap.) Bizonyítja, hogy Zenttalmasi[!] Zalanczy László és György (e) – előbb Pokafalwa-i néhai Balattfy Farkas (e), majd Peterfalwa-i néhai Nagy Menyhárt (e) özvegye: Banffy Borbála (g) képviseletében – Borbála asszony zálog címén idegen kezekben lévő jószágainak visszaszerzése érdekében Kigiek, Harapswles és Galospetri (Bihar vm) birtokbeli részjóságait tartozékaikkal és haszonvételeikkel, illetve a rájuk vonatkozó oklevelekkel együtt 200 Ft-ért örök áron eladták az uralma alatt levő bizonyos magyarországi részek harmincadjai felügyelőjének (superintendens tricesimarum nostrarum in certis partibus Hungariae ditioni nostrae subiectis): váradi (de Varadino) Kalmar Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram magistro Ioanne Borsolo de Ipp, prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae etc. manu propria. (V, f. 111^r–111^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 4-i oklevelében (1361. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott bírósági pecsétje és Borsoló János ítélmester aláírása erősítette meg.

867. 1588. december 23. (in Meggies, XXIII. Decembris) Szolgálati jutalmául Rapolthy Mátyást utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 161–162)

868. 1588. december 24. (in Meggies, XXIV. Decembris) Hűséges szolgálataiért Harinna-i Farkas Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a magvaszakadt Galaczy Benedek (n) Katona nevű (Colos vm) birtokban levő nemesi udvarházát. (IV, p. 164)

869. 1588. december 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Decembris) Szolgálati jutalmaként Byhar-i Compolar Pál (pr) vajdai testőrgyalogot (pedes praetorianus) utódaival együtt a jó karddal és puskával illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett a Warad-i várhoz szolgáló gyalogpuskások közé emeli, Bihar (Bihor vm) mezővárosban – Nagy Boldizsár (pr) és Zabo Gergely (pr) házának szomszédságában – levő házat pedig minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja a Warad-i vár főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának: Kiraly Györgynek, a vár udvarbírójának: Egri (Agriensis) Gergely deáknak, valamint a többi illetékesnek a felmentés tiszteletben tartását. (IV, p. 171–172)

870. 1588. december 29. (in Alba Iulia, XXIX. Decembris) Szolgálati jutalmául Kybed/Kibeed-i Zekely Antalt (n), aki már korábban is lófő volt, utódaival együtt újra lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Ezenfelül neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Kibeed-en (Maros sz) levő lőfői udvarházát és székely örökségeit, melyeket már elődei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 177–179)

871. 1588. december 30. (in Alba Iulia, XXX. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Kys Maria-i Bochkay István (m) servitorát: Futak-i Barbely/Borbely másként Erős/Ereos Mátyást, általa feleségét: Toth/Tott Annát és gyermekeit: Istvánt, Katalint, Zsuzsannát utódaikkal együtt megneemesíti, az alábbi címert adományozva nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare albi coloris, cuius imam partem collis quidam gramineus occupat, super quem perdix compositis alis, collo autem ictu globi retorto stare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum per utraque scuti latera defluunt eaque pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 175–177)

872. 1588. december 31. (Albae Iuliae, d. ultima Decembris) Heasfalwa-i néhai idősebb Heasfalwy Pálnak (e) feleségétől: néhai Vas Orsolyától született leánygyermekének: Annának, Borbálának és Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja 1586. március 10-én kelt saját oklevelét (705. sz.) arról, hogy Heasfalvi Miklós (e) és testvére (fr. c): Bálint Heasfalva-n (in cottu AlbTr) bizonyos jószágokat átengedtek a kérelmezőknek. Ezenfelül Anna, Borbála

és Katalin árvaságára való tekintetből nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adja az azokban levő királyi jogát is. (IV, p. 165–170)

873. 1589. január 1. (Albae Iuliae, I. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért Nagy Doba-i Spaczay Menyhártnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Feormenyos nevű (in cotto Zolnok Mediocri) jószág felét, melyet már elődei is birtokoltak, de a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 172–174)

874. 1589. január 2. (in Alba Iulia, II. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Dálnok-i Deseo Mátét (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Dálnok-on (Kyzdi sz) levő – Deseo Benedek (n, a) és Farkas András (n, a) házaival szomszédos – házát minden adó, tized, kilenced, kepe és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli a Varhegy-i vár kapitányának: Rawazdy Györgynek, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 174–175)

875. 1589. január 4. (Albae Iuliae, IV. Ianuarii) Minthogy neki, illetve udvarának szüksége van fegyvercsiszarra (politor), ezért e mesterségben jártas [gyula]fehérvári (Albensis) Chyzar Györgynek (c) Gyulafehérvár külvárosában (in suburbio), a Tegla ucza-ban – Chegey Tamás (pr) és Zabo István (pr) gyalogpuskás házai szomszédságában – levő házát a város lakói által teljesítendő szolgálatok alól élete végéig mentesíti azzal a feltétellel, hogy megfelelő fizetségért (pro condigna mercede) a vajdának és familiárisainak szolgáljon. Ennek fogyanatosítására utasítja a gyulafehérvári vár udvarbíráját: Ladmocz-i Barthakuvit Horvat Jánost, valamint a város elöljáróit. (IV, p. 179–180)

876. 1589. január 7. (in Alba Iulia, VII. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Varad-i familiárisának: Zarwaskend-i/Sarwaskend-i Sibrik Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a magvaszakadt Sibrik György (e) Varad-i várkapitánynak a város Vadkert nevű utcájában levő, a vajda Varad-i familiárisa: Ladani János (e) és Varad-i Barbely János (n) házával szomszédos kőházát. — *A szöveg mellett:* Correcta iussu illustrissimi principis propter particulam additam. (IV, p. 200)

877. 1589. január 7. (f. III. p. Epiph. dom.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan bizonyítja, hogy Anna (h) – előbb [gyula]fehérvári néhai Lippay Borbely másként Beno Boldizsár (quondam Balthazaris Borbely alias Beno Lippay Albensis) (c), majd Harchias [másként] Bekesy János (pr), végül pedig a város egykori lelkésze (pastoris): Laskai (Lascovius) Péter (r) özvegye – első férjétől született fiának: Beno Mihály (n) nagyobb kancelláriai íródeáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, Gyulafehérvár külvárosának piacterén (in suburbio huius civitatis Albensis, in theatro eiusdem) – Zabo László (pr) és gyulafehérvári Lakatos Imre (pr) házának szomszédságában – levő kőházát és az ahhoz tartozó kúriát, me-

lyet említett Harchias Jánossal való házasságuk idején a fenti Zabo Lászlótól vásároltak, és melyet később Harchias János végrendeletileg reá hagyott. (IV, p. 214–215)

Ái Báthory Zsigmond 1589. január 15-i oklevelében (884. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 91^r–91^v.

878. 1589. január 10. (Albae Iuliae, X. Ianuarii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataikért életük végéig udvara familiárisának: Barchay/Barchyay Boldizsárnak, valamint Nyved-i Horwath Mihálynak (e) adományozza segélyként (in subsidium), árenda fizetése nélkül, Nagy Zeoleos/Nagy Zóleós (Kykelleo vm) birtok bor- és gabonatedének három quartáját, melyet az ő engedélyével eddig is a kedvezményezettek szedtek be. Elrendeli Sombor-i László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, hivatali utódainak, illetve helyetteseiknek a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 185–186)

879. 1589. január 10. (Albae Iuliae, X. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért a Karansebes-i és Lugas-i terület bánjának: Lonay Albertnek (e), valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az abban lévő királyi joggal együtt azt a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belüli piactéren levő, kőből illetve fából épített házat, amely egyfelől korábban néhai Zabo János (n), majd Rattky Gáspár (e) által bírt, most pedig említett Lonay Albert kezén levő házzal szomszédos, másfelől pedig a Szt. István első vértanú kolostorához csatlakozik (ex parte alia monasterio Beati Stephani prothomartiris annexam). A házat, melynek egyik része kezdettől fogva a kolostorhoz tartozott, másik részét pedig néhai Kakas Mihály (n) végrendeletében a jezsuitákra hagyta, a vajda adományából a jezsuiták birtokolták, de mivel ezen[!] év december 8-án (ad dom. p. Nicolai ep.) Meggyes-en tartott országgyűlés határozata alapján az országot elhagyták, a vajda engedélyével azt eladták Lonay Albertnek. (IV, p. 201–202)

880. 1589. január 11. (in Alba Iulia, XI. Ianuarii) Szolgálataik jutalmául néhai Elekes-i Benedek fia: István fia: néhai Boldizsár fiainak: Kristófnak és Istvánnak, továbbá említett Boldizsár fia: néhai János fiainak: Benedeknek és Jánosnak (e), valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Magyar Herepe-i (in cottu AlbTr) részjószágot, melyet már elődeik is birtokoltak, de a reá vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 181–182)

881. 1589. január 11. (in Alba Iulia, XI. Ianuarii) Hűséges szolgálataik jutalmaként néhai Elekes-i Benedek fia: néhai István fia: néhai Boldizsár fiainak: Kristófnak és Istvánnak, továbbá nevezett Boldizsár fia: néhai János fiainak: Benedeknek és Jánosnak, néhai Nagy Máténak (n) feleségétől: említett néhai Benedek fia: néhai György leányától: Ilonától született fiának: Boldizsárnak, valamint Somogi Gergely és felesége: a fenti György másik leánya: néhai Ilona fiának: Bálintnak (e), illetve utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt az Elekes-i részjószágot, a Bwkös birtok határában levő Alseo Erdeo és a Gombocz (in cottu

AlbTr) birtokbeli Chontas nevű erdőket, melyeket már őseik is birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 182–183)

Szövegének 1650. körüli másolata megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XI. protocollum, f. 1^r–1^v.

882. 1589. január 11. (in Alba Iulia, XI. Ianuarii) Szolgálati jutalmául Mihalczfalwa-i Nagy Lászlót, aki jelenleg Varadgia-n lakik, utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címmert adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare aurei coloris, in cuius medio homo integer est positus, lorica, thorace et aliis armis militaribus decenter indutus, dextra autem manu ensem strictum sursum elevatum tenens. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, latera autem scuti taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 183–185)

883. 1589. január 15. (Albae Iuliae, XV. Ianuarii) Megbízva az ásványok felkutatásában tanúsított szorgalmukban Folt-i Ferenc (e) jobbágyának: Almas-i Twrzo Péternek és Vezekeny-i/Vezekeny István deáknak (pr) engedélyezi, hogy elhagyott, régi arany-, ezüst- és ólombányákat műveljenek, illetve újakat keressenek és nyissanak bárhol a feltétellel, hogy a talált ásványt méltányos áron hiány nélkül beszolgáltatják Saard-i Giarmathy Gergely deák (e) aranybevéltőnek (auricampsor), hivatali utódainak vagy erre a célra kiküldött embereiknek. Utasítja minden alattvalóját az engedély tiszteletben tartására. (IV, p. 189–190)

Vö. 778. sz.

884. 1589. január 15. (in Alba Iulia, XV. Ianuarii) [Gyula]fehérvári (Albensis) néhány Borbely/Barbely másként Beno Boldizsár (c) fia: Mihály (n) nagyobb kancelláriai íródeáknak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1589. január 7-én kelt oklevelét (877. sz.) a kérelmező javára Gyulafehérváron tett házadományról. (IV, p. 213–215)

885. 1589. január 16. (in Alba Iulia, XVI. Ianuarii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálatai jutalmául Varad-i Kowachi/Kowach másként Myko Tamást utódaival együtt megneemesíti, és címmert adományoz neki. Ezenfelül Varad-nak a Pintekhely nevű utcájában – Barati Péter (c) és Eottweos Miklós (c) házának szomszédságában – levő, korábban már kivételezett és nemesített házát minden adó és polgári szolgálat alól újra örökre mentesíti, és megneemesíti. Elrendeli a Varad-i vár főkapitányának, Byhor vármegye ispánjának: Kyraly Györgynek, illetve minden más illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer armatus stare, dextra ensem incurvum sanguine respersum stringere conspicitur. Supra scutum galea militaris est posita, quam diadema regium gemmis et unionibus ornatum contegit, ex cuius cono taeniae sive lemnisci diversorum colorum utrinque defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 360–362)

886. 1589. január 18. (in Alba Iulia, XVIII. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Samsond-i Kyraly Balázst utódaival együtt megnemesíti, az alábbi címert adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus cum suo brachio depicta, quatuor aristas tritici maturas tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 190–192)

887. 1589. január 25. (in Alba Iulia, XXV. Ianuarii) Jövőbeli szolgálatai jutalmául Karazna-i Barbely Jánost utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare in duas partes distinctum, quarum dextra caerulei coloris brachium humanum cum sua manu, quae novaculam sursum elevatam habet continet, altera rubeo colore est notata, ac in inferiore regione pixidem unguentariam, in superiore fasciam, qua vulnera obligantur, depictam habet, omnia industriae et chirurgiae eius artis certissima argumenta. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 192–193)

888. 1589. január 25. (Albae Iuliae, XXV. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául atyafia (fr): Somlio-i Bathory István (sp, m) tanácsúr familiárisának: Martton másként Nagy Máténak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon adományoz Czieb-en (Udwarhely sz) egy házat, melyben azelőtt néhai Cziebi Lőrinc (a) gyalogpuskás lakott, de annak magvaszakadtával a kincstárra szállt. (IV, p. 194)

889. 1589. január 27. (Albae Iuliae, XXVII. Ianuarii) Néhai Somlio-i Bathory Kristófnak és neki teljesített szolgálatai jutalmául Nywed-i Horwat Mihály (e) udvari familiárist arról biztosítja, hogy kárpótlásul a parancsára Besenyeo-i/Besseney Györgynek, Mátyásnak, Istvánnak, Mihálynak (e) és örököseiknek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt visszaadott Nag'kaggya-i részjószágaiért – melyeket azelőtt Horwat Mihály néhai Werbeoczy István (m) és Thorday György (e) magszakadása címén a királyi joggal együtt Kristóf vajdától eszközölt ki magának – ezekkel egyenértékű vagy esetleg jövedelmezőbb birtokjogokat fog neki adni, ha ilyenek hamarosan a kincstárra szállnának. Ellenkező esetben az Achy nevű (Byhor vm) egészbirtokot, mely most néhai Abramffy János (e) kiskorú leánya: Katalin kezében van (in rationem Cathaerinae possidetur), fogja örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt neki, valamint utódainak és örököseinek adományozni. (IV, p. 195–196)

890. 1589. január 27. (in Alba Iulia, XXVII. Ianuarii) Fejedelmi elődeinek és neki tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául Váradon (Varadinum) lakó Zegeď-i Kys Boldizsár (e) Byhor vármegyei adószedőnek (exactor contributionum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Radich György (e) Dragotha nevű (Byhor vm) birtokát és ottani nemesi udvarházát. (IV, p. 203–204)

891. 1589. január 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Ianuarii) Sombor-i László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének kérésére jóváhagyólag átírja 1588. április 1-én kelt saját oklevelét (735. sz.) a kérelmező és Ozd-i Baladffy János (e) által Thorda vármegyei és Chyk széki bizonyos jószágaik felől tett cseréről. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Sombor-i Lászlónak, valamint utódainak és örököseinek adja a cserével szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 196–200)

892. 1589. január 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Varad-i familiárisát: Gergoch/Gergochy Mihályt (e) arról biztosítja, hogy ha a kincstárra igényeinek megfelelő javak és birtokjogok fognak háramlani, azokat neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adni, de e jószágok eladományozására vonatkozó korábban kiállított vajdai biztosítólevéllel rendelkezők jogai sértetlenek maradnak. (IV, p. 202–203)

Regesztá: Iványi: Gyömrő 584. sz.

893. [1589. január 29. előtt] Szolgálatai jutalmául örökjogon Varad-i Nagyleoryncz Gergelynek (e) adományozza a Belenies mezőváros piacterén (in theatro) – Eotweos Gábor (pr) és Kowach János (pr) Belenies-i lakosok házai szomszédságában – levő nemesi faházat, továbbá azt a két művelt szőlőt, melyek közül egyik Tharkany birtok szőlőhegyén, egyrészt a település plébániája, másrészt Belyness-i Korody András (n), harmadik oldalról Perczes Illés, Sinka János és Zeody János, negyedik oldalról pedig említett Kowach János (c) Belenies-i lakosok szőlőinek szomszédságában van, a másik pedig a Fenes nevű (Byhor vm) birtok szőlőhegyén fekszik, és egyfelől néhai Kos Demeter (c) özvegye: Katalin, másfelől Molnar Péter (pr), harmadik részről néhai Olah Gábor (c) özvegye: Anna, negyedik részről néhai Zeoch János (pr) özvegye Belenies-i lakosok szőlőivel, valamint a szekérúttal (viae publicae plaustralis) szomszédos. (IV, p. 322–323)

Említés a váradi káptalan 1589. január 29-i oklevelében (895. sz.).

894. 1589. január 29. (in Alba Iulia, XXIX. Ianuarii) Néhai István lengyel király, Erdély fejedelme egykori allovázmesterének (vicemagister agazonum): Theomoswary Jánosnak (e), általa testvérének (fr. c): Cheyththy Istvánnak (e), Kochard-i Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr familiárisának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Bethlen-i vajdai vár praefectusának: a magvaszakadt Gara-i Zabo Miklósnak (e) Zent Maria (Doboca vm), Nyres és Keozeplak (Colos vm) birtokbeli részjószágait, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházát. Cheyththy gyermekkorától fogva a vajdának és Kochard-i Gallfy Jánosnak teljesített hűséges szolgálatokat, Theomoswary János kora ifjúságától pedig István királynak, követve őt [Lengyelországba] is, ahol főként a moszkvai nagyfejedelem elleni (adversus magnum Moscorum ducem) három éves sikeres háborúban, Polocia, Velikoluky, Oztrovia várak és Plescovia város ostrománál, illetve más csatákban tüntette ki magát. (IV, p. 207–208)

895. 1589. január 29. (Varadini, f. IV. p. Conv. Pauli ap.) A Varad-i hiteleshely levélkérésői bizonyítják, hogy Varad-i Nagyleoryncz Gergely (e) bizonyos szükségei miatt Belenies

mezőváros piacterén levő nemesi faházát, továbbá Tharkany és Fenes (Byhor vm) birtokok szőlőhegyein fekvő egy-egy darab művelt szőlőjét, melyeket Somlío-i Bathory Zsigmond vajdától nyert adományul (893. sz.), a házhoz csatolt kúriával és kerttel, valamint a Belenies határában elfolyó Fekete Keoreos-re korábban épített malom pusztá helyével, úgyszintén a reájuk vonatkozó oklevelekkel és a királyi joggal együtt, szavatosság vállalása mellett 465 Ft-ért örökre eladja Beleniessy/Beleness-i Márton deáknak (e), Belenyes tartozékai officialisának, illetve utódainak és örököseinek. (IV, p. 322–324)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 7-i oklevelében (949. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkal erősítették meg.

896. 1589. január 30. (Albae Iuliae, d. penultima Ianuarii) Minthogy Kerezzegh-i néhai Chaky/Chyaky Dénes (m) kiskorú fia: Mihály (m) Nagy Myhalyffalwa-n és Barakony-on (Byhor vm) levő ama részirtokok kapcsán, melyeket jószágigazgatója (praefectus bonorum suorum): Horwat Gábor (e) Ladmocz/Ladmoch-i Horwat János [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak adott cserébe ennek Ormadteleke nevű (Zathmar vm) pusztájáért, Horwatth János részére kiskorúsága miatt most nem tud szavatosságot vállalni, a vajda – aki köteles e tekintetben Chyaky Mihálynak segítségére lenni, és kötelezettségeit teljesíteni (vicemque eius explere debemus) – arról biztosítja Horwatth Jánost, valamint utódait és örököseit, hogy őket a fenti részjóságokban a háborgatók ellen megvédi addig, míg Mihály abba a korba lép, amikor már szavatosságot vállalhat. Ha pedig a Barakony-i rész helyett Horwatth János Chyaky Mihály Keoreos Megyer-i (Byhor vm) birtokából egyezség útján másik részt kapna, a fentiekhez hasonlóan abban is kész őt megvédeni és megtartani. (IV, p. 204)

897. 1589. február 1. (in Alba Iulia, I. Februarii) Szolgálati jutalmául Varad-i familiárisának: Zecheni Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a magvaszakadt Pakay Ferenc (e) Szoboslo/Zobozlo-i (Zabolch vm) részjóságát. — *A szöveg mellett:* Reformata ex iussu illustrissimi principis et correcta. (IV, p. 200–201)

Keltezése javítva január 29-ről.

898. 1589. február 1. (Albae Iuliae, I. Februarii) Kiemelkedő érdemeire való tekintetből, illetve, hogy csökkentse mindennapi kiadásait, Radnotth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykeolleo vármegye ispánjának élete végéig, árenda fizetése nélkül adományozza bármelyik vármegyében levő birtokainak és részjóságainak mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja Sombory László tanácsurat, az erdélyi tizedek bérőljét, illetve jelenlegi és jövőbeli helyetteseit. (IV, p. 206)

899. 1589. február 1. (in Alba Iulia, I. Februarii) Apanagyffalva-i néhai Apaffy Gergely (m) fia: néhai Lénárd (e) és felesége: Banffy Anna kiskorú leányának: Erzsébetnek kérésére jóváhagyólag átírja 1586. június 8-án kelt saját oklevelét (706. sz.) a kérelmezőnek nevezett Apaffy Gergely másik fiával: Miklóssal (e) kötött egyezségéről. Ezenfelül Apaffy Lénárd

szolgálatiért Erzsébetnek, valamint utódainak és örököseinek adja az egyezség alapján szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 247–255)

900. 1589. február 1. (Albae Iuliae, I. Februarii) Az udvari lovasok kapitánya (capitanei equitum aulae nostrae): Gagh-i Kyraly Albert (e) feleségének: Byk-i néhai Mathyus/Matthius János (e) leányának: Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan 1588. október 4-én kelt oklevelét (814. sz.) a kérelmezőnek Maiadi Fruzsínával (n) a Hort-i (Zabolcz vm) részjóság felől kötött egyezségéről. Ezenfelül Kyraly Albert hűséges szolgálataiért feleségének, valamint utódainak és örököseinek adományozza a benne levő királyi jogát is. (IV, p. 336–339)

901. 1589. február 6. (in Alba Iulia, VI. Februarii) Hűséges szolgálataiért, amelyeket több éve vajdai gyógyszerészként (apothecarius) teljesít, Hyppolytus Ambrusnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül, a Zaz ucza-ban levő – Mátyás deák (pr) és Kochys Kelemen (pr) házával szomszédos – ama házat, melyet előbb néhai Stor Lukács fiai: néhai Ádám és Márton (pr), majd mostohájuk (noverca): Katalin, nevezett Lukács özvegye – aki később néhai Gallus Bona Jakab (pr) felesége is volt – birtokolt, de magszakadásuk miatt a vajdára szállott. Egyidejűleg a házat minden adó, beszállásolás, polgári és paraszti szolgálat terhe alól arra az időre mentesíti, míg azt a kedvezményezett és örökösei birtokolják. Elrendeli az illetékeseknek, köztük a gyulafehérvári vár kapitányainak, praefectusainak, katonai parancsnokainak (belliductoribus), a szállásosztóknak (hospitiorum distributoribus), valamint az udvarbírának a felmentés tiszteletben tartását. (IV, p. 216–217)

902. 1589. február 7. (in Alba Iulia, VII. Februarii) Balashaza-i néhai Fekete György deák (n) eddigi, fiának: Györgynek pedig ezutáni szolgálatai jutalmául az utóbbinak és testvérének: a kiskorú Zsuzsannának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Balashaza-i nemesi udvarházat és a Zakachy-i (in cottu Zolnok Mediocri) háztelket (unam sessionem domus), melyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 215–216)

903. 1589. február 7. (Albae Iuliae, VII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Vasarhely Bálint deák (e) kincstári számtartónak (rationista fisci), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a magvaszakadt Poka-i Pokay Péter (e) Maros vagy Erdeo Jara-n (Torda vm) levő részjóságát és allodiális udvarházát (domus et curia allodialis). (IV, p. 218)

904. 1589. február 8. (sab. p. Purif. Mariae virg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan bizonyítja, hogy Olcharowyth/Olcharvyth Margit (n) – leányainak: Iwankowyth Ilonának és Zsófiának nevében is – Bereghzo-i (Huniad vm) részjóságát és nemesi udvarházait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 1500 Ft-ban leköti (inscripsit et obligavit) férjének: Teowys-i Iwankowyth/Iwankowit Lázárnak (n), valamint utódainak és örököseinek, mivel

az utóbbi saját költségén és apai örökségének jóvedelméből az említett részt megvédte a törvényes igénylőktől, ugyanott új nemesi udvarházat és egy kétkerekű malmot épített (molendinum duarum rotarum pariter de novo erexisset), új szőlőt telepített és egy másikat vásárolt, majorságot létesített, és azt szántóföldekkel gyarapította (allodiaturam proprie aere inchoasset, cum fruge amplificasset, terrisque arabilibus cumulationem reddidisset). (IV, p. 357–359)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 22-i oklevelében (984. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 37^r–37^v.

905. 1589. február 12. (in Alba Iulia, XII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Myhnie (sp, m) havaselvei (Transalpinensis) vajda titkárát: Mezey Mihályt utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque ornatum occupat, ex quo medius cervus qualis quantusque anterioribus suis partibus et nativis ac vivis suis depictus coloribus, cervicem sagitta traiectam habens exurgere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 219–220)

906. 1589. február 13. (Albae Iuliae, XIII. Februarii) Mindzenty Benedeknek (e) adományozza élete végéig, árenda fizetése nélkül, az Arges nevű (Meggyes sz) szász birtok tizedének két quartáját. (IV, p. 226)

Kivonatos bejegyzés.

907. 1589. február 14. (Albae Iuliae, XIV. Februarii) Bandy Menyhártnak (n), Bagha Illesnek (a), a vajdai gyalogpuskások tizedesének (decurio peditum nostrorum pixidariorum), valamint Demien Gáspárnak (p), Harasztos (Aranyas sz) vajdai birtok bírájának – az említett település gyalogpuskásai, esküdtjei és lakói nevében is tett – kérésére megerősítve átírja néhány Somlyó-i Bathory Kristóf vajda 1580. január 30-án kelt oklevelét (127. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 223–226)

908. 1589. február 14. (in Zalău, XIV. Februarii) Zalău Olaz János [Zalău-i Kende László, Vezekényi István deák és Zalău Angyal János előtt] végrendelezik: Feleségét: Maczko Annát és árváit Erdélyország főkancellárjának: Kowachoczy Farkasnak a gondviselésére bízva, minthogy élete folyamán őt is mindenben támogatta. Feyerwary házát feleségének Gryson [Jacópótól] született két leányára, Abrughbanyay házát pedig szintén feleségének Smelczér Mihálytól született fiára: Janchy-ra hagyja. Zászsebes-en lakó KisSelyky Gálnál marad 300 Ft-ja, Zábó György, Puslok Mihályné és mások adósságait feleségének hagyja, melyekből megtérítésük után Julius is részesüljön. Minthogy néhány Bathory Kristóf vajdától szabad végrendelezési jogot nyert, egyebekről a kancellár előtt már intézkedett, és rendelkezéseit a ládában megtalálják. Egyébként házasságkötéskor meg-

egyezett feleségével, hogy haláluk esetére kölcsönösen egymást teszik meg örökösül minden javukban. (IV, p. 243)

Ái Báthory Zsigmond 1589. február 20-i oklevelében (920. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét három zöld viaszba nyomott pecsét, valamint a végrendelet tanúinak aláírásai erősítették meg.

909. 1589. február 15. (in Alba Iulia, XV. Februarii) Szolgálati jutalmául Josika István (e) kamarásnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a magvaszakadt néhai Reodi Ambrus (e) [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – Talkeoteo Péter (n) és a szebeniek háza (domus Cibiniensis) szomszédságában – fekvő kőházát, illetve azt a város külvárosában (in suburbio) levő – Opprissa Many (pr) és néhai Márk özvegyének házaival szomszédos – allodiális házát, melyet azelőtt néhai Gyczy János (sp, m) bírt, és melyben jelenleg Kysbalya Péter (pr) lakik. (IV, p. 226–227)

910. 1589. február 16. (in Alba Iulia, XVI. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Baromlaka (in sede Inferiori Meggyes) vajdai birtok mindenféle tizedének quartáját, melyet korábban a vajda gyulafehérvári (Alba Iulia) számvételéhez gyűjtöttek be, árenda fizetése nélkül, élete végéig udvara familiárisának: Boronkay Lászlónak (e) engedi át. Ennek fogatatosítására utasítja Sombor-i László (m) tanácsurat, az erdélyi tizedek bérlőjét, Ladmocz-i Horwat János gyulafehérvári udvarbíró, valamint a többi illetékest. — *A cím alatt:* Retenta est haec donatio iussu principis illustrissimi. (IV, p. 241–242)

Egyidejűleg érvénytelenítve. Keltetetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 75^v–76^r.

911. 1589. február 17. (Albae Iuliae, XVII. Februarii) Saard-i néhai Zabo István és felesége: Gyogy Katalin kiskorú fia: István (n) Saard (in cottu AlbTr) mezővárosbeli javainak és örökségeinek igazgatására és védelmezésére törvényes kora eléréséig gyámul anyját és ennek második férjét: Zentpaly János deákot (n), Kowachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr familiárisát jelöli ki úgy, hogy azokat a törvényes életkor elérése után kötelesek lesznek az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmeikről számot adni. (IV, p. 232–233)

912. 1589. február 18. (in Alba Iulia, XVIII. Februarii) A Szeben (Cibiniensis) széki Diznol-i Mesh Jakob, Bontfer Georg és Hap Christannus (pr) – a település többi takácsának (textorum griseorum) nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja a Szász Universitas 1583. április 28-án kelt oklevelét (211. sz.) céhszabályzatukról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 227–230)

913. 1589. február 18. (Albae Iuliae, XVIII. Februarii) A Varad-i vár kapitányától és Byhor vármegye ispánjától: Kyraly Györgytől arról értesült, hogy néhai Debreczen-i Lukács deák (c) kiskorú árváinak: Gábornak és Istvánnak a javai gondviselésre és védelmezésre szorulnak, minthogy a vajda által korábban kijelölt gyámok közül Lukács deák özvegye: Zsuzsanna az uralma alatt levő Debreczen-ből a királyi Magyarország felső részébe, Kassá-

ra (Cassovia) költözött, ahol újra férjhez ment, kevésel azután pedig magával vitte az árvákat is. Javaik kivitelét azonban, melyeket Zsuzsanna vélhetően gyámi kötelezettségek nélkül kezelné, és második férje javaihoz csatolná, Kyrály György kapitány megtiltotta annak érdekében, hogy azokat az árvák ne veszítsék el. A másik gyámjukat, Nyreo Mátyást brassói (Corona) bizonyos tartozása miatt már rég börtönbe zárták, tehát méltatlan a gyámságra, a harmadik, a nagyon öreg és köszvényben szenvedő Chorba László (h) pedig ágyhoz kötött betegként maga is segítségre szorul. Az árváknak főként a török uralom alatti elég nagy összegű adósságait gondosan és óvatosan kell kezelni, nehogy az árvák kárára – ha javaik az országból máshová kerülnek – a török uralombeli hitelezőknek vagy feletteseiknek (creditoribus aut superioribus eorum) való ezen tartozás rendezetlen maradjon. Ezért az említett árvák Debreczen mezővárosban és máshol levő házának, illetve egyéb javainak igazgatására és védelmezésére gyámul Debreczen-i Leukes/Lewkeos Jánost (c) és feleségét: említett Lukács deák leányát: Erzsébetet jelöli ki azzal a feltétellel, hogy azokat a törvényes kor elérése után kötelesek lesznek az árvák kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmeikről számot adni. (IV, p. 230–232)

914. 1589. február 19. (Albae Iuliae, XIX. Februarii) Bekenzech-i Zykzay Imre deák (e) vajdai számvevőnek (exactoris rationum nostrarum) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1588. május 21-én kelt oklevelét (747. sz.) arról, hogy néhai Galthéo-i Balázs (e) fia: Balázs Bekenzech-i (in cottu AlbTr) bizonyos jószágait átengedte a kérelmezőnek. Ezenfelül elődeinek majd neki, főként e tisztségében teljesített szolgálataiért Zykzay Imrének, valamint utódainak és örököseinek adományozza az elnyert jószágokban levő királyi jogát is. (IV, p. 345–349)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 138^v–140^v, az iktatásról 1590. március 3-án kiállított jelentés uo: f. 138^v–142^v.

915. 1589. február 19. (Albae Iuliae, XIX. Februarii) Bekenzech/Bekenyzegh-i Zykzay Imre (e) vajdai számvevőnek kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1587. július 17-én kelt oklevelét (725. sz.) Galthew-i Vessendi János (e) Bekenyzegh-i (in cottu AlbTr) bizonyos jószágainak megvásárlásáról. Ezenfelül elődei számára, majd neki főként e tisztségében teljesített szolgálataiért Zykzay Imrének, valamint utódainak és örököseinek adományozza a bennük levő királyi jogát is. (IV, p. 354–357)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 135^v–137^r, az iktatásról 1590. március 3-án kiállított jelentés uo: f. 135^r–138^r.

916. 1589. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) Kochard-i Galffy János (m) udvarmesternek és tanácsúrnak kérésére jóváhagyólag átírja 1588. május 3-án (740. sz.) és 4-én (742. sz.) kelt két saját oklevelét, előbbi Prod-i Racz János (n), utóbbit pedig Racz Gáspár (e) Olah Zylwas-i (in cottu AlbTr) bizonyos jószágainak megvásárlásáról. Ezenfelül elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért Galffy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek

adományozza a vásárolt javakban levő királyi jogát is. — *Szöveg mellett*: Reformatus iussu illustrissimi principis. (IV, p. 120–125)

Keltezése javítva 1588. november 15-ről. Feltehetően ezzel az ügygel kapcsolatos e kézirat 244. oldalán elkezdett, de egyidejűleg érvénytelenített négy soros bejegyzéstöredék a következő megjegyzéssel: *Consensus iste correctus est sive reformatus inferius*. □ Regeszta: Sz 29/1895. 802–803.

917. 1589. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) Batha Bálint (e) és Banyay Gergely (e) Debreczen-i harmincados szolgálataiért Tharcza-i néhai Felegyhazy Orbán (e) leányainak: említett Bálint feleségének: Annának, illetve a fenti Gergely feleségének: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat az Er Tharcza, Felapathy és Semyen (Byhar vm) birtokbeli részjóságokat, illetve az Er Tharcza-i két nemesi udvarházat, melyeket már elődeik is birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 233–234)

918. 1589. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) BIRTHALOM (in sede Meggyessieni Superiori) mezőváros vargáinak és céhmestereiknek kérésére megerősítve átírja Szeben (Cibinium), Segeswar, Brassow, Meggyes, Bistricia városok, továbbá a Szász Universitas hét- és két széke polgármestereinek, bírának és esküdt seniorainak 1539. július 23-án kelt oklevelét (40. sz.) céhük szabályzatáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 234–239)

Közlés: Salzer 725–726 (töredékesen).

919. 1589. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) BIRTHALOM/BERTHALOM (in sede Meggyes Superiori) mezőváros bírójának: Wargha Stephannak, illetve villicusának: Bak Antonnak (c) – a település lakosai nevében is tett – kérésére megerősítve átírja I. János király 1538. július 25-én kelt oklevelét (38. sz.) a pallosjog adományozásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 239–241)

920. 1589. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) Fehérvári (Albensis) néhai Olaz János (n) özvegyének: Maczko Annának kérésére megerősítve átírja elhunyt férje 1589. február 14-én kelt végrendeletét (908. sz.). (IV, p. 242–244)

921. 1589. február 24. (in Alba Iulia, XXIV. Februarii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául a Bely-i vajdai kastély praefectusának: Kys Demeternek (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Galospetri (Bihor vm) birtokbeli részjóságot, amely Varad-i familiárisának: néhai Balog Istvánnak (e) a magvaszakadtával szállt a kincstárra. (IV, p. 244–245)

922. 1589. február 24. (in Alba Iulia, XXIV. Februarii) Szentbenedek-i néhai Pacholay/Paczolay János (e) és felesége: néhai Forro-i Márton leánya: Ilona fia: Kristóf (n) szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon neki, továbbá néhai Chiani Lázárnak (e)

feleségétől: említett Paczolay János leányától: Dorottytól született leányának: Chioma-i János (e) feleségének: Dorottyanak, valamint utódaiknak és örökösöknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Magyarherepe, Batizhaza, Chiekelaka, Tordas és ZentBenedek birtokbeli részjószágot, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, továbbá Elekes (in cottu AlbTr) birtok határában a Feketh-nek nevezett helyen levő négy szénarétet. E jószágot már elődeik is birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 245–247)

923. 1589. február 25. (in Alba Iulia, XXV. Februarii) Szolgálatok jutalmául Erked-i Bozzassy Jánosnak és Györgynek (e), valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Serlengh-i (Doboca vm) részjószágot, amelyet már elődeik is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 257–258)

924. 1589. február 25. (Albae Iuliae, XXV. Februarii) Szolgálatok jutalmaként Aranyas szék királybírájának: Varffalwa-i Varffalwy Jánosnak (e), valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Iwanffalwa-i (Thorda vm) részjószágot, melyet azelőtt Kerched-i Varffalwy Bálint birtokolt, de minthogy ő az elmúlt években néhai István lengyel király, akkor Erdély vajdája ellen fegyvert emelő Kornat-i Bekes Gáspárhoz csatlakozott, az ország törvényei alapján örök hűtlenség bűnébe esett, fenti jószága pedig előbb István vajdára, majd reá szállt. (IV, p. 382–384)

925. 1589. február 26. (in Alba Iulia, XXVI. Februarii) Fehér (AlbTr) vármegye ispánja: Haporton-i Forró János (e) által elődeinek, majd neki főként a török portán tett követjárásakor tanúsított érdemeiért, illetve testvére (fr. c.): Haporton-i Forró József (e) udvari familiáris szolgálatok jutalmául, új adományként örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örökösöknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Swlye, Medwes (in cottu AlbTr), továbbá Pettend és Peterffalwa (Kykeolleo vm) birtokbeli részjószágot, amelyeket már ősök is birtokoltak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. — *A cím mellett:* Hae litterae non sunt extradatae. (IV, p. 267–269)

926. 1589. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Szolgálatok jutalmául Zent Marton Machkassa-i néhai Machkassy Boldizsár (e) fiainak: Mihálynak, Gáspárnak, Menyhártnak, Boldizsárnak, Ferencnek és Miklósnak (n), valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magyar Nadas, Mera, Saard (Colos vm), továbbá Zentkerezt Machkassa (Doboca vm) és Zent Marton Machkassa (partim in Dobocensi, partim in Colosiensi cottibus) birtokbeli részjószágot, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 258–259)

927. 1589. március 1. (in Alba Iulia, I. Martii) A Rosendal-i egyház néhai lelkésze (ministri): Magnes Georg (h) özvegyének: Margaretának a kérésére megerősítve átírja férje 1588. október 28-án kelt végrendeletét (828. sz.). (IV, p. 259–261)

928. 1589. március 1. (in Alba Iulia, I. Martii) Húséges szolgálataiért a szebeni (Cibiniensis) lakos Vyzakna-i Magyar Barbely Jánost utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque decenter ornatum occupat, ex qua dimidius homo rubeo amictu, qualis ab umbilico sursum partibus suis omnibus est exsurgit, dextra manu forcipem chirurgicam ecellentibus dentibus aptam, laeva vero tres lilii candidi flores tenens. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 262–263)

929. 1589. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Egyházfalwa-i néhai Barthakowytt János (e) özvegye: Kabos Ilona iránti jóakaratából új adományként örökjogon neki, valamint utódainak és örökösének adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Berend-i (Colos vm) részjószágot, melyet már eddig is birtokolt, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 265–266)

930. 1589. március 1. (in Alba Iulia, I. Martii) Petrytyewith Horwath Kozma (g) tanácsúrnak kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a vajdai ítélőszék esküdt nótáriusa: Vasarhely István deák és Erked-i Bozzassy György 1587. február 4-én (717. sz. és 718. sz.), továbbá Akna-i Joga Mihály és Zeplak-i Zeplaky János (n) 1587. február 5-én kelt (719. sz.) jelentését a kérelmezőnek Colos vármegyei bizonyos jószágaiba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 384–394)

Regeszta: Petrichevich I/2. 523. sz.

931. 1589. március 2. (ex Alba Iulia, II. Martii) Elődeinek majd neki teljesített húséges szolgálatai jutalmául Lona-i Kendy Sándor (m) tanácsúrnak, Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örökösének, ezek hiányában pedig leányainak, illetve azok örökösének adományoz örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Losard-on és Doboka-án (Doboca vm) bizonyos részjószágot, illetve az utóbbiban egy nemesi udvarházat. Ezek korábban Doboka-i néhai Thomory Györgyéi (e) voltak, de minthogy ő néhai István lengyel király, akkor Erdély vajdája ellen lázadó Bekes Gáspár táborához csatlakozott, az 1575. július 25-i (ad Iacobi ap.) Coloswar-i országgyűlésen örök hűtlenség bűnében elmarasztalták, illetve fő- és jóságvesztésre ítélték, fenti jószága pedig említett István vajdára, majd ennek Lengyelországba való távozása után reá háramlottak. — *A szöveg mellett:* Correcta iussu illustrissimi principis. (IV, p. 263–265)

932. 1589. március 3. (in Alba Iulia, III. Martii) Warad-i familiárisa: Zalay János (e) halálával özvegységre jutott Maiadi Fruzzsinának adományozza élete végéig férje magszakadása okán a kincstárra háramlott Kys Zanto és Molnos Zanto birtokbeli részjószágot, az utóbbiban levő malmot, továbbá a Varad-on lévő nemesi udvarházat, illetve ugyanazon város, valamint Bihar mezőváros (Bihor vm) szőlőhegyein fekvő szőlőket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt. (IV, p. 255–256)

933. 1589. március 3. (Albae Iuliae, III. Martii) Néhai Abramffy János és (e) felesége: néhai Parlaghy Fruzsina leánya: Katalin kiskorúsága idejére az országban bárhol lévő javainak és birtokjogainak kezelését Dengheleghy/Denghelegh-i Miklósról (e), Zathmar vármegye alispánjára bízta azzal a feltétellel, hogy azokat a törvényes életkor elérése után Katalin kérésére perlekedés nélkül köteles lesz visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. (IV, p. 256–257)

934. 1589. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Meggies város előjáróságának és összes lakosának előadásából értesülvén, hogy valamennyiük, illetve a Kétszék (duarum sedium Meggiesiensium) lakosai részére állandó terhet jelentenek a Székelyföldről (ex Siculia) [Gyula]fehérvárra (Albam) gyakran tovább szállítandó dolgok, valamint az említett székek tizedének a vajda számára való beszállítása, ezért engedélyezi, hogy Keohalom, Senk és Segeswar székekből a tizedeknek a vajda számára Gyulafehérvárra vagy máshová való szállításától mentesek és szabadok legyenek. Utasítja az illetékeseket az engedély tiszteletben tartására. (IV, p. 261–262)

935. 1589. március 5. (in Alba Iulia, V. Martii) Mykehaza-i néhai Horwath Boldizsár (e) szolgálatai jutalmául örökjogon leányainak: Leeghen-i Zylwassy Péter (n) feleségének: Erzsébetnek és a kiskorú Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Arpastho-i (in cottu Zolnok Interiori) részjóságot, amely apjuk férfiágon való kihalása okán szállt a kincstárra. (IV, p. 269–270)

936. 1589. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Zentegyhazas és Kapolnas Olah Falu (Udwarhely sz) birtokok lófőit, gyalogpuskásait és valamennyi lakosát, minthogy földjük terméketlensége és szűkös volta miatt (ob soli ... sterilitatem et territorii angustiam) csaknem teljesen elszegényedtek, ezért őket örökre felmenti a kepepénz (pecuniarum capetialium), a „hadnagy zab” és bármilyen más tized fizetésétől, illetve annak terhe alól is, amit a régi szokás szerint csirke és liba után szoktak beszédni. Megparancsolja Sombor-i László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, valamint Udwarhely szék tizedszedőinek a fentiek érvényesítését. (IV, p. 294)

L. még Hermann 184–193.

937. 1589. március 5. (in Alba Iulia, V. Martii) Thasnad mezőváros bírása: Chyga Gáspár deák, jegyzője: György deák és esküdt polgára: Zabo Balázs (p, c) – településük lakosainak nevében is előadott – kérésére megerősíti néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda 1578. október 29-én kelt, és neki bemutatott oklevelébe (110. sz.) foglalt kiváltságaikat, kivéve a mezővárosukba letelepedett szökött jobbágyok visszatartásáról szóló rendelkezést, e tekintetben ugyanis településük bírása és esküdt polgárai az ország többi lakosához hasonlóan az 1588. évi Meggyes-i országgyűlés határozatainak betartására kötelesek. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 404–407)

Regesza: Petri IV. 634–636.

938. 1589. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) A Szeben (Cibiniensis) széki Helthaw nevű birtok esküdtjei: Mesh Jakob és Bontfer Georg (pr) – településük többi takácsának (textorum griseorum) nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja a Szász Universitas 1557. december 17-én kelt ítéletlevelét (49. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 280–283)

939. 1589. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) Mesh Jakob és Bontfer Georg (pr), a Szeben széki Helthaw nevű birtok esküdtjei – a település többi takácsának (textorum griseorum) nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja a Szász Universitas 1540. július 14-én kelt oklevelét (41. sz.) céhük szabályzatáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 283–289)

940. 1589. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) Senk szék esküdt seniorai: Jakobfalwy Martinus Leonhard és Rasondaly Ozken Stephan (pr, c) – a szék vargáinak nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda 1580. november 6-án kelt oklevelét (138. sz.) [a kérelmezők, valamint a szebeni (Cibiniensis) polgármester és tanács közötti egyenetlenség rendezéséről]. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 290–292)

941. 1589. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Hwzth-i Barbely másként Thwry Gáspárt utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo brachium hominis armatum manu novaculum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 294–296)

942. 1589. március 6. (in Alba Iulia, f. V. p. dom. Oculi) Bizonyítja, hogy Radnott-i Kendi Ferenc (m) tanácsúr, Kykeolleo vármegye ispánja, valamint Ebesfalwa-i Apaffy/Appaffy Miklós (e), Kykeolleo vármegye másik ispánja régi baráti viszonyukra, illetve az alábbi jószágok hasznosságára való tekintetből örökös cserére lépnek. Ennek során Apaffy Miklós Gyulafehérvár (Alba Iulia) falain belül, Albes-i Zolomy Miklós (e) háza és egy bizonyos utca mellett fekvő nemesi udvarházát, melyet apja: Apa Nagyfalwa-i néhai Apaffy Gergely (m) bizonyos pénzösszeget néhai Olchardi István deáktól (e), a gyulafehérvári vár udvarbírájától vásárolt, haszonvételeivel és tartozékaival együtt Kendi Ferencnek adja, aki viszont a városfalakon kívül, a Vincz wcza-ban lévő, korábban Zentfalwa-i néhai Nagy Máté (e) által birtokolt nemesi udvarházat szintén haszonvételeivel, tartozékaival, illetve a reá vonatkozó adománylevelekkel együtt engedi át cserébe, és értékkülönböt címén még 100 Ft-ot is fizet. — *A szöveg alatt cancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy prothonotario manu propria. (IV, p. 297–298)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 7-i oklevelében (948. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétje erősítette meg.

943. 1589. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) Gyulay Pál (g) főkamrás (supremus cubicularius) hűséges szolgálatai jutalmául neki, általa feleségének: Gyczy Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Hosdat nevű (Thorda vm) birtokot, amely Gyczy János (sp, m) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (IV, p. 308–309)

Regesza: Szabó: Gyulay Pál 53.

944. 1589. március 6. (in Alba Iulia, VI. Martii) Hűséges szolgálataiért Gyulay Pál (g) főkamrásnak, általa feleségének: Gyczy Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Letha (Thorda vm) birtokot, illetve azt a Polian nevű (Aranias sz) jószág határában lévő rétet, amelyet néhai Gyczy János (sp, m) Letha-hoz birtokolt. E jószágokat korábban említett Gyczy János birtokolta, magvaszakadtával azonban a kincstárra szálltak. (IV, p. 309–310)

Regesza: Szabó: Gyulay Pál 53.

945. 1589. március 7. (in Alba Iulia, VII. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmaként a nemtelen szülőktől származó Albis-i Benkeo Demetert (n, a), aki már néhány éve lófő, utódaival együtt újra a Kyzdy széki lófők közé sorolja a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, Albis-on (Kyzdy sz) – Chomos István és Gál Demjén házainak szomszédságában – levő házat pedig minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek fogantatására utasítja Kyzdy szék királybíráját és Varhegy vára kapitányát: Rawazdy Györgyöt, illetve minden más illetékest. (IV, p. 266–267)

946. 1589. március 7. (Albae Iuliae, VII. Martii) Részint Mogyoro-i Losonczy Banffy Boldizsár (m) tanácsúr, a vajdai ítélőszék elnöke és Thorda vármegye ispánja által elődei-nek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául, részint kárpótlásként felesége: Pathochy Erzsébet ősei költségén épült Bethlen nevű (in cottu Zolnok Interiori) várnak ama negyedrészéért, melyet Erzsébet magának és örököseinek követelt, de azt a vajda kérésére férjével együtt annak átengedte, a nevezetteknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Maros Zerda vajdai mezővárost és azt a Nagy Adorian-i (Maros sz) rész-birtokot, melyet néhai II. János választott magyar király [1570. január 12-i oklevelével] (ErdKirKv VII/1. 246. sz.) az említett mezővároshoz csatolt, kivéve az ország szükségére összeírt ottani lófőket és gyalogpuskásokat, illetve azok örökségeit. — *A szöveg mellet:* Correcta iussu illustrissimi principis. (IV, p. 270–280)

A lapszámozás 270-ről 280-ra ugrik, a bejegyzés szövege viszont hiánytalan. Vö. 1026., 1038. sz. □ Regesza: Kádár–Tagányi II. 158–159.

947. 1589. március 7. (in Alba Iulia, VII. Martii) Szolgálataik jutalmául a nemes szülőktől származó Soklyo-i Pypaly Bálint és Mihály (n) váradi (Varadini) lakosokat utódaikkal együtt újra megneemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum

videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem corona regia gemmis unionibusque ornata occupat, supra quam duae aquilinae expansae, una a dextra, altera a sinistra scuti parte sunt positae, e coronae autem medio, inter easdem alas, manus hominis armata ensem militare evaginatum sursum elevatum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 292–293)

948. 1589. március 7. (Albae Iuliae, VII. Martii) Radnoth-i Kendi Ferenc (m) tanácsúr-nak, Kykeolleo vármegye ispánjának kérésére jóváhagyólag átírja 1589. március 6-án kelt saját oklevelét (942. sz.) a kérelmezőnek Ebesfalwa-i Apaffy Miklóssal (e), Kykeolleo vármegye másik ispánjával bizonyos [gyula]fehérvári (Albensis) jószágaik felől tett cseréjéről. Ezenfelül néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kendi Ferencnek, valamint utódainak és örökösének adományozza a cserével szerzett nemesi udvarházban levő királyi jogát is. (IV, p. 296–299)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XXXIII. protocollum, f. 86^f–87^r, az iktatásról 1589. március 24-én kiállított jelentés uo: f. 86^f–88^r.

949. 1589. március 7. (in Alba Iulia, VII. Martii) Belenyessy/Belyness-i Márton deáknak (e), Belenyess mezőváros tartozékai officialisának kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan 1589. január 29-én kelt oklevelét (895. sz.) a vajda Varad-i familiárisa: Nagyleoryncz Gergely (n) Byhor vármegyei bizonyos jószágainak megvásárlásáról. (IV, p. 320–324)

950. 1589. március 8. (in Alba Iulia, VIII. Martii) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúr-nak, Kykeolleo vármegye ispánjának servitorát: Nagy másként Kenez Istvánt részint szolgálatai jutalmául, részint ura közbenjárására utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 302–303)

951. 1589. március 8. (in Alba Iulia, VIII. Martii) Hűséges szolgálataik jutalmaként Felseo Zent Marton Machkassa-i néhai Machkassy Bálint fia: néhai János (e) fiainak: Mártonnak, Gábornak és Bálintnak, továbbá említett Machkassy Bálint leányai: néhai Koda Mihály (e) özvegye: Margit fiának: Gáspárnak, illetőleg Kyde-i néhai Illies György özvegye: Anna fiának: Tamásnak (n), valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Chepegeo Machkas-i (Doboca vm) és Felseo Zent Marton Machkassa-i (Colos és Doboca vm) részjószágokat, illetve az utóbbiban levő két nemesi udvarházat, amelyeket már elődek is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 304–305)

952. 1589. március 8. (in Alba Iulia, VIII. Martii) Lugas-i familiárisa: Horwath Ferenc (e) hűséges szolgálataiért neki, továbbá Lugas-i néhai Luka Gáspár fiának: Miklósnak (n), valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Thamaspataka (Huniad vm) birtok negyedrészt,

illetve az ottani nemesi udvarház felét. E jószágokat néhai Izabella királyné élete végéig említett Luka Gáspárnak adományozta, annak halálával azonban visszaszálltak a kincstárra. (IV, p. 305–306)

Vö. 397., 664., 961. sz.

953. 1589. március 9. (Albae Iuliae, IX. Martii) Az ország bevételeinek növelése érdekében a Zalatna-i aranybányákat három évre bérbe adja néhai Olaz János (n) özvegyének: Maczko Annának az alábbi feltételek mellett: A vajda átengedi neki az említett bányákat az ott található eszközökkel és műhelyekkel együtt (cum omnibus iis instrumentis et fabricis, quas ibi habemus). A bányákat azonban úgy tartozik művelni, hogy ne csupán a hasznos aranyteléreket termelje ki, hanem a szükösöket és az alkalmatlanabbakat is (Eas autem ita excolat, ut non utiles tantum auri venas confectetur et ervat, atque in angustum redactas, incommodiores in futurum reddit). Hogy ez valóban így legyen, tegye lehetővé, hogy évente két vagy három alkalommal kiküldendő felügyelők megvizsgálják a bérbe adott bányákat. Hogy a bányák műveléséhez a legszükségesebbek meglegyenek a Fenes, Zalakna, Petrisen, Galacz és Bokorhaz nevű falvakat tartozékaikkal és szokásos szolgáltatásaikkal együtt átadja neki. A lakosokat azonban ne kényszerítse mértéktelen munkára, csak a szokásos szolgáltatásokat követelje tőlük, engedje, hogy népük régi törvényei szerint éljenek (antiquis eos legibus vitaeque institutis, pro more gentis illius frui patiat), a vétkezőkkel szemben jog szerint járjon el. A bérlet ideje alatt 40 hordó bort adhat el törvényes áron: 20-at saját épületeiben, 20-at pedig a mondott falvakban úgy, hogy az ne legyen a nemesek és a lakosok kárára. A jobbágyokat bor szállítására [Gyula]fehérváron túlra (ultra Albam) ne kényszerítse. A vajda gyulafehérvári fegyvertárából (ex armamentario nostro) vasat fog adni Maczko asszonynak, mégpedig mázsánként három Ft-ért, gyalogos testőrei közül pedig kettőt enged át rendelkezésére, kiknek zsoldját a kincstár fizeti. A bérlet leteltével az említett falvakat olyan állapotban, ahogyan azokat átvette, azaz nem kifosztva, a jobbágyokat – az elhalálozottak kivételével – teljes számban, továbbá a most neki használatra átengedett eszközöket, épületeket és műhelyeket (officinas) épségben visszaadja a vajdának. Maczko asszony az évi 2500 Ft bérleti díjat negyedévenkénti 625 Ft-os részletekben fizeti. A higanyt – ha a vajda úgy akarja – a kincstárnak adja be, mázsánként 40 Ft-ért. Az aranyat azonban az aranybeváltó helyre (in coementum nostrum) szolgáltatassa be, ahol vert aranypénzt vagy az aranyérmék mostani értéke szerint darabonként 160 dénárt kap. (IV, p. 620–621)

Vö. 598. sz.

954. [1589. március 10. előtt] Néhai Zenniessy András özvegye: Chiombordon (Feier vm) lakó Georbeth Zsófia végrendelete: [Chiombord-i és Olahakna-i (in cottu AlbTr) rész-birtokait és más javait Vaarfalwa-i Vaarfalwi másként Desy Istvánra (e), illetve feleségére: Zilaghzegh-i néhai Zilaghzegy/Zilagyzegy János (e) és felesége: néhai Georbeth Borbála leányára: Katalinra, valamint utódaikra és örököseikre hagyja.] (IV, p. 627–?)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 10. körül kelt oklevelében (960. sz.), amely szerint papírra írt, pápens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott három pecséttel erősítették meg. A bejegyzés szövegének csak a bevezető szokásos formulája maradt meg, mert a kézirat a 627. oldalon megszakad. Kiegészítése az átiró oklevél alapján történt.

955. 1589. március 10. (in Alba Iulia, X. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául néhai Deche-i Pál (e) és felesége: néhai Thomory István (e) leánya: néhai Katalin fiának: Dechey Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt az Oh másként Also Gese és Uy másként Felseo Gese birtokokban levő részjóságokat, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, továbbá Mako Thelke prédiüm és a Gabod-i Zalas erdeo felét, Gabod és Also Gese határai között fekvő halastóhelyet, az Oh és Uy Gese birtokok közelében elfolyó Marus-on levő gázló felét, Chuch birtok területén levő Lakos erdeye elnevezésű erdőt és ugyanott egy malomhelyet két réttel, melyek közül egyik a malomhellyel szemben, a másik pedig a Kecze nevű (in cottu AlbTr) birtokkal átellenben fekszik. E jóságokat már elődei is békésen birtokolták, és ő maga is a kezében tartja, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 310–311)

Vö. 962. sz.

956. 1589. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Néhai Boltha János (e) fiai: Miklós és Gáspár (n) szolgálatai jutalmául nekik, illetve leánytestvérüknek: Magyar Gald-i Lonai Péter (n) feleségének: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Mihalczfalwa, Koslar, Fahyd és Magyargald birtokbeli részjóságokat, illetve a Magyargald-i (in cottu AlbTr) két nemesi udvarházat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 311–312)

957. 1589. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Hűséges szolgálataik jutalmaként néhai Kadochy-i Ambrus deák fiának: Zekely Jánosnak, Zeplak-i Zekely Gergely és felesége: néhai Bordy Márta fiainak: Istvánnak, Ferencnek és leányának: Erzsébetnek, továbbá említett Bordy Márta és előző férje: néhai Horwath Márton: leányának: Borbálának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Zeplak (Kykeolleo vm), Felek és Zederyes (in cottu AlbTr) birtokbeli részjóságokat, illetve a Zeplak-i nemesi udvarházat, amelyeket már ők is birtokoltak, csak hogy az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 313–314)

Az üggyel kapcsolatosan l. még az 1590. június 4-i bejegyzést az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 185^v.

958. 1589. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykeolleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Sakod-i és Keoreospatak-i (Udwarhely sz) részjóságokat, melyek azelőtt az Udwarhely-i várhoz tartoztak, kivéve az országnak szolgáló ottani primorokat, lóföket és gyalogpuskásokat, illetve örökségeiket. (IV, p. 314–315)

E bejegyzés csaknem teljesen azonos, viszont érvénytelenített szövege megtalálható a kézirat 301–302. oldalain is az alábbi megjegyzésekkel: *Haec donatio inferius descripta reperietur; Correcta ex iussu illustrissimi principis.*

959. 1589. március 10. (in Alba Iulia, X. Martii) A Zilah (in cottu Zolnok Mediocri) mezővárosbeli vargacéh atyamestere (senior seu pater): Varga Péter, valamint céhmestere: Varga Mihály (c) a település összes vargája nevében is céhük újraalapítását, és – minthogy korábbi céhlevelük elveszett – a neki bemutatott artikulusok jóváhagyását és megerősítését kéri. Ennek megfelelően a mezővárosban lakó vargák, valamint utódaik érdekében megengedi, hogy más mezővárosok mintájára céhet alakítsanak, és éljenek mindazokkal a kiváltságokkal és szabadságokkal, melyekkel a többi mezővárosi céh is rendelkezik. Egyidejűleg engedélyezi és megerősíti részükre az általuk bemutatott céhszabályokat, amelyek részletekbe menően előírják az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV. p. 624–627)

Közlés: Kovách 163–165.

960. [1589. március 10. körül] Vaarfalwa-i Vaarfalwi másként Desy Istvánnak (e) és feleségének: Zilaghzegh-i néhai Zilaghzegy/Zilagyzegy János (e) és felesége: néhai Georbeth Borbála leányának: Katalinnak kérésére átírja Zennies-i néhai Zenniessi András (e) özvegye: néhai Georbeth Zsófia végrendeletét (954. sz.). (IV, p. 627–?)

Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető. Az átíró oklevélnek csak az eleje maradt meg, mert a kézirat a 627. oldalnál megszakad.

961. 1589. március 11. (Albae Iuliae, XI. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául Zazwaras-i Lughassy Mózesnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Thamaspataka nevű (Hunyad vm) birtok harmadrészét, illetve az ottani nemesi udvarház felét, melyeket Lughassy Mózes, atyafia (fr): Lugassy Áron, illetve Lugas-i Luka Márton (n) életük végéig néhai Izabella királynétól nyertek adományul. Az adomány feltétele, hogy Lugassy Áron és Luka Márton részeit életük végéig békésen birtokolják, haláluk után azonban ezek is a kedvezményezettre, valamint utódaira szállnak. (IV, p. 303–304)

Vö. 397., 664., 952. sz.

962. 1589. március 11. (Albae Iuliae, XI. Martii) Mohay János (e) és enyedi (de Enyedino) Barany Péter (n) szolgálatai jutalmául örökjogon Barany Péternek és feleségétől: Chapo-i néhai Baladffy Ferenc (e) és felesége: néhai Thomory István leánya: néhai Margit leányától: néhai Sárától született fiának: Farkasnak, továbbá Baladffy Ferenc másik leányának: nevezett Mohay János feleségének: Erzsébetnek és fiainak: Istvánnak és Lászlónak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Felseo másként Uy Gese, Oh vagy Also Gese és Chuch birtokbeli részjóságokat, illetve az Uy Gese-i két nemesi udvarházat, továbbá Makoteleke prédiüm és a Gabod-i (in cottu AlbTr) Zalas Erdeo nevű erdő felét, valamint mindkét Gese birtok közelében elfolyó Maros-on (Marusius) levő gázló felerészét. E jóságokat egyébként Barany Péter elnyerésük óta békésen birtokolja, illetve a többi kedvezményezettre.

nyezett elődei is zavartalanul a kezükben tartották, csakhogy az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 306–308)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. 964. sz. Vö. 955. sz.

963. 1589. március 11. (Albae Iuliae, XI. Martii) Vayai János és Veres Zsigmond kancelláriai jegyzők és íródeákok bizonyítják, hogy Lazar István (e), a vajda gyalogpuskásainak századosa [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Bodogazzonyuczaiban – Giarmati János deák, (n) a vajda fűszerbeszerző számtartója (rationistae aromatum) és Kadas Ferenc házai szomszédságában – levő kiváltságolt kőházát a telekkel, továbbá minden haszonvételeivel, tartozékaival, illetve az adó, szolgálat és beszállásolás alóli mentességével együtt, szavatosság vállalása mellett, 160 Ft-ért örökre eladja Balasfi János (e) [gyula]fehérvári levélcserésnek, valamint utódainak és örököseinek. (IV, p. 327–328)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 15-i oklevelében (969. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

964. 1589. március 11. (Albae Iuliae, XI. Martii) Megparancsolja Balasfi János, Zlattery Mátyás, Királyffalwy János, Adamossy Demeter, Zakany Gábor, Bernadffy János, Benkner Markus, Waradi Pál, Bolday Gergely, Gyarmathy Imre, Colosvary István, Thelesius András és Toroczky Miklós nagyobbik-, illetve Adamossy Márton, Papay Dániel, Waday Dániel, Zathmar Nemethy István, Angyalossy János, Desy Máté és Nagy György kisebbik kancelláriai íródeákjainak, továbbá Ozd-i Baladffy Jánosnak, Bwkeos-i Kemery Boldizsárnak, Istvanhaza-i Ferencnek és Gáspárnak, Haporton-i Forro Simonnak, Sugud-i Tamásnak, Ispanlaka-i Beldy Andrásnak és Jánosnak, Nadlak-i Chioronk Jánosnak, Hozzuazay Miklósnak és Chyereni Pálnak, Kaptalan-i Horwat Jánosnak (e, n), hogy iktassák be enyedi (de Enyedino) Barany Pétert (n) és feleségétől: Chiapo-i néhai Baladffy Ferenc (e) és felesége: néhai Thomory István leánya: néhai Margit leányától: néhai Sárától született fiát: Farkast, továbbá említett Baladffy Ferenc másik leányát: Mohay János (e) feleségét: Erzsébetet fiaival: Lászlóval és Istvánnal együtt azokba a Fehér (AlbTr) vármegyei jószágokba, illetve a bennük levő királyi jogba, amelyek őket adománylevele (962. sz.) alapján illetik meg. (V, f. 276^r–277^r)

Belefoglalva Pápai Dániel és Csorony János 1590. március 8-i jelentésébe (1191. sz.).

965. 1589. március 12. (Albae Iuliae, XII. Martii) Jo Jánosnak (h), a [gyula]fehérvári (Albensis) egyház lelkészének (pastoris), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Gyulafehérvár falain belül – Bornemizsa Boldizsár (e) és Trombitas Bálint (pr) házai szomszédságában – levő nemesi udvarházat, amelyet néhai Jo István (e) secretarius özvegyétől saját pénzén vásárolt. (IV, p. 315)

Kivonatos bejegyzés.

966. 1589. március 12. (Albae Iuliae, XII. Martii) Néhai Sassa János (e) fiai: János és László (n) kiskorúsága miatt Karachonffalwa, Somosd, Folyffalwa, Chybaffalwa és

Kapoztas Zent Miklos (Maros sz) birtokban levő részjóságaik és egyéb javaik kezelésével törvényes koruk eléréséig mostohaapjukat (vitricum): Saard-i Buday Ferenc (e) vajdai familiárist bízta meg, aki köteles lesz gyámsága leteltével ezeket egyszerű felszólításra visszaadni nekik, és jövedelmeikről számot adni. (IV, p. 319–320)

Regeszta: Ltközl 69/1998. 116 (jegyzetben).

967. 1589. március 14. (in Alba Iulia, XIV. Martii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataikért néhai Charnady Mihálynak feleségétől: néhai Almassy István és felesége: néhai Eccely János leánya: néhai Anna leányától: néhai Borbálától született fiának: Charnady másként Sarossy Boldizsárnak, továbbá néhai Somogy Miklósnak feleségétől: a fenti Almassy István és Eccely Anna leányától: néhai Dorottytól született fiának: Nagy másként Somogy Gergelynek, valamint néhai Fogharassy István fiának: néhai Mihálynak feleségétől: említett Almassy Borbála és korábbi férje: néhai Pylepp Máté leányától: néhai Mártától született fiának: Fogharassy Máténak (n), illetve utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Deesfalwa-i (Kykeolleo vm) ősi részirtokukat. Ezt már mind őseik, mind Eccely János másik leánya: Balasfalwa-i néhai Nagy Gergely (e) felesége: néhai Júlia birtokolta, de miután említett Almassy István, Fogharassy István és Nagy Gergely II. Ulászló királytól új adomány címén felkérték maguknak, feleségeiknek és örököseiknek, hosszú ideig per folyt miatta egyfelől Sarossy Boldizsár, Nagy Gergely és Fogharassy Máté, másfelől Deesfalwa-i István és László, a kiskorú Chyernezy Zsófia, Bessenieo-i Posa Mihály és István, Deesfalwa-i Possa András között, míg végül a vajdai ítélőszék a perelt jószág iktatásáról kiállított jelentés téves és hiányos volta következtében (ex eo quod in litteris relatoriis ... certus quidam error et defectus comissus fuisset) azt a kincstárnak ítélte. (IV, p. 332–334)

Vö. 976. sz.

968. 1589. március 15. (Albae Iuliae, XV. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául néhai Kys Degel Ioan (n) fiának: Nagylaz-i Degel Martinnak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Zelechyn és Nagylaz nevű birtokokat, illetve az utóbbiban levő két nemesi udvarházat, továbbá az Oros Ucza, Alsosfalw, Alsogrodna, Felseogrodna és Boghlos (Zarand vm) birtokbeli részjóságokat, amelyeket már elődei is békésen birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 326–327)

969. 1589. március 15. (Albae Iuliae, XV. Martii) Balasfi Jánosnak (n), a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresőjének kérésére jóváhagyólag átírja Vayai János (n) és Veres Zsigmond (n) kancelláriai jegyzők 1589. március 11-én kelt oklevelét egy gyulafehérvári (Albae Iuliae) ház megvásárlásáról (963. sz.). Ezenfelül Balasfi szolgálatai jutalmául a házat minden adó, szolgálat és a beszállásolás terhe alól mentesíti, míg azt ő és gyermekei birtokolják. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 327–330)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XXXIII. protocollum, f. 89^r–90^r, az iktatásról 1589. április 17-én kiállított jelentés uo: f. 89^r–90^v.

970. 1589. március 15. (Varadini, sab. a. dom. Iudica) Varad főbírája (iudex primarius): Eottweos Máté és esküdt polgárai bizonyítják, hogy váradi (de Varadino) ifjú Feyer István (n, c) bizonyos szükségei miatt a város Pentekhely nevű utcájában levő – Kalmar Mihály és Sandor György házával szomszédos – köházát a telekkel, kerttel és más tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, örökre cserébe adja Kys Boldizsárnak (e) ennek ugyanazon város Varad wczá-jában, Kowach Benedek (c) és Buday Miklós (c) házának szomszédságában levő házáért, illetve 350 Ft-ért. Feyer István a fenti házat részben leánytestvére (s): néhai Sarossy János (e) özvegye: néhai Feyer Anna végrendelete alapján nyerte el, részben néhai Rakoczy Ferenc (n) kiskorú leányainak: Zsófiának, Katalinnak és Erzsébetnek gyámjától: Varad-i Kalmar Mihálytól (e) vásárolta vissza a Kys Boldizsártól kapott 179 Ft-ért és 55 magyar dénárért. (IV, p. 370–371)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 29-i oklevelében (992. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét Várad előljárói a szöveg alá nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

971. 1589. március 15. (Albae Iuliae, XV. Martii) Karansebes-i Tott Miklósnak és Gáspárnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Karansebes districtus várnagyi és szolgabírája 1572. november 14-én kelt oklevelét (74. sz.) arról, hogy Tynkowa-i Machkassy Péter és Mihály (n) Zeoren vármegyei bizonyos jószágaitak zálogba adták a kérelmezőknek. (IV, p. 424–425)

972. 1589. március 15. (Varadini, sab. p. dom. Laetare) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Debreczen-i néhai Feyer Péter (n, c) fia: István bizonyos szükségei miatt két lakatlan – de épületekkel ellátott – jobbágytelkét, amelyek közül a Chire/Czyere Eossy nevű birtokban lévő néhai Layos Péter lakott, a Varad Eossy (Bihar vm) birtokbeli telek pedig már régóta lakatlan, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 40 Ft-ért örök áron eladta Varad-i Kys Boldizsárnak (n), valamint utódainak és örököseinek. Az eladó vállalja, hogy megvédi a vevőt és utódait e jószágok birtokában a háborgatók ellen, szükség esetén azonban az utóbbiak kötelesek lesznek tíz Ft-tal hozzájárulni a perköltségekhez. E két telek Varad-i néhai Sarossy Jánosnak (e) néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda ítélőszékén jóváhagyott végrendelete alapján szállott özvegyére: említett Feyer Péter leányára: néhai Annára, akitől jöllehet Kys Boldizsár a Czyere Eossy birtokbeli telket Bihar vármegye ítélőszékén perrel megszerezte, Anna azonban azt jogi úton visszanyerte, majd mindkét telket végrendeletileg testvére: Feyer Istvánra hagyta. (V, f. 107^r–108^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 4-i oklevelében (1360. sz.).

973. 1589. március 16. (Albae Iuliae, XVI. Martii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített hűséges szolgálataiért a Varadgia-i portus sóarusítási praefectusának (praefecti salium nostrorum in portu Varadgiensi): Coloswary János deáknak (e) Thorda mezőváros Kis uca-jában levő – Boros Balázs (c) és Cicero István (c) házaival szomszédos – házát minden adó, tized, beszállásolás és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Elrendeli az illetékeseknek, köztük a szállásosztóknak (distributoribus hospitiorum), a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 334–335)

974. 1589. március 16. (dom. Iudica) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy enyedi (de Enyedino) Craccer Lukas (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnöke, valamint felesége: Volffarth Anna (n), minthogy utódaik nincsenek, a házasságuk idején közösen szerzett javaikról a következőképpen rendelkeznek: Ha Craccer Lukas halna meg előbb, akkor leánytestvére (s. u): néhai Elisabeth és férje: Bistricia-i néhai Zabo Andreas (c) fiára: Michaelre 75 Ft-ot, másik leánytestvére (s): Magdalena és férje: beszercei néhai Zabo másként Lucillus Franz (c) gyermekeire: Martinra és a kiskorú Annara 100 Ft-ot, Bistricia-i néhai Bombardarius Andreas (c) özvegyére: Gertrudra és fiára: Andreasra 100 Ft-ot, Enyed-i néhai Molnar János árva leányára: az általuk felnevelt Katalinra pedig 50 Ft-ot hagy. Ezenfelül az országban bárhol levő örökségeit, illetve ingó és ingatlan javait örökjogon feleségének hagyja. Volffarth Anna Enyed-i Zabo Imre (c) nevű atyafiára 200 Ft-ot, a többi rokonára: Pellio (Szücs) Andrásra, Mezaros Mihályra és Lakatos György (c) feleségére: Annára 100–100 Ft-ot, továbbá szőlőiből, kaszálóiból, szántóföldjeiből és kertjeiből férje tetszése szerinti (pro arbitrio) részt hagy. A fent említett Katalinra 50 Ft szálljon. Egyéb javait örökjogon férjére hagyja. Mindkettőjük gyermektelen halála esetén javaik egyenlőképpen rokonaikra és atyafiaikra szállnak. (IV, p. 427–428)

Ái Báthory Zsigmond 1589. március 21-i oklevelében (983. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 84^v–84^r.

975. 1589. március 18. (Albae Iuliae, XVIII. Martii) Fejedelmi elődeinek, majd neki főként tisztségében teljesített szolgálataiért Radwanczy Márton (e) ítélőmesternek, férfiutóda-inak, azok hiányában pedig leányainak, illetve örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Magiarfylpeos (Thorda vm) birtok felét és az ottani nemesi udvarházat, amelyeket elnyerésük óta békésen birtokol. (IV, p. 330–331)

976. 1589. március 19. (Albae Iuliae, XIX. Martii) Bessenyeo-i néhai Possa József deák fiai: Mihály, István és András, néhai Deesfalwy/Deesffalwa-i Pál fia: István fia: István, és az előbbi idősebb Deesfalwy István másik fia: néhai Gáspár fia: László szolgálatai jutalmául nekik, továbbá említett Possa József deák leányának: Kys Saros-i Chiarnady Boldizsár (e) feleségének: Erzsébetnek, Kys Enyed-i néhai Chernezy Gáspár leánygyermekének: Zsófiának (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Deesfalwa-n (Kykelleo vm) levő részjószágaikat, illetve Deesfalwy István és Possa András ottani két nemesi udvarházát. E jóságok okán, melyeket már elődeik is birtokoltak, egyfelől a kedvezményezettek, másfelől Desfalwa-i Nagy Gergely (e) és Zeokefalwa-i Fogarassy Máté (e) között régebbi hosszan tartó pereskedés indult, minthogy azonban a néhai II. Ulászló királytól új adomány címen felkért peres javak iktatásáról kiállított jelentés téves és hiányos volt, a vajdai ítélőszék ezeket a kincstárnak ítélte. (IV, p. 349–350)

977. 1589. március 19. (in Alba Iulia, XIX. Martii) Szolgálati jutalmául Valkay János deák Varadgia-i vámszedőt (theloniator) utódaival együtt megnemesíti, az alábbi címet adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius spatio leonis integri imago, districtum ore gladium gestans, posterioribus pedibus stare, prioribus vero paulo in altum protendere prosilientis similis cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 359–360)

Regeszta: Siebmacher 249 (május 19-i hibás keltezéssel; címerképpel).

978. 1589. március 19. (in Alba Iulia, XIX. Martii) Tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául Beltheky Sámuel, a vajdai ítélőszék Kolozsváron (Claudiopoli) lakó esküdt nótáriusát utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem rupes praeacuta occupat, in cuius summitate homo integer sertum ex ramusculis olivae contextum capite gestans stare, ac dextra manu calamum scriptorium, sinistra vero tres aristas tritici tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 365–366)

979. 1589. március 19. (Albae Iuliae, XIX. Martii) Megbízva az ásványok felkutatásában tanúsított szorgalmában, Zalatna-i Nemeth másként Rimneth Kristófnak (c) engedélyezi, hogy elhagyott, régi arany-, ezüst-, ólom- és higanybányákat műveljen, illetve újakat kereszen és nyisson bárhol azzal a feltétellel, hogy a talált ásványt méltányos áron hiánytalanul beszolgáltatja a kincstárnak. Elrendeli minden alattvalójának az engedély tiszteletben tartását. (IV, p. 366–367^v)

Két oldal ugyanazt a 367-es lapszámot kapta, ezeket 367^r-val illetve 367^v-val jelöljük.

980. 1589. március 20. (in Alba Iulia, XX. Martii) Gerend-i Jánosnak és Pálnak (e), illetve Olczona szász falu (Olczona sz) lakosainak kérésére a szokásos kiváltságokkal együtt engedélyezi a pünkösdi utáni (dom. p. Penthec.), valamint Márton püspök ünnepe előtti vásárnapon (dom. Martini ep. praecedente), illetve az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden szombaton pedig hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárokat érkezőket és azok áruit, továbbá elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 335–336)

Regeszta: Kemény: Notitia I. 226.

981. 1589. március 20. (in Alba Iulia, XX. Martii) Fejedelmi elődeinek, majd neki ifjúkora óta teljesített hűséges szolgálataiért Zentegied-i Somliay Gergely (e) vajdai jogügyigazgatónak (director causarum nostrarum) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül,

Georgyfalwa (Colos vm) és Keozwenies (Maros sz) birtokoknak, továbbá a kedvezményezett, illetve mások Zentegied, Pulion (Doboca vm), Bodon, Boldocz (Thorda vm), Kezy és Patha (Colos vm) birtokbeli részjóságainak gabona- és bortizedét, amelyeket eddig is Somliay szedett be. Ezek foganatosítására utasítja Sombor-i László (m) tanácsurat, az erdélyi tizedek bérlőjét, hivatali utódait, illetve helyetteseiket. (IV, p 362–363)

982. 1589. március 20. (f. V. a. dom. Palm.) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Zentmihalyfalwa-i Bachy Ferenc deák (Francisci Litterati alias Bachy) (e) leánya: Fruzsina (g), előbb néhai Kozarwary Mátyásnak (e), Gyalw vára praefectusának, most pedig Czykmantor-i Darlaczy Istvánnak (e) a felesége, férjével együtt a Gyalw (Colos vm) mezővárosbeli Zamos ucza-ban Zakach Bálint (n) házával szemben fekvő, egyfelől Was Ferenc (pr) háza, másfelől pedig a Zamos folyóval szomszédos házat haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, 250 Ft-ért örökre eladta Almassy Albertnek (e), a Gyalw-i vár praefectusának, valamint utódainak és örököseinek. E házat korábban néhai Choma Márton (pr) özvegye: Márta birtokolta, de mivel ő a méregkeverés bűnébe esett (ob crimen adonationis toxici), azt néhai István lengyel király, akkor Erdély vajdája haszonvételeivel és tartozékaival együtt Caroly/Karoly Istvánnak (e), a Gyalw-i vár gyalogosai akkori kapitányának adományozta. Karoly a házat ellentmondás nélkül iktattatta a maga részére, később pedig haszonvételeivel és tartozékaival együtt [120 Ft-ért] eladta Kalmandy Istvánnak (n), aki a maga során azt [90 Ft-ért] Zentelke-i Losonczy Banffy Farkas (m) servitorának: Zaycz Mátyásnak (e) idegenítette el. Az utóbbi [76 Ft-ért] eladta a fenti Kozarwary Mátyásnak (700. sz.), annak végrendelete alapján pedig említett feleségére szállt, aki azt három éve békésen birtokolja. (IV, p. 599–600)

Ái Báthory Zsigmond 1589. június 14-i oklevelében (1154. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható a kolozsmonostori konvent MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: IX. protocollum, f. 203^v–204^v. A kivonatot a ház egy korábbi eladására vonatkozó bejegyzés szövege alapján egészítettük ki, uo: f. 47^r–48^r.

983. 1589. március 21. (Albae Iuliae, XXI. Martii) Enyed-i Craccer Lukasnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének és feleségének: Volffard Annának (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1589. március 16-án kelt oklevelét (974. sz.) végrendelkezésükről. (IV, p. 426–428)

984. 1589. március 22. (Albae Iuliae, XXII. Martii) Theowis-i Iwankowyth Lázár (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresőinek 1589. február 8-án kelt oklevelét (904. sz.) arról, hogy Olcharowyth Margit Bereghzo-n (Huniad vm) bizonyos jóságokat inscribált férjének: említett Lázárnak. (IV, p. 357–359)

985. 1589. március 22. (sab. p. dom. Iudica) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Kochiard-i Galfy János (m) udvarmester és tanácsúr Olah Rakos nevű (in cottu AlbTr) birtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, továbbá Dombro-n (Arannias sz) levő – egyik oldalon Felvincz mezőváros lakosainak kaszáloival, másik oldalon a Felvincz-től Harazos felé a hegy ormán (in cacumine montis) átvezető úttal, a harma-

dik oldalon pedig Galffy-nak a Myko nevű másik kaszálójával határos – Myko nevű kaszálóját, melyet azelőtt Varfalu-i néhai Varfalui Jakab (e) bírt, örökös cserébe adja Enied-i néhai Zegedi Ferenc deák (e) fiának: Istvánnak ennek Bago-i részjóságáért, és Puzta Bago nevű (in cottu AlbTr) prédiúmáért. A felek kölcsönös szavatosságot vállalnak a háborgatók ellen. (V, f. 184^r–185^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 13-i oklevelében (1446. sz.).

986. 1589. március 23. (in Alba Iulia, XXIII. Martii) Byrthalom-i Placz Michael és Sturm Michael (c) – Byrthalom (in sede Superiori Medgiesiensi) mezőváros többi szücsének nevében is tett – kérésére megerősítve átírja néhai II. János választott magyar király 1561. április 16-án kelt oklevelét (53. sz.) céhkiváltságukról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 350–353)

987. 1589. március 23. (Varadini, dom. Ramispalm.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Sayo Bálint (pr) és Bihar-i néhai Zabo Péter (p) özvegye: Lucia asszony (h) – atyafiuknak (fr): Sayo Mártonnak nevében is – Bihar (Bihor vm) mezőváros Zent Peter uczaia-ban lévő, egyfelől Pribeek István (n) házával, másfelől településük iskolájának épületével szomszédos házban, továbbá a mezőváros Polias nevű szőlőhegyén – Hodoz István és Pokoly Lukács (pr) szőlői –, illetve a Domozlo elnevezésű szőlőhegyén – Veres Tamás és Márton deák szőlői szomszédságában – fekvő két darab művelt szőlőben levő részüket, melyeket korábban testvérük (fr. c): néhai Lőrinc (h), Bihar egykori plébánosa birtokolt, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon Mezaros Ferenc (e) Varad-i katonának, valamint utódainak és örököseinek ajándékozzák. (IV, p. 483–484)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 30-i oklevelében (1047. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg.

988. 1589. március 24. (in Alba Iulia, XXIV. Martii) Néhai Parlaghy György (e) és felesége: Kusaly-i néhai idősebb Jakchy Mihály leánya: néhai Katalin két leányának: a vajda Varad-i familiárisa: Keoreossy István feleségének: Magdolnának és Zathmar vármegye alispánja: Dengheleghy Miklós (e) feleségének: Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja – említett Keoreossy István és Dengheleghy Miklós jövőbeli szolgálatai jutalmaként – haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Mono, Kelencze, Felseochaholy, Keozepchaholy, Alsochaholy és Zeolcze nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokban levő részjóságokat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 353–354)

989. 1589. március 26. (in Alba Iulia, XXVI. Martii) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért udvara familiárisának: Don másként Rewez Pálnak (e) [Gyula]fehértvár (Albensis) falain kívül, a Vincz ucza-ban – Dobos Tamás és Orbonaz István házában szomszédságában – levő, korábban már kivételezett házát, továbbá testvérének (fr. c): Rewez Jánosnak az előbbivel szomszédos és ugyanazon telekre épített kőházát (... quam alteram itidem domum priori contiguam Ioannis Rewez ... lapideam, in eodem territorio aedificatam), melyekben most laknak, minden adó, szolgálat, illetve a beszállásolás terhe

alól, a hozzátartozó szőlőket és mezőgazdaságot pedig a tized fizetésétől örökre mentesíti és megmementi. Elrendeli Ladmocz-i Horwatt Jánosnak, a gyulafehérvári udvara provisorának, és minden más illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 367^v–368)

Két oldal ugyanazt a 367-es lapszámot kapta, ezeket 367^r-val, illetve 367^v-val jelöljük.

990. 1589. március 26. (Albae Iuliae, XXVI. Martii) Szolgálati jutalmául Josika István (e) kamarásnak (cubicularius), általa apjának: Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Feyerwez-i néhai Sebestyen István magvaszakadt fiának: Péternek (n) a Kis Myhald patak menti Kuptore, illetve a Bala patak menti Globsor nevű (Caransebes districtus, Zeoren vm) birtokait. (IV, p. 368–369)

Regesza: Pesty: Szörény II. 288–289. Vö. 478. sz.

991. 1589. március 26. (f. IV. a. Paschatis) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Band-i néhai Saffaritt Péternek (e) feleségétől: Byay Dorottytól született fia: György nővéreinek (s. cout. natu grandiores): Nagybányai (de Rywulis Dominarum) Zeghedy Ferenc (e) feleségének: Krisztinának és Theowys-i néhai Pap György (e) özvegyének: Sárának leánynegyede felől egyezséget köt a Krisztina nevében megjelenő Zeghedy Ferencel. Vizsgálva az utóbbinak eddigi és ezutáni segítségét, a Band nevű (Maros sz) apai birtokából leánynegyedként Krisztinának, valamint utódainak és örököseinek átenged 20 népes jobbágytelket, melyeken Sebestien Boldizsár, Zabo Pál, Kys Miklós, Farkas Mátyás, Zylagy Gergely, Farkas Balázs, Chere János, Sebestien Péter, Zabo Bertalan, Zep Pál, Egerhazy Máté, Kwchys Péter, Palfy Simon, Olchio Illés, Sas Bertalan, Saytos Gergely, Getre Péter, Kwchyar István, Zodos István és Zowathy Péter lakik, továbbá a korábban néhai Egerhazy György által lakott pusztai jobbágytelket majorsági háznak (pro domo allodiali), azzal a feltétellel, hogy Zeghedy Ferenc Band birtok és Gerebenes/Gerebenyes (Maros sz) részbirtok területén lévő halastavakat saját költségén rendbehozza, amelyek felett azután György, Ferenc és Krisztina, illetve utódaik egyenlő jogokkal rendelkezzenek, és hasznukat egyenlő mértékben vehessék. Sárának és utódainak viszont, ugyancsak leánynegyed címén, csak hat Band-i népes jobbágytelket ad, amelyeken Kys Gáspár, Zekely Mihály, Zabo Máté, Farkas Benedek és János, valamint néhai Zabo Balázs özvegye lakik, mivel ő már két alkalommal is férjénél volt, és az atyai ingóságokból ménesbeli- és kocsilovakat, marhákat, juhokat, értékes ruhákat és más, asszonyoknak való dolgokat (mundum muliebrum) kapott, több mint 1000 Ft értékben. Saffaritt György – megfontolva a mostani emberek kapzsiságát, akik fáradozás nélkül akarják másoknak munkával szerzett jóságait maguknak eltulajdonítani – Band-i és Gerebenyes-i javait, ha örökös nélkül halna meg, nővéreire és örököseikre hagyja. Zeghedy Ferenc pedig felesége nevében kötelezettséget vállal arra, hogy Saffaritt Györgyöt és örököseit a leánynegyed ürügyén háborgatni nem fogja. (IV, p. 434–436)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 22-i oklevelében (1023. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent rányomott pecsétjével erősítették meg.

992. 1589. március 29. (in Alba Iulia, XXIX. Martii) Varad-i Kys Boldizsárnak (e), Byhor vármegye adószedőjének kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i bíró és esküdt polgárok 1589. március 15-én kelt oklevelét (970. sz.) a kérelmező és Varad-i Feyer István (n, c) által ugyanazon városban lévő házaik felől tett cseréről. (IV, p. 369–372)

993. 1589. április 1. (in Alba Iulia, I. Aprilis) Kys Selyk/Kis Selk mezőváros vargái és céhmesterük panaszából arról értesült, hogy néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdától nyert kiváltságaikban – melyek alapján céhmesterüket szabadon választhatják, inasokat taníthatnak, legényeket és segédekét szegődtethetnek, termékeiket eladhatják, és más szabad város vagy mezőváros céheihez hasonló jogokkal élhetnek, a medgyesi (Mediensis) céhnek azonban évenként egy Ft-ot tartoznak adni – főként a medgyesiek háborgatják őket, mert az előírt egy Ft-nál nagyobb terhet akarnak kiróni rájuk. Ezért kérésükre megparancsolja minden alattvalójának, hogy a Kis Selk-i vargákat régi kiváltságaikban ne háborgassák, és a medgyesi céhnek évenként fizetendő egy Ft-ot kivéve őket semmilyen más fizetségre ne kényszerítsék. (IV, p. 372–373)

994. 1589. április 1. (Albae Iuliae, I. Aprilis) Néhai István lengyel király, [néhai Báthory Kristóf vajda], majd iránta tanúsított hűségéért és szolgálataiért Kowachocz Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Dorombar (in cottu AlbTr) birtokot és az ottani nemesi udvarházat, amelyek néhai Gruyo Péter (e) fia: néhai István magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (IV, p. 559–560)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 106^v–108^r, az iktatásról 1589. július 9-én kiállított jelentés uo: f. 106^v–109^r. □ Regeszta: Szádeczky: Kovacsóczy 71–72.

995. 1589. április 4. (Albae Iuliae, IV. Aprilis) Néhai Ipp-i László fia: néhai István fia: néhai Bertalan (e) fia: László, továbbá a vajda Varad-i familiárisának: Kardos Miklósnak (e) feleségétől: említett Ipp-i Bertalan leányától: Zsófiától született gyermekei: József és Erzsébet, valamint Ugray/Ugra-i Gergely és felesége: Ippy Bertalan leánya: néhai Anna fia: Benedek kérésére jóváhagyólag átírja 1587. május 9-én kelt saját oklevelét (723. sz.) a kérelmezőknek Ippy Bertalan bizonyos Krazna és Byhor vármegyei jószágait illetően tett osztályáról. Ezenfelül Ipp-i László, Kardos Miklós és Ugray Gergely szolgálatai jutalmául a megosztott javakban lévő királyi jogát a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. (IV, p. 394–401)

996. 1589. április 4. (Albae Iuliae, IV. Aprilis) Thoryavasara/Thoryawasara mezőváros lakosainak kérésére megtartja őket mindazon régi jogaikban, szabadságaikban és mentességeikben, amelyekkel már eddig is éltek, és azok használatát az elkövetkezőkben is engedélyezi. Ezek foganatósítására utasítja az illetékeseket. (IV, p. 401–402)

997. 1589. április 4. (in Alba Iulia, IV. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmaként a Hydastelek-en (Aranyas sz) lakó nemesi származású Verebely-i Pált (n) utódaival együtt új-

ra megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo leo integer naturali suo colore depictus, pedibus anterioribus sursum erectis alteroque eorum nempe dextro gladium stringere, posterioribus vero inniti stareque conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 402–404)

Regesza: Siebmacher 253 (címerképpel).

998. 1589. április 4. (in Alba Iulia, IV. Aprilis) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Kochard-i Galfy János (m) udvarmesternek és tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) határában, a Marus folyó mellett lévő azt a két szénarétet, melyek közül egyik a vajda kaszálója és Varagia-i hídja szomszédságában van, a másik pedig a vajda ama kaszálója mellett fekszik, melyet előbb a praesesek, majd Erdély kormányzója birtokolt. E jószágokat élete végéig előbb néhai Banffy György (m), annak halála után pedig a kedvezményezett bírta. (IV, p. 409–410)

Regesza: Sz 29/1895. 802.

999. 1589. április 4. (in Alba Iulia, IV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálatai jutalmaként Boronkay László (e) vajdai kamarásnak (cubicularius), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat az Eosy-i és Georbed-i (Byhor vm) részbirtokokat, amelyek néhai Sarossy János (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (IV, p. 414–415)

1000. 1589. április 5. (in Alba Iulia, V. Aprilis) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért udvara familiárisának: Megykerek-i Kowachocz Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – egyfelől a fegyvertár (armamentarii) épülete, másfelől néhai Banffylosonczy György (m) fiai háza szomszédságában – lévő kőházat, amelyet egy ideig néhai Nagy Péter (e) birtokolt, annak halála után pedig a vajda atyafia (fr): Somlio-i Bathory István (sp, m) tanácsúr, Crazna vármegye örökös ispánja részére szálláshelynek volt rendelve (pro hospitio deputata fuit). (IV, p. 407–408)

1001. 1589. április 8. (in Alba Iulia, VIII. Aprilis) Némely tanácsurának közbenjárására Belenies/Belenes mezővárosban (Byhor vm) lakó Kowach/Kowachy István, Mihály és Ferenc (pr) ugyanott lévő – a vajda Belenes-i tartozékainak officialisa és az ottani rézbánya praefectura: Márton deák (e), valamint Varga István (pr) házaival szomszédos – házat, melyet oklevelek bizonyossága szerint már néhai I. János, illetve II. János király is örökre kivételezett, minden adó és paraszti szolgálat terhe alól örökre szólóan újra mentesíti. Ezek fogyanatosítására utasítja Kyraly György Varad-i várkapitányt, Byhor vármegye ispánját, a vár udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot és minden más illetékest. (IV, p. 408–409)

1002. 1589. április 9. (Albae Iuliae, IX. Aprilis) Részint Várad (Waradinum) lakosságáról akarván gondoskodni, részint megbízva a városukba küldött és letelepített Muraltus János (exc.) orvosnak (doctoris physici) az orvostudomány terén való jártasságában és szorgalmában, jelen év május első napjától kezdődően a váradi vár udvarbírája: Egri (Agriensis) Gergely deák (e), illetve hivatali utódai által kifizetendő évi 200 Ft-ot utal ki részére. (IV, p. 409)

Kivonatos bejegyzés.

1003. 1589. április 9. (Albae Iuliae, IX. Aprilis) Szolgálati jutalmául udvara familiárisának: Bede Mihálynak (e) engedi át élete végéig segélyként, árenda fizetése nélkül, Diossad és Lele (in cottu Zolnok Mediocri) birtokok mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja a magyarországi tizedek bérlőjét (arendator decimarum nostrarum Hungaricalium): Zylahy Benedek deákot, illetve jelenlegi és jövőbeli helyetteseit. (IV, p. 412–413)

1004. 1589. április 9. (in Alba Iulia, IX. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Homorod Almas-i Baczo Mátét (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, Homorod Almas-on (Udwarhely sz) – Baczo Boldizsár és Felhazy Albert (pr) házai szomszédságában – lévő házát pedig minden adó, tized és a paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az Udwarhely-i vár kapitányát: Oztopan-i Pernezy Istvánt és minden más illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 413–414)

1005. 1589. április 10. (in Alba Iulia, X. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Keokeos-i Simon Péter lőfőnek (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Keokeos-ön (Sepsi sz) lévő – Tamok Elek (n) és Simon Balázs (pr) házai szomszédságában – lőfői udvarházát (domum seu curiam suam primipilarem) és más székely örökségeit, amelyeket már ősei is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 410–411)

1006. 1589. április 10. (in Alba Iulia, X. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Bagion-i Kwn másként Zekely Mihályt (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, lándzsával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, Bagion-i (Aranyas sz) házát pedig – Balogh Gergely (n, a) és Feyer István (pr) házai szomszédságában – minden adó, tized, kilenced és a paraszti szolgálat terhétől örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 411–412)

1007. 1589. április 11. (in Alba Iulia, XI. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Varad-i familiárisának: Horwath Istvánnak (e) élete végéig évi 150 kéve (gelimas) búzát és 20 köböl (cubulos) bort utal ki segélyként váradi udvarbírája útján. (IV, p. 415)

Kivonatos bejegyzés.

1008. 1589. április 12. (Varadini, XII. Aprilis) Sapi Tamás, öregségére hivatkozva, végrendelezik: Bathori Zsigmondnak, Erdély fejedelmének három Ft-ot ad, az ő directorának pedig egy Ft-ot. Minthogy ifjúkora óta Varad-on lakott, és a városi terheket is viselte, tíz Ft-ot hagy a városra, két-két Ft-ot a négy ispotályra, két Ft-ot pedig a „scholabeli eoregh deakoknak”. Minden egyéb ingó és ingatlan javait – köztük házát, szőlőit, ezüst-arany marháit is – unokájára: leánya és Zabo György fiára: Benedek deákra és maradékaira hagyja, annak megszakadása esetén Zabo György másik három gyermekére: Mihályra, Istvánra és Katusra, az ő haláluk esetén pedig Zabo Györgyre és maradékaira. A kiválasztott három testamentumosnak és főgondviselőnek: Eottveos Máté Varad-i főbírónak, Eottveos Demjénnek és Paisgiartho Gáspárnak három aranyat, a Varad-i tanács esküdteinek: Zabo György, Igaz Kálmán és Kezy István tanúknak pedig három tallért ad. (IV, p. 454–456)

Ái Báthory Zsigmond 1589. április 24-i oklevelében (1028. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1009. 1589. április 13. (in Alba Iulia, XIII. Aprilis) Megbízva az ásványok keresésében tanúsított szorgalmukban a Brasso-ban lakó Herczegh Johannak és Fischer Alexandernek (c) megengedi, hogy elhagyott, régi arany-, ezüst-, ólom- és higanybányákat, illetve mosásokat műveljenek, valamint újakat keressenek és nyissanak az ország egész területén azzal a feltétellel, hogy a talált fémeket méltányos áron hiány nélkül beszolgáltatják a kincstárnak. Utasítja az illetékeseket az engedély tiszteletben tartására. (IV, p. 417–418)

1010. 1589. április 14. (in Alba Iulia, XIV. Aprilis) Tisztségében teljesített szolgálatai jutalmaként az Wdwarhely-i vár udvarbíráját: Pyspeoky/Pwspeoky Jánost (n) utódaival együtt megnevesíti, és címert adományoz neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque decenter ornatum occupat, ex quo cervus, prioribus suis pedibus paulo in altum protensis, prosilienti similis, prominet, collum sagitta transfixum habens. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 416–417)

1011. 1589. április 14. (in Alba Iulia, XIV. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Samsond-i Baraniay Tamásnak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Samsond-on (Maros sz) levő, Alachon Bálint és András (pr) házaival szomszédos nemesi udvarházát, továbbá az ottani összes pusztát és – jobbágysai: Bossy Bálint és Kwthos Ferenc által lakott – népes jobbágytelkét, illetve más székely örökségeit és birtokjogait, amelyeket megszerzésük óta békésen birtokol, csak az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 421–422)

1012. 1589. április 15. (Albae Iuliae, XV. Aprilis) Olczona szász mezővárosban (Olczona sz) lakó vargamesterek, valamint utódaik és örököseik érdekében engedélyezi, hogy más céhes városok és mezővárosok mintájára céhet alakítsanak, azokban segédeket és inasokat tartsanak, mesterségüket szabadon gyakorolják, termékeiket illő áron, zavartalanul

arusítsák, családjaikat fenntartsák, s egyáltalán éljenek mindazokkal a kiváltságokkal és szabadságokkal, melyekkel az ország többi vargacéhe is rendelkezik. Utasítja az illetékeseket az engedély tiszteletben tartására. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 418–419)

1013. 1589. április 15. (in Alba Iulia, XV. Aprilis) Hűséges szolgálataik jutalmaként Kowachoczy Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak, valamint testvérének (fr): Kowachoczy János (e) udvari familiárisnak életük végéig adományozza, árenda fizetése nélkül, Dorombar és Megykerék nevű birtokaik, illetve Mindzent, Uyfalw, Zentkyraly, Bagho (in cottu Albensi), Kys Zeoleos, Korod, Korodzentmarton (Kykeolleo vm), Oh Buda, Dios, Nagygorbo (Colos vm) birtokbeli részjóságaik mindenféle tizedét, továbbá a Hodos, Ehed, Jobbagytelke, Demienhaza és Remethe (Maros sz) birtokban levő részeik kepepénzét (pecunias capetiales), bárány- és méhtizedét, illetve amit a csirke és liba után szoktak beszedni. Ennek foganatosítására utasítja Sombor-i László (m) tanácsurat, az erdélyi tizedek bérlőjét, hivatali utódait és helyetteseiket. (IV, p. 456–457)

Vö. 843. sz.

1014. 1589. április 16. (in Alba Iulia, XVI. Aprilis) Részint szolgálatai jutalmául, részint Kowachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr közbenjárására, az utóbbinak nemesi születésű familiárisát: Chombord-i Nagy Benedeket (n) utódaival együtt újra megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextera hominis manus cum suo brachio depicta insem militarem incurvum evaginatum stringere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 419–420)

1015. 1589. április 16. (in Alba Iulia, XVI. Aprilis) Atyafiának (fr): Somlío-i Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúrnak, Fogaras föld örökös ispánjának familiárisát: Vasarhely-i Zabo Györgyöt – részint urának Erdélyben és külső országokban régtől fogva teljesített, valamint a neki ezután teljesítendő szolgálatai jutalmaként, részint ura közbenjárására – utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo leo integer naturali suo colore depictus, pedibus anterioribus sursum erectis crucem auream tenere, posterioribus vero inniti stareque conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 428–430)

Regesza: Siebmacher 221 (címerképpel). — Sándor I. 12–13 (címerképpel).

1016. 1589. április 18. (in Thorda, XVIII. Aprilis) Szolgálatai jutalmaként familiárisának: Chomortani/Chomortany Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a

Lemhyny, Chomortany, Almas és Polyan nevű (Kyzdy sz) birtokban lévő vajdai részjószágoakat, amelyek eddig a Varhegy-i várhoz tartoztak. (IV, p. 421)

1017. 1589. április 20. (in Thorda, XX. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Hatolyka-i Istvan Mártont (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, Hatolyka/Hatolka-n (Kyzdy sz) – Bak Lőrinc (n, a) és Mihaly Tamás házai szomszédságában – lévő házát pedig minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Rawazdy György Varhegy-i várkapitányt, Sepsi, Kyzdy és Orbay székek királybíróját, valamint a többi illetékest. (IV, p. 422–423)

1018. 1589. április 20. (in Thorda, XX. Aprilis) A Thorda-n tartott részgyűlésen döntést hoz egyfelől a Coloswar-i lakosok, másfelől a Gyalw-i vajdai várhoz tartozó Zazfenes (Colos vm) falu lakosai, valamint a vár udvarbírája között támadt ama viszályban, hogy a Fenes-i lakosok a település szőlőhegyén szőlőket birtokló Coloswar-i lakosoktól minden hold után évenként nyolc dénárt követeltek, az udvarbíró pedig érett és éretlen szőlőfürtöket igényelt tőlük a Gyalw-i vár évi szükségére, illetve a hordókban tárolt régebbi borok felfrissítésére. A vajda a Coloswar-iak panaszára a tanácsurak javaslatából már korábban kiküldte Sombori László és Banffy Farkas (m) tanácsurakat az ügy megismerése és elbírálása végett, akik a felek egybehívása és a szőlőhegyek megvizsgálása után felmentették ugyan a Coloswar-i lakosokat a nyolc dénár fizetése alól, a szőlőfürtök begyűjtésének ügyét azonban az ő ítéletére bízták. Ennek értelmében azok a Coloswar-iak, akiknek a Fenes-i szőlőhegyen szőlőjük van, a tized kivételével semmilyen adózásra nem kötelezhetők, és egyidejűleg őket örökre szólóan felmenti az említett szőlő beszolgáltatása és a nyolc dénár fizetése alól. Ennek foganatosítására utasítja Albert deákot (e), a Gyalw-i vár udvarbíróját, Zazfenes lakosait és minden más illetékest. (IV, p. 444–445)

Eredetije Kolozsvár város lt-ban: Fasc. V. 20. □ Közlés: KvOkl II. 160–161 (április 25-i keltezéssel).

1019. 1589. április 20. (in Thorda, XX. Aprilis) Varad-i Kalmar Mihálynak, a vajda magyarországi harmincadjai felügyelőjének (superintendentis tricesimarum nostrarum in Hungaria) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1588. május 7-én (744. sz.) és [1588. május 7. körül] kelt (745. sz.) oklevelét, előbbi Chiukat Péternek, Baion vára praefectusának, utóbbi pedig Feni Péter deák feleségének: Sarossi Katalinnak a Varad-i Nagy Nadas nevű szőlőhegyen lévő szőlője megvásárlásáról, s egyidejűleg szolgálatai jutalmául a kérelmezőnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza e szőlőben lévő királyi jogát is. Ezenfelül a szőlőt a tized és kilenced fizetése alól örökre szólóan mentesíti és megengedi Kalmar-nak és utódainak, hogy szüret idején a szőlőből mustot vagy szőlőt bármilyen úton szabadon szállíthassanak az ő házához. Megparancsolja a Varad-i vár főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának: Kiraly Györgynek, a vár udvarbírójának: Egri (Agriensis) deáknak, valamint a többi illetékesnek a mentesítés érvényesítését. (IV, p. 610–613)

1020. [1589. április 21.] A [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Coloswar-i Eotweos Orbán (c) özvegye, a Gyulafehérváron (Albae Iuliae) lakó Magiary Katalin a város falain kívüli piactéren (in theatro) – néhai Aztalos Farkas örökösei és Pynardy Pál (pr) gyalogpuskás házai szomszédságában – lévő házának, valamint ugyanott, Piski Mihály boltja mellett fekvő kőből épült boltjának (fornicis cuiusdam lapidei in eodem theatro aedificati), továbbá más ingó- és ingatlan vagyonának, illetve a neki járó tartozásoknak felerészét a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének és a nagyobb kancellária íródeákjának: Kyralfalwa-i Jánosnak (e) adja. E javak másik felét pedig Abrughbania-i Barbely Imre (pr) feleségének: Magyary Ilona asszonynak engedi át. Ugyanakkor az átengedett javakból mindketten 25–25 Ft-ot fizessenek Kysvarda-i Zabo György feleségének: Magiary Annának, őt pedig a fenti jószágokban élete végéig ne háborgassák. (IV, p. 513–514)

Említés Báthory Zsigmond 1589. május 14-i oklevelében (1098. sz.). Teljes szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 87^v–89^v. Keltezését innen vettük.

1021. 1589. április 22. (in Thorda, XXII. Aprilis) Kerezthwr (Udwarhely sz) mezőváros bírāja: Kowach János és polgárai: Eordeogh Farkas és Kowach György (c, a) – településük valamennyi lakosának nevében is előterjesztett – kérésére őket megerősíti néhai Izabella királyné előtte bemutatott oklevelébe (52. sz.) foglalt mentességükben, melyet a szintén általuk felmutatott oklevél alapján már néhai István lengyel király, Erdély fejedelme is megerősített. Ennek megfelelően megparancsolja Udwarhely vára kapitányának: Oztopan-i Pernezy Istvánnak és minden más illetékesnek, hogy a mezőváros közösségét a török császárnak fizetendő adó kivételével semmilyen más adó fizetésére ne kényszerítsék. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 430–431)

Közlés: SzOkl IV. 108–110. □ Regesza: Udwarhely vm 291–292.

1022. 1589. április 22. (in Thorda, XXII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Almas-i Illies Gergelyt (n, a) utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Almas-on (Sepsi[!] sz) – Abraham András (n, a) és Abraham Miklós (n, a) házának szomszédságában – lévő házat minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat terhétől örökre mentesíti. Elrendeli Rawazdy György Varhegy-i várkapitánynak, Sepsi, Kyzdy és Orbay szék királybírójának, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (IV, p. 431–432)

1023. 1589. április 22. (Thordae, XXII. Aprilis) Band-i néhai Saffaritt Péter (e) és felesége: Byay Dorottya leányainak: Nagybányai (de Rywulis Dominarum) Zeghedy/Zegedi Ferenc (e) feleségének: Krisztinának és Theowys-i néhai Pap György (e) özvegyének: Sárának (n) kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1589. március 26-án kelt oklevelét (991. sz.) testvérükkel: Saffaritt Györggyel az őket megillető leánynegyed felől kötött egyezségükről. Ezenfelül fejedelmi elődeinek, majd neki Saffaritt Péter és Zeghedy Ferenc által teljesített szolgálatok jutalmául a kérelmezőknek adományozza az elnyert jószágokban levő királyi jogát is. (IV, p. 433–437)

1024. 1589. április 23. (Thordae, XXIII. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Foris Gergely (n, a) Agiaghfalwa/Agyaghfalwa-i lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt az Agiaghfalwa-n (Udwarhely sz) levő lófői udvarházát és más székely örökségeit, amelyeket már elődei zavartalanul birtokoltak, és amelyeket ő maga is a kezében tart, csak oklevelekkel nem rendelkezik róluk. (IV, p. 433)

1025. 1589. április 23. (in Thorda, XXIII. Aprilis) Bethlen András és Demeter, illetve Boros Gergely (c) Gyalw mezővárosban lakó vargamesterek – a település vargái nevében is előadott – kérésére megengedi nekik és utódaiknak, hogy más szabad mezővárosok mintájára céhet tartsanak fenn, éljenek mindazokkal a kiváltságokkal és szabadságokkal, melyekkel a többi mezővárosi céh is rendelkezik, mások sérelme nélkül. Egyidejűleg jóváhagyja és megerősíti a neki bemutatott céhszabályait, melyek részletekbe menően előírják az inasok, legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének folyamatát, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 437–440)

1026. 1589. április 23. (in Thorda, XXIII. Aprilis) Részint Lona-i Kendy Sándor (m) tanácsúr, Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánja által fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálataiért, részint kárpótlásul felesége: Kechkemeth-i néhai Pathochy Katalin (g, m) ősei költségén épült Bethlen várában lévő ama jogaiért, melyet Katalin magának és örököseinek követelt, de azt férje a vajda kérésére neki átengedte, Kendy Sándornak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Gorbo tartozékaiban fekvő Hagymas, Chaka, Hozzwmezeo, Alsochobanka, Felseochobanka, Vezk és Gywrka Pataka (in cottu Zolnok Interiori) birtokbeli vajdai részjóságokat, amelyeket korábban Almas várához bírtak. (IV, p. 440–441)

Regesza: Kádár–Tagányi II. 159. — Vö. 946., 1038. sz.

1027. 1589. április 24. (in Thorda, XXIV. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Lyppay Gergelynek (e), atyafia (fr): Somlío-i Bathory István (sp, m) tanácsúr, Crazna vármegye örökös ispánja familiárisának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Fanchyka nevű (Byhor vm) prédiumban levő részt, amely Nagymyhalyfalwa-i néhai Olgyay Tamás (e) magszakadásával szállott a kincstárra. (IV, p. 441–442)

Regesza: Radics 462.

1028. 1589. április 24. (in Thorda, XXIV. Aprilis) Varad-i Zabo Benedek deáknak (n) (Benedicti litterati alias Zabo) kérésére megerősítve átírja Varad-i Sapi Tamás (n) 1589. április 12-én kelt végrendeletét (1008. sz.). (IV, p. 454–456)

1029. 1589. április 24. (in Thorda, XXIV. Aprilis) Vasarhely István deákot, a vajdai ítélőszék esküdt nótáriusát, e tisztségében már több éve teljesített szolgálatai jutalmául, utódai-val együtt megneemesíti, az alábbi címert adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo corona regia gemmis unionibusque ornata est depicta, ex qua columba alba, avium mitissima, rostro calamum scriptorium tenens, extensis aliis ad saxum quoddam superius appositum advolare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 475–476)

Regeszta: Siebmacher 250 (címerképkel).

1030. 1589. április 24. (in Thorda, XXIV. Aprilis) Szolgálatai jutalmaként Bihar vármegye alispánjának: Boythi Balázsnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt néhai Zemleny Imre (e) magvaszakadtával a kincstárra szállt ama Boyth-i (Bihar vm) fél jobbatytelket, amelyen jelenleg Vendegh András lakik. (IV, p. 497–499)

1031. 1589. április 24. (in Thorda, XXIV. Aprilis) Fyattfalwa-i Gereb Györgynek (e) kérésére jóváhagyólag átírja 1582. július 22-én kelt saját oklevelét (162. sz.) arról, hogy Thimafalwa-i néhai Tathar Miklós (e) leánya: Petronella Udwarhely széki és Kykeolleo vármegyei bizonyos jószágait eladta atyafiainak (fr. cons): nevezett Györgynek és néhai Gereb Boldizsárnak. Időközben említett Gereb Boldizsár örökösök nélküli halála következtében e vásárolt javak mind a kérelmezőre szálltak. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Gereb Györgynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a bennük levő királyi jogát is. (IV, p. 582–586)

1032. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) A Varhegy-i vajdai várhoz teljesített szolgálatai jutalmául Kurthapathak-i Torbok/Turbok Miklóst (pr) arról biztosítja, hogy senki másnak nem fogja átengedni, hanem őt ezután is megtartja az említett vár szolgálatában. (IV, p. 442–443)

1033. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Enyhíteni akarván Nagy Banya lakosságának szegénységén, melybe az elmúlt idők jogtalanságai során jutottak, megengedi a város előljáróinak, hogy ha valamely lakos, kivéve a nemeseket, örökösök nélkül halna meg, ingóságai 200 Ft-ig ne a kincstárra, hanem a városra szálljanak. (IV, p. 443)

1034. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Chwkatt/Chywkat Péternek (e), a Bayom-i vajdai kastély praefectusának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az abban lévő királyi joggal együtt a Varad-i várhoz bírt Bykach nevű (Byhor vm) prédiomot. Az adomány feltétele, hogy a kedvezményezett és utódai lakosokat oda nem telepíthetnek, illetve ott új települést nem hozhatnak létre (nullo unquam temporum in successu ad idem praedium homines ad inhabitandum condescendi ac ibidem noviter villam extrui facere possint). (IV, p. 443–444)

1035. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Dees mezőváros előjáróinak és lakosainak [kérésére a néhai II. János király uralkodása óta tartó viszályok megszüntetése érdekében elrendeli, hogy az ott lakó nemesek helybéli pereiben településük bírása ítékezzen, továbbá a jövedelmekben és jogokban a polgárokkal egyformán részesüljenek, mivel] a terhek és közszolgálatok teljesítését, a hidak és utak építését, illetve a papok eltartását a helység szabályai alapján a lakosokkal közösen viselik. A kiváltságolt nemesek, akik gonosztevőket házukba befogadnak vagy védelmük alá vesznek, három nap után, a csak személyükben megnevesítették vagy mentesítették pedig azonnal ki kell ezeket szolgáltatassák a bírónak és esküdt polgároknak, és szökésre semmiképpen nem adhatnak nekik lehetőséget. Egyébként minden nemes más olyan ügyben is, melyre nemesi kiváltságaik és mentességeik nem vonatkoznak, alá kell vessék magukat a mezőváros szabályainak, jogainak és szokásainak. — Az oklevelet rányomott pecsétjével erősíti meg. (IV, p. [447]–448)

A bejegyzés csonka, ugyanis a kéziratból a 446–447. oldalak hiányoznak. Kiegészítése Kádár–Tagányi III. 24–25. alapján történt, amely az említett 447-es hiányzó oldalra utal. Tisztázata egykor Dés város lt-ban volt. Az üggyel kapcsolatosan l. még TörtLap 1/1874. 730–731. □ Regeszta: TörtLapok 1/1874. 554.

1036. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Kys Maria-i Bochkay Istvánnak (m), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival, mindenféle tizedével és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Lotabar nevű (Byhor vm) birtokot, mely eddig a Varad-i várhoz tartozott. (IV, p. 448–449)

Regeszta: Sz 28/1894. 774.

1037. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Retty-i Varhegy Tamást (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Retty-en (Sepsi sz) – Sylwester Márton és Sylvester András (n, a) házának szomszédságában – levő házat minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli a Varhegy-i vár kapitányának, Sepsi, Kyzdy és Orbay szék királybírájának: Rawazdy Györgynek, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 452–453)

1038. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Részint Kapolna-i Bornemizza Boldizsár (g) szolgálatai jutalmául, részint kárpótlásként felesége: Pathochy Anna ősei költségén épült Bethlen nevű (in cottu Zolnok Interiori) vár ama negyedrészéért, amelyet Anna magának és örököseinek követelt, de azt a vajda kérésére férjével együtt neki átengedte, a nevezetteknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Dalya nevű (Udwarhely sz) birtokot, mely ezidáig Udwarhely várához tartozott, kivéve az ország szükségére összeírt ottani lófőket és gyalogpuskásokat, illetve azok örökségeit. (IV, p. 496–497)

Regeszta: Kádár–Tagányi II. 159. — Vö. 946., 1026. sz.

1039. 1589. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Bongarth-i Pystaky Lukácsnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Adamos-i (Kykeolleo vm) részjószágot, melyet megszerzése óta zavartalanul birtokol, de az azzal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 500–501)

1040. 1589. április 25. (in Marci ev.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Bihar-i másként Kaba-i Racz János (n) az elmúlt időkben az élelemnek egész Magyarországot sújtó drágasága miatt Bihar-i Zeoch Pál (n) deáktól kölcsönvett 100 Ft készpénz fejében, továbbá egy 100 Ft-ot érő aranyozott ezüstnyakláncért és további 400 Ft-ért örök áron eladta néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdától szolgálataiért örökadományul nyert Adam és Regen (Bihar vm) birtokbeli részjószágoit haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt említett Pál deáknak és feleségének: Kabay Katalinnak, Gergely nevű fiúknak, valamint utódaiknak és örököseiknek. Az eladó vállalja, hogy megvédi a vevőket e jóságok birtokában a háborgatok ellen. (V, f. 61^v–62^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 22-i oklevelében (1309. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hátoldalára nyomott káptalani pecséttel erősítették meg.

1041. 1589. április 27. (in Enyed, XXVII. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmaként Deway másként Bereczky Ferencet, a vajdai ítélőszék esküdt nótáriusát, általa sógorát (sororium suum): Zentandras-i/Zentandrassy János deákot, utódaikkal együtt megneemesíti, az alábbi címert adományozva nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius areae umbilico corona auro gemmisque eleganter expolita, ex qua unicornis naturalibus ac vivis depictus coloribus, in altum dimidia sui parte se erigens, liliūque ore gestans conspicitur. Supra scutum galea militaris est posita, certis suis in locis deaurata, cui corona aurea proxime eminet, coronae vero unicornis priori per omnia similis insistere cernitur. Scuti denique oras taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 464–466)

Regesztá: Siebmacher 229 (címerképpel).

1042. 1589. április 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Aprilis) Néhai Mihályffy Mihály (n, a) és Vayay János (n) nagyobb kancelláriai íródeák hűséges szolgálataiért Mihályffy kiskorú leányának: Borbálának, általa jegyesének: említett Vaiay Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Berekeresztvár, Maya és Buzahaza birtokbeli részjószágoikat és székely örökségeket, a Berekeresztvár-i nemesi udvarházat, továbbá Bere (Marus sz) határában levő szántóföldeket és kaszálókat. E jóságokat apja halála után előbb Borbála birtokolta, eljegyzése óta pedig Vayay-val együtt tartják a kezükben, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 449–450)

1043. 1589. április 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Illieffalwa-i Lazlo Ferencet (n, a) utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal,

pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Illieffalwa (Sepsi sz) mezővárosban – Zentkyraly Balázs (c) és Beneczy Fábán (c) özvegye: Lazlo Katalin házának szomszédságában – levő házát minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat alól örökre mentesíti. Elrendeli a Varhegy-i vár kapitányának, Sepsi, Kyzdi és Orbay szék királybírájának: Rawazdy Györgynek, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 451–452)

1044. 1589. április 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Aprilis) Uyegy haz másként Leskych százsz szék és mezőváros királybírája: Friedrich Ambrosius és esküdt seniora: Conradus Johann (p, c) – az említett szék valamennyi lakosának nevében is előterjesztett – kérésére megerősítve átírja néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajdának 1581. március 7-én kelt oklevelét (146. sz.) a kérelmezőknek a szék királybírája választásával kapcsolatos jogairól. (IV, p. 458–460)

Közlés: VerArch 4/1850. 70–73. — Szövegét átírja Bethlen Gábor 1627. november 18-i oklevelében, uo: 69–74.

1045. 1589. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) Zeodemeter-i Kenesy Jánosnak (e), Somlio-i Bathory István (sp, m) familiárisának engedi át élete végéig Ethely (in cottu Zolnok Mediocri) birtok tizedét. (IV, p. 450)

Kivonatos bejegyzés.

1046. 1589. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) Szolgálati jutalmául Topa-i Topay Péternek (e), Somlio-i Bathory István (sp, m) familiárisának évenként 100 Ft segélyt utal ki élete végéig Crazna és Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegyék adójából. (IV, p. 450)

Kivonatos bejegyzés.

1047. 1589. április 30. (in Alba Iulia, ultima d. Aprilis) Varad-i familiárisának: Mezaros Ferencnek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1589. március 23-án kelt oklevelét (987. sz.) Sayo Bálintnak (pr) és Bihar-i néhai Zabo Péter (pr) özvegyének: Lucia asszonynak Bihar (Bihor vm) mezővárosbeli bizonyos jószágait illetően a kérelmező javára tett adományáról, a maga részéről pedig szolgálatai jutalmául Mezaros Ferencnek, valamint utódainak és örököseinek adja a bennük lévő királyi jogát is. (IV, p. 482–485)

1048. 1589. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Reche-i néhai Reche Tamás (e) leánya: Judit kiskorúsága idejére összes erdélyi és magyarországi javainak és birtokjogainak igazgatására és védelmezésére gyámul Keowesd-i Sarmasaghy Miklóst (e) jelöli ki úgy, hogy azokat a törvényes életkor elérése után köteles lesz az árva kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmeikről számot adni. — *A szöveg mellett:* Reformata iussu illustrissimi principis. (IV, p. 331–332)

Keltezése javítva március 18-áról. A szövegben eredetileg a kiskorú neve Zsuzsanna, és Ipp-i Borsolo János ítélőmester szerepelt gyámként.

1049. 1589. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Szolgálati jutalmául főkamrásának (supremus noster cubicularius): Giulay/Gyulay Pálnak (g) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül a kedvezményezett Letha nevű (Thorda vm) birtokának mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja Sombory László (m) tanácsurat, az erdélyi tizedek bérlőjét, hivatali utódait és helyetteseiket. (IV, p. 453–454)

1050. 1589. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Uywar vára kapitányához: Ebeny Gáborhoz (e), hivatali utódaihoz és helyetteseikhez: Minthogy néhai István lengyel király által saját familiárisának: Lypolt Jánosnak (e) – a király valamennyi hadjáratában tanúsított szolgálataiért – élete végéig Bethlen várából évenként kiutalt járandóságokat, azaz 16 köből búzát, három hordó bort és négy hízott disznót többé nem lehet e várból kiadni, mivel az Bathori András kardinális (ill, r) birtokába ment át, ezért azok kifizetését – megnövelve négy köből búzával és egy sertéssel – átteszi az Uywar-i vár terhére. Megparancsolja a nevezetteknek, hogy Uywar várának jövedelméből évenként utaljanak ki Dees-i mértékű 20 köből búzát (viginti cubulos tritici mensurae Deesiensis), három hordó bort és öt sertést Lypolt Jánosnak élete végéig. (IV, p. 457–458)

1051. 1589. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) A Varad-i várhoz tartozó Chathar falu lakosainak kérésére elengedi nekik a Lugas Zeoleo nevű szőlőik után járó tized, kilenced és ötöd kifizetését. (IV, p. 458)

Kivonatos bejegyzés.

1052. 1589. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Szolgálati jutalmául a Varad-i vár familiárisának: Eollvethi/Eolvethy Imrének (e), valamint utódainak és örökösének új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Nagykomadi nevű (Bihor vm) prédiumban lévő részjószágát, amelyet megszerzése óta zavartalanul birtokol, de az azzal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 514–515)

1053. 1589. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Előírt szolgálataik teljesítéséért Thatamerfalva-i Serges Ștefannak, Dumitrunak és Petrunak (a), a Varad-i vár szabadosainak Thatamerfalva-i (Bihor vm) – Gal Demjén és Serges Nicolae házaival szomszédos – házát minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti azzal a feltétellel, hogy ők és utódaik fenti házuk után a többi szabados mintájára a Varad-i várhoz tartoznak szolgálni. Megparancsolja a Varad-i vár főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának: Kiraly Györgynek, a vár udvarbírójának: Egri (Agriensis) Gergely deáknak, és minden más illetékesnek a felmentés tiszteletben tartását. (IV, p. 460–461)

1054. 1589. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) A Varad-i vár szabadosaként teljesített szolgálatai jutalmául Karand-i Baxa Péternek (a) Karand-on (Bihor vm) – Varga Illés és Varga Máté házai szomszédságában – levő házát minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti azzal a kikötéssel, hogy ő és utódai a fenti ház után a többi szabadoshoz hasonlóan a Varad-i várhoz tartoznak szolgálni. Megparancsolja a Varad-i vár főkapitányának, Bihar vármegye ispánjának: Kiraly Györgynek, a vár udvarbírójának: Egri (Agriensis)

Gergely deáknak, valamint a többi illetékesnek a felmentés tiszteletben tartását. (IV, p. 461–462)

1055. 1589. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Szolgálati jutalmául Eosy-i Zompoly Jánost (pr), aki már több éve a Varad-i vár gyalogpuskásai közé tartozik, a jó karddal és puskával illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett újra a várhoz szolgáló gyalogpuskások közé emeli. Egyidejűleg Eosy-ben (Byhor vm) – Bagdy Máté (pr) és Somogy László (pr) házának szomszédságában – levő házát minden adó és paraszti szolgálat alól, mezőgazdaságát, Varad-nak a Nadas nevű szőlőhegyén levő – néhai Kys János özvegyének szőlőjével szomszédos – művelt szőlőjét pedig a tized és kilenced fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, illetve a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja a Varad-i vár főkapitányának, Byhor vármegye ispánjának: Kyraly Györgynek, a vár udvarbírójának: Egri (Agriensis) Gergely deáknak, valamint a többi illetékesnek a felmentés tiszteletben tartását. (IV, p. 463–464)

1056. 1589. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Hűséges szolgálataiért Varad-i familiárisának: Nagy Lukácsnak (e) adományozza azt a 48 Ft-ot, melyet néhai Galady Gergely (e) a gondosabb megőrzés érdekében (tutioris conservationis gratia) néhai Zylagy Jánosra (e), a Varad-i káptalan levélkeresőjére bízott. Ez az összeg az utóbbi halálával özvegyére: Uylaky Borbálára (n) maradt, aki most Nagy Lukács felesége. E pénzt Galady Gergely halála után atyafia: néhai Fodor István (n) magának követelte, pert indítva Uylaky Borbála ellen, de a per folyamán meghalt, és más követelő nem maradt. (IV, p. 466)

Kivonatos bejegyzés.

1057. 1589. május 2. (in Alba Iulia, II. Maii) A vajdai ítélőszéken és az oklevelek kiállításában a nagyobb kancellárián uralkodásának kezdetétől fogva teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Kyrallyfalwy János (e) íródeáknak és az ítélőszék esküdt ülnökének, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt az Aldoboly, Martonos, Zachywa, Bykfalwa (Sepsy sz), Hidwegh, Arapathaka és Ereosd (in cottu AlbTr) birtokbeli részjórészeket és az ottani ingóságokat, továbbá az Aldoboly-i, illetve Hidwegh-i nemesi udvarházakat. Ezek azelőtt Aldoboly-i Mihalcz/Mihachy Balázs (n, a) birtokában voltak, de minthogy atyafiát (fr): Illieffalwa-i Mihachy Pétert (n, a) megsebesítette és vérént ontotta, a hűtlenség bűnébe esett, javai pedig a kincstárba szállottak. — *A szöveg mellett:* Correcta ex speciali mandato illustrissimi principis. (IV, p. 467–468)

1058. 1589. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Oztopan-i Pernezzy Istvánnak (e), az Udwarhely-i vár kapitányának, Udwarhely és Maros szék királybírójának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Baczon-i (Sepsi sz) vajdai részjórészt, mely eddig Varhegy várához tartozott, kivéve az országnak szolgáló ottani primorokat, lófőket és gyalogpuskásokat, illetve örökségeiket. Ezt kárpótlásul kapja a néhai II. János választott magyar királytól

adományul nyert Zeplak-i (Byhor vm) részbirtokáért, melyet Kristóf vajda felszólítására haszonvételeivel és tartozékaival együtt visszaadott bizonyos Uzon, Lyznio és Zatyor (Sepsi) birtokbeli, de kisebb értékű részek fejében. (IV, p. 470–471)

1059. 1589. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Szolgálati jutalmául a már korábban lófő rendű Felseo Chiarnaton-i Rakossy Miklóst (n, a) utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Elrendeli a Varhegy-i vár kapitányának, Sepsi, Kyzdy és Orbay szék királybírájának: Rawazdy Györgynek, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 468–469)

1060. 1589. május 3. (Albae Iuliae, III. Maii) Dombravicza-i Vaida Ioannak, Vasilének és Martinnak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adomány címen örökjogon adja a Dombravicza nevű (Byhor vm) birtok vajdai tisztségét. (IV, p. 469)

Kivonatos bejegyzés.

1061. 1589. május 3. (Albae Iuliae, III. Maii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért familiárisának: Sarmassagh-i/Sarmassagy Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt az eddig Zylah vajdai mezővároshoz bírt Gwrzofalwa nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokot. (IV, p. 472)

1062. 1589. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Kyraly Györgynek (g, e), a Varad-i vár kapitányának, Byhor vármege ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a fiágon magvaszakadt Gerla-i Abramffy János (e) Mehes nevű (Byhor vm) birtokát. (IV, p. 473)

1063. 1589. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Hűséges szolgálataik jutalmául Derechke-i Orban Boldizsárt és Gáspárt utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextera hominis manus cum suo brachio flagellum praelongum, quo aurigae in regendis equis utuntur tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 473–475)

1064. 1589. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Derechke-i Orban Boldizsár és Gáspár, illetve az utóbbi fia: János (n) kérésére jóváhagyólag átírja Chwkatth Péternek, Bayon vára praefectusának és Chukatth Lénárdnak (e) 1588. január 22-én kelt oklevelét (732. sz.) a kérelmezők javára Derechke-n (Byhor vm) tett adományáról. Ezenfelül szolgálataik jutalmául

Orban Boldizsárnak, Gáspárnak és Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az elnyert jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 493–495)

Vö. 1444. sz.

1065. 1589. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Lugas-i Olaz Marianus-t utódaival együtt megneemesíti, Lughas mezővárosban (Zeoren vm) – Gyarmath-i István deák (n) és Vaida Menyhárt (c) házai szomszédságában – lévő házát pedig minden adó, tized és kilenced fizetése, illetve a paraszti szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja Karansebes és Lughas kerületek bánjának: Lonay Albertnek, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 495–496)

Regesza: Pesty: Krassó II/1. 328.

1066. 1589. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Szolgálatai jutalmául Bokonya-i Botha Lazárnak, Ioannak, Lupunak, másik Ioannak, Nicolaének és Petrunak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adomány címén örökjogon adja minden haszonvételeivel és jövedelmével együtt Bokonia (Bihor vm) birtok ama vajdai tisztségét, amelyet már elődeik is betöltöttek, de az azzal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 519–520)

1067. 1589. május 4. (Albae Iuliae, IV. Maii) Hűséges szolgálataiért Barbely másként Tooth Jánosnak (n) élete végéig adományozza haszonvételeivel és tartozékaival együtt a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – Barbely másként Zygethy Márton (n) és Kalothazeghy Benedek ötvös házának szomszédságában, illetve Myhalyffy-i Iffiu János (m) házával átellenben (e regione) – fekvő kőházat. (IV, p. 468)

Kivonatos bejegyzés.

1068. 1589. május 4. (Albae Iuliae, IV. Maii) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Lonay Albertnek (e), Lugas és Caransebes districtusok bánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt azt a Rettegh (in cottu Zolnok Interiori) mezővárosban lévő, Tamás deák (n) házával és a helység egyik utcájával szomszédos fából épült nemesi udvarházat, mely előbb Chicho lerombolt várához (ad arcem dirutam), később pedig az Uywar-i várhoz tartozott. (IV, p. 471–472)

Regesza: Kádár–Tagányi V. 500.

1069. 1589. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Szolgálatai jutalmául Also Orozy/Also Orozy-i Krainik/Krainik Dumitru, általa fiait: Vasilét és Petrut utódaikkal együtt megneemesíti, és címert adományoz nekik. Ezenfelül a Georgeny-i vajdai várhoz tartozó Also Orozy-n (Thorda vm) levő, Oros László (pr) és Balint János (pr) házával szomszédos házát minden adó és paraszti szolgálat alól, örökségeit és mezőgazdaságát pedig a tized fizetésétől örökre mentesíti azzal a kikötéssel, hogy e ház után utódaival együtt krajniki tisztségében (in hoc officio kraynikatus) Georgeny várához ezután is szolgálni fog. Ennek fogonato-

sítására utasítja Thamasfalwy Dénest, az említett vár udvarbíráját, mindenkori helyetteseit, valamint a többi illetékest. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem collis gramineus occupat, super quem cervus integer naturalibus ac vivis suis coloribus depictus, collum sagitta transfixum habens stare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 476–478)

1070. 1589. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként a Varad-i vár kapitányának, Byhor vármegye ispánjának: Kyraly Györgynek (g, e) a Varad-i Pechenies nevű szőlőhegyen – Kalmar Mihály (e) és Seytery Mihály (n) szőlője – valamint Zaldobagy (Byhor vm) birtok Zeles elnevezésű szőlőhegyén – Ebeny Gábor (e) és néhai Daroczy László (pr) özvegye szőlője szomszédságában – lévő két darab művelt szőlőjét a tized és kilenced fizetésének terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganasítására utasítja Varad várának udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot, valamint a többi illetékest. (IV, p. 487–488)

1071. 1589. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének hadjárataiban, majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Lonay Albertnek (e), Lugas és Caransebes districtusok bánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt korábban az Uywar-i várhoz bírt Georgyfalwa/Gyeorgifalwa nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokot. Az adomány arra az időre szól, míg e birtok helyett ezzel egyenértékű másik jószágot fog neki adományozni, ez esetben viszont a kedvezményezett és utódai kötelesek lesznek a fenti birtokot a vajdának vagy utódainak visszaadni. — *A szöveg mellett*: Correcta ex speciali mandato illustrissimi principis. (IV, p. 373–374)

Keltezése javítva március 23-ról.

1072. 1589. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául HomorodZentPal-i Kornis Farkasnak (e), Udwarhely szék királybírájának, valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Dallya-i (Udwarhely sz) ősi, illetve szorgalmával és pénzen szerzett részjószágát és székely örökségeit, amelyeket már eddig is zavartalanul birtokolt, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 479)

1073. 1589. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért HomorodZentPal-i Kornis Farkasnak (e), Udwarhely szék királybírájának, valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Dallya-n (Udwarhely sz) – Dienes István és néhai Bandy Tamás (pr) házai szomszédságában – lévő lófői házat vagy kúriát, és az ottani székely lófői örökségeket, amelyek Theolche György (n, a) magvaszakadtával szálltak a kincstárba. (IV, p. 480)

1074. 1589. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Részint Kovachioczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr közbenjárására, részint a nevezettnek a vajdai nagyobb kancellárián alkalmazott servitora és íródeákja: Beno Mihály (n) ezutáni szolgálatai jutalmául [Gyula]fehérvár (Albensis) piacterén (in theatro) – Karoly István (e), az udvari gyalogok kapitánya és Borbely Tamás (pr) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, beszállásolás, valamint a polgári és paraszti szolgálatok teljesítése alól örökre szólóan mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatosítására utasítja gyulafehérvári udvarának provisorát: Ladmocz-i Horvatt Jánost és minden más illetékest. (IV, p. 481)

1075. 1589. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Szolgálatai jutalmául familiárisának: Doboka-i Basthy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Toplichan és Lazwl nevű (Bihor vm) birtokokat, továbbá a Chegen-i (in cottu Zolnok Mediocri) és Doboka-i (Doboca vm) részjóságokat, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, amelyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokol, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 485–486)

1076. 1589. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Szolgálatai jutalmaként Lughas-i Moldina/Modlina Melchiornak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Chebo/Cheba nevű (Zeorin vm) birtokot, melyet már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 487)

Regesza: Pesty: Szörény II. 40. — Pesty: Krassó II/1. 99–100.

1077. 1589. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Elődeinek majd neki főként tisztségében régtől fogva teljesített szolgálataiért Egri (Agriensis) Gergely deáknak (e), Varad vára udvarbírájának a Varad-i Vadkerth nevű utcában – Galffy János (m) tanácsúr és udvarmester, illetve néhai Zalay János (e) özvegye házai szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti és polgári szolgálat, valamint a beszállásolás terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatosítására utasítja Varad várának főkapitányát, Byhor vármegye ispánját: Kyraly Györgyöt és minden más illetékest. (IV, p. 488–489)

1078. 1589. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) A Varad-i vár számtartójaként (rationista) régtől fogva teljesített szolgálataiért Keoveskuthi/Keoweskuthy Márton deáknak (e) a Varad-i Vadkert nevű utcában lévő – Sido János és Kochis István (pr) házaival szomszédos – házát minden adó, beszállásolás, illetve a paraszti és polgári szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatosítására utasítja a Varad-i vár főkapitányát, Bihar vármegye ispánját: Kiraly Györgyöt, a vár udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot, valamint a többi illetékest. (IV, p. 491–493)

1079. 1589. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Elődeinek és neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként a Varad várához tartozó gyalogpuskások tizedesét: Fwgywasarhely/Fudiwasarhely-i Nagy Jánost (pr), aki egyébként már régóta gyalogpuskás, utódaival

együtt újra az említett várhoz szolgáló gyalogpuskások közé emeli a jó karddal és puskával illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Fwgywasarhely-en (Byhor vm) – Kys Albert és Varady Gáspár (pr) házai szomszédságában – lévő, már korábban kivételezett házát minden adó, valamint a paraszti szolgálat terhe alól, mezőgazdaságát és az említett birtok Dalos nevű szőlőhegyén lévő két darab művelt szőlőjét, melyek közül egyik Totth László és Domby András, a másik Zabo Ferenc és Bothos Barnabás szőlői szomszédságában van, illetve a Borpataka elnevezésű szőlőhegyén fekvő – Boghdan Máté és Borsos Gergely (pr) szőlőivel szomszédos – harmadik darab művelt szőlőjét pedig a tized és kilenced fizetésének terhétől arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Elrendeli a Varad-i vár főkapitányának, Byhor vármegye ispánjának: Kyraly Györgynek, a vár udvarbírójának: Egri (Agriensis) Gergely deáknak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 489–491)

1080. 1589. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért udvara familiárisának: Zetelaka-i Nagy Imrének (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zetelaka-i (Vdwarhely sz) részjóságot, mely ezidáig Udwarhely várához tartozott, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lóföket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit. (IV, p. 503–504)

1081. 1589. május 7. (Albae Iuliae, VII. Maii) Varad várának szabadosaként teljesített szolgálatai jutalmául Lakattia-i Zthoyka Ioannak (a) Lakattia-n (Byhor vm) – Vrasso Petru és Vrasso Toma (pr) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized és paraszti szolgálat terhe alól örökre szőlőan mentesíti azzal a kikötéssel, hogy a nevezett és örökösei a többi szabados módjára hűséggel szolgálják a mondott várat. Ezek foganasítására utasítja a Varad-i vár főkapitányát, Byhor vármegye ispánját: Kyraly Györgyöt, a vár udvarbíróját: Egri (Agriensis) Gergely deákot, valamint a többi illetékest. (IV, p. 499–500)

1082. 1589. május 7. (Albae Iuliae, VII. Maii) Szolgálatai jutalmaként Thasnad-i Erkedy Mártonnak (e) Thasnad mezőváros (in cottu Zolnok Mediocri) szőlőhegyein fekvő, jogszerűen birtokolt összes szőlőjét, továbbá mezőgazdaságát és vetéseit a tized és kilenced fizetése alól élete végéig mentesíti. (IV, p. 501)

Kivonatos bejegyzés.

1083. 1589. május 7. (in Alba Iulia, VII. Maii) Hűséges szolgálataiért kamarásának (cubicularius): Boronkay Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Zent Imreh vajdai birtok határában, Galthéo és Vayasd (in cottu AlbTr) birtokok között lévő bizonyos rétet, amely a Zent Imreh-i egyház lelkésze és néhai Feltoty András (e) özvegye rétfjeinek szomszédságában van. A kedvezményezett utódok nélküli halála esetére a rét testvéreire (fr. c): Jánosra, Ferencre és Boldizsárra, illetve utódaikra és örököseikre szálljon. Ennek megfelelően megparancsolja Zent Imreh birtok mostani és jövődöbeli bírójának, illetve esküdteje-

inek, hogy Boronkay Lászlót és örököseit ne háborgassák a mondott rét birtokában. (IV, p. 502–503)

1084. 1589. május 7. (Albae Iuliae, VII. Maii) Néhai Bathory Kristóf vajda oldalán, főként pedig az ő nevelőjeként tanúsított érdemeiért Kochiárd-i Galfffy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon Uywar (in cottu AlbTr) mezővárost haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, kivéve az ottani egytelkes nemeseket és ezek örökségeit. E mezővárost néhai Kristóf vajda végrendeletével örökség jogán Galfffy-nak hagyta, majd azt halála után az ország kormányzója: Gychy János (sp, m) az ő ösztönzésére, illetve tanácsurai egyetértésével neki átadta. Megengedi Galfffy-nak, hogy a mezővárost – amelyben igen nagy költséggel és fáradsággal Galfffy hatalmas, várhoz hasonló épületeket kezdett emelni (amplissima aedificia, ad castrum instar, ingenti sumptu suo, maximisque laboribus extruere cepit) – utódok nélküli halála esetére végrendeletileg vagy más rendelkezése alapján forintonként 160 dénárban számított 16 000 magyar arany Ft-on bárkinek hagyhatja vagy inscribálhatja, akitől azt a vajda és utódai csak a mondott összeg lefizetése után válthatja vissza. Ezenfelül arról biztosítja Galfffy-t, hogy e jószág visszaváltásának jogát kizárólag a maga, utódai vagy a kincstár részére tartja fenn. (IV, p. 505–507)

Közlés: Sz 29/1895. 804–805 (magyar fordításban).

1085. 1589. május 7. (in Alba Iulia, VII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Kurtapatak birtokban lakó és lófő rendű szülöktől származó Bekes Benedeket és Györgyöt (n, a) utódaikkal együtt újra a lófők közé emeli a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Kurtapatak-on – Bekes György lófő (n, a) és Chiomortani Tamás (e, a) jobbágysai: Ebes Pál és Antal házai szomszédságában – lévő, általuk már eddig is, csak a szükséges oklevelek hiányában birtokolt lófői udvarházukat, illetve a Polian-i (Kezdi sz) székely örökségeiket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt új adományként örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 622–623)

1086. 1589. május 8. (in Alba Iulia, VIII. Maii) Nagy Selk szász mezőváros és szék valamennyi mesteremberének előadásából, illetve néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának előtte bemutatott okleveléből arról értesült, hogy céheik és társulataik a többi szabad céh kiváltságaival, mentességeivel és szabadságaival rendelkeznek, és ezekkel eddig zavartalanul éltek. Ezért a maga részéről ő is megengedi, hogy az elkövetkezőkben az említett település és szék mesteremberei szabad céheket tartsanak fenn, mesterségükben jártas legényeket alkalmazzanak, tanulókat és inasokat tanítsanak, valamint mesterségüket szabadon gyakorolják, mások sérelme nélkül. Megparancsolja az illetékeseknek, köztük Meggies város polgármesterének, bírának és esküdt polgárainak, hogy a kedvezményezetteket régi szabadságaikban és szokásaikban őrizték meg. (IV, p. 501–502)

1087. 1589. május 8. (Albae Iuliae, VIII. Maii) Magyar Chestwe-i néhai idősebb Chongway János (e) fiai: Mihály, Gergely és János, leánya: előbb Felseo Zentmyhalyfalwa-i néhai Antalffy János (n), most pedig Deesfalwa-i Deesfalwy István (e) felesége: Anna, továbbá Nagy Péter (n) és felesége: Magyar Chestwe-i néhai Chongvay Miklós leánya: néhai Klára fia: Also Zentmyhalyfalwa-i Nagy Pál, s végül említett Chongvay Miklós fia: néhai ifjabb János fia: Miklós szolgálatai jutalmául új adományként örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magiarchestwe-i és Chongva-i (in cottu AlbTr) részjószágot és birtokjogokat, illetve az ottani nemesi udvarházakat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 522–523)

1088. 1589. május 8. (in Alba Iulia, VIII. Maii) [...] A Vasarhel-i iskola tanulóinak rendeli Petresfalwa (Bistricia districtus) birtok gabona- és bortizedét. Beszedésében és felhasználásában pedig a következő rendet írja elő: A tizedet minden évben a mondott helységből erre kijelölt becsületes polgár és egy szintén megbízható tanuló szedje be, a városba szállítsa, és ott egy másik becsületes ember kezére adja, aki azt a tanulók fenntartására – szükségüknek megfelelően – szétosztja. Az év leteltével a tized kezelésével megbízott személyek a bíró, a lelképásztor, illetve az iskola rektora és seniorai előtt kötelesek lesznek számot adni. Akik a tized felhasználásában visszaélést követtek el, azokat bírságra, illetve az okozott kár megtérítésére ítélik. Megparancsolja Sombor-i László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, valamint Petresffalwa dézsmája beszedőinek, hogy a mondott iskola tanulóit ne akadályozzák a tized beszedésében és felhasználásában. (IV, p. ?–592)

A bejegyzésnek csak a vége maradt meg. Noha a lapszámozás folyamatos, e csonka szöveg bizonyíték arra, hogy az 592. oldal előtt legalább egy lap hiányzik a kéziratból.

1089. [1589. május 10. előtt] Kyraly György (e) Varad-i főkapitánynak, Bihar vármegye ispánjának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki 1587. február 6-án kelt saját oklevelét (720. sz.) az Andahaza-i (Bihar vm) részjóság vásárához adott jóváhagyásáról, továbbá a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1587. június 18-i jelentését (724. sz.) a kérelmezőnek említett jóságába történő iktatásáról, valamint 1588. november 6-án kelt oklevelét (835. sz.) az előbbi iktatáskor tett ellentmondás visszavonásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 76^f–84^v)

A keltezés helye és időpontja hiányzik. Datálása Király György említett kapitányi és ispáni tisztségének általunk ismert legkésőbbi időpontján alapszik.

1090. 1589. május 10. (Albae Iuliae, X. Maii) Hűséges szolgálataiért Kochiard-i Galffy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek élete végéig újra átengedi Tharchia (Byhor vm) birtok mindenféle tizedét, melyet néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda 1576. évi (87. sz.), illetőleg az ő engedélye alapján, a hely szokásainak megfelelően e tizedekkel járó pénzbeli bevételekkel együtt a kedvezményezett már eddig is beszedett. Ezek foganasítására utasítja a Varad-i vár kapitányát, Byhor vármegye ispánját: Kyraly Györgyöt, a vár udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot, valamint a többi illetékest. (IV, p. 504–505)

Regesza: Sz 29/1895. 802.

1091. 1589. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Szolgálatai jutalmául Andrasfalwa-i Palffy Andrásnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat az Andrasfalwa-i és Zent Abraham-i (Udwarhely sz) vásárolt nemesi székely örökségeit és részjóságait (portiones ipsius possessionarias ac haereditates sicutales nobilitares empticias), melyeket már eddig is békésen birtokolt, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 507–508)

1092. 1589. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Szolgálatai jutalmául Tharchiaffalwa-i Palffy Péternek (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Thordatfalwa-i és Felseo Benched-i (Udwarhely sz) vásárolt nemesi székely örökségeit és részjóságait (portiones ipsius possessionarias ac haereditates sicutales nobilitares empticias), melyeket már eddig is zavartalanul birtokolt, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 508–509)

1093. 1589. május 10. (Albae Iuliae, X. Maii) Hűséges szolgálataiért Rakosfalwa-i Benkeo Ferencet (pr, a) utódaival együtt Chyk szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Rakosfalwa-n (Chyk sz) – idősebb Ferencz János (n, a) háza és telke szomszédságában – levő házát és más székely örökségeit minden adó és szolgálat terhe alól, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, illetve a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja Zemere Mihálynak és Becz Imrének, Chyk szék királybíráinak, Zawor Friedrichnek, a Chyk-i vasháza praefectusának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 537–539)

1094. 1589. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Részint Gebarth-i Kessereo János, Pokafalwa-i Zalanczy György és Balattffy János, valamint Zeredahely szász szék és Felseo Apold nevű település szomszédságában lakó Fehér (Albensis) vármegyei más nemesek közbenjárására, akik a Felseo Apold-i vásár visszaállítását kérték, minthogy arra igen nagy szükségük van, továbbá a Felseo Apold-i lelkész (pastoris): Mallendorffius Johann (h), illetőleg az ottani villicus és esküdt seniorok kérésére, részint településük lakosai hasznára a szokásos kiváltságokkal együtt örökre engedélyezi a Pünkösöd ünnepe előtti csütörtökön, valamint október 28-án (d. Simonis et Iudae ap.), illetve az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden szerdán pedig hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárokat érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 606–607)

Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: VI. protocollum, p. 276–277.

1095. 1589. május 12. (in Alba Iulia, XII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Pyspeoky-i Barath másként Bolthos András deákot utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus cum suo brachio armata ensem evaginatum sursum

erectum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius conotaeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 509–510)

1096. 1589. május 13. (in Alba Iulia, XIII. Maii) Némely tanácsurának és a Szász Universitasnak közbenjárására, valamint Uyegyhaz (Uyegyhaz sz) szász mezőváros lelkésze (pastoris): Mybrod Georg (h), királybírája: Friedrich Ambrosius, illetve esküdt seniorai: Gebel Calixtus és Fernigh Kaspar kérésére, de ugyanakkor mezővárosuk lakosai és a szomszédságában fekvő települések hasznára is, a szokásos kiváltságokkal együtt örökre engedélyezi az Úr mennybemenetelének ünnepén (Ascens. dom.) és Szt. Gál ünnepe utáni vásárnapon (dom. p. Galli conf.), valamint az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden vasárnapon pedig – de csak az istentisztelet befejezése után – hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárookra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 510–511)

1097. 1589. május 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) Uyegyhaz szász (Uyegyhaz sz) mezővárosban lakó valamennyi varga, szabó, bodnár, kovács, kerékgyártó, szűcs, kötélverő és szíjgyártó mester érdekében megengedi nekik és utódaiknak, hogy más városok, mezővárosok és székek mintájára céheket alakítsanak, azokban segédeket vagy inasokat tartsanak, mesterségüket szabadon gyakorolják, termékeiket illendő áron árusítsák, családjaikat eltartsák és egyáltalán éljenek mindazokkal az előjogokkal és szabadságokkal, amelyekkel az ország más céhei is rendelkeznek, mások megkárosítása nélkül. Utasítja az összes illetékest az engedély tiszteletben tartására. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 511–513)

Közlés: VerArch 4/1850. 75–77. — Szövegét átírja Bethlen Gábor 1627. november 15-i oklevelében, uo: 74–78.

1098. 1589. május 14. (Albae Iuliae, XIV. Maii) Királyi jog nélküli jóváhagyását adja Coloswar-i néhai Eotweos Orbán (c) özvegyének: Magiary Katalin asszonynak bizonyos gyulafehérvári jószágairól a [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan levélkeresői előtt 1589. április 21-én tett bevallásához (1020. sz.). (IV, p. 513–514)

Kivonatós bejegyzés.

1099. 1589. május 14. (Albae Iuliae, XIV. Maii) Szolgálati jutalmaként Zentabraham-i Mezaros Lőrincet (pr, a), aki egyébként már néhány éve Udwarhely szék gyalogpuskásai közé tartozik, utódaival együtt újra a gyalogpuskások közé emeli a jó karddal és puskával illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Zentabraham-on (Udwarhely sz) – Zytas János (pr) háza, valamint a közút szomszédságában – lévő házat és székely örökségeit minden adó, paraszti szolgálat, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetésének terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Elrendeli az Udwarhely-i vár kapitányá-

nak: Oztopan-i Pernezzay Istvánnak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 515–516)

1100. 1589. május 15. (in Alba Iulia, XV. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Somosfalwa-i Batin/Bathyn Jánost (n) és fiait: Jánost, Mátét és Simont utódaikkal együtt megnemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 523–524)

A bejegyzés szövege megtalálható a kézirat 582. oldalán is.

1101. 1589. május 15. (f. V. a. Penthec.) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Gyczy Farkas (e) fiai: Ferenc, Kristóf és Péter, minthogy nagybátyjuk (fr. p): néhai Gyczy János (sp, m), Erdély egykori kormányzója végrendelet útján Farnos-on négy népes jobbágytelket, továbbá Mátyás deák (h), valamint néhai Zakachy János (pr) özvegye: Márta asszony házait, az Alsofwld/Alsofewld-i (Colos vm) részjószágból pedig két másik népes jobbágytelket Gialw vára udvarbírójára: Almassy Albertre (e) hagyott szolgálatai jutalmául, az általa szerzett Farnos egészbirtok és Alsofwld-i részjóság azonban első adomány és statúció jogán (iure primariae donationis et statutionis) fenti unokaöccseire szállt, ők részint teljesíteni akarván néhai Gyczy János végső akaratát, részint pedig azokért a hűséges szolgálatokért, melyeket Almassy Albert a kormányzó által hátrahagyott ingóságok oltalmazásában és megőrzésében irántuk tanúsított, illetve vendégszeretetéért a Gyczy által átengedett jóságok helyett Alseofold-ön Cazma Ioan, Moldowa Ioan, Sandor Simion, idősebb Kozta Petru, Doma Petru, Szerze Ioan, Szerze Ștefan és Chyzar Anton által lakott nyolc másik jobbágytelket adnak haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon Almassy Albertnek, valamint utódainak és örökösseinek. Ezek fejében Almassy Albert a végrendeletileg reá hagyott jóságokat átengedi a Gyczy-fivéreknek. A felek megállapodtak abban is, hogy e jóságokat Almassy utódok vagy örökösök nélküli halála esetére 300 Ft-on bárkinek lekötheti, és azokat a Gyczy-fivérek csak az említett összeg kifizetésével vehetik magukhoz. (IV, p. 602–603)

Ái Báthory Zsigmond 1589. június 14-i oklevelében (1155. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható a kolozsmonostori konvent MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: IX. protocollum, f. 225^v–226^v.

1102. 1589. május 16. (in Alba Iulia, XVI. Maii) Szolgálataik jutalmául Kochioba-i Vaivoda Gheorghénak és Petrunak (n), valamint utódaiknak és örökösseiknek új adományként örökjogon adja minden haszonvételeivel és jövedelmével együtt Boythfw és Boytest (Bihar vm) birtokok vajdai tisztségét, melyet már elődeik is betöltöttek, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek, azzal a feltétellel, hogy ők és utódaik e tisztség után Varad várához járó katonai és egyéb szolgálatokat a régi szokásnak megfelelően teljesítsék. (IV, p. 517–518)

1103. 1589. május 17. (in Alba Iulia, XVII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Rugonfalwa-i Chany/Chiany Mátyást (n) utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo brachium humanum armis militaribus contectum, manu ensem incurvum in superiorem

scuti partem erectum tenere conspicitur. Supra [scutum] galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 520–522)

Regesza: Sándor I. 13 (címerképpel).

1104. 1589. május 17. (Albae Iuliae, XVII. Maii) Belenyesei kastélyához tartozó Felseofenes (Byhor vm) birtok bírájának, esküdteinek és lakosainak kérésére megerősítve átírja néhai Gyczy János (sp, m) tanácsúr, akkor Varad-i főkapitány és Byhor vármegyei ispán 1583. február 25-én kelt oklevelét (183. sz.). — Az oklevelet aláírásával és függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 524–526)

1105. 1589. május 17. (in Alba Iulia, XVII. Maii) [...] Eolvethi Imrét megnemesíti[?]. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. ?–572)

A bejegyzésnek csak az utolsó sorai maradtak meg. Noha a lapszámozás folyamatos, e csonka szöveg bizonyíték arra, hogy az 572. oldal előtt legalább egy lap hiányzik a kéziratból. Ölvethi Imrére l. még 1052. sz.

1106. 1589. május 17. (sab. a. Penthec.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Mindzent-i Boronkay János (e) Vizakna-i sókamarás (camerarius fodinae salium Vizaknensium) – feleségének: néhai Caransebes-i Vaida István fia: néhai György fia: néhai István (e) leányának: Borbálának nevében is –, másfelől pedig Alsorapolt-i néhai Byro Kelemennek feleségétől: Felseo Feier vyz-i néhai Ukner Sebestyén és felesége: néhai Klára (n) – aki néhai Maczkassy Mihály és Ágnes (n) leánya –, leányától: néhai Annától született fia: Kwptor-i Sebestien másként Kelemen Péter (n) – fia: Sebestyén és leánygyermekai: Magdolna, Anna és Márta, továbbá Rapolt-i néhai Czere Istvánnak feleségétől: említett néhai Anna testvérétől: Mártától született fia: Kwptor-i néhai Mihály János fia: Miklós (n) nevében is – az alábbiakban állapodtak meg: Sebestien Péter az általa, Mihály Miklós, de elődeik és utódaik által is a Maczkasi, Ombozi, Dobokai, Kemendi, Balika, Orgonas családoknak és másoknak elidegenített – korábban néhai Tharnok másként Maczkassy Péter és János által birtokolt – Felseo és Also Rapolt, Arany, Karpenes, Piskincz, Zerekzo, Felseo és Also Dengh, Kytid, Bosoro, Kis Oklos, Pwtenicz, Bwchin, Keoztest, Felseo és Also Orostiore, Nagi Oklos, Felseo Nadasd, Felseo Kalan és Zachiel nevű (Huniad vm) birtokokban, valamint az ország területén bárhol lévő ősi javaikat és birtokjogaikat az említett családoktól nem tudja visszaszerezni, ezenfelül olyan oklevelei és írásos bizonyítékai sincsenek, amelyeket felhasználhatna elnyerésükre és perek folytatására. Részint ezért, részint mivel a fenti jószágok vérség jogán Boronkay János feleségét: Vayda Borbálát is megilletik, valamint Caransebes-i Zegeed János deáknak (n) elzálogosított Glod-i és Feier viz-i (Caransebes districtus, Zeoreon vm) hasznosabb részjószágai visszaváltására pénzre van szüksége, ezért Boronkay Jánostól kölcsönvett 200 Ft-ot, és azzal bízta meg őt, hogy nevében az említett jószágok visszaszerzése érdekében pereket indítson és azokban saját belátása szerint járjon el. Sebestien minden esztendőben új ügyvédvalló levelet ad Boronkay-nak, aki azonban a peres okleveleket a maga költségén váltsa ki. Ha Boronkay részben vagy egészen megszerzi a felsorolt jószágokat, azoknak felét a visszaszerzésre for-

dított költségei és fáradozásai viszonzásául, a másik felét pedig az említett 200 Ft fejében, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Boronkay Jánosnak, feleségének: Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig Boronkay Lászlónak, Ferencnek és Boldizsárnak, illetve azok utódainak örökjogon átengedi. A felek megállapodtak abban is, hogy ha az előbbieket és utódaikat örökösök nélkül maradnának, akkor a most átengedett jószágok Sebestien Péter utódaira és örököseire szállnak. Ugyanakkor, ha Sebestien a szóban forgó jószágokkal kapcsolatosan oklevelekre tenne szert, azokat átadja Boronkaynak. (IV, p. 616–619)

Ái Báthory Zsigmond 1589. június 28-i oklevelében (1164. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg. □ Regeszta: Pesty: Szörény II. 64.

1107. 1589. május 18. (Albae Iuliae, XVIII. Maii) Szolgálati jutalmául a Bwly (Zabolch vm) birtokbeli vajdai részjószágot haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Monostor-i officialisának: Varady Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek engedi át, amíg neki más javakat nem adományoz. (IV, p. 518)

1108. 1589. május 18. (Albae Iuliae, XVIII. Maii) Régtől fogva teljesített hűséges szolgálataiért Mindzentyh Benedek (e) vajdai kamarásnak (cubicularius) élete végéig átengedi néhai Cornar Mihály (e) kiskorú leányának: Katalinnak Zabad-i (Marws sz) részbirtoka bármilyen terménye tizedének árendáját, illetve az állatok után járó tizedét árenda és kepe fizetése nélkül. Ezek foganatósítására utasítja Sombor-i László tanácsurat, az erdélyi tizedek bérlőjét, valamint jelenlegi és jövőbeli helyetteseit. (IV, p. 519)

1109. 1589. május 18. (in Alba Iulia, XVIII. Maii) Néhai István lengyel királynak, néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki háborús és békés időkben teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Myhalyffy-i Iffiu/Iffyw János (m) tanácsúrnak, Fehér (Albensis) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Kapolna mezővárost és tartozékait: Kiskapolna, Zerbin, Plopy, Almas, Lunka, Kekereo, Ples, Bindest, Kysalmas, Bogyesth, Potezka, Jerozlavesth, Ferechie, Mistest, Fenacz, Brost, Ballt, Gurahoncz, Kyshoncz, Keoldes, Ronfalw, Buchiawa, Solymos, Penusest, Bwchiewiczza, Madresesth, Hernichyest, Kersest, Oszoi, Myrest, Felseo Zekas, Also Zekas, Kukuiech, Zeldissel, Belesth, Mozochiest, Zerest, Wledest, Illyest, Lonkssora, Soymussel, Intrehonczuri, Cicest, Delcesth, Zedissorul, Bottien, Drekoiesth, Reztoka, Feztetewl és Bonczest nevű (Zarand vm) birtokokat. Ezeket a hajdani fejedelmek engedélye alapján korábban bizonyos vajdák igazgatták. (IV, p. 539–540)

1110. 1589. május 20. (Albae Iuliae, XX. Maii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataik jutalmául Zentkyraly-i néhai Nagy Máté fia: néhai Pál fiainak: Miklósnak, Simonnak és Andrásnak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Zent Kyraly-on egy nemesi udvarházat, továbbá három pusztát nemestelket, melyek közül egyik Zent Kyraly-on, a másik Nagy Mony-ban, a harmadik pedig Verveolgy-ön (in cottu Zolnok

Mediocri) van. Ezeket már elődeik is békésen birtokolták, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 530–531)

1111. 1589. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Vargha Orbán, Deak Gergely, Bayer Simon és Zabo György, Veolcz (Meggies sz) szász mezőváros esküdt polgárai – településük lakosainak nevében is tett – kérésére megerősítve átírja az erdélyi egyház káptalana 1395. december 13-án (3. sz.) és 1415. június 21-én (8. sz.), illetve a hét szász szék előjárói 1409. január 7-én két oklevelét (4. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 542–549)

1112. 1589. május 23. (Albae Iuliae, XXIII. Maii) Elődeinek és neki teljesített szolgálatai jutalmaként Kerezthwry Kristófnak (e), Keowar vára kapitányának, valamint férfiutódainak, azok hiányában pedig leányainak, illetve az ő utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Zentbenedek nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokot és az ottani nemesi udvarházat, amelyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 526–527)

1113. 1589. május 23. (Albae Iuliae, XXIII. Maii) Elődeinek és neki teljesített szolgálataiért Kerezthwry Kristófnak (e), a Keowar-i vár kapitányának, valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Alprech mezővárosban levő nemesi udvarházát és ugyanitt, illetve a Zawaros és Kalna nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokokban levő részjóságait, melyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 527–528)

1114. 1589. május 24. (in Alba Iulia, XXIV. Maii) Néhai István lengyel királynak a moszkvai fejedelem elleni (contra Moscorum ducem) háborúiban, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Vassand-i Kowachy/Kowach Lukácsot utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer ad vivum depictus, dextra gladium evaginatum, sinistra vero manu facem ardentem tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 528–530)

1115. 1589. május 24. (Albae Iuliae, XXIV. Maii) Szolgálatai jutalmaként Boronkay László (e) kamarásnak engedi át árenda fizetésének feltétele mellett a Reche nevű (Zeredahely sz) szász birtok tizedének egy quartáját, melyet a szokott bérért a vajda számvételéhez szoktak beszedni, arra az időre, míg őt szolgálja. Megparancsolja Boronkay Jánosnak, a Vizakna-i sókamara praefectusának, valamint jelenlegi és jövőbeli helyetteseinek a fentiek érvényesítését. (IV, p. 535–536)

1116. 1589. május 24. (Albae Iuliae, XXIV. Maii) Hűséges szolgálataiért kamarásának: Boronkay Lászlónak (e) engedi át árenda fizetése nélkül Ibystorph (Medgyes sz) vajdai bir-

tok mindenféle tizedének két quartáját, melyet eddig a [gyula]fehérvári (Albensis) várhoz szedtek be, arra az időre, míg helyettük hasonló vagy jövedelmezőbb tizedeket fog neki adományozni. Megparancsolja Sombory László (m) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, Ladmocz-i Horwath Jánosnak, a gyulafehérvári vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (IV, p. 536–537)

1117. 1589. május 25. (Albae Iuliae, XXV. Maii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Zentlázlo-i Sygher Jánosnak (g, e), valamint fiútódainak, ezek hiányában pedig leányainak, illetve azok utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zentlázlo, Harazthkerek, Balintfalwa, Kakasd, Zent Simon, Zentorontas[!], Bere, Monyoros (Maros sz), Kysmeod (Udwarhely sz) és Chierged (Kykeolleo vm) birtokbeli részjóságait, illetve a Zentlázlo-i nemesi udvarházát, amelyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (IV, p. 531–533)

1118. 1589. május 26. (Albae Iuliae, XXVI. Maii) Szolgálataiért Zent Lazlo-i Sigher Jánosnak (e) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül a Zent Lazlo, Harazthkerek, Balintfalwa, Kakasd, Zent Simon, Zentorontas[!], Bere, Monioros (Maros sz), Kys Meod (Udwarhely sz) és Chierged nevű (Kykeolleo vm) birtokokban levő részjóságainak mindenféle tizedét. (IV, p. 531)

Kivonatos bejegyzés.

1119. 1589. május 26. (Albae Iuliae, XXVI. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként servitorát: Mezeotheremy másként Kowach Ferencet utódaival együtt megnemesíti, és címet adományoz neki. Ezenfelül [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – Zolomy Miklós (e) és Kowach Tamás (c) házai szomszédságában – levő házát minden adó, tized, beszállásolás és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja Ladmocz-i Horwath Jánosnak, a gyulafehérvári udvar provisorának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem collis quidam gramineus occupat, in quo tres candentes globi ferrei tormentarii positi sunt, in media vero regione scuti dextra hominis manus cum suo brachio soleam equi ferream tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 549–551)

1120. 1589. május 26. (Albae Iuliae, XXVI. Maii) Sygher János (e) tiltakozik az ellen, hogy Bethlen Miklós (e) felesége: Nagy Anna asszony Madaras-on két jobbágytelket – melyek közül a David Györgyé pusztá, a másikon pedig Kis János lakik – átengedett Koepeczy Jánosnak (e). (IV, p. 621)

Kivonatos bejegyzés.

1121. 1589. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Iffiu János (m) tanácsúr, Fehér vármegye ispánja feleségének: Maylad Margitnak (m) kérésére a Varadgia-i (in cottu AlbTr) részjóságán lakó jobbágyait és ugyanitt levő majorsági földjeit élete végéig mentesíti a vajdának járó bor- és gabonated fizetése alól. Megparancsolja Barthakowith Horwath János (e) [gyula]fehérvári udvarbírójának, valamint hivatali utódainak a fentiek érvényesítését. (IV, p. 533)

1122. 1589. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Szolgálatai jutalmául Salathy Balázs (n, a) Agiaghffalwa-i lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt az Agiaghffalwa-i (Udwarhely sz) lófői udvarházát és más székely örökségeit, amelyeket már elődei is birtokoltak, csak a szükséges oklevelekkel nem rendelkezik róluk. (IV, p. 533–534)

1123. 1589. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Élete végéig Kereztzagh-i Chiaky Istvánnak (e) engedi át az országban bárhol levő javainak és birtokjogainak mindenféle tizedét árenda fizetése nélkül. (IV, p. 534–535)

Kivonatos bejegyzés.

1124. 1589. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Varadgia-i Kowach Pálnak (n) Varadgia-i (in cottu AlbTr) részbirtokán lévő majorsági földjeit, illetve ott lakó jobbágyait a nevezett élete végéig mentesíti a vajdának járó bor- és gabonated fizetésétől. Megparancsolja Bartakowith Horwath János (e) [gyula]fehérvári (Albensi) udvarbírójának, valamint hivatali utódainak a fentiek érvényesítését. (IV, p. 535)

1125. 1589. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Szolgálatai jutalmaként megengedi Ladmocz-i Horwath Jánosnak (e), a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbírójának, hogy Gyroth nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtoka környékén bizonyos mocsaras helyen, ahol az utazók javai és igasállatai átkeléskor jelentős kárt szenvednek, hidakat építsen, költségei megtérítése érdekében pedig vámkerék felállításával ő és utódai, illetve örökösei az átkelőktől – az említett, valamint a szomszédos vármegyék szokása szerint – vámot szedjenek. Ezt más vámszedő helyek károsítása nélkül és a hidak jókarban tartásának kötelezettségével tegyék. Meghagyja a kereskedőknek és más utazóknak, hogy az említett hidakon történő átkeléskor javaik után a szokásos vámot ellenszegülés nélkül fizessék ki. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősítette meg. (IV, p. 541–542)

1126. 1589. május 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Maii) Öregségükre való tekintettel Baranith másként Horwath György (n) és felesége: Keomies Ágnes [Gyula]fehérvár (Albensis) falán belül, a Zentegyhaz másként Zebeny ucza-ban – Vitalis Jeromos (g), a fegyvertár kapitánya (capitanei armamentarii) és Kowach Miklós (c) háza szomszédságában – levő házat életük végéig minden adó és szolgálat, valamint a beszállásolás terhe alól mentesíti. (IV, p. 549)

Kivonatos bejegyzés.

1127. 1589. május 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Maii) Az Udwarhely széki gyalogpuskások kapitánya (capitaneus peditum ... pixidariorum): Alar Máté (n, a) részére házához minden hónapban két Ft segélyt utal ki visszavonásig a székely kamara jövedelméből. (IV, p. 551)

Kivonatos bejegyzés.

1128. 1589. május 29. (in Corp. Chr.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Somlío-i Bathory Zsigmond vajda tanácsura és udvarmestere: Kochiárd-i Galfy János (m) anyai unokatestvére (fr. m): Bako Dániel (e) Enyed-i officialis iránti szeretetéből neki, valamint utódainak és örököseinek adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Kerchieth/Kercheth birtokban levő nemesi udvarházát, továbbá itteni és Mohach, Domboro, Eorwenies és Keowend birtokbeli részjórészeit és székely örökségeit, Kerchieth tizedét, melyeket a káptalan egy másik oklevele alapján Karoly Istvántól (e), a vajdai testőrgyalogság kapitányától (capitaneo peditum praetorianorum) csere útján szerzett meg (726. sz.), továbbá azokat az Inakfalwa-i és Felwincz-i (Aranias sz) nemesi udvarházait, részjórészeit és székely örökségeit, melyeket azelőtt néhai Zekely Pál (n) birtokolt, kivéve a Felwincz-en levő Mykorety nevű rétét, melyet magának tart meg. Az adomány feltétele, hogy Bako Dániel vagy utódai magtalan halála esetén az említett jószágok osztályos atyafiáira, illetve azok utódaira és örököseire szálljanak. (IV, p. 562–563)

Ái Báthory Zsigmond 1589. május 31-i oklevelében (1133. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 89^v–90^v.

1129. 1589. május 30. (Albae Iuliae, XXX. Maii) Vas Mihály (a) szolgálatai jutalmául neki, feleségének: néhai Vagassy János (n, a) leányának: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Vas Mihály Zentlázlo-n – Ugron Tamás (n, a) és Ugron Ferenc (n, a) háza szomszédságában – levő udvarházát, illetve Vagassy Katalin Vagas-on fekvő – Kadar István (pr) és néhai Bak Péter özvegyének házaival szomszédos – udvarházát, továbbá a Farczad és Medeser nevű (Udwarhely sz) birtokokban levő más székely örökségeiket, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 551–552)

1130. 1589. május 30. (in Alba Iulia, XXX. Maii) Colos Akna mezőváros bírójának, esküdtjeinek és lakosainak kérésére megerősítve átírja néhai I. Ferdinánd magyar király 1552. március 20-án kelt kiváltságlevelét (45. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 553–559)

1131. 1589. május 30. (Albae Iuliae, penultima d. Maii) Hűségesei szolgálataiért a lófő rendű elődöktől származó Balas István (n, a) Zetelaka-i lófőt utódaival együtt megerősíti lófő rendű állapotában a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Zetelaka-n (Udwarhely sz) – Janos Balázs, Nagy Máté, illetve Balint Péter (n, a) Zetelaka-i lófők házai szomszédságában – levő lófői udvarházát és más

székely örökségeit, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 587–588)

1132. 1589. május 31. (Albae Iuliae, XXXI. Maii) Szolgálataik jutalmául Fekethe Lukács és Péter (n, a) Beogeozi lófőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Beogeozi lófői udvarházukat, illetve ugyanitt és a Fanchyka nevű (Udwarhely sz) birtokban levő más székely örökségeiket, melyeket már elődek is birtokoltak, de azokról nem rendelkeznek oklevelekkel. (IV, p. 560–561)

1133. 1589. május 31. (Albae Iuliae, ultima d. Maii) Enyed-i officialisának: Bako Dánielnek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkereső 1589. május 29-én kelt oklevelét (1128. sz.) Kochiárd-i Gallfy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek Aranyas széki bizonyos jószágait illetően a kérelmező javára tett adományáról. Egyidejűleg hűséges szolgálatai jutalmául Bako Dánielnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza az elnyert jószágokban levő királyi jogát is azzal a feltétellel, hogy a kedvezményezett vagy utódai magtalan halála esetén az átengedett javak a királyi joggal együtt osztályos atyafiaira, illetve azok utódaira és örököseire szálljanak. (IV, p. 561–564)

1134. 1589. május 31. (Albae Iuliae, ultima d. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Zetelaka-i Kowach Bálintot (n, a) utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Zetelaka-n (Udwarhely sz) – Nagy Balázs (n, a) lófő, illetve Gereb Ferenc (e) jobbágya: Chyky István háza szomszédságában – levő lófői udvarházát és más székely örökségeit, amelyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (IV, p. 588–589)

1135. 1589. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául a nemes szülőtől származó Felfalu-i Zykzay János (n) deákot utódaival együtt újra megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo vomis aratri depictus esse cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 568–569)

Eredetije ma a MOL-ban található, vö. Nyulásziné Straub 385. [†] Regesza: Siebmacher 231 (címerképpel).

1136. 1589. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Baroth-i Furka Mihályt (pr, a) utódaival együtt Sepső szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Baroth-on (Sepső sz) – Beke Márton (a) lófő és Kowach Péter vajdai jobbágy házai szomszédságában – levő házát és más székely örökségeit minden adó és szolgálat terhétől, vetéseit és mezőgazdasá-

gát pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, illetve a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja Rawazdy Györgynek, Varhegy vára kapitányának, Sepsi, Kyzdy és Orbay szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 569–571)

1137. 1589. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Megykerek-i Kowachoczy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Kowachoczy Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak, illetve az ő utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Magyar Orbo nevű (in cottu AlbTr) birtokot. E jószágot korábban Enied mezővárossal és az ottani kastéllyal együtt a [gyula]fehérvári (Albensis) káptalan birtokolta, de az 1556. évi Coloswar-on tartott országgyűlés határozata alapján a káptalan egyéb javaival együtt a kincstárhoz csatolták. Ezután néhai II. János király az említett birtokot, mezővárost és kastélyt tartozékaikkal együtt bizonyos pénzösszezen Kornyat-i néhai Bekes Gáspárnak (m) inscribálta, de minthogy ő István lengyel király [erdélyi vajdasága] idején az országra tört, a hűtlenség vétkébe esett, és javai a kincstárra szálltak. A király később e jószágokat bizonyos pénzösszezen udvara akkori familiárisának: Kamuthy Balázsnak (e) inscribálta, aki azokat néhány évig birtokolta, halála után pedig özvegye: Zentgeorgy Erzsébet (g), illetve férje örökösei tartották a kezükben. Az adomány nem vonatkozik arra a Magyar Orbo-i nemesi udvarházra, valamint az ahhoz tartozó örökségekre, melyeket említett Kamuthy Balázs örökösei más jogcímen birtokolnak. (IV, p. 572–574)

1138. 1589. június 1. (dom. p. Corp. Chr.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Zarwaskend-i Sibrik Gáspár (e) testvére (germ): Péter (e) iránti szeretetéből, férfiutódok nélküli halála esetére neki, valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt alábbi jószágait: a Sarkad nevű kastélyt a szomszédságában fekvő nemesi udvarházhellyel együtt, melyet most bizonyos jobbágyok laknak, továbbá a Sarkad, Keotetarcza, Keotegran[!], Ant, Remete, Keoteoeossy másként Sarkadeossy, Eczen, Meggies, Martontelek, Herpan birtokbeli népes részjóságokat, a Keotegran-i nemesi udvarházhelyet, melyet bizonyos parasztok bírnak[?], a Belseok, Szemcze, Nyek prédiomokban levő részeket, a Mezeozel nevű (Byhor vm) erdőből egy részt, Bankamoras (Zarand vm), Olahfenes, Magyartotfalu birtokokat és a Zentmihaltelke-i, illetve Thamasfalwa-i (Colos vm) részjóságokat. (IV, p. 574–575)

Ái Báthory Zsigmond 1589. június 4-i oklevelében (1143. sz.).

1139. [1589. június 1. körül] Szolgálatai jutalmául Balashaza-n és Zodoro-n bizonyos részjóságokat Feiervary Miklósnak (e) adományoz. (IV, p. 571–?)

A bejegyzésnek csak az eleje maradt meg. Noha a lapszámozás folyamatos, e csonka szöveg bizonyíték arra, hogy az 571. oldal után legalább egy lap hiányzik a kéziratból. Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

1140. 1589. június 2. (in Alba Iulia, II. Iunii) Vagas-i Caspar Tamásnak (n, a) kérésére jóváhagyólag átírja Doba-i Dobay Máté, Betha-i Myhalyffy János, Vagas-i Vagassy János és Balassy András (n, a) 1564. május 22-én kelt oklevelét (55. sz.) a kérelmezőnek Vagas-i néhai Caspar Bálinttal (n) a Vagas-i (Udvarhely sz) örökségük felől kötött egyezségéről. (IV, p. 564–567)

1141. 1589. június 2. (in Alba Iulia, II. Iunii) Néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, majd neki teljesített szolgálataiért Varad-i familiárisának: Fynthay Zabo Mártonnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt Papmezeo-i nemesi udvarházat és a Felseopatak-i (Byhor vm) részjóságot, melyek néhai Ispan János (n) fiágon való magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (IV, p. 567–568)

1142. 1589. június 2. (in Alba Iulia, II. Iunii) Húséges szolgálatai jutalmául Kere-i Kerey Miklós (pr) testőrgyalogot utódaival együtt az Uywar-i várhoz szolgáló gyalogpuskások közé emeli a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Kere-n (in cottu Zolnok Interiori) – Kis Gergely vajdai jobbágy, illetve Pogachias Lukács (pr) ugyanazon várhoz tartozó gyalogpuskás háza szomszédságában – levő, korábban már mentesített házát minden adó, szolgálat, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized terhe alól újra felmenti, míg neki és utódainak szolgál. Megparancsolja Ebeni Gábornak, Uywar vára kapitányának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (IV, p. 596–597)

1143. 1589. június 4. (in Alba Iulia, IV. Iunii) Zarwaskend-i Sibrik Gáspárnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1589. június 1-én kelt oklevelét (1138. sz.) a kérelmezőnek testvére (germ): Sibrik Péter javára tett adományáról. A maga részéről pedig Sibrik Gáspár férfitódok nélküli halála esetén, szolgálatai jutalmául Sibrik Péternek, valamint utódainak és örököseinek adományozza az elnyert jóságokban levő királyi jogát is. (IV, p. 574–576)

1144. 1589. június 4. (Albae Iuliae, IV. Iunii) Coloswary Mihály deák vajdai számvevő (exactor rationum) és testvére (fr. c): István, a vajda nővérének (s): Somlío-i Bathory Griseldisznak (m) servitora által eddig teljesített, illetve másik testvérükkel (fr. c): Jeremiással (e) együtt ezután teljesítendő szolgálataik jutalmául a Fenyese/Fenes nevű (Colos vm) birtok szőlőhegyén – egyfelől Coloswar-i Coloswary János deák és Fenes-i Rump János, másfelől pedig Fenes-i Keller Mihály (pr) és Zabo Márton (pr) özvegyei, illetve Keller András (pr) szőlői szomszédságában – levő, korábban már kivételezett, művelt ősi szőlőjüket a tized fizetése alól örökre mentesíti. Megparancsolja Almassy Albert deáknak, a Gyalu-i vár udvarbírájának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (IV, p. 578)

1145. 1589. június 5. (Albae Iuliae, V. Iunii) Varga Benedek és Veres Gergely (pr, c) Enied-i vargamesterek – településük többi sarukészítő vargamesterének (magistrorum ... sutorum calceariorum) nevében is tett – előadásából arról értesült, hogy ők régi szokásuknak megfelelően egy-egy inast (tyrones quidem servulos) szegődtettek, akik tanulóéveik

megkezdésekor négy Ft-ot és 32 dénárt fizettek céhüknek, munkájuk után hetente fizetett béres legényt (adultos) pedig annyit alkalmaztak, mennyit szükségesnek ítélték. Jóllehet e szokásukkal – a mezőváros bírása és esküdtjei tájékoztatása alapján – eddig zavartalanul éltek, az erdélyi városok kézműveseinek Szebenben (Cibinium) tartott legutóbbi gyűlésén a mesterek közül néhányan az Enied-i vargák tiltakozása ellenére az inasok és segédek tartásában új rendet akartak bevezetni. Ezért részint kérésükre, részint pedig tekintettel ama terheikre is, melyeket Enied-nek a vajda udvarával való szomszédsága okán gyakran kell viselniük – úgy mint lovak biztosítása a településükön áthaladó futároknak –, amiért nagyobb számú segédre van szükségük, megerősíti őket az inasok tartása tekintetében régi szokásukban. Megparancsolja az ország valamennyi vargamesterének, hogy az Enied-i vargákat őrizték meg régi szokásukban, a fentiek okán kárt ne okozzanak nekik, a közös gyűlésekből őket ne zárják ki, a segédek pedig ne tiltsák el a szolgálattól. (IV, p. 589–591)

1146. [1589. június 5. körül] Hűséges szolgálatai jutalmául Theomeoswar-i Chiepkó Mihályt utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem collis gramineus occupat, super quem cervus integer naturalibus ac vivis suis coloribus depictus, collum sagitta transfixum habens stare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. (IV, p. 591–?)

A bejegyzés vége hiányzik. Keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető. Noha a lapszámozás folyamatos, e csonka szöveg bizonyíték arra, hogy az 591. oldal után legalább egy lap hiányzik a kéziratból.

1147. 1589. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Hűséges szolgálataiért Rethy-i Losonczy Andrásnak (e, a), Varhegy vára udvarbírájának, valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat az Egherpataka, Bessenio, Zachwa és Rethy (Sepsi sz) birtokbeli részjórészeit és más székely örökségeit, illetve a Rethy-i nemesi udvarházát, amelyeket már elődei zavartalanul birtokoltak, és a kedvezményezett is a kezében tart, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. — *A szöveg élén:* Correcta ex speciali mandato illustrissimi principis die infrascripto. (IV, p. 540–541)

Keltezése javítva Thorda, április 25-ről. □ Regesztá: Orbán: Székelyföld III. 169.

1148. 1589. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Apanagyfalwa-i Apaffy Miklós (e) servitorát: Kelementelke-i Eel Mihályt utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus cum suo brachio mucronem evaginatum sursum erectum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa, certis suis in locis deaurata est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci diversorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt atque exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (IV, p. 576–577)

1149. 1589. június 6. (in Alba Iulia, VI. Iunii) Hűséges szolgálataikért Chepegeo Machkassa-i másként Zentkereztmachkassa-i Zekely Istvánnak, Ferencnek és Györgynek (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Chepegeomachkassa-i (Doboca vm) nemesi udvarházakat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (IV, p. 580)

1150. 1589. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Chiepegeomachkas-i néhai Czyriak másként Balogh János fiainak: Istvánnak és Jánosnak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azt a Chiepegeo másként Zentkerezt Machkassa-i (Doboca vm) részjóságukat és az ottani nemesi udvarházukat, melyeket már őseik is békésen birtokoltak, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (IV, p. 581)

1151. 1589. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Rethy-i Losonczy Andrásnak (e, a), Varhegy vára udvarbírájának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Rethy (Sepsi sz) birtokbeli Simonbalint helie nevű telket, mely eddig a Varhegy-i várhoz tartozott. (IV, p. 586–587)

Regesza: Orbán: Székelyföld III. 169.

1152. 1589. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Heasfalwa-i Heasfalwy Ferencnek, Miklósnak és Bálintnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Heasfalwa-i (in cottu AlbTr) részjóságot, mely Heasfalwa-i néhai Gereb László (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (IV, p. 579)

1153. 1589. június 14. (in Alba Iulia, XIV. Iunii) Hűséges szolgálataik jutalmául Bagy-i Jo János és Gergely (n, a) lófőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adja Bagy-i két lófői udvarházukat, az ugyanitt, illetve Homorod Zentmarton és Dallia birtokban levő más székely örökségeiket, továbbá Jo János Homorod Zentmarton-i (Udwarhely sz) lófői udvarházát. Ezeket már elődeik is zavartalanul birtokolták, és ők maguk is a kezükben tartják, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. — *A szöveg mellett:* Correcta. (IV, p. 595–596)

1154. 1589. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) Almassy Albertnek (e), Gyalw vára udvarbírájának kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1589. március 20-án kelt oklevelét (982. sz.) Zentmihalyfalwa-i néhai Bachy Ferenc (e) deák leánya: Fruzsina Gyalw-i (Colos vm) házának megvásárlásáról. Egyidejűleg hűséges szolgálatai jutalmául Almassy Albertnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a házban levő királyi jogát is. (IV, p. 598–601)

1155. 1589. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) A Gyalw-i vár udvarbírája: Almassy Albert (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-konvent levélkeresőinek 1589. május 15-én kelt oklevelét (1101. sz.) néhai Gyczy Farkas (e) fiainak: Ferencnek, Kristófnak és Péternek a kérelmező javára Alsofewld-ön (Colos vm) tett adományáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmaként Almassy Albertnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza az elnyert jószágokban levő királyi jogát is. (IV, p. 601–604)

1156. 1589. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Hűséges szolgálataik jutalmául Nagy Imre és Antal (n, a) Jaszfalwa-i lófőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adja azokat a Jaszfalwa-i és Dallia-i lófői udvarházaikat, illetve ezekben és a Kaniad nevű (Udwarhely sz) birtokban levő más székely örökségeiket, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de oklevelekkel nem rendelkeznek róluk. (IV, p. 593–594)

1157. 1589. június 15. (Albae Iuliae, XV. Iunii) Zaz Jánost, Felwincz (Arantias sz) mezőváros bíráját utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, házának mentesítése nélkül. (IV, p. 598)

Kivonatos bejegyzés.

1158. 1589. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Szolgálatai jutalmául Remethe-i Kystywadar/Kistawadar/Kys Thywadar Lucának, Keowar várához tartozó bizonyos birtokai vajdájának (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt az említett vár tartományában fekvő Kiskeortwelies/Kys Keortwelies nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokot, melyet néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajda örökadományából (113. sz.) már eddig is birtokolt. Az adomány feltétele, hogy ő és örökösei a vajdának és utódainak a vár korábbi urai iránti hűséggel tartoznak, valamint kötelesek lesznek a Kistywadar Luca által már eddig is teljesített szolgálatokat elvégezni, mert egyébként a jószág visszaszáll a vajdára. (IV, p. 604–605)

Közlés: Veress: Documente III. 177–178.

1159. 1589. június 16. (Albae Iuliae, XVI. Iunii) Keormeondi Pál Zilah-i, Zep István Huniad-i, Fülöp deák Sombor-i és Bodony Ferenc (e) Des-i harmincadosokhoz, valamint a Sibo-i, Hidalmas-i és Retteg-i filiális harmincadok harmincadosaihoz: Zilah mezőváros valamennyi mészárosának előadásából értesülvén, hogy erre vonatkozó régi szabadságaik és előjogaik ellenére attól tartanak, hogy őket a településük szükségére máshonnan vásárolt nagy- és apró vágóbarmok (de pecoribus et armentis) után a nevezettek harmincad fizetésére kényszeríthetik, ezért megparancsolja, hogy a mezőváros mészárosait e tekintetben ne háborgassák, hanem engedélyezzék részükre harmincad fizetése nélkül az említett barmok terelését és levágását. (IV, p. 605–606)

Vö. 658. sz.

1160. [1589. június 19. előtt] A Varad-i káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Nemes Gyanta-i Nemes Péter (n) Keshaza-n (Byhor vm) – Zabo Péter és Samoly Benedek (pr) házai szomszédságában – lévő nemesi udvarházát haszonvételeivel, tartozékaival, illetve a reá vonatkozó oklevelekkel együtt 76 Ft-ért örök áron eladta Keshaza-i Mikodin Vasilének, Nicolaenak és Andreinak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek. (IV, p. 607–608)

Említés Báthory Zsigmond 1589. június 19-i oklevelében (1161. sz.).

1161. 1589. június 19. (Albae Iuliae, XIX. Iunii) Jóváhagyását adja a királyi joggal együtt Nemes Gyanta-i Nemes Péternek (n) a Varad-i káptalan levélkeresői előtt tett bevallásához (1160. sz.) Keshaza-i (Byhor vm) nemesi udvarházának eladásáról. (IV, p. 607–608)

Kivonatos bejegyzés.

1162. 1589. június 23. (Albae Iuliae, XXIII. Iunii) Szolgálati jutalmául a Varad-i vár várnagyának: Serieny Miklósnak (e) a Varad-i Ablakos hegye nevű szőlőhegyen – egyik részről Mihald-i Chaki Gábor (e), a másik részről néhai Somogi György (c) özvegye: Borsos Margit (h), a harmadik részről pedig Varad-i Eottveos Miklós (c) szőlője szomszédságában – fekvő művelt szőlőjét a tized és kilenced fizetése alól örökre szőlőn mentesíti. Megparancsolja Somlyo-i Bathori István (sp, m) tanácsúrnak, Varad vára főkapitányának, Bihar és Crazna vármegyék örökös ispánjának, valamint a többi illetékesnek a felmentés tiszteletben tartását. (IV, p. 608–609)

1163. 1589. június 23. (Albae Iuliae, XXIII. Iunii) Szolgálati jutalmaként a Varad-i vár várnagyának: Serieny Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza minden haszonvételeivel és jövedelmével együtt Rebeganfalva és Maliczán (Bihar vm) birtokok ama vajdai tisztségét, mely néhai Zekasy Borbéli János (e) magvaszakadtával háramlott a kincstárra, azzal a feltétellel, hogy ő és utódai régi szokás szerint e tisztség után Varad várához járó szolgálatokat teljesítsék. Megparancsolja Somlyo-i Bathori István (sp, m) tanácsúrnak, Varad vára főkapitányának, Bihar és Crazna vármegyék örökös ispánjának, valamint a többi illetékesnek, hogy a kedvezményezettet és utódait fenti tisztségükben őrizték meg. (IV, p. 609–610)

1164. 1589. június 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Iunii) Boronkay János (e) Vizakna-i sókamárásnak (camerarii salium nostrorum Vizaknensium) és feleségének: Caransebes-i néhai Vaida István fia: néhai György fia: néhai István (e) leányának: Borbálának kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1589. május 17-én kelt oklevelét (1106. sz.) a kérelmezőnek Kewpter-i Sebestien másként Kelemen Péterrel (n) bizonyos jószágok felől kötött egyezségéről. Ezenfelül Boronkay János, László, Ferenc és Boldizsár szolgálati jutalmául nevezett Jánosnak, feleségének valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig említett Lászlónak, Ferencnek és Boldizsárnak, illetve az ő utódaiknak adja az egyezség alapján szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (IV, p. 615–620)

1165. 1589. július 1. (in Alba Iulia, I. Iulii) Hűséges szolgálati jutalmaként Gyulay Pál (g, e) főkamárásnak (supremus cubicularius), általa testvérének (fr. c): Jánosnak, valamint

utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a magvaszakadt Lupsa-i Lupsay Menyhárt, Antal és János (e) Lupsa nevű (Thorda vm) két birtokát és a Muska-i (in cottu AlbTr) részjóságát. — *A szöveg élén*: Correcta iussu illustrissimi principis. (IV, p. 363–364)

Keltezése javítva február 21-ről.

1166. 1589. július 1. (in Alba Iulia, I. Iulii) Hűséges szolgálataiért Zekely György (n, a) Dallia-i lófőnek, valamint utódainak és örökösüknek új adományként haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adja a Dalia-i lófői udvarházát, illetve ugyanitt és az Eghey nevű (Udwarhely sz) birtokban levő más székely örökségeit, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, és a kedvezményezett is a kezében tart, de azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. — *A szöveg élén*: Correcta ex speciali illustrissimi principis mandato die infrascripto. (IV, p. 594–595)

Keltezése javítva június 14-ről.

1167. 1589. július 13. (Albae Iuliae, XIII. Iulii) Harinna-i néhai Farkas János (e) felesége: Perwsitth Anna (g) özvegyiségére, illetve gyermekei: Tamás, István, János, Ferenc és Mihály (n) szerencsétlenségére való tekintettel, melybe ők apjuk jószágvesztéssel járó vétke miatt jutottak – mely ősi jószágok jelentősek voltak –, nekik, valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Rugonfalwa-i (Udwarhely sz) részbirtokot, amely eddig az Udwarhely-i várhoz tartozott. (IV, p. 592–593)

1168. 1589. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Ladmocz-i Horwath János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak kérésére jóváhagyólag átírja 1588. május 16-án kelt saját oklevelét (746. sz.) Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegyei bizonyos jószágok felől kötött egyezségről. Ezenfelül hűséges szolgálatai jutalmául Horwath Jánosnak, valamint utódainak és örökösüknek adományozza az egyezés alapján elnyert jószágokban levő királyi jogát is. — *A szöveg mellett*: Reformatae ex speciali mandato illustrissimi principis die et anno notato. (IV, p. 125–130)

Keltezése javítva 1588. november 10-ről.

1169. 1589. augusztus 9. (Albae Iuliae, IX. Augusti) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Nywed-i Horwath Mihálynak (e) Varad-on az Olaz ucza-ban – Lukács deák (n), a Varad-i káptalan levélkérésője és Totth Márk (n) háza szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti azzal a kikötéssel, hogy ha a kedvezményezett vagy utódai a házát elidegenítenék, akkor a felmentés érvényét veszti. Megparancsolja Somlío-i Bathory István (sp, m) tanácsúrnak, a Varad-i vár főkapitányának, Byhor és Crazna vármegye ispánjának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *A szöveg élén*: Correcta ex iussu illustrissimi principis die et anno infrascripto. (IV, p. 77–78)

Keltezése javítva 1588. szeptember 20-ról.

1170. 1589. augusztus 10. (Albae Iuliae, Kis azzony havanak tizedik napon, X. Augusti) Feyervar-on lakó néhai Vas Jánosné: Zsófia asszony Besseniey István, Nyreo István, Nyreo Jakab, Mezaros Gergely és Gombkeoteo Ferenc Feiervar-i lakosok előtt végrendelkezik: Hagy egy aranygyűrűt Bessenyei Istvánnak, melyben négy arany van, egy aranygyűrűt Nyreo Istvánnak, melyben két arany van és egy ezüstkanalat Nyreo Jakabnak. Feyervar-i házat kisebbik hűgának: Feyervar-on lakó Borbandi György feleségének: Twssi Katusnak és utódainak hagyja, annak halála vagy magszakadása esetén pedig másik hűga: Colosvari Zep Bálint felesége: Colosvari Zep Anna a házat adja el, és az összegnek felét adja Katus árváinak, felét pedig tartsa meg. Szerzett marháit, azaz szőlőjét, pénzét, ezüstjét, aranyát, pártaöveit, poharait, kanalait és egyéb házbeli holmiját is említett hűgaira és maradékaikra hagyja úgy, hogy ha valamelyiküknek magvaszakadna, e javak a másira és annak utódaira szálljanak. A Twssy Katusra hagyott fenti ingóságokat a főtestamentumosok egy ládában pecsét alatt Nyreo István házánál tartásák, és ne engedjék, hogy azokat férje kezelje, hanem ők ruházzák hűgát, szükség esetén posztószoknyát csináltatva, illetve gereznát véve abból neki. Ha Borbandi György halála esetén Katus újra férjhez menne, és második férje nem lesz tékozló, a Katus részét adják át neki. Főtestamentumosnak a már említett Besseniey Istvánt, Nyreo Istvánt és Nyreo Jakabot vallja. (V, f. 309^r–309^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. június 21-i oklevelében (1613. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1171. 1589. augusztus 12. (Albae Iuliae, XII. Augusti) Minthogy Orbonacz Suppa (pr) görög (Graecus) kereskedő számára, aki összes portékáját a gyulafehérvári (Albae Iuliae) Nyreo ucza-ban – Vizhordo István és Borza István házai szomszédságában – lévő házában tartja, a beszállásolás igen nagy terhet jelent, azért, hogy Orbonacz ne kényszerüljön felhagyni a kereskedelemmel, ami egyben a kincstár bevételeit is csökkentené, a mondott házat e kötelezettség alól mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek, köztük a szállásosztóknak (distributoribus hospitiorum) is, a felmentés érvényesítését. (IV, p. 623–624)

Vö. 1631. sz.

1172. 1589. szeptember 8. (ex Zeokefalwa, f. II. in Nat. Mariae virg.) Zeokefalwa-i Samsondy András és Chyapo-i Porkolab Demeter fogott bírákként bizonyítják, hogy Adamos-i néhai Baraniay Miklós (e) leánya: Adamos-i néhai Baladfy Farkas (e) özvegye: Anna a neki és korábban férjének teljesített szolgálataiért Adamos-on lakó intézőjének (factor) és officialisának: Therchy Ferencnek (n), valamint utódainak és örökösének 100 Ft-ban leköti Adamos-on (Kikelleo vm) – Haller Gábor (e) jobbágya: Mathias Mihály által lakott jobbágytelek szomszédságában – levő, apjától örökölt nemesi udvarházának felét, melynek másik felében Zekely Máté, előbb néhai Baladfy Farkas, most özvegyének jobbágya lakik, az ehhez csatolt kúriával, két szántófölddel és két réttel, valamint haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a házrészre vonatkozó kiváltságokkal együtt, de a hozzátartozó más szántóföldek, rétek illetve a gyümölcsöskert nélkül. Therchy Ferenc élete végéig Baraniay Annát és örökösait köteles szolgálni az utóbbi által megígért évi bér (stipendium) fejében, mely 16 Ft-ból, karaszia posztóból készült ruhákból, további ruhadarabokra való egy Ft-ból és egy csizmából áll (ac vestibus ex panno karasia factis, item uno floreno pro coemendis

indusiis ac uno cothurno). Ha nem vennék igénybe szolgálatait, vagy nem fizetnék ki a bérét, Therchy Ferenc másnak a szolgálatába állhat, továbbá ő, a felesége és örökösei megtarthatják a nemesi udvarház felét tartozékaival együtt a fenti 100 Ft megtérítéséig. — *A két szántó határai:* Quorum quidem terrarum arabilium una a parte scilicet orientali, in loco Zabo Mathe Kwttya vocato cum prato penes fluvium Kiskikelleo, subtus pratum Nagyzegeh dictum adiacet, altera vero a plaga occidentali subtus promontorium eiusdem possessionis Adamos, penes quendam rivulum ibidem decurrentem similiter cum prato penes sylvam antiquam Kerek Erdeo vocatam situantur. (V, f. 171^r–171^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 20-i oklevelében (1426. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a fogott bírák zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1173. 1589. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Colosvar-i néhai Kakas András (n) fiának: Istvánnak főként a vajdai ítélőszék esküdt ülnökeként teljesített szolgálataiért megerősíti néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda ama rendelkezését (82. sz.), mellyel Kakas András özvegyének: Sarlay Annának a Colosvar-i Hasongart, Keomal, Bretfeo, Lomb és Azzupatak nevű szőlőhegyeken, valamint a vajdai Fenes birtok és Monostor mezőváros Hoya elnevezésű szőlőhegyén fekvő művelt szőlőt, továbbá összes szántóföldjét és mezőgazdaságát az özvegy, illetve leánya: Katalin részére életük végéig kivételezte a tized fizetésének terhéből a házukban – amely egyébként Zsigmondnak is szállásul szolgál – megtapasztalt vendégszeretetért, s egyidejűleg e jószágokat Kakas István javára örökre mentesíti a dézsmá fizetésétől. Megparancsolja Gialu vára udvarbírájának: Almassy Albertnek, Monostor-i officialisának: Varadi Györgynek, valamint a többi illetékesnek, hogy említett Annát és leányát életük végéig, továbbá Kakas Istvánt és utódait ne kényszerítsék a tized beszolgáltatására. (V, f. 66^r–66^v)

1174. 1589. október 24. (Varadini, f. VI. p. Lucae ev.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Kechett-i Gezthy György (n) – feleségétől: Vernithy Annától született fiának: Pálnak, illetve atyafia (fr): néhai Gezthy Albert (e) fiának: Miklósnak nevében is – néhai Soldos Boldizsár (e) özvegyénél: Basody Katalinnál és árváinál levő Kinis-i és Georbed-i örökölt birtokjogai visszaváltása érdekében a Gyaran-i részjószágát a Kechett-en levő két erdőrésszel együtt, melyek közül egyik „az kwlseo eren kiwl” van, a másik pedig Leokeoshaza (Bihar vm) birtok felől, néhai Kolon Ambrus (e) özvegye: Begessy Margit erdeje mellett fekszik, ahol „az kwlseo eren inneg egy feoves utt megien altal rayta az Simon erdeyere”, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, szavatosság vállalása mellett, 300 Ft-ért örökre eladta a most Váradon (Varadinum) lakó Debreczen-i Zabo Imrének (n), valamint utódainak és örököseinek, mely összegből a vevő 245 Ft-ot már korábban kifizetett, 55 Ft-ot készpénzben pedig most adott át. Ha a vevőt vagy örököseit bárki e jószágokból törvényes úton kirekesztené, akkor ők Gezthy és utódai Kechett, Kinis és Georbed birtokbeli javaiból 300 Ft-ig maguknak részt foglalhatnak, annak jövedelmét beszedhetik mindaddig, amíg az utóbbiak a vételárat nekik meg nem térítik. (V, f. 252^v–253^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 16-i oklevelében (1552. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

1175. [1589. november 3.] A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Márta asszony, előbb Drabant Gergely (pr) özvegye, most fehérvári lakos Zabo András (c) felesége, a város falain kívül a Lippa ucza-ban – Vayda Ferenc (c) és Kowezi Péter (pr) házainak szomszédságában – lévő házát haszonvételeivel együtt 32 Ft-ért örökre eladta a vajda ajtónállójának: Pribek Györgynek (n), valamint utódainak és örököseinek. (V, f. 37^f)

Említés Báthory Zsigmond 1589. november 14-i oklevelében (1177. sz.). Teljes szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: I. protocollum, f. 278^v–279^r. Keltezését innen vettük.

1176. [1589. november 14. előtt] Jóváhagyását adja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1589. november 3-i okleveléhez (1175. sz.), mellyel fehérvári lakos Zabo András (c) felesége: Márta asszony a gyulafehérvári házát eladta Pribek György (n) vajdai ajtónállónak. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Pribek Györgynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza a házban levő királyi jogát, a házát pedig megneemesíti, illetve minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól örökre mentesíti. (V, f. 37^f–37^v)

Említés Báthory Zsigmond 1589. november 14-i oklevelében (1177. sz.).

1177. 1589. november 14. (in Alba Iulia, XIV. Novembris) Megparancsolja Kyralfalwai János, Sambokrety Mihály, Bernadfy János, Adamossy Demeter, Zlatary Mátyás, Vaiay János, Kalnaky János, Bolday Gergely, Chiaky Gáspár, Thorozkay Miklós, Dombay Máté, Huzzar János, Coloswary István, Laczwgh Gabriel, Theilesius András és Weres Zsigmond nagyobb kancelláriai jegyzőknek és íródeákoknak, továbbá Chizmazia Jakab és Chizar Gergely (e, n) fehérvári (Albensis) lakosoknak, hogy iktassák be ajtónállóját (ianitor): Pribek Györgyöt (n) Gyulafehérvár (AlbTr) falain kívül, a Lippa ucza-ban lévő ama házába és a benne lévő királyi jogba, mely őt fehérvári Zabo András (c) feleségével: Márta asszonnyal kötött vásárához (1175. sz.) adott jóváhagyása (1176. sz.) alapján illeti meg. (V, f. 37^f–37^v)

Belefoglalva Királyfalvi János és Bernátfi János 1590. május 25-i jelentésében (1204. sz.).

1178. 1589. november 27. (Varadini, f. V. p. Catherinae virg.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Belynyessy Márton deák (e), Belynyes mezőváros tartozékainak officialisa – gyermekeinek: Ilonának és Ferencnek nevében is – bizonyos szükségei miatt azt a Belynyes (Byhor vm) piacterén (in theatro) – Eottweos Gábor (c) és Kowachy János (c) Belynyes-i lakosok házában szomszédságában – fekvő nemesi faházát, melyet Somlio-i Bathory Zsigmond vajda szolgálatai jutalmául örökjogon Varad-i Nagyleorynczy Gergelynek (e) adományozott (893. sz.), és melyet utóbbtól Márton deák bizonyos pénzösszeget örökre megvásárolt (895. sz.), továbbá a házhoz csatolt telket és kertet, a mezőváros területén a Chermal nevű fordulóban levő két hold szántóföldet és a település szintén Chermal nevű szőlőhegye felett fekvő, bizonyos helyein tövises bokrokkal borított (una particula terrae ... pro nunc certis suis in locis vepribus et dumetis consita) földdarabot, szavatosság vállalása mellett, 150 Ft-ért örökre eladta Zarka Péternek (c), Belynyes mezőváros tanácsosának, valamint utódainak és örököseinek. (V, f. 310^f–311^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. július 1-i oklevelében (1624. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

1179. 1589. december 24. (in Meggies, XXIV. Decembris) Szolgálati jutalmául Rakossy Pál deákot, általa fiát: Lászlót utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, ex cuius ima parte rupes ardua exurgit, in cuius cacumine columba candida ramusculum lauri rostro tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (IV, p. 187–189)

Regeszta: Siebmacher 211 (címerképpel).

1180. 1589. december 26. (in Bistricia, XXVI. Decembris) Néhai Sombory/Sombor-i László (m) tanácsúr, az erdélyi tizedek bérlője és felesége: néhai Valkay Zsuzsanna fiainak: Sándornak, Farkasnak és Gábornak, illetve leányainak: Theremy-i Swkeosd Istvánnénak: Annának, Zarhegy-i Lazar Andrásnénak: Erzsébetnek és kiskorú Borbálának, továbbá Sombory-nak második feleségétől: Massay Annától született fiának: Zsigmondnak és leányának: Zsuzsannának (g) kérésére jóváhagyólag átírja Thamasfalwa-i Miklós (e) és Sombor-i János (e) 1587. december 17-én kelt oklevelét (730. sz.) Sombory László, illetve Palady Márton (n) és Miko-i Mikay András (n) felesége: Palady Anna által bizonyos jószágaik felől tett cseréről. Ugyanakkor Sombor-i László által elődeinek, majd neki teljesített, fiai által pedig ezután teljesítendő szolgálatokért a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a cserével szerzett jószágokban levő királyi jogát is. — *A szöveg élén:* Correcta ex mandato speciali illustrissimi principis. (IV, p. 315–319)

Keltezése javítva Albae Iuliae, március 10-ről. A bejegyzés szövegét Sombori László gyermekei nevének bevezetésével, illetve más változtatásokkal jelentős mértékben átfogalmazták.

1181. 1590. január 3. (in Alba Iulia, III. Ianuarii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Bihar vármegye adószedőjének (exactor contributionum nostrarum): váradi (de Varadino) Kys Boldizsárnak (e) azt a négy darab művelt szőlőjét, melyek a Pwspeoki-hez tartozó Diosveolgy nevű szőlőhegyen – egyfelől a közút, másfelől Varad-i Olaz Mihály (n) szőlője – és a Zent János elnevezésű szőlőhegyen – említett Olaz Mihály és Pwspeoki-i Tott György (n) –, továbbá Varad-nak a Nadas nevű szőlőhegyén – Gergely deák (e) és Cziegedi Mihály (e) –, valamint Zaldobagy (Bihar vm) birtok Czionkas elnevezésű szőlőhegyén – Kalmar Péter (e) és néhai Belleo János özvegye szőlőinek a szomszédságában – vannak, újra örökre mentesíti a tized és kilenced fizetésétől. Ezeket a szőlőket már néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda is örökre kivételezte a fenti kötelezettségek alól. A fentiek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlío-i Bathori István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja Varad várának udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot és minden más illetékest. (V, f. 105^r–106^r)

1182. 1590. január 4. (in Bistricia, IV. Ianuarii) Szolgálati jutalmaként Colosvar-i Trausner Lukács (n) deákot, általa fiát: Istvánt, illetve leányait: Katalint és Margitot utódaikkal együtt újra megnemesíti, és az alábbi címert adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis

unionibusque ornatum occupat, super quo grus naturali colore depicta, altero pede insistere, altero vero paululum elevato lapillum, rostro autem calamum scriptorium tenere cernitur, omnia vitae et industriae eiusdem manifesta argumenta. Grus siquidem vigilantiam ipsius denotat. Nam quemadmodum avis illa mira in agentibus excubiis sollertia est praedita, sic Lucas hic Trausnerus, ut honestum sibi inter alios nomen existimationemque compararet, assiduus id vigiliis summaeque animi contentione est consecutus cum non minus, quam avis ipsa casu lapilli ipse sese tum mentis suae acie, tum variis vitae humanae casibus ad praeclara quaeque studia excitaret. Calamus vero scriptorius excultum eius in re literaria ingenium vitaeque rationem demonstrat. Supra scutum galea militaris est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 71^v–72^v)

Regeszta: Kemény: Notitia I. 227. — Dáné 83.

1183. 1590. január 12. (in Waidahwniad, f. II. p. Epiph.) Huniad várának várnagyai és Huniad vármegye alispánjai: Zeykfálwa-i Zeyk Mihály és Thoti-i Nemes Farkas, illetve szolgabírája: Felpesthes-i Pestessi Bálint bizonyítják, hogy Zalasd-i néhai Zalassdy János (e) özvegye: Gordowa-i néhai Fanchy János (e) leánya: Katalin, illetve fiai: Miklós, János és leánya: Nagy Barchia-i Barchay István (e) felesége: Borbála Rws nevű egészbirtokukat és ottani nemesi udvarházaikat, továbbá a Waidahwniad (Huniad vm) mezővárosbeli Alzeghwczá-ban – egyik részről Boronkai Gáspár (n), a másíkról pedig Barbely János (pr) Zalasd patakon túli házának szomszédságában – lévő nemesi udvarházukat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 2500 Ft-ért eladták Ennynggh-i néhai Theoreok János (m) kiskorú fiának: Bálintnak, valamint utódainak és örököseinek. A vételárat Theoreok Bálint helyett – e vásárnál nevében megjelenő – rendelt gyámja: Mihalffy-i Iffiw János (m) tanácsúr, Fehér (Albensis) vármegye ispánja fizette ki sajátjából. Amikor az árva vagy örökösei e vásárolt javakat magukhoz akarnák venni, akkor azokat a 2500 Ft kifizetése után említett gyámja, illetve örökösei kötelesek lesznek perlekedés nélkül visszaadni. (V, f. 50^v–51^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 16-i oklevelében (1300. sz.), amely szerint papírra írt, pápens alakú eredetijét a kiállítók zöld viaszba nyomott gyűrűspecsétjeikkel erősítették meg.

1184. 1590. január 29. (in castro Hadad, f. V. p. Conv. Pauli ap.) Bizonyítja, hogy Veseleny Ferenc (m) részint mivel leányági utódairól is gondoskodni kíván, alábbi birtokjogai ugyanis csak férfiutódait illetik meg, részint hogy azok ne kerüljenek idegen kézbe, ezért a szolgálataival szerzett Hadad vára és annak tartománya, azaz Hadad és Sibo mezővárosok, továbbá Nadasd, Bogdand, Korond, Zer, Erked, Apacza, Mwthos, Veolcheok, Nagy Solymos, Kis Solymos, Turbocza, Chiglen, Prodanffalva, Varasito, Rona, Karika és Nyresd birtokok, illetve a Kusaly, Mochola, Nagyzeg, Udvarhely, Sakfalva, Uylak és Viccha birtokbeli részjóságok (in cottu Zolnok Mediocri) felől úgy rendelkezik, hogy azok kiskorú fiai: István és Pál, illetve a jövőben születendő fiai és utódaik fiágon való kihalása esetére haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon leányaira: a kiskorú Annára és Erzsébetre, ezután születendő leányaira, továbbá említett fiainak leányaira, valamint azok utódaira és örököseire egyenlőképpen szállnak. — *A szöveg alatt cancelláriai*

jegyzet: Coram magistro Ioanne Borsolo de Ipp prothonotario illustrissimi principis Transsylvaniae etc. manu propria. (V, f. 25^v–26^t)

Ái Báthory Zsigmond 1590. szeptember 25-i oklevelében (1251. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott bírósági pecsétje erősítette meg.

1185. [1590. február 1. előtt] Brasso bírása és esküdt polgárai által elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatokért a város, Prasmar mezőváros és Barca districtus lakosainak, valamint utódaiknak új adományként örökjogon adja összes haszonvételével, tartozékával és az ottani királyi jogával együtt a királyföldjén (in fundo regio) lévő Barca föld vagy districtus határvidékén, a havaselvi hegyek felőli oldalon fekvő Bozza földnek vagy szigetnek és mezőnek ama részét (unam partem terrae seu insulae et campi Bozza, in confinibus metarum terrae seu districtus Barcensis, a parte alpium Transalpinarum sitae), melyet már elődeik is zavartalanul bitokoltak, és melynek határait Pettrythievyyt Horvat Kozma tanácsúr, Radwanczy Márton ítélmester, Zenthegied-i Gergely deák fiscalis director, továbbá Gerend-i János, Kalnaki Bálint és Zoltay János, a vajdai ítélőszék esküdt ülnökei a szomszédok és határosok jelenlétében állapították meg (332. sz.). (V, f. 3^v–4^v)

Említés Báthory Zsigmond 1590. február 1-i oklevelében (1186. sz.). □ Regesza: Orbán: Székelyföld VI. 83.—Binder 18–19.

1186. 1590. február 1. (in Brasso, I. Februarii) Megparancsolja Kyrallyfalva-i János, Sambokrethi Mihály, Adamossy Demeter, Bernadffy János, Zlattari Mátyás, Zakan Gábor, Horvat Imre, Bolday Gergely, Kalnaky János, Chaky Gáspár, Giarmathi Imre, Colosvari István, Huzar János, Thoroczkai Miklós, Laczug Gabriel, Dombay Máté, Feltoty János, Nagy György és Karoly-i Balázs (e, n) nagyobb kancelláriai esküdt jegyzőknek és íródeákoknak, hogy iktassák be Brasso, Prasmar mezőváros és Barca districtus előjáróit és lakosait a királyföldi Barca districtus határvidékén, a havaselvi hegyek felőli oldalon fekvő Bozza földnek vagy mezőnek (terrae seu campi) ama részébe, illetve a benne lévő királyi jogba, amely őket adománylevele (1185. sz.) alapján illeti meg. (V, f. 3^t–5^t)

Belefoglalva Királyfalvi János és Dombai Máté 1590. június 28-i jelentésébe (1212. sz.).

1187. 1590. február 6. (Varadini, f. VI. p. Blasii ep.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Georbed-i Cher István (n) bizonyos szükségei miatt, illetve megbízva a Varad-i vár familiárisa: Almosd-i Somliay Isván (e) hűségében Georbed-i (Bihar vm) nemesi udvarházát, továbbá a Felzeg nevű utcában azt a három jobbágytelkét, melyeken Pinthes Gal, Paskul Mihai és Santha Teodor lakik, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 60 Ft-ért örök áron eladta nevezett Somliay Isvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek. Hogy ne legyen kénytelen idegen hajlékba menni, mivel megöregedett és nincsenek utódai, Cher István most csak említett Santha Teodort és telkét engedi át haszonvételeivel és tartozékaival együtt Somliay-nak, a nemesi udvarházat és a másik két telket azonban élete végéig megtartja magának, de halálával ezek is a vevőre, valamint utódaira és örököseire szállnak. E jószágokat pedig Somliay vagy utódai akkor – bárkinek tiltását, ellentmon-

dását, elűzését vagy perorvoslatát nem véve figyelembe – jelen oklevél alapján maguknak foglalhatják és örökre birtokolhatják. (V, f. 109^r–110^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 1-i oklevelében (1355. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg.

1188. 1590. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) Szolgálati jutalmául Zabo Balázs (e) Huztt/Hwzt-i várnagynak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Gelwacz/Gelvacz nevű birtokát, továbbá az Apathi (Zarand vm) birtokban és Dereczke (Bihar vm) mezővárosban levő részjóságait, melyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokol. (V, f. 167^v–168^r)

1189. [1590. március 1. előtt] Jóváhagyását adja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői két okleveléhez, melyek közül egyikkel Deesy János deák (n) Borband-on (in cottu AlbTr) – keletre a közút, délre Dorombary Demeter (pr) háza, nyugatra bizonyos szántóföldek, északra pedig Deak Lukács háza szomszédságában – levő nemesi udvarházát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 40 Ft-ért, a másikkal pedig a vajda Borband-i jobbagya: Dorombary Demeter szintén az említett településben fekvő – Arachyay Bálint és Zakal Mihály (pr) házaival szomszédos – házát vagy telkét 4[2?] Ft-ért örökre eladták említett Arachyay Bálint (n) vajdai ajtónállónak, valamint utódainak és örököseinek. Ezenfelül e tisztségében vajdasága kezdetétől fogva teljesített szolgálatai jutalmául Arachyay-nak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e házakban levő királyi jogát is. (V, f. 239^v–240^r)

Említés Báthory Zsigmond 1590. március 1-i oklevelében (1190. sz.).

1190. 1590. március 1. (in Alba Iulia, I. Martii) Megparancsolja Kyralfalwa-i János, Sambokrethy Mihály, Bernadfy János, Adamosy Demeter, Bolday Gergely, Thorozkay Miklós, Benkner Markus, Gyarmath-i Imre, Coloswary István, Huzar János, Dombay Máté, Laczugh Gabriel és Karoly-i Balázs (e, n), vajdai nagyobb kancelláriai jegyzőknek és íródeákoknak, hogy iktassák be ajtónállóját: Arachyay Bálintot (n) ama Borband-i (in cottu AlbTr) nemesi udvarházába, illetve ottani másik házába vagy telkébe és a bennük levő királyi jogba, amelyek őt Deesy János deákkal (n), valamint Dorombary Demeterrel (pr) kötött vásárához adott jóváhagyása (1189. sz.) alapján illetik meg. (V, f. 239^v–240^v)

Belefoglalva Királyfalvi János és Bernádfi János 1590. október 24-i jelentésébe (1283. sz.).

1191. 1590. március 8. (Thordae, XVI. d. statut.; VIII. d. Martii; dom. Quadragesime) Papay Dániel, a vajdai kisebb kancellária íródeákja és Nadlak-i Chioronk János jelentik a vajdának, hogy 1589. március 11-i parancsára (964. sz.) február 21-én (sab. in prof. Petri Cathedrati, hoc est XXI. d. Februarii) megkísérelték enyedi (de Enyedino) Barany Péternek (n), illetve feleségétől: Chiapo-i néhai Baladffy Ferenc (e) és felesége: néhai Tomory István leánya: néhai Margit leányától: néhai Sárától született fiának: Farkasnak, továbbá említett Baladffy Sára leánytestvérének: Mohay János (e) feleségének: Erzsébetnek és fiainak: Lászlónak és Istvánnak az iktatását az Also másként Oh Gese, Chywchy és Wy másként Felseo

Gese birtokbeli részjószágekba, illetve az utóbbiban lévő két nemesi udvarházba, továbbá a Makoteleke nevű prédiüm, valamint a Gabod-i (in cottu AlbTr) Zalas erdeo felébe, úgyszintén említett Gese nevű birtokok közelében elfolyó Maroson (Marusius) lévő gázló felerészebe és a bennük lévő királyi jogba, de Chywchy-on Thomory István (e) az egész iktatásnak, Gereb Györgyné: Sigher Anna asszony nevében pedig jobbágya: Biro János a Keoles feold másként Keoles hely nevű föld felerésze – amely az ellentmondó szerint Cywchy, az adományosok szerint pedig Felseo Gese birtok területén fekszik –, továbbá a Chywchy-i Gaat erdeye másként Lakos elnevezésű erdő iktatásának ellentmondott, amiért őket március 7-re (ad XV. d.) a vajda színe elé idézték. — *Megjelent szomszédok*: Uy másként Felseo Gese-i részjószágek és a két nemesi udvarház iktatásánál: Nemesek: Istvanhaza-i Istvanhazy Ferenc és Gáspár. — *Istvanhaza-ról* Berchyenny László jobbágjai: Thorozko Márton bírő, Markos György és Kiraly másként Fodor Tamás. — *Oh másként Also Gese-ről* Deczyei Mihály jobbágjai: Prekup Ioan, Feyer Trucza és Petermany Mihály. — *Aczintos-ról* Bogathy András jobbágya: említett birtok kenéze (kenezio publico): Hanko Pasko, Bogathy Boldizsár jobbágya: Berchye Mihály, Radnot-i Kendy Ferenc (m) jobbágya: Borza Mátyás, valamint Berchyeny László jobbágya: Marzan Vanchya. — *Felseo másként Wy Gese-ről* Dechyey Mihály jobbágjai: Tolna Toma kenéz (kenezio publico) és Tanczy András. — *Chiekelaka-ról* Chekelaky György jobbágya: említett birtok bírāja: Feyes Albert, néhai Siklodi Boldizsár (n) özvegye: Pokay Fruzsina asszony jobbágya: Breczky Bálint, Chyekelaky Bálint jobbágya: Zanto Péter. — *Makotelke prédiüm, a Gabod-i Zalas erdeo és a Maroson lévő gázló felerésze, illetve az Also másként Oh Gese-i részjószágek iktatásánál*: Nemesek: Istvanhaza-i Ferenc és Gáspár. — *Also Gese-ről* Dechiey Mihály jobbágjai: Prekup Ioan és Feyer Trucza. — *A Chywchy-i részjószágek iktatásánál*: Nemesek: Fehér vármegye (AlbTr) szolgabírája: Ispanlaka-i Beldy András, Hadrew-i Dechyey András és Feoldwary Gáspár, Istvanhazy Gáspár és Ferenc. — *Chywchy-ről* Gereb György (e) felesége: Sygher Anna jobbágjai: Gabod-i Munta Vopra (pr) officialis, Biro János bírő és Banczya György. — *Koppán-ról* Koppán-i Margay István jobbágjai: Varga Dénes bírő, Zekel Benedek és Varga György, továbbá Dette-i néhai Margay István özvegyének, most Keobleos-i Theke György (e) feleségének: Kemeny Borbálának jobbágya: Nylas Lukács. — *Gabod-ról* (in cottu AlbTr) Gereb Györgyné: Sygher Anna asszony jobbágjai: Pap Péter és Kowach Péter. (V, f. 276^f–278^f)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 1-i oklevelében (1522. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Pápai Dániel és Csorónk János kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1192. 1590. március 9. (ex Alba Iulia, IX. Martii) Érvénytelenített bejegyzés, melynek csak az utolsó öt sora és keltezése maradt meg. (IV, p. 622)

1193. 1590. március 16. (Albae Iuliae, XVI. Martii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Radnott/Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykeolleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Kend-i kastélyt és tartozékaikat: Kend és Maro birtokokat, továbbá az Eztyen, Alsotheok, Igrichy, Poklosteleke, Panczelchek, Magiarfodorhaza, Zotelke, Eordeogh Kerezthur (Doboca vm), Salygo, Orozmezeo,

Olahfodorhaza, Dobrochyn, Mannia (in cottu Zolnok Interiori) és Totffalw nevű (in Zolnok Interiori et Dobocensi cottibus) birtokban levő részjóságokat, melyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. — *A szöveg mellett:* Correcta iussu illustrissimi principis sive reformata ad diem et annum. (IV, p. 205–206)

Keltezése javítva 1589. január 29-ről.

1194. 1590. március 21. (Albae Iuliae, XXI. Martii) Szolgálati jutalmául Also Thorya-i Apor Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adományoz hat népes jobbágytelket, melyek közül Futasfalva-n az egyiken Mako Mihály, a másikon Vargiassy János, Jakab és István, a Kurtapatak-i telken Barla Mátyás, Also Thorya-n (Kyzdy sz) az egyiken Olah Mihály és István, a másik kettőn pedig Taracz Mihály és Kosa Balázs lakik, illetve ugyanitt két pusztá telket, melyen néhai Bartha Mihály (pr) és néhai Veres Bernárd (pr) lakott. E jóságok a kedvezményezett testvére (fr. c): Also Thorya-i néhai Apor János (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (V, f. 18^v–19^f)

1195. 1590. április 29. (in Alba Iulia, XXIX. Aprilis) Néhai Sombory/Sombor-i László (m) tanácsúr, az erdélyi tizedek bérlője érdemeiért, továbbá Nozaly-i Cheffey János, Zarhegy-i Lazar András és Theremy-i Swkeosd István (e) eddigi, illetve Sombory László alább említett fiai és Borsoway/Bosoway Zsigmond jövőbeli szolgálatai jutalmául, néhai Sombor-i László és felesége: néhai Valko-i/Valkay Miklós (e) leánya: néhai Zsuzsanna fiainak: Sándornak, Farkasnak és Gábornak, leányainak: Swkeosd Istvánnénak: Annának, Lazar Andrásnének: Erzsébetnek és a kiskorú Borbálának, továbbá néhai Valkay Miklós leányának: néhai Thomory Lőrinc (e) özvegyének, most Cheffey Jánosnének: Erzsébetnek, illetve néhai Valkay Miklós leánya: néhai Borbála és férje: néhai Borsoway István (e) fiának: Zsigmondnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zamos Uylak, Keod, Kelencze, mindkét Zopor (in cottu Zolnok Mediocri), Uyfalú, Kowachy, Fodorhaza, Soliomkeo (Doboca vm), Feyerd, Berend, Keozeplak, Zuthor, Nercze és Thamasfalwa (Colos vm) birtokbeli részjóságokat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. — *A szöveg élén:* Reformata ex commissione principis. (IV, p. 299–301)

Keltezése javítva 1589. március 7-ről.

1196. 1590. április 29. (in Alba Iulia, XXIX. Aprilis) Néhai Sombory/Sombor-i László (m) tanácsúr, az erdélyi tizedek bérlője, Nozaly-i Cheffey János, Zarhegy-i Lazar András és Theremy-i Swkeosd István (e) szolgálataiért új adományként örökjogon néhai Sombor-i Lászlónak feleségétől: néhai Valko-i/Valkay Tamás fia: néhai Miklós (e) leányától: néhai Zsuzsannától született fiainak: Sándornak, Farkasnak, Gábornak, leányainak: Swkeosd Istvánnénak: Annának, Lazar Andrásnének: Erzsébetnek és a kiskorú Borbálának, továbbá említett Valkay Miklós leányának: előbb néhai Thomory Lőrinc (e), most pedig Cheffey János feleségének: Erzsébetnek, néhai Borsway István (e) és felesége: néhai Valko-i Miklós leánya: néhai Borbála fiának: Zsigmondnak, néhai Valko-i Tamás fia: István fia: néhai

András (e) fiainak: Boldizsárnak, Zsigmondnak és Istvánnak, illetve néhai Valkay Tamás fia: István fia: néhai István fiainak: Miklósnak, Tamásnak és Istvánnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Babocz nevű (Doboca vm) birtokot, melyet már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. — *A szöveg mellett:* Correcta iussu illustrissimi principis. (IV, p. 425–426)

Keltezése javítva 1589. március 8-ról.

1197. 1590. április 29. (in Alba Iulia, XXIX. Aprilis) Udvara familiárisának: Nagy Petry-i Somogy Tamásnak (n) és feleségének: Nagy Petri-i néhai Pap Gergely (n) leányának: Zsófiának kérésére jóváhagyólag átírja Colos vármegye alispánja: Inaktelke-i Gereoffy Mihály (e, n) és alszolgabírája: Kys Petri-i Budai János (e, n) 1588. április 8-án kelt oklevelét (738. sz.) a kérelmezőknek említett Pap Gergely fiával: Istvánnal (e) Nagy Petri-n (Colos vm) tett birtokcseréjéről. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Somogy Tamásnak, feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a cserével szerzett jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 112^v–114^v)

1198. 1590. április 29. (Albae Iuliae, XXIX. Aprilis) Bizonyítja, hogy [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírája: Ladmocz-i Horwat János (e), valamint Eerzenthkirály-i Zenthkiraly Lőrinc (n), minthogy alábbi józágaik számukra nem jövedelmezők, az utóbbinak pedig pénzre van szüksége, hogy fiát: Istvánt valamelyik híres akadémián taníttassa (in eruditionem nobilis Stephani, filii sui, quem ingenii excolendi gratia propediem in celebrem aliquam academiam mittere statuisset), cserére lépnek. Ennek során Zenthkiraly Lőrinc Girot/Gyrot-hi részjóságát és két jobbágytelkét, melyen Kys Mátyás, valamint Kysnagymásként Kys Anthal György lakik, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon adja Ladmocz-i Horwat Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek, aki viszont Wynemethi/Wy Nemethy-i (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli zálogos jobbágytelkét engedti át cserébe haszonvételeivel és tartozékaival együtt, melyen Zabo Péter lakik, arra az időre, míg azt Eordeogh György (e) visszaváltja, és még 125 Ft-ot is ad neki. Zenthkiraly Lőrinc említett fia, továbbá Eerzenthkirály-i Zenthkiraly János, Benedek és Gergely (n), illetve mások ellenében is örökre, Horwat János pedig csak a visszaváltás idejéig vállal szavatosságot a háborgatók ellen. (V, f. 231^r–231^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 18-i oklevelében (1423. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott nagyobb pecsétje erősítette meg.

1199. 1590. május 3. (Albae Iuliae, III. Maii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Mogioro-i Losonczy Banffy Boldizsár (m) tanácsúrnak, a vajdai ítélőszék elnökének és Thorda vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Bala-i (Thorda vm) részjóságot, amely néhai Poka-i Péter (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. — *A szöveg élén:* Reformata iussu illustrissimi principis. (IV, p. 325–326)

Keltezése javítva 1589. március 18-ról.

1200. 1590. május 3. (Albae Iuliae, dom. p. Philippi et Iacobi ap.) Bizonyítja, hogy Kysbarchia-i néhai Barchiay Pál (e) magister fia: néhai Farkas fia: Márk – fiainak: Farkasnak, Pálnak és Miklósnak nevében is – a Mezeo Zengely, Mezeo Zakal, Kementelke, Ikland, Mezeokapws, Lekencze (Thorda vm) és Tothaza (Colos vm) birtokbeli részeit haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a rájuk vonatkozó oklevelekkel együtt előtte lefizetett 400 Ft-ért eladta Bogath-i néhai Bogathi János (e) és felesége: említett Barchiay Pál magister leánya: néhai Beatrix fiának: Andrásnak, az ő fiának: Jánosnak és leányának: Dyczeozentmarton-i Swssalith Horwatt Menyhárt (e) feleségének: Zsófiának, illetve utódaiknak és örököseiknek. Mindezt azért teszi, mert az unokatestvére (fr. p): Barchia-i Pál magister fia: néhai György fia: néhai Barchiay János (e) által néhai Pesten-i Mihálynak (e) lekötött, jelenleg ennek özvegyénél levő Olah Berette, Ganczagha, Jowalczya, Pokolwalczya és Bachyalar (Huniad vm) birtokbeli, őt örökség jogán megillető bizonyos részjóságokat közelségükre és hasznosságukra való tekintettel vissza akarja váltani. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Martino Radwanczy prothonotario. (V, f. 196^r–196^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 22-i oklevelében (1461. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a vajda bírósági pecsétje, illetve Radvánci Márton ítélőmester aláírása erősítette meg.

1201. 1590. május 6. (in Zekely Vasarhely, f. IV. p. Inventionis crucis) Wasarhely főbírája: Kowaczy Pál, esküdt polgárai és tanácsa a Vasarhely-i borbélyok főcéhmesterei: Thorday Borbely Miklós és ifjabb Vasarhely Barbely György – a céh valamennyi mestérének nevében is előadott – kérésére jóváhagyják és megerősítik az általuk megállapított és nekik bemutatott céhszabályaikat, amelyek részletekbe menően előírják a legények és mesterek egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a mesterré válásnak és a céhtagság megszerzésének menetét, a céhtagok közti ellentétek megoldását, a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben fizetendő büntetéseket von maga után. — *A szöveg alatt:* Georgius literatus Vasarhely notarius oppidi Zekel Vasarhely, propria manu scripsi et subscripsi. (V, f. 150^v–151^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 1-jén kelt oklevelében (1396. sz.), amely szerint papírra írt, könyvalakú (in forma libelli), pátens formájú, magyar nyelvű eredetijét a mezőváros zöld viaszba nyomott nagyobbik pecsétjével erősítették meg.

1202. 1590. május 15. (in Alba Iulia, XV. Maii) Panyth-i Alard Ferenc (e) szolgálataiért neki, fiának: Gáspárnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Zentpal-i kastélyt és tartozékait: Zentpal, Kereleo és Ughra (Kykeolleo vm) egészbirtokokat, illetve a Zentmargita nevű (Thorda vm) prédiumot, melyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (V, f. 12^v–13^r)

1203. 1590. május 20. (Albae Iuliae, XX. Maii) Bizonyítja, hogy néhai Kendy Antal (m) és felesége: néhai Boghaty/Boghat-i Osvát (e) leánya: néhai Klára fia: Radnoth-i Kendy Ferenc tanácsúr, Kykeolleo vármegye ispánja néhai Alard Miklósnak (e) feleségétől: említett

Boghaty Osvát leányától: néhai Annától született fiához: Panyth-i Alard Ferenchez fűződő vérrokonsága okán, illetve különféle segítsége viszonzásaként a Bekas Bodon, Chybafalwa, Kapoztas Zent Miklos, Leorynczfalwa birtokbeli részjóságait, továbbá ama egészbirtokát, melynek egyik felét Velencze-nek, a másikat pedig Meggyesfalwa-nak (Maros sz) nevezik, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Alard Ferencnek és az ügyben általa képviselt fiának: Gáspárnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon. E jószágokat korábban Alard Ferenc anyja: néhai Anna birtokolta, annak halálával azonban szolgálatai jutalmaként néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajdától Kendy nyerte örökadományul haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, de az ottani primorok, lófők és gyalogpuskások kivételével, majd azokat Kendy engedélyével – kivéve az említett katonai elemeket – eddig Alard Ferenc bírta. Ennek viszonzásaként Alard Ferenc abban állapodott meg Kendy Ferencsel, hogy ha ő és fia utódok nélkül halnának meg, akkor Kereleo, Ugra és Zentpal nevű (Kykeolleo vm) birtokai, illetve az utóbbiban lévő kastélya, Zenthmargita nevű (Thorda vm) prédiума, valamint a most átengedett Maros széki jószágok haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Kendy Ferencre, illetve utódaira és örököseire szállnak. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachocz cancellario etc. (V, f. 14^r–15^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. május 28-i oklevelében (1205. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott pecsétje, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár és tanácsúr aláírása erősítette meg.

1204. 1590. május 25. (in Alba Iulia, XVI. d. statut. et introduct.) Kyralfalwa-i János és Bernadfy János nagyobb kancelláriai jegyzők és íródeákok jelentik a vajdának, hogy 1589. november 14-i parancsára (1177. sz.) 1590. május 10-én (dom. p. Stanislai ep., X. Maii) Pribek György (n) vajdai ajtónállót (ianitor) ellentmondás nélkül beiktatták [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Lippa ucza-ban lévő házába és az ottani királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Borband-i Reody Miklós vajdai kocsismester (magister aurigarius), gyulafehérvári lakos Chizmazia Jakab és Nehez András, Ighen-i Zekely Mihály (n) helyettes udvarbíró (viceprovisor) Ladmocz-i Horwath János (e) fehérvári udvarbíró képviselésében, továbbá a vajdai gyalogpuskások tizedesei: Kowazy Péter, Madaraz János, Nagy Tamás és Zegedy Mihály, valamint Mezaros György bíró és Nyreo Jakab (p, c) esküdt polgár a maguk, illetve a város valamennyi lakosának nevében. (V, f. 37^r–38^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. október 8-i oklevelében (1270. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét a kiállítóktól zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1205. 1590. május 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Maii) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykeolleo vármegye ispánjának kérésére jóváhagyólag átírja 1590. május 20-án kelt saját oklevelét (1203. sz.) a kérelmezőnek unokatestvére (fr. m): Panyth-i Alard Ferenc (e) és fia: Gáspár részére bizonyos Maros széki jószágait illetően tett adományáról, illetve Alard Ferencsel az említett birtokok, valamint az utóbbinak bizonyos Kykelleo és Thorda vármegyei jószágai felől kötött egyezségéről. Ezenfelül elődeinek majd neki teljesített szol-

gálataiért Kendy Ferencnek, valamint utódainak és örököseinek adja a fenti jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 13^v–15^v)

Átirata megtalálható Báthory Zsigmond 1591. június 18-i oklevelében (1607. sz.), a kézirat f. 286^r–287^v-ján, amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda rányomott pecsétje és a saját, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg.

1206. 1590. május 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Maii) Megparancsolja Angyalos János, Nagy György, Zigethy Pál és Tethey Lőrinc kisebb kancelláriai esküdt jegyzőknek, továbbá Bessenyeo-i Baladfy Mihálynak, Possa Mihálynak, Czyapo-i Baladfy Zsigmondnak, Vidradzeg-i Zabo Mihálynak, Desfalva-i Haranglaby Miklósnak, Pochyfalva-i Vas Balázsnak, Dwczeo Zentmarton-i Horvatt Menyhártnak, Cziapo-i Zeki Kálmánnak és Porkolab Demeternek (e, n), hogy iktassák be Radnott-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kikelleo vármegye ispánját Zentpal és az ottani kastély, továbbá a Kerelleo, Ugra (Kwkeolleo vm), Bekas Bodon, Chybafalva, Kapoztas Zentmiklos, Leorinchfalva birtokbeli részjószágok, egy másik egészbirtok, melynek felét Velenche-nek, felét pedig Meggiesfalva-nak nevezik (Marus sz), valamint Zentmargitha (Thorda vm) prédiüm és a bennük levő királyi jog birtokába, melyek öt unokatestvérével (fr. m): Panyth-i Alard Ferencsel (e) kötött megállapodáshoz (1203. sz.) adott jóváhagyása alapján (1205. sz.) illetik meg. (V, f. 288^r–288^v)

Belefoglalva Angyalos János és Nagy György 1591. június 5-i jelentésébe (1582. sz.).

1207. 1590. május 29. (ex arce nostra Sarospatak, XXIX. Maii) Bars vármegye ispánja: Ruzka-i Dobo Ferenc (sp, m) felesége: Kanyafeolde-i Kerechyeny Judit Vyzolya nevű birtokában lévő házát vagy jobbágytelkét, amely néhai szabadosa: Ispan Lukács (pr) magvaszakadtával szállt reá, továbbá az Uylak nevű (Colos vm) másik jószágában fekvő ama tíz jobbágytelkét, melyeken Balogh Péter, Fodor Gergely, Bocos Albert, Sarkeozy Bálint, Josa Péter, Josa Ambrus, Palbart Imre, Fodor János, Kyraly Balázs és Sypos Tamás lakik, tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt, gyermekkorától fogva teljesített szolgáltatásaiért 1000 Ft-on Racz másként Ztheholyt/Zteholyt Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek inscribálja a visszaváltás jogának fenntartása mellett azzal a feltétellel, hogy azokat az ő tudta és jóváhagyása nélkül Racz vagy utódai nem idegeníthetik el. (V, f. 9^v–10^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. augusztus 24-i oklevelében (1225. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét Kerecsényi Judit szöveg alá nyomott pecsétjével és [aláírásával] erősítette meg.

1208. 1590. május 29. (in Alba Iulia, XXIX. Maii) A vajda oldalán tanúsított érdemeiért Kochiard-i Gálffy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek megengedi, hogy Bolia és – a nevezett által most építeni kezdett – Marws Uywar várai, továbbá Marws Uywar mezővárosa, Olah Zilwas egészbirtoka és ottani nemesi udvarháza, a Bolia, Ingodal, Salko, Saldorf, Iztina, Rawas, Martonfalva, Mikloslaka, Bagho, Thordas, Zentkyraly, Magyarchieztve, Chiongva (in cottu Albensi), Bolkach, Sitwe (Kikelleo vm), Haczechel, Rekettiefalwa, Poen, Niresfalwa, Chiernigora, Merie, Eblio, Zochy, Prahodistie, Pauchinesd, Tottesd, Demses, Petroz, Kriwa, Lakur, Varhely, Skey birtokbeli részjószágai és az utóbbiban lévő vasbányája, a Haczechel-i (Huniad vm) nemesi udvarháza, Roh Egres egészbirtoka és Hadrew-i (Thorda vm) birtokrésze, valamint [Gyula]fehérváron (Albensis) és Varad-on lévő

egy-egy nemesi udvarháza, végül Arantias székben és bármelyik vármegyében lévő más birtokjogai, örökségei és székely részjóságai, illetve mindezek tartozékai és haszonvételei felől szabadon rendelkezzen, kivéve Vladhaza, Nirmezeo, Diomal, Felseo Orbo és Kis Orbo birtokokat, melyek Enyed vajdai mezővároshoz, és Holdvilagh-ot, mely a vajda Monora (in cottu Albensi) nevű birtokához tartoznak. Egyidejűleg megígéri fejedelmi utódai nevében is, hogy Galffy-nak e jóságokkal kapcsolatos eddigi és ezutáni rendelkezéseit – néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda által, illetve általa eddig e jóságokra vonatkozóan a kedvezményezett, valamint örökösei javára tett inscriptiók sérelme nélkül – megerősítik, az ezekkel kapcsolatos jóváhagyó és más okleveleket Galffy, illetve a többi érdekelt részére kiállítják, és jogaikat átengedik neki vagy azoknak, akikre a fenti javakat átruházza. Mindezek nem vonatkoznak Enied és Monora említett tartozékaira. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 34^v–35^r)

Regesza: Sz 29/1895. 806–807.

1209. 1590. június 13. (Albae Iuliae, XIII. Iunii) Bizonyítja, hogy familiárisa: Teovis-i Debelle Péter (n) bizonyos szükségei miatt Magiargald-on (in cottu AlbTr) – Ispan János (n) és Magyargald-i Feyer Péter (n) jobbágya: Haka Tamás házának szomszédságában – lévő lakatlan nemesi udvarházát, melyet Kwnovit másként Dely Farkas (e) udvari familiáristól 80 Ft-ért vásárolt, haszonvételeivel és tartozékaival együtt szintén 80 Ft-ért örökre eladta Magyargald-i néhai Thorny Tamás (e) özvegyének: Zalontha-i Tholdy Petronellának, valamint utódainak és örököseinek. (V, f. 256^v–257^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 6-i oklevelében (1296. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

1210. 1590. június 13. (Albae Iuliae, XIII. Iunii) Bizonyítja, hogy Magiargald-i néhai idősebb Boltha János (n) fia: Gáspár a Magiargald nevű (in cottu AlbTr) birtok szélén, Kulchyar Gergely (n) jobbágya: Jowanis Petru házának szomszédságában fekvő pusztá jobbágytelkét, melyet egy korábbi egyezés alapján vére ontásáért Magiargald-i Kulchyar Gergelytől kapott, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 52 Ft-ért örökre eladta Magiargald-i néhai Thorny Tamás (e) özvegyének: Zalontha-i Tholdy Petronellának, valamint utódainak és örököseinek. Az özvegy képviselőjében officialisai és intézői (factores): Faydosy András deák és Feoldessy Menyhárt (n) jelentek meg előtte és fíztették ki a vételárat. (V, f. 257^r–257^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 6-i oklevelében (1296. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá nyomott pecsétje erősítette meg.

1211. 1590. június 16. (f. III. a. Corp. Chr.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkérésői bizonyítják, hogy a vajda udvari familiárisa: Czighed-i Kwsdy Mihály (n) – gyermekségétől fogva megmutatkozó nemes jellemére, illetve betegsége idején tanúsított szolgálataira való tekintettel, és minthogy osztályos atyafiait javaiból már korábban kielégítette – a [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbíró: Ladnocz-i Horwatt János (e) Feyerkeres-i officialisának: Macesd-i Macesdy Lászlónak (n), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Czighed (in cottu AlbTr) piacterén

(in theatro) magányosan álló, az egyház által korábban elhagyott ama nemesi udvarházát, melyet szolgálataival szerzett és saját költségén [újja]épített, illetve az ahhoz tartozó kertet és allodiumot azzal a kikötéssel, hogy felesége: Gruio Anna a házban élete végéig lakhasson, és Macesdi részéről eltartásban és védelemben részesüljön. Atyafiai vagy mások Macesdi ellen pert csak akkor kezdhettek, ha előbb 400 Ft készpénzt kifizetnek neki. (V, f. 124^v–125^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. október 3-i oklevelében (1263. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

1212. 1590. június 28. (Albae Iuliae, XVI. d. statut. et introduct.) A nagyobb kancellária esküdt nótáriusai és íródeákjai: Kiralyffalva-i János és Dombay Máté jelentik a vajdának, hogy 1590. február 1-i parancsára (1186. sz.) június 13-án (sab. p. Penthec., XIII. Iunii) Brasso, Prasmar mezőváros és Barca districtus előljáróit és valamennyi lakosát ellentmondás nélkül beiktatták a királyföldi Barca districtus határvidékén, a havaselvi hegyek felőli oldalon fekvő Bozza mező vagy föld bizonyos részébe és a benne lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Varhegi várának helyettes kapitánya: Papocz-i Mykes Benedek és udvarbírája: Losonczy András a maguk és a vajda nevében, Uzon-i Beldy János, Sepsizenthgeorgi-i Daczo Tamás, Zagon-i Mikes György és Arapataka-i Gereb Benedek. — *Bwkfalva-ról* Teolgies Lukács lófő, Feyes Máté gyalogtizedes, valamint a vajda jobbágysai: Markos Miklós bíró és Feies Lőrinc. — *Lisnio-ról* Santa Gergely (n, a) és Kowacz János gyalogpuskás. — *Monioros-ról* Mogiorosy Mihály (n, a), Josa András gyalogpuskás és a vajda jobbágysai: Zelke Demeter bíró. — *Kisborosnio-ról* (Sepsi sz) Tompa Pál (n, a), Damosy István szabados, Dezmas Balázs és Sandor Bálint gyalogpuskások, valamint a vajda jobbágysai: Dezmas Bálint és Isaac János. — *Nyen-ről* Beldi János jobbágysai: Pongracz János bíró, valamint Pankotha András és Chirmes János esküdtek. — *Bodola-ról* Beldy János jobbágysai: Tor Péter bíró, illetve Zekeres Péter és Borza Vlaykull esküdtek. — *Markos-ról* (in cottu AlbTr) Beldi János jobbágysai: Dok Radul bíró, valamint Zerban Koztha és Glomboczyan Ioan esküdtek. (V, f. 3^r–6^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. szeptember 20-i oklevelében (1238. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét a kiállítók aláírásával és kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

1213. 1590. június 28. (dom. a. Petri et Pauli ap.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Cziekelaky/Chiekelaky/Czekelaka-i Bálint (e) hűséges szolgálataiért familiárisának: Czekelaka-i Bodo Miklósnak (a), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Czekelaka-n (in cottu AlbTr) levő, jobbágysai: néhai Teoreok Péter özvegye: Katalin házával szomszédos és a birtok Batizhaza felőli végén fekvő puszta jobbágytelkét, amelyen azelőtt néhai Hozzw Bálint nevű jobbágysai lakott, és amelyre két évvel azelőtt Bodo Miklós saját költségén udvarházat épített, továbbá néhai Gese Istvánnak (pr) a Kwlseo Zeolyeo nevű szőlőhegyen levő – Cziekelaki Bálint jobbágysai: Haydw másként Antalffy Bálint és néhai Pap Kelemen özvegye szőlőivel szomszédos – szőlőjét, valamint egy részt (cum ... una sorte) a Faludy elne-

vezésű erdőből, azzal a feltétellel, hogy – eddig is évenként fizetett – méltányos sallarum ellenében élete végéig tartozik őt szolgálni. (V, f. 122^r–122^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. október 3-i oklevelében (1262. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 93^r–93^v.

1214. 1590. július 8. (Albae Iuliae Transylvaniae, VIII. Iulii) Feyerwar főbírája: Mezaros Gergely és esküdt polgárai: Nyreo Jakab, Paztor Benedek, Mezaros Mátyás és Baranyay Zabo István bizonyítják, hogy 1590. július 1-én Zudori Zabo Péter Feyervar-i lakos a város Eokreos nevű szőlőhegyén, feyervari Zabo Istvan és Poztometeo János deák szőlői szomszédságában fekvő szőlőjét 46 Ft-ért örök áron eladta az ugyanott lakó tiszteletes Borbely Mártonnak. Egyidejűleg Zabo Peter a felesége: Kowachy Anna, valamint leánya: Judit nevében is vállalta, hogy a vevőt és maradékait a szőlő birtokában nem fogják háborgatni, illetve megvédik őket a törvényes háborgatóktól. — *A szöveg alatt:* Notarius civitatis Albensis [manu] propria. (V, f. 27^v–28^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. szeptember 19-i oklevelében (1236. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a város szöveg alá nyomott kisebbik pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XV. protocollum, p. 288–290.

1215. 1590. július 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iulii) Szolgálati jutalmául Lugas-i Gywruka/Gyuraka Gheorghét utódaival együtt megnevesíti, címert adományozva neki. Ezenfelül Lugas (Zeorin vm) mezőváros Harazteu nevű utcájában – Voyka Lupu (c) és Huranga Caspar (c) gyalogpuskás házának szomszédságában – lévő házát, amelyet az elmúlt évben Harmadia-i Nicolae (pr) feleségétől: Phana Anától (h) vásárolt, minden adó, szolgálat és beszállásolás alól, szőlőit, mezőgazdaságait és apró barmait (pecoresque et pecudes) pedig a tized és kilenced fizetésétől örökre mentesíti és megnevesíti. Elrendeli Nived-i Horvat Mihálynak (e), Caransebes és Lugas districtusok bánjának és minden más illetékeseinek a felmentés tiszteletben tartását. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo eques toto corpore armatus, dextra mucronem evaginatum sursum erectum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius conotaeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utraque scuti latera pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 200^r–201^r)

1216. 1590. augusztus 1. (Albae Iuliae, I. Augusti) Szolgálati jutalmául Magiarceztwe/Magyar Chieztwe-i Myske Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Magyar Chieztwe-i, Czongva-i, Thordas-i részbirtokait, a Miske rez-nek [és ...] nevezett [jóságait], továbbá a Magyar Chieztwe-i két nemesi udvarházát, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 120^r–120^v)

A f. 120^v felső szélén megcsonkult, a szöveg első két sora hiányzik.

1217. 1590. augusztus 10. (in Alba Iulia, X. Augusti) Atyafiának (fr): Somlío-i Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúrnak, Fogharas föld örökös ispánjának kamarása: Krako/Cracco-i Veres Dávid (e) kérésére jóváhagyólag átírja Myhaly-i néhai Chyaky Gábor (e) 1587. július 29-én kelt oklevelét (727. sz.) a kérelmező néhai apjának: David másként Veres Kristófnak és családjának, valamint Krako (in cottu AlbTr) mezővárosbeli házuknak a megnevesítéséről. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Veres Dávidnak, testvéreinek: Istvánnak, Margitnak, Erzsébetnek és anyjuknak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a házban lévő királyi jogát, a házat pedig – Gesa Bálint és Somodery András (pr) házai szomszédságában – a maga részéről ő is minden adó és szolgálat, mezőgazdaságukat és szőlőiket a tized fizetésének terhe alól örökre szólóan mentesíti és megnevesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (V, f. 17^v–18^v)

Ugyanekkor kelt az iktatóparancs is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: VI. protocollum, f. 176^v–177^v, az iktatásról 1590. október 16-án kiállított jelentés uo: f. 176^v–178^r.

1218. 1590. augusztus 13. (Albae Iuliae, XIII. Augusti) Előbb Nagybarcha-i Barchay Gáspár (e), most pedig Pisky-i Kapitán Peter (e) özvegyének: Toteory Katalinnak (g) kérésére megerősíti és jóváhagyólag átírja első férje 1579. február 5-én kelt végrendeletét (115. sz.). Egyidejűleg elhunyt férjei szolgálatai jutalmául Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a reáhagyott Zent Imreh-i, Lungsora-i és Salfalwa-i (Huniad vm) részjóságokban lévő királyi jogát is. (V, f. 31^r–32^r)

1219. 1590. augusztus 14. (f. VI. a. Assump. Mariae virg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy a vajdai gyalogpuskások századosa (centurio peditum pixidiariorum): Racz Mihály (n), minthogy egy másik, kényelmesebb házat vásárolt, [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Wincz uca-ban – Teowis-i Racz Péter (e) és néhai Kosa János (c) özvegye házainak szomszédságában – lévő házat az ahhoz csatolt udvarral és kerttel, illetve összes más tartozékával és haszonvételével együtt, szavatosság vállalása mellett 248 Ft-ért örök áron eladta raguzai (Ragusinus) Boskowitz/Boskowitt Vincének (c), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig leánytestvéreinek (s. c): Dsiwe-nek, valamint vérrokonainak (fr. cons): Rodowitty Ferencnek, Vincenzowitty Tamásnak és Miklósnak, illetve azok utódainak. (V, f. 38^v–39^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. szeptember 13-i oklevelében (1229. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 197^r–198^r.

1220. 1590. augusztus 14. (Gywlafeierwarot, kys azzony havanak tyzennegiedik napyan) A Gywlafeierwar-i ötvöscéh 31 pontba foglalt magyar nyelvű szabályzata, ismertetve a céh működését, megszabja annak vezetését, a céhtagok – akiknek szükség esetén szerdán kell összegyűlniük –, valamint a tanuló- és a hetibéres legények egymás, illetve a céh iránti kötelezettségeit, a céhtagság megszerzésének menetét, melynek utolsó mozzanata a remekmű – egy hármás öblű „konoros” kupa, egy címeres pecsétnyomó és egy színes kővel ellátott gyűrű – elkészítése, hat Ft illeték befizetése és mesterasztal adása. Szabályozza továbbá a mester halála után az özvegy helyzetét, a céhtagok közti ellentmondások megol-

dását, a céhnek az idegen mesterekkel és legényekkel való viszonyát. Előírja a céhtagok és alkalmazottaik által munkájuk során betartandó mesterségbeli és erkölcsi normákat, melyek megsértése pénzben vagy ezüstben kifizetendő büntetéseket von maga után. (V, f. 46^r–49^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 5-i oklevelében (1294. sz.).

1221. 1590. augusztus 14. (f. VI. a. Assump. Mariae virg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Sambokrethy Mihály (e), a vajdai nagyobb kancellária jegyzője Kerezthwr-i, Felseo Bos-i, Poyan-i (Huniad vm) részjószeit és Kerezthwr-i nemesi udvarházát haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt barátsága és szolgálatai viszonzásaként Somlío-i Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúr, Fogaras föld örökös ispánja kamarásának (cubicularius): Veres Dávidnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza. (V, f. 197^v–198^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 20-i oklevelében (1459. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 196^v–197^r.

1222. 1590. augusztus 19. előtt (in Theowis, in Stephani reg.) Racz Péter, Iwankuyit Miklós, Racz Zsigmond és Pap György Teoviss-i lakosok bizonyítják, hogy Racz másként Pap Pál – feleségének: Annának és fiainak: Jánosnak, Nodelko-nak és Gyurkónak nevében is – bizonyos adósságainak visszafizetéséért Teovis varas (Feyer vm) Feyerwar nevű utcájában – egyfelől Prody Racz Gáspár háza, másfelől pedig a Diodi patak szomszédságában –, a város szélén lévő két telken fekvő nemesi házat haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 175 Ft-ért örök áron eladta vitézlő Racz másként Zteholyt János Teoviss-i lakosnak, fiának: Istvánnak, illetve maradékaiknak, azok magszakadása esetére pedig Pryzgytt/Pryzgyth Péternek feleségétől: említett Racz János húgától: Obradovit Ilonától született fiainak: Miklósnak, Jánosnak, Raghych/Ragich-nak, Gyurkónak és Jánosnak, illetve ezek örököseinek. (V, f. 11^r–12^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. augusztus 19-i oklevelében (1223. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg. Minthogy az átírt és az átíró oklevél keltezése nyilvánvaló ellentmondásban áll egymással, melynek oka ma már tisztázhatatlan, szükségessé vált ennek a feloldása ebben a formában.

1223. 1590. augusztus 19. (Albae Iuliae, XIX. Augusti) Racz másként Zteholyt Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Theovis/Teowys-i Racz Péter, Ivankovit Miklós, Racz Zsigmond és Pap György (e, n) fogott bírák 1590. augusztus 19. előtt kelt oklevelét (1222. sz.) Racz másként Pap Pálnak (n) Teowys (in cottu AlbTr) mezővárosban lévő nemesi udvarházának megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Racz Jánosnak, fiának: Istvánnak, valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig vérrokonainak (cons): Pryzgitt Miklósnak, Tamásnak, Ragicio/Ragiczio-nak, Györgynek és Jánosnak (n), illetve ezek örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (V, f. 10^v–12^r)

1224. 1590. augusztus 20. (in Stephani reg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Piskolcz-i Vadas Máté (e) – atyafiainak (fr): Piskolcz-i Vadas János-

nak és Vadas másként Nemes Albertnek nevében is – Gyulafehérvár (Alba Iulia) falain kívül, a Lippa uca-ban – néhai Vas János (h) özvegye, Zeogeny Tamás gyalogpuskás, Zeki Máté vajdai tizedes, valamint Czismazia Jakab (n) és Czizar Gergely (n) házainak szomszédságában – lévő nemesi udvarházát és kúriáját, továbbá a város határában, a Borband pataka-nál fekvő – Kovachiczi Farkas (m) kancellár, Palaticz György (e) udvari familiáris, illetve keletről Iffiu János (m) tanácsúr rétjeivel szomszédos – rétjét, haszonvételeikkel együtt, szavatosság vállalása mellett 260 Ft-ért örök áron eladta a vajda udvari kapitányának: Kiraly Albertnek (e) és feleségének: Mattius Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek. (V, f. 95^v–96^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. szeptember 10-i oklevelében (1227. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetiét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 198^r–199^r.

1225. 1590. augusztus 24. (Albae Iuliae, XXIV. Augusti) Racz másként Zteholyt Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Bars vármegye ispánja: Ruzka-i Dobo Ferenc (sp, m) feleségének: Kanyafeolde-i Kerechyeny Juditnak 1590. május 29-én kelt oklevelét (1207. sz.) a kérelmező javára Colos vármegyei bizonyos jószágait illetően tett adományáról. (V, f. 9^r–10^r)

1226. 1590. augusztus 27. (in Alba Iulia, XXVII. Augusti) Nagybania-i harmincadasként teljesített szolgálatai jutalmául Zathmary András deáknak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon azt a Nagybania (Zathmar vm) szőlőhegyein levő három darab művelt szőlőt a kertekkel, illetve egyéb haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, amelyek eddig Keowar várához tartoztak. Ezek közül egyik a Deczien nevű szőlőhegyen – Teoreos Mihály és Zeechy Simon –, a másik a Keozeges elnevezésű szőlőhegyen – Varga Domokos és Nagy Pal János özvegye –, a harmadik pedig a Keo Sayto nevű szőlőhegyen – Chiorba András és néhai Berkezy Lőrinc özvegye: Margit – az említett város polgárai szőlőinek szomszédságában fekszik. (V, f. 42^r–42^v)

1227. 1590. szeptember 10. (in Alba Iulia, X. Septembris) Udvara familiárisai kapitányának (capitanei aulae nostrae familiarium): Kyraly Albertnek (e) és feleségének: Mattius Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (Alba Iulia) hiteleshely levélkeresői 1590. augusztus 20-án kelt oklevelét (1224. sz.) [Piskolcz-i Vadas Máté (e)] gyulafehérvári nemesi udvarházának és bizonyos rétjének megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Kyraly Albertnek, feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (V, f. 95^v–97^r)

1228. 1590. szeptember 13. (in Alba Iulia, XIII. Septembris) Szolgálatai jutalmaként Diozeghy Balázs deákot utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem corona regia gemmis unionibusque redimita occupat, ex qua homo dimidius lorica, thorace et aliis armis militaribus decenter indutus, qualis ab umbilico sursum partibus suis omnibus est exsurgit, dextra manu stricto capulo tenus ense caput humanum transfixum, et in

superiorem scuti partem elevatum sustinens. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 8^r–9^r)

1229. 1590. szeptember 13. (in Alba Iulia, XIII. Septembris) Raguzai (Ragusinus) Boskowitz Vince (n) [gyula]fehérvári (Albensis) kalmárnak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári káptalan levélkeresői 1590. augusztus 14-én kelt oklevelét (1219. sz.) Racz Mihálynak (n), a vajdai gyalogpuskások századosának a város falain kívül fekvő háza megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Boskowitz Vincének, valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában leánytestvérének (s. c): Dsive-nek, illetve vérrokonainak (fr. cons): Rodowithy/Radowithy Ferencnek, Vincenzowith/Vincenzowithy Miklósnak és Tamásnak, valamint azok utódainak adja a házban lévő királyi jogát is. Egyidejűleg a házat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, továbbá azokat a szántóföldeket és szőlőket, melyeket az elkövetkezőkben a város határában, illetve a gyulafehérvári várhoz tartozó más birtokok területén pénzen vagy más módon szerez, a tized fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatosisására utasítja Gyulafehérvár várának udvarbíráját: Ladmocz-i Horvath Jánost és minden más illetékest. (V, f. 38^v–39^v)

1230. 1590. szeptember 15. (Albae Iuliae, XV. Septembris) Szolgálatai jutalmául Arany-i Zalonkemeny Orgonas Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Katalynfalwa nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokot, amelyet már apja is zavartalanul birtokolt, csakhogy az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 10^r–10^v)

Vö. 1428. sz.

1231. 1590. szeptember 15. (in Alba Iulia, XV. Septembris) Bizonyítja, hogy egyfelől Mindzenty Benedek (e) kamarás, az erdélyi tizedek bérlője – anyja: néhai Mindzenty Ferenc (e) özvegye: Horwat Anna, valamint testvére (fr): Mindzenty János (e) nevében is – másfelől Magyar Chyeztwe-i Myske Tamás (e) – első feleségétől: néhai Feoldwary Zsófiától született gyermekei: András és Borbála, illetve második feleségétől: Nywythody Erzsébettől született fiai: György és Kristóf nevében is –, minthogy alábbi jószágait a nagy távolság miatt nem tudják megfelelően igazgatni, kölcsönös szavatosság vállalása mellett cserére lépnek. Ennek során Miske Tamás a Welker birtokbeli Alard rez nevű részjószágát, melyet néhai Vysseleny Miklós (e) egy Moch-i (Colos vm) részbirtokért adott cserébe atyafiának (fr): néhai ifjú Miske Andrásnak (e), akinek halálával az reá szállott, haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökre Mindzenty Benedeknek, általa anyjának és említett Mindzenty Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig néhai Kornar Mihály (e) és felesége: néhai Mindzenty Katalin leánygyermekének: Katalinnak, illetve Symay Gáspár (e) udvari familiárisnak, úgyszintén azok utódainak és örököseinek adja. Viszonzásként pedig Mindzenty Benedek az Enyed (in cottu AlbTr) mezővárosbeli Uy ucza-ban – Jónás deák (pr) és Thorda-i János deák (pr) allodiumának szomszédságában – levő majorságát, továbbá a település Zent Istvan elnevezésű szőlőhegyén fekvő, Lukács

(pr) nevű lakatos és néhai Azthalos Máté özvegye szőlőivel szomszédos művelt szőlőjét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt engedte át cserébe Myske Tamásnak, valamint utódainak és örököseinek, és adott még 100 Ft-ot és egy 80 akós hordó bort (unum vas vini octoginta urnarum) is. (V, f. 258^v–259^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. június 1-i oklevelében (1574. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda rányomott nagyobb pecsétjével erősítette meg.

1232. 1590. szeptember 16. (ex Alba Iulia, XVI. Septembris) Szolgálatuk jutalmául Uyvar várához tartozó Kere-ről Zaprocay Miklóst, Zaprocay Imrét, Mody Illést, Pogachias Lukácsot, Nagy Bálintot, Chente Bálintot, Kerey Miklóst és Gergelyt, Zaznyeres-ről Dobos Jakabot, Zalma Lukácsot, Nyressy Lőrincet, Tott Pált, Nagy Bálintot, Varallia-ról Korlat Ambrust, Feyer Jánost, Gal Imrét, Feyer Kelement, Nagy Adorjánt, Gyeorgy Simont, Cyria Istvánt, Pap Andrást, Nagy Boldizsárt, Bolghar Bálintot, Mester Albertet, Pap Gáspárt, Zentivan-ról Vegh Gergelyt és Nemethy Mátét, Ormany-ról Kendy Jánost, Poch Tamást, Sondor[!] Mihályt, Meggyessy Barnabást, Ormany Balázst, Zeremy Albertet, Ormany Györgyöt, Feyerdy Istvánt, Swtheo Benedeket, Swtheo Tamást, Feyerdy Pétert, Pentek-ről Boros Mátét, Fwzes-ről Fwzessy Ambrust, Sapka Jánost, Fwzessy Bálintot, Vargha Miklóst, Jani Lászlót, Kormos Mátét, Theoteory Sebestyént, Zentivany Eleket, Fwzessy Pált, Chyazar Jánost, Zabo Pált, Nemethy-ről Takach Bálintot, Zeoch Andrást, Zylagy Jánost, Sebastian Benedeket, Zeoch Jánost, Fekete Mártont, Barbely Lukácsot, Vargha Istvánt, Zentmarthon-ról Feyer Pétert, Nagy Mártont, Feyer Balázst, Nagy Andrást, Mikola-ról Mykolay Dávidot, Olah Jánost, Rettegh-ről Chiendy Ferencet, Nagy Bálintot, Zeoch Mátét, Nagy Ambrust, Nagy Istvánt, Fazekas Lőrincet, Retteghy Jánost, Gwla Györgyöt, Toth Miklóst, Zeoch Andrást, Vargha Ambrust, Barla Gergelyt, Chendy Jánost, Henczel Jánost, Lucz Tamást, Damokosffalwa-ról Nagy Antalt, Balogh Balázst, Nagy Mihályt, Hegedeos Pétert, Lapos-ról Horwath Ferencet és Miklóst, Nagy Bálintot, Lapossy Boldizsárt, Barla Balázst, Hegedeos Bálintot, Horwat Balázst, Cosma Pétert, Lapossy Tamást, Nagy Jánost, Kwldu-ról (in cottu Zolnok Interiori) Dely Gergelyt (a) utódaikkal együtt újra az említett vár tartományában szolgáló gyalogpuskások közé emeli a jó karddal és puskával felfegyverkezve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ha kiskorú árvať hagynának hátra, az törvényes kora eléréséig zsoldost köteles hadba küldeni maga helyett. Ezenfelül házaikat és örökségeiket minden adó, paraszti szolgálat, vetéseiket és mezőgazdaságaikat pedig a tized fizetésének terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatositására utasítja Uyvar várának kapitányát, Colos vármegye ispánját: Czeghe-i Vas Györgyöt és minden más illetékest. (V, f. 20^v–21^v)

Regesza: Kádár–Tagányi VI. 207 (jegyzetben). — Biró 171.

1233. 1590. szeptember 17. (Albae Iuliae, f. V. p. Exalt. s. crucis) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Henczhyda-i Zekely Antal (e), minthogy feleségének: néhai Horwath István és felesége: néhai Kerey Balázs leánya: néhai Katalin leányának: Klárának és az ő rokonának (s): Nagy Iratos-i Iratossy Pál (e) feleségének: Enyed-i néhai Antal deák (n) és felesége: néhai Kerey Balázs fia: néhai Miklós leánya: Sára leányának: Katalinnak Ladany birtokban és Toothfalu/Toottfalu (Bihar vm) prédiumban levő

részjóságait eladta, és árát saját hasznára fordította, kárpótlásként – előttük férje által képviselt – említett Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon Henczhida (Bihar vm) keleti szélén fekvő, nyugat felől Henczhyda-i Bornemizsa Zsigmond (e) pusztja jobbágytelkével szomszédos, azelőtt néhai Nagy Ambrus nevű jobbágya által lakott telkét a hozzátartozó szántóföldek felével együtt, melyre újabban Iratossy Pál és Katalin saját költségükön emeltek épületeket. Zekely Antal vállalja, hogy közös költségen megvédi Katalint és utódait a háborgatók ellen. Ha Zekely atyafiai vagy mások a fenti jószágokat perrel vagy más módon akarnák megszerezni, azok kötelesek lesznek a per megindítása előtt 400 Ft-ot Katalinnak és örököseinek letenni, valamint az építkezések költségeit az utóbbinak és férjének megtéríteni. (V, f. 180^r–181^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 18-i oklevelében (1422. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 101^v–102^r.

1234. 1590. szeptember 17. (Varhegyini, Zent Mathe apostol napia eleot valo chyeoteorteokeon) Rethy Losonczy András, Varhegy várának udvarbírája, valamint Gal Gergely és Zabo Miklós Dalnak-i (Kyzdy sz) lakosok bizonyítják, hogy vitézlő Lezfalwy Bodor Pál [néhai István] lengyel király által neki, illetve atyafiának: vitézlő Lezfalwy Bodor Balázsnak a Kerestely Márton, Thot Zakariás és Josa György által lakott, illetve feleségeikkel, gyermekeikkel és a telkekhez tartozó örökségekkel együtt Telek-en (Orbay sz) adományozott három jobbágytelekből a maga részét 200 Ft-ért örökre eladta említett Bodor Balázsnak és fiainak. (V, f. 249^v–250^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 7-i oklevelében (1537. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1235. 1590. szeptember 18. (Albae Iuliae, XVIII. Septembris) Elődeinek majd neki főként e tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául Ladmoch-i Horwatt János (e) [Gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak azt a két darab művelt szőlőjét, melyek közül egyik Warad város Hegyutha nevű szőlőhegyén – keletről előbb Lakatgyartha Mihály (n, c), Balogh Mátyás (n), majd Nylas Ambrus (n) özvegye, nyugatról pedig Geongyfwzeo Gáspár (n, c), illetve Kardos Miklós (n, c) Warad-i polgárok szőlőinek a szomszédságában – fekszik, és a Rosakert elnevezésű hegytől addig az útig terjed, amely a többi szőlőhöz vezet (cuius unius finis ad montem Rosakert nominatum, alter vero ad viam illam, quae ad reliquas vineas ducit, se protendit), a másik pedig a Warad-i várhoz tartozó Zoldobagy (Bihar vm) vajdai birtok Dorongos elnevezésű szőlőhegyén van, és minden oldalról Warad-i Paisgyartha Gáspár (n, c) rétje veszi körül, élete végéig mentesíti a tized és kilenced fizetésének terhe alól. Ezek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlio-i Bathori István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja Warad várának udvarbíróját: Egri (Agriensis) Gergely deákot és minden más illetékest. (V, f. 26^v–27^r)

1236. 1590. szeptember 19. (in Alba Iulia, XIX. Septembris) Barbely másként Zigethy Márton (n) [gyula]fehérvári (Albensis) lakosnak kérésére jóváhagyólag átírja a város bírāja és esküdt polgárai 1590. július 8-án kelt oklevelét (1214. sz.) Zudor-i Zabo Péter (n) szőlőjének megvásárlásáról. Egyidejűleg Barbely Márton szolgálatai jutalmaként a szőlőt mentesíti a tized és kilenced fizetésének terhe alól. Ezek foganatósítására utasítja Ladmoch-i Horwat János gyulafehérvári udvarbíró, valamint a többi illetékest. (V, f. 27^v–28^r)

Szövegének 1650. körüli másolata megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XV. protocollum, p. 288–291.

1237. 1590. szeptember 20. (in Alba Iulia, XX. Septembris) Szolgálataik jutalmául Zentmihály-on (Chyk sz) lakó Buzas Jánost, Mátét és Miklóst (n, a) utódaikkal együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel il-lően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Vasmat Lőrinc és Kosa István vajdai jobbágyok házai szomszédságában lévő házukat minden adó és paraszti szolgálat, mezőgazdaságukat, majorságaikat és vetéseiket pedig a tized, kilenced és kepe fi-zetésétől örökön szőlőan mentesíti. Ezek foganatósítására utasítja Udwarhely várának kapi-tányát: Oztopan-i Pernezy Istvánt, a Chyk-i vasbánya praefectusát: Becz Imrét, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 2^v–2^v)

A bejegyzés bevezető formulás részét tartalmazó lap, mely feltehetően egy másik szöveget is tartalmazott, a kéz-iratból hiányzik.

1238. 1590. szeptember 20. (in Alba Iulia, XX. Septembris) Brasso, Prasmar mezőváros és Barca districtus előjáróinak és valamennyi lakosának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a vajdai nagyobb kancellária esküdt nótáriusai és íródeákjai: Kiralyffalva-i János és Dombay Máté (e) 1590. június 28-án kelt jelentését (1212. sz.) a kérelmezőknek Barca districtus határvidékén, a havaselvi hegyek felőli részen fekvő Bozza mező és sziget bizo-nyos részébe (partis insulae et campi Bozza), illetve a benne lévő királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 2^v–6^r)

1239. 1590. szeptember 20. (in Alba Iulia, XX. Septembris) Szolgálatai jutalmául Janossy István deákot utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque redimitum occupat, ex quo dimidius homo qualiscunque ab umbilico sursum partibus suis omnibus est, galea, thorace, lorica aliisque instrumentis militaribus indutus, laeva gladium nudum sursum in superiorem scuti partem protensum, dextra vero calamum scriptorium tenens prominet. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utraque scuti latera pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpe-csétjével erősíti meg. (V, f. 7^v–8^r)

1240. 1590. szeptember 20. (Albae Iuliae, XX. Septembris) Gywlaffy László (m) Zeplak, Ardo, Sewlemed, Ino nevű egészbirtokai, Mono, Wdwarhely, Horwath, Wichia, Nyrmón birtokbeli részjóságai, továbbá Zongolit, Alhegy és Wichia Kew elnevezésű (in cottu

Zolnok Mediocri) szőlőhegyei mindenféle tizedének, valamint ama birtok tizedének a felét is, melynek dézsmáját ebben az évben a kedvezményezett gyűjtött be[?], árenda fizetése nélkül kamarásának: Zalonkemeny Jánosnak (e) engedi át élete végéig. (V, f. 59^r)

Kivonatos bejegyzés. Vö. 1306. sz.

1241. 1590. szeptember 21. (in Alba Iulia, XXI. Septembris) Szolgálataik jutalmául Eossy-i Poka Gáspárt, Tholdy Balázst és Balogh Gáspárt (pr), akik gyalogpuskásokként már régóta a Varad-i várhoz szolgálnak, utódaikkal együtt újra a vár gyalogpuskásai közé sorolja a jó szablyával és puskával felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Eossy (Bihar vm) birtokban – Poka Gáspárnak Hegedus Imre és Geory János, Tholdy Balásznak Theoke János és György, Balog Gáspárnak pedig Irmay Ferenc és Zabo András (pr) házai szomszédságában – lévő házaikat minden adó, paraszti szolgálat, tized és kilenced fizetésének terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén maradnak, és teljesítik a kijelölt szolgálatokat. Ezek foganatosisására kéri atyafiát (fr): Somlyó-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja Varad várának helyettes kapitányát: Kiraly Györgyöt és minden más illetékest. (V, f. 6^r–7^r)

1242. 1590. szeptember 22. (in Alba Iulia, XXII. Septembris) Chyk, Gyrgio és Kazon székelly székek gyalogpuskásainak és századosaiknak panaszára, a vajdai várak kapitányai, valamint a székek fő és alkirálybírái által reájuk kirótt szokatlan terhek okán elszenvedett sérelmeiket a következőképpen rendezi: A jövőben a puszkásokat nem a vajdai várak kapitányainak, valamint az említett székek királybíráinak, hanem a vajdának és századosaiknak rendeli alá. Felmenti őket Udwarhely vára őrzésének kötelezettsége alól, hogy családi dolgairól gondoskodhassanak, de azzal a feltétellel, hogy ellenség támadása esetén, illetve ha a székek területén követek haladnak át vagy valakit el kell fogni, a vár kapitányának századosaik részére tett híradására kötelesek lesznek azonnal a kijelölt helyre vagy a vár védelmére sietni. Századosaik tudta nélkül azonban a praefectus parancsának nem tartoznak engedelmisséggel. A fenti esetekben a századosok nem mulaszthatják el a kapitány parancsának végrehajtását, az utóbbiak pedig a puszkásokat felesleges szolgálatokra ne kényszerítsék. A jogszolgáltatást első fokon századosaik hatáskörébe utalja, ahonnan másodfokon a székek királybíráihoz, majd a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. Vér- és egyéb bírságot csak századosaik róhatnak ki reájuk, akik a kihágás minősége szerint botbüntetésre is ítélik őket. Felhatalmazza a századosokat, hogy ellenőrizzék a gyalogpuskások felkészültségét és fegyverzetét. Ha valamelyik darabont kénytelen lesz elidegeníteni örökségét, annak megvásárlására vagy zálogba vételére előbb a többi gyalogpuskásnak legyen joga, s ezeket az örökségeket kölcsönösen egymásnak idegenítsék el. Mindkét nemű magszakadás esetén a puszkás ingó és ingatlan javai gyalogpuskás rokonaira, ha csak fiágon hal ki, akkor pedig leányára szálljanak, akinek férje az elhunytéhoz hasonló jogokat élvezzen. (V, f. 16^r–17^r)

Egyidejűleg érvénytelenítve. □ Regesza: Udwarhely vm 293–294.

1243. 1590. szeptember 22. (eodem d. et anno) [Chyk, Gyrgio és Kazon székely székek gyalogpuskásai részére kibocsátott] oklevélhez hasonló ad az Udvarhely széki darabontoknak is. (V, f. 17^r)

Egyidejűleg érvénytelenítve.

1244. 1590. szeptember 22. (Albae Iuliae, XXII. Septembris) Georgeny vára (Thorda vm) tartományának, továbbá Jobbagytelke, Ehed, Remete, Mikhaza és Keozvenies (Maros sz) birtokok gyalogpuskásainak és századosaiknak kérésére a vajdai várak kapitányai, valamint az említett székek fő- és alkirálybírái által reájuk kirótt új és szokatlan terhek, főként a fenti vár állandó őrzése és más szolgálatok, illetve a jogtalan bírságolások során elszenvedett sérelmeiket – hogy őket az ország szolgálatára alkalmasabbakká tegye – a következőképpen rendezi: A jövőben a puskásokat nem Georgeny vára praefectusának vagy udvarbírájának, sem Thorda vármegye ispánjának vagy helyettesének, illetve Maros szék királybíráinak, hanem a vajdának és századosaiknak rendeli alá. Felmenti őket a vár őrzésének kötelezettsége alól, hogy családi dolgaikról gondoskodhassanak, de azzal a feltétellel, hogy ellenség támadása esetén, illetve ha azon a vidéken követek haladnak át vagy valakit el kell fogni, a vár praefectusának vagy udvarbírájának századosaik részére tett híradására kötelesek lesznek azonnal a kijelölt helyre vagy a vár védelmére sietni. Századosaik tudta nélkül azonban a praefectus parancsának nem tartoznak engedelmességgel. A fenti esetekben a századosok nem mulaszthatják el a praefectus vagy az udvarbíró parancsának végrehajtását, az utóbbiak pedig a puskásokat szükségtelen szolgálatokra ne kényszerítsék. A jogszolgáltatást első fokon századosaik hatáskörébe utalja, ahonnan másodfokon a praefectushoz vagy udvarbíróhoz, majd a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. Vér- és egyéb bírságot csak századosaik róhatnak ki reájuk, akik a kihágás minősége szerint bot- vagy börtönbüntetésre is ítélik őket. Felhatalmazza a századosokat, hogy ellenőrizzék a gyalogpuskások felkészültségét és fegyverzetét. Ha valamelyik darabont kénytelen lesz elidegeníteni örökségét, annak megvásárlására vagy zálogba vételére előbb a többi gyalogpuskásnak legyen joga, s ezeket az örökségeket kölcsönösen egymásnak idegenítsék el. Mindkét nemű magszakadás esetén a puskás ingó és ingatlan javai gyalogpuskás rokonaira, ha csak fiágon hal ki, akkor pedig leányára szálljanak, akinek férje az elhunytéhoz hasonló jogokat élvezzen. (V. f. 19^r–20^r)

Egyidejűleg érvénytelenítve.

1245. 1590. szeptember 22. (in Alba Iulia, XXII. Septembris) Szolgálati jutalmául Eted-i Bako Istvánt (n, a), akit már korábban Udvarhely szék lófői közé soroltak, csak hogy erre vonatkozó oklevele elveszett, utódaival együtt újra a lófők közé emeli a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Eted-en (Udvarhely sz) – Pal Péter (n, a) és Gagy Simon vajdai jobbágy házai szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti szolgálat, mezőgazdaságát, majorságát és vetéseit pedig a tized, kilenced és kepe fizetésének terhétől örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Udvarhely várának kapitányát: Ozhopan-i Pernezy Istvánt, valamint a többi illetékest. (V, f. 23^v–24^r)

1246. 1590. szeptember 22. (Albae Iuliae, XXII. Septembris) Zentlelek-i Hegy Lukácsot (n, a) újra lófősíti, egyidejűleg Zentlelek-en (Udwarhely sz) – egyfelől Eottweos Máté vajdai jobbágy háza, másfelől pedig a közút szomszédságában – lévő házát minden adó, szolgálat és tized terhe alól örökre szólóan mentesíti. (V, f. 28^r)

Kivonatos bejegyzés.

1247. 1590. szeptember 23. (Albae Iuliae, XXIII. Septembris) Néhai Oztrowy Miklós (e) kiskorú leányának: Zsuzsannának, valamint összes javainak és birtokjogainak gondviselését anyjára: Tot Magdolnára és mostohaapjára (vitricus): Nandar Jánosra (n) bízta. (V, f. 7^r)

Kivonatos bejegyzés.

1248. 1590. szeptember 24. (Albae Iuliae, XXIV. Septembris) Keczel (Crazna vm) birtok mindenféle tizedét árenda fizetése nélkül élete végéig Cotta Tamásnak (e) engedi át. (V, f. 10^r)

Kivonatos bejegyzés.

1249. 1590. szeptember 25. (in Alba Iulia, XXV. Septembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Chyk, Gyrgyo és Kazon székek királybírájának: Zemere más-ként Keethazy Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Marefalwa-i (Udwarhely sz) vajdai részjóságot, az ország szolgálatára rendelt ottani primorok, lófők és gyalogpuskások, illetve örökségeik kivételével, amely eddig Udwarhely várához tartozott. — *A margón egykori jegyzet:* [Denu]o scripta inferius. (V, f. 12^v)

Egyidejűleg érvénytelenítve. Vö. 1282. sz.

1250. 1590. szeptember 25. (in Alba Iulia, XXV. Septembris) Húséges szolgálatai jutalmául Bistricia-i Nagy Pált utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare caerulei coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque ornatum occupat, ex quo dimidius cervus qualis quantusque anterioribus suis partibus sursum est exsil[ir]e conspicitur. Latera autem scuti taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 21^v–22^r)

1251. 1590. szeptember 25. (in Alba Iulia, XXV. Septembris) Veseleny-i Ferenc (m) sinenei (Sinenensis) és meteli (Meteliensis) kapitánynak kérésére jóváhagyólag átírja 1590. január 29-én kelt saját oklevelét (1184. sz.) a kérelmezőnek Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegyei bizonyos jóságai felől tett rendelkezéséről. (V, f. 25^r–26^v)

1252. 1590. szeptember 25. (f. VI. a. Michaelis arch.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Lona-i Kendi Sándor (m) tanácsúr, Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánja – fiának: Istvánnak nevében is – Zerekzo-i (in cottu AlbTr) és Felseo Nadasd-i (Huniad vm) részjóságait, minthogy azok a lakóhelyétől és többi birtokai-

tól való nagy távolság miatt nem jövedelmezők, tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt, szavatosság vállalása mellett 375 Ft-ért örök áron eladja Mihalfy-i Iffiw János (m) tanácsúrnak, Fehér vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek, mely összeget az utóbbi nevében előttük megjelent Batizfalwa-i Batiz Miklós (e) fizetett ki. (V, f. 52^v–53^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. október 22-i oklevelében (1281. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan fehér viaszba nyomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 206^r–206^v.

1253. 1590. szeptember 26. (in Alba Iulia, XXVI. Septembris) Szolgálati jutalmául Varad-i familiárisának: Fekete Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Belynies tartozékaiban fekvő Pokolest (Byhor vm) vajdai birtokot, melyet a vajda engedélyéből már bizonyos ideje birtokol. (V, f. 15^v–16^r)

1254. 1590. szeptember 26. (in Alba Iulia, XXVI. Septembris) A vajdai jövedelmek behajtójának (perceptor proventus nostrorum): Sard-i Gyarmathy Gergely (e) deáknak, Baier Johannes szebeni (Cibiniensis) polgármesternek, valamint a Szt. Márton-napi adó többi beszedőjének megparancsolja, hogy Zsigmond király [1395. március 7-én] (2. sz.), továbbá Huniady János (sp, m) kormányzó, Bistricia vármegye[!] ispánja [1455. november 8-án] (16. sz.), valamint Mátyás király [1461. november 25-én] (18. sz.), végül II. Ulászló király [1490 és 1516 között] kelt (26. sz.) rendelkezéseinek megfelelően Brasso 750 Ft-ra ruhgó Szt. Márton-napi adójából átengedett összegeket bocsássák a város lakóinak rendelkezésére azzal a megkötéssel, hogy azt csakis egyházi célokra költhetik el. (V, f. 28^v)

Regesza: Trausch I. 603/86. sz.

1255. 1590. szeptember 26. (in Alba Iulia, XXVI. Septembris) Részint Mihály-i néhai Chiaky Gábornak (e) egykori, fiainak: Zsigmondnak és Istvánnak (n) pedig a jövőben teljesítendő szolgálatai jutalmaként, részint a vajda szükségére tőlük felvett 10 000 Ft fejében Chiaky Gábor özvegyének: Lossonczy Banfy Klárának, említett fiainak, illetve leányának: Krisztinának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Karko mezővárost és az ottani nemesi udvarházat, továbbá a Kyrallypathaka és Tybwr nevű (in cottu AlbTr) birtokokat, illetve azok mindenféle tizedét, kivéve néhai Dawid másként Weres Kristóf (n) Karko-i nemesi udvarházát és e házhoz bírt örökségeket, melyet Chiaky Gábor adott neki és utódainak (727. sz.), és mely adományhoz a vajda jóváhagyását adta (1217. sz.). E jószágokat korábban néhai II. János választott magyar király 10 000 arany Ft-on inscribálta Mihály-i néhai Chiaky Mihály (r) kancellárnak és tanácsúrnak, általa pedig említett Chiaky Gábornak. (V, f. 35^v–36^r)

Ugyanekkor kelt az iktatóparancs is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 265^r–266^v, az iktatásról 1590. november 13-án kiállított jelentés uo: f. 265^r–267^v.

1256. 1590. szeptember 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Septembris) Néhai István lengyel királynak különböző hadjárataiban, továbbá néhai Somlio-i Bathory Kristóf vajdának, majd

neki teljesített szolgálatai jutalmául néhai Nagy Demeter (a) fiát: Palfalwa-i Nagy másként Zekely Ferencet, a Varad-i vár[?] familiárisát, általa Palfalwa-n (Udwarhely sz) lakó testvéreit (fr. c): Jánost, Tamást, Jakabot és Pétert utódaikkal együtt megneemesíti, és címert adományoz nekik. Ezenfelül Palfalwa-n – egyik részről Lukach Tamás, a másíkról Georgyffy Gergely lófőknek (n, a), a harmadíkról pedig Keoreossy István (e) jobbágyának: Kys Péternek házai szomszédságában – lévő házukat minden adó, szolgálat, valamint a kepe és a tized fizetésének terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja Udwarhely vára kapitányának: Oztopan-i Pernezzy Istvánnak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextera hominis manus cum suo brachio mucronem evaginatam, ac in superiorem scuti partem erectum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius conotaeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 22^r–23^r)

1257. 1590. szeptember 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Septembris) Elődeinek majd neki, főként a török portán tett követjárásai során tanúsított szolgálataiért Rawazdy Györgynek (e), Warhegy vára kapitányának, Sepsy, Kyzdy és Orbay székek királybírájának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Keopecz/Keopech-i (Sepsy sz) vajdai részbirtokot, de az ország szolgálatára rendelt ottani primorok, lófők és gyalogpuskások, illetve ezek örökségei kivételével. (V, f. 24^v–25^r)

1258. 1590. szeptember 29. (in Alba Iulia, XXIX. Septembris) Helnerus Valentin villicus, Drawdt Peter, Schwarz Andreas és Hector Johannes Brasso-i esküdt polgárok – a város bírájának és összes lakosának nevében is előterjesztett – panaszából arról értesült, hogy jöllehet Magyarország néhai királyaitól nyert – és előtte bemutatott – kiváltságleveleik értelmében a Havasalföldéről, Moldvából és Lengyelországból Brasso-ba jövő kereskedők kötelesek áruikat városukban lerakni és eladásra kínálni, mégis sokan közülük, főként a Moldvából érkezők, nem véve figyelembe árumegállítási jogukat, portékáikat városuk elkerülésével az ország belsejébe szállítják, eladják, majd más áruval távoznak az országból a városukban felállított huszadvám kárára is. Ezért kérésükre a vajda őket említett kiváltságukban megerősíti, és egyidejűleg felhatalmazza őket, hogy városuk elkerülésével vitt árut elkobozhassák. Megparancsolja az összes illetékesnek, hogy a Brasso-t elkerülő kereskedőket a város bírája, esküdt polgárai vagy emberek megkeresésére tartóztassák fel, és áruik elkobzásában legyenek segítségükre. (V, f. 28^v–29^v)

Közlés: Veress: Documente III. 226–228. □ Regesztá: Trausch I. 433. sz. és 603/64. sz.

1259. 1590. szeptember 29. (in Alba Iulia, XXIX. Septembris) Főként a Varaggya-i hid helyreállítása során tanúsított szolgálatai jutalmaként Fischer Martin (pr) vajdai ácsmesternek (faber noster lignarius), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékával együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Tegla

ucza-ban – Barfalwy András és Banay István (pr) gyalogpuskások házai szomszédságában – lévő házat. (V, f. 29^v–30^f)

Vö. 1542. sz.

1260. 1590. szeptember 30. (in Alba Iulia, ultima d. Septembris) Szolgálatuk jutalmául Meggyes város polgármesterének, király- és székbíráinak, valamint esküdt polgárainak [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül, a Zazwcha-ban – egyfelől Kochys Ferenc (pr) háza, másfelől pedig Balasfalva-i néhai Bagdy György (e) árváinak a kertje szomszédságában – lévő ama házat, melyet a vajdai fegyvertár servitorától (servitor in armamentario nostro): Zappanos Jánostól (pr) 150 Ft-ért vásároltak, minden adó, paraszti és polgári szolgálat, valamint a beszállásolás terhe alól arra az időre mentesíti, míg azt a kedvezményezettek és örököseik birtokolják. Ezek foganatósítására utasítja az illetékeseket. (V, f. 24^f–24^v)

1261. 1590. október 1. (ex Alba Iulia, I. Octobris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Warad vára helyettes kapitányának: Kiraly Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Warad-i várhoz tartozó Koczyoba nevű (Bihor vm) birtokot, amelyet korábban néhai Koczyoba-i Ștefan (n) és fia: Ioan, továbbá Keeshaza-i néhai Mikodyn Petru (n) fiai: Vasile, Nicolae és Andrei, valamint Mikodyn másként Trombitas Gheorghe (n) vajdai tisztségükből kifolyólag bírtak. (V, f. 102^v–103^f)

1262. 1590. október 3. (in Alba Iulia, III. Octobris) Czykelaky/Czekelaka-i Bálint (e) familiárisának: Bodo Miklósnak (a) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1590. június 28-án kelt oklevelét (1213. sz.) Cziekelaka-i Bálintnak a kérelmező javára Chekelaka-n (in cottu AlbTr) tett adományáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Bodo Miklósnak, valamint utódainak és örököseinek adja az elnyert jószágokban levő királyi jogát is. (V, f. 121^v–123^f)

1263. 1590. október 3. (in Alba Iulia, III. Octobris) Machesdy/Maczesdy Lászlónak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehérvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1590. június 16-án kelt oklevelét (1211. sz.) Chyged-i néhai Kwsdi Mihálynak Czixed-i (in cottu AlbTr) nemesi udvarházát illetően a kérelmező javára tett adományáról. Ezenfelül szolgálataiért Macesdi Lászlónak, valamint utódainak és örököseinek adja az abban lévő királyi jogát is. (V, f. 124^v–126^f)

A fenti javak iktatásáról 1591. március 28-án kiállított jelentés másolata megtalálható Báthory Zsigmondnak az ENMKt kézírattárában őrzött Formulariumában: Ms 999. f. 56^f–57^f.

1264. 1590. október 4. (Albae Iuliae, IV. Octobris) Domokosfalwa-i Chyriek Bálintot és Demetert (n, a) Orbay szék lófői közül kiemelve megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum coelestini coloris, in cuius campo brachium humanum armis militaribus contectum, manu ensem incurvum in superiorem scuti partem erigere cernitur, cum galea militari. (V, f. 20^f)

Kivonatos bejegyzés.

1265. 1590. október 4. (in Alba Iulia, IV. Octobris) Szolgálatai jutalmául Uywar vára szabadosának: Pascha Mateinak (a) Olahlapos-i (in cottu Zolnok Mediocri) házát, melynek szomszédja egyfelől Pascha Toma (pr) háza, másfelől pedig a Lapos nevű patak, örökre szólóan mentesíti minden adó, paraszti szolgálat és tized terhétől azzal a feltétellel, hogy ő és örökösei e ház után a többi szabadoshoz hasonlóan kötelesek a fenti várnak szolgálni. Ezek foganatosítására utasítja Uywar várának praefectusát: Czege-i Vas Györgyöt, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 56^v–57^r)

1266. 1590. október 5. (in Thorda, V. Octobris) Thorda-n az Egihazfalva-n lakó Dely Marko vitézlő Boyer István és Thuri János tordai lakosok előtt végrendelezik: Öccsére: More Mihályra hagyja Muzqua nevű lovát fêkestől és nyergestől, egy hegyes tört, egy csontos mordálypuskát, két óntányért és egy óntálat. Feleségére: Lipthai Sárára hagyja minden örökségét, házát, barmait és egyéb ingóságait, a ház harmadrészét azonban felesége később Ferkó nevű gyermekskjének engedje át, akit fia gyanánt tartott. Boyer Istvánra a szabályáját, Thuri Jánosra pedig puszkáját hagyja. Továbbá felkéri Boyer Istvánt, hogy feleségét a vajdától gyermekségétől fogva teljesített szolgálataiért új adományul nyert fenti háza és öröksége birtokában védje meg. (V, f. 87^r–87^v)

Ái Báthory Zsigmond 1590. december 6-i oklevelében (1332. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1267. 1590. október 7. (in Alba Iulia, VII. Octobris) Szolgálatai jutalmaként Zeplak-i Horwatt Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Balawasara-i (Kykelleo vm) részbirtokot, amely néhai Sary Benedek (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (V, f. 27^r)

Regesza: Petrichevich I/2. 544. sz.

1268. 1590. október 7. (in Alba Iulia, VII. Octobris) Szolgálatai jutalmául raguzai (Ragusinus) Boskowith Vince [gyula]fehérvári (Albensis) kalmárt utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque ornatum occupat, ex quo dimidius monoceros qualis umbilico tenus anterioribus suis partibus est exurgere, dextroque pede tres lilii candidi flores tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 36^r–36^v)

1269. 1590. október 8. (Albae Iuliae, VIII. Octobris) More János [gyula]fehérvári (Albensis) kulcsárt (clavigerum) megnemesíti, egyidejűleg a város falain kívül – néhai Okchywith Farkas (e) örökösei és a görög János (Jani Graeci) (c) házai szomszédságában – lévő házát minden adó és paraszti szolgálat, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetésének terhe alól örökre szólóan mentesíti. (V, f. 30^r)

Kivonatos bejegyzés. Teljes szövegű másolatát 1591. december 16-i hibás keltezéssel Báthory Zsigmondnak az ENMKT kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 49^v–50^r.

1270. 1590. október 8. (in Alba Iulia, VIII. Octobris) Pribek György (n) vajdai ajtónállónak (ianitoris) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Kyralfalwa-i János és Bernadfy János (e, n) nagyobb kancelláriai jegyzők és íródeákok 1590. május 25-én kelt jelentését (1204. sz.) a kérelmezőnek [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Lippa ucza-ban lévő házába, illetve az ottani királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 36^v–38^r)

1271. 1590. október 10. (in Alba Iulia, X. Octobris) Szolgálati jutalmaként Nagysebes-i Chyp Ioannak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Nagysebes-i (Bihor vm) ősi részbirtokát és vásárolt részjóságait. Az előbbi már elődei is birtokolták, az utóbbiakat pedig a kedvezményezett megszerzésük óta zavartalanul birtokolja, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 1^v/31^r)

A bejegyzés szövegének eleje a f. 1^v-n, befejezése pedig a 31^r-n található.

1272. 1590. október 10. (in Alba Iulia, X. Octobris) E tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául Lippay Péter (e) [gyula]fehérvári (Albensis) levélkeresőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Magyar Reod-i (Colos vm) jobbágytelket, amelyen Vichey másként Makray Benedek és Lőrinc, illetve Makray István lakik, és melyet megszerzése óta zavartalanul birtokol, de az azzal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (V, f. 30^r–30^v)

1273. 1590. október 12. (in Alba Iulia, XII. Octobris) Hűséges szolgálataiért Hwzt-i Izsák deákot utódaival együtt megneemesíti, és címert adományoz neki. Egyidejűleg Huzt mezővárosban (Maramaros vm) – Zabo Péter és Barbely György (pr) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti és polgári szolgálat, illetve a beszállásolás terhe alól, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Ezek foganosítására utasítja R wzka-i Kornis Gáspárt, a Hwzt-i vár kapitányát, Maramarus vármegye ispánját, valamint a többi illetékest. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer viridibus amictus vestibus, dextra manu gladium [evaginatum?], [l]aeva vero palmam virentem tenere conspicitur. Supra scutum galea [militaris] clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum [hinc inde] defluentes, utraque scuti latera pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 30^v/1^r–1^v)

A f. 1^r felső szélén: [In]itium huius vide f. 30. pag. 2., a f. 30^v-n pedig: *Vide fol: 1.* jegyzetek olvashatók. A szöveg az 1. lap felső szélén megcsönkült.

1274. 1590. október 15. (in Alba Iulia, XV. Octobris) Keshaza-i néhai Mikodin Petru (n) fiainak: Vasilénak, Nicolaénak és Andreinek kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i káptalan levélkeresői 1579. június 13-án kelt oklevelét (120. sz.) arról, hogy néhai Mikodin Petru és Kochyoba-i néhai Wayda Ștefan (n) egyezséget kötöttek Bihor vármegyei bizonyos peres jószágai felől. Ezenfelül szolgálataik jutalmául a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az egyezés alapján elnyert Bwzasd másként

Werempataka és Kochioba nevű jószágokban, illetve a Fekete Keoreos-re épített malomban levő királyi jogát is. (V, f. 32^r–34^r)

Vö. 448. sz.

1275. 1590. október 16. (Albae Iuliae, XVI. Octobris) Fejedelmi elődeinek majd neki több éven át aranybeváltóként (in auricampsoratus officio) is teljesített szolgálatai jutalmául kincstári számtartójának (rationista proventuum fisci): Sard-i Giarmathy Gergely deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Forro-n (in cottu AlbTr) két részjószágot és egy nemesi udvarházat, melyek néhai Forro-i Márton fia: néhai Imre és felesége: Myhalyfalva-i néhai Henter Ferenc leánya: néhai Anna fia: néhai Forro György (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. Ezek közül egyik a nemesi udvarházzal együtt említett Forro György leánya: Mihalifalva-i Boliay Gáspár (e) felesége: Erzsébet kezében van, a másikat pedig zálog jogán nevezett Giarmathi Gergely felesége: Zekesfeyervari Zsófia bírja. (V, f. 128^r–128^v)

1276. 1590. október 16. (Albae Iuliae, XVI. Octobris) Szolgálatai jutalmául Sard-i Gyarmathy Gergely deák (e) adószedőnek (perceptor proventuum) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül, az őt örökösen vagy zálog jogán megillető Zenth Benedek-i (in cottu AlbTr) és Zep Mezeo-i (Kikelleo vm) részjószágai, illetve Forro-n a Hadréviék részéből az Orbonaz reez nevű részbirtoka (ad portionem Orbonaz reez, ex portione Hadrewiensi cedentes) mindenféle tizedét. (V, f. 161^r)

Kivonatos bejegyzés.

1277. 1590. október 19. (Albae Iuliae, XIX. Octobris) Varadgia-i révének praefectusa: [gyula]fehérvári (Albensis) Chyzar Gergely (n) szolgálatai jutalmaként örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza tartozékaival és haszonvételeivel együtt azt a Thorda mezővárosbeli Barom ucza-ban – egyfelől néhai Zeoch Mihály özvegyének háza, másfelől pedig néhai Zeoch János özvegye házához tartozó kert szomszédságában – lévő házat, amelyet azelőtt Zenthmiklosy Kristóf Thorda-i kalmár bírt, de sodomiai bűnébe esve (idem ... atrox nephandumque crimen sodomiticum comississe dicitur) a kincstárra szállott. Hasonlóképpen neki adományozza említett Zenthmiklosy Erdélyországban bárhol lévő ingó és ingatlan javait. (V, f. 40^r)

1278. 1590. október 19. (f. II. p. Lucae ev.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkérésői bizonyítják, miszerint Kussaly-i Zakaczy másként Herczeg Péter (n) vajdai szakács, hogy a szolgálataival szerzett Kussaly-i (in cottu Zolnok Mediocri) nemesi udvarházai örökösök nélküli halála esetén ne kerüljenek idegen kezekbe, testvéri szeretetből, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt testvéreinek (fr. germ): Zakaczy másként Hercheg Jánosnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza. (V, f. 54^v–55^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. november 6-i oklevelébe (1295. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege 1590. október 23-i (f. VI. p. Lucae) keltezéssel megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 220^r–220^v.

1279. 1590. október 21. (in Alba Iulia, XXI. Octobris) Szolgálati jutalmául atyafia (fr): Somlío-i Bathory István (sp, m) tanácsúr familiárisának: Somogy Gergelynek (e), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig vérrokonainak (fr. cons): Beleznay Györgynek és Sándornak, illetve ezek utódainak adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Remethe-i (Bihar vm) két pusztai jobbágytelket, melyek közül az Andor Mihály háza szomszédságában lévön korábban néhai Fodor Márton, a birtok plébánosát illető malom által határolt másik telken pedig Andor Gergely lakott, továbbá néhai Fodor Eleknek (pr) a fenti telkek között fekvő, házzal ellátott, de birtokos nélküli jobbágytelkét. (V, f. 40^r–40^v)

1280. 1590. október 21. (Albae Iuliae, XXI. Octobris) Főként tisztségében teljesített szolgálatai jutalmaként lovászmesterének (magister agasonum nostrorum): Aykay Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Magyarchieztwe/Magyarchieztwe-i néhai Myske Tamás fia: néhai Imre fiának: néhai Andrásnak (e), illetve említett néhai Tamás másik fiának: néhai Andrásnak a Zentkyrally, Bago, Chiongwa, Tordas, Swgod, ZentBenedek, Magyarchieztwe (in cottu AlbTr), Moch, Bald és Cheztelke nevű (Colos vm) birtokokban lévő részjóságait, úgyszintén a Magyarchieztwe-i nemesi udvarházait. Ezek részint ifjabb András gyermektelen halála, részint idősebb Miske Andrásnak a Bekes-féle pártütéshez való csatlakozása miatti főbenjáró elítéltetése során szállottak – Miske András fia: néhai György Magyarchieztwe-i és Chionga/Chiongwa-i részbirtokai kivételével – a vajdai kincstárra. (V, f. 40^v–41^v)

1281. 1590. október 22. (in Alba Iulia, XXII. Octobris) Mihalfy-i Iffiw János (m) tanácsúrnak, Fehér vármegye ispánjának kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1590. szeptember 25-én kelt oklevelét (1252. sz.) Lona-i Kendi Sándor (m) tanácsúr Zerekzeo-i (in cottu AlbTr) és Felseo Nadasd-i (Huniad vm) részjóságainak megvásárlásáról. Ezenfelül elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért Iffiw Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a bennük lévő királyi jogát is. (V, f. 52^r–53^v)

1282. 1590. október 24. (in Alba Iulia, XXIV. Octobris) Részint atyafiai (fr): Somlío-i Bathory István (ill, m) tanácsúr, Bihar és Krazna vármegyék ispánja, a magyarországi részek főkapitánya, illetve Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúr, Fogaras föld örökös ispánja közbenjárására, részint elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Chik, Gyrgyo és Kazon székek királybírájának: Zemere másként Ketthazy Mihálynak (e), valamint férfitutódainak, azok hiányában pedig leányutódainak is örökjogon adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Marefalwa-i (Udwarhely sz) vajdai részbirtokot, amely eddig az Udwarhely-i várhoz tartozott, de az ország szolgálatára összeírt ottani primorok, tehetősök (potiores), lófők és gyalogpuskások, illetve ezek örökségei kivételével. (V, f. 41^v–42^r)

1283. 1590. október 24. (Albae Iuliae, XVI. d. introduct. et statut.) Kyralfalwa-i János és Bernadfy János nagyobb kancelláriai jegyzők és íródeákok jelentik a vajdának, hogy 1590. március 1-én kelt iktatóparancsára (1190. sz.) ajtónállóját: Arachyay Bálintot (n) október 9-én (f. VI. p. Francisci conf., hoc est VIII.[!] Octobris) ellentmondás nélkül beiktatták Borband-on (in cottu AlbTr) levő két házába, illetve az ottani királyi jogba. Néhai Deak Lukács özvegye: Katalin ellentmondott ugyan kertjének az Arachyay Bálint kertje felőli végéből Deesy János által kiszakított és kerítéssel előbb a saját, most pedig Arachyay kertjéhez csatolt földdarabba való iktatásának, de ezt a szomszédok közbenjárására még akkor visszavonta. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Borband-ról Theomeoswar-i Chiepké Mihály vajdai kulcsár, Reody Miklós vajdai kocsismester, továbbá fehérvári (Albensis) Eotwes Mátyás és Nyreo István. — *Zent Imreh-ről* a vajda jobbágya: Olah Simon bíró. — *Kys Falud-ról* Kowachioczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr jobbágya: Chigedy Imre. — *Borband-ról* a vajda jobbágyai: Pap György bíró, Kardos Gergely és Vas Gáspár esküdtek, Bochiardi Miklós, Somody Vid, Truczka Nicolae – szomszédja: Zakal Miklós nevében is –, Sypos János, Dorombary Demeter és néhány Deak Lukács özvegye: Katalin. — *Sard-ról* szintén a vajda jobbágyai: Zeles Lukács, Olah Bálint és Chyzar Illés esküdtek. (V, f. 239^v–241^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 16-i oklevelében (1453. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét hátoldalán Királyfalvi János és Bernádfi János zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1284. 1590. október 26. (in Alba Iulia, XXVI. Octobris) Atyafia (fr): Somlío-i Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúr, Fogharas föld örökös ispánja servitorának: Farchiad-i Fekethe Istvánnak (n, a) – részint szolgálatai jutalmaként, részint ura közbenjárására –, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Farchiad-i (Udwarhely sz) két jobbágytelket, melyeken Pal György és Kowach Antal lakik, és melyek ezidáig Udwarhely várához tartoztak. (V, f. 42^v)

1285. 1590. október 26. (in Alba Iulia, XXVI. Octobris) Hűséges szolgálataiért Siklod-i Konth Mátyást (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Siklod-on (Udwarhely sz) Kowachy István és Swlieosteor Gergely (pr) házai szomszédságában lévő házát minden adó, szolgálat, valamint a tized, kilenced és kepe fizetésének terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Udwarhely várának kapitányát: Oztopan-i Perneczy Istvánt és minden más illetékest. (V, f. 42^v–43^v)

1286. 1590. október 30. (in Alba Iulia, XXX. Octobris) Szolgálatai jutalmául Gywlay/Giulay János (c) [gyula]fehérvári (Albensis) ötvösnek a város falain kívül, a Thwvis ucza-ban – a vajdai gyalogpuskások századosának: Ka[lman]di Mihálynak (n) és Zenthannay Zabo Jánosnak (c) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti és polgári szolgálat, valamint a beszállásolás terhétől, szőlőit, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized fizetése alól élete végéig mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja gyulafehérvári udvarbíráját: Ladmocz-i Horvat Jánost és minden más illetékest. (V, f. 43^v–44^r)

1287. 1590. november 2. (in Alba Iulia, II. Novembris) Szolgálati jutalmaként Coloswar-i Kathonay Mihályt (n) arról biztosítja, hogy ha Nagybania-i Zattmary András deák (c) és felesége örökösök nélkül halnának meg, az országban bárhol levő ingó- és ingatlan javaikat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (V, f. 44^r)

Keltezetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 57^v.

1288. 1590. november 2. (in Alba Iulia, II. Novembris) Szolgálati jutalmául Lesnek-i néhai Dobray Gáspár (e) fiának: Istvánnak, továbbá néhai Dobray István (e) fiainak: Péternek, Miklósnak, Bálintnak és Menyhártnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Boya és Barzul nevű egészbirtokokat, illetve a Merisor-i (Huniad vm) részjóságot, amelyeket már elődeik is birtokoltak, csak hogy az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (V, f. 49^r–49^v)

1289. 1590. november 2. (in Alba Iulia, II. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Kussaly-i Zakach másként Herczegh Jánost utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer rubeo indutus amictu erectus stare, dextra ensem evaginatum incurvum stringere, sinistra vero manu tres lilii candidi flores tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 53^v–54^r)

Regesza: Siebmacher 221 (címerképpel).

1290. 1590. november 3. (in prof. Modestae virg.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy fehérvári (Albensis) Zabo István (n) és felesége: Peczy/Pechi Anna házastársi szeretetből javaik felől az alábbi egyezséget kötötték: Zabo István Gyulafehérvár külvárosában (in suburbio), a Nyreo utcában levő kivételezett udvarházát és az ahhoz tartozó kertjét – mely néhai Czyani Ferenc (pr) özvegyének és a vajdai gyalogpuskások tizedese: néhai Nagy Demeter (a) özvegyének házaival szomszédos –, valamint három darab szőlőjét, melyek közül egyik az Eokreos nevű szőlőhegyen fekszik, és egyfelől Barbely Márton (n), másfelől Losoncz-i néhai Banffy György (m), majd Apanagifalva-i Apaffy István (m) özvegye szőlőivel határos, a másik kettő pedig a Kynches elnevezésű szőlőhegyen – egyik Lakatos Imre (pr), illetve Gáspár deák (pr), a másik Czyzar Gergely (n), valamint fehérvári néhai Cantor Mihály (n) árvái szőlője szomszédságában – van, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, továbbá összes ingóságát feleségének és örököseinek adományozza. Viszonzásként Pechi Anna is – az apai és anyai jószágokból őt öröklés jogán megillető –

bárho, főként Colosvar-on levő ingó és ingatlan javait örökjogon férjének, valamint utódainak és örököseinek engedi át. (V, f. 118^v–119^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 6-i oklevelében (1364. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 103^v–104^r.

1291. 1590. november 4. (in Alba Iulia, IV. Novembris) Szolgálataik jutalmául arról biztosítja Lossonczy Banffy Jánost és Györgyöt, illetve anyjukat: előbb néhai Lossonczy Banffy György (m), majd néhai Appaffy István (m) özvegyét: Pernezy Annát, hogy ha Galthéo-i Horwath Mihály (n) Koslar-i és Galthéo-i (in cottu AlbTr) részjóságai, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarháza a kincstárra szállnak, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek fogja adományozni. (V, f. 44^r–44^v)

1292. 1590. november 4. (in Coloswar, f. IV. p. Omn. sanct.) Bizonyítja, hogy egyfelől Chywchy-i Thomory István (e), másfelől enyedi (de Enyedino) Barany Péter (e) – feleségétől: néhai Baladffy Sárától született fiának: Farkasnak nevében is – az alábbiakban állapodtak meg: Thomory visszavonja azt az ellentmondást, amelyet korábban Barany Péternek és fiának az Wy másként Felseo Gese, Oh másként Also Gese és Chywchy birtokbeli részjóságokba, az említett Gese nevű birtokok közelében elfolyó Maros-on lévő gázló, a Makoteleke nevű prédiom, valamint a Gabod-i (in cottu Albensi) Zalas erdeo és halastó felerészébe való iktatása ellen tett. Viszonzásként Barany Péter haszonvételeivel és tartozékaival együtt Tomory Istvánnak, valamint utódainak és örököseinek engedi át örök birtoklásra azt a Chywchy-i részjóságot, mely iktatásának Thomory ellentmondott, azzal a feltétellel, hogy Thomory 100 Ft kötés terhe alatt köteles lesz elbocsátani Kosa Istvánt (pr) anyjával és összes ingóságával együtt, továbbá Kosa István az általa vásárolt örökségeket Thomory Istvánnak vagy jobbjágyainak adhassa el, és azok összegét magával vihesse, anyja halála esetén ingóságai pedig reá szálljanak. Megállapodtak továbbá abban is, hogy ha Thomory István a Chywch és Gese nevű birtokok között fekvő Keoles hely másként Keoles feold elnevezésű helyen per vagy egyezés útján földeket tudna visszaszerezni atyafiaitól, akkor Barany Péter köteles lesz átengedni ugyanazokban (in eisdem terris) lévő részeit Thomorynak. Ha Thomory az említett földek ellenében atyafiainak valamit fizetne, úgy Barany Pétert is elégítse meg a neki átengedett földdarabért. Végül, ha Thomory utódok nélkül halna meg, akkor a Chywchy-i és Gabod-i részjóságokban remélt jogait Barany Farkas szerezhesse meg. A szerződést megszegő fél a patvarkodás bűnén maradjon. (V, f. 278^r–278^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 1-i oklevelében (1522. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítette meg.

1293. 1590. november 4. (in Coloswar, f. IV. p. Omn. sanct.) Bizonyítja, hogy Fiafalwa-i Gereb György (e) – felesége: Sigher/Sygher Anna képviseletében – visszavonja azt az ellentmondást, melyet korábban Sigher Anna tett enyedi (de Enyedino) Barany Péternek (n) és feleségétől: néhai Baladffy Sárától született fiának: Farkasnak a Chywchy és Gese nevű (in cottu Albensi) birtokok határában, a Keoles hely másként Keoles feold elnevezésű he-

lyen fekvő – őket a vajda új adománya alapján megillető (962. sz.) – bizonyos földek iktatását illetően, amiért az utóbbiak Annát a vajda színe elé idéztették. (V, f. 278^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 1-i oklevelében (1522. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítette meg.

1294. 1590. november 5. (in Alba Iulia, V. Novembris) Gywlay János, Feyerwary János, Gywlay István, Posgay Mátyás és Garay András (c) ötvösmesterek – [Gyula]fehérvár (Albensis) mezőváros valamennyi ötvösének nevében is előadott – kérésére jóváhagyja és megerősítve átírja 1590. augusztus 14-én kelt céhszabályzatukat (1220. sz.), továbbá megengedi, hogy az ötvösök az ország más városainak mintájára céhet alakítsanak, azokban tanulókat és inasokat tartsanak, mesterségüket szabadon gyakorolják, termékeiket illendő áron eladják, s egyáltalán éljenek mindazokkal a jogokkal, melyekkel a többi ötvöscéhek is rendelkeznek. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 45^r–49^f)

1295. 1590. november 6. (in Alba Iulia, VI. Novembris) Kusaly/Kussaly-i Zakaczy másként Hercheg Jánosnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1590. október 19-én kelt oklevelét (1278. sz.) arról, hogy Kussaly-i Zakachy másként Herczeg Péter (n) megszakadása esetére Kussaly-i (in cottu Zolnok Mediocri) nemesi udvarházait átengedi a kérelmező testvérnek. Ezenfelül a jövőben teljesítendő szolgálataiért Zakaczy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a bennük lévő királyi jogát is. (V, f. 54^v–55^v)

1296. 1590. november 6. (in Alba Iulia, VI. Novembris) Zentes-i néhai Thorny Tamás (e) özvegyének: Tholdy Petronellának kérésére jóváhagyólag átírja 1590. június 13-án kelt két saját oklevelét, melyek Magiar Gald/Magyargald-on (in cottu AlbTr) egy pusztá nemesi udvarház (1209. sz.) és egy pusztá jobbágytelek (1210. sz.) megvásárlásáról szólnak. Egyidejűleg az elhunyt férj szolgálatai jutalmául e vásárolt jószágokban létező királyi jogot a kérelmező özvegynek, valamint utódainak és örököseinek adományozza. (V, f. 256^r–258^r)

1297. 1590. november 8. (in Alba Iulia, VIII. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Almas-i Zekely másként Janoz Miklóst utódaival együtt megneemesíti. (V, f. 44^v–45^f)

Kivonatos bejegyzés.

1298. 1590. november 8. (Albae Iuliae, VIII. Novembris) A jövőben teljesítendő szolgálataiért Borbely Miklós (c) [gyula]fehérvári (Albensis) lakosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és jövedelmeivel együtt a város piactérén (in theatro), a városházzal (domus huius civitatis nostrae) szemben fekvő ama boltnak a helyét (locum unius fornicis), melyet az elmúlt napokban a vajda parancsára a fehérvári udvarbíró jelölt ki számára, és melyre ugyanő már épített egy fából készült [üzlet]helyiséget (fornicem ligneam extruxisset). (V, f. 45^f)

Keltezetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 13^v–14^r.

1299. 1590. november 15. (in Coloswar, XV. Novembris) Elődeinek majd neki teljesített hűségese szolgálataiért Zent Laszlo-i Sygher Jánosnak (g, e) és férfiági utódainak, azok hiányában pedig leányainak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt azokat a Zent Lazlo, Haraztkerek, Balintfalwa, Kakasd, Zent Simon, Zentrontas, Bere, Monyoros (Maros sz) Kysmeod (Udwarhely sz), Chyerged (Kykeolleo vm) birtokbeli részjóságokat, illetve a Zent Lazlo-i nemesi udvarházat, amelyeket már megszerzésük óta békésen birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 55^v–56^r)

1300. 1590. november 16. (in Coloswar, XVI. Novembris) Ennyngh-i Theoreok János (m) fiának: Bálintnak (m) kérésére jóváhagyólag átírja Huniad vára várnagyainak és Huniad vármegye alispánjainak: Zeykfalwa-i Zeyk Mihálynak és Thoti-i Nemes Farkasnak, illetve szolgabírájának: Felpesthes-i Pesthessi Bálintnak (e, n) 1590. január 12-én kelt oklevelét (1183. sz.) Huniad vármegyei bizonyos jóságok megvásárlásáról. Ezenfelül néhai Theoreok János érdemeiért, illetve a fia által a jövőben teljesítendő szolgálataiért neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza e vásárolt jóságokban lévő királyi jogát is. (V, f. 49^v–51^v)

1301. 1590. november 16. (in xenodochio Albensi, f. II. p. Martini) Horwatt András feierwari ispotálmester Czismazia Jakab, Baraniczy/Baranichy másként Horwatt György nemesek előtt végrendelkezik: Házának, valamint idei borának felét, nagyobbik szőlőjét, lábasmarháit és házi eszközeit, továbbá zálogos ingóságait – [Hyeronimus Asprimo] olasz kapitánynál hat Ft-on egy pártát, annak szolgájánál négy Ft-on négy pár kapcát és Horwatt Györgynél nyolc Ft-on egy ezüstpoharat – kiváltásuk után feleségére: Margitra hagyja. Dobroniki/Dobronik-i Mikola Péter feleségére és gyermekére hagyja házának és idei borának a másik felét, Symandi/Symand-i Zeochy Lukácsra pedig a kisebbik szőlőjét. Megjegyzi, hogy a szegényekre saját pénzéből 112 Ft-ot költött, és szolgálataiért nem kért viszonzást. (V, f. 90^v–91^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. december 8-i oklevelében (1335. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét szöveg alá nyomott három pecsét, valamint Hyeronimus Asprimo, Csizmadia Jakab és Baranith György aláírása erősítette meg.

1302. 1590. november 17. (in Coloswar, XVII. Novembris) Szolgálatai jutalmaként néhai Sard-i István (c) deák fiát: Gergely deákot utódaival együtt megneemesíti, és címert adományoz neki. Ezenfelül a Sard (in cottu Albensi) mezővárosbeli Horgas ucha-ban – Vegh Mihály és Kastalin János házai szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti és polgári szolgálat terhéől, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized fizetésétől örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja Ladnoch-i Horwatt János [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer rubeo indutus amictu erectus stare, dextra mucronem evaginatum stringere, sinistra vero tres lilii candidi flores manu tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes,

utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 57^r–58^r)

Regesza: Siebmacher 236 (címerképpel).

1303. 1590. november 19. (in Colosvar, XIX. Novembris) Szolgálatuk jutalmául Also Oztrow-i Oztrowy Gáspár (e) fiainak: Jánosnak és Györgynek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt a Chyer Ohaba nevű birtokot, továbbá a Pestien, Pestienicza, Dwmbrawicza, Brazowa (Huniad vm, Haczok districtus) birtokbeli részjóságokat, illetve a Pestien-i nemesi udvarházat. E jóságokat Pestien-i néhai Roman Mihai fia: Toma (e) magszakadása okán néhai István lengyel király Olahbrete-i Margay Istvánnak (e) adományozta, annak örökösök nélküli halálával azonban visszaszálltak a kincstárra. (V, f. 193^r–193^v)

1304. 1590. november 20. (in Colosvar, XX. Novembris) Szolgálatuk jutalmául Zeokefalwa-i Samsondi Andrásnak (e), feleségének: Zeoke Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Samsondi Pálnak, illetve az ő utódainak új adományként örökjogon adja tartozékaikkal, haszonvételeikkel és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zeokefalva, Olahkochiárd, Kys Saros, Adamos, Haranglab és Bozzas (Kwkeolleo vm) birtokbeli részjóságokat, amelyeket nevezett András elnyerésük óta békésen birtokol, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (V, f. 58^v–59^r)

1305. 1590. november 20. (in Coloswar, XX. Novembris) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Lossonczi Banffy Farkas (m) tanácsúrnak, Doboca vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Keleczel-i (Colos vm) részbirtokot, mely ezidáig a vajda Egeress-i kúriájához tartozott. (V, f. 59^r–59^v)

1306. 1590. november 21. (in Coloswar, XXI. Novembris) Udvara familiárisának: Gywlaffy Lászlónak (m) engedi át a visszavonásig, árenda fizetése nélkül, Zeplak, Ardo, Swlelmed és Ino birtokok, továbbá a Mono, Udwarhely, Horwat, Wychya és Nyrmon (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjóságokat, valamint Mihalyfalwa és Bacza (in cottu Zolnok Interiori) egészbirtokok mindenféle tizedének felét, illetve a Zongolyth, Alhegy és Vichyakeo nevű szőlőhegyek (in cottu Zolnok Mediocri) teljes tizedét. (V, f. 60^v–61^r)

Kivonatos bejegyzés. Vö. 1240. sz.

1307. 1590. november 22. (in Coloswar, XXII. Novembris) Szolgálatuk jutalmaként Bartok Sebestyen (n, a) Zentlelek-i lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Farkaslaka, Malomfalwa és Zentlelek (Udwarhely sz) birtokbeli székely örökségeit, illetve az utóbbiban lévő lófői házát és egy lakatlan jobbágytelkét, amelyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 59^v–60^r)

1308. 1590. november 22. (in Colosvar, XXII. Novembris) Szolgálatai jutalmául Kachyo Jakab (n) lófőnek és feleségének: Kobadfálwa-i néhai Kadachy Gergely (n, a) leányának: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Kecseth-i és Kobadfálwa-i részjószaikat, illetve az utóbbiban lévő lófői házukat, továbbá a fenti, valamint Kadacz, Benczed, Zentmyhaly, Malomfálwa, Tordatfálwa, Zentlelek és Farkaslaka (Udwarhely sz) birtokokban lévő székely örökségeiket, melyeket már őseik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (V, f. 60^r–60^v)

1309. 1590. november 22. (in Colosvar, XXII. Novembris) Bihar-i Zeoch Pál deáknak (n) és feleségének: Kabay Katalinnak, valamint Gergely nevű fiúknak kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan levélkeresői 1589. április 25-én kelt oklevelét (1040. sz.) Bihar-i másként Kaba-i Racz János (n) Bihar vármegyei bizonyos részirtokainak megvásárlásáról. (V, f. 61^r–62^v)

1310. 1590. november 22. (in Colosvar, XXII. Novembris) A szebeni (Cibiniensis) polgármesternek, király- és székbíráknak, illetve esküdt polgároknak kérésére megerősítve átírja II. Ulászló király 1514. december 21-én kelt oklevelét (30. sz.) városuk részére tett pénzbeli engedményéről. (V, f. 86^r–87^r)

1311. 1590. november 23. (in Colosvar, XXIII. Novembris) Szolgálati jutalmaként Ethed-i Gal Boldizsárt (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Ethed-en (Udwarhely sz) – Simonffy Antal és Gal György vajdai jobbágyok házai szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti és polgári szolgálat, valamint a tized és kepe fizetésének terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Udwarhely várának kapitányát: Oztopan-i Pernezy Istvánt és minden más illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 70^r–71^r)

1312. 1590. november 24. (in Colosvar, XXIV. Novembris) Sepsy, Kyzdy és Orbay székek gyalogpuskásainak és századosaiknak panaszára, miszerint Varhegy várának kapitánya őket – századosaik tudta nélkül – a vár állandó őrzésére, illetve más új és szokatlan szolgálatokra kényszeríti, továbbá a jogtalan bírságolások főként a szegényebb gyalogok helyzetét elviselhetetlenné teszik, sérelmeiket a következőképpen rendezi: A jövőben a puskákat nem Varhegy vára kapitányának vagy az említett székek királybíráinak, hanem a vajdának és századosaiknak rendeli alá. Felmenti őket a vár őrzésének kötelezettsége alól, hogy családi dolgaikról gondoskodhassanak, de azzal a feltétellel, hogy ellenség támadása esetén, illetve ha azon a vidéken követek haladnak át vagy valakit el kell fogni, a vár praefectusának vagy udvarbírájának századosaik részére tett híradására kötelesek lesznek azonnal a kijelölt helyre vagy a vár védelmére sietni. Századosaik tudta nélkül azonban a praefectus parancsának nem tartoznak engedelmességgel. Egymás közti peres ügyekben a jogszolgáltatást első fokon századosaik hatáskörébe utalja, ahonnan másodfokon a vár kapitányához, majd a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. Más rendűek ellen folytatott pereikben a rendes bírák ítékezzenek, azonban a székek királybírái csakis saját törvényszékük elé idéz-

hetik őket. A királybírák és az ispánok mellett a gyalogpuskások ottani kapitányai is kötelesek lesznek részt venni a gonosztevők utáni évenkénti nyomozásban. Bírságot tőlük csak kapitányaik hajthatnak be. Vértbírságot ítéleten kívül csak századosaik róhatnak ki rájuk, akik a kihágás minősége szerint bot- vagy börtönbüntetésre is ítélik őket. Felhatalmazza a századosokat, hogy ellenőrizzék a gyalogpuskások felkészültségét és fegyverzetét. Ha valamelyik darabont kénytelen lesz elidegeníteni örökségét, annak megvásárlására vagy zálogba vételére előbb a többi gyalogpuskásnak legyen joga, s ezeket az örökségeket kölcsönösen egymásnak idegenítsék el. Mindkét nemű magszakadás esetén a puskás ingó és ingatlan javai gyalogpuskás rokonaira, ha csak fiágon hal ki, akkor pedig leányára szálljanak, akinek férje – ha gyalogpuskás fia vagy szabad jövevény – az elhunythoz hasonló jogokat élvezzen. (V, f. 63^r–64^v)

E bejegyzés érvénytelenített, néhány soros változata 1590. szeptember 22-i keltezéssel megtalálható e kézirat f. 20^r-ján, a következő lapszéli jegyzettel: *Verbotenus inscripta*.

1313. 1590. november 24. (in Colosvar, XXIV. Novembris) Des-i Zabo Osvátnak és feleségének: néhai Zentmartony/Zentmarthony Mihály deák (c) leányának: Zsófiának, továbbá az utóbbinak előző férjétől: Dees-i néhai Kadar Istvántól (c) született fiainak: Istvánnak és Mihálynak, valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként adja Dees mezőváros (in cottu Zolnok Interiori) piacterén (in teatro), egyfelől néhai Barbely Albert (c) özvegye házának, másfelől pedig a templom, illetve az ágoston-rendi remeték által hajdanán lakott kolostornak (claustrum diu a monachis ordinis sancti Augustini episcopi inhabitatum) a szomszédságában lévő ama kőházat, melyet megvásárlása óta említett Zsófia korábban apjával, most pedig férjével együtt zavartalanul birtokol, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (V, f. 64^v–65^r)

Kivonatos bejegyzés.

1314. 1590. november 24. (in Colosvar, XXIV. Novembris) Az Uyvar-i vártartomány gyalogpuskásainak és századosaiknak panaszára, miszerint az említett vár kapitánya őket – századosaik tudta nélkül – a vár állandó őrzésére, illetve más új és szokatlan szolgálatokra kényszeríti, továbbá a jogtalan bírságolások főként a szegényebb gyalogok helyzetét elviselhetetlenné teszik, sérelmeiket a következőképpen rendezi: A jövőben a puskásokat nem Uyvar vára kapitányának vagy Belső-Szolnok (Zolnok Interior) vármegye ispánjának, illetve alispánjainak, hanem a vajdának és századosaiknak rendeli alá. Felmenti őket a vár őrzésének kötelezettsége alól, hogy családi dolgaikról gondoskodhassanak, de azzal a kikötéssel, hogy ellenség támadása esetén, illetve ha azon a vidéken követek haladnak át vagy valakit el kell fogni, a vár kapitányának századosaik részére tett híradására kötelesek lesznek azonnal a kijelölt helyre vagy a vár védelmére sietni. Századosaik tudta nélkül azonban a kapitány parancsának nem tartoznak engedelmisséggel. A fenti esetekben a századosok nem mulaszthatják el a kapitány parancsának végrehajtását, az utóbbi pedig felesleges szolgálatokra ne kényszerítse a puskásokat. Egymás közti peres ügyekben a jogszolgáltatást első fokon századosaik hatáskörébe utalja, ahonnan másodfokon a vár kapitányához, majd a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. A várhoz tartozó jobbágysággal folytatott pereikben a bíraskodás a vár praefectusának a hatáskörébe tartozik, akinek ítélete

ellen a felek nem fellebbezhetnek. A nemesekkel vagy azok alárendeltjeivel való ügyeikben első fokon a praefectus az illetékes, ahonnan a vármegyéhez fellebbezhetnek, innen pedig ügyüket – az ország törvényeinek és szokásainak megfelelően – feljebb vihetik. Az ispánok és az alispánok mellett a gyalogpuskások ottani kapitányai is kötelesek lesznek részt venni a gonosztevők utáni évenkénti nyomozásban. Bírságot tőlük csak kapitányaik hajthatnak be. Vérbírságot ítéleten kívül csak századosaik róhatnak ki rájuk, akik a kihágás minősége szerint bot- vagy börtönbüntetésre is ítélik őket. Felhatalmazza a századosokat, hogy ellenőrizzék a gyalogpuskások felkészültségét és fegyverzetét. Ha valamelyik darabont kénytelen lesz elidegeníteni örökségét, annak megvásárlására vagy zálogba vételére előbb a többi gyalogpuskásnak legyen joga, s ezeket az örökségeket kölcsönösen egymásnak idegenítsék el. Mindkét nemű magszakadás esetén a puska ingó és ingatlan javai gyalogpuskás rokonaira, ha csak fiágon hal ki, akkor pedig leányára szálljanak, akinek férje – ha gyalogpuskás fia vagy szabad jövevény – az elhunythoz hasonló jogokat élvezzen. (V, f. 88^v–90^r)

Regesza: Kádár–Tagányi VI. 206–207. — Bíró 171.

1315. 1590. november 25. (in Coloswar, XXV. Novembris) Minthogy Zekelywasarhely mezővárosban lakó és az ország szolgálatára összeírt gyalogpuskások szokásaikban különböznek a város többi lakójától, amiért köztük gyakran a jelentéktlenebb ügyek is súlyos viszálykodáshoz vezetnek, főként mivel a gyalogok eddig nem tudták pontosan, hogy peres eljárásaikban milyen rendszabályt kövessenek, ezért a további ellentétek elkerülése végett az alábbi szabályokat lépteti életbe: A gyalogpuskások közötti ügyekben előbb a kapitány vagy a százados ítélkezzen, akiktől a gyalogok az Udwarhel-i kapitányhoz, végül pedig a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. A polgárok és a gyalogpuskások közötti büntető-, örökösödési vagy bármilyen más perben pedig a település régi gyakorlatának megfelelően járjanak el, és pedig mindkét fél adja elő ügyét a mezőváros bírának, és azoknak ítéletét, valamint a kiszabott bírságokat fogadják el. Mindazokat a szabályokat, melyeket a gyalogok, illetve a polgárok eddig a mezőváros szokása szerint egyenlőképpen betartottak, az elkövetkezőkre nézve is megerősíti és kötelezővé teszi. Megparancsolja a város bírának és esküdt polgárainak, valamint a gyalogpuskásoknak és századosaiknak a fenti jogrend szigorú megtartását. (V, f. 62^v–63^r)

1316. 1590. november 25. (in Colosvar, XXV. Novembris) Hűséges szolgálataiért atyafiának (fr): Somlío-i Bathory István (sp, m) tanácsúrnak, a magyarországi részek főkapitányának, Bihar és Crazna vármegyék ispánjának servitorát: Paly másként Zabo Gáspárt, általa feleségét: Sárát utódaikkal együtt megneemesíti, és az alábbi címert adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem diadema regium gemmis unionibusque redimitum occupat, ex quo dimidia hominis manus cum suo brachio sursum protensa forpicem sartoriam paululum divaricatam tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 65^r–66^r)

Regesza: Siebmacher 219 (címerképpel).

1317. 1590. november 25. (in Colosvar, XXV. Novembris) Hűségesei szolgálatai jutalmául kamarásának (cubicularius): Josika Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvéreinek (fr. c): Miklósnak, Ferencnek, Györgynek, Lászlónak és Farkasnak, illetve utódaiknak adományozza örökjogon mindenféle [tizedével], tizenötödével, illetve más haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, árenda fizetése [nélkül], azt az Akmar nevű (in cottu AlbTr) vajdai birtokot, amelyet korábban a vajda Abafaya-i Giulai Páltól (g) kapott cserébe a Georgeny-i várhoz birtokolt Peterlaka (Thorda vm) nevű jószágáért (1357. sz.). (V, f. 67^v–68^r)

Vö. 1357. sz., mely szerint a fenti adománytételre csak 1591. január 2-a után kerülhetett sor.

1318. 1590. november 25. (in Colosvar, XXV. Novembris) Kowachioczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr servitorát: Zombatfalwa-i Leorinczy Tamás deákot részint hűségesei szolgálatai jutalmaként, részint ura közbenjárására, utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címmel adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem corona sive diadema regium gemmis unionibusque ornatum occupat, ex quo dimidius monoceros qualis quantusque umbilico tenus anterioribus suis pedibus est exsilire, dextroque pede calamum scriptorium tenere, sinistro vero ensem evaginatum stringere conspicitur. Supra scutum galea clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 68^r–69^v)

1319. 1590. november 25. (in Colosvar, XXV. Novembris) Özvegyiségére való tekintettel Oztoppán-i Pernezy Annának (g, m), előbb néhai Banffy György (m), majd néhai Apaffy István (m) özvegyének engedi át élete végéig a kedvezményezett Maros Zenkys (in cottu AlbTr) birtokbeli Forro rez nevű részjószágá tizedének egy quartáját a szokott 13 Ft és 50 dénár árenda fizetése nélkül. Ezek foganatósítására utasítja Mindzenth Benedek erdélyi tizedbérlet, hivatali utódait, illetve helyetteseiket. (V, f. 69^r–69^v)

1320. 1590. november 25. (in Colosvar, XXV. Novembris) Részint iránta tanúsított hűségéért, részint hogy a beszállásolás kötelezettségétől mentesülve zavartalanul gyakorolja hivatását, Colosvar-i Kakas Istvánnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének Colosvar falain belül, a piactéren (in teatro) – Gellien Imre (p, c) és néhai Bek János (c) örökösei házában szomszédságában – lévő házát, saját személyét kivéve, örökre mentesíti bárki más beszállásolásának terhével. Megparancsolja a szállásosztóknak (distributoribus hospitiorum), hogy a fenti házat ne jelöljék ki szálláshelyül, a vajdai lovasok és gyalogok kapitányainak, valamint másoknak pedig, hogy a házban semmilyen okon ne szálljanak meg. (V, f. 71^r–71^v)

1321. 1590. november 25. (in Colosvar, XXV. Novembris) Szolgálatai jutalmául Zekel-wasarhely-i Keoppeczy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkal, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Gerebenes, Petthe, Bala (Thorda vm), Kys Zeoleos, Hozzuazo (Kwkeolleo vm),

Saswary, Jed, Kysfalud és Baczkamadaras (Marus sz) birtokbeli részjóságait, illetve más székely örökségeit, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 72^v–73^r)

1322. 1590. november 25. (Varadini, ipso d. Catherinae virg.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Sarkeozy János (e) leánya: Judit örökösök nélküli halála esetére, házastársi szeretetből Olahbikacz másként Dobras Bikacz-i (Bihor vm) részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 600 Ft-on örökre szőlőan leköti férjének: Bihary Sebestyénnek (e), a Varad-i vár familiárisának, valamint utódainak és örököseinek. (V, f. 126^r–126^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 21-i oklevelében (1380. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg.

1323. 1590. november 26. (in Colosvar, XXVI. Novembris) Szolgálati jutalmaként Varad-i familiárisának: Keoreoszy/Keoreossy Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Farkaslaka-n (Udwarhely sz) azt a Nagy György (pr) által lakott jobbágytelket, amely eddig Udwarhely várához tartozott. (V, f. 73^r–73^v)

1324. 1590. november 26. (in Coloswar, XXVI. Novembris) Hűséges szolgálataiért Zathmarnemethi Miklós deákot utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem collis viridis occupat, supra quem homo integer rubris vestibis amictus, dextra manu palmam virentem sursum porrectam tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 75^v–76^r)

Regesza: Siebmacher 224 (címerképpel).

1325. 1590. november 28. (in Colosvar, XXVIII. Novembris) Szolgálati jutalmául Meggies város polgármesterének és királybírájának engedi át visszavonásig Hassagh (in sede Inferiori Meggies) szász birtok mindenféle tizedének két quartáját – melyet korábban adományából az elhunyt Dionisio Avalo (exc.) orvos és felesége életük végéig bírtak – a szokott árenda fizetésének feltétele mellett. Ezek foganatosítására utasítja Mindzenthí Benedek erdélyi tizedbérlet, hivatali utódait és helyetteseiket. (V, f. 69^v–70^r)

Vö. 1514. sz.

1326. 1590. november 30. (in Colosvar, XXX. Novembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért udvara familiárisának: Lonai Albertnek (e) adományozza élete végéig, tartozékaival és haszonvételeivel együtt, azt a Buly nevű (Zabolchy vm) birtokot, amely néhai Varadi György (e) magvaszakadtával szállott a kincstárra. (V, f. 73^v–74^r)

1327. 1590. december 1. (in Colosvar, I. Decembris) Szolgálati jutalmaként Kochyard-i Galffy János (m) tanácsúr és főudvarmester familiárisának: Cheyty/Czeyti Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Also Raythocz (Colos vm) birtok felerészét, amely néhai Varadi György (e) magszakadásával szállott a kincstárra. (V, f. 74^r–74^v)

1328. 1590. december 1. (in Colosvar, I. Decembris) Szolgálati jutalmául familiárisának: Feierwary Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Also Raytoz birtok felét, illetve a Berchie-i (Colos vm) részjóságot, melyek néhai Varadi György (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (V, f. 74^v–75^r)

1329. 1590. december 1. (in Colosvar, I. Decembris) Hűséges szolgálataiért Varad-i familiárisának: Horwatt Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon a haszonvételekkel, majorságokkal, kertekkel és egyéb tartozékokkal, illetve a bennük lévő királyi joggal együtt Varad-on, a Pintekhely utcában – Eotwes Miklós (n, c) és néhai Petrioczy Pál (n) özvegye házában a szomszédságában – lévő kőházat, továbbá a Pali nevű (Bihar vm) birtok Kapolna veolgie elnevezésű szőlőhegyén fekvő – Kenderessy Bálint és Nagy Simon Varad-i nemesek szőlőivel szomszédos – szőlőjét, melyeket már megszerzésük óta zavartalanul birtokol, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. Ezenfelül a házat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhétől, a szőlőt pedig a tized és kilenced fizetése alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlio-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja Varad várának udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot és minden más illetékest. (V, f. 85^r–86^r)

1330. 1590. december 1. (in Coloswar, I. Decembris) Szolgálati jutalmaként Warad-i familiárisának: Warad-i Horvath/Horwat Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Warad-nak a Pentekhely nevű utcájában – Eotweos Miklós (n, c) és néhai Petroczy Pál (n) özvegyének házai szomszédságában – lévő kőházat, a Pali nevű (Bihar vm) birtok Capolnaweolgye elnevezésű szőlőhegyén Kenderessy György és Pakaz Simon Warad-i nemesek szőlőivel határos szőlőt, illetve a város Olazy utcájában fekvő, szőlővel beültetett kertet, mely egyfelől Czyegedi Mihály (e) Warad-i familiáris kertjével, másfelől a Szt. László király-ispotályban lakó szegények (pauperum in xenodochio sancti Ladislai regis degentium) kaszálójával szomszédos. Ezeket azelőtt a kedvezményezett és felesége: néhai Erzsébet fia: néhai István birtokolta, de magszakadása okán a kincstárra szálltak. Egyidejűleg a házat örökre mentesíti minden adó, paraszti szolgálat és beszállásolás, a szőlőt pedig a tized és kilenced terhe alól. Ennek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlio-i Bathory István tanácsurat, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, a magyarországi részek főkapitányát, valamint utasítja a Warad-i vár udvarbíráját: Egri (Agriensis) Gergely deákot és minden más illetékest. (V, f. 149^v–150^r)

1331. 1590. december 2. (in Colosvar, II. Decembris) Szolgálataik jutalmául Baczka Madaras-i Vayay Andrásnak és Benedeknek (n, a), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Baczka Madaras-on (Maros sz) – Veres Imre (pr) és Bereczk Demeter (pr) házának a szomszédságában – lévő nemesi udvarházukat és más székely örökségeiket, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokolnak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (V, f. 84^v–85^r)

1332. 1590. december 6. (Albae Iuliae, VI. Decembris) Egyhazfalva-i néhai Dely Márk (e) vajdai familiáris feleségének: Liphai Sára (n) asszonynak kérésére jóváhagyólag átírja Thorda-i Boyer István és Thury János (e, n) 1590. október 5-én kelt oklevelét (1266. sz.) elhunyt férje végrendeletéről. Ezenfelül néhai férje által elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért a kérelmező özvegynek, valamint utódainak és örököseinek adja a reá hagyott Egyhazfalva-i (Thorda vm) nemesi udvarházban és tartozékaiban levő királyi jogát is, a végrendeletbe foglalt feltétel mellett. (V, f. 87^r–88^r)

1333. 1590. december 7. (in Colosvar, VII. Decembris) Részint a magvaszakadt Kyde-i Illyessy Gáspár (e) Colos-i sókamarás szolgálatai jutalmául – aki elhunyt anélkül, hogy a sóbánya jövedelméről számot adott volna, javai pedig a kincstárt illetik meg –, részint tekintetbe véve anyjának: Kyde-i néhai Illiessy Lőrinc (e) özvegyének: Frank Fruzsínának öregségét, fiainak elvesztését és leányai eltartásának nehézségeit, megélhetésük biztosítására neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza fiának anyjánál, illetve a sókamara-háznál levő arany-ezüst marháit, készpénzét, bútorait, allodiumait, búzáját, zabját, szénáját, lovait, barmait, illetve bárhol levő összes javait. Megparancsolja Keormendy Pál Colos-i sókamarásnak, főként Colos és Doboca vármegyék ispánjainak, alispánjainak, valamint a többi illetékesnek, hogy a kedvezményezettnek engedélyezzék fia említett javai összegyűjtését és elszállítását. (V, f. 140^v–141^r)

1334. 1590. december 8. (in Alba Iulia, VIII. Decembris) Néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául arról biztosítja udvara familiárisát: Barchiai/Barcziai Boldizsárt (e), hogy mostohafia (privignus): néhai Tarnochy/Tharnoczy Péter (e) fia: Sebestyén örökösök nélküli halála esetén a Zagor, Zentmarton, Királyfalwa (Kwkelleo vm), Zentlilek, Peselnek, FelseoThorya és Velencze nevű birtokokban, valamint Kizdivasarhely (Kizdi sz) mezővárosban levő javait, részjószágaikat és birtokjogait haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt neki, illetve utódainak és örököseinek fogja adományozni. Ezenfelül utódai nevében is ígéri, hogy ezeket másnak nem fogja átengedni, és egyidejűleg érvényteleníti mindazokat az okleveleket, melyeket e jószágek kapcsán tudtuk nélkül bárki elnyerne. (V, f. 88^r–88^v)

1335. 1590. december 8. (in Alba Iulia, VIII. Decembris) Néhai Horwatt András (pr) [gyula]fehérvári (Albensis) ispotálymester (magistri xenodochii) özvegyének: Margitnak kérésére jóváhagyólag átírja elhunyt férje 1590. november 16-án kelt végrendeletét (1301. sz.). (V, f. 90^r–91^r)

1336. 1590. december 9. (Albae Iuliae, IX. Decembris) Molnar Mihály (n) molnármester (magistri molendinarii) hasznáról és jövedelméről akarván gondoskodni, hogy az elkövetkezőkben szabadabban gyakorolja malomépítő mesterségét, Tws (in cottu AlbTr) mezőváros Olahucza-jában, Peczye Dávid (pr) és Toth György (pr) házának szomszédságában levő házát minden adó, tized, beszállásolás, továbbá a kézműves mesterségek után a [gyula]fehérvári (Albensis) várhoz teljesítendő, illetve a paraszti szolgálatok terhe alól a kedvezményezett, valamint utódai és örökösei javára örökre mentesíti. Ennek fejében azonban köteles lesz az említett vár tartományának területén a vajda számára malmokat építeni. Ezek foganatosítására utasítja Ladnocz-i Horwat János gyulafehérvári udvarbíró és minden más illetékest. (V, f. 119^v–120^r)

1337. 1590. december 10. (in Alba Iulia, X. Decembris) Húséges szolgálataiért Rogoz-i Micloz Damiant (a) utódaival együtt az Uyvar vára tartományában lakó szabadosok közé emeli. Egyidejűleg Rogoz-on (in cottu Zolnok Interiori) – Pap Gergely (pr) és Georgy János (pr) házának szomszédságában – levő házát örökre mentesíti minden adó, szolgálat és tized terhétől azzal a feltétellel, hogy e ház után ő és utódai a többi szabadoshoz hasonlóan a várhoz tartoznak szolgálni. Megparancsolja Uyvar vára praefectusának: Chege-i Vas Györgynek, továbbá Rogoz birtok kenézének és esküdtjeinek, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 270^r–270^v)

1338. 1590. december 11. (Albae Iuliae, XI. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául familiárisát: Myhalyfalwa-i Lubit Racz Jánost (n), aki egyébként nem szülőktől származik, nemességére vonatkozó oklevelét azonban peregrinációi során elvesztette, utódaival együtt újra meg nem esíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer armis militaribus indutus, albo insidere equo manuque hastam tenens, in hostem quasi impetum facere cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 91^r–91^v)

1339. 1590. december 12. (Albae Iuliae, XII. Decembris) Részint atyafiának (fr): Somlói Bathory István (sp, m) tanácsúrnak, a magyarországi részek főkapitányának, Bihar és Crazna vármegyék ispánjának Varad-i Zabo Tamás (n) fia: jelenleg török fogságban lévő Varadi István javára tett közbenjárására, részint hogy fogságából könnyebben kiválthassa magát, de rokonságukra való tekintettel is, Varadi Istvánnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza említett Zabo Tamás sógora (soror et affinis): néhai Varadi György (e) vajdai familiáris bárhol levő összes ingóságát, pénzét, aranyát, ezüstjét, házi eszközeit, majorságát, gabonáját, lovait, barmait, melyek gyermektelen halála okán szálltak a kincstárra. (V, f. 91^v–92^r)

1340. 1590. december 12. (Albae Iuliae, XII. Decembris) Húséges szolgálatai jutalmaként Geztthi/Geztth-i Ferenc (m) tanácsúrnak adományozza Haro és Kemend (Huniad vm) birtokok területén a kedvezményezett által az elmúlt években két helyen is a föld alatt (subtus

terram in duabus fossis reptam) talált meszet, melyet hajdanán Dewa vára szükségeire tartalékoltak (duobus quibusdam in locis non exiguum calcis copiam, quae olim ad usum arcis Dewa, ut perhibetur, in visceribus terrae fuerat reposita), és melynek jelentős részét a vajda jóváhagyásával az említett vár szükségletére már el is szállította. Utasítja az illetékeseket, hogy ne akadályozzák Geztthi Ferencet, illetve embereit és servitorait az adományozott mész szabad kitermelésében és elszállításában, minthogy a föld alatti mész a szokásjog szerint a vajda adományozása alá tartozik (iuxta regni nostri veterem et approbatam consuetudinem nos collationemque nostram, ut dicitur, concernentem). (V, f. 92^r–92^v)

1341. 1590. december 12. (in Alba Iulia, XII. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Geztthi Ferenc (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Dewa mezővárosban (Huniad vm) lévő nemesi udvarházat, amely Dewa-i néhai Nagy György (e) magvaszakadtával szállott a kincstárra. (V, f. 92^v–93^r)

1342. 1590. december 12. (Albae Iuliae, XII. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Oztopan-i Pernezy Istvánnak (g, e), Udvarhely vára kapitányának, Udvarhely és Marus székek királybírájának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Telegdi Baczon-i (Udwarhely sz) részjószágot, mely eddig a fenti várhoz tartozott. (V, f. 93^r–93^v)

Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXIV. protocollum, p. 590–591.

1343. 1590. december 12. (Albae Iuliae XII. Decembris) A [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbírájának: Ladnocz-i Horvatt Jánosnak, Varadgia/Varaggya birtok előljáróinak és minden más érintettnek: Minthogy néhai István lengyel király és néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajda okleveleikkel megengedték néhai Zekesfeyerwary Andrásnak (e), valamint utódainak és örököseinek, hogy a Varaggya-i (in cottu AlbTr) erdőt (sylvam usualem) Lamkerek-en (Sabes sz) levő házuk, gátjuk és kétkerekű malmuk szükségeire mindig szabadon használják, ezért e rendelkezésük megőrzése érdekében, illetve figyelembe véve említett Zekesfeyerwary András leányának férje: Gyarmatthy Gergely deák (e) kincstári számtartó (rationistae proventus fisci nostri) szolgálatait, nevezett Gyarmatthy és örökösei részére a fentieket az elkövetkezőkben is engedélyezi. Megparancsolja a nevezetteknek, hogy a kedvezményezettet, utódait vagy servitorait az erdő szabad használatában ne akadályozzák. (V, f. 144^r–144^v)

1344. 1590. december 14. (in Alba Iulia, XIV. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kysmarya-i Boczkay Istvánnak (m), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig leánytestvéreinek (s. c): Losonchy Banffy Kristóf (g, e) feleségének: Juditnak, Palocha-i Horwath György (g, e) feleségének: Krisztinának, Hallerkeo-i Haller Gábor (g, e) feleségének: Ilonának, illetve néhai Sára és férje: Balasfalva-i néhai Bagdi György (e) gyermekeinek: Istvánnak, Erzsébetnek, Krisztinának és Margitnak – akik az anyjukat megillető részhez jutnak –, valamint ezek utódainak és örököseinek új ado-

mányként adja örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kismarya, Giapol, Felegyhaz, Kerekegihaz, Kaza egészbirtokait, továbbá Henczida, Balkan, Okan, Sedan[!], Chepan, Bank (Bihar vm) és Kernye (Bekes vm) birtokbeli részjóságait, amelyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 93^v–94^r)

Regesza: Sz 28/1894. 774. — Radics 462.

1345. 1590. december 14. (in Alba Iulia, XIV. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálataiért Kysmaria-i Boczkay Istvánnak (m), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig leánytestvéreinek (s. c): Banffilosonczy Kristóf (g, e) feleségének: Juditnak, Palochia-i Horwatt György (g, e) feleségének: Krisztinának, Hallerkw-i Haller Gábor (g, e) feleségének: Ilonának, illetve néhai Sára és férje: Balasfalwa-i néhai Bagdi György (e) gyermekeinek: Istvánnak, Erzsébetnek, Krisztinának és Margitnak – akik az anyjukat megillető részhez jutnak –, valamint ezek utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Kereki nevű várat, továbbá Kereky, Bedeo, Furta, Konyatt[!], Paly és Latobar birtokokat – az utóbbi kettőt a gabona és bor után járó tizeddel és kilenceddel együtt –, továbbá a Kereztes, Artand, Sass, Peterd, Adam, Nagy Zantho másként Molnos Zantho, Thamashida, Erdeogiarak, Kyskemeny, Marton Telek birtokbeli, illetve Kekes és Salyhaza (Bihar vm) prédiumbeli részjóságokat, úgyszintén Vaydakoba (Zabolcz vm) birtokot, valamint a Nagy Zelend-i, Beelzelind-i és Thamaz-i (Zarand vm) részbirtokokat. Boczkay e jóságokat elnyerésük óta zavartalanul birtokolja, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (V, f. 94^v–95^v)

Regesza: Sz 28/1894. 774–775.

1346. 1590. december 14. (in Alba Iulia, XIV. Decembris) Szolgálatai jutalmául Udvarhely-i Kowaczy Jánost (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Udvarhely-en – Aczy István (pr, a) és Keomyes Pál (pr, a) vajdai jobbagyok házai szomszédságában – lévő házát minden adó, szolgálat, valamint a tized, kilenced és kepe fizetésének terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek fogantatására utasítja Udvarhely várának kapitányát: Oztopan-i Pernezzzy Istvánt és minden más illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 97^r–97^v)

1347. 1590. december 14. (in Alba Iulia, XIV. Decembris) Szolgálataik jutalmaként Vaydafalva-i Kende másként Albert Gavrilnak és Nicolaének, továbbá Kornafalwa-i Botha másként Korna Vasilének (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Vaydafalva-i (Bihar vm) nemesi udvarházat, melyet már elődek zavartalanul birtokoltak, és ők maguk is a kezükben tartanak, csak hogy az azzal kapcsolatos okleveleik elvesztek. Az adomány feltétele, hogy a kedvezményezettek a többi vajdához hasonlóan Bely vajdai várhoz tartoznak szolgálni. (V, f. 101^r–101^v)

1348. 1590. december 20. (in Alba Iulia, XX. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Thorda-i Boer Istvánnak (e), a vajdai testőrgyalogság hadnagyának (ductor peditum nostrorum praetorianorum) Thorda piacterén (in theatro) – Vaday Dániel (n) háza és a vajda Thorda-i [só]kamarájának épülete szomszédságában – lévő házát, valamint az ahhoz tartozó szőlőket és szántóföldeket minden adó, szolgálat, beszállásolás és a tized terhe alól újra örökre szólóan mentesíti és megnemesíti. Ezek foganatosisására utasítja a Thorda-i sókamarást: Coloswary János deákot, valamint a többi illetékest. (V, f. 106^f–106^v)

Regesztá: Ltközl 69/1998. 121.

1349. 1590. december 24. (Albae Iuliae, XXIV. Decembris) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Kismaria-i Boczkay Istvánnak (m), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig leánytestvéreinek (s. c): Losonchy Banffy Kristóf (g, e) feleségének: Juditnak, Palocha-i Horwatt György (g, e) feleségének: Krisztinának, Hallerkeo-i Haller Gábor (g, e) feleségének: Ilonának, illetve néhai Sára és férje: Balasfalwa-i néhai Bagdi György (e) gyermekeinek: Istvánnak, Erzsébetnek, Krisztinának és Margitnak – akik az anyjukat megillető részhez jutnak –, valamint ezek utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Felseo Kosaly, Also Kosaly, Lapuhan, Doboka, Hagymas, Iloswa, Kuldu és Kaplan nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokait, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházát, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 94^f–94^v)

1350. 1590. december 24. (in prof. Nat. dom.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Rakowicza-i néhai idősebb Rakowiczay/Rakovichay másként Prybek Vasile fia: néhai Martin fia: néhai Ioan fia: Jaz-i Prybek másként Banul Vasile (e) azokat a Var másként Mezfalwa, Felseo Ohaba és Zkorcza birtokbeli, továbbá Agzyn másként Zkzyn/Kzyn, Also Ohaba, Rakowicza és Ztremba (Zoren vm, Caransebes districtus) prédiumbeli zálogos birtokjogoknak a felét, melyeket néhai Rakovichay másként Prybek Vasile fia: néhai Martin fia: néhai Andrei (e) birtokolt, továbbá a fentiekben, valamint a Jaz nevű birtokban lévő ama részjóságokat és birtokjogokat, melyek néhai Prybek Andrei és testvére (fr. c): néhai Prybek Matia közötti osztály során szálltak az utóbbira, és végül azt a Felseo Ohaba-i nemesi udvarházat, melyet említett Prybek Matia leánya: Lugas-i Deveczyery Gábor (e) felesége: Barbara bír, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon említett férje által képviselt Barbarának, valamint utódainak és örököseinek adományozza. Mindezt azon jótett viszonzásaként teszi, mellyel Prybek Barbara néhai Prybek Andreinek az említett jóságokban lévő részei másik felét, továbbá Prybek másként Banul Vasilének ugyanott lévő atyai részirtokait és birtokjogait, melyeket zálog címén Prybek Barbara bírt, pénzbeli fizetség nélkül visszaadta említett Prybek másként Banul Vasilének és utódainak. Továbbá Danilest-i Laczug/Lachug Vasilének (e) feleségétől: említett néhai Prybek Martin leányától: Sofiától született – ez ügyben apjuk által képviselt – Francisc és Gavril nevű fiai iránti szeretetéből nekik és utódaiknak adományozza örökre szólóan azokat a Jaz-on, valamint a fent említett birtokokban és prédiumban lévő részjóságokat, melyeket néhai Prybek Matia Prybek másként Banul Ioan nevű testvérével különített el

leánynegyed címén az atyai javakból Sofia asszony részére, és melyeket a kedvezményezettek békésen birtokolnak. Végül az előbb említett jószágokban lévő ama birtok- és prédiumbeli részjószágokat és birtokjogokat, illetve a Jaz-i nemesi udvarházat, melyek Rakovicha-i néhai Rakovichay másként Prybek Vasile fia: néhai Petru fia: néhai Ioan fia: Caransebes-i néhai ifjabb Prybek Vasilének (e) a magszakadása okán Prybek másként Banul Vasilére háramlottak – és melyek most említett néhai Prybek Petru fia: néhai Ioan leányai: Caransebesi-i Tott Miklósné: Ana, Flore Nicolae felesége: Sofia és Fodor Ferencné: Ecaterina (e) kezében vannak –, az előbbiektől adományul nyert három népes jobbágytelket kivéve, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon a férjeik által képviselt Anának, Sofiának és Ecaterinának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza, részint mivel a kedvezményezettek egy másik oklevélben arra kötelezték magukat, hogy saját költségeiken visszaváltják Prybek másként Banul Vasile Jaz-i birtokjogait és átengedték az említett telkeket, részint mivel a nevezettek, illetve említett Barbara szülei viselték gondját, és most is azok segítségére támaszkodik. Továbbá a felek – Laczug Gavril és Francisc kivételével – abban állapodtak meg, hogy utódok nélküli haláluk esetén az elhunyt fenti birtokjogai a túlélő felekre szállnak. (V, f. 98^v–100^r)

Ái Báthory Zsigmond 1590. december 29-i oklevelében (1352. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 225^r–227^r. □ Regeszta: Pesty: Szörényi II. 98–99.

1351. 1590. december 28. (f. VI. p. Nat. dom. iuxta stilum novum) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Gyereomonostra-i néhai Kemeny Ferenc (e) fia: János, minthogy anyjával: előbb néhai Kemeny Ferenc, majd Balasfalva-i néhai Chyereny Pál (e), végül pedig Zowati néhai Ombozy György (e) özvegyével: néhai Zentpaly Erzsébettel együtt különböző szükségekre kölcsönvett 200 Ft-ot anyja halála után nem térítette meg Coloswar-i Hozzw Jánosnak (c), ezért 150 Ft fejében Hozzw János javára a Mochy-i (Colos vm) részjószágán lakó Pap László nevű jobbágyát felmentette a jobbágyi szolgálattól, illetve őt feleségével, valamint ezután születendő gyermekeikkel együtt manumittálta, és megengedte nekik, hogy bárhová szabadon költözhessenek. A hátramaradó 50 Ft ellenében pedig a fenti Pap László – egyfelől Kemeny jobbágya: Marha László házával, másfelől pedig egy elhagyott házzal szomszédos – házat haszonvételeivel és tartozékaival együtt Hozzw Lászlónak, valamint utódainak és örököseinek inscribálja. Kemeny János élete végéig szavatosságot vállal a háborgatók ellen, halála után pedig atyafiai Hozzw Jánost vagy örököseit csak a fenti 50 Ft kifizetése esetén zárhatják ki e házból. (V, f. 314^v–315^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. július 2-i oklevelében (1628. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent pecsétje erősítette meg.

1352. 1590. december 29. (in Alba Iulia, XXIX. Decembris) Lugas-i Dewechieri Gáborné: Pribek Barbara, továbbá Caransebes-i Toth Miklósné: Pribek Ana, Flore Nicolae felesége: Pribek Sofia és Fodor Ferencné: Pribek Ecaterina (e), illetve Danilest-i Lachug Vasile (e) és másik néhai Pribek Sofia fiai: Francisc és Gavril (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresőinek 1590. december 24-én kelt oklevelét

(1350. sz.) Jaz-i Prybek másként Banul Vasilének (n) Zeoren vármegyei bizonyos jószágait illetően a kérelmezők javára tett adományáról. Ezenfelül említett Dewechieri Gábor, Tott Miklós, Flore Nicolae, Fodor Ferenc és Laczug Vasile szolgálataiért az előbbiek feleségeinek, illetve az utóbbi fiainak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja az adományul nyert jószágokban levő királyi jogát is. (V, f. 97^v–101^r)

1353. 1590. december 29. (in Alba Iulia, XXIX. Decembris) Kornafalwa-i Botha másként Korna Francisc (n) szolgálatai jutalmául neki, fiainak: Lupunak, Gheorghénak és Vasilének, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kornafalva, Felseo Barza, Karadrew nevű birtokaikat, továbbá Aldafalwa, Kyrallymezeo, Booz és Belenzeg nevű (Zarand vm) prédiумаikat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 101^v–102^r)

1354. 1590. december 29. (in Alba Iulia, XXIX. Decembris) Caransebes-i Thiwadar Nicolae, a vajdai nagyobb kancellária írnoka és Thiwadar Vasile szolgálatai jutalmaként részükre, valamint Thiwadar Petru és Ioan (e) javára Karansebes város (Zeoren vm, Caransebes districtus) falain belül – idősebb Simon János (e), valamint Hunyadi Miklós és János (n) házának szomszédságában – lévő nemesi udvarházukat minden adó és paraszti szolgálat terhéértől, a város szőlőhegyein fekvő művelt szőlőket pedig a tized és kilenced fizetése alól örökre szőlőan mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatósítására utasítja Niwed-i Horwat Mihály Karansebes-i bánt, valamint a többi illetékest. (V, f. 102^r–102^v)

1355. 1591. január 1. (in Alba Iulia, I. Ianuarii) Warad-i familiárisának: Almosd-i Somliay Istvánnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i hiteleshely levélkeresőinek 1590. február 6-án kelt oklevelét (1187. sz.) Georbed-i Cher István (n) Georbed-i (Bihor vm) jószágainak a megvásárlásáról. Egyidejűleg elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért Somliay Istvánnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e vásárolt jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 108^v–110^v)

1356. 1591. január 1. (Albae Iuliae, I. Ianuarii) Zygethy Borbeli Márton Feyervar-i lakos az általa szerzett ingó és ingatlan vagyont, családjától és atyafiságától ugyanis semmit sem örökölt, azaz Gyulafeyervar-on, a falakon belül fekvő házat, mely [„haza vagion ragasztva az keofalhoz, mikor az piacz feleol valo kapura mennenek”], és melynek szomszédjai Colosvari Igiartha Eotveos Mihály vagy Eothveos Mátyás háza, melyben most az utóbbi lakik, és Kondorosy Borbely János [vajdai borbély] háza, a [külvárosban levő] kerttel együtt, továbbá a város Eokreos hegie nevű szőlőhegyén – Feyervary Zabo István, Bika Lukács és Pozthometheo Kormeondy János deák szőlői szomszédságában – levő szőlőjét, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, úgyszintén pénzét, aranyát, ezüstjét, ruháit és egyéb házbeli marháit feleségének: Barbarának és maradékainak hagyja. Ezekkel felesége szabadon rendelkezhet. Barbara magtalan halála esetén viszont az ő javai reá szálljanak, mindkettőjük utódok nélküli halála esetére pedig minden örökségük és marhájuk egyenlőképpen az ő, illetve felesége atyafiaira és utódaikra szálljanak. Egyidejűleg Barbara asszony a nagyságos Galffy Jánosnétól házasságkötéskor kapott, továbbá a férje által reá hagyott javakat, illetve

öt megillető más ingó és ingatlan javait magtalan halála esetén szintén férjére és maradékaira hagyja, férje utódok nélküli halála esetén azonban ezeknek fele az ő, másik fele pedig férje atyafiaira szálljanak. Meghagyja továbbá, hogy atyafiai ne osztozzanak Borbéli Mártonnal a reá hagyott javakon, mivel apjáról reá szállott részét is férjére hagyja. (V, f. 273^r–273^v)

Magyar nyelvű tartalmi ái Jó János, Balásfi János és Hipolitus Ambrus 1591. május 23-i oklevelében (1567. sz.). A kiegészítéseket az átiró oklevélből vettük.

1357. 1591. január 2. (Albae Iuliae, II. Ianuarii) A Georgeny várához tartozó Peterlaka nevű (Thorda vm) birtokát – kivéve Besseney másként Zekely István deák (n) ottani nemesi udvarházát és az ahhoz tartozó örökségeket – haszonvételeivel, tartozékaival, a benne lévő királyi joggal, illetve mindenféle tizeddel és tizenötöddel együtt, az utánuk járó árenda és egyéb fizetések terhe nélkül, szavatosság vállalása mellett, cserébe adja Abafaya-i Giulay Pálnak (g), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Giulai Jánosnak (e), illetve az ő utódainak Giulay Pál Akmar nevű (in cottu AlbTr) birtokáért. A csere előnyét a felek abban látják, hogy Akmar a vajda [gyula]fehérvári (Albensis) udvarához birtokolt jóságaihoz, Peterlaka pedig Giulay Pál Abafaya-i lakhelyéhez van közel. — *A szöveg élén:* [Correc]ta est [ex iussu i]llustrissimi [princip]is. (V, f. 66^v–67^v)

A keltezés helye és ideje javítva Colosvar, 1590. november 16-ról. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XXXIII. protocollum, f. 172^v–173^r (Felsőjurai Gyulai János részére 1593. április 30-án kiállított átiratban). Az 1591. január 2-án kelt mandatum uo: f. 173^v–174^v, az iktatásról 1591. február 2-án kiállított jelentés: f. 175^r–177^r. Vö. 1317. sz.

1358. 1591. január 2. (in Alba Iulia, II. Ianuarii) Szolgálati jutalmául Varad-i Thwry Pált utódaival együtt megnevesíti, és címert adományoz neki. Ezenfelül Varad város Pentekhely nevű utcájában – egyfelől néhai Varad-i Illés (e) deák özvegyének: Zele Magdolnának a háza, másfelől pedig a városháza (senatoriae domus Varadiensis) szomszédságában – lévő házát minden adó, paraszti és polgári szolgálat, valamint a beszállásolás terhe alól örökre mentesíti. Ennek fogyanatosítására kéri atyafiát (fr): Somlio-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja a többi illetékest. — *Cimerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer rubeo indutus amictu, erectus stare, dextra manu tres lilii candidi flores tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 103^r–104^v)

Regesza: Siebmacher 241 (1590. évi téves keltezéssel; címerképpel).

1359. 1591. január 2. (Albae Iuliae, II. Ianuarii) Josyka István (e) vajdai kamarásnak (cubiculario suo) engedti át visszavonásig, árenda fizetése nélkül, a Nagy Ekemezeő és Kys Ekemezeő nevű (Kykelleő vm) birtokok tizedének quartáját. (V, f. 174^v)

Kivonatos bejegyzés.

1360. 1591. január 4. (Albae Iuliae, IV. Ianuarii) Váradi (de Varadino) Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének (exactoris contributionum nostrarum) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1589. március 15-én kelt oklevelét (972. sz.) Varad-i Feyer István (n) Bihar vármegyei bizonyos jószágainak megvásárlásáról. Ezenfelül hűséges szolgálataiért Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 106^v–108^v)

1361. 1591. január 4. (in Alba Iulia, IV. Ianuarii) Varad-i Kalmar Mihálynak (e) kérésére jóváhagyólag átírja 1588. december 22-én kelt saját oklevelét (866. sz.) előbb Pokafalva-i néhai Balattfy Farkas (e), majd pedig Peterfalva-i néhai Nagy Menyhárt (e) özvegye: Banffy Borbála Bihar vármegyében levő bizonyos jószágainak megvásárlásáról. Egyidejűleg elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kalmar Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e vásárolt jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 110^v–112^r)

1362. 1591. január 5. (Albae Iuliae, V. Ianuarii) Szolgálatai jutalmaként Kis Maria-i Boczkay István (m) servitorának: Ventey Ferencnek (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kys Paczal-i (Crazna vm) részjószágot, amelyet elnyerése óta zavartalanul birtokol, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 104^v–105^f)

1363. 1591. január 6. (in Alba Iulia, VI. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Warad-i Jeney Jánosnak (n) Varad piacterén – Cantor másként Barbely János (pr) és Santha András (pr) házában szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlio-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja az illetékeseket. (V, f. 114^v–115^r)

1364. 1591. január 6. (in Alba Iulia, VI. Ianuarii) Fehérvári (Albensis) Zabo Istvánnak (n) és feleségének: Peczy Annának kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehérvári (Albensis) hiteleshely levélkeresőinek 1590. november 3-án kelt oklevelét (1290. sz.) arról, hogy javaikban kölcsönösen egymást teszik meg örökösnek. (V, f. 118^v–119^v)

1365. 1591. január 7. (in Alba Iulia, VII. Ianuarii) Főként e tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául ajtónállóját (ianitor): Mohaczy Benedeket utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus cum suo brachio gladium evaginatum sursum porrectum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 112^r–112^v)

1366. 1591. január 8. (in Alba Iulia, VIII. Ianuarii) Néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének, továbbá néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített szol-

gálataiért a nemes szülöktől származó Magyargald-i Kallay másként Ispan Jánost utódaival együtt újra megnevesíti, az alábbi címet adományozva neki. — *Cimerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo diadema regium gemmis et unionibus ornatum collocatur, e cuius summitate cervus medio suo corpore umbilicotenus exire, pedesque anteriores utrosque expansos et divaricatos elevare, ac recta ad superiorem scuti regionem extendere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluunt, ac oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 162^v–163^v)

1367. 1591. január 8. (in Sarfalva, VIII. Ianuarii) Karoli István, a vajda főkapitánya tekintettel vitézlő Kerchedi János szolgálataira és vitézségére, melyet az ő oldalán a lengyel király melletti seregében Prussia-ban, Lengiel-, Litva- és Muzka-országban, valamint a Tenger partján és Erdélyben is iránta tanúsított, Sarfalva nevű (Kizdi sz) falujában vére hullatásával szerzett – Heya András és egy vízmóság szomszédságában lakó – jobbágyát: Ereos Bálintot, annak házát, Jakab, Balázs, illetve András nevű fiaival és maradékaikkal együtt az adó és szolgálat alól felmentve, a házhoz tartozó földekkel együtt örökjogon Kerchedi Jánosnak és utódainak adományozza. Ezek Kerchedi magszakadása esetén Karoli István örököseire szálljanak vissza, Kerchedi és örökösei a háborgatók ellen védelmet pedig a falusbírónál vagy nála, illetve utódainál keressenek. Az adományozott földek a következők: az egyik Penye Rheti-nél Heya Péter és Jancho Péter földje mellett, Reofelholdban fél hold a Foris és Biro Menyhárté mellett, Kopolna felé egy hold a Becz Miklósé és Varga Mátéé mellett, Kopolna alatt a Kert felé egy darab Heya Péter és Janchio Péter földje mellett, a Zena ret-ben egy darab, melyet korábban már neki adott, a Nagy Zegben egy föld a Varga Mátéé és Boso Istváné mellett, Bozzasba-n is egy föld a Teglas Istváné és Janchio Istváné mellett, a Keringeoben egy darab mindkét oldalról Varga Máté földjei mellett, Rakottia felé két fél hold a Boso Istváné mellett, Chionka rez-ben egy darab szénafű a Varga Mátéé és Janchio Andrásé mellett, a Nagy rez-ben egy darab szénafű a Boso Istváné és Varga Mátéé mellett, a Kep mögött fél hold föld a Becz Miklósé és Bago Istváné mellett, ugyanott egy hold Teglas [István] és Varga Benedekné földje mellett, a Tora ieoveoben egy hold a Biro Moriczé és a Kondracz Mátéé szomszédságában, az út mellett egy föld a Baliko Demeteré mellett, Peries Padon egy föld a Josa Jánosé és Janchio Péteré mellett, Barat haza felé egy föld a Biro Menyhárté és Heya Andrásé mellett, Nagy Hoszu-ban egy föld a Boso Istváné és Teglas [Istváné] mellett, ugyanott a Zerben egy darab a Varga Mátéé és Ereos Jánosé mellett, az Eleo Dombon egy darab a Biro Menyhárté mellett, a Malom kapu-nál egy darab a Baliko Demeteré mellett. (V, f. 199^r–199^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 29-i oklevelében (1470. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Károlyi István szöveg alá nyomott pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

1368. 1591. január 10. (in Alba Iulia, X. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Varad-i Lyppay Jánost utódaival együtt megnevesíti, az alábbi címet adományozva neki. — *Cimerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer albis indutus vestibus, dextra manu racemum uvae maturae tenere conspicitur. Supra scutum galea

militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 115^r–116^r)

1369. 1591. január 10. (in Alba Iulia, X. Ianuarii) Szolgálati jutalmaként Varad-i Lippay Jánosnak (n) a város Zentmiklos uczaya-ban – Zeoczy Mihály (pr) háza szomszédságában, illetve Ersek János (pr) házával szemben – fekvő sarokházát (domum angularem) élete végéig mentesíti minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól. Ennek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlío-i Bathori István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja a többi illetékest. (V, f. 116^r–116^v)

1370. 1591. január 10. (Albae Iuliae, X. Ianuarii) Bizonyítja, hogy Kochiárd-i Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr Varad-nak Vadkert nevű utcájában – a vár udvarbírója: Egri (Agriensis) Gergely (e), illetve a vajda Varad-i familiárisa: Nagy Lukács (e) házának szomszédságában – levő, kőből épült nemesi udvarházát, az ahhoz tartozó kertjét, továbbá a város Nagy Seotet Agh elnevezésű szőlőhegyén fekvő, a tized és kilenced alól kivételezett ama művelt szőlőjét, melyet azelőtt néhai Babos Péter birtokolt, haszonvételeikkel, tartozékaikkal, jövedelmeikkel, illetve azokkal a mentességekkel és kiváltságokkal együtt, melyekkel e jószágokat eddig Galffy bírta, 1000 Ft-ért örökjogon eladta Varad-i Kalmar Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek. (V, f. 117^r–117^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 12-i oklevelében (1372. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott nagyobb pecsétje erősítette meg.

1371. 1591. január 11. (ex Palos, XI. Ianuarii) Keoreospathaky Kalnaky Bálint, Also Rakossy Swkeosd István, Zabolay Bassa Tamás, Felseo Toryay Apor Ferenc közbírákként bizonyítják, hogy egyfelől néhai vitézlő Cheffey/Chyeffey Benedek és első felesége: néhai Petky Kata fiai: Vezzeod-ön lakó ifjabb Cheffey János és Kristóf, másfelől említett Chyeffey Benedek második felesége: Petky Kata[!] és fia: Benedek kölcsönös szavatosság vállalása mellett egyezséget kötnek az előbbieknél édesanyjuktól: néhai Petky Katától örökölt Palos, Vezzeod és Farkastelke nevű (Feyer vm) birtokokban levő részjóságai, valamint a Palos-i és Vezzeod-i udvarházaik kapcsán folytatott pereik felől. Ennek értelmében megszüntetik a köztük folyó pereskedést, majd Petky Kata és fia: Benedek néhai Cheffey Benedek által végrendeletével nekik lekötött Vezzeod-i és Farkastelke-i részjóságokat, a Vezzeod-i udvarházat és zálogos jószágot tartozékaikkal, továbbá Petky Kata odaköltözése előtt Palos-on meglevő öt ház jobbágyot: Swtha Jánost, Iwasko Jánost, Nanes-t, Olah Barabásnét, Theoreok Opra-t házaikkal, marháikkal és örökségeikkel együtt, pénzbeli fizetés nélkül, visszaadják Cheffey Jánosnak és Kristófnak. Az utóbbiak pedig az őket megillető Palos-i udvarházat és a Petky Kata által pusztára telepített jobbágyokat minden örökségeikkel együtt átengedik mostohájuknak és fiának, illetve maradékaiknak. Cheffey Benedek magszakadása esetén fenti javait vitézlő Vesseleny Gáspár felesége: Cheffey Margit és utódai örököljék, ennek örökösök nélküli halála után azonban említett Jánosra és Kristófra, illetve utódaikra szálljanak vissza, a pusztára pedig ők is jobbágyokat tele-

píthessenek. Az átengedett jószágokat János és Kristóf jelen oklevéllel két szomszédos nemes jelenlétében foglalhassák a maguk részére, nem véve figyelembe mások ellentmondását, tiltását, elűzését vagy egyéb törvénykezési eljárását. Cheffey János és Kristóf 262 Ft-os adósságát mostohájukkal: Petky Katával, Kalnoky Bálinttal és Vesseleny Gáspárral szemben mostohájuk törlesztette, [illetve elengedte], ezenkívül apjuk jószágaiból adott még nekik hat ökröt, négy öreg ünt, két felnőtt és két egyéves ménesbeli lovat, tíz disznót, húsz juhot és egy harmadévi búzaasztagot. Az egyezséget megszegő fél 300 Ft-on maradjon, melyet a másik fél bírói vagy ispáni beavatkozás nélkül annak jószágain vegyen meg. (V, f. 217^v–218^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. április 26-i oklevelében (1509. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák aláírásukkal és hátoldalára nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1372. 1591. január 12. (in Alba Iulia, XII. Ianuarii) Varad-i Kalmar Mihálynak (e) kérésére jóváhagyólag átírja 1591. január 10-én kelt saját oklevelét (1370. sz.) Kocziard-i Gálffy János udvarmester és tanácsúr Varad-i nemesi udvarházának és szőlőjének megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálataiért Kalmar Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adja e vásárolt jószágokban levő királyi jogát is, továbbá a házat minden adó, szolgálat és beszárlásolás alól, a szőlőt pedig a tized és kilenced fizetésétől örökre mentesíti. Ennek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlío-i Bathori István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja a többi illetékest. (V, f. 116^v–118^v)

1373. 1591. január 15. (in Alba Iulia, XV. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Uywar vára familiárisának: Balvanyos Varallya-i Eotwes/Eotwes István deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz az Uyvar-i várhoz tartozó Balvanios Varallia-n (in cottu Zolnok Interiori) egy házat Varga Kelemen (pr) gyalogpuskás és Barla Péter vajdai jobbágy házai szomszédságában, Feyer Menyhárt (pr) gyalogpuskás, illetve Racz István vajdai jobbágy házai között pedig egy vajdai jobbágytelket, a rajta lévő házzal és épületekkel együtt, melyen Racz Benedek lakik. A házat korábban a fenti vár officialisa: Racz János birtokolta, de minthogy ő néhai István lengyel király, akkor Erdély fejedelme[!] ellenében Bekes pártütéséhez csatlakozott, a hűtlenség, illetve fő- és jószágvesztés vétkében történő elmarasztalása során e jószág egyéb saját, valamint feleségének és gyermekeinek javaival együtt előbb István fejedelemre, majd annak Lengyelországba való távozása után néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdára, ennek halálával pedig [Báthory Zsigmondra] szállott. István deák a telken lakó Racz Benedeket házából élete végéig nem zárhatja ki, annak halála után pedig e házban lévő jogaikért 150 Ft-ot köteles fizetni Racz atyafiainak. (V, f. 120^v–121^v)

1374. 1591. január 16. (Albae Iuliae, XVI. Ianuarii) Radnoth-i Kendi Ferenc (m) tanácsúrnak, Kweolleo vármegye ispánjának közbenjárására ennek servitorát: Zantho Mihályt szolgálatai jutalmául utódaival együtt megnesemesíti, az alábbi címet adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer rubeo habitu, dextra gladium evaginatum, sinistra vero manu fasciculum tritici demessi stringere et erecta tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris aperta est posita, quam

contegit diadema regium gemmis et unionibus ornatum, ex cuius cono taeniae sive lemnisci diversorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 123^r–123^v)

Regeszta: Siebmacher 223 (címerképpe).

1375. 1591. január 16. (ex Alba Iulia, XVI. Ianuarii) Néhai István lengyel király, Erdély fejedelme által a Kyzdy széki lófők sorába emelt Lezfalwa-i Kanyo Jánost – szolgálatai jutalmául – és általa testvérét (fr. c): Györgyöt utódaikkal együtt megnemesíti, címet adományozva nekik. Egyidejűleg Lezfalwa-n, Mihaly Jakab (a) lófő és Chyakany Pál (a) gyalogpuskás házának szomszédságában levő házukat minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. Elrendeli Ravazdy Györgynek, Varhegy vára kapitányának, valamint a többi illetékesnek e felmentés érvényesítését. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare caelestini coloris, in cuius campo homo integer thorace, lorica et galea indutus, erectus stare, dextraque ensem evaginatum sursum porrectum stringere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 141^r–142^r)

1376. 1591. január 17. (Albae Iuliae, XVII. Ianuarii) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kwecolleo vármegye ispánjának officialisa: néhai Zabo János (n) kiskorú árváinak az országban bárhol levő javai igazgatására törvényes koruk eléréséig gyámul Kendy Ferencet jelöli ki. (V, f. 123^v–124^r)

Kivonatos bejegyzés.

1377. 1591. január 17. (Albae Iuliae, XVII. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért a nagyobb kancellária esküdt nótáriusának: Zlatary Mátyásnak (e), feleségének: Pogan Erzsébetnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományoz örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt Zent Imreh (in cottu AlbTr) birtok területén 14 darab szántóföldet. Ezeket korábban néhai Gardy Antal vajdai jobbágy bizonyos pénzösszezen lekötötte (terras arabiles ... datas et incriptas) néhai Felthoti Andrásnak (e), akinek halálával özvegyére: Zlatari Mátyás említett feleségére szálltak. (V, f. 124^r)

1378. 1591. január 18. (Varadini, Prisciae virg. iuxta novum calendarium) Felthoti István Korlathovit György, Czyepregi Gáspár deák Varad-i levélkereső és néhai Mezgedi László vajda özvegye: Bodog Kata előtt végrendelkezik: Niarlo nevű (Bihar vm) faluját és minden marháját feleségére: Feoldvary Rebekára, illetve kiskorú leányára: Rebekára hagyja, mint-hogy a falut feleségének szüleitől örökölt pénzén, ezüst- aranymarháján idegen kézből háromszor váltotta vissza, és az ezüstmarhák még most is zálogban vannak. Kéri a vajdát, valamint Somliai Bathory Istvánt, hogy mindkettőjüket vegyék védelmükbe. Farkas deákkal szembeni adósságának törlesztése után, a nevezett a Niarlo falura vonatkozó adománylevelet adja vissza árváinak. Kadas Gergelynének 100 Ft-on elzálogosította felesége aranyláncát és saját ezüstözött pallosát, Debreczen-ben Bornemiza Ferencnek 40 Ft-on pedig felesége 100 Ft értékű pártaövét. Kys Gáspárné szolgáljánál: János deáknál 12 Ft-os zálogos adóssá-

ga van, Zegedy János deáknak 45 Ft-tal tartozik, ezt borral vagy mással térítsék meg, Eotves Demjén szolgájának bizonytalan összeggel, a Felthotiaknak pedig 199 Ft-tal adós. Testamentumosainak Somliay Istvánt és Fekete Istvánt jelöli ki. (V, f. 131^v–132^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. január 23-i oklevelében (1386. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a szöveg alatt a végrendelet tanúi három zöld viaszba nyomott pecséttel erősítették meg. A bejegyzés szövegét bemásolták e kézirat 147^v–148^r lapjaira is.

1379. 1591. január 20. (Albae Iuliae, XX. Ianuarii) Fejedelmi elődeinek, majd neki főként e tisztségében teljesített szolgálataiért Ladmocz-i Horvat/Horvath János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak, általa Mindzent-i Mindzenty Bálintnak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt azt a Mindzent-i (in cottu Zolnok Mediocri) részjárszágot, amely Mindzent-i néhai Mindzenty Abbakuch (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (V, f. 133^v–134^r)

1380. 1591. január 21. (in Alba Iulia, XXI. Ianuarii) A Varad-i vár familiárisának: Bihary Sebestyénnek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek 1590. november 25-én kelt oklevelét (1322. sz.) arról, hogy felesége: néhai Sarkeozy János (e) leánya: Judit Olahbikaczy másként Dobras Bikacz-i (Bihar vm) részjárszágát lekötötte a kérelmezőnek. Egyidejűleg szolgálataiért Bihary Sebestyénnek, valamint utódainak és örököseinek adja a benne levő királyi jogát is. (V, f. 126^r–127^v)

1381. 1591. január 21. (in Alba Iulia, XXI. Ianuarii) Szolgálatai jutalmaként a jelenleg Lugas-on lakó Varad-i Gergely deák (n) Lugas (Zarand vm, Lugas districtus) mezőváros Czermuran nevű utcájában, Opinkas Nicolae (pr, c) házának és Georeog János (pr) kertjének szomszédságában levő vásárolt házát, a házhoz tartozó szőlőit és szántóföldjeit minden adó, tized, beszállásolás és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek foganatosítására utasítja Nyved-i Horvat Mihályt, Caransebes és Lugas districtusok bánját, valamint a többi illetékest. (V, f. 127^r–128^r)

Közlés: Pesty: Krassó IV. 169–171.

1382. 1591. január 21. (in Alba Iulia, XXI. Ianuarii) Szolgálataik jutalmául Rethi/Rhete-i Markos Pétert, Antos Györgyöt, Gazda Jánost, Mátét és Mártont, Zentkyrally-i Istvan Jánost, Lezfalva-i Kazony Mihályt és Miklóst, Dálnok-i Pilatos Boldizsárt (a) utódaikkal együtt újra a Sepsy és Kyzdi széki gyalogpuskások sorába emeli a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül házaikat: Rhety-en Markos Péternek Zayton[!] Pál vajdai jobbágy háza, illetve Markos Gergely vajdai jobbágy házhelye és pusztatelke szomszédságában levő házát, Antos Györgynek Gal Bálint (n, a) lófő és Egerpataki Demeter vajdai jobbágy házával szomszédos házát, Gazda Jánosnak és Máténak Gazda István (a) gyalogpuskás és Gazda Demeter vajdai jobbágy házával határos házát, Gazda Mártonnak Simon Miklós (n, a) lófő, illetve Zaizon Fülöp vajdai jobbágy háza között fekvő házát, Zentkyrally-on (Sepsy sz) Istvan Jánosnak Ferencz Antal vajdai jobbágy háza és a királyi út (via regia) melletti házát, Lezfalva-n Kazoni Mihálynak Benke Lukács

(a) gyalogpuskás, illetve Kazoni Miklósnak Kereztes Balázs vajdai jobbágy házával szomszédos házát, Dalnak-on (Kyzdi sz) Pilatos Boldizsárnak Myhacz György (n, a) és Pilatos András vajdai jobbágy házával határos házát minden adó, paraszti szolgálat, vetéseiket, allodiumaikat és mezőgazdaságaikat pedig a kilenced, tized, valamint a kepe terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén maradnak, és a kijelölt szolgálatokat teljesítik. Ennek foganatosítására utasítja Ravazdi György Varhegy-i várkapitányt, Sepsy, Kizdi és Orbay székek királybíráját, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 128^v–130^f)

1383. 1591. január 22. (in Alba Iulia, XXII. Ianuarii) Hogy alkalmasabbá tegye mesterségének gyakorlására, a házánál vagy máshol fekvő betegek gyógyítására, a jelenleg [gyula]fehérvári (Albensis) lakos danzigi (Dantiscani) Swlcz Matthäus (c) sebésznek (chirurgus) a külvárosban (in suburbio), a Tws [!] ucza-ban levő – Kalmandi Mihály (e) gyalogpuskás-százados és Zabo György (c) házával szomszédos – házát, amíg azt ő és utódai birtokolják, minden paraszti szolgálat és a lovas, illetve gyalogos udvari familiárisok, továbbá idegen nemesek és nemtelenek beszállásolásának terhe alól mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Lادنoc-z-i Horvat Jánost (n), a gyulafehérvári vár udvarbíráját, és minden más illetékest. (V, f. 130^r–130^v)

1384. 1591. január 22. (in Alba Iulia, XXII. Ianuarii) Szolgálati jutalmául Egerpataka-i Mark Péter lófőtt utódaival együtt megnemesíti, az alábbi címert adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare caelestini coloris, in cuius campo homo integer thorace, lorica et casside indutus, erectus stare, dextraque ensem evaginatum [...] et sursum porrectum stringere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 130^v–131^r)

1385. 1591. január 22. (Barody hazamnal, Zenth Fabyan Sebestien nap utan valo kedden) Eorwenyessy György Wayda árváinak: Fruzsínának, Zsuzsannának, Barbarának és Istvánnak gyámjául Lukács deák főkáptalant, Theoreok Miklóst, Bellenessy János Wayda-t választja, akik az árvák védelméről és házasságáról gondoskodjanak, illetve jószágai és vajdai tisztsége után szolgáljanak az erdélyi vajdának gyermekei felnövekedéséig. Nagyságos Bathory Istvánnak hagyja a kék lovát, s egyidejűleg védelmébe ajánlja fenti árváit, Kiraly Györgynek, Haroklyani Pálnak, Gáspár deáknak két-két arany Ft-ot, feleségének négy darab nyestbőrt, említett Lukács deáknak egy pej paripát, Bellenessy János Wayda-nak egy csikót, Theoreok Miklósnak két csikót, az ispotály szegényeinek hat becsű búzát és két szalonnát, a szegény tanuló deákoknak két becsű búzát és egy szalonnát, Wenter Farkasnak két ökröt, Lázár bírónak pedig két tulkot hagy, s egyidejűleg meghagyja az utóbbinak, hogy élete végéig csak árváinak szolgáljon, és a falunak ne fizessen adót. Leányainak három ezüstpoharat hagy, fiának pedig kék csikóját az aranyozott szablyával, hegyes törrel, pallossal és homlokelővel együtt adja. Meghagyja, hogy felesége eltartsa és férjhez adja Fruzsínát, ám ha az utóbbi atyafiai ezt kifogásolnák, ingóságait és ezüstmarháit osszák szét, és Fruzsina részét adják oda nekik. Eorwenyess-i házához tartozó ősi jószágát Zeeplak vidéké-

vel együtt fiának: Istvánnak hagyja, melynek jövedelméből köteles lesz a leányokat kiházásítani, de István halála esetén az utóbbiak osztozzanak e jószágon. Mihály nevű szolgájának egy skarlát dolmányt, Meggyessy Péternek egy gránát nadrágot, Maghuran Farkasnak két fiatal tulkot, Chyorba Péternek szolgálatáért 100 pénzt, a kocsisnak egy borjús tehenet hagy. Feleségének újbóli férjhezmenetele esetén az ingóságokat és az együtt szerzett javakat osszák szét, a tutorok pedig azokból neveljék árváit, és adják férjhez leányait. A végrendelet tanúi: vitézlő Theoreok Miklós, Wenter Farkas, Eorwenyessy György jobbágya: Lázár bíró. (V, f. 187^r–187^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 16-i oklevelében (1451. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a szöveg alá zöld viaszba nyomott négy gyűrűspecsét erősítette meg.

1386. 1591. január 23. (in Alba Iulia, XXIII. Ianuarii) Varad-i familiárisa: néhai Felthoty István (e) özvegyének: Feoldvary Rebekának és kiskorú leányának: Rebekának kérésére jóváhagyólag átírja elhunyt férje 1591. január 18-án kelt végrendeletét (1378. sz.). [Egyidejűleg említett Felthoty István által fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a reájuk hagyott Niarlo nevű (Bihar vm) birtokban és az ottani nemesi udvarházban levő királyi jogát is.] (V, f. 131^r–132^v)

E bejegyzés szövege megtalálható a kézirat f. 147^v–148^v-ján is, mely alapján kiegészítettük.

1387. 1591. január 23. (in Alba Iulia, XXIII. Ianuarii) Danilest-i Laczugh Vasilének (e) kérésére jóváhagyólag átírja Caransebes város főbírája, esküdt bírái és tanácsosai 1586. január 20-án kelt oklevelét (704. sz.) a kérelmező által elhunyt felesége: Pathaki Katalin atyafiaival Zeoren vármegyei bizonyos jószágok felől kötött egyezségről. Ezenfelül szolgálataiért Laczugh Vasilének, valamint utódainak és örököseinek adományozza az egyezés alapján elnyert jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 136^r–139^v)

1388. 1591. január 23. (in Alba Iulia, XXIII. Ianuarii) Varad-i familiárisának: Bolday Farkasnak (m), illetve Kowaczioczy Farkas kancellár és tanácsúr servitorának: Bolday Gergelynek (e) Varad-on, az Olazy utcában levő – egyfelől Mezaros másként Gemes István (pr), másfelől Mezaros Tamás (pr) házaival, a harmadik oldalról a Zentgeorgy ucza-val, a negyedik oldalról pedig a Sebes Keoreos folyóval szomszédos – házát szolgálataik jutalmául minden adó, szolgálat és beszállásolás alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek fogantatására kéri atyafiát (fr): Somlío-i Bathori István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja az illetékeseket. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 139^v–140^r)

1389. 1591. január 23. (f. IV. a. Conv. Pauli ap.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levétkeresői bizonyítják, hogy Teowys-i néhai Nyako György (pr) fia: Pál (pr), ugyanazon György másik fiának: néhai Györgynek (pr) özvegye: Borbála – fiának: Jakabnak és kiskorú leányának: Katalinnak nevében is – 1590. augusztus 16-án (dom. p. Assumpt. Mariae virg.), idősebb Nyako György fia: Somlyo-i Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúrnak, Fogaras föld örökös ispánjának jobbágya: Igen-i Nyako István – leánygyermekének: Annának, Er-

zsébetnek és Piroskának nevében is – pedig 1591. január 23-án a hiteleshely előtt megjelenve, a Theowis (in cottu AlbTr) mezőváros piacterén (in theatro) levő házukat – Racz más-ként Fekethe György (e) és Somogy János deák (a) házának szomszédságában – haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, 200 Ft-ért örökjogon eladták Fehér vármegye tizedszedőjének: Gyalw-i Thorda Istvánnak (e) és feleségének: Sarossy Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek. A vételárat Nyako Pál és Borbála vette fel, majd ebből István is megkapta az őt megillető 66 Ft-ot és 80 dénárt, mivel a ház az apjuké, említett Nyako Györgyé volt. A ház eladását azzal indokolták, hogy abban mindnyájan nem lakhatnak, felosztása esetén pedig mindeniküknek kis rész jutna, továbbá Istvánnak nincs szüksége reá, minthogy korábban saját költségén Igen mezővárosban egy másik házat vásárolt magának. Pál és Borbála nem tudnák kifizetni István, valamint egymás házrészét, sem kijavítani a lepusztult házat, főként mert az özvegy Borbálának el kell tartania gyermekeit, Pál pedig a házrésze értékéből egy másik házat szándékszik vásárolni. (V, f. 142^v–143^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 1-i oklevelében (1395. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 229^r–230^r.

1390. 1591. január 24. (in Alba Iulia, XXIV. Ianuarii) Also és Felseo Thorya/Torya nevű (Kezdi sz) birtokok lakosainak kérésére megerősítve átírja néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajda 1580. január 20-án kelt oklevelét (126. sz.), mellyel biztosítja a kérelmezőket, hogy őket és fenti településeiket, illetve [máshol levő székely örökségeiket] nem fogja eladományozni, hanem – az ország javára – megőrzi őket mostani állapotukban. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 132^v–133^v)

1391. 1591. január 24. (Albae Iuliae, XXIV. Ianuarii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataiért Kowachocz/Kowachioczy Farkas kancellárnak és tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a reájuk vonatkozó királyi joggal együtt Georgy Lőrinc és Lukács, Kachio Ferenc, Zekely István, György és Mihály, Nagy László, Georgy Tamás özvegye és fia: Miklós, valamint két veje: Péter és István, Péter Antal, ennek apja, illetve testvérei, Zaldak János Remethe-n, Nagy Bálint és Ferenc, Domonkos Bertalan Jobbagyitelke-n, Huzar Mihály Hodos-on, Barrabassy Gáspár Ehed-en (Marws sz) lakó jobbágyságokat, továbbá az említett birtokokban levő házaikat és telkeiket. E jobbágyság azzal az ürüggyel, hogy ők a vajda gyalogpuskásai közé tartoznak, kivonták magukat a jobbágysági kötelék alól, azonban a vajdai biztosok vizsgálata alapján – miszerint e kiváltsággal ők eddig jogtalanul éltek – visszahelyezte őket korábbi jobbágysági állapotukba. (V, f. 135^r–135^v)

Regeszta: Szádeczky: Kovacsóczy 72.

1392. 1591. január 25. (in Alba Iulia, XXV. Ianuarii) Részint néhai Herberstein-i Felizian (m) bárónak iránta tanúsított hűségéért, részint a neki bérbe adott bányák művelésére, az ahhoz szükséges eszközökre fordított nagy költségeire, valamint örököseire való tekintettel, korábban tett kérésére az említett bányák, illetve ama adóssága felől, melyet 1590. szeptem-

ber 29-ig (ad d. Michaelis) kellett volna a vajdának kifizessen, özvegyével és utódaival az alábbiakban állapotodnak meg: A vajda azokat a nagybányai (Rivuliensis) bányákat, amelyeket korábban három évre 1591. szeptember 29-ig Feliziannak bérbe adott (849. sz.), átengedi művelésre özvegyének és utódainak, ezenfelül a bérlet idejét meghosszabbítja folyó év szeptember 29-től számított egy évre. A bérlet leteltével a bányákat visszaadják a vajdának a Felizian által vállalt feltételek mellett. Feliziannak a korábbi szerződésben megállapított bérleti díjból elmaradt 17500 Ft-os adósságából 6000 Ft-ot elengedett, a fennmaradt összegből 10 000 Ft-ot viszont özvegye és örökösei két egyenlő részletben, szeptember 29-én, illetve a következő év ugyanazon napján hiány nélkül fizessék ki, 1500 Ft-ot pedig, melyet a vajda Genga Simone (g) architektusnak utalt ki, a többi hitelező megelégtítése előtt, minél előbb adják át építésének. Egyidejűleg megengedi nekik, hogy a Felizian által bérelt Kapnik-i bányát (573. sz.) szeptember 29-ig a korábbi szerződésben előírt módon bírják. (V, f. 135^v–136^f)

1393. 1591. január 26. (in Alba Iulia, XXVI. Ianuarii) Rvwzka-i Kornys/Cornys Gáspár (e) Hwzt-i várkapitánynak, Maramaros vármegye ispánjának és feleségének: Dolhay Ilonának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki néhai II. János király 1570. március 15-én kelt oklevelét (65. sz.) a kérelmezőknek [Dolhay Györggyel és Imrével (e)] Maramaros vármegyei bizonyos jószágok felől kötött egyezségéhez adott jóváhagyásáról, továbbá Zarwazo-i Bertok Ioan és Kriczfalwa-i Andrei (e, n) Maramaros vármegyei szolgabírák 1571. március 25-én kelt jelentését (69. sz.) Kornys Gáspárnak és feleségének az egyezség alapján elnyert józsaikba és a bennük levő királyi jogba – az Ilhocz-i birtok egyharmad részét kivéve – ellentmondás nélkül történő iktatásáról, valamint Bedeo-i Vana Grigore, Szarwazo-i Gerhes Ioan, Zlatina-i Nan Ioan, Zarwazo-i Bank Grigore, Zakloncza-i Ztecz Ioan (n) választott bírák 1572. október 27-én kelt egyezséglevelét (71. sz.) szintén Kornys Gáspárnak és feleségének az Ilhocz-i birtok egyharmad része felől az ellentmondó Mihalka nemesekkel kötött megállapodásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 152^v–157^v)

Keltezetlen és kivonatos másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 72^v–73^f.

1394. 1591. január 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Ianuarii) Főként e tisztségében teljesített hűséges szolgálataiért Ladmocz-i Horwat János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak, valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Thasnad (in cottu Zolnok Mediocri) mezőváros szőlőhegyein három darab művelt szőlőt, melyek Thasnad-i néhai Azthalos Ambrus (pr) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. Ezek közül egyik a Rosas nevű szőlőhegyen, északról Myzaros Balázs (pr), délről Mayor Tamás (pr) szőlője, a másik a Zeelhegy elnevezésű szőlőhegyen, északról Chyeredy István (pr), délről Lenart Jakab (pr) szőlője, a harmadik pedig a Chyerveolgy hegye nevű szőlőhegyen, északról Fintha Péter (pr) és délről Zabo Bálint (pr) szőlője szomszédságában fekszik. (V, f. 224^f)

1395. 1591. február 1. (Albae Iuliae, I. Februarii) Gialw-i Thorda István (e) Fehér (Albensis) vármegyei tizedszedőnek (decimator) és feleségének: Sarossy Katalinnak kérésére jó-

vághagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1591. január 23-án kelt oklevelét (1389. sz.) Teowis-i néhai Nyako György (pr) örökösei Theowis piacterén levő házának megvásárlásáról. Egyidejűleg főként e tisztségében teljesített szolgálataiért Thorda Istvánnak, feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adja e házban lévő királyi jogát is, és a házat minden adó, paraszti szolgálat, szőlőt, mezőgazdaságát, méheit, bárányait és disznóit pedig a tized terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek fogatosítására utasítja Ladmocz-i Horwat János gyulafehérvári udvarbíró, valamint a többi illetékest. (V, f. 142^v–144^r)

1396. 1591. február 1. (in Alba Iulia, I. Februarii) A Zekely Wasarheli-i borbélyok vagy sebészek (barbitonsorum seu chirurgorum) céhmestereinek (magistri primarii): Thorday Miklósnak és ifjabb Barbely Györgynek (c) – településük valamennyi borbélyának nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja a mezőváros bírójának: Kowachy Pálnak, esküdt polgárainak, illetve tanácsának 1590. május 6-án kelt oklevelét (1201. sz.) céhük szabályzatáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 150^r–152^r)

1397. 1591. február 3. (in Alba Iulia, III. Februarii) Gezth-i/Gezty Ferenc (m) tanácsúr közbenjárására ennek kamarását (cubicularius): Giwlay/Giwla-i Balázst szolgálatai jutalmául utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Cimerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubri coloris, quod spatio quodam ceu fascia coerulei coloris transversim in duas aequales partes dividitur, id vero Chrysii fluvii nota est. In superiori deinde scuti parte flos lilii candidi et in inferiori illi e regione respondens rosa similiter candida istius Blasii animi candoris probaeque mentis certissima indicia est depicta. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 168^v–169^r)

Közlés: Turul 23/1905. 33 (címerképpel). — Áldásy: Magyar címeres emlékek III. 88–89. ¹ Regesztá: Siebmacher 164 (címerképpel).

1398. 1591. február 4. (Albae Iuliae, IV. Februarii) Részint kora ifjúságától fogva teljesített szolgálataiért, részint kárpótlásul a korábban élete végéig, árenda fizetése nélkül neki átengedett Argies nevű (in sede Inferiori Meggiesiensi) vajdai szász birtok tizedének két quartájáért, melyet utóbb a vajda Kocziard-i Gálffy János (m) udvarmesternek és tanácsúrnak adományozott, Mindzenty Benedek (e) vajdai kamarásnak (cubicularius), az erdélyi tizedek bérlőjének élete végéig átengedi a Bistricia város tartozékaiban levő Terpen szász birtok mindenféle tizedének quartáját a szokott 44 Ft évi árenda fizetésének feltétele mellett, melyet a helyi papnak (plebanus) tartozik adni. Megparancsolja a falu mindenkori papjának, hogy amennyiben Mindzenty a fentieknek eleget tesz, engedje meg neki a quarta szabad begyűjtését. (V, f. 145^v)

1399. 1591. február 5. (in Alba Iulia, V. Februarii) Néhai István lengyel királynak, Erdély fejedelmének hadjárataiban, majd néhai Somlio-i Bathori Kristóf vajdának és neki teljesített szolgálataiért a székely sóbánya praefectusának: Semienfalva-i Zekely Mózesnek (e), valamint utódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig testvéreinek (fr. c): Jánosnak és Péternek, illetve ezek utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Leovethe-i (Udvarhely sz)

részjóságokat, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lóföket, gyalogpuskásokat és örökségeiket, amelyek közül egyiket a birtok területén levő vasbányával együtt István lengyel király és Kristóf vajda adománya alapján a kedvezményezett már eddig is birtokolta, a másik pedig azelőtt Udvarhely várához tartozott. (V, f. 144^v–145^r)

1400. 1591. február 6. (Albae Iuliae, VI. Februarii) Fejedelmi elődeinek, majd neki főként e tisztségében teljesített szolgálataiért Haporton-i Forro Jánosnak (e), Fehér (AlbTr) vármegye ispánjának és feleségének: Kaczay Petronellának, valamint utódaiknak és örököseiknek, ezek magszakadása esetén pedig testvérének (fr. c): Forro József vajdai familiárisnak és minden örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Kysgalambfalwa-i vajdai részjóságot – kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lóföket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit –, amelyet a vajda a Leowethe-i (Udwarhely sz) részbirtokáért kapott cserébe Zekely Mózesztől (e), a székely [sókamara] kamarásától. (V, f. 145^v–146^r)

1401. 1591. február 6. (Albae Iuliae, VI. Februarii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataik jutalmául Magiar Remethe-i néhai Bornemiza másként Vayda Péter fiának: Istvánnak, néhai János fiának: Mihálynak, másik Istvánnak, néhai Vayda György fiainak: Mátyásnak és Lászlónak, néhai László fiának: Miklósnak (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Belenies tartozékaiban levő Bokorfalwa másként Olaz[!] Solymos, Olah Remethe másként Vanchia Remethe vagy Giozanfalwa, Solymos másként Lazur és Rossa nevű (Bihar vm) birtokaikat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 147^r)

1402. 1591. február 6. (Varadini, f. IV. in Dorotheae virg.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Custhos János (e) – minthogy feleségével: néhai Ebessy Lőrinc (e) leányával: Annával gyakran betegeskednek, és nincsenek utódaik – felesége testvérének (fr. c): néhai Ebessy Jánosnak (n) magszakadása okán Somlío-i Bathory Zsigmond vajdától örökadományul nyert Kohan-i (Bihar vm) részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt utódok nélküli halála esetére említett feleségének: Annának, valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig Ebessy Lőrinc másik leányának: Borbálának és férjének: Kyspaczal-i Czeoghy Mihálynak (e), illetve örököseiknek vallja. (V, f. 189^v–190^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. március 19-i oklevelében (1455. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg.

1403. 1591. február 8. (Albae Iuliae, VIII. Februarii) Hűséges szolgálataik jutalmául Angialos-i Petheo Simont, Miklóst és Balázst (a) utódaikkal együtt újra Sepsy szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltevéle mellett. Egyidejűleg Angialos-on (Sepsy sz) Petheo Simonnak és Miklósnak – Petheo János és Beoythy Márton vajdai jobbágyok házában szomszédságában – levő házát, továbbá Petheo Balázsnak – Petheo János, illetve Dobos Gergely vajdai gyalogpuskások házaival szomszédos – házát minden adó és szolgálat terhétől, vetéseiket, majorságaikat és mezőgaz-

daságaikat pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén maradnak, és a kijelölt szolgálatokat teljesítik. Megparancsolja Ravazdy György Varhegy-i várkapitánynak, Sepsy, Kyzdy és Orbay székek királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 244^v–245^v)

1404. 1591. február 9. (Albae Iuliae, IX. Februarii) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Torda-i Pogan Miklósnak (n), valamint utódainak és örököseinek, azok magszakadása esetén leányának: Erzsébetnek és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Torda piacterén (in theatro) levő – Chipkes György (c) Torda-i bíró és néhai Pesti János özvegye: Krisztina (h) házával szomszédos – nemesi udvarházát, a Rakospatak-ra épített malom háromnegyed részét – mely malom a Vargaucza-ban, keletről Chaki János és Gáspár (n) háza, nyugatról Nagi Mihály (c) és Zaz János (c) házai szomszédságában fekszik –, valamint a település Kezewpchere nevű területén alul, a Peterlaka völgyben levő Poganthava elnevezésű halastó szintén háromnegyed részét, melyeket már elődei is birtokoltak. Egyidejűleg a fenti nemesi udvarházat, melyet a neki bemutatott oklevelek alapján már Huniadi János kormányzó [1447. február 19-én] kivételezett és megnemesített (14. sz.) – mely rendelkezést a kedvezményezett elődei részére V. László [1453. február 2-án] (15. sz.), Mátyás király pedig [1459. március 3-án] (17. sz.) megerősített –, újra minden adó, polgári szolgálat, beszállásolás, szőlőjét és vetéseit pedig a tized, illetve kilenced terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. Ennek fogantatására utasítja Colosvari János deák Torda-i sókamarást, helyetteseit és minden más illetékest. (V, f. 162^r–162^v)

Eredetije a Bethlen cs betleni lt-ban található. □ Regesztza: Orbán: Torda 162. — Wolf 608–609.

1405. 1591. február 10. (Albae Iuliae, X. Februarii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálatai jutalmául Mihályfy-i Iffiu János (m) tanácsúrnak, Fehér (AlbTr) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt korábban a Varhegy-i várhoz bírt Barott-i (Sepsy sz) vajdai részjóságot, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lófőket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit. (V, f. 146^v)

1406. 1591. február 10. (in Alba Iulia, X. Februarii) Iktar-i Betlen Péter, Caransebes-i Simon János, Tooth Gáspár és Josika Ferenc (e) szolgálataiért Clopotiwa-i néhai Bakochy Ioan (n) fia: néhai Francisc fia: néhai Vasile leányainak: említett Betlen Péter (e) feleségének: Ecaterinának, a fenti Simon János (e) feleségének: Anának, Magyarbööz-i néhai Bodogfalwi János (e) özvegyének: Margaretának, továbbá az előbbi Bakochy Ioan másik fia: néhai Ștefan leányainak: Anának, előbb Nagyoztrow-i Haczagy György (n), majd Pokai Pokay János (n) özvegyének, Caransebes-i néhai Bukur Iacob (n) özvegyének: Magdalenának, nevezett Tooth Gáspár feleségének: Barbarának, illetve kettejük leányának: említett Josika Ferenc jegyesének: Magdolnának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt azokat a Nagy Clopotiwa, Zachyal/Zaczyal, Clopotiwa és Ohabicza (Hunyad vm)

birtokbeli részjószágaikat, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 194^f)

1407. 1591. február 11. (in Alba Iulia, XI. Februarii) Szolgálati jutalmaként a nemes szülőktől származó Rettegh-i Kozardy Pált, általa testvérét (fr. c): Tamást utódaikkal együtt újra megnevesíti, az alábbi címet adományozva nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare caelestini coloris, cuius imam partem corona regia gemmis unionibusque redimita occupat, ex cuius medio dextra scilicet hominis manus cum suo brachio hastam militarem velis dependentibus sursum porrectam tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 152^f–152^v)

1408. 1591. február 11. (XI. Februarii) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy néhai Wlad (sp, m) havaselvi (Transalpinensis) vajda fia: Korogy-i Hawasely Balázs (g) Thasnad-i officialis felesége és mostohafiai iránti szeretetéből, magszakadása esetére néhai István lengyel királytól adományul nyert Korogy és Papfalwa nevű (Colos vm) birtokait, illetve ottani nemesi udvarházait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt feleségének: korábban Limba-i néhai Nagy másként Welimirowith Demeter (e) özvegyének: Mirche Ztanka-nak, annak halála után pedig első férjétől származó gyermekeinek: Péternek, Istvánnak, Lászlónak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. E jóságokat ifjúkorában Magyarország határvidékén több éven át, később pedig nemcsak Erdélyben, hanem főként Lengyelországban, illetve István lengyel királynak Moszkva (Moscovia) ellen indított hadjárata során teljesített, őseihez méltó hadiszolgálatiért érdemelte ki. (V, f. 160^f–160^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 14-i oklevelében (1416. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 234^v–235^f. Vö. 546. sz. L. még EM 50/1945. 235–240.

1409. 1591. február 12. (in Alba Iulia, XII. Februarii) Szolgálati jutalmául a lófő rendű Nagy Ernye-i (Maros sz) Santha Jánost (n, a) utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 148^v)

1410. 1591. február 12. (in Alba Iulia, XII. Februarii) Hűséges szolgálataiért Nagy Aytha-i Kowachy Balázst (n, a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Nagy Aytha-n (Sepsy sz) levő – Henter János és Gáspár (e, a) jobbágynak: Andrassy Péternek (pr, a), illetve Petheo Balázs (e, a) jobbágynak: Petheo Jakabnak (pr, a) házával szomszédos – házat minden adó, tized, kilenced, kepe és paraszti szolgálat alól örökre mentesíti. Ennek foganatósítására utasítja Varhegy várának kapitányát:

Rawazdi Györgyöt, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 149^r–149^v)

1411. 1591. február 12. (Albae Iuliae, XII. Februarii) A vajda oldalán teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Zalonkemeny János (e) vajdai kamarásnak (cubicularius) élete végéig átengedi, árenda fizetése nélkül, az Uylak és Beoshaza nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokok mindenféle tizedét, melyet azelőtt a vajda számvételéhez gyűjtöttek be. Ennek foganatosítására utasítja a magyarországi részek tizedeinek bérlőjét: Zilahy Benedeket, valamint a tizedszedőket. (V, f. 157^v)

1412. 1591. február 12. (Albae Iuliae, XII. Februarii) Főként a török portán tett gyakori utazásai során a reá bízott ügyekben tanúsított szolgálataiért (in profectionibus ad portam potentissimi imperatoris Turcarum saepe numero celeri cursu expeditus) Owary István deák (e) udvari familiárisnak adományozza élete végéig Boros Bochiard (in cottu AlbTr) birtok tizedének quartáját. (V, f. 158^v)

Kivonatos bejegyzés. □ Regeszta: LTKözl 72/2001. 35–36 (jegyzetben).

1413. 1591. február 12. (in Alba Iulia, XII. Februarii) Az elmúlt időkben elnéptelenedett Thasnad (in cottu Zolnok Mediocri) mezőváros helyzetének jobbítása, valamint lakosainak számbeli gyarapodása és gazdagodása érdekében, különleges kegyéből megújítja az elődeitől nyert, de az elmúlt időkben különböző okok miatt tőlük elidegenített alábbi szabadságokat és mentességeket: A mezővárosukba megtelepedő idegenek közül azokat, akik lakatlan házakban szállnak meg, négy évre, akik pedig üres területen építenek házat a maguk számára, hét évre, érkezésük napjától kezdődően minden adó, szolgálat és egyéb közterhek alól mentesíti. Közösén válasszák a villicust vagy bírót, aki ügyeikben ítélkezzen, végzése ellen pedig a Thasnad-i officialishoz lehet fellebbezni. Vérontás, tolvajlás, útonállás, emberölés, gyűjtogatás és hatalmaskodás bűnténye esetén azonban az officialis a bíróval együtt hozzon ítéletet. Mind a polgári, mind a büntető perek esetében a bírságok kétharmad része az officialist, egyharmada pedig a bírót illeti. Az örökös nélküli polgár halála esetére ingó és ingatlan vagyona – főként szerzett javai – felől szabadon rendelkezhet, ezekből csak egy harmadéves tinót hagyjon földesurának, a házat, örökségeket, szőlőket, réteket, szántóföldeket és egyéb hasonlókat azonban csak a helybéli polgároknak – és nem idegenekre vagy nemesekre – hagyhatja. Az öröklő fél az örökséget, de főként a házat nem csatolhatja a házához, hanem azt külön kell, hogy birtokolja, és köteles lesz az utána járó szolgálatokat és terheket viselni, illetve azt átengedheti vagy eladhatja egy másik polgárnak, a vajdának járó adókat és szolgálatokat azonban veszteség ne érje. A városlakók között keletkezett ügyek kapcsán az officialis és a villicus esti harangszó után a vétkes házához nem mehet, hogy azt letartóztassa, illetőleg bebörtönözze, kivéve a tolvajlás, útonállás, hatalmaskodás és gyűjtogatás esetét, amikor a tettest bármikor elfoghatják. Ha idegen vagy helybéli polgár adósságai miatt településük bíróságán valakit perbe fog, akkor a bíró azonnal köteles lesz a vádlónak igazságot szolgáltatni. Attól a polgártól, aki településük területén újonnan szőlőt telepít, a szőlőt a főbenjáró bűn kivételével semmilyen más vétség miatt nem lehet elidegeníteni. A földesuraiknak fizetendő 100 Ft évi adót két alkalommal, felét november 11-én (in Martini

ep.), a másik felét pedig április 24-én (in Georgii mart.) hiány nélkül tartoznak átadni. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 161^r–162^r)

Vö. 110. sz.

1414. 1591. február 13. (in Alba Iulia, XIII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Nagy-i Kadicz Benedeket utódaival együtt megnemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 165^r)

1415. 1591. február 14. (Albae Iuliae, XIV. Februarii) Hűséges szolgálataiért Gyalwy Bálint deáknak (h), a vajda Monor-i kúriája számtartójának (rationistae) Enyed (in cottu AlbTr) mezőváros Magyar ucza-jában – Zeocz Bálint (c) és néhai Keomiwes Gábor (c) özvegye: Orsolya házának szomszédságában – levő házát, melyet korábban már néhai Izabella királyné kivételezett élete végéig kántora: néhai Antal deák (c) javára, minden adó, tized, kilenced, továbbá a beszállásolás, az Enyed-i kastélyához teljesítendő, illetve a mezőváros lakosai által végrehajtandó szolgálatok terhe alól Bálint deák, valamint felesége: Enyed-i néhai Eothwes Kristóf (c) leánya: Katalin élete végéig újra mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Enyed-i officialisát: Bede Mihályt és minden más illetékest. (V, f. 158^r–158^v)

1416. 1591. február 14. (in Alba Iulia, XIV. Februarii) Előbb Limba-i néhai Nagy más-ként Welimirowith Demeter (e) özvegyének: most néhai Wlad (sp, m) havaselvi (Transalpinensis) vajda fia: Korogy-i Hawasely Balázs (g) Thasnad-i vajdai officialis feleségének: Mirche/Mirchie Ztanka-nak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1591. február 11-én kelt oklevelét (1408. sz.) arról, hogy Hawasely Balázs magszakadása esetére Colos vármegyei bizonyos jószágait feleségének, annak halála után pedig első férjétől született fiainak: Nagy Péternek, Istvánnak és Lászlónak adományozza. Ezenfelül néhai Nagy Demeter érdemeiért, illetve említett fiai jövőbeli szolgálataiért Ztanka-nak, halála után pedig Nagy Péternek, Istvánnak és Lászlónak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja az elnyert jószágokban levő királyi jogát is. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 159^v–161^r)

Regesza: Veress: Documente III. 232.

1417. 1591. február 14. (Albae Iuliae, XIV. Februarii) Tharczay Nagy Ferencnek (n, a), a vajdai testőrgyalogok helyettes századosának (vicecenturioni ... peditum ... praetorianorum), valamint Nagy Demeternek (n, a), ugyanazok tizedesének adományozza életük végéig azt a 20 Ft [évi] segélyt, melyet néhai István lengyel király a Colos-i sókamara jövedelméből utalt ki élete végéig néhai Tharpay Gáspárnak (a), a testőrgyalogok tizedesének. (V, f. 166^r–166^v)

Kivonatos bejegyzés. □ Regesza: LtKözl 69/1998. 120–121.

1418. 1591. február 16. (Albae Iuliae, XVI. Februarii) Hűséges szolgálataik jutalmául Nagyiklopotiva-i Pogan Francisc, Petru, Ioan, Gheorghe, Alexandru, Ștefan, Vasile, Caspar, másik Ioan és másik Ștefan, illetve Zachelklopotiva-i Bakoch Mihai, Petru, Vasile és Ștefan

nemeseknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Nagyclopotiva, Zachelklopotiva és Havasallia Ohaba nevű (Huniad vm) birtokokban levő részjószaikat, nemesi udvarházaikat és birtokjogaikat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. — *A kedvezményezettek felmenői:* Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: néhai Petru fia: Pogan Francisc; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: Petru fia: néhai Mihai fia: Pogan Petru; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: Vasile fia: néhai Francisc fiai: Pogan Ioan és Gheorghe; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: néhai Nicolae fia: Pogan Alexandru; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: Ștefan fia: néhai Vasile fia: Pogan Ștefan; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: másik Bakoch fia: néhai másik Pogan fia: Pogan Vasile; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: Nicolae fia: néhai Ioan fia: Pogan Caspar; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: Nicolae fia: néhai Gheorghe fia: Pogan Ioan; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: Ștefan fia: Vasile fia: néhai Karachon fia: Pogan Ștefan; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: másik Bakoch fia: néhai Opra fiai: Zachelklopotiva-i Bakoch Mihai és Petru; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Petru fia: Iankul fia: néhai Ștefan fia: Zachelklopotiva-i Bakoch Vasile; Nagyklopotiva-i Niagomer fia: Bogdan fia: Bakoch fia: Pogan fia: másik Bakoch fia: néhai Iancula fia: Zachelklopotiva-i Bakoch Ștefan. (V, f. 163^v–164^v)

1419. 1591. február 16. (in Alba Iulia, XVI. Februarii) Szolgálati jutalmaként Zathmary András nagybányai (Rivuliensis) harmincadost, általa feleségét: Eotwes Annát és fiát: Jánost utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius ima pars viridis est, ex cuius medio spatio quercus viridis frondibus et foliis enata visitur, huius ramo, qui in summo eius cacumine est, falco insidet, alis ita ad volatum expansis, ac si mox inde esset migraturus. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 168^r–168^v)

Regeszta: Siebmacher 224 (címerképpel).

1420. 1591. február 17. (in Alba Iulia, XVII. Februarii) Szolgálati jutalmául Keobeolkut-i néhai Nemethy Kristóf (e) fiának: Lászlónak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt a Fanchika-i és Keobeolkut-i részbirtokait, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházát, Mindzenth nevű (Bihar vm) prédiát, továbbá Uynemethy és Mihályfalva (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjószaikat, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 167^r–167^v)

1421. 1591. február 17. (in Alba Iulia, XVII. Februarii) Részint Kochyard-i Galffy János (m) tanácsúrnak és udvarmesternek a közbenjárására, részint hűséges szolgálataik jutalmául Ikafallva-i Beczeo másként Zekely Pétert és Miklóst utódaikkal együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus cum suo brachio depicta gladium evaginatum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 283^v–284^r)

1422. 1591. február 18. (Albae Iuliae, XVIII. Februarii) Warad-i familiárisa: Iratossy Pál (e) feleségének: néhai Enyed-i Antal deák (n) és felesége: Kerey Sára leányának: Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1590. szeptember 17-én kelt oklevelét (1233. sz.) Henczhyda-i Zekely Antalnak (e) Henczhyda-n (Bihar vm) a kérelmező javára tett birtokadományáról. Egyidejűleg Iratossy Pál által a jövőben teljesítendő szolgálatok jutalmául Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek adja a benne levő királyi jogát is. (V, f. 179^v–181^v)

1423. 1591. február 18. (in Alba Iulia, XVIII. Februarii) Ladmocz-i Horwat János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak kérésére jóváhagyólag átírja 1590. április 29-én kelt saját oklevelét (1198. sz.) a kérelmező és Eerzentkirály-i Zenthkirály Lőrinc (n) Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegyei bizonyos jószágai cseréjéről. Ezenfelül főként említett tisztségében teljesített szolgálataiért Horwat Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a cserével szerzett jószágokban levő királyi jogát is. (V, f. 230^v–232^r)

1424. 1591. február 19. (in Alba Iulia, XIX. Februarii) Hűséges szolgálataiért Dwezeözentmarton-i Zabo másként Beres Jánost utódaival együtt megneemesíti, és címet adományoz neki. Egyidejűleg neki, valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon a Dwezeözentmarton-i (Kwkölleő vm) – Borsoway János (e) jobbágyának: Andor Györgynek házával és Petrovinia-i néhai ifjabb Peokry Gábor (e) kiskorú gyermekeinek: Ferencnek és Annának szántóföldjével szomszédos, részint néhai Fekete Illés (e) özvegyétől: Horwath Katalintól vásárolt, részint bizonyos szolgálataiért ugyanattól adományul nyert – házában esetleg meglévő királyi jogát. Ezenfelül a házat minden adó és paraszti szolgálat, szőlőit, mezőgazdaságát és vetéseit pedig a tized, illetve a kilenced terhe alól örökre mentesíti. Ennek fogatosítására utasítja az illetékeseket. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo viridi cervus est depictus, cum serto ex frondibus quercinis contexto, atque ita compositus, ut se iam iam in fugam proripiat, nimirum ut sitim, quam ore hiant et exerta lingua ostendere videtur, in fonte aliquo extinguat. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 165^r–166^r)

Eredetije ma a MOL-ban található, vö. Nyulásziné Straub 385. □ Regeszta: Siebmacher 220 (címerképpel). — Áldásy: Címereslevelek II. 240.

1425. 1591. február 20. (Albae Iuliae, XX. Februarii) Bolgarfalva-i Fazokas Miklósnak (pr) megengedi, hogy a Belenes/Belenis tartozékaiban levő Bolgarfalva nevű birtok területén a Feketekeoreos folyóra malmot építsen, és ennek jövedelmét ő, illetve örökösei maguknak beszadják, de azzal a kikötéssel, hogy a malom után a vajdának járó évi adót a Varad-i várnak a szokásos időben kifizetik. Ennek foganatosítására utasítja Márton deák Belenis-i officialist, valamint hivatali utódait. (V, f. 166^v–167^r)

1426. 1591. február 20. (Albae Iuliae, XX. Februarii) Előbb Adamos-i néhai Baladffy Farkas (e), most Zamosfalva-i Barthakowit Gáspár (e) felesége: Baraniay Anna intézőjének (factoris) és officialisának: Adamos-on lakó Therchy Ferencnek (n) kérésére jóváhagyólag átírja Zeokeffalwa-i Samsondy András (e) és Chyapo-i néhai Porkolab Demeter (e) fogott bírák 1589. szeptember 8-án kelt oklevelét (1172. sz.) arról, hogy Baraniay Anna Adamos-on (Kikelleo vm) bizonyos jószágait lekötötte a kérelmezőnek. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Therchy Ferencnek, valamint utódainak és örököseinek adja e jószágokban lévő királyi jogát is. (V, f. 170^r–172^r)

1427. 1591. február 21. (Albae Iuliae, XXI. Februarii) Fejedelmi elődeinek és neki főként a török portán tett követjárásai során teljesített szolgálataiért familiárisának: Senniey Pongrácnak (e) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül, a kedvezményezett Vaydakamoras nevű (Colos vm) birtokának bor- és gabonátizedét. (V, f. 169^r–169^v)

Kivonatos bejegyzés.

1428. 1591. február 22. (f. VI. a. Matthiae ap.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Arany-i Orgonas János (e) – kiskorú fiának: Ferencnek, továbbá atyafiainak (fr): Rapolt-i Machykassi Péternek és Pálnak (e), Bakai-i Machykassi Ferencnek (e) nevében is – Katalinfalwa nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett, az előttük aranyban, valamint teljes értékű és súlyú jó tallérokban kifizetett 900 Ft-ért örökre eladja Ladmocz-i Bartakuit Horwat János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak, feleségének: Toteory Zsuzsannának, illetve utódaiknak és örököseiknek. Mindezt azért teszi, mert e jószág számára nem jövedelmező, minthogy Arani-i házától és Hunyad vármegyei többi birtokjogaitól 50 mér föld választja el, távollétében pedig a szomszédos foglalók és hatalmaskodók – kiket a nagy távolság miatt nem tudott perbe fogni – e birtokától megfosztják, ugyanakkor támadás esetén nem tudná megvédeni a német [uralom alatti ország]résszel határos falut. Ezért vissza fogja váltani atyafiának (cognatus): Arany-i Balyka Péternek (e) Bosorod-i vagy Felseo Kítid-i és Alsokityd-i (Huniad vm) másoknak elzálogosított javait és birtokjogait, a megmaradt pénzen pedig fegyvereket, lovakat és harci felszerelést fog vásárolni, mert ezekben az időkben mindenki maga kell, hogy megvédje saját javait. (V, f. 176^r–177^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. február 28-i oklevelében (1434. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétjükkel erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 251^v–253^v. Vö. 1230. sz.

1429. 1591. február 24. (in Alba Iulia, XXIV. Februarii) Szolgálatuk jutalmául Also Chernathon-i Beke András és Miklós (n, a) Kyzdi székbeli gyalogokat utódaikkal együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Also Chernathon-ban – Patak Lukács (n) és Ban István vajdai jobbágy házának szomszédságában – levő házukat minden adó és paraszti szolgálat, mezőgazdaságukat, majorságukat, illetve vetéseiket pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja a Varhegi-i várkapitányt: Rawazdi Györgyöt, valamint a többi illetékest. (V, f. 158^v–159^v)

1430. 1591. február 26. (Albae Iuliae, XXVI. Februarii) Kowachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr közbenjárására, aki Sombory László (m) árváinak: Sándornak, Farkasnak, Gábornak és Zsigmondnak (n) gyámja, az árváknak engedi át tíz évre, a szokott 136 Ft és 72 dénár évi árenda fizetése nélkül, az országban bárhol levő javaiknak és birtokjogaiknak mindenféle tizedét. — *A szöveg élén:* Correcta et inferius denuo scripta. (V, f. 169^v)

Kivonatos bejegyzés. Egyidejűleg áthúzva. Vö. 1531. sz.

1431. 1591. február 26. (in Alba Iulia, XXVI. Februarii) Szolgálatuk jutalmaként Malomfalva-i Ilies Antalt (n, a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Malomfalva-n (Udvarhely sz) levő házat minden adó, paraszti szolgálat, mezőgazdaságát, majorságát és vetéseit pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja Oztoppán-i Pernezy István Udvarhely-i várkapitányt, valamint a többi illetékest. (V, f. 172^f–172^v)

1432. 1591. február 27. (in Alba Iulia, XXVII. Februarii) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített hűséges szolgálataiért Kowachoczy Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak, általa testvérének (fr. c): János (e) udvari familiárisnak adományozza életük végéig, árenda fizetése nélkül, Sallia birtok gabona- és bortizedének két quartáját, továbbá Nymes (in sede Inferiori Meggyes) és Holczman (Uyegyhaz sz) birtokok gabona- és bortizedének egy-egy quartáját a szokott árenda fizetésének kötelezettségével. Ennek foganatosítására utasítja Mindzenty Benedeket (n), az erdélyi tizedek bérlőjét, illetve helyettesét. (V, f. 169^v–170^f)

Regeszta: Szádeczky: Kovacsóczy 72.

1433. 1591. február 27. (in Alba Iulia, XXVII. Februarii) Szolgálatuk jutalmául Soklyo-i Zabo Balázs (e) Huzt-i várnagynak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt azt a Puztha Apathy-i (Bihar vm) részjóságát, amelyet elnyerése óta zavartalanul birtokol, de a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 173^v–174^f)

1434. 1591. február 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Februarii) Ladmocz/Ladmoch-i Bartakuit Horwat János (e) [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbírónak és feleségének: Toteory Zsuzsannának kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresőinek 1591. február 22-én kelt oklevelét (1428. sz.) Arany-i Orgonas János (e) Katalin-

falwa/Kathalinfalva nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokának megvásárlásáról. Ezenfelül fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálatai jutalmaként Horwat Jánosnak, feleségének, valamint utódainak és örököseinek adja e vásárolt jószágban levő királyi jogát is. (V, f. 176^r–177^r)

1435. 1591. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Homorodzentpal-i Kornys Farkas (e, a) Udwarhely széki királybírónak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Janosfalwa, Uyffalw, Okland, Karachionfalwa, Almas, Leowethe, Olahffalw, Zentmarthon, Lokod, Baagy, Vargyas, Olasztelek (Udwarhely sz) birtokbeli örökölt, illetve vásárolt részjóságait és más székely örökségeit, amelyeket most is zavartalanul birtokol, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 201^r–201^v)

1436. 1591. március 2. (Albae Iuliae, II. Martii) Néhai István lengyel király, Erdély fejedelme kérésére (711. sz.), illetve szolgálatai jutalmául arról biztosítja Abafaya-i Gywlay Pált (g, e), hogy ha a Nyaradteo-i (Maros sz) részjóság és az ottani nemesi udvarház Betlen Miklós (e) felesége: Zentfalwa-i néhai Nagy Máté (e) leánya: Anna magvaszakadtával vagy más címen a kincstárra szállnak, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek, időközben bekövetkező halála esetén pedig az utóbbiaknak adományozza. Egyidejűleg jelen rendelkezésével ellentétet minden kiadott vagy kiadandó oklevelét érvényteleníti. (V, f. 174^r–174^v)

Regeszta: Szabó: Gyulay Pál 53. Vö. 850. sz.

1437. 1591. március 2. (Albae Iuliae, II. Martii) Néhai István lengyel királynak, [Báthory Kristóf vajdának], majd neki teljesített szolgálataiért secretariusának: Coloswar-i Gábor deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt korábban az Udvarhely-i várhoz birt Bogardfalva/Bolgardfalva-i (Udvarheli sz) vajdai részjóságot. (V, f. 174^v–175^r)

1438. 1591. március 3. (in Alba Iulia, III. Martii) Kovaczioczy/Kovachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr servitorát: ThorockayThorozka-i Miklóst részint szolgálatai jutalmául, részint ura közbenjárására utódaival együtt megneemesíti, az alábbi címet adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius basi rupes est atque in eius cacumine falco alis compositis et dextero pede elevato calamum scriptorium tenens, id innuere videtur hominibus, qui eximi e vulgo velint, ad ardua esse semper contendendum. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae seu lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 175^r–175^v)

Regeszta: Siebmacher 243 (címerképpel).

1439. 1591. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Fehérvári (Albensis) Laskay Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja 1588. szeptember 3-án kelt saját oklevelét (805. sz.) Bakfark Jánosnak (n) [Gyula]fehérvár falain kívül fekvő nemesi udvarházát illetően a kérelmező javára tett adományáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmaként Laskay Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja e jószágban levő királyi jogát is. Laskay János megszakadása esetén a nemesi udvarház haszonvételeivel és tartozékaival együtt Királyfalwi Jánosra (e), a nagyobb kancellária íródeákjára és a vajdai ítélőszék esküdt ülnökére, illetve utódaira szálljon. Ezenfelül irántuk való kegyéből az udvarházat minden adó, paraszti szolgálat, a lovas és gyalogos udvari familiárisok, illetve az idegen nemesek és nemtelenek beszállásolása alól, szőlőjét, mezőgazdaságát és örökségeit pedig a tized és kilenced terhétől örökre mentesíti és megnemesíti. Ennek foganatósítására utasítja Ladmocz-i Horwat János gyulafehérvári udvarbíró és minden más illetékest. (V, f. 177^r–178^v)

1440. 1591. március 5. (Albae Iuliae, V. Martii) Tekintettel özvegységére és öregségére, amiért a város utcáin éjjel teljesítendő őrseget nem tudja ellátni, a gyalogpuskások tizedese: néhai Was János (a) özvegyének: Zsófiának [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Lyppa ucha-ban levő – az udvari lovasság kapitánya (capitanei aulae nostrae equitum): Kyraly Albert (e) és a gyalogpuskások tizedese: Zeky Máté (pr) házával szomszédos – sarokházát (domum eiusdem angularem) mindenféle őrseg teljesítése, paraszti és polgári szolgálat, illetve teher alól élete végéig mentesíti. Ennek foganatósítására utasítja Ladmocz-i Horwatt János (e) gyulafehérvári udvarbíró, valamint a többi illetékest. (V, f. 179^r–179^v)

1441. 1591. március 8. (in Alba Iulia, VIII. Martii) Szolgálatai jutalmául Varad-i familiárisának: Somliay Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt néhai Kochioba-i Ştefan (e) fia: a magvaszakadt Kochyobay Ioan (n) Egihazgiantha másként Veg'gjantha nevű (Bihar vm) birtokát és ottani nemesi udvarházát. (V, f. 178^v–179^r)

1442. 1591. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Hűséges szolgálataiért Maksa-i Kereztes Kozmát (a), aki már régtől fogva a Kyzdy széki gyalogpuskások közé tartozik, utódaival együtt újra az említett szék puskásai közé emeli a jó karddal és puskával illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Maksa-n (Kyzdy sz) – Zabo Gergely vajdai jobbágy házában és a királyi útnak (via regia) szomszédságában – levő házát minden adó, paraszti szolgálat, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced, valamint a kepe terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Ennek foganatósítására utasítja Rawazdy György Varhegy-i várkapitányt, Sepsy, Kyzdy és Orbay székek királybíráját, valamint a többi illetékest. (V, f. 181^v–182^r)

1443. 1591. március 11. (ex Alba Iulia, XI. Martii) Szolgálatai jutalmául Maksa-i Kys Balázst (a), akit már régóta a Kizdi széki gyalogpuskások közé soroltak, utódaival együtt újra az említett szék puskásai közé emeli a karddal és puskával teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Maksa-n (Kizdi sz) levő – Veres Lőrinc házával és Janko Ferenc malmával szomszédos – udvarházát minden adó és paraszti szolgálat, vetéseit, major-

ságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Ennek foganatosítására utasítja Ravazdi György Varhegy-i várkapitányt, Sepsi, Kizdi és Orbai székek királybíróját, valamint a többi illetékest. (V, f. 182^r–183^r)

1444. 1591. március 12. (in Alba Iulia, XII. Martii) Dereczke-i Orban Boldizsárnak és Gáspárnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja Nanas-i Czyukat Péter és Lénárd (e) 1588. január 22-én kelt oklevelét (732. sz.) a kérelmezők, illetve említett Gáspár fia: János javára Dereczke-n (Bihor vm) tett házadományukról. Egyidejűleg szolgálataik jutalmául Orban Boldizsárnak, Gáspárnak és Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja a benne lévő királyi jogát is. (V, f. 185^v–186^r)

Vö. 1064. sz.

1445. 1591. március 12. (Albae Iuliae, XII. Martii) Szolgálatai jutalmaként Abafaia-i Giwlay Pálnak (g), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, jövedelmeivel és az ottani királyi joggal együtt a Radnotfaia nevű (Torda vm) vajdai birtok határában levő, eddig ennek lakosai által használt rétet, melyet keletről a Georgeny folyó, nyugatról a Maros, délről Giulay-nak az Abafaia birtok határában levő szántóföldje, északról pedig a Radnotfaia-i híd felől Regen mezőváros felé vezető közút határol. — *A szöveg élén:* Cassata. (V, f. 187^v–188^r)

Egyidejűleg áthúzza.

1446. 1591. március 13. (Albae Iuliae, XIII. Martii) Kochiard-i Galffy János (m) udvarmesternek és tanácsúrnak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1589. március 22-én kelt oklevelét (985. sz.) a kérelmező és Enied-i néhai Zegedi Ferenc deák (e) fia: István között Fehér (AlbTr) vármegyei és Arannias széki bizonyos jószágaik felől tett cseréről. Ezenfelül hűséges szolgálatai jutalmául Galffy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja a cserével szerzett javakban levő királyi jogát is. (V, f. 184^r–185^v)

1447. 1591. március 14. (Albae Iuliae, XIV. Martii) Szolgálataik jutalmaként Zentmihaly-i Gereb Jánosnak és Miklósnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Zentmihaly, Also és Felseo Benczed, Warallya (Udwarhely sz) birtokbeli részjószágait, illetve a Zentmihaly-i nemesi udvarházukat, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokolnak, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 183^r–183^v)

1448. 1591. március 14. (Albae Iuliae, XIV. Martii) Hűséges szolgálataiért Haydw Jánosnak (e), Koczyard-i Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr familiárisának adományozza a korábban Gyulafehérváron (Albae Iuliae) lakó Karman Pálnak (n) és servitorának: Gywra-nak (pr) az országban bárhol, illetve bárkinél levő ingó és ingatlan javait, melyek azért szálltak a kincstárra, mert a nevezettek házasságtörést követtek el, és az ítélet előtt megszöktek (iudem ... foedo sese adulterio polluisent, scelereque patefacto in evidens

poenae suae iudicium aufugissent). Elrendeli az összes illetékesnek e javak kiadását a kedvezményezett részére. (V, f. 186^r–186^v)

1449. 1591. március 15. (in Alba Iulia, XV. Martii) Szolgálati jutalmául Kowachy Péter (e) aludvarmesternek, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Tohat-i másként Toallya-i (in cottu AlbTr) részjóságot. Ezt korábban Kapolna-i Bornemyzza Boldizsár és Pál birtokolta, de minthogy őket az 1575. július 25-én (ad Iacobi ap.) Coloswar-ott tartott országgyűlésen az ország és néhai István lengyel király, akkor Erdély vajdája ellen támadó Korniyath-i néhai Bekes Gáspár pártütéséhez való csatlakozásuk miatt örök hűtlenség vétkében elmarasztalták, valamint a saját és feleségeik, illetve gyermekeik javainak elvesztésére ítélték, e jóságot a kincstárra szállt, majd Thewys-i Racz Péter (e) vajdai familiáris nyerte adományul. Később pedig ezt a vajda csere útján a Gargo nevű (in cottu Zolnok Interiiori) birtokáért szerezte meg az utóbbtól, és e jóság azóta a [gyula]fehérvári (Albensis) udvarához tartozott. (V, f. 194^v–195^f)

1450. 1591. március 15. (in Alba Iulia, XV. Martii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként a vajdai számvétel praefectusának (praefectus rationum nostrarum): váradi (de Waradino) Lenczyes/Lenchyes Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt eddig az Udvarhely-i várhoz birt Karaczionfalva/Karachyonfalwa-i (Udvarhely sz) vajdai részjóságot, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani primorokat, lófőket és gyalogpuskásokat, illetve örökségeiket. (V, f. 209^v)

1451. 1591. március 16. (Albae Iuliae, XVI. Martii) Eorwenyes-i néhai Wayda Gheorghe (n) özvegyének: Baranczy/Baranchy Annának, gyermekeinek: Eufrosinának, Susanának, Barbarának és Ștefannak kérésére megerősítve átírja Wayda Gheorghe 1591. január 22-én kelt végrendeletét (1385. sz.). (V, f. 186^v–187^v)

1452. 1591. március 16. (in Alba Iulia, XVI. Martii) Szolgálati jutalmául Zent Imreh-i Santha Istvánt (n, a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Zent Imreh-n (Czyk sz) levő – Ballo Jakab (a) és Kowachy András vajdai jobbágy házával szomszédos – házát örökre mentesíti minden adó, paraszti szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól. Ennek foganatosítására utasítja Oztopan-i Pernezy István Udvarhely-i várkapitányt, továbbá Chyk, Gyrgio és Kazon székek királybíráit: Zemere Mihályt és Becz Imrét, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 191^r–191^v)

1453. 1591. március 16. (in Alba Iulia, XVI. Martii) Arachyay Bálint (n) vajdai ajtónálónak kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Kyralfalwy János és Bernadfy János (e, n) nagyobb kancelláriai jegyzők és íródeákok 1590. október 24-én kelt jelentését (1283. sz.) a kérelmezőnek Borband-i (in cottu AlbTr) két nemesi udvarházába és a bennük levő királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 239^v–241^f)

1454. 1591. március 17. (in Alba Iulia, XVII. Martii) Szolgálatai jutalmául Zenthkirály-i Lestyan Bálintot (n, a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Zenthkirály-on (Czyk sz) – Zemere Mihály (e) jobbágysai: Ambrus Ferenc és Nagy Lázár házában szomszédságában – lévő házat minden adó, tized, kilenced, kepe és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Czyk, Gyrgyó és Kazon székek két királybíráját: Zemere Mihályt, illetve Becz Imrét, a Czyk-i vashánya praefectusát, valamint a többi illetéket. (V, f. 188^v–189^r)

1455. 1591. március 19. (in Alba Iulia, XIX. Martii) Néhai Ebessy Lőrinc (e) leányának: Custhos János (e) feleségének: Annának, Kyspaczal-i Czeoghi/Czeogy Mihálynak (e) és feleségének: Ebessy Lőrinc másik leányának: Borbálának kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i káptalan levélkeresői 1591. február 6-án kelt oklevelét (1402. sz.) Custhos Jánosnak magszakadása esetére a Kohan-i (Bihor vm) részjóságát illetően a kérelmezők javára tett rendelkezéséről. Egyidejűleg Czeogy Mihály szolgálataiért Annának, ennek örökösök nélküli halála esetén pedig Czeogy Mihálynak és Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek adja a benne lévő királyi jogát is. (V, f. 189^r–190^v)

1456. 1591. március 20. (in Alba Iulia, XX. Martii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Zagon/Zagony-i Mykes Györgynek (e, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Zagony, Papolcz, Keőreós, Kowazna és Pake birtokbeli részjóságait, Zagon-i nemesi udvarházát és székely örökségeit: Ladocz mezőnek a Nagyalmas nevű, Rozko mezőnek a Fenyerpataka elnevezésű helyén, illetve Eokeormezeye-n (Orbay sz) levő irtványföldjeit és kaszálóit, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 188^r–188^v)

1457. 1591. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) Oztopan-i Pernezy István (e) Wdwarhely-i várkapitánynak, Wdwarhely és Maros szék királybírájának szolgálatai jutalmául az általa birtokolt Sepsy Baczon nevű (Sepsy sz) település lakosai részére a szokásos kiváltságokkal együtt örökre szólóan engedélyezi Oculi vásárnapján és szeptember 1-én (Aegidii abb.), valamint az azokat megelőző, illetve követő napokon évi vásár, minden kedden pedig hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárookra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (V, f. 190^v–191^r)

1458. 1591. március 20. (in Alba Iulia, XX. Martii) Szolgálataik jutalmául Caransebes-i néhai Simon Péter (e) fia: néhai György fiának: idősebb Simon Jánosnak, említett Simon Péter fia: néhai Miklós fiának: ifjabb Simon Jánosnak, továbbá ugyanazon Simon Péter fia: néhai György fia: néhai István fiának: ifjabb Simon Péternek (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Nagy Zorlencz-i és Gamza-i két részjóságot, illetve a Pokolpathaka, Zelha, Dragobratfalwa, Ohabicza, Glod, Maczkan, Fratest nevű prédiümokban levő részeket, a Magura elnevezésű erdőt és a Rekettie nevű (Zeoren vm, Caransebes

districtus) prédiomot, melyeket már őseik is zavartalanul birtokoltak, és a kedvezményezettek is kezükben tartanak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 192^v–193^r)

Regesza: Pesty: Krassó II/1. 175.

1459. 1591. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) Somlío-i Bathory Boldizsár (ill, m) tanácsúr, Fogaras föld örökös ispánja kamarásának (cubicularii): Veres Dávidnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1590. augusztus 14-én kelt oklevelét (1221. sz.) Sambokrethy Mihály (e) nagyobb kancelláriai jegyzőnek Huniad vármegyei bizonyos jószágait illetően a kérelmező javára tett adományáról. Egyidejűleg fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Veres Dávidnak, valamint utódainak és örököseinek adja a bennük lévő királyi jogát is. (V, f. 197^v–198^v)

1460. 1591. március 21. (in Alba Iulia, XXI. Martii) Kowachoczy Farkas (m) tanácsúr és kancellár servitorának: Chyk Zentmarthon-i Gergely Andrásnak (n) Sard (in cottu AlbTr) mezőváros Egienes ucza-jában levő – Zabo György (pr), illetve néhai Macziai Bálint (pr) özvegye házával szomszédos – házát részint szolgálatai jutalmául, részint ura közbenjárására minden adó, paraszti szolgálat és beszállásolás alól, szőlőit, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized terhetől örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek foganatosítására utasítja Ladmocz-i Horwat János [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbíró, valamint a többi illetékest. (V, f. 191^v–192^f)

1461. 1591. március 22. (in Alba Iulia, XXII. Martii) Bogath-i néhai Bogathy János (e) és felesége: Kysbarchia/Kysbarczia-i néhai Barchiay Pál (e) magister leánya: néhai Beatrix fiának: Andrásnak, az ő fiának: Jánosnak, illetve leányának: Dyczeozentmarton-i Swsalyth Horwath Menyhárt (e) feleségének: Zsófiának kérésére jóváhagyólag átírja 1590. május 3-án kelt saját oklevelét (1200. sz.) említett Barchiay Pál fia: néhai Farkas fia: Márk Thorda és Colos vármegyei bizonyos részjószágainak megvásárlásáról. Egyidejűleg fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataik jutalmául Bogathy Andrásnak és Jánosnak, valamint fiúörököseiknek, ezek hiányában pedig Horwatt [Menyhártnak és feleségének: Zsófiának], illetve minden utódoknak és örökösöknek adja e vásárolt javakban levő királyi jogát is. (V, f. 195^v–197^f)

1462. 1591. március 24. (in Alba Iulia, XXIV. Martii) Feyerwary Miklós udvari familiáris és testvérei (fr. c): András és Ferenc (e) előadásából arról értesült, hogy a Czygani nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokuk területén levő hidak és gátak után e település mindenkori birtokosainak vám szedését engedélyezték. Ezért részint az utazók érdekében, részint a hidak és töltések helyreállítására tett költségeik megtérítéséért, kérésükre az elkövetkezőkben is megengedi nekik és örököseiknek – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – a szokásos vámkerék felállítását, az említett vám beszedését más vámok megkárosítása nélkül, de azzal a feltétellel, hogy kötelesek lesznek a hidakat és töltéseket az utazók érdekében karbantartani. A vajda biztosítja az összes kalmárt és más utazót, hogy a vám kifizetésének feltétele mellett szabadon közlekedhetnek a fenti hidakon és gátakon. (V, f. 251^f–251^v)

1463. 1591. március 25. (Albae Iuliae, XXV. Martii) Dees-i Polyak János (e) által elődei-nek majd neki teljesített szolgálataiért az ő, illetve testvére (fr. c): Simon Des (in cottu Zolnok Interiori) mezőváros piacterén levő – Moldoway István deák (n) és néhai Nagy Ambrus (pr) árvái házával szomszédos – házát, melyet korábban néhai István lengyel ki-rály, Erdély fejedelme életük végéig már kivételezett, minden adó, a paraszti, illetve a me-zőváros lakosai által teljesítendő szolgálatok, továbbá a tized, kilenced és beszállásolás ter-he alól újra örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek foganatosítására utasít minden illeté-kest. (V, f. 195^r–195^v)

1464. 1591. március 25. (Albae Iuliae, XXV. Martii) Néhai Somlío-i Bathory Kristóf vaj-dának majd neki teljesített szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Dely másként Kwnvith Farkasnak (e), valamint utódainak és örököseinek, ezek magszakadása esetén test-véreinek (fr. c): Ferencnek és Miklósnak, illetve örököseiknek adományozza örökjogon, ha-szonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt eddig a [gyula]fehérvári (Albensis) udvarhoz bírt és Keoreosbanya tartományában fekvő Blesen nevű (Zarand vm) birtokot. (V, f. 200^v)

1465. 1591. március 26. (in Alba Iulia, XXVI. Martii) Zeredahely szász mezőváros ki-rálybírája, székbírája és lakosai panaszából arról értesült, hogy őket és ugyanazon szék la-kosait a mezővároson és az ahhoz tartozó birtokokon átutazó személyek csaknem állandóan zaklatják és bántalmazták, gyakran erőszakkal elveszik tőlük a lovakat, szekereket és egyéb dolgaikat, sokszor ismeretlen emberek vajdai felhatalmazás és engedély nélkül őket fenye-getéssel és testi bántalmazással kényszerítik engedelmességre és parancsaik végrehajtására. Mindezek elkerülése érdekében, illetve, hogy az elkövetkezőkben ezt a jogot büntetlenül senki ne bitorolja, úgy határozott, hogy a mezővároson és a szék többi településén átutazók közül azok részére, akik ezzel kapcsolatos vajdai parancslevelüket felmutatják a helybéli bírának, villicusoknak és esküdt polgároknak, az utóbbiaknak azonnal intézkedniük kell az oklevélbe foglaltakat illetően. Azoknak viszont ne engedelmeskedjenek, akik vajdai pa-rancslevelél nélkül, ahogy egyesek szokták, hatalmaskodva és ellenszolgáltatás nélkül köve-telik a segítséget. Egyidejűleg felhatalmazza a bírót, a villicusokat és esküdt polgárokat, hogy a lakosokkal együtt megbüntessék és a mezővárosból kiűzzék az erőszakhoz folyamo-dókat. Megparancsolja mindazoknak, akik ezen a vidéken átutaznak, hogy tartózkodjanak a lakosok háborgatásától és az erőszakoskodástól. (V, f. 197^r–197^v)

1466. 1591. március 26. (in Alba Iulia, XXVI. Martii) Szolgálatai jutalmául Zentlelek-i Hegy Lukács (n, a) lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Bogartfalwa, Malomfalwa és Bikafalwa nevű birtokok határában levő szántóföldjeit, a Zentlelek-i (Udwarhely sz) lófői udvarházát, illetve székely örökségeit, amelyeket megvásárlásuk óta zavartalanul birtokol, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 202^v–203^r)

1467. 1591. március 26. (Waradini, f. III. p. dom. Laetare) A Warad-i hiteleshely levélke-resői bizonyítják, hogy Racz Lázár (e) Warad-i alvárnagy – feleségének: néhai Czywyth-ko/Czywthko István (e) leányának: Zsófiának nevében is – néhai Telegd-i Mihály hűtlensé-

ge címén szolgálataiért néhai Somlío-i Bathori Kristóf vajdától örökadományul nyert Zwrđok-i (Bihar vm) részjóságát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 1000 Ft adóssága fejében örökre szólóan leköti (inscripsisset et obligasset) említett Czywythko István fiának: Györgynek, valamint utódainak és örököseinek azzal a kikötéssel, hogy e jószágból őt feleségével együtt életük végéig ki nem rekesztheti, hanem zavartalanul megőrzi őket ennek használatában. Ezt azért teszi, mert Czywythko István halála után ő lett a kiskorú György és összes ingóságai gyámja, minthogy azonban néhai István lengyel király, Erdély fejedelme parancsára Lengyelországba (in Poloniam) kellett mennie, és nem volt pénze, az árva 1000 Ft értékű arany- és ezüstmarháit, illetve készpénzét magával vitte, ott különböző szükségére elköltötte, és később, a már nagykorú György többszöri kérésére sem tudta visszafizetni. (V, f. 204^f–204^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. április 3-i oklevelében (1474. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

1468. 1591. március 27. (Albae Iuliae, XXVII. Martii) Szolgálatai jutalmaként Coloswary Mihály deák (e) aranybevéltónak (auricampsor) engedi át tisztségének idejére, árenda fizetése nélkül, a Felseo Jara és Also Jara nevű (Thorda vm) birtokoknak – korábban néhai Lupsay Menyhárt (e) aranybevéltő által begyűjtött – gabonátizedét. Ennek foganatosítására utasítja Mindzentyh Benedek kamarást, az erdélyi tizedek bérlőjét, hivatali utódait, illetve helyetteseiket. (V, f. 200^v–201^f)

1469. 1591. március 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Martii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataik jutalmául a lófökként számon tartott Eeteed-i Gedeo/Gedo Mihályt, Istvánt és Pált (n, a) utódaikkal együtt újra lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Eeteed-en (Udvarhely sz) lévő – Gedeo Lukács (n, a) és Pal Mihály gyalogpuskás házával szomszédos – már korábban kivételezett házukat minden adó, tized, kilenced, kepe és paraszti szolgálat terhe alól újra örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Oztopan-i Pernezy István Udwarhely-i várkapitányt, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 201^v–202^v)

1470. 1591. március 29. (in Alba Iulia, XXIX. Martii) Kerchedy Jánosnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a testőrgyalogok egykori kapitánya (capitanei peditum nostrorum praetorianorum): néhai Caroli István (e) 1591. január 8-án kelt oklevelét (1367. sz.) a kérelmező javára Sarfalva-n (Kizdi sz) tett birtokadományáról. Egyidejűleg szolgálataiért Kerchedy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja az adományul nyert jószágban lévő királyi jogát is. (V, f. 198^v–200^f)

1471. 1591. március 29. (in Alba Iulia, XXIX. Martii) Szolgálataik jutalmaként Taplocza-i Layos Balázst és Miklóst (n, a) utódaikkal együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő hadiszolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Taplocza-n (Chyk sz) levő – Salamon Mihály (n, a) és Lazar István (n, a) házával szomszédos – házukat minden adó, tized, kilenced, kepe és

paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Oztopan-i Pernezi István Udvarhely-i várkapitányt, Becz Imrét, a Chyk-i vasbánya praefectusát, illetve minden más illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 206^r–207^r)

1472. 1591. március 30. (in Caransebes, XXX. Martii) Caransebes piacterén lakó Steykul Imre Mottnoky Farkas, Gyurma Antal, Tywadar László, Pobora László és Péter, Peyka György fia: Miklós és Czyklan János előtt végrendelkezik: A piactéren levő házait, a Zeren ucza-i malmot, melyet a várostól 250 Ft-ért bérelt, és Brebul-on levő részbirtokát unokájának: Thoma László fiának: Illésnek hagyja, annak halála esetén pedig hűgának: Steykul Katának és leányának: Annának, illetve unokáinak: Steykul Márton fiainak: Sebul/Serbul-nak és Miklósnak. A Pathaky szőlőit, melyek közül egyik Belch Péter szőlője, a másik pedig Belch kútja mellet van, a pajtával együtt és a Theomeosseon túl fekvő kaszálóját Illésnek, halála esetén pedig Belch Péternek és Miklósnak hagyja. Thoma László „czarynaia” mellett fekvő szénarétjét, valamint a Patak vyze melletti kaszálóját, melynek alsó szomszédja Matnoky Farkas kaszálója, Illésre hagyja, halála esetén pedig Katára és utódaira. Brebul-on a Pogonichyon nevű helyen levő méheite Katának, Illésnek, Sebulnak és Miklósnak, illetve Nagy Miklós feleségének: Annának hagyja. A szénarétek felé, a barátok kertje melletti kertjét Katára hagyja, annak halála esetén pedig az ő leánya: Anna és Illés osztozzon rajta. Az előbbi kert melletti, Sebul-tól és Miklóstól zálogban nála levő kaszálót visszaadja nekik a zálogösszeg kifizetése nélkül. A város szénarétjén levő, az említett kert melletti kaszálójának egyik felét Katának és maradékainak, másik felét Illésnek, ennek halála esetén pedig szintén Katának hagyja. Petra Mihálynál levő 200 Ft-ját Katának hagyja, hogy abból éljen, illetve tort tartson neki, valamint három Ft-on zálogban ugyancsak nála levő aranyozott kupáját Kata leánya: Anna váltsa ki és övé legyen. Vasalt szekerét hat lóval együtt Katának, Sebul-nak és Miklósnak, két kancáját a csikókkal együtt pedig Illésnek hagyja. A leányának: Thoma László feleségének: Annának adott 200 Ft, egy 30 Ft-ot érő ezüstöv, hat darab aranygyűrű, egy nagy ezüstpohár és aranyozott kupa, mindkettő fedeles, egy képes ezüstpohár, két szőnyeg, paplan és egyéb ingóságok unokájára: Illésre, annak halála esetén pedig hűgára: Katára és leányára: Annára szálljanak. (V, f. 311^v–312^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. július 1-i oklevelében (1625. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1473. 1591. április 2. (in Alba Iulia, II. Aprilis) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataik jutalmául Lengienfalwa-i Janchio Jánost és Mihályt (n, a), akiket már korábban a székely lófők közé soroltak, utódaikkal együtt újra lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Lengienfalwa-n (Udwarhely sz) lévő – Orban Ferenc[?] (n, a) és Orban István (n, a) házával szomszédos – korábban is kivételezett házat minden adó, tized, kilenced, kepe és paraszti szolgálat terhe alól újra örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Oztopan-i Pernezy István Udwarhely-i várkapitányt, valamint a többi illetékest. (V, f. 203^r–203^v)

1474. 1591. április 3. (in Alba Iulia, III. Aprilis) Warad-i néhai Czywythko/Czyuthko István fiának: Györgynek (n) kérésére jóváhagyólag átírja a Warad-i káptalan levélkeresőinek 1591. március 26-án kelt oklevelét (1467. sz.) Warad várának várnagya: Racz Lázár (e) Zwrdok-i (Bihar vm) részbirtokának inscribálásáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Czyuythko Györgynek, valamint utódainak és örököseinek adja e vásárolt jószágban levő királyi jogát is. (V, f. 204^r–205^r)

1475. 1591. április 3. (in Alba Iulia, III. Aprilis) Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr közbenjárására, az általa birtokolt Maros Wywar (in cottu AlbTr) mezőváros lakosai részére a szokásos kiváltságokkal együtt örökre szólóan engedélyezi virágvasárnapon (ad dom. Palm.) és augusztus 24-én (ad Bartholomei ap.), valamint az azokat megelőző, illetve követő napokon évi vásár, minden vásárnapon pedig hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárookra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. A virágvasárnapi vásár tartását – a neki bemutatott oklevelük alapján – még Mátyás király engedélyezte (23. sz.), és e kiváltságukkal eddig éltek is. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 205^v–206^r)

Regeszta: Sz 29/1895. 807–808.

1476. 1591. április 4. (in Alba Iulia, IV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért udvara familiárisának: Kalno-i Bornemizza Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt eddig az Uywar-i várhoz bírt Mezeo Zylwas nevű (Colos vm) vajdai birtokot. (V, f. 205^r–205^v)

1477. 1591. április 4. (Albae Iuliae, IV. Aprilis) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Dioszegh-i Imreffy Jánosnak (e) engedi át élete végéig a Tharchia/Tharcha nevű (Bihar vm) birtok mindenféle tizedét, melyet eddig adományából (87. sz.) Galffy János (m) udvarmester és tanácsúr gyűjtött be. (V, f. 205^v)

Kivonatos bejegyzés.

1478. 1591. április 8. (in Alba Iulia, VIII. Aprilis) Szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Zerdahely/Zeredahely-i Imreffy Jánosnak (e) adományozza élete végéig, árenda fizetése nélkül, a Diozegh és Jankaffalwa nevű (Bihar vm) birtokok mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására kéri atyafiát (fr): Somlío-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja az illetékeseket. (V, f. 207^r)

1479. 1591. április 8. (in Alba Iulia, VIII. Aprilis) Atyafia (fr): Somlío-i Bathory Boldizsár (sp, m) tanácsúr, Fogharas föld örökös ispánja familiárisának: Lezay Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz szolgálatai jutalmaként Töwis/Teowis (in cottu AlbTr) Enyed ucza-jában – Debelle Péter (n) vajdai familiáris és Racz Miklós (n) házával szomszédos – három pusztta jobbagytelket. Ezek közül kettőt néhai Drabant István és néhai Zeghedy

Miklós vajdai jobbágyok korábban elzálogosítottak néhai Pap Lászlónak (e), a harmadikon pedig néhai Zambo István vajdai jobbágy lakott. (V, f. 207^v–208^r)

Regesza: Jakó: Lészai lt 213.

1480. 1591. április 9. (Varadini, f. III. p. Ambrosii ep.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy előbb néhai Illyey Tamás (e), majd Kechyet-i néhai Gezthy György (e) özvegye: Vernithy Anna – első férjétől született fiának: Tamásnak és leányának: Katalinnak, valamint második férjétől származó fiának: Pálnak, továbbá atyafiának (fr): Vernithy Györgynek, Thelegd-i néhai Gezthy Albert (e) fiának: Miklósnak, illetve leánytestvérének (s): Thegeney Márk (e) feleségének: Vernithy Zsófiának és fiúknak: Tamásnak nevében is –, minthogy említett Gezthy György az elmúlt években a gabona hiánya miatt (in annonae videlicet seu penuria tritici) Kechyet-i és Gyaran-i bizonyos részjóságait zálogba vetette, azok visszaváltásáért Kinis-i (Byhor vm) részbirtokát haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, 550 Ft-on zálogba adja visszaváltásig Kys Boldizsárnak (e), Byhor vármegye adószedőjének, valamint utódainak és örököseinek. Anna, említett fiái, leánya, testvére és atyafiai csak a zálogösszeg kifizetése feltételével vehetik magukhoz e jóságot. Továbbá a Kinis-i részjóságból megmaradt többi részt, melyeket korábban Vernithy Anna Varad-i Zabo Imrének (n) 125 Ft-on, illetve Keoreoszegh-i Miklósnak (n) 235 Ft-on visszaváltásig elzálogosított, Kis Boldizsár a maga és örökösei részére kiválthatja, de ha azokat az utóbbiaktól Anna vagy utódai vissza akarnák váltani, akkor ők a fenti 360 Ft zálogösszeg kifizetése után kötelesek lesznek visszaadni nekik. Vernithy Anna vállalja, hogy megvédi Kys Boldizsárt és utódait a fenti részjóság birtokában a háborgatók ellen az említett zálogösszegig, illetőleg a visszaváltás idejéig. (V, f. 317^v–318^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. július 7-i oklevelében (1633. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg.

1481. 1591. április 10. (in Alba Iulia, X. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Babos Jánosnak (n), a Lwgas-i vár egykori alvárnagyának Lugas (Lugas districtus, Zeoren vm) mezőváros Also ucza-jában levő – egyfelől Gore Ștefan (pr), másfelől néhai Dragomany Francisc (n) özvegye: Ecaterina, a harmadik oldalról pedig Goncz Gáspár (pr) vajdai szabados házaival szomszédos – házat minden adó, szolgálat, tized és kilenced terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosisására utasítja Nyved-i Horvat Mihály (e, n) Lugas-i bánt, valamint a többi illetékest. (V, f. 208^r–208^v)

Közlés: Pesty: Krassó IV. 171–172.

1482. 1591. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Néhai Tharchiay/Tharchay Pál (e) kiskorú árváinak: Györgynek és Erzsébetnek összes javai igazgatására és védelmezésére törvényes koruk eléréséig gyámul Desy István deák (e) vajdai familiárist és jegyesét (sponsam): Sombory Borbálát, az árvák anyját jelöli ki, a szokott feltételek mellett. (V, f. 208^v)

Kivonatos bejegyzés.

1483. 1591. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Minthogy I. János király Nagy Almas (Colos vm) mezőváros lakosait minden adó és anyagi hozzájárulás terhe alól örökre mente-

sította, és ezt később II. János [választott magyar] király, valamint István lengyel király, Erdély fejedelme is megerősítette, a maga részéről az említett lakosokat e mentességükben ő is megőrzi. Ennek foganatosisására utasítja az illetékeseket. (V, f. 208^v–209^r)

1484. 1591. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Szolgálati jutalmául Kismeod-i Biro Miklóst (n, a) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Kismeod-ön (Udwarhely sz) – Nemes János (pr), illetve Siger János (e) jobbágya: Kovacz Antal házainak szomszédságában – levő házát minden adó, paraszti szolgálat, mezőgazdaságát és majorságát pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosisására utasítja Oztopan-i Pernezy István Udwarhely-i várkapitányt és minden más illetékest. (V, f. 209^v–210^v)

1485. 1591. április 10. (in Thorda, X. Aprilis) Kerekesfalwa-i néhai Soldos Boldizsár (e) fiának: a kiskorú Albertnek Erdélyországban és a magyarországi részekben bárhol levő összes javai igazgatására gyámul – bizonyos feltételek mellett – Varad-i familiárisát: Zagyway Boldizsárt (e) jelöli ki. (V, f. 215^r)

Kivonatos bejegyzés.

1486. 1591. április 10. (in Alba Iulia, X. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Felseofalw-i Sigmond Györgyöt (a) utódaival együtt Kazon székek gyalogpuskásai közé sorolja, a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Felseofalw-n (Kazon sz) – Kerestes János és Janos István vajdai jobbágyok házában szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és teljesíti a kijelölt szolgálatokat. Megparancsolja Chyk, Gyrgio és Kazon székek királybíráinak: Zemere Mihálynak és Becz Imrének, a Chyky vasbánya praefectusának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 226^r–227^r)

1487. 1591. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Bizonyítja, hogy Kyraly Albert (e) udvari lovaskapitány (capitaneus equitum aulae nostrae), néhai Karoly Istvánnak (e), az udvari gyalogok egykori kapitányának (capitaneus peditum aulae nostrae) első feleségétől: Dersy Annától született leányának: Becz Imre (e), Chyk, Gyrgio és Kazon székek királybírája feleségének: Zsuzsannának, valamint második feleségétől: Bethlen Annától született leányainak: a kiskorú Katalinnak, Zsófiának és fiának: Istvánnak végrendeleti gyámja – a vajda atyafia (fr): Somlío-i Bathory Boldizsár (sp, m) tanácsúr, Fogharas föld örökös ispánja, továbbá Josika István kamarás és Becz Imre végrendeleti gyámok nevében is – életkor-megállapító levéllel, említett Karoly István vitézséggel szerzett, [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a piactéren – Beno Mihály deák (n) és Velikay Zabo Mihály (pr) házában szomszédságában – levő, [kőből épült] nemesi udvarházát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 500 Ft-ért örökre eladja Myndzentyh Benedek (e) kamarásnak, az erdélyi tizedek bérlőjének, valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában anyjának: néhai Mindzentyh Ferenc (e) özvegyének: Horwath Annának és testvérének (fr. c): Mindzentyh

Jánosnak (e), illetve utódaiknak, azok megszakadása esetén pedig Symay Gáspár (e) udvari familiárisnak és örököseinek. E házról Karoly István végrendeletében úgy rendelkezett, hogy azt még elpusztulása előtt adják el, és árát fordítsák az árvák hasznára. (V, f. 242^v–243^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 1-i oklevelében (1521. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda szöveg alá vörös viaszba nyomott nagyobb pecsétjével erősítették meg. □ Regeszta: LTKözl 69/1998. 118 (jegyzetben).

1488. 1591. április 11. (in Alba Iulia, XI. Aprilis) Húséges szolgálatai jutalmául fehérvári (Albensis) Betlen másként Nyreo Istvánnak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt [Gyula]fehérvár falain kívül, a Zenth Mihali kapuya eleot valo ucza-ban levő – néhai Borbeli Jakab (pr) özvegye: Zsófia, illetve Zabo András (c) házaival szomszédos – köházát és az ahhoz tartozó kertet a város külvárosában (in suburbio), Zabo István (n) és Lowaz János (n) kertjének szomszédságában. Ezeket a kedvezményezett elnyerésük óta zavartalanul birtokolja, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 230^r–230^v)

Regeszta: LTKözl 72/2001. 34 (jegyzetben).

1489. 1591. április 11. (Albae Iuliae, XI. Aprilis) Kyraly Albert (e) udvari lovaskapitánynak (capitaneo equitum aulae) engedi át visszavonásig Also Apold és Ludas (Zeredahely sz) birtokok mindenféle tizedét. (V, f. 238^v)

Kivonatos bejegyzés.

1490. 1591. április 12. (in Alba Iulia, XII. Aprilis) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataik jutalmául Sofalwa-i Leorynczy Istvánt és Pétert (n, a) utódaikkal együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Sofalwa-n (Udwarhely sz) – Illyes Máté (n, a) és Swkeosd Simon vajdai jobbágy házának szomszédságában – levő, korábban már kivételezett házukat minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól újra örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Ozthopan-i Pernezy Istvánt, Udwarhely vára kapitányát, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 228^r–228^v)

1491. 1591. április 16. (Albae Iuliae, XVI. Aprilis) Húséges szolgálatai jutalmaként Lazary/Lazar Istvánnak (e), a gyalogospuskások kapitányának (capitaneus peditum pixidariorum) engedi át élete végéig Segheswar város (Segesvar sz) mindenféle tizedének egy quartáját. (V, f. 228^r)

Kivonatos bejegyzés.

1492. 1591. április 18. (in Alba Iulia, XVIII. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Voya-i Trombitas Ioannak (n) Belynes mezőváros tartozékaiban fekvő Voya-n (Byhor vm) – a Voia pataka mellett, továbbá Babos Simion és Lupas (pr), illetve Kyrse Mihai és Matia (pr)

házának szomszédságában – levő házat minden adó, tized, kilenced és paraszti szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására kéri Somlyó-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Byhor és Crazna vármegyék ispánját, valamint utasítja Egri (Agriensis) Gergely deákot, a Varad-i vár udvarbíráját, Márton deákot, Belynes mezőváros tartományának officialisát és minden más illetékest. (V, f. 220^r–220^v)

1493. 1591. április 18. (in Alba Iulia, XVIII. Aprilis) Zenthlelek-i Nagy Imrének (n) kérésére jóváhagyólag átírja a testőrgyalogok kapitánya (capitaneus peditum nostrorum praetorianorum): néhai Karoly/Caroly István (e) 1587. március 15-én kelt oklevelét (722. sz.) a kérelmező és felesége: Kahos/Kohos Anna javára Zentlelek-en (Kyzdy sz) tett birtokadományáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Nagy Imrének, feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adja az adományul nyert javakban lévő királyi jogát is. (V, f. 220^v–222^r)

1494. 1591. április 18. (in Alba Iulia, XVIII. Aprilis) Genga Simone (g) vajdai architektus szolgálataiért, melyeket nemcsak az ország védelmére szükséges különböző építkezések során, hanem más ügyekben is iránta tanúsított, neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belüli piactéren – Colosvary Gábor (e) vajdai secretarius és Hyppolituss Ambrus (e), a vajda patikusa (pharmacopoli nostri) házának szomszédságában – fekvő kőházat, amelyet azelőtt néhai Blandrata György vajdai orvos a hajdani erdélyi fejedelmek adományából birtokolt, halála után pedig örököseire szállt, akikől a vajda bizonyos pénzösszeget kiváltotta. (V, f. 312^v–313^r)

Regesza: Balogh: Varadinum II. 349.

1495. 1591. április 23. (in Thorda, XXIII. Aprilis) Az oldalán teljesített hűséges szolgálataiért kamarását (cubicularius): Zalonkemeny Jánost (e), általa testvérét (fr. germ): Györgyöt arról biztosítja, hogy ha Eormenyess-i[!] néhai Vaida György (e) fiának: Istvánnak magvaszakadna, Erdélyben és a magyarországi részekben bárhol levő javait és birtokjogait haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökre szőlóan nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek fogja adományozni. Ezenfelül utódai nevében is ígéri, hogy ezeket másnak nem fogja átengedni, és egyidejűleg érvényteleníti mindazokat az okleveleket, melyeket e javak kapcsán tőle vagy utódaitól kieszközölnének. (V, f. 216^r–216^v)

1496. 1591. április 24. (in Torda, XXIV. Aprilis) Nagi István (e) szolgálatai jutalmául feleségének: Janosy Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Korod-i (Kikelleo vm) részjóságát és ottani nemesi udvarházát, amelyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 210^v–211^r)

1497. 1591. április 24. (Thordae, XXIV. Aprilis) Vaya-i néhai Vary Péter deák (e) árvája: Miklós gyámjaul – bizonyos feltételek mellett – Zeplak-i Horwath János, Wkythyevity/Ukytyevyty János és Nyakazo János (e) udvari familiárisokat nevezi ki. (V, f. 250^v)

Kivonatos bejegyzés. □ Regesza: Petrichevich I/2. 547. sz.

1498. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Chyeb-i Pogan György (e) servitorát: Gywlay Istvánt hűséges szolgálataiért utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (V, f. 211^r)

Kivonatos bejegyzés.

1499. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Zekelywasarhely-i néhai Nyerges Ferenc (pr, c) kiskorú fiának: Györgynek az országban bárhol, főként Maros székben levő összes javai és örökségei igazgatására gyámul – bizonyos feltételek mellett – Zekelyvasarhely-i Izlay Tamást (pr, c) jelöli ki. (V, f. 211^v)

Kivonatos bejegyzés.

1500. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataiért Zentlazlo-i Sygher Jánost (e) arról biztosítja, hogy ha Kowach Antal (n, a) Zentorontas-i nemesi udvarháza, illetve ugyanott vagy Maros székben levő más javai és székely örökségei magszakadása okán vagy más címen a kincstárra szállnak, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örökösének fogja adományozni. (V, f. 211^v)

1501. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Chyerefalva-i néhai Ferenczy Márton (n, a) kiskorú leányának: Mártának az országban bárhol, főként Maros székben levő összes javai igazgatására gyámul – bizonyos feltételek mellett – Folyfalwa-i File Benedek (n, a) lófőt jelöli ki. (V, f. 212^r)

Kivonatos bejegyzés.

1502. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Brasso/Corona város polgárainak a következő év január 6-tól (Epiph. dom) számított öt évre évi 2000 Ft-ért bérbe adja az ottani huszadvámot azzal a feltétellel, hogy a bérleti díjat évenként a szokott időben egy összegben fizessék ki, továbbá a szokásnak megfelelő vámot szedjék be. (V, f. 212^v)

Kivonatos bejegyzés.

1503. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykeolleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt azt a Dato-i (Thorda vm) részjóságot, amely néhai Bodo István deák (Stephani literati alias Bodo) (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (V, f. 213^r–213^v)

1504. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) A Thorda-i sóbányából néhai István lengyel király, Erdély fejedelme által évi segélyként (in subsidium) a mezőváros lakosai részére kiutalt 8866 darab [kő]sót újra kifizetni rendelte az említettek javára. A Varadgya-i kamarás pedig 100 darab [kő]sót az eddigi hét Ft helyett ezután nyolc Ft-ért lesz köteles hiány nélkül beváltani a vajda számvételébe. (V, f. 215^v)

Kivonatos bejegyzés.

1505. 1591. április 25. (in Thorda, XXV. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Desfalwa-i They Pétert, általa fiait: Mihályt és Pált utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo dextra hominis manus cum suo brachio depicta ensem evaginatum incurvum stringere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque partem scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 237^v–238^r)

Regesza: Siebmacher 240 (címerképpel). — Sándor I. 14 (címerképpel).

1506. 1591. április 26. (in Thorda, XXVI. Aprilis) Gal Adam (c) Zaz Tywkos-i (Keohalom sz) lakosnak kérésére megerősítve átírja Sarpathaky Gáspár, Moha-i János (n), Keohalom mezőváros királybírája: Laios Mauritius, polgármestere: Kalmar Michael és székbírája: Geoldner Thomas (pr, c) 1581. január 17-én kelt oklevelét (143. sz.) a kérelmező jobbágyi köteléke alóli felszabadításáról. (V, f. 212^r–212^v)

1507. 1591. április 26. (in Thorda, XXVI. Aprilis) Varad bírájának és esküdt polgárainak kérésére megerősítve átírja néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda 1576. május 27-én kelt oklevelét (85. sz.) bizonyos kiváltságaikról. (V, f. 213^v–215^r)

1508. 1591. április 26. (in Thorda, XXVI. Aprilis) Meggyes polgármesterének, király- és székbírájának, illetve esküdt polgárainak engedi át három évre Saros (in sede Superiori Meggyes) szász birtok mindenféle tizedének quartáját, a szokásos árenda fizetésének kötelezettségével. (V, f. 215^r)

Kivonatos bejegyzés.

1509. 1591. április 26. (in Thorda, XXVI. Aprilis) Palos-i néhai Cheffey Benedek (e) özvegyének: Petky Katalinnak és fiának: Benedeknek kérésére jóváhagyólag átírja a vajdai ítélőszék esküdt ülnöke: Keoreospatak-i Kalnaky Bálint, Also Rakos-i Swkeosd István, Zabola-i Bassa Tamás, Felseo Thorya-i Apor Ferenc (e) 1591. január 11-én kelt oklevelét (1371. sz.) a kérelmezők, valamint Vezzeod-i ifjabb Cheffey János és Kristóf által Fehér (AlbTr) vármegyei bizonyos javaik felől kötött egyezségről. Egyidejűleg ifjabb Benedek szolgálataiért neki, Petky Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig V[esseleny] Gáspár (e) feleségének: Cheffey Margitnak, illetve utódainak adja az egyezés alapján elnyert javakban levő királyi jogát is. (V, f. 216^v–219^r)

1510. 1591. április 26. (in Thorda, XXVI. Aprilis) Húséges szolgálatai jutalmául Kowazna-i Zabo Mátyást utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 224^v)

Kivonatos bejegyzés.

1511. 1591. április 26. (in Thorda, XXVI. Aprilis) Szolgálataik jutalmaként Darlacz-i Darlaczy Ferencnek, Istvánnak, Tamásnak, Györgynek és Andrásnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Czykmantor és Nagy Egresteo nevű (Kykelleo vm) birtokaikat, illetve ezekben levő nemesi udvarházaikat, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 315^v–316^f)

1512. 1591. április 27. (ex Thorda, XXVII. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Gezth-i Ferenc (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt Dewa (Huniad vm) mezőváros Kowach ucza-jában – Barbely Kálmán és Kowach Máté (pr) házának szomszédságában – levő ama faházat, mely néhai Bodo István (e) magvaszakadtával szállott a kincstárra. (V, f. 215^v–216^f)

1513. 1591. április 27. (in Thorda, XXVII. Aprilis) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Kowach Balázs (n, a) Nagy Aytha-i lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Nagy Aytha-i (Sepsi sz) lófői udvarházát és székely örökségeit, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 219^f–219^v)

1514. 1591. április 27. (in Thorda, XXVII. Aprilis) Meggies város polgármesterének: Ernst másként Zeoch Philippnek és királybírájának: Zabo Michaelnek (p, c) engedí át hat évre, árenda fizetése nélkül, Hassagh (in sede Inferiori Meggies) szász birtok mindenféle tizedének két quartáját, melyet korábban életük végéig néhai Dionosio Avalo (exc.) orvosnak és feleségének adományozott. (V, f. 219^v)

Kivonatos bejegyzés. Vö. 1325. sz.

1515. 1591. április 27. (in Thorda, XXVII. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Nagy Aytha-i Henter Benedeknek (e, a), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Nagy Aytha, Mykloswara, Bodos és Fel Beoleon birtokbeli részszejárait, a Nagy Aytha-i nemesi udvarházát, továbbá Keozep Aytha-i (Sepsi sz) bizonyos szántóföldjeit és a Fekete Erdeo nevű közös erdőben levő részét, illetve a fenti birtokokban található minden más örökségét. E részszejagok egy részét már elődei is zavartalanul birtokolták, másik részét pedig pénzen vagy más módon a kedvezményezett szerezte, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 222^v–223^f)

1516. 1591. április 27. (in Thorda, XXVII. Aprilis) Nagy Aytha-i Henter Benedek (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnöke szolgálataiért neki, feleségének: Zent Iwan-i néhai Bwrchay/Bwrchyay Máté (e, a) leányának: Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Zent Iwan, Laborfalwa, Komolo és Magyaros (Sepsi sz) birtokbeli részjőszágokat, a Zent Iwan-i nemesi udvarházat, továbbá az említett birtokokban levő más örökségeket, melyeket részint már Borbála ősei is zavartalanul birtokoltak, részint pedig a kedvezményezettek házasságuk idején közösen szereztek, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 223^r–223^v)

1517. 1591. április 27. (in Thorda, XXVII. Aprilis) Bizonyítja, hogy Gezthy/Gezth-i Ferenc (m) tanácsúr, valamint Zent Thamas-i Zalanczy László (e), Zarand vármegye ispánja örökös cserére lépnek. Ennek során Gezthy Ferenc Jofew (Hunyad vm) mezővárosban – néhai Basy Gergely (e) özvegye és Kalmar Mihály (pr) házai szomszédságában – levő nemesi udvarházát, melyet János paptól (presbiter) vásárolt, a közvetlen mellette fekvő, korábban néhai Sargha György által lakott jobbágytelekkel együtt, de tartozékaik nélkül adja Zalanczy Lászlónak, aki viszont ugyanazon mezővárosban – néhai Kaba Ambrus (pr) háza, illetve Gezthy Ferenc allodiális háza szomszédságában – levő nemesi udvarházát, annak minden haszonvétele és tartozéka nélkül engedi át cserébe. — *A szöveg alatt cancelláriai jegyzet:* Coram me Volffgango Kowachoczzy cancellario manu propria. (V, f. 319^v–320^f)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 1-i oklevelében (1523. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda vörös viaszba nyomott nagyobb pecsétje, valamint Kovacsóczy Farkas kancellár és tanácsúr aláírása erősítette meg.

1518. 1591. április 28. (in Thorda, XXVIII. Aprilis) Fejedelmi elődeinek és neki teljesített szolgálataik jutalmaként Vargyas-i Boyer Györgynek (e) és Zekesfeyerwary másként Boyer Balázs deáknak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Vargias, Kysbaczon, Bardoczfalwa, Olaztelek, Zaldobos, Dobo, Fwle (Udwarhely sz), Baroth és Zarazaytha (Sepsi sz) birtokbeli részjőszágokat, illetve a Vargias-i két nemesi udvarházukat, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokolnak. (V, f. 219^v–220^r)

1519. 1591. április 28. (in Thorda, XXVIII. Aprilis) Mindzenty Benedek (e) kamarásnak, az erdélyi tizedek bérlőjének servitorait: váradi (de Waradino) Farkas Miklóst és fiát: Bálintot (n), akiket már néhai István lengyel király, Erdély fejedelme megnemesített, hűséges szolgálataik jutalmául, utódaikkal együtt újra megnemesíti, címert adományozva nekik. Ezenfelül Warad-on, az Olazy utcában – Pap Jónás (e) vajdai familiáris és Beothy Ferenc (n, c) házának szomszédságában – levő házukat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, továbbá Zoldobagy (Bihar vm) vajdai birtok határában levő mezőgazdaságaikat, majorságaikat, vetéseiket és három darab szőlőjüket pedig, melyek után a tizedet eddig a fenti birtokhoz fizették, a kilenced és tized fizetésétől örökre mentesíti. E szőlők egyike a Serefely nevű szőlőhegyen, váradi néhai Bornemizza László (e, n) özvegye: Sugodi Zsófia és Farkas Orsolya özvegyasszony szőlője mellett van, a másik kettő pedig a Chyonkas elne-

vezésű szőlőhegyen fekszik, melyek közül a Ponody zeoleo nevű szőlő egyfelől Nyreo Lőrinc (c), másfelől váradi Geongyfwzeo Gáspár (n), a harmadik oldalról néhai Zabo Lőrinc (n) özvegye: Zsófia szőlője mellett, a Sasto zeoleye elnevezésű szőlő pedig váradi Jacob András (n, c) és néhai Keozeoreos Barbely János (n) özvegye: Katalin szőlője szomszédságában fekszik. Kéri atyafiát (fr): Somlio-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, Bihar és Crazna vármegyék ispánját, továbbá utasítja az illetékeseket a felmentés érvényesítésére. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius basi corona regum decus gemmis et unionibus ornata est depicta, ex cuius apice homo dimidius galea, thorace et casside indutus exstare, dextraque manu mucronem sursum porrectum tenere conspicitur, in superiori vero ipsius scuti parte luna cornibus dextrum versus obversis cum stella ex adverso sibi respondente cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci diversi coloris hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 232^r–233^v)

1520. 1591. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Húséges szolgálataiért a lófő rendű szülőktől származó Marthonos-i Gywtho/Gywytho Györgyöt (n, a), minthogy a lófőségére vonatkozó oklevelei elvesztek, utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Marthonos-on (Sepsi sz) – Kowachy György (n, a) és Illyefalwa-i néhai Mihacz Demeter (e) özvegyének jobbágya: Gywtho Péter háza szomszédságában – levő házat minden adó és szolgálat terhétől, mezőgazdaságát, majorságát és vetéseit pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól örökre mentesíti. Megparancsolja Rawazdy György Varhegy-i várkapitánynak, Sepsi, Kyzdy és Orbay szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 227^r–227^v)

1521. 1591. május 1. (ex Alba Iulia, I. Maii) Mindzentyh Benedek (e) kamarásnak, az erdélyi tizedek bérlőjének kérésére jóváhagyólag átírja 1591. április 10-én kelt saját oklevelét (1487. sz.) néhai Karoly István (e), az udvari gyalogok hajdani kapitánya Gyulafehérváron (Alba Iulia) levő nemesi udvarházának megvásárlásáról. Egyidejűleg húséges szolgálatai jutalmául Mindzentyh Benedeknek, valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában anyjának: néhai Mindzentyh Ferenc (e) özvegyének: Horwath Annának és testvérének (fr. c): Mindzentyh Jánosnak (e), illetve utódaiknak, azok megszakadása esetén pedig Simay Gáspárnak (e) és örököseinek adományozza az udvarházban lévő királyi jogát is. Ezenfelül a házat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetésétől örökre mentesíti és megnemesíti. Megparancsolja Ladmocz-i Horwat János gyulafehérvári udvarbírónak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 242^r–244^r)

1522. 1591. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Enyedi (de Enyedino) Barany Péternek (n), illetve feleségétől: Chyapo-i néhai Baladffy Ferenc (e) és felesége: néhai Tomory István leánya: néhai Margit leányától: néhai Sárától született fiának: Farkasnak, továbbá Mohay János (e) feleségének: említett Baladffy Ferenc és Tomory Margit leányának: Erzsébetnek, fi-

aiknak: Lászlónak és Istvánnak kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a vajdai kisebb kancellária íródeákjának: Papay Dánielnek és Nadlak-i Chioronk Jánosnak (e, n) 1590. március 8-án kelt jelentését (1191. sz.) a kérelmezőknek Fehér (AlbTr) vármegyei bizonyos jószágaikba és a bennük levő királyi jogba történő iktatásáról, valamint 1590. november 4-én kelt saját két oklevelét (1292. és 1293. sz.) Chiwchy/Chiuch-i Tomory István (e) és Fiathfalwa-i Gereb György (e) felesége: Sygher Anna által a fenti iktatáskor tett ellentmondás visszavonásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 275^v–279^f)

1523. 1591. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Zent Thamas-i Zalanczy Lászlónak (e), Zaránd vármegye ispánjának kérésére jóváhagyólag átírja 1591. április 27-én kelt saját oklevelét (1517. sz.) a kérelmező és Gezthy/Gezth-i Ferenc (m) tanácsúr között Jofew-i (Huniad vm) bizonyos jószágaik felől tett cseréről. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Zalanczy Lászlónak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a cserével szerzett nemesi udvarházban és tőszomszédságában fekvő jobbágytelekben lévő királyi jogát is, s egyidejűleg ezeket minden adó, szolgálat, tized, kilenced és beszállásolás terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (V, f. 319^v–320^v)

1524. 1591. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Szolgálatai jutalmaként Berekerezhw-r-i Vaiay Jánosnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Berekerezhw-r-i részjószágot és az ottani lófői udvarházat, illetve puszta jobbágytelkeket, továbbá a Berekerezhw-r-i, Maya-i, Buzahaza-i és Bere-i (Maros sz) más székely örökségeket, melyek a kedvezményezett felesége: néhai Mihályffy Borbála magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (V, f. 222^f–222^v)

1525. 1591. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Debreczen-i néhai Zabo Antal (c) özvegye: Hentes László (c) leánya: Katalin és fiai: István, György, valamint leánygyermek: Borbála Erdélyben és a magyarországi részekben bárhol levő javai igazgatására – bizonyos feltételek mellett – gyámul Debreczen-i Hentes Lászlót (c) nevezi ki. (V, f. 224^f–224^v)

Kivonatos bejegyzés.

1526. 1591. május 2. (in Alba Iulia, II. Maii) Hűséges szolgálataik jutalmául a nemes szülöktől származó Hatoylka-i Bak Pétert és Ferencet utódaikkal együtt újra megnemesíti, és címet adományoz nekik. Ezenfelül a nevezetteknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Hatoylka-n (Kyzdy sz) – néhai Balint Benedek (a) özvegye: Apollónia háza és a Hatoylka-i paplak (domus pastoralis) szomszédságában – levő házukat és más székely örökségeiket, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. Egyidejűleg a korábban már kivételezett és nemesített fenti házukat minden adó, szolgálat, tized és kepe terhe alól újra örökre felmenti és megnemesíti. Megparancsolja Ravazdy György Varhegy-i várkapitánynak, Sepsi, Kyzdy és Orbay szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, quod sinistrum hominis brachium lorica tectum ac semihasta supra

cubitum transfixum intra se continet, margines vero scuti flores auri colorem referentes undique vestiunt. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 225^r–226^r)

1527. 1591. május 2. (f. V. p. Philippi et Iacobi ap.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Theovis-i Kalmanchehy Miklós deák (c) és felesége: néhai Varalliy Farkas deák (n) özvegye: Kovachy Katalin – kiskorú leányuknak: Erzsébetnek nevében is –, minthogy öregségük miatt házukat és örökségeiket nem tudják megfelelően gondozni, ezért kisebb jószágot akarnak vásárolni, főként pedig, hogy említett leányuk részére lakóhelyet biztosíthassanak, Theovis (in cottu AlbTr) mezővárosban – Doroghy Rach Péter (n), illetve néhai Niakor György (pr) özvegye: Borbála házának szomszédságában – levő kőházukat az ahhoz tartozó kúriával, 24 hold szántófölddel, hat hold kaszálóval, valamint egyéb haszonvételeivel és tartozékaival együtt, kivéve a Miklós deák által saját pénzén vásárolt szántóföldeket és kaszálókat, szavatosság vállalása mellett, részint aranyban és tallérban, részint pedig forgalomban lévő érmékben (paratis et usualibus monetis) átvett 400 Ft-ért örökre eladták Kiralyfalvy/Kiralyfalva-i Jánosnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének, nagyobb kancelláriai titkárnak, valamint utódainak és örököseinek, azok halála esetén pedig testvérének (fr. c): Kyralfalva-i Zekely Istvánnak (n), illetve utódainak. (V, f. 274^r–275^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 16-i oklevelében (1553. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 259^r–260^r.

1528. 1591. május 3. (Albae Iuliae, III. Maii) Szebeni (de Cibinio) néhai Zaz János (e) és felesége: Bolyay Katalin kiskorú leánya: Borbála gyámjául törvényes kora eléréséig – bizonyos feltételek mellett – Uyfalu-i Zaz Ferencet (e) jelöli ki. (V, f. 226^r)

Kivonatos bejegyzés.

1529. 1591. május 3. (f. VI. p. Philippi et Iacobi ap.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Myndzenty Benedek (e) vajdai kamarás és tizedbérllő Enied (in cottu AlbTr) mezőváros piacterén (in theatro) – Pochy Gergely (c) és néhai Brassay Simon (c) özvegye házának szomszédságában – levő, általa szerzett nemesi udvarházát és az ahhoz tartozó kertjét haszonvételeikkel, tartozékaikkal, a reá vonatkozó oklevelekkel és nemesi előjogokkal együtt, szavatosság vállalása mellett, 1700 Ft-ért örökre eladja Enied-i Remetey Mihály deáknak (n), valamint utódainak és örököseinek, az ő vagy utódai halála esetén feleségének: Mezaros Annának, úgyszintén maradékainak, azok hiányában pedig Mihály deák és felesége atyafiainak, illetve örököseiknek. (V, f. 234^r–235^r)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 6-i oklevelében (1533. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 258^r–258^v.

1530. 1591. május 4. (Albae Iuliae, IV. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Magiaros/Mogyoros-i Karachyon Mihálynak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal

együtt Magyaros-i lófői udvarházát, illetve két jobbágytelkét, melyeken Gyergay Péter és Molnár Bertalan lakik, továbbá Dobofalva-n a Lazar Ferenc, Palhegy Jakab és János által lakott három jobbágytelkét, úgyszintén az előbbi, valamint a Beogheoz, Agyaghfalwa és Thordattfalwa (Udwarhely sz) birtokokban levő örökölt és általa szerzett más örökségeit, melyeket már eddig is zavartalanul birtokolt. (V, f. 244^r–244^v)

1531. 1591. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Néhai Sombory/Sombor-i László (m) fiainak: Sándornak, Farkasnak, Gábornak és Zsigmondnak (n), leányainak: Theremy-i Swkeosd István (e) feleségének: Annának (g), Gyrgyo-i Lazar András (e) feleségének: Erzsébetnek (e) és a kiskorú Borbálának engedi át részint gyámjuk: Kowachocz Farkas (m) kancellár és tanácsúr közbenjárására, részint apjuk hűséges szolgálatai jutalmaként tíz esztendőre alábbi birtokaik és részjószágaik mindenféle tizedét, a szokásos árenda fizetése nélkül: Kys Iskeoleo (Doboca vm) birtokon nyolc Ft értékben, a Sombor-i részjószágon egy quarta egy Ft értékben, a Zwthor-i részirtokon félquarta négy Ft értékben, a Keozeplak-i részirtokon kilenc Ft 20 dénár értékben, a Valko-i részjószágon egy Ft 67 dénár értékben, a Jakotelke-i részirtokon 50 dénár értékben, a Banyabeoky birtokbeli részjószágon 80 dénár értékben, a Feyerd-i (Colos vm) részirtokon hat Ft 67 dénár értékben, az Egerbegy-i részjószágon félquarta 13 Ft 36 dénár értékben, a Gerendkerezthwr-i részirtokon a quarta tíz Ft 67 dénár értékben, a Gerendzentmarthon-i részirtokon nyolc Ft 67 dénár értékben a quartával együtt, a Kapozthas Zentmarthon-i (Thorda vm) részjószágon a quarta egy Ft 33 dénár értékben, a Zaghor-i (Kyeolleo vm) részjószágon öt Ft 92 dénár értékben, a Mikloslaka-i (in cottu Albensi) részirtokon félquarta 12 Ft értékben, Egregy egészirtokon hét Ft értékben, a Zalakowachy birtokbeli részjószágon három Ft 75 dénár értékben, a Babocz-i részirtokon egy Ft 34 dénár értékben, a Nagy Eoskeoleo-i részirtokon a quarta egyharmada öt Ft 67 dénár értékben, a Pulion és Zengothart birtokbeli részjószágon 29 Ft 17 dénár értékben, a Zent Egyed-i részirtokon 17 Ft 20 dénár értékben, a Bozzas-i (Doboca vm) részjószágon pedig három Ft értékben. Megparancsolja Mindzenthy Benedeknek, az erdélyi tizedek bérlőjének és helyetteseinek a fentiek érvényesítését. (V, f. 229^r–229^v)

Vö. 1430. sz. L. még EM 46/1941. 293–294.

1532. 1591. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Mogioros-i Peterffy Boldizsárt utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo caput ursi ense transfixum cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 229^v–230^r)

1533. 1591. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Enyed-i Remethey Mihály deáknak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkereső 1591. május 3-án kelt oklevelét (1529. sz.) Myndzenthy Benedek (e) vajdai kamarás, az erdélyi tizedek bérlője Enied-i (in cottu AlbTr) nemesi udvarházának és ahhoz tartozó kertjének megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Mihály deáknak, valamint utódainak és örököseinek, az ő

vagy utódai halála esetén feleségének: Mezaros Annának és örököseinek, azok hiányában pedig Mihály deák és felesége atyafiainak, illetve utódaiknak adományozza e jószágban levő királyi jogát is. Egyidejűleg a korábban már kivételezett és nemesített fenti udvarházat minden adó, szolgálat, tized, kilenced és beszállásolás terhe alól újra örökre felmenti és megneemesíti. Megparancsolja Bede Mihály Enied-i officialisnak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 234^r–235^v)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 282^r–283^v, az iktatásról 1591. július 19-én kiállított jelentés uo: f. 282^r–284^v.

1534. 1591. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Thamasfalwy Boldizsárnak (e) adományozza haszonvételeivel és tartozékaival együtt Zent Imreh (Thorda vm) birtokban – a Georgeny-i várhoz tartozó kert, illetve Vargha Miklós özvegyének háza szomszédságában – levő, saját pénzen vásárolt és épített házát azzal a kikötéssel, hogy azt sem a vajda vagy utódai, sem mások a kedvezményezett élete végéig nem válthatják vissza, annak halála után pedig utódaitól csak ház és tartozékai illő árának kifizetése után vehetik magukhoz[?]. — *A szöveg élén:* [Cor]recta iussu [illustrissim]i principis. (V, f. 238^v)

Kivonatos bejegyzés.

1535. 1591. május 7. (in Stanislai ep.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Dardas János (n), a vajda ajtónállója (ianitor) és Baranniy Imre (a) vajdai gyalogpuskás kölcsönös szavatosság vállalása mellett örökös cserére lépnek. Ennek során Dardas Gyulafehérvár falain kívül, a Theovis ucza-ban – Cherna János (a) vajdai gyalogpuskás és Rach György (h) háza szomszédságában – levő házát az ahhoz tartozó kúriával és kerttel, illetve 25 Ft-tal együtt adja Baranniy Imrének (a), aki viszont a fenti Theovis ucza-ban levő – Nagy György (n) és Molnar György (h) házával szomszédos – házát, illetve a hozzátartozó kúriát és kertet engedi át cserébe Dardas-nak és feleségének: Kerekes Krisztinának. (V, f. 246^r–246^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 17-i oklevelében (1557. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Szövegének másolata megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 260^v–261^v.

1536. 1591. május 7. (in Alba Iulia, VII. Maii) Szolgálati jutalmaként a lófő rendű Olahfalu-i Ferencz Pált (n), minthogy lófőségére vonatkozó oklevelei elvesztek, utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg a korábban már kivételezett három lófői udvarházát, melyek közül egyik Olahfalva-n van, és szomszédjai Zentmihaly Balázs (a) vajdai gyalogpuskás, illetve Miklos János vajdai jobbágy házai, a másik Leovete-n (Udvarhely sz) Sata Mihály (n) lófő és Gergely Gáspár (a) vajdai gyalogpuskás házai, a harmadik pedig Seogeod-ön (Czyk sz) Sarlo Mihály (n) lófő és Lazlo Lőrinc (a) vajdai gyalogpuskás házai szomszédságában fekszik, minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatósítására utasítja Oztopan-i Pernezi István Udvarhely-i várkapitányt, Maros és Udvarhely szék királybíráját, Becz Imrét, a Czyk-i vasbánya praefectusát, valamint a többi illetékest. (V, f. 247^r–248^r)

1537. 1591. május 7. (in Alba Iulia, VII. Maii) Lezfalwa-i Bodor Balázsnak (n, a) kérésére jóváhagyólag átírja a Varhegy-i vár udvarbírája: Reth-i Losonczy András, illetve Dálnok-i Gal Gergely és Zabo Miklós (n) 1590. szeptember 17-én kelt oklevelét (1234. sz.) Bodor Pál (n, a) Thelek-i (Orbay sz) részjóságának megvásárlásáról. (V, f. 249^v–250^f)

1538. 1591. május 8. (in Alba Iulia, VIII. Maii) Hűséges szolgálataiért Zentkiraly-i Malnassy/Molnassy Illést (a) utódaival együtt Sepsy szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Zentkiraly-on (Sepsy sz) – Kys Antal és Malnassy László vajdai jobbágyok házának szomszédságában – levő házat minden adó és szolgálat terhe alól, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetésétől arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Elrendeli Rawazdy Györgynek, Varhegy vára kapitányának, Sepsy, Kizdi és Orbay szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 233^r–233^v)

1539. 1591. május 8. (in Alba Iulia, VIII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Enied-i Remethey Mihály deákot utódaival együtt megneemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius ima parte diadema regium gemmis unionibusque ornatum est positum, ex quo cervus dimidius nativis suis coloribus depictus, umbilicotenens anterioribus pedibus in altum se erigendo lunam in superiori scuti regione depictam intueri conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis in locis deaurata, ex cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 235^v–236^f)

1540. 1591. május 10. (f. VI. a. dom. Cantate) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy requisitortársuk: Balasfy János (e) Kekbyk nevű (Thorda vm) birtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt különféle segítségei viszonzásaként örökjogon Abafaya-i Gywlay Pálnak (g), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Gyulay Jánosnak, illetve utódainak adja. (V, f. 236^v–237^f)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 13-i oklevelében (1546. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 260^r–260^v. Vö. 452. sz.

1541. 1591. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataik jutalmául Magyar Remethe-i néhai Bornemizza másként Vayda Péter fiának: Istvánnak, néhai János fiának: Mihálynak, másik Istvánnak, néhai Vayda György fiainak: Mátyásnak és Lászlónak, néhai László fiának: Miklósnak (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azt a Belienes tartozékaiban levő Magyar Remete-i (Bihor vm) részjóságukat és itteni nemesi udvarházukat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 238^r–238^v)

Regesztá: Iványi: Gyömrő 586. sz.

1542. 1591. május 10. (Albae Iuliae, X. Maii) Fischer Martin (pr) ácsmesternek [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Tegla ucza-ban – Barfalwy András (pr) és Banyay István (pr) gyalogpuskások házának szomszédságában – levő házát, melyet a vajdától nyert adományul (1259. sz.), minden adó és szolgálat, valamint a beszállásolás terhe alól élete végéig mentesíti. (V, f. 292^v–293^r)

Kivonatos bejegyzés.

1543. 1591. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Hűséges szolgálataikért Kaczko-i néhai Makzyn Ioan (n) fiainak: Petrunak, Vasilénak és Gheorghénak, valamint férfitódaiknak és örökösüknek új adományként haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon ad Kaczko (in cottu Zolnok Interiori) birtokban három nemesi udvarházat, melyeket a kedvezményezettek elnyerésük óta zavartalanul birtokolnak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. Ezek közül a Makzyn Petrué egyfelől Zakara Simion, másfelől Berencze Miklós, harmadik oldalról Chiokinas Teodor vajdai jobbágyok házaival szomszédos, a Makzyn Vasilée Akimas Petru, illetve Dolha Teodor vajdai jobbágyok házai, a Makzyn Gheorghe udvarháza pedig szintén a vajda jobbágyai: Zakara Ioan és néhai Dolha Lazăr özvegye házai szomszédságában fekszik. (V, f. 329^f–329^v és 321^r)

1544. 1591. május 12. (ex Alba Iulia, XII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Maxa-i Kys Tamást (a), akit már korábban a gyalogpuskások közé soroltak, utódaival együtt újra Kyzdi szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Maxa-n (Kyzdi sz) – Zabo Máté (n, a) lófő és Demether Gergely vajdai jobbágy házai szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat terhe alól, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és teljesíti a kijelölt szolgálatoakat. Megparancsolja Rawazdy Györgynek, Varhegy vára kapitányának, Sepsy, Kyzdi és Orbay szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 290^f–291^r)

1545. 1591. május 12. (in Alba Iulia, XII. Maii) Szolgálataik jutalmaként Zent Miklos-i Pokay Balázsnak és Istvánnak (e), valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja azt a Chyomortan (Chyk sz) birtokban lakó Albert Jánost (pr, a) feleségével és gyermekeivel, továbbá házával, telkével és összes székely örökségével, illetve ezek haszonvételeivel, tartozékaival és a bennük levő királyi joggal együtt, akit már elődeik is zavartalanul birtokoltak. (V, f. 313^r–313^v)

1546. 1591. május 13. (Albae Iuliae, XIII. Maii) Abafaya-i Gyulay Pálnak (g) kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehérvári (Albensis) hiteleshely levélkeresői 1591. május 10-én kelt oklevelét (1540. sz.) arról, hogy Balasfy János (e) gyulafehérvári requisitor Kykbyk/Kekbyk (Thorda vm) nevű birtokát a kérelmezőnek adományozta. Egyidejűleg szolgálatai jutalmaként Gyulay Pálnak, valamint utódainak és örökösüknek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Gyulay Jánosnak, illetve utódainak adja e jóságban levő királyi jogát is. (V, f. 236^r–237^v)

1547. [1591. május 14. előtt] Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmaként Radnott-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kwkeolleo vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Jeovedichy (Kwkeolleo vm) birtokot, melyet már elnyerése óta zavartalanul birtokol. (V, f. 284^v–285^f)

Említés Báthory Zsigmond 1591. május 14-i oklevelében (1548. sz.).

1548. 1591. május 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) Megparancsolja Vasarhely Istvánnak, Angialossy Jánosnak, Seovenyfalva-i Nagy Györgynek, Zigethy Pálnak, Desy Máténak, Tetthey Lőrincnek, a vajdai ítélőszék esküdt jegyzőinek és íródeákjainak, valamint Bessenyeo-i Possa Mihálynak, Ugra-i Fodor Péternek, Cziapo-i Baladfy Mihálynak, Kwtyfalva-i Peokry Istvánnak és Dwczeo Zentmarton-i Horvatt Menyhártnak (e, n), hogy iktassák be Radnott-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kwkeolleo vármegye ispánját Jeowedichy nevű (Kwkeolleo vm) birtokába és a benne levő királyi jogba, mely őt adománylevele (1547. sz.) alapján illeti meg. (V, f. 284^v–285^f)

Belefoglalva Tetei Lőrinc és Fodor Péter 1591. június 12-i jelentésébe (1594. sz.).

1549. 1591. május 16. (in Alba Iulia, XVI. Maii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Faydas-i Horwat Gábornak (e), feleségének: Zethen-i néhai Nymethy Imre (e) leányának: Zsófiának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Peer, Ethely, Zeodemeter, Chyan és Also Zopor (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részjóságokat, amelyek Peer-i másként Almosd-i néhai Chyre Boldizsár és Ferenc (e) férfiági utódainak a kihalásával szálltak a kincstárra. (V, f. 239^f)

1550. 1591. május 16. (Albae Iuliae, XVI. Maii) Elődeinek és neki főként a török portán teljesített szolgálataiért familiárisának: Ved-i Gaway Miklósnak (e) és férfitudóinak, azok hiányában pedig leányutódainak adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt, eddig az Uywar-i várhoz bírt Kaczko/Kachko (in cottu Zolnok Interiori) birtokot. (V, f. 241^f–241^v)

1551. 1591. május 16. (Albae Iuliae, XVI. Maii) Szolgálatai jutalmaként fehérvári (Albensis) Nehez Andrásnak (n), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz a Borband-i (in cottu Albensi) határban egy korábban művelt, most pedig puszta és műveletlen földdarabot, melyet keletről Zykzay Imre deák vajdai számvevő (exactor rationum nostrarum) rétjei, északról Dávid deák rétje, nyugatról pedig a közút határol. (V, f. 244^f)

1552. 1591. május 16. (Albae Iuliae, XVI. Maii) Varad-i Zabo Imre (n) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan levélkeresőinek 1589. október 24-én kelt oklevelét (1174. sz.) Keczett-i Gezthi György (n) Bihar vármegyei bizonyos jóságainak megvásárlásáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmaként Zabo Imrének, valamint utódainak és örököseinek adományozza e vásárolt jóságokban lévő királyi jogát is. (V, f. 252^f–253^v)

1553. 1591. május 16. (in Alba Iulia, XVI. Maii) Kiralyfalvi/Kiralifalva-i Jánosnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének és nagyobb kancelláriai titkárnak kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1591. május 2-án kelt oklevelét (1527. sz.) Theowis-i Kalmanchehy Miklós deák (c) és felesége: Kowachy Katalin Theowis-i (in cottu AlbTr) kőházának megvásárlásáról. Egyidejűleg főként az ítélőszéken, illetve a nagyobb kancellárián a vajdát és az országot illető oklevelek kiállításában tanúsított szolgálataiért Kiralyfalvi Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Kiralyfalva-i Zekely Istvánnak, illetve utódainak adományozza e vásárolt házban levő királyi jogát is. Ezenfelül a házat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhéértől, továbbá a házhoz eddig örökösön vagy zálog jogán bírt, illetve az elkövetkezőkben bármilyen módon ahhoz csatolandó szántóföldeket a tized és kilenced fizetése alól örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja Ladmocz-i Horwatt János gyulafehérvári udvarbírónak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 273^v–275^v)

1554. 1591. május 16. (in Alba Iulia, XVI. Maii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataik jutalmául Almas-i Rigo Mártont és Miklóst (n, a), akiket már korábban a székely lófők közé soroltak, utódaikkal együtt újra lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Almas-on (Udvarhely sz) – Chyaka Balázs (pr) és Janos Gergely (pr) házának szomszédságában – levő, korábban már kivételezett házukat minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól újra örökre mentesíti. Ezek foganatósítására utasítja Oztopan-i Permezzy Istvánt, Udvarhely vára kapitányát, valamint a többi illetékest. (V, f. 291^r–291^v)

1555. [1591. május 16. körül] Radnot-i Kendi Ferencnek (m) adományoz Eted-en bizonyos részjóráságot. (V, f. 291^v)

A bejegyzésnek csak a címe maradt meg. Keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető. E cím bizonyíték arra, hogy a f. 291^v után legalább egy lap hiányzik a kéziratból.

1556. 1591. május 17. (in Alba Iulia, XVII. Maii) Szolgálatai jutalmaként Des-i Bornemizza másként Daroczy Mihálynak (n) Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezőváros piacterén (in theatro) levő házát, mely Jo János (c), illetve Zabo másként Faggias István (c) háza szomszédságában fekszik, minden adó, szolgálat és beszállásolás terhéértől, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja Zok Péter Dees-i sókamarásnak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 241^v–242^r)

1557. 1591. május 17. (in Alba Iulia, XVII. Maii) Dardas János (n) vajdai ajtónállónak (ianitor) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1591. május 7-én kelt oklevelét (1535. sz.) a kérelmező és Baranniai Imre (a) gyalogpuskás között bizonyos gyulafehérvári jószágaik felől tett cseréről. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Dardas Jánosnak és feleségének: Kerekes Krisztinának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a cserével szerzett házban levő királyi jogát is, illetve a házat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilen-

ced fizetésétől örökre mentesíti. Megparancsolja Ladmoch-i Horvatt János gyulafehérvári udvarbírónak és minden más illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 246^r–247^r)

1558. 1591. május 17. (Albae Iuliae, XVII. Maii) Szolgálati jutalmául Zok Péter (e) harmincadfelügyelőnek (superintendens certarum tricesimarum in Transsylvania) és Dees-i sókamarásnak [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Bodoghazzony ucza-ban – Ovary István (e) udvari familiáris és Vacz-i Barbely András (c) házának szomszédságában – levő házat minden adó, szolgálat, valamint az udvari familiárisok és a testőrgyalogok beszállásolása alól arra az időre mentesíti, míg azt a kedvezményezett birtokolja. (V, f. 251^r)

Kivonatos bejegyzés.

1559. 1591. május 18. (Albae Iuliae, XVIII. Maii) Szolgálati jutalmaként Varad-i familiárisának: Kak-i Zemere Zsigmondnak (e) engedi át élete végéig Alpar, Tepe és Fwred nevű (Byhor vm) birtokai, valamint négy darab szőlője mindenféle tizedét és kilencedét. E szőlők közül kettő Varad szőlőhegyén, másik kettő pedig Vasarhely mezőváros szőlőhegyén, a lerombolt Szt. Jeromos-kolostor közelében (prope dirutum claustrum sancti Hyeronimi) fekszik. Ezeket a kedvezményezett egy korábbi, szintén élete végéig szóló adomány alapján már birtokolta. (V, f. 245^v)

Kivonatos bejegyzés.

1560. 1591. május 19. (in Alba Iulia, XIX. Maii) Fejedelmi elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Soliomkeowy Péter deáknak (e), a vajdai gyalogpuskások századosának Gyulafehérvár (AlbTr) falain kívül levő házat, melyet már néhai Somlío-i Bathory Kristóf vajda örökre mentesített minden adó, szolgálat, tized és kilenced terhe alól, újra örökre felmenti az előbbieket, illetve a beszállásolás kötelezettségétől. Megparancsolja Ladmocz-i Horwat János gyulafehérvári udvarbírónak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 249^r–249^v)

1561. 1591. május 19. (Albae Iuliae, XIX. Maii) Szolgálati jutalmaként Raday Gergely (e) udvari familiárisnak haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Thordadfalwa-n (Udwarhely sz) egy jobbágytelket, melyen néhai Bako Mihály (pr) özvegye, illetve fiai: Antal és Mihály lakik, és mely azelőtt az Udwarhely-i várhoz tartozott. (V, f. 258^r)

Kivonatos bejegyzés.

1562. 1591. május 20. (f. II. a. Ascens. dom.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Zalha-i néhai Laczuga Petru (n) fia: Martin – fiának: Ioannak, illetve osztályos atyafiának (fr. cond): Zalha-i néhai Laczuga Iacob (n) fiának: Nicolaének nevében is – Dragomirest birtok, illetve Dombravicza, Ohaba és Korbwl (Caransebes districtus, Zeoren vm) prédiumpok felét haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 600 Ft-ért

örökre eladta Lugas-i Ilosway Márton deáknak (n) és feleségének: Ilonának, valamint utódaiknak és örökösöknek. (V, f. 254^r–254^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 24-i oklevelében (1568. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg. Szövege megtalálható az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban is: XIII. protocollum, f. 264^r–265^r. □ Regeszta: Pesty: Krassó II/1. 121.

1563. 1591. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Szolgálati jutalmául Keobleos-i Theke Ferencnek (e), valamint utódainak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezőváros piacterén (in teatro) – keletről Polyak János (n), nyugatról pedig Buda János (e) vajdai familiáris házában szomszédságában – levő ama nemesi udvarházat, illetve a település Ciczze hegie nevű szőlőhegyén fekvő – Fabianhazy István (e) és Mezaros Mihály (pr) szőlőivel szomszédos – művelt szőlőt, melyek néhai Moldvay másként Deessy István deák (n) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (V, f. 248^r)

1564. 1591. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Kapolna-i Bornemizza Boldizsár (g, e) servitorának: néhai Zabo Jánosnak (n) magvaszakadtával a kincstárra szállt – az országban bárhol és bárkinél levő – ingó és ingatlan javait, szolgálatai jutalmaként urának adományozza. Megparancsolja az összes illetékesnek, hogy a fenti javakat hiány nélkül adják át Bornemiza Boldizsárnak vagy küldöttjének. (V, f. 248^v–249^r)

1565. 1591. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Hűséges szolgálataikért Thorda-i Chyaky Jánosnak és Gáspárnak (n) Thorda mezőváros Kis uca-ájában – egyfelől Horwat János (c) háza, másfelől pedig a Varga uca szomszédságában – levő sarokházát (domum angularem) minden adó, szolgálat és beszállásolás terhétől, szőlőiket és mezőgazdaságukat pedig a tized és kilenced fizetése alól örökre mentesíti és megnemesíti. Ennek foganatosságára utasítja Coloswari János deák Thorda-i sókamarást, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 302^r–302^v)

1566. 1591. május 23. (Albae Iuliae, XXIII. Maii) Szolgálati jutalmaként Homorod Almas-i Nagy György (n, a) lófőnek, valamint utódainak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Homorodalmas-on (Udwarhely sz) – Rigo Kelemen (n, a) lófő kertje és a Zarmany nevű hegy szomszédságában – fekvő Fwlene hazhelye elnevezésű pusztát jobbágytelket, amely néhai Pethe György vajdai jobbágy leánya: néhai Orsolya magvaszakadtával szállt a kincstárra. (V, f. 250^r–250^v)

1567. 1591. május 23. (Alba Iulia, Maius havanak huzon harmadik napian, XXIII. Maii) [Debreczen-i] Jo János fehervári plébános, Balasfy János fehervári levélkereső és Hyppolytus Ambrus vajdai patikus bizonyítja, hogy Zyethy Borbeli Márton betegágyán, Giulafeyervar-on levő házában előttük érvényesnek ismerte el 1591. január 1-én kelt végrendeletét (1356. sz.). (V, f. 272^v–273^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. május 24-i oklevelében (1569. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi pecsétjeikkel és aláírásával erősítették meg.

1568. 1591. május 24. (in Alba Iulia, XXIV. Maii) Ilosway-i Márton deáknak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői 1591. május 20-án kelt oklevelét (1562. sz.) Zalhai-i Laczuga Martin és Nicolae (n) Zeoren vármegyei bizonyos jószágainak megvásárlásáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Márton deáknak és feleségének: Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza e vásárolt jószágokban levő királyi jogát is. (V, f. 253^v–255^r)

1569. 1591. május 24. (Albae Iuliae, XXIV. Maii) Néhai Zygethy Barbeli Márton (n) özvegyének: Thorday Borbálának kérésére jóváhagyólag átírja Jo János (h), a gyulafehérvári egyház papja (pastoris), Balasfy János (n), a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresője és Hyppolitus Ambrus (n) vajdai patikus (apothecarius) 1591. május 23-án kelt oklevelét (1567. sz.) elhunyt férje végrendeletéről. (V, f. 272^r–273^v)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, mellyel a vajda megparancsolja a gyulafehérvári levélkeresőknek, hogy Tordai Borbálát iktassák be férjétől örökölt gyulafehérvári ingatlanaiba. L. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: XIII. protocollum, f. 278^v–279^v, az iktatásról 1591. augusztus 1-én kiállított jelentés uo: f. 278^v–280^v.

1570. 1591. május 25. (in Alba Iulia, XXV. Maii) Hűséges szolgálataiért Pan János (e) vajdai familiárisnak Dees-en (in cottu Zolnok Interiori), a Halazucza-ban – néhai Mezaros András (pr) özvegye és ifjabb Daroczy János (c) házának szomszédságában – levő, Basty Jánostól (e) vásárolt házát, mely a város leégésekor teljesen megsemmisült (nunc in oppidi conflagratione penitus exustam), annak újjáépítése érdekében, minden adó, szolgálat, beszállásolás, illetve tized és kilenced terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek fogantatására utasítja az illetékeseket. (V, f. 251^v–252^r)

1571. 1591. május 29. (in Alba Iulia, XXIX. Maii) Szolgálatai jutalmaként a nemes szüőlőktől származó Belen-i Syllo Andrást utódaival együtt újra megneemesíti, és az alábbi címmel adományozza neki. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo cygnus est depictus, duabus in collo sagittis transfixus. Supra scutum galea militaris clausa comis quasi radiis solaribus aureo colore passim demissis ad scuti latera pulcherrime ornata posita videtur. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 271^v–272^r)

Regeszta: Siebmacher 220 (címerképpel).

1572. 1591. május 30. (Albae Iuliae, XXX. Maii) Az [alábbi] oklevél (1573. sz.) tartalmához hasonlóan Janosfalwa-i Vas Lukácsot a gyalogpuskások közé sorolja, egyidejűleg Janosfalwa-n (Udwarhely sz) – Barthalis György (a) gyalogpuskás, illetve néhai Kis Pál (n, a) árvái: Ilona és Anna házai szomszédságában – levő pusztatelken építendő házát minden adó és szolgálat, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól mentesíti. (V, f. 256^r)

Kivonatos bejegyzés.

1573. 1591. május 31. (in Alba Iulia, ultima d. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Janosfalwa-i Kelemen Tamást utódaival együtt Udwarhely szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezen-

felül Janosfalwa-n (Udvarhely sz) – Bernatt Mihály vajdai jobbágy és Balint Márton (a) gyalogpuskás házának szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja Oztopan-i Pernezy Istvánnak, Udvarhely vára kapitányának, Maros és Udvarhely szék királybírájának és minden más illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 255^r–256^r)

1574. 1591. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Mindzenty Benedek (e) kamarásnak, az erdélyi tizedek bérlőjének kérésére jóváhagyólag átírja 1590. szeptember 15-én kelt saját oklevelét (1231. sz.) a kérelmező és Magyar Chyeztwe-i Myske Tamás (e) által Colos és Fehér (AlbTr) vármegyei bizonyos jószágai felől tett cseréről. Egyidejűleg kora ifjúságától fogva teljesített szolgálatai jutalmául Mindzenty Benedeknek, általa anyjának: néhai Mindzenty Ferenc (e) özvegyének: Horvat Annának, testvérének (fr. c): Mindzenty Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek, azok hiányában pedig Symay Gáspár (e) udvari familiárisnak, illetve utódainak adományozza a cserével szerzett jószágban levő királyi jogát is. (V, f. 258^r–260^r)

1575. 1591. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataikért néhai Ders-i Ambrus fiainak: Dersy Pálnak, Péternek, Andrásnak, Ferencnek, Istvánnak, Mihálynak és Máténak (n, a), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Ders-i lófői udvarházukat, a Homorod Zentmarthon-i pusztát és épületek nélküli lófői kúriájukat, illetve az előbbieken és Miklosfalwa (Udvarhely sz) birtokban levő más székely örökségeiket, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 260^r–261^r)

1576. 1591. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Kechett-i Galffy Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt új adományként örökjogon ad Farkaslaka-n és Chehertfalva-n egy-egy jobbágytelket, melyen Bassa Gergely, illetve Deak Tamás lakik, továbbá a Kechyet-i (Udvarhely sz) határban egy, Verespatak nevű földdarabot. Ezeket már elődei zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezett is a kezében tartja, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 262^r–262^v)

1577. 1591. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Hűséges szolgálataiért Fehérvári (Albensis) Zabo másként Betlen Lászlót utódaival együtt megnemesíti, címert adományozva neki. Ezenfelül a [Gyula]fehérvár falain kívüli piactéren – a paplak (domus parochialis) és Nyreo István (c) házában szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat és beszállásolás, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a kilenced és tized fizetése alól örökre mentesíti. Megparancsolja Ladmocz-i Horvat János gyulafehérvári udvarbírónak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius ima parte dama medio suo corpore umbilicotenens naturalibus suis depicta coloribus, anteriores utrosque pedes expansos et divaricatos elevare, ac recta ad superiorem scuti regionem extendere conspicitur, cui ex opposito vitis cum suis palmitibus uvarumque

racemis referta eleganter expressa et depicta esse cernitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (V, f. 264^r–264^v)

Regeszta: Siebmacher 220 (címerképpel).

1578. 1591. június 3. (Albae Iuliae, III. Iunii) Mindzenty Benedek (e) kamarásnak, az erdélyi tizedek bérlőjének élete végéig, azután – míg az udvarban szolgál – testvérének (fr): Mindzenty Jánosnak adományoz Borband-on (in cottu AlbTr) két kaszálót. Egyiket keletről a gyalogok századosai és Horvatt György udvari familiáris, délről Josika István kamarás és Don Pál udvari familiáris, északról Ovary István deák udvari familiáris rétje, nyugatról pedig a közút határolja, a másik szomszédjai keletről a közút, délről a Morgomezeye nevű mező, nyugatról a vajdai apródok rétje a gyalogútig (iuvenum suae celsitudinis usque ad semitam) és Kovachy Péter (e) aludvarmester kaszálója, északról pedig a Borband-i patak. (V, f. 260^r)

Kivonatos bejegyzés. Keltezetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 88^r–88^r.

1579. 1591. június 3. (Albae Iuliae, III. Iunii) Mindzenty Benedeknek (e), Udvarhely vára kapitányának, Udvarhely és Marws szék királybírájának, valamint az erdélyi tizedek bérlőjének engedí át élete végéig Erked (Seghesvar sz) százsz birtok mindenféle tizedének egy quartáját, a szokott évi 44 Ft árenda fizetésének kötelezettségével. (V, f. 260^v)

Kivonatos bejegyzés. Keltezetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 30^v–31^r.

1580. 1591. június 4. (in Alba Iulia, IV. Iunii) Marus szék gyalogpuskásainak és századosaiknak panaszára, miszerint Udvarhely várának kapitánya őket – századosaik tudta nélkül – a vár állandó őrzésére, illetve más új és szokatlan szolgáltatokra kényszeríti, továbbá a jogtalan bírságolások főként a szegényebb gyalogok helyzetét elviselhetetlenné teszik, sérelmeiket a következőképpen rendezi: A jövőben a puskásokat nem Udvarhely vára kapitányának vagy az említett szék királybíráinak, hanem a vajdának és századosaiknak rendeli alá. Felmenti őket a vár őrzésének kötelezettsége alól, hogy családi dolgaikról gondoskodhassanak, de azzal a feltétellel, hogy ellenség támadása esetén, illetve ha azon a vidéken követek haladnak át vagy valakit el kell fogni, a vár praefectusának vagy udvarbírájának századosaik részére tett híradására kötelesek lesznek azonnal a kijelölt helyre vagy a vár védelmére sietni. Századosaik tudta nélkül azonban a praefectus parancsának nem tartoznak engedelmességgel. Egymás közti peres ügyekben a jogszolgáltatást első fokon századosaik hatáskörébe utalja, ahonnan másodfokon a vár kapitányához, majd a vajdai udvarhoz fellebbezhetnek. Más rendűek ellen folytatott pereikben a rendes bírák ítéelkezzenek, azonban a szék királybírái őket csakis saját törvényszékük elé, azaz Zekelyvasarhely mezővárosba idézhetik. A királybírák és az ispánok mellett a gyalogpuskások ottani kapitányai is kötelesek lesznek részt venni a gonosztevők utáni évenkénti nyomozásban. Bírságot tőlük csak kapitányaik hajthatnak be. Vérbírságot ítéleten kívül csak századosaik róhatnak ki rájuk,

akik a kihágás minősége szerint bot- vagy börtönbüntetésre is ítélik őket. Felhatalmazza a századosokat, hogy ellenőrizzék a gyalogpuskások felkészültségét és fegyverzetét. Ha valamelyik darabont kénytelen lesz elidegeníteni örökségét, annak megvásárlására vagy zálogba vételére előbb a többi gyalogpuskásnak legyen joga, s ezeket az örökségeket kölcsönösen egymásnak idegenítsék el. Mindkét nemű magszakadás esetén a puskás ingó és ingatlan javai gyalogpuskás rokonaira, ha csak fiágon hal ki, akkor pedig leányára szálljanak, akinek férje – ha gyalogpuskás fia vagy szabad jövevény – az elhunythoz hasonló jogoknak örvendjen. (V, f. 261^r–262^r)

Egyidejűleg érvénytelenítve. E bejegyzés rövid, szintén érvénytelenített változata 1590. szeptember 22-i keltezés-sel megtalálható e kézirat f. 17^r-ján. □ Közlés: SzOkl VI. 20–23 (Szövegét átírja Báthory András 1599. augusztus 2-i, valamint az előbbivel együtt Rákóczi Zsigmond 1607. augusztus 18-i oklevelében, uo: 19–24). □ Regeszta: Udvarhely vm 293. — Szádeczky: Székely nemzet 142–144.

1581. 1591. június 5. (in Alba Iulia, V. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Kismaria/Kys Maria-i Bochykay/Bochkay Istvánnak (m), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig leánytestvéreinek (s. c): Losonczy Banffí Kristóf (m) feleségének: Juditnak, Palocza-i Horvat György (g, e) feleségének: Krisztinának, Hallerkeo-i Haller Gábor (g, e) feleségének: Ilonának, illetve néhai Sára és férje: Balasfalva-i néhai Bagdy György (e) fiának: Istvánnak és leányainak: Erzsébetnek, Krisztinának és Margitnak – akik az anyjukat megillető részhez jutnak –, valamint utódaiknak és örököseiknek adományoz örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt két művelt szőlőt. Ezek közül egyik Machymolna/Mochymolna vajdai birtok Mochymolna hegye nevű szőlőhegy nyugati oldalán fekszik, keletről Kyrály György (e) jobbágya: Thold-i Prazy Márton és Chaky Mihály (m) jobbágya: Kerezzeg-i Kys Boldizsár szőlője, délről a bor elszállítására szolgáló, keletről nyugat felé haladó út (a meridie via quaedam deducendis vinis praeparata, ab ortu occasum versus tendens), nyugatról is ugyanazon út, északról pedig Bochkay István jobbágysai: Kereztes-i Simon Pál és Nagy Zantho-i Ivan Tamás, Mochymolna-i másként Sandorfalva-i Tollas Mihály vajdai jobbágy, néhai Massay Benedek (e) özvegyének jobbágya: Zenth Janos-i Iso István, illetve Nagy Zantho-i néhai Paxi Pál (n) özvegye: Klára szőlője határolja. A másik Peospeoky/Pwspeoky (Bihar vm) vajdai mezőváros Karachon zer másként Gardon zer elnevezésű szőlőhegy déli oldalán fekszik, és keletről Sattel-i Körti Antal szőlője, délről egy árok, melyen a szőlőhegy csúcsától a mezőváros fele vezető út halad át, nyugatról ugyanazon út, mely az ároktól felfele dél irányába halad (a meridie fossato cuidam, per quod via quaedam a cacumine promontorii deorsum versus dictum oppidum Peospeoky transit, ab occasu viae praedictae ab eodem fossato sursum meridiem versus ducentis), északról pedig váradi (de Varadino) Olasz Mihály (n) szőlője határolja. Egyidejűleg a két szőlőt örökre mentesíti a tized és kilenced fizetése alól. Kéri atyafiát (fr): Somlyó-i Bathory István (sp, m) tanácsurat, a magyarországi részek főkapitányát, illetve Bihar és Crazna vármegyék ispánját, továbbá utasítja Egri (Agriensis) Gergely deákot (e, n), a Varad-i vár udvarbíráját, valamint a többi illetékest a fentiek érvényesítésére. (V, f. 262^v–263^v)

Regeszta: Sz 28/1894. 775.

1582. 1591. június 5. (in Abasfalva, XVI. d. statut.) Angialos János és Nagy György, a vajdai ítélőszék íródeákjai és jegyzői jelentik a vajdának, hogy 1590. május 28-án kelt parancsára (1206. sz.) Radnott-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kwkeolleo vármegye ispánját 1591. május 20-án (f. II. p. dom. Rogationum) ellentmondás nélkül beiktatták Kereleo, Ughra, Zentpal (Kikeolleo vm) birtokokba, illetve az utóbbiban levő kastélyba, a Zentmargitha (Thorda vm) nevű prédiumba, május 21-én (f. III. p. dom. Rogationum) pedig a Bekas Bodon, Chybafalva, Kapoztas Zentmiklos és Leorinczfalva birtokbeli részjóságokba, továbbá egy egészbirtokba, melynek felét Velenche-nek, felét pedig Meggiesfalvának (Maros sz) nevezik, valamint a bennük levő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Bessenyeo-i Tetey Lőrinc, Possa István, Chyd Zent Ivan-i Petheo Ferenc. — *Bessenyeo-ről* Possa Mihály jobbágya: Bereczky István bíró, Baladfy Mihály jobbágya: Zekely Albert, Tetey Lőrinc jobbágya: Soos Gergely. — *Magyar Delleo-ről* néhai Horvatt Ferenc (e) özvegye: Halabory Erzsébet jobbágjai: Bochon Mihály bíró, Zekely István, Olah Pál. — *Zekelyvasarhely-ről* Zeochy György, Zabo Bálint, Herepey Gergely (c). — *Maros Kerezthur-ról* Iktar-i Betlen Farkas jobbágjai: Petheo László, Aztalos Péter és János. — *Meggiesfalva-ról* a vajda gyalogpuskásai: Gellert Menyhárt, Veres Miklós, Lazar György (a). — *Leorinczfalva-ról* Nyaradteo-i Barrabassy Mihály jobbágjai: Petheo Benedek, Nagy Márton. — *Bekas Bodon-ról* Boczkay István (m) jobbágjai: Janossy Benedek, Janossy Bálint, Theovissy Pál. — *Kapoztas Zentmiklos-ról* ifjabb Pokay István jobbágjai: Petheo Lukács, Kadar Miklós. — *Chybafalva-ról* Buday Ferenc jobbágjai: Kukallya András, Ferenchy János, Chyke Márton. — *Karachyonfalva-ról* (Maros sz) Buday Ferenc jobbágjai: Nagy Péter, Chyke György. (V, f. 287^v–289^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. június 18-i oklevelében (1607. sz.), amely szerint zárt formájú eredetijét kívülről Angyalos János és Nagy György zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1583. 1591. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Fehérvári (Albensis) néhai Zygethy Borbely Márton (n) özvegyének: néhai János deák leányának: Borbálának, illetve utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt elhunyt férje Nagibania (Zathmar vm) város Borpataka nevű szőlőhegyén – Nagybania-i Chyw János (c) és Thotfalus-i Thoth Gáspár (c) szőlői szomszédságában – levő szőlőjét, valamint az országban bárhol lévő más ingó és ingatlan javait. Ezeket ama perek költségeire való tekintetből kapja, melyeket Barbely Márton részint említett Borbála atyafia (fr): Nagibania-i néhai Eotthveos Lőrinc (c), részint az utóbbi özvegye: néhai Katalin javai felerészéért folytatott, mely javakat az előbbieik magszakadása okán Barbely nyert adományul, illetőleg a vajdai ítélőszék határozata alapján szerzett meg, magvaszakadtával azonban a kincstárra szálltak. Megparancsolja főként a Keovar-i vár kapitányának, praefectusának, udvarbírájának, várnagyának, továbbá Nagybania előjáróinak, valamint a többi illetékesnek, hogy a fenti javakat hiány nélkül adják át Borbálának. (V, f. 265^v–266^r)

1584. 1591. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Részint fehérvári (Albensis) néhai Zygethy Barbely Márton (n) hűséges szolgálataiért, részint feleségének: néhai János deák leányának: Borbálának özvegységére való tekintettel, a férje által végrendeletben reá hagyott, [Gyula]fehérvár falain belül levő ama kivételezett házát, amely a külvárosi piactér felőli

kapun a vajdai udvar felé vezető utcában (in ea platea, quae versus aulam nostram ducit, dum per portam a parte fori suburbii huius civitatis introitur in ipsam civitatem) – Iffiu János (m) tanácsúr házával átellenben, valamint Coloswar-i Igiartha Mihály (n) háza, melyben most Eotveos Mátyás (n) lakik, és Kondorosy Barbely János (n) háza szomszédságában – fekszik, minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, a város Eokreos hegye nevű szőlőhegyén levő – Zabo László, János deák, illetve Zabo István (n) szőlőivel szomszédos – szőlőjét pedig a kilenced és tized fizetésétől újra örökre mentesíti. Megparancsolja Ladmocz-i Horvat János gyulafehérvári udvarbírónak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 266^r–266^v)

1585. 1591. június 8. (in Alba Iulia, VIII. Iunii) Hűséges szolgálataik jutalmául a lófő rendű Olaztelek-i Kereztes Györgyöt és Albertet (n, a), minthogy lófőségükre vonatkozó okleveleik elvesztek, utódaikkal együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncélal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Olaztelek-en – Kereztes Illés (n, a) és Ferencz Lőrinc (pr) házának szomszédságában – fekvő, illetve File-n levő – Jacob András (a) és Chok Simon (pr) házával szomszédos – két lófői udvarházukat, továbbá a Vargias, Zaldobos, Dobo, Hermany (Udvarhely sz) és Barot (Sepsy sz) birtokbeli más székely örökségeiket, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. Egyidejűleg a korábban már kivételezett fenti két udvarházat minden adó, szolgálat, tized és kepe terhe alól újra örökre mentesíti. Megparancsolja Myndzentyh Benedek Udvarhely-i várkapitánynak, Udvarhely és Marus szék királybírájának, erdélyi tizedbérlónek, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 264^v–265^v)

Keltezetlen és kivonatos másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 53^v–54^r.

1586. 1591. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kismaria-i Bochkay Istvánnak (m) adományozza élete végéig Konyar, Kismaria, Gyapol, Kaza, Felegihaz, Kerekegihaz, Furta és Bedeo birtokainak, valamint a Kerezthes, Adam, Artand, Sass, Nagy Zantho másként Molnos Zantho, Peterd és Henczhyda nevű (Bihar vm) birtokokban levő részjóságainak mindenféle tizedét. Ennek foganatosisására utasítja Egri (Agriensis) Gergely deákot, a Varad-i vár udvarbíráját és minden más illetékest. (V, f. 267^r)

1587. 1591. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Kys Marya-i Bochykay István (m) servitorát: Thorda-i Kallay Bálintot részint szolgálatai jutalmául, részint ura közbenjárására utódaival együtt megnemesíti, és címert adományoz neki. Egyidejűleg Thorda-n a Coloswar ucza-ban – Mezaros Jakab (c) és néhai Kys Kadas György özvegye házának szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat, beszállásolás, tized és kilenced terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. Megparancsolja Coloswary János deák Thorda-i sókamarásnak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Cimerleírás:*

Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem collis quidam viridis occupat, in cuius summitate alauda avis naturalibus suis depicta coloribus stare rostroque calamum scriptorium tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 267^f–268^r)

1588. 1591. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Hűséges szolgálataiért Varad-i familiárisának: Ztepan Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Keza-n (Bihar vm) tíz népes jobbágytelket. (V, f. 268^f–268^v)

1589. 1591. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Varad-i familiárisának: Gargocz Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon adományoz a Belenes tartozékában fekvő Also Solymos-on (Bihar vm) 35 népes jobbágytelket. (V, f. 268^v–269^r)

Regeszta: Iványi: Gyömrő 587. sz.

1590. 1591. június 10. (in Alba Iulia, X. Iunii) Atyafiának (fr): Somlói Bathory István (sp, m) tanácsúrnak, a magyarországi részek főkapitányának, Bihar és Crazna vármegye ispánjának familiárisa: Kys Doba-i Dobay másként Zekely János (e) hűséges szolgálataiért neki, általa testvéreinek (fr. c): Kys Doba-i Dobay másként Zekely Gábornak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon a Kys Doba-n (in cottu Zolnok Mediocri) lakó Hagio Tamás nevű jobbágyot fiaival: Mihállyal, Gergellyel és Györggyel, illetve ugyanott levő – Ban Mihály (n) és Jakab másként Palfy István (n) házával szomszédos – házukkal, annak haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt. Hagio Tamás korábban Nagi Doba-i Nagi másként Fabian János (n) jobbágya volt, bizonyos pénzösszeg ellenében azonban őt ura felszabadította a jobbágyi kötelék alól. Dobay János őt mégis azért nyerte adományul, mert említett fia: Gergely a kedvezményezett Debreny-ben lakó jobbágyát: Nagi Györgyöt megölte, amiért börtönbe vetették, majd apja kezességvállalása mellett szabadon engedték ugyan, Gergely azonban megszökött. (V, f. 305^r–306^r)

1591. 1591. június 11. (in Alba Iulia, XI. Iunii) Váradi (de Varadino) Kys Boldizsárnak (e), Bihar vármegye adószedőjének kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i káptalan levéltárosainak 1586. július 4-én kelt oklevelét (709. sz.) a kérelmező és néhai Pesti Imre deák (e) fia: Gábor között Bihar vármegyei bizonyos jószágaik felől tett cseréről. Egyidejűleg hűséges szolgálataiért Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adja a cserével szerzett javakban levő királyi jogát is. — *A szöveg élén:* Correcta illustrissimi domini principis iussu. (IV, p. 208–213)

Keltezése javítva 1589. január 31-ről. A kézirat lapszámozása 210-ről 213-ra ugrik, a bejegyzés szövege viszont hiánytalan.

1592. 1591. június 12. (in Alba Iulia, XII. Iunii) Kys Marya-i Bochykay István (m) servitorát: Warad-i Daroczy Györgyöt részint szolgálatai jutalmául, részint ura közbenjárására utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo corona regia gemmis unionibusque ornata est posita, ex qua dextra hominis manus cum suo brachio mucronem sursum porrectum tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 269^r–269^v)

1593. 1591. június 12. (Albae Iuliae, XII. Iunii) Az elmúlt években Josika István (e) és Mindzenty Benedek (e) kamarásokat kérésükre arról biztosította, hogy ha Azzonnepe-i Vadas Máté (e) örökösök nélküli halála esetén az országban bárhol lévő javai a kincstárra szállnak, azokat nekik, valamint utódaiknak és örökösöknek fogja adományozni. Minthogy ugyanezt már korábban Haporthon-i Forro János (e), Fehér vármegye ispánja részére is kiállításba helyezte, aki jelenleg is pert folytat a fenti javak bizonyos részéért, ennek megkeresésére – hogy az említett javakból ő is részesüljön –, továbbá részint hűséges szolgálataiért, részint mivel Josika és Mindzenty a fentiekről önként lemondtak, Forro Jánost arról biztosítja, hogy Vadas Máté Fwged (in cottu AlbTr) nevű jószágát, ha az annak utódok nélküli halála esetén a kincstárra szállna, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt neki, testvérének (fr. c): Józsefnek, valamint utódaiknak és örökösöknek fogja adományozni. (V, f. 269^v–270^r)

1594. 1591. június 12. (in Abosfalva, XVI. d. introduct. et statut.) Besenyeo-i Tethey Lőrinc, a vajdai ítélőszék esküdt jegyzője és Ugra-i Fodor Péter jelentik a vajdának, hogy 1591. május 14-én kelt parancsára (1548. sz.) május 28-án (f. III. p. dom. Exaudi) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsurat, Kwkeolleo vármegye ispánját ellentmondás nélkül beiktatták Jeowedechy (Kwkeolleo vm) birtokba és az ottani királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Pochyfalva-i Seres Miklós, Zeokefalva-i Kys János. — Medgyes (Mediensis) városhoz tartozó *Keoreos szász birtokról* a vajda jobbágysai: Takachy Georg villicus, Nagy Michael és Georg esküdtek. — *Damian-ról* Suliok János jobbágysai: Nagy János helyettes bíró, Kendy Sándor jobbágysai: Varga Márton, néhai Apaffy István (m) özvegye: Pernezy Anna jobbágysai: Bartha Bálint és Balog Boldizsár. — *Haranglab-ról* Samsondi András jobbágysai: Zaz Mihály bíró és Baranniay Mátyás, Radvanchy Márton jobbágysai: Sold Bálint, [...]rchiek Gáspár és Sebestien István esküdtek. (V, f. 284^v–285^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. június 20-i oklevelében (1609. sz.), amely szerint papírra írt, zárt formájú eredetijét kívülről Tetei Lőrinc és Fodor Péter zöld viaszba nyomott gyűrűspecséjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1595. 1591. június 13. (in Alba Iulia, XIII. Iunii) Unokatestvére (fr. p): Somlyo-i Bathori István (m) tanácsúr, a magyarországi részek főkapitánya, Bihar és Crazna vármegye ispánja közbenjárására a Bayon-i kastélyhoz tartozó Bayon nevű birtok lakosainak a szokásos kiváltságokkal együtt örökre szólóan engedélyezi évente négy alkalommal: Vízkereszt utáni vasárnap (ad dom. p. Epiph.), Feketevasárnap (ad dom. Iudica), Áldozócsütörtökön (ad

Ascens. dom.) és augusztus 6-án (ad Transfig. dom.), valamint az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden szerdán pedig hetivásár tartását, más vásárok megkárosítása nélkül. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárookra érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. (V, f. 270^v–271^r)

1596. 1591. június 13. (in Alba Iulia, XIII. Iunii) Somlyó-i Bathory István (m) tanácsúr, a magyarországi részek főkapitánya, Bihar és Crazna vármegyék ispánja javára, továbbá Bagos (Crazna vm) nevű birtoka, illetve az utazók érdekében megengedi, hogy említett jószágá melletti folyón gázlót vagy átkelőhelyet létesítsen, azt hajókkal, csónakokkal és egyéb szükséges eszközökkel ellássa (idque navibus, cymbis et carinis aliisque ad ipsum vadum correquisitis instrumentis fulcire), vagy hidat építsen, melyeken az utazókat állataikkal és más dolgaikkal együtt átszállítsa, valamint ezen átkelőhelyet – melyet akár komp, akár híd létesítésével hoz létre (huiusmodi vadum, sive navali transitu, sive pontis erectione institutum) – költségei viszonzásaként a kedvezményezett, utódai és örökösei a többi gázlóra vonatkozó előjogokkal, jövedelmekkel és adókkal együtt örökre szólóan bírja. Egyidejűleg biztosítja az összes kereskedőt és utazót hogy a fenti gázlót személyük és javaik veszélyeztetése nélkül, szabadon használhatják. (V, f. 271^r–271^v)

1597. 1591. június 14. (Albae Iuliae, XIV. Iunii) [...] Madaraz Jakabnak Borband-on (in cottu AlbTr) – Mihályfy-i Iffiw (m) [János] tanácsúr, Fehér vármegye ispánja felesége: Maylat Margit (g, m), illetve Kis Farkas házának szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, szőlőt, mezőgazdaságát és vetéseit pedig a tized és kilenced terhe alól élete végéig mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Ladmocz-i Horvat János [gyula]fehérvári (Albensis) udvarbíró, valamint a többi illetékest. (V, f. ?–300^r)

Az oklevél eleje hiányzik, noha a lapszámozás folyamatos. Ez a csonka bejegyzés bizonyíték arra, hogy a f. 300^r előtt legalább egy lap hiányzik a kéziratból.

1598. 1591. június 14. (in Alba Iulia, XIV. Iunii) Szolgálati jutalmaként Zenth Imre-i Gergely Pétert (n) utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Zenth Imreh-n (Chyk sz) – egyfelől Mark Miklós (pr) vajdai szabados háza, másfelől pedig a település köz-mezeje (campus ... publicus) szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, majorságát, mezőgazdaságát és vetéseit pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Mindzentyh Benedek erdélyi tizedbérlet, Udvarhely vára kapitányát, Maros és Udvarhely szék királybíráját, Bech Imrét, a Chik-i vassbánya praefectusát, valamint a többi illetékest. (V, f. 306^v–307^r)

1599. 1591. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Hűséges szolgálataiért a lófő rendű Zentlelek-i Czyki Jánost, minthogy a lófőségére vonatkozó oklevelei elvesztek, utódaival együtt újra lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Zentlelek-en (Chyk sz) – Osvatt Miklós és Istvan Márton lófők házának szomszédságában

– levő, korábban már kivételezett lófői házáat minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól újra örökre mentesíti. Megparancsolja Mindzenty Benedek Udvarhely-i várkapitánynak, Udvarhely és Marus szék királybírájának, erdélyi tizedbérlőnek, továbbá Bech Imrénnek, a Chik-i vasbánya praefectusának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 279^v–280^f)

1600. 1591. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Taplocha-i Kowaczy/Kovachy Pétert (a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Taplocza-n (Chyk sz) – a Chyk-i minorita ferences kolostor szerzeteseinek jobbágya (iobbagionis monachorum et fratrum sancti Francisci ordinis minoris in clastro Chykiensi degentium): Bernald Péter, illetve Miklos Péter vajdai jobbágy házái szomszédságában – levő házáat minden adó és szolgálat, majorságát, mezőgazdaságát és vetéseit pedig a tized, kilenced és kepe terhétől örökre mentesíti. Ennek foganatósítására utasítja Mindzenty Benedek Udvarhely-i várkapitányt, Udvarhely és Marus szék királybíráját, az erdélyi tizedek bérlőjét, Becz Imrét, a Czik-i vasbánya praefectusát, valamint a többi illetékest. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 280^f–280^v)

1601. 1591. június 15. (in Alba Iulia, XV. Iunii) A Chik-i vasbányában ágyúgolyók előállítása során (in cudendis globulis tormentariis) régtől fogva tanúsított szolgálataiért Kazon Uyfalu-i Kovachy Antalt – azzal a kikötéssel, hogy szükség esetén a vajdának és utódainak említett szolgálatait továbbra is teljesíti – utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Kazon Uyfalu-ban (Kazon sz) levő – Becz Imre (e) jobbágyai: Sido Gergely és Sido Antal házaival szomszédos – házáat minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja Myndzenty Benedek Udvarhely-i várkapitánynak, Udvarhely és Marus szék királybírájának, erdélyi tizedbérlőnek, továbbá Kazon szék királybíráinak: Becz Imrénnek, a Chik-i vasbánya praefectusának és Zemere Mihálynak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 307^v–308^v)

1602. 1591. június 16. (in Alba Iulia, XVI. Iunii) Vajdai tisztségében régtől fogva teljesített szolgálatai jutalmaként a Keowar-i vár tartományában fekvő Warayo-n lakó Kys Lukácsot utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius imam partem cassis aurata occupat, ex cuius cono duae cristae ex pennis struthiocameli, dextra rubei, sinistra albi coloris, recta in superiorem scuti regionem protenduntur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 279^f–279^v)

1603. 1591. június 16. (in Alba Iulia, XVI. Iunii) Hűséges szolgálataiért néhai Kerey Jakab (n) fiának: Mihálynak a Kereo nevű (in cottu Zolnok Interiori) vajdai birtokban – Nagy Lukács (pr) vajdai gyalogpuskás és Fwzessy Fábián vajdai jobbágy házáának szomszédságában – levő, már korábban kivételezett és nemesített házáat minden adó és paraszti szolgálat,

szőlőit és mezőgazdaságát pedig a kilenced és tized terhe alól újra örökre felmenti és meg-nemesíti. Ennek foganatosítására utasítja Vas Györgyöt, az Uyvar-i vár praefectusát, valamint a többi illetékest. (V, f. 280^v–281^r)

1604. 1591. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Szolgálatuk jutalmaként Zentkyrali-i Berze Máténak, Mihálynak és Balázsnak (n, a), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon ad Zent Kiraly/Zenthkiraly-on 11 jobbágytelket, melyeken Chiki Péter, Chiki János, Olah Demeter, Olah András, Nagy János, Pazthor István, Chiki Mihály, Lukacz János, Demeter Péter, Zondy János és Magiari János lakik, Kweolleo Kemenfalva-n és Franchal/Fanchal-on egyet-egyet, melyen Kowacz Ferenc, illetve Chyki Tamás lakik, Kinos-on kettőt, melyen Bernad Mihály és Bernad Lukács lakik, továbbá Zent Kiraly-on három lófői udvarházat, Fanchal-on pedig egyet. Adományozza még a Zent Kiraly birtokbeli Fenyedi Lazlo és Magiari Antal eoreoksege nevű, illetve Zetalaka és Tybold (Udvarhely sz) birtokokban levő más székely örökségeket. E jószágokat már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 282^r–282^v)

1605. 1591. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Szolgálatuk jutalmául Keoreospatak-i Gothard Balázsnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azt az Igenlaka-i (Udvarhely sz) puszta lófői telkét, illetve Lukachy Balint eoreoksege nevű székely örökségét, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 282^v–283^r)

1606. 1591. június 18. (Albae Iuliae, XVIII. Iunii) Zentkiraly-i Berze Mihály (n, a) hűségese szolgálataiért feleségének: Kowacz Annának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt a Swkeofalva-i lófői udvarházát és négy jobbágytelkét, melyeken Kowacz Antal, Nagy Gergely, Olah Lukács és Keoweczy Pál lakik, továbbá az Wilke birtokbeli Zomorufolde nevű, illetve a Farchaad-on levő (Udvarhely sz) Swkey Antal eoreoksege elnevezésű lófői örökségeit, melyeket már a kedvezményezett elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 283^r–283^v)

1607. 1591. június 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iunii) Néhai Kendy Antal (m) és felesége: néhai Bogatt-i Osvát (e) leánya: néhai Bogathy Klára fia: Radnott-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kweolleo vármegye ispánjának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki 1590. május 28-án kelt saját oklevelét (1205. sz.) a kérelmező, illetve unokatestvére (fr. m): Panytt-i Alard Ferenc (e) és fia: Gáspár között Marus széki, Kweolleo és Thorda vármegyei bizonyos jószágaik felől tett csere jóváhagyásáról, valamint Angialos János és Nagy György (e, n), a vajdai ítélőszék esküdt íródeákjai és jegyzői 1591. június 5-én kelt jelentését (1582. sz.) a kérelmezőnek a fenti jószágokba és a bennük levő királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 285^v–289^v)

1608. 1591. június 20. (in Alba Iulia, XX. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Hatolyka-i Zabo Jánost (a) utódaival együtt Kyzdy szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Hatolyka-n (Kyzdi sz) – Nagy János (n, a) és Miclos Pál (n, a) házának szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat terhétől, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja Rawazdy György Varhegy-i várkapitánynak, Sepsi, Kyzdi és Orbay székek királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 281^r–282^r)

1609. 1591. június 20. (in Alba Iulia, XX. Iunii) Radnoth-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykelleo vármegye ispánjának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Bessenyeo-i Tetthey Lőrinc (n), a vajdai ítélőszék esküdt jegyzője, valamint Ugra-i Fodor Péter (n) 1591. június 12-én kelt jelentését (1594. sz.) a kérelmező Jeowedichy (Kykelleo vm) birtokába és a benne levő királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 284^v–285^v)

1610. 1591. június 20. (Albae Iuliae, XX. Iunii) Radnot-i Kendy Ferenc (m) tanácsúrnak, Kykelleo vármegye ispánjának Traya-i néhai Attfy Farkas (n) leányai: Ebesfalwa-i Balog János (n) felesége: Katalin, illetve a kiskorú Zsuzsanna részére tett közbenjárására, továbbá Balog János szolgálatai jutalmául említett Katalinnak és Zsuzsannának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt az Almas-i (Kykelleo vm) nemesi udvarházat, amely apjuk férfiágon való magvaszakadtával szállt a kincstárra. (V, f. 289^v–290^r)

1611. 1591. június 20. (Albae Iuliae, XX. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Syklod-i Balint Istvánt és Demetert utódaikkal együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Syklod-on (Udvarhely sz) – Kys Imre és Kys Fülöp vajdai jobbágyságok házái szomszédságában – levő házukat minden adó és szolgálat, majorságaikat, mezőgazdaságaikat és vetéseiket pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Mindzenti Benedek erdélyi tizedbérlet, Udvarhely vára kapitányát, Maros és Udvarhely szék királybíráját, valamint a többi illetékest. (V, f. 302^v–303^v)

1612. 1591. június 20. (in Alba Iulia, XX. Iunii) Elődeinek majd neki teljesített szolgálataiért Erezthveny András (n, a) Erezthveny-i vajdai gyalogpuskást utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül neki, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Erezthveny-i két lófői udvarházát, melyek közül egyikben a kedvezményezett, a másikban pedig Varga Jakab nevű jobbágysága lakik, illetve puszta jobbágytelkét, továbbá az előbbi, valamint Reth (Sepsi sz), Albys és Maxa (Kyzdi sz) birtokokban levő más székely

örökségeit, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 321^r–322^r)

1613. 1591. június 21. (Albae Iuliae, XXI. Iunii) Fehérvári (Albensis) néhai Vas János özvegyének: Zsófiának kérésére megerősítve átírja Besseniey István, Nyreo István, Mezaros Gergely és Gombkeoteo Ferenc (n) gyulafehérvári lakosok 1589. augusztus 10-én kelt oklevelét a kérelmező végrendeletéről (1170. sz.). (V, f. 308^v–309^v)

1614. 1591. június 22. (Albae Iuliae, XXII. Iunii) Brasso város bírának és esküdt polgárainak kérésére úgy intézkedik, hogy a Zentegied-i Somliay Gergely (e) fiscalis director által Bodola (in cottu AlbTr) birtok miatt Beldy János (e) ellen indított per a jelenlegi keretek között maradjon és folytatódjék le. Egyidejűleg biztosítja őket, hogy a per lefolytatását semmilyen okon, illetve törvényszéken nem szakítja félbe. Megparancsolja az említett fiscalis directornak, hogy az ügyet a fiscus jogának sérelme nélkül folytassa le, illetve a vajdai ítélőszék elnökének, ítélőmesterének és esküdt ülnökeinek, hogy a pert a szokásos törvénykezési szakaszokon tárgyalják, és abban hozzanak ítéletet. (V, f. 307^v)

Kivonatos bejegyzés.

1615. 1591. június 23. (Albae Iuliae, XXIII. Iunii) Czigany (in cottu Zolnok Mediocri) birtok mindenféle tizedét, árenda fizetése nélkül, élete végéig átengedi Feierwari Miklósnak (e). (V, f. 302^v)

Kivonatos bejegyzés.

1616. 1591. június 25. (Albae Iuliae, XXV. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Swkeffalva-i néhai Sykey Gergely (n, a) fiainak: Vargias másként Gergely Istvánnak és Gergely János deáknak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Sewkeoffalva-i (Udvarhely sz) két nemesi udvarházukat, melyek közül egyik Marton András (n, a) lófő és Bartalis Balázs vajdai jobbágy házával szomszédos, a másik pedig a falu végén, Laios András (n, a) háza szomszédságában fekszik, továbbá Dechy János és Nagy István vajdai jobbágyok házai szomszédságában levő lófői telküket (fundum seu sessionem curiae primipilaris), illetve e birtokbeli más székely örökségeiket, melyeket már elődek is zavartalanul birtokoltak, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 300^r–301^r)

1617. 1591. június 25. (ex Alba Iulia, XXV. Iunii) Néhai István lengyel királynak hadjárataiban, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául Kyraly Albertnek (e), az udvari lovasok kapitányának (capitaneus equitum aulae nostrae), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt az Okland-i (Udwarhely sz) vajdai részjóságot, amely eddig Udvarhely várához tartozott, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani tehetőseket (potiores), lóföket és gyalogpuskásokat, illetve ezek minden örökségét. (V, f. 316^r–316^v)

1618. 1591. június 26. (in Alba Iulia, XXVI. Iunii) Szolgálati jutalmául Zopor-i Zathmary/Zatthamary Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Peter Agha-nak nevezett Iloswa-i (Crazna vm) nemesi udvarházat, amely néhai Dragffy Gáspár (m) magvaszakadtával szállt a kincstárra. — *A szöveg élén:* Correcta est i[ussu] illustrissimi domini principis. (V, f. 140^r–140^v)

Keltezése javítva január 28-ról.

1619. 1591. június 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Iunii) Seokeosfalva/Swkeosfalva-i Kowachy másként Gergeli Györgyöt (a), akit Nagy Tamásnak (e), az Udvarhely széki gyalogpuskások hadnagyának (ductoris) tájékoztatása szerint már korábban a gyalogpuskások közé emeltek, hűséges szolgálatai jutalmául utódaival együtt újra Udvarhely széki gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltevéle mellett. Egyidejűleg Swkeosfalva-n (Udvarhely sz) levő házát, melynek szomszédjai Kys János és Kyrály Pál vajdai jobbágyok házai, minden adó és szolgálat, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja Mindzenty Benedek Udvarhely-i várkapitánynak, Udvarhely és Maros széki királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 301^r–301^v)

1620. 1591. június 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Iunii) Szolgálati jutalmaként ajtónállójának (ianitor): Arachyay Bálintnak, valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt Borband-on (in cottu AlbTr) három darab szántóföldet, melyeket a kedvezményezett a csipkebokroktól (ex spineto) saját költségén és munkájával tisztított meg. Ezek közül egyiket keletről Reody Miklós (n) vajdai kocsismester (magistri aurigarum nostrarum), délről a Kerektho nevű mocsár, nyugatról pedig a Borband-on lakó Somogy Vid (pr) szántóföldjei határolják, a másíknak szomszédjai Mihályffy-i Iffiu János (m) tanácsúr kaszálója és Arachyay Bálint 18 [hold] földje, a harmadikat pedig keletről Kowachoczy Farkas (m) kancellár és tanácsúr kaszálója, délről Mindzenty Benedeknek (e), az erdélyi tizedek bérlőjének Byka rethe elnevezésű rétje, északról a kedvezményezett szántóföldje határolja. (V, f. 327^v és 292^r)

A cím alatt: *Vide fol[ium] 292. est totum.*

1621. 1591. június 29. (in Alba Iulia, XXIX. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Dank-i Fodor István Badok-i lakost utódaival együtt megneemesíti. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 304^v–305^r)

1622. 1591. július 1. (in Alba Iulia, I. Iulii) Megemlékezvén arról, hogy néhai Felizian Herberstein-i liber baro a Nagybania/Nagybánya (Rivuli Dominarum) területén fekvő régi és elhagyott arany- és ezüstbányákat nagy munkával és költséggel jövedelmezőkké tette, továbbá némely tekintélyes hívének, illetve külföldi előkelőségeknek Felizian fia: Raimund Herberstein-i báró és testvérei érdekében tett közbenjárására, akik ígérték, hogy apjuk tevékenységét hasonló hozzáértéssel, szorgalommal és költségekkel folytatják, a Nagybánya vá-

ros, Felseo Banya mezőváros és Kapnik, illetve Lapos tartozékaiban levő bányákat bérbe adja nekik az alábbi feltételek mellett: A Nagybánya területén levő Nagy Werem nevű királyi bányát az ahhoz tartozó erdőkkel és rétekkel együtt ugyanúgy, ahogyan azt korábban apjuk bírta, továbbá az Orozffalwa, Chyorbafalwa, Laczfalwa nevű falvakat átengedi nekik, hogy lakosaik az ásványok kitermelésében hasznukra legyenek. Úgyszintén a Kapnik-i és Lapos-i bányákat a Gorbonaczfalwa, Berencze, Gyortyanos, Monostor, Dragumerfalwa, Magura, Chyarnafalwa, Fonacz, Chyokottes, Kloppys, Kowaczykapalnak, Laczkonya és Rewkapalnak nevű birtokokkal és minden jövedelmükkel, haszonvételükkel és tartozékuikkal együtt, ahogyan korábban apjuknak, hasonló módon engedi át Felizian fiainak. A Nagybányán levő házuk, melyben most laknak, az elkövetkezőkben is ugyanazt a szabadságot és előjogot élvezi, mellyel már eddig rendelkezett – és melyet az ilyen házak más bányahelyeken (in aliis fodinarum locis) is bírnak – annak érdekében, hogy a kedvezményezettek perbevonásuk esetén csak a vajda előtt tartozzanak megjelenni ügyeik előadására. A bányák curatorai, inspectorai, officialisai és mások, valamint a bányamunkások és családjaik részére régi szabadságuknak megfelelően azt a szabad utazási jogot biztosítja, mellyel a szomszédos Magyarországon (Hungariae) és Csehországban (Bohemiae) élnének. Ők – míg szolgálatukban állnak – csak a bérlők joghatósága alá tartoznak, pereskedés esetén pedig, kivéve a büntető pereket, a bérlők elé idézzék meg őket. Új bányák nyitását engedélyezi Felizian fiainak az országban bárhol úgy, hogy miután azokat jövedelmezőkké tették, azon időponttól számított három év leteltével a szokásnak megfelelően e bányák felől új szerződést kössenek. Megengedi, hogy az új bányákból nyert ásványokkal szabadon rendelkezzenek, a fiscus jogai azonban – a mostani szerződés előírásainak megfelelően – sértetlenek maradjanak. A bányákhoz és épületekhez szükséges fát és szenet az illető területeken fekvő erdőkből szerezzék be. Az ásványok [kitermeléséhez], valamint a különböző eszközökhöz és [érező] gépek [működtetéséhez] szükséges vizet szabadon elvezethetik. Megengedi, hogy a bányászok ellátásához szükséges élelmiszereket harmincad és más vámok fizetése nélkül szállítsák. Egyidejűleg átengedi nekik a pénzverde használatát és annak jövedelmét úgy, hogy arcképének ábrázolásával szokott formájú, minőségű és törvényes súlyú aranypénzt, továbbá 14 latos finomságú ezüstpénzt, illetve dénárokat és garasokat verjenek a lengyel és német garas, valamint a magyar dénár ligája szerint (cum facultate imprimendo typo nostro monetae tam aureae consuetae formae et bonitatis iustique ponderis, quam argenteae iuxta ligam quatuordecim lotonum, et minorum etiam monetarum, cum denariorum tum grossorum vulgarium secundum ligam itidem grossorum Polonicorum et Germanicorum, denariorumque Hungaricorum ...). Mindezeket ne csupán az ottani, hanem idegen ezüst, illetve réz felhasználásával is verjék, és egyidejűleg hagyja, hogy az érmék teljes értékűek és súlyúak legyenek. A fent említett területeket 1592. szeptember 29-től (d. s. Michaelis) számított hat évre adja bérbe nekik évi 9000 tallérért, melyet két részletben – Húsvét napján (ad d. Paschatis) és Szt. Mihály napján – fizetnek. Az ezüstöt a bányászoktól márkánként hét Ft-ért vegyék át, és ezt az árat ne csökkentsék, illetve az ezüstöt azok kárára jogtalanul ne vegyék el. Nagy Verem bánya megfelelő művelése érdekében hagyja a bérlőknek, valahányszor szükséges lesz, engedélyezzék ellenőreinek (inspectoribus et visitatoribus eius rei peritis), hogy officialisaikkal vizsgálatot tartsanak, illetve azoknak a műveléssel kapcsolatos rendelkezéseit hajtsák végre. Valahányszor a vajda részére ezüst vagy aranypénzt vernek, azt minden esetben késlekedés és levonás nélkül kötelesek teljesíteni. A bérlők jótálló

levelet tartoznak adni a vajdának arról, hogy a bérlet ideje alatt csak bányaműveléssel foglalkoznak, és semmilyen ürüggyel, sem nyíltan, sem titkon nem cselekszenek a vajda vagy az ország ellenében. A bérlet leteltével az összes műhelyt, épületet, létesítményt, gépet és az általuk készített más eszközöket, valamint a bányákból kitermelt köveket ingyen lesznek kötelesek a vajdának átadni. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 303^v–304^v)

Közlés: Fridvalszky 203–205 (csonkán).

1623. 1591. július 1. (Albae Iuliae, I. Iulii) A Des/Dees-i sószállító Lőrinc deáknak (c) és Márton deáknak (c) – a többi Des-i cellerista nevében is tett – előadásából értesült, hogy a hajdani fejedelmektől nyert kiváltságleveleik, melyekkel eddig zavartalanul éltek, településük nagy részét elpusztító legutóbbi tűzvészkor megsemmisültek. Ezért kérésükre az általuk bemutatott articulusokat a Dees-i sókamara korábbi előljárói, valamint a mezőváros bírása és esküdt polgárai tájékoztatása alapján megerősíti: Minthogy a portus, illetve a hajózási útvonal karbantartása sok költségbe kerül, ezért idegen sószállítók – javaik elkobzásának terhe alatt – a Dees-i celleristák ellenében sem a mezővárosban, sem a Sibó-i révhelyen nem kereskedhetnek. Ha valaki a celleristák közül azokat, akik hajón vagy szekéren sót szállítanak, nyíltan vagy titkon akadályozná, illetve más sószállítónak a vevőjét magához csalná, az tíz Ft-ot fizessen. Munkájuk díjazását az alábbi módon rendezi: a Dees-i hajósoknak a Sibó-i kikötőhöz szállított minden 100 db sóért egy Ft és 20 dénár, az idegen hajósoknak pedig egy Ft tíz dénár legyen a fizetségük. Akik a sót a távolabb fekvő bányából szekéren szállítják a Szamos (Sami) kikötőjébe, azoknak 25 dénárt, a közeli Cher nevű bányából szállítók pedig 20 dénárt fizessenek minden 100 db só után. A sószállítók vagy más rendű emberek közül senki nem fuvarozhat drágábban a kamarához, mint amennyiért a celleristák szoktak szállítani. Csak az léphet be a sószállítók közé, aki előbb kifizeti a régi szokásnak megfelelően a celleristáknak járó díjat. (V, f. 306^r–306^v)

Regesza: Kádár–Tagányi III. 25. — Szövegét átírja a gyulafehérvári káptalan 1603. január 21-i, valamint az előbbivel együtt Rákóczi Zsigmond 1607. július 31-i oklevelében, I. az erdélyi káptalan MOL-ben őrzött hiteleshelyi lt-ban: Liber Regius Sigismundi Rákóczy 1607–1608. f. 117^r–119^r.

1624. 1591. július 1. (in Alba Iulia, I. Iulii) Zarka Péternek (p, c), Belynes mezőváros tanácsosának kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresői 1589. november 27-én kelt oklevelét (1178. sz.) Belynyes tartozékainak officialisa: Belynessy Márton deák (e) Belynyes-i (Bihar vm) házának, kúriájának és bizonyos szántóföldjeinek megvásárlásáról. (V, f. 309^v–311^r)

1625. 1591. július 1. (Albae Iuliae, I. Iulii) Néhai Panka Francisc (c) özvegyének: Steykul Ecaterinának, valamint Caransebes-i néhai Steykul Martin fiainak: Sebastiannak és Nicolaének (pr) kérésére megerősítve átírja Caransebes-i néhai Steykwil Emeric (c) 1591. március 30-án kelt végrendeletét (1472. sz.). (V, f. 311^r–312^r)

1626. 1591. július 1. (in Alba Iulia, I. Iulii) Régi szabadságaik és kiváltságaik megőrzése, illetve hasznuk és jövedelmük érdekében megengedi az Enyed mezővárosban lakó, illetve a

kocsi- és kerékgyártó (curriparorum) céhhöz tartozó mestereknek, hogy a szomszédos falvakból és birtokokból egyetlen céhen kívüli mesternek se legyen joga – termékei elvesztésének terhe alatt – településükbe a hetivásárra kerekeket, illetve más famunkát bevinni vagy azokat máshol árusítani, kivéve az évi vásárt, továbbá régi szokásaik ellenében új munkát elkészíteni és eladni, kivéve a régiek javítását. Mindegyik mester a mezővároshoz tartozó Awas elnevezésű erdő használata után a szokásnak megfelelően évente egy új kereket tartozik adni a mindenkori Enyed-i officialisnak. Egyidejűleg megparancsolja Bede Mihály (n, e) Enyed-i officialisnak, helyettesének, valamint az illetékeseknek, hogy a kedvezményezetteket fenti szabadságukban és kiváltságukban őrizték meg, az említett erdőből pedig kerekeik szükségére fát adjanak. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (V, f. 313^v–314^r)

Keltezetlen másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kéziratárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 31^v–32^r. Vö. 309. sz.

1627. 1591. július 1. (ex Alba Iulia, I. Iulii) Néhai Somlyo-i Bathori Kristóf vajdának, majd neki teljesített hűséges szolgálataiért secretariusának: Ratoth-i Gywlaffy Lestárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Malomfalva-i (Udvarhely sz) vajdai részjószágot, amely eddig Udvarhely várához tartozott, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani tehetőseket (potiores), lófőket és gyalogpuskásokat, illetve ezek örökségeit. (V, f. 322^r–322^v)

Közlés: MHHScrip XXXI. 69–70.

1628. 1591. július 2. (in Alba Iulia, II. Iulii) Coloswar-i Hozzw Jánosnak (c) kérésére jóváahagyólag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1590. december 28-án kelt oklevelét (1351. sz.) Gereomonostra-i néhai Kemeny Ferenc (e) fiának: Jánosnak Mochy-i (Colos vm) részjószágon lakó jobbágyát, illetve annak házát illetően a kérelmező javára tett rendelkezéséről. (V, f. 314^v–315^v)

1629. 1591. július 3. (Albae Iuliae, III. Iulii) Zlathna-i Patrak Ioannak (pr) megengedi, hogy bárhol arany, ezüst, ólom és higanybányákat nyisson, azokat művelje, de azzal a feltétellel, hogy a talált fémeket méltányos áron átadja Gyarmathy Gergelynek. (V, f. 315^v)

Kivonatos bejegyzés.

1630. 1591. július 4. (in Alba Iulia, IV. Iulii) Hűséges szolgálataiért familiárisának: Hamway/Hammy Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Hommay Ferencnek (e), illetve utódainak adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt az Olaztelek-i (Wdvarhely sz) vajdai részjószágot – kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani tehetőseket (potiorokat), primorokat, lófőket és gyalogpuskásokat, illetve örökségeiket –, mely eddig Wdvarhely várához tartozott. (V, f. 312^v)

1631. 1591. július 4. (Albae Iuliae, IV. Iulii) Ban Lászlónak és Pálnak, valamint Orbonacz Supe és Ruze (pr) nevű görögöknek (Graecorum) Gyulafehérváron (Albae Iuliae) a Vincz ucza-ban – Kowach Tamás és Kerekes János házai szomszédságában – levő házát a beszállásolás terhe alól mentesíti. (V, f. 316^f)

Kivonatos bejegyzés. Vö. 1171. sz.

1632. 1591. július 6. (in Alba Iulia, VI. Iulii) Hűséges szolgálataiért Thasnad-i officialisának: Hawaselwy Balázsnak (g, e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Thasnad (in cottu Zolnok Mediocri) mezőváros Candia nevű utcájában – egyfelől Kys János (pr), másfelől néhai Kadas Gergely (pr) özvegye: most Nagy Benedek (pr) felesége házának szomszédságában – egy nemesi udvarházat, a mezőváros szőlőhegyein pedig két művelt szőlőt, melyek közül egyik a Chyer veolgy nevű szőlőhegyen, északról Barbely Illés (pr) és délről Zabo Balázs (pr) szőlői, a másik a Zelhegy elnevezésű szőlőhegyen, keletről Kowachy Lukács (pr), illetve nyugatról Barbely János (pr) szőlői szomszédságában fekszik. E jóságok néhai Tollas Pál (n) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (V, f. 316^v–317^f)

1633. 1591. július 7. (in Alba Iulia, VII. Iulii) Varad-i Kis Boldizsárnak (e), Byhor vármegye adószedőjének kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek 1591. április 9-én kelt oklevelét (1480. sz.) arról, hogy Vernithy Anna Kynis-i (Byhor vm) részjóságát zálogba adta a kérelmezőnek. Egyidejűleg szolgálatai jutalmaként Kys Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e jóságban levő királyi jogát is. (V, f. 317^f–319^f)

1634. 1591. július 8. (in Alba Iulia, VIII. Iulii) Elődeinek majd neki főként tisztségeiben teljesített szolgálatai jutalmául Saard-i Gyarmathy Gergely deák (e) kincstári számtartónak (rationista aerarii) és aranybevéltónak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Keoreosbania tartozékaiban levő Vaka (Zarand vm) birtokot, amely eddig a [gyula]fehérvári (Albensis) vajdai udvarhoz tartozott. (V, f. 298^v–299^f)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, l. az erdélyi káptalan MOL-ben őrzött hiteleshelyi lt-ban: XXXIII. protocollum, f. 111^f–112^f, az iktatásról 1591. szeptember 30-án kiállított jelentés uo: f. 111^f–113^v.

1635. 1591. július 8. (Albae Iuliae, VIII. Iulii) Nagy Zegleós (Segheswar sz) birtok mindenféle tizedének másfél quartáját, melyet korábban néhai Barchyay Boldizsár (e) gyűjtött be, árenda fizetése nélkül, visszavonásig Tholdy István (e) udvari familiárisnak engedi át. (V, f. 319^f)

Kivonatos bejegyzés.

1636. 1591. július 8. (in Alba Iulia, VIII. Iulii) Hűséges szolgálataiért Zentmiklos-i Kowach Péternek (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Zentmiklos-on (Girgio sz) – a vajdai jobbágyai: Kovach János és néhai Karda András (pr) özvegye házainak szomszédságában –

fekvő lófői udvarházát, amelyet már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 323^r–323^v)

1637. 1591. július 8. (in Alba Iulia, VIII. Iulii) Szolgálataik jutalmaként Zentkiraly-i Veres György és Gergely (n, a) lófőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Zentkiraly-on (Sepsy sz) – Peter Gáspár vajdai jobbágy, illetve Erdeo János (n, a) és Zabo Miklós (n, a) lófők házának szomszédságában – fekvő lófői udvarházaikat, és ugyanitt levő más székely örökségeiket. Ezeket már apjuk: néhai Veres Dániel (n, a) is zavartalanul birtokolta, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de nem rendelkeznek azokról oklevelekkel. (V, f. 328^r)

1638. 1591. július 8. (Albae Iuliae, VIII. Iulii) Szolgálatai jutalmául Maxa-i Veres Istvánt (pr) utódaival együtt Kyzdy szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Maxa-n (Kyzdy sz) – Tott Márton (n, a) lófő és Petheo András (pr) házai szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, vetéseit és majorságát pedig a tized és kilenced terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, illetve teljesíti a kijelölt szolgálatokat. Megparancsolja Rawazdy György Varhegy-i várkapitánynak, Sepsy, Kyzdy és Orbay székek királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 328^r–329^r)

1639. [1591. július 8.] (Albae Iuliae, anno et d. eodem) Barathos-i Lenart Pált [Orbay szék gyalogpuskásai közé sorolja], ugyanakkor Barathos-on (Orbay sz) Lenart György (pr) és Bachy Márton (pr) házai szomszédságában levő házát minden teher alól mentesíti. (V, f. 329^r)

Kivonatos bejegyzés.

1640. [1591. július 8.] (Albae Iuliae, anno et d. eodem) Zent Kyraly-i Peter Balázst [Sepsy szék gyalogpuskásai közé sorolja], Zent Kyraly-on (Sepsy sz) – Gellerd Antal és Caspar Benedek házai szomszédságában – levő házát pedig [minden teher alól] mentesíti. (V, f. 329^r)

Kivonatos bejegyzés.

1641. [1591. július 8.] (Albae Iuliae, anno et d. eodem) Zent Kyraly-i Caspar Benedeket [Sepsy szék gyalogpuskásai közé sorolja], egyidejűleg Zent Kyraly-on (Sepsy sz) levő, Caspar András és Ferencz György házaival szomszédos házát [minden teher alól] mentesíti. (V, f. 329^r)

Kivonatos bejegyzés.

1642. 1591. július 13. (sab. a. Divisio ap.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Zenth Andras-i Modra János (n) – kiskorú leányának: Katalinnak nevében is – részint a kezében, részint másoknál levő Zenth Andras-i és Kayla-i (Doboca vm)

anyai részjóságait és birtokjogait, minthogy azok pusztulásuk okán számára haszontalanok, illetve öregsége miatt nem tudja az elveszítetteket visszaszerezni, a többi pedig feljavítani, ezért azokat, továbbá ugyanott levő nemesi udvarházait haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 60 Ft-ért és 40 veder borért (pro quadragenis urnis vini) – melyet a vevő az eladó élete végéig évenként tartozik adni – örökre eladta Felseo Balasfalva-i Chereny/Chyereny Mártonnak (e), valamint utódainak és örököseinek. Ugyanakkor Chereny Márton atyafiságukra való tekintettel e vásárolt javakból Zenth Andras-on egy nemesi udvarházat, mely Zenth Andras-i Zekely János (n) nemesi udvarháza, illetve Udvarhely-i Nagy Ferenc és Gáspár (n) fél jobbágytelke – melyen Udvarhely-i Zekely Ferenc jobbágyának: néhai Dieneos Jánosnak özvegye zsellérként lakik – szomszédságában fekszik, haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon Modra Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adja azzal a kikötéssel, hogy az utóbbi és utódai örökösök nélküli halála esetén az udvarház reá és örököseire száll vissza. (V, f. 324^v–325^v)

Ái Báthory Zsigmond 1591. július 15-i oklevelében (1645. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a levélkeresők rányomott pecsétje erősítette meg.

1643. 1591. július 15. (Albae Iuliae, XV. Iulii) Szolgálati jutalmaként Zabola-i Bassa Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon a Zabola-n (Orbay sz) lakó Pal Istvan István, Jakabfi Tamás, Chazar János, Pal Miclos Gergely, Mátyás Miklós, Máté és Bálint, Harali Bálint, Antal Janos István, Demes Péter és István, Kuppan Boldizsár, Kerezthes János és Finna Márton nevű jobbágyokat gyermekeikkel, telkeikkel, illetve egyéb haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt. — *A szöveg élén:* [Ius]su illustrissimi [princ]ipis correcta ac inferius [de]scripta. (V, f. 322^v–323^r)

A cím alatt utólagos jegyzet: *N[ota] B[ene] folio 330.* Vö. 1646. sz.

1644. 1591. július 15. (in Alba Iulia, XV. Iulii) Az Udvarhely széki gyalogpuskások előadásából arról értesült, hogy őket a településeik és a szomszédos falvak területén örökség és vásár jogán vagy más címen bírt örökségeik, házaik, telkeik, kertjeik, szántóföldeik, kaszálóik és erdeik birtokában a vajdai officialisok, illetve más nemesek és lófők törvényes eljárás nélkül gyakran háborgatják, illetve közülük néhányan örökségeiket elvesztették. Ezért, hogy alkalmasabbá tegye őket a szolgálatra, megparancsolja Mindzenty Benedek Udvarhely-i várkapitánynak, [a szék] királybírájának, valamint a többi illetékesnek, hogy az említett gyalogpuskásokat örökségeikben ne háborgassák, azoknak pedig, akik elvesztették örökségeiket – az illető falu szokásának megfelelően – nyílosztással (per sortem) szántóföldeket és kaszálókat adjanak. (V, f. 323^v–324^r)

Közlés: Spielenberg: 47–48 (magyar fordításban). □ Regesza: Udvarhely vm 292.

1645. 1591. július 15. (in Alba Iulia, XV. Iulii) Felseo Balasfalva-i Chyereny/Chereny Mártonnak (e) és Zent Andras-i Modra Jánosnak (n) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1591. július 13-án kelt oklevelét (1642. sz.) a kérelmezőknek Doboca vármegyei bizonyos jószágaik felől tett rendelkezéséről. Ezenfelül szolgálataik jutalmául Chyereny Mártonnak és Modra Jánosnak, valamint utódaiknak és

örököseiknek adományozza a fentiek alapján őket megillető jószágokban levő királyi jogát is. (V, f. 324^r–325^v és 330^r–330^v)

A f. 325^v alsó szélén utólagos rájegyzés: *Vide coetera folio 330*. A f. 330^r felső szélén: *Vide praecedentia foliis 324–325*.

1646. 1591. július 15. (Albae Iuliae, XV. Iulii) Szolgálati jutalmaként Zabola-i Bassa Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon a Zabola-n (Orbay sz) lakó Pal Janos István, Jakabfy Tamás, Chazar János, Pal Miklos Gergely, Mattyas Miklós, Máté és Bálint, Haraly Bálint, Antal Janos István, Demes Péter és István, Kuppán Boldizsár, Kereztes János és Finna Márton nevű jobbágyokat és fiaikat házaikkal, telkeikkel, illetve egyéb haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt. E jobbágyok azzal az ürüggyel, hogy ők a vajda gyalogpuskásai közé tartoznak, kivonták magukat a jobbágyi kötelék alól, azonban a vajdai biztosok vizsgálata alapján – miszerint e kiváltsággal ők eddig jogtalanul éltek – visszahelyezte őket korábbi jobbágyi állapotukba. — *Lapszálen megcsontult jegyzet*: [Haec] donatio [ex iussu illustris]simi principis correcta est. (V, f. 330^v és 323^r)

A f. 330^v alján utólagos jegyzet: *Regredere ad folium 322*. Vö. 1643. sz.

1647. 1591. július 16. (Albae Iuliae, XVI. Iulii) Farkaslaka-i Barla Benedeket (pr) részint hűséges szolgálataiért, részint mivel Fogharas várának ostromakor egy ágyúlövedéktől a bal keze használhatatlanná vált (ammissionis usus sinistrae manus in obsidione arcis Fogharas, ictu globi bombardae factae), néhai Somlói Bathori Kristóf vajda oklevele alapján élete végéig minden adó és szolgálat terhe alól mentesíti. (V, f. 326^v)

Kivonatos bejegyzés.

1648. 1591. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Az ítélőszéken, illetve a nagyobb kancellárián a vajdát és az országot illető oklevelek kiállításában régtől fogva teljesített szolgálataiért Királyfalva-i Jánosnak (e), a vajdai ítélőszék esküdt ülnökének, nagyobb kancelláriai titkárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Chieherdfalwa-i (Udvarhely sz) részjószágot, mely eddig Udvarhely várához tartozott, kivéve az ország szolgálatára rendelt ottani lóföket és gyalogpuskásokat, illetve ezek minden örökségét. (V, f. 326^v–327^r)

1649. 1591. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Hűséges szolgálataikért Ozdfalva-i Alard Máténak (e, a), az Udvarhely széki gyalogpuskások hadnagyának és testvérének (fr. c): Jánosnak (n, a), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Hozzu Beogeozi (Udvarhely sz) – Fozto Jakab (a) vajdai gyalogpuskás és Zabo András vajdai jobbágy házában szomszédságában levő – nemesi udvarházukat, amelyet elnyerése óta zavartalanul birtokolnak, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 331^v és 326^r)

A f. 331^v alsó szélén utólagos rájegyzés: *Vide folio 326*.

1650. 1591. július 17. (in Alba Iulia, XVII. Iulii) Szolgálati jutalmaként Doba-i Dobay Györgynek (n, a), valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Feole, Dobo, Zaldobos, Herman és Bardoczfalva (Udvarhely sz) birtokbeli részjóságait, illetve székely örökségeit, amelyeket már eddig is zavartalanul birtokolt, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (V, f. 326^r–326^v)

1651. 1591. július 17. (in Alba Iulia, XVII. Iulii) Hűséges szolgálataikért solymárait (falconistae): Varias/Vargias-i Trinch Istvánt és Fülpeos Istvánt utódaikkal együtt Udvarhely szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, továbbá, hogy ők és utódaik a többi vajdai solymárhoz hasonlóan a havasok szemmeltartásával és sólymok keresésével szolgáljanak (tempore quidem solito, more aliorum falconistarum nostrorum alpes perlustrare et falconibus inquirendis diligenter operam dare). Ezenfelül Vargias-on (Udvarhely sz) Trinch Istvánnak Mathe Márton (pr) és Imech Szaniszló (pr) házai, Fülpeos Istvánnak pedig Balogh István (a), illetve Ambrus Gergely (a) házai szomszédságában levő házát minden adó és szolgálat terhe alól, továbbá vetéseiket és mezőgazdaságukat a tized, kilenced és kepe fizetésétől arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén maradnak, és a kijelölt szolgálatokat teljesítik. Megparancsolja Mindzenty Benedek Udvarhely-i várkapitánynak, Marus és Udvarhely szék királybírájának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 331^r–331^v)

1652. 1591. július 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iulii) Szolgálataik jutalmául Füle-i Fozto Jánosnak és Bálintnak (n, a), valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt a Füle-i két lófői udvarházukat, melyek közül egyik Fozto Menyhárt (n) és Dobay Gergely (n) házai, a másik pedig Fozto Imre (n) és Zennyes Péter (pr) házai szomszédságában fekszik, továbbá a Bibarczfalva-n, Olazteleken és Bardoczfalva-n [Udvarhely sz] levő más székely örökségeiket. Ezeket már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 327^r–327^v)

1653. 1591. július 19. (in Alba Iulia, XIX. Iulii) Hűséges szolgálataikért Fwle-i Foztho Imrének és Miklósnak (n, a), valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Fwle-i lófői udvarházukat, itteni és Bibarczfalwa-i részjóságaikat, továbbá az előbbieken és Olaztelek (Udvarhely sz) birtokban levő más székely örökségeiket, melyeket már ősök is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. — *A szöveg élén:* Correcta et inferius denuo descripta. (V, f. 292^v)

Egyidejűleg áthúzza. Vö. 1657. sz.

1654. 1591. július 19. (Albae Iuliae, XIX. Iulii) Zeghedy Mihálynak (n), a testőrgyalogság tizedesének (decurionis peditum praetorianorum) Gyulafehérvár (Alba Iulia) falain kívül, az Olah ucza-ban – Zabo Márton (pr) gyalog és Zekely Balázs (pr) házának szomszéd-

ságában – levő házát minden adó, szolgálat, tized valamint a beszállásolás terhe alól élete végéig mentesíti. (V, f. 293^r)

Kivonatos bejegyzés. □ Regeszta: Ltközl 69/1998. 121.

1655. 1591. július 19. (in Alba Iulia, XIX. Iulii) Szolgálatai jutalmaként a lófő rendű Kinos-i Sándor Mihályt, minthogy a lófőségére vonatkozó oklevelei elvesztek, utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Kinos-on (Udwarhely sz) – Sándor Pál és néhai Sándor Gáspár özvegye: Ilona vajdai jobbágyok házában szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, mezőgazdaságát, majorságát és vetéseit pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. Ennek foganatósítására utasítja Mindzenty Benedek Udwarhely-i várkapitányt, Marws és Udwarhely szék királybíráját, valamint a többi illetékest (V, f. 297^v–298^v)

1656. 1591. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Szolgálataik jutalmául Kynos-i Mathe Péternek, Andrásnak és Jánosnak (n, a), valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Kynos-on lévő – Sándor Pál vajdai jobbágy és Vas Márton (a) vajdai gyalogpuskás házával szomszédos – lófői udvarházukat, Patakfalwa-n (Udwarhely sz) – Mark Balázs vajdai jobbágy és Albert István (n, a) lófő háza szomszédságában – fekvő pusztá telküket, illetve az említett birtokokban levő más székely örökségeiket, melyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (V, f. 293^r–293^v)

1657. 1591. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Hűségese szolgálataikért Fwle-i Foztho Imrénének és Miklósnak (n, a), valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt örökjogon ad Fwle-n – egyfelől Fozto Bálint (n, a) lófő, másfelől Fozto János (n, a) lófő jobbágya: néhai Simon Tamás özvegye házában szomszédságában – egy lófői udvarházat, két jobbágytelket, melyeken Farkas Bálint és néhai Rapolthy György özvegye lakik, Bybarczfalwa-n pedig még egy telket, melyen Farkas Gergely lakik. Adományozza továbbá Foztho Miklós ama részét, melyet a Zaz Farkas által lakott Bybarczfalwa-i jobbágytelekben bír, illetve a fenti birtokokban és Olaztelek-en (Udwarhely sz) levő más székely örökségeket. E jószágokat már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 293^v–294^r)

Vö. 1653. sz.

1658. 1591. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Szolgálatai jutalmául Thybold-i Thyboldy Györgynek (n, a), valamint utódainak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Tybold-on – egyfelől Tyboldy Kys Pál vajdai jobbágy háza, másfelől pedig a Bosnak nevű patak szomszédságában – levő lófői udvarházát és a vele együtt lakó jobbágyát: Feyerwary Andrást, illetve Lokody László által lakott jobbágytelkét, továbbá Farkaslaka-n Kys Péter, Ilona Ferenc és Tamás által, Zent Kyrally-on pedig Mogyorossy János által lakott egy-egy jobbágytelkét,

Fanchyal birtokban levő lófői udvarházát, melyen néhai Lazlo János (n, a) lófő lakott, valamint az említett és Malomfalwa, Wlke (Udwarhely sz) birtokokban levő más székely örökségeit, melyeket már ősei is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (V, f. 294^v–295^f)

Regesztá: Udvarhely vm 302–303.

1659. 1591. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Kendy Gábor (g, e) hűséges szolgálataiért néhai Bornemisza Benedek (e) fiának: Zsigmondnak és leányainak: Saffarit György (e) feleségének: Zsófiának, illetve a kiskorú Annának, továbbá Kendy Gábor és felesége: nevezett Bornemizza Benedek özvegye: Gyarmat-i néhai Balassa Margit fiainak: Istvánnak és Gábornak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Buza-n levő, kőből épült nemesi udvarházukat, és ugyanott, továbbá a Lak, Nozaly, Cente, Nagy Zentmihaly, Varmezeo, Veolcz, Kalochya, Paptelke, Toho, Balashaza, Ketteosmezeo, Galgo (Doboca vm), Gorbo (partim in Dobocensi, partim in cottu Zolnok Interiori), Toth Zallas, Munchyal, Nagy Zurdok, Kis Zurdok másként Kabalapatak, Klich, Lonkafalva másként Loznakeo, Kis Lozna, Nagylozna, Keodmeoneos, Zakatura másként Somfalva, Konkoliosfalva másként Nyegenyefalva, Rohna, Harazos másként Chomanfalva, Buzamezeo, Kis Kabolapatak, Kis Krestolch, Nagy Zallonnepatak, Bagofalva másként Melypatak, Nagy Krestolch, Salamon, Bezded, Zalha, Chyaka, Hagymas, Alsochyobanka, Felseochyobanka, Vechke, Gyeorkepataka, Ciernek, Topilafalva másként Mely Patak, Hozzumezeo (in cottu Zolnok Interiori), Budatelke, Nagy Petri, Deseofalva, Olahnadas, Tottelek, Forgachkut, Dank, Vasartelek, Argyas, Chood, Kasapatak, Felseo Raytoch, Moldovanfalva és Nagy Almas nevű (Colos vm) birtokokban fekvő részsíjzágait, a Nagy Almas-i várban és nemesi udvarházban levő részüket az ottani, illetve a Varmezeo-i, Ketteosmezeo-i és Gorbo-i említett részsíjzágokban felállított vámokkal együtt. E síjzágokat már elődeik is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (V, f. 295^f–296^f)

1660. 1591. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Néhai Bornemizza Benedek (e) fiának: Zsigmondnak és leányainak: Band-i Saffarith György (e) feleségének: Zsófiának, illetve a kiskorú Annának, továbbá Kend-i Kendy Gábor (g, e) és felesége: Gyarmath-i néhai Balassa Imre (m) leánya: említett Bornemizza Benedek özvegye: néhai Margit fiainak: Istvánnak és Gábornak (n) kérésére jóváhagyólag átírja néhai II. János [választott] magyar király 1570. április 2-án kelt oklevelét (67. sz.) Bornemizza Benedek és Balassa Margit által bizonyos javaik felől kötött szerződésről. Ezenfelül Kendy Gábor szolgálatai jutalmául a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az említett javakban levő királyi jogát is. (V, f. 296^f–297^v)

1661. 1591. augusztus 4. (Albae Iuliae, IV. Augusti) Szolgálatai jutalmaként Zent Marton-i Huzar Tamást (a) utódaival együtt Chyk szék gyalogpuskásai közé sorolja a karddal és puskával jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Zent Marton (Chyk sz) birtokban – Boczkor Bálint (a) lófő és Hozo Ferenc (a) solymár

(falconistae) házának szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, vetéseit és mezőgazdaságát pedig a tized és kilenced terhe alól arra az időre mentesíti, míg a vajda és utódai hűségén marad, illetve a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Megparancsolja Mindzenti Benedek erdélyi tizedbérlőnek, Udvarhely vára kapitányának, Maros és Udvarhely szék királybírájának, Becz Imrének, a Chyk-i vasbánya praefectusának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (V, f. 299^r–299^v)

1662. [1591. augusztus 4. körül] Hűséges szolgálataik jutalmául Kapoztas Zent Myklos-i néhai Pokay János fiainak: Balázsnak, Istvánnak és Györgynek (e) új adományként adja Seogod-i részjóságaikat és udvarházukat. (V, f. 299^v–?)

Az oklevél vége hiányzik, noha a kézirat lapszámozása folyamatos. Keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető. Ez a csonka bejegyzés bizonyíték arra, hogy a f. 299^v után legalább egy lap hiányzik a kéziratból.

1663. 1591. november 3. (in Alba Iulia, III. Novembris) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített szolgálataiért Kowachocz Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt Jobbagytelke-i Domonkos Bálint, Bako Benedek, Domonkos György, Remethe-i Sofálwy Antal Maros székben lakó jobbágyokat gyermekeikkel, házaikkal és telkeikkel együtt, továbbá Jobbagytelke-i néhai Farkas Ferenc házát és fiait: Imrét, Pétert, Mátyást és Györgyöt, illetve más, esetleg létező gyermekét. A nevezettek korábban Georgeny várához rendelt gyalogpuskások közé tartoztak, minthogy azonban nemrég (superioribus diebus) ki akarták vonni magukat kötelezettségeik alól, és fellázkodtak praefectusaik és parancsnokaik (duces) ellen, a vajdai bíróság lázadóknak ítélte őket, de megkegyelmez nekik, és – az időközben elhunyt Farkas Ferencet kivéve – visszahelyezi őket korábbi jobbágyi állapotukba. (V, f. 134^v–135^r)

Regesztá: Szádeczky: Kovácsóczy 72. Keltezetlen és töredékes másolatát Báthory Zsigmondnak az ENMKt kézirattárában őrzött Formulariuma is tartalmazza: Ms 999. f. 73^v. Báthory Zsigmondnak a fenti adományra vonatkozó 1590[!] november 3-i mandatumára lásd a SzOkI IV. 112–114., az iktatásról kiállított 1590[!] december 11-i jelentésre uo: 114–116.

1664. 1592. október 18. (in Alba Iulia, XVIII. Octobris) Szolgálatai jutalmául Czege-i Vas Györgynek (e), az Uywar-i vár praefectusának, Colos vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Bos-i (Colos vm) részjóságot, amely néhai Illiesi Gáspár deák (e) Colos-i sókamarás magvaszakadtával szállt a kincstárra. — *A szöveg élén:* Reformata [ex com]missione i[llustrissimi] principis. (V, f. 173^v)

Keltezése javítva Coloswar, 1590. november 25-ről. 18. századi másolata a Wass cs lt-ban Fasc. XLVI. Num. 26. jelzet alatt található.

1665. 1594. november 26. (Lippa fele walo hadba menteonnkbe, Novembernek huzonhatodik napian) Magyar Bikaly Witez Miklósnak, Torda vármegye főispánjának saját kezűleg írt végrendelete: Minthogy halála utánra gondoskodni kíván feleségéről: néhai vitézlő Horvath Kozma és felesége: Petki Barbara leányáról: Kláráról, főként mivel Klárának atyja

házától házasságába hozott pénzéből és javaiból 4400 Ft-ot különböző adósságai megtérítésére és egyéb szükségeire fordított – bátyja: néhai Vitez András halálával ugyanis 1500 Ft adósság szállt reá és öccsére: Ferencre, továbbá a jelen évben Horvathország-ba katonáskodni ment öccse ottani szükségeire jószágaik jövedelmének felerésze mellett további 1500 Ft-ot vett fel, a jövedelem másik részét pedig a bátyjától reá szállt perek lefolytatására: a Thorda-iakkal néhány határ felől folytatott föbenjáró perekre, továbbá a Zilvasy atyafiakkal, valamint másokkal indított pereskedésekre költötte, a menyegzőjére 800 Ft-ot felesége anyja: Petki Barbara adott leánya jussából, végül sógora: Horvat Ferenc Klárának leánynegyedként adott 600 Ft-ot, amit szintén ő vett fel és költött el –, ezért ennek viszonzásaként Erdelyország-ban bárhol levő összes jószágát udvarházaival és azok tartozékaival együtt 4400 Ft-on inscribálja feleségének. Felesége és utódai e jószágokat addig birtokolhatják, míg az ő törvényes örökösei ki nem fizetik nekik az inscribálás összegét, ekkor viszont kötelesek lesznek azokat perlekedés nélkül átengedni. Ha feleségétől utódai nem maradnának, akkor Klára a jószágokat a fenti összegben bárkinek elidegenítheti. Végül, ha halála után adósságai maradnak, és azokat feleségének kellene megfizetnie, akkor az inscriptio összege annak megfelelően növekedjen. (VI, f. 80^r–81^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 9-i oklevelében (1823. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Vitéz Miklós zöld viaszpecsétjével és aláírásával erősítette meg. □ Regesztá: Petrichevich I/2. 563. sz.

1666. 1597. július 11. (in Zekely Vasarhely, XI. Iulii) Zekely Vasarhel-en lakó nemes Keopeczy Mihály, Keopechy András, Zabo Mátyás és Izlay Tamás fogott bírák bizonyítják, hogy néhai vitézlő Orbay László Sarwar-on lakó fia: Miklós előadása szerint Marus szék nótáriusa: Vasarhely István deák az Egerzegh-i (Maros sz) birtokrész kiváltására korábban 33 arany Ft-ot és egy Ft értékben dutkát adott apjának: Orbay Lászlónak, aki ennek fejében fenti jószágát zálogba vetette István deáknak. Orbay László halálával István deák azt örökjogon birtokba vehette volna ugyan a maga részére, minthogy azonban Orbay László özvegye: Miklós mostohaanyja: Horvat Kata kifizette a zálogösszeget, a jószágot birtokukban hagyta, de azzal a kikötéssel, hogy azt csak neki adhatják el. A jószág pedig a zálogösszeg, valamint a jegyruha fejében mostohaanyja kezén maradt. Minthogy Orbay Miklós nem tudja kiváltani a fenti jószágot, továbbá részint a Chiereny Gáspár kezében levő Sarwar-i (Doboka vm) jószágok visszaszerzése érdekében, részint István deák eddigi és ezutáni szolgálataiért az említett Egerzeg-i részbirtokot és az ottani nemesi udvarházat, valamint a hozzájuk tartozó örökséget és haszonvételeket 200 Ft-ért örökjogon eladta István deáknak, illetve maradékainak, melyből 100 Ft-ot a vevő ki is fizetett Orbay Miklósnak. A vásárt az alábbi feltételek mellett kötötték meg: István deák a jószágot Orbay Miklós nevében saját költségén visszaszerzi Horvat Katától vagy mástól, kifizetvén az említett zálogösszeget, valamint a jegyruhát is. Azután István deák, valamint örökösei a maguk részére foglalhatják a javakat, a fennmaradó 100 Ft-ot pedig kifizetik Orbay Miklósnak. Orbay évenként ügyvédvalló levelet tartozik adni a fenti jószág visszaszerzése érdekében. Egyidejűleg Orbay Egerzegh-i jószága elvesztésének terhe alatt vállalja a fentiek megtartását, továbbá István deák a már kifizetett 100 Ft-ot és a perköltségeket jelen oklevél alapján vegye meg Orbay javaiból. (VI, f. 103^r–104^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 26-i oklevelében (1842. sz.), amely szerint eredetije magyar nyelven kelt.

1667. 1597. december 25. (in Alba Iulia, XXV. Decembris) Főként tisztségében teljesített szolgálatai jutalmául kamarásának: Caransebes-i Vayda/Vaida Miklósnak (g) és férfitódainak, azok hiányában pedig leányörököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kalwgier/Kalugier, Krischor és Lebechen nevű (Belenies districtus, Bihor vm) birtokokat, amelyek korábban a Belenies-i kastélyhoz tartoztak. (VI, f. 31^r–31^v)

1668. 1598. szeptember 2. (Belenesbe, II. Septembris) Belenessi Fodor László betegágyában, Zeoczy János és Péter mester előtt végrendelezik: Szüleitől és atyafiaitól keveset örökölt, minden jószágát szolgálataiért Bathory Zsigmondtól nyerte. Minthogy pénz szűkében volt, házasságkötésük idején, illetve később felesége pénzéből mintegy 500 aranyat és 300 aprópénzt költött szükségeikre, valamint adósságai megtérítésére. Részint ezért, részint pedig iránta tanúsított gondoskodásáért a fejedelemtől adományul nyert Demeterfalwa nevű jószágát, továbbá arany-ezüst marháit, illetve egyéb javait feleségére: Kiraly Katára hagyja. Egyidejűleg meghagyja atyafiainak, hogy halála után feleségét ne háborgassák ezek birtokában még akkor sem, ha újra férjhez menne. Feleségére bízta, hogy a bátyjától: Márton deáktól kölcsönvett 100 Ft fejében a lovát szerszámostól adja át neki, javaiból a többi tartozását is térítse meg, „hogy ne atkozsanak holtom után”, szolgálait pedig elégítse meg. (VI, f. 121^r–121^v)

Ái a kolozsmonostori konvent 1601. május 2-i oklevelében (1679. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1669. 1599. április 13. (in Zenth Katolna, Hwsvet harmad napyan) Zent Katolna-n lakó Chieh Péter, Zalay Péter, Zabo Miklós és Demyen Tamás nemesek bizonyítják, hogy az ugyanott lakó Demyen Kelemen, jelenlévő öccsei: Demyen György és Demeter, valamint fiai: Tamás és Lőrinc hozzájárulásával, Zent Katolna-n (Kizdy sz) – keletről Polus György, nyugatról pedig az országút szomszédságában – levő örökségét 11 Ft-ért örökre eladta településük Hwzthy Dávid nevű papjának, illetve utódainak és örököseinek. Ha a vevő vagy örökösei az említett örökséget el akarnák adni, előbb kötelesek lesznek azzal a vételáron Demyen Kelement vagy utódait megkínálni, az utóbbiak pedig az örökségre emelt épületek árát tartoznak megtéríteni. (VI, f. 89^v–90^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 25-én kelt oklevelében (1833. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák a szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1670. 1599. május 29. (Thordae, sab. in prof. Penthec.) Thorda mezőváros főbírája: Chypkes György, illetve esküdt polgárai bizonyítják, hogy Zeocz András (pr) felesége: Borbála és néhai Trombitas Márton (c) özvegye: most Thorda-i Chyzar Péter (c) felesége: Sára Thorda-n, a Colosvar ucza-ban lévő – Dombi György (c) esküdt polgár és a jelenleg településükben lakó Zeged-i Furos Gáspár (c) házaival szomszédos – csaknem teljesen elpusztult (satis superque desolatam) kőházukat az ahhoz tartozó udvarral, kerttel, telekkel és földekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, részint arany Ft-ban, részint pedig ezüst-, illetve kis garasban (partim grossis argenteis, partim grossis minoribus et pecuniis

currentibus) felvett 250 Ft-ért örökre eladták [Zylvassy] András deáknak (h, c), a Thorda-i [só]kamara számtartójának (rationista) és örököseinek. — *A szöveg alatt:* Iuratus oppidi Thordensis notarius manu propria. (VI, f. 184^r–185^v)

Ái Báthory Zsigmond 1601. május 23-i oklevelében (1681. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a mezőváros szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétje, valamint esküdt jegyzőjének aláírása erősítette meg.

1671. 1601. január 6. (in Zekely Vasarhely, sab. in Epiph. dom.) Gyalakwthy Lazar György az Orbay Miklóssal és Vasarhely István deákkal Orbay László Egerzegh-i (Maros sz) jószágá és háza okán folytatott pereskedését megszünteti, és e javakat tartozékaikkal együtt átengedi István deáknak és maradékainak. Az utóbbi pedig e jószágokra fordított költségei viszonzásaként 100 Ft-ot ad neki. (VI, f. 104^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 26-i oklevelében (1842. sz.), amely szerint eredetije magyar nyelven kelt.

1672. 1601. március 4. (Albae Iuliae, IV. Martii) Borbely Gáspár Feervar-i nemes beteg-ágyában, Zilagy Márton deák, Nyreo István és Kosa Barbely György Feyervar-i vitézlő és nemes személyek előtt végrendelezik: [Gyulafehérvár falain belül, a Sz. Mihály-kapu közelében – Eotves Mátyásnak (n), illetve néhai Barbely Balázs (n) özvegyének házai szomszédságában – levő] házát, melyben most lakik, feleségének: Chiby Annának hagyja, aki azzal szabadon rendelkezhet. Ha Annának gyermeke születne, akkor a ház reá szálljon, magtalan halála esetén pedig az ő leányára: Borbely Demeterné: Zsófiára és gyermekeire. Szintén feleségének hagy 200 Ft-ot, egy nagyobb fehér poharat, egy aranyozott szélű kisebb poharat, öt ezüstkannalat, két hordó bort és szerszámainak felét. Leányának: Zsófiának hagyja a város falain kívül fekvő házait, valamint a város határában levő, jelenleg Zsófia kezén levő szőlőt, azzal a feltétellel, hogy azok a reá hagyott más javakkal együtt gyermekeinek magtalan halála esetén vér szerinti atyafiaira szálljanak. Szintén neki, illetve gyermekeinek hagy két hordó bort, szerszámainak másik felét, ezüst-arany marháit felét, 100 Ft-ot, valamint a Barbely Pálnál levő 550 Ft-jából 300 Ft-ot. A megmaradó 250 Ft-ot pedig öccseinek: Zabo Andrásnak és Barbely Pálnak hagyja, a Teoreok Janosné és Theolchyeres Gáborné árváiról való gondoskodás feltétele mellett. Zabo Andrásnak hagy még 27 Ft-ot, egy egyrétű gránátmentét, továbbá egy Varadga-i embernél levő öt Ft, illetve Teolchieres Györgynél levő négy arany Ft és két tallér adósságát az árvák tartására. Barbely Pálnak meghagyja, hogy Huniady András és János ruháztatásáról gondoskodjon és szabadságlevelet adjon nekik. Theolchieres Gáborné árváinak: Zsuzsának és Gyurkónak hagy 50 Ft-ot és Vasarhely Zabo György nála zálogban levő javainak 52 Ft-ot érő váltságát. Teoreok Jánosné árvájának: Katusnak, akinek öccse: Barbely György viseli gondját, 50 Ft-ot hagy. Keresztfiának: Agosthon Eotves Mátyás fiának: Gyurkónak két arany Ft-ot, Zeoczy Jánosnénak: Katusnak 25 Ft-ot, Nyreo Istvánnak és Márton deáknak pedig két-két arany Ft-ot hagy. Barbely Györgynek ad két arany Ft-ot, és meghagyja neki, hogy halála után Teoreok Jánosné árváinak nála levő javait: két ezüst poharacskát, egy pár palástra való nagyobb kapcsot, egy pártaövecskét, egy törött ezüst keshüvelyt, két aranygyűrűt, egyikben karneol kő, a másikban pedig címerkő van, adja vissza nekik. Temetését illetően úgy rendelkezik, hogy egy zsákban levő 88 Ft-ból a mesternek két Ft-ot, a káplánoknak egyenként

egy-egy Ft-ot, a deákoknak hat Ft-ot, a plébánosnak prédikálásáért pedig két arany Ft-ot adjanak, a megmaradó összeget osszák szét a szegények között. Végül meghagyja Zabo Andrásnak, hogy ha a nála hat Ft-on zálogban levő kétlábú poharat kiváltják, az összeget szintén temetésére költse. (VI, f. 161^r–162^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 10-i oklevelében (1858. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pápens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg. A kiegészítéseket az átiró oklevélből vettük.

1673. 1601. március 11. (Gyula Feyervarat a Zaz uczaban, Martiusnak tizenegyedik napian) Kereky Kochys János és felesége: Anna betegek lévén, [gyula]fehérvári (Albensis) Eotves Mátyás, Varadi Péter, Kovaczy Kochis [...], illetve a végrendelet írója: Veres Marthy Pál nemes tanúk előtt végrendelkeznek: A fejedelemnek hét aranyat, az ispotály részére pedig tíz Ft-ot hagynak. [Gyulafehérvár falain belül a Zaz ucza-ban – Zolthay János (e) és néhai Kochys Lőrinc (e) özvegyének házai szomszédságában – levő] házukat a házbéli ingóságokkal együtt Barbely Gáspárnének, Márton feleségének: Ágotának, valamint egy másik Ágotának hagyják. Említett Mártonné: Ágotára egy palástot, inget és patyolatot, Magdára és a másik Ágotára tíz-tíz Ft-ot, Antalra egy szederjes dolmányt és mentét, Mártonra egy szederjes mentét, Barbely Gáspárnéra pedig egy szederjes subát hagynak. Barbely Demeternek hagyják a lovat, fiának pedig a szőlőt. A 93 aranyon Borbely Gáspárné Ágotával és Magdával együtt osztozzon. A 300 Ft aprópénzt, a pártaövet és gyűrűket Barbely Gáspárné, illetve a két Ágota egyenlőképpen osszák szét. A búzából nyolc köböllel a két Ágotának hagynak, a többi Barbely Gáspárnéé legyen. A negyvenes hordó bort temetésükre hagyják, a még hátramaradt dolgaik eligazítását pedig a testamentáriusokra bízzák. (VI, f. 162^r–162^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 10-i oklevelében (1858. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pápens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg. Kiegészítése az átiró oklevél alapján történt.

1674. 1601. március 29. (in Colosvar, XXIX. Martii) Hűséges szolgálataiért Nagi Barczai Barcziai Andrásnak (g), Caransebes és Lugos districtusok bánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt néhai Tompa Dániel (e) magszakadásával a kincstárra szállt Tompa nevű birtokot és azt a Zent Andras-i (Huniad vm) részbirtokot, amely korábban Deva várához tartozott. (VI, f. 15^v–16^r)

1675. 1601. április 1. (in Coloswar, I. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Karko-i Veres Dávid (g) udvarmesternek, valamint férfitutódainak, azok hiányában pedig leányörököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Papalmas nevű (Huniad vm) birtokot, amelyet korábban a fejedelem távollétében az ország főurai Dewa várától elkülönítettek és kárpótlásként a Velker-i, illetve Domb-i (Colos vm) részjóságokért Veres Dávidnak adtak előadomány címén (titulo assecurationis eidem donatam). (VI, f. 40^v–41^r)

Keltezés helye javítva Medgyesről.

1676. 1601. április 1. (in Coloswar, I. Aprilis) Érdemeire való tekintettel Kerezt Zegh-i Czaaki/Cziaky István (sp, m) tanácsurat, a fejedelmi hadak főkapitányát (generalis exercituum nostrorum capitaneus) biztosítja, hogy a kedvezményezett Almas nevű várához és Egeres-i kastélyához régtől fogva birtokolt, azonban azoktól eltulajdonított vagy bárki által másoknak eladományozott javakat és birtokjogokat (bona et iura portionesque possessionariae ... quomodocunque inde avulsa, aut aliis per quoslibet collata exstiterunt), ha azok az elkövetkezőkben a kincstárra szállnának, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. E rendelkezésével Cziaky Mihálynak főként Mihai vajda kiűzése során tanúsított szolgálatait jutalmazza, Cziaky ugyanis az ország érdekében – noha a vajdától több jutalomban is részesült – ellene fordulván megszabadította a fejedelemséget a vajda zsarnokságától, majd a fejedelmet visszahívta az országba, minthogy az ország biztonságát és a törökkel megkötendő békét így látta megvalósíthatónak. (VI, f. 110^r–111^r)

1677. 1601. április 23. (f. II. p. Paschatis) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Sombor-i néhai Sombory László (m) és néhai Valkay Zsuzsanna fiai: Farkas és Gábor (g) a mostani veszedelmes időkre, illetve a ragályos járványra való tekintettel, melynek e tartományban igen sokan áldozatul esnek (tum etiam luis epidemicae et contagiosae saevitiam quam modo plurime mortalium in hac provincia ab hac luce eriperentur), javaikról és birtokjogaikról az alábbi megállapodást kötötték: Ha valamelyikük utódok nélkül halna meg, annak az országban bárhol levő javai vagy birtokjogai inscriptio címén 3000 Ft-on a túlélő félre szálljanak. Minthogy ők édestestvérek és alábbi javaikat említett szüleik közösen szerezték, ifjabb testvérük (fr. c natu minimus): Sombory Lászlónak második feleségétől: Massay Annától született fia: Zsigmond csak az-
zal a feltétellel kérhet birtokosztályt az elhunyt fél javaiban, ha a fenti összeget kifizette a túlélő testvérnek. (VI, f. 137^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. május 1-i oklevelében (1906. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a konvent sárgás viaszba nyomott pecsétjével erősítették meg.

1678. 1601. május 2. (ex oppido Belenies, II. Maii) Belenies mezőváros 12 esküdt bírāja: Szarka György, Deak István, Moricz Imre, Korody András, Zarka János, Kondorosy András, Petricz Péter, Barbeli Mihály, Moricz István, Kowacz János, Fazekas Miklós és Vincz Benedek bizonyítják, hogy Belenies-i Horvat János (e) – atyafiának (fr): Horvath Mihálynak a nevében is – bizonyos szükségei miatt településüknek a kastélyhoz tartozó Piac utcájában[?] (in vico emporio, sub pertinentiis castelli) – keletről Barbely Miklós háza, nyugatról pedig Ferenc deák (pr) felesége: Horvath Anna pusztatelke szomszédságában – lévő nemesi udvarházát tartozékaival és a reá vonatkozó adománylevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett, 115 Ft-ért örök áron (aere perennali) eladta a mezőváros főbírájának (iudici primario): Vasarhely-i Mihály deáknak és örököseinek. E jószágot korábban apja: Horvath István hűtlenség okán vesztette el, ő azonban azt idegen kezekből visszaszerezte. Aki a vásárlót vagy utódait az udvarház birtokában háborgatná, az a pereskedés

megindítása előtt köteles lesz az átengedett jószág becsűjét Mihály deáknak vagy utódainak letenni. (VI, f. 23^r–23^v)

Ái Báthory Zsigmond 1601. december 16-i oklevelében (1724. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók a szöveg alá sárgás viaszba nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

1679. 1601. május 2. (f. IV. p. Philippi et Iacobi ap.) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői Coloswar-i Teomeoswary István deáknak (e) – felesége: Belenes-i néhai Fodor László (e) özvegye: Király Katalin nevében tett – kérésére átírják említett Fodor László 1598. szeptember 2-án kelt végrendeletét (1668. sz.). (VI, f. 121^r–121^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 23-i oklevelében (1880. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent fehér viaszba nyomott pecsétje erősítette meg.

1680. 1601. május 20. (in Colosvar, XX. Maii) Hűséges szolgálataiért familiárisának: Dewa-i Gywlay Balázsnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Dewa-i vár tartományában levő Veczel (Huniad vm) fejedelmi birtokot, amely eddig az említett várhoz tartozott. (VI, f. 245^r–245^v)

1681. 1601. május 23. (in Colosvar, XXIII. Maii) Thorda-i Zylvassy/Szylvassy András deáknak (n), a fejedelmi nagyobb kancellária jegyzőjének és íródeákjának kérésére jóváhagyólag átírja Thorda mezőváros bírójának és esküdt polgárainak 1599. május 29-én kelt oklevelét (1670. sz.) Zeocz András (pr) felesége: Borbála és Chyzar Péter (pr) felesége: Sára Thorda-i köházának megvásárlásáról. Ezenfelül főként az oklevelek kiállításában tanúsított szolgálataiért András deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza a benne lévő királyi jogát is. Egyidejűleg a házat minden adó, szolgálat és beszállásolás alól, a Thorda-n és a környező birtokokban lévő vásár, zálog vagy bármilyen más címen bírt, valamint az elkövetkezőkben szerzendő szőlőit, mezőgazdaságát, továbbá báranyait, méheket és egyéb javait a tized, illetve a kilenced fizetése alól örökre mentesíti és megnemesíti. Ennek foganatosítására utasítja Thorda János deák Thorda-i sókamarást és minden más illetékest. (VI, f. 184^r–186^r)

1682. 1601. május 30. (f. IV. p. dom. Rogationum) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Vichie-i Myndzenty/Myntzenty Benedek (g) tanácsúr, az erdélyi tizedek bérlője, valamint Bron-i[!] Betthlen Farkas (e), mint-hogy alábbi jószágai lakóhelyüktől távol fekszenek, amiért azok jövedelmét nem tudják beszedni, kölcsönös szavatosság vállalása mellett örökös cserére lépnek: Ennek során Myndzenty Benedek Kereztur (Udwarhely sz) mezővárosban és Zenaveres (Kwkeolleo vm) birtokban levő részjószágait az utóbbiban lévő méheivel, valamint egyéb haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt átadja Betthlen Farkasnak, aki viszont a Bettlen, Arpasto, Malom, Egres, Omlasallya, Fighe, Beod, Alsokaranchiontelke (in cottu Zolnok Interiori), Borzas, Ketel és Enchy (Doboca vm) birtokbeli részjószágait, a Bettlen-i nemesi udvarházát clenodiumaival és az ahhoz tartozó vetésekkel, továbbá a fenti jószágok minden haszonvé-

telével és tartozékával együtt engedi át cserébe, kivéve a Felseo és Also Borgo-i (in cottu Zolnok Interiori) részbirtokait, melyeket magának tart meg. Myndzentyh értékkülönbözet címén még 1000 Ft-ot is fizet Bettlen Farkasnak, mellyel az utóbbi a lakóhelyéhez közelebb fekvő és ezért hasznosabb Zenaveres-i és Gogan-i (Kwkeolleo vm) ősi jószágait kívánja visszaváltani Haller Gábortól (g). Bettlen 1000 Ft kötés terhe alatt köteles lesz Zentelke-i Lossonchy Banffy Farkasnál (e) zálogban lévő és a Bethlen-i udvarházához tartozó Beod, Arpasto (in cottu Zolnok Interiori), Borzas és Ketel nevű (Doboca vm) birtokokban levő többi részjószágát saját költségén visszaszerezni, és azokat – a most átengedett jószágokkal együtt – késedelem nélkül átadni Myndzentyh Benedeknek, általa pedig utódainak és örököseinek. Minthogy a Bethlen-i udvarházhoz tartozó részjószágok mindenféle tizedét árenda fizetése nélkül szokták beszedni, ezért Myndzentyh megígéri, hogy ugyanezt kieszközli a fejedelemtől a Zenaveres-i részbirtokra vonatkozóan is. Ha ezt elmulasztaná megtenni, akkor Myndzentyh, illetve utódai és örökösei 300 Ft kötés terhe alatt kötelesek lesznek az említett részjószág dézsmájának árendáját évenként befizetni. A felek abban is megállapodtak, hogy ha törvényes megkeresés esetén egymást nem tudnák megvédeni a cserébe adott jószágok birtokában, akkor azokat, illetve az említett 1000 Ft értékkülönbözetet egymásnak kölcsönösen visszaadják. (VI, f. 77^r–78^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. március 4-i oklevelében (1816. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent sárgás viaszba nyomott pecsétje erősítette meg.

1683. 1601. június 8. (in Colosvar, VIII. Iunii) Szolgálataik jutalmául familiárisainak: Barbely/Borbely Lőrincnek, Zolthai Jánosnak és Horvat Jánosnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, eddig a Belenies-i fejedelmi kastélyhoz bírt Zeokefalva (Belenies districtus, Bihar vm) birtokot. (VI, f. 171^r)

1684. 1601. június 20. (in Deva, XX. Iunii) Hűséges szolgálataiért Uylaky Fülöp deáknak (e), a Borosjeneo-i vár udvarbírájának engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül, Pypali/Pipaly (Zarand vm) birtok mindenféle tizedét. Ennek fogatosítására utasítja Petnehazy Istvánt, az említett vár kapitányát, valamint a többi illetékest. (VI, f. 192^r–192^v)

1685. 1601. június 25. (in Colosvar, XXV. Iunii) Szolgálati jutalmaként udvara familiárisának: Petnehazy/Petnehazi Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Pinko, Mezt, Gyarmath és Apa pusztá birtokokat, továbbá a Boros Jeneo (Zarand vm) városban – More Mihálynak (e), illetve Gaydom Jánosnak (a), a fejedelmi gyalogok tizedesének házai szomszédságában – lévő nemesi udvarházat. E jószágok korábban a Boros Jeneo-i várhoz tartoztak. (VI, f. 46^r–46^v)

1686. 1601. június 26. (in Kolosvar, XXVI. Iunii) Lemheni-i Chiomortani Tamás, Sepsi, Kyzdi és Orbai székek királybírája Kelemen papnak Kyzdi Vasarhely-en (Kyzdi sz) – Apor István és András, valamint Matko István örökségei szomszédságában – lévő örökölt házat tartozékaival együtt, a fejedelem engedélye alapján, minden adó fizetésétől örökre szólóan

mentesíti, és e tekintetben a kedvezményezettet sem ő, sem hivatali utódai nem háborgathatják. (VI, f. 9^v)

Ái Báthory Zsigmond 1601. június 28-i oklevelében (1687. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét Csomortáni Tamás aláírásával erősítette meg.

1687. 1601. június 28. (in Colosvar, XXVIII. Iunii) Kyzdivasarheli Hodor Kelemen (h) Markosfalva-i lelkésznek (pastoris) kérésére jóváhagyólag átírja Lemheny-i Chiomortani Tamás (g) tanácsúr, Sepsy, Kezdi és Orbai székek kapitánya és királybírája 1601. június 26-án kelt oklevelét (1686. sz.) a kérelmező Kyzdivasarhely főterén (in theatro) – Zarazpatak-i Apor István és Also Toria-i Apor András (e) telke, valamint Matko István (pr) háza szomszédságában – lévő házának mentesítéséről, a maga részéről pedig a mondott házat minden adó, szolgálat, tized és kilenced terhe alól ő is örökre szőlőan mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 9^r–10^r)

1688. [1601. július 5. előtt] Szolgálati jutalmául udvara familiárisának: Peleske-i Eordeogh Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, korábban a Belenies-i kastélyához birtokolt Myragh nevű (Belenies districtus, Bihar vm) jószágot. (VI, f. 216^r–216^v)

Említés Báthory Zsigmond 1601. július 5-i oklevelében (1689. sz.).

1689. 1601. július 5. (ex castris nostris ad Horvatii positis, V. Iulii) Megparancsolja Belenies-i Vaida Mátyásnak, Korody Istvánnak, Vaida Miklósnak, Beleniessy Ferencnek és Vaidafalva-i Nagy Jánosnak (e, n), hogy iktassák be udvara familiárisát: Peleske-i Eordeogh Boldizsárt (e) Myragh nevű (Belenies districtus, Bihar vm) jószágába és a benne lévő királyi jogba, amely őt adománylevele (1688. sz.) alapján illeti meg. (VI, f. 216^r–217^r)

Belefoglalva Vajda Mátyás és Kóródi István 1602. május 30-i jelentésébe (1975. sz.). Vajda Mátyás az iktatásról kiállított jelentésben remetei származásúként jelenik meg.

1690. 1601. július 22. (in castris nostris ad possessionem Chiehy positis, XXII. Iulii) Az ország szükségeire familiárisaitól: Bogath-i Bogathi Menyhárttól és Miklós (g) kamarástól felvett 14 000 Ft fejében zálog címén nekik, illetve utódaiknak és örököseiknek, ezek hiányában a kettejük által kijelölt örökösöknek és azok utódainak inscribálja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Georgeny-i fejedelmi várat, Zenthmihalytelke, Kynchies és Kysorozfalw birtokokat, illetve az utóbbiban lévő sóbányát, továbbá a Zenthmarton, Adoryan, Hodak, Kasva, Serephaza, Zenthimre (Thorda vm) birtokbeli részjószágokat és az utóbbiban lévő majorsági (allodialis) házat. Egyidejűleg biztosítja őket, hogy a fenti jószágokat ő, fejedelmi utódai vagy mások csak az említett összeg kifizetése mellett vehetik magukhoz. (VI, f. 244^r–244^v)

1691. 1601. szeptember 10. (in Brasso, X. Septembris) Szolgálati jutalmául Osdola-i Zurkos/Zwrkos Györgyöt (n, a) utódaival együtt megnemesíti, Osdola-n (Kezdi sz) – Nagy Márton és Gal János (a) házai szomszédságában – lévő házat pedig minden adó, tized, ki-

lenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 1^r–1^v)

1692. 1601. szeptember 11. (in Brasso, XI. Septembris) Hűséges szolgálatai jutalmaként Kovazna-i Vaina Gáspárt (n, a), akit már korábban a szabadosok közé soroltak, utódaival együtt újra[!] lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Kovazna-n (Orbai sz) – idősebb Vaina János (n, a) lőfő és ifjabb Vaina [János?] szabados házai szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a fejedelem és utódai hűségén marad, és a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 3^v–4^v)

1693. 1601. szeptember 11. (in Brasso, XI. Septembris) Szolgálatai jutalmaként Baratos-i Lenart Györgyöt (n, a), akit már korábban az Orbai szék gyalogpuskásai közé soroltak, utódaival együtt újra[?] lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Baratos-on (Orbai sz) – Lenart Pál és Lenart István (a) fejedelmi gyalogpuskások házai szomszédságában – fekvő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 4^v–5^v)

1694. 1601. szeptember 12. (in Brasso, XII. Septembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Maxa-i Demeter Györgyöt (n, a) utódaival együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Maxa-n (Kyzdi sz) – Kozma Keresztély (n, a) lőfő, illetve Goczmany Imre fejedelmi gyalogpuskás házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 1^v–2^v)

1695. 1601. szeptember 14. (in Brasso, XIV. Septembris) Szolgálatai jutalmaként Kovazna-i Vaina Jánost (n, a), akit már korábban Orbay szék szabadosai közé soroltak, utódaival együtt újra[?] lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Kovazna-n (Orbai sz) – Vaina András (n, a) és Vaina György (pr) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 2^v–3^v)

1696. 1601. szeptember 18. (in Brasso, XVIII. Septembris) Részint mivel az ország védelmére a lovasság mellett gyalogságra is szükség van, részint szolgálatai jutalmául a már korábban az Orbai szék szabadosai közé sorolt Baratos-i Tanczos Mátét, a fejedelmi udvar gyalogpuskását újra[!] a gyalogpuskások közé emeli a jó karddal, puskával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Baratos-on (Orbai sz) – Tanczos Miklós és Jaco Máté (a) házai szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat terhe, vetéseit, majorságát és mezőgazdaságát pedig a tized, ki-

lenced és kepe fizetése alól arra az időre mentesíti, míg a fejedelem és utódai hűségén marad, illetve a kijelölt szolgálatokat teljesíti. Ezek foganatósítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 5^v–6^v)

1697. 1601. szeptember 24. (in Brasso, XXIV. Septembris) Hűséges szolgálataik jutalmául Nagy Borosnio-i Zurdok György, Bartha Miklós és Gomolia Pál (n, a) fejedelmi gyalogpuskásokat utódaikkal együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. (VI, f. 6^v–7^r)

1698. 1601. szeptember 25. (in Brasso, XXV. Septembris) Szolgálatai jutalmaként Nagy Beoleon-i Syko Sándor (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Nagy Beoleon-on (Sepsi sz) – néhai Syko Péter (pr) fia: János (a) és néhai Syko György (n, a) özvegye házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre szólóan mentesíti. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 52^v–53^v)

Közlés: SzOkI V. 166–168.

1699. 1601. szeptember 29. (in Brasso, XXIX. Septembris) Hűséges szolgálataiért Kovazna-i ifjabb Vaina János (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Kovazna-n (Orbai sz) – Vaina Gáspár lófő és ifjabb Vaina András szabados (n, a) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatósítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 7^r–8^r)

1700. 1601. szeptember 29. (in Brasso, XXIX. Septembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Kovazna-i Vaina György (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Kovazna-n (Orbai sz) – idősebb Vaina János és idősebb Vaina András (n, a) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe fizetésétől örökre mentesíti. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 8^r–9^r)

1701. 1601. szeptember 29. (in Brasso, XXIX. Septembris) Szolgálatai jutalmaként Nagyfalú-i Hegedws másként Zilagi Boldizsár (e) fejedelmi familiárist utódaival együtt megnevesíti. (VI, f. 13^r–13^v)

1702. 1601. szeptember 30. (in Brasso, d. ultima Septembris) Hűséges szolgálataiért Baratos-i Tanczos Bálint (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Baratos-on (Orbai sz) – egyfelől Já-

nos deák lófő háza, másfelől előbb néhai Tanczos Mátyás (a), most pedig Papolcz-i Mikes Benedek (e, n) pusztatelke (deserti) szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 11^r–12^r)

1703. 1601. október 1. (in Brasso, I. Octobris) Szolgálati jutalmaként Baratos-i Cziekze/Czyekze Jakab (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Baratos-on (Orbai sz) – János deák és Tot Pál lófők (n, a) házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 10^r–11^r)

1704. 1601. október 1. (in Brasso, I. Octobris) Hűséges szolgálataiért Pake-i Albert István (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Pake-n (Orbai sz) lévő házát, melynek szomszédjai Kovacs Márton és Bogio Péter (a) fejedelmi szabadosok házai, minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 12^r–13^r)

1705. 1601. október 4. (in Brasso, IV. Octobris) Szolgálati jutalmául Osdola-i Chwreos/Chywros/Chywreos Miklós (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Osdola-n (Kyzdi sz) – Varga Péter, illetve Benche István (a) fejedelmi szabadosok házai szomszédságában – lévő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 13^v–14^v)

A bejegyzés címében és szövegében eredetileg Orbai szék szerepel, de ezt a címben utólag – helyesen – Kézdi székre javították.

1706. 1601. október 25. (Albae Iuliae, XXV. Octobris) Hűséges szolgálataik jutalmául Nagy Borosnio-i Zwrdok Benedek és Balázs (n, a) Sepsy székben lakó gyalogpuskásokat a valóságos nemes székely lófők közé (in coetum et numerum verorum primipilorum Siculorum nobilium) sorolja. (VI, f. 234^v–235^r)

Kivonatos bejegyzés. Évi keltezése javítva 1602-ről.

1707. 1601. október 26. (in Alba Iulia, XXVI. Octobris) Hűséges szolgálataiért Maxa-i Benkeo István (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Maxa-n (Kyzdi sz) lévő házát, melynek szomszédjai Maxai László és Benkeo János (a) fejedelmi szabadosok házai, minden adó, tized, kilenced,

kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 14^v–15^r)

1708. 1601. november 9. (in castris nostris ad Marus Wyvar positis, IX. Novembris) Szolgálati jutalmául Theowis-i Kesvith/Kenesvith Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Buza nevű (Caprior districtus, Orod vm) birtokot, amelyet az ország főurai előadomány címén korábban már neki adtak (modo et titulo assecurationis eidem collatum). (VI, f. 16^r–16^v)

1709. 1601. november 9. (ex castris nostris ad castellum Maros Uivar positis, IX. Novembris) Szolgálati jutalmául Hilipp/Hylip-i Gal Jánost (n, a), a fejedelem bizonyos székely szabadosainak hadnagyát (ductoris certorum Siculorum nostrorum libertinorum) a szabadosok közül kiemelve utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Hilip-en (Orbai sz) lévő – Dienes János és Bartok Balázs (a) fejedelmi szabadosok házaival szomszédos – házat minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre szőlőan mentesíti. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 19^v–20^v)

1710. 1601. november 10. (in castris nostris ad castellum Marus Uyvar positis, X. Novembris) Hűséges szolgálati jutalmául Pest-i Nagy Albertnek (e), bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductoris certorum militum nostrorum equestrium), valamint utódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig feleségének: Selpi Ilonának, illetve felesége nővérének (s. cout): Katalinnak, és azok utódainak örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Petrocz, Hachasel/Haczasel, Demses, Schei/Skei, Praehogistia, Eobleo, Seocz, Merian és Totesd nevű (Huniad vm) birtokokban lévő részjóságok felét, melyeket korábban a fejedelem távollétében az ország főurai előadomány címén már neki adtak (per dominos regni proceres in absentiam nostram titulo assecurationis eidem donatas). — *A szöveg mellett:* Correcta ex iussu generosi domini Nicolai Bogathy procancellarii. (VI, f. 17^r–17^v)

1711. 1601. november 12. (in castris nostris ad Marus Uyvar positis, XII. Novembris) Keoreostarczia/Keoreostarchia-i néhai Veer/Ver Mihály (e) szolgálati jutalmaként kiskorú fiainak: Györgynek és Mihálynak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Keoreosbanya tartozékaiban lévő Uybuierest és Ztanisa nevű (Zarand vm) birtokokat, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, amelyeket apjuk elnyerésük óta zavartalanul birtokolt, és a kedvezményezettek is a kezükben tartanak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (VI, f. 16^v–17^r)

1712. 1601. november 16. (in castris nostris ad castellum Marus Uyvar positis, XVI. Novembris) Szolgálati jutalmául Zentpeter-i Kendi Albertet (e) biztosítja, hogy ha Apahida-i Rakochy János (e) Keoreosbania tartozékaiban fekvő Rybiczvar nevű (Zarand

vm) birtoka a kincstárra száll, akkor azt haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 18^r)

1713. 1601. november 24. (in castris nostris ad possessionem Zamusfalwa positis, XXIV. Novembris) Szolgálati jutalmául Lugas-i familiárisának: Lugas-i Horwat Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Sard (in cottu AlbTr) főterén (in teatro) – egyfelől a templom (templi parochialis), másfelől pedig a patak szomszédságában – lévő nemesi udvarházat, amely Sard-i néhai Nagy Farkas (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 18^r–18^v)

1714. 1601. november 27. (in castris nostris ad civitatem nostram Coloswar positis, XXVII. Novembris) Szolgálati jutalmaként Keozwenies-i Mengecz Istvánt, a fejedelem bizonyos székelly szabadosainak hadnagyát (ductoris certorum Siculorum nostrorum libertinorum) és testvérét (fr. cout): Jánost (n, a) a fejedelmi szabadosok közül kiemelve utódaikkal együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Keozwenies-en (Marus sz) – So István és Gal Menyhárt (a) fejedelmi gyalogpuskások házai szomszédságában – lévő házukat minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganatosisására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 18^v–19^v)

1715. 1601. december 1. (in Meggies, I. Decembris) Rokzyn-i Nagy Imrét utódaival együtt megnemesíti. (VI, f. 191^r–191^v)

Kivonatos bejegyzés.

1716. 1601. december 6. (in Meggies, VI. Decembris) Hűséges szolgálataiért Nagy Beoleon-i Gal Márton (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Nagy Beoleon (Sepsi sz) birtokban levő házát, melynek szomszédjai Benkeo Mihály (a) és Ferenczy István (a) házai, minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 70^v–71^r)

1717. 1601. december 6. (in Meggyes, VI. Decembris) Hűséges szolgálataik jutalmául Nagy Beoleon-i Benkeo Jakab és Tamás fejedelmi szabadosokat utódaikkal együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Nagy Beoleon (Sepsi sz) birtokban – néhai Benkeo Tamás (a) és néhai Kisgyeorgy János (a) házai szomszédságában – lévő házukat minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhétől örökre mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 71^r–72^r)

1718. 1601. december 7. (in Meggyes, VII. Decembris) Szolgálati jutalmaként Rakos-i Both Ambrus és Antal (n, a) fejedelmi szabadosokat utódaikkal együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesí-

tendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Rakos-on (Chyk sz) – Kazoni Ferenc lófő, illetve Bartha Antal (n, a) gyalogpuskás házai szomszédságában – lévő házukat minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek foganasítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 20^v–21^v)

1719. [1601. december 7. körül] Mihály havaselvi (Transalpinensis) vajda egykori titkára: néhai Racz János (e) hajdani, valamint feleségétől: Annától született kiskorú fiai: György és János ezutáni szolgálataiért új adományként a nevezett árváknak adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zad tartozékaiban fekvő Also és Felseo Kapolnas birtokokat, illetve a Valiemare nevű (Orod vm) prédiumot, melyeket korábban már ő, valamint néhai Bathory András kardinális, Erdély hajdani fejedelme Racz Jánosnak adományozott, és amelyeket Racz és fiai birtokoltak is, de az elmúlt napokban a Lippa-i várhoz csatolták. (VI, f. 21^v–?)

A bejegyzés csonka, mivel a f. 22^r hiányzik a fényképkötegből. Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

1720. 1601. december 15. (in Dewa, XV. Decembris) Húséges szolgálataiért Belenies-i kastélya praefectusának: Remethe-i Vaida Mátyásnak (e), valamint utódainak és örökösinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zlavest-i (Belenies districtus, Bihar vm) részjószágot, amely korábban a Belenies-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 24^v–25^r)

1721. 1601. december 15. (in Deva, XV. Decembris) Szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Racz másként Erdély Istvánnak (e), valamint utódainak és örökösének örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Belenies tartozékaiban fekvő Lonka nevű (Bihar vm) birtokot, amelyet korábban a fejedelem adományából néhai Radvanczi István (e) birtokolt, de annak magvaszakadtával a kincstárra szállt. (VI, f. 27^v–28^v)

1722. 1601. december 15. (in Dewa, XV. Decembris) Szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Caransebes-i Vayda Miklósnak (g), valamint férfitódainak, azok hiányában pedig leányörökösének adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zelestie nevű (Belenies districtus, Bihar vm) birtokot, amely azelőtt a Belenies-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 31^v–32^r)

1723. 1601. december 15. (in Dewa, XV. Decembris) Szolgálatai jutalmául Teovis-i Kenesvith Jánosnak (e), valamint utódainak és örökösének adja örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Radna nevű (Lippa districtus, Orod vm) birtok területén, a Marws folyón lévő egykerékű malomnak azt a harmadrészét, amely korábban Racz Simoné volt, de mivel ő a német párthoz csatlakozott, a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, fenti jószága pedig a kincstárra szállt. (VI, f. 32^v–33^r)

1724. 1601. december 16. (in Dewa, XVI. Decembris) Vasarhely Mihály deáknak (p, c), Belenies mezőváros (Bihar vm) lakosának kérésére jóváhagyólag átírja településük 12 esküdt bírájának 1601. május 2-án kelt oklevelét (1678. sz.) Belenies-i Horvat János (e) ugyanott lévő nemesi udvarházának megvásárlásáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Mihály deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (VI, f. 22^v–24^r)

1725. 1601. december 16. (in Dewa, XVI. Decembris) Szolgálatai jutalmaként Belenies-i Komaromy Lajosnak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon adományoz a Belenies tartozékaiban fekvő Bradet (Bihar vm) birtokban 22 népes jobbágytelket, melyek azelőtt a Belenies-i kastélyhoz tartoztak. (VI, f. 24^r–24^v)

1726. 1601. december 16. (ex Deva, XVI. Decembris) A fejedelmi nagyobb kancellárián a különböző oklevelek kiállítása során tanúsított szolgálataiért Beoleon/Nagi Beoleon-i Kechkes Gáspár deák (n) kancelláriai íródeákot és jegyzőt, általa testvérét (fr. c): Beoleon-i Agiagassy Gáspárt, akik közül az előbbi gyalogpuskás rendű szülőktől, az utóbbi pedig szabados szülőktől[!] származik, utódaikkal együtt megnevesíti. Ezenfelül Keczes Gáspárnak Nagy Beoleon (Sepsi sz) birtokban – egyfelől a közút, másfelől pedig néhai Keczes Gáspár (a) pusztatelkének szomszédságában – lévő, korábban már kivételezett házáat minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Ezek foganatosisására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 26^r–27^r)

1727. 1601. december 17. (in Deva, XVII. Decembris) Szolgálatai jutalmaként Belenies-i harmincadosának: Belenies-i Korogy Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Felseo Koh egészbirtokot, továbbá Bradet (Belenies districtus, Bihar vm) birtoknak azt a részét a pusztatelkekkel együtt (una cum desertis), mely Belenies-i Komaromi Lajosnak (1725. sz.) és Varadi János fejedelmi familiárisnak ugyanott adott népes jobbágytelkeken kívül maradt. E jószágok azelőtt a Belenies-i kastélyhoz tartoztak. (VI, f. 25^r–26^r)

1728. 1601. december 17. (in Deva, XVII. Decembris) Szolgálatai jutalmául familiárisának: Horvat másként Kralvicz Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – Eotves Mátyás (n), illetve a brassói (Coronensis) bíró és esküdt polgárok háza szomszédságában – fekvő nemesi udvarházat, melyet korábban az olasz (Italus) Ginga Simone (g) birtokolt, de annak magvaszakadtával a kincstárba szállt. (VI, f. 28^v–29^r)

A bejegyzés címében az adomány Barbely István (e) részére szól.

1729. 1601. december 17. (ex Deva, XVII. Decembris) Udvara familiárisa: Eordeog Boldizsár (e) iránti jóakaratából neki, valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Belenies (Bihar vm) mezővárosban – Korodi

András és Zabo István (n) házai szomszédságában – lévő nemesi udvarházat, amelyet azelőtt néhai Galgoczi János deák (e) Belenes-i harmincados birtokolt, de annak magvaszakadtával a kincstárra szállt. (VI, f. 29^r–29^v)

1730. 1601. december 17. (in Dewa, XVII. Decembris) Szolgálati jutalmaként udvara familiárisának: Eordogy/Eordeog Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Miragy/Mirag nevű (Belenies districtus, Bihar vm) birtokot, amely korábban a Belenies-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 32^r–32^v)

1731. 1601. december 17. (in Dewa, XVII. Decembris) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Tarkany Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Fel Eor/Eor, Georgyfalwa és Negerfalwa/Negrefalwa nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokokat, amelyeket korábban a fejedelem távollétében az ország főurai (proceres et magnates) a kedvezményezett atyafiának (fr): néhai Tarkany Istvánnak, (e) bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum equestrium nostrorum) adtak, de annak magvaszakadtával a kincstárra szálltak. (VI, f. 76^r–76^v)

1732. 1601. december 18. (in Dewa, XVIII. Decembris) Teoreok Bálintnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt [...] birtok felerészét, mely a kincstárra szállt. (VI, f. ?–22^v)

A bejegyzésnek csak a vége maradt meg, mivel a f. 22^r hiányzik a fényképkötegből.

1733. 1601. december 19. (in Dewa, XIX. Decembris) Szolgálati jutalmául a Dezni-i kastélya praefectusának: Zeel/Zel másként Chianadi Istvánnak (e) engedi át visszavonásig haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Dombravicza nevű birtokot, valamint a Korotna-i (Zarand vm) részjórészt, melyek azelőtt az említett kastélyhoz tartoztak. (VI, f. 27^r–27^v)

1734. 1601. december 19. (in Dewa, XIX. Decembris) Szolgálati jutalmaként Dewa-i Zeoleossy Máténak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zenfalva másként Carbonal (Belenies districtus, Bihar vm) birtokbeli részjórészt, amely korábban a Belenies-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 29^v–30^r)

1735. 1601. december 19. (in Dewa, XIX. Decembris) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Keczed/Kechied-i Ebeny Zsigmondnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat az Uyfálf, Zotelke, Kowachy/Kovachy és SoliomKeo (Doboca vm) birtokbeli részjórészt, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, melyek SoliomKeo-i néhai Menihart Seraphinus (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. — *A szöveg mellett:* Correcta

in vocabulo possessionis Babocz, et loco illius scriptae sunt in litteris aliis donationalibus Zotelke, etc. iussu domini Nicolai Bogathy. (VI, f. 33^r–33^v)

1736. 1601. december 20. (in Dewa, XX. Decembris) Szolgálati jutalmául Dewa-i Lakatos Miklóst (n) utódaival együtt megneemesíti, ezenfelül a Dewa-i (Huniad vm) Piacz uczaiban – Keozegeo Mátyás és Lakatos Mihály (pr) házai szomszédságában – lévő ama vásárolt házát, amelyet Syma-i Barbely György (g) korábban már mentesített és megneemesített, minden adó, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced, kepe, „ako” és „hegyvam”, valamint – a Dewa-i várhoz lakatosként teljesítendő szolgálatait kivéve – minden más szolgálat terhe alól újra örökre mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 30^r–31^r)

L. még Áldásy: Címereslevelek III. 7., valamint Nyulásziné Straub 197., melyek szerint a fejedelem 1602. július 1-én kelt oklevelével Lakatos Miklóst, általa feleségét: Berecki Katalint, valamint fiát: Mihályt újra megneemesíti és címert adományoz nekik.

1737. 1601. december 20. (in Dewa, XX. Decembris) Szolgálati jutalmaként Zalontha-i Toldy István (m) tanácsúr familiárisának: Dewa-i Nagy Mártonnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon ad haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Deva (Huniad vm) mezővárosban egy nemesi örökséget. Ez egykor Dewa-i néhai Lahay Nagy Gergely (e) nemesi udvarházához tartozott, majd Verebely János (e) birtokolta, aztán az előbbi özvegye: néhai Fazakas Borbála asszony azt bizonyos feltételek mellett lekötötte atyafiának (fr): Dewa-i néhai Nagy Lászlónak (e), ennek magvaszakadtával pedig örökség jogán említett Nagy Mártonra szállt. A mondott örökséget egyébként a fejedelem távollétében az ország főurai előadomány címén már Nagy Mártonnak adták (per dominos proceres et magnates in absentia nostra modo et titulo assecurationis eidem datum), aki azt elnyerése óta békésen birtokolja, csak hogy az azzal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (VI, f. 33^v–34^r)

1738. 1601. december 20. (in Dewa, XX. Decembris) Szolgálati jutalmául Stanisa-i Theomordy Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Stanisa (Zarand vm) birtokot. E jószágot a fejedelem korábban már neki adományozta, de azt néhai Mihai vajda átengedte Keoreostarchia-i néhai Ver Mihálynak, aki Theomordy előjoga ellenében egy ideig birtokolta, végül a fejedelem a mondott birtokot az elmúlt napokban ismét a kedvezményezettnek adta. (VI, f. 35^r–35^v)

1739. 1601. december 20. (in Dewa, XX. Decembris) Chyero/Chyereo Miklós (e), a Lip-pa-i bizonyos fejedelmi gyalogpuskások századosa (centurionis certorum peditum nostrorum pixidarium) szolgálataiért atyafiainak (fr): Kovaz-i Chiereo Mihálynak és özvegy Chiereo Ágotának a Lip-pa tartozékaiban fekvő Kowazy (Orod vm) birtokbeli házát életük végéig minden adó és szolgálat, szőlőiket és mezőgazdaságukat pedig a tized, kilenced, kepe, valamint az ako és „hegyvam” terhe alól visszavonásig mentesíti. Ezek foganatosítására

utasítja a Lipppa-i vár helyettes kapitányát: More Jánost, udvarbíráját: Varady Jánost és minden más illetékest. (VI, f. 43^r–43^v)

1740. 1601. december 20. (in Dewa, XX. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Uylaky Fülöp deáknak (e), a Boros Jeneo-i vár udvarbírájának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Pypaly-i (Zarand vm) fejedelmi részjóságot, amely korábban a Borosjeneo-i várhoz tartozott. (VI, f. 192^v–193^f)

1741. 1601. december 22. (in Dewa, XXII. Decembris) Szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Dálnok-i Demien Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Keresbania tartozékaiban fekvő Kurek nevű (Zarand vm) birtokot, amely néhai Boot Pál (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 35^v–36^f)

1742. 1601. december 25. (in Dewa, XXV. Decembris) Hűséges szolgálataiért Also Zylvas-i Almassy Györgynek (e), Huniad vármegye alispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Thamaspataka-i (Huniad vm) részjóságot, amely Lugas-i néhai Lwka Gáspár (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 129^r–129^v)

1743. 1601. december 27. (in castello Braniczka, XXVII. Decembris) Szolgálatai jutalmaként Lipppa-i harmincadosának: gyulafehérvári (de Alba Iulia) Aytöny Jakab deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Farnadia, Kainel, Zelistera, Keofalw, Dalalmaire, Hozzwluget/Hozzuliget (Huniad vm) birtokbeli részjóságokat, amelyek Gezth-i néhai Gezthy Boldizsár (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 34^r–34^v)

1744. 1601. december 27. (in Dewa, XXVII. Decembris) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként Zalontha-i Tholdy István (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal, jövedelmeikkel – köztük a harmincadokkal, vámokkal, tizedekkel, kilencedekkel, tizenhatodokkal –, illetve a bennük lévő királyi joggal együtt a Jene districtusban Boros Jeneo várát és mezővárost, Vadaz, Nagy Nyved, Kys Nyved, Gerla, Rokezyn/Rokzyni, Arok, Arkostheo, Mogyoros, Bokonzegh/Bokonyzegh, Apa, Uy Arkos, Monostor birtokokat, ZenthDienes prédiomot, továbbá a Septeoly-i és Ecziaka/Echiaka-i részjóságokat, Pankota districtusban Pankota és Simand mezővárosokat, Vary, Feoldhid, Kebermes, Banvasary, Herczegh, Moroch, Nemes Morocz, Chiga, Thusse, Felseo Dud, Peczer, Zarand, Thamas-hida, Gachyalker/Ganchialker, Eperies, Telek, Kolt, Faydos, Nagypeolli/Nagpeoli birtokokat, illetve a Nemeswasary, Sanctushaza/Santoshaza, Borosmegyer, Septeoly, Tamaz, Bay és Megyer birtokbeli részeket, Sebes districtusban Sebes, Bokeny, Gosd, Uyfalu, Lonya, Banyakfalwa birtokokat, Keozeond districtusban Gros/Goros, Zelestie, Keozeond, Chyot, Felseo Makzin, Also Makzyn, Hurecz, Valiere, Paus, Trivan, Prond, Korchiomarest, Paplochya/Paplocha, Vaymerest, Eperies, Banich[?], Gaura[?], Barda és Agyagbel birtoko-

kat, Feltot districtusban Felthot, Breztur, Zlatina, Zorihalom, Alsocessa[?], Also Fwzeg, Felseo Fwzegh, Tekeres, Chyger, Borzova, Sylegvichya[?], Brayanemes, Hodos, Felseomezes és Vazalovichya birtokokat, valamint Kapolna districtusban Zerb, Ples, Zeoldes, Gwrahunch, Almas, Plop, Almasel, Bungest, Budgyen, Bogyesd, Poteska, Jarazlevesd, Fereczo[?], Minesd, Ozzoy, Harminchyesd, Madarsesd, Busanychia, Panusesd, Solymos, Zatul Rew, Also Zekas, Hunciscor, Bunchesd, Muztesd, Phanacz, Kapolna, Kapolincha, Braste, Baltha, Felseozekas, Rasztoka, Fizteteo, Zerest, Cicesd, Mozochiesd, Zeldesel és Balchiesd (Zarand vm) birtokokat. E jószágokat korábban a Boros Jeneo-i, illetve a [gyula]fehértvári (Albensis) várakhoz bírták, kivéve a Borosmegier, Gachialker, Eperies, Septeoly, Telek és Kolt birtokbeli részjószágokat, melyek néhai Bwda Istvánnak (e), a fejedelem Boros Jeneo-i familiárisának a magszakadása következtében szálltak a kincstárra. (VI, f. 201^r–202^r)

1745. 1601. december 29. (in Dewa, XXIX. Decembris) Szolgálatai jutalmául Nemethy-i Nemes Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Gwrahunchw/Gurahunchiul nevű (Kapolna districtus, Zarand vm) birtokot, melyet adományából korábban Borosjeneo-i familiárisa: Horwath András (e) birtokolt, de mivel ő a német párt-hoz csatlakozott, felségsértés és hűtlenség bűnébe esett, fenti jószágá pedig a kincstárra szállt. (VI, f. 34^v–35^f)

1746. 1601. december 31. (in Deva, d. ultima Decembris) Maros szék valamennyi lakosának kérésére, valamint a hajdani magyar királyoknak a törökök és más ellenségek legyőzésében, majd pedig neki az elmúlt években indított havaselvi (Transalpinensis) hadjárata során, de főként az ország nagyobb részét elfoglaló Rudolf római császár hadai ellenében legutóbb tanúsított vitézségük és hűségük jutalmául az erdélyi rendeknek szabadságaik visszaállításáról szóló – és neki bemutatott – oklevelét megerősítve, az említett szék lakosait utódaikkal együtt paraszti és nemtelen állapotukból kiemeli, és a székely szabadosok közé sorolja, engedélyezi továbbá részükre mindazon kiváltságokat és szabadságokat, melyekkel elődeik az egykori magyar királyok idején éltek. Egyidejűleg őket mindenféle adó, tized, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti azzal a feltétellel, hogy utódaikkal együtt – a lovasok jó lóval, karddal, páncéllal, dárdával, mellvérttel, sisakkal, pajzzsal, a gyalogok pedig puskával és más hadi eszközökkel illően felszerelve – kötelesek lesznek a fejedelem és utódai parancsára hadbavonulni. Ezenfelül megengedi, hogy a közöttük lakó nemesekből évenként három vagy négy jelöltet szabadon válasszanak, akik közül a fejedelem kettőt kapitányukká (praefectos seu capitaneos) kinevez. A felszabadított székelyek és az ottani nemesek közötti béke érdekében elrendeli, hogy kölcsönösen egymást személyükben és javaikban ne háborgassák. A nemesek által a székely felkelés előtt vagy után ősi jogon, illetőleg vásárlás révén bírt jószágait az elkövetkezőkben is zavartalanul birtokolják, az elzálogosított birtokokat azonban a zálogdíj fejében a korábbi birtokosaik visszakapják. Végül pedig

a nemeseknek a fejedelemtől vagy elődeitől adományul nyert jószágokra és székely örökségekre vonatkozó elidegenítéseit érvényteleníti. (VI, f. 37^r–38^v)

Közlés: SzOkl V. 168–171. (Szövegében és tartalmában csaknem teljesen azonos oklevelet ad ki Csíkszék, illetve Gyergyó és Kászon fiúszékek részére ugyanezen a dátumon, vö. SzOkl IV. 150–154.) □ Regeszta: Udvarhely vm 296–297. — Szádeczky: Székely nemzet 146–147.

1747. 1602. január 1. (in Dewa, I. Ianuarii) Az egyházi személyek iránti különleges kegyéből a Dewa-i (Huniad vm) egyház prédikátorának (concionator): Deway másként Arany Mihálynak (h) ugyanazon mezőváros Piacz ucza-jában – Caransebes-i Vayda Miklós (g) jobbágysai: Mezaros István és néhai Dedaczi Mihály házai szomszédságában – lévő, korábban már néhai Somlío-i Batthori Kristóf fejedelem által élete végéig, illetve az ő távollétében az ország főurai által (per dominos regni proceres modo et titulo assecurationis ... exemptam) kivételezett és megnevesített házát minden adó, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced, kepe, akó és „hegyvam”, valamint a szolgálat és beszállásolás terhe alól újra örökre mentesíti és megnevesíti. Ezek fogatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 45^r–46^r)

1748. 1602. január 1. (in Dewa, I. Ianuarii) Zenthgieorgy-i Makray István (e) fejedelmi familiáris jobbágysai: Felpeszt-i Romay Mihály deákot (Michaelis Literati alias Romay) – ura hozzájárulásával – szolgálatai jutalmául utódaival együtt megnevesíti. (VI, f. 69^v–70^r)

1749. 1602. január 1. (in Dewa, I. Ianuarii) Részint fejedelmi elődeinek, főként István lengyel királynak, majd peregrinatioja során neki teljesített hűséges szolgálataiért, részint kárpótlásul a székelyek szabadságának visszaállítása idején tőle elvett Farkaslaka, Tordatfalwa és Zaldobos (Udvarhely sz) birtokbeli részjószágaiért, udvarmesterének: Karko-i Veres Dávidnak (g), valamint férfiutódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig leányági utódainak is adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, korábban a [gyula]fehértvári (Albensis) várhoz birtokolt Beorwe (in cotto AlbTr) fejedelmi jószágot. (VI, f. 226^v–227^r)

1750. 1602. január 5. (in Dewa, V. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául a Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidium) helyettes kapitányának: Chyokassy Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magyar Eokreos és Kalochya nevű (Bihar vm) birtokokat, amelyek azelőtt a Varad-i várhoz tartoztak. (VI, f. 36^v)

1751. 1602. január 5. (in Dewa, V. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért Dewa-i Barbely/Borbély Istvánt (n) utódaival együtt újra megnevesíti, egyidejűleg a Deva-i (Huniad vm) Kovach ucza-ban – Tolnai György deák (p, c) és Vitez Pál (p, c) házai szomszédságában – lévő örökölt házát, melyet korábban már néhai Bathory András bíboros, Erdély egykori fejedelme is kivételezett és megnevesített, minden adó, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced, kepe, akó és „hegyvam”, valamint a szolgálat terhe alól újra örökre mentesíti és megnevesíti. Ezek fogatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 41^v–42^v)

1752. 1602. január 8. (in Szazsebes, VIII. Ianuarii) Szolgálati jutalmaként Vingarth-i Makay Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Bonchyesth/Bonchies másként Zatulreu nevű (Kapolna districtus, Zarand vm) birtokot, amely korábban a [gyula]fehérvári (Albensis) várhoz tartozott. E jószágot a fejedelem kárpótlás ígérete mellett bármikor visszaveheti. (VI, f. 42^v–43^r)

1753. 1602. január 10. (in Meggies, X. Ianuarii) Kyralihalma-i Petthky Farkas és Kys Egresteo-i Angyalos János bizonyítja, hogy Seowenifalwa-i néhai Nagy Andrásnak (e) feleségétől: Margittól született fiai: György és Dániel összes ingó és ingatlan javaikról az alábbi egyezséget kötötték: Györgynek a Seowenfalwa, Adamos, Dombo, Kynczy (Kwkeolleo vm) és Lapad nevű (in cottu Albensi) birtokokban lévő apai, illetve szolgálataival szerzett részjószági haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, továbbá arany-ezüst marhái, készpénze, drágakövei, lovai, marhái és egyéb ingóságai utódok nélküli halála esetén Dánielre, valamint utódaira és örököseire szállnak. Ennek viszonzásaként Dániel az apai, illetve szolgálataival szerzett Seowenifalwa, Adamos, Dombo, Kynchy (Kwkelleo vm), Peterlaka (Thorda vm) és Felseo Poyen (Belenies districtus, Bihor vm) birtokbeli részjószágaikat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, továbbá összes ingóságát, ha örökösök nélkül halna meg, az említett Györgyre és anyjukra: Margitra hagyja. (VI, f. 50^v–51^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. január 13-i oklevelében (1761. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú eredetijét Petki Farkas és Angyalos János zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1754. 1602. január 12. (in Medgyes, XII. Ianuarii) Szolgálati jutalmául medgyesi (Mediensis) Herbert Martin (p, c) Medgies főterén (in teatro) – Chyeh Georg (e) és Feyer Márton (p, c) házai szomszédságában – lévő sarokházát (domus ipsius acialem) minden adó, szolgálat, tized, kilenced és a beszállásolás terhe alól, amennyiben ez nem lesz a város kiváltságának sérelmére (quatenus privilegio civitatis ... non derogat), örökre szólóan mentesíti. Ezek fogyanatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 39^r–39^v)

1755. 1602. január 12. (in Medgies, XII. Ianuarii) Részint néhai István lengyel királynak, majd peregrinációja során neki teljesített hűséges szolgálatai jutalmaként, részint kárpótlásként a székelyek szabadságának visszaállításakor elkobzott Farkaslaka, Tordatfalva és Zaldobos (Udvarhely sz) birtokbeli részjószágekért, Karko-i Veres Dávid (g) udvarmesternek, valamint férfitudóinak, azok hiányában pedig leányörököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Monora mezővárost és az ottani nemesi udvarházat, továbbá a Chierged/Cherged és Prizaka/Prezaka másként Kerestienfalwa nevű (in cottu AlbTr) birtokokat. (VI, f. 40^r–40^v)

1756. 1602. január 12. (in Meggies, XII. Ianuarii) A fejedelmi nagyobb kancellária íródeákja és jegyzője: Sardy Pál (n) szolgálataiért apjának: Sard-i Varga Lukácsnak (pr, c) Sard mezőváros (in cottu AlbTr) Piacz ucza-jában – Piheny Lukács és Bachio Máté (pr) házai szomszédságában – lévő vásárolt, továbbá a Horgas ucza-ban két másik leégett házát, melyek közül egyik Sard-i néhai Gyarmathy Gergely deák (e) özvegyének, illetve Olah István-

nak (pr) ugyancsak leégett házai között, a másik pedig az említett özvegy és Magiari György (pr) házai szomszédságában van, minden adó, a mezőváros területén lévő szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Ezek foganatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 49^r–50^r)

1757. 1602. január 12. (in Medgyes, XII. Ianuarii) Húséges szolgálataik jutalmául Borosmegier-i Matthiassy/Mattyasy Mártont és Lukácsot (e), a Borosjeneo-i fejedelmi vár servitorait utódaikkal együtt megneemesíti. Ezenfelül Borosmegyer-i (Zarand vm) – Kovacz Balázs és Kathona János fejedelmi jobbágyok házaival szomszédos – házukat minden adó és szolgálat, szőlőiket és mezőgazdaságaikat pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek foganatosítására utasítja Pettnehazy Istvánt, a Borosjeneo-i vár kapitányát, valamint a többi illetékest. (VI, f. 65^r–66^r)

1758. [1602. január 12. körül] Húséges szolgálatai jutalmául Nagybeoleon-i (Sepsi sz) Nagy Andrást (n, a) lófösíti. (VI, f. 66^r–?)

A bejegyzés csonka, mert a f. 66^v hiányzik a fényképkötegből. Keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

1759. 1602. január 13. (in Meggies, XIII. Ianuarii) Életére, felkészültségére és kiváló erkölcsaire való tekintettel, valamint Medgyes (Mediensis) város polgármestere: Veres Martin, királybírája: Zabo Daniel és székbírája: Pellio (Szűcs) Akutius előterjesztésére Mondroff-i Schisbaumer[!] Matthias (h) lelkész távozásával helyére Kirchier Simont (h) kinevezi városuk lelkészévé. Egyidejűleg Kirchier-t – felesküdvén előbb a fejedelem és utódai hűségére – felhatalmazza a hivatalával kapcsolatos teendők végrehajtására úgy, hogy a hűségére bízott híveket Isten ígéjére tanítja, a szentségeket Krisztus tanítása szerint kiszolgáltatja, egyházának vagyonát megőrzi, az elidegenített egyházi javakat pedig visszaszerzi. (VI, f. 39^v–40^r)

1760. 1602. január 13. (in Meggies, XIII. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául szabójának: Bothaza-i Zabo Györgynek (e), valamint férfitódainak, azok hiányában pedig leányörköseinek, ha pedig azok sem lennének, akkor testvérének (fr. c): Bothaza-i Bothazi Bertalan-nak, illetve utódainak adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – egyfelől néhai Laskay Lukács (e) háza, másfelől pedig a városház szomszédságában – lévő ama nemesi udvarházat, mely azelőtt fejedelmi kézben volt (ad rationem nostram tentam et possessam). (VI, f. 41^r–41^v)

1761. 1602. január 13. (in Meggies, XIII. Ianuarii) Seowenfalwa-i Nagy Györgynek és Dánielnek kérésére jóváhagyólag átírja Kyralihalma-i Petky Farkas és Kys Egresteo-i Angialos János (e, n) 1602. január 10-én kelt oklevelét (1753. sz.) a kérelmezőknek Kwkeolleo, Fehér (Albensis), Thorda és Bihar vármegyei bizonyos jószágaik és összes ingóságuk felől kötött egyezségéről. Ezenfelül Nagy Dániel iránti kegyéből neki, anyjának: Margit asszonynak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a fenti jószágokat,

melyeket már Dániel elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (VI, f. 50^r–52^r)

1762. 1602. január 13. (in Meggies, XIII. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisának: Kereztur-i Balogh Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Bapsa nevű (Themes vm) birtokot, amely unokatestvére (fratruelis sui): néhai Uyhely László (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 88^v–89^f)

1763. 1602. január 13. (Kemenden, Ianuariusnak XIII. napan) Teoviss-en lakó Pap György Iwnyg István vicebíró, Iwnig János, Banzyo István, Zylvassy Gáspár, Donat István és Haray Mátyás nemesek, valamint Kamuthy István Hara-i prédikátor előtt végrendelkezik: Minthogy a Theoviss-i háza építésére felesége pénzéből 300 Ft-ot elköltött, ezért azt 600 Ft-ban neki hagyja egy másik – a románok között fekvő – házával, valamint az azokhoz tartozó szénarétekkel, szántóföldekkel és egyéb tartozékokkal együtt. Chyzar Gergely-nél levő három ezüstözött szablyája és egy hegyes tűre közül a damaszkuszi (demeczki) új szablyát sógorának: Varadi Jánosnak, a hegyes tört Torozkai Lászlónak, a másik kettőt, továbbá a Miklós kovácsnál, Chyakany Racz Ferencnél és a Hunyad-on levő egy-egy szablyáját, illetve Coloswar-on levő ezüstözött szablyáját pedig feleségére hagyja. Minthogy atyafiai felé nincsenek tartozásai, egyéb ezüstmarháit, illetve minden más javait is szintén feleségének hagyja. Egyidejűleg feleségét Torozkai László és Varadi János gondviselésére bízta. (VI, f. 134^v–135^f)

Ái Báthory Zsigmond 1602. április 23-i oklevelében (1882. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alá sárgás viaszba nyomott gyűrűspecsjéikkel erősítették meg.

1764. 1602. január 16. (ex Dewa, XVI. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért a Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidii) familiárisának: Coloswar-i Theomeoswary Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Soliomd (Bihar vm) birtokot, amely eddig a Boros Jeneo-i várhoz tartozott. (VI, f. 120^r–120^v)

1765. 1602. január 20. (in Dewa, XX. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Boros Jeneo-i bizonyos lovasai hadnagyának (ductor certorum militum equestrium): Racz Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Beokeon/Beokeony, Thekeres és Sobym[?] nevű (Dezna districtus, Zarand vm) fejedelmi birtokokat, melyek korábban Dezny várához tartoztak. (VI, f. 48^r–48^v)

1766. 1602. január 20. (in Dewa, XX. Ianuarii) Szolgálatai jutalmaként Boros Jeneo-i bizonyos katonái hadnagyának (ductor certorum militum): Zentandrassy Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne

lévő királyi joggal együtt azt az Eormeniest másként Baynafalwa nevű (Dezna districtus, Zarand vm) birtokot, amely korábban Dezny várához tartozott. (VI, f. 48^v–49^r)

1767. 1602. január 21. (in Dewa, XXI. Ianuarii) A fejedelmi nagyobb kancellária nótáriusának vagy íródeákjának: Sard-i Pál deáknak (n) a különböző oklevelek kiállításában tanúsított szolgálatai jutalmául apját: Sard-i Varga Lukácsot (p, c) utódaival együtt megnevesíti. (VI, f. 47^v–48^r)

1768. 1602. január 21. (in Dewa, XXI. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmaként olasz sebészének (Italus chirurgus noster): Mezentius Lavizatus-nak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Blenes[!] tartozékaiban fekvő Rien nevű (Bihor vm) birtokot, amely korábban a Blenes-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 83^r–83^v)

1769. 1602. január 21. (in Dewa, XXI. Ianuarii) Néhai Fwzi/Fewzy Gergely (e) özvegyének: Zynniei/Zyney Fruzsínának (n) özvegységére és árvaságára való tekintettel, melybe ő a mostani zavaros idők miatt jutott, neki, halála után pedig fiának: Fewzy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Kapolnas tartozékaiban fekvő Zyrb nevű (Zarand vm) jószágot, amely eddig a [gyula]fehérvári (Albensis) várhoz tartozott. (VI, f. 86^r–86^v)

1770. 1602. január 21. (in Dewa, XXI. Ianuarii) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Varalliay/Varallay Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Mocziolia/Mochiola nevű (Belenies districtus, Bihor vm) birtokot, amely eddig a Belenies-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 112^r–112^v)

1771. 1602. január 25. (in Dewa, XXV. Ianuarii) Az ország elkerülhetetlen szükségeire Malomviz-i néhai Kendeffy Miklós (e) özvegyétől: Nagy Mihály Margit asszonytól és fiaitól: Györgytől, Gábortól, Gáspártól és Mihálytól felvett 4000 Ft fejében az Alsomalomviz, Felseomalomviz, Gureny, Oztrovely, Vallia, Nuxara, Unchiokfalva, Zentpeterfalva, Bodogifalva, Varallia, Kerniesd (Huniad vm), Palla, Bukova, Pucshesd (Zeoren vm) birtokbeli részjóságokat, illetve az Alsomalomviz-i nemesi udvarházat, melyeket azelőtt néhai Kallay Farkas (e) özvegye: Apafy Erzsébet asszony birtokolt – részint mivel ő német uralom alatti területekre ment, részint mivel azok ősi és örökösödési jogon Kendeffy Györgyöt, Gábort, Gáspárt és Mihályt illetik, és apjuk azokért korábban már pert is folytatott – haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, zálog címén leköti nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek. Egyidejűleg biztosítja őket, hogy ha az elkövetkezőkben a fenti jószágokat Apafy Erzsébet törvényesen megszerezné, akkor azokat tőlük nem veheti el, míg a vajda vagy utódai a mondott összeget nekik ki nem fizetik, vagy vele egyenértékű javakat nem adnak. (VI, f. 44^r–44^v)

1772. 1602. január 25. (in Dewa, XXV. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Keozegghy Jakabnak (e), valamint utódainak és örököseinek adja örökjogon haszonvé-

teleivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Dezny kastély tartozékaiban fekvő Gavasdia (Zarand vm) birtokot. (VI, f. 53^v–54^r)

1773. 1602. január 26. (in Deva, XXVI. Ianuarii) Caransebes-i néhai Moises Miklós (e) gyermekei: Mihály, Ilona és Adviga kiskorúsága miatt az országban bárhol lévő javaik és birtokjogaik kezelését törvényes koruk eléréséig Zekfalva-i Zeeki Miklósrá (e) bízta azzal a feltétellel, hogy azokat akkor köteles lesz az árvák kérésére perlekedés nélkül visszaadni, valamint jövedelmükről számot adni. (VI, f. 44^v–45^r)

1774. 1602. január 26. (in arce Dewa, XXVI. Ianuarii) Tanácsuraitól és a főuraktól (proceres et magnates) arról értesült, hogy távollétében az ország szükségére Thorda-i Eradony Pétertől (e) felvett 6000 Ft-ért előbb a Des-i kamarát vagy sóbányát, majd azt bizonyos okok miatt visszavéve, az erdélyi harmincadokat arra az időre inscribálták a nevezettnek, amíg a fenti összeg megtérül neki, de a harmincadok a háborús idők miatt ezidáig nem hoztak hasznot (praedictae etiam tricesimae absque omni usus fructusque perceptione hactenus vacassent, vacarentque etiam de praesenti). Ezért a fenti összeg fejében Eradony-nak és feleségének: Huniady Borbálának (n), illetve utódaiknak és örököseiknek inscribálja haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Sospatak nevű (in cottu AlbTr) fejedelmi jószágot, mely korábban a [gyula]fehértvári (Albensis) várhoz tartozott. Egyidejűleg biztosítja a kedvezményezetteket, hogy a fenti jószágot ő vagy fejedelmi utódai csak az említett pénzösszegért vagy vele egyenértékű javakért vehetik magukhoz. (VI, f. 243^v–244^r)

1775. 1602. január 28. (in Deva, XXVIII. Ianuarii) A Lippa-i vár és őrség (arcis et praesidii) kapitánya: Syma-i Barbely György (g) tanácsúr hűséges szolgálatai jutalmául Algiogy mezőváros felét és az ottani nemesi udvarházat, továbbá Nyrmezeo birtokot, a Chykmona, Rengeth, Madana, Balsana, Also Almaselnek, Glodna, Chieb, Bakonya, Eordeofalwa, Bozosna, Homorod, Thekereo birtokbeli részjószágokat, melyeket előbb Lemheni-i néhai Chiomortany Tamás (g), később a fejedelem atyafia (fr): Somlyo-i néhai Bathory Boldizsár (sp, m), végül pedig Kapolna-i Bornomizza Boldizsár birtokolt, valamint azokat a Voyan-i, ReYTEKALMAS-i, Poyan-i és Nadosd-i (Huniad vm) részirtokokat, amelyek azelőtt az olasz (Italus) Gynga Simonéi voltak, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon nevezett Barbely Györgynek, feleségének: Ba[n]rewy Borbála asszonynak, illetve férfitódaiknak, azok hiányában pedig leányaiknak: Bozzas-i Bozzassy György (e) feleségének: Krisztinának, Fachyad-i Bekes István (e) feleségének: Annának és Karansebes-i Vayda Miklós (e) feleségének: Katalinnak, továbbá nővérének (s. c): néhai Juhos Gergely (n) özvegyének: Barbely Annának és unokahúgának (nep): Syma-i néhai Barbely András (e) kiskorú leányának: Erzsébetnek, valamint azok utódainak és örököseinek örökjogon adományozza. E jószágok részint Bornemizza Boldizsárnak a német párthoz való csatlakozása miatti felsegértés és hűtlenség bűnébe esése okán, részint Gynga Simone halálával szálltak a kincstárra. A fejedelem egyidejűleg vállalja, hogy megvédi őket az átengedett jószágok birtokában a háborgatók ellen. — *A szöveg előtt:* Non sunt extradatae, sed potius invalidatae, cassatae et annihilatae. (VI, f. 46^v–47^v)

Egyidejűleg érvénytelenítve.

1776. 1602. január 28. (in Dewa, XXVIII. Ianuarii) Enningh-i Theoreok Bálintnak (m), Huniad vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Batizfalwa birtokot, továbbá a Baczy/Bachy, Echie, Alpestes (Huniad vm) birtokbeli részjórészeket, illetve Alpestes-en az Egregy elnevezésű patakra épített kétkerekű malmot, melyek néhai Batiz Gábor (e) magszakadása során szálltak a kincstárra. (VI, f. 75^v)

1777. 1602. január 29. (in Zazwaros, XXIX. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisának: Dees-i Nagy Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Pecetzegh-i (in cottu Zolnak Interiori) részjórészeket, amelyet azelőtt Zilagy Jónás fejedelmi familiáris előbb néhai Mihai vajda, majd pedig az ő adományából birtokolt, de annak az országból engedélye nélküli távozása következtében a kincstárra szállott. (VI, f. 169^r–169^v)

1778. 1602. január 29. (in Keoreosbania, loco scilicet sedis nostrae iudiciariae, f. III. a. dom. Septuagesimae) Zarand vármegye alispánja: Brad-i Bradi László, illetve szolgabírái: Brad-i Bradi Márton és Rybiche-i Rybiczei István bizonyítják, hogy az ítélszékükön megjelent Barchya-i néhai Vaida Farkas (e) özvegye: Zalanchy Katalin (n) Zeoldes nevű (de Kapolna videke, Zarand vm) birtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 900 Ft-ért örökre eladta és inscribálta Halmagy-i néhai Kaza Péter (e) özvegyének: Moga Sárának (n), valamint utódainak és örököseinek. (VI, f. 213^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. május 1-i oklevelében (1911. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pápens alakú eredetijét Brádi László, Márton és Ribicei István szöveg alá nyomott pecsétjeikkel erősítették meg.

1779. 1602. február 2. (in Medgies, II. Februarii) Hűséges szolgálataiért Somogy Jánosnak (e), a Boros Jeneo-i fejedelmi vár familiárisának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Boros Jeneo-i vár tartományában fekvő Thothalmas/Totalmas nevű (Zarand vm) birtokot, amelyet már elnyerése óta békésen birtokol, de a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 59^v–60^r)

1780. 1602. február 3. (in arce Fogaras, III. Februarii) Szolgálatai jutalmául familiárisának: Bely-i Nagy Gergelynek (e), valamint férfitódainak, kihalásuk esetén leányörökösöknek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Pálnak (e) és az ő utódainak adja örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Szuzan, Nagra és Nadelbest nevű (Bihar vm) birtokokat, amelyek közül Szuzan korábban a Papmezeo-i várhoz, Nagra és Nadelbest pedig Dezny várához tartozott. (VI, f. 52^r–52^v)

1781. 1602. február 9. (in Brasso, IX. Februarii) A fejedeleme szakácsként teljesített szolgálataiért Zakach Tamásnak (n), valamint utódainak és örökösökének haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Gyulafehérvár (Alba Iulia) falain kívül, a Nyreő ucza-ban egy nemesi udvarházat, amely Keöreösbaniai Nagy János (n) és Lazarhegy-i Lazar Ferenc (n) házai szomszédságában fekszik, továbbá a

város piacterén (in theatro) – Crisini Péter deák (n), illetve János deák (n) boltjai között – egy fából épített üzlethelyiséget (fornicem ligneam). E jószágok Saffar Mihály (n) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 67^r)

1782. 1602. február 10. (in Brasso, X. Februarii) Szolgálati jutalmaként Zereday András (e) nagyobb kancelláriai íródeáknak, valamint utódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig közelebbi atyafiainak (fr. propinquieribus), illetve azok örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a magvaszakadt Zenthorontas-i Sandor Mihály (n, a) Zenthorontas-i (Marus sz) székely örökségeit és lófői pusztá telkét. (VI, f. 64^r–64^v)

1783. 1602. február 10. (in Corona, X. Februarii) Szolgálati jutalmául a Boros Jeneo-i vár familiárisának: Soklyo-i Ferenchy/Ferenczy Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Sebringh nevű (Zarand vm) prédiomot, amely eddig az említett várhoz tartozott. (VI, f. 91^r–91^v)

1784. 1602. február 12. (in Brasso, XII. Februarii) Tisztségében teljesített eddigi és ezutáni szolgálatai jutalmául Pogan másként Talmoso Péternek (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a [Gyula]fehértár (Albensis) majorságában (in allodio civitatis) – Ioan Martin (pr) és Poklosy Teodor (pr) házának szomszédságában – lévő nemesi udvarházat, amelyet azelőtt néhai Mihai havasalföldi (Transalpinensis) vajda adományából Dezpoth Marc birtokolt, de mivel ő a vajdával az ország ellen hadat indított, a felségsértés bűnébe esett, fenti udvarháza pedig a kincstárra szállott. (VI, f. 62^v–63^r)

1785. 1602. február 12. (in Meggies, XII. Februarii) Szolgálati jutalmául udvara familiárisának: Cheryemy/Cheremey/Chierieny/Cheryeney Farkasnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Kuldul (in cottu Zolnok Interiori) birtok felerészét, mely néhai Bezpremy Márton (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 241^r–241^v)

A bejegyzés címében a kedvezményezett udvari kamarásként (cubicularius aulicus) jelenik meg.

1786. 1602. február 18. (in Brasso, XVIII. Februarii) Hűségesei szolgálatai jutalmául familiárisának: Saygo-i Saygo Albertnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Keoreosbanya mezőváros tartozékaiban lévő Dombrocz nevű (Zarand vm) birtokot, amelyet azelőtt Ruda Bania-i néhai Baniay Márton (e) az ő adományából birtokolt, de megszakadása következtében a kincstárra szállott. (VI, f. 54^r–54^v)

1787. 1602. február 25. (in arce Teorchywara, XXV. Februarii) Szolgálati jutalmául familiárisának: Manyk-i Balogh/Balogy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal

együtt azt a Solyomtelke-i (Colos vm) részjószágot, amely néhai Racz István (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 56^v–57^r)

1788. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Hűséges szolgálataiért Zador-i Nagy Ferencet (e) arról biztosítja, hogy ha mostohafiának: Kechied-i Ebeny Miklósnak (n) Kysmirighio/Mirighio nevű (Colos vm) birtoka magszakadása okán a kincstárra száll, azt haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 54^v–55^r)

1789. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Szolgálatai jutalmaként egri (Agriensis) Berzy István (e) nagyobb kancelláriai íródeáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Thorda mezőváros Kis uca-jában – néhai Chiaky Gáspár (e) és néhai Boros Balázs (c) házának szomszédságában – lévő nemesi udvarházat. Ezt előbb néhai Horwatt János (e) birtokolta, de magszakadása következtében a fejedelem a fenti Chiaky Gáspárnak adta, ennek örökösök nélküli halála után pedig a kincstárra szállott. (VI, f. 55^v–56^r)

A bejegyzés címe dévai nemesi udvarházat említ.

1790. 1602. február 27. (in Corona, XXVII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául a Dezna-i fejedelmi vár praefectusának: Zeel másként Chyanady Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt eddig a Dezna-i várhoz bírt Dombravichia/Dombrovicza/Dombraychia birtokot és a Felseo Krothna-i (a Dezna-i vár districtusa, Zarand vm) részjószágot, továbbá a Taman/Toman nevű (Zarand vm) birtokot, mely azelőtt a Jenó-i várhoz tartozott. (VI, f. 57^r–58^r)

1791. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Deva-i Deway Gáspár (n) nagyobb kancelláriai íródeák szolgálataiért neki, illetve Bolgarfalva-i néhai Bota Farkas (e) és felesége: néhai Czuczy Fruzsina kiskorú leányának: Annának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, örökjogon adományoz a Keresbania mezőváros districtusában fekvő Bolgarfalva-n, Ztrimba-n és Vacza-n (Zarand vm) öt népes jobbágytelket, Bolgarffalva-n pedig egy nemesi udvarházat. E jóságok említett Bota Farkas férfiági magszakadása következtében szálltak a kincstárra. (VI, f. 58^r–58^v)

1792. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Szolgálatai jutalmául Uylaky Fülöp deák (e) Boros Jeneo-i udvarbírónak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a váradi (de Varadino) magvaszakadt Kolbaz Boldizsár (e) Ternowa nevű (a Boros Jeneo-i vár districtusa, Zarand vm) birtokát. (VI, f. 60^r–60^v)

1793. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Hűséges szolgálataiért Dezna-i familiárisának: Botha Mátyásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örök-

jogon haszonvételeivel, tartozékaival, a Chorest nevű allodiummal és a benne lévő királyi joggal együtt korábban a Dezny-i várhoz bírt Rossia/Roszia (Dezna districtus, Zarand vm) birtokot. (VI, f. 60^v–61^r)

1794. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Belenies-i familiárisának: Vadaz Menyhátrnak (e) és feleségének: Kochiobai Annának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékai-val és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zeplak tartozékaiban fekvő Vegy Gyonta/Veggiontha nevű (Bihor vm) birtokot, amelyet már Kochiobai Anna ősei is birtokoltak, de azt Anna az utóbbi időben elveszítette. (VI, f. 61^v–62^v)

1795. 1602. február 27. (in Dewa, XXVII. Februarii) Szolgálatai jutalmául Dezna-i familiárisának: Balko Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Prasmarfawalwa/Prasmarfalwa-i (Zarand vm) részjóságot, amely Dezny vár tartományában van, és eddig ugyanazon várhoz tartozott. (VI, f. 87^r)

Az adományra vonatkozó fejedelmi döntés helye Brassó, az oklevél kiállítására azonban Déván került sor.

1796. 1602. február 27. (in Dewa, XXVII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Dezna-i várnagyának: Chabai/Chyabay/Chaybay Gergelynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Dezny vár districtusában fekvő Zomorzel (Zarand vm) nevű jóságot, mely eddig az említett várhoz tartozott. (VI, f. 87^r–87^v)

A keltezés helyét illetően l. az 1795. sz. jegyzetét.

1797. 1602. február 27. (in Brasso, XXVII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Mosson-i Bako Pál (n, a) szabadost, általa fiát: Mihályt, valamint unokaöccseit (nep): Mosson-i néhai Bako Lukács (a) fiait: Ferencet és Gergelyt utódaikkal együtt lófősití a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül Moson (Marus sz) birtok szélén, Bako Gergely (a) szabados háza szomszédságában levő házukat minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 117^r–117^v)

1798. 1602. február 28. (in Brasso, XXVIII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisának: Horvath/Horvatt Mártonnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Lapupataka-i (Colos vm) részjóságot, amelyet adományából azelőtt néhai Racz István (e) fejedelmi familiáris birtokolt, magvaszakadtával azonban a kincstárra szállt. (VI, f. 56^r–56^v)

1799. 1602. február 28. (in Brasso, d. ultima Februarii) Szolgálati jutalmaként Dezna-i familiárisának: Botha Mátyásnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Zelechien nevű birtokát, Ruswchia-i és Nagy Laz-i (Dezna districtus, Zarand vm) részjóságait, továbbá Nagylaz-i nemesi udvarházát, melyeket már elnyerésük óta békésen birtokol, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 58^v–59^v)

1800. 1602. február 28. (Coronae, d. ultima Februarii) A Borosieneo-i várhoz teljesített szolgálataiért Borosieneo-i építőmesterének (architector): Rekezin/Rokzeny/Rokzen-i Acz/Ach Mihálynak (pr) Rokezeny-ben (Jeneo districtus, Zarand vm) lévő házát minden adó és szolgálat, örökségeit pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól visszavonásig mentesíti azzal a kikötéssel, hogy a Borosieneo-i várhoz – amint eddig – ezután is szolgálni fog. Ennek foganatosítására utasít minden illetékest. (VI, f. 61^r–61^v)

1801. 1602. február 28. (in Brasso, ultima d. Februarii) Húséges szolgálataiért udvara familiárisának: Witez Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel együtt a korábban Keomordy János által bírt, [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül – a paplak (domus parochialis) és a Nagy tegla uchia között – lévő nemesi udvarházat. (VI, f. 63^v–64^r)

1802. 1602. február 28. (in Braszo, XXVIII. Februarii) Szolgálati jutalmaként Keopech-i Egeteo Mátyás (n, a) székely szabadost utódaival együtt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Keopech-en (Sepsy sz) – Egeteo Miklós (pr, a), illetve Egeteo Sándor (pr, a) házai szomszédságában – levő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Elrendeli az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 84^v–85^v)

1803. 1602. február 28. (in Braszo, ultima d. Februarii) Varad-i néhai Garazda János (e) szolgálataiért özvegyének: Feyer Juditnak és kiskorú leányának: Annának (n), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Dezna-i vár tartományában levő Danchffalwa és Deakffalwa nevű (Zarand vm) jószágokat, melyek eddig a Boros Jeneo-i fejedelmi várhoz tartoztak. (VI, f. 85^v–86^r)

1804. 1602. március 1. (in Brasso, I. Martii) Szolgálati jutalmául familiárisának: Tunyogy/Tuniogh Imrének (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Varastelke-i (Colos vm) részjóságot, amely néhai Racz István (e) fejedelmi familiáris magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 63^r–63^v)

1805. 1602. március 1. (in Brasso, I. Martii) Húséges szolgálataiért udvara familiárisának: Mokhoway/Makhoway/Mikoway Bálintnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a

Talasfalwa-i (in cottu Zolnok Interiori) részjószágot, melyet korábban néhai Racz István (e) fejedelmi familiáris az ő adományából birtokolt, magszakadásával azonban a kincstárra szállt. (VI, f. 67^v–68^r)

1806. 1602. március 1. (in Brasso, I. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául Peleske-i Eordeog Boldizsár (e) udvari familiárisnak és örököseinek adományozza haszonvételeivel és tartozékaival együtt a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívüli piactéren (extra muros in teatro fori) – Mindzent-i Boronkay János (g) háza és a Vincz uca szomszédságában – levő sarokházat (domum acialem), amely Fehérvári néhai Sypos István magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 70^r–70^v)

1807. 1602. március 1. (in Braszo, I. Martii) Szolgálatai jutalmaként Egeres-i Zabo más-ként Boytos/Boithos Tamást (n) utódaival együtt megnemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris, in cuius area falco naturali colore depictus super ulnam transverse positam stare, dextroque pede aristas tenere, supra scutum galea militaris clausa diademate regio exornata est posita, in qua falco similiter dextro pede aristas tenere visitur. Ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 74^v–75^r)

1808. 1602. március 1. (in Corona, I. Martii) Hűséges szolgálataiért Zentrontas/Zenthorontas-i Kovacz Gergely (n, a) fejedelmi szabadost utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, kopjával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Egyidejűleg Zentthorontas-on (Marws sz) levő házát, melynek szomszédjai Koncz Márton (a) lófő és Kadar Péter (a) szabados házai, minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 83^v–84^v)

1809. 1602. március 1. (in Corona, I. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisát: Kusniczay Ábrahámot (e) utódaival együtt megnemesíti, és címert adományoz neki. Ezenfelül Kusnicza-n (Maramaros vm) – Dolha-i Dolhay János (e) jobbágysai: Kowach János és Boga Gergely házai szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, szőlőt és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris, in cuius campo sive area homo dimidius rubra veste indutus, dextra ensem evaginatum humero gestare, sinistra vero ramum viridem tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris diademate regio exornata est posita, ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. (VI, f. 98^v–99^v)

1810. 1602. március 1. (Coronae, I. Martii) Szolgálatai jutalmaként Zabola-i Pal Miklos Gergelyt (n, a), általa testvéreit (fr. c): Jánost és Mihályt, akik korábban szabadosok voltak, a gyalogpuskások[!] soraiból kiemelve lófősíti, Zabola-n (Orbai sz) – Georgyffy Gáspár (a)

és Forgacz Tamás (a) szabadosok házai szomszédságában – levő házát pedig minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. (VI, f. 105^v–106^r)

Kivonatos bejegyzés.

1811. 1602. március 1. (Coronae, I. Martii) Hűséges szolgálataiért Hodos-i Mathe Miklós (n, a) szabadost lófősití, Hodos-on (Marus sz) levő – Georgyfy János (a), illetve Mathe István (a) fejedelmi szabadosok házaival szomszédos – házát pedig minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 141^v–142^r)

Kivonatos bejegyzés.

1812. 1602. március 1. (in Corona, I. Martii) Szolgálatai jutalmaként a Boros Jeneo-i vár udvarbírájának: Uylaky Fülöp deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Boros Jeneo (Zarand vm) mezővárosban – Keoreossy Péter (e) és Buda István (e) házai szomszédságában – levő házát, melyet elnyerése óta zavartalanul birtokol, csakhogy a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. Egyidejűleg a házát minden adó, szolgálat és beszállásolás terhétől, a mezővárosban, valamint a környékbeli birtokokban vásárlás, zálog vagy bármilyen más címen bírt, illetve az elkövetkezőkben szerzendő szőlőt és mezőgazdaságát, továbbá bárányait, méheit és a dézsmálás alá eső egyéb javait pedig a tized és kilenced fizetése alól örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 147^v–148^v)

1813. 1602. március 2. (in Braszo, II. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisát: Lyznio-i Nagy Mihályt (e) utódaival együtt megneemesíti, címert adományozva neki. Ezenfelül Lyznio-n (Sepsy sz) – Damo Boldizsár (n, a) lófő és Kovacz István (n, a) gyalogpuskás házai szomszédságában – levő házát és majorságát minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre szólóan mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja Nywtod-i Imecz Mihálynak, Sepsi, Kizdy és Orbay székek kapitányának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Cimerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius ima parte corona regia in qua homo umbilicotenens rubea veste indutus sedere, sinistra ensem evaginatam sursum porrectum, dextra vero caput Turcicum apprehendere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quem contegit diadema regium, ex quo cristae struthionis diversi coloris eminent, ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 73^r–74^v)

1814. 1602. március 3. (in Brasso, III. Martii) Hűséges szolgálataiért Lugas-i Gywra-ka/Giuraka Gheorghének (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Bapsa (Theomeos vm) birtokot. (VI, f. 64^v–65^r)

1815. 1602. március 4. (in Brasso, IV. Martii) Szolgálati jutalmaként familiárisának: Keoreospatak-i Balogh/Balogy Benedeknek (e) Keoreospatak-on (Sepsi sz) – néhai Vas Péter (n) özvegye és Sebestien Gergely (a) fejedelmi szabados házai szomszédságában – lévő, korábban már kivételezett házát örökségeivel együtt minden adó és szolgálat, mezőgazdaságot pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja Sepsi, Kizdy és Orbay székek kapitányának: Nywtod-i Imecz Mihálynak, valamint a többi illetékesnek, hogy Balogh Benedeket és testvérét (fr. c): Bálintot (n), valamint utódait és örököseiket adófizetésre ne kényszerítsék. (VI, f. 68^r–68^v)

1816. 1602. március 4. (in Braszo, IV. Martii) Vichie-i Mindzenty Benedek (g) tanácsúrnak, az erdélyi tizedek bérlőjének kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonstra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1601. május 30-án kelt oklevelét (1682. sz.) a kérelmező és Bron-i[!] Betthlen Farkas (e) közötti birtokcseréről. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Myndzenty Benedeknek, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, árenda fizetése nélkül, a cserével szerzett jószágok kilenced, tized és tizenötöd adóját, valamint a bennük levő királyi jogát is. (VI, f. 76^v–79^r)

1817. 1602. március 5. (in Braszo, V. Martii) Szolgálati jutalmaként Ipoliker-i More Mártonnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Zalonna-i (in cottu Zolnok Interiori) részjószágot, amely néhai Racz István (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 69^r–69^v)

1818. 1602. március 5. (in Brasso, V. Martii) Hűséges szolgálataiért Varady Jánosnak (e), a fejedelmi kocsilovak lovászmesterének (magister agasonum equorum nostrorum rhedariorum), valamint férfitódainak adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Baldovin (Zarand vm) birtokot, továbbá a Mikezaza, Thotfalud, Lodormany, Kezler (Kwkeolleo vm) és Zent Janos hegye (in cottu AlbTr) birtokbeli részjószágokat, illetve a Kezler-i pusztá jobbágytelkeket. E jószágok Mikezaza-i néhai Horvath Jánosnak (e), a fejedelem konyhamesterének (magister culinae nostrae) a magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 150^v–151^r)

1819. 1602. március 6. (in Braszo, VI. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisának: Nagy Barchya-i Barchay Sándornak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) falán kívül, a Vincz uczya-ban – néhai Racz János (e) özvegye és Racz Péter házai szomszédságában – levő nemesi udvarházat, mely néhai Pribek Miklós (n) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 72^v–73^r)

1820. 1602. március 6. (in Brasso, VI. Martii) Szolgálati jutalmául Fogaras-i Wayda János (n) nagyobb kancelláriai íródeákot utódaival együtt megneemesíti, és címert adományoz neki. Ezenfelül Fogaras mezővárosban – Varga Lőrinc (pr) és Lakatos Bálint (pr) házai szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja Fogaras vára kapitányának: Gereomonostor-i Kemeny Jánosnak

(g), udvarbírájának: Lezay Ferenc deáknak, várnagyának: Horvat Miklósnak, továbbá a Cumana-i udvar officialisának: Boyer Tomának és Fogaras districtus 12 esküdt bojárjának a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo sive area rupes in altum tendere et in cuius cacumine olor naturali colore depictus, pedum alterutro sese fulcire, altero obducto ramum lilii et in ore sertum lauream tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam corona regia contegit, ex qua fasciculus liliorum sursum eminere visitur. Ex cono autem galeae taeniae variorum colorum undique defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 82^r–83^r)

1821. 1602. március 7. (in Corona, VII. Martii) Szolgálati jutalmaként Giereomonostor-i Kemeny Jánosnak, (e) Fogaras vára kapitányának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Zekely Ay nevű (Doboca vm) birtokot, amely Vaida Zent Iwan-i néhai Bodoni István magszakadása során szállt a kincstárra. (VI, f. 106^v)

1822. 1602. március 9. (in Corona, IX. Martii) Zyget/Zigetth-i Kenez Lászlónak (n), valamint utódainak és örököseinek, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, új adományként ad Zigetth-en (Bihar/Zarand[!] vm) három pusztá telket, melyek közül egyik Festeo Gáspár (pr), illetve néhai Zabo másként Santa László (pr) pusztá telkével szomszédos, a másik kettő pedig a Bleniesy uchia és Bwzasdy ucza szomszédságában fekszik. Ezeket már elődei is zavartalanul birtokolták, és a kedvezményezett is a kezében tartja, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 72^r–72^v)

1823. 1602. március 9. (in Brasso, IX. Martii) Magiarbikaly néhai Vitez Miklós (g) tanácsúr, Torda vármegye ispánja özvegyének: Horwath Klárának kérésére jóváhagyólag átírja elhunyt férje 1594. november 26-án kelt végrendeletét (1665. sz.). Ugyanakkor a kérelmezőnek megengedi, hogy a férje által bizonyos feltételek mellett reá hagyott jószágokat szabadon bírja, illetve jövedelmüket beszedje. (VI, f. 80^r–82^r)

Regesza: Petrichevich I/2. 610. sz. — Szövegét átírja Rákóczi Zsigmond 1607. június 27-i oklevelében, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: Liber Regius Sigismundi Rákóczi 1607–1608. f. 92^v–94^r.

1824. 1602. március 11. (in Braszo, XI. Martii) Hűséges szolgálataiért Zalasd-i Zalasdy Miklósnak (g), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt azt a Solymos-on (Huniad vm) – a kedvezményezett jobbágjai: Bota Miklós és Varga Márton házai szomszédságában – levő nemesi udvarházat, amely Solymos-i néhai Sigmond Gergely (n) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 79^v)

1825. 1602. március 13. (Coronae, XIII. Martii) Kazonwyffalw-i Bartha Márton (n, a) gyalogpuskást szolgálatai jutalmául lófösíti, Kazonwyffalwa-n (Kazon sz) – Kiraly Jakab (n) lófő és Mihaly Máté (a) szabados házai szomszédságában – levő házát pedig minden adó, tized, kilenced és kepe fizetése alól örökre szólóan mentesíti. (VI, f. 101^r)

Kivonatos bejegyzés.

1826. 1602. március 15. (in Corona, XV. Martii) Váradi (de Varadino) néhai Stepan István (e) szolgálatai jutalmául özvegyének: Margitnak, fiainak: Jánosnak, Ferencnek és Istvánnak, illetve utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Borda és Fel Solmos/Felsolmos nevű (Belenies districtus, Bihar vm) jószágokat, melyek eddig a Belenies-i kastélyhoz tartoztak, valamint korábban a Georgeny-i várhoz birtokolt és annak tartományában levő Nagy Orozfalw (Thorda vm) birtokot. (VI, f. 107^r–107^v)

1827. 1602. március 15. (in Corona, XV. Martii) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának és Kweolleo vármegye ispánjának: Bogath-i Bogathy Menyhártnak (g), valamint utódainak és örököseinek, ezek hiányában Bogathy Miklós (g) kamarásnak (cubiculario nostro), illetve utódainak adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Kweolleowar mezőváros felét és az ottani leégett nemesi udvarházat, továbbá a Fajz, Karachyonfalwa és Tatarlaka nevű birtokokat, úgyszintén az Also Bayon-i, Seowenyfalwa-i és Vezzeos-i (Kwkelleo vm) részjószágokat, melyeket részint felesége révén (iure uxorio), részint a fejedelem örökadományából már eddig is zavaraltanul birtokolt. (VI, f. 244^v–245^f)

1828. 1602. március 20. (in Corona, XX. Martii) Vinchie Mátyásnak (h) Osdala katolikus papjaként (sacerdotis catholici) tanúsított érdemeiért apját: Zentmihaly-i Inchie/Vinchie Pált (n) utódaival együtt megnevesíti, Zentmihaly-on (Chyk sz) – Gergely Antal (pr) és Buzas Péter (pr) fejedelmi szabadosok házai szomszédságában – levő házát pedig minden adó és szolgálat terhe alól örökre szőlőn mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 94^v–95^f)

1829. 1602. március 20. (in Corona, XX. Martii) Fehérvári (Albensis) Dobra másként Swteo Péter nevű pékjét (pistor noster) utódaival együtt megnevesíti. Egyidejűleg [Gyula]fehérvár külvárosában (in suburbio), a Chiomoka wcza-ban – Hattzegy László (n) és Mezarus Ábrahám fejedelmi jobbágy házai szomszédságában – levő házát minden adó és szolgálat, szőlőt és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe terhétől örökre mentesíti és megnevesíti. Megparancsolja Sard-i Budai Ferencnek, a gyulafehérvári vár udvarbírájának, továbbá a város bírójának, kenézének, esküdt polgárainak, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 139^r–140^r)

1830. 1602. március 24. (in Corona, XXIV. Martii) Lemhin birtok papjának (sacerdotis), valamint Sepsi, Kezdy és Orbay székek főesperesének: Nagy Antalnak (r) kérésére megerősítve átírja néhai Bathory Kristóf vajda 1580. március 22-én kelt oklevelét (129. sz.) a kérelmező felesége: Lukacz Ilona Lemhin-i (Kezdy sz) házára vagy telkére vonatkozó újadományáról. (VI, f. 90^r–91^r)

1831. 1602. március 24. (in Corona, XXIV. Martii) Brassó (Corona) főbírája (iudex primarius): Hersel Valentin (p, c), esküdtjei és valamennyi lakosa által fejedelmi elődeinek, majd neki főként az elmúlt hónapokban tanúsított szolgálataikért, melyek során a trón

visszaszerzése körüli harcokban a fejedelem hűségén maradtak (cum enim invalescentibus hostium viribus gravissimo premeremur bello sedem recuperandam regni civitatem eorum nobis delegissemus, ex quo ipsis etiam Coronensibus extrema quaeque pericula imminere poterant, tantum abest, ut ad hostem ferro et igne obvia quaeque vastantem defecerint, ut potius memores antiquae suae fidei contemptis omnibus periculis in fidelitate sua nobis debita conscissime permanserint), örökre szólóan mentesíti őket és örökösüket Teorcز vára és tartománya után a török császár adójába évenként fizetni szokott 200 Ft árenda terhe alól. Ezenfelül ezüstpénz verését engedélyezi – amennyiben ez nem lesz a fejedelmi pénzverőkamara (camerae coementi nostri) kárára – azzal a feltétellel, hogy az érmék egyik oldalán a fejedelem, másikon pedig a város címere legyen „Deo vindici patriae” felirattal. Megparancsolja a töröknek fizetendő adó beszedőinek, a fejedelmi pénzverőkamara praefectusainak, valamint a többi illetékesnek, hogy a kedvezményezettektől, illetve Teorcز vára tartományának lakóitól vagy utódaiktól az említett összeget ne követeljék, és engedélyezzék részükre a pénzverést. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 108^v–109^v)

Regesztá: Gyárfás: Erdélyi pénzverés 222 (helyesen: 122). — Gyárfás: Brassai ötvösség 293 (mindkettő március 29-i dátummal).

1832. 1602. március 25. (in Corona, XXV. Martii) Fejedelmi jóakaratóból Dezni/Dezna-i Seby Mátyásnak Dezny (Zarand vm) birtokban levő házát, melynek szomszédjai Nyagy Mihai (n) és Seby András gyalogpuskás házai, minden adó, szőlőit és mezőgazdaságait pedig a tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja a Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidii) kapitányának: Pettnehazy Istvánnak, udvarbírájának: Uylaky Fülöpnek, a Dezna-i praefectusnak: Zeel Istvánnak (n, e), valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 87^v–88^v)

1833. 1602. március 25. (in Corona, XXV. Martii) A Zenth Katolna-i egyház papjának (parochii): Hwzthy Dávidnak (h) kérésére jóváhagyólag átírja Chieh Péter, Zalay Péter, Zabo Miklós és Demyen Tamás (n, a) Zenth Katolna-i lakosok 1599. április 13-án kelt oklevelét (1669. sz.) Demyen Kelemen (a) Zenth Katolna-i székely örökségének megvásárlásáról. (VI, f. 89^r–90^r)

1834. 1602. március 25. (in Corona, XXV. Martii) Néhai Bathori András kardinális, Erdély egykori fejedelme által az elmúlt években az ország szükségére, nevezetesen a Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidii) katonái zsoldjának kifizetésére a fejedelem Boros Jeneo-i familiárisától: Demechy/Demeczy Boldizsártól (e) felvett 1539 Ft fejében a Sebes (Dezna districtus) és Silugvicza/Silugvicha nevű (Zarand vm) fejedelmi birtokokat, melyek közül az előbbi a Dezny-i, az utóbbi pedig a Jeneo-i várhoz tartozott, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt zálog címén leköti (obligamus et inscribimus) említett Demechy-nek, valamint utódainak és örökösének. Egyidejűleg biztosítja Demechy-t, hogy ő, fejedelmi utódai vagy bárki más e jószágokat csak a fenti összeg kifizetése után vehetik vissza. (VI, f. 95^v–96^r)

1835. 1602. március 25. (in Corona, XXV. Martii) A Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidii) familiárisának: Felseo Krottna/Felseo Krona-i Korda Mihainak (n) kérésére megerősítve átírja Peseolcz-i néhai Bebek György (m) 1568. március 3-án kelt oklevelét (59. sz.) Korda Mihai, Ioan, Petru és Krachion nemesi udvarházának mentesítéséről, valamint Radnoth-i néhai Kendi Ferenc (m) tanácsúr 1584. március 17-i oklevelét (468. sz.) arról, hogy az előbbieknak adta Bre Ștefan Zarand vármegyei bizonyos örökségét. (VI, f. 96^r–97^v)

1836. 1602. március 25. (in Brasso, XXV. Martii) Hűséges szolgálataiért Zekelyvasarhely-i Koncz/Konch Pálnak (e), Kerezzeg-i Chyaky István (sp, m) tanácsúr és főkapitány (generalis capitanei) servitorának, valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Unoka nevű (Thorda vm) birtokot, amely Vaydazentiwan-i néhai Bodony István (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 174^r–174^v)

1837. 1602. március 25. (in Corona, XXV. Martii) Szolgálatai jutalmaként Dees-i Gereó István (e) nagyobb kancelláriai jegyzőnek és íródeáknak, általa Patay Lőrincnek (n), valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezővárosbeli – Dees-i néhai Nagilaki Márton deák (e) özvegye: Mattius Anna (n) házával szomszédos – nemesi udvarházat, mely említett Patay Lőrinc felesége: néhai Zilagi Márta (n) magszakadása során szállt a kincstárra. (VI, f. 246^r–246^v)

1838. 1602. március 26. (in Corona, XXVI. Martii) Hűséges szolgálataik jutalmaként Belenes (Bihar vm) mezőváros bíróját, esküdteit és valamennyi lakosát paraszti és nemtelen állapotukból kiemelve utódaikkal együtt megnemesíti. Ezenfelül településükben lévő házaikat minden adó és szolgálat alól, a mezőváros területén levő majorságaikat, vetéseiket, mezőgazdaságaikat és más örökségeiket pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől örökre szólóan mentesíti és megnemesíti, azonban kötelesek lesznek az ország ügyeiben eljáró fejedelmi követek és futárok részére lovakat, szekereket és más dolgokat biztosítani, valamint a Belenes-i kastély építésében és helyreállításában szolgálatokat teljesíteni. Továbbá nekik, valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon a nemesi udvarházaikban lévő királyi jogot. Megparancsolja a Belenes-i kastély kapitányának: Keoroszy Istvánnak, officialisának: Vayda Mátyásnak, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 92^v–94^r)

Regesza: Veress: Documente VII. 10. — Szövegét átírja Rákóczi Zsigmond 1607. szeptember 28-i oklevelében, l. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: Liber Regius Sigismundi Rákóczy 1607–1608. f. 199^v–200^r.

1839. 1602. március 26. (in Corona, XXVI. Martii) Néhai Galasdy Dániel (e) özvegyének: Gereb Katalin asszonynak, valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Pipe-i

és Olahsakad/Olah Sakad-i (Kwkeolleo vm) részjóságait, amelyeket már elődei is birtokoltak, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 97^v–98^r)

1840. 1602. március 26. (in Corona, XXVI. Martii) Egyháza iránt tanúsított szolgálataért Rethy birtok prédikátorát (concionator): Bodoky Ferencet (h), aki egyébként egyházi előjogaitól fogva nemes (ex proprietate praerogativa ecclesiasticae nobilem et exemptam), utódaival együtt megmendesíti. Egyidejűleg Telek-en (Orbay sz) – Donat Gergely (n, a) és Kerestely Lőrinc szabados házai szomszédságában – levő kivételezett házát, melyet néhai Jako György (a) szabados birtokolt, majd annak fiágon való magszakadásával házasság jogán (iure matrimoniali) reá szállott, minden adó és szolgálat, vetéseit, mezőgazdaságát, majorságait és más székely örökségeit pedig a kilenced, tized és kepe terhe alól örökre mentesíti és megmendesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 100^r–101^r)

1841. 1602. március 26. (in Corona, XXVI. Martii) Hűségesei szolgálataiért Vice/Viche-i Mindzenty Benedek (g) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Lapos tartozékaiban fekvő Rogoz birtokot, illetve a Zaproc-i (in cottu Zolnok Interiori) részjóságot. Ezeket korábban néhai Ștefan (sp, m) moldvai (Moldaviensis) vajda özvegye: Ztanka birtokolta, de mivel ő a fejedelem tudta nélkül távozott az országból, és annak ellenségeihez csatlakozott, az elmúlt években előadomány címén Mindzenty nyerte adományul (modo et titulo assecurationis eidem ... fuerunt donatae). (VI, f. 101^v–102^r)

1842. 1602. március 26. (in Brasso, XXVI. Martii) A fejedelmi ítélőszék egykori esküdt ülnöke és Marws szék jegyzője: néhai Vasarhely István deák (e) özvegyének: Keopeczy Annának kérésére jóváhagyólag átírja néhai Keopeczy Mihály és András, Zabo Mátyás (e) és Izlay Tamás (n) Zekely Vasarhely-i fogott bírák 1597. július 11-én kelt oklevelét (1666. sz.) Sarwar-i néhai Orbai László (e) fia: néhai Miklós (n) Egerzeghi-i (Marus sz) részjóságának és nemesi udvarházának megvásárlásáról, valamint Gyalakwtha-i Lazar György (e) 1601. január 6-án kelt oklevelét (1671. sz.) arról, hogy a fenti jóságokkal kapcsolatos pereskedését megszüntette, és azokat István deáknak engedte át. Egyidejűleg néhai István deák szolgálatai jutalmául e jóságokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon a kérelmező özvegynek és árváinak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza. (VI, f. 103^r–105^r)

1843. 1602. március 27. (in Corona, XXVII. Martii) Dezny-i Balko György (e) szolgálatai jutalmául azt a Dezny (Zarand vm) birtokban – Dezny-i Sebi András és néhai Koy Albert (pr) özvegyének házai szomszédságában – fekvő, korábban már kivételezett két házat (duas domos ... pro libertatis[!] habitas), melyek közül egyiket a kedvezményezett, a másikat pedig atyafiai (fr. cons): néhai Balko Miklós (e) árvái birtokolják, minden adó és szolgálat, ugyanott levő szőlőiket, mezőgazdaságukat, vetéseiket, majorságaikat és más örökségeiket pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megmendesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 91^v–92^v)

1844. 1602. március 27. (in Corona, XXVII. Martii) Dezny-i Sebi András (n) Dezny (Zarand vm) birtokban – Balko György és Josa György házai szomszédságában – levő házát az előbbi [bejegyzés] (1843. sz.) tartalmához hasonlóan mindenféle paraszti teherből mentesíti és megneemesíti. (VI, f. 92^v)

Kivonatos bejegyzés.

1845. 1602. március 27. (in Corona, XXVII. Martii) Hűséges szolgálataiért Keressy Andrásnak (e), Kerezzegh-i Chyaky István (sp, m) tanácsúr és főkapitány familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Keozeplak-on és Nercz/Nyercz-en (Colos vm) hat népes jobbágytelket, melyek Kemer-i néhai Kemery István (e) fiágon való magvaszakadtával szálltak a kincstárba. (VI, f. 99^v–100^r)

1846. 1602. március 27. (Coronae, XXVII. Martii) Szolgálatai jutalmaként Chyabai Gergely deáknak (e) Dezni (Zarand vm) birtokban – egyfelől Sebi Mátyás (n), másfelől Sebi András (a) háza, harmadik oldalról pedig a közt szomszédságában – fekvő házát minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. (VI, f. 129^r)

Kivonatos bejegyzés.

1847. 1602. március 28. (Coronae, XXVIII. Martii) Szolgálatai jutalmául Pawa/Pava-i Gal György (n, a) szabadost lófősíti, Pava-n (Orbai sz) levő – Gal János (a) és Gal András (a) házaival szomszédos – házát pedig minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terheitől örökre szólóan mentesíti. (VI, f. 105^v)

Kivonatos bejegyzés.

1848. 1602. március 28. (in Corona, XXVIII. Martii) Szolgálatai jutalmaként Zekely Vasarhely-i Gal másként Zekely Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Pava-n (Orbai sz) – Márton deák (n) és Tharczy Miklós (a) házai szomszédságában – levő házát, továbbá Gal András (a) és Gal Mihály (a), illetve Gal Péter (a) és Gal Tamás (a) házaival szomszédos két pusztát telkét, melyeket már elődei is birtokoltak, de róluk szóló oklevelei elvesztek. (VI, f. 106^r–106^v)

1849. 1602. március 29. (in Corona, XXIX. Martii) Részint Zekely Vasarhely-i néhai Vasarhely István deák (n), Marws szék jegyzője szolgálataiért, részint anyjának: néhai Zeocz Márton (c) özvegyének: Klárának és feleségének: Keopeczy/Keopeochy Annának özvegyiségére, valamint gyermekeinek: Istvánnak, Annának, Juditnak és Katalinnak árvaságára való tekintettel Zekely Vasarhely-en (Marws sz) levő házait, melyek közül egyik a piactéren (in teatro) – néhai Nagy Miklós (e) özvegyének: Keopeochy Dorottyának házai szomszédságában – fekszik, a másik pedig a Zenth Georgy uca-ban van, és Zeocz Tamás (c), valamint néhai Barbely Miklós özvegyének házaival szomszédos, minden adó és szol-

gálat terhe alól, a mezőváros területén levő szőlőiket, mezőgazdaságukat, vetéseiket, majorságaikat és más székely örökségeiket pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 102^r–103^r)

1850. 1602. március 29. (Coronae, XXIX. Martii) Hűséges szolgálataiért Zabola-i Illiesy Gáspár (n, a) szabadost lófösíti, [Zabola-n] (Orbai sz) – Illiesy István (n) és Chyomos Mihály (n) házai szomszédságában – levő házát pedig minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 105^v)

Kivonatos bejegyzés.

1851. 1602. március 29. (in Corona, XXIX. Martii) Szolgálatai jutalmaként Petnehazy István (e) Boros Jeneo-i várkapitánynak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Jeneo-i vár tartományában fekvő Sebes (Zarand vm) mezővárost, amelyet jelen év február 12-én Zlattery Mátyás (e) fejedelmi számvevő és biztos (exactor rationum nostrorum et commissarius), illetve Fülöp deák (e), a Jeneo-i vár udvarbírája 400 Ft-on neki inscribáltak, az összeget pedig a fejedelmi katonák szükségére költötték (in rationem militum nostrorum erogatorum). (VI, f. 144^v–145^r)

1852. 1602. április 3. (in Fogaras, III. Aprilis) Hűséges szolgálataikért néhai Kemer István (e) vérrokonainak: Kemer-i Zalay Ferencnek, bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum militum nostrorum equestrium), Kemer-i Dancz/Danchi Istvánnak, Györgynek és Ferencnek (e, n), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Domozlo, Somos, Chialanos és Kemer birtokbeli részjóságokat, illetve az utóbbiban lévő két nemesi udvarházat, továbbá a Gezthes nevű (Crazna vm) prédiomot, a Keozeplak, Zutor, Nercze, Kenkeopatak, Deseofálwa, Babon birtokokban lévő részjóságokat, a Keozeplak-i nemesi udvarházat és a Bozolnak nevű (Colos vm) prédiomot, melyek az említett néhai Kemer István (e) fiágon való magszakadásával szálltak a kincstárra. (VI, f. 111^r–111^v)

1853. 1602. április 3. (in arce Fogarasina[!], III. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Rogoz-i Vanchya Gheorghénak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Varad-i districtusban levő Sypoltniak birtokot és Syatniak-i (Bihor vm) részjóságot, melyeket már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (VI, f. 141^r–141^v)

1854. 1602. április 5. (in Kys Selk, V. Aprilis) Szolgálatai jutalmául a Boros Jeneo-i vár familiárisának: Leschior-i Madona Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Karazo tartozékaiban fekvő Olaheokreos nevű (Bihor vm) birtokot, amely eddig Varad várához tartozott. (VI, f. 107^v–108^f)

1855. 1602. április 5. (in Etczel, V. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Zentffalwa-i Nagy Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Nagy Bard és Kys Bard nevű (Zarand vm) birtokokat, amelyek eddig a Boros Jeneo-i várhoz tartoztak. (VI, f. 108^r–108^v)

1856. 1602. április 8. (in Alba Iulia, VIII. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Lugass-i familiárisának: Krichowa/Krychova-i Apony Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Fadinak/Fadimak, Balincz és Roskest (Theomeos vm) birtokokat. (VI, f. 109^v–110^r)

1857. 1602. április 8. (in Alba Iulia, VIII. Aprilis) Néhai Kemery István (e) leányainak: Zsófiának, Juditnak és Erzsébetnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt ama Keozeplak, Zutor, Nerchye, Keokenpatak, Babon, Deseofalwa, Bozonoktelke (Colos vm), Kemer, Domozlo, Somos és Leczmer birtokbeli részjószágaikat, illetve Dobalke/Dobtelke, és Geztstelke/Geztes Thelke (Crazna vm) nevű prédiумаikat, melyekben a kedvezményezetteket néhai István lengyel király, akkor erdélyi vajda fiúsította, és melyeket elnyerésük óta békésen birtokolnak, csakhogy a reájuk vonatkozó fejedelmi adományleveleik elvesztek. (VI, f. 111^v–112^r)

1858. 1602. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Fehérvári (Albensis) néhai Barbely Gáspár (n) özvegyének: Chyby Annának kérésére megerősítve átírja elhunyt férje 1601. március 4-én (1672. sz.) kelt, valamint a szintén gyulafehérvári néhai Kereky Kochys János (n) és néhai felesége: Anna 1601. március 11-én (1973. sz.) kelt végrendeletét. (VI, f. 160^v–162^v)

1859. 1602. április 10. (in Alba Iulia, X. Aprilis) Szolgálatai jutalmaként Gyroth-i Indali Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Lapos tartozékaiban fekvő Ztoikafalva nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokot, továbbá az Iklod-i, Hydalmas-i és Poklostelke-i (Doboca vm) részjószágekban lévő hat népes jobbágytelket. Ezek közül az egészbirtok néhai Thamasfalvi Boldizsár (e), a telkek pedig néhai Zekely Pál (e) magszakadása során szálltak a kincstárra. (VI, f. 171^v–172^r)

1860. 1602. április 11. (in Alba Iulia, XI. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Selie-i Kowacz Máténak (n, a), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon adományoz Mogioros-on (Marus sz) – Janossy Tamás és Janossy Imre szabadosok házai szomszédságában – bizonyos székely örökségeket és egy pusztatelket, azzal a feltétellel, hogy ezek után Kowacz és utódai kötelesek lesznek szükség esetén egy fegyverekkel jól felszerelt embert küldeni a hadjáratokba. E jószágokat korábban Mogioros-i néhai Peterffy Balázs szabados árvái birtokolták, magszakadásuk során azonban a kincstárra szálltak. (VI, f. 146^v–147^r)

1861. 1602. április 13. (Albae Iuliae, XIII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Bogat-i Bogathy Menyhárt (g) Kwkelleo vármegyei ispán familiárisának: Bezpremy Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Pochyfálwa, Erdeoallia, Kornistelke, Galfalwa és Desfalwa (Kwkelleo vm) birtokbeli részjóságokat, illetve a Pochyfálwa-i nemesi udvarházat, melyek azelőtt Pochyfálwa-i Bekes Jánoséi (n) voltak, de mivel az utóbbi az elmúlt években e jóságaival járó hadikötelezettsége ellenére az ország érdekében folytatott hadjáratokban nem vett részt, és maga helyett mást sem küldött (nec per se personaliter comparuisset, neque hominem suum ratione portionum suarum possessionariarum ac domus et curiae nobilitariae expedivisset), az országgyűlés határozata alapján a kincstárra szálltak. Az adomány feltétele, hogy említett Bekes János apjának haláláig a kedvezményezett a fenti jóságoknak csak a felét birtokolhatja. (VI, f. 183^r–183^v)

1862. 1602. április 14. (Albae Iuliae, XIV. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Torozkozent-georgy-i Torozkay László (g) tanácsúrnak, Fehér (AlbTr) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt Grohott (Zarand vm) birtokot, illetve azt a [Gyula]fehértvár (Albensis) falain belül fekvő nemesi udvarházat, melynek szomszédjai Bornemiza István (e) és Zamoskeozy István fejedelmi historikus (historici nostri) házai. E jóságok néhai Bako Dániel (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 112^v–113^f)

1863. 1602. április 14. (in Alba Iulia, XIV. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Dees-i Gereó Istvánnak (e), a nagyobb kancellária jegyzőjének és íródeákjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Dees-en (in cottu Zolnok Interiori), Pocz Tamás (pr) háza és a Varga ucia szomszédságában, azt a sarkon fekvő nemesi udvarházat (dumum seu curiam nobilitarem acialem), illetve az ahhoz tartozó allodiális házat, melyek Dees-i néhai Serieny Miklós (n) magszakadása okán szálltak a kincstárra. (VI, f. 119^v–120^f)

1864. 1602. április 15. (in Alba Iulia, XV. Aprilis) Szolgálati jutalmául a Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidii) familiárisának: Gorbay Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Boros Megier-i (Zarand vm) részjóságot, amelyet korábban néhai Kolbaz Boldizsár (e) birtokolt, minthogy azonban az utóbbi 300 Ft-tal tartozik a kedvezményezett feleségének, melyet gyámság címén saját szükségeire költött, illetőleg magszakadása okán is, a fenti jóság Kolbaz özvegyének testvérét (cout): említett Gorbay Lászlónét illeti. (VI, f. 113^r–113^v)

1865. 1602. április 15. (in Alba Iulia, XV. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Jene-i familiárisának: Gorbay Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Buzasd nevű (Bihar vm) pusztát birtokot, amelyet adományából néhai Gergely deák (e) birtokolt, magvaszakadtával azonban a kincstárra szállt. (VI, f. 113^v–114^f)

1866. 1602. április 15. (in Alba Iulia, XV. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Deva-i Devay Gáspárt, a fejedelmi nagyobb kancellária íródeákját, általa unokaöccsét (nep): leánytestvére (s. germ) fiát: Zekel Pétert utódaikkal együtt megneemesíti, címert adományozva nekik. Ezenfelül Deva (Huniad vm) piacterén (in theatro), egyfelől néhai Vasvary Péter (pr) háza, másfelől a Kovacz uca szomszédságában fekvő sarokházát (domum eiusdem angularem) – Caransebes-i Vaida Miklós (g), Deva várának törvényes ura hozzájárulásával – minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, szőlőit, mezőgazdaságát és szántóföldjeit pedig a tized, kilenced, kepe, valamint a „hegivam” és „Ako buza” fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris, ex cuius ima parte homo dimidius ab umbilico sursum quantuscunque est rubea veste amictus eminere, cui angelus quidam alatus, candido habitu, superne delapsus, calamum scriptorium porrigere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa ponitur, quam contegit diadema regium gemmis unionibusque suis in locis exornatum, ex qua iterum homo dimidius priori similis calamum scriptorium digitis continens exurgit. Ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 140^r–141^r)

1867. 1602. április 15. (in Alba Iulia, XV. Aprilis) Bolgarfalva-i néhai Bota Farkas (e) és felesége: Czuczi Fruzsina leánygyermekét: Bota Annát és jegyesét (sponsus): Deva-i Devay Gáspárt (n), a fejedelmi nagyobb kancellária íródeákját – szolgálatai jutalmául – arról biztosítja, hogy ha Bolgarfalva-i Bota Miklósnak (e) örökösök nélküli halála esetén Keresbania mezőváros districtusában fekvő Bolgarfalva-i nemesi udvarháza, illetve ugyanitt, továbbá a Ztrimba[?] és Vacza nevű (Zarand vm) birtokokban levő javai és birtokjogai a kincstárra szállnak, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek fogja adományozni. (VI, f. 148^v–149^r)

1868. 1602. április 15. (in Alba Iulia, XV. Aprilis) Fejedelmi elődeinek, majd neki teljesített hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Kentelke-i Perussit Máténak (g) és feleségének: Zentes-i néhai Thorny Tamás (e) leányának: Zsófiának, valamint férfitódaiknak, ezek hiányában pedig leányági utódaiknak új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt az Orozhegy-i (Udvarhely sz) részjószágot, illetve néhai Thelegdi Mihály (e) Pusztá Kamaras nevű birtokát és ottani nemesi udvarházát, úgyszintén Zombattelke-i (Colos vm) részét, melyeket Bekes Gáspár lázadásához való csatlakozása, és ezáltal hűtlenség vétkébe esése okán néhai István lengyel király, Erdély fejedelme említett Thorny Tamásnak adományozott, továbbá néhai Kis Polani Péter (n) Pusztá Zentmiklos (in cottu AlbTr[!]) birtokát, Fahid-i, Felseo Olah Gald-i és Also Magyar Gald-i (in cottu AlbTr) részirtokait és az utóbbiban levő nemesi udvarházát, melyeket ennek magszakadása következtében a hajdani erdélyi fejedelmek örökjogon szintén Thorny Tamásnak adtak. E jóságok Thorny halálával fiúsított (in masculinum creata sexum vera legitimaque haeres) leányára: Zsófiára szálltak. Adományozza továbbá egykoron a Zamos Uyvar-i várhoz birtokolt Kentelke és Kerles nevű (Doboca vm) jóságokat, melyeket Zabo Balázs (e) nyert adományul, minthogy azonban Huzt vára a császár uralma alá került, Mihai vajda ezeket Bornemizza Miklósnak (e) adta – Zabo Balázst a császár értékesebb javakkal kárpó-

tolta –, végül pedig Mihai vajda kiűzése után, a fejedelem távollétében előbb a főurak előadomány címén (*modo et titulo assecurationis*), majd a fejedelem örökjogon említett Perussit Máténak és feleségének: Zsófiának adományozta. A fenti jószágokat már elődeik birtokolták, elnyerésük óta pedig a kedvezményezettek is a kezükben tartják, de okleveleik a mostani zavaros és háborús időkben elvesztek. (VI, f. 231^v–232^r)

Az ügygel kapcsolatosan l. még: Szádeczky: Mihály vajda 338–339 és MTTár 18/1871. 33–34.

1869. 1602. április 16. (Albae Iuliae, XVI. Aprilis) Nagy Barchia-i Barchiay Sándor udvari familiárisnak, illetve testvéreinek (fr. g): Barchay Györgynek és Istvánnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja néhai Szentgyörgyi (de Sancto Georgio) és Bozyn-i Péter (sp, m), néhai Ulászló király akkori országbírája, erdélyi vajda és székely ispán 1508. január 30-án kelt oklevelét (29. sz.) néhai Barcha-i Ákos (e) és Zenth Imreh-i Ztrygy Dániel (n) által Huniad vármegyei bizonyos javaik és birtokjogaik felől kötött egyezségről. Egyidejűleg Barchay Sándor szolgálatai jutalmául neki, említett testvéreinek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a fenti jószágokban levő királyi jogát is. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 114^v–116^r)

1870. 1602. április 17. (Albae Iuliae, XVII. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Phoeny István deáknak (e, p, c), Zaszwaros királybírájának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Tamaspataka (Huniad vm) birtok negyed részét, melyet korábban Zaszwaros-i néhai Lugassy Mózes (e) fia: János birtokolt, minthogy azonban az elmúlt hónapokban az utóbbi két bűntársával együtt kiásott és kifosztott egy eltemetett holttestet (*sepultum humique mandatum defuncti hominis corpus ordinatis ad tam horrendum scelus perpatrandum multisque pollicitationibus et muneribus pellectis duobus quibusdam sceleris complicitibus sacrilege efoffum, nefarie spoliandum curasset*), Zaszwaros szék és mezőváros bírái, valamint tanácsa e meggyalázó és szentségtörő vétke miatt fővesztésre ítélte, amiért örök hűtlenség bűnébe esett, illetve összes javait elvesztette, fenti jószágá pedig a kincstárra szállt. (VI, f. 114^r–114^v)

1871. 1602. április 19. (XIX. Aprilis) Bogath-on (Thorda vm) lakó Bogathy Péter és Horvat György, illetve Tompay (Maros sz) Georgy János nemesek bizonyítják, hogy Zantho Péter Zent Jacab-i nemes Zent Jacab-on (Feyer vm) – Byro Máté és Kys Miklós házai szomszédságában – egy udvarházat tartozékaival együtt 90 Ft-ért örökre eladott nemes Valy György deáknak és utódainak. Ha az eladó nem tudná a vevőt ennek birtokában megvédeni, 200 Ft-on maradjon. (VI, f. 168^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. május 6-i oklevelében (1940. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák a szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1872. 1602. április 20. (in Alba Iulia, XX. Aprilis) Az oklevelek kiállításában teljesített szolgálatai jutalmául Rechie-i Boer Istvánnak (e), a fejedelmi nagyobb kancellária jegyzőjének és íródeákjának, valamint utódainak és örököseinek haszonvételeikkel, tartozékaikkal

és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Zinie-n egy nemesi udvarházat, továbbá ugyanitt, illetve Talos-on (in cottu Zolnok Interiori) hat népes jobbágytelket, melyek néhai Kovachy Ferenc (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 128^r–128^v)

Közlés: Lukács: Familia Boer 78–79. — Lukács: Fägăraș 95–96.

1873. 1602. április 20. (in Alba Iulia, XX. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Bacza-i Zeplaky másként Machy Andrást, a Radnoth-i kastély officialisát utódaival együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris, in cuius ima parte duo pisces velut in aquis natantes depicti esse et dextra vero parte scuti brachium hominis stricto ense in superiorem scuti partem erecto armatum eminere conspicitur. Supra scutum galea militaris craticulata ponitur, diademate regio exornata, ex qua tres cristae struthionis albicantes rubeo etiam colore respersae eminere conspiciuntur, ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 133^v–134^v)

1874. 1602. április 22. (in Alba Iulia, XXII. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Thasnad-i Balogh Lőrincet, általa testvérét (fr. c): Pétert utódaikkal együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare in medio divisum, cuius inferior regio caeruleum, superior vero rubeum colorem refert, in eius autem basi corona regia suis lineamentis depicta ponitur, ex qua homo dimidiatus in superiorem scuti regionem erectus, rubea veste indutus umbilico tenus eminere, dextraque stricto ense sanguine consperso caput hostis transfixum sustinere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa diademate regio exornata ponitur, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc unde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 149^r–150^r)

Eredetije ma a MOL-ban található, vö. Nyulásziné Straub 390. □ Regeszta: Áldásy: Címereslevelek III. 5 (címerképekkel).

1875. 1602. április 22. (Albae Iuliae, XXII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Zentfalwa/Zenthfalva-i Nagy Jánosnak (e), a Jeneo-i fejedelmi várórség (praesidii) familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kebermes (Orod vm) birtokot, melyet néhai Izabella királyné adományából már ősei is birtokoltak, de most pusztá és lakosai nincsenek. (VI, f. 176^v–177^r)

1876. 1602. április 23. (Albae Iuliae, XXIII. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Vaida Györgynek (e), Zeorin vármegye alispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Toplech (Zeoren vm) birtokot. (VI, f. 117^v–118^r)

1877. 1602. április 23. (in Alba Iulia, XXIII. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Lugas-i familiárisának: Sebessi Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza

örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Blassest és Nyeregys nevű (Teomeos vm) prédiúmok, amelyek korábban a Lugas-i várhoz tartoztak. (VI, f. 118^r–118^v)

1878. 1602. április 23. (in Alba Iulia, XXIII. Aprilis) Hűséges szolgálataik jutalmául Sebessi István, Péter, Boldizsár, Márton és Menyhárt, továbbá Mattha/Matthe Balázs, Miklós és György (n) Lugas-i lakosoknak, valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Buthafalwa és Voinest nevű (Zeorin vm) ősi birtokaikat, amelyeket már elődeik is zavartalanul birtokoltak, és melyek közül az előbbi a kedvezményezettek is a kezükben tartanak, az utóbbi azonban zálog címén idegeneknél van, de a rájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (VI, f. 118^v–119^v)

1879. 1602. április 23. (in Alba Iulia, XXIII. Aprilis) Szolgálataik jutalmául Lugas-i familiárisainak: Zent Miklosy Györgynek és Trombitas Istvánnak (e), valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Sasanuncz és Vocsnicz nevű (Teomeos vm) birtokokat, amelyek korábban a Lugas-i várhoz tartoztak. (VI, f. 119^r–119^v)

1880. 1602. április 23. (Albae Iuliae, XXIII. Aprilis) Jeneo-i familiárisának: Teomeoswary Istvánnak (e) és feleségének: Belenes-i néhai Fodor László (e) özvegyének: Király Katalinnak kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1601. május 2-án kelt oklevelét (1679. sz.) említett Fodor László végrendeletéről. Egyidejűleg Teomeoswary István szolgálatai jutalmául neki, Katalinnak, valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon [a végrendelező által feleségére hagyott] Demeterfalwa (Bihar vm) birtokban levő királyi jogát is. (VI, f. 120^v–122^r)

1881. 1602. április 23. (in Alba Iulia, XXIII. Aprilis) Lugas kerület és mezőváros bírájának, esküdtjeinek és lakosainak kérésére megerősítve átírja néhai Izabella királyné 1558. július 6-án (50. sz.), néhai István lengyel király, az akkori erdélyi vajda 1575. március 13-án (78. sz.), valamint néhai Somlő-i Bathory Kristóf vajda 1577. november 4-én kelt (99. sz.) oklevelét bizonyos kiváltságaikról és rendszabályaikról. Ezenfelül panaszuikra megengedi, hogy a Lugas-i bán vagy kapitány a szabókat, szűcsöket, vargákat és más kézműves mestereket – régi szabadságuk és szokásuk ellenére – saját hasznukra fizetség nélküli munkákra ne kötelezzék. Továbbá a bán, kapitány vagy az officialisok Lugas mezőváros és az ahhoz tartozó falvak lakosait vásárok idején semmilyen szokatlan fizetésre ne kényszerítsék – ami az élelmiszerek drágulásához vezet –, illetve eladásra szánt termékeiket ne kobozzák el. Megparancsolja Nagy Barczia-i Barczia András (g) tanácsúrnak és Lugas-i bánnak, valamint Lugas kerület várnagyainak, szolgabíráinak, Lugas vára provisorának és officialisainak, hogy a kérelmezőket kiváltságaikban és rendszabályaikban őrizték meg. – Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 122^r–127^v)

1882. 1602. április 23. (in Alba Iulia, XXIII. Aprilis) Teovis-i néhai Pap György (e) özvegyének: Jayczyai/Jaychai Borbálának kérésére megerősítve átírja elhunyt férje 1602. január 13-án kelt végrendeletét (1763. sz.). (VI, f. 134^v–135^v)

1883. 1602. április 24. (in Alba Iulia, XXIV. Aprilis) Részint néhai István lengyel királynak különböző háborúiban, részint pedig a neki teljesített szolgálataik jutalmául Lwghas districtusban lakó 35 gyalogpuskást: Thabor Benedek századost, Brazoway Luput, Gyera Nicolaét, Rusa Emericet, Martinaza Ioant, Fazakas Balázst, Sigmond Farkast, Musulasa Martint, Hiidan Martint, Zeoch Balázst, Imreh Györgyöt, Mezte Ștefant és Ioant, Katnezky Mihályt, Botha Ioant, Czoragar Tomát, Brenda Andreit, Pulucz Ioant, Opra Ioant, Atkar Martint, Bachy Miklóst, Krecz Martint, Petricz Nicolaét, Rumonicza Mihait, Haranga Caspart, Bata Luput, Sebessy Boldizsárt, Dumbrava Nicolaét, Peyka Martint, Buna Ioant, Gugata Luput, Gozticz Ioant, Kopany Mihályt, Koldy Jánost és Fazakas Ádámot (n, a), illetve férfitudódaikat lakóházaik, továbbá Lugas mezővárosban, valamint Lugas districtusban levő más örökségeik után fizetendő valamennyi adó, tized, kilenced és szolgálat terhe alól örökre mentesíti azzal a feltétellel, hogy kötelesek lesznek a többi fejedelmi gyalogpuskás módjára jó karddal, puskával és egyéb hadi eszközzel illően felszerelve a mindenkori fejedelem parancsára részt venni a hadi vállalkozásokban. Ha kiskorú árvát hagynának hátra, az törvényes kora eléréséig köteles zsoldost hadba küldeni maga helyett, később pedig személyesen szolgálni. Megparancsolja Nagy Barchya-i Barchay András (g) Lughas-i bánnak és tanácsúrnak, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 163^v–164^v)

1884. 1602. április 25. (in Alba Iulia, XXV. Aprilis) Szolgálatai jutalmaként Borband-i Nagy Lőrinc (n) fejedelmi ajtónálló (ianitor) Borband-on (in cottu AlbTr) – Kis Kradi Miklós deák (n) pusztá telke, valamint néhai Nipoitt Péter (pr) fiainak háza szomszédságában – levő házáat minden adó és szolgálat terhétől, szőlőit, mezőgazdaságát, szántóföldjeit, méheit, illetve a kilenced és tized alá eső egyéb javait (quoslibet res decimari et nonari solitas) a fizetés alól visszavonásig mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 130^r–130^v)

1885. 1602. április 25. (in Alba Iulia, XXV. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Baczia-i Zeplaki másként Maczy Andrásnak (e), a Radnoth-i kastély officialisának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Bacza (in cottu Zolnoc Interiori) birtokbeli Bodo ucia-ban – Ratoth-i Giulafy László (m), Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye ispánja jobbágyainak: egyfelől Kendi Máténak és Mihálynak, másfelől pedig Dobay Kos Bálintnak házai szomszédságában – levő nemesi udvarházat, amelyet korábban említett Giulafy László 500 aranyban örökre a kedvezményezettnek inscribált, és melyet azóta is zavartalanul birtokol, de a reá vonatkozó oklevelei az elmúlt válságos és háborús időkben elvesztek. Ezenfelül a néhai Bathori András bíboros, Erdélyország fejedelme által már kivételezett házáat minden adó és szolgálat terhe alól, az általa birtokolt, illetve az elkövetkezőkben pénzen vagy más módon szerzendő szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized, ki-

lenced és kepe fizetésétől újra örökre felmenti és megnemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a mentesítés érvényesítését. (VI, f. 130^v–132^r)

1886. 1602. április 25. (in Alba Iulia, XXV. Aprilis) Hűséges szolgálataiért gyulafehérvári (de Alba Iulia) Nagy Istvánt, az udvari gyalogpuskások zászlótartóját (vexilliferum peditum nostrorum pixidarium aulicorum), általa testvéreit (fr. c): Balázst és Pált utódaikkal együtt megnemesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius campo homo integer rubea veste indutus, dextra manu ensem incurvum sursum porrectum tenere, in sinistra vero caput Tartaricum capillotenus comprehensum, humi autem ipsum cadaver protractum arcu deiecto visitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex qua corona regia gemmis atque unionibus, ex qua iterum homo umbilicotenus similis inferiori erectus stare conspicitur, ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 153^r–154^r)

Eredetije ma a MOL-ban található, vö. Nyulásziné Straub 390. [†] Regesza: Siebmacher 199 (címerképpel).

1887. 1602. április 25. (in Alba Iulia, XXV. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Theovis-i Iwankvith Demeternek (e), bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum equitum nostrorum), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. c): Theovis-i Iwankvith Jánosnak (e), illetve utódainak adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt a Strasa nevű (in cottu AlbTr) birtokot, amely korábban a [gyula]fehérvári (Albensis) fejedelmi udvarhoz tartozott, majd azt a fejedelem távollétében az ország főurai előadomány címén a kedvezményezettnek adták (proceres et magnates ... in absentia nostra modo et titulo assecurationis eidem donatam). (VI, f. 166^v–167^r)

1888. 1602. április 25. (Albae Iuliae, XXV. Aprilis) Edeles-i néhai Radak András (e) és felesége: néhai Margai Anna (n) kiskorú fia: András javai igazgatására törvényes kora eléréséig gyámul atyafiát (fr): Bagotha-i Bagothay Miklóst (e) jelöli ki. (VI, f. 175^r)

Kivonatos bejegyzés.

1889. 1602. április 25. (Albae Iuliae, XXV. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmaként Bogothai Miklóst (e), Kerezzeg-i Chyaky István (sp, m) tanácsúr, a fejedelmi hadak főkapitánya (exercituum nostrorum generalis capitanei) familiárisát arról biztosítja, hogy ha Edeles-i néhai Radak András és felesége: néhai Margai Anna kiskorú fia: András (n) örökösök nélküli halála esetén Munchyal nevű birtoka és Zynnie-i (in cottu Zolnok Interiori) részjósága – melyet az elmúlt években távollétében az erdélyi főurak előadomány címén (titulo assecurationis) neki adtak – a kincstárra szállna, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 175^r–175^v)

1890. 1602. április 25. (in Alba Iulia, XXV. Aprilis) Minthogy országgyűlési végzés alapján az ország szükségeire mezővárosok és birtokok inscribálhatók, ezért Bakay-i Machkassy Ferenctől (g), Zarand vármegye ispánjától felvett 18 000 Ft fejében zálog címén neki és feleségének: Erdely Borbálának, illetve utódaiknak és örököseiknek inscribálja tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt Keoreosbania mezővárost, illetve a tartozékaiban fekvő Karachy, mindkét Chebe és Riska nevű (Zarand vm) birtokokat, és egyidejűleg biztosítja a kedvezményezetteket, hogy ő, fejedelmi utódai vagy bárki más ezeket csak a fenti összeg kifizetése után vehetik magukhoz. E jószágokra néhai Bathori András bíboros, Erdély fejedelme adománya alapján Saka-i Gychy Péter (g) is jogot formált, minthogy azonban töle ezekkel egyenértékű javakban részesült, Gychy lemondott tulajdonjogáról, a javak pedig a kincstárra szálltak. (VI, f. 238^v–239^r)

1891. 1602. április 26. (Albae Iuliae, XXVI. Aprilis) Szolgálati jutalmaként familiárisát: Brankvith Jánost (e), Lugas-i bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyát (ductor certorum equitum nostrorum) biztosítja, hogy ha néhai Pobora Nicolae (e) özvegyének: Machowai Veronicának, illetve Pobora Vasile özvegyének: Peika Ecaterinának a Chieresa, Zawoi, Valemare, Voi Zlova nevű (Zeoren vm, Bistra és Caransebes districtusok) birtokokban levő részjóságai a kincstárra szállnak, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 127^v–128^r)

Közlés: Veress: Documente VII. 24–25.

1892. 1602. április 26. (in Alba Iulia, XXVI. Aprilis) Az országban, illetve idegen területeken teljesített szolgálatai jutalmául udvara familiárisát: a görög (Graecus) Nicati Demetriost, akinek már elődei a hajdani konstantinápolyi császároktól (principum imperatorum Constantinopolitanorum) nemesi előjogokat nyertek, utódaival együtt újra megnevesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare spadicei coloris, ex cuius ima parte leo integer coronatus posterioribus innixus pedibus, anterioribus vero dextro quidem ense bipennem evaginatum in superiorem scuti regionem erectum, cui diadema regium suis lineamentis depictum inseritur continere, sinistro autem in rupem seu scopulum ex adversa scuti basi exsurgentem inclinatus stare conspicitur. Supra scutum galea militaris aperta ponitur, diademate regio exornata, ex qua dimidiatus leo in modum prioris coronatus, anterioribus pedibus ense bipennem evaginatum sursum porrectum, cui consimiliter diadema regium insertum est stringere conspicitur, quae antea quoque a praefatis imperatoribus Constantinopolitanis praedecessoribus suis concessa fuisse perhibentur. Ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 132^v–133^v)

Közlés: Veress: Documente VII. 22–24.

1893. 1602. április 27. (in Alba Iulia, XXVII. Aprilis) Geongeos-i Bornemizsa István (e) szolgálatai jutalmául neki, feleségének: Ozd-i néhai Balatfy János (e) özvegyének: Rathony Juditnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvéte-

leikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt említett Judit Kisfalud-on levő nemesi udvarházát, továbbá itteni, illetve a Chyapo, Kochyard, Bord, Saly, Erdeoallia, Zagor, Adamos (Keokeolleo vm), Delleo (Thorda vm), Thompahaza és Eczelleo nevű (in cottu AlbTr) birtokokban levő részjóságait. Ezeket már Judit elődei is zavartalanul birtokolták, és férjével együtt ők is a kezükben tartják, de a róluk szóló okleveleik elvesztek. — *Lapszálen kancelláriai jegyzet*: Correcta ex iussu generosi domini Nicolai Bogathy procancellarii serenissimi domini principis. (VI, f. 128^v–129^r)

1894. 1602. április 27. (in Alba Iulia, XXVII. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Egyek-i Nagy Illésnek (n), Kyskerek-i Kereky János (g) familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Borzyk (Bihor vm) birtokot, míg Kereky János a Belinies-i kastélyt és tartozékait inscriptio címén birtokolni fogja. (VI, f. 209^r)

1895. 1602. április 27. (in Alba Iulia, XXVII. Aprilis) Kys Kerek-i néhai Kereky György fia: néhai Mihály (e) fia: János (g) szolgálataira való tekintettel – melyeket előbb néhai Somlyo-i Bathory Kristóf vajda nemzetségének, később pedig néhány évig magának a vajdának teljesített, majd az utóbbi parancsából szülőföldjére, akkor az országhoz tartozó magyarországi részekre távozott, ahol továbbra is mind Kristóf, mind utódja, illetve egész családjuk hűségén maradt, sőt még a fejedelem, illetve mások érdekében végrehajtott ügyek során elszenvedett károk, javai egy részének elvesztése következtében sem mondott le iránta való hűségéről – szavatosság vállalása mellett neki, feleségének: Petri Annának, unokatestvérének (s): említett Kereky György fia: néhai idősebb János leányának: Katalinnak[?] (n), valamint a János által kijelölt utódaiknak és örököseiknek 32 000 Ft-on inscribálja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és jövedelmeikkel együtt a Belenies-i fejedelmi kastélyt az ottani hajítógépekkel, ágyúkkal, puskákkal (tormentis, bombardis, sclopetis) és más harci eszközökkel együtt, Belenies mezővárost, illetve a kastélyhoz birt Petracz, Dalom és Rien birtokokat, továbbá a Boi, Kempuli Boi, Brien, Urchiezt, Kraiova, Feketepatak, Foltest Sukany, Felseo Varchyar, Susd másként Fogaras, Kolost, Zohodor birtokokban lévő vasbányákat, a Kys Banya-i Ples nevű rézbányát és az ezekhez tartozó Kys Bania, Poian, Fanacz, Felseo és Also Kempeny, Segestely birtokokat az olvasztóműhelyekkel, csatornákkal, vízvezetékekkel és más bányászati eszközökkel együtt (officinis conflatoriis, rivis, aquae ductibus, ceterisque instrumentis ad fodinas praetactas pertinentiis), továbbá Belenyes mezőváros harmincadát jövedelmeivel együtt, illetve a Tarkany, mindkét Foenes, Janosfalva, Sonkolios, Uylak, Felseo és Also Solymos, valamint Remete (Belenies districtus, Bihor vm joghatósága alatt lévő része) birtokok mindenféle tizedét és kilencedét, amelyeket eddig a fenti kastélyhoz szedtek be, végül pedig a Solymos-i, Janosfalva-i, Tarkany-i és Fenes-i réteket. Egyidejűleg megengedi neki, halála után pedig feleségének, unokatestvérének és örököseiknek, hogy arany- és ezüsterek után kutassanak, azokat kitermeljék, továbbá a most elnyert javakat a fenti összegig terjedő értéken bárkinek szabadon elidegenítsék. Ha bárhol épületet emelnének, a javak visszaváltása vagy eladása idején annak örökbecsűjét az inscriptio összegével együtt kell nekik megtéríteni. Ha az említett kastélyhoz és bányákhoz birtokolt, később azonban általa vagy fejedelmi elődei által elidegenített javak bármilyen címen a kincstárra szállnának, fejedelemtől nem fog élni saját patrónusi jogával, hanem

ezeket a kastélyhoz és bányákhoz vissza fogja csatolni. Ha pedig az említett elidegenített javakat a kedvezményezettek pénzen vagy peres úton saját költségükön visszaszereznék, ennek összegét szintén adják hozzá a 32 000 Ft-hoz. Megparancsolja nekik, hogy saját védelmük érdekében és az ország szükségére a kastélyban havi zsoldért 50 lovaszt és 50 gyalogost tartsanak. (VI, f. 209^v–211^r)

1896. 1602. április 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Sard-i Budai Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Gurareve/Gura Rewe (Belenies districtus, Bihor vm) jószágot, amely korábban a Belenies-i kastélyhoz tartozott. (VI, f. 137^v–138^r)

1897. 1602. április 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Sard-i Budai Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek 600 tallérban inscribálja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Tate és Vaiasd birtokokat, illetve az utóbbiban levő nemesi udvarházat, továbbá a Demeterpataka-i részjószágot (in cottu AlbTr), melyek Vaiasd-i néhai Sasa László (e) magvaszakadtával szálltak a kincstár-ra. (VI, f. 138^r–138^v)

1898. 1602. április 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Aprilis) Hűséges szolgálataiért Boros Bochyard-i Sarwary Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a [Boros Bochyard-on] (in cottu AlbTr) – Vinga[?] Benedek (pr) és néhai Kassa György (pr) özvegye: Erzsébet házai szomszédságában – levő nemesi udvarházat, illetve az ahhoz csatolt jobbágytelket. Ezeket Napragy Demeter (r), Erdély akkori választott püspöke, kancellár és tanácsúr adománya, valamint a fejedelemnek ehhez a királyi joggal együtt adott jóváhagyása alapján a kedvezményezett már eddig is birtokolta, csak a mostani zavaros és háborús időkben a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 142^v–143^r)

1899. 1602. április 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Aprilis) Neki, illetve Kerezzegh-i Chyaky István (sp, m) tanácsúrnak teljesített szolgálatai jutalmául az utóbbi familiárisának: Deers-i Deersy/Dersi Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Sosmezeo tartozékában levő Kopazfalwa (in cottu Zolnak Interiori) jószágot, amely eddig Keowar várához tartozott. (VI, f. 170^v–171^r)

1900. 1602. április 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Aprilis) Szolgálati jutalmaként Kyspetry-i Lykovithy Horvat Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Kyspetry-i (Colos vm) részjószágot, illetve az ottani nemesi udvarházat, melyek közül az előbbi Kyspetry-i néhai Kaza András (e), az utóbbi pedig Kyspetry-i néhai Balasko János (e) magvaszakadtával szállt a kincstár-ra. (VI, f. 172^r–172^v)

1901. 1602. április 29. (in Alba Iulia, XXIX. Aprilis) Szolgálati jutalmául a Boros Jeneo-i vár várnagyának: Kapronczai Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Zeplak tartozékaiban fekvő Solyom birtokot és Lakottya (Bihar vm) prédiomot, melyek eddig az említett várhoz tartoztak. (VI, f. 129^v–130^r)

1902. 1602. április 29. (in Alba Iulia, XXIX. Aprilis) Hűséges szolgálataikért Monostorzegh-i Kwn Gáspárnak és Istvánnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Zewlkerek-i (in cotta Zolnok Interiori) részjóságot és az ottani nemesi udvarházat, melyek Zewlkerek-i néhai Somliay Gáspár (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 158^v–159^v)

1903. 1602. április 30. (in Alba Iulia, d. ultima Aprilis) Szolgálati jutalmául a Dezna-i kastély praefectusának: Zel másként Czianadi Istvánnak (e) Boros Jeneo (Zarand vm) városban – Zylagi Mihály (e), bizonyos fejedelmi lovasok hadnagya (ductor certorum militum equestrium nostrorum), valamint Sarkeozy Demeter (e) Boros Jeneo-i fejedelmi familiáris házai szomszédságában – levő házát minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre felmenti és megmehesíti. Megparancsolja a Boros Jeneo-i vár kapitányának: Petnehazi Istvánnak, udvarbírájának: Uylaki Fülöpnek, illetve a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 132^r–132^v)

1904. 1602. április 30. (in Alba Iulia, XXX. Aprilis) Hűséges szolgálataiért zsoldos-familiárisának (familiarius noster stipendiarius): Lugas-i Pribeke Farkasnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zarbova/Zarboa, Bote és Ulyok nevű (Theomeos vm) pusztai birtokokat, amelyeket elnyerésük óta zavartalanul birtokol, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 190^v–191^r)

1905. 1602. április 30. (in Alba Iulia, d. ultima Aprilis) Szolgálati jutalmaként Fekethe Máténak (e), a Boros Jeneo-i várőrség (praesidii) familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kozeond tartozékaiban fekvő Paius (Zarand vm) birtokot, mely eddig az említett várőrséghez tartozott. (VI, f. 236^v–237^r)

1906. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Sombor-i néhai Sombory László (m) és felesége: néhai Valkay Zsuzsanna fiainak: Gábornak és néhai Farkasnak (e) kérésére megerősítve átírja a Colosmonstra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1601. április 23-án kelt oklevelét (1677. sz.) a kérelmezők által javaik és birtokjogaik felől kötött egyezségről. (VI, f. 136^v–137^v)

1907. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Hűséges szolgálataiért Vamos Istvánnak (e), Boros Jeneo-i bizonyos katonái hadnagyának (ductor certorum militum nostrorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és

a benne levő királyi joggal együtt azt a Belenies-i kastély districtusában levő Fwzegh (Bihar vm) jószágot, amely korábban az említett kastélyhoz tartozott. (VI, f. 155^r–155^v)

A bejegyzés címében a kedvezményezett belényesi hadnagyként (ductor Beleniesiensis) jelenik meg.

1908. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Thorda mezőváros bíróját, esküdtjeit és lakosait – minthogy a hajdani magyar királyoktól, valamint Erdély korábbi fejedelmeitől nyert kiváltságleveleik a mostani háborús időkben településüket csaknem teljesen elpusztító tűzvész idején megsemmisültek – régi kiváltságaikban akarván megőrizni, más előjogaik mellett engedélyezi örököseik részére is, hogy a közöttük lakó nemeseken kívül az elkövetkezőkben személyében vagy javai és örökségei után egyetlen más lakos sem bírhat nemesi előjogokat, hanem a polgári állapotúak, örököseik vagy a máshonnan betelepülők örökre szülőn polgári állapotban maradjanak, és a többi lakossal együtt a polgári terheket és szolgáltatásokat egyformán viseljék. A nemesek pedig, akik földekből, kaszálókból és egyéb közjövödelmekből a polgárokkal egyenlőképpen részesülnek, a bevett szokás szerint évenként egy Ft-ot adnak, továbbá a hidak és utak javítását, valamint egyéb szükségleteket illetően a korábbiakhoz hasonlóan szintén egyformán viseljék a terheket. Ugyanakkor megengedi, hogy a magvaszakadt nemeseknek a mezővárosban vagy annak határában levő javai ne a kincstárra, hanem a Thorda-i polgárookra és örököseikre szálljanak, átengedvén a kincstár örökösödési jogát nekik. — Az oklevelet függőpecsétjével erősítette meg. (VI, f. 156^r–157^r)

Regesza: Orbán: Torda 127–128.

1909. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Szolgálati jutalmaként Dezny-i Josa György (e) Nagy Dezny (Zarand vm) birtokban – Seby András (n) és Koy Mátyás (pr) háza szomszédságában – levő, korábban már kivételezett és nemesített házát minden adó és szolgálat, örökségeit és majorságát pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól újra örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 159^v–160^r)

1910. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Szolgálati jutalmául Goztony/Gozthoni Baláznak (e), bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum nostrorum militum equestrium), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Kasva, Haczasel/Hachasel, Totesd, Dempes/Dempses, Schey, Ebleo/Eobleo, Praehogestie/Praehogistie, Merie és Petrocz (Huniad vm) birtokbeli részjószágok, illetve a Haczasel-i nemesi udvarház és malom felerészét, melyet távollétében a főurak előadomány címén (titulo assecurationis) már korábban neki adtak. (VI, f. 170^r–170^v)

1911. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Halmagy-i néhai Kaza Péter (e) özvegyének: Moga Sárának kérésére jóváhagyólag átírja Zarand vármegye alispánja: Brad-i Bradi László, illetve szolgabírái: Brad-i Bradi Márton és Rybiche-i Rybichy István (e, n) 1602. január 29-én kelt oklevelét (1778. sz.) Varchya-i[!] néhai Vaida Farkas (e) özvegyének: Zalanchy Katalinnak a Kapolna tartozékaiban fekvő Zeoldes nevű (Zarand vm) jószág megvásárlá-

sáról. Egyidejűleg Moga Sárának, valamint utódainak és örököseinek adományozza e jószágban levő királyi jogát is. (VI, f. 212^v–213^v)

1912. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Hűséges szolgálataiért Jenlaka-i Balassy Istvánt (e, n), bizonyos székely szabadosok hadnagyát (ductor certorum libertinorum nostrorum Siculorum), aki ennek előtte Bogath-i Miklós és Menyhárt (g) jobbágyaként az ő beleegyezésükkel nyerte el az új székely szabadságot (antea adeptam modernam Siculorum libertatem), az utóbbiak hozzájárulásával megnevesíti. Ezenfelül Jenlaka-n (Udvarhely sz) levő – kelet és észak felől a közúttal, délről Vezy István (a) házával, nyugatról pedig ennek örökségével szomszédos – házát minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnevesíti. Ennek foganatosítására utasítja az illetékeseket. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 229^v–230^v)

1913. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Hűséges szolgálataiért konyhamesterének (magister culinae nostrae): Thorda-i Zakos Istvánnak (e), valamint férfitódainak, ezek hiányában pedig leányági utódainak is örökjogon adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Keoreosbanya mezőváros tartozékaiban fekvő Kwrek/Kirek nevű (Zarand vm) jószágot, amelyet előadomány címén (titulo et via assecurationis) már korábban neki adott. (VI, f. 235^f–235^v)

A bejegyzés címében a kedvezményezett udvarmesterként (magister curiae) jelenik meg.

1914. 1602. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) Kwsmeod/Kwsmod-i Foris Mártont utódai-val együtt megnevesíti, egyidejűleg Kwsmeod-ön (Udvarhely sz) – kelet felől a patak, nyugat felől a közút, délről néhai Gergely szabados, északról pedig Marthon Ferenc és Miklós (n) házai szomszédságában – levő házát és székely örökségeit minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 248^f–248^v)

1915. 1602. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Szolgálatai jutalmaként Keozvenies-i So Istvánt (n, a) a gyalogpuskások sorából kiemelve lófősíti, egyidejűleg Keozvenies-en (Maros sz) levő – So János (a) és Lazlo Gergely (a) házával szomszédos – házát minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhétől örökre mentesíti és megnevesíti. (VI, f. 249^v)

Kivonatos bejegyzés.

1916. 1602. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Hűséges szolgálataik jutalmául Bogath-i/Bogathy Miklós kamarásnak és Menyhárt (g) udvari familiárisnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Nagi Galambfalva, Kis Galambfalva, Bethfalva, Matthiusfalva, Decsfalva és Agiaghfalva (Udvarhely sz) birtokbeli ősi, illetve vásárlás, zálog vagy bármilyen más címen szerzett részjószágokat és a Nagi Galambfalva-i nemesi udvarházat, melyeket korábban Haporton-i néhai Forro János felesége révén (iure uxorio) birtokolt. Minthogy azonban az utóbbi részese volt a fejedelem ellen irányuló összeesküvés-

nek – mely során a tanácsurak és nemesek közül néhányan elhatározták, hogy megfosztják őt fejedelemségétől és száműzik vagy, ha ez nem sikerül, életére törnek, ő azonban erről tudomást szerezvén Keovar várába menekült –, az 1595. április 16-án Gyulafehérváron (Albae Iuliae) tartott országgyűlés Forro Jánost az örök hűtlenség vétkében elmarasztalta, valamint a saját, illetve felesége, gyermekei és utódaik javainak elvesztésére ítélte (... et amissionem omnium bonorum tam propriorum, quam uxoris et liberorum succesorumque, non modo suorum, verum etiam uxoris, iuxta usitatum et a praedecessoribus nostris receptam huius regni consuetudinem). A fent jószágok tehát a kincstárra szálltak, majd azokat fejedelmi kegyéből, illetve néhány tanácsúr közbenjárására a kedvezményezettek testvérének (s. cout): előbb Forro János, majd Panith-i néhai Alard Ferenc (g) tanácsúr özvegyének: Kachay Petronellának adományozta, de annak magvaszakadtával újra a kincstárra szálltak. (VI, f. 135^v–136^v)

1917. 1602. május 2. (in Alba Iulia, II. Maii) Szolgálataik jutalmaként Thorda bírójának és esküdt polgárainak, valamint örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt azt az Egyházfalva (Thorda vm) birtokot, amely eddig a Thorda-i fejedelmi sókamarához tartozott. (VI, f. 157^r–157^v)

Regeszta: Orbán: Torda 127.

1918. 1602. május 2. (Albae Iuliae, II. Maii) Szolgálataik jutalmául Monostorzegh-i Kun Gáspárnak és Istvánnak (e), valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Keovar-i vártartományban fekvő Somkut (in cotto Zolnok Mediocri) birtokot. (VI, f. 157^v–158^r)

Eredetije a Torma cs lt-ban: 9. csomó, fasc. 2. nr. 58.

1919. 1602. [május 3. előtt] A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Caransebes-i Vayda Miklós (g) hűséges szolgálataiért familiárisának: Teowis-i Keneosvit Jánosnak (e), általa feleségének: Gozthay Fruzsínának, illetve első feleségétől: néhai Dorogy Dorottyától született leánygyermekének: Annának, Margitnak, valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Also Laposnak-on (Huniad vm) levő két fél nemestelkét – melyek közül egyik Nikora Mihai és Opra Ambrozie, a másik pedig Praeutaza Martin (pr) és Zerechien Petru (n) házaival szomszédos –, továbbá az utóbbi fél telek mellett fekvő, Keneosvit János által vásárolt[?] és a mondott telekhez csatolt két földdarabot. (VI, f. 204^r–204^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. május 3-i oklevelében (1921. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pápens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan sárgás viaszba nyomott pecsétje erősítette meg. Véltetőn hibás keltezését május 19-ről javítottuk.

1920. 1602. május 3. (Albae Iuliae, III. Maii) Hűséges szolgálataiért Belenies-i familiárisának: Sandor Györgynek (e), valamint utódainak és örökösöknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Fericz nevű (Belenies districtus, Bihor vm) jószágot, melyet már eddig is zavartalanul birtokolt, de a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 138^v–139^r)

1921. 1602. május 3. (in Alba Iulia, III. Maii) Theovis/Tewis-i Kenesvit/Keneosvit Jánosnak (e), Caransebes-i Vaida Miklós (g) udvara familiárisának kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1602. május 3. előtt kelt oklevelét (1919. sz.) Vaida Miklósnak a kérelmező javára Also Laposniak-on (Huniad vm) tett birtokadományáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául Kenesvit Jánosnak, általa feleségének: Gozthari Fruzsínának, továbbá előző feleségétől: néhai Dorodi Dorottyától született leánygyermekének: Annának és Margitnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adja az adományul nyert jószágokban levő királyi jogát is. (VI, f. 203^v–205^f)

1922. 1602. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Szolgálatai jutalmaként Belenies-i kastélya familiárisának: Varsany Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Liczy/Duliczyné (Zarand vm) jószágot, amely előbb a Dezni-i kastélyhoz, később pedig [Dezni] várához tartozott. (VI, f. 142^r–142^v)

1923. 1602. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Hűséges szolgálataikért gyulafehérvári (Alba Iulia) Nagy Balázsnak, Istvánnak és Pálnak (n) a város falain kívül, a Nagy tegla ucza-ban – Menyhárt deák (n), az udvari gyalogpuskások hadnagya (ductoris peditum nostrorum pixidarium aulicorum), valamint Zazvarossy János (p, c) háza szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, szőlőiket és mezőgazdaságaikat pedig a tized, kilenced és kepe fizetésétől örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja Sard-i Budai Ferencnek, a gyulafehérvári fejedelmi udvar provisorának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 152^v–153^r)

1924. 1602. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Szolgálatai jutalmául Feoldwar-i Ros Istvánt (e) biztosítja, hogy ha Bagyon-i néhai Garda János (e) özvegyének és fiának Voladhaza nevű (in cottu AlbTr) birtoka magszakadásuk esetén, vagy bármilyen más címen a kincstárra szállna, azt haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 154^v–155^r)

1925. 1602. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Neki, illetve Caransebes-i Vaida Miklósnak (g) teljesített hűséges szolgálataiért az utóbbi servitorának: Zanthohalom-i Dewai Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel és tartozékaival együtt Alvincz (in cottu AlbTr) mezőváros piacterén (in teatro) – néhai Igyarto János özvegyének és Mihald-i Iffiu Bertalan (g) familiárisa: Ispan György (n) házában szomszédságában – levő nemesi udvarházát, melyet már elődei is zavartalanul birtokoltak, de a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 172^v–173^r)

1926. 1602. május 4. (IV. Maii) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Thovis-i Balintitt/Balintitt János (e) felesége: Logofet Sophira/Saphira (g), mint-hogy a férje pénzéből bizonyos szükségeire korábban elköltött 3000 Ft-ot nem tudja visszafizetni, ezért előző férjétől: Rach Pétertől (e) született kiskorú fia: Ádám élete végéig a saját pénzén vásárolt Kys Iloswa nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokának, valamint a Chiakla-i és Thohat-i (in cottu AlbTr) apai részjószágainak felerészét 1500 Ft-on, Rach Ádám utó-

dok nélküli halála esetén pedig az említett javak egészét 3000 Ft-on, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt férjének inscribálja azzal a feltétellel, hogy azokat Ádám 1500 Ft, a többi erre jogosult pedig a teljes összeg kifizetése mellett bármikor visszaválthatják. Mostani férjétől született kiskorú leánya: Balintitt Éva iránti szeretetéből, az általa zálogjogon bírt Chyaklya-i [másik] részjóságot haszonvételeivel és tartozékaival együtt 600 Ft-on, illetve további 100 arany Ft-on inscribálja neki, valamint utódainak és örököseinek, magszakadása esetén pedig Balintitt Jánosnak és Rach Ádámnak, illetve utódaiknak, azzal a feltétellel, hogy Éva ezzel elégedjen meg, és ne tartson igényt Saphira más apai javaira. (VI, f. 194^r–194^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. június 2-i oklevelében (1984. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan sárgás viaszba nyomott pecsétje erősítette meg. □ Közlés: Veress: Documente VII. 29–30.

1927. 1602. május 4. (IV. Maii) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Theovis-i Balintity/Balintitt János (e) és mostohafia (privignus): Theovis-i Racz/Rach Péter (e) fia: Ádám (n) – hogy haláluk után javaik ne kerüljenek idegen kézre – az alábbi örökre szóló megállapodást kötötték. Ha Balintity János halna meg korábban utódok nélkül, akkor a Vadwerem nevű birtok felét, Teovis (in cottu AlbTr) mezővárosban – a fejedelem Lugas-i familiárisa: Brankuvith János (e) és néhai Dumytrus Ioan (pr) házának szomszédságában – lévő nemesi udvarházát, továbbá a Beregzeo, Alseo Zylvas, Poklos, Galatz és Fwzegy (Huniad vm) birtokbeli részjóságait, illetve Poklos-i nemesi udvarházát haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ingóságokkal együtt Ádám, valamint utódai örököljék. Ellenkező esetben a nevezett Ádámnak javai és birtokjogai, azaz Vadwerem birtok másik fele, Teovis-en – Lezay Ferenc (e) házának szomszédságában – lévő nemesi udvarháza, Galgo, Magura, Poiana, Falcusa, Disznopataka nevű birtokai, Galgo-i nemesi udvarháza, illetve Bogath-i (in cottu Zolnok Interiori) részjósága haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ingóságokkal együtt szálljanak Balintity Jánosra, valamint utódaira és örököseire. (VI, f. 194^v–195^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. június 2-i oklevelében (1984. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan sárgás viaszba nyomott pecsétje erősítette meg.

1928. 1602. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Hűséges szolgálataiért Boros Jeneo-i familiárisának: Kathai Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kapolnas tartozékaiban levő Chekast (Zarand vm) jóságot, amely korábban Boros Jeneo várához tartozott. (VI, f. 143^r–143^v)

1929. 1602. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Nadudvary Jánosnak (e), Boros Jeneo-i bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum equitum nostrorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Feltot tartozékaiban fekvő Menes és Zeoleos nevű (Zarand vm) birtokokat, amelyek korábban Boros Jeneo várához tartoztak. (VI, f. 143^v–144^r)

1930. 1602. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Szolgálati jutalmaként udvara familiárisának: Varady János (e) lovászmesternek (magister agasonum), valamint férfitódainak adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Gaynar-i és Bwrkeos-i (in cottu AlbTr) részjóságokat, amelyek Mikezaza-i néhai Horvath János (e) fejedelmi konyhamester (magister culinae nostrae) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 151^v–152^r)

1931. 1602. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmaként Zakacz Péter (n) fejedelmi szakácsot arról biztosítja, hogy ha a Keowar-i vár tartományában levő Reuso/Rewseo (in cottu Zolnok Interiori) birtok adományozási jogára szállna (in nostram potestatem consequenterque collationem nostram devenerit), azt haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint férfitódainak fogja adományozni. (VI, f. 173^r–173^v)

1932. 1602. május 5. (Albae Iuliae, V. Maii) Hűséges szolgálataiért udvara familiárisának: Demyen Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Thalasi (in cottu Zolnak Interiori) és Zepmezeo-i (in cottu Zolnak Interiori[!]) részjóságokat, melyek Szinye-i néhai Kowachy Ferenc (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 226^r–226^v)

1933. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Szolgálati jutalmaként Boros Jeneo-i familiárisának: Farkas Mártonnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Agyagbel nevű (Zarand vm) jószágot, amely korábban Boros Jeneo várához tartozott. (VI, f. 144^r–144^v)

1934. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Hűséges szolgálataiért Boros Jeneo-i familiárisának: More Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt örökjogon adományoz Jeneo (Zarand vm) mezővárosban egy nemesi udvarházat, amely néhai Trombitas András (e) és Pipaly János (e) házai szomszédságában fekszik. (VI, f. 145^r–145^v)

1935. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Szolgálati jutalmául Boros Jeneo-i familiárisának: Verebely Mátyásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Barda nevű (Keozeond districtus, Zarand vm) jószágot, amely korábban Boros Jeneo várához tartozott. (VI, f. 145^v–146^r)

1936. 1602. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Hűséges szolgálataiért Boros Jeneo-i familiárisának: váradi (de Varadino) Bornemizza Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Braha Menesse nevű (Feltot districtus, Zarand vm) birtokot, mely korábban Boros Jeneo várához tartozott. (VI, f. 146^r–146^v)

1937. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Tisztségében teljesített szolgálataiért Uylak-i Fülöp deáknak (e), a Boros Jeneo-i vár és helyőrség (arcis et praesidii) udvarbírájának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökre Thernova és Sikola nevű (Zarand vm) birtokainak mindenféle tizedét. Megparancsolja az illetékeseknek, hogy engedélyezzék a kedvezményezettnek és utódainak a tized szabad begyűjtését. (VI, f. 147^r–147^v)

1938. 1602. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Szolgálatai jutalmaként Sard-i Bwday Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Musina nevű (in cottu AlbTr) birtokot, amely Koppan-i néhai Margay István (e) magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 150^r–150^v)

1939. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Szolgálatai jutalmául Zabo Ferencnek (e), a Boros Jeneo-i fejedelmi gyalogpuskások hadnagyának (ductor peditum nostrorum pixedariorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Gavora (Keozeond districtus, Zarand vm) birtokot, amely eddig Keozeond várához tartozott. (VI, f. 166^r–166^v)

1940. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Zent Jacab-i Valy György deáknak (e) kérésére jóváhagyólag átírja Bogath-i Bogathy Péter, Horvath György, illetve Thompa-i János és György[!] (n) 1602. április 19-én kelt oklevelét (1871. sz.) Zent Jacab-i Zantho Péter (n) Zent Jacab-on (Kwkeolleo vm) levő nemesi udvarházának megvásárlásáról. Egyidejűleg szolgálatai jutalmául György deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (VI, f. 168^r–169^r)

1941. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Fejedelmi jóakaratából Gyula-i néhai Bwda János (e) özvegyének: Merég Annának (n) élete végéig, árenda fizetése nélkül engedi át a Boros Megyer, Eperyes, Ker, Septeoly, Santoshaza, Kot, Teleky, Bekes, Eossy és Nagy Zerent/Nagyzerenth nevű (Zarand vm) birtokokban levő részjóságainak mindenféle tizedét, melyet engedélye alapján korábban a fejedelem Boros Jeneo-i familiárisa: néhai Bwda István (e) fia gyűjtött be a maga részére. Ennek foganatosítására utasítja kamarását, az erdélyi, illetve a magyarországi részek tizedeinek bérlőjét: Zylvassy Boldizsárt, a Boros Jeneo-i vár és őrség (arcis et praesidii) kapitányát: Petnehazy Istvánt, a vár udvarbíráját: Uylaky Fülöp deákot (e, n), valamint a többi illetékest. (VI, f. 174^v–175^r)

1942. 1602. május 6. (Albae Iuliae, VI. Maii) Szolgálatai jutalmául udvara familiárisának: Horvath Barbely másként Kralicz/Kralich Istvánnak (e), valamint férfitódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig leányági utódainak is örökjogon adományozza haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Joalchiel, Pokolvalchiel, Ganczaga/Ganchiaga (Huniad vm) és Koppan (in cottu Albensi) birtokbeli részjóságokat, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, amelyek Koppan-i néhai Nagy István (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 207^v–208^r)

1943. 1602. május 6. (in Alba Iulia, VI. Maii) Neki és Keowesd-i Sarmasagy Zsigmond-nak (g), Thorda vármegye ispánjának teljesített hűséges szolgálatai jutalmául, az utóbbi servitorát: Harmadiay Miklóst utódaival együtt megnemesíti. (VI, f. 219^v)

1944. 1602. május 7. (in Alba Iulia, VII. Maii) Korábban már a nemesek közé sorolt Valy György deákot (e) utódaival együtt újra megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius area homo umbilicotenens rubra veste indutus, super strabem transverse positam sedere, dextra stricto ense evaginato, sursum porrecto, caput Tartari, sinistra vero arcum tribus telis comprehensum tenere. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam contegit diadema regium gemmis et unionibus conspicuum, ex quo homo simili modo priori sedere ac dextra caput Tartari, sinistra vero arcum tenere conspicitur. Ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque partem scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 167^r–168^r)

Eredetije ma a MOL-ban található, vö. Nyulásziné Straub 390. □ Közlés: GenFüz 2/1904. 42. □ Regesztá: Sándor I. 21–22 (címerképpel).

1945. 1602. május 8. (Albae Iuliae, VIII. Maii) Hűséges szolgálataiért Koronka-i Erdeos András (n, a) szabadost lófősíti, Koronka-n (Marus sz) – egyfelől Gerdey Tamás (n) háza, másfelől a közút szomszédságában – levő házát pedig minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. (VI, f. 150^v)

Kivonatos bejegyzés.

1946. 1602. május 8. (in Alba Iulia, VIII. Maii) Szolgálatai jutalmaként Zabo Ferencnek (e), a Boros Jeneo-i fejedelmi gyalogpuskások hadnagyának (ductor peditum nostrorum pixidariorum) Boros Jeneo (Zarand vm) mezőváros Hozzucza-jában – Pisky Farkas (e), valamint Almassy István, a gyalogpuskások hadnagya házai szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a kilenced és tized fizetésétől örökre mentesíti és megnemesíti. Megparancsolja Boros Jeneo [vára] kapitányának: Petnehazy Istvánnak, udvarbírájának: Fülöp deáknak, valamint a többi illetékesnek a fentiek érvényesítését. (VI, f. 165^r–166^r)

1947. 1602. május 8. (Albae Iuliae, VIII. Maii) Hűséges szolgálataiért Keoreospatak-i Pataky/Keoreospataki Mihálynak (e), Bogath-i/Bogathi Miklós (g) servitorának, valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeivel és tartozékaival együtt a magvaszakadt Dychyozenthmarthon-i néhai Romany Ferenc [Gyula]fehérvár (Albensis) falain kívül, a Vyncze[!] ucza-ban lévő – Bekes István (e) és Kowacz Tamás (pr) házával szomszédos – nemesi udvarházát. (VI, f. 171^v)

Kivonatos bejegyzés.

1948. 1602. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Grozadgya-i Maniul Ioannak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként, haszonvételeikkel

és tartozékaikkal együtt, örökjogon ad Grozadgya-n és Katoggia-n (Huniad vm) három puszta jobbágytelket, melyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokol, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 152^r–152^v)

1949. 1602. május 10. (in Alba Iulia, X. Maii) Neki és udvara familiárisának: Karansebes-i Vayda Miklósnak (g) teljesített szolgálataiért, az utóbbi familiárisának: Dewa-i Giulay Balázsnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Kersecz (Huniad vm) birtokot. (VI, f. 245^v–246^r)

1950. 1602. május 11. (in Alba Iulia, XI. Maii) Hűséges szolgálataikért Kenesvytt Jánosnak és Nyttray Gergelynek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Totyn, Lukarech, Bukurocz és Gurgudia nevű (Theomeos vm) birtokokat, amelyek eddig a Lugas-i várórséghez (ad praesidium) tartoztak. (VI, f. 155^v–156^r)

1951. 1602. május 12. (Albae Iuliae, XII. Maii) Szolgálatai jutalmául Lippa-i harmincadosának: Aython-i Jakab deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Fundata nevű (Orod vm) jószágot, amely korábban Lippa várához tartozott. (VI, f. 154^r–154^v)

1952. 1602. május 12. (in curia Radnotiensi, XII. Maii) Zeplaki András deák Radnot-i tiszttartó, Zantay Mihály és Borbely Kristóf Radnot-ról, Mihály deák és Kisfaludi István Kisfalud-ról bizonyítják, hogy néhai Kisfaludi Borbely Mihályné: Cassay Zsófia betegsége miatt és örökösök hiányában Kysfalud-i – keletről Geongeossi Bornemizsa István házával, nyugatról pedig Borbely Kristóf puszta házhelyével szomszédos – udvarházát, továbbá Bord (Kwkeolleo vm) faluban lévő két jobbágytelkét, melyek közül egyiken Degy Lukács, a másikon pedig [néhai] Chioban Balázs özvegye, illetve Chioban Tivadar és Opra nevű fiaik laknak – mely jószágokat Kendi Ferenc szolgálataikért adta férjének és neki, majd, az előttük bemutatott oklevél alapján, Bathori Zsigmondtól új adományul nyerték –, minden ingóságával együtt öccsére: vitézlő Raday Bálintra, Bogathi Menyhárt szolgájára hagyja. Nevezett Bálint pedig szintén atyafiai és örökösök hiányában ingóságait és Belenies vidékén lévő Dombrovany nevű faluját halála utánra említett Cassay Zsófiának vallja. (VI, f. 181^r–182^r)

Ái Báthory Zsigmond 1602. május 22-i oklevelében (1960. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a fogott bírák szöveg alá zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1953. 1602. május 13. (in Alba Iulia, XIII. Maii) Dezna-i Nyag Mihainak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon ad a Dezna-i vár tartományában fekvő Rayon és

Alsokratna (Zarand vm) birtokban két népes jobbágytelket, melyeket már eddig is zavartalanul birtokolt, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 160^r–160^v)

Közlés: Veress: Documente VII. 31.

1954. 1602. május 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) [Gyula]fehérvári (Albensis) udvarának helyettes udvarbírája: Iygen-i Kapronchay Márton (e) szolgálatai jutalmául neki, feleségének: Zekely Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja Iygen (in cottu AlbTr) mezővárosban – egyfelől Zekely Anna apja: Iygen-i Zekely Mihály (n) háza, másfelől pedig gyulafehérvári Chyzar Gergelynek (e) korábban néhai Folnogy Péter által lakott puszta jobbágytelke szomszédságában – levő vásárolt nemesi udvarházukat, melyet elnyerése óta zavartalanul birtokolnak, csak arra vonatkozó okleveleik elvesztek. (VI, f. 158^r–158^v)

1955. 1602. május 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) Szolgálataik jutalmaként Zent Katolna-i Czieh Istvánnak és Andrásnak (n, a), valamint utódaiknak és örököseiknek, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt, új adományként örökjogon adja – amennyiben ez nem lesz a székely szabadosok kiváltságainak kárára – Zenth Katolna-i (Kizdi sz) részjóságukat, melyet megszerzésük óta elődeik is zavartalanul birtokoltak, csakhogya reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (VI, f. 162^v–163^r)

1956. 1602. május 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) Hűséges szolgálataiért a Dezne-i vár familiárisának: Egio Mihálynak (e) a Dezni (Zarand vm) birtokbeli Dezni ucza-ban – Ipan Mihai (e) Dezni-i familiáris és Barzafálwy Damian fejedelmi jobbágy házai szomszédságában – levő házát minden adó, szolgálat és beszállásolás terhe alól, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tízed és kilenced fizetésétől örökre mentesíti és megnemesíti. Megparancsolja Zel Istvánnak, Dezni [vára] kapitányának, valamint a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 164^v–165^r)

1957. 1602. május 19. (XIX. Maii) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan levélkeresői bizonyítják, hogy Caransebes-i Vayda Miklós (g) eddigi és ezutáni hűséges szolgálataiért familiárisának: Dewa-i Verebely Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkal és tartozékaikkal együtt a Nemethy birtokbeli részjóságát és a Marus folyón levő ottani gázlóját, továbbá Deva (Huniad vm) mezőváros Baratmal, illetve Chikmal nevű szőlőhegyein két-két darab, a Debelleo elnevezésű szőlőhegyén pedig egy darab művelt szőlőjét, úgyszintén a mezőváros Felmezeo és Almezeo nevű határrészeiben levő tíz-tíz hold szántóföldjét, melyeket mind saját pénzén vásárolt. (VI, f. 196^r–196^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. május 25-i oklevelében (1967. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a káptalan sárgás viaszba nyomott pecsétje erősítette meg.

1958. 1602. május 20. (in Alba Iulia, XX. Maii) Szolgálatai jutalmául a nemes szülöktől származó Mako-i Gazdag Bálintot utódaival együtt újra megnemesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris, in cuius area monoceros naturali colore depictus currenti similis duos anteriores pedes coelo eminentes

transfixisse. Supra scutum galea militaris clausa diademate regio exornata posita est, ex quo tria folia lilii albicantia in altum crevisse conspiciuntur, ex cuius cono taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, utramque scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 179^r–179^v)

1959. 1602. május 22. (Albae Iuliae, XXII. Maii) Hűséges szolgálataiért Lugas-i familiárisának: More Gáspárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Erzegh nevű (Themeos vm) jószágot, amely Caransebes-i néhai Moses Miklós (e) fia: Mihály magvaszakadtával szállt a kincstárra. (VI, f. 173^v–174^r)

1960. 1602. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Raday Bálintnak (e), valamint Kysfalud-i néhai Borbely Mihály (e) özvegyének: Cassay Zsófiának kérésére jóváhagyólag átírja Zeplak-i András deák, a Radnot-i kúria udvarbírája, Radnotth-i Zantay Mihály és Borbely Kristóf, Kysfalud-i Kisfaludi István és Mihály deák (e, n) 1602. május 12-én kelt oklevelét (1952. sz.) arról, hogy a kérelmezők Kwkeolleo és Bihor vármegyei bizonyos jószágokat egymásnak kölcsönösen átengedték. Egyidejűleg Raday Bálint szolgálatai jutalmául neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza az általa elnyert javakban lévő királyi jogát is. (VI, f. 180^v–182^v)

1961. 1602. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Neki és Caransebes-i Vaida Miklósnak (g) teljesített hűséges szolgálataikért az utóbbi familiárisainak: Dewa-i Chyereo/Czereo Miklósnak és Dewa-i Nagy Ferencnek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a fejedelem Belenies-i familiárisa: Ladany Gergely (e) Thot-i (Bihor vm) részjószágát, amely azért szállott a kincstárra, mivel az utóbbi, miután zsoldját felvette, az országot elhagyta és az ellenséghez csatlakozott, amiért felségsértés és hűtlenség bűnébe esett. (VI, f. 197^r–197^v)

1962. 1602. május 24. (in Alba Iulia, XXIV. Maii) Hűséges szolgálataiért Karansebes-i Pythar másként Barchun/Barczun Gheorghének (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zilagy nevű (Thomeos vm) jószágot, amelyet már korábban a főurak – a fejedelem távollétében – előadomány címén (modo et titulo assecurationis) neki adtak. (VI, f. 175^v–176^r)

Közlés: Veress: Documente VII. 32–33.

1963. 1602. május 24. (in Alba Iulia, XXIV. Maii) Szolgálatai jutalmául Bekes-i Theoreos Máténak (e), bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum equitum nostrorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Zopor, Magyar és Olah Frata (Colos vm) birtokbeli részjószágokat, illetve a Zopor-i nemesi udvarházat, melyek Zapor-i néhai Gyrothy Benedek (e) magvaszakadtával szálltak a kincstárra. (VI, f. 176^r–176^v)

1964. 1602. május 25. (in Coloswar, XXV. Maii) Szolgálati jutalmaként udvara familiárisának: Eger-i Gemes Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt azokat a Belenies districtusban levő Vain, Bwrdes és Hatar nevű (Bihar vm) birtokokat, amelyek eddig a Belenies-i kastélyához tartoztak. (VI, f. 116^v)

1965. 1602. május 25. (in Alba Iulia, XXV. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Bayesd-i Zylaghy Mihály (e) fejedelmi futárnak (cursor noster), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig testvérének (fr. cout): Dan Jánosnak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Zerbowa/Zerboa nevű (Theomeos vm) jószágot, amely korábban a Lugas-i várhoz tartozott. (VI, f. 178^r–178^v)

1966. 1602. május 25. (in Alba Iulia, XXV. Maii) Neki, illetve familiárisának: Zalonta-i Tholdy Istvánnak (m) teljesített hűséges szolgálataiért az utóbbi familiárisának: Zekes Andrásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Keowar tartományában fekvő Pirosfalva (in cottu Zolnok Interiori) jószágot, amely korábban Keovar várához tartozott. (VI, f. 188^v–189^r)

1967. 1602. május 25. (in Alba Iulia, XXV. Maii) Caransebes-i Vayda Miklós (g) familiárisának: Dewa-i Verebely Jánosnak (e) kérésére jóváhagyólag átírja a gyulaféhevári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői 1602. május 19-én kelt oklevelét (1957. sz.) Vayda Miklósnak Huniad vármegyei bizonyos jószágait illetően a kérelmező javára tett adományáról. Ezenfelül hűséges szolgálataiért Verebely Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az elnyert jószágokban levő királyi jogát is. (VI, f. 195^v–197^r)

1968. 1602. május 27. (in Alba Iulia, XXVII. Maii) Szolgálati jutalmául Caransebes-i Vayda Mihályt (e) arról biztosítja, hogy ha Dogan Vasile (e) örökösök nélküli halála esetén Kys Zolilencz-i[!] és Dragumerest-i (Caransebes districtus, Zeoren vm) részjószágai a kincstárra szállnak, azokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 177^r–177^v)

1969. 1602. május 27. (Albae Iuliae, XXVII. Maii) Hűséges szolgálataiért Caransebes-i Vayda Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Dogan Ioan (e) Kis Zorilencz-i és Dragumerest-i (Caransebes districtus, Zeoren vm) részjószágait. (VI, f. 177^v–178^r)

1970. 1602. május 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Maii) Szolgálati jutalmául Lugas-i familiárisainak: Barbely Máténak, Vezekeny Istvánnak és Zylagy Péternek (e, n), valamint utódainak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, eddig a Lugas-i helyőrséghez (ad praesidium) bírt Kristincz, Swlencz, Panievecz, Myrrha és Iduor nevű (Theomes vm) birtokokat. (VI, f. 182^v–183^r)

1971. 1602. május 29. (in Alba Iulia, XXIX. Maii) Szolgálati jutalmaként a Boros Jeneo-i várórség (arcis et praesidii) familiárisának: Zakwy/Zakui Mihainak (e), valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Kapolna tartozékaiban fekvő Raztoka nevű (Zarand vm) prédiumot, amely eddig a [gyula]fehértvári (Albensis) fejedelmi udvarhoz tartozott. (VI, f. 179^v–180^r)

1972. 1602. május 30. (Albae Iuliae, penultima d. Maii) Hűséges szolgálataik jutalmául Kys Dezny-i Maskussy Nicolae és Ioan (n) Kysdezny (Zarand vm) birtokban levő – Duma Vasile és Bogdan Andrei (pr) házával szomszédos – házát, amely úrnőjük: Kys Dezny-i néhai Ambrus Farkas (e) özvegye: Márta hozzájárulásával már korábban is [mentesítve volt], minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. (VI, f. 180^r–180^v)

Kivonatos bejegyzés.

1973. 1602. május 30. (Albae Iuliae, penultima d. Maii) Szolgálataik jutalmául Nagylaz-i Myhulasza Lupunak és Inochentiének (n) Nagylaz-i (Zarand vm) – Faur Ștefan és Hatzkula Lupu (pr) házával szomszédos – házát, amely úrnőjük: Chiucz-i néhai Nyagy Ioan (n) özvegye: Degely Eufrosina hozzájárulásával már korábban is mentesítve volt, minden adó, tized, kilenced, kepe és szolgálat terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. (VI, f. 180^v)

Kivonatos bejegyzés.

1974. 1602. május 30. (in Alba Iulia, XXX. Maii) Hűséges szolgálataiért familiárisának: Bikaczy Mihálynak (e), valamint utódainak és örökösének új adományként, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, örökjogon ad a Belenis tartozékaiban fekvő Carbunar-on (Bihor vm) tíz népes jobbágytelket, melyeket megszerzésük óta zavartalanul birtokol, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. E telkek közül ötöt a nevezett Bikaczy, ötöt pedig néhai Polgar Pál (e) fejedelmi familiáris az ő adománya alapján birtokoltak, az utóbbiakat azonban a kedvezményezett bizonyos összegben megvásárolta Polgar-tól. (VI, f. 213^v–214^r)

1975. 1602. május 30. (in Belenies, XVIII. d. introduct. et statut.) Remete-i Vaida Mátyás és Belenies-i Korody István jelentik a fejedelemnek, hogy 1601. július 5-i parancsára (1689. sz.) udvara familiárisát: Peleske-i Eordeogh Boldizsárt (e) 1602. május 13-án (XIII. Maii) ellentmondás nélkül beiktatták Myragh nevű (Belenies districtus, Bihor vm) birtokába és a benne lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Tarkany-ról Lazur-i Somogy Bertalan jobbágyai: Micola Petru kenéz, Berta[?] István és Sebestien István. — *Balilen-ről* Lazur-i Somogy Bertalan jobbágyai: Myklocza Juone kenéz, Dema[?] Juanchiu és Vaska Ioan. — *Totorfalwa-ról* néhai Zekely János (n) özvegyének: most Petrilen-i Sesenochiky Mihai feleségének jobbágyai: Brundusa Juone kenéz és Hota Gheorghe. (VI, f. 216^r–217^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. június 1-i oklevelében (1983. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Vajda Mátyás és Kóródi István zöld viaszba nyomott pecsétjeikkel és aláírásukkal erősítették meg.

1976. 1602. május 31. (in Alba Iulia, d. ultima Maii) Szolgálati jutalmául a Borosjeneo-i várórség (arcis et praesidii) familiárisának: Zeremy Mihálynak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt az Uyfalw nevű (Zarand vm) birtokot, amelyet korábban az ő adományából Rwzka-i néhai Kornis Gáspár, halála után pedig fiai: György, Boldizsár és Zsigmond a Dezny-i várhoz bírtak, minthogy azonban az elmúlt évben magukat a császár hűségére adva távoztak az országból, a jószágot Borosjeneo várához csatolta. Ha a császárral folytatott jelenlegi tárgyalása alapján a birtokot az említett Kornis örökösök újra elnyernék, akkor azt Zeremy köteles lesz visszaadni nekik. (VI, f. 186^r–186^v)

1977. 1602. május 31. (in Alba Iulia, d. ultima Maii) Kewsmeod-i Varallay Jánost utódaival együtt megneemesíti, egyidejűleg Kewsmeod-ön (Udvarhely sz) – nyugatról az ott elfolyó patak, keletről a település széle, délről néhai Lazlo János (a) gyalogpuskás házának, északról pedig Foris Márton (n, a) örökségeinek szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 229^r–229^v)

1978. 1602. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Hűséges szolgálataikért Rona-i Josa Miklósnak és fiának: Jánosnak (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Dezni tartozékai-ban fekvő Rona (Zarand vm) birtokot, amelyet elődeik telepítettek, és melyet a kedvezményezettek is gyarapítottak és zavartalanul birtokoltak, de a reá vonatkozó okleveleik elvesztek. (VI, f. 186^v–187^r)

1979. 1602. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Szolgálataik jutalmául familiárisainak: Horvath Mátyásnak és Nagy Lőrincnek (e), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Dezna-i districtusban fekvő Fenies és Joszas (Zarand vm) fejedelmi birtokokat. (VI, f. 189^v–190^r)

1980. 1602. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Hűséges szolgálataikért Felseo Lapugh/Lapugy-i néhai Barb Nicolae fiainak: Gheorghének, Casparnak, Iacobnak, Ioannak és Andreinek, továbbá néhai Barb Ștefan fiainak: Nicolaének és Mihainak (n), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Felseolapugy-on levő (Huniad vm) – Faur Mihai és Gocte Oppra (pr) házaival szomszédos – nemesi udvarházukat, amelyet elnyerése óta már elődeik is zavartalanul birtokoltak, de a reá vonatkozó okleveleik elvesztek. (VI, f. 190^r–190^v)

1981. 1602. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Bely-i Nagy Gergelynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Dezny/Dezna-i kastély tartozékai-ban levő Zelestie (Zarand vm) birtokot. (VI, f. 198^r–198^v)

1982. 1602. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Fejedelmi jóakaratóból Kalaztelek-i (Zilagi districtus, Crazna vm) Zabo másként Kelemen vagy Zilagy Mártont utódaival együtt meg-nemesíti, és az alábbi címert adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubri coloris, in cuius area homo rubra veste indutus ensem deauratum in latere gestare, superque equum colore coeruleum currenti similem certisque inauratis instrumentibus adornatum sedere visitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam contegit corona regia gemmis et unionibus exornata, ex qua leo naturali colore depictus umbilicotenus stare, apertoque ore, lingua extensa, dextro pede ensem evaginatum sursum recurve porrectum stringere conspicitur. Ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 207^r–207^v)

1983. 1602. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Udvara familiárisának: Peleske-i Eor-deogh/Eordeg Boldizsárnak (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Remete-i Vaida Mátyás és Belenes-i Korody István (e, n) 1602. május 30-án kelt jelentését (1975. sz.) a ké-relmezőnek Myragh/Mirag nevű (Bihar vm, Belenes districtus) birtokába és a benne lévő királyi jogba történő iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 215^v–217^v)

1984. 1602. június 2. (Albae Iuliae, II. Iunii) Teowys/Theovis-i Balintitth/Balintitty Jánosnak, feleségének: korábban Teowys-i néhai Racz Péter (e) özvegyének: Logofeth Sophia/Saphyra-nak, valamint az utóbbinak elhunyt férjétől született fiának: Racz Ádám-nak (e, n) kérésére jóváhagyólag átírja a [gyula]fehértvári (Albensis) káptalan levélkeresői 1602. május 4-én kelt két oklevelét, melyek közül egyikkel említett Saphyra asszony Belső-Szolnok (Zolnok Interior) és Fehér (Albensis) vármegyei bizonyos jószágait férjének és leányának: Évának inscribálta (1926. sz.), a másikkal pedig Balintitth János, illetve Racz Ádám javaikban és birtokjogaikban kölcsönösen egymást tették meg örökösnek (1927. sz.). Egyidejűleg Balintity János szolgálataiért neki, feleségének, valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza a fenti jószágokban lévő királyi jogát is. (VI, f. 193^r–195^v)

Szövegét átírja Rákóczi Zsigmond 1607. augusztus 20-i oklevelében, l. az erdélyi káptalannak MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: Liber Regius Sigismundi Rákóczy 1607–1608. f. 136^v–138^v.

1985. 1602. június 2. (in Alba Iulia, II. Iunii) Marus Zereda-i Zereday András deák nagyobb kancelláriai íródeák és jegyző szolgálatai jutalmául őt, továbbá Zereda-i Barbely Tamást, néhai Kadar Péter (a) fiát: János deákot, néhai Kadar Tamás (a) fiait: Péter deákot és Zsigmond deákot, néhai Nagy Fábián (a) fiát: Györgyöt és néhai Nagy István (a) fiát: Istvánt utódaikkal együtt meg-nemesíti. Ezenfelül Nagy Györgynek Zereda (Marus sz) mezőváros piacterén (in theatro) fekvő – Nagy Ban István bíró (a) és Nagy Dorottya: előbb András deák (a), majd Barbely István (a) özvegye házaival szomszédos – házáat, illetve a többi kedvezményezettnek szintén a piactéren – keletről a közút, nyugatról pedig Nagy János (n, a) háza szomszédságában – lévő házáat minden adó, szolgálat és beszállásolás alól, továbbá a település, illetve a környékbeli birtokok területén fekvő saját vagy évi sorshúzással nekik jutó, valamint ezután szerzendő szőlőiket és szántóföldjeiket pedig a tized, kilenced és kepe

terhétől örökre mentesíti és meg nem teszi. Egyidejűleg megengedi, hogy Zereda közös szántóföldjeiből, rétjeiből, erdőiből és a malom hasznából évente ők is részesüljenek. Ennek foganatosítására utasítja az illetékeseket. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 218^r–219^r)

1986. 1602. június 2. (ex arce Dezny, II. Iunii) Also Korotnay Nyagh Margit – minthogy a mostani háborús időkben személyének és javainak élete végéig tartó gondviselését és oltalmazását vitélő Zel/Zely István magára vállalta – apjától: Also Korotnai Nagy Miklóstól örökölt Felseo Korotna-i, illetve fiáról: néhai Degely Mártonról reá szállt Nagy Laz-i (Zarand vm) részjóságait örökjogon nevezett Zel Istvánra és férfitódaira hagyja azzal a kikötéssel, hogy azok jövedelme élete végéig őt illeti meg. Ha apjának vagy fiának atyafiai e jóságokat meg akarnák szerezni, akkor a Felseo Korotna-i részjóságért 100 Ft-ot, a Laz-i részért pedig 400 Ft-ot fizessenek Zel Istvánnak. E rendelkezés tanúi voltak: vitélő Chyabay Gergely deák Dezny porkoláb, Nagydezny Sebi András, Remethei László vajda, valamint Ambrus Farkas [özvegy]: Vayda Márta. (VI, f. 233^r–233^v)

Ái Báthory Zsigmond 1602. június 23-i oklevelében (2036. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pápens alakú, magyar nyelvű eredetijét Neag Margareta zöld viaszba nyomott pecsétjével erősítette meg.

1987. 1602. június 3. (in Alba Iulia, III. Iunii) A Lipa-i várórséghez már több éve teljesített szolgálataiért More Jánosnak (e), az említett várórség lovassága hadnagyának (ductor equitum praesidii), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kaprior tartozékaiban fekvő Felseo és Also Pestes (Orod vm) birtokokat, amelyek eddig a várórséghez tartoztak. (VI, f. 188^r–188^v)

1988. 1602. június 3. (Albae Iuliae, III. Iunii) Szolgálati jutalmaként Angialos-i Sebestyen Bertalant (n, a) a székely szabadosok közül kiemelve lófősíti, Angialos-on (Sepsi sz) – Sebestyen Péter és Tenbrecz[!] Péter szabados székelyek házának szomszédságában – lévő házát pedig minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 198^r)

Kivonatos bejegyzés.

1989. 1602. június 3. (in Alba Iulia, III. Iunii) Hűséges szolgálataiért familiárisának: Bodogyufalus-i Nagy Gergelynek (e), feleségének: Matthyus Katalinnak, valamint utódainak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Zeplak, Zenthmiklos, Zelestiae, Also és Felseo Zaldobagy, Baratafalwa, Hidastelek nevű birtokokat, továbbá a Nadwdwar, Zobozlo, Zegy, Egyhaz, Horthot, Bolthot, Miske, Beokeony (Bihar vm) birtokbeli részjóságokat, illetve a Kerezthwr-i (Zemlen vm) nemesi udvarházat. Ezeket a kedvezményezettek elnyerésük óta zavartalanul birtokolják, de a reájuk vonatkozó okleveleik elvesztek. (VI, f. 198^v–199^r)

1990. 1602. június 4. (Albae Iuliae, IV. Iunii) Szolgálati jutalmául familiárisának: Dechey Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek, haszonvételeikkel, tartozékaikkal

és a bennük lévő királyi joggal együtt, örökjogon adományoz Petres-en (Belenies districtus, Bihor vm) két részjószágot. Ezeket korábban adománya alapján Nagy Benedek (e) és Nagy Demeter (e) birtokolta, de a kincstárra szálltak, mivel a nevezettek az ő tudta nélkül az országból megszöktek, és az ellenséghez csatlakoztak. (VI, f. 187^r–187^v)

1991. 1602. június 4. (in Alba Iulia, IV. Iunii) Keoreosdy-i Nagy György szolgálatai jutalmául őt, illetve testvéreit (fr. c): Pált és Mihályt utódaikkal együtt megneemesíti, címet adományozva nekik. Ezenfelül Nagy Györgynek Zekes-en (Marus sz) levő – Kerekes Miklós (a) szabados és néhai Kis Simon özvegye házával szomszédos – házat minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare subrufi coloris, in cuius campo leo integer, partim crocei, partim rubri coloris, erectus stare, anterioribusque pedibus mucronem evaginaturn tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam contegit diadema regium gemmis et unionibus exornatum, ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes, oras seu margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 233^v–234^v)

1992. 1602. június 5. (in Alba Iulia, V. Iunii) Húséges szolgálataiért familiárisának: Zelestei Jánosnak (g), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Vilagos var nevű várat, Siri birtokot a vámmal (cum telonio) együtt, továbbá a Galsa, Gaza, Zentkerest/Zekerest, Zenthmarthon, Kasmyr, Martonos, mindhárom Arany Agy és mindkét Kladva (tres integras Arany Agy et duas Kladva) nevű (Orod vm) birtokot, illetve a Vasarhely (Bekes vm) mezővárosbeli részjószágot. Ezeket korábban a török elfoglalta ugyan, a fejedelem azonban uralmuk alól más várakkal együtt felszabadította. (VI, f. 189^r–189^v)

1993. 1602. június 6. (in Alba Iulia, VI. Iunii) Szolgálatai jutalmául Bodoguyfalw-i Nagy Gergelyt (e) és feleségét: Mattyus Katalint arról biztosítja, hogy ha váradi (de Varadino) Kyrály György, István és Anna (e, n) örökösök nélküli halála esetén Bely-i kastélyuk, továbbá Tagado, Egregy, Nagyhagmas, Gros, Barzofalwa, Nyrmegy, Vaydafalwa, Nagy Karand, Kys Karand, Poklosa, Chiery, Chieke és Topa birtokaik, illetve Janosd, Tulka, Eossi, Pata, Andoch, Kavas és Georbed birtokbeli részjószágaik a kincstárra szállnak, ezeket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt nekik fogja adományozni. (VI, f. 191^v–192^r)

1994. 1602. június 6. (Albae Iuliae, VI. Iunii) Húséges szolgálatai jutalmául Lugas-i familiárisát: Radichi/Radicz Mártont (e) arról biztosítja, hogy ha a Sydovara/Sydo var tartozékaiban fekvő Drinova/Drino és Ztoichiest (Zeorien/Zeorin vm) birtokok, melyeket korábban néhai Vlad Ioannak (e) adományozott, ennek férfiági magszakadása következtében a kincstárra szállnának, azokat haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 193^r)

1995. 1602. június 6. (in Alba Iulia, VI. Iunii) Hűséges szolgálataiért Horwath Jánosnak (e), a Lippa-i várórség (praesidii) familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt az Eperies districtusban fekvő, korábban a fenti várórséghez bírt Zalasot/Zalasocz (Orod vm) birtokot. (VI, f. 211^f)

1996. 1602. június 7. (in Alba Iulia, VII. Iunii) Szolgálatai jutalmául Borosjeneo-i familiárisának: Trombitas Gáspárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Sereeny Mihály (e) Ivanhaza-i részbirtokát, továbbá új adományként azokat az Ivanhaza (Orod vm), Somos, Gylvacz és Nemesmorocz (Zarand vm) birtokbeli részből részesedéseket, amelyeket a kedvezményezett elnyerésük óta felesége révén (iure uxorio) zavartalanul birtokol, de a rájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 199^f–200^f)

1997. 1602. június 7. (in Alba Iulia, VII. Iunii) Fachyath-i Juga Nicolaét, Caransebes-i Vayda Miklós (g) familiárisát és helyettes krajnikját (vice crainicus) utódaival együtt megnevesíti. Ezenfelül Fachyath-on (Huniad vm) – Juga Opra (pr) és Alman Ștefan (pr) házának szomszédságában – lévő házát minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnevesíti. Elrendeli Zegegy Péternek, a Dewa-i vár udvarbírájának, Sztanislaus Mihainak, Jofw districtus főkrajnikjának (crainico primario), továbbá a Fachyath-i kenéznek, valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (VI, f. 202^v–203^f)

Közlés: Veress: Documente VII. 46–47.

1998. 1602. június 7. (in Alba Iulia, VII. Iunii) Hűséges szolgálataiért Lugas-i familiárisának: Izup Mihainak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Binga nevű (Theomeos vm) prédiomot, amelyet elnyerése óta elődei is zavartalanul birtokoltak, de a rá vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 205^f–205^v)

1999. 1602. június 7. (in Alba Iulia, VII. Iunii) Szolgálatai jutalmául Dewa-i Zeoleossy Máténak (e), valamint utódainak és örököseinek örökjogon, ezek hiánya esetén pedig feleségének: Turzo Katalinnak élete végéig adományozza haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Keorpenes és Muska nevű (in cottu AlbTr) fejedelmi birtokokat. (VI, f. 206^f–206^v)

2000. 1602. június 7. (in Alba Iulia, VII. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Jenő-i familiárisának: Soklyo-i Viragh Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Belenies districtusban fekvő Gyozan (Bihor vm) birtokot. (VI, f. 208^f–208^v)

A bejegyzés címében a kedvezményezett belényesi familiárisaként jelenik meg.

2001. 1602. június 7. (in Alba Iulia, VII. Iunii) Hűséges szolgálataiért Jene-i Zeplaky másként Zabo Istvánt utódaival együtt megneemesíti, az alábbi címert adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubri coloris, cuius imam partem viridis occupat cespes, super quem duo homines integri, alter Ungarus, alter vero Turca, hic purpureo, ille viridi induti ambitu ambo decertare visuntur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam contegit diadema regium gemmis et unionibus apprime celatum eique impositum, ex quo brachium humanum integrum eminere strictumque mucronem tenere conspicitur. Ex cono autem galeae laciniae sive lemnisci hinc rubri et aurei, illinc coelestini et flavi colorum in utramque scuti extremitatem defluunt, illudque decenter exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (VI, f. 211^r–212^v)

2002. 1602. június 8. (in Alba Iulia, VIII. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Jene-i familiárisát: Osdola-i Mezáros Lőrincet utódaival együtt megneemesíti. (VI, f. 197^v–198^r)

2003. 1602. június 8. (Albae Iuliae, VIII. Iunii) Alsólapusnyaki (de Laposnak/Laposniak Inferiori) Dan Petrut utódaival együtt megneemesíti, egyidejűleg Alsólapusnyakon (Huniad vm) – Fachiaczan Ioan (pr) és Alman Ștefan (pr) házának szomszédságában – lévő házát minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. Elrendeli Zegedy Péternek, a Deva-i vár udvarbírájának, Raduliest-i Sztanislav Mihainak, Jofw districtus főkrajnikjának (crainico primario), valamint a többi illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (VI, f. 202^r–202^v)

Közlés: Veress: Documente VII. 47–48.

2004. 1602. június 10. (in Alba Iulia, X. Iunii) Szolgálatai jutalmául Lugas-i Gywraka Gheorghénak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Lyppa-i vár tartományában fekvő Radnomoch és Zpatha nevű (Orod vm) prédiumokat, amelyek eddig az említett várhoz tartoztak. (VI, f. 206^r)

2005. 1602. június 10. (Albae Iuliae, X. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Lypot/Lipoth Györgynek (e), a Lugas-i fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor equitum nostrorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Caprior tartozékaiban levő Also Jowanest/Also Juvanest (Orod vm) fejedelmi jószágot, amely eddig Lippa várához tartozott. (VI, f. 208^v–209^r)

2006. 1602. június 10. (in arce Deva, X. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Rathot-i Gywlaffy László (m) udvari familiárisnak, Közép-Szolnok (Zolnak Mediocris) vármegye ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt az Arokallya nevű birtokot és a Zaznyres-i (in cottu Zolnok Interiori) részjószágot, melyeket a fejedelem örökadományából már eddig is zavartalanul birtokolt, de a rájuk vonatkozó oklevelei a mostani háborús időkben elvesztek. (VI, f. 212^r–212^v)

2007. 1602. június 13. (in arce Deva, XIII. Iunii) Hűséges szolgálataiért Gereomonostor-i Kemeny Boldizsárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Veres Márton (e) Detrih/Detreh, Kok, Myntzent és Zelestie/Zelistie (Thorda vm) birtokbeli részjóságait. (VI, f. 219^v–220^r)

2008. 1602. június 14. (in arce Dewa, XIV. Iunii) Szolgálatai jutalmául Recze-i Boyer Istvánnak (e), általa apjának: Boyer Tamásnak engedi át életük végéig Sibertt/Sybirth/Siberk (Keöhalom sz) birtok mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja Zilwas-i Chyesseliczki Boldizsárt (g), az erdélyi tizedek bérlőjét és minden más illetékest. (VI, f. 241^v–242^r)

2009. 1602. június 15. (in arce Dewa, XV. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Zegedy Péter deák (e) Deva-i udvarbírónak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Felseo és Also Magyarostia nevű (Orod vm) birtokokat. (VI, f. 242^r)

2010. 1602. június 17. (in arce Dewa, XVII. Iunii) Szolgálatai jutalmául Theowis-i Keneswith Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Caprior districtusban fekvő Maczest (Orod vm) birtokot. (VI, f. 217^v–218^r)

2011. 1602. június 17. (in arce Deva, XVII. Iunii) Hűséges szolgálataiért Kemend-i Varady Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Szad/Zad (Magyar Szad districtus, Orod vm) és Oztrow nevű (Buchy/Bucz districtus, Orod vm) birtokokat, amelyek korábban Lipa várához tartoztak. (VI, f. 242^r–242^v)

2012. 1602. június 19. (in arce Deva, XIX. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Marokhazy-i néhai Marokhazy János (e) fiát: Peleske-i Eordeogh Boldizsár (e) udvari familiárist arról biztosítja, hogy ha testvére (fr. c): György örökösök nélküli halála esetén Keovy nevű (Orod vm) jószág a kincstárra száll, azt haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek fogja adományozni. (VI, f. 214^r–214^v)

2013. 1602. június 19. (in arce Deva, XIX. Iunii) Komárom-i néhai Marokhazy János (e) kiskorú fiának: Györgynek az országban bárhol lévő javai és birtokjogai igazgatására udvara familiárisát: Eordeogh Boldizsárt (e) jelöli ki gyámul azzal a feltétellel, hogy azokat a törvényes kor elérése után köteles lesz az árva kérésére visszaadni, illetve jövedelmükről számot adni. (VI, f. 214^v–215^r)

2014. 1602. június 19. (in arce Deva, XIX. Iunii) Szolgálatai jutalmaként udvara familiárisának: Peleske-i Eordeogh Boldizsárnak (e) engedi át élete végéig, árenda fizetése nélkül,

Keovy (Orod vm) birtok mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja Szilvasi Boldizsár erdélyi tizedbérlőt, valamint a többi illetékest. (VI, f. 215^r–215^v)

2015. 1602. június 20. (in Dewa, XX. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Laposnak-i Iwanko másként Theoreok Dumitrunak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Laposnak-on (Huniad vm) – egyfelől Pap Mihály (pr) háza, másfelől pedig egy patak szomszédságában – lévő nemesi udvarházát, amelyet már elődei is zavartalanul birtokoltak, de az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 220^r–220^v)

2016. 1602. június 20. (in arce Dewa, XX. Iunii) Szolgálatai jutalmául Lyppa-i familiárisának: Balogh Bertalannak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, korábban a Lyppa-i várhoz birtokolt Batha (Kaproncha districtus, Orod vm) és Bulchy nevű (Argiesest districtus, Orod vm) jószágokat. (VI, f. 221^r)

2017. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Hűséges szolgálataiért Balog Ézsaiásnak (e), Lyppa-i bizonyos fejedelmi lovasok hadnagyának (ductor certorum equitum nostrorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat az Inich/Inicz és Gyakar nevű (Buch districtus, Orod vm) birtokokat, amelyek eddig Lyppa várához tartoztak. (VI, f. 221^r–221^v)

2018. 1602. június 20. (in arce Dewa, XX. Iunii) Főként az ország ellenségeivel vívott mostani harcok során tanúsított szolgálataiért szabad hajdúi hadnagyának (ductor haidonum nostrorum liberorum): Hunyady Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, eddig a Lippa-i várhoz birtokolt Dombrovichya/Dombrovicza (Kapromcza/Kaproncza districtus, Orod vm) fejedelmi prédiüm felét. (VI, f. 223^r–223^v)

2019. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Az ország ellenségeivel a mostani háborús időkben folytatott valamennyi hadjáratban teljesített szolgálataiért bizonyos szabad hajdúi hadnagyának (ductor certorum haidonum nostrorum liberorum): Bihary Máténak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt a Radofálwa fejedelmi jószágot és Also Pyske nevű (Kaproncza districtus, Orod vm) prédiümot, amelyek eddig Lippa várához tartoztak. (VI, f. 223^v–224^r)

2020. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Főként a mostani háborús idők valamennyi hadjáratában tanúsított szolgálataiért Bedeo Istvánnak (e), bizonyos székely szabad gyalogok hadnagyának (ductor certorum peditum nostrorum libertinorum Siculorum), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Lesboda/Lespoda nevű (Kaproncza districtus, Orod vm) jószágot. (VI, f. 224^v–225^r)

2021. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Hűséges szolgálataiért Caransebes-i Vayda Miklós (g) familiárisának: Ungvary Istvánnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, korábban a Lipppa-i várhoz birtokolt Hybicza nevű (Caprior districtus, Orod vm) jószágot. (VI, f. 227^r–227^v)

2022. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Iktar-i Betthlen Gábornak (g), általa testvérének (fr. c): Istvánnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Baltha, Ungy/Ung, Urkutha, Cziertenés, Goztay/Gozthai, Ozmerne, Dienes, Dobruliést, Dalugal, Izvor és Kyskaprinora nevű (Kaprior [districtus], Orod vm) fejedelmi birtokokat. (VI, f. 228^r–228^v)

2023. 1602. június 20. (in Dewa, XX. Iunii) Szolgálatai jutalmaként bizonyos hajdúi hadnagyának (ductor certorum haidonum nostrorum): Borbely/Barbely Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Kaproncza tartozékaiban fekvő Tyssa birtokot és a Tuscawa/Thuscava nevű (Orod vm) prédiomot, amelyek eddig Lipppa várához tartoztak. (VI, f. 235^v–236^r)

2024. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Az ország ellenségeivel vívott mostani háborúkban teljesített szolgálataiért bizonyos szabad hajdúi hadnagyának (ductor certorum haidonum nostrorum liberorum): Feyervary Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, eddig a Lyppa-i fejedelmi várhoz bírt Felseo Plyske birtokot és a Doboka nevű (Kaproncha districtus, Orod vm) prédiomot. (VI, f. 236^r–236^v)

2025. 1602. június 20. (in arce Deva, XX. Iunii) Főként az ország ellenségeivel folytatott mostani hadakozás idején tanúsított szolgálataiért szabad hajdúi hadnagyának (ductor haidonum nostrorum liberorum): Rach/Racz Benedeknek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, eddig a Lyppa-i fejedelmi várhoz birtokolt Dombrovicza/Drombrovycza nevű (Kaproncha districtus, Orod vm) prédiom felét. (VI, f. 237^r)

2026. 1602. június 21. (in arce Deva, XXI. Iunii) A fejedelmi nagyobb kancellárián teljesített hűséges szolgálataiért Thorrozkay/Trozkai András deák (e) íródeáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a magvaszakadt Alsojara-i Keressy Péter (e) Zurdok-i és Alsojara-i (Thorda vm) részjóságait, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházát. (VI, f. 221^v–222^r)

2027. 1602. június 21. (in arce Dewa, XXI. Iunii) Syma-i Barbely György (g) tanácsúr által fejedelmi elődeinek, majd neki ifjúkorától fogva teljesített hűséges szolgálataiért, továbbá részint az ország szükségeire tőle felvett, részint általa a török császárral megkötött

egyezmény feltételeinek végrehajtására fordított, összesen 20 000 Ft-ot kitevő összegek fejében az említett Barbely Györgynek és feleségének: Banrevi Borbálának életük végéig, haláluk után pedig leányaiknak: Bozzass-i Bozzassy Györgynének: Krisztinának, Fachyad-i Bekes Istvánnának: Annának, Caransebes-i Vaida Miklósnának: Katalinnak, továbbá Barbely nőrokonainak (s): néhai Juhos Gergely özvegyének: Barbely Annának és Sima-i néhai Barbely András (g) leányának: Kemend-i Varady Jánosnának: Erzsébetnek (g, e), valamint utódaiknak és örököseiknek, szavatosság vállalása mellett, örökjogon inscribálja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Nyrmeezo birtokot, az Algyog mezővárosbeli, illetve a Mada, Homorod, Erdeofalva, Chykmo, Chyeb, Renget, Tekreo, Bakonia (Huniad vm) birtokbeli részjóságokat és az Algyog-i nemesi udvarházat, melyeket korábban Lemheny-i Chyomortani Tamás (e), majd Somlyo-i néhai Bathory Boldizsár (m), végül pedig Kapolna-i Bornemizza Boldizsár (m) birtokolt. Egyidejűleg biztosítja a kedvezményezetteket, hogy ha e jóságok birtokában a törvényes felkérők és háborogatók ellen ő vagy fejedelmi utódai nem tudnák megvédeni, őket a fenti összeggel vagy ezekkel egyenértékű javakkal fogják kárpótolni. (VI, f. 222^r–223^r)

Ugyanekkor kelt a mandatum is, I. az erdélyi káptalan MOL-ban őrzött hiteleshelyi lt-ban: II. protocollum, p. 64–68, az iktatásról 1602. december 24-én kiállított jelentés uo: p. 63–70.

2028. 1602. június 21. (in arce Dewa, XXI. Iunii) Főként az ország ellenségeivel vívott mostani harcok során tanúsított szolgálataiért Zelestei Jánosnak (g), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Lipa-i várhoz birtokolt Kowazy mezővárost és Palelese (Orod vm) birtokot. (VI, f. 224^r–224^v)

2029. 1602. június 21. (in arce Deva, XXI. Iunii) Hűséges szolgálataiért bizonyos hajdú hadnagyának (ductor certorum haidonum nostrorum): Nagy Gergelynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kaproncza tartozékaiban fekvő Clesczoza/Cleschi-ova és Pusztá Ohaba (Ohaba deserta) nevű (Orod vm) jóságokat, amelyek eddig Lipa várához tartoztak. (VI, f. 225^r–225^v)

2030. 1602. június 22. (in arce Dewa, XXII. Iunii) Szolgálatai jutalmául Nagy Solymos-i Koncz/Konch János (n) szabadost a székely lófők közé emeli, Nagy Solymos-on (Udvarhely sz) levő – Philep István és Magyary János szabadosok házaival szomszédos – házát pedig minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 228^v)

Kivonatos bejegyzés.

2031. 1602. június 22. (in arce Deva, XXII. Iunii) Szolgálataik jutalmaként Zetelaka-i Nagy másként Kovachy Máté és osztozatlan testvérei (fr. c et indivisos): István és András (n, a) szabadosokat a valóságos nemes székely lófők közé sorolja (in coetum ac numerum verorum primipilorum Siculorum nobilium). Egyidejűleg Zetelaka-n (Udvarhely sz) lévő –

Benedek Imre és Simon Ferenc szabadosok házával szomszédos – házaikat minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhétől örökre mentesíti. (VI, f. 234^v)

Kivonatos bejegyzés.

2032. 1602. június 22. (in arce Dewa, XXII. Iunii) Hűséges szolgálataikért Kys Solymos-i Mattheffy János és Pál (n, a) szabadosokat a többi valóságos nemes székely lófő közé sorolja (in coetum ac numerum verorum primipilorum Sicularum nobilium), továbbá Solymos-i (Udvarhely sz) – Egeteo István és Fabyan Imre szabadosok házával szomszédos – házuikat minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 238^r)

Kivonatos bejegyzés.

2033. 1602. június 23. (in arce Dewa, XXIII. Iunii) Hűséges szolgálataiért Theovis-i Kenesvith Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek, ezek hiányában pedig testvéreinek (fr. c): Jánosnak és utódainak adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékai-val és a benne lévő királyi joggal együtt, korábban a Lipa-i várhoz birtokolt Kraliona nevű (Orod vm) jószágot. (VI, f. 227^v–228^r)

2034. 1602. június 23. (in Deva, XXIII. Iunii) Szolgálatai jutalmául Zabola-i idősebb Zabo István (n) szabadost lófősíti, egyidejűleg Zabola-n (Orbay sz) lévő házát, melynek szomszédjai Kabas György (a) és Zabo Gergely (a) székely szabadosok házai, minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 232^r–232^v)

Kivonatos bejegyzés.

2035. 1602. június 23. (in Dewa, XXIII. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Pake-i Lorinch Balázs (n, a) székely gyalogpuskást lófősíti, továbbá Pake-n (Orbay sz) – Albert Tamás (a) szabados és Sandor Mihály (a) lófő házai szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhétől örökre mentesíti. (VI, f. 232^v)

Kivonatos bejegyzés.

2036. 1602. június 23. (in arce Deva, XXIII. Iunii) Zeel Istvánnak (e), a Dezna-i fejedelmi kastély officialisának kérésére jóváhagyólag átírja Nyagy Margaretának, előbb néhai Degely Ioan (n), majd a fenti kastély familiárisa: Laz-i néhai Anka Grigore (e) özvegyének 1602. június 2-án kelt oklevelét (1986. sz.) Zarand vármegyei bizonyos jószágai felől a kérelmező javára tett rendelkezéséről. (VI, f. 232^v–233^v)

2037. 1602. június 24. (in Nagy Barchya, XXIV. Iunii) Hűséges szolgálataikért Zenth Istvan-i Kyllien László, Dénes, István és Lukács (n, a) székely szabadosokat a többi valóságos nemes lófő közé sorolja (in coetum ac numerum verorum primipilorum nobilium), továbbá Zenth Istvan-on (Marus sz) levő – az előbbi háromnak Killien István és Lakatos István házaival, az utóbbinak pedig Barla János, illetve Nemes András fejedelmi szabadosok

házaival szomszédos – házaikat minden adó és szolgálat, valamint a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 225^v)

Kivonatos bejegyzés.

2038. 1602. június 24. (in Nagy Barchya, XXIV. Iunii) Szolgálati jutalmaként Zenthsimon-i Kys Mátyás (n) székely szabadost lófősíti, Zenthsimon (Marus sz) birtokban levő – Mihaly László (a) szabados és Czizer Gáspár (n) lófő házával szomszédos – házát pedig minden adó, szolgálat, tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnevesíti. (VI, f. 225^v–226^r)

Kivonatos bejegyzés.

2039. 1602. június 24. (in Nagy Barchya, XXIV. Iunii) Hűséges szolgálataiért Zenth Istvan-i Nemes András (n, a) székely szabadost a többi nemes lófő közé sorolja, Zenth Istvan-i (Marus sz) – Kys Bálint (a) és Kyllien Lukács (a) fejedelmi szabadosok házaival szomszédos – házát pedig minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhétől örökre mentesíti. (VI, f. 226^r)

Kivonatos bejegyzés.

2040. 1602. június 25. (ex arce Deva, XXV. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Dezny-i Nagy Miklósnak (n) Dezny (Zarand vm) mezővárosban – Illya (pr) és néhai Barlo György (pr) özvegye házainak szomszédságában – lévő házát minden adó és szolgálat kötelezettségétől, szőlőt és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe fizetése alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Zel Istvánt, a Dezna-i fejedelmi kastély praefectusát, valamint a többi illetékest. (VI, f. 230^v–231^r)

2041. 1602. június 25. (in arce Deva, XXV. Iunii) Szolgálati jutalmaként Nagy Péternek (e), a Borosjeneo-i vár familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Doboz nevű (Bykis/Bekes vm) jószágot. (VI, f. 231^r–231^v)

2042. 1602. június 25. (in arce Deva, XXV. Iunii) Szolgálati jutalmául Lyppa-i Chiereo Miklósnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Lyppa (Orod vm) városbeli Darabos wcza-ban – Vago Balázs (e) Lipppa-i fejedelmi familiáris és Docz János (n) házának szomszédságában – lévő házát, melyet már két éve zavartalanul birtokol, de a reá vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 240^r–240^v)

2043. 1602. június 25. (in arce Deva, XXV. Iunii) Lugas-i Thabor Benedek (e) és Zentoronthas-i Zereday András (e) nagyobb kancelláriai jegyző és íródeák szolgálatai jutalmaként nekik, illetve néhai Barolliay másként Swtheo Imre (n) özvegyének: Saffar Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Doboz nevű prédiumot, illetve a

Paganich (Theomeos vm) patak közelében fekvő Izgard és Kader elnevezésű két darab kaszálót. E jószágokat egyébként – hiteltérdemlő tanúktól, illetve a neki bemutatott kiváltságlevelekből tájékozódva – már Thabor Benedek és Saffar Anna elődei is birtokolták, időközben azonban a török elfoglalta, és a hosszú ideig tartó uralma alól az elmúlt években szabaddultak fel. Ekkor a Lugas-i kastélyhoz csatolták, majd azokat néhai Mihai vajdától említett Benedek és Anna nyerte adományul, mely alapján jelenleg is kezükben tartják. (VI, f. 243^f)

Regesztá: Pesty: Krassó II/1. 230.

2044. 1602. június 25. (in arce Deva, XXV. Iunii) Hűséges szolgálataikért Zenthkiryaly-i Nagybodo Gergely és Márton (n, a) gyalogpuskásokat a valóságos székely lófők közé sorolja. Ezenfelül Zenthkiryaly-on (Udvarhely sz) levő – északról a közút, keletről Kowacz Péter lófő, nyugatról pedig Rekas István (a) házával szomszédos – házukat minden adó és paraszti szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 248^v–249^f)

Kivonatos bejegyzés.

2045. 1602. június 26. (in arce Deva, XXVI. Iunii) Szolgálatai jutalmául Deva-i Zekely Márton (n) Dewa (Huniad vm) mezővárosban lévő – Kozoliay György (pr) és Kys Illés (pr) özvegyének házaival szomszédos – kivételezett házáat minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól [újra] örökre mentesíti és megneemesíti. (VI, f. 235^f)

Kivonatos bejegyzés.

2046. 1602. június 26. (in arce Deva, XXVI. Iunii) Szolgálataik jutalmául familiárisait: Leczfalwa-i Molnar Lukácsot és Mihályt utódaikkal együtt megneemesíti, és az alábbi címmert adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare partim rubri, partim coelestini colorum, in cuius campo sive area cervus naturalis, sed deaurato colore in viridi cespite media sagitta transfixus pectore capite inter insignia, hinc stellae venereae, illinc quadrantis lunae [...] visitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam diadema regium contegit, ex quo rursum brachium hominis dextrum coloris caesei ambas spiculas sursum versus comprimere sagittas conspicitur. Ex cono autem galeae taeniae sive lemnisci hinc caesei et albi, illinc rubri caeseique colorum defluentes scuti partem pulcherrime ambiunt et exornant. (VI, f. 238^r–238^v)

2047. 1602. június 26. (in arce Dewa, XXVI. Iunii) Hűséges szolgálataiért zsoldos-familiárisának (familiaris noster stipendiarius): Leczfalva-i Molnar Lukácsnak (e) és jegyesének: Dalnok-i néhai Jacob András (a) gyalogpuskás kiskorú leányának: Dorottyának, valamint utódaiknak és örökösöknek haszonvételeivel és tartozékaival együtt örökjogon adományoz Dalnok-on (Kizdy sz), a Kenderes wcza-ban – Demien Antal (n, a) és Deseo Jakab (n, a) lófők házai szomszédságában – egy házat, amely említett Jacob András halála után örökség jogán Dorottyára szállott. Egyidejűleg a házat minden adó és szolgálat, az ahhoz tartozó mezőgazdaságot a kilenced és kepe, a dézsmálás alá eső javakat pedig a tized fizetése alól örökre mentesíti. Ennek fogyanatosítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 239^r–240^f)

2048. 1602. június 27. (in arce Dewa, XXVII. Iunii) Hűségese szolgálataikért Gydofalva-i Nagy Gergely és Elek (n, a) szabadosokat a valóságos székely lófők közé sorolja (in coetum et numerum verorum primipilorum Siculorum), továbbá Gydofalva-i (Sepsi sz) – Czombo Péter (n) és Nagy Máté (a) házával szomszédos – házukat minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. (VI, f. 237^v–238^r)

Kivonatos bejegyzés.

2049. 1602. június 27. (in Dewa, XXVII. Iunii) Szolgálatai jutalmaként Dewa-i Hommonay/Hamoniai/Hommonnya másként Czizmagya/Czizmadia Andrásnak (n) a Dewa (Huniad vm) mezővárosbeli Kovach ucza-ban lévő – Seres János (pr) és néhai Mezaros István (pr) özvegyének házával szomszédos – vásárolt házat minden adó és szolgálat, szőlőit és mezőgazdaságát pedig a tized, kilenced és kepe, illetve az „Ako” és „hegyvam” terhétől örökre mentesíti és megneemesíti. Ennek foganatósítására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 240^v–241^r)

2050. 1602. június 28. (Devae, XXVIII. Iunii) Szolgálatai jutalmául Hunyad-i Rach/Racz Ferenc (e) Marczina-i officialisnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt azt a Bulchy tartozékaiban fekvő Szea/Zea nevű (Orod vm) jóságot, amely eddig Lyppa várához tartozott. (VI, f. 237^v)

2051. 1602. június 28. (in arce Dewa, XXVIII. Iunii) Szolgálataik jutalmául Orozhegy-i vagy Diafalwa-i Lukacz Lőrinc, Gergely és Péter (n, a) székely szabadosokat a többi nemes székely lófő közé emeli, ugyanakkor Orozhegy vagy Diafalwa (Udvarhely sz) birtokban – keletről a közút, délről a falu széle, nyugatról néhai Thamassy János (a), északról pedig Imecz Mátyás szabadosok házai szomszédságában – fekvő házaikat minden adó és szolgálat, illetve a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megneemesíti. (VI, f. 249^r)

Kivonatos bejegyzés. A bejegyzés címében a lófősítettek közt megjelenik még Nagy Gergely és Márton neve is, utólag azonban ezeket kihúzták.

2052. 1602. június 28. (in arce Deva, XXVIII. Iunii) Huniadi Istvánt, a Dewa-i vár alvárnagyát utódaival együtt megneemesíti, ugyanakkor a Dewa (Huniad vm) mezővárosbeli – Tasko[?] Péter (pr) és Zabo Balázs (pr) házaival szomszédos – házat minden adó, szolgálat és beszállásolás terhétől, szőlőit, mezőgazdaságát és szántóföldjeit pedig a tized, kilenced, kepe, illetve a „hegyvam” és „ako buza” fizetésétől – Caransebes-i Vaida Miklósnak (g), Dewa vára törvényes urának hozzájárulásával – örökre mentesíti és megneemesíti. Elrendeli az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (VI, f. 249^v–250^r)

2053. 1602. július 2. (in arce Deva, II. Iulii) Szolgálatai jutalmaként Nemethy-i Nemes Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Zad districtusban fekvő Zamarinest (Orod vm) fejedelmi jóságot. (VI, f. 250^v)

2054. 1602. július 3. (in arce Dewa, III. Iulii) Főként tisztségében teljesített szolgálataiért udvara familiárisának: Nagy Klopotiva-i Pogan másként Talmoso Péternek (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) külvárosában (in suburbio) – Machasdi László (e) és Bohan Upra fejedelmi jobbágy házának szomszédságában – fekvő házát, továbbá ugyanott – Mindzent-i Boronkay János (e) jobbágya: Nagwl Botha, illetve néhai Moldovai Tamás (pr) házai között – lévő népes jobbágytelkét, melyen Viza Czipor (pr) lakik. Ezeket a kedvezményezett már elnyerésük óta zavartalanul birtokolja, de a reájuk vonatkozó oklevelei elvesztek. (VI, f. 247^v–248^r)

2055. 1602. július 5. (in arce Dewa, V. Iulii) Alvincz-i Figedy Ferencnek (n) az Alvincz (in cottu Albensi) mezővárosbeli Hozzuucza-ban lévő – Neter Péter (pr), illetve Zakachy János (pr) házaival szomszédos – házát minden adó és szolgálat, szőlőit és mezőgazdaságait pedig a tized, kilenced és kepe terhe alól örökre mentesíti és megnemesíti. Ennek fogantatására utasítja az illetékeseket. (VI, f. 246^v–247^r)

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

A mutató a tárgyi címszavakon kívül a Báthory Zsigmond Királyi Könyveit bemutató bevezetőben és a regesztákban előforduló összes személy- és helynevet tartalmazza.

A helységnevek a történetileg kialakult magyar alakjukban jelennek meg a mutatóban. Ezeknek a XIX–XX. század fordulóján központi intézkedéssel kialakított jelzős változataira azért utaltunk, hogy megkönnyítsék az azonosítást (pl. a különböző Újfalú, Szentmiklós nevű települések esetében).

A történetileg kialakult helységnév után zárójelben, betűhíven, dőlt betűkkel szerepel az oklevelekben előforduló névalak. Amennyiben a két névváltozat jelentős mértékben eltér egymástól, utalás segíti a könnyebb eligazodást. Az eredeti névalakok felsorolása (több névváltozatnál csak a nagyon eltéréseket hagytuk meg) után a helység mai hivatalos neve, valamint szász lakosságú települések és nagyobb városok esetében ezek német elnevezése következik. Amennyiben egy helységnek más, az említett névalakoktól eltérő magyar, román, illetve szász történeti-népi elnevezése is ismert, ezeket is feltüntettük. A települések névalakjait követi a XVI–XVII. századi vármegye, illetve szék neve, majd az erdélyi településeknél a / jel után a megye mai neve, a Románián kívüli településeknél (pl. Irholc) az ország rövidítése. Ettől eltér azon települések jelölése, amelyeknek magyar elnevezése nem ismert (pl. Pskov – *Plescovia*), ebben az esetben ugyanis a helységnév hivatalos neve szerepel címszóként, ezt követi zárójelben, dőlt betűkkel az oklevélben előforduló névalak és az ország rövidítése. A jelenlegi hivatalos, de nem magyar elnevezésekről külön utaltunk a magyar nevekhez. Elpusztult, nem azonosítható települések neveit a mutató eredeti alakjukban adja meg.

A helységnévre vonatkozó egyéb adatok ehhez kapcsolódóan egymás alatt jelennek meg: a település tisztségviselői, lakosai vagy birtokosai, lelkésze, sókamarája, bányája, földrajzi nevei, udvarházai, kastélya, vára, illetve a fejedelmi hivatalnokok (felsorolás esetén betűrendben).

Mínthogy a családnevek ekkor már nagyrészt kialakultak, ezek külön címszavakként szerepelnek. Az eredeti névalakokat átirtuk mai helyesírással vagy fonetikusan, bizonytalan esetekben viszont meghagytuk eredeti alakjukban. Nemcsak a magyar, hanem a román és a német nevek esetében is így jártunk el (pl. *Zekely* – Székely, *Krachium* – Crăciun, *Zaz* – Sachs). A családnevek átirrt formáját az oklevelekben előforduló változat követi zárójelben, betűhíven, dőlt betűkkel. Kettős (pl. foglalkozásra és származás helyére utaló) családnevek esetén az egyikről utalás történik a másikra, az utóbbinál a / jelt használva mindkettőt feltüntetjük. A feleségek és özvegyek leánynevére a férjük nevére utaltunk, többnyire csak ott szerepelnek a regesztaszámok és a lakóhely megjelölése. Mivel a családneveket nyelvi alakjuknak megfelelő mai írásmód szerint átirtuk, a regesztákban szereplő eredeti névalak is szükség esetén megjelenik utalásként a mutatóban, különös tekintettel a magyar olvasók számára szokatlan román, illetve a román olvasók által sem könnyen olvasható magyar nevekre.

Családnév hiánya esetén a keresztnév vált címszóvá, kiegészítve a foglalkozás vagy tisztség, illetve a lakó- vagy származási hely megjelölésével. A püspökök és uralkodók tisztségük, illetve uralkodásuk időhatárainak feltüntetésével kerültek az azonos keresztnévűek élére.

A keresztneveket az esetek többségében mai magyar alakjukban adtuk meg (a latin neveket lefordítva, a magyar eredeti névalakokat pedig átírva), kivételt csak a ma már nem használatos régies névalakokkal tettünk. A román vagy szász nemzetiségűek esetében, amennyiben a település vagy a családnev nyelvi alakja egyértelműen utal az illető nemzetiségére, a címszóban a család- és keresztnévét is ennek megfelelően tüntettük fel.

A személynév mellett szerepel az említett személy társadalmi rendjének (nemes, polgár, jobbágy) megjelölése, továbbá tisztsége vagy foglalkozása. Itt találhatók olyan adatok is, amelyek nem a regesztákból valók, de segítségül szolgálnak az egyes személyekre vonatkozó oklevelek jobb megértéséhez. Ezeket követi a lakóhely megjelölése, ha viszont ez nem volt megállapítható (pl. egy nemesnek több helyen is volt lakóháza, földje), akkor azt a településnevet tüntettük fel, amellyel az oklevél szövege alapján kapcsolatba hozható. Ezek a személyek viszont nem kerültek be a településnevek lakosai közé.

A tárgyak és fogalmak esetében lehetőség szerint ragaszkodtunk a szövegben szereplő szóalakhoz, de igyekeztünk megkönnyíteni a keresést a gyűjtőfogalmak, összetett címszavak (pl. birtok, mentesítés, mérték, oklevél, pecsét) segítségével. A tisztségeknél, foglalkozásoknál utaltunk viselőjük nevére, indokolt esetben az évszám megjelölésével, viszont a regesztaszám, illetve egyéb adatok a személynévhez kerültek.

A mutató dőlt számai a bevezető lapjaira, a többi szám a regeszták sorszámaira utal.

RÖVIDÍTÉSEK

a = agilis	gyp = gyalogpuspás	mh = meghalt
alisp = alispán(ja)	H = Horvátország	mv = mezőváros
alkap = alkapitány	h = helység	n = nemes
alvn = alvárnagy	id. = idősebb	Ol = Olaszország
A = Ausztria	ifj. = ifjabb	polg = polgár
b = birtokos(ok)	isp = ispán(ja)	Sz = Szerbia
B-Naszód = Beszterce-Naszód	jb = jobbágy	sz = szék, született
B-Szoln = Belső-Szolnok	k = körül	szab = szabados
cs = család	kap = kapitány(a)	Szl = Szlovákia
e = előtt	kir = király(i)	udv = udvari
erd = erdélyi	kk = kanonok	udvb = udvarbíró
esk = esküdt	K-Szoln = Közép-Szolnok	U = Ukrajna
esp = esperes	L., l. = lásd	v = város
fam = familiáris(a)	lk(k) = lakos(ok)	vd(i) = vajda(i)
fd(i) = fejedelm(i)	L = Lengyelország	vm = vármegye
fel = felesége	Lt, lt = levéltár	vn = várnagy(a)
fn = földrajzi név	M = Magyarország	
	m = megye	

A, Á

Abafája (*Abafaia*, *Abafaya*) – Apalina – Oden-
dorf, Torda/Maros m, h 1317, 1357, 1436,
1445, 1540, 1546
—i Gyulai János és Pál
Abasfalva l. Abosfalva
Ablakos (*Ablakos*, *Ablakos hegie*), fn, szőlőhegy
és szőlő, Várad 139, 302, 651, 652, 1162

Ablio l. Eblő

Abod (*Abod*) – Abud, Maros sz/m, h 603
—i (*Abody*) András és fel: Borbély Katalin 272
Abony (*Aboni*), ma pusztá Sajóhidvég mellett,
Zemplén/M 229
Abosfalva (*Abasfalva*, *Abosffalwa*) – Abuş, Kü-
köllő/Maros m, h 89, 137, 162, 202, 332,
339, 388, 582, 1582, 1594

- i Radvánci Márton
 Ábrahám (*Abraham*) András és Miklós, n, a, Al-
 más 1022
 Ábrámfi (*Abramffy, Abranffy*), n cs, Gerla: id.
 István 449; ifj. István és fel: Nagyécsi Klára
 172, 449; János és fel: Parlagi Fruzsina 172,
 314, 449, 854, 889, 933, 1062; Katalin 854,
 889, 933; Péter 449
 abrosz 101, 771
 Abrudbánya (*Abrugbannia, Abrughbanya*) –
 Abrud, Fehér m, mv 48, 70, 170, 171, 384,
 422, 599, 668, 908, 1020
 — eljárósága 70
 — főbírája: Tatárlaki György (1583)
 —i lkk: Borbély Imre és fel: Magyar Ilona, Ko-
 vács András, Kran Faith, Puzlok Mihály, Ta-
 tárlaki György és fel: Puzlok Margit, Várfal-
 vi Mátyás deák
 —i iskolamester és jegyző: Rákosi Balázs deák
 (1583)
 —i officialis: Sebesi Menyhárt (1582)
 —i kovács: Abrudbányai Jakab
 —i aranykémlelési és -olvasztási officina 48
 Abrudbányai (*Abrugbaniay*) Jakab, kovács,
 Abrudbánya 384
 Abtsdorf l. Holdvilág
 Abud l. Abod
 Abuş l. Abosfalva
 Acâş l. Ákos
 Achimaş (*Akimas*) Petru, vdi jb, Kackó 1543
 Aciliu l. Ecsellő
 Acintos (*Aczintos, Aczyntos*) – Aţintiş, Fe-
 hér/Maros m, h 90, 1191
 —i lkk: Bercse Mihály, Borza Mátyás, Fogas Já-
 nos, Hancu Pasko, Kenez Zyn, Marzan
 Vanchya, Motorga Elia, Stoia, Vancia Elya
 Acmariu l. Akmár
 Acriş l. Egerpatak (Bodzamező)
 Aczy David, bíró, Völc 90
 Ács (*Aczy, Ach*) István, vdi jb, Udvarhely 1346
 — Mihály, jb, borosjenői fdi építőmester,
 Rokszi 1800
 ácsmeister, vdi: Fischer Martin
 Ádám (*Adam*), ma pusztá Pelbárthida és Nagy-
 szántó között, Bihar m 156, 197, 1040, 1345,
 1586
 —i lkk: Íjász Mihály, Oláh Balázs, Tépei Mihály
 Ádám deák, n, Gernyeszeg 470
 — (*Adam*) Gergely, jb, Szilvás 92
 Ádámos (*Adamos*) – Adămuş, Küküllő/Maros
 m, h 89, 1039, 1172, 1304, 1426, 1753, 1893
 —i b/lkk: Baládfi Farkas és fel: Baranyai Anna,
 Baranyai Miklós, Mátyás Mihály, Miletinci
 Ferenc deák, Székely Máté, Tercsi Ferenc
 —i fn: Kerekerdő, Nagyszeg, Szabó Máté kútja
 —i udvarház 1172
 Ádamosi (*Adamossy*) Demeter deák, n, nagyobb
 kancelláriai íródeák (1583, 1585–1591,
 1593) 771, 803, 964, 1177, 1186, 1190
 — Márton deák, n, vdi ítélőszéki esk íródeák
 (1576–1577, 1579, 1585, 1587–1589, 1592)
 86, 123, 714, 715, 964
 adó 16, 18, 26, 30, 56, 59, 75, 453, 1046. L. még
 akó/akóbúza, berbécs adása, guba adása,
 juhötvened, kilenced, ökörsütés, pokróc ada-
 sa, Szent Márton-napi, tized, tizenötöd, tizen-
 hatod
 — átengedése egyház javára 2, 16, 18, 1254
 — — határvédelemre 30
 — — városnak 1254
 —, cigányvajda által szedett 779
 — csökkentése 50
 — jogtalan követelése 1018
 —, mezőváros által fizetett 50, 1413, 1908
 —, törököknek járó 52, 1021, 1831
 adóbehajtás elmaradása 583
 — engedélyezése 142, 597
 — tiltása 658
 —, jogtalan 99, 287, 415
 adófizetés 13, 78, 110, 168, 274, 288, 317, 337,
 1385, 1425
 adófizető lófők 274, 359, 377
 adóigazgatás 344
 adomány diákok javára 1385
 — egyház javára 2, 16, 18, 182, 604, 660, 702,
 716, 731, 736, 828, 879, 1254
 — ispotály javára 26, 775, 1385
 — iskola javára 1088
 — jóváhagyása 468
 — l. még árenda, banya, birtok, bolt, cigány, cí-
 mer, erdő, föld, gabona, gázló, halastó, har-
 mincad, ház, ingóság, irtvány, jobbágy, kas-
 tély, kaszáló, kert, kilenced, királyi jog, ki-
 váltság, kolostor, korcsma, kúria, ló, malom,
 mező, mezőváros, örökség, pallosjog, pénz,
 prédium, quarta, rét, só-, szántóföld, székely

- örökség, szőlő, telek, tisztség, tized, udvarház, vám, vár, vásártartási jog, végrendelkezési jog
- adománylevél 61, 89, 105, 117, 141, 168, 227, 351, 392, 437, 517, 548, 605, 621, 626, 665, 682, 785, 787, 853, 914, 964, 1047, 1064, 1133, 1143, 1155, 1186, 1205, 1225, 1262, 1352, 1378, 1416, 1422, 1459, 1470, 1493, 1628, 1689, 1921, 1967
- adományozás tiltása 1120
- adóösszeírás 12, 100, 359, 377, 583
- Adorján (*Adoryan*) – Adrian – Odergang, Torda/Maros m, h 1690
- (*Adorian*) György I. Székely/Adorján György
- Mátyás, n, a, Szentkirály 427, 559
- Péter, veres darabont, Nagyajta 94
- adósság 110, 229, 387, 412, 587, 1020, 1392, 1413, 1467, 1672, 1864, 1926
- elengedése 747, 849, 913, 1392
- törlesztése 75, 101, 185, 186, 299, 364, 598, 604, 771, 849, 908, 913, 1222, 1351, 1371, 1378, 1467, 1628, 1665, 1668, 1774, 2027
- török területen 913
- adószedők 12, 30, 509, 1254, 1276, 1831. L. még Bihar vm, Doboka vm
- Adrian I. Adorján
- Adrianu Mare I. Nagyadorján
- Ády Endre I. Mindszent (K-Szoln/Szatmár m)
- Áfra (*Affra*) Mihály, jb, Szinye 93
- Ága nevű udvarház 1618
- Agárd (*Agard*) – Ogari/Poienița, Maros sz/m, h 628
- Agârbiciu I. Egerbegy
- aggmenház I. ispotály
- Aghireșu I. Egeres
- Agnetheln I. Szentágota
- Agnita I. Szentágota
- Ágoston Ötvös (*Agosthon Eotves*) Gyurkó és Mátyás 1672
- ágoston-rendi remeték kolostora, Dés 1313
- Ágota (*Agotha*) János, jb, Septér 719
- Ágota, Gyulafehérvár 1673
- Agria I. Eger
- Agriș I. Ruhaegres
- Agriș/Agrișu Mic I. Egregy (Bihar m)
- Agrișteu I. Egrestő, Kisegrestő, Nagyegrestő
- Agrișu I. Egres
- Agzyn alias Kzyn/Zkzyn*, prédiüm Jász környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1350
- Agyagbél (*Agyagbel*), elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744, 1933
- Agyagfalva (*Agiaghffalwa, Agyaghfalwa*) – Lutița, Udvarhely sz/Hargita m, h 336, 1024, 1122, 1530, 1916
- i lkk: Fóris Albert és János, Fóris Gergely, Salati Balázs
- i udvarház 336, 1024, 1122
- Agyagfalvi (*Agyagfalwy, Agiaghfalwy*) János, lófő, Székely Mózes servitora 781
- Agyagos patak (*Agyagos patak*), fn, patak, Harasztos 125
- Agyagosi (*Agiagassy*) Gáspár, n, Nagybőlön 1726
- ágyúgolyó készítése 1601
- ágyúk 1895
- ágyúlövedék 1647
- Aita Mare, Aita Mijlocie/Medie, Aita Seacă I. Nagyajta, Középajta, Szárazajta
- Aiud I. Enyed
- Ajerschteln I. Egrestő, Nagyegrestő
- Ajkai (*Aikay, Aykay*) Péter, n, udv fam (1582), vdi lovászmester (1590) 1280
- Ajton (*Aython*) – Aiton, Kolozs m, h 663, 1951
- i lk: Borbély György
- ajtonálló, vdi/fdi: Aracsai Bálint (1584, 1590–1591), Dárdás János (1591), Mohácsi Benedek (1591), Nagy Lőrinc (1602), Pribék György (1589–1590)
- Ajtoni (*Aytony, Aitony*) Jakab deák, Ajtoni, n, lippai harmincados (1601–1602), nagyobb kancelláriai íródeák (1602), a váradjai portus praefectusa (1607), vizaknai sókamarás (1608, 1613), Gyulafehérvár 1743, 1951
- akadémiára kiküldött ifjú 1198
- Akar I. Ákos
- akasztás 38
- Akmár (*Akmar*) – Acmariu, Fehér m, h 1317, 1357
- Akna (*Akna*), Désakna – Ocna Dejului, B-Szoln/Kolozs m, mv 319, 511, 518
- i lkk: Mányai Mihály deák, Szabó Lázár, Török Mátyás
- (*Akna*), Mezőakna – Ocna/Ocnița, Kolozs/B-Naszód m, h 708, 714, 715, 717, 718, 719, 930

- i lkk: Jóga István és Mihály, Köd Balázs, Mo-
gyorósi László, Szabó Lázár, Varga Gergely
Aknai (*Aknay*) Ferenc, vdi ember, Vajdaszent-
iván 93, 708, 717
akó/akóbúza (adónem) 1736, 1739, 1747, 1751,
1866, 2049, 2052
Ákos (*Akar, Akos*) – Acâș, K-Szoln/Szatmár m,
h 752, 753
—i lkk: Pap/Vid István és fel: Fábián Dorottya
—i udvarház 753
Ákosi (*Akossy*), n cs: Erzsébet: Dobszai Péterné
746, 762; Ferenc és fel: Klára 746; másik Fe-
renc és fel: Kaplyán Margit 762, 763; Kata-
lin: Újnémethi Bertalané, János 762; Mihály,
Petronella: Dési Máténé 763
Alacsony (*Alachon*) András és Bálint, jb,
Sámsond 1011
Aláereszkedő mellett (*Alaerezkedeo mellett*), fn,
Egyed 227
alamizsnás pénzszekevény 775
Alárd (*Alar, Alard*) János, n, a 1649; Máté, n, a,
Udvarhely széki gyp hadnagy (1583, 1591),
illetve kap (1584, 1589), Ócfalva 390, 475,
1127, 1649
—, n, a cs, Panit: Ferenc, tanácsúr (1599–1601),
az erd kormányzótanács tagja Basta generális
mellett (1600) és fel: Kacai Petronella 787,
1202, 1203, 1205, 1206, 1607, 1916; Gáspár
1202, 1203, 1205, 1607; Miklós és fel:
Bogáti Anna 787, 1203
Alárdrészt (*Alard rez*), fn, Velkér 1231
Alba Gywlae l. Gyulaféhérvár
Alba Iulia l. Gyulaféhérvár
Albert deák és fel: Kóródi Katalin, Földeáki, n
698
— deák, Bihar vm jegyzője (1561, 1568–1589),
várad levélkereső (1568–1569) 63
— deák l. Almási Albert deák
— és fel: Zsófia 155
— (*Alberth*) Balázs és István, lófők, Zsögöd 356
— Gavril és Nicolae l. Chende/Albert Gavril és
Nicolae 1347
— István, lófő, Páké 1704
— István, lófő, Patakfalva 1656
— János, jb és fel, Csomortán 1545
— Lőrinc, gyp, Zsögöd 429
— Mihály, jb, Szentsimon 300
— Tamás, szab, Páké 2035
Albis (*Albes*) – Albiș, Bihar m, h 942
Albis (*Albis, Albys*) – Albiș, Kézdi sz/Kovácszna
m, h 219, 945, 1612
—i b/lkk: Benkő Demeter, Zólyomi Miklós
Alchyernathon l. Alsócsernáton
Alcina (*Olczona*) – Alțina – Alzen, Alcina
sz/Szeben m, mv 146, 775, 980, 1012
—i vargacéh létesítése 1012
— szék királybírája: Gerendi Péter
Álcsi (*Achy*), elnéptelenedett település Várad és
Vizesgyán között, Bihar m 509, 889
Aldafalwa l. Áldófalva
Áldásy Antal (1869–1932), történész 852, 1397,
1424, 1736, 1874
Aldești l. Áldófalva
Aldoboly (*Aldoboly*) – Dobolii de Jos, Sepsi
sz/Kovácszna m, h 189, 238, 1057
—i lk: Mihálci Balázs
—i udvarház 1057
Áldófalva (*Aldafalwa*) – Aldești, Zaránd/Arad
m, h 1353
Alecuș l. Elekes
alen an der Schikmor, fn, Fenyőfalva 107
alesperes, Erdővidéké: Csiki Somlyai Ambrus
(1582) 168
Alexandrești l. Sándorfalva
Alföldi (*Alffeoldy*) Máté, n, vdi udv fam,
Szancsal 506
Algyógy (*Algyogy, Algyog*) – Geoagiu, Hunyad
m, h 1775, 2027
—i udvarház 1775, 2027
Alhegy (*Alhegy*), fn, szőlőhegy, Vicsa 1240,
1306
alispán l. Bihar, Doboka, Fehér, Hunyad, Ko-
lozs, K-Szoln, Máramaros, Szatmár, Sző-
rény, Zaránd vm
alkancellár l. kancellár
alkapitány l. kapitány
Alkér l. Nagykér
alkirálybíró l. Aranyos, Maros, Udvarhely szék
állatok 115, 157, 229, 704, 768, 771, 991, 1125,
1215, 1266, 1301, 1333, 1339, 1371, 1596
— elhajtása 99, 658
— levágása 78, 658, 1159
— vásárlása 658, 1159
allodium l. majorság
allovázmester, Báthory István királyé: Temes-
vári János

- , vdi: Nagy Miklós (1578, 1584)
 Alma l. Almás (Küküllő/Szeben m)
 Almádi (*Almady*) András, vdi ítélőszéki esk
 jegyző (1577), Szilkerék 89, 93, 743
 —, n cs, Szava: Bálint és fel: Jankafi Katalin
 399; Gáspár 93, 399, 719
 Almafa (*Almafa*, *Almafalwa*) – Măru, Szö-
 rény/Krassó-Szörény m, h 147, 568
 —i lkk: Farkas Mihály és Péter, Orbul Caspar
 Almakerék (*Almakerek*) – Mălâncrav – Malm-
 krog/Mellenkrog, Fehér/Szeben m, h 706
 Alman Ștefan, jb, Alsólapusnyak 2003
 — Ștefan, jb, Facset 1997
 Almás (*Almas*), Szász Kisalmás – Alma – Al-
 maschken, Küküllő/Szeben m, h 1610
 —i udvarház 1610
 — (*Almas*), Nagyalmás/Váralmás – Almașul
 Mare/Almașu, Kolozs/Szilágy m, mv és vár
 67, 1026, 1297, 1676. L. még Nagyalmás
 —i lk: Székely/János Miklós
 — (*Almas*), Kézdiálmás – Mereni, Kézdi sz/Ko-
 vászna m, h 126, 485, 1016, 1022
 —i lkk: Ábrahám András és Miklós, Illyés Ger-
 gely
 — (*Almas*), Homoródalmás – Merești, Udvar-
 hely sz/Hargita m, h 1435, 1554. L. még
 Homoródalmás
 —i lkk: Csaka Balázs, János Gergely, Rigó Már-
 ton és Miklós
 — (*Almas*) – Almașu, Hunyad m, h 778, 883
 —i lk: Turzó Péter
 — (*Almas*), Háromalmás – Almaș, Zaránd/Arad
 m, h 1109, 1744. L. még Kisalmás
 — (*Almastelek*), Puszttaalmás – Merișor, Tor-
 da/Maros m, h 769
 —i lkk: Gyulai Ferenc és fel: Szengyeli Anna,
 Varsányi Tamás és Zsófia: Szengyeli Péterné
 —i udvarház 769
 Almás (*Almas*), fn, patak, Egyed 227
 Almaschken l. Almás (Küküllő/Szeben m)
 Almasel (*Almasel*), Háromalmás – Almaș,
 Zaránd/Arad m, h 1744
 Almási (*Almassy*) Albert deák, n, a gyalui vár
 udvarbírája/præfectusa (1589) 982, 1018,
 1101, 1144, 1154, 1155, 1173
 — György, n, Hunyad vm alisp (1601), Alsószil-
 vás 1742
 — István, fdi gyp hadnagy (1602) 1946
 —, n cs: Borbála: előbb Filep Máté, majd Csar-
 nádi Mihály fel, Dorottya: Somogyi Miklós-
 né, István és fel: Eceli Anna 967
 Almásszentmihály l. Szentmihály
 Almastelek l. Almás (Torda/Maros m)
 Almaș l. Almás, Almasel, Kisalmás (Za-
 ránd/Arad m)
 Almașu l. Almás (Hunyad m)
 Almașu Mare l. Rejtekmás
 Almașu Mic de Munte l. Kisalmás (Hunyad m)
 Almașu Sec l. Asszúalmás
 Almașul Mare/Almașu l. Almás, Nagyalmás
 (Kolozs/Szilágy m)
 Almășel l. Kisalmás (Hunyad m)
 Almező (*Almezeo*), fn, Déva 1957
 Álmosd (*Almosd*), Bihar/M, h 139, 193, 612,
 1187, 1355, 1549
 —i lkk: Csire Boldizsár és Ferenc, Somlyai Fe-
 renc és fel: Beke Krisztina, István és fel:
 Mondolai Judit
 Alpár (*Alpar*) – Alparea, Bihar m, h 229, 321,
 322, 703, 824, 1559
 —i lkk: Szemere Sebestyén és fel: Bornemissza
 Anna, Zsigmond
 Alparét (*Alprech*, *Alpreth*) – Olpret/Bobâlna, B-
 Szoln/Kolozs m, h 83, 93, 1113
 —i lkk: Fazekas János, Nyak Jakab
 —i udvarház 1113
 alperes 39
 Alpestes (*Alpestes*) – Peștișu Mare, Hunyad m, h
 1776
 —i malom 1776
 Alprech, Alpreth l. Alparét
 Alseofold l. Alsófüld
 Also Almaselnek l. Kisalmás (Hunyad m)
 Also Gorbo l. Alsóborgó
 Also Juvanest l. Alsójovanest
 Also Kempeny l. Alsókimpány
 Also Orostiore l. Alsóvárosvíz
 Alsó utca (*Also ucza*), utcanév, Karánsebes 704
 Alsó utca (*Also ucza*), utcanév, Lugos 1481
 Alsóapold (*Also Apold*) – Apoldu de Jos –
 Kleinpold, Szerdahely sz/Szeben m, h 1489
 Alsóapsa (*Alsoapsa*) – Dibrova, Máramaros/U, h
 536
 —i lkk: Morina Bricciu, Ioan, Lazăr, Mihai,
 Ștefan

- Alsóbajom (*Also Bayon*) – Boian – Bonnesdorf, Küküllő/Szeben m, h 1827. L. még Bajom
- Alsóbánya (*Alsobania*) – Bănia, Szörény/Krassó-Szörény m, h 796. L. még Felsőbánya
- Alsóbencéd (*Also Benczed*) – Bențid, Udvarhelysz/Hargita m, h 1447. L. még Felsőbencéd
- Alsóborgó (*Also Borgo, Also Gorbo*) – Borgo-joseni/Josenii Bârgăului, Doboka/B-Naszód m, h 706, 1682. L. még Felsőborgó
- Alsocessa l. Alsótésa
- Alsócsaholy (*Alsochaholy*) – Cehalul Unguresc/Cehal, K-Szoln/Szatmár m, h 988. L. még Felsőcsaholy, Középcshaholy
- Alsócsemernek (*Also Chemernek*), fn, Orbaisz/Kovácsna m 374
- Alsócsernáton (*Also Chernathon, Alchyernathon*) – Cernatul de Jos, Kézdi sz/Kovácsna m, h 360, 534, 1429
- i lkk: Bán István, Beke András és Miklós, László Ferenc
- Alsócsobánka (*Also Chobanka, Alsochyobanka*) – Ciubanca, B-Szoln/Kolozs m, h 93, 1026, 1659. L. még Felsőcsobánka
- i lkk: Gweczy Gregoriu, Ila Dan, Zanul Voyda
- Alsódenk (*Also Dengeh*), Kisdenk – Dâncu Mic, Hunyad m, h 1106. L. még Felsődenk
- Alsódombró l. Dumbravica
- Alsóerdő (*Alsoe Erdeo*), fn, erdő, Bükkös 881
- Alsófalu (*Alsofalw*), elpusztult település Mikószalatna környékén, Zaránd/Arad m 968
- Alsófarkadin (*Alsofarkadin*) – Fărcădinul de Jos/Unirea, Hunyad m, h 141
- i lk: Șafran Petru
- Alsófenes (*Alsofenes*) – Feniș, Bihar m, h 62. L. még Felsőfenes
- Alsófüld (*Alsoefold, Alsofewld, Alsofwld*) – Fildu de Jos, Kolozs/Szilágy m, h 1101, 1155
- i lkk: Costa Petru, Cozma Ioan, Csiszár Anton, Doma Petru, Moldova Ioan, Sándor Simion, Serze Ioan és Ștefan
- Alsófüzegy (*Also Fwzeg*), elpusztult település Feltót kerületben, Zaránd/Arad m 1744. L. még Felsőfüzegy
- Alsógagy l. Gagy (Abauj/M)
- Alsógezse l. Ógezse
- Alsógrodna l. Alsókrotna
- Alsóidecs (*Also Idecz, Idecz inferiori*) – Ideciu de Jos – Nedereidisch, Torda/Maros m, h 287, 605. L. még Felsőidecs
- i lelkész: Rasoris Georg (1583)
- Alsójára (*Also Jara, Alsojara*) – Iara, Torda/Kolozs m, h 1468, 2026. L. még Felsőjára
- i lk: Keresi Péter
- i udvarház 2026
- Alsójovanest (*Also Jowanest, Also Juvanest*), el-tűnt település Pozsga környékén, Arad/Hunyad m 2005
- Alsókajanel l. Kajanel, Kiskaján
- Alsókápolnás (*Also Kapolnas*) – Căpălăș, Arad m, h 1719. L. még Felsőkápolnás
- Alsókarácsontelke (*Also Karachontelke, Alsokaranchiontelke*), Alsóoroszfalu – Rusu de Jos, B-Szoln/B-Naszód m, h 706, 1682. L. még Felsőkarácsontelke
- Alsókaznacs (*Also Kaznach*) – Cosniciu de Jos, Kraszna/Szilágy m, h 723. L. még Felsőkaznacs
- Alsókimpány (*Also Kempeny*) – Cămpanii de Jos/Cămpani, Bihar m, h 1895. L. még Felsőkimpány
- Alsókitid (*Alsokityd*) – Chitid, Hunyad m, h 1428
- Alsókóh (*Alsokoh*), Kiskóh – Chișcău, Bihar m, h 80, 557
- i lkk: Popa Ioan, Mihai és Petru
- Alsókosály (*Also Kosaly*) – Cășeu, B-Szoln/Kolozs m, h 1349. L. még Felsőkosály
- Alsókrotna (*Also Korotna, Alsogrodna, Alsokratna*), Koroknya – Crocna, Zaránd/Arad m, h 968, 1953, 1986. L. még Felsőkrotna, Krotna
- i lkk: Neag Margareta, Nicolae
- Alsólapusnyak (*Also Laposniak, Laposniak Inferiori*) – Lăpușnic, Hunyad m, h 1919, 1921, 2003
- i lkk: Alman Ștefan, Dan Petru, Faciațan Ioan, Nicora Mihai, Opra Ambrozie, Praeutaza Martin, Szerecsen Petru
- Alsómacskás (*Also Machkas*), elpusztult település Valiaboul és Ohábamutnik környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 74. L. még Felsőmacskás
- Alsómagyargáld (*Also Magyar Gald*) – Galda de Jos, Fehér m, h 1868. L. még Felsőoláhgáld

- i udvarház 1868
- Alsómagyarostia (*Also Magyarostia*), Marosmonyoró – Monoroștia, Arad m, h 2009. L. még Felsőmagyarostia
- Alsómakszin (*Also Makzyn*), elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744. L. még Felsőmakszin
- Alsómalomvíz (*Alsomalomviz*) – Râu de Mori, Hunyad m, h 1771. L. még Felsőmalomvíz, Malomvíz
- i udvarház 1771
- Alsónádasd (*Alsonadasd*) – Nădăjdia de Jos/Nădăștia de Jos, Hunyad m, h 453
- Alsóohába (*Also Ohaba*), prédiüm Jász és Vár környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1350. L. még Felsőohába
- Alsóoláhfalu (*Also Olahfalw*) – Vlăhița, Udvarhely sz/Hargita m, h 342. L. még Oláhfalu, Szentegyházsoláhfalu
- i lkk: Máté András és János, Péter István, Vajda István
- Alsóoroszfalu l. Alsókarácsontelke
- Alsóoroszi (*Also Orozy, Also Orozzy*) – Urisiu de Jos, Torda/Maros m, h 1069
- i krajnik: Crainic Dumitru (1589)
- i lkk: Bálint János, Crainic Petru és Vasile, Orosz László
- Alsóosztró (*Also Oztrow*) – Ostrov, Hunyad m, h 1303
- i lkk: Osztróvi Gáspár, György, János
- Alsópestes (*Also Pestes*), elpusztult település Kapriora környékén, Arad m 1987. L. még Felsőpestes
- Alsópliske (*Also Pyske*), prédiüm Garassa környékén, Arad m 2019
- Alsórajtolc (*Also Raythocz*) – Răstolțu Deșert, Kolozs/Szilágys m, h 1327, 1328
- Alsórákos (*Also Rakos*) – Racoșul de Jos/Racoș, Fehér/Brassó m, h 1371, 1509
- i lk: Sükösd István
- Alsórápolt (*Also Rapolt, Alsorapolt*) – Rapoltu Mare, Hunyad m, h 1106. L. még Felsőrápolt, Rápolt
- i lkk: Bíró Kelemen és fel: Ukner Anna
- Alsósolymos (*Also Solymos*), Biharpoklos – Pocola, Bihar m, h 1589, 1895. L. még Felsősolymos
- Alsószakács l. Alsószakács
- Alsószáldobágy (*Also Zaldobagy*), Körösszáldobágy – Săldăbagiu/Săldăbagiu Mic, Felső Száldobággal és Szelistyével egyesült település, Bihar m, h 1989. L. még Felsőszáldobágy
- Alsószékás (*Also Zekas*), Alsószakács – Secaș, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744. L. még Felsőszékás
- Alsószentmihályfalva (*Also Zentmyhalyfalwa, Alsozenthmihalyfalwa*) – Sânmihaiul de Jos/Mihai Viteazu, Aranyos sz/Kolozs m, h 166, 516, 1087. L. még Felsőszentmihályfalva
- i lkk: Balog János, Nagy Pál, Péter és fel: Csongvai Klára, Szabó Pál, Vas András
- Alsószilvás (*Alseo Zylvas, Alsozylwas*) – Silvașu de Jos, Hunyad m, h 441, 1742, 1927
- i lk: Almási György
- Alsószopor (*Also Zopor*) – Supuru de Jos, K-Szoln/Szatmár m, h 1549. L. még Szopor
- Alsószöcs (*Alsozewch*) – Suciu de Jos, B-Szoln/Máramaros m, h 560
- Alsótésa (*Alsocessa*), elpusztult település Zarándnadas környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Alsótörja (*Also Thorya, Altoria*) – Turia, Kézdisz/Kovácszna m, h 126, 352, 1194, 1390, 1687. L. még Felsőtörja
- i lkk: Apor András, János és Péter, Barta Mihály, Kósa Balázs, Oláh István és Mihály, Tarac Mihály, Veres Bernárd
- Alsótők (*Alsoetheok, Alsoteok*) – Teocul de Jos/Tiocu de Jos, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193. L. még Felsőtők
- i lkk: Girolti István, Töki Bálint
- Alsóvárosvíz (*Also Orostiore*) – Orăștioara de Jos, Hunyad m, h 1106. L. még Felsővárosvíz
- Alsózavoj (*Also Zawoy*) – Zăvoi, Szörény/Krassó-Szörény m, h 704. L. még Felsőzavoj
- Alsozewch* l. Alsószöcs
- Alsózorlenc l. Nagyzorlencz
- Alsözeg utca (*Alzeghwca*), utcanév, Vajdahunyad 1183
- alszolgabíró l. B-Szoln, Doboka, Fehér, Kolozs vm
- Alt l. Olt
- Altenberg l. Körösbánya
- Altflagen l. Felek (Fehér/Maros m)

- Alun I. Mogyorómező
 Alungeni I. Futásfalva
 Aluniş I. Kecset (Doboka/B-Szoln/Kolozs m),
 Magyaró, Mogyorós (Torda/Maros m, Udvarhely sz/Hargita m), Széplak (K-Szoln/Szilágym)
 Alutha I. Olt
 alvajda, belényesi 11
 alvajdák, erd 24
 alvárnagy I. dévai, lugosi, váradi
 Alvinc (*Alvincz*) – Vinţu de Jos – Winz, Fehér m, mv 1925, 2055
 —i lkk: Fügedi Ferenc, Neter Péter, Szakácsi János
 —i utcanév: Hosszú utca
 —i udvarház 1925
 Allyria I. Illiria
 Amadefalwa I. Madéfalva
 Ambó (*Ambo*), n cs, Debrecen: Ferenc, Orsolya: előbb Tomori György, majd Székes Dénes fel, Pál 130, 499
 Ambórétje (*Ambo rethe*), fn, Debrecen 130
 Ambrus deák, Belényes tartománya jövedelmének igazgatója (1575) 80
 — deák, n, Kadács 957
 — varga és fel: Erzsébet 278
 — Farkas, n és fel: Vajda Márta, Kisdézna 572, 1972, 1986
 — Ferenc, jb, Szentkirály 1454
 — Gergely, a, Vargyas 1651
 Amlacher, Albert (1847–1937), történetíró 813
 Ampoi I. Ompoly
 Anca (*Anka*) Grigore, a deznai fdi kastély fam és fel: Neag Margareta, Láz 2036
 — Grigore és Ioan, jb, Nyerce 730
 Andacs (*Andachy*, *Andoch*), ma pusztá Nagyszalonta és Oláhhomorog között, Bihar m 405, 1993
 —i (*Andachy*) Lőrinc, n és fel: Miske Borbála 592
 Andaháza (*Andahaza*), ma pusztá Berettyóújfalu környékén, Bihar/M 702, 716, 720, 721, 724, 736, 810, 811, 835, 1089
 Andoch I. Andacs
 Andók (*Andok*) Jakab I. Nagy/Andók Jakab
 Andor Gergely, jb és Mihály, Remete 1279
 — György, jb, Dicsőszentmárton 1424
 András, cigány 614
 — deák, a és fel: Nagy Dorottya, Szereda 1985
 — deák, n, a, Aranyos szék alkirálybírája (1580) 125, 127
 —, n, a, Földvár 847, 853
 —, n, a, Kövend 39
 —, n, Boldogasszonyfalva 29
 — (*Andras*) Gergely, lófő, Csíkszentmárton 693
 — János, jb, Nagyajta 528
 Andrásfalva (*Andrasfalwa*) – Andreeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 162, 1091
 —i lk: Pálfi András
 — (*Andrasfalwa*) – Sântandrei, Maros sz/m, h 380
 —i lk: Török/Balog Mátyás
 Andrási (*Andrassy*) Péter, jb, Nagyajta 1410
 Andrassy (*Andrassy*) Péter, n, Csík és Gyergyó szék királybírája (1569–1571), résztvesz a Bekes-féle lázadásban, majd a királyi Magyarországba menekül, Krasznahorka kap (1580) 256
 Andrea László I. Mácsova/Andrea László
 Andreas comes senior, Paratěj 1
 Andreeni I. Andrásfalva (Udvarhely sz/Hargita m)
 Andro Petru, Alsókőh 557
 Angheluş I. Angyalos
 Angyal János, Zalatna 908
 Angyalos (*Angialos*, *Angyalos*) – Angheluş, Sepsi sz/Kovácsna m, h 374, 533, 1403, 1988
 —i lkk: Böjti Márton, Dobos Gergely, Pető Balázs, János, Miklós és Simon, Pető János, Sebestyén Bertalan és Péter, Székely László, Tenbrecz Péter
 —i udvarház 533
 Angyalos (*Angialos*, *Angialossy*) János, n, vdi ítélőszéki esk íródeák (1585, 1588–1592), ítélőmester (1610, 1621) 964, 1206, 1548, 1582, 1607
 — János, n, Kisegrestő 1753, 1761
 Aninoasa I. Egerpatak
 Anka I. Anca
 Ant (*Ant*), Bihar/M, h 1138
 Antal, Gyulaféhevár 1673
 — deák, esk polg, Enyed 145
 — deák, n és fel: Kérei Sára, Enyed 1233, 1422
 — deák, polg, Izabella királyné kántora, Enyed 1415
 —, jb cs, Jakabfalva: András, Balázs és fel 417

- , lófő cs, Illyefalva: István, János és Péter 419
 Antal (*Anthal*) András, jb, Lövéte 250
 — István, a, Enlaka 527
 —, n, a cs, Madéfalva: Balázs, Imre, Kristóf, Pál, Tamás 316, 685
 Antaljános (*Antal Janos*) István, jb, Zabola 1646
 Antalfi (*Antalfy*) Bálint I. Hajdú/Antalfi Bálint
 — János, primor/n és fel: Csongvai Anna, Felsőszentmihályfalva 39, 1087
 Anton, esk polg, Selyk 7
 Antos (*Anthos*) – Anteş/Antăş, B-Szoln/Kolozs m, h 93, 675, 676
 —i lkk: Balas Gregoriu és Ioan
 Antos György, gyp, Réty 1382
 Antri István, fazekas céhmester (1524), jb, Enyed 35
 Apa (*Apa*), Apatelek – Mocrea, Zaránd/Arad m, h 1685, 1744
 Apáca (*Apacza*), elpusztult település Hadad közelében, K-Szoln/Szatmár m 1184
 apácák l. székelyvásárhelyi
 Apácasomogy (*Apacza Somogy*), elpusztult település Lestől északnyugatra, Bihar m 267
 Apafája (*Appafia*), fn, erdő, Debrecen 190
 Apafi (*Apafi*, *Appaffy*), n cs, Apanagyfalu, Ebesfalva: Erzsébet: Kállai Farkasné 706, 899, 1771; Gergely (mh 1584), Doboka vm isp (1551–1552), tanácsúr (1564–1584), főudvarmester (1564, 1566), Küküllő vm isp (1576–1584) 90, 344, 706, 899, 942; István (mh 1586), Doboka és B-Szoln vm isp (1573), a fogarasi vár praefectura/udvarbírája (1574–1575), főudvarmester (1576–1581), tanácsúr (1580–1584) 267, 483, 546, 1290, 1291, 1319, 1594; fel: Pernezi Anna 1290, 1291, 1319, 1594; Lénárd, Küküllő vm isp (1583) és fel: Bánffy Anna 344, 706, 899; Miklós (mh 1597), Küküllő vm isp (1584, 1588–1589), tanácsúr (1584) 706, 784, 899, 942, 948, 1148
 Apahida (*Apahida*, *Apahyda*) – Apahida, Kolozs m, h 157, 474, 482, 1712
 —i lkk: Ombozi György és fel: Bánk Margit, Rákóczi János
 Apalina l. Abafája
 Apanagyfalu (*Apa Nagyfalwa*, *Apanagyfalva*) – Nuşfalău/Nuşeni, B-Szoln/B-Naszód m, h 267, 546, 706, 899, 942, 1148, 1290
 —i b/lkk: Apafi Erzsébet, Gergely, István, Lénárd és fel: Bánffy Anna, Miklós
 Apatelek l. Apa
 Apáti (*Apathi*) – Apateu, Zaránd/Arad m, h 1188
 — (*Apathy*) – Apatin/Apatiu, Doboka/B-Naszód m, h 86, 123, 712, 714
 —i lkk: Bojér Péter, Dobai György, Nádasi János, Sztrigyi János
 Apátkeresztúr l. Felapáti
 Apoldia Superior l. Felsőapold
 Apoldu de Jos, Apoldu de Sus l. Alsóapold, Felsőapold
 Apor, n cs, Alsó- és Felsőtorja, Szárazpatak: András 517, 1686, 1687; Balázs 517; Ferenc 517, 1371, 1509; Imre 517; István 33, 517, 1686, 1687; János 1194; László, Mihály 33, 517; Miklós 517; Péter 517, 1194; Sándor 517
 Apostoli Szent Szék 181
 Apponyi (*Apony*) János, n, lugosi fdi fam, Kricsova 1856
 apródok, vdi 1578
 Aquaviva, Claudius (1543–1615), a Jézus Társaság rendfőnöke (1581–1615) 736, 835
 Araci l. Árapatak
 Aracsai (*Arachyay*) Bálint, n, vdi ajtónálló (1584, 1590–1591) 454, 1189, 1190, 1283, 1453, 1620
 Arad (*Orod*) – Arad, Arad m, v 664
 —i prépostság javai 664
 Arany (*Arani*, *Arany*) – Uroi, Hunyad m, h 1106, 1230, 1428, 1434
 —i lkk: Balika Péter, Orgonás Ferenc és János
 arany- és ezüstmarha 63, 79, 115, 170, 185, 229, 284, 412, 430, 645, 704, 768, 1008, 1170, 1333, 1339, 1356, 1378, 1467, 1668, 1672, 1753. L. még ezüstnemű
 — frisselése 70
 — szabad értékesítése és kivitele az országból 849, 1622
 Arany Mihály l. Dévai/Arany Mihály
 Aranyág (*tres Arany Agy*) – Arăneag, Arad m, h 1992
 Aranyas (*Arannias*), fn, szőlőhegy, Várad 671

- aranybánya 298, 325, 598, 778, 806, 849, 883, 953, 979, 1009, 1622, 1629
aranybeváltás 170, 325, 598, 778, 806, 883, 953, 979, 1009, 1629
aranybeváltó, kincstári: Gyarmati Gergely deák (1583, 1585–1591), Kolozsvári Mihály deák (1590–1591), Lupsai Menyhárt
aranygyűrű 79, 412, 1170, 1472, 1672
aranykémlélés és -olvasztás 48
aranylánc 1378
Aranyos (*Arannias*) – Arănieș, Hunyad m, h 453
— (*Arannias zek, Aranias feold*), székely szék 1208
— szék királybírája: Várfalvi Gergely (1580, 1585), Várfalvi János (1589)
— — alkirálybírája: András deák (1580)
— széki primorok 39
Aranyos (*Arannias*) Márton, jb, Diószeg 227
Aranyospolyán I. Polyán
Aranyosszentmiklós (*Aranias Zentmiklos*) – Sănnicoară, Doboka/B-Naszód m, h 831
—i fn: Lovásztelek
aranyozott ezüstnyaklánc 1040; aranyozott kupa 412, 1472; aranyozott pohár és serleg 412; aranyozott szablya 1385; aranyozott öv 79
Árapatak (*Arapathaka*) – Arpatac/Araci – Arendorf, Fehér/Kovácszna m, h 1057, 1212
—i lk: Geréb Benedek
Arator I. Szántó
Arăneag I. Aranyág
Arănieș I. Aranyos
Arcalia I. Árokalja
Archid I. Erked (K-Szoln/Szilágy m)
Archita I. Erked (Segesvár sz/Maros m)
Archiud I. Erked (Kolozs/B-Naszód m)
Arcuş I. Árkos
Ardeu I. Erdőfalva
Ardó (*Ardo*) – Arduzel, K-Szoln/Máramaros m, h 1240, 1306
árenda 163, 277, 305, 381, 597, 641, 843, 844, 878, 898, 906, 910, 981, 1003, 1013, 1049, 1115, 1116, 1118, 1123, 1240, 1248, 1276, 1306, 1317, 1319, 1325, 1357, 1359, 1398, 1411, 1427, 1430, 1432, 1468, 1478, 1502, 1508, 1514, 1531, 1579, 1615, 1635, 1682, 1684, 1816, 1831, 1941, 2014
— adományozása 775, 1108
Arendorf I. Árapatak
Arges I. Mardos
Arghișu I. Argyas
Argiesest districtus, kerület a mai Arad megye területén 2016
Argyas (*Argios, Argyas*) – Arghișu, Kolozs m, h 185, 1659
Ariușd I. Erősd
Árkádi (*Arkady*) Judit: Dániel deák fel
Arkeden I. Erked (Segesvár sz/Maros m)
Árki (*Arky*) György, n, Kendi Ferenc servitora 624, 626
Árkos (*Arkos*) – Arcuş, Sepsz sz/Kovácszna m, h 374, 401
—i lk: Gönc Bálint
Árkostó (*Arkostheo*), Bokszegebe olvadt település, Zaránd/Arad m 1744
Armădia I. Harmadia
Armășeni I. Menaság
Armeni I. Örményszékes
Árok (*Arok*), elpusztult település Borosjenő környékén, Zaránd/Arad m 1744
árok 278, 1581
Árokalja (*Arokallya*) – Arcalia – Kallesdorf, B-Szoln/B-Naszód m, h 2006
Árokköze (*Arokkeözy*), fn, Szárazpatak 33
Aron Tiranul (cel Cumplit, mh 1597), moldvai vajda (1591–1592, 1592–1595) 9
árpa 846
Árpástó (*Arpastho*) – Arpașteu/Braniște, B-Szoln/B-Naszód m, h 706, 935, 1682
Arpatac I. Árapatak
Árpataroló (*Arpataly*) – Ruma, Szerém/Sz, h 676
—i Rác/Zteholyt János
Ártánd (*Artand*), Bihar/M, h 1345, 1586
artikulus 99, 211, 848, 959, 1623
Arțul (*Arczul*) Luka, jb, Faragó 717
áru 410, 1171
— behozatala 35, 846
— — és kivitele 260, 571, 813, 1258
— eladása 35, 846, 1258
— elkobzása 1258, 1623, 1626, 1881
árulás bűne 11
árumegállítási jog megerősítése 1258
Arundinosum seu Rorbach, fn, patak, Felek és Fenyőfalva 103
árusítás 48, 53, 138, 466, 822, 993, 1012, 1097, 1294, 1626
— tiltása 138, 309

árusítási jog, kizárólagos 35

Asprimo, Hyeronimus, olasz kapitány (1590),
Gyulafehérvár 1301

assecuratoria 892. L. még előadomány

ásványkeresés 778, 809, 883, 979, 1009, 1895

Aşchileu Mare, Aşchileu Mic l. Nagyesküllő,
Kisesküllő

Asszonynépe (*Azzonnepe*) – Asinip, Fehér m, h
203, 1593

—i lk: Vadas Máté

Asszonyszigete (*Azzonizigethe*), fn, Diószeg 227

Asszúalmás (*Azzwalmás*) – Almaşu Sec, Hunyad
m, h 235

Asszúpatak (*Azzupatak*), fn, szőlőhegy, Kolozs-
vár 82, 1173

Asztaghavas (*Aztagh havas*), fn, Zabola 111

Asztalos (*Azthalos*) Ambrus, jb, Tasnád 1394

— Farkas 1020

— János és Péter, jb, Maroskeresztúr 1582

— Máté és fel 1231

Atcar (*Atkar*) Martin, gyp 1883

Atea l. Atya

Atfi (*Atffy*), Trajai n cs: Farkas, Katalin: Balog
Jánosné és Zsuzsanna 1610

Atid l. Etéd

Atileul Mare, Atileul Mic l. Nagyesküllő, Kises-
küllő

átpártolás ellenséghez 222, 256, 383, 489, 501,
519, 520, 542, 726, 754, 787, 924, 931, 1280,
1373, 1449, 1723, 1745, 1775, 1784, 1841,
1868, 1961, 1976, 1990

Aţel l. Ecel

Aţintiş l. Acintos

Atya (*Atthya*, *Attya*) – Atea, Udvarhely sz/Har-
gita m, h 688

—i lkk: Kovács Bálint, Szakállas Bertalan

Auendorf l. Bodola

Aurifaber, *Aurifex* l. Ötvös

Avalo, Dionisio, vdi orvos és fel 1325, 1514

Avas (*Avas*, *Awás*), fn, erdő, Enyed 1626

Avashely (*Awasel*), elpusztult település Décsétől
északra, Zaránd/Arad m 572

Avrămeşti l. Szentábrahám

Avrig l. Felek (Szeben sz/m)

Axmann Anton, esk polg, Enyed 35

B

Baassen l. Bázna, Felsőbajom

Bábóc (*Babocz*) – Băbuţiu, Doboka/Kolozs m, h
1196, 1531, 1735

Bábony (*Babon*) – Babin/Băbiu, Kolozs/Szilágy
m, h 367, 1852, 1857

Babos János, n, lugosi alvn (1591) 1481

— János, vdi jb, Hilib 111

— Lupas és Simion, jb, Voya 1492

— Péter 1370

Babsa (*Bapsa*) – Babşa, Temes m, h 1762, 1814

Baca (*Bacza*, *Baczia*) – Baţa, B-Szoln/B-Naszód
m, h 1306, 1873, 1885

—i lkk: Kendi Máté és Mihály, Kós Bálint,
Széplaki/Macsi András

—i utcanév: Bodó utca

—i udvarház 1885

Bacalár (*Bachyalar*) – Băţălar, Hunyad m, h
1200

Bachnen l. Bonyha

Backamadaras (*Baczka Madaras*, *Bachkama-
daros*) – Păsăreni, Maros sz/m, h 225, 1321,
1331

—i lkk: Bereck Demeter, Vajai András és Bene-
dek, Veres Imre

—i udvarház 1331

Bacó (*Baczo*) Boldizsár, jb, Homoródalmás
1004

— Máté, lófő, Homoródalmás 1004

Bacon (*Bacson*), Nagybaconba olvadt település,
Sepsi sz/Kovácsna m, h 1058

Baczia l. Baca

Bács (*Bacz*) János és Tamás, lófők, Esztelnek
855

Bácsi (*Bachy*, *Baczy*) – Băcia, Hunyad m, h
1776

Bácsi (*Bachy*, *Baczy*) Ferenc deák, n és Fruzsina:
előbb Kozárvári Mátyásné, majd Darlaci
Istvánné, Szentmihályfalva 982, 1154

— Ferenc deák, n, a görgényi vár udvb (1584)
516

— Ferenc, n, gyulafehérvári levélkereső (1582)
166

— Fruzsina: Nagy Istvánné

— Gábor 150

- János, 1569-től n, vdi ítélőszéki jegyző (1567–1568, 1577), nagyobb kancelláriai íródeák (1569–1572), Kiskálud 89
- Márton, jb, Barátos 1639
- Márton, n 328
- Miklós, gyp 1883
- Bácsmegyei (*Bachmegvey*) Balázs, n, Telegdi Miklós és fel: Lónai Klára servitora, Jenő 133, 438
- Bacsó (*Bachio*) Máté, jb, Sárd 1756
- Bade (*Bagie, Bagya*) Ștefan, n, Fejérvíz 154, 426
- Ztoyka, kir/vdi ember, Fejérvíz 61, 72, 76, 77, 294
- Bádok (*Badok*) – Badoc/Bădești, Doboka/Kolozs m, h 641, 1621
- i lk: Fodor István
- Baga (*Bagha*) Illés, a, gyp tizedes (1589) 907
- bagazia török szövet 185
- Bagd (*Bagd*), ma pusztá Nagyszalontától nyugatra, Bihar m 505
- i lk: Solyom László
- i utcanév: Szűnyogszeg
- i udvarház 505
- Bagdi (*Bagdy*) Máté, jb, Ősi 1055
- , n cs, Balázsfalva: Erzsébet 1344, 1345, 1349, 1581; György és fel: Bocskai Sára 1260, 1344, 1345, 1349, 1581; István, Krisztina, Margit 1344, 1345, 1349, 1581
- Bagie l. Bade
- Bagiu l. Bágyon
- Bagó (*Bagho, Bago*) – Băgău, Fehér m, h 844, 985, 1013, 1208, 1280
- (*Bago*) István, Sárfalva 1367
- Bagófalva (*Bagofalva alias Melypatak*), elpusztult település Muncsal, Kiskrisztolc és Tótszállás között, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
- Bagos (*Bagos*) – Bogăș/Boghiș, Kraszna/Szilágy m, h 1596
- i (*Bagossy*) János, n és fel: Mindszenti Krisztina 746
- Bagota (*Bagotha*), elpusztult település Debrecen határában/M 1888
- Bagotai (*Bagothay, Bogothay*) Magdolna: Tarcasai Györgyné
- Miklós, n, Csáky István fam, Bagota 1888, 1889
- Bágy (*Baagy, Bagy*) – Bădeni, Udvarhelysz/Hargita m, h 1153, 1435
- i lkk: Jó Gergely és János
- i udvarház 1153
- Bagya l. Bade
- Bágyon (*Bagion, Bagyon*) – Bagiu/Bădeni, Aranyos sz/Kolozs m, h 39, 1006, 1924
- i lkk: Balog Gergely, Fejér István, Garda Ferenc, János és fel, Lőrinc, Kun/Székely Mihály
- Bahnea l. Bonyha
- Baia de Arieș l. Offenbánya
- Baia de Criș l. Körösbánya
- Baia lui Craiu l. Toplica (Hunyad m)
- Baia Mare l. Nagybánya
- Baia Sprie l. Felsőbánya (Szatmár/Máramaros m)
- Baier (*Baier, Bayer*) Johannes, polgármester (1590), Szeben 1254
- Johannes, polg, Szeredahely szék királybírája, Szeben 845, 846
- Simon, esk polg, Völce 1111
- Baioc l. Bályok
- Baja (*Balia*) Szilveszter és fel: Gál Anna, Sonkolyos 155
- Bajesd (*Baiesd, Bayesd*) – Băiești, Hunyad m, h 61, 76, 77, 1965
- i lkk: Szilágyi Mihály, Vitan Ioan
- Bajesdi (*Baiesdy*) Cyiulo, vdi ember és Vitan, kir ember, Bajesd 61, 76
- Baji (*Bay*) Ferenc, n 63
- Péter, jb, Ikland 92
- Bajnokfalva (*Eormeniest alias Baynafalwa*) – Bohani/Buhani, Zaránd/Arad m, h 1766
- Bajom (*Baion, Bayom*) – Biharnagybajom, Bihar/M, h és vár 59, 732, 744, 1019, 1034, 1064, 1595
- i kastély 1019, 1034, 1595
- i kastély/vár kap/praefectura: Csukat Péter (1588–1589)
- Bajom (*Bayon, villa Bonetis*), Alsóbajom – Boian – Bonnesdorf, Küküllő/Szeben m, h 1, 5, 7
- Bak Anton, polg, villicus (1589), Berethalom 919
- Ferenc és Péter, n, Hatolyka 1526
- Lőrinc, n, a, Hatolyka 1017
- Mihály, Bihar 834
- Péter és fel, Vágás 1129
- Bakaj (*Bakai, Bakay*) – Băcăinți, Hunyad m, h 1428, 1890
- i lkk: Macskási Ferenc és fel: Erdélyi Borbála
- Baket Gergely, jb 423

- Bakfark Mihály (mh 1570/1574 k), a lantművész és zeneszerző Bálint testvére, Izabella királyné szolgálatában állott valószínűleg udvari zenészként (1551–1570), követte őt Lengyelországba is, Bálinttal együtt 1556-ban nemességet és birtokadományokat nyert, de kilépett az udvari szolgálatból, amikor a világot járt testvére 1570-ben visszatért János Zsigmond udvarába; János (1560 k –1600 után), Mihály fia, 1588-ban Erdélyből német területre távozott, valószínűleg muzsikust volt, Gyulafehérvár 549, 629, 776, 790, 805, 1439
- Baki (*Baky*) Katalin: Kun Gáspárné 796
— Pál, n 406, 412
- Bakó (*Bako*) Benedek, j b, Jobbágytelke 1663
— Dániel, n 1862
— Dániel, n, enyedi officialis (1589) 1128, 1133
— Gergely, szab, Moson 1797
— István, lófő, Etéd 1245
—, j b cs, Tordátfalva: Antal, Mihály és fel, másik Mihály 1561
—, lófő cs, Moson: Ferenc, Gergely, Lukács, Mihály, Pál 1797
—, n, a cs, Süketfalva: Borbála, Ilona, Magdolna, Péter 861
- Bakócsi (*Bakoch, Bakochy*), n cs, Klopotiva, Szacsellklopotiva: Iancu, Mihai, Opra, Petru, Ștefan, Vasile 1418; Ana: Simon Jánosné, másik Ana: előbb Hátszegi György, majd Pókai János fel, Barbara: Tót Gáspárné, Ecaterina: Betlen Péterné, Francisc, Ioan, Magdalena: Bucur Iacob fel, Margareta: Boldogfalvi Jánosné, Ștefan, Vasile 1406
- Bakonya (*Bakonia, Bakonya*) – Băcăia, Hunyad m, h 1775, 2027
- Bakos Albert és fel, Magyarbólkény 461
- Bakosnicza* l. Bokosnica
- Baksa (*Baxa*) Boldizsár, belényesi vd (1569) és fel, Belényes 329
— Mihály, j b, Baxafalva 251
— Péter, a váradi vár szab, Karánd 1054
—, n cs, Nagyfalu: Anna: Hosszúaszói Andrásné, Boldizsár, Demeter és fel: Szarvadi Sára, másik Demeter, Ferenc, Katalin, Orsolya: előbb Büdöskúti Tamásné, majd Nagy/Balog Györgyné, Sára: Szengyeli Ferencné 832
- Baksás (*Baxas*) Ferenc, b, Szászsombor 364
- Bala (*Bala, Bala pataka*) – Belareca, Szörény/Krassó-Szörény m, folyó 478, 990
- Baládfi (*Baladfi, Balatffy*) Farkas, n és fel: Baranyai Anna, Ádamos 1172, 1426
— János, n és fel: Tarnóci Borbála, másik fel: Rátoni Judit, Ózd 90, 735, 891, 964, 1893
— Katalin: Tolmács Izsákné
— Mihály, vdi ember, Besenyő 1206, 1582
—, n cs, Csapó: Erzsébet: Mohai Jánosné 962, 964, 1191, 1522; Ferenc, vdi ítélőszéki jegyző (1577) és fel: Tomori Margit 89, 90, 743, 962, 964, 1191, 1522; Mihály, vdi ember 1548; Sára: Bárány Péterné 962, 964, 1191, 1292, 1293, 1522; Zsigmond 1206
—, n cs, Pókafalva: Farkas és fel: Bánffy Borbála, János 866, 1094, 1361
- Balajti (*Balaiti*) Boldizsár, n és fel: Bethlen Margit 724
- Balalény (*Balilen*) – Bălăleni/Băleni, Bihar m, h 1975
—i lkk: Dema Juanchiu, Myklocza Juone kenéz, Vaska Ioan
- Balas Gregoriu és Ioan, j b, Antos 93
- Balásfi (*Balasfi, Balasffy*), n cs, Kolozsvár: Ambrus, kolozsmonostori levélkereső (1579–1591), Kolozs vm adószedője (1593) 185; János, ítélőszéki íródeák (1563), nagyobb kancelláriai íródeák (1577–1590), titkár (1594–1598), gyulafehérvári levélkereső (1588–1599) 117, 182, 192, 447, 452, 963, 964, 969, 1356, 1540, 1546, 1567, 1569
- Balaskó (*Balasko, Blasko*) Imre és János, n, a 33
— János, n, Kispetri 1900
- Balassa (*Balossa*) Péter, j b, Csapószentgyörgy 90
—, Gyarmati, n cs: Imre (mh 1550), erd vd és főkap (1540), 1541-ben száműzték és Margit: előbb Bornemissza Benedek, majd Kendi Gábor fel 67, 1659, 1660
- Balassagyarmat l. Gyarmat (Nógrád/M)
- Balassi (*Balassy, Blassy*) András, lófő, Vágás 55, 1140
— Ferenc, n, a, Vécse 261
— István, n, a székely szabadosok hadnagya (1602), Énlaka 1912

- István, n, nagyobb kancelláriai esk íródeák (1583), Enyed 307, 400
- János, n, kolozsmonostori levélkereső (1584) 474
- Mihály, n, a, Bencéd 851
- Pál, n 134
- Balavásár (*Balawasara*) – Bălăușeri – Bladenmarkt, Küküllő/Maros m, h 1267
- Balayr Aradul, jb, Rakovica 103
- Balazin* l. Balozin
- Balázs deák, jb, Héjasfalva 705
- , ruszi plébános (1520) 32
- (*Balas*) György, jb, Lövéte 250
- Imre, jb, Mánya 93
- István, lófő, Zetelaka 1131
- Lőrinc, jb, Farkaslaka 450, 508
- Balázsfalva (*Balasfalwa*) – Blaj – Blasendorf, Fehér m, mv 967, 1260, 1344, 1345, 1349, 1351, 1581
- i lkk: Bagdi Erzsébet, György és fel: Bocskai Sára, István, Krisztina, Margit, Cserényi Pál és fel: Szentpáli Erzsébet, Nagy Gergely és fel: Eceli Júlia
- Balázsháza (*Balashaza*) – Bălan, Doboka/Szilágy m, h 1659
- (*Balashaza*) – Blaja, K-Szoln/Szatmár m, h 815, 902, 1139
- i lkk: Fekete György deák, György és Zsuzsanna
- i udvarház 902
- Balázsházi (*Balashazy*) Pál, Szilágyi, n 185, 248
- , n cs, Balázsháza: László, Pál és Sára: Szirmai Györgyné 815
- Balázsi/Szalai (*Balassy/Zalay*) Pál, lófő, Siménfalva 208
- Balászános (*Balasianos*) Erzsébet: Farkas Gergelyné
- Balázstelke (*Balastelke*) – Blăjel – Kleinblasendorf, Küküllő/Szeben m, h 90, 706
- i lkk: Barát János, Dobó György, Geréb Gál, Jókendvű Mátyás, Kápolnai János, Magyar Tamás, Velo Petru és Dumitru
- Balc l. Bályok
- Balchiesd*, elpusztult település Kápolna kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Báld (*Bald*) – Balda, Kolozs/Maros m, h 1280
- Baldacsi (*Baldachy*) Jakab, esk polg, Kolozs 21
- Baldovin (*Baldovin*) – Baldovin, Zaránd/Hunyadm, h 1818
- Balia* l. Baja
- Baliei Mihai, vdi ember, Macsesd 76
- Balika (*Balyka*) Péter, n, Arany 1428
- n cs, Arany 1106
- Balikó (*Baliko*) Demeter, Sárfalva 1367
- Balilen* l. Balalény
- Bálint (*Balincz*) – Balint, Temes m, h 1856
- Bálint, vdi ítélőszéki esk jegyző (1577), Girolt 89
- (*Balinth*) Barabás, jb, Madéfalva 316
- Benedek, a és fel: Apollónia, Hatolyka 1526
- Demeter és István, lófők, Siklód 1611
- János, jb, Alsóoroszi 1069
- Márton, gyp, Jánosfalva 1573
- Miklós és fel, jb, Héjasfalva 705
- Péter, lófő, Zetelaka 1131
- Bálintfalva (*Balintfalwa*) – Bolintineni, Maros sz/m, h 1117, 1118, 1299
- Bálintitt (*Balintitt, Balintity, Balintititt*), n cs, Tövis: Éva, János és fel: Logofet Zafira 1926, 1927, 1984
- Balkány (*Balkan*), ma puszta Szeghalomtól északnyugatra, Bihar/M 1344
- Balkó (*Balko*) György, déznai fdi fam és Miklós, n, Dézna 1795, 1843, 1844
- Balló (*Ballo*) Jakab, a, Szentimre 1452
- Ballt* l. Balta
- Balmaz (*Balmaz, Balmoz*), prédiüm Balmazújváros környékén a Hortobágy folyó mellett, Bihar/M 257, 372
- i fn: Hortobágy
- Balog (*Balogh, Balogy*) Ábrahám, Vágás 55
- András, n 185, 248
- Balázs, gyp, Domokosfalva 1232
- Bálint, n; Benedek, fdi fam, Köröspatak 1815
- Barabás, n, b, Zapróc 93
- Benedek, n, a, Hatolyka 535
- Bertalan, lippai fdi fam 2016
- Boldizsár, jb, Dányán 1594
- Ézsaiás, n, a lippai fdi lovasok hadnagya (1602) 2017
- Ferenc, fdi fam, Keresztúr 1762
- Ferenc, jb és Tamás, lófő, Borzsova 677
- Ferenc (mh 1588 k), Küküllő vm alisp (1587) 175, 755
- Gáspár, gyp, Ősi 1241

- Gergely, n, a, Bágyon 1006
- Gergely, primor, Bágyon 39
- György I. Nagy/Balog György
- István, a, Vargyas 1651
- István, n, váradi vdi fam 921
- János, fdi fam, Mányik 1787
- János, gyp, Alsószentmihályfalva 166, 516
- János, jb, Büdös 93
- János, jb, Homoródszentmárton 616
- János, n és fel: Atfi Katalin, Ebesfalva 1610
- Lőrinc és Péter, n, Tasnád 1874
- Máté, gyp, Bikfalva 237
- Mátyás, n, Várad 1235
- Mátyás I. Török/Balog Mátyás
- Pál, n, Mányik 521
- Péter, jb, Kozmatelek 717
- Péter, jb, Újlak 1207
- cs I. Cirják/Balog cs
- , n cs: Bertalan, István, Kelemen, váradi vdi fam és Péter 520
- Balogh Jolán (1900–1988), művészettörténész 1494
- Balozin (*Balozny*, *Balazin*, *Balozyn*), n cs, Fejérvíz: Petru, Ștefan és Vasile 77, 154, 426
- Balsa (*Balsana*) – Balša, Hunyad m, h 1775
- Balsaracz*, azonosíthatatlan település 123
- i Gáspár deák
- Balta (*Ballt*, *Baltha*) – Báltele, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744
- (*Baltha*), elpusztult település Kaprevár környékén, Arad m 2022
- Bálványosváralja (*Balvanios Varallia*, *Balvanys Varallya*) – Unguraș, B-Szoln/Kolozs m, h 1373. L. még Váralja
- i lkk: Barla Péter, Fejér Menyhárt, Ötvös István deák, Rác Benedek és István, Varga Kelemen
- Bályok (*Balyok*) – Baioc/Balc, Bihar m, h 285
- i b/lk: Szénás Péter
- Bán (*Ban*) István, vdi jb, Alsócernáton 1429
- László és Pál, jb, Gyulafehérvár 1631
- Mihály, n 1590
- Bán utca (*Ban uca*), utcanév, Karánsebes 704
- bán I. Karánsebes és Lugos kerület, Szörény vm
- Banabic I. Bányabükk, Magyarbányabükk, Oláh-bányabükk
- Banc (*Banch*, *Bank*) Grigore, n, Szarvaszó 71, 1393
- Ștefan, n, Macsesd 77
- Banchia*, *Bancza*, prédiüm Maros szék területén 209, 787
- Báncsa (*Banczya*) György, jb, Csúcs 1191
- Bancsó (*Bancho*), cigány 634
- (*Banzyo*) István, n, Tövis 1763
- Bánd (*Band*) – Band, Maros sz/m, h 991, 1023, 1660
- i b/lkk: Csere János, Egerházi György és Máté, Farkas Balázs, Benedek, János és Mátyás, Getre Péter, Kis Gáspár és Miklós, Kocsis Péter, Kulcsár István, Olcsó Illés, Pálfi Simon, Safarit György és fel: Bornemissza Zsófia, Krisztina: Szegedi Ferencné, Péter és fel: Biai Dorottya, Sára: Pap Györgyné, Sajtós Gergely, Sas Bertalan, Sebestyén Boldizsár és Péter, Szabó Balázs és fel, Bertalan, Máté és Pál, Székely Mihály, Szép Pál, Szilágyi Gergely, Szováti Péter, Zodos István
- i halastó 991
- Bandi (*Bandy*) Menyhárt, n/n, a és fel: Márta, Harasztos 847, 853, 907
- Tamás, jb, Dálya 1073
- Bánffy (*Banffilosonczy*, *Bamffy*, *Losonchy Banffy*), Losonci, n cs, Magyaró, Nagyfalva, Zentelke: Anna: Apafi Lénárdné 706, 899; Boldizsár (mh 1597 k), tanácsúr (1588–1590, 1596), a vdi ítélőszék elnöke (1589–1590), Torda vm isp (1589–1590, 1596) és fel: Patócsi Erzsébet, Magyaró 93, 946, 1199; Borbála: előbb Baládfi Farkas, majd Nagy Menyhárt fel 866, 1361; Dorottya: Szalánci Jánosné 93; Farkas (mh 1591, fel: Bethlen Klára), Doboka vm isp (1566–1590), tanácsúr (1566–1590), udvarhelyi várkap (1571–1576, 1580, 1583), a lengyelországi erd udv familiárisok praefectura (1576–1577), Udvarhely szék királybírája (1580, 1583), Csík, Gyergyó és Kászton szék királybírája (1583) 93, 240, 346, 700, 710, 777, 982, 1018, 1305, 1682; Gábor, Torda vm isp (1597), tanácsúr (1597–1600) 722; György (mh 1581), gyulai kapitány (1561–1564), Kraszna vm isp (1570), udv főkap (1566, 1571–1576), az udv lovasság kap (1573), a magyar huszárok főkap (1576), az udv familiárisok praefectura (1576–1577), tanácsúr (1575, 1580), Kolozs vm isp (1578–1581) és fel: Pernezi Anna

- 137, 192, 388, 659, 998, 1000, 1290, 1291, 1319; másik György 1291; János 1291; Klára: Csáky Gáborné 1255; Kristóf (mh 1592 k), udv fam (1575), Kolozs vm isp (1581, 1583, 1592) és fel: Bocskai Judit 381, 1344, 1345, 1349, 1581
- Bánffyhungad l. Hunyad (Kolozs m)
- Banga Dávid és Máté, n, Várad 646
- Banich*, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Bánk (*Bank*), elnéptelenedett település Mikepércs és Monostorpályi környékén, Bihar/M 1344
- (*Bank*) Margit: előbb Kabos Kristófné, majd Ombozi Györgyné
- Bank* l. Banc
- Bánkamarás (*Bankamoras*) – Nagykamarás, Zaránd/M, h 1138
- Bánrévi (*Banrevi*) Borbála: Borbély Györgyné
- Banul Ioan és Vasile l. Pribék/Banul Ioan és Vasile
- Bánvásári (*Banvasary*), elpusztult település Zaránd és Szentanna között, Zaránd/Arad m 1744
- Banzo* l. Bancsó
- bánya adományozása 170, 317, 453, 598, 1399, 1622
- elidegenítése 1895
- felfedezése 170, 171
- inscribálása 1895
- jövedelemezővé tétele 696, 1622
- olvasztóműhelye, csatornája, vízvezetéke 1895
- visszaadása 849, 1392
- , elhagyott 778, 806, 883, 979, 1009, 1622
- l. belényesi réz- és vas-, csíki vas-, dési só-, felsőbányai arany- és ezüst-, hunyad vmi vas- és mészlelőhely, kapniki ezüst-, kis-oroszfalui só-, kolozsi só-, láposi ezüst-, lövétei vas-, muskai arany-, ezüst- és rézbánya, nagybányai arany- és ezüst-, sófalvi só-, székely só-, tordai só-, vizaknai só-, zalatnai arany-, ezüst- és higany-, Zaránd vmi arany-, arany-, ezüst-, higany-, kén-, ólom- és rézbányabérlet 280, 573, 598, 849, 953, 1392, 1622
- bányabérlok joghatósága 1622
- bányacurator, bánya felügyelő, bányaofficialis 953, 1622
- bányaeszközök 280, 573, 598, 849, 953, 1392, 1622, 1895
- bányajövedelem 170, 317, 849, 1622, 1629
- bányamunkások 280, 467, 599, 1622
- bányaműhelyek 280, 573, 598, 849, 953, 1622, 1895
- bányaművelés 170, 280, 298, 317, 325, 327, 573, 598, 778, 806, 809, 849, 883, 979, 1009, 1392, 1622, 1629, 1895
- bányanyitás engedélyezése 778, 806, 809, 883, 979, 1009, 1622, 1629
- bányavárosbeli ház kiváltságai 1622
- Bányabükk (*Baniabiky*, *Banyabeoky*) – Bana-bic/Válcele, Torda/Kolozs m, h 92, 1531
- Bányai (*Banay*, *Banyay*) Gergely, n, debreceni harmincados (1589) és fel: Félégyházi Kata-lin 917
- István, gyp, Gyulafehérvár 1259, 1542
- Márton, n, Rudabánya 1786
- Banyakfalwa*, elpusztult település Sebes kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Bányász (*Baniaz*) István és Pál, Sziget 369
- Bapsa* l. Babsa
- Bár (*Bar*) Demeter, jb, Kovács 134
- Barabant l. Borbánd
- Barabás (*Barrabas*) János, Nagyajta 94
- Pál, jb, Jakabfalva 417
- Barakony (*Barakony*) – Berechiu, Bihar m, h 896
- Barancsi (*Baranchy*, *Baranczy*) Ana: Örvényesi/Vajda Gheorghe fel
- Baranith/Horvát (*Baraniczy*, *Baranith/Horwath*) György, n és fel: Kömüves Ágnes, Gyulafehérvár 1126, 1301
- Bárány (*Barany*) György, n, Tövis 310
- Jakab, bíró, jb, Ripinye 69
- , n cs, Enyed: Farkas, Péter és fel: Baládfi Sára 962, 964, 1191, 1292, 1293, 1522
- bárány 78, 1395, 1681, 1812
- Baranya (*Baronia*), vármegye Magyarország dunántúli részén 175, 192
- i Laskai János, Szabó István
- Baranyai (*Baranniay*) Anna: előbb Baládfi Farkas, majd Barthakowit Gáspár fel, Miklós, n, Ádamos 1172, 1426
- Imre, vdi gyp, Gyulafehérvár 1535, 1557

- Mátyás, jb, Harangláb 1594
 — Tamás, n, Sámsond 1011
 báránytized 1013
 Baraolt I. Barót
 Barát (*Barath, Barat*) András és János, jb, Ikland 92
 — Ferenc, n és fel: Tolvaj Anna 627
 — János, jb, Balázstelke 90
 — Sebestyén, polg, Kolozsvár 768
 Barát/Boltos (*Barath/Bolthos*) András deák, n, Püspöki 1095
 Baratafalva I. Brátafalva
 Barátháza (*Barat haza*), fn, Sárfalva 1367
 Baráthely I. Paratěj
 Baráti (*Barati*) Péter, polg, Várad 885
 Barátmál (*Baratmal*), fn, szőlőhegy, Déva 1957
 Barátos (*Barathos, Baratos*) – Brateş, Orbai sz/Kovácsna m, h 432, 486, 514, 531, 1639, 1693, 1696, 1702, 1703
 —i lkk: Bácsi Márton, Csegze Jakab, Jakó Máté; János deák; Lénárt György, István és Pál, Táncos Bálint, Máté, Mátyás és Miklós, Tót Pál
 Barb, n cs, Felsőlapugy: Andrei, Caspar, Gheorghe, Iacob, Ioan, Mihai, Nicolae, másik Nicolae és Ştefan 1980
 Barbatwiz I. Borbátvíz
 Barbely I. Borbély
 Barbitonsor Georg, borbély, Beszterce 44
 — Johannes, borbély, Szeben 44
 Barboc (*Barbocz*) János és fel: Tót Borbála, Cséke 155
 Barbonia Zimul, jb, Totesd 638
 Barboz Fatul, vdi jb, Örményes 719
 Barcaság (*Barcza districtus*) – Țara Bârsei – Burzenland, tájegység Brassó környékén 332, 1185, 1186, 1212, 1238
 Barcaújfalu I. Újfalu
 Barcău I. Berettyó
 Barciun (*Barchun, Barczun*) Gheorghe I. Pitár/Barciun Gheorghe
 Barcsa (*Barcha, Barchya, Varchya*) – Bârcia/Bârcea Mare, Hunyad m, h 27, 28, 29, 115, 1200, 1778, 1869, 1911. L. még Nagybarcsa
 —i lkk: Vajda Farkas és fel: Szalánci Katalin
 Barcsa (*Barcha*) László és Péter, n, Korcsmafalva 147
 Barcsai (*Barchay, Barcha-i, Barchyay, Barcziai*), n cs, Kisbarcsa, Nagybarcsa: Adviga: Marsinai Ferencné 115; Ákos 27, 28, 29, 1869; András, vdi udv fam (1586, 1589), karánsebesi és lugosi bán (1598–1602), lippai kap (1602), tanácsúr (1602) 115, 639, 1674, 1881, 1883; Beatrix: Bogáti Jánosné 1200, 1461; Boldizsár, vdi udv fam és fel: Herencsényi Petronella 735, 878, 1334, 1635; Farkas 1200, 1461; Farkas 1200; Gáspár, karánsebesi bán (1575) és fel: Tötöri Katalin 115, 639, 1218; György 1200; másik György 1869; István és fel: Zalasdi Borbála 1183; István 115; István 1869; János 115, 639; másik János 1200; Márk, Hunyad vm alszolgabírája (1593) 1200, 1461; Miklós és fel 92; Miklós 1200; Pál magister, kolozsmonostori és vdi jegyző, erd ítélőmester (1485–1532) 1200, 1461; Pál 1200; Sándor, fdi udv fam 1819, 1869; Tamás 27, 28, 29
 — László, vdi ember, Korcsmafalva 141
 bárd, ezüstözött 185
 Barda (*Barda*), elpusztult település Bökény mellett, Zaránd/Arad m 1744, 1935
 Bárdi István, nagyobb kancelláriai íródeák (1630, 1638), a marosi portus perceptora (1639), tordai sókamarás (1647), gyulafehérvári levélkereső (1647–1666) 11, 14–17
 Bardóc (*Bardoczfalwa*) – Brăduț, Udvarhely sz/Kovácsna m, h 275, 1518, 1650, 1652
 Bardóc János, jb, Torda 663
 Bárdos (*Bardos*) – Bărdęști, Maros sz/m, h 242, 281
 —i lk: Nagy György/Porhinti
 Bárfalvi (*Barfalwy*) András, gyp, Gyulafehérvár 1259, 1542
 Barics (*Barichy, Baricz*) Pál és fel 111
 —, jb cs, Gelence: András, Balázs, Bartalis, Tamás 111
 Barla Balázs, gyp, Lápos 1232
 — Benedek, jb, Farkaslaka 1647
 — Dániel, György, pap (mh 1583 e) és Sára: Pap Osvátné, Csókfalva 232
 — Gergely, gyp, Retteg 1232
 — János, szab, Szentistván 2037
 — Mátyás, jb, Kurtapatak 1194
 — Péter, vdi jb, Bálványosvára 1373

- Barlabási (*Barlabassy, Barrabassy*) Lénárt, erd alvd (1501–1525) 28
 — Gáspár, jb, Ehed 1391
 — Lénárt, n, Fehér vm 90, 93, 134
 — Mihály, n, Nyárádtő 1582
 Barló (*Barlo*) György, jb és fel, Dézna 2040
 Barnadia/Bernadea I. Bernád
 Barni (*Barnhi*) János, Debrecen 576
 Báród (*Barod*), Kis-, Nagybáród – Borozel, Borodul Mare/Borod, Bihar m, h 1385
 Barolyai/Sütő (*Barolliay/Swtheo*) Imre, n és fel: Sáfár Anna 2043
 Barom utca (*Barom ucza*), utcanév, Torda 1277
 Baromlak (*Baromlak*) – Borumlaca, Bihar m, h 723
 Baromlaka (*Baromlaka*) – Vorumloc/Valea Viilor – Wurmloch, Medgyes sz/Szeben m, h 910
 Baronia I. Baranya
 Barót (*Baroth, Barott*) – Baraolt, Sepsi sz/Kovácsna m, h 374, 1136, 1405, 1518, 1585
 —i lkk: Beke Márton, Furka Mihály, Kovács Péter
 Barrabassy I. Barlabási
 Bars vármegye ispánja: Dobó Ferenc (1572–1602)
 Barta (*Bartha*) Antal, gyp, Rákos 1718
 — Antal, jb, Baxafalva 251
 — Bálint és fel 782
 — Bálint, jb, Dányán 1594
 — Benedek, jb, Szentsimon 300
 — Márton, lófő, Kászónújfalu 1825
 — Mihály, jb, Alsótorja 1194
 — Miklós, lófő, Nagyborosnyó 1697
 —, jb cs, Gelence: Benedek, György és Imre 111
 Bartafüve (*Bartha fewe*), fn, Gelence 111
 Bartalis (*Barthalis*) Balázs, vdi jb, Sükő 1616
 — György, gyp, Jánosfalva 1572
 — Pál, jb, Nagyajta 528
 Barthakowit (*Barthakowyt*) Gáspár, n és fel: Baranyai Anna, Szamosfalva 1426
 — János, n és fel: Kabos Ilona, Egyházfalva 929
 Barthakowit Horvát (*Bartakuith, Barthakuwyth, Bartakowyth Horwat*) János I. Horvát János
 Bartholomäus, plébános (1477), Rűsz 22
 Bartók (*Bartok*) Balázs, szab, Hilib 1709
 — György, jb, Felsőfalva 417
 — Márton és fel, Nagyajta 94
 — Sebestyén, lófő, Szentlélek 1307
 Bartos (*Barthos*) Miklós és Orbán, jb 219
 —, n cs, Sziget: György, István, másik István, János, Péter és Tamás 684
 Barzafalvi (*Barzafalwy*) Damian, fdi jb, Dézna 1956
 Barzesd (*Barzofalwa*) – Bárzești, Bihar m, h 1993
 Barzul, elpusztult település Boja és Merisor környékén, Hunyad m 1288
 Basa (*Basa, Bassa*) Gergely, jb, Farkaslaka 1576
 — Márton, jb, Olasztelek 377
 — Péter, n, a, vdi ember, Zabola 105, 111
 — Tamás, n, Zabola 1371, 1509, 1643, 1646
 Bási (*Basy*), n cs, Jófő: Erzsébet, Gergely és fel, Zsuzsanna 795, 1517
 Basodi (*Basody*) Katalin: Zsoldos Boldizsárné
 Basta, Giorgio (1544–1607), itáliai hadvezér, 1597-ben állt a Habsburgok szolgálatába, felsőmagyarországi főkap, császári tábornok, erd helytartó (1601, 1602–1603, 1603–1604) 10–12
 Básti (*Basthy, Basti*) János, n 1570
 — János, vdi fam, Doboka 93, 1075
 Bata (*Batha*) Bálint, n és fel: Félégyházi Anna 917
 Báta (*Batha*) – Bătuța, Arad m, h 2016
 Bata Lupu, gyp, Lugos kerület 1883
 Báthory (*Bathori, Bathory, Bathor-i*), Ecsedi, Somlyói, n cs: András (1566–1599), bíboros (1584–1599), ermelandi püspök (1589–1599), erd fejedelem (1599) 10, 478, 1050, 1719, 1751, 1834, 1885, 1890; Boldizsár (mh 1594), István lengyel kir udv apródja, Fogaras örökös isp (1589–1594), tanácsúr (1589–1594), az erd hadak generálisa (1594), 1594-ben kivégzik 9, 727, 1015, 1217, 1221, 1282, 1284, 1389, 1459, 1479, 1487, 1775, 2027; Gábor 689; Grizeldisz (1569–1590), Zsigmond nővére, 1583-ban férjhez ment Jan Zamoyski lengyel kancellárhoz 1144; István, országbíró (1471–1493), erd vajda (1479–1493) 24; István (1533–1586), szatmári várkap (1557), váradi főkap (1561–1571), Bihar vm isp (1564–1571), tanácsúr (1563–1571), erd vajda (1571–1586), lengyel kir (1576–1586) 9, 48, 70, 72, 76, 77, 78, 83, 85,

- 88, 89, 99, 116, 144, 177, 180, 181, 182, 203, 206, 219, 222, 229, 239, 256, 264, 268, 299, 346, 350, 365, 366, 368, 372, 375, 383, 385, 392, 401, 412, 415, 434, 450, 452, 480, 483, 501, 508, 519, 520, 532, 537, 542, 544, 546, 587, 619, 660, 668, 696, 702, 707, 708, 710, 711, 716, 723, 726, 732, 849, 850, 894, 948, 982, 994, 1021, 1050, 1109, 1137, 1141, 1234, 1303, 1343, 1366, 1375, 1399, 1408, 1417, 1436, 1437, 1463, 1483, 1504, 1519, 1749, 1755, 1857, 1881; István (1553–1601), tanácsúr (1581–1594), Bihar (1589–1591) és Kraszna vm isp (1580, 1582–1584, 1589–1591), az ország generálisa (1593), váradi főkap (1589–1592, 1601), a Magyarországi Részek főkap (1590–1591), Báthory Gábor fejedelem apja 161, 437, 888, 1000, 1027, 1045, 1046, 1162, 1163, 1169, 1181, 1235, 1241, 1279, 1282, 1316, 1329, 1330, 1339, 1358, 1363, 1369, 1372, 1378, 1385, 1388, 1478, 1492, 1519, 1581, 1590, 1595, 1596; Katalin: Tetei Lőrincné 582, 606; Kristóf (1530–1581), szászsebesi parancsnok (1562), II. János seregének egyik parancsnoka (1566), tanácsúr (1569–1570), váradi főkap (1571–1576), Bihar vm isp (1571–1576), erd vajda (1576–1581) 9, 12, 51, 80, 82, 84–87, 89–93, 96, 98–102, 104–107, 109–114, 116–119, 121–123, 125–127, 129, 134, 137–142, 144–147, 149, 151–154, 164, 172–173, 177, 186, 189, 193, 198, 201, 203, 205, 218, 222, 225, 241, 262–263, 268, 271, 274, 284, 297, 308, 311, 318, 330, 334, 337, 348, 350, 355, 363, 379, 385–386, 388–389, 392, 400, 415, 447, 450, 452–453, 462, 465–466, 469, 477, 489, 501, 513, 537, 546, 547, 551, 553, 557, 560, 581, 584, 585, 601, 621, 638, 639, 663, 670, 676, 696, 723, 726, 732, 749, 814, 823, 889, 907, 908, 937, 940, 972, 993, 994, 1040, 1044, 1058, 1084, 1086, 1090, 1109, 1137, 1158, 1169, 1173, 1181, 1203, 1208, 1256, 1334, 1343, 1366, 1373, 1390, 1399, 1437, 1464, 1467, 1507, 1560, 1627, 1647, 1747, 1830, 1881, 1895; és fel: Bocskai Erzsébet 350; Krisztina 153, 204; Péter (Szaniszlófi) 161; Zsigmond, erd vajda/fejedelem (1588–1597, 1598–1599, 1601–1602) 9–17, 185, 1008, 1128, 1173, 1178, 1373, 1402, 1952
- Báthory István kir hadjáratai 244, 250, 300, 313, 342, 355, 360, 417, 480, 808, 860, 894, 1050, 1071, 1114, 1256, 1367, 1399, 1408, 1617, 1883
- távozása Lengyelországba 86, 107, 484, 723, 894, 931, 1373, 1467
- vd elleni lázadás 83, 787, 924, 931, 1137, 1449, 1868
- Báthory Zsigmond távolléte 1675, 1710, 1731, 1737, 1747, 1774, 1887, 1962
- trónfosztása és száműzése 1916
- visszatérése Erdélybe 1676, 1831
- Batin (*Batin*, *Bathyn*), n cs, Szamosfalva: János, másik János, Máté és Simon 1100
- Batiz (*Batizfalwa*) – Batiz, Hunyad m, h 76, 1252, 1776
- (*Baty*) Gábor, n 1776; és Miklós, vdi ember, Batiz 76, 1252
- Batiza (*Batyza*) – Botiza, Máramaros m, h 64
- Batizháza (*Batizhaza*) – Botez, Fehér/Maros m, h 922, 1213
- i fn: Faludi, Külsőszőlő
- Baucár l. Pala
- Bața l. Baca
- Baxa, Baxas l. Baksa, Baksás
- Baxafalva (*Baxafalwa*), eltűnt település Lemhény és Csomortán között, Kézdi sz/Kovácsna m 251, 485
- i lkk: Baksa Mihály, Barta Antal, Kelemen Gergely, Oláh Kelemen
- Bay, elpusztult település Pankota kerületben, Záránd/Arad m 1744
- Bayer l. Baier
- Bayon l. Bajom (Küküllő/Szeben m)
- Bázna (*Bazna*, *Bozna*), Felsőbajom – Bazna – Baassen, Medgyes sz/Szeben m, h 1, 4, 5, 7, 8
- Băbdiu l. Zapróc
- Băbiu l. Bábony
- Băbuțiu l. Bábóc
- Băcăinți l. Bakaj
- Băcăia l. Bakonya
- Băcia l. Bácsi
- Bădeni l. Bágy, Bágyon
- Bădești l. Bádok
- Băgaciu l. Bogács
- Băgău l. Bagó
- Băiești l. Bajesd

- Băița I. Kérő, Kisbánya
 Băiuț I. Lápos (B-Szoln/Máramaros m)
 Băla I. Bala (Torda/Maros m)
 Bălaia I. Kabaláspataka
 Bălan I. Balázsháza (Doboka/Szilágym)
 Bălăleni I. Balalény
 Bălăușeri I. Balavásár
 Bălcaciu I. Bolkács
 Băleni I. Balalény
 Băltele I. Balta
 Bănia I. Alsóbánya, Felsőbánya (Szörény/Krassó-Szörény m)
 Bărbant I. Borbánd
 Bărboși I. Mezőszakál
 Bărdești I. Bárdos
 Bătuța I. Bába
 Bățanii Mari, Bățanii Mici I. Telegdibacon, Kisbacon
 Bățalar I. Bacalár
 Băuțar I. Pala
 Bălci I. Bulcs
 Bâra I. Berekeresztúr
 Bârcia/Bârcea Mare, Bârcea Mică I. Barcsa, Nagybarcsa, Kisbarcsa
 Bârghiș I. Bürkös
 Bârlea I. Ónok
 Bârsa I. Felsőbarza
 Bârsău I. Berekszó
 Bârzava I. Borzsova
 Bârzești I. Barzesd
 Bebek György, Pelsőci (mh 1568), Gömör vm isp (1557–1567), II. János király főkap (1565, 1568) 56, 59, 468, 738, 1835; fel: Patócsi Zsófia 59
 Beclean I. Betlen
 Becő/Székely (*Beczeo/Zekely*) Miklós és Péter, n, Ikafalva 1421
 Becz (*Bech, Becz*) Imre, n, a csiki vasbánya praefectura (1590–1591), Csík (1583–1584, 1588–1589, 1591), Gyergyó és Kászon szék királybírája (1583, 1591) 33, 300, 417, 475, 770, 1093, 1237, 1452, 1454, 1471, 1486, 1487, 1536, 1598, 1599, 1600, 1601, 1661; fel: Károlyi Zsuzsanna, Csíkszentmárton 1487
 — Kalára, n 427
 — Miklós, Sáfalva 1367
 Bécs (*Vienna*) – Wien, A, v 10–11, 17, 810
 Bécsi (*Bechy*) Simon, polg, varga céhmester, Udvarhely 466
 Becskereki (*Bechkereky*), n cs: János és fel: Miske Borbála, Katalin 592
 Bécsújhely (*Novae civitatis Australis*) – Wiener Neustadt, A, v 24
 becsű 133, 412, 605, 706, 811
 becsű (ürmérték) 1385
 Bede Mihály, n, vdi udv fam, enyedi officialis (1591) 1003, 1415, 1533, 1626
 —i (*Bedey*) Gergely és Mihály, n, Bedő 69
 Bedő (*Bedeo*) – Bedevlja, Máramaros/U, h 69, 71, 1393
 —i lkk: Tivadar Ferenc és Simon, Vana Grigore
 — (*Bedeo*), Bihar/M, h 1345, 1586
 Bedő (*Bedeo*) István, n, a székely szabados gyalogok hadnagya (1602) 2020
 Bedőháza (*Beödeöhaza*), eltűnt település Sepsi-szentgyörgy és Árkos között, Sepsi sz/Kovászna m 374
 Beelzelind I. Bélzerénd
 Beer, polg cs, Szében: Erasmus és fel: Anna, Martha: Offner Cristof fel 79
 Bégapata I. Spata
 Begési (*Begessy, Begesi*) György, n, Geszt 756
 — Margit: Kolon Ambrusné
 Beica de Jos I. Magyarbólkény
 Beiu I. Boly
 Beiuș I. Belényes
 Bejan I. Bezsan
 bejegyzés, lapszéli 40, 47, 79, 177, 230, 232, 271, 285, 312, 366, 570, 599, 733, 738, 752, 843, 848, 876, 897, 910, 916, 925, 931, 946, 958, 1048, 1057, 1071, 1147, 1153, 1165, 1166, 1168, 1169, 1180, 1193, 1195, 1196, 1199, 1249, 1430, 1445, 1591, 1618, 1620, 1643, 1646, 1653, 1664, 1670, 1710, 1735, 1775
 Bek (*Bek, Beek*) János, polg 1320; Lőrinc, esk polg, Kolozsvár 34
 Békásbodon (*Bekas Bodon*), Hagymásbodon – Budiu Mic, Maros sz/m, h 1203, 1206, 1582
 —i lkk: Jánosi Bálint és Benedek, Tövisi Pál
 Beke (*Beke*), elpusztult település Néma határában, B-Szoln/Kolozs m 862
 — András és Miklós, lófők, Alsócernáton 1429
 — Illés, jb, Oroszfája 717, 718
 — Krisztina: Somlyai Ferencné

- Márton, lófő, Barót 1136
- Beken* l. Bökény
- Bekényszeg (*Bekenzegh*, *Bekenyzezh*), eltűnt település a Demeterpatak Marosba ömlésénél, Fehér m 725, 747, 914, 915
- i lkk: Bratul Chyora, Caracia Petru, Donata Petru, Pepele, Szikszai Imre deák
- i fn: Faca/Előlába, *Imrul Nigre ol* [...]
- i udvarház 747
- Békés (*Bekes*), Békés/M, h 1963
- i Törös Máté
- Bekes*, elpusztult település Zaránd vármegye területén 1941
- Bekes (*Bekes*, *Bekessy*) Gáspár, Kornyi (1520–1579), Petrovics Péter apródja, II. János diplomatája, kamarása (1567–1571), tanácsúr (1569–1573, 1577–1579), fogarasi örökös isp (1566–1573), II. Miksa kap (1573-tól), 1575-ben seregével betör Erdélybe, Báthory István lovastestőrségének főkap Lengyelországban (1577–1579) 83, 222, 250, 256, 383, 489, 519, 520, 542, 726, 754, 787, 924, 931, 1137, 1280, 1373, 1449, 1868
- Benedek és György, lófők, Kurtapatak 1085
- Farkas, n és fel: Miske Borbála 592
- István, n, lugosi (1595) és fel: Borbély Anna, Facsád 1775, 1947, 2027
- János, n, Pócsfalva 1861
- Békési (*Bekesy*) János l. Harcias/Békési János
- Mihály l. Szabó/Békési Mihály
- békeszerződés a törökökkel 1676
- Bél (*Bely*) – Beliu, Bihar/Arad m, h és vár 921, 1347, 1780, 1981, 1993
- i lkk: Nagy Gergely és Pál
- i vdi kastély praefectura: Kis Demeter (1589)
- i kastély 1993
- Béla (*Bela*) – Bélapataka – Valaská Bela, Nyitra/Szl, h 29
- i Barnabás, szörényi bán (1501–1522), törökországi követ, Béla 29
- Belareca l. Bala, folyó
- Bélay Vilmos (1919–2005), levéltáros, történész 64
- Belch Miklós és Péter 1472
- Béld (*Beld*, *Beold*) – Beldiu, Fehér m, h 747
- Béldi (*Beldy*) András, Fehér vm szolgabírája (1590–1592) 964, 1191; és János, vdi ember, Ispánlaka 964
- András, n 90
- János 332, 358, 722, 1212, 1614; és Pál, n, Uzon 332
- Belen* l. Bölön
- Belénszeg (*Belenzeg*), prédium Alsóbarakony és Apáti környékén, Zaránd/Arad m 1353
- Belényes (*Belenes*, *Belenis*, *Belyness*, *Belynyess*)
 - Beiuș, Bihar m, mv 11, 62, 80, 120, 155, 329, 340, 341, 455, 538, 547, 580, 643, 802, 893, 895, 949, 1001, 1104, 1178, 1253, 1401, 1425, 1492, 1541, 1589, 1624, 1667, 1668, 1678, 1679, 1683, 1688, 1689, 1720, 1721, 1722, 1724, 1725, 1727, 1729, 1730, 1734, 1768, 1770, 1794, 1826, 1836, 1880, 1894, 1895, 1896, 1907, 1920, 1922, 1952, 1961, 1964, 1974, 1975, 1983
- elöljárósága 340, 455, 538, 547, 802, 1678, 1724, 1838
- i főbíró: Benkő Imre (1584); Vásárhelyi Mihály deák (1601)
- i tanácsos: Szarka Péter (1589, 1591)
- i jegyző: János (1584)
- i lkk: Borbély Mihály, Csapos Illés, Csomai Fruzsina, Deák István, Fazekas Miklós; Ferenc deák; Ferenc deák és fel: Horvát Anna; Fodor László és fel: Király Katalin, Haramia János és fel: Tót Zsófia, Hegedűs Boldizsár és fel: Gál Ágnes, Horvát István, János és Mihály, Komáromi Lajos, Kondorosi András, Kóródi András, Kóródi István, Kos Demeter és fel: Katalin, Kovács Ferenc, István és Mihály, Kovács János, Kric Imre és fel: Anna, Molnár Péter, Móric Imre, Móric István, Oláh Gábor és fel: Anna, Ötvös Gábor, Pereces Illés; Péter deák és fel: Fruzsina; Petrics Péter, Sinka János, Szarka György, Szarka János, Szarka Péter, Szöcs János és fel, Sződi János, Vajda Mátyás, Vajda Miklós, Varga István, Vinc Benedek
- mv nemesítése 1838
- i malomhely 895
- i utcanév: Piac
- i fn: Csermál
- i udvarház 1678, 1724, 1729
- i kastély kap: Kőrösi István, officialisa/prae-fectura: Vajda Mátyás (1601–1602)
- i várnagy 12
- i tisztartó: Kocsobai Mihály (1569)

- i hadnagy: Vámos István (1602)
- i kastély gyalogosai és lovasai 1895
- i harmincados: Galgóci János deák; Kóródi István (1601)
- i kastély fam: Varsányi János
- i fdi fam 2000. L. még Ladányi Gergely, Sándor György, Vadász Menyhárt
- Belényes (*Belenies districtus*), kerület Bihar megye területén 11, 12, 13, 299, 329, 484, 557, 1667, 1683, 1688, 1689, 1720, 1722, 1727, 1730, 1734, 1753, 1770, 1826, 1895, 1896, 1907, 1920, 1964, 1975, 1983, 1990, 2000
- tartozékainak officialisa: Belényesi Márton deák (1589, 1591)
- tartozékai jövedelmének igazgatója: Ambrus deák (1575)
- i vajdák: Meggyesi/Belényesi Ioan és Vasile, Örvényesi/Vajda Gheorghe
- i krajnik, várnagy, vajda és alvajda 11
- tartománybeli románok kiváltságai 11, 12, 13, 580
- i rézbányák praefectusa: Belényesi Márton deák (1589), Székely János deák (1584)
- i vashányák 1895; praefectusa: Székely János deák (1584)
- Belényesi (*Bellenessy, Beleness-i, Belynyessy*) Ferenc, fdi ember, Belényes 1689
- Ioan és Vasile l. Meggyesi/Belényesi
- , n cs, Belényes: Ambrus deák 155, 643; Ferenc deák 155, 340, 643; Ferenc és Ilona 1178; Márton deák, Belényes tartozékainak officialisa (1589, 1591), belényesi rézbánya praefectusa (1589) 155, 340, 341, 643, 895, 949, 1001, 1178, 1425, 1492, 1624
- Belényesi utca (*Beleniesy uchia*), utcanév, Sziget 1822
- Belényesszentmiklós l. Szentmiklós
- Belényesújlak l. Újlak
- Beles (*Belies*), elpusztult település Tinkova környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 568
- Beleschdorf l. Jövedics
- Belesth, elpusztult település Kápolna területben, Zaránd/Arad m 1109
- Belezna l. Berezna
- Belies l. Beles
- Belin l. Bölön, Felbölön, Nagybölön
- Beliu l. Bél
- Bell l. Bólya
- Bellő (*Belleo*) János és fel, b, Száldobágy 1181
- Belo Laurentiu, jb, Köbölkút 718
- Bélsok (*Belseok*), prédiüm Sarkadtól délre, Bihar/M 1138
- Belső-Szolnok (*Zolnak Interiori*) vm isp: Kendi Sándor (1578, 1584–1585, 1589–1590)
- ispánjai és alispánjai 1314
- alszolgabírája: Domokos Miklós (1577)
- Bélteki (*Beltheky*) Sámuel, n, vdi ítélőszék esk jegyzője (1589), Kolozsvár 978
- Belynyess l. Belényes
- Bélzerénd (*Beelzelind*) – Belzerind/Zerindu Mic, Zaránd/Arad m, h 1345
- Bence (*Benche, Bencze*) Ferenc, n, Kricsfalva 69
- György, b, Csátár 152
- István, szab, Ozdola 1705
- Bencéd (*Benczed*) – Bentid, Udvarhely sz/Hargita m, h 851, 1308
- i lk: Balassi Mihály
- Benden l. Magyarbénye
- Bene Balázs, jb, Borzsova 677
- László, n, Sigér János servitora 531
- Benecs (*Beneczy*) Fábián, polg és fel: László Katalin, Illyefalva 1043
- Benedek, cigány 614
- deák, bíró (1583), Vizakna 288
- , Várad 101
- Imre, szab, Zetelaka 2031
- István, lófő, Menaság 770
- Benediug l. Szentbenedek (B-Szoln/Kolozs m)
- Benke Lukács, gyp, Lécfalva 1382
- Benkner Mark (mh 1597), polg, 1569-től n, nagyobb kancelláriai íródeák (1586–1587, 1589–1590), majd titkár (1596) 964, 1190
- Benkő (*Benkeo*) András, n, a, Kilyén 273
- Demeter, lófő, Albis 945
- Ferenc és István, jb, Gelence 111
- Ferenc, gyp, Rákosfalva 1093
- György és Miklós, Kilyén 273
- Imre, főbíró (1584), Belényes 538
- István, lófő és János, szab, Maksa 1707
- Jakab és Tamás, lófők, Nagybölön 1717
- Mihály, a, Nagybölön 1716
- Tamás, a, Nagybölön 1717
- Benő (*Beno*) Boldizsár l. Borbély/Benő Boldizsár
- Mihály deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1589), Kovacsóczy Farkas servitora (1589),

- Báthory András bíboros titkára (1591) 877, 884, 1074, 1487
- Bențid l. Alsóbencéd, Bencéd, Felsőbencéd
- Beod l. Bőd
- Beokeony l. Bökény
- Beold l. Béld
- Beoneos l. Bünös
- Beonye, Beonyey l. Bőnye, Bőneyei
- Beorwe l. Berve
- Beoshaza, Beoshazy l. Bősháza, Bősházi
- Beothy, Beoythy l. Böjti
- Beödeöhaza l. Bedőháza
- berbécs adása (adónem) 11, 12
- Bérc (*Bercz*), elpusztult település Zalasd, Ruda és Csolnokos környékén, Hunyad m 453
- Bérciút (*Berchy ut*), fn, Harasztos 125
- Bercse (*Berchie*) – Bercia/Bercea, Kolozs/Szilágy m, h 1328
- (*Berchye*) Mihály, jb, Acintos 1191
- Bercsényi (*Berchyenny*) László, n 1191
- Bere (*Bere*) – Bereni, Maros sz/m, h 1042, 1117, 1118, 1524, 1299
- Berechiu l. Barakony
- Bereck (*Bereczk*) – Brețcu, Kézdi sz/Kovácszna m, h 661
- i udvarház 661
- Bereck (*Bereczk, Breczky*) András, Déva 235
- Bálint, jb, Csekelaka 1191
- Demeter, jb, Backamadaras 1331
- István, jb, Kutyalva 90
- Berecki (*Bereczky*) Ferenc l. Dévai/Berecki Ferenc
- Gáspár, b, Csátár 152
- Gergely, jb, Bogát 92
- István bíró, jb, Besenyő 1582
- Bereckpataka (*Bereczkpataka*), fn, patak, Zetelaka 346
- Bereghia l. Bergenye
- Beregszászi (*Beregzazy*) Péter (Beregszászi Lőrinc Péter, mh 1587), Váradon, majd Wittenbergben (1570–1574) tanult, ahol a magyar diákok seniora is volt, később sárospataki lektor, váradi prédikátor (1576–1587) és bihari esperes (1576?–1587), több teológiai mű szerzője 229
- Beregszó (*Beregzo*) – Beregsău/Beregsău Mare, Temes m, h 97, 98, 298, 605
- i Hagymási Miklós
- berek 4
- Berekeresztúr (*Berekerezhwr*) – Bâra, Maros sz/m, h 603, 1042, 1524
- i lkk: Vajai János és fel: Mihályfi Borbála
- i udvarház 1042, 1524
- Berekszó (*Bereghzo, Beregzeo*) – Bârsău, Hunyad m, h 904, 984, 1927
- i malom 904
- i udvarházak 904
- Berekyo l. Berettyó
- Berence (*Berencze*) – Berința, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- (*Berencze*) Miklós, vdi jb, Kackó 1543
- Berend (*Berend*) – Berindea/Berindu, Kolozs m, h 929, 1195
- Bereni l. Bere
- Berentei (*Berentey, Berenty*), n cs, Magyar-újfalú: Anna: előbb Borzási Gáspár, majd Daróci Lőrinc fel, Lajos és fel: Vérti Anna, László, Zsófia: Désfalvi Gáspárné 622, 623, 625, 657
- Berenteirész (*Berentei Rez*), fn, Gyéres 710, 729
- (*Berenthey resz*), fn, Örke 622
- Bereny l. Brinyi
- Béres (*Beres*) János l. Szabó/Béres János
- Berethalom (*Berthalom, Byrthalom, Birthelm, Byrthalm*) – Biertan – Birthälm, Medgyes sz/Szeben m, mv 1, 9, 31, 38, 40, 53, 918, 919, 986
- bírása: Varga Stephan (1589)
- villicusa: Bak Anton (1589)
- i lkk: Peter comes, Placz Michael, Sturm Michael
- i szücsök céhkiváltsága 53, 986
- i vargacéh céhszabályzata 40, 918
- Berettyó (*Berekyo*) – Barcău, Bihar m, folyó 285, 723
- Berezna (*Belezna*) – Berezove, Máramaros/U, h 69
- i lkk: Legze György és Mihály
- Bereznai (*Beleznay*) György és Sándor, b, Bihar vm 1279
- Bergenye (*Begenie, Bergenie*) – Bereghia/Bereghia, Maros sz/m, h 177, 179, 187, 242, 403, 503, 504
- i fn: Csányi lófősege
- Berghin l. Berve
- Berindea/Berindu l. Berend

- Berinta I. Berence
 Berkes György és fel, Kisháza 270
 Berkeszi (*Berkezy*) Lőrinc, polg és fel: Margit, Nagybánya 1226
Berlazka, fn, havas, Máramaros vm 71
 bérlet 71. L. még bánya, harmincadvám, huszad
 — befizetése kincstárba 571, 813
 bérleti szerződés 280, 573, 849
 — díj 280, 573, 598, 849, 953, 1392, 1622
 Bernád (*Bernad*) – Barnadia/Bernadea, Küküllő/Maros m, h 641
 Bernát (*Bernald, Bernatt*) János, n 92
 — Lukács és Mihály, jb, Kénos 1604
 — Mihály, vdi jb, Jánosfalva 1573
 — Péter, jb, Taploca 1600
 —, n cs, Sziget: Anna, György, Máté, Mihály, Simon és fel: Szőlősi Zsófia 323
 Bernátfi (*Bernadffy*) János, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1586–1591, 1593), majd titkár (1594-től) 964, 1177, 1186, 1190, 1204, 1270, 1283, 1453
 Berta István, jb, Tárkány 1975
 Bertalan Bálint, polg, varga céhmester, Udvarhely 466
 Bertoc (*Bertok*) Ioan, n, Máramaros vm szolgabírája (1571), Szarvaszó 66, 69, 1393
 Berve (*Beorwe*) – Berghin – Blutrot, Fehér m, h 1749
 Berze Máté, lófő, Szentimre 431
 —, lófő cs, Szentkirály: Balázs, Máté és Mihály és fel: Kovács Anna 431, 1604, 1606
 Berzevicei (*Berzevice*) Márton (mh 1596), nádori kancellista (1558), a magyar udv kancellária titkára (1562), 1572-ben jön Erdélybe, tanácsúr (1574–1575, 1577) és titkár (1574–1575), Lengyelországban az erd kancellária vezetője 1586-ig és starogardi kapitány (1582) 78, 99, 181
 Berzi (*Berzy*) István, Egri, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1599, 1602) 1789
 Besan I. Bezsán
 Besenyei (*Besenyeo-i, Bessenyei*) István, n, Gyulafehérvár 1170, 1613
 —, n cs, Besenyő: György, István, Mátyás, Mihály 314, 889
 Besenyei/Székely (*Besseney/Zekely*) István deák, n 1357
 Besenyő (*Besenyeo*), ma pusztá Váradtól dél-nyugatra, Bihar m 889
 — (*Bessenieo*) – Beşineu/Pădureni, Seps sz/Kovászna m, h 1147
 — (*Bessenieo, Bessenyeö*), Búzásbesenyő – Beşineu/Valea Izvoarelor, Küküllő/Maros m, h 582, 606, 967, 976, 1206, 1548, 1582, 1594, 1609
 —i lkk: Baládfi Mihály, Berecki István bíró, Oláh Pál, Pósa István, József deák és Mihály, Sós Gergely, Székely Albert, Tetei Lőrinc és fel: Báthory Katalin, másik Lőrinc
 beszállásolás 14, 160, 249, 296, 471, 502, 537, 574, 672, 690, 773, 799, 819, 901, 963, 969, 973, 989, 1074, 1077, 1078, 1119, 1126, 1171, 1173, 1176, 1215, 1229, 1260, 1273, 1286, 1320, 1329, 1330, 1336, 1348, 1358, 1363, 1369, 1372, 1381, 1383, 1388, 1404, 1415, 1439, 1460, 1463, 1519, 1521, 1523, 1533, 1542, 1553, 1556, 1557, 1558, 1560, 1565, 1570, 1577, 1584, 1587, 1631, 1654, 1681, 1747, 1754, 1812, 1866, 1923, 1946, 1956, 1985, 2052
 —, fejedelmé 1173, 1320
 — országgyűlés idején 672
 Beszterce (*Bistricia, Nösen*) – Bistrița – Bistritz/Nösen, Beszterce kerület/B-Naszód m, v 40, 41, 49, 201, 918, 974, 1180, 1182, 1250, 1398
 — előjárósága 211
 —i lkk: Bombardarius Andreas és fel: Gertrud, másik Andreas, Nagy Pál, Szabó Andreas és fel: Craccer Elisabeth, Szabó/Lucillus Anna, Franz és fel: Craccer Magdalena, Martin
 —i borbélyok 44. L. még: Barbitonsor Georg, Radol Georg
 — (*Bistricia districtus*), kerület a mai B-Naszód megye területén 1088
 — örökös ispánja: Hunyadi János
 Béta (*Betha*) – Beta, Udvarhely sz/Hargita m, h 55, 1140
 —i lk: Mihályfi János
 Bete (*Bethe*) János, bíró, jb, Derzse 134
 betegápolás 108, 185, 284, 364, 1383
 betegség 63, 79, 157, 162, 185, 186, 284, 364, 384, 731, 771, 913, 1211, 1402, 1567, 1668, 1672, 1673, 1952
 betelepítés török területről 99

- Betfalva (*Bethfalva, Retfalva*) – Betești, Udvarhely sz/Hargita m, h 198, 1916
- Bethazagvarak* l. Mátéháza
- Bethlen (*Betthlen*), Bethleni, Buni, Keresdi, n cs:
 Anna: Károlyi Istvánné 1487; Farkas (Buni, mh 1618), Székely Mózes, majd Bocskai oldalán harcolt, szamosújvári főkap (1607–1609), Küküllő vm isp (1608–1618), tanácsúr (1614–1618), az udv lovasok főkap (1614, 1616) 722, 1582, 1682, 1816; György, tanácsúr (1559) 722; Miklós és fel: Nagy Anna 225, 711, 850, 1120, 1436
- , Iktári, n cs: Gábor (mh 1629), Hunyad vm örökös isp (1605–1607, 1608–1612), udv főkap (1609–1612), tanácsúr (1608–1612), Csík, Gyergyó és Kászon főkap (1610), Erdély fejedelme (1613–1629) 1044, 1097, 2022; István (mh 1648) udv főkap (1618), több ízben helytartó, utoljára 1629–1630 között, Erdély fejedelme (1630), Hunyad vm örökös isp (1622–1648), Máramaros isp, huszti várkap 2022; Péter és fel: Bakócsi Ecaterina 1406; Péter 115
- Bethlen cs betleni lt 14, 15, 17, 1404
- Betlen (*Bethlen*) – Beclean, B-Szoln/B-Naszód m, mv és vár 201, 239, 865, 894, 946, 1026, 1038, 1050, 1682
- i vár praefectura: Cseffei János (1585, 1588), Szabó Miklós (1583, 1589)
- i udvarház 1682
- Betlen (*Betlen, Betthlen*) András és Demeter, vargák, Gyalu 1025
- István, n, Magyarhodos 151
- László l. Szabó/Betlen László
- Margit: Balajti Boldizsárné
- Betlen/Nyíró (*Betlen/Nyreo*) István, n, Gyulafehérvár 1488
- Beudiu l. Bőd
- bevallás hiteleshelyen 8, 54, 63, 88, 120, 121, 128, 130, 132, 135, 136, 139, 144, 148, 149, 151, 153, 155, 156, 158, 165, 166, 175, 185, 186, 227, 229, 284, 299, 341, 387, 415, 474, 484, 489, 549, 581, 638, 639, 645, 700, 709, 710, 716, 725, 726, 729, 744, 745, 747, 750, 751, 814, 835, 877, 895, 904, 972, 974, 982, 985, 987, 991, 1020, 1040, 1101, 1106, 1128, 1138, 1160, 1174, 1175, 1178, 1187, 1211, 1213, 1219, 1221, 1224, 1233, 1252, 1278, 1290, 1322, 1350, 1351, 1389, 1402, 1408, 1428, 1467, 1480, 1527, 1529, 1535, 1540, 1562, 1642, 1677, 1682, 1919, 1926, 1927, 1957
- jóváhagyása 299
- kancellárián 64, 67, 72, 91, 102, 119, 122, 137, 159, 162, 167, 177, 179, 189, 193, 202, 249, 307, 332, 339, 415, 503, 504, 582, 587, 621, 674, 675, 676, 680, 703, 705, 706, 723, 735, 740, 742, 746, 755, 776, 784, 805, 847, 866, 942, 1184, 1198, 1200, 1203, 1209, 1210, 1231, 1292, 1293, 1370, 1487, 1517
- bevallólevél 203, 625, 1098, 1161
- Bewdeoskwhy* l. Bűdöskúti
- Bezded (*Bezded*) – Bezded, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
- Bezeghi* l. Bozuga
- Bezidu Nou l. Újfalu (Udvarhely sz/Maros m)
- Bezpremy, Bezprim* l. Veszprémi, Veszprém
- Bezsán (*Besan*) – Bejan, Hunyad m, h 347
- Biai (*Byay*) Dorottya: Safarit Péterné
- Bibarcfalva (*Bibarczfalva*) – Biborteni, Udvarhely sz/Kovácszna m, h 1652, 1653, 1657
- i lkk: Farkas Gergely, Szász Farkas
- bíboros: Báthory András (1584–1599)
- Biborteni l. Bibarcfalva
- Bicaci l. Bikács, Oláhbikács
- Bicalat/Bicálatu l. Bikal, Magyarbikal
- Bicfalău l. Bikfalva
- Bichiș l. Bükkös
- Bidin/Bidiu l. Bődön
- Biertan l. Berethalom
- Bihar (*Bihar, Byhar*) – Biharia, Bihar m, mv 152, 245, 409, 678, 834, 869, 932, 987, 1040, 1047, 1309
- jegyzője 678
- i lkk: Komplár Pál, Nagy Boldizsár, Ősi László, Rác János, Sajó Bálint és Márton, Szabó Gergely, Szabó Péter és fel: Sajó Lucia, Szócs Gergely, Pál deák és fel: Kabai Katalin, Vas Ferenc
- i pap: Karancsi Lőrinc (1583, 1585), Sajó Lőrinc
- i iskola épülete 987
- i utcánév: Szentjános utca, Szentmiklós, Szentpéter utca
- i fn: Bodonos, Domoszló, Pólyás, Somlyó

- Bihar vm isp: Báthory István (1589–1591), Báthory Kristóf (1571–1576), Giczey János (1577, 1583–1585), Király György (1588–1589), Pekry Gábor (1569, 1587–1589)
- alisp: Bojti Balázs (1587, 1589), Kóródi István (1583)
- jegyzője: Albert deák (1561, 1568–1569), Lukács deák (1587–1588)
- bírósága 972
- adószedője: Kis Boldizsár (1583–1586, 1589–1591)
- Bihari (*Bihary*) Máté, n, a fdi hajdúk hadnagya (1602) 2019
- Sebestyén, n, a váradi vár fam és fel: Sárközi Judit 1322, 1380
- Tamás deák, b, Bihar 834
- Biharia l. Bihar
- Biharpoklos l. Alsósolymos, Pokola
- Biharút (*Biharwth*), fn, Csatár 152
- Biia l. Magyarbénye, Oláhbénye
- Bika Lukács 1356
- Bikács (*Bykach*) – Bicaci, Bihar m, h 1034
- i (*Bikacz*) Mihály, n, fdi fam 1974
- Bikafalva (*Bikafalwa*) – Tăureni, Udvarhelysz/Hargita m, h 1466
- Bikal (*Bikal*) – Bicalat/Bicălatu, Kolozs m, h 703, 710, 824
- i b/lkk: Vitéz András, Ferenc, Gábor és Miklós
- Bikaréte (*Byka rethe*), fn, Borbánd 1620
- Bikfalva (*Bikfalwa*, *Bwkfalva*) – Bicfalău, Sepsis/Kovássza m, h 223, 237, 332, 491, 1057, 1212
- i lkk: Balog Máté, Dancs Máté, Fejes Boldizsár, Lőrinc és Máté, Markos Miklós, Szabó Pál és Simon, Szőke János, Tölgyes Lukács, Tölgyes Pál, Vajda Miklós
- Bikk (*Byk*) – Nemesbikk, Borsod/M, h 814, 900
- i b: Mátyus János és Katalin: Király Albertné
- Bilke (*Bilke*, *Bilkeny*) – Bilky, Bereg/U, h 69
- i lkk: Ferenc, n; István, n; Kis Ferenc, Laják Ferenc; Péter deák és fel
- Bilkei (*Bilkey*), n cs, Bilke: Gergely, Máté és Tamás 69
- Binder Pál (1935–1995), könyvtáros, kutató 332, 358, 1185
- Bindest*, elpusztult település Kápolna kerületben, Zaránd/Arad m 1109
- Binga*, prédiium Temes vármegye területén 1998
- bíráskodás, báni 99
- , bányabérlőké 1622
- , belényesi vajdai 11
- egyházi ügyekben 181, 619, 644
- jobbágyság felett 573, 598, 953
- , ispáni, alispáni 344
- , királybírói 1242, 1312, 1580
- , praefectusi/várkapitányi 85, 1244, 1312, 1314, 1315, 1580
- , püspöki 11
- , századosi 1242, 1244, 1312, 1314, 1315, 1580
- , udvarbírói 1244
- Birk l. Petele
- Bíró (*Byro*) Bálint, esk, vdi jb, Szentimre 118
- Bálint, jb, Tövis 310
- György, jb, Bükkös 90
- János, jb, bíró, Csúcs 1191
- Kelemen, n és fel: Ukner Anna, Alsórápolt 1106
- Máté 1871
- Menyhárt és Móric, Sárfalva 1367
- Miklós, lófő, Küsmöd 1484
- bíró, districtusi 99
- , falusi 69, 90, 92, 93, 94, 99, 118, 120, 127, 134, 147, 454, 722, 734, 907, 953, 1083, 1104, 1191, 1212, 1283, 1367, 1385, 1582, 1594. L. még comes
- , mezővárosi 35, 36, 37, 38, 45, 70, 78, 99, 110, 124, 230, 239, 257, 288, 340, 384, 436, 442, 443, 454, 455, 456, 467, 476, 497, 538, 547, 548, 577, 578, 607, 660, 704, 802, 919, 937, 1021, 1035, 1088, 1130, 1145, 1157, 1201, 1315, 1396, 1404, 1413, 1623, 1670, 1678, 1681, 1724, 1763, 1838, 1870, 1881, 1908, 1917, 1985
- , országos fő-: Fráter György (1541–1551)
- , szász universitási 4, 49, 846
- , széki 1, 40, 41, 43, 49, 125, 191, 582, 845, 846, 848, 1870
- , városi 7, 19, 20, 30, 34, 42, 85, 103, 131, 150, 211, 217, 224, 332, 357, 551, 687, 768, 846, 848, 918, 992, 1008, 1086, 1185, 1204, 1214, 1236, 1258, 1387, 1507, 1614, 1829, 1831

- , városi fő- 131, 192, 217, 852, 970, 1214,
1831. L. még erdő-, fogott, király-, szék-
Biroga Lőrinc, vdi jb, Gelence 111
bírói rész 358
bírság 1, 4, 5, 49, 110, 125, 131, 217, 582, 768,
845, 846, 972, 1314, 1413, 1614, 1778, 1870
bíróválasztás 99, 110
— engedélyezése 1413
— katolikusok védelmében 181
bírság 11, 110, 120, 154, 230, 287, 288, 436,
582, 638, 1088, 1242, 1244, 1312, 1314,
1315, 1413, 1580. L. még pénz-, vér-
bírságolás, jogtalan 1244, 1312, 1314, 1580
Birta (*Birtha*), n cs: András, Erzsóka, György és
fel: Gyurkica Zsófia, Miklós 704
Birtalan Gergely, jb, Gelence 111
— Péter, jb, Martonos 791
Birthalm I. Berethalom
Birtók (*Byrtok*) János, jb, Mikes 92
birtok adásvétele 58, 64, 66, 69, 71, 81, 119,
136, 139, 144, 149, 151, 154, 162, 186, 189,
207, 222, 238, 286, 299, 364, 373, 406, 408,
413, 484, 485, 489, 503, 504, 510, 549, 581,
584, 611, 622, 623, 625, 628, 629, 630, 637,
674, 675, 676, 696, 712, 714, 716, 720, 721,
736, 740, 742, 776, 790, 797, 810, 811, 835,
847, 866, 1040, 1089, 1091, 1092, 1174,
1183, 1200, 1233, 1252, 1271, 1281, 1309,
1413, 1428, 1434, 1435, 1461, 1474, 1515,
1527, 1537, 1562, 1642, 1666, 1746, 1778,
1812, 1842, 1916, 1926, 1957
— adományozása 28, 29, 54, 57, 61, 64, 72, 76,
113, 115–116, 119–121, 137, 144, 151, 154,
177, 186–187, 189, 193, 203, 214, 227, 229,
261, 264, 271–272, 284, 366, 385, 388, 392,
397, 402, 412, 415, 441, 485, 489, 507, 546,
573, 581, 598, 605, 612, 636, 639, 664, 682,
696, 705–706, 711, 726, 735–736, 746, 795,
798, 847, 850, 872, 889, 952–953, 961, 967,
976, 1020, 1026, 1036, 1040, 1058, 1061,
1106, 1109, 1128, 1137–1139, 1158, 1167,
1203, 1208, 1221, 1253, 1261, 1277, 1291–
1292, 1303, 1305, 1317, 1342, 1350, 1399,
1402, 1408, 1413, 1436–1437, 1448–1449,
1455, 1464, 1467, 1476, 1540, 1546–1547,
1550, 1555, 1634, 1667, 1668, 1671, 1674,
1676, 1680, 1683, 1685, 1688, 1708, 1710,
1712, 1719–1722, 1727, 1730, 1732, 1734,
1738, 1740, 1744–1746, 1750, 1752, 1764–
1766, 1768–1770, 1772, 1775, 1777, 1780,
1786, 1790, 1793–1796, 1798, 1803, 1805,
1814, 1826–1827, 1839, 1841, 1854–1857,
1861, 1864–1865, 1868, 1875–1876, 1879,
1887, 1890–1891, 1896, 1898–1899, 1901,
1905, 1907, 1910, 1913, 1917–1918, 1920,
1922, 1924, 1928–1929, 1931, 1933, 1935–
1936, 1939, 1949–1951, 1957, 1962, 1964–
1966, 1970, 1976, 1978–1979, 1981, 1987,
1990, 1992, 1994–1995, 1999–2000, 2005–
2006, 2009–2011, 2016–2017, 2019–2024,
2028–2029, 2033, 2041, 2050, 2053
— — életfogytiglan 229, 397, 664, 932, 952,
961, 1326, 1999
— — előadományként 225, 366, 850, 889, 892,
1287, 1291, 1334, 1436, 1495, 1500, 1593,
1675, 1676, 1708, 1710, 1712, 1788, 1841,
1867, 1868, 1887, 1889, 1891, 1910, 1913,
1924, 1931, 1962, 1968, 1993, 1994, 2012
— — hűtlenség címén 33, 63, 83, 86, 144, 151,
222, 268, 383, 489, 501, 519, 542, 567, 726,
924, 931, 1057, 1280, 1449, 1467, 1745,
1775, 1868, 1870, 1916, 1961
— — ideiglenesen 1071, 1107, 1622, 1733,
1894
— — kárpótlásul 889, 946, 1026, 1038, 1058,
1071, 1255, 1675, 1749, 1752, 1755, 1771,
1868, 1890
— — katonaelemek kivételével 214, 247, 264,
271, 373, 946, 958, 1038, 1058, 1080, 1203,
1249, 1257, 1282, 1399, 1400, 1405, 1450,
1617, 1627, 1630, 1648
— — leánynegyed címén 1350
— — magszakadás címén 27, 29, 114, 144, 154,
193, 198, 225, 267–268, 284, 320, 366, 385–
386, 392, 421, 469, 478, 501, 519, 532, 542,
568, 570, 572, 579, 591, 621, 631, 639–640,
695, 702, 716, 735, 746, 783, 786, 808, 814,
823, 830, 839–841, 855, 859, 890, 894, 897,
903, 921, 932, 935, 943–944, 990, 994, 999,
1062, 1141, 1152, 1165, 1199, 1267, 1275,
1280, 1303, 1326–1328, 1334, 1379, 1402,
1441, 1495, 1503, 1524, 1549, 1564, 1583,
1593, 1664, 1674, 1721, 1731, 1735, 1741–
1744, 1762, 1776, 1785–1788, 1792, 1798,
1804–1805, 1817–1818, 1821, 1836, 1852,
1859, 1862, 1865, 1867–1868, 1889, 1900,

- 1902, 1916, 1930, 1932, 1938, 1942, 1959, 1963, 1968–1969, 1993–1994, 1996, 2007, 2012, 2026
- új adományként 60, 72, 104, 116, 140, 172, 203, 209, 222, 242, 263, 299, 326, 343, 352, 367, 371, 374, 376, 392, 398, 399, 411–412, 418, 428, 432, 435, 449, 453, 479, 486, 512, 533, 534, 545, 556, 564, 592, 603, 628, 661, 683, 685, 752–753, 756–757, 760–767, 769, 780, 788, 796–798, 804, 815, 821, 826, 832, 854, 862, 873, 880–881, 917, 922–923, 925–926, 929, 951, 955, 956–957, 962, 968, 975, 988, 1011, 1016, 1039, 1042, 1072, 1075–1076, 1087, 1091–1092, 1112–1113, 1117, 1147, 1150, 1188, 1193, 1195–1196, 1202, 1216, 1230, 1266, 1271, 1288, 1299, 1304, 1308, 1321, 1344–1345, 1349, 1353, 1362, 1401, 1406, 1418, 1420, 1433, 1435, 1447, 1456, 1458, 1496, 1511, 1515–1516, 1518, 1541, 1650, 1653, 1659, 1662, 1711, 1719, 1738, 1761, 1779, 1799, 1853, 1868, 1878, 1893, 1904, 1955, 1989, 1996
- benépesítése 829, 1978
- bérbeadása 317, 849
- bitorlása 706, 1738
- csatolása várhoz 1719, 1976; mezővároshoz 946; sókamarához 109, 696
- cseréje 94, 136, 159, 234, 247, 334, 373, 484, 546, 680, 707, 709, 710, 726, 729, 730, 735, 896, 985, 1058, 1197, 1198, 1231, 1317, 1357, 1400, 1449, 1607, 1682, 1816
- egyházi tulajdonban 13, 664, 1137
- elfoglalása iktatás előtt 814
- elidegenítése 64, 109, 121, 149, 162, 179, 407, 709, 730, 735, 747, 776, 1106, 1174, 1184, 1208, 1378, 1642, 1665, 1676, 1746, 1895, 1927
- elidegeníthetlenségének biztosítása 126, 274
- elkobzása székely szabadság visszaállításakor 1749, 1755
- elnéptelenedése 736, 1875
- elvesztése 222, 1794
- felkérése királytól 71, 172, 705, 889, 967, 976
- foglalása 178, 710, 1428
- használata 91, 267, 397, 412, 604, 664, 706, 751, 889, 961, 1203, 1275, 1467, 1861, 1986
- hátrahagyása más országban 805, 913
- igazgatása 119, 121, 162, 716, 1231, 1527, 1986
- — gyámként 91, 174, 184, 196, 229, 444, 587, 589, 604, 608, 645, 648, 650, 751, 851, 856, 861, 865, 911, 913, 933, 966, 1048, 1247, 1376, 1482, 1485, 1499, 1501, 1525, 1773, 1888, 2013
- inscribálása 67, 108, 148, 165, 235, 284, 317, 347, 349, 393, 395, 440, 704, 751, 904, 1137, 1200, 1208, 1255, 1322, 1371, 1380, 1467, 1665, 1677, 1690, 1771, 1774, 1778, 1834, 1890, 1894, 1895, 1897, 1926, 1984, 2027
- kiváltása zálogból 307, 747, 1106, 1350, 1428, 1480, 1666, 1682, 1746
- kölcsönös örökbe hagyása 95, 153, 169, 908, 974, 1290, 1364, 1753, 1927, 1952, 1984
- más országba kerülése 913
- , osztatlan 119
- örökbe hagyása 12, 55, 64, 67, 91, 115, 121, 122, 157, 173, 179, 203, 229, 348, 364, 384, 412, 474, 484, 592, 604, 771, 805, 954, 974, 991, 1184, 1266, 1356, 1378, 1385, 1386, 1402, 1413, 1472, 1668, 1927, 1952, 1986
- öröklése 29, 64, 83, 99, 120, 136, 222, 383, 385, 399, 622, 706, 723, 730, 735, 961, 1106, 1106, 1128, 1174, 1184, 1200, 1203, 1231, 1242, 1244, 1312, 1314, 1350, 1356, 1371, 1580, 1753, 1868, 1926, 1986
- , ősi 60, 69, 104, 114, 120–121, 135, 140, 148–149, 153, 162, 165, 172, 209, 227, 242, 247, 263, 326, 343, 352, 364, 367, 374, 392, 398, 411, 418, 423, 428, 432, 435, 449, 453, 479, 486, 533–534, 556, 564, 628, 661, 685, 706, 752–753, 756–757, 760–767, 769, 780, 788, 796, 804, 815, 821, 826, 832, 854, 862, 873, 880–881, 917, 922–923, 925–926, 951, 955–957, 962, 967–968, 976, 988, 1072, 1076, 1087, 1106, 1147, 1150, 1167, 1195–1196, 1216, 1230, 1271, 1276, 1288, 1308, 1344, 1353, 1385, 1401, 1406, 1418, 1420, 1435, 1456, 1458, 1496, 1511, 1515–1516, 1541, 1576, 1653, 1659, 1682, 1746, 1761, 1771, 1794, 1839, 1853, 1875, 1878, 1893, 1916, 1955
- , pusztá 623, 1685, 1865. L. még prédiüm
- pusztulása 159, 1642, 1904

- szerzése 55, 91, 122, 144, 153, 155, 261, 299, 364, 384, 485, 545, 706, 755, 974, 1011, 1039, 1072, 1075, 1112, 1113, 1117, 1188, 1193, 1202, 1292, 1299, 1304, 1345, 1349, 1356, 1362, 1413, 1433, 1447, 1515, 1516, 1518, 1547, 1583, 1677, 1711, 1753, 1779, 1799, 1904, 1916, 1989, 1996
- védelme gyámként 91, 174, 184, 444, 587, 608, 747, 751, 851, 856, 861, 865, 933, 1048, 1247, 1773, 2013
- visszaadása korábbi tulajdonosának 86, 134, 605, 704, 889, 1071, 1371, 1752, 1976
- — gyámoltak 184, 196, 587, 589, 608, 648, 650, 851, 856, 861, 865, 911, 913, 933, 966, 1048, 1773, 1183
- visszaszerzése 63, 64, 121, 149, 162, 165, 383, 605, 730, 1106, 1174, 1378, 1642, 1666, 1682, 1759, 1771, 1895, 1986
- zálogosítása 33, 63, 74, 115, 136, 407, 412, 747, 751, 866, 1106, 1275, 1276, 1350, 1428, 1480, 1633, 1666, 1672, 1682, 1746, 1812, 1878, 1916, 1926
- l. még örökség, prédiüm
- birtokjog 33, 274, 299, 387, 443, 460, 706, 723, 735, 746, 1123, 1208, 1430
- birtoklás engedélyezése 177, 274, 1253
- feleség révén/jogán 1827, 1840, 1916, 1996
- háborgatása 62, 91, 144, 159, 227, 229, 274, 286, 299, 383, 384, 412, 538, 546, 582, 621, 638, 723, 729, 730, 744, 771, 896, 904, 972, 985, 991, 1020, 1083, 1198, 1198, 1211, 1214, 1233, 1351, 1367, 1480, 1644, 1668, 1678, 1686, 2027. L. még háborgatás
- hitbér és jegyajándék jogán 706
- , közös 415
- birtokosztály 64, 95, 119, 584, 604, 723, 746, 834, 995, 1211, 1350, 1385, 1677, 1985
- elutasítása 638
- birtokrészek egyesítése 776
- birtokról való lemondás 167, 1890
- Bisericani l. Szentlélek (Udvarhely sz/Hargita m)
- Bistritz, Bistrița l. Beszterce
- Bisztra (*Bistra districtus*) – Ohaba Bistra/Oțelu Roșu, Szörény/Krassó-Szörény m, h és kerület 1891
- Bitá (*Bitá*) – Bitá, Kézdi sz/Kovászna m, h 432
- bitorlás 4, 168, 417, 710
- Biușă l. Bösháza
- biztos, vdi 1391, 1646
- , fdi: Zlatari Mátyás (1602) 1851
- Bladenmarkt l. Balavásár
- Blaj l. Balázsfalva
- Blaja l. Balázsháza (K-Szoln/Szatmár m)
- Blandrata György (1515–1588), piemonti származású antitrinitárius reformátor, 1544–1551 és 1563–1588 között Erdélyben élt Izabella királyné, Báthory István, Kristóf és Giczy János udv orvosaként 145, 424, 858, 1494
- Blasendorf l. Balázsfalva
- Blassest, prédiüm Gutonya környékén, Temes m 1877
- Blassy l. Balassi
- Blășfalăul de Sus/Blăjenii de Sus l. Felsőbalázsfalva
- Blăjel l. Balázstelke
- Blezsény (*Blesen*) – Blăjeni, Zaránd/Hunyad m, h 1464
- Blidărești l. Tálásfalva
- Blumendorf l. Bölön
- Boarta l. Mihályfalva (Fehér/Szeben m)
- Bobálna l. Alparét
- Bobik János 704
- Bochia l. Bokkia
- Bocig/Bocsig l. Bokorszeg
- Bocsárdi (*Bochiardy*) Miklós, esk, vdi jb, Borbánd 454, 1283
- Bocskai (*Bochykay, Bochkay*), Kismarjai n cs: Erzsébet: Báthory Kristófné (mh 1581) 9, 350; Ilona: Haller Gáborné 1344, 1345, 1349, 1581; István (1557–1606), tanácsúr (1581?–1604), vdi főkamrás (1583–1584), váradi főkap és Bihar vm isp (1592–1599), az ország generálisa (1595–1599), B-Szoln vm (1595–1599), ill. Kraszna vm isp (1597–1598), helytartó (1590-es évek, több ízben), erd fejedelem (1605–1606) 9–11, 16, 156, 197, 587, 589, 871, 1036, 1344, 1345, 1349, 1362, 1581, 1582, 1586, 1587, 1592; és fel: Hagymási Margit 587; Judit: Bánffy Kristófné, Krisztina: Horvát Györgyné, Sára: Bagdi Györgyné 1344, 1345, 1349, 1581
- Bocskor (*Boczkor*) Bálint, lófő, Szentmárton 1661
- Bocson (*Bochon*) Mihály bíró, jb, Magyardellő 1582

- Boda, jb cs, Gálfalva: Farkas, Foris és Péter 484
 —, lőfő cs, Füle: András, Gergely, István és János 275
 Bodești l. Bogyst
 Bodhaza l. Botháza
 bodnár l. újegyházi
 Bodó (*Bodo*) Albert, jb, Diószeg 135
 — István deák, n 1503, 1512
 — Jakab, n, Sáp 724
 — Miklós, a, Csekelaki Bálint fam, Csekelaka 1213, 1262
 —, n cs: Bernárd és fel: Török Erzsébet, Mátyás, Mihály és Miklós 352
 Bodó utca (*Bodo uccia*), utcanév, Baca 1885
Bodo Zwollattia, fn, Jenő 133
Bodogh l. Boldog
 Bodogaia l. Boldogasszonyfalva
 Bodogasszonyfalva (*Bodogasszonyfalwa*) – Sântămăria de Piatră, Hunyad m, h 29
 —i lkk: András, n
Bodoghasszonyfalwa l. Boldogasszonyfalva
Bodoghfalwy l. Boldogfalvi
Bodogufalw l. Boldogfalva (Bihar/M)
 Bodoki (*Bodoky*) Ferenc, n, prédikátor (1602), Réty 1840
 Bodola (*Bodola*) – Budila – Auendorf, Fehér/Brassó m, h 1212, 1614
 —i lkk: Borza Vlaykull, Szekeres Péter, Tor Péter
 Bodon (*Bodon*) – Budiul de Câmpie/Papiu Ilarian, Torda/Maros m, h 92, 209, 981
 Bodoni (*Bodony*) Balázs, az udvarhelyi várkap/praefectusa (1583–1585), Udvarhely és Maros szék királybírája (1585) 355, 429, 433, 458, 466, 475, 481, 530, 607
 — Ferenc, n, dési harmincados (1589) 1159
 — Gergely és György, n, Botháza 159, 334, 749
 — Imre, jb, Dátos 92
 —, Vajdaszentiváni, n cs: Balázs, vdi ember 708; és István (mh 1602, fel: Bánffy Margit), kancelláriai titkár (1589), a fd itáliai követe (1589–1590), fdi kamarás (1593, 1596), Kolozs vm isp (1599–1600), tanácsúr (1599–1601), 1601-ben az országgyűlésen Báthory Zsigmond visszahívása ellen nyilatkozott, ezért a dévai várba zárták, később kiszabadult 1821, 1836
 Bodonkút l. Burjánosbuda, Óbuda, Újbuda
 Bodonos (*Bodonos*), fn, szőlőhegy, Bihar 834
 Bodor Balázs és Pál, n, a, Lécfalva 1234, 1537
 — Mihály, jb, Kövesd 632
Bodor Feolde l. Pusztandacs
 Bodos (*Bodos*) – Bodos, Sepsi sz/Kovácsna m, h 859, 1515
 Bodrogkeresztúr l. Keresztúr (Zemplén/M)
 Bodzamező (*terra seu campus Boza/Bozza*), a Havasalföldre szolgáló átjáró terület a Kárpátokban 332, 358, 1185, 1186, 1212, 1238
 —i fn: Deblenmezeje, Egerfark, Egerpatak, Egreseleje, Kigyósmezeje, Kisbodza, Kiszármány, Kiszármánykútja, Kiszármányorozatja, Kiszármány pataka, Nagybodza, Nagyzármánymezeje, Szekeresárok, Tatara Zaza
 Boer l. Bojér
 Boérfalva (*Boierfalva*) – Boiereni, B-Szoln/Máramaros m, h 560
 Boérpataka (*Boierpataka*), Boérfalvába olvadt település, B-Szoln/Máramaros m 560
 Boga Gergely, jb, Kusnica 1809
 Bogács (*Bogach, Bogaczy*) – Băgaciu – Bogeschdorf, Medgyes sz/Maros m, h 1, 90
 —i lkk: Hantor Michael, Salamon comes; Simon Kossa bíró
 Bogár (*Bogar*), n cs, Lugos: György, János, Lőrinc, Márton, Mihály és Miklós 554
 Bogárfalva (*Bogartfalwa, Bolgardfalva*) – Bulgăreni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1437, 1466
 Bogát (*Bogath*), Magyarbogát – Bogata Ungurească/Bogata de Sus, B-Szoln/Kolozs m, h 93, 1927
 —i lkk: Botos Mihály, Imre Boldizsár, Pap Máté
 — (*Bogatt, Bogath*), Marosbogát – Bogata de Mureș/Bogata, Torda/Maros m, h 92, 836, 1200, 1203, 1461, 1607, 1690, 1827, 1861, 1871, 1912, 1916, 1940, 1947
 —i lkk: Berecki Gergely, Horvát György, Lukács Ferenc, Rád Lőrinc, Turi András
 Bogata Română/Bogata de Jos l. Oláhbogát
 Bogáti (*Bogathy, Boghaty, Bogatt-i*), n cs, Bogát: András és fel: Szörényi Anna 90, 92, 570, 1191, 1200, 1461; Anna: Alárd Miklósné 1203; Boldizsár, Maros szék királybírája (1588) 90, 92, 836, 1191; Imre és fel 92; János és fel: Barcsai Beatrix, másik János 1200, 1461; Klára: Kendi Antalné 1203,

- 1607; Menyhárt, fdi udv fam és Küküllő vm isp (1602), tanácsúr (1605), az ország főgenerálisa (1605) 1690, 1827, 1861, 1912, 1916, 1952; Miklós, fdi fam, kamarás (1601–1602), alkancellár (1601–1602), tanácsúr (1603) 13, 1690, 1710, 1735, 1827, 1893, 1912, 1916, 1947; Osvát 1203, 1607; Péter 1871, 1940; Zsófia: Susalit Horvát Menyhártné 1200, 1461
- Bogász I. Bagos
- Bogdán (*Boghdan*) Andrei, jb, Kisdézna 1972
- Balázs és János, jb, Sályi 90
- Demeter, jb, Mikes 92
- Máté, jb, Fugyivásárhely 1079
- Niztor, n és fel: Borcsa Sára 704
- Bogdana I. Kásapatak
- Bogdánd (*Bogdand*) – Bogdand, K-Szoln/Szatmár m, h 1184
- Bogdándi Zsolt (sz 1577), kéziratár, történész 799
- Bogeschdorf I. Bogács
- Boghiş I. Bagos
- Boghlos*, elpusztult település Dézna környékén, Zaránd/Arad m 968
- Bogyest (*Bogyesd*, *Bogyesth*), Bozósd – Bodeşti/Rădeşti, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744
- Bogyó (*Bogio*) Péter, szab, Páké 1704
- Bogyoszlóháza (*Bogyozlohaza*), elpusztult település Geszt és Atyás között, Bihar/M 405, 756
- i lkk: Kónya László és fel: Maróci Katalin, Péter
- Bohald Blasiu, jb, Szentkirály 92
- Bohan Upra, fdi jb, Gyulafehérvár 2054
- Bohani I. Bajnokfalva
- Bohemia* I. Csehország
- Boia Bârzii I. Boja
- Boian I. Alsóbajom, Bajom (Küküllő/Szeben m), Boly
- Boiereni I. Boérfalva
- Boierfalva* I. Boérfalva
- Boiu Mare/Boiu I. Bun
- Boj (*Boi*), Vaskohba olvadt település, Bihar m 1895
- Boja (*Boya*) – Boia Bârzii, Hunyad, m h 1288
- bojár, Fogaras districtusi 1820
- Bojér (*Boyer*, *Boer*) Balázs deák I. Székesfejevári/Bojér Balázs deák
- György, n, b, Acintos 90
- György, n, Vargyas 1518
- István, a gyalogok kap (1569), a vdi testőrgyalogság hadnagya (1590), Torda 1266, 1332, 1348
- István, nagyobb kancelláriai íródeák (1602) és Tamás, n, Récse 1872, 2008
- Péter, vdi ember, Apáti 86, 123, 712, 714
- Toma, a kománai udvar officialisa (1602) 1820
- Bojt (*Boyth*), Bihar/M, h 1030
- i lk: Vendég András
- Bojta (*Boyta*) János, n, Magyargáld 118
- Bojti (*Boithy*) Balázs, n, Bihar vm alisp (1587, 1589) 721, 1030
- Bojtos (*Boytos*, *Boithos*) Tamás I. Szabó/Bojtos Tamás
- Boju I. Bós (Kolozs m)
- Bokfarth*, fn, szőlő, Gyulafehérvár 731
- Bokkia (*Bokonia*, *Bokonya*) – Bochia, Bihar m, h 1066
- i vajdák: Bota Ioan, másik Ioan, Lazăr, Lupu, Nicolae és Petru (1589)
- Bokonzezh* I. Bokorszeg
- Bokor Albert, esk polg, Kolozsvár 34
- Gergely és fel: Tót Katalin, Tárkány 155
- Bokorfalva (*Bokorfalwa alias Olaz Solymos*), el-tűnt település Remete közelében, Bihar m 1401
- Bokorháza (*Bokorhaz*), feltehetően a mai Ompolygyepű – Presaca/Presaca Ampoiului, Fehér m, h 598, 953
- Bokorszeg (*Bokonzezh*, *Bokonyzezh*), Bokszege – Bocig/Bocsig, Zaránd/Arad m, h 1744
- Bokos Albert, jb, Újlak 1207
- Bokosnica (*Bakosnicza*, *Bokosnicza*) Grigore, Karánsebes 704
- Ştefan, n, Karánsebes 108
- Bokri (*Bokry*) János, n, Geszti Ferenc fam 347, 349
- bokros terület 1178
- Bokszege I. Bokorszeg
- Boldai (*Bolday*) Farkas, váradi vdi fam 1388; Gergely, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1589–1590, 1594), Kovacsóczy Farkas servitora (1591) 964, 1177, 1186, 1190, 1388

- Boldes Blasiu, j b, Szilvás 93
 Boldizsár, vdi ember, Kéménd 76
 — (*Boltasar*) András, bíró (1521), Kolozsvár 34
 Boldoc (*Boldocz*) – Boldut, Torda/Kolozs m, h 277, 981
 Boldog (*Bodogh*) Imre, n, Földes 724
 — Katalin: Mézgedi/Vaivoda Vasile fel
 Boldogasszony utca (*Bodogh Azzony ucziaya, Bodoghazzony uca*), utcanév, Gyulafehérvár 213, 249, 296, 502, 672, 771, 799, 963, 1558
 Boldogasszonyfalva (*Bodoghazzonyfalwa*) – Boldogaia, Feliceni, Udvarhely sz/Hargita m, h 162
 Boldogfalva (*Bodoguyfalw, Bodoguyfalus*), Debrecen határába olvadt település, Bihar/M 1989, 1993
 —i lkk: Nagy Gergely és fel: Mátyus Katalin
 — (*Bodoghfalwa, Bodogifalva*), Őraljaboldogfalva – Sântămăria Orlea, Hunyad m, h 638, 639, 665, 1771
 Boldogfalvi (*Bodoghfalwy*) János, n és fel: Bakócsi Margareta, Magyarbóz 1406
 —, n cs, Boldogfalva: Mihály, Miklós és fel: Marsinai Borbála 638, 639, 665
 Boldut l. Boldoc
 Bolgár (*Bolghar*) Bálint, gyp, Váralja 1232
 Bolgárfalva l. Bogárfalva
 Bolgárfalva (*Bolgarfalva*), eltűnt település Belényes környékén a Fekete-Körös mellett, Bihar m, h 1425
 —i lk: Fazekas Miklós
 —i malom építése 1425
 — (*Bolgarfalva, Bolgarffalva*), elpusztult település Halmágy környékén, Zaránd/Arad m 1791, 1867
 —i lkk: Bota Anna, Farkas és fel: Cuci Fruzsina, Miklós
 —i udvarház 1791, 1867
 Bolia l. Bólya
 Bolintineni l. Bálintfalva
 Bolkács (*Bolkach*) – Bălcaci – Bulkesch, Küüllő/Fehér m, h 1208
 Bolt (*Bolthot*), ma pusztá Téglástól észak-nyugatra, Bihar/M 1989
 bolt adományozása 1020, 1298, 1781
 — építése 1298
 Bolta (*Boltha*), n cs, Magyarágld: Gáspár, id. János és fel: Bornemissza Erzsébet 286, 956, 1210; ifj. János és fel: Széki Anna 286; Katalin: Lónai Péterné 956; Miklós 286, 956; Miklós 286
 Boltasar l. Boldizsár
 Bolthot l. Bolt
 Boltos (*Bolthos*) András deák l. Barát/Boltos András deák
 Boly (*Boly*), Mezöbő – Beiu/Boian, Torda/Kolozs m, h 229, 710, 729
 Bólya (*Bolia*) – Buia – Bell, Fehér/Szeben m, h és vár 1208
 Bolyai (*Bolyay*) Gáspár, n és fel: Forró Erzsébet, Mihályfalva 1275
 — Katalin: Szász Jánosné
 Bombardarius, polg cs, Beszterce: Andreas és fel: Gertrud, másik Andreas 974
 Bona deák, polg és fel: Sárosi Katalin, Várad 745
 Boncesd (*Bonchies, Bonchyesth alias Zatulreu, Bunchesd*) – Bontęsti, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744, 1752
 Bonenyires l. Nyíres (Doboka/Kolozs m)
 Bonetis l. Bajom (Küküllő/Szeben m)
 Bonffert Georg l. Bontfer Georg
 Bongárd (*Bongard, Bongarth*) – Bungard, Doboka/B-Naszód m, h 575, 614, 662, 718, 823, 1039
 —i lkk: Pistaki János és Lukács, Porkoláb Domokos és Imre
 Bongó (*Bongo*) Tamás, cigány 634
 Bonnesdorf l. Alsóbajom, Bajom (Küküllő/Szeben m)
 Bonta (*Bontha*) Benedek, n és fel: Csukat Dorottya, Nádudvar 498
 — István, j b, Lekence 92
 — Theodor, j b, Felsőgyékénes 93
 Bontfer (*Bonffert, Bontfer*) Georg, esk, j b, Nagydísznód 211, 912, 938, 939
 Bonț l. Nyíres (Doboka/Kolozs m)
 Bontęsti l. Boncesd
 Bonyha (*Bonyha*) – Bahnea – Bachnen, Küküllő/Maros m, h 634, 641
 —i udvarház 634
 Bor István, j b, Kávásd
 bor 10, 124, 287, 639, 731, 1018, 1050, 1301, 1378, 1672, 1673
 — eladása 598, 953
 — fizetési eszközként 73, 750, 700, 1231, 1642

- kilencede 56, 59
- kimérése 78, 85, 99, 288, 467, 607, 706, 953
- kiutalása életfogytiglan 1007
- szállítása 598, 953, 1581
- borászati eszköz 430
- Borbánd (*Borband*) – Barabaŋ/Băraabaŋ, Fehér m, h 102, 106, 112, 313, 363, 447, 454, 465, 1189, 1190, 1204, 1283, 1453, 1551, 1578, 1597, 1620, 1884
- i lkk: Bocsárdi Miklós, Csépké Mihály, Daróci Miklós, Deák Lukács és fel: Katalin, Drombári Bálint, Drombári Demeter, Igeni Lukács; János deák; Kardos Gergely, Kis István és Lukács, Kiskarádi József, Madarász Jakab, Mészáros Péter, Nagy Lőrinc, Nemes Péter, Nipoitt Péter, Pap György, Rödi Miklós, Sipos János, Somogyi Vid, Szakáll Mihály és Miklós, Szentkirályi Lukács, Truța Nicolae, Vas Gáspár
- i fn: Bikaréte, Kerekító, *Morgomezeye*, Prépostrétje, Várhegy
- i udvarház 447, 454, 1189, 1190, 1453
- Borbánd patak (*Borband patak*), fn, patak, Borbánd, Gyulafehérvár 313, 1224
- Borbándi (*Borbandi*) György és fel: Tussi Katus, Gyulafehérvár 1170
- Borbátberce (*Borbat Berczy*), fn, Lisznyó 311
- Borbátvíz (*Barbatwiz*) – Râu Bărbat, Hunyad m, h 154, 426
- i lk: Radul Petru
- Borbély (*Barbely, Borbeli*) Albert, polg és fel, Dész 1313
- Albert, polg, Huszt 569
- András, borbélyok céhmestere (1585), Debrecen 697
- András I. Váci András
- Balázs, n és fel 1672
- Demeter és fel: Borbély Zsófia 1672, 1673
- Ferenc, bíró, vdi jb, Szentimre 118
- Ferenc és Jakab, borbélyok, Debrecen 230
- György és János 150
- György, ifj., a borbélyok és sebészek céhmestere (1591), Székelyvásárhely 1201, 1396
- György, jb, Huszt 1273
- György, n, cigányvajda (1571–1588) 779
- György, n, vdi fam, Ajton 663
- Illés, jb Tasnád 1632
- Imre, jb és fel: Magyar Ilona, Abrudbánya 1020
- István, a és fel: Nagy Dorottya, Szereda 1985
- István, n 1728
- István, n, Déva 1751
- Jakab, jb és fel: Zsófia, Gyulafehérvár 1488
- János, n, Székás 1163
- János, jb, Fugyivásárhely 817
- János, n, a fdi hajdúk hadnagya (1602) 2023
- János, Kondorosi, n, vdi borbély (1591), Gyulafehérvár 1356, 1584
- János I. Kántor/Borbély János
- János, jb, Tasnád 1632
- János, jb, Vajdahunyd 1183
- János, n, Kraszna 887
- János, n, Várad 876
- János, polg, Várad 217
- Kálmán, jb, Déva 1512
- Katalin: Abodi Andrásné 272
- Kristóf, n, Radnót 1952, 1960
- Lőrinc, fdi fam 1683
- Lukács, n és fel: Anna 537
- Lukács, gyp, Németi 1232
- Márton, Gyulafehérvár 477
- Máté, n, lugosi fdi fam 1970
- Mihály, esk polg és Miklós, Belényes 1678
- Mihály, n és fel: Kassai Zsófia, Kisfalud 1952, 1960
- Miklós, polg, Gyulafehérvár 1298
- Miklós, Tordai, borbély céhmester, Vásárhely 1201
- Miklós és fel, Székelyvásárhely 1849
- Péter, polg, Várad 217
- Péter 150
- Tamás, jb, Gyulafehérvár 1074
- Tamás, n, Szereda 1985
- , n cs, Gyulafehérvár: Gáspár és fel: Csibi Anna 686, 1672, 1673, 1858; György, Pál, Zsófia: Borbély Demeterné 1672
- , Simai, n cs: András, Anna: Juhos Gergelyné, másik Anna: Bekes Istvánné, Erzsébet: Várad Jánosné 1775, 2027; György (1540–1604), lovaskap (1579–1580), lugosi és karánsebesi bán (1595), az erd hadak generálisa (1595, 1603), tanácsúr (1602), a lippai várórség kap (1602) és fel: Bánrévi Borbála 1736, 1775, 2027; Katalin: Vajda Miklósné, Krisztina: Borzási Györgyné 1775, 2027

- Borbély/Benő (*Borbely/Beno*) Boldizsár, Lippai, polg és fel: Anna, Gyulafehérvár 877, 884
- Borbély/Erős (*Barbely/Erős, Ereos*), n cs, Futak: István, Katalin, Mátyás, Bocskai István servitora és fel: Tót Anna, Zsuzsanna 871
- Borbély/Horvát/Kralvicz (*Barbely/Horvath/Kralicz, Kralvicz*) István, n, fdi udv fam 1728, 1942
- Borbély/Szigeti (*Barbely/Zigethy*) Márton, Szigeti, n és fel: Tordai Borbála, Gyulafehérvár 1067, 1214, 1236, 1290, 1356, 1567, 1569, 1583, 1584
- Borbély/Tót (*Barbely/Tooth*) János, n 1067
- Borbély/Túri (*Barbely/Thwry*) Gáspár, n, Huszt 941
- borbély, vdi: Borbély János (1591). L. még beszéltercei, brassói, debreceni, gyulafehérvári, kolozsvári, medgyesi, segesvári, szebeni
- borbélycéh l. beszéltercei, brassói, debreceni, medgyesi, segesvári, szebeni, vásárhelyi
- Borcfa (Borczfalwa), Kovásznába olvadt település, Orbai sz/Kovácsna m 432
- Borcionie (*Borchionie*) Dimitru és Nicolae, n, Macsesd 72
- Borcut l. Borkút
- Borcsa (*Borchya*), n cs: László, Péter, Sára: Bogdan Niztor fel, Zsófia, 704
- Borcsi (*Borczy*) Tamás, jb, Igrice 93
- Tamás, jb, Tótfalu 93
- Bord (*Bord*) – Bord, Küküllő/Maros m, h 1893, 1952
- i lkk: Cioban Blasiu és fel, Dégi Lukács, Opra és Tivadar
- Borda (*Borda*) – Burda, Bihar m, h 1826
- Bordác (*Bordacz*) Péter, jb, Enyed 278
- Bordas Philip, jb, Szóváros 93
- Bordi (*Bordy*) Márta: előbb Horvát Márton, majd Székely Gergely fel
- Borgojoseni, Borgosuseni l. Alsóborgó, Felsőborgó
- Borha, n cs: Anna: Kurta Balázsné, Annóka, Erzsóka, János, Márton és fel: Micanda Ana, Mátyás, Mihok, Miklós, Simon 704
- Borja (*Borhya*) András, Szentlélek 722
- borjú 185
- Borkút (*Borkuth*) – Borcut, B-Szoln/Máramaros m, h 560
- Bornemissza (*Bornemisza, Bornemmizza*) Anna: Szemere Sebestyénne
- Erzsébet: id. Bolta Jánosné
- Ferenc, Debrecen 1378
- Gergely 710; és János, 1567-ben Erdélybe költözik, részt vesz az orosz hadjáratban (1579), vdi udv fam, vdi udv kap (1587–1588), 1594-ben kivégzik, Kálnói 710, 729, 800, 1476
- György és fel 249
- István, n, Gyulafehérvár 1862
- István, Gyöngyösi, n és fel: Rátoni Judit 1893, 1952
- János, Várad 229
- János, n, kisebb kancelláriai íródeák (1576–1577, 1579) 86
- János, Udvarhely széki alkirálybíró (1583–1584), Kede 390, 475
- László, n és fel: Fugadi Zsófia, Várad 1519
- László, n, borosjenői fdi fam, Várad 1936
- Miklós, n, Kentelke 1868
- Zsigmond, n, Hencida 1233
- , n cs, Búza: Anna 1659, 1660; Benedek és fel: Balassa Margit 67, 1659, 1660; Zsigmond, Zsófia: Safarit Györgyné 1659, 1660
- , Kápolnai, n cs: Boldizsár (mh 1608), étekfőgőmester (1573), 1575-ben Bekes Gáspár pártjára áll, elmenekül, később kegyelmet nyer, huszti főkap (1576), az 1599-i sellenbergi ütközet után Mihály vajdához csatlakozik, ekkor kapja vissza birtokait, császárpárti, Torda vm isp (1601–1602), Fehér vm isp (1598, 1603, 1607), tanácsúr (1599–1600, 1603, 1605, 1607), 1605-ben Bocskai pártjára áll 542, 965, 1038, 1449, 1564, 1775, 2027; és fel: Patócsi Anna 1038; János 542, 1449; Pál 542
- Bornemissza/Daróci (*Bornemizza/Daroczy*) Mihály, n, Dés 1556
- Bornemissza/Vajda (*Bornemiza/Vayda*), n cs, Magyarremete: György, István, id. István, János, László, másik László, Mátyás, Mihály, Miklós, Péter 1401, 1541
- Borodul Mare/Borod l. Báród
- Boronkai (*Boronkay*), n cs, Mindszent: Boldizsár, Ferenc, kamarás (1599 k) 1083, 1106, 1164; Gáspár 1183; János, vizaknai sókamárás (1583–1585, 1588–1591, 1598) 365, 771,

- 1083, 1106, 1115, 1164, 1806, 2054; fel: Vajda Borbála 1106, 1164; László, vdi udv fam, vdi kamarás (1581, 1583–1584, 1588–1589) 307, 365, 441, 771, 910, 999, 1083, 1106, 1115, 1116, 1164
- Boros Balázs, polg, Torda 973, 1789
- Gergely, varga, Gyalu 1025
- Máté, gyp, Péntek 1232
- Borosbocsárd (*Boros Bochiard*) – Bucerdea Vi-noasă, Fehér m, h 1412, 1898
- i lkk: Kása György és fel: Erzsébet, Sárvári Mihály, Vinga Benedek
- i udvarház 1898
- Borosjenő (*Boros Jeneo, Borosjeneo*) – Ineu, Zaránd/Arad m, mv és vár 10, 1684–1685, 1740, 1744–1745, 1750, 1757, 1764–1766, 1779, 1783, 1792, 1800, 1803, 1812, 1832, 1834–1835, 1851, 1854–1855, 1864, 1901, 1903, 1905, 1907, 1928–1929, 1933–1937, 1939, 1941, 1946, 1971, 1976, 1996, 2041. L. még Jenő
- i lkk: Gajdom János, Széplaki/Szabó István
- i utcanév: Hosszú utca
- i udvarház 1685, 1934
- i vár/várórség kap: Petneházi István (1601–1602, 1610, 1615)
- — alkap: Csókási Mihály (1602)
- — udvarbírája: Újlaki Fülöp (1601–1602)
- — várnagya: Kapronczai János (1602)
- — fam: Fekete Máté, Ferenci Tamás, Gorbai László, Korda Mihai, Madona György, Mátyási Lukács és Márton, Nagy János, Nagy Péter, Sacui Mihai, Somogyi János, Szerémi Mihály, Temesvári István
- i fdi lovasok hadnagya: Nádudvari János (1602), Rác János (1602)
- i gyp hadnagy: Szabó Ferenc (1602)
- i hadnagy: Szentandrás György (1602), Vámos István (1602)
- i fdi fam: Bornemissza László, Buda István, Demecs Boldizsár, Farkas Márton, Gorbai László, Horvát András, Kátai Ferenc, Mészáros Lőrinc, Móré János, Sárközi Demeter, Temesvári István, Trombitás Gáspár, Verebélyi Mátyás, Virág Péter
- i fdi építómester: Ács Mihály
- i várórség katonái 1834
- (*Boros Jeneo districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1792
- Borosmegyer (*Boros Megyer, Borosmegier*), Magyarád – Măderat, Zaránd/Arad m, h 1744, 1757, 1864, 1941
- i lkk: Katona János, Kovács Balázs, Mátyási Lukács és Márton
- Borosnyai (*Borosniay*) Máté, a, Szentiván 333
- borospince 538
- Borossebes l. Sebes (Zaránd/Arad m)
- Boroşneu Mare, Boroşneu Mic l. Nagyborosnyó, Kisborosnyó
- Boroszlótelke (*Borozlotelke*), eltűnt település Berend, Szentmihálytelke és Óbuda környékén, Kolozs m 418
- Borozel l. Báród
- Borpataka (*Borpataka*), fn, szőlőhegy, Fugyivásárhely 1079
- (*Borpataka*), fn, szőlőhegy, Nagybánya 1583
- Bors (*Bors*) – Borş, Bihar m, h 804. L. még Kisbors
- bors 412
- Borsa (*Borsa*) – Borşa, Doboka/Kolozs m, h 641
- Borsai (*Borsay*) János, polg, ötvös, Enyed 822
- Borsaujfalu l. Újfalu
- Borsi (*Borssy, Bors-i*) György és István, n, Bors 804
- Borsoló (*Borsolo*), n cs, Ipp: Ferenc és fel: Porci Orsolya 832; János, ítélőszéki íródeák (1566, 1568, 1575), a Magyarországi Részek tizedbérllője (1583), ítélőmester (1585, 1587–1591, 1598–1599, 1607) 381, 621, 656, 659, 723, 746, 832, 866, 1048, 1184
- Borsos Gergely, jb, Fugyivásárhely 1079
- Margit: Somogyi Györgyné
- Borsószer (*Borsozer*), fn, Egyed 227
- Borsowa, Borsoway l. Borzsova, Borzsovai
- Borş l. Kisbors
- Borşa Nouă l. Újfalu (Doboka/Kolozs m)
- Borumlaca l. Baromlak
- Borza István, Gyulafehérvár 1171
- Mátyás, jb, Acintos 1191
- Vlaykull, esk, jb, Bodola 1212
- Borzás (*Borzas, Bozzas*) – Bozieş, Doboka/B-Naszód m, h 1531, 1682
- (*Bozzas*) – Boziaş, Küküllő/Maros m, h 90, 706, 1304
- i lk: Gomba István

- (*Bozzas*) – Bozieş, Kraszna/Szilágy m, h 780, 1775, 2027
- Borzási (*Bozzassy*) Gáspár, n és fel: Berentei Anna 622, 625
- György és János, vdi emberek, Erked 708, 714, 715, 717, 718, 923, 930
- György, n és fel: Borbély Krisztina, Borzás 1775, 2027
- Mihály, n 746
- Borzik (*Borzyk*) – Borz, Bihar m, h 1894
- Borzoló (*Borzolo*) János, Polyán 524
- Borzova*, elpusztult település Feltót területben, Zaránd/Arad m 1744
- Borzsova (*Borsowa*) – Bârzava, Csík sz/Hargita m, h 316, 677
- i lkk: Balog Ferenc és Tamás, Bene Balázs, György Péter
- Borzsovai (*Borsoway*, *Borsway*) n cs, Dicsőszentmárton: István, vdi ítélőszéki jegyző (1577) és fel: Valkai Borbála 89, 90, 743, 1195, 1196; János 1424; Mátyás, vdi ítélőszéki jegyző (1577) 89, 90, 92; Zsigmond 1195, 1196
- Bós (*Boos*) – Boş, Hunyad m, h 469
- (*Bos*) – Boş/Boju, Kolozs m, h 1664
- Bósi (*Bossy*) Bálint, jb, Sámsond 1011
- Boskowith (*Boskowitt*) Dsiwe és Vince, Raguzai, polg/n, kalmár, Gyulafehérvár 1219, 1229, 1268
- Bosnak*, fn, patak, Tibód 1658
- Bosold (*Bosold*), ma pusztá Darvastól délkeletre, Bihar/M 751
- Bosoród (*Bosoro*, *Bosorod sive Felseo Kitid*) – Boşorod, Hunyad m, h 1106, 1428
- Boş l. Felsőbós
- Bot (*Boot*, *Both*) Ambrus és Antal, lófők, Rákos 1718
- Anna: Nagy Istvánné és János, n, Széplak 39, 525
- György, jb, Rákos 316
- János, gyalogok tizedese (1583), Rákos 345
- Pál, n, Kurety (Zaránd vm) 1741
- Bota (*Botha*) Gyurka és Tywadar, jb, románok, Muska 171
- Ioan, gyp, Lugos terület 1883
- Ioan, jb, Ökörmező 69
- János, n, Hollómező 829
- Mátyás, déznai fdi fam 1793, 1799
- Miklós, jb, Solymos 1824
- , n, bokkiai vajda (1589) cs, Bokkia: Ioan, másikk Ioan, Lazăr, Lupu, Nicolae és Petru 1066
- , n cs, Bolgárfalva: Anna, Farkas és fel: Cuci Fruzsina, Miklós 1791, 1867
- Bota/Corna (*Botha/Korna*), n cs, Kornyafalva: Francisc, Gheorghe, Lupu, Vasile 1347, 1353
- botbüntetés 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- Bote*, elpusztult település Temes vármegye területén 1904
- Boteni l. Botháza
- Botény (*Bottien*), elpusztult település Alcsil környékén, Zaránd/Arad m 1109
- Botez l. Batizháza
- Botfej (*Boytest et Boythfw*) – Botfei, Bihar m, h 1102
- Botháza (*Bothaza*) – Bodhaza/Boteni, Kolozs m, h 159, 334, 749, 1760
- i lkk: Bodoni Gergely és György, Szabó György
- i udvarház 159
- Botházi (*Bothazi*) Bertalan, n, Botháza 1760
- Botiza l. Batiza
- Botos (*Bothos*) Barnabás, jb, Fugyivásárhely 1079
- Mihály, vdi jb, Bogát 93
- Botos utca (*Bothos uca*), utcanév, Udvarhely 433
- Bottien* l. Botény
- Boya* l. Boja
- Boyer* l. Bojér
- Boytest et Boythfw* l. Botfej
- Boz (*Booz*), prédiium feltehetően Somoskeszi, Vadász és Apáti környékén, Zaránd/Arad m 1353
- Boz l. Magyarbóz
- Boza/Bozza* l. Bodzamező
- Bózes (*Bozosna*) – Bozeş, Hunyad m, h 1775
- Boziaş l. Borzás (Küküllő/Maros m)
- Bozieş l. Borzás (Doboka/B-Naszód m, Kraszna/Szilágy m)
- Bozna* l. Bázna
- Boznar Michael, esk, Völc 90
- Bozolnok (*Bozolnak*, *Bozonoktelke*), prédiium Tamásfalva környékén, Kolozs/Szilágy m 1852, 1857
- Bozós l. Bogyest
- Bozosna* l. Bózes

bozót irtása 1620

Bozuga (*Bezeghi, Bozuga*) Péter, j b, Kelecsény 69

Bozzas, Bozzassy l. Borzás, Borzási

Bozzas, f n, Sárfalva 1367

Bozsó (*Boso*) István, Sárfalva 1367

Böd (*Beod*) – Beudiu, B-Szoln/B-Naszód m, h 1682

Bödön (*Beodeon*) – Bidin/Bidiu, Doboka/B-Naszód m, h 706

Bögöz (*Beógeöz, Beogheoz*) – Mugeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 336, 1132, 1530

—i lkk: Fekete Lukács és Péter

—i udvarház 336, 1132

Bögözi (*Beogeozy*) János, n, a, Miklósfalva 434

Bőjti (*Beothy, Beoythy*) Ferenc, n polg, Várad 1519

— Márton, vdi j b, Angyalos 1403

Bökény (*Beken, Beokeony*), elnéptelenedett település Komádi környékén, Bihar/M 581, 637, 1989

— (*Beokeon, Bokeny*) – Buteni, Zaránd/Arad m, h 1744, 1765

Bölkény (*Belkeny*), f n, patak, Magyarbölkény 461

Bölön (*Belen, Beoleom, Beöleön*) – Belin – Blumendorf, Sepsz sz/Kovácsna m, h 75, 94, 168, 1571, 1726. L. még Felbölön, Nagybölön

—i lkk: Sikó István, Silló András

—i f n: Felbölön, Kismagyaros, Szénégető, Verőfény

Bölöni (*Beoleony*) Máté és Péter, gyp, Polyán 524

Bőnye (*Beonye*), ma pusztá Szilágyszeg közelében, K-Szoln/Szilágym 591, 746

Bőnyei (*Beonyey*) Ferenc, n, Bőnye 746

— György, n és fel: Szécsi Borbála, Bőnye 591

börtönbüntetés 11, 110, 913, 1244, 1312, 1314, 1580, 1590

Bősháza (*Beoshaza*) – Buişa, K-Szoln/Szilágym, h 579, 695, 1411

Bősházi (*Beoshazy*) Ferenc deák, K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája (1569) és Menyhárt, n, Bősháza 579

Bözödújfalú l. Újfalú

Brád (*Brad*) – Brad, Zaránd/Hunyad m, h 1778, 1911

Bradet l. Bragyet

Brádi (*Bradi*) László, Zaránd vm alisp (1602) és Márton, Zaránd vm szolgabírája (1602), Brád 1778, 1911

Bradu l. Fenyőfalva

Bragyet (*Bradet*) – Brădet, Bihar m, h 1725, 1727

Braha Menesse, elpusztult település Felménis környékén, Zaránd/Arad m 1936

Bran l. Törösvár

Braņištea l. Árpástó

Brankvith (*Brankuvith, Brankvith*) János, fdi fam és a lugosi lovasok hadnagya (1602), lugosi fdi fam 1891, 1927

Branyicska (*Braniczka*) – Brănişca, Hunyad m, h és vár 1743

Branyménis (*Brayanemes*), elpusztult település Felménis környékén, Zaránd/Arad m 1744

Brassai (*Brassay*) Mihály l. Szántó/Brassai Mihály

— Simon, polg, szabó céhmester és fel, Enyed 307, 687, 1529

Brassó (*Brasso, Brassow, Braszo, Corona, Cronstadt, Kronen*) – Braşov – Kronstadt, v 11, 14, 16, 2, 16, 18, 26, 40–41, 44, 49, 163, 189, 195, 211, 238, 241, 332, 358, 561, 852, 913, 918, 1009, 1185–1186, 1212, 1238, 1254, 1258, 1502, 1614, 1691–1705, 1728, 1781–1784, 1786, 1788–1795, 1797–1837, 1839–1851

— elöljárósága 211, 332, 1185, 1238, 1258, 1614, 1831

— főbírája: Graisnicus Cirillus (1588–1589, 1592–1595), Hersel Valentin (1597–1603), Kis (Hirscher) Lukás (1527–1541)

— villicusa: Helner Valentin (1590)

— tanácsosa: Hersel Peter (1564–1570, 1573–1574, 1579–1587)

—i lkk: Draudt Peter, Fischer Alexander, Gernerle Valentin, Graisnicus Anna, Christoph, Cirillus, másik Cirillus, Johannes, Lukás, Margareta, Stephan; Hector Johannes, Herceg Johann, Schwarz Andreas

—i pap 2

—i Péter és Pál apostol-templom 16, 18

—i Szent Márton-kápolna 2

—i borbélyok céhszabályzata 44, 195

—i mészárosok céhszabályzata 68

- i ispotály 26
 —i városfal 16
 —i polgárok háza Gyulafehérváron 1728
 —i huszadvám és árumegállítási jog 163, 1258
 — Szent Márton-napi adója 2, 16, 18, 26
 — servitora: Móré András
 —i Feketetemplom lt 2, 16, 18
Braste l. *Brost*
Brátafalva (*Baratafalwa*), Venter községbe ol-
 vadt település, Bihar m 1989
Brateiu l. *Paratěj*
Brateş l. *Barátos*
Bratiasza, elpusztult település Vajdahunyadtól
 nyugatra, Hunyad m 453
Bratislava l. *Pozsony*
Bratovan Vasile és Manya, Karánsebes 704
Bratul Chyora, jb, Bekényszeg 747
Brayanemes l. *Branyménes*
Brazi l. *Gurény*
Brazii l. *Szaturó*
Brázova (*Brazowa*) – *Breazova*, Hunyad m, h
 441, 1303
Brázovai (*Brazoway*) Lupu, gyp, Lugos kerület
 1883
 —, n cs, Hunyad vm: Ioan, Petru és fel: Móré
 Katalin 441
Brădet l. *Bragyet*
Brăduţ l. *Bardóc*
Brănişca l. *Branycska*
Brâglez l. *Tótszállás*
Brâncoveneşti l. *Vécs*
Bre Ştefan, jb, Felsőkrotna 468, 1835
Brebu l. *Prebul*
Brebul l. *Prebul*
Bréda (*Breda*) János, vdi jb, Dég 90
Breistok l. *Bre Ştefan*
Brem Czapen, fn, Felek és Fenyőfalva 103
Brenda Andrei, gyp, Lugos kerület 1883
Brennsdorf l. *Felfalu*
Bresztur (*Breztur*), elpusztult település Feltót ke-
 rületben, Zaránd/Arad m 1744
Breteia Română l. *Oláhbreitty*
Bretfő (*Bretfeo*), fn, szőlőhegy, Kolozsvár 82,
 1173
Breţcu l. *Bereck*
Briheny (*Brien*) – *Briheni*, Bihar m, h 1895
Brinyi (*Bereny*, *Brini*) György, n 503, 504, 523,
 787; László, Maros szék királybírája (1576,
 1580), kövári várkap (1580–1588), a vdi udv
 lovasok alkap (1583–1584, 1587–1588), Ma-
 lomfalva 301, 403, 503, 504, 523, 787
Briquet, Charles Moïse (1839–1918), francia
 könyv- és nyomdászattörténész 14
Bron l. *Bun*
Bronyka (*Bronka*) – *Bronjka*, Máramaros/U, h
 64
Broos l. *Szászváros*
Brost (*Braste*, *Brost*), elpusztult település Alcsil
 környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
Brundusa Juone kenéz, jb, Tatárfalva 1975
Buceava-Şoimuş l. *Bucsáva*, *Solymos* (Za-
 ránd/Arad m)
Bucerdea Vinoasă l. *Borosbocsárd*
Buchiawa l. *Bucsáva*
Buchy l. *Bulcs*
Bucium l. *Bucsum* (Hunyad m)
Buciumi l. *Vármező*
Bucova l. *Bukova*
Bucur (*Bukur*) Iacob, n és fel: Bakócsi Mag-
 dalena, Karánsebes 1406
Bucureşci l. *Bukurest*
Bucz l. *Bulcs*
Bucsáva (*Buchiawa*), *Solymosbucsa* – *Buceava-Şoimuş*,
 Zaránd/Arad m, h 1109
Bucevica (*Busanychia*, *Bwchiewiczza*), elpusz-
 tult település *Solymosbucsa* környékén, Za-
 ránd/Arad m 1109, 1744
Bucsum (*Bwchin*) – *Bucium*, Hunyad m, h 1106
 — (*Bwchon*), ma pusztá Alsókaznacs és Hal-
 mosd között, Kraszna/Szilágy m 723
Buda (*Buda*) – Budapest, M, v 20, 21, 30, 63
Buda (*Bwda*) Danko, vdi jb, Szilvás 719
 — István, n 1812
 — István, n, borosjenői fdi fam 1744, 1941
 — János, Gyulai, n és fel: Méreg Anna 1941
 — János, vdi fam 1563
 — Lőrinc, jb, Imecsfalva 111
Buda Vecse l. *Újbuda*
Budacul Săsesc/Budacu de Jos l. *Budak*
Budai (*Bwda*, *Bwday*) Elek, n, Esztény 93
 — Ferenc, vdi fam, a gyulafehérvári udv/vár ud-
 varbírája (1602), Sárd 966, 1582, 1829,
 1896, 1897, 1923, 1938
 — János, n, Kolozs vm alszolgabírája (1588),
 Kispetri 738, 1197
 — Miklós, polg, Várad 970

- Simon, váradi levélkereső (1568–1569) 63
- Zsófia: Vas Jánosné
- , n cs, Sárd: István és fel: Katalin, Katalin: Hátszegi Mártonné 621, 673, 683
- Budai/Nagy (*Bwday/Nagy*) Gergely, n, Sárd 683
- Budak (*Budak*), Szászbudak – Budacul Săseșc/Budacu de Jos – Deutschbudak, Doboka/B-Naszód m, h 399
- Budas*, *Budossy* l. Büdös, Büdösi
- Budatelke (*Budatelke*) – Budateleac/Budești, Kolozs/B-Naszód m, h 1659
- Budaveche l. Burjánosbuda, Óbuda
- Budgyen*, elpusztult település Kápolna kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Budila l. Bodola
- Budiu Mic l. Békásbodon
- Budiul de Câmpie l. Bodon
- Buduș l. Büdös, Kisbudak
- Buhani l. Bajnokfalva
- Buia l. Bólya
- Buizan (*Bwyzan*) Petru, jb, Szilkút 90
- Buj (*Buly*, *Bwly*), Szabolcs/M, h 1107, 1326
- Bukova (*Bukova*) – Bucova, Szörény/Krassó-Szörény m, h 1771
- Bukur* l. Bucur
- Bukurest (*Bukurest*) – București, Zaránd/Hunyad m, h 325
- Bukurocz*, elpusztult település Hosszúág környékén, Temes m 1950
- Bulcs (*Bulchy*) – Bâlci/Bulci, Arad m, h 2016, 2050
- (*Buchy/Bucz districtus*), kerület a mai Arad megye területén 2011, 2017
- Bulgari l. Nyirmon
- Bulgăreni l. Bogárfalva
- Bulkesch l. Bolkács
- Bulza (*Buza*) – Bulza, Arad/Temes m, h 1708
- Buly* l. Buj
- Bun (*Bron*, *Bwn*) – Boiu Mare/Boiu, Küküllő/Maros m, h 722, 1682, 1816
- i b: Bethlen cs
- Buna Ioan, gyp, Lugos kerület 1883
- Bunchesd* l. Boncesd
- Bunea, Augustin (1857–1909), görög katolikus kk, egyháztörténész 619, 644
- Bungard l. Bongárd
- Bungest*, elpusztult település Kápolna kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Bunul Gábor, jb 108
- Bunyitay Vince (1837–1915), váradi kk, egyháztörténész 11, 12, 13, 702
- Burcsai (*Bwrchyay*) Borbála: Henter Benedekné és Máté, n, a Szentiván 94, 1516
- Burda l. Borda
- Burgyest (*Bwrdes*), elpusztult település Határ mellett, Bihar m 1964
- Burjánosbuda (*Burianos Buda*), Bodonkút – Budaveche/Vechea, Kolozs m, h 621, 683. L. még Óbuda
- i lk: Deres János
- Burul Petru és Mihai, jb, Korcsmafalva 147
- Burzenland l. Barcaság
- Busanychia* l. Bucseвица
- Buss l. Buzd
- Buta (*Butha*) Blasiu, jb, Septér 719
- Buteni l. Bökény (Zaránd/Arad m)
- Buthafalwa*, elpusztult település Szörény vármegye területén 1878
- bútor 1333
- Búza (*Buza*) – Buza – Buzendorf, Doboka/Kolozs m, mv 67, 831, 1659
- i b: Bornemissza Anna, Benedek és fel: Balassa Margit, Zsigmond, Zsófia: Safarit Györgyné
- i udvarház 1659
- búza 78, 99, 115, 128, 167, 365, 387, 768, 784, 846, 1050, 1333, 1371, 1385, 1673
- kilencede 56, 59
- kiutalása életfogytiglan 1007
- kölcsönzése 75
- örlése 723
- Búzaháza (*Buzahaza*) – Buza/Grăușorul, Maros sz/m, h 1042, 1524
- Búzamező (*Buzamezeo*) – Buzaș, B-Szoln/Szilágym, h 1659
- Búzás (*Buzas*) János, Máté és Miklós, lófők, Szentmihály 1237
- Péter, szab, Szentmihály 1828
- Búzásbesenyő l. Besenyő
- Búzásd (*Bwzas*, *Bwzasd alio nomine Werempataka*), ma puszta Olcsa és Bélfenyér között, Bihar m 120, 243, 1274, 1865
- Búzásdi utca (*Bwzasdy ucza*), utcanév, Sziget 1822
- Buzaș l. Búzamező

- Buzd (*Bwzd*) – Buzd – Buss, Medgyes sz/Szeben m, h 1
 —i lk: Johannes comes
 Buzendorf l. Búza
 Buzogány (*Buzgany*) György, jb, Hadrév 784
 Büdös (*Budas*, *Bwdos*) – Buduş/Válcele, B-Szoln/Kolozs m, h 83, 93
 —i lk: Balog János
 Büdösi (*Budossy*) Makzim, jb, Büdös 93
 Büdöskúti (*Bewdeoskuthy*, *Bwdeoskuthy*), n cs, Ipp: János, Tamás és fel: Baksa Orsolya, más: Tamás 832
 —, n cs: György, László és fel: Papfalvi Anna 746
 Büdöskútja (*Beodos/Büdeos kuttia*), fn, Kisfalud 787
 Bükös (*Bwkeos*, *Bwkös*) – Bichiş, Fehér/Maros m, h 90, 881, 964
 —i lkk: Bíró György, Kémeri Boldizsár, Nagy Orbán, Takács Boldizsár
 —i fn: Alsóerdő
 Bünös (*Beoneos*, *Bwnes*) János, jb, Nagynyulas 717, 718
 bünös elfogása 85, 1242, 1244, 1312, 1314, 1413, 1580
 büntető per 110, 1413
 büntett elkövetése 768, 1277
 Bürkös (*Bwrkeos*) – Bârgăniş – Bürgesch, Fehér/Szeben m, h 103, 107, 361, 1930
 —i lkk: Geréb András és Tamás
 Bürkösi (*Bwrkeossy*), n cs, Hortobágyfalva: János, Miklós és Opra 647
Bwchin l. Bucsum
Bwchon l. Bucsum
Bwdeoskuthy l. Büdöskúti
Bwkfalva l. Bikfalva
Bwly l. Buj
Bwnes l. Bünös
Bwnezzo, fn, szőlő, Sárd 124
Bwrchyay l. Burcsai
Bwrdes l. Burgyest
Bwyzan l. Buizan
Byrthalom l. Berethalom
- C, CZ**
 Cacova Ierii l. Ivánfalva (Torda/Kolozs m)
 Cacova l. Vláháza
 Cadea Mare, Cadea Mică, Cadea l. Nagykágya, Kiskágya
 Caila l. Kajla
 Calna l. Kálna
 Camăr l. Kémer
Candia, utcanév, Tasnád 1632
Cantor l. Kántor
Capitan l. Kapitány
 Capnic l. Kapnik
Caprior l. Kapriora
 Captalan l. Káptalan
 Cara l. Oláhkara
 Caracia (*Karachia*) Petru, román, jb, Bekényszeg 725
 Caransebeş l. Karánsebes
 Carastelec l. Karásztelek
Carbonaczfalwa l. Garbonác
Carbonal l. Karbunár
 Carillo Alfonz (1553–1618), spanyol jezsuita szerzetes (1571-től), 1581-től Párizsban, majd 1589-től Bécsben teológiát tanít, 1591-ben érkezik Erdélybe Báthory Zsigmond hívására, akinek gyóntatója és bizalmas politikai tanácsadója, ill. követe lesz, később az ausztriai rendtartomány (1600–1608), majd a toledói rendtartomány (1611–1618) provinciálisa 9
Caroly l. Károly
Cassovia l. Kassa
Castenholtz l. Hermány (Szeben sz/m)
 Caşin/Caşinu Nou l. Kászónújfalu
 Caşolţ l. Hermány (Szeben sz/m)
 Caşva l. Kásva
 Catalina l. Szentkatolna
 Cauaceu l. Kovácsi (Bihar m)
 Cavnice l. Kapnik
Cazma l. Cozma
 Căbeşti l. Kebeds
 Cădăciu l. Kadács
 Cădişeni l. Kadicsfalva
 Căinelu de Jos l. Kajanel, Kiskaján
 Călăcea l. Kalocsa (Bihar m, Doboka/Szilágy m)
 Călan/Călanu Mic l. Felsőkalán, Kiskalán
 Călăraşi l. Harasztos (Aranyos sz/Kolozs m)
 Călăţele l. Kelecel
 Călimăneşti l. Kelementelke
 Călugăreni l. Mikháza
 Călugări l. Kalugyer
 Căluşeri l. Kál
 Călvasăr l. Hidegvíz

- Cărnăușul Deșert/Cărnăușu l. Pusztakamarás
 Căpâlna/Căpâlna de Sus l. Kápolna (Küküllő/Maros m)
 Căpâlnița l. Kápolnásoláhfalu, Oláhfalu
 Căpâlnaș l. Alsókápolnás, Felsőkápolnás
 Căpeni l. Köpec
 Căprioara l. Kapriora, Kecskeháta
 Căpruța l. Kapronca
 Căptâlan l. Káptalan
 Căpușu de Câmpie l. Mezókapus
 Căraci l. Karács
 Cărand/Cărandeni l. Karánd, Nagykaránd
 Cărnăzel l. Kiskaránd
 Cărnășu l. Karaszó
 Cărbunari l. Garbonác, Karbunár
 Cărpiniș l. Gyertyános (Hunyad m, K-Szoln/Máramaros m), Körpenyes
 Cășeiu l. Alsókosály
 Cătlina l. Katalinfalva, Szentkatolna
 Cătina l. Katona
 Cățârlu l. Kecel
 Căuș l. Kávás
 Căușd l. Kávásd
 Câmp l. Kimp
 Câmpeni de Pomezeu l. Papmező
 Câmpanii de Jos/Câmpani l. Alsókimpány
 Câmpanii de Sus/Câmpani l. Felsőkimpány
 Câmpenița l. Fele
 Câmpia Turzii l. Gyéres
 Câmpulung/Câmpulung la Tisa l. Hosszúmező (Máramaros m)
 Cârceada l. Kercsed
 Cârjiți l. Kersec
 Cârnești l. Kernyesd
 Cățâu l. Kackó
 Ceaca l. Csáka
 Cean l. Csány
 Cecălaca l. Csekelaka
 Cece (*Czecze*) Pál, jb, Zabola 111
 Cechești l. Csekefalva
 Cege (*Chege, Czeghe*) – Țaga, Doboka/Kolozs m, h 741, 1232, 1265, 1337, 1664
 —i lk: Vas György
 Cégény (*Cegen*) – Țeghea, K-Szoln/Szatmár m, h 1075
 céh újraalapításának engedélyezése 959
 céh l. debreceni, vásárhelyi borbély; enyedi fazekas; enyedi kocsi- és kerékgyártó; brassói, segesvári, szebeni mészáros; enyedi, gyulafehérvári, kolozsvári ötvös; enyedi, kolozsvári szabó; berethalmi, debreceni, medgyesi szűcs; nagydísznódi, szebeni takács; udvarhelyi tímár; alcinai, berethalmi, enyedi, gyalui, kisselyki, medgyesi, szentágotai, udvarhelyi, zilahi varga
 céhalapítás engedélyezése 44, 53, 466, 822, 959, 1012, 1025, 1097, 1294
 céhen kívüli mesterek 1626
 céhes remekmű elkészítése 1220
 céhfenntartás engedélyezése 35, 49, 138, 1086, 1097
 céhinas tanítása és céhlegény szegődtetése 34, 35, 40, 41, 44, 49, 53, 138, 230, 466, 476, 822, 959, 993, 1012, 1025, 1086, 1097, 1145, 1201, 1220, 1294
 céhkiváltság 49, 53, 822, 846, 959, 986, 993, 1012, 1025, 1097, 1145, 1294, 1626
 — elvesztése 230
 céhmester l. debreceni, vásárhelyi borbély, enyedi fazekas, enyedi szabó, berethalmi, kisselyki, udvarhelyi, zilahi varga
 céhmesterválasztás 35, 993
 céhszabályzat érvénytelenítése 40, 41, 68
 — l. brassói, debreceni, vásárhelyi borbély; enyedi fazekas; brassói, segesvári, szebeni mészáros; gyulafehérvári, kolozsvári ötvös; enyedi, kolozsvári szabó; debreceni szűcs; nagydísznódi takács; udvarhelyi, vásárhelyi tímár; berethalmi, gyalui, udvarhelyi, vásárhelyi, zilahi varga
 — megerősítése 34, 35, 36, 40, 41, 47, 68, 195, 211, 466, 476, 500, 578, 642, 687, 697, 822, 912, 918, 939, 959, 986, 1025, 1086, 1201, 1294, 1396
 — megújítása 476
 — megváltoztatása 211, 1145
 céhtagság megszerzése 34, 35, 40, 41, 44, 230, 466, 476, 822, 959, 1025, 1201, 1220
 Cehalul Român/Cehal l. Felsőcsaholy
 Cehalul Ungureș/Cehal l. Alsócsaholy
 Ceherfalwa, Cheherfalva l. Csehétfalva
 Cehetel l. Csehétfalva
 Cehu Silvaniei l. Cseh és Szilágycseh (K-Szoln/Szilágym)
 Ceica l. Cséke
 Cella l. Szea

- cellerista l. sószállító
 Cente (*Cente*) – Țentea, Doboka/B-Naszód m, h 1659
 Cerbăl/Cerbel l. Cserbel
 Cerce (*Czerce*) István, Indal 269
 Cercița (*Czerzericza*) Ioan és fel, Nicolae, esk polg, Karánsebes 704
 Cergău l. Cserged (Fehér m)
 Cerghid l. Cserged (Küküllő/Maros m)
 Cerișa l. Cserese (Kraszna/Szilágy m)
 Cerișor l. Cserisor
 Cernatul de Jos, Cernatul de Sus l. Alsócsernáton, Felsőcsernáton
 Cernești l. Csernafalva
 Cernișoara/Cernișoara Florese l. Csernisora
 Cernuc l. Csernek
 Cetariu l. Csátár
 Cetatea de Baltă l. Küküllővár
 Cetațuia l. Csátószeg
 Cetea l. Csáklya
 Ceuaș l. Csávás (Küküllő/Maros m)
 Cevaș/Ceuașu de Câmpie l. Csávás (Maros sz/m)
 Chabol l. Ciabol
 Chanad l. Csinád
 Chanae l. Csana
 Chaydychfalwa l. Kadicsfalva
 Cheba, Chebo l. Csaba
 Chechiș l. Kettősmező
 Checichehata l. Kecskéhata
 Checz l. Csécs
 Chedia Mare, Chedia Mică l. Kede
 Chege l. Cege, Csege
 Cheged l. Csegöd
 Cheh l. Cseh
 Chekast, elpusztult település Kápolna tartozékai-ban, Zaránd/Arad m 1928
 Chelința l. Kelence
 Chelmac l. Eperjes (Arad m)
 Chende (*Kenda, Kende*) Ioan, jb, Szilkút 90
 —, n cs, Macsesd: Ioan, Kende, Niztor, Oppra/Oppre, Ștefan és Vasile 72, 76
 Chende/Albert (*Kende/Albert*) Gavril és Nicolae, n, Vajdafalva 1347
 Chendru l. Kend, Szarvaskend
 Cheogy l. Csögi
 Chepeț l. Köpec
 Cherechiul Mic/Cherechiu l. Kereki és Kiskereki (Bihar m)
 Cheresig l. Körösszeg
 Cheresse l. Csirésa
 Chereste (*Kerezte*) Luca, jb, Hagymás 93
 Cheriu l. Kér és Nagyker (Bihar m)
 Chesău l. Keszü
 Chesler l. Keszler
 Cheșa l. Kisháza
 Chemia, Chietnya, helység valószínűleg Horvátország területén 339, 748
 —i Vuketyewytt János
 Cheța/Chețani l. Kece
 Chețiu l. Ketel
 Cheuchiș l. Kékes (Doboka/B-Naszód m)
 Cheud l. Kőd
 Cheztelke l. Csehtelke
 Chiakla l. Csáklya
 Chiarna l. Cserna
 Chiarnafalwa l. Csernafalva
 Chibed l. Kibéd
 Chibulcut l. Köbőkút (Kolozs/B-Naszód m)
 Chiced l. Kecset (Doboka/B-Szoln/Kolozs m)
 Chiced Silvaș l. Kecsetszilvás és Szilvás (Doboka/Kolozs m)
 Chichiș l. Kökös
 Chidea l. Kide
 Chiehy l. Cseh
 Chiend l. Kövend
 Chiendy l. Csendi
 Chier l. Gacsalkér és Kér (Zaránd/Arad m)
 Chieresa l. Csirésa
 Chierged l. Cserged
 Chiernigora l. Csernisora
 Chieșd l. Kövesd (K-Szoln/Szilágy m)
 Chigic/Chijic l. Kigyik
 Chiglen l. Csiglen
 Chilieni l. Kilyén
 Chimindia l. Kéménd
 Chimitelnicul de Câmpie/Chimitelnic l. Kéménytelke
 Chimul (*Kymul*), jb, Dombró 680
 Chinceș l. Kincses
 Chinciuș l. Kincsi
 Chintelnic l. Kentelke
 Chinușu l. Kénos
 Chioar l. Kővár
 Chioban l. Cioban

- Chiokinas* l. Ciochinaş
Chiochiş l. Kékes (Doboka/B-Naszód m)
Chionga l. Csongva
Chira (*Kira*) Thoma, jb, Újfalu 93
Chiraleş l. Kerlés
Chirău l. Kérő
Chirepovit Miklós, tanácsúr (1556–1558), karánsebesi (1559) és lugosi bán (1558) 50
Chirileu l. Kerelő
Chirmes János, esk, jb, Nyén 1212
Chirpăr l. Kürpöd
Chirşe (*Kyrse*) Mihai és Matia, jb, Voya 1492
Chisindia l. Köszönd
Chişcău l. Alsókőh
Chitid l. Alsókitid, Kitid
Chitidan (*Kitidan*) Opra és Ştefan, n, Macsesd 77
Chiuieşti l. Pecsétszeg
Chiuruş l. Körös (Orbai sz/Kovácszna m)
Chizer l. Csizsár
Chomanfalva l. Harasztos
Chood l. Cold
Chorest, allodium Rossia mellett, Záránd/Arad m 1793
Chrysius l. Körös
Chust l. Huszt
Chwreos l. Csűrös
Chyabay l. Csabai
Chyaka l. Csáka
Chyan l. Csány
Chyeb l. Cseb
Chyeyd l. Csejd
Chyged l. Csüged
Chykmona l. Csikmó
Chyorbafalwa, eltűnt település Gyertyános és Magura között, K-Szoln/Máramaros m 1622
Chyot, elpusztult település Köszönd kerületben, Záránd/Arad m 1744
Chyp l. Cip
Chyriek l. Cirják
Chywchy l. Csúcs
Chywreos l. Csűrös
Ciabol (*Chabol*) Petru, jb, Köbölkút 718
Ciaca l. Csáka
Ciachi-Gârbou l. Gorbó
Ciba l. Csibafalva
Cibák (*Czibak*) György, n, b, Várad 590
Cibinium l. Szeben
Cibu l. Cseb (Udvarhely sz/Maros m)
Cicău l. Csákó
Cicehegye (*Czicze hegie*), fn, szőlőhegy, Dés 1563
Cicero István, polg, Torda 973
Cicest (*Cicesd*, *Cicest*), elpusztult település Alcsil környékén, Záránd/Arad m 1109, 1744
Ciceu l. Csicsó
Ciceu-Giurgeşti l. Györgyfalva (B-Szoln/B-Naszód m)
Ciceu-Hăşmaş l. Hagymás (B-Szoln/B-Naszód m)
Ciceu-Mihăieşti l. Mihályfalva (B-Szoln/B-Naszód m)
Ciernek l. Csernek
Cigányi (*Czigany*, *Czygani*) – Űigani/Crişeni, K-Szoln/Szilágy m, h 1462, 1615
 —i vámhely 1462
 cigányok adományozása 301, 614, 634
 — vásárlása 779
 —, Szeben széki 24, 357
 Cigánytelke (*Cziganteleke*), fn, Telegd 132
 cigányvajdák: Borbély György (1571–1588), Torma Kristóf (1588)
Ciglean l. Csiglen
Cigmău l. Csikmó
Ciclan (*Czyklan*) Ioan, Karánsebes 1472
Cikmántor (*Czykmantor*) – Űicmandru/Űigmandru – Zuckmantel, Küküllő/Maros m, h 982, 1511
 —i lkk: Darlaci István és fel: Bácsi Fruzsina
 —i udvarház 1511
Cikud (*Czege*) – Űicud/Valea Largă, Torda/Maros m, h 307
Címer (*Cymer*) Anna: Székely Mihályné
 címer adományozása (címerleírással) 210, 215, 216, 228, 241, 255, 276, 315, 328, 335, 369, 382, 445, 451, 458, 470, 492, 498, 541, 543, 555, 566, 569, 586, 593, 594, 596, 602, 620, 635, 653, 669, 679, 684, 691, 701, 737, 741, 759, 772, 816, 852, 871, 882, 885, 886, 887, 905, 928, 941, 947, 977, 978, 997, 1010, 1014, 1015, 1029, 1041, 1063, 1069, 1095, 1103, 1114, 1119, 1135, 1146, 1148, 1179, 1182, 1215, 1228, 1239, 1250, 1256, 1264, 1268, 1273, 1289, 1302, 1316, 1318, 1324, 1338, 1358, 1365, 1366, 1368, 1374, 1375, 1384, 1397, 1407, 1419, 1421, 1424, 1438,

- 1505, 1519, 1526, 1532, 1539, 1571, 1577, 1587, 1592, 1602, 1807, 1809, 1813, 1820, 1866, 1873, 1874, 1886, 1892, 1944, 1958, 1982, 1991, 2001, 2046
 — bővítése és megerősítése (címerleírással) 553
 — érdéken 1831
 —, sírkövön 604
 címeres pecsétnyomó 1220
 Cincul Mare/Cincu l. Nagysink
 Cinta l. Fintaháza
 Cioban (*Chioban*), jb cs, Bord: Blasiu és fel, Opra és Tivadar 1952
 Ciochinaş (*Chiokinas*) Theodor, vdi jb, Kackó 1543
 Ciocotiş l. Csokotest
 Ciomăfaia l. Csomafája
 Cip (*Chyp*) Ioan, n, Nagysebes 1271
 Cipău l. Csapó
 Cireşa l. Csirésa
 Cireşeni l. Sükő
 Cireşoaia l. Décse (B-Szoln/B-Naszód m)
 Cirja (*Cyria*) István, gyp, Váralja 1232
 Cîrjâk (*Chyriek*) Bálint és Demeter, n, Domokosfalva 1264
 Cîrjâk/Balog (*Czyriak/Balogh*), n cs, Csepegő-macskása: István, János és másik János 1150
 Cîsnădie l. Nagydisznód
 Cisteiu de Mureş l. Csesztve, Magyarcsesztve
 Cistelnic l. Csethelke
 Ciubanca l. Alsócsobánka
 Ciubăncuţa l. Felsőcsobánka
 Ciuci l. Csúcs (Fehér m)
 Ciucsângeorgiu l. Csíkszentgyörgy és Szentgyörgy (Csík sz/Hargita m)
 Ciugud l. Csüged
 Ciugudu l. Füged
 Ciuguzel l. Fugad
 Ciomăfaia l. Csomafája
 Ciumbrud l. Csombord
 Ciumeni l. Harasztos (B-Szoln/Szilágy)
 Ciunga l. Csongva
 Cladova l. Kladova
 Claudiopolis l. Kolozsvár
 clenodiumok 1682
 Cleschiova l. Klicsova
 Clez Klemens villicus, Hermány 103
 Cliţ l. Klics
 Clopotiva l. Klopotiva, Nagyklopotiva, Szacsellopotiva
 Cluj l. Kolozsvár
 Cluj-Mănăştur l. Kolozsmonostor és Monostor (Kolozs m)
 Coaciu l. Kovácsi és Zalakovácsi (Doboka/Kolozs m)
 Cobăteşti l. Kobátfalva
 Coc l. Kók
 Cociuba/Cociuba Mare l. Kocsuba
 Cocoşi l. Kakasd
 Codor l. Kodor
 Cohalm l. Köhalom
 Cohani l. Kohány
 Cojocna l. Kolozs
 Cold (*Chood*) –Țod/Țăudu, Kolozs/Szilágy m, h 1659
 Coldău l. Kudu
 Coleşti l. Kolest
 Colos Akna l. Kolozs
 Colos l. Kolozs
 Colţeşti l. Torockószentgyörgy
 Comana l. Komána
 Combó (*Czombo*) Péter, n, Gidófalva 2048
 comes 1, 3, 4
 Comolău l. Komolló
 Comori l. Kincses
 Compó (*Czompo*) Sebestyén, n, Fodorháza 134
 Compolar l. Komplár
 Conradus Joannes, Újegyház szék és mv esk tanácsosa (1589) 1044
 Constantia l. Konstanz
 Constantinopol l. Konstantinápoly
 Copalnic-Mănăştur l. Monostor és Monostorkápolnok (K-Szoln/Máramaros m)
 Copand l. Koppánd
 Copăcel l. Kopacsel
 Coplean l. Kapjon
 Copşa Mare l. Nagykapus
 Corciona l. Korcsmafalva
 Corda (*Korda, Kerde*), jb/n cs, Felsőkrotna: Ioan, Krachion, Mihai, n, a borosjenői várórség fam, Petru, 56, 59, 468, 1835
 Cormanîş l. Ködmönös
 Corna cs l. Bota/Corna cs
 Cornar l. Kornárd
 Cornăţel l. Egerszeg és Hortobágyfalva
 Corneni l. Szilkerék

- Cornești l. Kend, Sólyomtelke, Somosd, Sövényfalva, Szarvaskend
 Coroi l. Kóród (Küküllő/Maros m)
 Coroieni l. Karulyfalva
 Coroisânmărtin l. Kóródszentmárton és Szentmárton (Küküllő/Maros m)
Corona l. Brassó
 Corpadea l. Korpád
 Coruieni l. Karulyfalva
 Corunca l. Koronka
 Corund l. Korond (K-Szoln/Szatmár m, Udvarhely sz/Hargita m)
 Corușu l. Kóród
 Corvinești l. Szászújfalva
 Cosma Zazarlo, jb, Örményes 719
Cosma l. Kozma
 Cosniciu de Jos, Cosniciu de Sus l. Alsókaznacs, Felsőkaznacs
 Costa (*Koztha, Kozthe*) Mihai 72, 76, 77, 294; és Petrasko, n, Macsesd 60, 61
 — Petru, id., jb, Alsófüld 1101
 Costești l. Kosztesd
 Coșeiu l. Kusaly
 Coșeni l. Szotyör
 Coșlar/Coșlariu l. Koslárd
Cotta l. Kotta
 Cotuș l. Csejd
 Covasna l. Kovászna
 Covăsinț l. Kovászi
 Coveș l. Kövesd (Fehér/Szeben m)
 Cozma (*Cazma*) Ioan, jb, Alsófüld 1101
 Cozma l. Kozmatelek
 Craccer (*Craccer, Craczer*), cs, Enyed: Elisabeth: Szabó Andreas fel 974; Lukas, n, vdi ítélőszék esk ülnöke (1589) és fel: Wolfard/Szőcs Anna 145, 601, 974, 983; Magdalena: Szabó/Lucillus Franz fel 974
Cracco l. Krakkó
 Craifalău/Crăiești l. Királyfalva
 Crainic (*Krainik, Kraynik*), n krajnik cs, Alsóoroszi: Dumitru, krajnik (1589), Petru és Vasile 1069
 Craiova/Craiva l. Krajova (Bihar m)
 Craiva l. Királypatak
 Crasna l. Kraszna
 Crăciun (*Krachium*) Bogdan, bíró, jb, Korcsmafalva 147
 — Mihaila, jb, Pojána 638
 Crăciunel l. Karácsonfalva (Udvarhely sz/Hargita m)
 Crăciunelu de Sus l. Karácsonfalva (Küküllő/Fehér m)
 Crăciunești l. Karácsonfalva (Maros sz/m)
 Crăești l. Szentkirály (Torda/Kolozs m)
 Creaca l. Karika
 Cremenea l. Keménye
 Crestur l. Felapáti
 Creț (*Krecz*) Martin, gyp, Lugas kerület 1883
 Crețul (*Kreczul*) Ioan jb, Héjasfalva 705
 Cricău l. Krakkó
 Criciova l. Kricsova
 Crihalma l. Királyhalma
 Crisini Péter deák, n, Gyulafehérvár 1781
 Cristești l. Maroskeresztúr
 Cristolțel l. Kiskrisztolc
 Cristolțul Mare/Cristolț l. Nagykrisztolc
 Cristur l. Keresztúr (Hunyad m)
 Cristur/Cristorel l. Ördögkeresztúr
 Cristur/Cristur-Crișeni l. Keresztúr (K-Szoln/Szilágy m)
 Cristur/Cristuru Secuiesc l. Keresztúr (Udvarhely sz/Hargita m)
 Criș l. Keresd
 Crișan (*Chrisan*) Triff, jb, Lekence 92
 Crișan l. Váka
 Crișeni l. Cigányi, Kőrispatak, Köröspatak (Udvarhely sz/Hargita m), Sükő, Tótháza
 Criștior l. Kristyór
 Crișu Negru l. Fekete-Körös
 Crișu Repede l. Sebes-Körös
 Crișul Alb l. Fehér-Körös
 Crișul l. Körös
 Crocna l. Alsókrotna, Felsőkrotna, Krotna
 Crușovăț l. Krusovec
 Cubleșul Unguresc/Cubleșu Someșan l. Köblös
 Cubulcut l. Köbölkút (Bihar m)
 Cucerdea l. Kocsárd (Aranyos sz/Fehér m)
 Cucerdea Română/Cucerdea l. Kocsárd és Oláh-kocsárd (Küküllő/Maros m)
 Cuci (*Cuczí*) Fruzsina: Bota Farkasné
 Cuci l. Kutyalva
 Cudmeniș l. Ködmönös
 Cufoia l. Kohópatak
 Cuieșd l. Kövesd (Maros sz/m)
 Culpui l. Kölpény
Cumana l. Komána

- Cupșeni l. Kupsafalva
 Cuptoare l. Kuptora
 Curciu l. Kőrös (Medgyes sz/Szeben m)
 Curechiu l. Kurety
 Curteni l. Udvarfalva
 Curtuiușu Mic l. Kiskörtvélyes
 Cuthos l. Kustos
 Cușmed l. Küsmöd
 Cuiș l. Kökénypatak
 Cuvin l. Kövi
 Cuzăplac l. Középlak
 Cuzdrioara l. Kozárvár
 Cypair Petru, Horvát Kozma kenéze, Gyulafehérvár 692
 Cyria l. Cirja
 czarina 704, 1472
 Czechiele Kyrino, pap (1588), Rozsonda 828
 Czece l. Cece
 Czege l. Cege, Cikud
 Czerczericza l. Cerciřa
 Czermuran, utcanév, Lugos 1381
 Czereo l. Cserő
 Czianadi l. Csanádi
 Czieb, Cziebi l. Cseb, Csebi
 Cziekze, Czyekze l. Csegeze
 Cziertenés, elpusztult település Kapriora tartozékaiban, Arad m 2022
 Cziged l. Csüged
 Czoragar Toma, gyp, Lugos kerület 1883
 Czumpolius Sebastian, polg, jegyző (1578–1580), Szeben 95, 103, 169
 Czyeoghyl. Csögi
 Czyepregi l. Csepregi
 Czyklan l. Ciclan
 Czyriak l. Cirják
 Czywythko l. Csutkó
- CS**
- Csaba (*Cheba, Chebo*), elpusztult település Nev-rinca környékén, Szörény/Temes m 1076
 Csabai (*Chabai, Chyabay, Chaybay*) Gergely, n, déznai vn (1602) 1796, 1846, 1986
 Csáka (*Chaka, Chyaka*) – Ciaca/Ceaca, B-Szoln/Szilágym, h 1026, 1659
 Csaka (*Chyaka*) Balázs, jb, Almás 1554
 Csákány (*Chyakany*), helység feltehetően a mai Magyarország területén 1763
 —i Rác Ferenc
- Csákány (*Chyakany*) Pál, gyp, Lécfalva 1375
 Csáki (*Chyaky*), Tordai, n cs: Gáspár, vdi ítélőszéki (1585, 1587, 1589), nagyobb kancelláriai íródeák (1589–1590, 1593) 708, 714, 715, 1177, 1186, 1404, 1565, 1789; János 1404, 1565, 1789
 — István, n, a vdi ítélőszék esk jegyzője (1586) 708
 — László, n és fel, b, Örményes 719. L. még Csáky
 Csáklya (*Chiakla, Chyaklya*) – Cetea, Fehér m, h 1926
 Csákó (*Chako*) – Cicău, Aranyos sz/Fehér m, h 39
 — (*Chyako*) András és Mihály, vdi jb, Gelence 111
 Csakor (*Chyakor*) Péter, vdi udv fam, Hari 57, 58, 797
 Csáky (*Chaki, Czaaki, Cziaky*), Körösszegi, n cs: Dénes, tanácsúr (1583), udvarmester és K-Szoln vm isp (1583) és fel: Némethi Ilona 302, 303, 416, 651, 652, 896; Ferenc 519; Gergely 772; István (1570–1605), tanácsúr (1601–1602) és a fdi hadak főkap (1600–1602) 10, 1123, 1676, 1836, 1845, 1889, 1899; László (fel: Balassa Zsófia, fia: István főkap) 93; Mihály 896, 1581; Pál, Fráter György újbírói várának praefectusa/udvarbírója (1562), ugyanabban az évben átáll Ferdinándhoz és fel: Patócsi Anna 519, 520
 —, Mihályi, n cs: Gábor és fel: Bánffy Klára 727, 1162, 1217, 1255; István, Krisztina 1255; Mihály (mh 1572), II. János nevelője, gyulafehérvári dékánk (1533, 1549), hunyadi főesp (1549), kir titkár (1549–1550), tanácsúr (1549–1551, 1556–1571), kancellár (1556–1571) és kir helytartó (1565) 50, 65, 727, 1255; Zsigmond 1255
 Csalános (*Chialanos*), ma pusztá Zálnok határában, Kraszna/Szilágym 1852
 csalás aranyváltáskor 170
 Csana (*Chanae*) Máté, esk polg, Kolozsvár 34
 Csanádi (*Chyanady, Czianadi*) Demeter, nagyobb kancelláriai íródeák (1559–1570), titkár (1570–1571, 1576) 85, 84
 — István l. Szél/Csanádi István
 — János, polg, Debrecen 476

- Csánki Dezső (1857–1933), levéltáros, történész 14
- Csány (*Chyan*) – Cean, K-Szoln/Szatmár m, h 1549
- Csányi (*Chiany*) Ferenc, esk, jb/polg és fel, Gyulafehérvár 192, 686, 1290
- Mátyás, n, Rugonfalva 1103
- cs: Dorottya: János fel, Lázár és fel: Pacolai Dorottya 922
- , n cs, Szentkirály: Balázs, János és Miklós és fel: Suki Anna 202, 632, 754
- Csányi lófősege (*Chani lofeosege*), fn, Bergenye 503
- Csapó (*Chapo, Czyapo*) – Cipäu, Küküllő/Maros m, h 89, 90, 567, 743, 962, 964, 1172, 1191, 1206, 1426, 1522, 1548, 1893
- i b/lkk: Baládfi Erzsébet: Mohai Jánosné, Ferenc és fel: Tomori Margit, János, Mihály, Sára: Bárány Péterné, Zsigmond, Kaba György, Nagy Simon, Porkoláb Demeter, Székely/Faragó Bálint és fel, Széki Kálmán, Török György
- Csapó utca (*Chapo ucza*), utcanév, Debrecen 576
- Csapos (*Chyapos*) Illés, polg, Belényes 538, 547
- Csapószentgyörgy (*Chiapo Zentgeorgy, Chapo-zenthgyeorgy*), ma pusztá Maroslekence közeleiben, Torda/Maros m 90, 567
- i lkk: Balassa Péter, Csegedi György, Fekete János, Varga Gergely
- Csarnádi (*Charnady*) Mihály és fel: Almási Borbála, n, Désfalva 967
- Csarnádi/Sárosi (*Charnady/Sarossy*) Boldizsár, n és fel: Pósa Erzsébet, Kissáros 967, 976
- Császár (*Chyazar*) János, gyp, Füzes 1232
- János, jb, Zabola 1643, 1646
- Péter, jb, Rákos 316
- császár, német 1976
- , török 52, 1021, 1892
- csat 79, 412
- Csata (*Chiata*) Ferenc, jb, Madéfalva 316
- Csatár (*Chathar, Chiatar*) – Cetariu, Bihar m, h 152, 1051
- i fn: Biharút, Elsőhegy, Lugasszölő, Oldalszölő
- Csatárímál (*Chyatary Mal*), fn, szőlőhegy, Gyulafehérvár 686
- Csató (*Chiato*) Demeter, n, a, Delne, Szentkirály 427, 559
- , n, a cs, Szentkirály: András és fel: Brigitta, Kata: Hídvégi Andrásné 427, 559
- csatorna, bányánál 1895
- Csatószeg (*Chatozegh alio cognomine Zenthim-reh*) – Cetățuia, Csik sz/Hargita m, h 373
- Csávás (*Chyawas*), Szászcsávás – Ceuaș, Küküllő/Maros m, h 641
- (*Chyawas*), Mezőcsávás – Cevaș/Ceuașu de Câmpie, Maros sz/m, h 242
- Cseb (*Chyeb*) – Zalacséb, Zala/M, h 69, 1498, 1775, 2027
- i Pogány György, Pogány Menyhárt
- (*Czieb*) – Cibu, Udvarhely sz/Maros m, h 888
- Csebe (*utra Chebe*) – Țebea, Zaránd/Hunyad m, h 1890
- Csebi (*Cziebi*) Lőrinc, gyp, Cseb 888
- Csécs (*Ciecz*) Márton, jb, Zilah 660
- Cseffei (*Chyeffey, Cheffey*) János, Noszolyi, a gyulafehérvári vár udvb (1579–1582), a vdi ítélőszék esk ülnöke (1585), a betleni vdi vár praefectura (1585, 1588) 86, 123, 134, 199, 364, 672, 714, 715, 865, 1195, 1196; és fel: Valkai Erzsébet 1195, 1196
- , n cs, Pálos, Vessződ: Benedek és első fel: Petki Kata, második fel: szintén Petki Kata, másik Benedek 1371, 1509; ifj. János és fel: Héjasfalvi Katalin 165, 370, 1371, 1509; Kristóf 338, 1371, 1509; Margit: Veselényi Gáspárné (később Veres Dávidné) 1371, 1509
- Csege (*Chege*) János, b, Borosjenő 133
- Csegedi (*Chegedy*) György, n, Csapószentgyörgy 90, 567
- Csegei (*Chegey*) Tamás, jb, Gyulafehérvár 875
- Csegezi (*Chyegezy*) Anna: Koppány Orbánné
- , n cs: Márta: Petessi Mihályné, Máté és fel: Gyerőfi Magdolna 663
- Csegöd (*Cheged*), ma pusztá Erdőgyarak mellett, Bihar m 721
- i lkk: Mátyás; Mihály
- Csegze (*Cziekze, Czyekze*) Jakab, lófő, Barátos 1703
- Cseh (*Cheh*), Páncélcseh – Panticeu, Doboka/Kolozs m, h 134. L. még Páncélcseh
- i lkk: Mócsi Márton, Vagyai Benedek

- (*Chiehy*), Szilágycseh – Cehu Silvaniei, K-Szoln/Szilágy m, h és vár 1690. L. még Szilágycseh
- Cseh (*Czieh*, *Cheh*, *Chyeh*), n polg cs: Franz, Georg, Medgyes város királybírája (1578) és másik Georg 100, 553, 1754
- , n, a cs, Szentkatolna: András és István 1955; Péter 794, 1669, 1833
- Csehétfalva (*Ceherfalwa*, *Cheherfalva*, *Chieherdfalwa*) – Cehețel, Udvarhely sz/Hargita m, h 527, 1576, 1648
- i lk: Deák Tamás
- Csehország (*Bohemia*) 11, 1622
- Csehtelke (*Cheztelke*) – Cistelnic/Vișinelu, Kolozs/Maros m, h 1280
- Csejd (*Chyeyd*) – Cotuș, Maros sz/m, h 339
- Csejti (*Cheythy*, *Cheyty*, *Czeyti*) István, n, Gálfi János fam 894, 1327
- Cséke (*Cheke*, *Chyeke*) – Ceica, Bihar m, h 120, 155, 1993
- i lkk: Barboc János és fel: Tót Borbála, Tassád Farkas
- Csekefalva (*Chyekefalwa*, *Gyekefalwa*) – Cechești, Udvarhely sz/Hargita m, h 162, 488
- Csekelaka (*Chekelaka*, *Czekelaka*, *Cziekelaka*) – Cecălaca, Fehér/Maros m, h 89, 922, 1191, 1213, 1262
- i lkk: Berecki Bálint, Bodó Miklós, Fejes Albert bíró, Hosszú Bálint, Szántó Péter, Török Péter és fel: Katalin
- i udvarház 1213
- Csekelaki (*Czekelaka-i*, *Czyekelaky*, *Chiekelaky*) Bálint, vdi ítélőszéki esk jegyző (1577) 89, 1191, 1213, 1262; és György, n, Csekelaka 1191
- csemeletből (szövetfajta) készült szoknya 101
- Csendi (*Chiendy*, *Chendy*) Ferenc és János, gyalogpuskások, Retteg 1232
- Csente (*Chente*) Bálint, gyp, Kérő 1232
- Csépán (*Chepan*), ma pusztá Füzesgyarmattól nyugatra, Bihar/M 1344
- Csepögömacskás (*Chepegeo Machkassa*, *Chepegeomachkassa* alias *Zentkereztmachkassa*), Magyarmacskás – Măcișaul Unguresc/Măcișau, Doboka/Kolozs m, h 951, 1149, 1150
- i lkk: Czirják/Balog István, János és másik János, Székely Ferenc, György és István
- i udvarházak 1149, 1150
- Csépke (*Chiepké*) Mihály, Temesvári, n, vdi kulcsár (1590), Borbánd 1146, 1283
- Csepregi (*Czyepregi*) Gáspár deák, váradi jegyző (1578) és levélkereső (1591) 101, 1378
- Cser (*Cher*) István, n, Görbed 1187, 1355
- Cser (*Cher*), fn, sóbánya, Dés 1623
- Cserbel (*Chyerbel*) – Cerbel/Cerbăl, Hunyad m, h 453
- Csere (*Chyere*) János, jb, Bánd 991
- János 412
- Cserédi (*Chyeredy*) István, jb, Tasnád 1394
- Cserefalva (*Cherefalwa*, *Chyerefalva*) – Stejeriș, Maros sz/m, h 592, 1501
- i lkk: Ferenci Márta és Márton
- i udvarház 592
- Cserényi (*Cheryemy*, *Cheremey*, *Chierieny*, *Cheryenyey*) Gáspár, b, Sárvár 1666
- Pál, vdi ember, Nagylak 964
- , n cs, Balázsfalva, Felsőbalázsfalva: Farkas, fdi udv fam, 1602-ben Prágába kíséri Báthory Zsigmondot, udv fam (1608), B-Szoln vm isp (1610, 1614–1615, 1619, 1624, 1629–1630), tanácsúr (1614–1615, 1619, 1624, 1629–1630), 1616-ban seregével leveri a pártütő Sarmasági Zsigmond hadát, követ 1785; Márton 1642, 1645; Pál és fel: Szentpáli Erzsébet 418, 1351
- Cserese (*Cheresse*) – Cerișa, Kraszna/Szilágy m, h 723
- cseresznye 731
- Cseresznyés (*Chyereznieș*), fn, szőlő, Gyulaféhervár 731
- Cserged (*Cherged*, *Chierged*) – Cergău – Schergied, Fehér m, h 1755
- (*Chierged*) – Cerghid, Küküllő/Maros m, h 1117, 1118, 1299
- Cserháti (*Cherhaty*) Balázs és fel: Orsolya, Bihar 409
- Csere (*Czere*) István és fel: Ukner Márta, Rápoly 1106
- Cseri (*Chery*) Ferenc, Szapolyai János kamarása (1521) 33
- Cseri (*Chieri*), elpusztult település Béltől dél-nyugatra, Bihar m 1993
- Cserisor (*Cherisor*) – Cerișor, Hunyad m, h 453
- cserjés 177
- Csermál (*Chermal*), fn, Belényes 1178

- Cserna (*Chiarna, Egregy*) – Cerna, Hunyad m, folyó 639, 1776
 — (*Cherna*) János, vdi gyp, Gyulafehérvár 1535
 — (*Chiarna*), kolostor, Hunyad m 639
 Csernafalva (*Chiarnafalwa*) – Cernești, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
 Csernakeresztúr I. Keresztúr
 Csernek (*Ciernek*) – Cernuc, B-Szoln/Szilágym, h 1659
 Csernezi (*Chyernezy*) Gáspár, n és Zsófia, Kisenyed 967, 976
 Csernisora (*Chernissora, Chiernigora*) – Cernișoara/Cernișoara Florese, Hunyad m, h 638, 639, 1208
 Csernota (*Chernota*), elpusztult település Szákul környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 568
 Cserohába (*Chyer Ohaba*), elpusztult település Brázova és Pestény környékén, Hunyad m 1303
 Cserő (*Chyereo, Czereo*) Miklós, n, Vajda Miklós fam, Déva 1961
 — n cs, Kovászi, Lippa: Ágota, Mihály, Miklós, n, lippai gyp százados (1601) 1739, 2042
 Cservölgy (*Chyer veolgy*), fn, szőlőhegy, Tasnád 1632
 Cservölgyhegye (*Chyerveolgy hegye*), fn, szőlőhegy, Tasnád 1394
 Cseszelicki/Szilvási (*Chyesseliczki, Kezeliczky/Zylvassy*) Boldizsár (mh 1629), 1594-ben elzárják, majd szabadon engedik, fdi kamarás (1601–1602), Erdély és a Magyarországi Részek tizedbérllője (1602), 1603-ban Székely Mózes híve, majd ő is menekülésre kényszerül, Rákóczi Zsigmond fejedelemmé választásának támogatója, tanácsúr (1607, 1610), Báthory Gábor alatt ítélőszéki és országgyűlési elnök (1608), kamarás (1610, 1614) és tizedbérllő (1607–1610, 1613–1616), 1611-ben Forgács Zsigmondhoz csatlakozott, az 1616-os összeesküvésben való részvétele miatt elzárják 1941, 2008, 2014; és Imre, Torda vm isp (1579–1580, 1582–1584, 1589–1590), Szilvás 277
 Csesztve (*Chyesthwe*) – Cisteiu de Mureș, Fehér m, h 412, 618. L. még Magyarcsesztve
 Csibafalva (*Chybafalva*) – Ciba, Maros sz/m, h 966, 1203, 1206, 1582
 —i lkk: Csike Márton, Ferenci János, Kukallya András
 Csibi (*Chyby*) Anna: Borbély Gáspárné
 Csicsó (*Chicho, Chychyo*) – Ciceu, B-Szoln/B-Naszód m, vár 57, 1068
 —i vár 1068
 Csicsógyörgyfalva I. Györgyfalva
 Csicsóhagymás I. Hagymás
 Csicsó Mihályfalva I. Mihályfalva
 Csiga (*Chiga*), elpusztult település Sikula környékén, Zaránd/Arad m 1744
 Csiga (*Chyga*) Gáspár deák, polg, bíró (1589), Tasnád 937
 Csiger (*Chyger*), elpusztult település Feltót területben, Zaránd/Arad m 1744
 Csiglen (*Chiglen*) – Ciglean, K-Szoln/Szilágym, h 1184
 Csik (*Chyk, Czik*) székely szék királybírái: Becz Imre (1583–1584, 1588–1589, 1591), Szemere/Kétházi Mihály (1584, 1588–1591)
 —i gyalogpuskások és századosaik 345, 1242
 —i vdi vasbánya 402, 599, 1601; praefectusa: Becz Imre (1590–1591), Zavor Friedrich (1583, 1585, 1588–1589)
 —i minorita ferences kolostor 1600
 Csike (*Chyke*) György, jb, Karácsonfalva 1582
 — Márton, jb, Csibafalva 1582
 Csikfalva (*Chikfalwa*) – Vărgata, Maros sz/m, h 209, 398
 —i udvarház 398
 Csiki (*Chyki*) Bálint, jb, Siménfalva 250
 — György, n, a, Farkaslaka 481
 — István, jb, Zetelaka 1134
 — János, lófő, Szentlélek 1599
 — Tamás, jb, Fancsal 1604
 —, jb cs, Szentkirály: János, Mihály és Péter 1604
 Csiki Somlyai (*Chiky Somlyay*) Ambrus pap, nagybölöni prédikátor, a Sepsz széki Erdővidék alesperese (1582) 168
 Csikmál (*Chikmal*), fn, szőlőhegy, Déva 1957
 Csikmó (*Chykmo, Chykmona*) – Cigmău, Hunyad m, h 1775, 2027
 csikó 1385, 1472
 Csiksomlyó I. Somlyó
 Csikszentgyörgy (*Chyk Zent Georgy, Chyk Zent-georgy, Chikzentgyeörgy*) – Ciucsângeor-

- giu, Csik sz/Hargita m, h 359, 812. L. még Szentgyörgy
- i lkk: Ferenc Kristóf, Kánya Márton, Pál és Simon
- Csikszentimre l. Szentimre
- Csikszentkirály l. Szentkirály
- Csikszentlélek l. Szentlélek
- Csikszentmárton (*Chikzenthmarthon*), Nyárad-szentmárton – Mitrești, Maros sz/m, h 398
- (*Chyk Zentmarthon*, *Chykzentmarthy*) – Sânmartin, Csik sz/Hargita m, h 300, 417, 693, 1460. L. még Szentmárton
- i lkk: András Gergely, Becz Imre, Gergely András, János Demeter, Péter János
- Csikszentmihály l. Szentmihály
- Csikszentmiklós l. Szentmiklós
- Csikszentsimon l. Szentsimon
- Csikszenttamás l. Szenttamás
- Csikszereda – Miercurea-Ciuc, Csik sz/Hargita m, mv 52
- Csillag (*Chillag*) Tamás, jb, Héjasfalva 705
- Csinád (*Chanad*) – Pădureni, Torda/Maros m, h 209, 398
- csipkebokros hely 363
- Csipkés (*Chypkes*) György, polg, bíró/főbíró (1591, 1599), Torda 1404, 1670
- Csire (*Chyre*) Boldizsár és Ferenc, n, Pér, Álmosd 1549
- Csireösi (*Chire Eossy*, *Czyere Eossy*), elpusztult település Várad közelében, a Hévjó és Sebes-Körös között, Bihar m 972
- i lk: Lajos Péter
- Csirésa (*Cheresse*, *Chieresa*) – Cireșa, Szörény/Krassó-Szörény m, h 140, 147, 1891
- csirke 843, 844, 936, 1013
- Csiszár (*Chyzar*, *Chizer*) Albert, polg, Püspöki 128
- Dorottya: Nagy Jánosné
- Anton, jb, Alsófüld 1101
- Gáspár, lófő, Szentsimon 2038
- Gergely, Tövis 1763
- Gergely, n, a váradjai rév praefectura (1590–1591), Gyulafehérvár 1177, 1224, 1277, 1290, 1954
- György, polg, vdi udv fegyvercsiszár, Gyulafehérvár 875
- Illés, esk, vdi jb, Sárd 1283
- János, jb, Telegd 132
- Péter, polg és fel: Sára, Torda 1670, 1681
- Csittszentiván (*Chyd Zent Ivan*, *ChitZenthywan*, *Chyttzentivan*, *Czykzenthlwan*) – Sântioana/Sântioana de Mureș, Maros sz/m, h 209, 403, 582, 787, 1582
- i lkk: Ördög Benedek, Pető Ferenc
- csizma 1172
- Csizmadia (*Czizmagya*, *Czismazia*) András l. Homonnai/Csizmadia András
- Jakab, n, Gyulafehérvár 502, 672, 1177, 1204, 1224, 1301
- Csók (*Chok*) Simon, jb, Füle 1585
- Csokalyiút (*Chyokaly uth*), fn, Diószeg 227
- Csókási (*Chyokassy*, *Chiokassy*) Mihály, n, borosjenői helyettes várkap (1602) 1750
- Csókfalva (*Chyokfalwa*) – Satul-Cioc/Trei Sate, Maros sz/m, h 232
- i lkk: Barla Dániel és Sára: Pap Osvátné, Kovács Bálint, Trófai János
- i pap: Barla György (1583)
- Csokotest (*Chyokottes*) – Ciocotîș, K-Szoln/Máramaros m, h 1622
- Csoma (*Chioma*) – Zatysivka, Ugocsa/U, h 922
- i János l. János
- Csoma (*Chioma*) Ferenc, jb, Kozmatelek 717
- Márton, jb és fel: Márta, Gyalu 982
- , n, a cs, Gelence: Domokos, György 793; és Miklós 104, 105, 111, 253, 722, 793
- Csomafája (*Chyomofaia*, *Chomaffaya*) – Ciomăfaia/Ciumăfaia, Doboka/Kolozs m, h 134, 641, 821
- i lkk: Fodorházi Lénárd, Macskási Bálint és fel: Somai Zsófia, Nagy Bálint, Rohodi János, Sándor György, Sebestyén István
- i udvarház 821
- Csomahegye (*Chyoma hegye*), fn, Gelence 111
- Csomaini (*Chyomay*) Péter, n, Bánffy Farkas fam 777
- , n cs, Belényes: Fruzsina, Péter, Péter deák és fel: Fruzsina 329
- Csombord (*Chiombord*, *Chombord*) – Ciumbord, Fehér m, h 954, 1014
- i lkk: Görbed Zsófia: Szennyesi Andrásné, Nagy Benedek
- Csomóka utca (*Chiomoka wca*), utcanév, Gyulafehérvár 1829
- Csomortán (*Chomortany*) – Lutoasa, Kézdi sz/Kovácsna m, h 1016

- (*Chyomortan*) – Œoimeni, Csik sz/Hargita m, h 1545
 —i lkk: Albert János és fel
 Csomortáni (*Chomortani*, *Chiomortany*) Tamás, n, a, vdi fam, tanácsúr (1601), Sepsi, Kézdi és Orbai szék kap és királybírája (1601), Lemhény 1016, 1085, 1686, 1687, 1775, 2027
 Csomós (*Chyomos*) István 945
 — Mihály, n 1850
 Csompasz (*Chiompaz*) Dorottya: Nagy Lukácsné csónak 1596
 Csongor (*Chyongor*) Imre, n, Mócs 669
 Csongva (*Chionga*, *Chiongwa*, *Czongva*) – Ciunga/Uioara de Jos, Fehér m, h 412, 435, 1087, 1208, 1216, 1280
 —i udvarház 1087
 Csongvai (*Chongway*), n cs, Magyarcsesztve: Anna: előbb Antalfi Jánosné, majd Désfalvi Istvánné, Gergely, János, másik János, másik János, Klára: Nagy Péterné, Mihály, Miklós és másik Miklós 1087
 Csonkarész (*Chionka rez*), fn, Sárfalva 1367
 Csonkás (*Chyonkas*, *Czionkas*), fn, szőlőhegy, Száldobágy 1181, 1519
 Csont (*Chonth*) Balázs és János, jb, Miklósfalva 434
 Csontos (*Chontas*), fn, erdő, Gambuc 881
 Csorba (*Chyorba*) András, polg, Nagybánya 1226
 — Katus: Szabó Mátyásné, Mihály, Debrecen 150
 — László, Debrecen 913
 — Péter, Bátorod 1385
 Csoronk (*Chioronk*) János, vdi ember, Nagylak 964, 1191, 1522
 Csögi (*Cheogy*, *Czyeoghy*) István, n, Kávásd 757
 — Mihály, n, Újnémethi 746
 — Mihály, n és fel: Ebesi Borbála, Kispacal 1402, 1455
 Csögi/Gencsi (*Cheogy/Geonczy*) Miklós, n, Gencs 757
 Csöményi I. Harasztos (B-Szoln/Szilágy)
 Csúcs (*Chiuch*, *Chuch*, *Chywchy*) – Ciuci/Stâna de Mureş, Fehér m, h 955, 962, 1191, 1292, 1293, 1522
 —i lkk: Bíró János, Bánca György, Kósa István, Tomori István
 —i fn: Gáterdeje, Kölesföld, Lakoserdeje
 —i malomhely 955
 —i officialis: Munta Vopra
 Csúcs (*Chiucz*) – Ciuci/Vârfurile, Zaránd/Arad m, h 1973
 —i lkk: Neag Ioan és fel: Degel Eufrosina
 Csuka (*Chyuka*) Antal, jb, Oroszfája 717, 718
 Csukás (*Chyukas*) Georg (Hecht), polgármester (1577–1578), Szeben 103, 107
 Csukat (*Chwkatt*, *Czyukat*) Dorottya: Bonta Benedekné
 —, Nánási, n cs: Lénárd 732, 1064, 1444; és Péter, a bajomi kastély/vár kap/praefectura (1588–1589) 732, 744, 1019, 1034, 1064, 1444
 Csula (*Chyula*), elpusztult település Karánsebes kerületben, Szörény/Krassó-Szörény m 147
 Csula (*Chyula*) Boldizsár, n, Csula 147
 Csutkó (*Czywythko*, *Czywthko*), n cs, Várad: György, István és Zsófia: Rác Lázárné 1467, 1474
 Csű (*Chyw*) János, polg, Nagybánya 1583
 Csüged (*Chyged*, *Cziged*) – Ciugud, Fehér m, h 1211, 1263
 —i lkk: Kusdi Mihály és fel: Grujó Anna
 —i udvarház 1211, 1263
 Csügedi (*Chigedy*, *Czyegedi*) Imre, jb, Kisfalud 1283
 — Mihály, n, váradi vdi fam 1181, 1330
 csűr 722
 Csűrös (*Chwreos*, *Chywreos*, *Chyuros*) Miklós, lófő, Ozsdola 1705

D

- Dabo I. Dobó
 Dacó (*Daczo*), n, a cs, Sepsiszentgyörgy: Ferenc, György és Tamás 189, 238, 374, 1212
 Dacs (*Dacz*, *Dach*) András, lófő, Nagyernye 836
 Daia I. Dányán
 Daia Secuiască/Daia I. Dálya
 Dajgó (*Daygo*) István, jb, Diós 621
 Dalmár (*Dalalmair*) – Dealu Mare, Hunyad m, h 1743
 Dálnok (*Dalnak*, *Dalnok*) – Dalnic, Kézdisz/Kovászna m, h 219, 352, 722, 874, 1234, 1382, 1537, 1741, 2047
 —i lkk: Demjén Antal és Ferenc, Dezső Benedek, Gál Gergely, Jakab és Máté, Farkas

- András, Jakab András és Dorottya, Mihács
György, Pilátus András és Boldizsár, Somo-
gyi Ferenc és György, Szabó Miklós
—i utcanév: Kenderes utca
Dalom (*Dalom*), ma pusztá Feketetót és Fekete-
györös között, Bihar m 1895
Dalos (*Dalos*), fn, szőlőhegy, Fugyivásárhely
1079
Dalulgal (*Dalugal*), elpusztult település Kapriora
tartozékaiban, Arad m 2022
Dálya (*Dalia*, *Dallya*) – Daia Secuiască/Daia,
Udvarhely sz/Hargita m, h 1038, 1072, 1073,
1153, 1156, 1166
—i lkk: Bándi Tamás, Dénes István, Székely
György, Tölcsé György
—i udvarház 1156, 1166
Damian l. Dányán
Dámó (*Damo*) Boldizsár, lófő, Lisznyó 1813
— János, a, Lisznyó 353
Damokosffalwa l. Domokosfalva
Damosi (*Damosy*) István, szab, Kisborosnyó
1212
Dan János, n, Zerbowa 1965
— Petru, n, Alsólapusnyak 2003
— Ștefan, n, Macsesd 77
Dancs (*Dancz*, *Danchi*) Máté, gyp, Bikfalva 223
—, n cs, Kémer: Ferenc, György és István 1852
Dancsfalva (*Danchffalwa*) – Donceni, Zaránd/A-
rad m, h 1803
Dáné Veronka (sz 1974), levéltáros, történész
784, 1182
Dániel deák, n és fel: Árkádi Judit, Simánd 216
—, jb, Madéfalva 390
Danilest l. Delinyest
Dank (*Dank*) – Dâncu, Kolozs m, h 1621, 1659
—i Fodor István
Dankó (*Danko*) László, jb, Erdőalja 90
Dannia l. Dányán
Dánpataka (*Danpataka*) – Văleni/Vălenii Lăpu-
șului, B-Szoln/Máramaros m, h 560
Dantisca, Danzig l. Gdańsk
Danț (*Dancz*) Thoma, jb, Gyurkapataka 93
Dányán (*Damian*, *Dannia*) – Daia – Dengel, Kü-
küllő/Maros m, h 641, 1594
—i lkk: Balog Boldizsár, Barta Bálint, Nagy Já-
nos, Varga Márton
darabont 94, 111, 1242–1244, 1312, 1314, 1580.
L. gyalogpuskás, veres darabont
Darabos utca (*Darabos wcza*), utcanév, Lippa
2042
Dárdás (*Dardas*) János, n, vdi ajtónálló (1591)
és fel: Kerekes Krisztina 1535, 1557
Darkó (*Darko*) Máté, jb, Nagyajta 528
Darlac (*Darlacz*) – Dârlos – Durles, Kükül-
lő/Szeben m, h 1511
Darlaci (*Darlaczy*, *Darloczy*) Anna: Illyési
Gáspárné
— István, n és fel: Bácsi Fruzsina, Cikmántor
982
—, n cs, Darlac: András, Ferenc, György, István
és Tamás 1511
Daróci (*Daroczy*) György, n, Bocskai István
servitora, Várad 1592
— János, ifj, polg, Dés 1570
— László, jb és fel, b, Várad 671, 1070
— Lőrinc, a és fel: Berentei Anna, b, Örke 622,
625, 657
— Mihály l. Bornemissza/Daróci Mihály
— Miklós, jb, Borbánd 102, 454
darócposztó 211
Dátos (*Dathos*, *Datos*) – Dateș/Dătășeni, Tor-
da/Maros m, h 92, 641, 1503
—i lkk: Bodoni Imre, Kenéz Ambrosiu, Ne-
mes/Nagy István, Tolcsa Illés Imre
Dátosi (*Datosy*) Ferenc deák, vdi ítélőszéki
jegyző (1577) 89, 92, 743
Dávid, cigány, Bongárd 614
— deák, Borbánd 1551
—, polg, Várad l. Makai Dávid
— (*David*) György, jb, Madaras 1120
— cs l. Veres/Dávid cs
Dăbăca l. Doboka (Doboka/Kolozs m)
Dăbăceni l. Doboka (B-Szoln/Szilágy m)
Dămcușeni l. Domokosfalva
Dămieni l. Deményháza
Dănilă (*Danila*) Ztoyka, jb, Kriva 638
Dătășeni l. Dátos
Dâmbău l. Dombó (Küküllő/Maros m)
Dâmbu l. Domb
Dâncu l. Dank
Dâncu Mare l. Felsődenk
Dâncu Mic l. Alsódenk
Dârja l. Derzse
Dârjiu l. Derzs
Dârlos l. Darlac
Deag l. Dég

Deaj I. Dészfalva

Deák (*Deak*) Albert I. Nagy/Deák Albert

— Ferenc, jб, Szentsimon 300

— Gergely, esk polg, Völc 1111

— István, esk polg, Belényes 1678

— Kelemen, Kovászna 514

— Lukács, vdi jб és fel: Katalin, Borbánd 1189, 1283

— Márton, Nagylaki 412. L. még Nagylaki Márton deák

— Tamás, jб, Csehétfalva 1576

deák 34, 39, 54, 61, 63, 69, 76, 78, 80, 89–90, 92–94, 96, 101, 117–118, 123, 125, 127–128, 131–132, 139, 141, 145, 147, 152, 155, 157, 159, 177, 182, 185, 210, 213, 216, 236, 242, 249–250, 265–267, 272, 279, 288, 306, 314, 325, 329, 331–332, 334, 339–341, 373, 379, 382, 384, 390, 409, 412, 447, 451, 458–459, 461–462, 470, 472, 477, 492, 507, 509, 511, 516, 518, 522, 538, 543, 547, 551, 563, 566, 579–580, 585–586, 596, 602, 618, 636, 643, 651, 653, 663, 668, 672, 679, 690, 698, 705, 709, 718, 724, 731, 741, 743, 745, 748–749, 766, 771, 777–778, 784–785, 801, 803, 816–817, 825–826, 834–835, 860, 869, 883, 895, 901–903, 908, 911, 913–915, 930, 937, 942, 949, 957, 963, 973, 976–977, 982, 985, 987, 1001–1003, 1008, 1018–1019, 1028–1029, 1040–1041, 1053–1055, 1065, 1068, 1070, 1077–1079, 1081, 1090, 1095, 1101, 1106, 1135, 1144, 1154, 1159, 1169, 1178–1179, 1181–1182, 1185, 1189–1190, 1201, 1210, 1214, 1226, 1228, 1231, 1233, 1235, 1239, 1254, 1273, 1275–1276, 1287, 1290, 1302, 1309, 1313, 1318, 1324, 1329–1330, 1343, 1348, 1356–1358, 1373, 1378, 1381, 1385, 1389, 1404, 1412, 1415, 1422, 1425, 1437, 1446, 1463, 1468, 1482, 1487, 1492, 1497, 1503, 1518, 1527, 1529, 1533, 1539, 1551, 1553, 1560, 1562–1563, 1565, 1568, 1578, 1581, 1583–1584, 1586–1587, 1591, 1616, 1623–1624, 1634, 1664, 1666, 1668, 1670–1672, 1678–1679, 1681, 1684, 1702–1703, 1724, 1726, 1729, 1740, 1743, 1748, 1751, 1756, 1767, 1781, 1792, 1812, 1820, 1837, 1842, 1846, 1848–1849, 1851, 1865, 1870–1871, 1884, 1923, 1937, 1940–1941, 1944,

1946, 1951–1952, 1960, 1985–1986, 2009, 2026

deákság támogatása pénzzel 1008

Deákfalva (*Deakffalwa*), Dècese – Dieci, Záránd/Arad m, h 1803

Dealu I. Oroszhegy

Dealu Mare I. Dalmár

Debelle Péter, vdi fam, Tövis 1209, 1479

Debellő (*Debelleo*), fn, Déva 1957

Deblenmezeje (*Deblen mezeye*), fn, Bodzamező 332

Debowa Laka (*Lauterna*), L, vár 250

Debrecen (*Debrechen*, *Debreczen*), Bihar/M, mv 130, 131, 150, 152, 190, 230, 257, 308, 372, 409, 476, 499, 566, 576, 577, 585, 642, 697, 913, 917, 972, 1174, 1378, 1525, 1567

— elöljárósága 230, 257, 577, 642, 697

— főbírája: Szabó Miklós (1583), Túri György (1584)

—i jegyző: János deák (1583), Kis János (1584)

—i lkk: Ambó Ferenc, Orsolya: előbb Tomori György, majd Székes Dénes fel, Pál, Bornemissza Ferenc, Csanádi János, Fejér Péter; Gábor; Hentes László; István; Kőrösi Gáspár, Lőkös János és fel: Erzsébet; Lukács deák; Méliusz Péter és fel: Erzsébet, Sánta Kalmár János és fel: Tarcsai Anna, Szabó Antal és fel: Hentes Katalin, Borbála, György és István, Szabó József és fel: Duskás Sára, Szabó Mátyás és fel: Csorba Katus, Tar István

—i lelkész: Gönci György (1575–1595), Méliusz Péter (1561–1572)

—i szúcscéh 476, 642

—i borbélyok: Borbély Ferenc és Jakab; céhmester: Borbély András (1585)

— — céhszabályzata 230, 697

—i harmincados: Bányai Gergely (1589)

—i kastély 577

—i utcanév: Csapó utca, Péterfia Jakab utcája

—i fn: Ambórétje, Apafája, Mátá, Nagyerdő, Úrrétje

Debrecen (*Debreczen*) – Dobriținaș/Dumbrava, B-Szoln/Máramaros m, h 560

Debreceni Erzsébet: Szalai Andrásné

— Jó (*Debreczeni Jo*) János (mh 1592), Váradon, majd a wittenbergi (1568, 1570), lipcsei (1569–1570) és heidelbergi (1573) egyete-

- meken tanult, váradi rektor (1574–1576 k),
tasnádi lelkész (1584), gyulafehérvári első-
pap (1587?, 1589, 1591) 965, 1356, 1567,
1569
- i lk: Szabó Imre l. Szabó Imre
- Debrek (*Debrek*) – Dobric/Dobricu Lăpuşului,
B-Szoln/Máramaros m, h 560
- Debren (*Debreny*) – Dobrin, K-Szoln/Szilágy m,
h 1590
- i lk: Nagy György
- Deczien, fn, szőlőhegy, Nagybánya 1226
- Décse (*Deche, Dechye*), Marosdécse – Decea,
Torda/Fehér m, h 307, 400, 955
- (*Dechie*), Magyardécse – Dicea/Cireşoia, B-
Szoln/B-Naszód m, h 706
- Décse l. Deákfalva
- Décsei (*Deczyei, Dechyey*) András, n, Hadrév
1191
- András, n 784
- János, n, fdi fam, Petres 1990
- Mihály, n, Décse 307, 400
- , n cs, Décse: Mihály, Pál és fel: Tomori Kata-
lin 90, 955, 1191
- Décsfalva (*Decsfalva*) – Dejuţiu, Udvarhely
sz/Hargita m, h 1916
- Décsi (*Dechy*) János, vdi jb, Sükő 1616
- Dédácsi (*Dedaczi*) Mihály, jb, Déva 1747
- Dedrászéplak l. Széplak
- Dég (*Deeg*) – Deag, Küküllő/Maros m, h 90
- i lkk: Bréda János, Olasz Miklós, Veres Péter
- Degel (*Degel, Degely, Kys Degel*), n cs, Nagy-
láz: Eufrosina: Neag Ioan fel 1973; Ioan és
fel: Neag Margareta, Martin 968, 1986, 2036
- Dégi (*Deghy*) Bertalan, Gyulafehérvár 690, 731
- Lukács, jb, Bord 1952
- Dej l. Dés
- Dejuţiu l. Décsfalva
- dékán l. régeni káptalan
- Delar, elpusztult település Tinkova környékén,
Szörény/Krassó-Szörény m 74
- Delceanului (*Delchyanului*) Mara, Karánsebes
704
- Delcesth, elpusztult település Kápolna kerület-
ben, Zaránd/Arad m 1109
- Deleni l. Indal
- Delenii l. Kissáros
- Deli (*Dehy*) Gergely, gyp, Kudu 1232
- cs, Egyházfalva: Ferkó, Márk, vdi fam és fel:
Liptai Sára 1266, 1332
- Deli/Kunvit (*Dely/Kunvith, Kwnvith*), n cs: Far-
kas, Báthory Kristóf étekgóga (1581), vdi
udv fam 572, 1209, 1464; Ferenc, vdi udv
fam és Miklós 1464
- Delinyest (*Danilest*) – Delineşti, Szörény/Kras-
só-Szörény m, h 704, 1350, 1352, 1387
- i lkk: Laţug Francisc, Gavril, Nicolae, Vasile
és fel: Pataki Katalin, másik fel: Pribék/Ra-
kovicai Sofia
- Dellő (*Delleo*) – Dileul Unguresc/Dileu Nou,
Torda/Maros m, h 1893
- Delne (*Delne*) – Delniţa, Csík sz/Hargita m, h
427
- i lk: Csató Demeter
- Delureni l. Újlak (Kolozs/B-Naszód m)
- Dema Juanchiu, jb, Balalény 1975
- Demecs (*Demechy, Demeczy*) Boldizsár, boros-
jenői fdi fam 1834
- Deményháza (*Demyenhaza*) – Dămieni, Maros
sz/m, h 843, 1013
- Demes István és Péter, jb, Zabola 1643, 1646
- Demeter (*Demether*) Ferenc és fel, Nagyajta 94
- Gergely, vdi jb, Maksa 1544
- György, lófő, Maksa 1694
- Ioan, jb, Tálásfalva 93
- István, gyp tizedes és Mihály, lófők, Énlaka
355
- Péter, vdi jb, Szentkirály 431, 1604
- Demeterfalva (*Demeterfalwa*) – Dumitreşti,
Maros sz/m, h 861
- i lk: Dósa Gergely
- (*Demeterfalwa*), elpusztult település Belé-
nyes környékén, Bihar m 1668, 1880
- Demeterpataka (*Demeterpataka*) – Dumitra, Fe-
hér m, h 1897
- Demetrius comes, Riomfalva 1
- Demjén (*Demyen*) Anna: Szalai Péterné
- Antal, lófő, Dálnok 2047
- Ferenc, fdi udv fam, Dálnok 1741, 1932
- Gáspár, bíró, jb, Harasztos 907
- Tamás, n, a, Szentkatolna 1669, 1833
- , a cs, Szentkatolna: Demeter, György, Kele-
men, Lőrinc és Tamás 1669, 1833
- Demjéni (*Demieni*) Benedek, n, Báthory Ist-
ván vd servitora 144

- Demsus (*Dempses, Dompens, Domses*) – Demsus/Densuş, Hunyad m, h 638, 639, 1208, 1710, 1910
- Demyenhaza l. Deményháza
- dénár (pénznem) 12, 101, 170, 185, 188, 277, 280, 288, 573, 849, 953, 970, 1018, 1084, 1145, 1319, 1389, 1430, 1531, 1622, 1623
- Denburg l. Déva
- Dénes, erd éneklők (1520) 32
- (*Dienes*) Bartalus, vdi jb, Hilib 111
- István, jb, Dálya 1073
- János, jb és fel, Szentandrás 1642
- János, szab, Hilib 1709
- Péter, b, Csátár 152
- Dénesi (*Dienesy*) András, primor, Szentmihályfalva 39
- Dengel l. Dányán
- Dengeleg (*Dengeleg, Denghelegh*) – Dindeşti, Szatmár m, h 148, 149, 575, 662, 767, 933
- (*Dengelegh*) – Dindeleag/Livada, B-Szoln/Kolozs m, h 305, 641
- Dengelegi (*Dengelegy, Dengelegh-i*), n cs, Dengeleg, Köbölkút: Anna: Kun Demeterné 575, 662; Gáspár és fel: Hatvani Anna 575, 662, 767; János és fel: Örvényesi Anna 148, 149, 766; Katalin: Fekete Ferencné 575, 662; Miklós, Szatmár vm alisp (1589) és fel: Parlagi Anna 933, 988
- Densuş l. Demsus
- Derecske (*Derechke, Dereczke*) – Biharderecske, Bihar/M, mv 732, 1063, 1064, 1188, 1444
- i lkk: Kozma Lukács, Orbán Boldizsár, Gáspár és János
- derékalj 101, 157, 771
- Derenyő l. Drinova
- Deres János, jb, Burjánosbuda 621
- Derginie*, fn, Nagyszánó 263
- Dersida* l. Derzshida
- Derzs (*Ders, Deers*) – Dârjiu, Udvarhely sz/Hargita m, h 1575, 1899
- i udvarház 1575
- Derzse (*Derse, Dersse*) – Dârja, Doboka/Kolozs m, h 57, 86, 93, 134
- i lkk: Bete János, Komjáti Gáspár, Kupás András és Márton, Orgoan Thoma, Serjéni Miklós, Vas Lőrinc
- Derzshida (*Dersida*) – Derşida Mică/Derşida, K-Szoln/Szilágy m, h 788
- Derzsi (*Deersy, Dersi*) Anna: Károlyi Istvánné
- János, n, Csáky István fam, Derzs 1899
- , lófő cs, Derzs: Ambrus, András, Ferenc, István, Máté, Mihály, Pál, Péter 1575
- Dés (*Dees, Des*) – Dej, B-Szoln/Kolozs m, mv 12, 97, 98, 159, 327, 334, 339, 382, 560, 608, 635, 658, 820, 829, 1035, 1050, 1159, 1313, 1463, 1556, 1558, 1563, 1570, 1623, 1774, 1777, 1837, 1863
- előljárósága 1035, 1623
- i lkk: Borbély Albert és fel, Bornemissza/Daróci Mihály, Daróci János, Gerő István, Jó János, Kádár István és fel: Szentmártoni Zsófia, másik István, Mihály, Kovács Gergely, Kovács István, Mészáros András, Mészáros Mihály, Nagy Ambrus, Nagy Bereck, Nagy István, Nagylaki Márton deák és fel: Mátyus Anna, Nyíró Pál, Patai Lőrinc és fel: Szilágyi Márta, Pócs Tamás, Polyák János és Simon, Serjéni János, Miklós és fel: Orsolya, másik Miklós, Szabó Gáspár, Szabó/Faggyas István, Szőcs Márton, Varga Boldizsár
- i templom 1313
- i ágoston-rendi remeték kolostora 1313
- i udvarház 1563, 1837, 1863
- i utcanév: Halász utca, Varga utca
- i fn: Cicehegye
- i tűzvész 1570
- i mértékű köből 1050
- i harmincadosok 658. L. még Bodoni Ferenc (1589), Tarcsai Pál (1584–1585)
- i sókamarás: Kolozsvári Gábor deák (1581–1583), Teke Ferenc (1588, 1590), Zók Péter (1591)
- i sókamara 327, 820, 829, 1623, 1774
- i sóbánya 1623, 1774. L. még Cser
- i sószállítók: Lőrinc deák, Márton deák
- i sószállítók kiváltságának megerősítése 1623
- Dés városi lt 1035
- Deseofalwa* l. Dezsőfalva
- Désakna l. Akna
- Désfalva (*Deesfalva, Desfalwa*) – Deaj, Küklölő/Maros m, h 90, 706, 967, 976, 1087, 1206, 1505, 1861
- i lkk: Haranglábi Miklós, Nagy Gergely, Pósa András, They Mihály, Pál és Péter
- i udvarházak 976

- Désfalvi (*Desfalwy*) Gáspár, n és fel: Berentei Zsófia, Hidegvíz 623, 625
- , n cs, Désfalva: Gáspár, István és fel: Csongvai Anna, másik István, László, Pál 967, 976, 1087
- Dési (*Deesy*) Antal és fel: Márta, Sárd 124, 552
- Ferenc, jb, Kecset 93
- István deák, vdi fam, Gyulafehérvár 1482
- István l. Várfalvi/Dési István
- István deák l. Moldvai/Dési István deák
- János deák, n, a gyulafehérvári vár aludvarbírája (1580) 1189, 1190, 1283
- Máté, Kraszna vm jegyzője (1588) és fel: Ákosi Petronella 763
- Máté, n, vdi ítélőszéki íródeák (1585, 1588–1589, 1592) 964, 1548
- Péter, esk, jb, Kisfalud 454
- Despot (*Dezpoth*) Marc, Gyulafehérvár 1784
- Detrehem (*Detreh, Detrih*) – Tritul de Jos/Tritenii de Jos, Torda/Kolozs m, h 229, 710, 729, 2007
- Detta (*Dette*) – Deta, Temes m, h 1191
- i lkk: Márgai István és fel: Kemény Borbála
- Deuşu l. Diós
- Deutschbudak l. Budak
- Deuschtekes l. Szásztyúkös és Tyukos
- Déva (*Deva, Dewa*) – Deva – Denburg/Diemrich, Hunyad m, mv és vár 76, 235, 347, 393–396, 1340–1341, 1512, 1674–1675, 1680, 1684, 1720–1742, 1744–1751, 1764–1776, 1791, 1795–1796, 1866–1867, 1949, 1957, 1961, 1967, 1997, 1999, 2003, 2006–2036, 2040–2055
- i lkk: Borbély István, Borbély Kálmán, Cserő Miklós, Dédácsi Mihály, Gyulai Balázs, Homonnai/Csizmadia András, Kis Illés és fel, Kovács Máté, Kozolyai György, Kőszegő Mátyás, Lakatos Mihály, Lakatos Miklós; Lőrinc deák; Mészáros István és fel, Nagy Ferenc, Nagy Gergely és fel: Fazekas Borbála, Nagy György, Nagy László és Márton, Seres János, Szabó Balázs, Székely Márton, Szőlősi Máté és fel: Turzó Katalin, Taskó Péter, Tolnai György deák, Vasvári Péter, Verebélyi János, Vitéz Pál
- i prédikátor: Dévai/Arany Mihály (1602)
- i utcanév: Kovács utca, Magyar utca, Piac utca
- i fn: Almező, Barátmál, Csikmál, Debellő, Felmező, Felsőmocsár, Királymál
- i udvarház 1341, 1737, 1789
- i vár udvarbírája: Szegedi Péter deák (1602)
- i alvn: Hunyadi István (1602)
- Dévai (*Devay, Dewai*) Borbála: Szőkefalvi Albert deák fel
- Gáspár, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1602), Déva 1791, 1866, 1867
- Kálmán és Szaniszló bíró, jb, Szilkerék 93
- Mihály, n, Vajda Miklós servitora, Szántóhalom 1925
- Dévai Arany (*Deway Arany*) Mihály, vizaknai pap (1598), dévai prédikátor (1602) 1747
- Dévai/Berecki (*Deway/Bereczky*) Ferenc, n, vdi ítélőszéki esk íródeák (1583, 1585, 1587, 1589) 714, 715, 1041
- Dévaványa l. Ványa
- Devecseri (*Deveczery, Dewechieri*) Gábor, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1577) és fel: Pribék/Rakovicai Barbara, Lugos 1350, 1352
- Dézna (*Dezna, Dezny*) – Dezna, Zaránd/Arad m, mv és vár/kastély 572, 1733, 1765, 1766, 1772, 1780, 1790, 1793, 1795, 1796, 1799, 1803, 1832, 1834, 1843, 1844, 1846, 1903, 1909, 1922, 1953, 1956, 1976, 1978, 1981, 1986, 2036, 2040. L. még Nagydézna
- i lkk: Balkó György és Miklós, Barló György és fel, Barzafalvi Damian; Illya; Józsa György, Kólyi Albert és fel, Kólyi Mátyás, Nagy Miklós, Neag Mihai, Sebi András és Mátyás
- i kastély/vár kap/officialisa: Szél/Csanádi István (1601–1602)
- i vn: Csabai Gergely deák (1602)
- i fdi fam: Balkó György, Bota Mátyás, Ipan Mihai
- i kastély/vár fam: Anca Grigore, Égő Mihály
- i utcanév: Dézna utca (*Dezni uca*) 1956
- (*Dezna districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1765, 1766, 1790, 1793, 1796, 1799, 1834, 1979
- Dézmás (*Dezmas*) Balázs, gyp és Bálint, vdi jb, Kisborosnyó 1212
- Dezső (*Deseo*) Anna: Székely Jánosné és Ferenc, n, Néma 862
- , lófő cs, Dálnok: Benedek, Jakab és Máté 874, 2047

- Dezsőfalva (*Deseofalwa*), ma puszta Váralmás területén, Kolozs/Szilágy m 1659, 1852, 1857
- Diáfalwa* l. Oroszhegy
- Dibrova l. Alsóapsa
- Dicea l. Décse (B-Szoln/B-Naszód m)
- Dicsőszentmárton (*Dicheo ZenthMarton, Dwczeőzentmarton*) – Diciosânmărtin/Tárnăveni, Küküllő/Maros m, mv 89, 90, 743, 1200, 1206, 1424, 1461, 1548, 1947
- i lkk: Andor György, Borzsovai István és Mátyás, Románi Ferenc, Susalit Horvát Menyhárt és fel: Bogáti Zsófia, Szabó/Béres János
- Dieci l. Deákfalva
- Diemrich l. Déva
- Dienes (*Dienes*), elpusztult település Kapriora tartozékaiban, Arad m 2022
- Dile János, jb, Inakfalva 680
- Thoma, jb, Dombró 680
- Dileul Român/Dileu Vechi l. Oláhdellő
- Dileul Unguresc/Dileu Nou l. Dellő és Magyar-dellő
- Dindeleag l. Dengeleg (B-Szoln/Kolozs m)
- Dindești l. Dengeleg (Szatmár m)
- Diódi (*Diodi*), Gyógy, fn, patak, Tövis 1222
- Diómál (*Diomal*) – Giomal/Geomal, Fehér m, h 827, 1208
- i kenézek: Kis Trucza, Trucza Mihai
- Diós (*Dios, Dyos*) – Deșu, Kolozs m, h 621, 683, 843, 1013
- i lk: Dajgó István
- Diósad (*Diosad*) – Dioșod, K-Szoln/Szilágy m, h 411, 1003
- i udvarház 411
- Diósvölgy (*Diosveolgy*), fn, szőlőhegy, Püspöki 1181
- Diószeg (*Dioszegh, Diozegh*) – Dioság/Diosig, Bihar m, h 135, 227, 1477, 1478
- i lkk: Aranyos Márton, Bodó Albert, Imrefi János
- i utcanév: Tótszer
- i fn: Asszonyszigete, Csokalyiút, Hártvás, Havasalj/*Kalysthia*, István deák szőlője, Kalmárfoka, Kút főalja, Malomszeg, Röviddülő, *Takotha, Zelesfoliamos*
- Diószegi (*Diozeghy*) Balázs deák, n 1228
- Dipse (*Dipse*) – Dipșa – Dürrbach, Doboka/B-Naszód m, h 801
- i lk: Kaspar deák
- director l. jogügyigazgató
- districtus l. *Argiesest*, Barcaság, Belényes, Bisztra, Borosjenő, Bulcs, Dézna, Eperjes, Feltót, Fogaras, Hátszeg, Jófő, Kápolna, Kapriora, Kapronca, Karánsebes, Kőrösbánya, Köszönd, Lippa, Lugos, Magyarszád/Szád, Pankota, Sebes, Széplak, Szilágy, Várad
- disznó 12, 78, 99, 406, 415, 1050, 1371, 1395
- Disznópataka (*Disznopataka*) – Poiana Porcului/Fântânele, B-Szoln/Máramaros m, h 560, 1927
- disznótized l. tized
- Diviciorii Mari, Diviciorii Mici l. Nagydevecser, Kisdevecser
- Diznol* l. Nagydisznód
- Doba (*Doba*) – Doba, K-Szoln/Szilágy m, h 1885
- i Kós Bálint
- Doba* l. Dobó
- Doba Mare, Doba Mică l. Nagydoba, Kisdoba
- Dobai (*Dobay*) Gábor, n, Ilosva 730
- Gergely, n, Füle 1652
- György, n, a, Doba 1650
- György, vdi ember, Apáti 123
- György, vdi ember, Mányik 86
- Máté, lófő, Dobó 55, 1140
- Dobai/Székely (*Dobay/Zekely*) Gábor; János, n, Báthory István fam, Kisdoba 1590
- Dobalke* l. Doh
- Dobâca l. Doboka (Doboka/Kolozs m)
- Dobó (*Doba, Dobo, Dobofalva*) – Dobeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 55, 1140, 1518, 1530, 1585, 1650
- i lkk: Lázár Ferenc, Pálhegyi Jakab és János
- Dobó (*Dabo, Dobo*) Ferenc (mh 1602), Ruszkai, Bereg (1571–1574), Bars (1572–1602) vm isp és fel: Kerecsényi Judit 718, 719, 1207, 1225
- György, jb, Balázstelke 90
- Doboka (*Doboka*) – Dobâca/Dăbâca, Doboka/Kolozs m, h 93, 575, 931, 1075
- i b/lkk: Básti János, Dragy Thoma, Máté Gáspár, Tomori György
- i udvarház 931, 1075
- (*Doboka*), Kisdoboka – Dăbăceni, B-Szoln/Szilágy m, h 1349

- Doboka (*Doboka, Doboca*) vm isp: Bánffy Farkas (1566–1590)
 — isp és alisp 497, 1333
 — szolgabírája: Komjáti Gáspár (1580)
 — alszolgabírája: Frank Benedek (1580)
 — szolgabírái és adószedői 497
 —i főesperes: János (1395)
 Dobokai (*Dobokay*) Farkas, n 93
 — Imre, n 134
 —, n cs: Erzsébet, Imre és fel: Zsombori Katalin és Judit 86, 123
 — cs 1106
 Dobokna (*Doboka*), prédiüm Garassa környékén, Arad m 2024
 Dobolii de Jos l. Aldoboly
 Dobos Gergely, gyp, Angyalos 1403
 — Jakab, gyp, Szásznyíres 1232
 — Tamás, Gyulafehérvár 989
 Doboşeni l. Száldobos
 Doboz (*Doboz*) – Duboz, Temes m, h 2043
 —i fn: *Izgard, Kader*, Pogonis
 — (*Doboz*), Békés/M, h 2041
 Dobra Ioan, jb, Szeleste 92
 Dobra l. Jófő
 Dobra/Sütő (*Dobra/Swteo*) Péter, n, fdi pék (1602), Gyulafehérvár 1829
 Dobrai (*Dobray*), n cs, Lesnyek: Bálint, Gáspár, István, másik István, Menyhárt, Miklós, Péter 1288
 Dobras *Bikacz* l. Oláhbikács
 Dobric/Dobricu Lăpuşului l. Debrec
 Dobrin l. Debren
 Dobriţinaş l. Debrecen (B-Szoln/Máramaros m)
 Dobrjansjke l. Nyágova
 Dobroc (*Dombrocz*) – Dobroţ, Zaránd/Hunyad m, h 1786
 Dobrocina (*Dobrochyn*) – Dobrocina, B-Szoln/Szilágy m, h 1193
 Dobronok (*Dobronik*), feltehetően a mai Dobronnik, Zala/Szlv, h 1301
 —i Mikola Péter és fel
 Dobroţ l. Dobroc
 Dobruliest, elpusztult település Kaprora tartozékaiban, Arad m 2022
 Dobszai (*Dobzay*) István, vdi konyhamester (1568), ítélőmester (1577–1580), Keresztúr 91
 —, n cs: János, Péter és fel: Ákosi Erzsébet 746, 762
 Dobtelke l. Doh
 Doc (*Dok*) Radul, bíró, jb, Márkos 1212
 Dóc (*Docz*) János, n, Lippa 2042
 Dogan Ioan és Vasile, n, Dragomirest 1968, 1969
 Doh (*Dobalke, Dobtelke*) – Doh, Kraszna/Szilágy m, h 1857
 doktor, vdi: Blandrata György (1544–1551, 1563–1588)
 Dolha (*Dolha*) – Dovge, Máramaros/U, h 64, 69, 1809
 — Lazăr és Theodor, vdi jb, Kackó 1543
 Dolhai (*Dolhay*), n cs: Ambrus, Demeter 64; György, Ilona: Kornis Gáspárné, Imre 64, 65, 66, 69, 71, 1393; másik Imre, János 64; másik János 1809; Péter, másik Péter, Tamás 64
 Dolie Nicolae, jb, Korcsmafalva 147
 dolmány 185, 1673
 Doma Petru, jb, Alsófüld 1101
 Domb (*Domb*) – Dâmbu, Kolozs/Maros m, h 1675
 domb 311, 461
 Dombai (*Dombay*) Máté, n, nagyobb kancelláriai esk íródeák (1589–1591, 1593, 1600) 1177, 1186, 1190, 1212, 1238
 Dombi (*Domby*) András, jb, Fugyivásárhely 817, 1079
 — György, esk polg, Torda 1670
 Dombó (*Dombo*) – Dâmbău, Küküllő/Maros m, h 1753
 — (*Dombo*) – Dubove, Máramaros/U, h 64, 66, 69
 Domboro l. Dombró
 Dombravica (*Dombravicza*), prédiüm Dragomirest és Gavosdia között, Szörény/Temes m 74, 1562
 Dombró (*Domboro, Dombro*) – Dumbăru/Dumbrava, Aranyos sz/Fehér m, h 680, 726, 985, 1128
 —i lkk: Chimul, Dile Thoma, Haranbog Barb és Simon, Nicula Bayk, Opriş Nicula, Székely Iwan, Tomuţa, Zymul Koztan
 —i fn: Mikó
 Dombrocz l. Dobroc

- Dombrovány (*Dombrovany*) – Dumbrăvani, Bihar m, h 1952
- Dombrovica (*Dombravicza*) – Dumbrăvița, Bihar m, h 1060
- i vajdák: Vaida Ioan, Martin és Vasile (1589)
- Dombrovichya* l. Dumbravica
- Dominis János l. János
- Domokos (*Damokos*) István, n, b, Lekence 92
- Miklós, n, B-Szoln vm alszolgabírája (1577) 93
- Domokosfalva (*Damokosffalwa*) – Dămăcușeni, B-Szoln/Máramaros m, h 560, 1232
- i lkk: Balog Balázs, Hegedűs Péter, Nagy Antal és Mihály
- (*Domokosfalwa*), elpusztult település Szörce határában, Orbai sz/Kovácszna m 1264
- i lkk: Czirják Bálint és Demeter
- Domonkos, jb cs, Jobbágytelke: Bálint, Bertalan és György 1391, 1663
- domonkos monostor, Gyulafehérvár 180
- Domoszló (*Domozlo*) – Dumuslău, Kraszna/Szilágym, h 1852, 1857
- (*Domozlo*), fn, szőlőhegy, Bihar 987
- Dompsens, Domses* l. Demsus
- Domsa Ștefan, Karánsebes 704
- Domul Iwan és Mayn, jb, Mohács 680
- Don/Révész (*Don/Rewez*) Pál, n, vdi udv fam 989, 1578
- Donát (*Donat*) Ferenc és István, n, a, vdi embeerek, Nyújtód 105
- Gergely, n, a, Telek 1840
- István, n, Tövis 1763
- Donata Petru, jb, Bekényszeg 725
- Donceni l. Dancsfalva
- Donnersmarkt l. Monora
- Dorog (*Dorogh*), feltehetően a mai Hajdúdorog, Bihar/M, h 1527
- i Rác Péter 1527
- (*Dorogh*) Miklós, jb, Ökörmező 69
- i (*Dorogv, Dorodi*) Dorottya: Kenesvit Jánosné
- Dorombar* l. Drombár
- Dorongos (*Dorongos*), fn, szőlőhegy, Száldobágy 1235
- Dósa (*Dossa*) Gergely, n, a, Maros szék alkirálybírája (1588), Demeterfalva 861
- Dovge l. Dolha
- Drabant Gergely, jb és fel: Márta, Gyulafehérvár 1175
- István, vdi jb, Tövis 1479
- Drág (*Draagh*) – Dragu, Doboka/Szilágym, h 324
- drágakövek 768, 1753
- Drágfy (*Dragffy*) Gáspár, Béltéki (mh 1545), Kraszna (1530–1545) és K-Szoln vm isp (1530, 1533–1545) 1618
- Dragmerfalwa* l. Dragomérfalva
- Dragna, n cs, Karánsebes: Lupu, Gheorghe, Ioan és Nicolae 704
- Dragobratfalwa*, prédiüm Alsózorlenc és Szácul között, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
- Dragomany Francisc, n és fel: Caterina, Lugos 1481
- Dragomérfalva (*Dragmerfalwa, Dragumerfalwa*), Rózsapatak – Rușor, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- Dragomirest (*Dragomirest, Dragumerest*) – Dragomirești, Szörény/Temes m, h 1562, 1968, 1969
- Dragoș (*Dragus*) Mușat és Petru, jb, Pojána 638
- Drágota (*Dragotha*) – Drăgoteni, Bihar m, h 484, 890
- i udvarház 890
- Dragove l. Kövesliget
- Dragu l. Drág
- Dragujest (*Drekoiesth*), elpusztult település Háromalmás környékén, Zaránd/Arad m 1109
- Dragumerest* l. Dragomirest
- Dragy Thoma, jb, Doboka 93
- Drani, jb cs, Szászszombor: Balázs és fel, Mihály 364
- Draudt (*Drawdt*) Peter, esk polg, Brassó 1258
- Drăgoteni l. Drágota
- Drâmbar l. Drombár
- Dreikirchen l. Tövis
- Drekoiesth* l. Dragujest
- Dringa Estok, jb, Belényes 340
- Drinova (*Drinoa, Drinova*), Derenyő – Drinova, Szörény/Temes m, h 1994
- Drombár (*Dorombar, Drombar*) – Drâmbar, Fehér m, h 81, 542, 797, 843, 994, 1013
- i lkk: Grujó István és Péter
- i udvarház 994
- Drombári (*Drombari, Dorombary*) Bálint, jb, Borbánd 102, 454

- Demeter, vdi jb, Borbánd 1189, 1190, 1283
 — Lukács és fel, Gyulafehérvár 771
Drombrovycza l. Dumbravica
 Dubove l. Dombó (Máramaros/U)
 Duboz l. Doboz (Temes m)
 Dubrovník l. Raguza
Dulicz, Liczy, eltűnt település Dézna kerületben, Zaránd/Arad m 1922
 Duma Vasile, jb, Kisdézna 1972
 Dumbrava l. Debrece (B-Szoln/Máramaros m), Dombró, Gyerővásárhely, Limba
 Dumbrava Nicolae, gyp, Lugos kerület 1883
 Dumbravica (*Dombravichia, Dombraychia, Dombrovicza*), elpusztult település Diécs környékén, Zaránd/Arad m 1733, 1790
 — (*Dombrovichya, Drombrovycza*), Alsódomboró – Dumbrăvița, Arad m, h 2018, 2025
 Dumbravica (*Dwmbravicza*), elpusztult település Pestény és Brázova környékén, Hunyad m 1303
 Dumbrău l. Dombró
 Dumbrăvani l. Dombrovány
 Dumbrăveni l. Ebesfalva
 Dumbrăvița l. Dombrovica, Dumbravica
 Dumitra l. Demeterpataka
 Dumitreńi l. Szentdemeter
 Dumitreștii l. Demeterfalva (Maros sz/m)
 Dumytrus Ioan, jb, Tövis 1927
 Dumsa Dumitru, jb, Indal 92
 Dumul Ioan, n, Macsesd 72
 Dumuslău l. Domoszló
 Dupeștorf l. Tóbiás
 Dupeșdorf/Dupeș l. Tóbiás
 Durlas l. Darlac
 Duskás (*Dwskas*) Sára: Szabó Józsefné
 Dussa Borruz és Ioan, jb, Szentkirály 92
 dutka (pénznem) 1666
 Dürrbach l. Dipse
- E, É**
- Ebeni (*Ebeny*) Gábor, újvári udvb (1577–1579), várkap/præfectus (1580–1581, 1583, 1589) 1050, 1070, 1142
 — Miklós, n és Zsigmond, fdi udv fam, Kecset 1735, 1788
 Ebes Antal és Pál, jb, Kurtapatak 1085
 Ebesfalva (*Ebesfalva, Ebesffalwa*), Erzsébetváros – Ibașfalău/Dumbrăveni – Eppeschdorf/Elisabethstadt, Küküllő/Szeben m, mv 344, 706, 784, 942, 948, 1610
 —i b/lkk: Apafi Gergely és Miklós, Balog János és fel: Atfi Katalin
 Ebesi (*Ebessy*), n cs: Anna: Kustos Jánosné, Borbála: Csögi Mihályné, János, Lőrinc 1402, 1455
 Eblő (*Ablío, Ebleo, Eobleo*), elpusztult település Bunyila, Csernisora és Alsónyíresfalva környékén, Hunyad m 638, 639, 1208, 1710, 1910
 Ecel (*Etczel, Hechelím*) – Ațel – Hezeldorf, Medgyes sz/Szeben m, h 1, 1855
 —i lkk: Johannes villicus, Peter comes, Stephan comes
 Eceli (*Eccely*) Anna: Almási Istvánné, János és Júlia: Nagy Gergelyné 967
Echiaka, Ecziaka, elpusztult település Sikula környékén, Zaránd/Arad m 1744
 Echyken Jakab és János, jb, Gelence 111
Eczelleo l. Ecsellő
 Écs (*Eczen*), ma pusztá Méhkerék és Sarkad között, Bihar/M 1138
 Écse (*Echie*), eltűnt település Alpestes és Batiz környékén, Hunyad m 1776
 Ecsellő (*Eczelleo*) – Aciliu – Tetscheln, Fehér m, h 1893
 Edelés (*Edeles*), elnéptelenedett település Köröstarcsa közelében, Békés/M 1888, 1889
 —i Radák András és fel: Márgai Anna, másik András
 Ege (*Eghey*) – Egiu/Ighiu, Udvarhely sz/Hargita m, h 1166
Egenleő, fn, Nagyajta 94
 Eger (*Agria, Eger*), Heves/M, v 45, 262
 —i püspök: Oláh Miklós (1548–1553)
 —i Berzi István, Gémes Péter, Szabó Gáspár és fel: Anna, másik Gáspár
Eger keozth, fn, Nagyajta 94
 Egerbegy (*Egerbegy*) – Agârbiciu/Viișoara – Erlendorf, Torda/Kolozs m, h 735, 1531
 Egeres (*Egeres*) – Aghireșu, Kolozs m, h 1305, 1676, 1807
 —i lk: Szabó/Bojtos Tamás
 —i kastély 1676
 —i vdi kúria 1305
 Egerfark (*Egerffark*), fn, Bodzamező 332

Egerházi (*Egherhazy*) György és Máté, jb, Bánd 991

Egerpatak (*Egerpatak, Egherpataka*) – Acriș, Bodzamező, patak 332

— (*Egherpataka*) – Aninoasa, Sepsi sz/Kovács-na m, h 1147, 1384

—i lk: Márk Péter

Egerpataki Demeter, vdi jb, Réty 1382

Egerszeg (*Egerzegh*) – Cornățel, Maros sz/m, h 1666, 1671, 1842

—i udvarház 1666, 1842

Égető (*Egeteo*) István, szab, Kissolymos 2032

— Mátyás, lófő, Köpec 1802

— Miklós és Sándor, a, Köpec 1802

Égető (*Egetheo alias Hago*), fn, szőlőhegy, Püspöki 472

Egiu l. Ege

Égő (*Egieo*) Mihály, n, a déznai vár fam 1956

Egregy (*Egregy*) – Agriș/Agrișu Mic, Bihar m, h 1993

— (*Egregy*) – Unguraș/Românași, Doboka/Szilágy m, h 1531

Egregy l. Cserna

Egres (*Egres*) – Agrișu, B-Szoln/B-Naszód m, h 1682

Egreseleje (*Egreseleje*), fn, Bodzamező 332

Egrestő (*Egresteo*) – Agrișteu – Ajerschteln/Er-lenwald, Küküllő/Maros m, h 89

—i lk: Szigeti Pál

Egri (*Agriensis*) Gergely deák, n, a váradi vár udvb (1580, 1583–1584, 1588–1591) 97, 98, 128, 262, 266, 314, 379, 472, 509, 585, 817, 825, 834, 860, 869, 1001, 1002, 1019, 1053–1055, 1070, 1077, 1078, 1079, 1081, 1090, 1181, 1235, 1329, 1330, 1370, 1492, 1581, 1586, 1789, 1964; és Katalin: Gazdag Lajosné 128, 262, 472. L. még Egri/Tomojt Gergely, Rác/Tomojt cs

Egri/Tomojt (*Agriensis/Thomoith*) Gergely l. Egri Gergely deák, Rác/Tomojt cs

Egyed (*Egyed, Egyek*), ma pusztá Diószeg határában, Bihar m 135, 227, 1894

—i lkk: Nagy Balázs és Illés

—i fn: Aláereszkedő mellett, Almás, Borsószer, Hosszúdülő, *Kutinara deoleofeold*, Mesterparlaga, Nagysziget, Röviddülő, Vásárfája

Egyed András, jb, Lövéte 250

— Erzsébet: Fodorházi Péterné

Egyek l. Egyed

Egyenes utca (*Egienes ucza*), utcanév, Sárd 1460
egyezmény a német császárral 1976; török császárral 2027

egyezség 29, 42, 55, 79, 94, 95, 119, 120, 121, 136, 154, 172, 204, 280, 299, 339, 340, 341, 361, 370, 383, 414, 573, 606, 639, 708, 723, 726, 729, 811, 824, 849, 896, 908, 942, 991, 1106, 1203, 1210, 1290, 1292, 1392, 1517, 1622, 1677, 1682, 1753, 1927. L. még peregyezség

— érvénytelenítése 161, 710

— megszegése 29, 71, 72, 582, 638, 639, 703, 704, 705, 723, 738, 746, 1292, 1371

— vdi jóváhagyása 406, 472

egyezséglevél 65, 66, 76, 114, 149, 191, 312, 425, 426, 438, 439, 447, 448, 457, 460, 463, 475, 494, 523, 529, 588, 589, 652, 681, 714, 715, 723, 728, 736, 748, 749, 755, 800, 805, 838, 891, 899, 900, 915, 916, 940, 949, 971, 984, 1023, 1031, 1128, 1140, 1164, 1168, 1180, 1205, 1206, 1300, 1355, 1360, 1361, 1387, 1393, 1423, 1426, 1446, 1509, 1523, 1552, 1568, 1574, 1591, 1607, 1645, 1660, 1761, 1869, 1906, 1911, 1960, 1984

egyház jövedelmeinek gyarapítása 12, 13. L. még adomány egyház javára

egyházak, erdélyi l. erdélyi egyházak, templom

Egyházasgyanta (*Egihazagiantha alias Veg'giantha*) – Ginta, Bihar m, h 1441. L. még Véggyanta

—i udvarház 1441

Egyházfalva (*Egihazfalva*), Tordába olvadt település, Torda/Kolozs m 251, 929, 1266, 1332, 1917

—i lkk: Barthakowit János és fel: Kabos Ilona, Deli Ferkó, Márk és fel: Liptai Sára, Erdélyi/Szabó Mihály

egyházi előjog 1840

— javak szekularizációja 48, 297, 363, 660, 664, 1137

— jövedelem 12, 13, 180, 550, 619, 644

— törvények és szertartások 619, 644

Ehed (*Ehed*) – Ihod, Maros sz/m, h 843, 1013, 1244, 1391

—i lk: Barlabási Gáspár

Ehmal, fn, Kusaly 411

Ehrgang l. Ernye (Küküllő/Szeben m)

- Eibesdorf I. Ivánfalva (Medgyes sz/Szeben m) 1201, 1212, 1238, 1315, 1396, 1583, 1623,
 Eisdorf I. Jánosfalva (Udvarhely sz/Brassó m) 1670, 1678, 1681, 1724, 1838, 1870, 1881,
 Él (*Eel*) Mihály, n, Apafi Miklós servitora, Kele-
 mentelke 1148
 Elciu I. Völcs —, sókamrai 1623
 Elege Lukács, j b, Ökörmező 69 —, szász universitási 4, 40, 41, 49, 211, 500,
 Elek Krisztina: Török Máténé 846, 848, 918, 1111
 Elekes (*Elekes*) – Alecuș, Fehér m, h 255, 922, —, széki 337, 845, 846, 848, 1044, 1465
 880, 881 —, városi 19, 20, 24, 30, 34, 42, 43, 68, 79, 85,
 —i lk: Nagy Mihály 551, 687, 768, 918, 934, 970, 992, 1033,
 —i fn: Feket 1086, 1185, 1186, 1212, 1214, 1236, 1238,
 Elekesi (*Elekes-i, Elekessy*), n cs, Elekes: Bene- 1258, 1260, 1310, 1325, 1387, 1507, 1508,
 dek, másik Benedek, Boldizsár, György, Ilona: 1514, 1614, 1759, 1829, 1831
 Nagy Máténé, Ilona: Somogyi Bálintné,
 István, másik István, János, másik János,
 Kristóf és fel: Hosszúaszói Erzsébet 832,
 880, 881
 élelmiszer 2, 48, 202, 846, 1040
Eleolaba I. Faca
 életkormegállapító oklevél 706
 életmentés 731
 Elisabethstadt I. Ebesfalva
 Eliseni I. Szentersébet
 ellenséghez csatlakozás 222, 256, 383, 489, 501,
 519, 520, 542, 726, 754, 787, 924, 931, 1280,
 1373, 1449, 1723, 1745, 1775, 1784, 1841,
 1868, 1961, 1976, 1990
 ellentmondás 7, 95, 123, 415, 639, 738, 768,
 810, 1187, 1220, 1371
 — iktatásnak 28, 29, 69, 71, 621, 705, 724,
 1191, 1393
 — visszavonása 72, 76, 86, 746, 810, 811, 835,
 1089, 1283, 1292, 1293, 1522
 előadomány (assecuratoria) 225, 350, 366, 380,
 850, 889, 892, 1287, 1291, 1334, 1436, 1495,
 1500, 1593, 1675, 1676, 1708, 1710, 1712,
 1737, 1788, 1841, 1867, 1868, 1887, 1889,
 1891, 1910, 1913, 1924, 1931, 1962, 1968,
 1993, 1994, 2012
 Elődomb (*Eleo Domb*), fn, Sárfalva 1367
 előjáróság, districtusi 99, 971, 1186, 1212, 1238
 —, falusi 107, 846, 938, 939, 1083, 1094, 1104,
 1343
 —, mezővárosi 21, 35, 36, 37, 38, 45, 70, 78, 99,
 146, 239, 257, 288, 332, 436, 442, 443, 455,
 456, 467, 476, 497, 538, 571, 577, 578, 607,
 642, 660, 697, 802, 813, 846, 919, 937, 1021,
 1035, 1044, 1096, 1111, 1130, 1145, 1186,
 1201, 1212, 1238, 1315, 1396, 1583, 1623,
 1670, 1678, 1681, 1724, 1838, 1870, 1881,
 1908, 1917
 —, sókamrai 1623
 —, szász universitási 4, 40, 41, 49, 211, 500,
 846, 848, 918, 1111
 —, széki 337, 845, 846, 848, 1044, 1465
 —, városi 19, 20, 24, 30, 34, 42, 43, 68, 79, 85,
 103, 150, 164, 211, 230, 332, 357, 361, 500,
 551, 687, 768, 918, 934, 970, 992, 1033,
 1086, 1185, 1186, 1212, 1214, 1236, 1238,
 1258, 1260, 1310, 1325, 1387, 1507, 1508,
 1514, 1614, 1759, 1829, 1831
 Elsőhegy (*Elseohegy*), fn, szőlőhegy, Csátár 152
 Elsőhersa (*Elseo hersa*), fn, szőlőhegy, Enyed
 278
 elűzés 723, 738, 746, 1187, 1371, 1465, 1676,
 1868
 emberölés 110, 272, 281, 441, 784, 1590. L.
 még gyilkosság
 Emerici Georg, lelkész (1583), Felsőidecs 287
 Encs (*Enchy*) – Ienciu/Enciu, Doboka/B-Naszód
 m, h 706, 1682
 Engenthal I. Ingodály
 Énlaka (*Igenlaka, Jenlaka*) – Inlăceni, Udvar-
 hely sz/Hargita m, h 240, 355, 527, 1605,
 1912
 —i lkk: Antal István, Balassi István, Demeter
 István és Mihály, Gálfi Péter, Györgyi Ist-
 ván, Pálfalvi Erzsébet: Szabó Bernátné és Pé-
 ter, Patakfalvi Benedek, Vas László, Vészi
 István
 —i fn: Lukácsi Bálint öröksége
 —i udvarház 527
 Entz Géza (1913–1993), művészettörténész 16
 Enyed (*Enied, Enyedinum*) – Aiud – Gross-
 enyed/Strassburg, Fehér m, mv 35–36, 47,
 86, 145, 272, 278, 286, 304, 307, 309, 400,
 412, 424, 436, 578, 601, 657, 687, 740–743,
 746, 819–827, 962, 964, 974, 983, 985, 1041,
 1128, 1133, 1137, 1145, 1191, 1208, 1231,
 1233, 1292–1293, 1415, 1422, 1446, 1522,
 1529, 1533, 1539, 1626
 — előjárósága 35, 36, 436, 578, 1145
 — bírása: Kolhals Johann (1524)
 —i lkk: Antal deák; Antal deák és fel: Kérei Sá-
 ra; Axmann Anton, Balassi István, Bárány
 Farkas, Péter és fel: Baládfi Sára, Bordác Pé-

- ter, Brassai Simon és fel, Craccer Lukas és fel: Wolfard/Szőcs Anna; Erasmus szűcs; István ötvös; István varga; János kádár; János szabó; Jónás deák; József mészáros; Kisér Simon, Kolház János és fel: Katalin, Kőműves Gábor és fel: Orsolya, Kurmazer Kaspar, Kurz Christian, Mészáros András, Molnár János és Katalin, Ötvös Katalin: Gyalui Bálint deák fel, Kristóf, Paruta Miklós, Pócs Gergely, Remetei Mihály deák és fel: Mészáros Anna, Szabó Imre, Szegedi Ferenc deák és István, Szervácuszt Péter, Szőcs Bálint, Tordai Gergely, Vas Imre; Zakariás szűcs
- i lelkész: Koppány Orbán (1578–1579, 1581–kb.1594)
- i fazekasok céhalapítása 35; céhmesterei: Antri István és Fazekas János (1524)
- — céhszabályzata 35, 36, 578
- i kocsi- és kerégyártó cég 309, 1626
- i ötvöscég 822; ötvösök: Borsai János, Főcén Bálint, Szántó/Brassai Mihály
- i szabócég 687; céhmesterei: Brassai Simon, Nagy/Szabó Orbán, Szabó Márton és Mátyás
- i szabók céhszabályzata 47
- i vargacég 278, 1145; vargák: Varga Benedek és Veres Gergely
- i utcanév: Magyar utca, Miriszló utca, Új utca
- i fn: Avas, Elsőhersa, Enyed pataka, Gereben, Szentistván, Vargaszín
- i malom 278
- i udvarház 1529, 1533
- i vdi kastély 827, 1137, 1415
- i vdi officialisok 309, 1626; Bakó Dániel (1589), Bede Mihály (1591), Nagy Gáspár (1584)
- i zsinat 272
- Enyed pataka (*Enied pataka*), fn, patak, Enyed 278
- Enyed utca (*Enyed uca*), utcanév, Tövis 1479
- Enyedi (*Eniedy*) Imre, n, ítélőszéki íródeák (1574, 1577, 1579–1580) 123
- István, nagyobb kancelláriai íródeák (1578, 1580–1581, 1583, 1585) 145, 182
- Enyedszentkirály l. Marosszentkirály, Szentkirály
- Enying (*Ennyng*), Veszprém/M, h 453, 1183, 1300, 1776
- i Török Bálint, Ferenc, István, János, másik János
- Eobleo* l. Eblő
- Eokerpatak* l. Ökörpatak
- Eor* l. Ör
- Eormeniest* l. Bajnokfalva
- Eorwenies* l. Örményes
- Eperjes (*Eperies districtus*) – Chelmac, Arad m, h és kerület 1995
- (*Eperies*), elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- (*Eperies*), elpusztult település Torna környékén, Zaránd/Arad m 1744, 1941
- Epirusz (*Epyrotas*), Görögország 541
- i kereskedők: Georgius, Paulus és Volfgangus 541
- Episcopia Bihorului l. Püspöki
- építés 33, 63, 67, 78, 99, 99, 110, 128, 132, 133, 135, 144, 156, 157, 168, 177, 227, 266, 278, 288, 288, 325, 339, 364, 390, 409, 443, 461, 539, 573, 599, 604, 605, 705, 706, 716, 722, 725, 747, 777, 828, 835, 849, 904, 946, 1026, 1035, 1038, 1084, 1125, 1208, 1211, 1213, 1233, 1298, 1336, 1389, 1413, 1425, 1494, 1570, 1572, 1596, 1669, 1763, 1838, 1895
- építész, vdi: Genga Simone (1591)
- építőmester, borosjenői fdi: Ács Mihály
- Eppeschorf l. Ebesfalva
- Éradonyi (*Eradony*) Péter, n és fel: Hunyadi Borbála, Torda 1774
- Erasmus, szűcs, esk polg, Enyed 35
- érczúzó malom 325, 1622
- Erdély 30, 101, 153, 180, 484, 589, 644, 1015, 1277, 1367, 1408, 1485, 1494, 1495, 1499, 1501, 1525, 1696, 1861
- és Magyarország főbírája: Fráter György
- kormányzója 998. L. még Giczzy János
- praesek 998. L. még Sombori László
- erdélyi vajda, alvajda 24; Barlabási Lénárd (1501–1525), Báthory István (1479–1493), Stibor (1395–1401, 1409–1414), Szentgyörgyi és Bazini Péter (1499–1510), Szapolyai János (1510–1526)
- vajdák/fejedelmek 100, 387, 497, 1109, 1494, 1623, 1868; Báthory András (1599), Báthory István (1571–1586), Báthory Kristóf (1576–1581), Báthory Zsigmond (1588–1602)
- rendek 1746

- egyházak 181, 619, 799
- magyar egyházak superintendense: Göcsi Máté (1580–1585), Toronyai Máté (1585–1599)
- katolikus püspök: Náprágyi Demeter (1597–1601)
- katolikusok 180, 544, 724, 835
- káptalan l. gyulafehérvári káptalan
- jezsuiták 180, 716, 724, 835
- jezsuita helyettes tartományfőnök: Vagrovitius Jakab (1588)
- román egyház joghatósága 619, 644
- román egyház püspöke: Euphemia (1571–1574); Genadia (1581–1585); Ioan apát (1585–1605); Spiridon (1576–1599, 1605–1614?)
- tizedek bérlője: Cseszelicki/Szilvási Boldizsár (1602, 1607–1610, 1613–1616), Mindszenti Benedek (1590–1591, 1594, 1599, 1601–1602), Sombori László (1575–1590)
- Erdély elleni támadás 83, 86, 250, 278, 383, 501, 519, 520, 542, 736, 754, 787, 924, 931, 1137, 1242, 1244, 1314, 1428, 1449, 1746, 1784, 2018, 2019, 2020, 2024, 2025, 2028
- Erdélybe való betelepedés 99, 110, 215, 722
- Erdélyből való szökés 99, 768
- való távozás 55, 86, 107, 723, 742, 805, 879, 894, 913, 931, 1467, 1771, 1895, 1976
- való távozás vdi engedély nélkül 1777, 1841, 1961, 1990
- Erdélyi politikai elit 1675, 1708, 1710, 1731, 1737, 1747, 1774, 1868, 1887, 1889, 1910, 1962
- erdélyi káptalan hiteleshelyi lt *II–I7*, 39, 51, 135, 166, 175, 227, 288, 332, 453, 461, 466, 546, 639, 682, 725, 727, 747, 785, 799, 877, 881, 904, 914, 915, 948, 957, 969, 974, 994, 1020, 1094, 1128, 1175, 1213, 1214, 1217, 1219, 1221, 1224, 1233, 1236, 1252, 1255, 1278, 1290, 1342, 1350, 1357, 1389, 1408, 1428, 1527, 1529, 1533, 1535, 1540, 1562, 1569, 1623, 1634, 1823, 1838, 1984, 2027
- Erdélyi (*Erdely*) Borbála: Macskási Ferencné
- Erdélyi/Rác (*Erdely/Racz*) István, fdi udv fam 1721
- Erdélyi/Szabó (*Erdely/Zabo*) Mihály, n, gyp százasos (1583, 1585), Egyházfalva 251
- Erdeo Jara* l. Marosjára
- Erdeogkeresztur* l. Ördögkeresztúr
- Erdő (*Erdeo*) János, lófő, Szentkirály 282, 1637
- Máté, n, Krotna 774
- Miklós deák, n 118
- erdő 1, 5, 8, 111, 125, 183, 190, 227, 311, 461, 962, 1191, 1292, 1622, 1626, 1644, 1985
- adományozása 125, 127, 1138, 1213, 1622
- — új adományként 190, 881, 955, 1458, 1515
- bérbeadása 849
- cseréje 339
- eladása 503, 504, 1174
- használata 39, 51, 71, 99, 135, 309, 340, 415, 706, 820, 829, 1343
- használatának tiltása 39, 62, 99, 288
- határainak megállapítása 62, 127
- , közös 125, 127, 288, 340, 1515
- , makkos 99
- pusztulása 125
- Erdőalja (*Erdeoallia, Erdeoallya*) – Sub Pădure, Küküllő/Maros m, h 90, 706, 1861, 1893
- i lkk: Dankó László, Hanc Péter, Simon Pazmak és Péter, Ștefan Kozta
- erdőbíró 340
- Erdőfalva (*Erdeofalva, Eordeofalwa*) – Ardeu, Hunyad m, h 1775, 2027
- Erdőgyarak (*Erdeogiarak*) – Ghiașrac/Ghiorac, Bihar m, h 1345. L. még Nagyerdőgyarak
- Erdőhegyi (*Erdeohegy*) János, n, Álmosd 193
- Erdős (*Erdeos*) András, lófő, Koronka 1945
- erdővám 99
- Erdővidék (*Erdeo widek*), tájegység a mai Kovászna megye területén 168
- alesperese: Csiki Somlyai Ambrus (1582)
- Eremitu l. Remete (Maros sz/m)
- Eresteghin l. Eresztevény
- Eresztevény (*Erezthien, Erezthveny*) – Eresteghin, Sepsz/Kovács m, h 237, 1612
- i lkk: Eresztevényi András, Varga Jakab
- i udvarházak 1612
- Eresztevényi (*Erezthieny, Erezthveny*) András, gyp/lófő, Eresztevény 237, 1612
- Eriu Sâncrai l. Érszentkirály, Szentkirály (K-Szoln/Szatmár m)
- Erked (*Erked*) – Archid, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
- (*Erked*) – Archita – Arkeden, Segesvár sz/Maros m, h 1579
- (*Erked*), Mezőerked – Archiud, Kolozs/B-Naszód m, h 708, 714, 715, 717, 718, 923, 930

- i lkk: Borzási György és János, Szekeres Adorján és Bálint
 Erkei (*Erkedy*) Márton, n, Tasnád 1082
 Érkisszöllös l. Kispacal
 Erlendorf l. Egerbegy
 Erlenwald l. Egrestő, Nagyegrestő
 Érmihályfalva l. Nagymihályfalva
 Ernea l. Ernye (Küküllő/Szeben m)
 Erneul Mare/Ernei l. Ernye és Nagyernye (Maros sz/m)
 Ernst/Szőcs (*Ernst/Zech*) Philipp, polgármester (1591), Medgyes 1514
 Ernye (*Ernye*) – Ernea – Ehrgang, Küküllő/Szeben m, h 706
 — (*Ernyeo*), Nagyernye – Erneul Mare/Ernei, Maros sz/m, h 604
 Érolaszi l. Olaszi
 Erős (*Ereos, Erős*) Mátyás l. Borbély/Erős Mátyás
 —, jb cs, Sárfalva: András, Balázs, Bálint, Jakab, János 1367
 Erősd (*Ereosd*) – Ariuşd, Fehér/Kovácsna m, h 1057
 erőszak 567, 582, 836, 1413
 Erpály l. Herpály
 Érsek (*Ersek*) János, jb, Várad 1369
 Érsemjén l. Semjén
 Érszeg (*Erzegh*) – Iersig/Ersig, Temes/Krassó-Szörény m, h 1959
 Érszentkirály (*Eerzenthkiraly, ErZentkyraly*) – Sâncraiu/Eriu Sâncrai, K-Szoln/Szatmár m, h 761, 1198, 1423. L. még Szentkirály
 —i lkk: Szentkirályi György, István és fel: Kaplyán Margit, Mihály, Szentkirályi Lőrinc
 Erszéngyártó (*Erzingiartho*) Ferenc, Várad 131
 Értarcsa (*Er Tharcza*) – Tarcea, Bihar m, h 917.
 L. még Tarcsa
 —i lkk: Félegyházi Anna: Bata Bálintné, Katalin: Bányai Gergelyné, Orbán
 —i udvarházak 917
 Erzsébetváros l. Ebesfalva
 Eschham, Esehham, fn, Felek és Fenyőfalva 103
 Escu l. Veck
 eskü 43, 344, 1759
 —, főbenjáró ítéleti 415
 esküdt, districtusi 1820
 —, falusi 5, 7, 11, 90, 103, 107, 118, 127, 134, 454, 828, 846, 907, 938, 939, 1083, 1094, 1104, 1283, 1337, 1594
 —, mezővárosi 21, 35, 36, 37, 38, 45, 70, 99, 145, 146, 239, 257, 288, 341, 436, 442, 443, 454, 455, 456, 467, 476, 497, 538, 547, 571, 577, 578, 580, 607, 660, 668, 704, 704, 802, 813, 848, 937, 1035, 1096, 1111, 1130, 1145, 1201, 1315, 1465, 1623, 1670, 1678, 1681, 1838, 1881, 1908, 1917
 —, szász universitási 4
 —, széki 40, 41, 49, 125, 127, 845, 846, 940
 —, városi 7, 20, 24, 30, 34, 42, 79, 85, 103, 131, 150, 164, 169, 192, 211, 217, 224, 230, 241, 357, 551, 687, 771, 801, 846, 848, 918, 970, 992, 1086, 1185, 1204, 1214, 1236, 1258, 1260, 1310, 1387, 1507, 1508, 1614, 1829, 1831
 esküvő 307, 412, 1665
 Espan l. Ispán
 esperesi quarta 10
 Estelnic l. Esztelnek
 Eszéki (*Ezeki*) Miklós, polg, Huszt 569
 eszközök, bánya- 280, 573, 598, 849, 953
 —, házi 768, 1301, 1339
 —, szüretelési 139
 Esztár (*Ezthar*) Bihar/M, h 543
 —i lk: Kelemen deák
 Esztelnek (*Ezthelnek*) – Estelnic, Kézdi sz/Kovácsna m, h 855
 —i lkk: Bács János és Tamás
 —i udvarház 855
 eszténa bérlése 71
 Esztény (*Ezthyen*) – Stoiana, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193
 —i lkk: Budai Elek, Kovács Mihály
 Esztényi (*Eztiény*) Katalin: Tatár Gáspárné és Péter, Nádas 428
 Esztergom (*Strigonium*) – Gran, Esztergom/M, v 20
 Etczel l. Ecel
 Etéd (*Eeteed, Eteed, Ethed*) – Atid, Udvarhely sz/Hargita m, h 479, 1245, 1311, 1469, 1555
 —i lkk: Bakó István, Gagyí Simon, Gál Boldizsár és György, Gedő István, Lukács, Mihály és Pál, Pál Mihály és Péter, Simonfi Antal
 Etel (*Ethely*), elpusztult település Szilágypér határában, K-Szoln/Szilágym 1045, 1549

Etschdorf I. Radnótfája
 Euphtimia, az erdélyi román egyház püspöke
 (1571–1574) 619
Ewrneömezeö I. Ünömező
Ewrmeos I. Ürmös
 Eychorn Peter, lelkész (1583), Rehó 337
 Eysenburger Servacius, polg, Segesvár 500
Eztana I. Sztána
Eztien I. Esztény
 ezüstbánya 280, 298, 317, 573, 598, 849, 883,
 979, 1009, 1622, 1629
 ezüstbeváltás 280, 317, 573, 598, 883, 979,
 1009, 1629
 ezüstgaras 1670
 ezüstkanál 101, 115, 185, 412, 1170, 1672
 ezüstkarika 115, 157
 ezüstkéshüvely 1672
 ezüstművek készítése 477
 ezüstnemű 16, 18, 771, 1378, 1763. L. még
 arany- és ezüstmarha
 — szabad értékesítése és kivitele az országból
 849
 ezüstnyaklánc 1040
 ezüstös pallos 1378
 ezüstös szablya 1763
 ezüstöv 1472
 ezüstözött bárd 185
 ezüstpézn 1831
 ezüstpohár 412, 1301, 1385, 1472, 1672

F

fa 99, 436, 706, 811, 846, 1622, 1626
 — szállítása 125, 415, 706
 Fábián deák, esk polg, Kolozsvár 34
 — (*Fabyan*) Ambrus, vdi jb, Hosszúmező 246
 — Antal, lófő és Ilona: Falka Lőrincné, Futásfal-
 va 491
 — Balázs, a, Lisznyó 353
 — Bálint, n, Nyirmon 752
 — Dorottya: Pap/Vid Istvánné
 — Ferenc, lófő, Gelence 111
 — György, Mócs 669
 — György és László, lófők, Lisznyó 353
 — Imre, szab, Kissolymos 2032
 — János, a, Sófálva 458
 — János I. Nagy/Fábián János
 — Lőrinc, n, Szentkatolna 794
 — Márton, jb, Újfalu 657

— Zsófia: Kis Péterné
 Fábiánházi (*Fabianhazy*) István, n, Dész 1563
 Fabricius István, n, krakkói lelkész (1583),
 Fenes 286, 304
 Faca (*Facza alias Eleolaba*), fn, Bekényszeg 725
Fachyad I. Facsád
Fachyath I. Facset
 Faciaţan (*Fachiaczan*) Ioan, jb, Alsólápusnyak
 2003
 Facsád (*Fachyad*) – Făget, Szörény/Temes m, h
 1775, 2027
 —i lkk: Bekes István és fel: Borbély Anna
 Facset (*Fachyath*), Fazacsél – Făgetel, Hunyad
 m, h 1997
 —i kenéz 1997
 —i alkrainik: Iuga Nicolae
 —i lkk: Alman Ştefan, Iuga Opra
 Fadimák (*Fadimak, Fadinak*), Fagyimag – Fădi-
 mac, Temes m, h 1856
 Faggyas (*Faggias*) István I. Szabó/Faggyas István
 Fahíd (*Fahyd*), elpusztult település a Maros part-
 ján, Gáld és Gáldtő közelében, Fehér m 116,
 118, 956, 1868
 Fajdas (*Faydas, Faydos*), elpusztult település
 Szineke környékén, Zaránd/Arad m 1549,
 1744
 —i lkk: Horvát Gábor és fel: Németi Zsófia
 Fajdasi (*Faydasi, Faydossy*), n cs, Gáldtő: And-
 rács deák, Toldi Petronella officialisa és inté-
 zője, Fehér vm alszolgabírája (1579) 118,
 679, 1210; Anna, Erzsébet, István, László,
 Margit 679
 Fajsz (*Fajz*) – Feisa – Füssen, Küküllő/Fehér m,
 h 1827
 Falka Lőrinc, lófő és fel: Fábián Ilona, Futásfal-
 va 491
 Falkusa (*Falcusa*) – Fălcuşa, B-Szoln/Szilágy m,
 h 1927
 Faludi (*Faludy*), fn, erdő, Batizháza 1213
 familiáris 875, 2000. L. még servitor
 —, fdi udv: Alföldi Máté, Barcsai Boldizsár,
 Barcsai Sándor, Bede Mihály, Bogáti Meny-
 hárt, Borbély/Horvát/Kralicz István, Bor-
 nemissza János, Boronkai László, Csakor Pé-
 ter, Cserényi Farkas, Deli/Kunvit Farkas,
 Demjén Ferenc, Don/Révész Pál, Ebeni Zsig-
 mond, Fejérvári Miklós, Forró József, Gémes
 Péter, Gerdák Péter, Grollyai Zsigmond,

- Gyulafi László, Horvát Ferenc, Horvát György, Horvát János, Horvát Mihály, Imrefi János, Kamuti Balázs, Kaszta Mihály, Kovacsóczy János, Kőszegi Jakab, Kun Gáspár, Kusdi/Csügedi Mihály, Lónai Albert, Mikovai Bálint, Mindszenti Benedek, Nagy Imre, Nicati Demetrios, Nyakazó János, Óvári István deák, Ördög Boldizsár, Palatics György, Perussit Máté, Petneházi István, Pogány/Tálmósó Péter, Rác Gáspár, János, Mihály, Rác Péter, Rác/Erdélyi István, Rádai Gergely, Sennyei Pongrác, Simai Gáspár, Somogyi Tamás, Székely Mózes, Székely/Sánta Bálint, Szentmiklósi Ferenc, Szilágyszegi Mihály, Tárkányi Péter, Toldi István, Vuketyewytt János, Vajda Miklós, Váradi János, Váraljai János, Vitéz Ferenc
- , fdi: Balog Benedek, Balog Ferenc, Balog János, Barcsai Sándor, Básti János, Bikácsi Mihály, Bogáti Menyhárt és Miklós, Borbély György, Borbély Lőrinc, Boronkai László, Brankvith János, Buda János, Budai Ferenc, Csomortáni Tamás, Debelle Péter, Décsei János, Deli/Kunvit Márk, Dési István deák, Fejérvári Miklós, Forró József, Gávai Miklós, Gyulai Balázs, Hamvai György, Horvát János, Horvát Márton, Horvát Mátyás, Horvát/Kralvic István, Kusnicai Ábrahám, Lubit Rác János, Makrai István, Molnár Lukács és Mihály, Nagy Gergely, Nagy István, Nagy Lőrinc, Nagy Mihály, Pán János, Pap Jónás, Petki István, Polgár Pál, Pribék Farkas, Rác István, Rác Péter, Sajgó Albert, Sarmasági Miklós, Sennyei Pongrác, Somogyi Tamás, Szekeres János, Szelestei János, Szilágyi/Hegedüs Boldizsár, Szilágyi Jónás, Toldi István, Tunyogi Imre, Váradi György, Váradi János, Zoltai János
 - , fdi a belényesi kastélyban: Ladányi Gergely, Sándor György, Vadász Menyhárt, Varsányi János
 - , fdi a borosjenői várórségben: Bornemissza László, Buda István, Demecs Boldizsár, Farkas Márton, Fekete Máté, Ferenci Tamás, Gorbai László, Horvát András, Kátai Ferenc, Korda Mihai, Madona György, Mészáros Lőrinc, Móré János, Nagy János, Nagy Péter, Sacui Mihai, Sárközi Demeter, Somogyi János, Szerémi Mihály, Temesvári István, Trombitás Gáspár, Verebélyi Mátyás, Virág Péter
 - , fdi a déznai kastélyban: Anca Grigore, Balkó György, Bota Mátyás, Égő Mihály, Ipan Mihai
 - , fdi a lippai őrségben: Balog Bertalan, Horvát János, Vágó Balázs
 - , fdi a lugosi várban: Apponyi János, Baknitti János, Borbély Máté, Horvát Ferenc, Horvát János, Izup Mihai, Móré Gáspár, Radics Márton, Sebesi Boldizsár, Szentmiklósi György, Szilágyi Péter, Trombitás István, Vezekényi István
 - , fdi az újvári várban: Ötvös István deák, Teke Tamás
 - , fdi a váradi várban: Balog István, Balog Kelemen, Bihari Sebestyén, Boldai Farkas, Csügedi Mihály, Fekete János, Feltóti István, Gergőcs Mihály, Horvát Boldizsár, Horvát István, Iratosi Pál, Kaproncai János, Kardos Miklós, Keresewyth Horvát Mátyás, Király Albert, Kőrösi István, Ladányi János, Marócsi Péter, Massai Ferenc, Mészáros Ferenc, Nagy Lukács, Nagy/Székely Ferenc, Nagylőrinc Gergely, Ölveti Imre, Pribék Péter, Sibrik Péter, Somlyai István, Stepan István, Szabó Márton, Szalai János, Szécsényi Ferenc, Szemere Zsigmond, Torma Benedek, Zagyvai/Mutnoki Boldizsár
 - , lengyel kir udv: Grudinczy Bálint
 - , udv gyalogos és lovas 1383, 1439
 - , vajdáé és alvajdáé 24
 - , ispáni 80
 - , javadalmazása 1050
 - familiárisok beszállásolása 1383, 1439
 - kapitánya, udv: Király Albert (1590–1591)
 - , nemesé: Bagotai Miklós, Bodó Miklós, Bokri János, Csejti István, Cserő Miklós, Csomai Péter, Derzsi János, Dobai/Székely János, Gergőcsi Mihály, Gyulai Balázs, Hajdú János, Ispán György, Iuga Nicolae, Kénesi János, Kenesvit János, Keressi András, Lészai Ferenc, Lippai Gergely, Lypolt János, Márton/Nagy Máté, Mizsér Miklós, Mocsári István, Nagy Benedek, Nagy Ferenc, Nagy Illés, Nagy Márton, Rádai Gergely, Simai Gáspár, Somogyi Gergely, Szabó Gáspár, Szabó

- György, Szalai János, Székes András, Szentiváni Márton, Szentpáli János deák, Topai Péter, Ungvári István, Verebélyi János, Veszprémi István
- familiárist tartó nemes: Bánffy Farkas, Báthory Boldizsár, Báthory István, Báthory István ifj., Báthory Kristóf, Bogáti Menyhárt, Csáky Gergely, Csáky István, Csekelaki Bálint, Gálfi János, Geszti Ferenc, Giczy János, Hagymási Miklós, Ifjú Bertalan, Ifjú János, Kereki János, Kornis Gáspár, Kovácsóczy Farkas, Toldi István, Vajda Miklós
- Fana (*Phana*) Ana: Nicolae jb fel 1215
- Fanác (*Fenacz*, *Phanacz*), elpusztult település Boncesd környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
- Fancsal (*Fanchal*, *Franchal*) – Fâncel, Udvarhely sz/Hargita m, h 1604, 1658
- i lkk: Csiki Tamás, László János
- i udvarház 1604, 1658
- Fancsaltelke (*Fanchialtelke*), prédiüm Érolaszitól északra, Bihar m 63
- Fáncsi (*Fanchy*) János és Katalin: Zalasdi Jánosné, Gordovai, n 1183
- Fancsika (*Fanchika*) – Fâncica, Bihar m, h 63, 766, 1027, 1420
- (*Fanchyka*), Agyagfalvába olvadt elnéptelenedett település, Udvarhely sz/Hargita m, h 1132
- Fancsikai (*Fanchikay*, *Fanchyakay*) Boldizsár 63
- János, n, Sziget 459
- Faragó (*Farago*) – Fărăgău, Kolozs/Maros m, h 717
- i lkk: Arțul Luka, Hoța Petru
- Faragó (*Farago*) Bálint l. Székely/Faragó Bálint
- Farcád (*Farchaad*, *Farczad*) – Forțeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1129, 1284, 1606
- i lkk: Fekete István, Kovács Antal, Pál György
- i fn: Sükei Antal öröksége
- Farkas deák, Bihar vm 1378
- , n, epiruszi kereskedő, Gyulafehérvár 541
- András, n, a, Dálnok 874
- Bálint és Miklós, n, Mindszenti Benedek servitorai, Várad 1519
- Bálint, jb, Füle 1657
- Gáspár, jb, Szászszombor 364
- Gergely, jb, Bibarcfalva 1657
- János, n, Rovás 386
- Lupu, cigány 779
- Márton, n, borosjenői fdi fam 1933
- Mátyás, n, Báthory István sólyomkői várának udvb (1582, 1584) és fel: Szarvadi Katalin, Perecsen 161, 437
- Mihály, n és fel: Annóka 704
- Orsolya, Száldobágy 1519
- , jb cs, Bánd: Balázs, Benedek, János és Mátyás 991
- , jb cs, Jobbágytelke: Ferenc, György, Imre, Mátyás és Péter 1663
- , Harinai, n cs: Ferenc, István, János és fel: Perussit Anna, másik János, Mihály 1167; Miklós, 1575-ben Bekes Gáspár pártján áll, később kegyelmet nyer, az udv lovasság tisztje (1587), Doboka vm isp (1596–1601) 366, 708, 717, 868; Tamás 1167
- , n, a cs, Ozsdola: Boldizsár, Gergely és fel: Balázs János Erzsébet, Margit, Miklós, Sándor 661
- , n cs, Almafa: Farkas, János 568; Mihály 147, 568; Miklós 568; Péter 147, 568
- farkasbőr 185
- Farkaslaka (*Farkaslaka*) – Lupeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 450, 481, 508, 1307, 1308, 1323, 1576, 1647, 1658, 1749, 1755
- i lkk: Balázs Lőrinc, Barla Benedek, Bassa Gergely, Csiki György, Ilona Ferenc és Tamás, Jánosi Albert, Imre, Jakab és Mihály, Kis Péter, Nagy Antal és György
- farkasprém 185
- Farkastelke (*Farkastelke*) – Lupu, Fehér m, h 1371
- Farla Ban és János, jb, Lompérd 364
- Farnadia* l. Fornádia
- Farnas (*Farnas*, *Farnos*) – Sfârș, Kolozs/Szilágy m, h 214, 1101
- i b/lkk: Mátyás deák, Szakácsi János és fel: Márta, Veres János és fel: Károlyi Zsófia
- faszén 212
- Faur Mihai, jb, Felsőlapugy 1980
- Ștefan, jb, Nagyláz 1973
- Fazacsél l. Facset
- fazék, vasból 101
- Fazekas (*Fazakas*) Ádám és Balázs, gyalogpuskások, Lugos kerület 1883

- Borbála: Nagy Gergelyné
- István, j b 706
- János, fazekas céhmester (1524), Enyed 35
- János, j b, Alparét 93
- Lőrinc, gyp, Retteg 1232
- Miklós, j b, Bolgárfalva 1425
- Miklós, esk polg, Belényes 1678
- fazekascéh l. enyedi
- Fádimac l. Fadimák
- Făgăraș l. Fogaras
- Făget l. Facsád
- Făgețel l. Facset
- Fălcușa l. Falkusa
- Făncica l. Fancsika (Bihar m)
- Fărăgău l. Faragó
- Fărau l. Forró
- Fărcădinul de Jos l. Alsófarkadin
- Fărcădinul de Sus/Fărcădin l. Felsőfarkadin
- Făureni l. Kovácsi és Zalakovácsi (Doboka/Kolozs m)
- Făurești l. Kovácskápolnok
- Fănațe l. Fonác, Fonáca
- Fâncel l. Fancsal
- Fântânele l. Disznópatak, Gyulakuta, Ős
- Fântânele-Rus l. Kabalapatak
- Fântânița l. Köbölkút (Kolozs/B-Naszód m)
- Fechye Iwasko, j b, Vízköz 69
- Fecskefark (*Fechkefark*, *Schwolwenzogel*), fn, Nagysáros 43
- fedeles kupa és pohár 1472
- fegyver vásárlása 1428
- fegyvercsiszár 875
- fegyverek, várbeli 546
- fegyveres támadás 501, 836, 924
- fegyverrel teljesített szolgálat 266
- fegyvertár, gyulafehérvári 953, 1000
- kapitánya: Vitális Jeromos (1589)
- servitora, vdi: Szappanos János
- fegyverzet ellenőrzése 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- Fehér (*Alba*), vm 1094
- isp: Forró János (1583, 1588–1591, 1594), Ifjú János (1576, 1578, 1588–1591, 1594), Torockai László (1601–1602)
- alisp: Somogyi János (1583)
- szolgabírája: Béli András (1590–1592)
- alszolgabírája: Fajdasi András deák (1579)
- tizedszedője: Torda István (1581, 1590–1591)
- Fehér-Körös (*Feyerkeres*) – Crișul Alb, Zaránd/Arad m, folyó 1211
- menti officialis: Macsesdi László (1590)
- Fehérvár (*Feyerwar*), utcanév, Tövis 1222
- Feigendorf l. Mikeszsásza
- Feink (*Feynk*) Kristóf l. Német/Feink Kristóf
- Feisa l. Fajsz
- Feiurd/Feiurdeni l. Fejérd
- Fejér (*Feier*, *Feyr*) Balázs és Péter, gyalogpuskások, Szentmárton 1232
- István, j b, Bágyon 1006
- István, n, Vacsárcsi 342
- István, n, Várad 1360
- János és Kelemen, gyalogpuskások, Váralja 1232
- Judit: Garázda Jánosné
- Márton, polg, Medgyes 1754
- Máté, n, Uglya 69
- Máté, Wacharacz-i, n, ítélszéki íródeák (1574, 1576–1577, 1579) 86, 123
- Menyhárt, gyp, Bálványosvára l. 1373
- Péter, n, Magyaráld 286, 1209
- Trucza, j b, Ógezse 1191
- , n polg cs, Debrecen és Várad: Anna: Sárosi Jánosné, István és Péter 970, 972, 992
- Fejérd (*Feyerd*) – Feiurd/Feiurdeni, Kolozs m, h 1195, 1531
- Fejérdi (*Feyerd*) Imre deák, n 653
- István, szabó, polg, Kolozsvár 34
- István és Péter, gyalogpuskások, Ormány 1232
- Fejértó (*Feiertho*), elpusztult település Konyártól keletre, Bihar/M 416
- Fejérvári (*Feierwari*, *Feyerwary*) András, j b, Tibód 1658
- János, n, a fdi hajdúk hadnagya (1602) 2024
- János, polg, ötvös, Gyulafehérvár 1294
- Lukács, Gyulafehérvár 731
- Miklós, n 1139
- Miklós, vdi fam, b, Bercse 1328
- , n cs: András, Ferenc 1462; Miklós, vdi udv fam 1462, 1615
- , n cs, Simontelke: Ambrus és fel: Solyom Magdolna, másik Ambrus 91, 348

- Fejérvíz (*Feier viz, Feyerwez*), elpusztult település Csernabesenyő és Csernahévíz között, Szörény/Krassó-Szörény m 990, 1106
- i lkk: Sebestyén István és Péter, Ukner Anna: Bíró Kelemenné, Márta: Csere Istvánné, Sebestyén és fel: Macskási Klára
- (*Feierviz, Feyerwiz*) – Râu Alb, Hunyad m, h 61, 76, 77, 154, 294, 426. L. még Felsőfejérvíz
- i lkk: Bade Stoica, Bade Ștefan, Balozin Petru, Ștefan és Vasile
- Fejérvízi (*Feiervizy, Feyerwizy*) Ioan, vdi ember, Macsesd 76
- , n cs, Fejérvíz: Dionisie, kir/vdi ember 61, 72, 76, 77, 294; Jankul/Ioan, Mihai, másik Mihai, Nicolae és Ștefan 154, 426
- Fejes (*Feies, Feyes*) Albert, bíró, jb, Csekelaka 1191
- Boldizsár, gyp, Bikfalva 223
- István, n, Hetény 69
- Lőrinc, vdi jb, Bikfalva 1212
- Máté, gyalogtizedes (1590), Bikfalva 1212
- fék (ló) 1266
- Feket (*Feketh*), fn, Elekes 922
- Fekete (*Fekete, Fekethe*) Balázs, bíró, jb, Fodorháza 134
- Ferenc, n és fel: Dengelegi Katalin, Kiskágya 575, 662
- György I. Rác/Fekete György
- Illés, n és fel: Horvát Katalin, Dicsőszentmárton 1424
- István, Bihar vm 1378
- István, n, a, Báthory Boldizsár servitora, Farcád 1284
- János, jb, Csapószentgyörgy 90
- János, váradi vdi fam 1253
- Lukács és Péter, lófők, Bögöz 1132
- Márton, gyp, Németi 1232
- Máté, n, a borosjenői várórség fam 1905
- Mihály, jb, Kutyalva 90
- , n cs, Balázsháza: György deák, György és Zsuzsanna 902
- Feketeerdő (*Fekete Erdeo*), fn, erdő, Középpajta 1515
- Fekete-Körös (*Fekete Keoreos, Feketekeoreos*) – Crișu Negru, folyó 120, 136, 155, 895, 1274, 1425
- Feketelak I. Lak
- Feketepatak (*Feketepatak*) – Valea Neagră/Valea Crișului, Bihar m, h 1895
- Felapáti (*Felapathy*), Apátkeresztúr – Crestur, Bihar m, h 917
- Felbölön (*Fel Beöleön, Felbeolen*) – Belin, Sepsi sz/Kovászna m, h 94, 75, 165, 168, 292, 1515. L. még Bölön, Nagybölön
- i lk: Nagy András
- i fn: Tatármalma
- i malom 75, 94, 168, 292
- Felcheriu I. Kér (Bihar m)
- Feldioara-Războieni I. Földvár
- Feldorf I. Fületelke
- Fele (*Fele*) – Câmpenița, Maros sz/m, h 242
- Feleag I. Felek (Fehér/Maros m)
- Félegyház (*Felegihaz, Felegyhaz*) – Fileghiház/Roșiori, Bihar m, h 1344, 1586
- Félegyházi (*Felegyhazy*) Balázs, n, Bocskai István servitora 156, 197
- , n cs, Értarcsa: Anna: Bata Bálintné, Katalin: Bányai Gergelyné, Orbán 917
- Felek (*Felek*) – Feleag – Altflagen, Fehér/Maros m, h 343, 957
- (*Frek*) – Avrig – Freck, Szeben sz/m, h 103
- i lkk: Miz Huppertus és Paul
- i varga: Valentin villicus
- i fn: *Arundinosum seu Rorbach, Brem Czapen, Eschham/Esechham, ober der grosse Ham, Schikmor/Skikmoe, Stenierst, Stinczenburch*
- felekezetek joghatóságának rendezése (1583) 181
- Felfalu (*Felfalu, Felfalwa*) – Suseni – Pränsdorf/Brennsdorf, Torda/Maros m, h 287, 1135
- i lk: Szikszai János deák
- Felföldi (*Felfeoldy*) Ambrus, jb és fel: Viszkos Katalin, Huszt 462
- Felházi (*Felhazy*) Albert, jb, Homoródalmás 1004
- Felliceni I. Boldogasszonyfalva
- fellebbezés 11, 110, 164, 288, 288, 582, 722, 723, 846, 1242, 1244, 1312, 1314, 1315, 1413, 1580
- Felleg (*Feleg*), n cs, Iklód: Balázs, Boldizsár és fel: Fodor Magdolna 404
- Felménés I. Felsőménés
- felmentés adó alól 1018

- Felmér (*Felmer*) – Felmer – Felmern, Kőhalom sz/Brassó m, h 43
- Felmező (*Felmezeo*), fn, Déva 1957
- Felőr (*Fel Eor*) – Uriu, B-Szoln/B-Naszód m, h 1731. L. még Ör
- felperes 39, 164
- Felpestes (*Felpestes*) – Peștișu Mic, Hunyad m, h 1183, 1300, 1748
- i lkk: Pestesi Bálint, Római Mihály deák
- felsőgsértés 1723, 1745, 1775, 1784, 1961
- Felseo Chiarnaton* l. Felsőcsernáton
- Felseo Fwzegh* l. Felsőfüzegy
- Felseo Kempeny* l. Felsőkimpány
- Felseo Kitid* l. Bosoród
- Felseo Korotna/Kratna/Krokna, Felseogrodna* l. Felsőkrotna
- Felseo Orostiore* l. Felsővárosvíz
- felseo Stampaini*, fn, Verespatak 384
- Felseo Varchyar* l. Felsőverzár
- Felseomezes* l. Felsőménés
- Felso Gorbo* l. Felsőborgó
- Felsolmos* l. Felsősolymos
- Felsőapold (*Apoldia Superior, Felseo Apold*) – Apoldu de Sus – Grosspold, Szeredahely sz/Szeben m, h 337, 845, 846, 1094
- i elöljáróság 1094
- i lkk: Richeldt Georg és Mathias, Schur Michael
- i lelkész: Mallendorffius Johannes (1570, 1572, 1583, 1589, 1590)
- i szücs: Szücs Stephan
- Felsőbajom (*Felseobayon*) – Bazna – Baassen, Medgyes sz/Szeben m, h 90. L. még Bázna
- i lkk: Kis Tamás, Veres Ambrus
- Felsőbalázsfalva (*Felseo Balasfalva*) – Blașfalăul de Sus/Blăjenii de Sus – Oberblasendorf, Doboka/B-Naszód m, h 1642, 1645
- i lk: Cserényi Márton
- Felsőbánya (*Felseo Banya, Felseobanya*) – Baia Sprie, Szatmár/Máramaros m, mv 298, 849, 1622
- i lk: Német János
- i arany- és ezüsbányák 849, 1392, 1622
- i utcanév: Újpaták utca
- i fn: Grotalja, Tót Márton tava
- (*Felseobania*) – Bănia, Szörény/Krassó-Szörény m, h 796. L. még Alsóbánya
- Felsőbarza (*Felseo Barza*) – Bârsa, Zaránd/Arad m, h 1353
- Felsőbencéd (*Felseo Benched*) – Bențid, Udvarhely sz/Hargita m, h 1092, 1447. L. még Alsóbencéd
- Felsőborgó (*Felseo Borgo, Felso Gorbo*) – Bor-gosuseni/Susenii Bârgăului, Doboka/B-Naszód m, h 706, 1682. L. még Alsóborgó
- Felsőbós (*Poian alias Felseo Boos*) – Boș, Hunyad m, h 469, 1221
- Felsőcsaholy (*Felseochaholy*) – Cehalul Român/Cehal, K-Szoln/Szatmár m, h 988. L. még Alsócsaholy, Középcsaholy
- Felsőcsernáton (*Felseo Chiarnaton*) – Cernatul de Sus, Kézdi sz/Kovácsna m, h 1059
- i lk: Rákosi Miklós
- Felsőcsobánka (*Felseochobanka*) – Ciubăncuța, B-Szoln/Kolozs m, h 1026, 1659. L. még Alsócsobánka
- Felsődenk (*Felseo Dengh*) – Dâncu Mare, Hunyad m, h 1106. L. még Alsódenk
- Felsődetrethem l. Mindszent (Torda/Kolozs m)
- Felsődúd (*Felseo Dud*), elpusztult település Dúd mellett, Zaránd/Arad m 1744
- Felsőfalu (*Felseofalw, Felseöfalwa*), Kászonfeltíz – Plăieșii de Sus, Kászon sz/Hargita m, h 417, 1486
- i lkk: Bartók György, János István, Keresztes János, Pataki Boldizsár és Mózes, Zsigmond György
- i kúria 417
- Felsőfarkadin (*Felseo Farkadin*) – Fărcădinul de Sus/Fărcădin, Hunyad m, h 639
- i lk: Macsesdi Illés
- Felsőfejérvíz (*Felseo Feier vyz*), elpusztult település Csenabesenyő és Csernahévíz között, Szörény/Krassó-Szörény m 1106. L. még Fejérvíz
- Felsőfenes (*Felseofenes*) – Feniș, Bihar m, h 62, 183, 1104. L. még Alsófenes
- elöljárósága 1104
- i jobbágyság 62
- Felsőfüzegy (*Felseo Fwzegh*), elpusztult település Feltót kerületben, Zaránd/Arad m 1744. L. még Alsófüzegy
- Felsőgagy l. Gagyi (Abauj/M)
- Felsőgezse l. Újgezse

- Felsőgyékénés (*Felseogyekenes, Felseogyekeni-es*) – Gichișul de Sus/Jichișu de Sus, B-Szoln/Kolozs m, h 93
- i lkk: Bonta Theodor, Ludas István, Méhes Tamás, Moldvaș Clemente
- Felsőidecs (*Idech superioris*) – Idecu de Sus – Obereidisch, Torda/Maros m, h 287. L. még Alsóidecs
- i lelkész: Emerici Georg (1583)
- Felsőilosva l. Kisilosva
- Felsőjára (*Felseo Jara*) – Iara, Torda/Kolozs m, h 856, 1468. L. még Alsójára
- i b/lkk: Lupsai Anna, Menyhárt és fel: Szilvási Erzsébet
- Felsőkalán (*Felseo Kalan*) – Călan/Călanu Mic, Hunyad m, h 1106
- Felsőkápolna l. Kápolna
- Felsőkápolnás (*Felseo Kapolnas*) – Căpălnaș, Arad m, h 1719. L. még Alsókápolnás
- Felsőkarácsontelke (*Felseo Karachontelke*), Felsőoroszfalu – Rusu de Sus, B-Szoln/B-Naszód m, h 706. L. még Alsókarácsontelke
- Felsőkaznacs (*Feleseo Kaznach*) – Cosniciu de Sus, Kraszna/Szilágy m, h 723. L. még Alsókaznacs
- Felsőkimpány (*Felseo Kempeny*) – Cămpanii de Sus/Cămpani, Bihar m, h 1895. L. még Alsókimpány
- Felsőkoh (*Felseo Koh*), elpusztult település Kiskoh mellett, Bihar m 1727
- Felsőkosály (*Felseo Kosaly*) – Rugăsești, B-Szoln/Kolozs m, h 1349. L. még Alsókosály
- Felsőkrotna (*Felseo Korotna/Kratna/Krokna, Felseogrodna*), Koroknya – Crocna, Zaránd/Arad m, h 56, 59, 468, 968, 1790, 1835, 1986. L. még Alsókrotna, Krotna
- i lkk: Bre Ștefan, Corda Ioan, Krachion, Mihai, Petru és Ztan
- Felsőlapugy (*Felseo Lapugh, Felseolapugy*) – Lăpugiu de Sus, Hunyad m, h 795, 1980
- i lkk: Barb Andrei, Caspar, Gheorghe, Iacob, Ioan, Mihai, Nicolae, másik Nicolae és Ștefan, Faur Mihai, Gocte Oppra
- i udvarház 1980
- Felsőmacskás (*Felseo Machkas*), elpusztult település Váliaboul és Ohábamutnik környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 74. L. még Alsómacskás
- Felsőmagyarostia (*Felseo Magyarostia*), Marosmonyoró – Monoroștia, Arad m, h 2009. L. még Alsómagyarostia
- Felsőmakszin (*Felseo Makzin*), elpusztult település Kőszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744. L. még Alsómakszin
- Felsőmalomvíz (*Felseomalomviz*) – Râu de Mori, Hunyad m, h 1771. L. még Alsómalomvíz, Malomvíz
- Felsőménés (*Felseomezes*), Felménés – Stupini/Minișu de Sus, Zaránd/Arad m, h 1744
- Felsőmocsár (*Felseo Mochar*), fn, szőlőhegy, Déva 235
- Felsőnádásd (*Felseo Nadasd*) – Nădăjdia de Sus/Nădăștia de Sus, Hunyad m, h 1106, 1252, 1281
- Felsőohába (*Felseo Ohaba*), eltűnt település Jász és Vár környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1350. L. még Alsóohába
- i udvarház 1350
- Felsőoláhgáld (*Felseo Olah Gald*) – Galda de Sus, Fehér m, h 1868. L. még Alsómagyargáld
- Felsőorbó (*Felseo Orbo*) – Gârbova de Sus, Fehér m, h 1208
- Felsőoroszfalu l. Felsőkarácsontelke
- Felsőpatak (*Felseopatak*), elpusztult település Papmező környékén, Bihar m 1141
- Felsőpestes (*Felseo Pestes*), elpusztult település Kapriora környékén, Arad m 1987. L. még Alsópestes
- Felsőpliske (*Felseo Plyske*), elpusztult település Garassa környékén, Arad m 2024
- Felsőpojen (*Feleseo Poyen*) – Poienii de Sus, Bihar m, h 1753
- Felsőrajtolc (*Felseo Raytoch*) – Răstolț, Kolozs/Szilágy m, h 1659
- Felsőrápolt (*Felseo Rapolt*) – Rapoltu Mare, Hunyad m, h 1106. L. még Alsórápolt, Rápolt
- Felsősolymos (*Fel Solmos, Felseo Solymos, Felsolmos*) – Șoimoș Petreasa/Șoimuș, Bihar m, h 155, 1826, 1895. L. még Alsósolymos
- i lkk: Oláh Gergely és fel: Tót Katalin
- Felsőszáldobágy (*Felseo Zaldobagy*), Körösszáldobágy – Săldăbagiu/Săldăbagiu Mic, Alsó Száldobággal és Szelistyével egyesült település, Bihar m, h 1989. L. még Alsószáldobágy

- Felsőszálláspataka (*Felseozallaspataka*) – Sălaşu de Sus, Hunyad m, h 61, 77
 —i lkk: Kristóf deák; Popa Iancul, Stoica Iacob
 Felsőszékás (*Felseo Zekas, Felseozekas*), elpusztult település Alsószakács mellett, Zaránd/Arad m 1109, 1744. L. még Alsószékás
 Felsőszentmártonmacskás (*Felseo Zent Marton Machkassa*) – Sânmărtin-Măciș/Sânmărtin, Kolozs/Doboka/Kolozs m, h 951
 —i lkk: Macskási Anna; Illyés Györgyné, Bálint, másik Bálint, Gábor, János, Margit; Koda Mihályné, Márton
 —i udvarházak 951
 Felsőszentmihályfalva (*Felseo Zentmyhalyfalwa*) – Sânmihaiul de Sus/Mihai Viteazu, Aranyos sz/Kolozs m, h 1087. L. még Alsószentmihályfalva
 —i lkk: Antalfi János és fel: Csongvai Anna
 Felsőszopor l. Szopor (K-Szoln/Szatmár m)
 Felsőtorja (*Felseo Thorya, Felseothorya*) – Turia, Kézdi sz/Kovácsna m, h 126, 1334, 1371, 1390, 1509. L. még Alsótorja
 —i lk: Apor Ferenc
 Felsőtők (*Felseotheok*) – Teocul de Sus/Tiocu de Sus, Doboka/Kolozs m, h 93. L. még Alsótők
 —i lkk: More Thoma, Veres Péter
 Felsőváradosi (*Felső Varadeossy*), elpusztult település Várad közvetlen közelében, a Hévíj és Sebes-Körös között, Bihar m 709
 Felsővárosvíz (*Felseo Orostiore*) – Orăștioara de Sus, Hunyad m, h 1106. L. még Alsóvárosvíz
 Felsőverzár (*Felseo Varchyar*) – Vărzarii de Sus, Bihar m, h 1895
 Felsőzavoj (*Felseo Zawoy*) – Zăvoi, Szörény/Krassó-Szörény m, h 704. L. még Alsózavoj
 Felszeg (*Felzeg*), utcanév, Görbed 1187
 —i (*Felzegy*) András és György, jb, Homoród-szentmárton 616
 Feltót (*Felthot*) – Tauț, Zaránd/Arad m, h 1744, 1929
 — (*Felthot districtus*), terület a mai Arad megye területén 1744, 1936
 Feltóti (*Felthoti, Feltothy, Feltoty*) András (mh 1588 k), n, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1571), vdi sósámvévő (1586–1587) és fel: Pogány Erzsébet, b, Váradja 1083, 1377
 — János, nagyobb kancelláriai íródeák (1590) 1186
 —, n cs, Várad: István, várad vdi fam és fel: Földvári Rebeka, Rebeka 299, 671, 1378, 1386
 felügyelő 619, 644, 849, 953. L. még harmincad-
 Felvinc (*Felwincz*) – Vințul de Sus/Unirea, Aranyos sz/Fehér m, mv 39, 51, 84, 670, 985, 1128, 1157
 — bírāja: Szász János (1589) 1157
 —i fn: Mikórét
 —i udvarház 1128
 Fenacz l. Fanác
 Fenes (*Fenes, Fenus*) – Feneș, Fehér m, h 286, 304, 598, 953
 —i lk: Fabricius István
 — (*Fenes, Fenyes*), Szászfenes – Feneșul Săsesc/Florești, Kolozs m, h 82, 1018, 1144, 1173. L. még Szászfenes
 —i lkk: Keller András és Mihály, Rump János, Szabó Márton és fel
 — (*Fenes, utrius Foenes*) – Feniș, Bihar m, h 893, 895, 1895
 Feneșul Săsesc l. Fenes és Szászfenes (Kolozs m)
 Feneșul Unguresc l. Oláhfenés
 Fenies l. Fényes
 Feniwfalwa l. Fenyőfalva
 Feniș l. Fényes
 Fenus l. Fenes
 Fenyédi László öröksége (*Fenyedi Lazlo eoreoksege*), fn, Szentkirály 1604
 Fenyérpataka (*Fenyerpataka*), fn, Zágón 1456
 Fényes (*Fenies*) – Feniș, Zaránd/Arad m, h 1979
 Fenyés l. Fenes
 Fényi (*Feni*) Péter deák, és fel: Sárosi Katalin, Bihar vm 745, 1019
 Fenyőfalva (*Feniwfalwa, Fenywffalwa*) – Bradu – Giresau, Szeben sz/m, h 103, 107, 361
 —i lkk: Reiger Michael, Scholder Klemens
 Schun Josef villicus
 —i fn: *alen an der Schikmor, Arundinosum seu Rorbach, Brem Czapen, Eschham/Esechham, ober der grosse Ham, Schikmor/Skikmoe, Stenierst, Stinczenburch*
 Feoczen l. Föcén
 Feole l. Füle
 Feormenyés l. Fürményes

- Ferdinánd (I.) német-római császár (1556–1564), magyar király (1526–1564) 20, 37, 45, 46, 63, 801, 1130
- Ferechie, Fereczo* l. Fericse
- Feredsie* l. Feresd
- Feregi l. Feresd
- Ferenc (Szeremlyéni), erd prépost (1509–1539) 32
- deák és fel: Borbála, Várad 101
- deák, esk polg, Belényes 580
- deák, jb és fel: Horvát Anna, Belényes 1678
- deák l. Belényesi Ferenc deák
- deák, vdi ember, Magyargáld 117
- , n, Bilke 69
- , n, Folt 778, 883
- (*Ferencz*) Antal, vdi jb, Szentkirály 1382
- Bálint, jb, Nagyajta 94
- Benedek és fel, Kisháza 243
- György, Szentkirály 1641
- János, id., n, a, Rákosfalva 1093
- János, jb, Szenttamás 655
- Kristóf, gyp, Csikszentgyörgy 812
- Lőrinc, jb, Olasztelek 377, 1585
- Pál, lófő, Oláhfalva 1536
- Péter, Lugos 73
- ferences kolostor l. Csíki minorita ferences kolostor
- Ferenci (*Ferenchy, Ferenczy*) Erzsébet 101
- Gáspár bíró és János, jb, Ikland 92
- István, Medesér 782
- István, a, Nagybőlön 1716
- János, jb, Csibafalva 1582
- Márta és Márton, n, a, Cserefalva 1501
- Tamás, n, a borosjenői vár fam, Sikló 1783
- Feresd (*Feredsie*) – Ferești/Feregi, Hunyad m, h 453
- Fericse (*Ferechie, Fereczo*), elpusztult település Mosztafalva környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
- (*Fericz*) – Ferice, Bihar m, h 1920
- Ferkely Miklós, Kolozsvár 430
- Fernigh Kaspar, esk senior, Újegyház 1096
- Festő (*Festeo*) Gáspár, jb, Sziget 1822
- Fetindia l. Gurzófalva
- Fewzy l. Füzi
- Feyervar* l. Gyulafehérvár
- Feyr* l. Fejér
- Fezetetewl* l. Fűzető
- Fiátfalva (*Fiathfalwa*) – Filiaș, Udvarhely sz/Hargita m, h 162, 343, 1031, 1293, 1522
- i lkk: Geréb Benedek, másik Benedek, Boldi-zsár, György és fel: Sigér Anna
- Figa l. Füge
- Figed, Fignedy* l. Füged, Fügedi
- Fighe* l. Füge
- Fildu de Jos l. Alsófüld
- File Benedek, lófő, Folyfalva 1501
- File* l. Füle
- Filea l. Füle
- Fileghihaz l. Félegyház
- Filep (*Philep, Pylepp*) István, szab, Nagysolymos 2030
- Lőrinc, esk, jb, Vajasd 118
- Lukács, vdi jb, Hosszúmező 246
- Péter, vdi ítélőszéki jegyző (1577), Pócsfalva 89
- , n cs: Márta: Fogarasi Mihályné, Máté és fel: Almási Borbála 967
- Filetelke* l. Fületelke
- Filia l. Füle
- Filiaș l. Fiátfalva
- Filitelnic l. Fületelke
- Filpișu Mare l. Fülöpös és Magyarfülöpös
- Finiș l. Alsófenes, Felsőfenes, Fenes (Bihar m)
- Finna Márton, jb, Zabola 1643, 1646
- Finta (*Fyntha*) – Fintice, Sáros/Szl, h 1141
- i Szabó Márton
- Finta (*Fintha*) Péter, jb, Tasnád 1394
- Fintaháza (*Fintahaza*) – Cinta, Maros sz/m, h 86
- i lk: Hajósi Ferenc
- Fintice l. Finta
- Firminiș l. Fűrmenyes
- Firtosváralja l. Váralja
- Firtușeni/Firtușu l. Váralja (Udvarhely sz/Hargita m)
- fiscalis director l. jogügyigazgató
- Fischer Alexander, polg, Brassó 1009
- Martin, jb, vdi ácsmester, Gyulafehérvár 1259, 1542
- Fiscut l. Fűzkút
- fiúsítás 636, 795, 1857, 1868
- Fizeș l. Füzegy (Hunyad m)
- Fizești l. Füzessd
- Fizeșu Gherlii l. Füzess
- fizetés l. javadalmazás, zsold
- fizetésre való jogtalan kényszerítés 1881

Fiziş I. Füzegey (Bihar m)

Fizteteo I. Fűztető

Flatur Ioan és Paul, Alsókőh 557

Fleischer gaß, utcanév, Szeben 95

Floca (*Floka*) Ana/Annoka: Olasz Constantin fel

Flore Karaczul, vdi jb, Gyurkapataka 93

— Nicolae, n, karánsebesi főbíró (1581), majd vn/officialis (1582, 1585–1586, 1588, 1593–1594) és fel: Pribék/Rakovicai Sofia, Karánsebes 1350, 1352

— Zahary, jb, Újfalva 93

Floreşti I. Fenes és Szászfenes (Kolozs m)

Flóris, cigány, Bongárd 614

Fodor András, jb, Gáborján 724

— Bálint, jb, Mihályfalva 746

— Elek és Márton, jb, Remete 1279

— Ferenc, n, Karánsebesi vn (1597, 1599–1600), isp (1601, 1603) és fel: Pribék/Rakovicai Ecaterina, Karánsebes 1350, 1352

— Gergely és János, jb, Újlak 1207

— György, Belényes 538

— István, Danki, n, Bodok 1621

— István, n, Várad 1056

— János, jb, Kölesmező 621

— János, jb, Újlak 718, 719

— Karachon, jb, Oláhsolymos 718

— Kelemen, vdi ember, Palatka 86, 123

— Magdolna: előbb Szőke Pálné, majd Felleg Boldizsárné

— Péter, vdi ember, Ugra 1548, 1594, 1609

— Simon, jb, Ikland 92

— Tamás I. Király/Fodor Tamás

—, n cs, Belényes: László és fel: Király Katalin, Márton deák 1668, 1679, 1880

Fodora I. Fodorháza, Magyarfodorháza, Oláhfodorháza

Fodora Română I. Oláhfodorháza

Fodorháza (*Fodorhaza*) – Fodora, Doboka/Kolozs m, h 86, 134, 199, 305, 730, 826, 1195

—i lkk: Compó Sebestyén, Fekete Balázs, Gyulai Antal, Móré János, Orbán Albert, Szabó Antal

Fodorházi (*Fodorhazy*) András, n, Fodorháza 134

— Lénárd, n, Csomafája 134

—, n cs, Kide: Márta: Vragvith Bálint deák fel, Péter és fel: Egyed Erzsébet 826

fodor-igler szoknya 771

Foenes I. Fenes

Fogaras (*Fogaras*) – Făgăraş – Fogarasch, Fehér/Brassó m, mv és vár 43, 185, 249, 279, 332, 339, 707, 708, 713, 714, 715, 717, 718, 719, 720, 721, 759, 1647, 1780, 1820, 1821, 1852, 1853

—i lkk: Lakatos Bálint, Szabó István, Vajda János, Varga Lőrinc

—i várkap: Kemény János (1602)

—i vár praefectusa: Petrichevich Horvát Kozma (1576–1584, 1586–1588)

— udvb: Lészai Ferenc deák (1602)

—i vn: Horvát Miklós (1602)

—i vár ostroma 1647

Fogaras (*Fogaras districtus*), kerület a mai Brassó és Szeben megye területén 1820

—i örökös isp: Báthory Boldizsár (1589–1594)

Fogaras I. Susd

Fogarasi (*Fogharassy*), n cs, Szőkefalva: István, Máté, Mihály és fel: Filep Márta 967, 976

Fogas János, jb, Acintos 90

fogott bíró 29, 55, 71, 74, 79, 94, 95, 107, 120, 121, 143, 154, 157, 191, 286, 390, 407, 415, 427, 710, 730, 738, 963, 1172, 1222, 1223, 1234, 1371, 1393, 1426, 1666, 1669, 1753, 1842, 1871, 1952

fogságból való kiváltás, török 1339

Foi I. Folyfalva

Folnag Péter, jb, Igen 158, 1954

Folt (*Folth*, *Folt*) – Folt, Hunyad m, h 29, 778, 883

—i lkk: Ferenc, n; László, n

Foltestzsukány (*Foltest Sukany*), Szerbesd-be olvadott település, Bihar m 1895

Folyfalva (*Folyfalwa*) – Foi, Maros sz/m, h 966, 1501

—i lk: File Benedek

folyó 83, 107, 136, 177, 285, 363, 415, 462, 520, 554, 723, 858, 895, 955, 962, 982, 998, 1388, 1425, 1445, 1596, 1723, 1957

Fonác (*Fonacz*) – Fănațe, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622

Fonáca (*Fanacz*) – Fănațe, Bihar m, h 1895

fonás 99

forduló 288, 406, 706, 723, 784, 1178

Forgács (*Forgacz*) Ferenc, Gimesi (1530–1577), humanista történetíró, várad püspök (1557–1566), alkancellár (1560–1563), 1568-tól II.

- János híve, tanácsúr (1570–1575), erd kancellár (1571–1575) 70; Margit: Gyulafi Lászlóné 135, 227
- Tamás, szab, Zabola 1810
- Forgácskút (*Forgachkut*) – Ticu, Kolozs m, h 1659
- Fóris (*Foris*), Sárfalva 1367
- Fóris (*Foris, Fors*) András és István, j.b, Veresmart 680
- Márton, n, a/n, Küsmöd 1914, 1977
- Mihai, j.b, Nyágova 69
- , lófő cs, Agyagfalva: Albert, Gergely és János 336, 1024
- Fornádia (*Farnadia*) – Fornădia, Hunyad m, h 347, 1743
- forrás 858
- Forró (*Forro*) – Fărău, Fehér m, h 922, 1276, 1275
- i lk: Márton, n
- i fn: *Orbonacz reez*
- i udvarház 1275
- Forró (*Forro*) Klára: Illyési Kozma fel, Péter, n, Szentrontás 165, 370
- , n cs, Forró: Erzsébet: Bolyai Gáspárné, György, Imre és fel: Henter Anna, Márton 1275
- , n cs, Háporton: Anna: Kálnai Pálné, Borbála 247; János, Fehér vm isp (1583, 1588–1591, 1594), 1594-ben Kolozsváron kivégezték; és fel: Kacai Petronella 247, 412, 786, 925, 1400, 1593, 1916; József, vdi udv fam 247, 925, 1400, 1593; Katalin: Földvári Gáborné 247; Simon, Fehér vm alisp (1589, 1591) 964
- Forróréz (*Forro rez*), fn, Marosszentkirály 1319
- Forțeni I. Farcád
- Fosztó (*Fozto, Foztho*) Imre és Menyhárt, n, Füle 1652
- Jakab, vdi gyp, Hosszúbögöz 1649
- , lófő cs, Füle: Bálint, Imre, János, Miklós 1652, 1653, 1657
- Fotoș I. Martonos (Sepsi sz/Kovászna m)
- fő- és jószágvesztés 1, 83, 110, 281, 363, 383, 415, 542, 787, 836, 931, 1280, 1373, 1413, 1449, 1665, 1870, 1916
- főalj 157, 771
- főbíró I. bíró
- Föccén (*Feoczen*) Bálint, polg, ötvös, Enyed 822
- főesperes I. dobokai, Sepsi, Kézdi és Orbai széki, ugocsai
- főispán I. Bihar, Küküllő vm
- főkötő 157
- föld 5, 8, 103, 161, 363, 1283, 1665
- adásvétele 1178, 1670, 1919
- adományozása 107, 443, 468, 1293, 1367, 1551, 1919
- új adományként 190, 263, 432, 1185, 1293, 1576
- cseréje 94
- , egyházi tulajdonban 363
- használatának engedélyezése 406
- öröklése 1367
- , ősi 1185
- , puszta 13, 1551
- visszaszerzése 1292
- , zálogos 115
- földdarab más birtokhoz csatolása 107
- földosztás mezővárosban 288. L. még sorshúzás
- földosztáskor
- Földeák (*Fwldeak*), Csanád/M, h 698
- i Albert deák és fel: Kóródi Katalin
- Földes (*Feoldes*), Szabolcs/M, h 263, 724
- i lkk: Boldog Imre, Sági László, Szegi György
- Földesi (*Feoldessy*) Menyhárt, n, Toldi Petronella officialisa és intézője 1210
- Földhid (*Feoldhid*), elpusztult település Fekete-gyarmat környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Földvár (*Feoldwar*) – Feldioara-Războieni/Războieni-Cetate, Aranyos sz/Fehér m, h 844, 847, 853, 1924
- i lkk: András, Rossz István
- Földvári (*Feoldwary, Feoldwar-i*) Gábor, vdi udv fam (1585) és fel: Forró Katalin, Lőrincrève 247, 657
- Gáspár, n, Hadrév 1191
- Mátyás, a váradi vár udvb (1577) 96
- Miklós, n, a és fel: Gálfi Ilona, Földvár 847, 853
- Zsófia: Miske Tamásné
- , n cs: Anna: Pribék Péterné, Mátyás, Rebeka: Feltóti Istvánné 299, 671, 1378, 1386
- Főni (*Phoeny*) István deák, Szászváros királybírája (1602) 1870
- Fövényeshegy (*Fewenyewshegy, Offensandt*), fn, Nagysáros 43

- Fraczinas*, elpusztult település Vajdahunyad környékén, Hunyad m 453
- Franchal* l. Fancsal
- Franczowitt Marc, jб, Kelecsény 69
- Frank Benedek, Doboka vm alszolgabírája (1580) és Ferenc, Kide 134
- Fruzsina: Illyési Lőrincné
- Frata l. Magyarfráta, Oláhfráta
- Fratai (*Fratay*) János, n, b, Ikland 92
- Fráter György (1482–1551), családi nevén Utiešenić, anyja nevérol Martinuzzi, pálos szerzetes, I. János tanácsura (1532–1540), budai udvarbíró és vn (1533–1541), kincstartó (1534–1551), váradi püspök (1534–1551), Bihar vm örökös isp (1534–1551), Izabella királyné és János helytartója (1541–1551), illetve Magyarország és Erdély főbírája (1541–1551), bíboros, kinevezett esztergomi érsek (1551), az erd fejedelemség megszervezője 42, 43, 191
- Fratest*, prédiум feltehetően Alsózorlenc vidékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
- Frauenbach l. Nagybánya
- Freck l. Felek (Szeben sz/m)
- Frek* l. Felek
- Fridvaldszky János (1730–1784), jezsuita, természettudós 1622
- Friedrich (*Fridrich*) Ambrosius, Újegyház szék és mv királybírája (1589) 1044, 1096
- Fugad (*Fwgad*, *Fwged*, *Sugud*, *Swgod*) – Ciuguzel, Fehér m, h 203, 964, 1280, 1593
- Fugadi (*Sugody*, *Sugud-i*) Tamás, n, Fugad 412, 964
- Zsófia: Bornemissza Lászlóné
- Fugyivásárhely (*Fudy Vasarhely*, *Fwgywasarhely*) – Oşorhei, Bihar m, h 817, 1079. L. még Vásárhely
- i lkk: Bogdán Máté, Borbély János, Borsos Gergely, Botos Barnabás, Dombi András, Kis Albert, Nagy Albert, Nagy János, Szabó Ferenc, Tót László, Váradi Gáspár
- i fn: Borpataka, Dalos
- Fundata*, elpusztult település Lippa környékén, Arad m 1951
- Furcasy*, elpusztult település Medgyes mellett, Medgyes sz/Szeben m l
- Furka Mihály, gyp, Barót 1136
- Fúrós (*Furos*) Gáspár, Szegedi, polg, Torda 1670
- Furta (*Furta*), Bihar/M, h 1345, 1586
- Futak (*Futak*) – Futog, Bács/Sz, h 871
- i Borbély/Erős István, Katalin, Mátyás és fel: Tót Anna, Zsuzsanna
- futárok 1145, 1838, 1965
- Futásfalva (*Futasfalva*, *Fwtasfalwa*) – Alungeni, Sepsz sz/Kovászna m, h 126, 491, 1194
- i lkk: Falka Lőrinc és fel: Fábíán Ilona, Makó Mihály, Vargyasi István, Jakab és János
- i udvarház 491
- Futog l. Futak
- Füge (*Fighe*) – Figa, B-Szoln/B-Naszód m, h 1682
- Füge (*Fighe*, *Fwge*) Pál, vdi ember, Katona 86, 123
- György és Pál, n, Galac 276
- Füged (*Figed*, *Fwghed*) – Ciugudu, Torda/Fehér m, h 125, 135, 227, 680
- Fügedi (*Figedy*) Ferenc, n, Alvinc 2055
- János, n, Forgács Margit és Imrefi János servitora, Füged 135, 227, 254
- Füle (*Feole*, *File*, *Fwle*) – Filea/Filia, Udvarhely sz/Hargita m, h 275, 1518, 1585, 1650, 1652, 1653, 1657
- i lkk: Boda András, Gergely, István és János, Csók Simon, Farkas Bálint, Fosztó Bálint, Imre, János, Miklós, Jakab András, Rápolti György és fel, Simon Tamás és fel, Szennyes Péter
- i udvarház 275, 1585, 1652, 1653, 1657
- Fületelke (*Filetelke*) – Filitelnic – Feldorf, Küküllő/Maros m, h 385
- Fülöp deák, n és fel: Rác/Tomojt Katalin 472
- deák, n, zsombori harmincados (1589) 1159
- (*Phwleop*) János, Madéfalva 390
- Fülöpháza (*Pholephaza*), elpusztult település Nyárszeg és Pósa között, Bihar m 583
- Fülpös (*Philpes*) – Filpişu Mare, Torda/Maros m, h 641
- (*Fülpeos*, *Phwlpeós*) István, gyp, vdi solymár, Vargyas 289, 1651
- fürdő 731
- Füred (*Fwred*) – Tiszafüred, Bihar/M, h 229, 322, 1559
- Füred l. Garbonác

- Fürményes (*Feormenyés*) – Firminiş, K-Szoln/Szilágy m, h 873
 Fürstenberg l. Hidvég
 Füssen l. Fajsz
 fűszerbeszerzés 963
 Fűve (*Fewve*), fn, Héjasfalva 705
 Füzeg (*Fwzegh*) – Fiziş, Bihar m, h 1907
 — (*Fwzegy*) – Fizeş, Hunyad m, h 1927
 Fűzes (*Fwzes*) – Fizeşu Gherlii, B-Szoln/Kolozs m, h 1232
 —i lkk: Császár János, Fűzesi Ambrus, Bálint és Pál, Jani László, Kormos Máté, Sapka János, Szabó Pál, Szentiváni Elek, Tötöri Sebestyén, Varga Miklós
 fűzes 787
 Fűzesd (*Fwzes*) – Fizeşti, Hunyad m, h 441
 Fűzesi (*Fwzessy*) Ambrus, Bálint és Pál, gyalogpuskások, Fűzes 1232
 — Fábián, vdi jb, Kérő 1603
 Fűzi (*Fwzi*, *Fewzy*), n cs: Gergely és fel: Szinyei Fruzsina, János 1769
 Fűzkút (*Fwzkut*) – Fiscut/Sălcuţa, Kolozs/B-Naszód m, h 399, 575, 662
 Fűztető (*Fesztetewl*, *Fizteteo*), elpusztult település Háromalmás környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
 Fűztői (*Fywztheoy*) Ferenc deák, Kolozsvár 157
 Fwged l. Fugad
 Fwldeak l. Földeák
 Fwlene hazhelye, fn, Homoródalmás 1566
 Fwzes l. Fűzesd
- G**
- Gábod (*Gabod*) – Găbud, Fehér m, h 955, 962, 1191, 1292
 —i lkk: Kovács Péter, Munta Vopra, Pap Péter
 —i fn: Szálaserdő
 —i halastó 1292
 gabona 99, 639, 706, 725, 846, 1333, 1339
 — kiutalása 365
 gabonahiány 747, 1480
 Gábor, Debrecen 913
 Gáborján (*Gaboryam*), Bihar/M, h 724
 —i lk: Fodor András
 Gacsalkér (*Gachyalker*, *Ganchialker*), Kurtakér – Chier, Zaránd/Arad m, h 1744
 Gagy (*Gagh*, *Gagi*) – Alsó- és Felsőagy, Abaúj/M, h 750, 751, 814, 837, 838, 900
 —i Király Albert és fel: Mátyus Katalin
 — (*Gagy*) – Geoagiu/Goagiu, Udvarhely sz/Hargita m, h 407, 496, 1414
 —i lkk: Kadics Benedek, Sas Antal és fel: Lukács Márta, Mátyás
 Gagy (*Gagy*) Simon, vdi jb, Etéd 1245
 Gainár (*Gaynar*) – Găinari/Poieniţa – Konradsdorf, Fehér/Szeben m, h 1930
 Gajdom (*Gaydom*) János, a, a fdi gyalogok tizedese (1601), Borosjenő 1685
 Gál (*Gal*) Adam, szab, Szásztyúkos 143, 1506
 — Ágnes: Hegedűs Boldizsárné 455
 — Antal, gyp, Menaság 770
 — Antal, jb, Rákos 316
 — Bálint, lófő, Réty 1382
 — Boldizsár, lófő, György, vdi jb, Etéd 1311
 — Demjén, Tatamérfalva 1053
 — Demjén, Albis 945
 — Ferenc és Mihály, n, Vátyon 526
 — Gábor, jb, Lekence 92
 — Gergely, n, Dálnok 1234, 1537
 — György, lófő, Páva 1847
 — Imre, gyp, Váralja 1232
 — János és Lőrinc, jb, Szászsombor 364
 — János, a, Ozsdola 1691
 — János, lófő, a székely szabadosok hadnagya (1601), Hilib 1709
 — Márton, lófő, Nagybőlön 1716
 — Menyhárt, gyp, Kőszvényes 1714
 —, a cs, Páva: András 1847, 1848; János 1847; Mihály, Péter és Tamás 1848
 —, jb cs, Gelence: András, Antal és fel: Orsolya, Mihály 111
 —, jb cs, Sonkolyos: Anna: Baja Szilveszterné, Anna: István fel, Bertalan, Zsófia: Albert fel 155
 Gál/Székely (*Gal/Zekely*) Mihály, n, Székelyvásárhely 1848
 Galac (*Galacz*) – Galaţi, Fehér m, h 598, 953
 — (*Galacz*) – Galaţi/Galaţii Bistriţei – Heresdorf, Doboka/B-Naszód m, h 86, 123, 276
 —i lkk: Füge György és Pál, Török Máté
 — (*Galacz*, *Galatz*) – Galaţi, Hunyad m, h 154, 426, 441, 1927
 —i lkk: Hernai Ioan/Jankul és Vasile
 Galaci (*Galaczy*) Benedek, n, Katona 868
 — János és Tamás, vdi emberek, Galac 86, 123
 Galádi (*Galady*) Gergely, n 1056

- Galambod (*Galambod*) – Porumbeni, Maros sz/m, h 242, 512
- Galasdi (*Galasdy*) Dániel, n és fel: Geréb Katalin, b, Pipe 1839
- Galda de Jos l. Alsómagyargáld, Magyargáld
- Galda de Sus l. Felsőoláhgáld
- Gáldtő (*Galtheo, Galthew*) – Galtiu, Fehér m, h 116, 117, 118, 286, 304, 654, 679, 725, 747, 914, 915, 1083, 1291
- i lkk: Fajdosi András deák, Anna, Erzsébet, István, László, Margit, Horvát Mihály, Nagy Erzsébet és György, Potok Gábor, Versendi János, Verseng András
- i udvarház 116, 118, 725, 747, 1291
- Gáldtői (*Galthew-i, Galthewoy*), n cs, Gáldtő: Balázs, másik Balázs 747, 914; Ferenc, gyulafehérvári altisztartó (1581) 117; Gergely 117, 118, 747
- Gálfalva (*Gaalfalwa*), valószínűleg a mai Gálósháza – Gäläšeni, Bihar m, h 484
- i lkk: Boda Farkas, Foris és Péter, Kis Gál
- (*Galfalva*) – Ganfalău/Gănești – Gallendorf, Küküllő/Maros m, h 706, 1861
- Gálfi (*Galffy*) Ilona: Földvári Miklós fel 847, 853; és János (fel: Pernezi Erzsébet), Kocsárdi, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1570), Aranyosszék királybírája (1576–1581), fdi kamarás (1578–1581), főkamarás (1578, 1582), tanácsúr (1578–1593), főudvarmester (1583–1592), vdi belső tanácsos (consiliarius intimus) (1582), Báthory Zsigmond nevelője 1583-tól, 1593-ban kivégzik 87, 114, 121, 167, 234, 386, 415, 460, 604, 617, 680, 681, 682, 726, 728, 734, 740, 742, 759, 776, 784, 844, 847, 853, 894, 916, 985, 998, 1077, 1084, 1090, 1128, 1133, 1208, 1327, 1356, 1370, 1372, 1398, 1421, 1446, 1448, 1475, 1477
- István, n, Kecset 1576
- Péter, a, Énlaka 355
- Galgó (*Galgo*) – Gâlgău/Gâlău Almaşului, Doboka/Szilágy m, h 1659
- (*Galgo, Gargo*) – Gâlgău, B-Szoln/Szilágy m, h 1449, 1927
- i udvarház 1927
- Galgóci (*Galgoczi*) János deák, belényesi harmincados 1729
- Gallendorf l. Gálfalva (Küküllő/Maros m)
- Gallus, vajda (1579), Kisháza 120
- , Oláhgyepes 120
- Bona Jakab, jb és fel: Katalin, Gyulafehérvár 901
- Galos Benedek, Kisháza 362
- Gálósfalva (*Gallosfalwa*), Gálósháza – Gäläšeni, Bihar m, h 144, 413, 709
- Gálósháza l. Gálfalva (Bihar m)
- Gálóspetri (*Galospetri*) – Galošpetreu, Bihar m, h 866, 921
- Galsa (*Galsa*) – Gaşa, Arad m, h 1992
- Galtheo* l. Gáldtő
- Galtiu l. Gáldtő
- Gaman Francisc és Nicolae, n, Kalova 147
- Gambuc (*Gombocz*) – Gâmbuţ, Fehér/Maros m, h 881
- i fn: Csontos
- Gamza (*Gamza*), elpusztult település Alsózorlenc és Mutnoksabadja között, Szörény/Kraszó-Szörény m 1458
- Ganchiaga* l. Goncága
- Ganchialker* l. Gacsalkér
- Ganfalău l. Gálfalva (Küküllő/Maros m)
- Gánya (*Ganya*) – Ganyči, Máramaros/U, h 64, 66, 69
- Gara (*Gara*) – Gorjani, Valkó/H, mv 239, 894
- i Szabó Miklós
- i (*Garay*) András, polg, ötvös, Gyulafehérvár 1294
- garas, ezüst- és kis 1670
- , lengyel, magyar és német 1622
- Garassa l. Gross
- Garázda (*Garazda*), n cs, Várad: Anna, János és fel: Fejér Judit 1803
- Garbonác (*Carbonaczfalwa, Gorbonaczfalwa*), Füred – Cărbunari, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- Garda (*Karda*) András, vdi jb és fel, Szentmiklós 1636
- Ferenc és Lőrinc, primor, Bágyon 39
- János, n és fel, Bágyon 1924
- Gárdi (*Gardy*) Antal, vdi jb, Szentimre 1377
- Gardon Gergely, Várad 101
- Gardon zer* l. Karácsonyszer
- Gárdony (*Gardun*), Fejér/M, h 32
- i Ferenc, erd dékánk (1517, 1520) 32
- Gargo* l. Galgó
- Gargocz* l. Gergócs

- Gáspár deák 1385
 — deák, Balsaracz-i, n, kisebb kancelláriai esk jegyző és íródeák (1579) 123
 — deák, jb, Gyulafehérvár 1290
 —, [...]rchiek, esk, jb, Harangláb 1594
 — (*Caspar, Gaspar*) András; Benedek, gyp, Szentkirály 1641
 — Bálint, n és Tamás, n, a, Vágás 1140
 — Benedek, gyp, Szentkirály 1640
 — Mihály, jb, Szentmiklós 789
 —, lófő cs, Vágás: Bálint és fel: Fruzsina, János és Tamás 55
 Gáspár/Székely (*Caspar/Zekely*) György, lófő, Illyefalva 283
 gát 177, 288, 1462
 Gáterdeje (*Gaat erdeye alias Lakos*), fn, erdő, Csúcs 1191
 Gaura, Gavora, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744, 1939
 Gávai (*Gaway*), n cs, Véd: Erzsébet: Hatvani Jánosné, Ilona: Macskási Boldizsárné, Lukács és fel: Újhelyi Dorottya, másik Lukács 63; Miklós, vdi fam 63, 1550
 Gavasdia l. Gósd
 Gavrila (*Gabrila*) Petru, jb, Gyulafehérvár 192
 Gawadyora l. Govasdia
 Gaza l. Kasa
 Gazda cs, Réty: Demeter, vdi jb; István, János, Márton és Máté, gyalogpuskások 1382
 Gazdag (*Gazdag, Kazdagh*) András, vdi váradi servitor, a váradi vár zsoldos lovaskatonája és István, n, Nádudvar 489, 510
 — Bálint, n, Mákó 1958
 — Lajos, n és fel: Egri Katalin, Szatmár 128, 262
 gázló 83, 285, 1191, 1292, 1596
 — adományozása 247, 372, 453, 955, 962, 1957
 Gaztner (*Gazner, Gaztner*) Lukas, polg, villicus (1588) és Valentin, esk polg, Szeredahely 846, 848
 Găbud l. Gábod
 Găinari l. Gainari
 Gălăşeni l. Gálfalva és Gálosfalva (Bihar m), Tóttelek
 Găneşti l. Gálfalva (Küküllő/Maros m)
 Găstrade l. Gesztrágy
 Gâlgău l. Galgó (B-Szoln/Szilágy m)
 Gâlgău/Gâlgău Almaşului l. Galgó (Doboka/Szilágy m)
 Gâmbuţ l. Gambuc
 Gânţaga l. Goncága
 Gârbău l. Nagygorbó
 Gârbou l. Gorbó
 Gârbou Muncel l. Muncsal
 Gârbova de Jos, Gârbova de Sus l. Magyarorbó, Felsőorbó
 Gârboviţa l. Kisorbó
 Gdańsk (*Dantisca, Gedan*) – Danzig, L, v 250, 1383
 —i Sulcz Máté
 Geaca l. Gyeke
 Gebarth l. Gibárt
 Gebel Calixtus, esk senior, Újegyház 1096
 Gecsi (*Gechy*) György, villicus, Szakadát 103
 Gedő (*Gedo, Gedeo*), lófő cs, Etéd: István, Lukács, Mihály és Pál 1469
 Gelence (*Gelenchie, Gelencze*) – Ghelinta, Orbaisz/Kovácsna m, h 104, 105, 111, 129, 244, 253, 722, 793
 —i lkk: Barics András, Balázs, Bartalis, Tamás, Barta Benedek, György és Imre, Benkő Ferenc és István, Biroga Lőrinc, Birtalan Gergely, Csákó András és Mihály, Csoma Domokos, György és Miklós, Echyken Jakab és János, Fábián Ferenc, Gál András, Antal és fel: Orsolya, Héja Máté, Kvator János, László János, Ligeti Benedek, Lőrinc és Péter, Mihály Imre, László és Miklós, Mikola György, Nagy Antal és fel: Lukács Ilona, Orbán Márton, Varga Bálint, Veres Gergely és István, Vida Bálint
 —i plébános: Nagy Antal (1580)
 —i fn: Bartafüve, Csomahegye, Rákos
 —i malom 111
 —i udvarház 111
 Gellért (*Gellerd, Gellert*) Antal, Szentkirály 1640
 — Menyhárt, vdi gyp, Meggyesfalva 1582
 Gelvács (*Gelvacz, Gelwacz*), ma pusztá Gyulavarsánd mellett, Zaránd/Arad m 1188
 Gellyén (*Gellien*) Imre, polg, Kolozsvár 1320
 Gemerle Valentin, esk polg és n, Brassó 241
 Gémes (*Gemes*) István l. Mészáros/Gémes István
 — Péter, Egri, udv fam 1964

- Gemmeus Máté, kisleludi prédikátor (1584), alvinci pap (1589) 471
- Gemmifisor Mihály, esk polg, Kolozsvár 34
- Genadia, az erdélyi román egyház püspöke (1581–1585) 644
- Gencs (*Geoncz*) – Genț/Ghenci, Szatmár m, h 757
- i lk: Csögi/Gencsi Miklós
- Gencsi (*Geoncz*) Miklós l. Csögi/Gencsi Miklós
- Genga (*Gynga*) Simone (1525/1530–1602), n, urbinói építész, toszkán diplomata, 1573-ban Ausztriában, 1574-ben Magyarországon, 1576-tól Lengyelországban teljesített szolgálatot, 1587-ben testvéreivel Báthory Zsigmond szolgálatába állt, támogatta az Erdélyből kiűzött jezsuitákat; a család kétes szerepet játszott az 1594-es kivégzésekben 1392, 1494, 1728, 1775
- Genț l. Gencs
- Geoagiu l. Algyógy, Gagy (Udvarhely sz/Hargita m)
- Geoncz* l. Gencs
- Geongyfweo* l. Gyöngyfűző
- Georg, Prépostfalva 43, 191
- Georgochy* l. Gergócs
- Georgy Petru, vdi jb, Gyurkapataka 93
- Gepiș l. Oláhgyepes
- Gepiu l. Gyapjú
- Gerdák (*Gerdek*) Péter, Gerdei, vdi udv fam 175, 463, 755
- Gerde (*Gergye*, *Ghergye*), Baranya/M, h 175, 755
- i Gerdák Péter
- Gerdei (*Gerdey*) Tamás, n, b, Koronka 1945
- Gere István, jb, Zsögöd 356
- Geréb (*Gereb*) András és Tamás, n, Bürkös 103, 107, 361
- Benedek, n, Árapatak 1212
- Ferenc, n, b, Zetelaka 1134
- Gál, jb, Balázstelke 90
- János és Miklós, n, Szentmihály 1447
- Katalin: Galasdi Dánielné
- László, n, Héjasfalva 1152
- Pál, n, a, Nagygalambfalva 407, 496
- , n, a cs, Fiátfalva: Benedek, másik Benedek 343; Boldizsár 162, 343, 1031; György és fel: Sigér Anna 162, 343, 1031, 1191, 1293, 1522
- Gereben (*Gereben*), fn, szőlőhegy, Enyed 657
- Gerebenes (*Gerebenes*, *Gerebenyes*) – Grebenișu de Câmpie, Maros sz/m, h 209, 991, 1321
- i halastó 991
- Gerend (*Gerend*) – Grind/Luncani, Torda/Kolozs m, h 39, 332, 380, 680, 681, 717, 718, 784, 785, 980, 1185
- i udvarház 680
- Gerendi (*Gerend-i*, *Gerendy*), n cs, Gerend: György, István, másik István 784, 785; János (mh 1595), Alcina szék királybírája (1577), vdi ítélőszéki ülnök (1577–1578, 1583, 1585), számvevő (1586), Torda vm isp (1592–1594), az erdélyi szombatosok egyik vezetője, 1594-ben az országgyűlés a rendi pénztár fizetőmesterének nevezi ki Haller Gábor helyett, az 1594. évi kivégzések idején veje, Rákóczi Zsigmond közbelépésének hatására halálos ítéletét a fejedelem száműzésre változtatja; és fel: Rákóczi Magdolna 332, 364, 380, 680, 681, 717, 718, 784, 785, 1185; Márton (mh 1646), Torda vm isp (1636, 1643), udvarmester (1636) és Pál 784, 785; Péter, Alcina szék királybírája 146
- Gerendkeresztúr (*Gerend Kerezhur*, *Gerendkeresztur*) – Grind Cristur/Grindenii, Torda/Maros m, h 784, 1531. L. még Keresztúr
- i lk: Székely György
- Gerendszentmárton (*Gerendzentmarthon*), Sós-szentmárton – Sânmărtinul Sărat/Gligorești, Torda/Kolozs m, h 1531
- Geres l. Gyéres
- gerezna (bolyhos, prêmes anyag) 157, 771, 1170
- Gergely deák, b, Csatár 152
- deák, n, Várad 1181
- deák, n, b, Buzásd 1865
- deák, n, Sárd 1302
- deák, Várad, n, Lugos 1381
- deák l. Somlyai Gergely
- pap, Nagypetri 738
- , szab, Küsmöd 1914
- (*Gergeli*) András, lófő/n, Kovácóczky Farkas servitora, Csíkszentmárton 693, 1460
- Antal, szab, Szentmihály 1828
- Ferenc, jb, Telegd 132

- Gáspár, vdi gyp, Lövéte 1536
 — György I. Kovács/Gergely György
 — János deák, n, a, Sükő 1616
 — János, jb, Szentsimon 300
 — Lukács bíró, vdi jb, Nagyajta 94
 — Lukács, jb, Igen 158
 — Péter, jb, Lövéte 250
 — Péter, lófő, Szentimre 1598
 — Tamás, jb, Ökörmező 69
 Gergely/Vargyas (*Gergely/Vargias*) István, n, a, Sükő 1616
 Gergócs (*Gargocz, Gergoch, Georgochy*) Mihály, n, Geszti Ferenc fam, váradi vdi fam 235, 351, 892, 1589
 Gergeye I. Gerde
 Gerhes Ioan, n, Szarvaszó 71, 1393
 Gerla (*Gerla*), elpusztult település Borosjenő kerületben, Zaránd/Arad m 1744
 — (*Gerla*), ma pusztá Békés és Gyula között, Békés/M 172, 449, 1062
 —i lkk: Ábrámfi id. István, ifj. István és fel: Nagyécsi Klára, János, Péter
 Gernyeszeg (*Gerniezegeh*) – Gornești – Kerzing, Torda/Maros m, h 470
 —i lkk: Ádám deák, József deák
 Gerő (*Gereo*) István, n, nagyobb kancelláriai író-deák (1602), Dés 1837, 1863
 Gereoffy I. Gyerőfi
 Gesa Bálint, jb, Krakkó 1217
 Gesaczh I. Gezse
 Gese István, jb, Csekelaka 1213
 Geslia János, jb 412
 Gesse I. Gezse
 Geszt (*Gezt, Gezt*), Bihar/M, h 235, 756, 1340, 1397, 1512, 1517, 1523, 1743
 —i lk: Begési György
 Gesztes (*Geztes Thelke, Geztelke, Gezthes*), prédiüm Kémer környékén, Kraszna/Szilágy m 1852, 1857
 Geszti (*Gezthy*), n cs, Kecset, Telegd: Albert 1174, 1480; György és fel: Verniti Anna 1174, 1480, 1552; Miklós, Pál 1174, 1480
 — Boldizsár, n, Geszti Ferenc fam, Geszt 1743
 Geszti (*Gezt-i, Geztthi*) Ferenc (mh 1595), veszprémi főkap (1574–1578), diósgyőri várkap (1580), 1581-ben Erdélybe telepedett, dévai várkap (1581–1595), tanácsúr (1581–1595), udv kap/főkap (1583–1584, 1586–1587), kamarás (1586–1587), az ország generálisa (1594–1595) 206, 235, 347, 349, 351, 393–396, 1340, 1341, 1397, 1512, 1517, 1523
 Gesztrágy (*Geztrad*) – Gästrade/Straja, Kolozs m, h 683
 Getonja I. Hetény
 Getre Péter, jb, Bánd 991
 Gewkeo I. Gökő
 Geztes *Thelke* I. Gesztes
 Gezse (*Gesaczh, Gesse*) – Gheja, Fehér/Maros m, h 484, 1293
 —i lkk: Kocsis Miklós, Triff Faller
 —i udvarház 955, 962
 Gheja I. Gezse, Ógezse, Újgezse
 Ghelinta I. Gelence
 Ghenci I. Gencs
 Gheorgheni I. Szentmiklós (Gyergyó sz/Hargita m)
 Gheorghieni I. Györgyfalva (Kolozs m)
 Gherla I. Szamosújvár és Újvár (B-Szoln/Kolozs m)
 Ghiarac/Ghiorac I. Erdőgyarak
 Ghiarac I. Nagyerdőgyarak
 Ghidfalău I. Gidófalva
 Ghinda (*Gynda*) Petru, kenéz, Sebes 580
 Ghiriș I. Gyéres
 Ghirolt I. Girolt (B-Szoln/Kolozs m, K-Szoln/Szatmár m)
 Giaca I. Gyeke
 Gibárt (*Gebarth*), Abaúj/M, h 1094
 —i Keserű János
 Gichișul de Sus I. Felsőgyékénes
 Giczy (*Ghychy, Gyczy*), n cs: Farkas, Ferenc 1101, 1155; János (mh 1589), gyulai kap (1564–1566), váradi alkap (1572), váradi várkap/főkap (1575–1585) és Bihar vm főisp (1577, 1583–1585), tanácsúr (1583, 1585–1589), Erdély kormányzója (1585–1588), az ország generálisa (1588–1589) 9, 62, 85, 96, 183, 193, 229, 243, 245, 266, 269, 314, 322, 406, 409, 472, 585, 612, 755, 811, 909, 943, 944, 1084, 1101, 1104; Katalin: Gyulay Pálné 943, 944; Kristóf 1101, 1155; Péter 1101, 1155, 1890
 Gida/Ombozi (*Giuda, Giida/Ombozy*), cigány cs: János, Márk és Mihály 301

- Gidófalva (*Gidofalwa*) – Ghidfalău, Sepsis/Kovászna m, h 374, 2048
 —i lkk: Nagy Elek és Gergely, Nagy Máté
 Gilău l. Gyalu
 Gilvác (Gylvacz), elpusztult település Gyulavarsánd környékén, Zaránd/Arad m 1996
 Gimes (*Gimes*) – Jelenec, Nyitra m/Szl, h 70
 —i Forgács Ferenc
 Ginta l. Egyházasgyanta, Gyanta, Kungyanta, Nemesgyanta, Nemeskungyanta, Véggyanta
 Giomal/Geomal l. Diómál
 Giorthianos l. Gyertyános
 Giozanfalwa l. Oláhremete
 Giresau l. Fenyőfalva
 Girolt (*Giroth*, *Gyroth*) – Ghirolt, K-Szoln/Szatmár m, h 1198
 — (*Gyroth*) – Ghirolt, B-Szoln/Kolozs m, h 89, 746, 760, 761, 764, 1125, 1859
 —i lkk: Bálint, jegyző; Indali János, Kis Mátyás, Kisnagy/Kis Antal György, Mezőgyáni László és fel: Szentkirályi Anna, Miklós
 —i udvarház 746
 Girolti (*Gyrothy*) Benedek, n, Szopor 1963
 — István, n, Alsótök 93
 Giuda l. Gida
 Giulia l. Gyula
 Giulus l. Gyulas
 Giurfalău l. Györgyfalva (Kolozs m)
 Giurgiu, Giurgiu m, v 10
 Giurma (*Gyurma*), n cs, Karánsebes: Anton és fel: Olasz Ecaterina 140, 141, 147, 306, 1472; Mihai 108; Ștefan, vdi ember 141
 Gligorești l. Gerendszentmárton
 Globureu (*Globsor*) – Globurău, Szörény/Krassó-Szörény m, h 478, 990
 Glod (*Glod*), elpusztult település Mehádia környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1106
 — (*Glod*), prédiom Alsózorlenc környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
 — (*Glodna*) – Glod, Hunyad m, h 1775
 Glod l. Sósmező
 Glombocian (*Glomboczyan*) Ioan, esk, jb, Márkos 1212
 Goagiu l. Gagy (Udvarhely sz/Hargita m)
 Gocte Oppra, jb, Felsőlapugy 1980
 Goczman (*Goczmany*) Imre, fdi gyp, Maksa 1694
 Gogán (*Gogan*) – Gogan – Gugendorf, Küküllő/Maros m, h 1682
 Goltshmidt Albrecht, polg, Szeben 79
 Goles (*Golies*) – Goleș, Hunyad m, h 453
 Gomba István, jb, Borzás 90
 Gombkötő (*Gombkeoteo*) Ferenc, n, Gyulafehérvár 1170, 1613
 Gombocz l. Gambuc
 Gomolya (*Gomolia*) Pál, lófő, Nagyborosnyó 1697
 Gonc (*Goncz*) Gáspár, vdi szab, Lugos 1481
 Goncága (*Ganchiaga*, *Ganczaga*) – Gânța, Hunyad m, h 1200, 1942
 Gonder Ioan, Karánsebes 704
 Gondoló (*Gondolo*) Péter, Szentandrás 825
 gondnokság, gyámság 91, 229, 412, 587, 639, 645, 706, 725, 739, 747, 751, 755, 771, 865, 908, 913, 1350, 1385, 1672, 1763, 1986
 gonosztevő 11, 99
 — elfogása és büntetése 38, 288, 573, 1312, 1314
 — kiszolgáltatása 1035
 — szökése 1035
 Gorbai (*Gorbay*) László, n, a borosjenői várórség/borosjenői fdi fam és fel 1864, 1865
 Gorban Ioan, jb, Sajgó 93
 — Petru, jb, Szokol 717
 Gorbó (*Gorbo*) – Ciachi-Gârbou/Gârbou, Doboka/B-Szoln/Szilágy m, h 1026, 1659
 —i vám 1659
 Gorbonaczfalwa l. Garbonác
 Gordova (*Gordowa*) – Veliki Grdevac, Körös/H, h 1183
 —i Fáncsi János és Katalin: Zalasdi Jánosné
 Gore Ștefan, jb, Lugos 1481
 Goren l. Széplak (Kolozs/Maros m)
 Gorjani l. Gara
 Gornești l. Gernyeszeg
 Goros l. Gross
 Goroszló (*Gorozlo*) – Guruslău Unguresc/Guruslău, Kraszna/Szilágy m, h 10–11, 411
 Gorwie, elpusztult település Vajdahunyadtól nyugatra, Hunyad m 453
 Gósd (*Gavasdia*, *Gosd*) – Govoșdia/Livada, Zaránd/Arad m, h 1744, 1772
 Gosugaztrwl, elpusztult település Karánsebes kerületben, Szörény/Krassó-Szörény m 704

- Gosztja (*Gosztay, Gozthai*), elpusztult település Kaprevár környékén, Arad m 2022
- i (*Gozthay, Gozthari*) Fruzsina: Kenesvit Jánosné
- Gosztzyi (*Gozthoni, Goztony*) Balázs, a fdi lovasság hadnagya (1602) 1910
- Gothárd (*Gothard*) Balázs, n, a, Köröspatak 1605
- Govasdia (*Gawasdyora*) – Govájdia, Hunyad m, h 453
- Govoşdia I. Gósd
- Goztey Konye, Karánsebes 704
- Goztiű (*Gozticz*) Ioan, gyp, Lugos kerület 1883
- Göcsi (*Geocz*) Máté (mh 1585), marosvásárhelyi református lelkész (1571-től), marosi esperes és az erd magyar protestáns egyházak superintendense (1580–1585) 200
- Gökő (*Gewkeo*) János, jb 412
- Göldner (*Geoldner*) Thomas, polg, Kőhalom székbírája (1581, 1591) 143, 1506
- Gönc (*Geöncz*) Bálint, gyp, Árkos 401
- Gönci (*Gheonczy*) György (Gönci Fabricius György, mh 1595), nyolc évet töltött Wittenbergben (1559-től), illetve más német, olasz, francia egyetemeken, a wittenbergi magyar diákok seniora (1565), debreceni református lelkész (1575–1595), a tiszántúli egyházkerület püspöke (1576–1595), egy énekeskönyv és több teológiai mű szerzője 308
- Göncruszka I. Ruszka (Abaúj/M)
- Görbed (*Georbed*) – Gurbediu, Bihar m, h 702, 999, 1174, 1187, 1355, 1993
- i lkk: Cser István, Pascul Mihai, Pintes Gal, Sánta Teodor
- i utcanév: Felszeg
- i udvarház 1187
- Görbed (*Geörbed, Georbeth*) Borbála: Szilágysszegi Jánosné, Zsófia: Szennyesi Andrásné, ill. Sándorházi Ferencné, Csombord 411, 954, 960
- Görgény (*Georgeny*) – Gurghiu, Torda/Maros m, vár 461, 516, 605, 1069, 1244, 1317, 1357, 1534, 1663, 1690, 1826
- i vár ura: Hagymási Miklós
- udvb: Bácsi Ferenc deák (1584), Tamásfalvi Dénes (1589)
- praefectusa és udvarbírája 1244
- vártartomány gyalogpuskásai 1244, 1663
- (*Georgeny*) – Gurghiu, folyó 1445
- Görgényoroszfalu I. Kisoroszfalu
- Görgényszentimre I. Szentimre
- Göri (*Geory*) János, jb, Ősi 1241
- Görög (*Georeog, Georeogh*) János, jb, Lugos 1381
- Tamás, Torda vm alszolgabírája (1598) és fel: Szengyeli Katalin, Vécs, Körtvélyfája 769
- görög 1269, 1631, 1892
- hitű egyházak I. erdélyi román egyház
- kereskedő 849; Orbonász Suppe és Ruze
- Göte (*Geóthe*), jb cs, Szentsimon: Barnabás és fel, Benedek 300
- Graisnicus (*Greissing*), polg, 1588-tól n cs, Brassó: Anna, Christoph, Cirillus (mh 1603), villicus (1582–1586), főbíró (1588–1589, 1592–1595), másik Cirillus, Johannes (mh 1614), tanácsos (1608–1611), villicus (1612), főbíró (1613–1614), Lukás, Margareta, Stephan 852
- Gran I. Esztergom
- Grădişte I. Várhely
- Grânari I. Moha
- Grăuşorul I. Búzaháza
- Grebenişu de Câmpie I. Gerebenes
- Grediste*, prédiu Karánsebestől délre, Szörény/Krassó-Szörény m 74
- Greul Ioan, esk polg, Karánsebes 704
- Grilecz Nicolae, jb, Ökörmező 69
- Grind Cristur/Grinden I. Gerendkeresztúr és Keresztúr (Torda/Maros m)
- Grind I. Gerend
- Grison (*Gryson*) Jacopo, n, olasz vállalkozó, bányakitermelő és fel: Mackó Anna 317, 327, 598, 908
- Grodno (*Grodno*), L, v és vár 546
- Grohot (*Grohott*) – Grohot, Zaránd/Hunyad m, h 1862
- Grollyai (*Grollhay*) Zsigmond, n, vdi udv fam (1585, 1589), Gyulafehérvár 686
- Gross (*Gros*), Tönköd – Groşi/Groşeni, Bihar m, h 1993
- (*Goros, Gros*), Garassa – Groşi/Groşii Noi, Zaránd/Arad m, h 1744
- Grossalisch I. Nagyszőlös
- Grossenyed I. Enyed
- Grosskopisch I. Nagykapus

- Grosslogdes, Grossludsch I. Ludas (Szerdahely sz/Szeben m)
- Grosspold I. Felsőapold
- Grosspropstdorf I. Nagyekemező
- Grossschenk I. Nagysink
- Grossschlatten I. Zalatna (Fehér m)
- Grossschogen I. Sajó
- Grosswardein I. Várad
- Groși/Groșeni I. Gross (Bihar m)
- Groși/Groșii Noi I. Gross (Zaránd/Arad m)
- Grotalja (*Grotallia*), fn, Felsőbánya 298
- Groza Farkas, n, b, Szörény vm 568
- Grozadgya*, azonosíthatatlan település Hunyad vármegye területén 1948
- i lk: Maniul Ioan
- Grozán (*Grozan*), fn, Héjasfalva 705
- Grubes Gheorghe, bíró, vdi jb, Völcs 93
- Grudinczy (*Grwdinczy*) Bálint, n, a lengyel kir udv fam 119
- Gruilung I. Hosszúliget (Bihar m)
- Grujó (*Gruio*, *Grwyo*), n cs, Drombár: Anna: Kusdi Mihályné 1211; István 519, 542, 994; Péter, Báthory István vd portai követe (1574–1575) 81, 519, 542, 797, 994
- guba adása (adónem) 12
- Gucia (*Gwchya*) Gyerman, jb, Ludas 92
- Guga (*Lapuhan*) – Guga, B-Szoln/Kolozs m, h 1349
- Gugata Lupu, gyp, Lugos kerület 1883
- Gugendorf I. Gogán
- Gulya (*Gwla*) György, gyp, Retteg 1232
- Gura Arieșului I. Vajdaszeg
- Gurahonc (*Gurahoncz*, *Gwrahunczwl*, *Gwrahunch*), Honctő – Gurahont, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744, 1745
- Gurány (*Gura Rewe*, *Gurareve*) – Gurani, Bihar m, h 1896
- Guravad (*Gwrawad*), elpusztult település Vajdahunyadtól nyugatra, Hunyad m 453
- Gurbediu I. Görbed
- Gurény (*Gureny*) – Brazi, Hunyad m, h 1771
- Gurghiu I. Görgény és Szentimre (Torda/Maros m)
- Gurgudia (*Gurgudia*), elpusztult település Hosszúág környékén, Temes m 1950
- Guruslăul Unguresc/Guruslău I. Goroszló
- Gurzófalva (*Gwrzofalwa*) – Fetindia, K-Szoln/Szilágy m, h 1061
- Guttenhagh*, helység valószínűleg Ausztria területén 280, 573
- Gweczy Gregoriu, vdi jb, Alsócsobánka 93
- Gwrahunczwl* I. Gurahonc
- Gynda* I. Ghinda
- Gynga* I. Genga
- Gyurma* I. Giurma
- GY**
- Gyakar (*Gyakar*), elpusztult település Bulcs környékén, Arad m 2017
- Gyalai (*Gialay*) Antal, esk, jb, Fodorháza 134
- Gyalakwtha* I. Gyulakuta
- gyalogosok/gyalogpuskások 319, 345, 429, 982, 1429, 1654, 1696, 1895. L. még darabont, testőrgyalog
- , Aranyos széki 127, 166, 516, 907
- , Csík széki 429, 655, 770, 812, 1093, 1242, 1243, 1536, 1661, 1718
- , Gyergyó széki 1242, 1243
- , Kászón széki 252, 1242, 1243, 1486, 1825
- , Kézdi széki 237, 368, 360, 524, 1312, 1375, 1382, 1442, 1443, 1544, 1608, 1638, 1694, 2047
- , Maros széki 232, 1244, 1315, 1391, 1580, 1582, 1663, 1714, 1915
- , Orbai széki 244, 514, 1312, 1639, 1646, 1693, 1810, 2035
- , Sepsí széki 223, 237, 401, 1136, 1212, 1312, 1382, 1403, 1538, 1612, 1640, 1641, 1697, 1706, 1726, 1813
- , Udvarhely széki 355, 450, 508, 530, 888, 936, 1099, 1469, 1536, 1573, 1619, 1644, 1651, 1656, 1649, 1977, 2044
- , a görgényi várhoz tartozó 1244, 1663
- , a váradi várhoz tartozó 362, 817, 825, 834, 869, 1055, 1079, 1241
- , az borosjenői várhoz tartozó 1939, 1946
- , az déznai várhoz tartozó 1832
- , az újvári várhoz tartozó 319, 1142, 1232, 1314, 1373, 1603
- , gyulafehérvári 875, 1020, 1224, 1259, 1535, 1542, 1557, 1696
- , lugosi kerületben lakó 1215, 1883
- gyalogpuskás-kiváltság adományozása 237, 252, 345, 360, 401, 450, 508, 514, 655, 812, 817, 825, 869, 1136, 1142, 1486, 1538, 1572,

- 1573, 1608, 1638, 1639, 1640, 1641, 1651, 1661
- adományozása (újbóli) 223, 368, 429, 524, 770, 834, 1055, 1079, 1093, 1099, 1232, 1241, 1382, 1403, 1442, 1443, 1544, 1619, 1696
- elvesztése 1391, 1663
- jogtalan használata 1391, 1646
- öröklése 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- visszavonása 1663
- gyalogpuskások fegyverzetének ellenőrzése 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- jogviszonyának megváltoztatása 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- kivételezése 189, 214, 247, 264, 271, 373, 946, 958, 1038, 1058, 1080, 1203, 1249, 1257, 1282, 1399, 1400, 1405, 1450, 1617, 1627, 1630, 1648
- sérelmei 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- hadnagya: Bedő István (1602)
- hadnagya, udv: Almási István (1602), Menyhárt deák (1602). L. még Borosjenő, Udvarhely sz
- kapitánya, udv: Károlyi István (1579–1581, 1587–1591), Lázár István (1591), Sasa János (1584–1585). L. még Udvarhely sz
- főkapitánya: Vadas Mihály (1571–1579)
- századosai 1242, 1244, 1312, 1314, 1315, 1578, 1580. L. még Cserő Miklós (1601), Erdélyi/Szabó Mihály (1583, 1585), Kálmándi Mihály (1590–1591), Lázár István (1588–1589), Rác Mihály (1590), Súlyomkői Péter deák (1591), Tábor Benedek (1602)
- tizedese: Baga Illés (1589), Bot János (1583), Demeter István, Fejes Máté (1590), Gajdom János (1601), Kovászi Péter (1590), Madarász János (1590), Nagy Demeter, Nagy Tamás (1590), Szegedi Mihály (1590), Széki Máté (1591), Vas János
- udv zászlótartója: Nagy István (1602)
- gyalogút 678
- Gyalu (*Gialu*, *Gyalw*) – Gilău, Kolozs m, mv és vár 42, 177, 295, 443, 694, 700, 799, 982, 1018, 1025, 1101, 1144, 1154, 1155, 1173, 1389, 1395
- i lkk: Csoma Márton és fel: Márta, Nádasi Balázs, Szőke Tamás, Torda István és fel: Sárosi Katalin, Török Jakab, Vas Ferenc
- i lelkész: Toronyai Máté (1588, 1592–1596)
- i varga: Betlen András és Demeter, Boros Gergely
- i vargacéh céhszabályzata 1025
- i utcanév: Kútszeg utca, Szamos utca
- i vár gyalogosainak kap: Károlyi István (1589)
- — praefectusa: Almási Albert deák (1589), Kozárvári Mátyás (1585), Pernezi Pál (1580–1581, 1583)
- — udvarbírája: Almási Albert deák (1589)
- Gyalui (*Gialwy*, *Gyalwy*) Bálint deák, polg, a monori vdi udvar számvevője (1591) és fel: Ötvös Katalin 1415
- gyám 364, 617, 723, 776, 970, 1183, 1430, 1467, 1487, 1531, 1864
- kijelölése 91, 150, 157, 174, 184, 196, 229, 444, 474, 587, 587, 589, 604, 608, 645, 648, 649, 650, 751, 771, 838, 851, 856, 861, 865, 908, 911, 913, 933, 966, 1048, 1247, 1376, 1385, 1482, 1485, 1497, 1499, 1501, 1525, 1528, 1773, 1888, 2013
- Gyanta (*Rohgyantha*) – Ginta, Bihar m, h 136
- i malom 136
- Gyapju – Gepiu, Bihar m, h 702
- Gyapoly (*Gyapol*), ma pusztá Biharfőlegyháza mellett, Bihar m 1344, 1586
- Gyárán (*Gyaran*), elpusztult település Vizesgyán és Körösgyeres között a Sebes-Körös balpartján, Bihar m 1174, 1480
- Gyárfás Tihamér (1863–1916), művészettörténész 1831
- Gyarmat (*Gyarmath*) – Balassagyarmat, Nógrád/M, mv 67, 1190, 1659, 1660
- i Balassa Imre és Margit: előbb Bornemissza Benedek, majd Kendi Gábor fel
- (*Gyarmath*) – Iermata Neagră, Zaránd/Arad m, h 449, 1685
- Gyarmati (*Giarmathy*, *Gyarmatthy*) Gergely deák, n, helyettes kamarás (1582), vdi aranybevéltő (1585–1591), főaranybevéltő (1583), a vdi jövedelmek beszédője (1590), kincstári számtartó/a kincstári számvevőszék praefectusa (1579, 1590–1591, 1593), kamarás (1592) 325, 771, 778, 806, 883, 1254, 1275, 1276, 1343, 1629, 1634, 1756; és fel: Székesfejevári Zsófia, Sárd 1275, 1756

- (*Giarmathi, Gyarmath-i*) Imre, Gyarmati, n, ítélőszéki íródeák (1587), nagyobb kancelláriai íródeák (1588–1593, 1595) 964, 1186, 1190
- (*Gyarmath-i*) István deák, n 1065
- (*Gyarmathy*) János deák, n, Sigér János számtartója (1585), kincstári számtartó (1588), vdi fűszerbeszerző számtartó (1589) és fel: Varannai Katalin 690, 771, 803, 963
- Gyeke (*Gyeke*) – Giaca/Geaca, Doboka/Kolozs m, h 159, 714, 715
- i lk: Veselényi Gáspár
- Gyekefalwa* l. Csekefalva
- gyémántköves aranygyűrű 79
- Gyorkepatata* l. Gyurkapataka
- Gyera Nicolae, gyp, Lugos kerület 1883
- Gyéres (*Geres*) – Ghiriș/Câmpia Turzii, Tor-da/Kolozs m, h 229, 710, 729
- i fn: Berenteirész
- Gyergyai (*Gyergay*) Péter, jb, Mogyorós 1530
- Gyergyó (*Gyrgio*) székely szék királybírái: Becz Imre (1583, 1591) és Szemere/Kétházi Mihály (1590–1591)
- i gyalogpuskások és századosaik 1242
- Gyergyói Lázár András és fel: Sombori Erzsébet
- Gyergyószentmiklós l. Szentmiklós
- Gyerőfi (*Gereoffy*) Gáspár, n, b, Szentkirály 92
- Magdolna: Csegezi Máténé
- Mihály, Inaktelki, Kolozs vm alisp (1588) 738, 1197
- Gyerőmonostor (*Gereomonostor, Gyereomonostor*) – Mănăsturul Unguresc/Mănăstireni, Kolozs m, h 1351, 1628, 1820, 1821, 2007
- i b/lkk: Kemény Boldizsár, Ferenc és fel: Szentpáli Erzsébet, János
- Gyerővásárhely (*Gereowasarhely*) – Oșorheiu/Dumbrava, Kolozs m, h 701
- i lk: Szabó Albert
- Gyertyános (*Giorthianos, Gyortyanos*) – Cărpiniș, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- (*Karpenes*) – Cărpiniș, Hunyad m, h 1106
- gyilkosság 11, 38, 784, 1413. L. még emberölés
- Gyógy (*Gyogy*) Katalin: előbb Szabó Istvánné, majd Szentpáli János deák fel
- Péter, főbíró (1583), Gyulafehérvár 192
- Gyógy l. Diód
- gyógyszerész, vdi: Hippolitus Ambrus (1589, 1591)
- Gyortyanos* l. Gyertyános
- Gyozan*, elpusztult település Magyarremete környékén, Bihar m 2000
- gyömbér 412
- Gyöngyfüző (*Geongyfwzeo*) Gáspár, n polg, Várad 1235, 1519
- Gyöngyös (*Geongeos*), feltehetően a mai Gyöngyös pusztá Lad környékén, Somogy/M 1893, 1952
- i Bornemissza István és fel: Rátoni Judit
- György barát l. Fráter György
- deák, n, kolozsmonostori levélkereső (1580, 1582–1583), Kolozsvár 185
- deák, polg, jegyző (1589), Tasnád 937
- , n, epiruszi kereskedő, Gyulafehérvár 541
- , n és fel, Lipcse 69
- , n, Mihályfalva 764
- , Quartói, n 222
- , vdi ítélőszéki esk jegyző (1577), Szentiván 89
- (*Georgy, Gyeorgy*) János, gyp, Vacsárcsi 252
- János, n, Tompa 1871, 1940
- János, jb, Rogoz 1337
- Péter, jb, Borzsova 316
- Simon, gyp, Váralja 1232
- Tamás, n, Uglya 69
- , jb cs, Remete: Lőrinc, Lukács, Miklós, Tamás és fel 1391
- Györgyes (*Georgies*) Balázs, jb 219
- Györgyfalva (*Georgyfalwa*) – Giurfalău/Gheorghieni, Kolozs m, h 981
- (*Georgyfalwa, Gyeorgifalwa*), Csicsógyörgyfalva – Ciceu-Giurgești, B-Szoln/B-Naszód m, h 1071, 1731
- Györgyfi (*Georgyffy*) Gáspár, szab, Zabola 1810
- Gergely, lófő, Pálfalva 1256
- István, a, Énlaka 355
- István, jb, Énlaka 527
- János, szab, Hodos 1811
- Gyűjtő (*Gywtho, Gywytho*) György, lófő és Péter, jb, Martonos 1520
- gyűjtőgató 38, 110, 1413
- Gyula (*Giula, Gywla*), Békés/M, mv 145, 229, 1397, 1941
- i Buda János és fel: Méreg Anna, Lakatos Márton, Ötvös Demeter
- (*Gyula, Gywla*) – Giula, Doboka/Kolozs m, h 480, 796

—i lkk: Szabó Miklós és fel: Valkai Márta

Gyulafehérvár (*Alba Gywla, Alba Iulia Transsylvaniae, Feervar, Feyervar, Gyula Feyervar, Gywlafeierwar*) – Alba Iulia – Karlsburg/Weissenburg, Fehér m, v és vár 10–11, 17, 160, 164, 175, 180, 182, 192, 213, 220, 249, 279, 296, 297, 363, 389, 451, 471, 477, 492, 502, 537, 541, 550, 558, 574, 598, 604, 672, 686, 690, 692, 731, 733, 746, 755, 771, 773, 776, 799, 803, 805, 816, 833, 842, 858, 875, 877, 879, 884, 896, 901, 908, 909, 910, 920, 934, 942, 948, 953, 963, 965, 969, 989, 998, 1000, 1020, 1067, 1074, 1116, 1119, 1121, 1124, 1125, 1126, 1137, 1168, 1170, 1171, 1175, 1176, 1177, 1198, 1204, 1208, 1211, 1214, 1219, 1220, 1224, 1227, 1229, 1235, 1236, 1259, 1260, 1268, 1269, 1270, 1272, 1277, 1283, 1286, 1290, 1294, 1298, 1301, 1302, 1335, 1336, 1343, 1356, 1357, 1364, 1379, 1383, 1394, 1395, 1423, 1428, 1434, 1439, 1440, 1448, 1449, 1460, 1464, 1487, 1488, 1494, 1521, 1535, 1542, 1551, 1557, 1558, 1560, 1567, 1569, 1577, 1583, 1584, 1597, 1613, 1631, 1654, 1672, 1673, 1728, 1743, 1744, 1749, 1752, 1760, 1769, 1774, 1781, 1784, 1801, 1806, 1819, 1829, 1858, 1862, 1886, 1887, 1916, 1923, 1947, 1954, 1971, 2054

—előjárósága 1214, 1236, 1829

—i bíró: Gyógy Péter (1583), Mészáros Gergely (1590), Mészáros György (1590)

—i jegyző 1214

—i lkk: Ajtoni Jakab deák, Bakfark János és Mihály, Bán László és Pál, Bányai István, Baranyai Imre, Bárfalvi András, Besenyei István, Betlen/Nyíró István, Bohan Upa, Borbándi György és fel: Tussi Katus, Borbély András, Borbély Gáspár és fel: Csibi Anna, Borbély Jakab és fel: Zsófia, Borbély János, Borbély Miklós, Borbély Tamás, Borbély/Benő Boldizsár és fel: Anna, Borbély/Szigeti Márton és fel: Tordai Borbála, Cypair Petru, Csáni Ferenc és fel, Csegei Tamás, Cserna János, Csiszár Gergely, Csizmadia Jakab; Farkas; Fischer Martin, Gallus Bona Jakab és fel: Katalin; Gáspár deák; Gavrilă Petru, Gombkötő Ferenc; György; Harcias/Békési János és fel: Anna, Hipolitus Ambrus, Horvát Mik-

lós, Ioan Martin; János, görög; Kántor Mihály, Kármán Pál, Kisbalya Péter, Kocsis Ferenc, Kocsis János és fel: Anna, Kocsis Kelemen, Kocsis Lőrinc és fel, Kóródi György, Kósa Borbély György, Kósa János és fel, Kovács György, Kovács Kocsis [...], Kovács Miklós, Kovács Tamás, Kovászi Péter, Lakatos Imre, Laskai János, Laskai Péter és fel: Anna, Ludas Gál, Macra Trucza, Magyarai Katalin, May Aura; Mátyás deák; Mészáros Ábrahám, Mészáros András és fel, Mészáros Gergely és Pál, Mészáros Mátyás, Moldovai Tamás, Molnár György, Nagwl Botha, Nagy Balázs, István és Pál, Nagy Demeter és fel, Nehéz András, Nyíró István, Nyíró Jakab, Oláh Bertalan, Olasz János és fel: Mackó Anna, Oprişa Many, Orbonász Supe és Ruze, Óvári István deák, Ötvös András és fel: Orsolya, Ötvös Benedek, Ötvös Mátyás; Pál; Pásztor Benedek, Patkos János, Pinárdi Pál, Poklosi Teodor, Portörő Gergely, Pribék György, Rác György, Rampini Guglelmus, Sánta Péter, Sipos István, Siska János, Somogyi Gergely, István és Márton deák, Squarcialupi Marcellus, Stor Ádám, Lukács és fel: Katalin, Márton, Sulcz Máté, Szabó András és fel: Márta, Szabó György, Szabó István és fel: Pécsi Anna, Szabó János, Szabó Judit, Péter és fel: Kovács Anna, Szabó László, Szabó Márton, Szabó Mihály, Szabó/Betlen László, Szászvárosi János, Szegény Tamás, Székely Balázs, Székely György, Széki Máté, Szilágyi Imre, Szilágyi Márton deák, Szöcs András és fel: Éva, Szöcs Lőrinc, Trombitás Bálint, Vajda Ferenc, Váradi Péter, Vas János és fel: Budai Zsófia, Veresmarti Pál, Viza Czipor

—i városháza 1298

—i iskola 550

—i ispotály 604; ispotálymester: Horvát András (1590)

—i borbély: Harcias/Békési János

—i kalmár: Boskowith Vince

—i kántor 731

—i köműves: Olasz Jakab

—i kulcsár: Móré János

—i ötvöscéh céhszabályzata 1220, 1294; ötvösök: Fejérvári János, Garai András, Gyulai

- István, Gyulai János, Kalotaszegi Benedek; Mátyás; Pozsgai Mátyás
- i pék, vdi: Dobra/Sütő Péter
 - i külváros: Major
 - i utcanév: Boldogasszony utca, Csomóka utca, Kis utca, Lippa utca, Nagytégla utca, Nyíró utca, Oláh utca, Pap utca, Szász utca, Szent Mihály kapuja előtt való utca, Szentegyház/Zebeney utca, Tégla utca, Temető utca, Tövis utca, Vinc utca
 - i fn: *Bokfarth*, Borbánd pataka, Csatárimál, Cseresznyés, Kincses, Királykútja, Ökrös, Ökröshegye, Pappataka, *Tere nyomaskwth*
 - i városfal és -kapu 1356, 1584, 1760
 - i Szent György kapu 180, 182, 192
 - i Szent Mihály-kapu 1488, 1672
 - i udvarház 160, 558, 771, 942, 965, 1208, 1224, 1227, 1290, 1439, 1487, 1521, 1728, 1760, 1781, 1784, 1801, 1819, 1862, 1947
 - i ház, a brassói polgároké 1728
 - i ház, Medgyes városé 1260
 - i ház, szebenieké 909
 - i bolthely 1020, 1298, 1781
 - i püspök: Lépes György (1427–1442), (Upori) István (1401–1419). L. még erd katolikus püspök
 - i lelkész: Ilosvai Benedek mester (1573–1586), Debreceni Jó János (1587?, 1589, 1591), Laskai Péter (1586–1587), Szalai András (1585, 1587), Hercegszőlősi/Szölősi János (1588–1589)
 - i paplak 550, 1577, 1801
 - i káptalan (hiteleshelyként) 1, 3, 7, 8, 10, 22, 28, 32, 35, 36, 47, 70, 687, 1111
 - — (nem hiteleshelyként) 48, 477, 1137
 - — tagjai: Dénes éneklők (1520) 32; Ferenc (Szeremlyeni) prépost (1509–1539) 32; Gárdonyi Ferenc dékánk (1517, 1520) 32; Jakab éneklők (1395) 3; János dékánk (1395) 3; János éneklők (1415) 8; János magister, kk (1415) 8; János örkk (1415) 8; János prépost (1395) 3; Lépes György prépost (1415) 8; Mosdósi Ambrus dékánk (1555) 47; Székely Balázs dékánk (1415) 8; Udalrik örkk (1520) 32
 - i prépostság 180, 192, 363
 - i hiteleshely 114, 121, 135, 151, 156, 158, 165, 166, 175, 182, 192, 197, 218, 220, 227, 254, 370, 408, 460, 463, 484, 494, 516, 549, 565, 578, 629, 638, 639, 665, 682, 725, 726, 728, 747, 755, 877, 884, 904, 914, 915, 974, 983, 984, 985, 1020, 1098, 1106, 1128, 1133, 1138, 1143, 1164, 1175, 1176, 1189, 1211, 1213, 1219, 1221, 1224, 1227, 1229, 1233, 1252, 1262, 1263, 1278, 1281, 1290, 1295, 1350, 1352, 1364, 1389, 1395, 1408, 1416, 1422, 1428, 1434, 1446, 1459, 1527, 1529, 1533, 1535, 1540, 1546, 1553, 1557, 1562, 1568, 1569, 1623, 1642, 1645, 1919, 1921, 1926, 1927, 1957, 1967, 1984
 - — jegyzője: Pápai Imre deák (1579)
 - — levélkeresői: Bácsi Ferenc (1582), Balásfi János (1588–1599), Laskai János (1580–1588, 1590), Lippai Péter (1585–1593, 1598–1599)
 - i domonkosok Szent István első vértanúról elnevezett kolostor 180, 879
 - i Jézus Társaság 182, 192, 220, 731, 733, 879
 - i vár kap, praefectusai, hadnagyai 901
 - — számtartója: Veszprémi József deák (1584, 1589)
 - i udvarbíró 901, 1298; Budai Ferenc (1602), Cseffei János (1579–1582), Horvát János (1587–1591), Olcsárdi István deák, Sári Benedek (1578), Tamásfalvi Miklós (1583–1584)
 - i aludvarbíró: Kaproncai Márton (1602), Nagylaki Imre (1578), Székely Mihály (1590–1592)
 - i aludvarmester l. udvarmester
 - i vdi udv fegyvercsiszár: Csizsár György
 - i udvar, fdi/vdi 1357, 1449, 1464, 1634, 1887, 1971
 - i fegyvertár 953, 1000
 - i országgyűlés 164, 672, 1916
- Gyulafi (*Giulaffy*, *Gywlaŕffy*), Rátóti, n cs: István 415, 425; László (mh 1579), tihanyi kap (1560–1568), veszprémi főkap (1567–1568), tanácsúr (1570–1579), erd főkap (1570?–1579); és fel: Forgács Margit 135, 227, 415, 425; másik László (mh 1605), udv fdi fam (1602), K-Szoln vm isp (1602), tanácsúr (1605), erd főkap (1605) 415, 425, 1240, 1306, 1885, 2006; Lestár (1557–1605 k), vdi titkár (1585, 1587–1588, 1591, 1597), a lenyelországi diplomácia egyik irányítója 1627

- Gyulai (*Giwla-i, Giulay, Gywlay*) Balázs, Gyulai, n, Geszti Ferenc kamarása (1591, 1593) 1397
- Balázs, fdi fam, majd Vajda Miklós fam, Déva 1680, 1949
- Ferenc, n és fel: Szengyeli Anna, Almás 769
- György, n, Szentkatolna 794
- István és János, polg, ötvösök, Gyulafehérvár 1286, 1294
- István, 1591-től n, Pogány György servitora 1498
- János, n, karánsebesi harmincados (1588) és fel: Szilvási Erzsébet 856
- János, n, váradjai harmincados (1584) 480
- Lukács, jb, Telegd 132
- Mihály (mh 1570), tanácsúr (1560–1570), dobokai isp (1570), portai követ 93
- Mihály, n, b, Csomafája 134
- , Abafáji, n cs: János 1165, 1357, 1540, 1546; Pál (1550?–1592), Padovában tanult (1570–1572) Bekes Gáspár költségén, hazatérve ennek titkára (1572–1575), részt vett a felkelésben, vele együtt menekült, később kegyelmet nyert, a Gdansk elleni 1577-es hadjáratban nemességet nyert, Báthory István krakkói erd kancelláriájának titkára (1581, 1583–1584), alkancellár, főkamrás (1587–1590), 1592-ben Báthory Zsigmond Gálfi Jánossal együtt kivégeztette, történetíró 480, 481, 483, 711, 830, 850, 858, 943, 944, 1049, 1165, 1317, 1357, 1436, 1445, 1540, 1546; és fel: Giczy Katalin 943, 944
- Gyulakuta (*Gyalakwth, Gyalakwth*) – Fântânele, Maros sz/m, h 1671, 1842
- i lk: Lázár György
- Gyulas (*Gywlas*) – Giulus, Küküllő/Maros m, h 567
- Gyulavári l. Vári
- Gyura (*Gyura, Gywra*), jb 1448
- Gyuraka (*Gywraka, Giuraka*) Gheorghe, n, a lugosi vár élrelmező praefectura és udvb (1598), Lugos 1215, 1814, 2004
- Gyurkapataka (*Gywrka Pataka, Gyeorkepataka*) – Jurca, B-Szoln/Kolozs m, h 93, 1026, 1659
- i lk: Danț Thoma, Flore Karaczul, Georgy Petru
- Gyurkica (*Gyurkicza*), n cs: Erzsébet: Lațug Nicolae fel, László és Zsófia: Birta Györgyné 704
- Gyurkó (*Gyurko*) Lukács és Simon, jb, Ripinye 69
- Gyurma Antal l. Giurma Anton
- Mihály l. Giurma Mihai
- gyülekezet, görög hitű román 619
- gyümölcsösök 55, 94, 185, 468, 690, 731, 747, 1172
- gyűrű 115, 731, 768, 1673
- címeres 1672
- kámeás 412
- , aranyból 79, 412, 1170, 1472, 1672
- , köves 79, 1220
- ## H
- háborgatás 24, 181, 497, 607, 993, 1159, 1465.
- L. még birtoklás háborgatása
- háború 1109, 1617, 1774, 1861, 1868, 1883, 1885, 1898, 1986, 2006
- háborús pusztítás 1908
- Habsburg-ház 9–11
- Hacazsel (*Hachasel, Haczetzel, Hatseszel*) – Hățăgel, Hunyad m, h 638, 639, 1208, 1710, 1910
- i malom 1910
- i udvarház 1208, 1910
- Haczak, Haczok* l. Hátszeg
- Haczegan* l. Hercegány
- Hadad (*Hadad*) – Hodod, K-Szoln/Szatmár m, mv és vár 696, 1184
- i kastély 1184
- i vár és tartománya 1184
- — praefectura: Kopácsi Ferenc (1585)
- hadbavonulás 71, 1665
- hadifelszerelés 223, 240, 275, 282, 333, 353, 355, 359, 360, 377, 419, 429, 433, 514, 515, 530, 546, 693, 734, 770, 781, 782, 812, 817, 825, 834, 869, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1055, 1059, 1079, 1085, 1093, 1099, 1131, 1134, 1136, 1142, 1157, 1232, 1237, 1241, 1245, 1285, 1311, 1346, 1382, 1403, 1409, 1410, 1429, 1431, 1442, 1443, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1486, 1490, 1520, 1536, 1538, 1544, 1554, 1573, 1585, 1598, 1599, 1600, 1601, 1608, 1611, 1612, 1619, 1638, 1651, 1655,

- 1661, 1665, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1702, 1703, 1704, 1705, 1707, 1709, 1714, 1716, 1717, 1718, 1746, 1797, 1802, 1808, 1860, 1883, 1895
 hadkötelezettség átruházása 1861
 haditábor 1689, 1690, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714
 hadjárat a moszkvai nagyfejedelem ellen 250, 480, 860, 894, 1114
 — Gdansk ellen 250
 —, havasalföldi 1746
 —, horvátországi 1665
 —, lengyelországi 1367
 — Rudolf császár ellen 1746
 —, török elleni 1746
 — l. még Báthory István hadjáratai
 hadjáratban való részvétel 244, 250, 300, 313, 342, 355, 360, 417, 480, 808, 860, 894, 1050, 1071, 1114, 1256, 1367, 1399, 1408, 1617, 1665, 1746, 1860, 1861, 1883, 2018, 2019, 2020, 2024, 2025, 2028
 Hadnagy Lőrinc, Lukács és Simon, lófők, Malmfalva 479
 hadnagy l. gyalogpuskások, gyalogtestőrök, lovások, székelly szabadosok
 hadnagyab 936
 Hadrév (*Hadrew*) – Hădărău/Hădăreni, Tor-da/Maros m, h 784, 844, 1191, 1208, 1276
 —i lkk: Buzogány György, Décei András, Földvári Gáspár, Nagy György
 —i fn: Pisztrángfészek
 —i kúria 784
 hadsereg 71, 1367, 1889
 hadviselés költsége 1665
Hago l. Égető
 Hagymás (*Hagymas*) – Hășmaș, B-Szoln/Szilagy m, h 93, 1026, 1659
 —i lkk: Chereste Luca, Pap Theodor, Todica Luca
 — (*Hagymas*), Csicsóhagymás – Ciceu-Hășmaș/Hășmașu Ciceului, B-Szoln/B-Naszód m, h 1349
 Hagymásbodon l. Békásbodon
 Hagymási (*Hagymas, Hagymasy*) Margit: előbb Varkocz Miklósné, majd Bocskai Istvánné 587; és Miklós, Beregszói, K-Szoln vm örökös isp (1577), a görgény vár ura 97, 98, 298, 605
 Hagyo (*Hagio*), jb cs, Kisdoba: Gergely, György, Mihály és Tamás 1590
 — (*Hago*), fn, szőlőhegy, Várad 585
 Hajdú (*Haydu, Haydw*) János, b, Bihar 834
 — János, n, Gálfi János fam 1448
 — Mihály és fel, Gyulafehérvár 690
 Hajdú/Antalfi (*Haydw/Antalfy*) Bálint, jb 1213
 Hajdúdorog l. Dorog
 hajdúk hadnagya, fdi: Bihari Máté (1602), Borbély János (1602), Fejérvári János (1602), Hunyadi János (1602), Nagy Gergely (1602), Rác Benedek (1602)
 Hajdúnánás l. Nánás
 Hajdúsámson l. Sámson (Bihar/M)
 Hajdúszoboszló l. Szoboszló
 hajítógépek 1895
 hajó 1596
 Hajósi (*Haioassy*) Ferenc, n, b, Dátos 92
 — Ferenc, n, Fintaháza 86
 hajózás 1623
 Haka Tamás, jb, Magyargárd 1209
 Halábori (*Halabory*) Erzsébet: Horvát Ferencné
 halastó 298, 663, 1292
 — adományozása 256, 663, 955, 1404
 — helyreállítása 339, 991
 — közös használata 706, 991
 — létesítésének engedélyezése 443
 — öröklése 1404
 — szerzése 663
 — vízzel feltöltése 339
 Halász utca (*Halazucza*), utcanév, Dés 1570
 Haller Gábor (1550–1608), Hallerkői, követ, Küküllő vm isp (1594–1608), a rendi pénztár fizetőmestere (1594. február–május), Bocskai István híve, az erdélyi seregek vicegenerálisa (1605), fdi tanácsúr (1605–1607), fogarasi főkap (1606–1608), ill. isp (1608), kamarás (1605–1608) és fel: Bocskai Ilona 1172, 1344, 1345, 1349, 1581, 1682
 Hallerkő (*Hallerkeo*) – Hallerstein, N, h 1344, 1345, 1349, 1581
 Halmágy (*Halmagy*) – Hălmagiu, Zaránd/Arad m, h 1778, 1911
 —i lkk: Kasza Péter és fel: Moga Sára
 Halmágyi (*Halmagy*) Mihály deák, n, a széki sókamara praefectusa (1581) 185
 Halykowicz Grigore, jb, Ökörmező 69
 hamisítás 11

- Hamoniai* I. Homonnai
Hamvai (*Hamway*, *Hammay*, *Hommay*) Ferenc, n; és György, vdi fam, b, Olasztelek 1630
Han Michael, a Szász Universitas jegyzője (1539), Kisselyk 40
Han Michael, a Szász Universitas jegyzője (1581–1585, 1588), Kisselyk 211, 846
Hanc (*Hancz*) Péter, jb, Erdőalja 90
Hancu (*Hanko*) Pasko, kenéz, jb, Acintos 1191
Hanczmannus comes, Visdorf 1
Handorff I. Hondorf
 handzsár 157
Hang (*Hangh*) János, n és fel: Kinchya, b, Szőrény vm 704
Hannedeng I. Hunyad és Vajdahunyad (Hunyad m)
Hansens Paul, takács, Nagydísnód 211
Hantor Michael, esk, Bogács 90
Hap Christannus, jb, Nagydísnód 912
Háporton (*Haporthon*) – Hopârta, Fehér m, h 247, 786, 925, 964, 1400, 1593, 1916
 —i b/lkk: Forró Anna: Kálnai Pálné, Borbála, János és fel: Kacai Petronella, József, Katalin: Földvári Gáborné, Simon
Hara I. Haró
Harai (*Haray*) Mátyás, n, Tövis 1763
Haraklyáni (*Haroklyani*) Pál, Bihar vm 1385
Haraly (*Haraly*, *Harsali*) – Harale, Orbai sz/Kovácsna m, h 104, 111, 253
 —i (*Haraly*) Bálint, jb, Zabola 1643, 1646
Haramia János és fel: Tót Zsófia, Belényes 155
 háramlás birtokosra 1207
 — kincstára 99, 272, 281, 350, 380, 441, 507, 546, 577, 711, 738, 743, 775, 850, 889, 892, 952, 967, 976, 1033, 1158, 1277, 1291, 1333, 1436, 1448, 1500, 1676, 1712, 1732, 1777, 1861, 1890, 1891, 1895, 1924, 1931, 1990
 — — hűtlenség címén 33, 83, 222, 256, 501, 519, 520, 540, 542, 567, 754, 787, 836, 924, 931, 1057, 1137, 1280, 1373, 1449, 1678, 1723, 1745, 1775, 1784, 1870, 1916, 1961
 — — magszakadás címén 198, 225, 265, 267–268, 302, 320, 366, 385, 421, 452, 469, 473, 478, 483, 501, 505, 514, 519, 528, 532, 542, 558, 568, 570, 572, 632, 686, 690, 695, 702, 783, 786, 789, 808, 823, 830, 833, 839, 840–841, 859, 888, 901, 921, 932, 935, 943–944, 994, 999, 1027, 1030, 1073, 1141, 1152, 1163, 1194, 1199, 1267, 1275, 1280, 1303, 1326–1328, 1330, 1334, 1339, 1341, 1379, 1394, 1503, 1512, 1549, 1563–1564, 1566, 1583, 1593, 1610, 1618, 1632, 1664, 1674, 1713, 1721, 1728–1729, 1731, 1735, 1741–1744, 1762, 1776, 1781, 1785–1789, 1791, 1798, 1804–1806, 1817–1819, 1821, 1824, 1836–1837, 1845, 1852, 1859–1860, 1862–1863, 1865, 1867, 1872, 1889, 1897, 1900, 1902, 1916, 1930, 1932, 1938, 1942, 1959, 1963, 1968, 1993–1994, 2012
 — — szekularizáció címén 297, 363, 660, 664, 1137
 — — mezővárosra 1908
 — — városra 1033
Haranbog (*Haranbogh*) Barb és Simon, jb, Dombró 680
Haranga Caspar, gyp, Lugos kerület 1883
Harangi (*Haranghi*, *Harangy*) Bertalan és Máté, n 633
 — János, n és fel: Dorottya, b, Mezőszentmiklós 724
Harangláb (*Haranglab*) – Hărănglab, Küküllő/Maros m, h 1304, 1594
 —i lkk: Gáspár, [...]rchiek; Baranyai Mátyás, Sebestyén István, Szász Mihály, Zsold Bálint
Haranglábi (*Haranglaby*) Miklós, vdi ember, Désfalva 1206
 harangozás 110
Harapsülés (*Harapswles*), eltűnt település Kigyik és Zaránd környékén, Bihar m 866
Haraszttag pataka (*Haraszttag pataka*), fn, Kusaly 411
Harasztkerék (*Harasthkerék*) – Roteni, Maros sz/m, h 1117, 1118, 1299
Harasztos (*Harasztos alias Chomanfalva*), Csömény – Ciumeni/Podișu, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
 — (*Harasztos*) – Hărăstaș/Călărași, Aranyos sz/Kolozs m, h 125, 127, 726, 847, 853, 907, 985
 —i lkk: Bándi Menyhárt és fel: Márta, Demjén Gáspár bíró
 —i gyalogpuskások 907
 —i fn: Agyagos patak, Bérciút
 —i udvarház 847
Harasztő (*Harasztu*), utcanév, Lugos 1215
 harci gépek építése 33

- Harcias/Békési (*Harchyas/Bekesy*) János, borbély, jb és fel: Anna, Gyulafehérvár 690, 877
- Harcó (*Hoczo, Hochyo*) – Hărtău, Maros sz/m, h 209, 242, 403, 512
- Hari (*Hari*) – Hiria/Heria, Fehér m, h 58, 797
- i lk: Csakor Péter
- Harina (*Harinna*) – Herina – Mönchsdorf/Münzdorf, Doboka/B-Naszód m, h 366, 708, 717, 868, 1167
- i b/lkk: Farkas Ferenc, István, János és fel: Perussit Anna, másik János, Mihály, Miklós és Tamás
- Harmadia (*Harmadia*) – Hărmădia/Armădia, Szörény/Temes m, h 1215
- i lkk: Nicolae és fel: Fana Ana
- Harmadiai (*Harmadiay*) Miklós, Harmadiai, n, zsidóvári vn (1600), Sarmasági Zsigmond servitora (1602) 1943
- harmincad adományozása 1744
- bérbeadása 260, 571, 813
- elidegenítése 1895
- inscribálása 1774, 1895. L. még karánsebesi, lugosi, szászvárosi
- harmincadfelügyelő: Zók Péter (1591). L. még Magyarországi Részek
- harmincadjövedelem 480, 1774, 1895
- harmincadmentesség 560, 658, 1159
- harmincados l. belényesi, debreceni, dési, hídalmási, hunyadi, karánsebesi, lippai, lugosi, nagybányai, rettegi, szászvárosi, váradi, váradijai, zilahi, zsiabói, zombori
- Harminchyesd*, elpusztult település Kápolna keletében, Zaránd/Arad m 1744
- Haró (*Hara, Haro*) – Hărau, Hunyad m, h 1340, 1763
- i prédikátor: Kamuti István (1602)
- Haró (*Haro*) László, n, Szőkefalva 90
- Háromalmás l. Almás, Almasel és Kisalmás (Zaránd/Arad m)
- Harsali* l. Haraly
- hártya 20, 21, 22, 29, 32, 37, 38, 40, 41, 44, 45, 46, 49, 52, 53, 68, 84, 103, 110, 120, 126, 127, 130, 138, 211, 230, 476
- Hártyás (*Harthias*), fn, Diószeg 227
- Hásság (*Hassagh*) – Haşag – Haschagen, Medgyes sz/Szeben m, h 1325, 1514
- Haşfalău l. Héjasfalva
- hatalmaskodás 110, 164, 415, 582, 730, 1413, 1428, 1465
- Határ (*Hatar*) – Hotar/Hotărel, Bihar m, h 1964
- határjárás 42, 43, 62, 125, 191, 332
- határjel állítása 7, 8, 42, 107
- határkijelölés 7, 62, 103, 107, 346, 361, 1185
- határleírás 1, 43, 103, 332, 1172
- határvidék 1185, 1186, 1212, 1238, 1428
- védelme 25, 30, 63, 1408
- Hatolyka (*Hatolka, Hatolyka*) – Hătuica, Kézdisz/Kovászna m, h 534, 535, 1017, 1526, 1608
- i lkk: Bak Ferenc és Péter, Bak Lőrinc, Bálint Benedek és fel: Apollónia, Balog Benedek, István Márton, Mátis Péter, Miklós Pál, Nagy János, Szabó János
- i papilak 1526
- i udvarház 534
- Hatsesel* l. Hacazsel
- Hátszeg (*Haczak, Haczkok*) – Haţeg – Wallenthal, Hunyad m, mv 77, 453
- i udvarház 453
- (*Haczek districtus*), kerület a mai Hunyad m területén 638, 1303
- Hátszegi (*Haczagy, Hattzegy, Hatzaky, Hatzeky*) György, n és fel: Bakócsi Ana, Nagyosztro 1406
- Lajos és Márton, n, Malychkowsky Polyák Mihály javainak kezelői 119
- László, n, Gyulafehérvár 1829
- , n cs, Sárd: István, László 621; Márton és fel: Budai Katalin 621, 673, 683; másik Márton, Miklós, Zsigmond, Zsófia 621
- Hatvani (*Hathwany, Hatwani*) János és fel: Gávai Erzsébet 63
- , n cs: Anna: Dengelegi Gáspárné, János, n és fel: Mindszenti Katalin 767
- Haţcula (*Hatzkula*) Fărcaş, jb, Nagyláz 1973
- Haţeg l. Hátszeg
- Havad (*Hawad*) – Neaua, Maros sz/m, h 42
- i lk: Miske Benedek
- havas 71, 111
- Havasalfölde (*Transalpina*) 9, 849, 1258
- i vajda l. Mihai Viteazul, Mihnea Turcitul, Radu Şerban, Vlad Vintilă
- i hadjárat 1746
- i hegyek 25, 30, 332, 1185, 1186, 1212, 1238
- i kereskedők 1258

- Havasalj (*Hawasaly alias Kalysthia*), fn, Diószeg 227
- Havasaljaohaba (*Havasallia Ohaba*), elpusztult település feltehetően Klopotiva környékén, Hunyad m, h 1418
- i udvarház 1418
- Havasalji (*Hawasaly*) Mátyás, Déva 235
- Havaselvi (*Hawasely*) Balázs, n, Vlad Vintilă havaselvi vajda fia, Báthory István fam, részt vesz a Bekes Gáspár elleni és a lengyelországi harcokban is, tasnádi vdi officialis (1584–1591) és fel: Mirce Stanka, Kóród 546, 1408, 1416, 1632
- ház 1644
- adásvétele 49, 88, 102, 106, 145, 158, 166, 175, 200, 218, 245, 279, 307, 318, 389, 390, 400, 407, 424, 459, 462, 463, 465, 516, 537, 547, 604, 672, 694, 700, 722, 755, 777, 799, 877, 879, 895, 963, 969, 970, 982, 1154, 1170, 1175, 1176, 1177, 1178, 1189, 1190, 1215, 1219, 1229, 1260, 1313, 1381, 1389, 1389, 1395, 1424, 1494, 1527, 1534, 1553, 1570, 1624, 1670, 1681, 1736, 1756, 2049
- adományozása 88, 129, 161, 194, 265, 298, 340, 380, 394, 396, 430, 437, 582, 692, 703, 704, 722, 723, 732, 768, 805, 877, 879, 884, 893, 895, 982, 987, 1000, 1020, 1067, 1178, 1259, 1266, 1277, 1329, 1367, 1391, 1424, 1444, 1494, 1534, 1542, 1590, 1646, 1671, 2042, 2047
- — hűtlenség címén 540, 1373
- — magszakadás címén 298, 528, 558, 690, 833, 876, 888, 901, 909, 1073, 1330, 1512, 1806, 1863
- — új adományként 232, 329, 455, 535, 663, 1266, 1307, 1308, 1313, 1488, 1526, 1545, 1812, 1830, 1848, 2054
- cseréje 94, 161, 710, 729, 970, 992, 1535, 1557
- , egyházi tulajdonban 477, 660, 879
- elidegenítése 794, 1169
- építése 63, 67, 110, 128, 132, 133, 135, 144, 157, 227, 266, 288, 364, 390, 722, 747, 1389, 1413, 1534, 1763
- , fából épült 298, 879, 893, 895, 1178, 1512, 1572
- , falusi 55–56, 63, 80, 94, 102, 106, 111–112, 115, 129, 133, 135, 144, 156–157, 161, 166, 171, 185, 194, 202, 223, 229, 232, 237, 240, 243, 252, 266, 269–270, 273, 282, 285, 333, 340, 345, 353, 355–356, 359–360, 362, 368, 377, 380, 390, 401, 407, 427, 429, 454, 458, 465, 474, 481, 514, 516, 524, 530, 540, 557, 575, 582, 616, 624, 632, 655, 669, 677, 688, 693, 710, 722, 729, 738, 770, 782, 784, 794, 812, 817, 825, 874, 888, 945, 991, 1004–1005, 1006, 1011, 1017, 1022, 1037, 1053–1055, 1069, 1073, 1079, 1081, 1085, 1093, 1099, 1101, 1129, 1131, 1134, 1136, 1142, 1189–1190, 1207, 1209–1210, 1213, 1232, 1237, 1241, 1245–1246, 1256, 1265, 1279, 1283, 1285, 1307–1308, 1311, 1331, 1337, 1343, 1351, 1371, 1373, 1375, 1382, 1385, 1403, 1410, 1424, 1428–1429, 1431, 1442–1443, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1486, 1490, 1492, 1520, 1526, 1534, 1536, 1538, 1543–1545, 1554, 1572–1573, 1585, 1597–1601, 1603, 1608, 1611, 1616, 1619, 1636–1641, 1646, 1649, 1651–1652, 1655–1658, 1661, 1671, 1690–1696, 1698–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1726, 1739, 1757, 1797, 1800, 1802, 1808–1811, 1813, 1815, 1824–1825, 1828, 1830, 1832, 1840, 1843–1844, 1846–1848, 1850, 1860, 1871, 1883–1885, 1898, 1909, 1912, 1914–1915, 1919, 1945, 1952, 1956, 1972–1973, 1977, 1980, 1988, 1991, 1997, 2003, 2015, 2030–2032, 2034–2035, 2037–2039, 2044, 2047–2048, 2051
- , mezővárosi 14, 15, 17, 67, 97, 98, 128, 130, 132, 143, 145, 158, 200, 218, 235, 245, 278, 283, 288, 298, 307, 310, 319, 329, 369, 382, 389, 394, 396, 400, 409, 419, 424, 433, 455, 459, 462, 518, 538, 554, 563, 569, 576, 601, 635, 660, 663, 694, 700, 704, 727, 732, 777, 834, 842, 869, 893, 895, 908, 913, 973, 982, 987, 1001, 1043, 1065, 1068, 1154, 1178, 1183, 1215, 1217, 1222, 1273, 1277, 1302, 1313, 1336, 1346, 1348, 1381, 1389, 1395, 1404, 1415, 1444, 1460, 1463, 1479, 1481, 1512, 1517, 1527, 1529, 1553, 1556, 1563, 1565, 1570, 1587, 1624, 1632, 1670, 1678, 1681, 1686, 1687, 1729, 1736, 1747, 1751, 1756, 1763, 1789, 1812, 1820, 1837, 1849, 1863, 1866, 1883, 1925, 1927, 1934, 1946, 1954, 1985, 2040, 2045, 2049, 2052, 2055

- , városi 79, 82, 85, 88, 95, 101, 128, 160, 175, 180, 185, 213, 229, 249, 265, 279, 296, 318, 430, 463, 471, 477, 502, 537, 558, 574, 604, 672, 690, 692, 755, 768, 771, 773, 799, 805, 819, 833, 835, 875, 876, 877, 879, 884, 885, 901, 908, 909, 942, 963, 965, 969, 970, 989, 1000, 1020, 1067, 1074, 1077, 1078, 1119, 1126, 1169, 1170, 1171, 1175, 1176, 1177, 1204, 1219, 1224, 1229, 1259, 1260, 1269, 1270, 1286, 1290, 1320, 1329, 1330, 1354, 1356, 1358, 1363, 1369, 1370, 1383, 1388, 1440, 1472, 1487, 1488, 1494, 1519, 1535, 1542, 1558, 1560, 1567, 1577, 1584, 1622, 1631, 1654, 1672, 1673, 1685, 1728, 1754, 1760, 1781, 1784, 1806, 1819, 1829, 1862, 1903, 1923, 1947, 2042, 2054
- felosztása 1389
- használata életfogytiglan 145, 265, 771, 1067, 1373
- inscribálása 133, 235, 364, 1207, 1351, 1690, 1763
- , kőből épült 67, 145, 175, 249, 265, 279, 307, 389, 400, 424, 463, 558, 635, 663, 704, 710, 729, 755, 768, 773, 833, 876, 877, 879, 909, 963, 970, 989, 1000, 1067, 1313, 1329, 1330, 1488, 1494, 1527, 1553, 1670, 1681
- leégése 33, 144, 1570, 1756
- , lófői 540, 1073, 1307, 1308, 1599
- , majorsági 111, 909, 991, 1517, 1690, 1863
- nemesítése 14, 15, 17, 218, 243, 288, 329, 389, 437, 471, 516, 530, 547, 722, 727, 973, 989, 1074, 1077, 1078, 1169, 1176, 1178, 1215, 1217, 1229, 1273, 1375, 1381, 1388, 1395, 1460, 1553, 1556, 1565, 1570, 1587, 1681, 1736, 1756, 1757, 1809, 1812, 1813, 1820, 1829, 1832, 1838, 1840, 1843, 1844, 1846, 1849, 1866, 1903, 1912, 1915, 1923, 1945, 1946, 1956, 1972, 1973, 1985, 1991, 1997, 2003, 2038, 2049, 2051, 2052, 2055
- (újboldi) 537, 773, 885, 1348, 1463, 1526, 1603, 1736, 1747, 1751, 1815, 1885, 1909, 2045
- örökbe hagyása 95, 101, 130, 150, 229, 364, 455, 755, 771, 773, 794, 877, 879, 908, 982, 1008, 1101, 1170, 1266, 1301, 1356, 1413, 1472, 1584, 1672, 1673
- öröklése 970, 1367, 1389, 1494, 1686, 1751, 1840, 2047
- ősi 283, 329, 535, 1307, 1308, 1526, 1848
- , puszta 13, 145, 528, 732, 1389, 1670
- , szerzett 55, 129, 130, 364, 663, 1329, 1488, 1812, 2054
- , újjáépített 777, 1570
- zálogosítása 63
- házhely adományozása 575
- cseréje 738
- eladása 538
- , falusi 575, 738, 1382, 1952
- , mezővárosi 538, 704
- házi eszközök 185, 364, 768
- háztész öröklése 817
- házastás 55, 387, 427, 1385
- házasság 122, 194, 412, 587, 908, 913
- , törvénytelen 619, 644
- házasságkötés felbontása 181
- házasságtörés 11, 272, 430, 1448
- Házsongárd (*Hasongart*), fn, szőlőhegy, Kolozsvár 82, 1173
- Härwiesdorf l. Hortobágyfava
- Hädäräu/Hädäreni l. Hadrév
- Häghig l. Hídvég
- Hälmagiu l. Halmagy
- Häränglab l. Harangláb
- Härästaş l. Harasztos (Aranyos sz/Kolozs m)
- Häräu l. Haró
- Härmădia l. Harmadia
- Härtaşani l. Hercegány
- Härtau l. Harcó
- Häşdate l. Hesdát (Doboka/Kolozs m, Torda/Kolozs m)
- Häşmaş l. Hagymás (B-Szoln/Szilágy m), Nagyhagymás
- Häşmaşu Ciceului l. Hagymás (B-Szoln/B-Naszód m)
- Hătuica l. Hatolyka
- Hăţăgel l. Hacazsel
- Heaşfalva l. Héjasfalva
- Hechelim l. Ecel
- Hector Johannes, esk polg, Brassó 1258
- Hegedüs (*Hegedeos*, *Hegedus*, *Hegedws*) Bálint, gyp, Lápos 1232
- Boldizsár, esk polg és fel: Gál Ágnes, Belényes 341, 455
- Boldizsár l. Szilágyi/Hegedüs Boldizsár
- Imre, jb, Ősi 1241
- Péter, gyp, Domokosfalva 1232

- Hegieres* I. Hezeres
 hegy 2, 1566
 hegyek Havaselvén 25, 30, 1185, 1186, 1212, 1238
 Hegyes (*Hegyes*) – Nagyhegyes, Szabolcs/M, h 229
 Hegyi (*Hegy*) Lukács, lófő, Szentlélek 1246, 1466
 Hegyközkovácsi I. Kovácsi (Bihar m)
 hegyorom 985
 Hegyuta (*Hegyutha*), fn, szőlőhegy, Várad 1235
 hegyvám 1736, 1739, 1747, 1751, 1866, 2049, 2052
 Héja (*Heia*, *Heya*) András és Péter, Sárfalva 1367
 — Máté, jb, Gelence 111
 Héjasfalva (*Heasfalva*, *Heasfalwa*) – Haşfa-lău/Vânători – Teufelsdorf, Fehér/Maros m, h 326, 705, 872, 1152
 —i lkk: Balázs deák; Bálint Miklós és fel, Creţul Ioan, Csillag Tamás, Geréb László, Kocsis János, Maior Teodor, Szász Máté és fel, Tóháti Pál
 —i fn: Füve, Grozán
 —i udvarház 326, 705
 Héjasfalvi (*Heasfalwy*) János, n, a és Katalin: Cseffei Jánosné 165, 370
 —, n cs: Anna 326, 705, 872; Bálint 705, 872, 1152; Borbála 326, 705, 872; Ferenc, Kendi János servitora 383, 705, 1152; Katalin 326, 705, 872; Miklós 705, 872, 1152; id. Pál és fel: Vas Orsolya 326, 705, 872
 Hellwig Michael, polg, Szeben 95, 169
 Helner (*Helnerus*) Valentin (mh 1590), kancelláriai íródeák (1582–1587), tanácsos (1588–1590), villicus (1590), Brassó 182, 1258
 Heltai Gáspár (1510 k–1574), szász származású katolikus pap, az 1540-es évek elején fokozatosan átveszi a lutheránus hitelveket, jár a wittenbergi egyetemen (1543), hazatérve a kolozsvári szászok lelkésze lesz (1544–1574). 1559-ben a szakramentarizmusához, majd az antitrinitárius felfogáshoz csatlakozik. 1550-ben Hoffgreff Györggyel együtt nyomdát alapít Kolozsvárt. Irodalmi munkásságának jelentős része magyar nyelvű (Biblia-fordítása, „Száz fabula”, „Krónika a magyaroknak dolgairól”) 16
 Heltau I. Nagydisznód
Helten, *Helthaw* I. Nagydisznód
 helytartó: Fráter György (1541–1551)
 Hencel (*Henczel*) János, gyp, Retteg 1232
 Hencida (*Henczida*, *Henczhyda*), Bihar/M, h 1233, 1344, 1422, 1586
 —i lkk: Bornemissza Zsigmond, Nagy Ambrus, Székely Antal és fel: Horvát Klára
 Henning (*Hennynk*) Matthias, Nagysink 43, 191
 Henningfalva (*Hemingfalwa*, *Henningfalwa*) – Henig – Henningdorf, Fehér m, h 167, 519, 542
 Henningus comes, Tóbiás 1
 Henter Anna: Forró Imréné és Ferenc, Mihályfalva 1275
 — Bálint, n, a 859
 — (*Henther*), n a cs, Nagyajta: Anna 94; Benedek, a vdi ítélőszék ülnöke (1589, 1591) és fel: Bursai Borbála 94, 168, 291, 292, 1515, 1516; másik Benedek 94; Gáspár 1410; Ger-gely 94; János 1410; Mihály 94, 528; Miklós 528; Péter 94
 Hentes Katalin: Szabó Antalné és László, polg, Debrecen 1525
 Herberstein (*Herberstein*, *Herbestayn*, *Herbes-tein*), A, h 280, 573, 849, 1392, 1622
 —i Felizian, herbersteini, newbergi és gutten-hagi, báró, bányavállalkozó, Nagybánya 280, 573, 849, 1392, 1622; és Raimund 1622
 Herbert Martin, polg, Medgyes 1754
 Herceg (*Herczegh*), elpusztult település Újvar-sánd környékén, Zaránd/Arad m 1744
 — (*Herczeg*, *Herczegh*) István, polg, Kolozsvár 768
 — Johann, polg, Brassó 1009
 Herceg/Szakács (*Hercheg*, *Herczeg/Zakaczy*) János, n 1278, 1289, 1295; és Péter, n, fdi szakács (1583, 1590, 1602), Kusaly 335, 1278, 1295, 1931
 Hercegány (*Haczegan*) – Hărtăgani, Zaránd/Hunyad m, h 325
 Hercegszőlősi/Szölősi (*Herczegzeoleossy*/Zeole-ossy) János, marosvásárhelyi rektor (1581-től), gyulafehérvári prédikátor (1588–1589) 805, 842
 Herculian I. Hermány (Udvarhely sz/Kovácsna m)

- Herencsényi (*Herencheni*) Petronella: előbb Tarnóci Péterné, majd Barcsai Boldizsárné
- Herepea l. Magyarherepe
- Herepei (*Herepey*) Gergely, polg, Székelyvásárhely 1582
- Heresdorf l. Galac (Doboka/B-Naszód m)
- Hergelia l. Ménes (Maros sz/m)
- Heria l. Hari
- Herina l. Harina
- Herman (*Herman, Hermany*) Ádám és Gergely, szabadosok, Tyukos 143
- Hermann Gusztáv Mihály (sz 1955), történész, muzeológus 936
- Hermannstadt l. Szeben
- Hermány (*Castenholtz*) – Çaşolt – Kastenholz, Szeben sz/m, h 103
- i lkk: Clez Klemens villicus, Roth Peter
- (*Herman, Hermany*) – Herculan, Udvarhely sz/Kovácsna m, h 275, 1585, 1650
- Hernádkak l. Kak
- Hernai (*Herna, Hernay*) Ioan/Jankul és Vasile, n, Galac 154, 426
- Hernicsest (*Hernichyest*), elpusztult település Madrizest környékén, Zaránd/Arad m 1109
- Herpa (*Herpan*), ma pusztá Sarkadkeresztúr mellett, Bihar/M 1138
- Herpály (*Erpaly*), ma pusztá Berettyóújfalu közelében, Bihar/M 724
- i lkk: Jász Bálint, Kis Mihály, Seres Péter
- Herpan l. Herpa
- Hersel Peter, tanácsos (1564–1570, 1573–1574, 1579–1587), villicus (1571–1572, 1575–1576), bíró (1577–1578), Brassó 189, 238
- Valentin (mh 1603), tanácsos (1578–1585, 1587–1590), jegyző (1586), villicus (1591–1595), főbíró (1597–1603), Brassó 1831
- Hertánhavas (*Hertan havas*), fn, Zabola 111
- Hesdát (*Hesdat*) – Hăşdate, Doboka/Kolozs m, h 641
- (*Hosdat*) – Hăşdate, Torda/Kolozs m, h 943
- hét és két száz szék l. száz székek
- Hetény (*Heteny*) – Getonja, Ugocsa/U, h 69
- i lk: Fejes István
- Hevesvezekény l. Vezekény
- hévizek l. Váradi
- Hezeldorf l. Ecel
- Hezeres (*Hegieres*) – Hezeriş, Szörény/Temes m, h 73, 420
- híd építése 288, 1035, 1125, 1596
- javítása 339, 1259, 1462, 1908
- Hídalmás (*Hidalmas*) – Hida, Doboka/Szilágy m, h 418, 591, 641, 1159, 1859
- i harmincados 1159
- i udvarház 591
- Hidas (*Hydas, Hydastelek*) – Hidiş/Podeni, Aranyos sz/Kolozs m, h 39, 997
- i lk: Verebélyi Pál
- Hidastelek (*Hidastelek*) – Holod, Bihar m, h 1989
- Hidegvíz (*Hydegwiz*) – Călvásăr – Kaltwasser, Fehér/Szeben m, h 623, 625
- i lkk: Désfalvi Gáspár és fel: Berentei Zsófia
- hídvám 1125, 1462, 1596
- Hídvég (*Hidwegh*) – Hăghig – Fürstenberg, Fehér/Kovácsna m, h 1057
- i udvarház 1057
- Hídvégi (*Hidwegy*) András, a és fel: Csató Kata, b, Szentimre 427, 559
- higany beadása a kincstárba 598, 809, 953, 979, 1009, 1629
- higanybánya 598, 809, 979, 1009, 1629
- Hiidan Martin, gyp, Lugos kerület 1883
- Hilib (*Hilib, Hilipp, Hylip*) – Hilib, Orbai sz/Kovácsna m, h 111, 1709
- i lkk: Babos János, Bartók Balázs, Dénes Bartalus, Dénes János, Gál János
- Hipolitus (*Hyppolytus*) Ambrus, n, vdi gyógyszerész (1589, 1591), Gyulafehérvár 901, 1356, 1494, 1567, 1569
- Hiria l. Hari
- historikus, fdi: Szamosközy István
- hitbér és jegyajándék átvétele 706, 730
- hiteleshely 415, 587, 710, 1389. L. még gyulafehérvári, váradi
- hitelezők 913, 1392
- Hoban Mihály, n, Szörény vm 108
- Hobic (*Hobicz*) Gáspár, n és fel: Anna/Kisanna, Várád 150, 217, 224
- Hobița l. Ohabica
- Hoczo, Hochyo l. Harcó
- Hodák (*Hodak*) – Hodac, Torda/Maros m, h 1690
- Hodan Márton, polg, Lugos 73, 420
- Hodgya (*Hoggia*) – Hoghia, Udvarhely sz/Hargita m, h 376

- i (*Hoggia-i, Hoggia-y*) Lukács, n, a és fel:
Szörcei Anna, Hodgya 376
Hodiş l. Hodos (Zaránd/Arad m), Oláhhodos
Hódmezővásárhely l. Vásárhely (Békés/M)
Hodod l. Hadad
Hodor Kelemen, márkosfalvi lelkész (1601),
Kézdivásárhely 1686, 1687
Hodos (*Hodos*) – Hodiş, Zaránd/Arad m, h 1744
— (*Hodos*) – Hodoşa, Maros sz/m, h 410, 843,
1013, 1391, 1811
—i lkk: Györgyi János, Huszár Mihály, Máté
István, Máté Miklós
Hodos (*Hodos, Hodoz*) István, jb, Bihar 409,
987
Hofmarkt l. Udvarhely (Udvarhely sz/Hargita m)
Hoggia l. Hodgya
Hoghia l. Hodgya
Hohndorf l. Hondorf
Hója (*Hoya*), fn, szőlőhegy, Monostor 82, 1173
Hok l. Kók
Holcmány (*Holczman*) – Hosman – Holzmen-
gen, Újegyház sz/Szeben m, h 1432
hold (területmérték) 94, 115, 227, 288, 638, 657,
705, 723, 725, 1018, 1178, 1367, 1527, 1620,
1957
Holdvilág (*Holdvilagh*) – Țapu – Abtsdorf, Fe-
hér/Szeben m, h 1208
Holló (*Hollo*) Gergely és Mihály, jb, Szentsimon
300
Hollómező (*Hollomezeo*) – Măgoaja, K-
Szoln/Kolozs m, h 829
—i lk: Bota János
Holod l. Hidastelek
Holzmengen l. Holcmány
homlokelő 1385
Hommay l. Hamvai
Homonnai (*Homonay*) Bálint, polg és fel, Várad
176
Homonnai/Csizmadia (*Hamoniai, Hom-
monnya/Czizmagya, Czizmadia*) András, n,
Déva 2049
Homoród (*Homorod*) – Homorod, Hunyad m, h
1775, 2027
Homoródmás (*Homorod Almas, Homorod-
almas*) – Mereşti, Udvarhely sz/Hargita m, h
1004, 1566. L. még Almás
—i lkk: Bacó Boldizsár, Bacó Máté, Felházi Al-
bert, Nagy György, Pete György és Orsolya,
Rigó Kelemen
—i fn: *Fwlene hazhelye*, Szármány
Homoródjánosfalva l. Jánosfalva
Homoródszentmárton (*Homorod Zentmarthon,
Homorodzentmarthon*) – Mărtinuş/Mărtiniş,
Udvarhely sz/Hargita m, h 616, 1153, 1575.
L. még Szentmárton
—i lkk: Balog János, Felszegi András és
György, Nagy Barabás
—i udvarház 1153
Homoródszentpál (*HomorodZentPal*) – Pau-
leni/Sânpaul, Udvarhely sz/Hargita m, h
1072, 1073, 1435. L. Szentpál
—i Kornis Farkas
Homorog (*Homrok*), feltehetően a mai Magyar-
vagy Oláhhomorog – Homorog, Bihar m 231
—i Szabó András, Anna, Balázs, Erzsébet, Ist-
ván, Márton, Mihály, másik Mihály, másik
Mihály, Pál és Zsófia
Homorogul Român/Homorog l. Nagyhomorog
Honcisor (*Hunciscor*) – Honţişor, Zaránd/Arad
m, h 1744
Honctő l. Gurahonc
Hondorf (*Handorff*) – Hundorf/Viişoara – Hohn-
dorf, Küküllő/Maros m, h 706
Honţişor l. Honcisor, Kishonc
Hopârta l. Háperton
hordó 10, 78, 99, 598, 700, 731, 953, 1018,
1050, 1672
— (ürmérték), negyvenes 124, 1673
—, nyolvan akós 1231
—, nyolcvanas 288
Horgas utca (*Horgas ucha*), utcanév, Sárd 1302,
1756
Horgaspataka (*Horgaspathak*) – Strâmbu, B-
Szoln/Kolozs m, h 820
Horhi (*Horhy*), n cs: András és fel: Papfalvi Ka-
talin, Anna 746
Horlacea l. Jákótelke
Hornu Andrei, Karánsebes 704
Horoat/Horoatu Crasnei l. Horvát (Kraszna/Szi-
lág m)
Horovatul Român/Horoatu Cehului l. Horvát (K-
Szoln/Szilág m)
Hort (*Hort, Horthot*), ma pusztá Balmazújváros
környékén, Bihar/Szabolcs/M 814, 900, 1989

- Hortobágy (*Hortobagy*), fn, gázló, Balmaz 372
 Hortobágyfalva (*Hortobagyfalwa*) – Cornăţel –
 Härwesdorf, Fehér/Szeben m, h 647
 —i lkk: Bürkösi János, Miklós és Opra
 Horvát (*Horwath*), Oláhhorvát – Horovatul Ro-
 mân/Horoatu Cehului, K-Szoln/Szilágy m, h
 1240, 1306
 — (*Horvaty*), Krasznahorvát – Horoat/Horoatu
 Crasnei, Kraszna/Szilágy m, h és vár 1689
 Horvát (*Horwat*, *Horwath*, *Horwatth*) András,
 borosjenői fdi fam 1745
 — András, jb, ispotálymester (1590) és fel: Mar-
 git, Gyulafehérvár 1301, 1335
 — Anna: Mindszenti Ferencné
 — Anna: Ördög Györgyné
 — Anna: Ferenc deák fel
 — Ferenc, n, lugosi vdi fam 952
 — Ferenc, vdi udv fam és fel: Halábori Erzsébet,
 Magyardellő 385, 1582
 — Gábor és Miklós, Szényi, n 620
 — Gábor, n és fel: Németi Zsófia, Fajdas 1549
 — Gábor, n, Csáky Mihály jószágigazgatója
 (1589) 896
 — György, n, Bogát 1871, 1940
 — György, vdi udv fam, Gyulafehérvár 1301,
 1578
 — György, Enyed 601
 — György, Palocsai, n és fel: Bocskai Krisztina
 1344, 1345, 1349, 1581
 — György I. Baranith/Horvát György
 — Imre, Gáldtői, n, nagyobb kancelláriai íróde-
 ák (1577, 1580, 1583–1587, 1590) 182, 447,
 1186
 — István, n, Kide 364
 — István, n, Várad 144, 413
 — István, n, váradi vdi fam 1007
 — János (Barthakowit/Utissenowith Horvát Já-
 nos), Ladmóci, Báthory Kristóf váradi jog-
 ügyigazgatója (1578, 1581), a Magyarországi
 Részek jogügyigazgatója (1584), a gyulafe-
 hérvári udvar/vár udvb (1587–1591) 101,
 149, 588, 746, 773, 799, 833, 875, 896, 910,
 989, 1074, 1116, 1119, 1121, 1124, 1125,
 1168, 1198, 1204, 1211, 1229, 1235, 1236,
 1286, 1302, 1336, 1343, 1379, 1383, 1394,
 1395, 1423, 1428, 1434, 1439, 1440, 1460,
 1521, 1553, 1557, 1560, 1577, 1584, 1597;
 és fel: Tötöri Zsuzsanna 1428, 1434
 — János, fdi fam, Belényes 1683, 1724
 — János, n, lugosi fdi fam, Lugos 1713
 — János, polg, Torda 1565
 — János, vdi ember, Káptalan 964
 — János, n, fdi konyhamester (1602), Mikeszá-
 sza 1818, 1930
 — János, Széplak I. Petrichevich Horvát cs
 — János, Belényes 455
 — János és Vid, n 746
 — János, a lippai fdi őrség fam 1995
 — János, n, Torda 1789
 — János I. Nagy/Horvát János
 — Kata: Orbai Lászlóné I. Petrichevich Horvát
 Kata
 — Katalin: Fekete Illésné
 — Kozma I. Petrichevich Horvát Kozma
 — Márton, fdi fam, b, Lapupatak 1798
 — Mátyás, fdi fam, b, Fényes 1979
 — Menyhárt I. Susalit Horvát Menyhárt
 — Mihály, Nyüvedí, vdi udv fam, Karánsebes és
 Lugos districtusok bánja (1590–1591) 172,
 314, 878, 889, 1169, 1215, 1354, 1381, 1481
 — Mihály, n, Gáltó 1291
 — Miklós, n, Macskás 364
 — Miklós, fogarasi várnagy (1602) 1820
 — Miklós, n, Gyulafehérvár 249, 279, 672
 —, cs: István és fel: Kérei Katalin, Klára: Szé-
 kely Antalné 1233
 —, gyp cs, Lápos: Balázs, Ferenc és Miklós
 1232
 —, n cs, Belényes: István, János és Mihály 1678
 —, n cs: Borbála, Márton és fel: Bordi Márta
 957
 —, n cs, Mikeháza: Boldizsár, Erzsébet: Szilvási
 Péterné, Katalin 935
 —, n cs, Várad: Boldizsár, váradi vdi fam és fel:
 Erzsébet, István 1329, 1330
 —, n cs I. Petrichevich Horvát cs
 Horvát/Kralvic (*Horvath/Kralvicz*) István I. Bor-
 bély/Horvát/Kralvicz István
 Horvátország (*Horvathország*) 1665
 Hosdat I. Hesdát
 Hosman I. Holcmány
 hospes 3, 5, 7, 8
 Hosszú (*Hozo*, *Hozzw*) Bálint, jb, Csekelaka
 1213
 — Ferenc, a, solymár, Szentmárton 1661
 — János, polg, Kolozsvár 1351, 1628

- Hosszú (*Hozzw*), fn, Nagyajta 94
Hosszú utca (*Hozzucza*), utcanév, Borosjenő 1946
— (*Hozzuucza*), utcanév, Alvinc 2055
Hosszúaszó (*Hozzuazo*) – Husasău/Husasău de Tinca, Bihar m, h 406
— (*Hozzuazo*) – Husasău/Huseni, Kraszna/Szilágy m, h 832
— (*Hozzuazo*) – Husasău/Valea Lungă – Langenthal, Küküllő/Fehér m, h 1321
Hosszúaszói (*Hozzuazay, Hozzwazay*), n cs, Nagylak: Mihály 90; Miklós, vdi ember 964; Zsófia: Nagy Mártonné 412, 618
— (*Hozzuazo-i*), n cs: András és fel: Baksa Anna, Erzsébet: Elekesi Kristófné, Katalin: Réteni Jánosné 832
Hosszúbölgöz (*Hozzu Beogeo*) – Mugeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1649
—i lkk: Fosztó Jakab, Szabó András
—i udvarház 1649
Hosszúdülő (*Hozzudeoleo*), fn, Egyed 227
Hosszuliget (*Hozzuliget, Hozzwlugyet*) – Suli-ghete, Hunyad m, h 347, 1743
— (*Hozzwlighet*) – Gruilung, Bihar m, h 136
Hosszúmacskás (*Hozzwmachkas*) – Macicaşul Lung/Satu Lung, Doboka/Kolozs m, h 796
Hosszúmező (*Hozzumezeo*) – Câmpulung/Câmpulung la Tisa, Máramaros m, h 246
—i lkk: Fábíán Ambrus, Filep Lukács, Szász Kelemen
—i malom 246
— (*Hozzumezeo*) – Husmezeu/Valea Lungă, B-Szoln/Szilágy m, h 1026, 1659
Hosszúpályi (*Hozzwpaly*), Bihar/M, h 416
Hota Gheorghe, jb, Tatárfalva 1975
Hotar/Hotărel l. Határ
Hotestok, jb, Petrász 340
Hoța (*Hocza*) Petru, jb, Faragó 717
Houarte, fn, Völcs 1
Hóz (*Hooz*) Fülöp, szabó, polg, Kolozsvár 34
hozomány 63, 284, 1665
Huedin l. Hunyad (Kolozs m)
Huet/Süveg (*Hueth/Sywegh*) Albert (1537–1607), n polg, Bécsben tanult, a császári udvarban szolgált 1574-ig, szebeni városi tanácsos (1577-től), szebeni királybíró (1577–1607), 1583-ban tagja volt annak a küldött-ségnek, amely Krakkóban Báthory István ki-
rállal jóváhagyatta a szászok első törvény-
könyvét, diplomata, könyvtáralapító (1592),
Basta egyik tanácsosa 103, 107, 354, 775
Hunciscor l. Honcisor
Hundorf l. Hondorf
Hunedoara l. Hunyad és Vajdahunyad (Hunyad m)
Hunyad (*Huniad, Hunyad*) – Hunedoara – Hannedeng, Hunyad m, mv és vár 453, 1183, 1300, 1763, 2050. L. még Vajdahunyad
—i lk: Rác Ferenc
—i vár vn: Nemes Farkas és Zejk Mihály (1590)
Hunyad (*Hwniad*), Bánffyhunyard – Huedin, Kolozs m, mv 658, 737, 768, 1159
—i harmincadosok 658; Szép István (1589), Zók Péter (1588)
Hunyad (*Huniad*) vm ispánja 154. L. még Török Bálint (1600–1603)
— alisp 639. L. még Almási György (1601), Nemes Farkas (1590), Zejk Mihály (1590)
— szolgabírája 639. L. még Pestesi Bálint (1590)
— jegyzője: Lőrinc deák (1573)
—i kolostor 644
—i mészlelőhely 1340
—i vasbányák 453, 1208
Hunyadi (*Huniady*) János (1407–1456), szörényi bán (1439–1446), erd vd (1441–1446), temesi isp (1443–1446, 1456), nándorfehérvári főkap, Magyarország kormányzója (1446–1453) és Beszterce örökös isp és országos főkap (1453–1456) 14–18, 1254, 1404
— András és János, Fehér vm 1672
— Borbála: Éradonyi Péterné
— István, n, dévai alvn (1602) 2052
— János, n, a fdi hajdúk hadnagya (1602), b, Dumbravica 2018
— János és Miklós, n, Karánsebes 1354
Huranga Caspar, gyp, Lugos 1215
Hurecz, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
Hurmuzaki Eudoxiu (1812–1874), forrásközlő, román történész 19, 20, 21
hús 846
Husasău l. Hosszúaszó (Kraszna/Szilágy m, Küküllő/Fehér m)

- Husasău/Husasău de Tinca l. Hosszúaszó (Bihar m)
- Husăsău/Husasău de Criș l. Újfalu (Bihar m)
- Huseni l. Hosszúaszó (Kraszna/Szilágy m)
- Husmezeu l. Hosszúmező (B-Szoln/Szilágy m)
- huszad 25, 30, 1258, 1502
- bérbeadása 163, 1502
- Huszár (*Huzar*, *Hwzar*) János, ítélőszéki íródeák (1585), nagyobb kancelláriai íródeák (1589–1591, 1593, 1595) 1177, 1186, 1190
- Mihály, jb, Hodos 1391
- Tamás, gyp, Szentmárton 1661
- , n cs, Nagyajta: Antal, Dániel, György, János, ürmösi pap (1584) és Péter 555
- Huszt (*Huzt*, *Hwzth*) – Chust, Máramaros/U, mv és vár 320, 369, 459, 462, 569, 941, 1188, 1273, 1393, 1433, 1868
- i lkk: Borbély Albert, Borbély György, Borbély/Túri Gáspár, Eszéki Miklós, Felföldi Ambrus és fel: Viskos Katalin; Izsák deák; Kotor Mihály, Kovászai Tamás, Kulcsár Miklós és fel: Margit, Nagy Péter, Szabó Péter
- i várkap: Kornis Gáspár (1583–1584, 1590–1591, 1596)
- i vn: Szabó Balázs (1590–1591)
- i utcanév: Szentkirály
- i fn: *Lakoch*
- Husztí (*Hwzthy*) Dávid, pap (1599, 1602), Szentkatolna 1669, 1833
- hűtlenség 33, 63, 83, 86, 144, 151, 222, 256, 268, 383, 392, 489, 501, 519, 520, 540, 542, 567, 726, 754, 787, 836, 924, 931, 1057, 1137, 1280, 1373, 1449, 1467, 1678, 1723, 1745, 1775, 1784, 1868, 1870, 1916, 1961
- Hybicza*, elpusztult település Kapriora tartozékában, Arad m 2021
- Hydastelek* l. Hidas
- Hyppolituss* l. Hipolitus
- I, Í**
- Iacobení l. Jakabfalva (Kászon sz/Hargita m, Sink sz/Szeben m), Szentjakab (Torda/Kolozs m)
- Iacobini l. Zöldes
- Ianca l. Jankafalva
- Ianciul (*Iarul*, *Ianchyul*), n cs, Macsesd: Ioan 72; Nicolae 72; Petru 72, 76; és Vasile 72
- Iancu (*Janko*), jb, Lekence 92
- Iancul (*Iankwl*, *Jankwl*) Mihai és Petru, n, Macsesd 61, 60, 72, 76, 77, 294
- Ianosonie (*Ianossonie*, *Ianosnie*) Ion, Melchior, Nicolae és Ștefan, n, Macsesd 72, 76
- Ianoșda l. Jánosd
- Iapa l. Kabalapatak
- Iara l. Alsójára, Felsőjára
- Iara/Iara de Mureș l. Marosjára
- Iarul* l. Ianciul
- Iașu l. Jásfalva
- Iaz l. Jász
- Iărcoș l. Újárkos
- Ibașfalău l. Ebesfalva
- Ibystorph* l. Ivánfalva (Medgyes sz/Szeben m)
- Icafalău l. Ikafalva
- icce (ürmérték) 99
- Iceland l. Ikland
- Iclod l. Iklód (Doboka/Kolozs m)
- Ictar l. Iktár
- Idech superior* l. Felsőidecs
- Idecu de Jos, Idecu de Sus l. Alsóidecs, Felsőidecs
- Idecz inferior* l. Alsóidecs
- idegenek 110, 443, 846, 1383, 1439
- Idiciu l. Jövedics
- Idvor*, elpusztult település feltehetően Hosszúág és Panyó környékén, Temes m 1970
- Iedul l. Jedd
- Ielciu l. Völcs
- Ienciu l. Encs
- Iercoșeni l. Újárkos
- Iermata Neagră l. Gyarmat (Zaránd/Arad m)
- Iernut l. Radnót
- Iernuțeni l. Radnótfája
- Iersig l. Érszeg
- Ifjú (*Iffiu*) Bertalan, Miháldi, n, 1925
- (*Iffiw*, *Iffyu*) János, Mihályfi, II. János korában jött Erdélybe, tanácsúr (1576, 1578, 1588–1591, 1594), Fehér vm isp (1576, 1578, 1588–1591, 1594), 1594-ben Kolozsváron kivégezték 192, 537, 755, 1067, 1109, 1121, 1183, 1224, 1252, 1281, 1405, 1584, 1597, 1620; és fel: Majlát Margit 1121, 1597
- igásállat 1125
- Igaz Kálmán, esk tanácsos (1589), Várad 1008
- igehirdetés 1759

- Igen (*Igen, lygen*) – Ighiu – Krapundorf, Fehér m, mv 158, 218, 1204, 1389, 1954
 —i lkk: Fohnagy Péter, Gergely Lukács, Kaproncai Márton és fel: Székely Anna, Nyakó Anna, Erzsébet, István, Piroška, Székely Mihály, Takács János
 —i udvb: Tamásfalvi Miklós (1583)
 —i templom 158
 —i udvarház 1954
 Igeni Lukács, jb, Borbánd 313
Igenlaka l. Énlaka
 Ighisdorful Român/Ighişu Vechi l. Ivánfalva (Fehér/Szeben m)
 Ighisdorful Săsesc/Ighişu Nou l. Ivánfalva (Medgyes sz/Szeben m)
 Ighiu l. Ege, Igen
 Igrice (*Igrezy, Igrichy*) – Igrita/Igriția, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193
 —i lkk: Boreši Tamás, Rád Kelemen, Tatal Simion bíró, Tatul Ioan
 Ihod l. Ehed
 Íjász (*Ihaz*) Mihály, jb, Ádám 156
 Íjgyártó (*Igyarto*) János és fel, Alvinc 1925
 Íjgyártó Ötvös (*Igiartha Eotveos*) Mihály, n, Kolozsvár 1356, 1584
 Ikafalva (*Ikafallva*) – Icafalău, Kézdi sz/Kovácsna m, h 1421
 —i lkk: Becő/Székely Miklós és Péter
 Ikland (*Ikland*) – Iceland, Torda/Maros m, h 92, 209, 674, 676, 1200
 —i lkk: Baji Péter, Barát András és János, Ferenci Gáspár bíró és János, Fodor Simon, Petcan Petru, Peterman Peter, Teliga Miulat
 Iklód (*Iklood*) – Iclod, Doboka/Kolozs m, h 1859
 — (*Iklood*), ma puszta Geszt mellett, Bihar/M 404
 —i lkk: Felleg Balázs, Boldizsár és fel: Fodor Magdolna, Szőke János, Pál, másik Pál és fel: Fodor Magdolna
 Iklódszentiván (*Ikloodszentiwan*), elpusztult település Nagyiklód határában, B-Szoln/Kolozs m 641
 Iktár (*Iktar*) – Ictar, Temes m, h 1406, 1582, 2022
 —i b/lkk: Bethlen Farkas, Gábor, István, Péter és fel: Bakócsi Ecaterina
 iktatás 28, 29, 57, 61, 64, 66, 69, 71, 72, 76, 77, 86, 89, 90, 92, 93, 105, 111, 116, 117, 118, 141, 147, 182, 192, 199, 220, 253, 294, 306, 330, 447, 454, 465, 489, 546, 621, 705, 708, 714, 715, 717, 718, 719, 721, 724, 743, 755, 796, 798, 814, 835, 914, 915, 930, 948, 964, 967, 969, 976, 982, 1089, 1177, 1186, 1190, 1191, 1204, 1206, 1212, 1255, 1263, 1270, 1283, 1292, 1293, 1357, 1393, 1453, 1522, 1548, 1569, 1582, 1594, 1607, 1609, 1634, 1663, 1689, 1975, 1983
 — megakadályozása elűzéssel 746
 — tiltása 710
 Ila Dan, vdi jb, Alsócsobánka 93
 Ilgendorf l. Illyefalva
Ilhocz l. Irholc
 Ilieni l. Illyefalva
 Ilişua l. Ilosva (B-Szoln/B-Naszód m, Kraszna/Szilágy m)
 Illés deák l. Makai Illés deák
 — (*Illes*) Mihály, jb, Sárd 842
 Illiria (*Allyria*), tartomány Horvátország területén 620
 Ilona, Szőlős 101
 — Ferenc és Tamás, jb, Farkaslaka 1658
 Ilosva (*Ilosva, Ilosway*) – Ilişua, Kraszna/Szilágy m, h 69, 730, 788, 1568, 1618
 —i lk: Karácsony Ferenc
 —i fn: *Peter Agha*
 —i udvarház 1618
 — (*Iloswa*) – Ilişua, B-Szoln/B-Naszód m, h 1349
 Ilosvai (*Ilosvanus, Ilosway*) Benedek magister (mh 1586), a wittenbergi egyetemen tanult (1558), 1565-től Tállyán lutheránus pap, majd Varannóban református elsőpap. Gyulafehérváron református elsőpap és esperes (1573–1586), főrequisitor/conservator (1575, 1585–1586), n polg 550, 604, 771, 803
 — (*Ilosway, Ilosway-i*) Márton deák, n, főbíró (1597) és fel: Ilona, Lugos 1562, 1568
 Illya, jb, Dezna 2040
 Illyefalva (*Illiefalwa, Illyefalwa*) – Ilieni – Ilgendorf, Sepsz/Kovácsna m, mv 283, 419, 1043, 1057, 1520
 —i lkk: Antal István, János és Péter, Benecs Fábián és fel: László Katalin, Gáspár/Székely György, László Ferenc, Lukács Péter, Mihály Demeter és fel, Mihály Péter, Szabó Elek és Tamás, Szentkirályi Balázs

- Illyei (*Illyey*), n cs: Katalin, Tamás és fel: Verniti Anna, másik Tamás 1480
- Illyés (*Ilies, Illyes*), jb, Petrász 340
- Antal, lófő, Malomfalva 1431
- Balázs, Illyefalva 419
- Bertalan, jb, Köbölkút 718
- Boldizsár, jb, Kovácsi 134
- Gergely, lófő, Almás 1022
- Máté, n, a, Sófálva 1490
- , n cs, Kide: György és fel: Macskási Anna, Tamás 951
- Illyési (*Illies, Illyessy, Illessy*) Bálint deák, n, Sófálva 458
- Gáspár, lófő, Zabola 1850
- István, n, Zabola 1850
- Kozma, n, a és fel: Forró Klára, Nagybőlön 165, 370
- , n, a cs, Sófálva: Bálint, János és Máté 610
- , n cs, Kide: Gáspár deák, vdi ítélőszéki ülnök (1572), nagyobb kancelláriai íródeák (1577, 1579–1581, 1583), kolozsi sókamarás 182, 1333, 1664; Lőrinc és fel: Frank Fruzsina 1333. L. még Kidei Gáspár
- , n cs, b, Szénaverős: Bálint, Gáspár és fel: Darlaci Anna, Margit 222
- Illyest*, elpusztult település Kápolna területben, Zaránd/Arad m 1109
- Imecs (*Imech, Imecz*) Mátyás 105, 485, 722, 791; és Tamás 105; n, a, vdi emberek, Nyújtód
- Mátyás, szab, Oroszhegy, Diafalva 2051
- Mihály, Sepsi, Kézdi és Orbai szék kap (1602), Nyújtód 1813, 1815
- Szaniszló, jb, Vargyas 1651
- Imecsfalva (*Imechfalva, Imechyffalva*) – Imeni, Orbai sz/Kovácsna m, h 111, 486
- i lkk: Buda Lőrinc, Kornis Görgy
- Imola (*Imulensis*), Ol, v 160
- i Rampini, Guglelmus
- Impérfalva (*Imperfalva*) – Imper, Kászon sz/Hargita m, h 417
- i lkk: Módis Lőrinc és Pál
- Imre deák és fel, jb, Madéfálva 390
- deák, n, Szinye 210
- , jb, Madéfálva 390
- (*Imreh*) Boldizsár, jb, Bogát 93
- György, gyp, Lugos terület 1883
- Máté, jb, Ónok 93
- Imrefi (*Imreffy*) Boldizsár, n, b, Betfalva 198
- János (mh 1612), Diószegi, Szeredahelyi, vdi udv fam, tanácsúr (1605–1606, 1608–1612), kancellár (1610–1612), karrierjét feleségének köszönhette, aki Báthory Gábor fejedelem szeretője volt 227, 254, 833, 1477, 1478
- Imrul Nigre ol [...]*, fn, Bekényszeg 725
- Imulensis* l. Imola
- Inakfalva (*Inakfalva*) – Inoc, Aranyos sz/Fehér m, h 680, 1128
- i lk: Dile János
- i udvarház 1128
- Inaktelke (*Inaktelke*) – Inucu, Kolozs m, h 738, 1197
- i Gyerőfi Mihály
- Inău l. Inó, Ünömező
- Ince (*Inchie*) Pál l. Vince/Ince Pál
- Indal (*Indaly*) – Indol/Deleni, Torda/Kolozs m, h 92
- i lkk: Dumsa Dumitru, Torsa Petru, Varga János
- i János, n, Girolt 1859
- Ineu l. Borosjenő, Jenő (Bihar m, Zaránd/Arad m), Magyarjenő
- ing 1673
- Ingodály (*Ingodal*) – Mighindoala – Engenthal, Fehér/Szeben m, h 1208
- ingóság 587, 645, 650, 1467, 1583, 1761
- adásvétele 101, 658, 731, 1159, 1428
- adományozása 167, 203, 272, 430, 686, 704, 1020, 1057, 1277, 1287, 1290, 1333, 1339, 1371, 1448, 1564, 1583
- — kárpótlásul 768, 1668
- — leánynegyedként 991
- cseréje 710, 1682
- elosztása 185, 229, 723, 1673
- fizetési eszközként 709
- kivitelének tiltása 913
- örökbe hagyása 55, 67, 67, 79, 95, 101, 110, 115, 150, 157, 185, 364, 412, 474, 604, 704, 731, 771, 974, 1008, 1101, 1170, 1266, 1301, 1356, 1385, 1413, 1472, 1668, 1672, 1673, 1753, 1763, 1927, 1952
- öröklése 284, 546, 1033, 1292, 1378
- zálogosítása 63, 412, 731, 1301, 1378, 1472
- Inics (*Inich, Inicz*), elpusztult település Bulcs és Cella között, Arad m 2017
- Inlăceni l. Énlaka

- Inó (*Ino*) – Inău, K-Szoln/Szilágy m, h 1240, 1306
- Inoc l. Inakfalva
- inscriptio l. bánya, birtok, harmincad, ház, jobbágy, kastély, kilenced, kúria, malom, mezőváros, örökség, sóbánya, sókamara, szántóföld, szőlő, telek, tized, udvarház, vár
- Intrehoncuri (*Intrehonczuri*), elpusztult település Raj környékén, Zaránd/Arad m 1109
- Inucu l. Inaktelke
- Ioan apát, erdélyi és Magyarországi Részek román egyházainak püspöke (1585–1605) 644
- , vajda l. Kocsobai/Vaida Ioan
- , vajda (1579), Remete 120
- Martin, jb, Gyulafehérvár 1784
- Ioaniş l. Jánosfalva (Bihar m)
- Ioneşti l. Jánosfalva (Udvarhely sz/Brassó m)
- Iosaş l. Jószás
- Ipan Mihai, n, déznai fdi fam 1956
- Ipolykér (*Ipoliker*) – Kiarov, Nógrád/Szl, h 1817
- i Móré Márton
- Ipolytarnóc l. Tarnóc
- Ipp (*Ipp*) – Ip, Kraszna/Szilágy m, h 381, 656, 659, 723, 746, 832, 866, 995, 1048, 1184
- i lkk: Borsoló Ferenc és fel: Porci Orsolya, János, Büdöskúti János, Tamás és fel: Baksa Orsolya, másik Tamás, Porci András és fel: Szarvadi Erzsébet, Zudor/Katona János
- i malom 723
- i udvarház 723
- Ippi (*Ippy*, *Ipp-i*), n cs, Ipp: Anna: Ugrai Gergelyné, Bertalan, István, másik István, László, másik László, Zsófia: Kardos Miklósné 723, 995
- iratok őrzése 813
- Iratosi (*Iratossy*) Pál, n, váradi vdi fam és fel: Katalin, Nagyiratos 1233, 1422
- Iratoşul Mare/Iratoşu l. Nagyiratos
- Irholc (*Ilhocz*, *Irhocz*) – Viljchivci, Máramaros/U, h 64, 66, 69, 71, 1393
- i lkk: Mihalyka Francisc, másik Francisc, Gri-gore, Ioan, Mihai és Vasile
- Irholci (*Ilhoczy*) Ioan, n, Irholc 69
- Iryni (*Iryny*) István, n, Fancsika 63
- Irmay (*Irmay*) Ferenc, jb, Ősi 1241
- Irmesch l. Örményes (Küküllő/Maros m)
- íródeák/jegyző, kisebb kancelláriai/vdi ítélőszéki: Ádámosi Márton deák, Almádi András, Angyalos János, Bácsi János, Baládfi Ferenc; Bálint; Bélteki Sámuel, Bornemissza János, Borzsovai István és Mátyás, Csáki Gáspár, Csáki István, Csekelaki Bálint, Dátosi Ferenc deák, Dési Máté, Dévai/Berecki Ferenc, Enyedi Imre, Fejér Máté, Filep Péter; Gáspár deák; György; Illyési Gáspár deák; István; Miletinci Ferenc deák, Mogyorói János, Nagy Gergely, Nagy György, Nemes Pál, Pápai Dániel és Imre deák, Patai Máté, Pósa Péter, Radvánci Márton, Sámsondi András deák, Szatmárnémeti István, Székelyvásárhelyi/Vásárhelyi István deák, Szigeti Pál, Szinyei Gábor, Teke Ferenc, Tetei Lőrinc, Tötöri Balázs, Vadai Dániel deák, Vas Imre, Zoltai János
- , nagyobb kancelláriai: Ádámosi Demeter, Ballassi István; Balázs; Balásfi János, Benkner Markus, Benő Mihály, Bernátfi János, Berzi István, Bojér István, Boldai Gergely, Csáki Gáspár, Dévai Gáspár, Dombai Máté, Enyedi István, Feltóti János, Gerő István, Gyarmati Imre, Helner Valentin, Horvát Imre, Huszár János, Illyési Gáspár, Jó István, Kálnoki János, Kecskés Gáspár deák, Kidei Gáspár, Királyfalvi János, Kolozsvári Bálint, Kolozsvári István, Laţug Gabriel, Nagy György, Sárdi Pál deák, Szeredai András deák, Szilvási András deák, Szinyei Máté deák, Telegdi András deák, Teilesius András, Tivadar Nicolae, Tordai Kelemen deák, Torockai András deák, Torockai Miklós, Vajai János, Vajda János, Vajdai István, Váradi Lukács, Váradi Pál, Vásárhelyi György deák, Veres Zsigmond, Zákány Gábor, Zilahi Péter, Zlatari Mátyás, Zsámbokrédi Mihály, Zsámbokrédi Pál
- irtvány 55, 78, 115, 363, 1620
- adományozása 298, 363, 1456
- Isaac l. Izsák
- iskola l. bihari, gyulafehérvári, vásárhelyi
- iskolamester, abrudbányai: Rákosi Balázs deák (1583)
- iskolarektor, vásárhelyi 1088
- Isopis l. Ivánfalva (Medgyes sz/Szeben m)
- Ispán (*Espan*, *Ispan*) Gáspár, n, Kalotaszentkirály 86
- György, n, Ifjú Bertalan fam, Alvinc 1925

- János I. Kállai/Ispán János
- János, n, b, Papmező 1141
- Lukács, szab, Viszolya 1207
- Máté, n, Gyalu 700
- Petru, Papmező 120
- ispán I. Bars, B-Szoln, Bihar, Doboka, Fehér, Hunyad, Kolozs, K-Szoln, Kraszna, Küküllő, Máramaros, Szepes, Szolnok, Temes, Torda, Zaránd vm; Beszterce kerület, Fogaras föld; sókamara-, székel
- ispáni tisztség adományozása 344
- ispánok 108, 415, 1312, 1580
- Ispánlaka (*Ispanlaka*) – Șpálnaca, Fehér m, h 964, 1191
- i lkk: Béldi András és János
- ispotály I. brassói, gyulafehérvári, szebeni
- támogatása 26, 446, 1008, 1301, 1385, 1673. L. még aggmenház
- istálló 722
- istentisztelet 846, 1096
- tartásának megakadályozása 287
- István deák szőlője (*Istvan deak zeoleie*), fn, szőlő, Diószeg 135
- István (Upori), erdélyi püspök (1401–1419) 5
- deák, n és fel: Polyák Anna, Vajdaszentiván 242
- deák, polg, Sárd 1302
- és fel: Anna 155
- , cigány, Lóna 634
- , Debrecen 913
- , jb, Remete 1391
- , n és fel: Porci Orsolya, Topa 832
- , n, Bilke 69
- , n, Lozsád 29
- , ötvös, esk polg, Enyed 35
- , varga, esk polg, Enyed 35
- , vdi ítélőszéki esk jegyző (1577), Kisfalud 89, 92, 743
- (*Istvan*) János, gyp, Szentkirály 1382
- Márton, lófő, Hatolyka 1017
- Márton, lófő, Szentlélek 1599
- Pál, Szakadát 103
- Istvánháza (*Istvanhaza*) – Iștihaza, Fehér/Maros m, h 964, 1191
- i lkk: Király/Fodor Tamás, Markos György, Torockó Márton bíró
- Istvánházi (*Istvanhazy*) Ferenc és Gáspár, vdi emberek, Istvánháza 964, 1191
- Ferenc, n 90
- Istvánpál (*Istvan Pal*) István, jb, Zabola 1643
- izapos terület 705
- Iszlai (*Izlay*) Tamás, polg/n, Székelyvásárhely 1499, 1666, 1842
- Isztina (*Iztina*) – Ștenea – Walachischstein, Fehér/Szeben m, h 1208
- ítélet 4, 5, 7, 11, 39, 49, 51, 83, 107, 110, 120, 123, 272, 287, 288, 340, 358, 415, 430, 436, 546, 582, 706, 722, 723, 746, 784, 845, 846, 848, 938, 967, 976, 1242, 1244, 1312, 1314, 1413, 1448, 1580, 1583, 1614. L. még országgyűlési határozat
- elől való szökés 1448
- , főbenjáró l. fő- és jószágvesztés
- ítéletvégrehajtás elmaradása 107, 123, 723, 746
- ítélőmester 358, 415, 706. L. még Borsoló János (1585, 1587–1591, 1598–1599, 1607), Dobozai István (1577–1580), Radvanci Márton (1574, 1582–1586, 1588–1590), Veselényi Miklós (1568, 1574, 1576, 1579–1581, 1583)
- ítélőszék, kir 39
- , vdi 339, 436, 546, 582, 638, 705, 723, 746, 814, 967, 972, 976, 1242, 1244, 1312, 1314, 1315, 1439, 1580, 1583, 1663
- ítélőszéki elnök, vdi 1614; Bánffy Boldizsár (1589–1590)
- íródeák l. íródeák, kisebb kancelláriai
- ülnökök 39, 358, 1614. L. még Craccer Lukas (1589), Cseffei János (1585), Gerendi János (1577–1578, 1583, 1585), Henter Benedek (1589, 1591), Kakas István (1589–1590), Kálnoki Bálint (1578, 1583, 1588–1589, 1591, 1597), Királyfalvi János (1589, 1591), Vásárhelyi István deák (1602), Zoltai János (1583–1585, 1589–1590, 1593–1594)
- Iuga (*Jugha*) Nicolae, n, Vajda Miklós fam és alkrajnikja (1602), Facset 1997
- Opra, jb, Facset 1997
- , n cs, Nagybarcsa: Caterina, Luca, Opra és Ștefan 792
- Iuș I. Ős
- Iván (*Ivan*) Tamás, jb, Nagyszántó 1581
- Ivancu/Török (*Iwanko/Theoreok*) Dumitru, n, Laposnyak 2015
- Ivánfalva (*Ibystorph, villa Isopis*), Szászivánfalva – Ighîșdorful Săsesc/Ighîșu Nou – Eibesdorf, Medgyes sz/Szeben m, h 1, 1116

- i lk: Walter comes
 — (*Iwanffalwa*), Oláhivánfalva – Ighışdorful Român/Ighişu Vechi – Walachischeibesdorf, Fehér/Szeben m, h 647
 —i udvarház 647
 — (*Iwanffalwa*), Kákova – Cacova Ierii, Tor-da/Kolozs m, h 924
 Ivánháza (*Ivanhaza*), elpusztult település Világos környékén, Arad m 1996
 Ivántelke (*Iwantelke*), elpusztult település Vajdahunyadtól nyugatra, Hunyad m 453
 Iványi Béla (1878–1964), történész, levéltáros 892, 1541, 1589
 Iwankowit (*Iwankuyit*, *Ivankvith*, *Iwankowyth*), n cs, Tövis: Demeter, a fdi lovasok hadnagya (1602) 1887; Ilona 904; János 1887; Lázár és fel: Olcharowyth Margit 93, 904, 984; Miklós 1222, 1223; Zsófia 904
 Iwasko János, jb, Pálos 1371
 Iweges I. Üveges
 Iwnig (*Iwnyg*) István, n, vicebíró (1602) és János, n, Tövis 1763
 Izabella magyar királyné, I. János felesége (1519–1559) 39, 44, 50, 51, 52, 84, 195, 297, 397, 580, 595, 664, 952, 961, 1021, 1415, 1875, 1881
 Izbuc I. Szohodol (Bihar m)
 Izgard, fn, Doboz 2043
 Izтина I. Isztina
 Izup Mihai, lugosi fdi fam 1998
 Izvor (*Izvor*), elpusztult település Kaprora tartozékaiban, Arad m 2022
 Izsák deák, n, Huszt 1273
 — (*Isaac*) János, vdi jb, Kisborosnyó 1212
 — Márk, n és fel: Nagy Anna, Váradja 167, 234
 Izsó (*Iso*) István, jb, Szentjános 1581
- J**
- Jac I. Zsákfalva
 Jacobinus Bernát, n polg, János kancellár apja, városi orvos (1571–1602), Kolozsvár 819
 Jacul Român/Jacu I. Oláhzsákod és Zsákod (Küküllő/Maros m)
 Jacul Săcuesc/Jacodu I. Zsákod (Udvarhely sz/Maros m)
 Jajcai (*Jaychai*, *Jayczyay*) Borbála: Pap György-né
 Jakab, erd éneklők (1395) 3
 —, cigány, Bongárd 614
 — deák I. Ajtoni Jakab deák
 — (*Jacab*) András, a, Füle 1585
 — András, gyp és Dorottya, Dálnok 2047
 — András, n polg, Várad 1519
 — Imre, Zabola 111
 Jakab/Pálfi (*Jakab/Palfy*) István, n 1590
 Jakabfalva (*Jakabfalwa*) – Iacobenii, Kászon sz/Hargita m, h 417
 —i lkk: Antal András, Balázs és fel, Barabás Pál, Kádár Antal, Kajcsa Márton, Lőrinc Ferenc, Pál Gergely és János
 — (*Jakobfalwa*) – Iacobenii – Jakobsdorf, Sink sz/Szeben m, h 43, 191, 940
 —i lkk: Martinus Leonhard, Marton Stephan
 Jakabfi (*Jakabfy*) Tamás, jb, Zabola 1643, 1646
 Jakacsi (*Jakachay*, *Jakachy*) János, n, Szabad 281
 Jakai Balázs, b, Vágás 55
 Jakcsi (*Jakchy*, *Jakczy*), Kusalyi, n cs: Boldizsár, Katalin: Parlagi Györgyné és id. Mihály 695, 988
 Jakó (*Jaco*, *Jako*) Bálint, jb, Szentsimon 300
 — György, szab, Telek 1840
 — Máté, a, Barátos 1696
 Jakó Zsigmond (sz 1916) történetkutató 11, 13–14, 11, 1479
 Jakob comes, Nemes I
 Jakobsdorf I. Jakabfalva (Sink sz/Szeben m)
 Jákótelke (*Jakotelke*) – Horlacea, Kolozs m, h 1531
 Jancsó (*Jancho*, *Janchyo*) János és Mihály, lófők, Lengyelfalva 739, 1473
 — András, István és Péter, Sárfalva 1367
 Jani László, gyp, Füzes 1232
 Janka Boldizsár, lófő, Uzon 226
 Jankafalva (*Jankaffalwa*) – Ianca, Bihar m, h 1478
 Jankafi (*Jankaffy*) János, n, Haller Gábor servitora (1588), Ős 86, 123, 717
 —, n cs: János, Katalin: előbb Almádi Bálint, később Nagy Miklós, Kabos Ferenc, majd Kacsán János fel, Lázár 399
 Jankó (*Janko*) Ferenc, Maksa 1443
 Janó (*Jano*) János, a, Lemhény 129
 János, (I.), Szapolyai János (1487–1540), magyar király (1526–1540), szepesi isp és gróf (1509–1526), Liptó vm isp (1510?–1526),

- koronaőr (1510?–1526), erd vd és székely isp (1510–1526), szörényi bán (1514) 9, 21, 31, 33, 37, 38, 39, 45, 51, 146, 517, 596, 919, 1001, 1483
- János (II.), János Zsigmond, választott magyar király (1540–1571), Erdély első fejedelme (1556–1571) 11, 50, 53, 57, 59–61, 64–67, 69, 71–72, 76–77, 85, 96, 100, 119, 188, 229, 274, 297, 576, 601, 798, 946, 986, 1001, 1035, 1058, 1137, 1255, 1393, 1483, 1660
- János (de Dominis), zengi püspök (1436–1439), váradi püspök (1441–1444) 11–13, 580
- (Vitéz, 1408 k–1472), váradi püspök (1445–1465), esztergomi érsek (1465–1472), titkos kancellár (1453–1464), főkancellár (1465–1472), a Hunyadiak politikájának fő támogatója, a cseh háború ellenzője, összeesküvésért Mátyás elfojtotta (1471), diplomata, humanista író, mecénás, könyvtáralapító és a pozsonyi akadémia felállítója 12, 13, 580
- , dobokai főesp és erd dékánkk (1395) 3
- , erd éneklők (1415) 8
- , erd örkk (1415) 8
- , erd prépost (1395) 3
- , magister, erd kk (1415) 8
- , belényesi jegyző (1584), Torda, Kolozs 538
- , cigány, Bongárd 614
- , cigány, Lóna 634
- , Csomai, n és fel: Csáni Dorottya 922
- , deák, Bihar vm 1378
- , deák 1583, 1584
- , deák I. Székely János deák
- , deák, jb, Torda 1231
- , deák, lófő, Barátos 1702, 1703
- , deák, n I. Posztómető János deák
- , deák, n, Gyulafehérvár 1781
- , deák, n, Borbánd 447
- , deák, n, jegyző (1583), Debrecen 230, 409
- , görög (Jani Graeci), polg, Gyulafehérvár 1269
- , kádár, esk polg, Enyed 35
- , pap, Jófő 1517
- , id., cigány, lakatos, Lóna 634
- , n, Gerend 980
- , n, Moha 1506
- , n, Zsombor 730, 1180
- , szabó, esk polg, Enyed 35
- (*Janos*) Balázs, lófő, Zetelaka 1131
- Demeter, Csíkszentmárton 693
- Gergely, jb, Almás 1554
- István, vdi jb, Felsőfalva 1486
- Mihály, a és Orsolya, Szentmárton 194
- Miklós, n, a, Szentkirály 427, 559
- Miklós I. Székely/János Miklós
- Jánosantal (*Janos Antal*) István, jb, Zabola 1643
- Jánosd (*Janosd*) – Ianoșda, Bihar m, h 405, 624, 626, 702, 721, 1993
- i lkk: Király Lukács, Maróci Mihály, Ökrösi Boldizsár, Solymosi Péter, Vida György
- Jánosfalva (*Janosfalva*) – Ioaniș, Bihar m, h 155, 643, 1895
- i lkk: Kis András és fel: Tót Erzsébet, Tót Bálint, Demeter, Ferenc, János, László, másik László, Máté, Mátyás, Mihály
- i malom 155, 643
- (*Janosfalwa*), Homoródjánosfalva – Ionești – Eisdorf, Udvarhely sz/Brassó m, h 1435, 1572, 1573
- i lkk: Bálint Márton, Bartalis György, Bernát Mihály, Kelemen Tamás, Kis Anna, Ilona és Pál, Vas Lukács
- Jánosi (*Janossy*) Bálint és Benedek, jb, Békásbodon 1582
- Imre és Tamás, szabadosok, Mogyorós 1860
- István deák, n 1239
- Katalin: Nagy Istvánné
- , a cs, Farkaslaka: Albert, Imre, Jakab és Mihály, Gyulai Pál servitora 481
- Járai (*Jaray*), n cs, Zilah: Gergely 444, 648; és fel: Peres Anna, másik Gergely és Zsófia 648
- Jaros Michle, Szakadát 103
- Jaroszlavest (*Jarazlevesd, Jerozlavesth*), elpusztult település Mosztafalva környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
- járvány 1677
- Jásfalva (*Jasdfalwa, Jasfalwa*) – Iașu, Udvarhely sz/Hargita m, h 421, 1156
- i lkk: Nagy Antal és Imre
- i udvarház 1156
- Jász (*Jaz*) – Iaz, Szörény/Krassó-Szörény m, h 1350, 1352
- i lkk: Pribék/Banul Ioan és Vasile
- i udvarház 1350
- Jász (*Jaz*) Bálint, jb, Herpály 724

- Jászberényi (*Jazberini, Jazbriny*) Orbán deák, n, várad harmincados (1584) és fel: Sárosi Katalin 595, 745
- javadalmazás 135, 188, 227, 235, 1007, 1172, 1213, 1834
- , bányászoké 280
- , céhlegényé 1145
- , építőmesteré 1392
- , kapitányé 1127
- , orvosé 1002
- , papi 2, 1398
- , sószállítóké 1623
- , testőrgyalogsági alszázadosé és tizedesé 1417
- , vdi fegyvercsiszaré 875
- , vdi familiárisé 1050
- Jdioara l. Zsidóvár
- Jedd (*Jed, Jedd*) – Iedul/Livezeni, Maros sz/m, h 464, 707, 754, 1321
- i udvarház 707
- Jeddi (*Jeddy*) György, n, Jedd 464
- jegyajándék l. hitbér
- jegyés 79, 1042, 1406, 1482, 1867, 2047
- jegyruha 1666
- jegyző: Szilágyi János. L. még gyulafehérvári káptalan; Szász Universitas; Bihar, Hunyad, Kraszna, Torda vm; Maros szék; Abrudbánya, Belényes, Bihar, Debrecen, Gyulafehérvár, Lugos, Szeben, Tasnád, Torda, Vársárhely
- , ítélőszéki/kancelláriai l. íródeák
- Jeledintji l. Lozsád
- Jelenec l. Gimes
- Jenei (*Jeney*) János, n, Várad 1363
- Jenlaka l. Énlaka
- Jenő (*Jene, Jeneo*) – Ineu, Zaránd/Arad m, mv és vár 1790, 1834, 1851, 1865, 1875, 1880, 1934, 2000, 2001, 2002. L. még Borosjenő
- (*Jene/Jeneo districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1744, 1790, 1800
- (*Jeneo*) – Ineu, Bihar m, h 133, 438
- i lkk: Bács megyei Balázs; Üveges
- i fn: *Bodo Zwollattia*
- Jerozlavesth l. Jaroszlavest
- Jézus Társaság erd helyettes tartományfőnöke: Vagrovitius Jakab (1588)
- kiváltságai 181
- páterei, Gyulafehérvár 182, 192, 220, 731, 733, 879
- , Várad 702, 716, 724, 736, 835; l. még Scisciensis Márk (1588), Szántó István (1584–1587), Thomany Mátyás (1587)
- rendfőnöke 810; l. még Aquaviva, Claudius (1581–1615)
- titkára: Ximenes Jakab (1588)
- várad kollégiuma 736
- jezsuiták Erdélybe hívása 180
- kiűzése 879
- Jibert l. Zsiberg
- Jibou l. Zsibó
- Jichișu de Sus l. Felsőgyékénes
- Jidvei l. Zsidve
- Jigodin l. Zsögöd
- Jimborul Mare l. Zsombor
- Jimborul Săsesc/Jimbor l. Szászsombor
- Jó (*Jo*) Gergely és János, lófők, Bágy 1153
- István 270; és János, Kisháza 243
- István, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1579), vdi titkár és konyhamester (1583) és fel 117, 118, 330, 389, 965
- János, polg, Dés 1556
- János l. Debreceni Jó János
- Jobbágy (*Jobagy, Jobbagy*) Margit 157
- Péter, n, b, Indal 92
- jobbágy 62, 183, 643
- adományozása 340, 423, 616, 692, 703, 706, 738, 1292, 1367, 1391, 1545, 1590, 1643, 1646, 1663
- börtönbe vetése 1590
- cseréje 680, 681, 738
- felszabadítása 56, 59, 143, 1351, 1506, 1590, 1912
- inscribálása 364
- jogai 50, 1032
- kezességvállalása 1590
- költöztetése 703, 723
- költöztetésének elhalasztása 582
- letelepedése mezővárosba 937
- — püspöki birtokon 13
- , majoros 192
- megölése 1590
- mértéktelen dolgoztatása 120, 317, 573, 598, 953, 1622
- munkaereje 177
- , nemesre támadó 582

- öröksége 219, 340, 1367
- szabad költözése 1351, 1672
- szolgáltatásai 820, 829
- , szökött 143, 680, 681, 703, 937, 1590
- telepítése 1371
- , urának ellenszegülő 120
- , várhoz szolgáló 1314
- visszaadása 1371
- visszakövetelése 110
- visszatartása mezővárosban 937
- zálogosítása 412
- Jobbágytelke (*Jobbagytelke*) – Sâmbriaș, Maros sz/m, h 843, 1013, 1244, 1391, 1663
- i lkk: Bakó Benedek, Domonkos Bálint és György, Domonkos Bertalan, Farkas Ferenc, György, Imre, Mátyás és Péter, Nagy Bálint és Ferenc
- Jóffő (*Jofew, Jofw*) – Dobra, Hunyad m, mv 795, 1517, 1523
- i lkk: Basi Erzsébet, Gergely és Zsuzsanna, Kaba Ambrus, Kalmár Mihály, Sárga György
- i pap: János 1517
- i udvarház 1517, 1523
- (*Jofw districtus*), kerület a mai Hunyad megye területén 1997
- i főkrainik: Stanislav Mihai (1602)
- Jóffő (*Jofew*) Miklós, Déva 394
- jog, árumegállítási 1258
- bitorlása 1465
- , borkimérési 467
- , első adomány és statúció 1101
- , hitvesi (*iure uxorio*) 1827
- , öröklési 158, 383, 521, 730, 746, 1033, 1038, 1084, 1200, 1290, 1644, 1737, 1771, 1864
- , tizedszedési 775
- , végrendelkezési 908
- jog l. még pap- és tanítókinevezési
- Joga Ioan és Mihai, jb, Sajgó 93
- Jóga (*Joga*) István és Mihály, vdi ember, n, Akna 708, 714, 715, 717, 718, 719, 930
- György, n és fel, b, Derzse 134
- joghatóság áthágása 99
- , bányabérlőké 1622
- bitorlása 181
- , egyházi 181, 544, 619
- , városi 19, 20
- , vdi 358
- jogtalanság elkövetése 99, 123, 260, 287, 415, 571, 768, 1018, 1881
- jogtalanul használt gyalogpuskás-kiváltság 1646
- jogügyigazgató 1008; l. még Magyarországi Rézszek
- , vdi: Somlyai Gergely deák (1578–1579, 1582–1584, 1586, 1588–1592), Horvát János (1578, 1581, 1584)
- jogviszony biztosítása, birtok lakosaié 109, 126, 402, 1390
- —, székely közrendűe 1032
- , belényesi románoké 11
- , gyalogpuskási 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
- Johannes comes, Buzd 1
- comes, Muzsna 1
- comes, Riomfalva 1
- villicus, Ecel 1
- , bíró (1415), Medgyes 7
- Johannisberg l. Szentjánoshegy
- Joia Mare l. Kakaró
- Jókedvű (*Jokedveo*) Mátyás, jb, Balázstelke 90
- Jónás deák, jb, Enyed 1231
- Josenii Bârgăului l. Alsóborgó
- Jósika (*Josyka*), n cs, Karánsebes: Farkas 1317; Ferenc, főbíró (1604) 1317, 1406; György 1317; István, Báthory András servitora (1584), kancelláriai titkár (1585), vdi kamarás (1589–1591), kancellár (1594–1598), az ország generálisa (1597), tanácsúr (1598) 478, 909, 990, 1317, 1359, 1487, 1578, 1593; János, karánsebesi vn (1589–1590), majd főbíró (1593, 1597) 478, 990; László 1317; Mátyás és fel: Patócsi Katalin 147; Miklós 1317
- jószágigazgató: Horvát Gábor (1589), Szelis János (1583)
- jószágvesztés 222, 256, 272, 383, 441, 519, 520, 540, 542, 755, 787, 913, 924, 1137, 1167, 1449, 1895, 1916. L. még fő- és jószágvesztés
- Jószás (*Joszas*) – Iosaș, Zaránd/Arad m, h 1979
- Jóvalcsel (*Jovalchiel, Jowalczya*) – Vâlcelele Bune, Hunyad m, h 1200, 1942
- Jowanis Petru, jb, Magyargárd 1210
- Józsa (*Josa*) Ambrus és Péter, jb, Újlak 1207
- András, gyp, Mogyorós 1212
- Gergely, jb, Perecsen 161

— György, j b, Telek 1234
 — György, n, Dézna 1844, 1909
 — János, Sárfalva 1367
 — János és Miklós, n, Róna 1978
 József deák, n, Gernyeszeg 470
 — deák, Veszprémi, n, a gyulafehérvári vár
 számtartója (1584) 492
 —, mészáros, esk polg, Enyed 35
 Jövedics (*Jeowedichy*) – Idiciu – Beleschdorf,
 Küküllő/Maros m, h 1547, 1548, 1594, 1609
 Juba (*Jwba*), eltűnt település Alsótelek közelé-
 ben, Hunyad m 453
 Juda Ioan és másik Ioan, j b, Keménye 93
 Jugha I. Iuga
 juh 71, 78, 99, 185, 710, 991, 1371
 Juhos Gergely, n és fel: Borbély Anna 1775,
 2027
 juhötvened (adó) 12
 Julius 908
 Jurca I. Gyurkapataka

K

Kaba (*Kaba*), Szabolcs/M, h 1040, 1309
 —i lk: Rác János
 Kaba Ambrus, j b, Jófő 1517
 — György, j b, Csapó 90
 Kabai (*Kabay*) Katalin: Szőcs Pál deák fel
 Kabalapatak (*Kis Zurdok alias Kabalapatak*) – Ia-
 pa/Fântânele-Rus, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
 Kabaláspataka (*Kablaspataka*) – Bălaia, Bihar
 m, h 501
 Kabos Farkas, n és fel: Kecseti Erzsébet, b,
 Kölpény 512
 — Ferenc, n és fel: Jankafi Katalin 92, 399
 — (*Kabas*) György, szab, Zabola 2034
 — Ilona: Barthakowit Jánosné
 —, Gyerőmonostori, n cs: Kristóf és fel: Bánk
 Margit 474, 482; Mihály 157, 474
 Kacai (*Kachiay, Kaczay*) Ferenc, Dobó 55
 — Ferenc és Tamás, n, b, Betfalva 198
 — Petronella: előbb Forró János, majd Alard Fe-
 renc fel
 Kackó (*Kachko, Kaczko*) – Cățău, B-Szoln/Ko-
 lozs m, h 1543, 1550
 —i lk: Achimaș Petru, Berence Miklós, Ciochi-
 naș Theodor, Dolha Lazăr és Theodor, Ma-
 xim Gheorghe, Ioan, Petru, Vasile, Zakara
 Ioan és Simion

—i udvarházak 1543
 kacor (fanyelű görbe kés) 731
 Kacsán (*Kachykan, Kachkan*), n cs: János és
 fel: Jankafi Katalin, Márton és fel: Székely
 Anna 398, 399
 Kacsó (*Kachio, Kachyo*) Ferenc, j b, Remete
 1391
 — Jakab, lófő és fel: Kadácsi Katalin, Kobát-
 falva 1308
 kád 101, 731
 Kadács (*Kadacz, Kadochy*) – Cădăciu, Udvar-
 hely sz/Hargita m, h 957, 1308
 —i lk: Ambrus deák
 Kadácsi (*Kadachy*) Gergely, n, a és Katalin: Ka-
 csó Jakabné, Kobátfalva 1308
 Kádár (*Kadar*) András 704
 — Antal, j b, Jakabfalva 417
 — Gergely, gyp, Medesér 530
 — Gergely, j b, Szentsimon 300
 — István, j b, Vágás 1129
 — János deák, n, Szereda 1985
 — Miklós, j b, Káposztásszentmiklós 1582
 — Péter deák és Zsigmond deák, n, Szereda
 1985
 — Péter és Tamás, a, Szereda 1985
 — Péter, szab, Szentrontás 1808
 — Sebestyén, j b, Martonos 791
 — Tamás, j b, Régen 483
 —, polg cs, Dész: István és fel: Szentmártoni
 Zsófia, másik István, Mihály 1313
 Kádár József (1851–1939), helytörténész 57, 58,
 81, 317, 798, 829, 946, 1026, 1035, 1038,
 1068, 1232, 1314, 1623
 Kádas (*Kadas*) Ferenc, Gyulafehérvár 963
 — Gergely, j b és fel, Tasnád 1632
 — Gergely és fel, n, Várad 489, 510, 1378
 Kader, fn, Doboz 2043
 Kadics (*Kadicz*) Benedek, n, Gagy 1414
 Kadicsfalva (*Chaydychfalwa, Kaydyczfalwa*) –
 Cădișeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 685
 —i udvarház 685
 Kaján (*Kaian*), eltűnt település Alsókajanel kör-
 nyékén, Hunyad m 347. L. még Kiskaján
 Kajanel (*Kainel*), Alsókajanel – Căinelu de Jos,
 Hunyad m, h 1743
 Kajcsa (*Kaichia*) Márton, j b, Jakabfalva 417
 Kajla (*Kayla*) – Caila, Doboka/B-Naszód m, h
 1642

- i udvarház 1642
 Kak (*Kak*) – Hernádkak, Zemplén/M, h 229, 710, 729, 1559
 —i Szemere Boldizsár, Sebestyén, másik Sebestyén és Zsigmond
 Kakaró (*Kekereo*), Kókaró – Joia Mare, Záránd/Arad m 1109
 Kakas Mihály, n, Gyulafehérvár 879
 —, n polg cs, Kolozsvár: András és fel: Sarlai Anna 82, 1173; István (mh 1603), kolozsvári számvevő (1564), vdi ítélőszéki esk ülnök (1589–1590), kancelláriai titkár (1593, 1599), kamarás (1594), követ 1173, 1320; Katalin 82, 1173
 Kakasd (*Kakasd*) – Cocoși/Vătureni, Maros sz/m, h 1117, 1118, 1299
 Kákova I. Ivánfalva (Torda/Kolozs m)
 Kakucs (*Kakuch*), elpusztult település Várad közvetlen közelében, Bihar m 709
 Kál (*Kal*) – Călușeri, Maros sz/m, h 398
 kalangya 142, 337
 Kalára (*Kalara*) Máté, Gelence 111
Kalaztelek l. Karásztelek
 Kalinfalva (*Kalinfalwa*, *Kalynfalwa*) – Kalyny, Máramaros/U, h 64, 66, 69
 Kalinicz Maczko, jb, Ökörmező 69
 Kalinovo l. Kálnó
 Kállai (*Kallay*) Bálint, n, Bocskai István servitora, Torda 1587
 — Farkas, n és fel: Apafi Erzsébet, Alsómalom-víz 1771
 Kállai/Ispán (*Kallay/Ispan*) János, n, Magyar-gárd 286, 1209, 1366
 Kállay Ferenc (1790–1861), történészkedő jogász 33, 256, 300, 417, 517
 Kallesdorf l. Árokalja
 Kálmáncsehi (*Kalmanchehy*), polg cs, Tövis: Erzsébet, Miklós deák és fel: Kovács Katalin 1527, 1553
 Kálmándi (*Kalmándy*) István, n, b, Gyalu 982
 — Mihály, n, vdi gyp százados (1590–1591), a testőrség praefectusa (1594) 1286, 1383
 Kalmár (*Kalmar*) Benedek, Várad 131
 — István, jb, Zilah 660
 — János, n, Páros 77
 — Michael, polg, polgármester (1581, 1591), Köhalom 143, 1506
 — Mihály, jb, Jófő 1517
 — Mihály, n, a Magyarországi Részek harmincadfelügyelője (1588–1589), Várad 671, 744, 745, 833, 860, 866, 970, 1019, 1070, 1361, 1370, 1372
 — Miklós, Várad 651, 652
 — Péter, Debrecen 576
 — Péter, n, b, Száldobágy 1181
 kalmár 1462. L. még gyulafehérvári
 Kalmárfoka (*Kalmarfoka*), fn, Diószeg 227
 Kálna (*Kalna*) – Calna, B-Szoln/Kolozs m, h 83, 93, 1113
 —i (*Kalnay*), n cs: Borbála, Pál és fel: Forró Anna 247
 Kálnó (*Kalna*, *Kalno*) – Kalinovo, Nógrád/Szl, h 710, 729, 800, 1476
 —i Bornemissza Gergely és János
 Kálnoki (*Kalnaky*) Bálint, n, vdi ítélőszéki ülnök (1578, 1583, 1588–1589, 1591, 1597), Köröspatak 332, 859, 1185, 1371, 1509
 — János, nagyobb kancelláriai íródeák (1587–1590) 1177, 1186
 Kalocsa (*Kalochya*) – Călăcea, Bihar m, h 1750
 — (*Kalochya*) – Călăcea, Doboka/Szilágy m, h 1659
 Kalodva l. Kladova
 Kalotaszegi (*Kalothazeghy*) Benedek, ötvös, Gyulafehérvár 1067
 Kalotaszentkirály (*Kalothazentkyrally*) – Sâncraiu, Kolozs m, h 86
 —i lk: Ispán Gáspár
 Kalova (*Kalova*), elpusztult település Vár, Jász és Obrezsa között, Szörény/Krassó-Szörény m 147
 —i lkk: Gaman Francisc és Nicolae
 Kalta Georg, jb, Nagymező 93
 Kaltwasser l. Hidegvíz
 Kalugyer (*Kalugier*, *Kalwgier*) – Călugări/Po-noarele, Bihar m, h 1667
 kalugyerek 644
 Kalyán (*Kayon*) Márton, Mócs 669
 Kalyny l. Kalinfalva
Kalysthia l. Havasalj
 kamara l. pénzverő, só-kamarás, fdi/vdi 1785; Bocskai István (1583–1584), Bogáti Miklós (1601–1602), Boronkai László (1581, 1583–1584, 1588–1589), Cseszelicki/Szilvási Boldizsár (1601–1602), Gálfi János (1578–1582), Gyulai Pál (1587–

- 1590), Jósika István (1589–1591), Mindszenti Benedek (1589–1591), Sigér János (1583–1585), Vajda Miklós (1597), Zalánkeményi János (1590–1591)
- , Báthory Istváné: Veselényi Ferenc
- , Báthory Boldizsáré: Veres Dávid (1590–1591, 1593)
- , Geszti Ferencé: Gyulai Balázs (1591, 1593)
- , Szapolyai János vajdái: Cseri Ferenc (1521) kamat 229
- kámeás gyűrű 412
- kamuka hacuka (damaszt felsőruha) 157
- Kamuti (*Kamuthy*) Balázs (mh 1583 e), Szentlászlói, vdi udv fam, udv főkap/hadnagy (1577, 1580) és fel: Szentgyörgyi Erzsébet 324, 1137
- István, prédikátor (1602), Haró 1763
- kanál, ezüsből 101, 115, 185, 412, 1170, 1672
- kanca 94, 1472
- kancellár, fő- és titkos: Csáky Mihály (1556–1571), Verbóci István (1526–1540)
- : Kovacsóczy Farkas (1578–1594), Náprágyi Demeter (1598–1600), Oláh Miklós (1545–1568), Sulyok Imre (1576–1578)
- , al-: Bogáti Miklós (1601–1602)
- , püspöki 12
- kancelláriai jegyzet 30, 33, 39, 91, 103, 162, 167, 189, 249, 307, 339, 503, 504, 621, 703, 706, 723, 735, 740, 742, 746, 755, 776, 784, 846, 866, 942, 1184, 1200, 1203, 1357, 1517, 1534, 1893
- kancsó, aranyozott 185
- kanna 101, 771
- Kannagyártó (*Kannagyarto*) Péter, kisbíró (1578), Várad 101
- Kántor (*Cantor, Kantor*) János, n, b, Szótelke 93
- Mátyás, jb, Szilvás 92
- Mihály, n, Gyulafehérvár 1290
- kántor: Antal deák. L. még gyulafehérvári
- Kántor/Borbély (*Cantor/Barbely*) János, jb, Várad 1363
- Kantos Antal, jb, Miklósfalva 434
- Kánya (*Kania*) Márton, n és Simon, n, Csíkszentgyörgy 359
- Pál, lófő, Csíkszentgyörgy 359
- Kányád (*Kaniad, Kanyad*) – Ulieş, Udvarhelysz/Hargita m, h 421, 1156
- i lk: Petki Bálint
- Kányafölde (*Kanyafeolde*), elpusztult település Kányavár környékén, Zala/M 1207, 1225
- i Kerecsényi Judit: Dobó Ferencné
- Kanyó (*Kanyo, Kanio*) György és János, n, Lécfalva 1375
- Mátyás, Fehér vm 412
- kapca 101, 1301
- Kapitány (*Capitan, Kapitan*) Balázs deák, n, Várad 522
- Péter, n és fel: Tötöri Katalin, Piski 1218
- kapitány 1251; Asprimo Hyeronimus
- , vdi fő-: Bebek György (1565, 1568), Csáky István (1600–1602), Károlyi István (1591). L. még Magyarországi Részek
- , vdi udv fő-: Geszti Ferenc (1583–1584, 1586–1587)
- , vdi udv: Bornemissza János (1587–1588), Brinyi László (1583–1584, 1587–1588), Király Albert (1588–1592)
- , vdi 126, 1242, 1244, 1320. L. még bajomi, belényesi, borosjenői, déznai, fogarasi, gyulai, huszti, kövári, lippai, lugosi, udvarhelyi, újvári, váradi, várhegyi vár; Kézdi, Maros, Orbai, Sepsi, Udvarhely szék; familiárisok, fegyvertári, gyalogok, gyalogpuskások, lovasok, testőrgyalogok
- , al- l. borosjenői, lippai, váradi, várhegyi vár; lovasok
- Kapjon (*Kaplan*) – Coplean, B-Szoln/Szilágy m, h 1349
- i udvarház 1349
- káplán 1672
- Kaplan* l. Kapjon
- Kaplyán (*Kaplian*), n cs, Lele: Anna: Szakácsi Bálintné 765; Dénes 761, 762, 763; János 761; Margit: Ákosi Ferencné 762, 763; másik Margit: Szentkirályi Istvánné 761
- Kapnik (*Kapnik*) – Capnic/Cavnic, Szatmár/Máramaros m, h 280, 573, 696, 849, 1392, 1622
- i ezüsbányák 280, 573, 696, 849, 1392, 1622
- kapocs, palástra való 1672
- Kapolincha* l. Kápolnica
- Kápolna (*Kapolna*), valószínűleg a mai Felsőkápolna – Căpâlna/Căpâlna de Sus, Küküllő/Maros m, h 542, 1038, 1449, 1564, 1775, 2027
- i b: Bornemissza Boldizsár és fel: Patócsi Anna, János és Pál

- (*Kapolna, Kapolnas*), elpusztult mezőváros Alcsil környékén a Fehér-Körös mellett, Zaránd/Arad m 1109, 1744, 1769, 1778, 1911, 1928, 1971
- (*Kapolna districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1744, 1745, 1752
- Kápolnai (*Kapolnay*) János, j.b, Balázstelke 90
- Kápolnásfalu l. Oláhfalú
- Kápolnásoláhfalu (*Kapolnas Olah Falu*) – Căpâlnița, Udvarhely sz/Hargita m, h 936
- tizedmentessége 936
- Kápolnavölgye (*Capolnaweolgye, Kapolna veolgie*), fn, szőlőhegy, Pályi 1329, 1330
- (*Kapolna veolgye*), fn, szőlőhegy, Várad 671
- Kápolnica (*Kapolincha*), elpusztult település Alcsil környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Káposztásszentmárton (*Kapoztas Zent Marton, Kapozthas Zentmarthon*), Pusztaszentmárton – Sánmártinul Deșert/Mártinești, Torda/Kolozs m, h 735, 1531
- Káposztásszentmiklós (*Kapoztas Zent Miklos, Kapoztas Zentmiklos*) – Nicolești, Maros sz/m, h 966, 1203, 1206, 1582, 1662
- i lkk: Kádár Miklós, Pető Lukács, Pókai Balázs, György, István és János
- Kappa Ferenc, polg, Kolozsvár 768
- Kapriora (*Caprior, Kaprior*), Kaprevár – Căprioara, Arad m, h 1987, 2005
- (*Caprior districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1708, 2010, 2021, 2022
- Kapronca (*Kaproncza*) – Căpruța, Arad m, h 2023, 2029
- (*Kapromcza/Kaproncha districtus*), kerület a mai Arad megye területén 2016, 2018, 2019, 2020, 2024, 2025
- Kaproncai (*Kapronchay, Kapronczay*) Márton, n, a gyulafehérvári udvar aludvarbírája (1602) és fel: Székely Anna, Igen 1954
- János, n, váradi vdi fam 825, 841
- János, n, borosjenői várnagy (1602) 1901
- Káptalan (*Kaptalan*) – Captalan/Căptălan, Fehér m, h 964
- i lk: Horvát János
- káptalan l. gyulafehérvári, nyitrai, régeni, sebesi, szeredahelyi, váradhegyfoki, váradi
- kapu, város- 180, 182, 192, 1488, 1584
- Karachia* l. Caracia
- Karács (*Karachy*) – Căraci, Zaránd/Hunyad m, h 1890
- Karácsfalva (*Karachyfalwa*) – Karačyn, Ugo-csa/U, h 63
- Karácsonfalva (*Karachionfalwa, Karachonffalwa*), Nyáradkarácson – Crăciunești, Maros sz/m, h 604, 966, 1582
- i lkk: Csike György, Nagy Péter
- (*Karachyonfalwa*) – Crăciunelu de Sus – Krotschendorf, Küküllő/Fehér m, h 1827
- (*Karaczionfalwa*) – Crăciunel, Udvarhely sz/Hargita m, h 1435, 1450
- Karácsony (*Karachon, Karachyon*) Ferenc, n, Ilosva 69
- Mihály, lófő, Mogyorós 1530
- Karácsonyszer (*Karachon zer alias Gardon zer*), fn, szőlőhegy, Püspöki 1581
- Karačyn l. Karácsfalva
- Karadrév (*Karadrew*), elpusztult település Somoskeszi környékén, Zaránd/Arad m 1353
- Karancsi (*Karanchy*) Lőrinc, prédikátor (1583, 1585), Bihar 245, 678
- Karánd (*Karand*) – Cărand/Cărădeni, Bihar m, h 1054
- i lk: Baksa Péter
- Karânsebes (*Caransebes, Karanysebes*) – Caransebeș, Szörény/ Krassó-Szörény m, mv 74, 108, 140, 141, 147, 260, 306, 478, 548, 704, 856, 971, 1106, 1164, 1350, 1352, 1354, 1387, 1406, 1458, 1472, 1625, 1667, 1722, 1747, 1773, 1775, 1866, 1919, 1921, 1925, 1949, 1957, 1959, 1961, 1962, 1967, 1968, 1969, 1997, 2021, 2027, 2052
- elöljárósága 704, 1387
- főbírája: Miksa Miklós (1580, 1584–1585), Simon János (1586)
- i lkk: Bucur Iacob és fel: Bakócsi Magdalena, Cercerița Ioan és fel: Nicolae, Ciclan János, Flore Nicolae és fel: Pribék/Rakovicai Sofia, Fodor Ferenc és fel: Pribék/Rakovicai Ecaterina, Giurma Anton és fel: Ecaterina, Mihai és Ștefan, Greul Ioan, Jósika Ferenc, István, János, Mátyás és fel: Patócsi Katalin, Lumota Ioan, Mózes Adviga, Ilona, Mihály és Miklós, Mutnoki Farkas, Ferenc és fel: Erzsébet, Mihály, Nicula Mihai, Olasz Constantin és fel: Floca Ana/Annoka, Peica Gheorghe, Ioan, Ecaterina: Pobora Vasile fel,

- Nicolae és Vasile, Pitar/Barciun Gheorghe, Pobora Vasile és fel: Peica Katalin, Nicolae és fel: Mácsovai Veronica, Petru, Pribék/Rakovicai Vasile, Sebesi Imre, Simon György, István, id. János, ifj. János, Miklós, id. Péter, ifj. Péter, Simon János és fel: Bakócsi Ana, Șteicul Ana, Emeric, Ecaterina, Martin, Nicolae, Sebastian, Szegedi János deák, Tivadar Ioan, Nicolae, Petru és Vasile, Toma Ilie, Vasile és fel: Șteicul Ana, Tót Gáspár és fel: Bakócsi Barbara, Magdolna, Miklós és fel: Pribék/Rakovicai Ana, Péter és fel: Macskási Dorottya, Vajda Borbála: Boronkai Jánosné, György, István, másik István, Vajda Miklós és fel: Borbély Katalin, Veres Gergely
- i harmincados: Gyulai János (1588), Miksa Miklós (1580, 1584–1585)
- harmincadvámja 260
- i utcanév: Alsó utca, Bán utca, Szeren utca
- i fn: Patak, Patakvize, *Thwsys Zeolehegy*
- i malom 704, 1472
- i udvarház 1354
- (*Caransebes districtus*), terület a mai Kraszós-Szörény megye területén 74, 78, 140, 141, 147, 554, 568, 704, 796, 990, 1106, 1350, 1354, 1458, 1562, 1891, 1968, 1969
- bánja: Barcsai András (1598–1602), Horvát Mihály (1590–1591), Lónai Albert (1589), Tompa István (1573–1578), Torni Tamás (1578–1585)
- bánja, officialisai és harmincadosai 78
- várnagyai 971. L. még Mutnoki Ferenc (1561–1563, 1571–1572), Osztróvi Gáspár (1571–1572)
- szolgabírája 971. L. még Lațug Vasile (1580, 1582–1586, 1588–1590, 1592–1593), Mózes Péter (1572, 1574, 1578–1579)
- Karányi (*Karany*) Ádám, gyp, Gelence 244
- Karaszó (*Karazo*) – Cărășău, Bihar m, h 1854
- Karásztelek (*Kalaztelek*) – Carastelec, Kraszna/Szilágy m, h 1982
- i lk: Szabó/Kelemen/Szilágyi Márton
- Karatna (*Karathna*), Torjába olvadt település, Fehér/Kovács m 352
- i udvarház 352
- Karazna l. Kraszna
- karazsiaposztó 229, 1172
- Karbunár (*Carbunar, Zenfalva alias Carbonal*) – Cărbunari, Bihar m, h 1734, 1974
- Karczmafalva l. Korcsmafalva
- kard 223, 360, 429, 514, 770, 812, 817, 825, 834, 869, 1055, 1079, 1093, 1099, 1136, 1142, 1232, 1241, 1382, 1403, 1442, 1443, 1486, 1538, 1544, 1573, 1608, 1619, 1638, 1651, 1661, 1696, 1883
- , aranyozott 185
- Karda l. Garda
- kardinális: Báthory András (1584–1599)
- Kardos Gergely, esk, vdi jb, Borbánd 1283
- Miklós, n polg, Várad 1235
- , n cs: Erzsébet, Imre, József, Miklós, váradi vdi fam és fel: Ippi Zsófia 723, 995
- Karics (*Karich*) Mihály és fel, Huszt 462
- Karika (*Karika*) – Creaca, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
- Karko l. Krakkó
- Karlsburg l. Gyulafehérvár
- Kármán (*Karman*) Pál, n, Gyulafehérvár 1448
- karó 38
- Károlyi (*Karoly-i*) Balázs, nagyobb kancelláriai íródeák (1590, 1595) 1186, 1190
- (*Caroly, Karoly*) Gergely és László, a vécsi vár praefectusai (1583) 287
- , Kercsedi, n cs: István (mh 1591), a gyalogpuskások főkap (1579–1581, 1588), a vdi testőrgyalogok kap (1587, 1589, 1591), az udv gyalogok kap (1587, 1589–1590), a gyalui vár gyalogosai kap (1589), vdi főkap (1591) 111, 722, 726, 728, 855, 982, 1074, 1128, 1367, 1470, 1487, 1493, 1521; és első fel: Derzsi Anna, második fel: Bethlen Anna, másik István, Katalin 1487; Zsófia: Veres Jánosné 86, 1487; Zsuzsanna: Becz Imréné 1487
- Karpenes l. Gyertyános
- kárpótlás 63, 135, 168, 284, 415, 415, 431, 443, 450, 508, 587, 639, 667, 703, 725, 729, 768, 889, 946, 1026, 1038, 1058, 1088, 1101, 1233, 1255, 1398, 1665, 1668, 1675, 1749, 1752, 1755, 1771, 1868, 1871, 2027
- Karulyfalva (*Karulyfalva*) – Coruieni/Coroieni, B-Szoln/Máramaros m, h 560
- karvért 185
- Karzest (*Kersest*), elpusztult település Alsósza-kács mellett, Zaránd/Arad m 1109

- Kasa (*Gaza*), elpusztult település Világos környékén, Arad m 1992
- Kása (*Kassa*) György, j b és fel: Erzsébet, Borosbocsárd 1898
- Kásapatak (*Kasapatak*) – Bogdana, Kolozs/Szilágym, h 1659
- Kaschau l. Kassa
- Kasmyr* l. Kázmér
- Kaspar deák, jegyző (1588), esk tanácsos, Dipse 801
- varga, esk j b, Rozsonda 828
- Kassa (*Cassovia*) – Košice – Kaschau, Abaúj/Szl, v 10, 16, 913
- i (*Cassay*) Zsófia: Borbély Mihályné
- Kastalin János, Sárd 1302
- kastély adományozása 1138, 1193, 1202, 1993
- egyházi tulajdonban 1137
- elidegenítése 1895
- építése 1838
- inscribálása 1137, 1894, 1895
- lerombolása 577
- öröklése 1203
- szerzése 1193, 1202
- kastély l. még Bajom, Bél, Belényes, Branyicska, Debrecen, Dézna, Egeres, Enyed, Hadad, Kend, Lugos, Marosújvár, Radnót, Sarkad, Szentpál, Várád
- Kastenholtz l. Hermány (Szeben sz/m)
- Kásva (*Kasva*) – Caşva, Torda/Maros m, h 1690
- (*Kasva*), elpusztult település Hunyad vármegyében 1910
- Kasza (*Kaza*) András, n, Kispetri 1900
- Péter, n és fel: Moga Sára, Halmágy 1778, 1911
- Kasza (*Kaza*), elnéptelenedett település Pocsaj és Biharfélegyháza között, Bihar m 1344, 1586
- kaszálas 78
- kaszáló 77, 135, 288, 294, 524, 639, 705, 998, 1330, 1367, 1620, 1644, 1908
- adásvétele 102, 128, 177, 387, 1527
- adományozása 61, 76, 227, 692, 704, 706, 723, 784, 1578, 2043
- új adományként 60, 72, 311, 374, 411, 1042, 1456
- cseréje 94, 339, 985
- kiváltása zálogból 1472
- osztása nyíllal 1644
- örökbe hagyása 974, 1472
- , zálogos 128, 1472
- kaszás 239, 723
- Kászon (*Kazon*) széki gyalogpuskások l. gyalogpuskás, Kászon széki
- gyalogpuskások és századosaik 1242
- királybírái: Becz Imre (1583, 1591), Szemere/Kétházi Mihály (1590–1591)
- Kászonzeltiz l. Felsőfalu
- Kászoni (*Kazon*) Ferenc, lófő, Rákos 1718
- Mihály és Miklós, gyp, Lécfalva 1382
- Kászónújfalu (*Kazon Úyfalu, Kazonwyffalwa*) – Caşin/Caşinu Nou, Kászon sz/Hargita m, h 1601, 1825
- i lkk: Barta Márton, Király Jakab, Kovács Antal, Mihály Máté, Zsidó Antal és Gergely
- Kaszta (*Kaztha*) Mihály, vdi udv fam 469
- Kátai (*Kathai*) Ferenc, borosjenői fdi fam 1928
- Katalinfalva (*Katalynfalwa, Kathalinfalwa*) – Cătălina, K-Szoln/Máramaros m, h 1230, 1428, 1434
- Katnezky Mihály, gyp, Lugos kerület 1883
- Katoggia*, azonosíthatatlan település Hunyad vármegye területén 1948
- katolikus klérus 716, 724, 835
- pap 1828
- vallás elnyomása 180, 181
- egyház joghatósága 544
- Katona (*Kathona*) – Cătina, Kolozs m, h 86, 123, 706, 868
- i lk: Füge Pál
- i halastó 706
- i udvarház 706, 868
- Katona (*Kathona*) Demeter, j b, Széplak 723
- János l. Zudor/Katona János
- János, fdi j b, Borosmegyer 1757
- katonaelemek kivételezése 189, 214, 247, 264, 271, 373, 946, 958, 1038, 1058, 1203, 1249, 1257, 1282, 1399, 1400, 1405, 1450, 1617, 1627, 1630, 1648
- Katonai (*Kathonay*) Mihály, n, királybíró (1593, 1595) és főbíró (1596, 1598), Kolozsvár 1287
- katónák 85, 987, 1834, 1851
- Kaufbeuren, N, v 14
- Kávás (*Kawas*) – Căuș, K-Szoln/Szatmár m, h 757

- Kávásd (*Kavas, Kawasd*) – Căușd, Bihar m, h 750, 751, 837, 1993
 —i lkk: Bor István, Csögi István
Kazdag l. Gazdag
 Kázmér (*Kasmyr*), elpusztult település Világos környékén, Arad m 1992
 Käbesch l. Kövesd (Fehér/Szeben m)
 Kebermes (*Kebermes*) – Kevermes, Zaránd/Arad/M, h 1744, 1875
 Kece (*Kecze*) – Cheța/Chețani, Fehér/Torda/Maros m, h 784, 955
 —i lkk: Leuca Ioan, id. Ioan és fel
 Kecel (*Keczel*) – Cățulul/Meseșenii, Kraszna/Szilágy m, h 1248
Kechyet l. Kercsed
 Kecsedszilvás (*Kechetzylwas*) – Chiced Silvas/Pruneni, Doboka/Kolozs m, h 641. L. még Szilvás
 Kecset (*Kechet, Keczed*) – Chiced/Aluniș, Doboka/B-Szoln/Kolozs m, h 83, 93, 305, 634, 641, 1735, 1788
 —i lkk: Dési Ferenc, Ebeni Miklós és Zsigmond, Varga László
 —i udvarház 634
 — (*Kechyet, Keczett*), elnéptelenedett település Körösgyéres közelében, Bihar m 1174, 1480, 1552
 —i lkk: Geszti Albert, György és fel: Verniti Anna, Miklós és Pál
 —i fn: Simonerdeje
 — (*Kechett, Keczeth*) – Păltiniș, Udvarhelysz/Hargita m, h 1308, 1576
 —i lk: Gálfi István
 —i fn: Verespatak
 Kecseti (*Kechieti*) Erzsébet: Kabos Farkasné
 Kecskeháta (*Keczkehat*) – Checichehata/Căprioara, Doboka/Kolozs m, h 93
 —i lkk: Pap Petru és Zwzin
 Kecschemét (*Kechkemeth*), Pest/M, mv 1026
 —i Patócsi Katalin
 Kecskes (*Kechkes, Keczkes*) Gáspár deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1601), Nagyboldölön 1726
 — Gáspár, a, Nagyboldölön 1726
 Kede (*Kede, utra Kede*), Kis- és Nagykede – Chedia Mică, -Mare, Udvarhelysz/Hargita m, h 162, 390, 475
 —i lk: Bornemissza János
Keeshaza l. Kisháza
 Kegye (*Kegie*) Mihály deák, n, Vas György servitora, Tasnád 741
 kegyelem 383, 1663
 Kékbükk (*Kekbig, Kykbyk*), prédiüm Pusztaszentkirály közelében, Torda/Kolozs m 452, 1540, 1546
Kekereo l. Kakaró
 Kékes (*Kekes*) – Cheuchiș/Chiochiș, Doboka/B-Naszód m, h 831
 — (*Kekes*), prédiüm Bojttól északra, Bihar/M 1345
 Kékesfalva l. Meria
 Kelecel (*Keleczel*) – Călățele, Kolozs m, h 1305
 Kelecsény (*Kelechyen, Keleczen, Keleczyen*) – Kelečyn, Máramaros/U, h 64, 66, 69
 —i lkk: Bozuga Petru, Franczowitt Marc, Salenyk Alex és Lazar, Süt Máté, Traian Marc
 Kelemen deák, n, a vizaknai sóbánya számtartója (1584), Esztár 543
 — pap l. Hodor Kelemen
 — Bálint, gyp, Márkosfalva 237
 — Gergely, jb, Baxafalva 251
 — Márton l. Szabó/Kelemen/Szilágyi Márton
 — Péter l. Sebestyén/Kelemen Péter
 — Tamás, gyp, Jánosfalva 1573
 —, cs l. Sebestyén/Kelemen cs
 Kelementelke (*Kelementelke*) – Călimănești, Maros sz/m, h 1148
 —i lk: Él Mihály
 Kelence (*Kelenche, Kelencze*) – Chelița, K-Szoln/Máramaros m, h 415, 988, 1195
Kelesmezo l. Kölesmező
 Keller András és Mihály, jb Fenes 1144
 keltezés javítása 61, 152, 311, 804, 897, 916, 1048, 1071, 1147, 1165, 1166, 1168, 1169, 1180, 1193, 1195, 1196, 1199, 1357, 1591, 1618, 1664, 1675, 1706, 1919
 Kéménd (*Kemend*) – Chimindia, Hunyad m, h 76, 1340, 1763, 2011, 2027
 —i lkk: Boldizsár, vdi ember; Váradi János és fel: Borbély Erzsébet
 Kéméndi (*Kemendi*) cs 1106
 Kemény (*Kemeny*) Borbála: előbb Márgai Istvánné, majd Teke Györgyné
 — Kristóf, n, b, Derzse 134
 —, n cs, Győrmonostor, Omboz: Boldizsár (mh 1630), Csáky István országos generális udv

- kapitánya (1600), követ, Fehér vm isp (1608–1630), tanácsúr (1613–1629) és fogarasi főkap (1615–1630) 2007; Ferenc, Kolozs vm isp (1568) és fel: Szentpáli Erzsébet 418, 1351, 1628; János 90; másik János, fogarasi várkap (1602) 1351, 1628, 1820, 1821; László 474
- Kemény József gr (1795–1855), forrásgyűjtő, történetkutató 164, 849, 980, 1182
- Keménye (*Kemeny*) – Cremenea, B-Szoln/Kolozs m, h 93
- i lkk: Juda Ioan és másik Ioan
- Keményfalva (*Kemenyfalwa*) – Târnovița, Udvarhely sz/Hargita m, h 390, 475
- i lk: Szócs István
- Keménytelke (*Kementelke*) – Chimitelnicul de Câmpie/Chimitelnic, Torda/Maros m, h 1200
- Kémer (*Kemer*) – Camăr, Kraszna/Szilágy m, h 1845, 1852, 1857
- i lkk: Dancs Ferenc, György és István, Szalai Ferenc
- i udvarházak 1852
- Kémeri (*Kemery*) Boldizsár, vdi ember, Bükkös 964
- , n cs, Kémer: Erzsébet 1857; István 1845, 1852, 1857; Judit és Zsófia 1857
- Kempton, N, v 16
- Kempuli Boi* I. Kimp
- kénbányászat 126
- Kend (*Kend*) – Chendru/Cornești, Doboka/Kolozs m, h 39, 93, 1193, 1660
- i kastély 1193
- Kende János, n, Zalatna 170
- László, Zalatna 908
- Kenda*, *Kende* I. Chende
- Kendefi (*Kendeffy*), n cs, Malomvíz: Gábor, Gáspár, György, Mihály, Miklós és fel: Nagymihály Margit 1771
- kender 99
- Kenderes utca (*Kenderes wca*), utcanév, Dálnok 2047
- Kenderesi (*Kenderessy*) Bálint, n, Várad 1329
- György, n, Várad 1330
- Kendi (*Kendy*) Albert, n, Szentpéter 1712
- Farkas, n, b, Lozsárd 93, 115
- János, gyp, Ormány 1232
- Klára: Szécsi Tamásné
- Máté és Mihály, jb, Baca 1885
- , Kendi, Lónai, Radnóti, Szentiváni, n cs: Antal, tanácsúr (1542–1551, 1556–1558), Izabella királyné 1558-ban megöleti és fel: Bogáti Klára 1203, 1607; Ferenc, I. János kap (1534), tárnokmestere (1538–1539), II. János tanácsura (1542–1548, 1556–1558), I. Ferdinánd erd vajdája (1553–1556), Izabella királyné megöleti Bebek Ferencel és Kendi Antallal együtt 1558-ban 39; Ferenc, résztvesz a Bekes Gáspár elleni harcokban, tanácsúr (1575–1577, 1580, 1584–1591), Küsküllő vm isp (1575, 1577, 1584–1591), portai követ, 1594-ben a gyalui várban felakasztották 83, 89, 90, 92, 93, 99, 134, 229, 468, 558, 567, 624, 626, 674, 675, 676, 743, 898, 942, 948, 950, 958, 1191, 1193, 1203, 1205, 1206, 1374, 1376, 1503, 1547, 1548, 1555, 1582, 1594, 1607, 1609, 1610, 1835, 1952; Gábor 83, 89, 90, 92, 93, 743; másik Gábor, 1575-ben Bekes Gáspár pártján áll, jószágvesztése után nemsokára bocsánatot nyer, birtokai egy részét visszakapja, a rendi pénztár egyik conservatora (1593), Kolozs vm isp (1593–1594), 1594-ben kivégzik és fel: Balassa Margit 1659, 1660; másik Gábor és István (mindketten mh 1593 k) 1659, 1660; másik István (mh 1628 k) Székely Mózes híve, Basta fogságába esik, de kiszabadul, 1605-ben Bocskai egyik hadvezére, Doboka vm isp (1606–1608) és tanácsúr (1605–1608), kancellár (1608), 1610-ben összeesküvést szervez Kornis Boldizsárral Báthory Gábor ellen, majd Magyarországra menekül, 1611-ben Forgács Zsigmond táborához csatlakozik. Bethlen Gábor 1614-ben felmenti, erd tanácsúr (1614), majd ismét Bethlen ellen fordul, haláláig Magyarországon tartózkodik 1252; János 383, 631; Sándor, kancelláriai titkár (1565, 1568), portai követ, tanácsúr (1573, 1578, 1582–1590, 1593), B-Szoln vm isp (1578, 1583–1585, 1589–1590), kamarás (1578–1581), a kormányzó tanács egyik tagja (1583–1585), Doboka vm isp (1591–1594), 1594-ben kivégzik 9, 93, 511, 542, 591, 634, 641, 692, 771, 864, 931, 1026, 1252, 1281, 1594; és fel: Patócsi Katalin 1026
- kendő 79, 731, 771

- Kénesi (*Kenesy*) János, n, ifj. Báthory István
fam, Szödemeter 1045
- Kenesvit (*Keneswith, Keneosvit*), n cs, Tövis:
Anna 1919, 1921; János, Vajda Miklós udv
fam 1708, 1723, 1919, 1921, 1950, 2010,
2033; és első fel: Dorogi Dorottya, második
fel: Gosztjai Fruzsina, Margit 1919, 1921;
Miklós 2033
- Kenéz (*Kinis*), ma pusztá Magyarhomorogtól
északra, Bihar m 1174, 1480, 1633
- Kenéz (*Kenes, Kenez*) Ambrosiu, jb, Dátos 92
— Gurzo, jb, Lackod 90
— István I. Nagy/Kenéz István
— László, n, Sziget 1822
— Lazár, jb, Lándor 90
— Twrko, jb, Oroszi 90
— Zyn, jb, Acintos 90
- kenéz 11, 12, 13, 118, 580, 692, 827, 1191,
1337, 1829, 1975, 1997
- kenézi tisztség adományozása 827
- Kenkeopatak* l. Kőkénypatak
- Kénos (*Kinos*) – Sulfureni/Chinușu, Udvarhely
sz/Hargita m, h 1604, 1655, 1656
—i lkk: Bernát Lukács és Mihály, Máté András,
János és Péter, Sándor Gáspár és fel: Ilona,
Mihály, Pál, Vas Márton
—i udvarház 1656
- Kentelke (*Kentelke*) – Chintelnic – Kindel, Do-
boka/B-Naszód, h 1868
—i b: Perussit Máté és fel: Torni Zsófia
- Keoldes* l. Zöldes
- Keomordy János, n, Gyulafehérvár 1801
- Keore* l. Körév
- Keoreosd* l. Keresd
- Keoreospatak* l. Kőrispatak
- Keores* l. Körös
- Keotegran* l. Kőtegyán
- Keoteoeossy* l. Sarkadösi
- Keoztest* l. Kosztesd
- Kep*, fn, Sárfalva 1367
- kepe 403, 812, 874, 936, 1013, 1093, 1099,
1108, 1136, 1237, 1245, 1256, 1285, 1311,
1346, 1375, 1382, 1403, 1410, 1429, 1431,
1442–1443, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473,
1484, 1486, 1490, 1520, 1526, 1536, 1544,
1554, 1572–1573, 1585, 1598–1601, 1608,
1611, 1619, 1651, 1655, 1691–1696, 1698–
1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–
1718, 1726, 1736, 1739, 1746–1747, 1751,
1756–1757, 1797, 1800, 1802, 1808–1811,
1813, 1815, 1825, 1829, 1832, 1838, 1840,
1843, 1846–1847, 1849–1850, 1866, 1885,
1903, 1909, 1912, 1915, 1923, 1945, 1972–
1973, 1985, 1988, 1991, 1997, 2003, 2030–
2032, 2034–2035, 2037–2040, 2044–2045,
2047, 2049, 2051–2052, 2055
- képes ezüstpohár 1472
- képviselő 280, 573
- Kér (*Ker*) – Chieriu, Felcheriu, Bihar m, h 811
— (*Ker*), Kurtakér – Chier, Zaránd/Arad m, h
1941
- Kercsed (*Kechyet, Kerched, Kerchieth*) – Cârce-
dea/Stejeriș, Aranyos sz/Kolozs m, h 39,
726, 924, 1128
—i lkk: Várfalvi Bálint, Várfalvi István
—i udvarház 726, 1128
- Kercsed (Kerchedi, Kerchedy) János, n, Sárfal-
va 1367, 1470
- Kerde* l. Corda
- Kere* l. Kérő
- Kerecke (*Kereczke*) – Kerecjky, Máramaros/U, h
64
- Kerecsényi (*Kerechyeny*) Judit, Kányaföldei:
Dobó Ferencné
- Kérei (*Kerey*) Gergely, gyp 1232; Miklós, testör-
gyalogos, Kérő 1142, 1232
— Jakab és Mihály, n, Kérő 1603
— Miklós, n és fel: Miske Borbála, b, Cserefal-
va 592
—, cs: Balázs, Katalin: Horvát Istvánné, Miklós
1233; Sára: Antal deák fel 1233, 1422
- kerék 38, 1626
- kerékbetörés 38
- Kerekegyház (*Kerekegyház*), elnéptelenedett te-
lepülés Biharfélegyháza határában, Bihar m
1344, 1586
- Kerekerdő (*Kerek Erdeo*), fn, erdő, Ádámos
1172
- Kerekes Antal, polg, Enyed 278
— János, Gyulafehérvár 1631
— Krisztina: Dárdás Jánosné
— Miklós, szab, Székes 1991
- Kerekesfalva (*Kerekesfalwa*) – Rotărești, Bihar
m, h 1485
—i lkk: Zsoldos Albert és Boldizsár
kerékgyártó cég l. enyedi, újegyházi

- Kereki (*Kereki, Kereký*) – Nagykereki, Bihar/M, h és vár 156, 1345
 — (*Kereký*), valószínűleg a mai Kiskereki – Cherechiul Mic/Cherechiu, Bihar m, h 1673, 1858
 —i Kocsis János és fel: Anna
 Kereki (*Kereký*), n cs, Kiskereki: György, id. János 1895; János és fel: Petri Anna 1894, 1895; Katalin, Mihály 1895
 kerékgyártás 1626
 Kerekító (*Kerektho*), fn, mocsár, Borbánd 1620
 — (*Kerekto*), fn, Polyán 524
 Kerelő (*Kereleo*) – Chirileu, Küküllő/Maros m, h 1202, 1203, 1206, 1582
 Kerelőszentpál I. Szentpál
Keresbania I. Kőrösbánya
 Keresd (*Keoreosd*) – Criș – Kreisch, Fehér/Maros m, h 722, 1991
 —i b/lkk: Bethlen György, Nagy György, Mihály és Pál
 Keresewyth Horvát (*Keresewyth Horwath*) Mátyás, váradi vdi fam 505
 Keresi (*Keressy*) András, n, Csáky István fam, b, Középlak 1845
 — Péter, n, Alsójára 2026
 kereskedés 78, 99, 560, 1623
 kereskedők 211, 1125, 1277, 1596
 —, idegen 846, 1258. L. még epiruszi, görög
Kerestienfalva I. Preszáka
 kereszt (térfogatmérték) 706
 Keresztély (*Kerestel, Kerestely*) Lőrinc, szab, Telek 1840
 — Márton, jb, Telek 1234
 — Simon, jb, Magyarorbó 657
 kereszténypénz 212
 Keresztes (*Kereztes*) – Biharkeresztes, Bihar/M, h 1345, 1586, 1581
 —i lk: Simon Pál
 Keresztes (*Keresthes, Kereztes*) Balázs, vdi jb, Lécfalva 1382
 — György, lófő, Olasztelek 377
 — János, vdi jb, Felsőfalva 1486
 — János, jb, Zabola 1643, 1646
 — Kozma, gyp, Maksa 1442
 —, lófő cs, Olasztelek: Albert, György és Illyés 1585
 Keresztúr (*Kerezthwr*) – Bodrogkeresztúr, Zemplén/M, h 1989
 —i udvarház 1989
 — (*Kerezthwr*), Csernakeresztúr – Cristur, Hunyad m, h 469, 1221
 —i udvarház 469, 1221
 — (*Kerezthwr*), Gerendkeresztúr – Grind Cristur/Grindeni, Torda/Maros m, h 680. L. még Gerendkeresztúr
 — (*Kerezthwr*) – Perechrestja, Ugocsa/U, h 63
 — (*Kerezthwr, Kereztur*), Székelykeresztúr – Cristur/Cristuru Secuiesc – Ungarischkreuz, Udvarhely sz/Hargita m, mv 52, 1021, 1682
 — bírása: Kovács János (1589)
 — előljárósága 1021
 —i lkk: Kovács György, Ördög Farkas
 — (*Kereztur*), település feltehetően a mai Temes megye területén 1762
 —i lk: Balog Ferenc
 — (*Kereztwr*), Szilágfőkeresztúr – Cristur/Cristur-Crișeni, K-Szoln/Szilág m, h 91
 —i lk: Dobszai István
 Keresztúrfalva (*Kerezthwrfalwa*), Székelykeresztúrhoz olvadt település, Udvarhely sz/Hargita m 162
 Keresztúri (*Kerezthwry, Kereztery*) Gáspár, n, b, Doboka 93
 — Jakab, Barcsa 115
 — Kristóf (mh 1599, fel: Kőrösi Ilona), Szentbenedeki, ifjúkorától id. Báthory István szolgálatában áll, dési (1573), majd tordai sókamaraisp (1578), kövári főkap (1584, 1589, 1593–1599), tanácsúr (1594–1599), Kolozsvm isp (1594–1599), Mária Krisztianna udvarmestere (1598) 93, 1112, 1113
 Keresztyén (*Kerezthien, Kereztyen*) János, n, Várad 139, 302, 651, 652
Kerezt Zegh I. Kőrösszeg
Kerezte I. Chereste
Kerezzeg I. Kőrösszeg
 Keringő (*Keringeo*), fn, Sárfalva 1367
 kerítés 288, 1283
Kerkenyes I. Kőkényes
 Kerlés (*Kerles*) – Chiraleș – Kirieleis, Doboka/B-Naszód, h 1868
 Kernye (*Kernye*), eltűnt település Szeghalom és Kőrösladány között, Békés/M 1344
 Kernyesd (*Kernesd, Kerniesd*) – Cârnești, Hunyad m, h 441, 1771

- Kérő (*Kere, Kereo*) – Chirău/Băița, B-Szoln/Ko-
lozs m, h 1142, 1232, 1603
—i lkk: Csente Bálint, Füzesi Fábián, Kerei Ger-
gely és Miklós, Kis Gergely, Módi Illés,
Nagy Bálint, Nagy Lukács, Pogácsás Lukács,
Szaproncai Imre és Miklós
- Kerschdorf I. Preszáka
Kersec (*Kersecz*) – Cârjiți, Hunyad m, h 1949
Kerest I. Karzest
Kert (*Kert*), fn, Sărfalva 1367
— (*Kerth*), fn, Nagyajta 94
kert 1283, 1644
— adásvétele 88, 249, 279, 663, 895, 1178,
1219, 1370, 1529, 1533, 1670
— adományozása 182, 249, 430, 468, 582, 704,
747, 1211, 1226, 1290, 1329
— — egyház javára 180, 660, 731
— — magszakadás címén 690, 1330
— — új adományként 663, 1488
— cseréje 970, 1535
—, egyházi tulajdonban 180, 192, 220, 660,
1472
— elpusztítása 436
— felosztása 731
—, gyümölcsös 55, 94, 468, 731, 747, 1172
—, mezővárosi 436, 443, 660, 663, 704, 1178,
1226, 1277, 1381, 1529, 1533
— örökbe hagyása 731, 974, 1356, 1472
—, szőlővel beültetett 1330
—, városi 88, 180, 220, 430, 690, 970, 1219,
1260, 1290, 1330, 1370, 1488, 1535
—, veteményes 747
Kerzing I. Gernyeszeg
Keserű (*Kessereo*) János (mh 1603, fel: Perneszi
Erzsébet), Keserű István és Moise havasal-
földi vajda (1529–1530) leányának, Moisin
Zafirának a fia, Fehér vm isp (1600), tized-
bérlő (1600), Gibárt 1094
- Keeshaza I. Kisháza
késhtüvely ezüsből 1672
Kesseln I. Keszler
Keszend I. Köszönd
Keszi (*Kezy*), ma Répáskeszi néven pusztá
Nagyszalonta mellett, Bihar m 186
Keszi (*Kezzy, Kezy*) György, vdi ember, Kügy
721
— István, esk tanácsos (1589), Várad 1008
— Péter, n, váradi vdi servitor 513
- keszkenő 101
Keszler (*Kezler*) – Chesler – Kesseln, Kükül-
lő/Szeben m, h 1818
Keszű (*Kezy*) – Chesău, Kolozs m, h 981
Ketel (*Ketel*) – Chețiu, Doboka/B-Naszód m, h
1682
Kétházi (*Keethazy*) Mihály I. Szemere/Kétházi
Mihály
Kétszék (*duarum sedium Meggiesiensium*),
szász szék 934. L. még szász székek
Kettősmező (*Ketteosmezeo*) – Chechiș, Dobo-
ka/Szilágy m, h 1659
—i vám 1659
kéve (térfogatmérték) 142, 167, 337, 1007
Kevermes I. Kebermes
Kewesd I. Kövesd
Kewgy I. Kügy
Kewpter I. Kuptora
Kewsmeod I. Küsmöd
Kéza (*Keza*), ma pusztá Mezőgyántól délre, Bi-
har m 1588
Kézdi (*Kyzdy*) szék főesperese: Nagy Antal
(1602)
— kap: Csomortáni Tamás (1601), Imecs Mi-
hály (1602)
—i királybírák 1312; Csomortáni Tamás (1601),
Pernezi István (1583–1584, 1586), Ravazdi
György (1589–1591)
—i gyalogpuskások és századosaik 1312
Kézdialmás I. Almás
Kézdipolyán I. Polyán
Kézdiszentlélek I. Szentlélek
Kézdivásárhely (*Kyzdi Vasarhely, Kizdivasar-
hely*) – Târgu Secuiesc, Kézdi sz/Kovászna
m, mv 1334, 1686, 1687
—i lkk: Hodor Kelemen, Matkó István
Kezeliczky I. Cseszelicki
kezességvállalás 598, 1590
Kezewpchere, fn, Torda
Kezler I. Keszler
kézművesek gyűlése, Szeben 1145
kézművesmesterek 848, 1097, 1881
Kezy I. Keszi, Keszű
Kiarov I. Ipolykér
Kibéd (*Kibeed, Kybed*) – Chibed, Maros sz/m, h
603, 870
—i lkk: Madaras János, Székely Antal
—i udvarház 603, 870

- Kide (*Kide, Kyde*) – Chidea, Doboka/Kolozs m, h 134, 182, 364, 826, 951, 1333
- i lkk: Frank Benedek és Ferenc, Horvát István, Illyési Gáspár, György és fel: Macskási Anna, Lőrinc és fel: Frank Fruzsina, Tamás, Vragvith András, Bálint deák és fel: Fodorházi Márta
- i udvarház 826
- Kidei (*Kidey*) Gáspár, n, ítélőszéki ülnök (1572), nagyobb kancelláriai íródeák (1577, 1579–1581, 1583) 117. L. még Illyési Gáspár
- Kigyik (*Kigiek*) – Chigic/Chijic, Bihar m, h 866
- Kigyósmezeje (*Kigios mezeye*), fn, Bodzamező 332
- kilenced 14, 96, 152, 233, 237, 266, 285, 303, 313, 362, 401, 429, 437, 446, 472, 481, 483, 514, 524, 547, 585, 590, 652, 657, 671, 678, 722, 770, 773, 782, 834, 860, 869, 874, 1006, 1017, 1019, 1022, 1037, 1043, 1051, 1055, 1065, 1070, 1074, 1079, 1082, 1093, 1099, 1136, 1162, 1181, 1215, 1235–1237, 1241, 1245, 1269, 1273, 1285, 1329–1330, 1346, 1354, 1370, 1372, 1375, 1382, 1403–1404, 1410, 1415, 1424, 1429, 1431, 1439, 1442–1443, 1452, 1454, 1463, 1469, 1471, 1473, 1481, 1484, 1486, 1490, 1492, 1519–1521, 1523, 1533, 1536, 1538, 1544, 1553–1554, 1556–1557, 1560, 1565, 1570, 1572–1573, 1577, 1581, 1584, 1587, 1597–1601, 1603, 1608, 1611, 1619, 1638, 1651, 1655, 1661, 1681, 1687, 1691–1696, 1698–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1726, 1736, 1739, 1747, 1751, 1754, 1756–1757, 1797, 1800, 1802, 1808–1813, 1815, 1825, 1829, 1832, 1838, 1840, 1843, 1846–1847, 1849–1850, 1866, 1883–1885, 1903, 1909, 1912, 1915, 1923, 1945–1946, 1956, 1972–1973, 1985, 1988, 1991, 1997, 2003, 2030–2032, 2034–2035, 2037–2040, 2044–2045, 2047, 2049, 2051–2052, 2055
- adományozása 322, 483, 597, 1345, 1559, 1744, 1816
- inscribálása 1895
- , bor, búza és vetés után fizetett 56, 59
- , szőlő- 1559
- Kilyén (*Killien, Killyen*) – Chilieni, Sepsi sz/Kovászna m, h 264, 273, 374
- i lkk: Benkő András, György és Miklós
- Killyén (*Killien, Kyllien*) István és Lukács, szab, Szentistván 2037, 2039
- , lófő cs, Szentistván: Dénes, István, László és Lukács 2037
- Kimp (*Kempuli Boi*) – Câmp, Bihar m, h 1895
- Kimp Josef, lelkész (1583), Régen 287
- Kincses (*Kynchies*) – Chinceş/Comori, Torda/Maros m, h 1690
- (*Kynchies*), fn, szőlőhegy, Gyulafehérvár 1290
- Kincsi (*Kynchy, Kynczy*) – Chinciuş, Küküllő/Maros m, h 1753
- kinestár 52, 163, 170, 260, 280, 571, 573, 813, 849
- bevételeinek csökkenése 1171, 1831
- — növelése 598, 809
- joga 1084, 1622
- jogának átengedése 1908
- — megkárosítása 1614
- jövedelme 317, 849, 953, 1171
- jutaléka 599
- részére való kölcsönzés l. pénzkölcsönzés
- kinestartó: Fráter György (1534–1551), Péter (Beriszló, 1513–1520)
- Kindel l. Kentelke
- Kinis l. Kenéz
- Kinos l. Kénos
- kinzóeszköz felállítása 38
- Kira l. Chira
- Király (*Kyraly*) Albert (mh 1598), Gagy, lovasági parancsnok Lublinban (1579) és Zawoloczban (1580), woronieczi praefectus, váradi vdi fam, az udv lovasok kap/praelectusa (1588–1592), a vdi udv familiárisok kap (1590–1591) 750, 751, 814, 837, 838, 900, 1224, 1227, 1440, 1487, 1489, 1617; és fel: Mátyus Katalin 814, 900, 1224, 1227
- Balázs, jb, Újlak 1207
- Balázs, n, Sámsond 886
- György, a váradi vár alkap (1587–1588, 1590), a váradi vár főkap (1588–1589) és Bihar vm isp (1588–1589) 229, 716, 720, 721, 724, 736, 810, 811, 817, 825, 834, 835, 860, 869, 885, 913, 1001, 1019, 1053, 1054, 1055, 1062, 1070, 1077, 1078, 1079, 1081, 1089, 1090, 1241, 1261, 1385, 1581
- Jakab, lófő, Kászonújfalú 1825

- Katalin: előbb Fodor László, majd Temesvári István fel
- Lukács, j b, Jánosd 624
- Pál, v d j b, Sükösfalva 1619
- , n cs, Várad: Anna, György és István 1993
- király, magyar 20, 39, 100, 358, 442, 456, 467, 497, 845, 1258, 1746, 1908. L. még I. Ferdinánd, I. János, II. János, I. Lajos, II. Lajos, V. László, Mátyás, II. Ulászló, Zsigmond
- , lengyel: Báthory István (1576–1586)
- Király/Fodor (*Kiraly/Fodor*) Tamás, j b, Istvánháza 1191
- királybírák 1242, 1244. L. még Alcina, Aranyos, Csík, Gyergyó, Kászon, Kézdi, Köhalom, Maros, Medgyes, Orbai, Sebes, Sepsí, Sink, Szászváros, Szeben, Szeredahely, Udvarhely, Újegyház szék
- királybírói tisztség adományozása 46, 801
- királybíróválasztás engedélyezése 146, 1044
- Királyfalva (*Kiralifalva, Kyralfalwa*) – Crai-falău/Crăiești, Küküllő/Maros m, h 1020, 1177, 1186, 1190, 1204, 1212, 1238, 1270, 1283, 1334, 1527, 1553, 1648
- i lk: Székely István
- Királyfalvi (*Kiralfalvy, Kyralfalwa-i*) János (mh 1603), n, a v d ítélszék ülnöke (1589, 1591), nagyobb kancelláriai íródeák (1583–1591) és titkár (1591), jogügyigazgató (1594, 1597, 1599), ítélőmester (1603), Királyfalva 447, 540, 964, 1020, 1057, 1177, 1186, 1190, 1204, 1212, 1238, 1270, 1283, 1439, 1453, 1527, 1553, 1648
- Királyföld (*Fundus Regius, Solum Regii*), a Marostól délre fekvő erdélyi szász területek 164, 358, 1185, 1186, 1212
- Királyhalma (*Kyralihalma*) – Crihalma – Königsberg, Fehér/Brassó m, h 1753, 1761
- i lk: Petki Farkas
- királyi jog 66, 69, 71, 89, 90, 92, 93, 117, 118, 141, 247, 330, 364, 708, 714, 715, 717, 718, 719, 721, 724, 835, 889, 895, 964, 1177, 1186, 1190, 1191, 1204, 1206, 1212, 1238, 1270, 1283, 1393, 1453, 1522, 1548, 1582, 1594, 1607, 1609, 1689, 1895, 1975, 1983
- adományozása 33, 83, 116, 140, 172, 190, 198, 203, 209, 222, 231, 242, 257, 263, 268, 271, 299, 302, 320, 343, 352, 358, 363, 366, 371–372, 374, 385–386, 392, 397–399, 404–406, 411, 416, 418, 428, 435, 441, 449, 452–453, 455, 461, 469, 478, 483, 487, 501, 505, 507, 512–513, 516–517, 519–521, 525, 532, 542, 545, 556, 558, 564, 567–568, 570, 572, 576–577, 579, 581, 591, 595, 603, 612, 621, 631, 647, 660, 663–664, 683, 695–696, 702, 711, 713, 746, 752–753, 756–758, 760–767, 769, 780, 783, 786–789, 795–798, 804, 808, 815, 821, 823, 826, 830–833, 839–841, 850, 854–855, 858–859, 862, 868, 873, 876, 879–881, 890, 894, 897, 902–903, 909, 917, 921–926, 929, 931, 935, 943–944, 946, 951–952, 955–958, 961–962, 967–968, 975–976, 988, 990, 994, 999–1000, 1016, 1026–1027, 1030, 1034, 1036, 1038–1039, 1042, 1052, 1057–1058, 1061–1062, 1068, 1071–1073, 1075–1076, 1080, 1083–1084, 1087, 1107, 1109–1110, 1112–1113, 1117, 1137, 1141, 1149–1150, 1152, 1165, 1167, 1185, 1188, 1193, 1195–1196, 1199, 1202–1203, 1216, 1230, 1249, 1253, 1257, 1261, 1267, 1271–1272, 1275, 1279–1280, 1282, 1288, 1291, 1295, 1299, 1303–1305, 1317, 1321, 1323, 1327–1330, 1334, 1341–1342, 1344–1345, 1347, 1349, 1353, 1357, 1362, 1373, 1377, 1379, 1391, 1394, 1399–1401, 1404–1406, 1418, 1420, 1424, 1433, 1435–1437, 1441, 1447, 1449–1450, 1456, 1458, 1464, 1476, 1479, 1488, 1494–1496, 1500, 1503, 1511–1512, 1515–1516, 1518, 1524, 1530, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549–1551, 1561, 1563, 1576, 1581, 1588–1590, 1593, 1604–1606, 1610, 1617–1618, 1627, 1630, 1632, 1634, 1648, 1653, 1657–1659, 1663–1664, 1667, 1674–1676, 1680, 1683, 1685, 1688, 1708, 1710–1712, 1719–1722, 1725, 1727–1728, 1730–1735, 1737–1738, 1740–1745, 1749–1750, 1752, 1755, 1760, 1762, 1764–1766, 1768–1770, 1772, 1775–1777, 1779–1781, 1783, 1785–1796, 1798–1799, 1803–1805, 1812, 1814, 1817–1818, 1821, 1826–1827, 1836–1839, 1841, 1845, 1851–1857, 1859, 1861–1865, 1867, 1870, 1872, 1875–1879, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893–1894, 1896–1902, 1904–1905, 1907, 1910, 1913, 1916–1918, 1920, 1922, 1924, 1928–1936, 1938–1939, 1942, 1949–1951, 1953, 1955, 1959, 1961–1966, 1969–1971, 1974, 1976, 1978–1981,

- 1987, 1989–1990, 1992, 1994–1996, 1998–2000, 2004–2007, 2009–2012, 2015–2029, 2033, 2041–2043, 2050, 2053–2054. L. még oklevél jóváhagyása királyi jog adományozásával
- királyi út 1382, 1442
- Királykútja (*Kyraly Kuttya*), fn, Gyulafehérvár 858
- Királymál (*Kiralmal*), fn, Déva 235
- Királymező (*Kyralymezeo*), prédiüm Vadász környékén, Zaránd/Arad m 1353
- Királypataka (*Kyralypathaka*) – Craiva, Fehér m, h 1255
- Kirchberg l. Kürpöd
- Kirchier Simon, medgyesi lelkész (1602) 1759
- Kirek l. Kurety
- Kirieleis l. Kerlés
- Kirtsch l. Körös (Medgyes sz/Szeben m)
- Kirva (*Kirwa, Kyrwa*) – Kryve, Máramaros/U, h 64, 66, 69, 71
- Kis (*Kis, Kys*) Albert, jb, Fugyivásárhely 1079
- András és fel: Tót Erzsébet, Jánosfalva 155
- Antal, vdi jb, Szentkirály 1538
- Balázs, gyp, Maksa 1443
- Balázs, jb, Szentkozma 724
- Bálint, szab, Szentistván 2039
- Boldizsár, Szegedi, n, Bihar vm adószedője (1583–1586, 1589–1591), Várad 88, 136, 144, 151, 318, 387, 406, 408, 413, 414, 439, 472, 484, 494, 509, 597, 630, 640, 666, 709, 890, 970, 972, 992, 1181, 1360, 1480, 1591, 1633; és János 597
- Boldizsár, jb, Körösszeg 1581
- Demeter, n, Béli vdi kastély praefectusa (1589) 921
- Farkas, Borbánd 1597
- Ferenc, n, Bilke 69
- Fülöp és Imre, vdi jb, Siklód 1611
- Gál, jb, Tótfalu 93
- Gál, jb, Gálfalva 484
- Gáspár, Várad 229
- Gáspár és fel, Bihar vm 1378
- Gáspár és Miklós, jb, Bánd 991
- Gergely, vdi jb, Kérő 1142
- Illés, jb és fel, Déva 2045
- István, vdi jb és Lukács, bíró, Borbánd 454
- János, Felsőbánya 298
- János deák, n, debreceni jegyző (1584) 566
- János és fel, b, Várad 1055
- János, jb, Madaras 1120
- János, jb, Tasnád 1632
- János, n, b, Kocsárd 90
- János, n, Szőkefalva 1594
- János, n, váradi vdi fam 860
- János, vdi jb, Sükösfalva 1619
- Kelemen és Lukács, jb, Szilvás 93
- László, jb, Vucskómező 69
- László, n, Váttyon 221
- Lőrinc, jb, Újfalu 134
- Lukács, Nagypetri 738
- Lukács, vajda, n, Váralja 1602
- Lukas (Hirscher, mh 1541), villicus (1525–1527), bíró (1527–1541), királybíró (1531), Brassó 332
- Márton, jb, Zalatna 806
- Mátyás, jb, Girolt 1198
- Mátyás, jb, Oroszfája 717, 718
- Mátyás, lófő, Szentsimon 2038
- Mihály, jb, Herpály 724
- Miklós, Szentjakab 1871
- Pál, vdi jb, Tibód 1658
- Péter, jb, Farkaslaka 481, 1658
- Péter, jb, Pálfalva 1256
- Péter, n és fel: Fábián Zsófia, Menyő 752
- Péter, vdi lovászmester (1583), b, Szentmihálytelke 366
- Simon és fel, Székes 1991
- Tamás, esk, Felsőbajom 90
- Tamás, gyp, Maksa 1544
- Trucza, jb, kenéz, Diómál 827
- , n, a cs, Jánosfalva: Anna, Ilona és Pál 1572
- , polg cs, Várad: Anna, Dorottya, Gáspár és fel: Nagy Dorottya, másik Gáspár, Katalin: Szíjgyártó Istvánné és Tamás 645, 649, 650
- Kis Antal (*Kys Anthal*) György l. Kisnagy/Kis Antal György
- Kis Degel (*Kys Degel*) Ioan l. Degel Ioan
- Kis Kádas (*Kys Kadas*) György és fel, Torda 1587
- Kis Poláni (*Kis Polani*) Péter, n, b, Alsómagyargáld 1868
- Kis utca (*Kis uca*), utcanév, Torda 973, 1565, 1789
- (*Kys uca*), utcanév, Gyulafehérvár 574
- Kis Krestolch* l. Kiskrisztolc
- Kis Zurdok* l. Kabalapatak

- Kisakna l. Oláhakna
- Kisalmás (*Also Almaselnek*) – Almășel/Almașu Mic de Munte, Hunyad m, h 1775
- (*Kysalmas*), Háromalmás – Almaș, Zaránd/Arad m, h 1109. L. még Almás
- Kisbacon (*Kysbaczon*) – Bățanii Mici, Udvarhely sz/Kovászna m, h 1518
- Kisbalya (*Kysbalya*) Péter, j.b., Gyulafehérvár 909
- Kisbánya (*Kys Bania, Kys Banya*), Rézbánya – Băița, Bihar m, h 1895
- i rézbánya: *Ples*
- Kisbarcsa (*Kysbarchia, Kysbarczia*) – Nighighiș/Bârcea Mică, Hunyad m, h 1200, 1461
- i b/lkk: Barcsai Farkas, Márk, Pál magister és Beatrix: Bogáti Jánosné
- Kisbárd (*Kys Bard*), elpusztult település Kurtaker környékén, Zaránd/Arad m 1855. L. még Nagybárd
- Kisbárod l. Bárod
- Kisbodza (*Kys Boza*), fn, Bodzamező 358
- (*Kys Bozza, Kys Bozza vize*) – Buzoel, Bodzamező, patak 332
- Kisborosnyó (*Kisborosnio*) – Boroșneu Mic, Sepsz/Kovászna m, h 1212
- i lkk: Damosi István, Dézsmás Balázs és Bálint, Izsák János, Sándor Bálint, Tompa Pál
- Kisbors (*Kis Bors*) – Borș, Bihar m, h 804. L. még Bors
- i udvarház 804
- Kisbudak (*Kisbudak*) – Buduș – Kleinbudak, Doboka/B-Naszód m, h 561
- i lk: Mór András
- Kisdenk l. Alsódenk
- Kisdevecser (*Kys Dewecher*) – Diviciorii Mici, Doboka/Kolozs m, h 712, 714
- i lk: Ombozi János
- Kisdézna (*Kys Dezny, Kisdezny*), Déznába olvadó település, Zaránd/Arad m 572, 1972
- i lkk: Ambrus Farkas és fel: Márta, Bogdan Andrei, Duma Vasile, Maskussy Ioan és Nicolae
- Kisdoba (*Kis Doba*) – Doba Mică, K-Szoln/Szilágy m, h 752, 1590. L. még Nagydoba
- i lkk: Dobai/Székely Gábor és János, Hagyó Gergely, György, Mihály és Tamás, Mihály Mihály és fel: Kovács Magdolna
- Kisdoboka l. Doboka (B-Szoln/Szilágy m)
- Kisegrestő (*Kys Egresteo, Kysegresteó*) – Agriș-teu, Küküllő/Maros m, h 385, 1753, 1761
- i lk: Angyalos János
- Kisekemező (*Kys Ekemezeó*) – Proștea Mică/Târnăvioara – Kleinpropstsdorf, Medgyesz/Szeben m, h 354, 1359. L. még Nagyekemező
- Kisenyed (*Kis Enied*) – Sângătin – Kleinenyed, Fehér/Szeben m, h 259, 976
- i lkk: Csernezi Gáspár és Zsófia, Vessződi Péter
- Kisér (*Kizer*) Simon, esk. polg., Enyed 35
- Kisesküllő (*Kys Iskeoleo*) – Atileul Mic/Așchileu Mic, Doboka/Koloz m, h 1531
- Kisfalud (*Kisfalud*) – Micești, Maros sz/m, h 177, 209, 295, 787, 1321
- i fn: Büdöskútja, Matykó, Matykómalma, Ördögkútja
- i malom 177, 295
- (*Kisfalud*), elnéptelenedett település Marosugra környékén, Küküllő/Maros m 89, 90, 92, 743, 1893, 1952, 1960
- i lkk: Bácsi János, Borbély Mihály és fel: Kassai Zsófia; István, jegyző; Mihály deák
- i udvarház 1893, 1952
- (*Kys Falud*) – Micești, Fehér m, h 454, 471, 1283
- i lkk: Csügedi Imre, Dési Péter, Szentimrei István
- i prédikátor: Gemmeus Máté (1584)
- Kisfaludi István, n, Kisfalud 1952, 1960
- Kisfeketefalu l. Nyágra
- Kisgalambfalva (*Kis Galambffalva, Kysgalambfalwa*) – Porumbenii Mici, Udvarhely sz/Hargita m, h 214, 407, 496, 1400, 1916. L. még Nagygalambfalva
- i b/lkk: Kovács Ádám és Mihály, Veres János és fel: Károlyi Zsófia
- i udvarház 496
- Kisgyörgy (*Kisgyeorgy*) János, a, Nagybőlön 1717
- Kisharsány (*Kys Harsan*), elpusztult település Nagyharsány mellett, Bihar/M 710, 729. L. még Nagyharsány
- Kisháza (*Keeshaza, Kishaza*) – Cheșa, Bihar m, h 120, 243, 270, 362, 387, 448, 1160, 1161, 1261, 1274
- i vajda: Gallus (1579)

- i lkk: Micodin Andrei, Nicolae, Petru és Vasile, Oláh Mátyás, Szabó Péter és fel: Krisztina, Varga Imre, Zsámoly Benedek
 —i udvarház 387, 1160, 1161
 Kishonc (*Kyshoncz*) – Honțisor, Zaránd/Arad m, h 1109
 Kisilosva (*Kys Iloswa*), Felsőilosva – Târlișua, B-Szoln/B-Naszód m, h 1926
 Kismanő l. Magyarjenő
 Kiskalapataka (*Kis Kabolapataka*), eltűnt település Szurduk környékén, B-Szoln/Szilágym 1659
 Kiskágya (*Kyskaggya*) – Cadea Mică/Cadea, Bihar m, h 575, 662
 —i lkk: Fekete Ferenc és fel: Dengelegi Katalin
 Kiskaján (*Kyskaijan*), Alsókajanel – Căinelu de Jos, Hunyad m, h 347. L. még Kaján
 Kiskalán (*Kiskalan*) – Călan/Călanu Mic, Hunyad m, h 453
 Kiskápolna (*Kiskapolna*), elpusztult település Alsó környékén, Zaránd/Arad m 1109
 Kiskapriora (*Kyskaprinora*), elpusztult település Kaprevár mellett, Arad m 2022
 Kiskarádi (*Kis Kradi, Kiskarady*) József, n, vdi kulcsár (1581, 1583), Borbánd 363, 447, 454, 465
 — Miklós deák, n 1884
 Kiskaránd (*Kys Karand*) – Căranzel, Bihar m, h 1993. L. még Nagykaránd
 Kiskede l. Kede
 Kiskemény (*Kyskemeny*), elpusztult település Illye és Tamáshida között, Bihar m 1345
 Kiskereki (*Kys Kerek, Kyskerek*) – Cherechiul Mic/Cherechiu, Bihar m, h 1894, 1895. L. még Kereki
 —i lkk: Kereki György, id. János, János és fel: Petri Anna, Katalin, Mihály
 Kiskóh l. Alsókóh
 Kiskomádi (*Kiskomady*) – Komádi, Bihar/M, h 233
 —i lk: Uzzó János
 Kiskörtvélyes (*Kys Keortwelies, Kiskeortwelies*) – Curtuișu Mic, K-Szoln/Máramaros, h 113, 1158
 Kiskrisztolc (*Kis Krestolch*) – Cristolțel, B-Szoln/Szilágym, h 1659. L. még Nagykrisztolc
 Kis-Küküllő (*Kiskikelleo*) – Târnava Mică – Klein-Kockel, folyó 1172
 Kislozna (*Kis Lozna*), eltűnt település Nagylozna közelében a Szamos mellett, B-Szoln/Szilágym 1659. L. még Nagylozna
 Kismagyaros (*Kis Magyaros*), fn, Bölön 94
 Kismarja (*Kys Maria, Kismaria*), Bihar/M, h 156, 197, 587, 871, 1036, 1344, 1345, 1349, 1362, 1581, 1586, 1587, 1592
 —i Bocskai István
 Kismeregnyő (*Kysmirighio*) – Mărgău, Kolozs m, h 1788. L. még Meregnyő
 Kismiháld (*Kis Mihald pataka, Kis Myhald*) – Mehadica, Szörény/Krassó-Szörény m, folyó 478, 990
 Kisnagy/Kis Antal (*Kysnagy/Kys Anthal*) György, jb, Girolt 1198
 Kisnived (*Kys Nyved*), elpusztult település Borosjenő környékén a Fehér-Körös mellett, Zaránd/Arad m 1744. L. még Nagynived
 Kisoklos (*Kis Oklos*) – Ocolișu Mic, Hunyad m, h 1106. L. még Nagyoklos
 Kisorbó (*Kis Orbo*) – Gârbovița, Fehér m, h 1208
 Kisoroszfalu (*Kysorozfalw*), Görgényoroszfalu – Solovăstru, Torda/Maros m 1690
 —i sóbánya 1690
 Kispacal (*Kys Paczal, Kyspaczal*), Érkisszállás – Pătaul Mic, Kraszna/Bihar m, h 1362, 1402, 1455
 —i lkk: Csögi Mihály és fel: Ebesei Borbála
 Kispapmező l. Papmező
 Kispetri (*Kys Petri*) – Petrindul Mic/Petrinzel, Kolozs/Szilágym, h 738, 1197, 1900. L. még Nagypetri
 —i lkk: Balaskó János, Budai János, Kasza András, Lykovithy Horvát János
 —i udvarház 1900
 Kisradvány (*Kisradvany, Kysradvan*), elpusztult település Cséffa és Geszt között, Bihar m 520, 756
 Kiss András (sz 1922), levéltáros, jogtörténész 1182
 Kissáros (*Kys Saros, Kissaros*) – Șaroșul Unguresc/Delenii – Kleinferken, Küküllő/Maros m, h 90, 137, 388, 706, 976, 1304

- i lkk: Csarnádi/Sárosi Boldizsár és fel: Pósa Erzsébet, Luka Lőrinc, Moldvai Stephan, Szekeres Miklós
- Kisselyk (*Kys Selyk, Kysselk*) – Șeica Mică – Kleinschelken, Medgyes sz/Szeben m, mv 40, 846, 993, 1854
- i lkk: Han Michael, másik Han Michael
- i vargacéh és céhmestere 993
- Kisselyki (*KisSelyky*) Gál, Szászsebes 908
- Kissolymos (*Kis Solymos*) – Șoimuș, K-Szoln/Szilágy m, h 1184. L. még Nagy-solymos
- (*Kys Solymos*) – Șoimoșu Mic, Udvarhely sz/Hargita m, h 2032. L. még Solymos
- i lkk: Égető István, Fábián Imre, Mátéfi János és Pál
- Kissomogy (*Kis Somogy*), elpusztult település Lestől északnyugatra, Bihar m 267
- Kisszentlászló I. Szentlászló
- Kistivadar (*Kystywadar, Kistawadar*) Luca, n, vajda (1589), Remete 113, 1158
- Kisvárda (*Kysvarda*), Szabolcs/M, mv 1020
- i lkk: Szabó György és fel: Magyar Anna
- Kisvásári (*Kiswasary*), elpusztult település Nagyszalonta környékén, Bihar m 148, 149
- Kiszármány (*Kys Zarman*), fn, Bodzamező 332
- Kiszármány pataka (*Kis Farman pataka, Kis Sarmany pataka, Kys Sarman pataka*) – Särma, Bodzamező, patak 332
- Kiszármánykútja (*Kys Zarman kuttia*), fn, Bodzamező 332
- Kiszármányorozatja (*Kys Zarmany orozattia*), fn, Bodzamező 332
- Kiszewles I. Kisszölös
- Kiszorlenc (*Kis Zorilencz, Kys Zorlencz*) – Zorlențul Mic/Zorlencior, Szörény/Krassó-Szörény m, h 108, 1968, 1969
- Kisszántó (*Kys Zanto*) – Santăul Mic, Bihar m, h 932
- Kisszék (*Zekely Ay*) – Săcălaia, Doboka/Kolozs m, h 1821
- Kisszölös (*Kys Zeolos, Kiszewles*) – Seleuș – Kleinalisch, Küküllő/Maros m, h 209, 843, 1013, 1321
- Kitid (*Kytid*) – Chitid, Hunyad m, h 1106
- Kitidan I. Chitidan
- kiváltság 146, 266, 613, 1159, 1596; L. céh-, mezővárosi, székely szabadosi
- adományozása 20, 38, 410, 634, 822, 1457, 1475, 1622, 1908
- megerősítése 13, 70, 85, 99, 110, 138, 164, 287, 309, 456, 467, 497, 580, 607, 845, 846, 937, 996, 1145, 1258, 1413, 1483, 1507, 1623, 1626, 1746, 1881, 1908
- elvesztése 110, 476, 1159, 1391, 1413, 1646
- , cigányoké 24, 357
- , románoké 11, 12, 13, 580
- , szászoké 164
- , székelyeké 1746
- , udvarházé 1172, 1622
- , városi 1754
- kiváltságlevél 3, 4, 7, 12, 21, 32, 37, 45, 49, 85, 112, 181, 199, 220, 253, 294, 306, 330, 465, 489, 743, 801, 930, 1089, 1130, 1238, 1258, 1270, 1310, 1343, 1393, 1453, 1522, 1607, 1609, 1623, 1647, 1844, 1908, 1983, 2043
- kivonatos bejegyzés 163, 174, 176, 184, 188, 196, 201, 206, 212–213, 216, 221, 226, 228, 233, 237, 252, 255, 258–259, 270, 276, 283, 285, 289, 296, 303, 305, 315, 319, 323, 327–328, 335, 338, 345, 349, 354, 356, 360, 362, 365, 368, 382, 391, 395–396, 401, 403, 444–446, 464, 470, 488, 490, 492–493, 495, 502, 506, 511, 515, 518, 522, 524, 526, 531–532, 536, 540–541, 543, 555, 561–563, 566, 569, 574, 579, 583, 586, 591, 593–594, 596–597, 600, 615, 620, 625–626, 631, 633–635, 640–641, 646–647, 652–655, 657–659, 666–667, 669, 671–672, 676–679, 681, 684, 686, 688–692, 694–696, 698–699, 806, 819, 831, 842, 851, 906, 965, 1002, 1007, 1045–1046, 1051, 1056, 1060, 1067, 1082, 1098, 1118, 1120, 1123, 1126–1127, 1157, 1161, 1167, 1240, 1246–1248, 1264, 1269, 1276, 1297, 1306, 1313, 1359, 1376, 1412, 1417, 1427, 1430, 1477, 1482, 1485, 1489, 1491, 1497–1499, 1501–1502, 1504, 1508, 1510, 1514, 1525, 1528, 1534, 1542, 1558, 1561, 1572, 1578–1579, 1614–1615, 1629, 1631, 1635, 1639–1641, 1647, 1654, 1706, 1715, 1810–1811, 1825, 1844, 1846–1847, 1850, 1888, 1915, 1945, 1947, 1972–1973, 1988, 2030–2032, 2034, 2037–2039, 2044–2045, 2048, 2051
- Kladova (*duas Kladva*), Kalodva – Cladova, Arad m, h 1992
- Klara, polg, Szeben 95

- Klastrom utca (*Klastrom ucza*), utcanév, Székelyvásárhely 200
- Klausenburg l. Kolozsvár
- Kleinalisch l. Kisszőlős
- Kleinblasendorf l. Balázstelke
- Kleinbudak l. Kisbudak
- Kleinenyed l. Kisenyed
- Kleinferken l. Kissáros
- Klein-Kockel l. Kis-Küküllő
- Kleinalsseln l. Szentlászló (Küküllő/Maros m)
- Kleinpold l. Alsópold
- Kleinpropstsdorf l. Kisekemező
- Kleinschelken l. Kisselyk
- Klics (*Klich*) – Cliț, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
- Klicsova (*Cleschiova, Clesczoa*), elpusztult település Kapronca környékén, Arad m 2029
- Klopotiva (*Clopotiwa*) – Klopotiva, Hunyad m, h 1406. L. még Nagyklopotiva
- Klopotiva l. Szacselsklopotiva
- Kloppys l. Plopis
- Knoll Georg, Szentágota 43, 191
- Kobak Gáspár, n és fel: Zsombori Dorottya 128
- Kobátfalva (*Kobadfalwa*) – Cobătești, Udvarhely sz/Hargita m, h 851, 1308
- i lkk: Kadácsi Gergely, Katalin: Kacsó Jakabné, Mihály Ferenc, Gáspár és Tamás
- kocor l. kacor
- Kocsárd (*Kochard, Kochiard, Koczyard*), Székelykocsárd – Cucerdea/Lunca Mureșului, Aranyos sz/Fehér m, h 87, 114, 121, 167, 234, 386, 415, 460, 617, 639, 680, 681, 682, 726, 728, 734, 740, 742, 759, 776, 784, 844, 847, 853, 894, 916, 985, 998, 1084, 1090, 1128, 1133, 1208, 1327, 1370, 1372, 1398, 1421, 1446, 1448
- i b/lkk: Gálfi János, Nagy István és Pál
- (*Kochyard*), Oláhkocsárd – Cucerdea Română/Cucerdea, Küküllő/Maros m, h 90, 1893. L. még Oláhkocsárd
- i lkk: Marc Stephan, Michael Peterman, Opra Veres, Stanciu Vazila, Stanciuca Ioan
- kocsi- és kerékgyártó cég l. enyedi
- kocsilovak 732, 991, 1818
- Kocsis (*Kochys, Kwchis*) Ferenc, jb, Gyulafehérvár 1260
- István, jb, Várad 1078
- János, jb, Héjasfalva 705
- János, Kereki, n és fel: Anna, Gyulafehérvár 1673, 1858
- Kelemen, jb, Gyulafehérvár 901
- Lőrinc, polg és fel, Gyulafehérvár 1673
- Miklós, jb, Geze 90
- Péter, jb, Bánd 991
- kocsis 1385
- kocsismester, vdi udv: Rödi Miklós (1590–1592)
- Kocsobai (*Kochiobai, Kochobay*) Anna: Vadász Menyhátrné
- Mihály, Pekry Gábor belényesi tisztartója (1569) 62
- Kocsobai/Vajda (*Kochiobay/Vaida, Wayda*) Ioan és Ștefan, n, vajdák, Kocsuba 120, 448, 1261, 1274, 1441
- Kocsor (*Kochior*) Péter, Kisháza 362
- Kocsuba (*Kochioba*), elpusztult település Búzásd környékén, Bihar m 1102
- i lkk: Vaivoda Gheorghe és Petru
- (*Kochioba, Koczyoba*) – Cociuba/Cociuba Mare, Bihar m, h 120, 243, 448, 1261, 1274, 1441
- i vd: Micodin Vasile (1583) és Petru
- i malom 120
- Koda, n cs: Gáspár, Mihály és fel: Macskási Margit 951
- Kodor (*Kodor*) – Codor, B-Szoln/Kolozs m, h 319, 511, 641
- i lk: Kórodi István
- i számtartó: Mányai Mihály deák
- Kodor pataka (*Kodor Pataka*), fn, patak, Lisznyó 311
- Kodormezeje (*Kodor Mezeje alias Ladmocz Mezeie*), fn, Lisznyó 311
- (*Kodormezeie*), fn, Sepsz/Kovácszna m 374
- Kohány (*Kohan*) – Cohani, Bihar m, h 1402, 1455
- Kohópatak (*Kohpataka*) – Cufoaia, B-Szoln/Máramaros m, h 560
- Kohos (*Kahos, Kohos*) Anna: Nagy Imréné
- Kók (*Hok, Koh, Kok*) – Coc/Pădureni, Tor-da/Kolozs m, h 229, 703, 710, 729, 824, 2007
- Kóka (*Koka*) Tamás, jb, Perecsen 161
- Kokelburg l. Küküllővár
- Kolbász (*Kolbaz*) Boldizsár, n és fel Várad 1792, 1864
- Kolcmező (*Kolchmező*), fn, Vásárhely 229

- Koldi (*Koldy*) János, gyp, Lugas kerület 1883
- Kolest (*Kolost*) – Colești, Bihar m, h 1895
- Kolhals (*Kolhals, Kolhaz*) Johann, polg, bíró (1524) és fel: Katalin, Enyed 35, 278
- Kolon Ambrus és István, n, b, Herpály 724
- Ambrus, n és fel: Begési Margit, b, Kecset 1174
- Kolost* I. Kolest
- kolostor adományozása, Cserna 639
- , lerombolt, Fugyivásárhely 1559. L. még csi-ki minorita ferenc-, dési ágoston-rendi, gyulafehérvári Szent István első vértanú, Hunyad vmi, tövisi
- Kolozs (*Colos, Kolos Akna*) – Cojocna, Kolozs m, mv 19, 20, 1130, 1333, 1417, 1664, 538, 696, 21, 37, 45
- előljárósága 21, 37, 45, 1130
- i lkk: Baldacsi Jakab; János; Vas Tamás
- i sókamaras: Illyési Gáspár deák, Körmendi Pál (1590)
- i sókamara 696, 1333, 1417
- i sóbánya 1333
- Kolozs (*Colos*) vm isp 1333; Bánffy Kristóf (1581, 1583, 1592), Wass György (1573, 1576, 1579–1580, 1592–1593)
- alisp 738, 1333; Gyerőfi Mihály (1588)
- szolgabírája 738
- alszolgabírája: Budai János (1588)
- Kolozsmonostor (*Colosmonostor, Colosmonostora*) – Cluj-Mănăstur, Kolozs m, mv, jelenleg Kolozsvár egyik negyede 185, 248, 474, 482, 700, 710, 728, 800, 982, 991, 1023, 1101, 1154, 1155, 1351, 1628, 1677, 1679, 1682, 1816, 1880, 1906. L. még Monostor
- i vdi officiális: Váradai György (1589)
- i Szűz Mária-monostor konventje (hiteleshelyként) 19, 157, 185, 248, 474, 482, 700, 710, 729, 800, 982, 991, 1023, 1101, 1154, 1155, 1351, 1628, 1668, 1677, 1679, 1682, 1816, 1880, 1906
- i levélkereső: Balásfi Ambrus (1579–1591), Balassi János (1584), György deák (1580, 1582–1583)
- i konvent hiteleshelyi lt 11, 16, 113, 700, 710, 729, 982, 1101
- Kolozsvár (*Claudiopolis, Colosvar*) – Cluj – Klausenburg, Kolozs m, v 10, 14, 16, 19–20, 29, 34, 44, 47, 82–86, 99, 110, 123, 157, 185, 229, 339, 363, 367–383, 385–386, 388–389, 391–392, 395–406, 408–411, 415, 430, 477, 519–520, 542, 583–597, 660, 687, 703, 723, 749, 768, 784–785, 787, 811, 819, 822, 846, 931, 978, 1018, 1020, 1098, 1137, 1144, 1170, 1173, 1182, 1287, 1290, 1292–1293, 1299–1300, 1302–1321, 1323–1331, 1333, 1351, 1356–1357, 1437, 1449, 1584, 1628, 1664, 1674–1676, 1679–1681, 1683, 1685–1687, 1714, 1763–1764, 1964
- előljárósága 19, 20, 34, 687, 768
- bírása: Boldizsár András (1521)
- i lkk: Barát Sebestyén, Bek János és Lőrinc, Béltéki Sámuel, Bokor Albert, Csana Máté; Fábián deák; Ferkely Miklós, Fűztői Ferenc deák, Gellyén Imre, Gemmifisor Mihály; György deák; Herceg István, Hosszú János, Íjgyártó Ötvös Mihály, Jacobinus Bernát, Kakas András és fel: Sarlai Anna, István, Katalin, Kappa Ferenc, Katonai Mihály, Krisen Martin, Nagy Salatiel, Ötvös Balázs és István, Ötvös Demeter, Ötvös Orbán és fel: Magyar Katalin, Stromer Johannes, Szép Bálint és fel: Anna, Temesvári István deák és fel: Király Katalin, Trausner István, Katalin, Lukács deák és Margit, Vajda Márton, Veidnit Johann, Vendl Thomas, Vicei Tamás
- i lkk felmentése adó alól 1018
- i borbély: Rózsás János
- i ötvösök céhszabályzata 822
- i szabócéh céhszabályzata 34, 47
- i szabók: Fejérdi István, Hóz Fülöp, Lengyel Gergely, Nyíró Miklós, Sachs Lorenz
- i szűcs: Segesvári Antal
- i varga: Velcher Lorenz
- i fn: Asszúpatak, Bretfő, Házsongárd, Kómál, Lomb
- óvára 819
- i országgyűlés 9, 83, 363, 383, 519, 520, 542, 660, 787, 931, 1137, 1449
- Kolozsvár utca (*Colosvar ucza*), utcanév, Torda 1587, 1670
- Kolozsvár város lt 19, 1018
- Kolozsvári (*Coloswar-i, Coloswary*) Bálint, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1578–1579, 1584, 1587, 1589) 117, 118, 330, 540

- Gábor deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1570, 1572), a dési sókamarás (1581–1583), vdi titkár (1578, 1588, 1591), vdi számvevő (1590) 159, 334, 339, 477, 748, 749, 1437, 1494
- István deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1587–1591, 1594) 964, 1177, 1186, 1190
- János deák, n, tordai (1585, 1590–1591, 1593, 1607), majd vizaknai sókamarás (1601), számvevő (1598–1599), kincstári jogügyigazgató (1603, 1607), 1610-ben Besztercén kivégzik 1348, 1404, 1565, 1587
- János deák, Kolozsvár 1144
- János deák, n, a váradjai portus sóarusítási praefectura (1589) 973
- , n cs: István, Báthory Grizeldisz servitora, Jeremiás, Mihály deák, számvevő (1589), aranybeváltó (1590–1591) 1144, 1468
- Kolt (*Kolt*), elpusztult település Ágya mellett, Zaránd/Arad m 1744, 1941
- Kólya (*Kolia, Kolya*) András, n, Vémer 405
- Kólyi (*Koy*) Albert, jb és fel, Dézna 1843
- Mátyás, jb, Dézna 1909
- Komádi I. Kiskomádi, Nagykomádi
- Komána (*Cumana*) – Comana, Fehér/Brassó m, h 1820
- i udvar officialisa: Bojér Toma (1602)
- Komárom (*Komarom*), Komárom/M, h 2013
- i Marokházi György és János
- Komáromi (*Komaromy*) Farkas, váradi vdi servitor 501
- Lajos, n, Belényes 1725, 1727
- Komjáti (*Komiathy*) Gáspár, Doboka vm szolgabírája (1580), Derzse 86, 134
- Komolló (*Komollo*) – Comolău, Sepsis/Kovácsna m, h 374, 1516
- Komornyik (*Komornik*) Mihály, n, b, Mánya 93
- komp 247, 1596
- Komplár (*Compolar*) Pál, vdi testőrgyalog, Bihar 869
- Konc (*Koncz, Konch*) János, lófő, Nagysolymos 2030
- Márton, lófő, Szentrontás 1808
- Pál, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1591, 1593, 1599), Csáky István servitora (1602), Székelyvásárhely 1836
- Kondoros (*Kondoros*), Békés/M, h 1356, 1584
- i Borbély János
- Kondorosi (*Kondorosy*) András, esk polg, Belényes 1678
- Kondrácz (*Kondracz*) Máté, Sárfalva 1367
- Konkolyfalva (*Konkoliosfalva alias Nyegenyefalva*) – Negreni, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
- Konradsdorf I. Gainár
- Konstantinápoly (*Constantinopol*) – Isztambul, Törökország, v 1892
- i császár 1892
- Konstanz (*Constantia*), N, v 7
- Kont (*Konth*) Mátyás, lófő, Siklód 1285
- Kónya (*Konia, Konya*) János, jb, Magyargárd 118
- János, n és fel: Zsombori Anna 128
- László, n és fel: Maróci Katalin, Bogyoszlóháza 405
- Péter, n, Bogyoszlóháza 756
- Konyár (*Konyar, Konyatt*), Bihar/M, h 1345, 1586
- konyha 706
- konyhamester, fdi/vdi: Horvát János (1602), Jó István (1583)
- Kopacsel (*Kwpachel*) – Copăcel, Bihar m, h 489, 510
- Kopácsi (*Kopaczy*) Ferenc, n, Báthory Kristóf titkára (1579), a kapniki bányák felügyelője (1581), a hadadi vár praefectura (1585) 696
- Kopaszfalva (*Kopaszfalwa*), elnéptelenedett település Nagyilonda mellett, B-Szoln/Szilágy m 1899
- kopja 240, 275, 282, 333, 353, 355, 359, 377, 419, 433, 515, 530, 693, 734, 781, 782, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1085, 1131, 1134, 1157, 1237, 1245, 1285, 1311, 1346, 1409, 1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1598, 1599, 1600, 1601, 1611, 1612, 1655, 1692, 1693, 1694, 1695, 1697, 1698, 1699, 1700, 1702, 1703, 1704, 1705, 1707, 1709, 1714, 1716, 1717, 1718, 1746, 1797, 1802, 1808
- Kopolna, fn, Sárfalva 1367
- Koppánd (*Koppán, Koppand*) – Copand, Fehér m, h 1191, 1938, 1942
- i lkk: Márgai István, Nagy István, Nyilas Lukács, Székely Benedek, Varga Dénes bíró és György
- i udvarház 1942

- Koppány (*Kopany, Koppani*) Mihály, gyp, Lugos kerület 1883
- Orbán, n, krakkói pap (1567), enyedi református lelkész (1578–1579, 1581– kb. 1594) és esperes (1578); fel: Csegezi Anna 286, 304
- Korbul (*Korbwl*), prédiüm Karánsebes kerületben, Szörény/Temes m 1562
- Korchiomarest*, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- korcsma adományozása 705
- Korcsmafalva (*Karczmafalva, Korczmafalwa*) – Corciona/Măgura, Szörény/Krassó-Szörény m, h 140, 147
- i lkk: Barcsa László és Péter
- Korda I. Corda
- Kordé Zoltán (sz 1958), szerző, történész 39
- Korlát (*Korlat*) Ambrus, gyp, Váralja 1232
- Korlathovit György, Várad 1378
- kormányzó: Gicz János (1585–1588), Hunyadi János (1446–1453)
- Kormos Máté, gyp, Füzes 1232
- Korna I. Corna
- Kornárd (*Cornar, Kornardy, Kornard*), n cs, Szabad: Katalin, Mihály és fel: Mindszenti Katalin 122, 173, 174, 178, 1108, 1231
- Kornéltelke (*Kornetelke, Kornistelke*), elpusztult település Dicsőszentmárton közelében, Küküllő/Maros m 90, 1861
- i lk: Pecő György
- Kornis György, jb, Imecsfalva 111
- (*Cornis, Kornys*), Homoródszentpáli, Ruszkai, n cs: Boldizsár, Rudolf császár híve, 1604-ben tanácsúr, Udvarhely szék főkap és B-Szoln vm isp, a Bocskai ellen indított hadak egyik alvezére, a székelyek generálisa, Erdélyből távozva Prágában tartózkodik, majd kegyelmet nyer, később tanácsúr (1607–1610), háromszéki főkap és székely generális (1608), országos generális (1609), 1610-ben Kendi Istvánnal összeesküdött a fejedelem ellen, de a merénylet végrehajtása közben elfogták, és Kolozsváron lefejezték 1976; Farkas (mh 1602), Udvarhely szék királybírája (1585, 1589–1591), székely főkap (1595) 616, 1072, 1073, 1435; Gáspár (1555 e –1601), huszti várkap (1583–1584, 1590–1591, 1596), Máramaros vm alisp (1575), ill. isp (1583–1584, 1590–1591), 1594-ben a háborús párt tagja, tanácsúr (1595–1601), generális (1599) 64, 65, 66, 69, 71, 369, 459, 462, 1273, 1393, 1976; és fel: Dolhai Ilona 64, 65, 66, 69, 71, 1393; György 1976; Zsigmond (mh 1648), Bihar vm isp (1624-től), Zaránd vm isp (1630-tól), generális (1630, 1638, 1644–1645), tanácsúr (1629, 1648) 1976
- Kornistelke I. Kornéltelke
- Kornyafalva (*Kornafalwa*), ma pusztá Repszegtől keletre, Zaránd/Arad m 1347, 1353
- i lkk: Bota/Corna Francisc, Gheorghe, Lupu, Vasile
- Kornyát (*Kornyat*), elpusztult település Rakitta mellett, Szörény/Temes m 924, 1137, 1449
- i Bekes Gáspár
- Kóród (*Korod*) – Coroi, Küküllő/Maros m, h 843, 1013, 1496
- i udvarház 1496
- Kóród (*Korod, Korogy*) – Coruşu, Kolozs m, h 546, 1408, 1416
- i lkk: Havaselti Balázs és fel: Mirce Stanca
- i udvarház 1408
- Kóródi (*Korodi, Korody*) András, n, Belényes 893, 1729
- András és Katalin: Albert deák fel, n 698
- András, esk polg, Belényes 1678
- Gergely, Belényes 455
- György, jb, Gyulafehérvár 686, 690
- György, jb, Szentsimon 300
- István deák, n, Sziget 459
- István, n, Bihar vm alisp (1583), belényesi harmincados (1601), Belényes 340, 1689, 1727, 1975, 1983
- István, n, az újbíró vár gyalogosainak tizedese (1583), Kódor 319
- Kóródszentmárton (*Korod Zent Marthon, Korodzentmarton*) – Coroisánmárton, Küküllő/Maros m, h 1013, 843. L. még Szentmárton
- Koroknya I. Alsókrotna, Felsőkrotna, Krotna
- Korond (*Korond*) – Corund, K-Szoln/Szatmár m, h 1184
- (*Korond*) – Corund, Udvarhely sz/Hargita m, h 610
- Koronka (*Koronka*) – Corunca, Maros sz/m, h 385, 1945

- i lkk: Erdős András, Mihályfi Fruzsina, János és Tamás
Korotna l. Krotna
 Korpád (*Korpad*) – Corpadea, Kolozs m, h 826
Korsch l. Körös
 Korty Antal, Siter 1581
 Kós (*Kos*) Bálint, Dobai, jb, Baca 1885
 Kós Demeter, polg és fel: Katalin, Belényes 893
 Kósa (*Kosa*) Balázs, jb, Alsótorja 1194
 — István, jb, Csúcs 1292
 — István, vdi jb, Szentmihály 1237
 — János, polg és fel, Gyulafehérvár 1219
 Kósa Borbély (*Kosa Barbely*) György, n, Gyulafehérvár 1672
 kosár 99
 Koslárd (*Koslar*) – Coşlar/Coşlariu, Fehér m, h 956, 1291
 Košice l. Kassa
 Kosztesd (*Keoztest*) – Costeşti, Hunyad m, h 1106
 Kotor Mihály, jb, Huszt 462
 Kotta (*Cotta*) Tamás, n 1248
 Kovách Géza (sz 1925), szerző, történész 959
 Kovács (*Kovacz, Kowach, Kowachy*) Ádám és Mihály, Kisgalambfalva 407, 496
 — András, fémkohászathoz értő vállalkozó, Abrudbánya 599
 — András, vdi jb, Szentimre 1452
 — Anna: Berze Mihályné
 — Anna: Szabó Péterné
 — Antal, jb, Farcád 1284
 — Antal, jb, Küsmöd 1484
 — Antal, jb, Sükő 1606
 — Antal, lófő, Kászonújfalu 1601
 — Antal, lófő, Medesér 782
 — Antal és Gergely, lófők, Szentrontás 1500, 1808
 — Balázs, fdi jb, Borosmegyer 1757
 — Balázs, lófő, Nagyajta 1410, 1513
 — Bálint, Atya 688
 — Bálint, Csókfalva 232
 — Bálint, lófő, Zetelaka 1134
 — Benedek, Nagyajta 94
 — Benedek, jb, Szentsimon 300
 — Benedek, polg, Várad 970
 — Bertalan, gyalogos, Rákos 345
 — Bertalan, lófő, Szentmárton 194
 — Ferenc l. Mezőteremi/Kovács Ferenc
 — Ferenc, jb, Küküllőkeménfalva 1604
 — Ferenc, n, Szinye 1872, 1932
 — Gergely, polg, Dész 635
 — György, n, a, Martonos 1520
 — György, polg, Gyulafehérvár 574
 — György, polg, Keresztúr 1021
 — István, Illyefalva 419
 — István, Derecske 732
 — István, gyp, Lisznyó 1813
 — István, jb, Siklód 1285
 — István, polg, Dész 97
 — János, bíró (1589), Keresztúr 1021
 — János, esk polg, Belényes 1678
 — János, gyp, Lisznyó 1212
 — János, jb, Belényes 893
 — János, jb, Kusnica 1809
 — János, lófő, Udvarhely 1346
 — János, polg, Belényes 893, 1178
 — János, vdi jb, Péter, n, a, Szentmiklós 1636
 — Katalin: előbb Váraljai Farkas deák, majd Kálmáncsehi Miklós deák fel
 — Lukács, jb, Tasnád 1632
 — Lukács, n, Vasand 1114
 — Magdolna: Mihály Mihályné
 — Márton, szab, Páké 1704
 — Máté, jb, Déva 1512
 — Máté, n, a, Selye 1860
 — Mihály, n, Esztény 93
 — Miklós, polg, Gyulafehérvár 1126
 — Pál, bíró/főbíró (1590–1591), Székelyvásárhely 1201, 1396
 — Pál, jb, Lövéte 250
 — Pál, n, Kovácsi 549, 629
 — Pál, n, Váradja 1124
 — Péter, Polyán 524
 — Péter deák, n, Bocskai Erzsébet udvarmestere (1581), gyulafehérvári aludvarmester (1585, 1587, 1589, 1591, 1593) és Zsófia: Zicsi Jánosné 636, 1449, 1578
 — Péter, jb, Gábod 1191
 — Péter, jb, Szék 777
 — Péter, lófő, Szentkirály 2044
 — Péter, lófő, Taploca 1600
 — Péter, vdi jb, Barót 1136
 — Simon és fel: Sas Piroska, Medesér 407
 — Tamás, jb, Gyulafehérvár 1631, 1947
 — Tamás, polg, Gyulafehérvár 1119
 — Tamás, polg, Püspöki 128

- Tivadar, j b, Poklostelke 93
- , cs, Várad: István, János, Péter és fel: Sárosi Katalin 745
- , cs l. Nagy/Kovács cs
- , j b cs, Belényes: Ferenc, István és Mihály 1001
- , n cs, Nyírmon: Bálint, György és László 752
- Kovács Kocsis (*Kovacz Kochis*) [...], n, Gyulafehérvár 1673
- Kovács/Gergely (*Kowachy/Gergeli*) György, gyp, Sükő 1619
- Kovács/Mikó (*Kowachi/Myko*) Tamás, n, Várad 885
- Kovács utca (*Kovach uca*), utcanév, Déva 235, 1512, 1751, 1866, 2049
- kovács: Miklós 1763. L. még abrudbányai, új-egyházi
- Kovácsi (*Kovacz*), valószínűleg a mai Hegyközkovácsi – Cauceau, Bihar m, h 1673
- (*Kowachi*) – Coaciu/Făureni, Doboka/Kolozs m, h 86, 134, 305, 384, 549, 629, 1195, 1735
- i lkk: Bár Demeter, Illyés Boldizsár, Kovács Pál, Mihály Albert, Olcsárdi Vitélyos
- Kovácskápolnok (*Kowachikapalnak, Kowaczkapalnak*) – Făurești, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- Kovácsóczy (*Cowacciocci, Kowachyoczy*), n cs, Meggykerék: Farkas (1540–1594), dalmát származású, a Pádovát megjárt humanista hivatali elit egyik tagja, Forgách Ferenc pártfogoltja, Báthory István lengyelországi erd kancelláriájának titkára (1576–1578), Erdély kancellárja (1578–1594), tanácsúr (1578–1594), a kormányzó tanács egyik tagja (1583–1585), az első magyar államelméleti traktátus szerzője, 1594-ben kivégzik 9, 11–12, 112, 126, 129, 167, 249, 307, 410, 454, 507, 621, 673, 693, 701, 720, 735, 740, 755, 771, 779, 784, 843, 847, 908, 911, 994, 1013, 1014, 1074, 1137, 1203, 1205, 1224, 1283, 1318, 1388, 1391, 1430, 1432, 1438, 1460, 1517, 1531, 1620, 1663; János (fel: Moga Judit) vdi udv fam 621, 1000, 1013, 1137, 1432; Kristóf 621; Zsigmond 621
- Kovász (*Kowaz*) Ferenc, n, b, Szászfalu 808
- Kovászai (*Kowazai*) Tamás, n, Huszt 569
- Kováshi (*Kovaz, Kowazy*) – Covășinț, Arad m, mv 1739, 2028
- i lkk: Cserő Ágota és Mihály
- Kováshi (*Kowazy*) Péter, vdi gyp tizedes (1590) 1204
- (*Kowez*) Péter, j b, Gyulafehérvár 1175
- Kovászna (*Kowazna*) – Covasna, Orbai sz/Kovászna m, h 376, 432, 486, 514, 533, 1456, 1510, 1692, 1695, 1699, 1700
- i lkk: Szabó Mátyás, Szörcei Bálint, Vajna id. András, Gáspár, György, id. János, ifj. János, Vajna ifj. András, György, ifj. János
- i udvarház 486
- Kozárdi (*Kozardi, Kozardy*) Pál és Tamás, n, Retteg 1407
- Kozárvár – Cuzdrioara, B-Szoln/Kolozs m, h 57
- i lk: Somogyi János
- Kozárvári (*Kozarvary*) Mátyás, n, a gyalui vár praefectura (1585) és fel: Bácsi Fruzsina 700, 982
- Kozma Keresztély, lófő, Maksa 1694
- Lukács, j b, Derecske 732
- (*Cosma*) Péter, gyp, Lapos 1232
- Kozmatelek (*Kozma*) – Cozma, Kolozs/Maros m, h 717
- i lkk: Balog Péter, Csoma Ferenc
- Kozolyai (*Kozoliay*) György, j b, Déva 2045
- Koztha, Kozthe l. Costa
- Köblös (*Keobleos*), Magyaröklös – Cubleşul Unguresc/Cubleșu Someșan, Doboka/Kolozs m, h 89, 93, 708, 753, 1191, 1563
- i b/lkk: Simon György, Szabó Albert, Teke Ferenc és Gáspár, György és fel: Kemény Borbála, Tamás és fel: Ördög Katalin
- köböl (ürmérték) 365, 387, 1007, 1673
- , dési 1050
- , tordai 784
- , váradi 128
- Köbölkút (*Keobeolkut*) – Cubulcut, Bihar m, h 766, 1420
- i lkk: Dengelegi János és fel: Örményesi Anna; Miklós, n; Némethi Kristóf és László
- i udvarház 1420
- (*Keobeolkwth*) – Chibulcut/Fântânița, Kolozs/B-Naszód m, h 718
- i lkk: Belo Laurentiu, Ciabot Petru, Illyés Bertalan
- Köbölkúti (*Keöbölkwthy*) Kristóf, a váradi vár vn (1575) 80

- Köd (*Keod*) – Cheud, K-Szoln/Szilágy m, h 415, 1195
 — (*Keod*) Balázs, jb, Akna 717
 Ködmönös (*Keodmeoneos*) – Cudmeniș/Cormeniș, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
 Kőfalu (*Keofalu*) – Stoienesa, Hunyad m, h 347, 1743
 Köhalom (*Keohalm, Keohalom*) – Cohalm/Rupea – Reps, Köhalom sz/Brassó m, mv 143, 1506
 — polgármestere: Kalmár Michael (1581, 1591)
 Köhalom (*Keohalom*), szász szék 143, 934
 — királybírája: Laios Mauritius (1591), Móric Lajos (1581)
 — székbírája: Göldner Thomas (1581, 1591)
 Kökaró I. Kakaró
 Kőkényes (*Keokenyes, Kerkenyes*) – Ternove, Máramaros/U, h 64, 66, 69
 Kőkénypatak (*Kenkeopatak, Keokenpatak*) – Cutiș, Kolozs/Szilágy m, h 1852, 1857
 Kőkös (*Keokeos, Kweös*) – Chichiș, Sepsi sz/Kovászna m, h 374, 1005
 —i lkk: Simon Balázs, Simon Péter
 —i udvarház 1005
 köles 846
 Kölesföld (*Keoles feold alias Keoles hely*), fn, Csúcs 1191, 1292, 1293
 Köleskert (*Keoleskerth*), fn, Polyán 524, 621
 Kölesmező (*Kelesmezeo, Keolesmezeo*), elpusztult település Bodonkút közelében, Kolozs m 621
 —i lkk: Fodor János, Patrus Péter, Szabó János és Péter
 Kölpény (*Keolpen, Kolpen*) – Culpiu, Maros sz/m, h 209, 512
 —i udvarház 512
 költözés 846
 költségtérítés 67, 121, 133, 135, 227, 390, 904, 1106, 1125, 1233, 1462, 1669, 1671
 Kőmál (*Keomal*), fn, szőlőhegy, Kolozsvár 82, 1173
 Kőműves (*Keomies, Keomiwes*) Ágnes: Baranith/Horvát Györgyné
 — Gábor, polg és fel: Orsolya, Enyed 1415
 — János, jb, Udvarhely 433
 — Pál, vdi jb, Udvarhely 1346
 kőműves I. gyulafehérvári
 Königsberg I. Királyhalma
 Königsdorf I. Pálos
 köntös 150, 157
 Köpec (*Keopech, Keópeócz*) – Chepeț/Căpeni, Sepsi sz/Kovászna m, h 165, 374, 1257, 1802
 —i lkk: Égető Mátyás, Miklós, Sándor
 Köpeczi (*Keopeczy*) András és Mihály, n, Székelyvásárhely 1666, 1842
 — Anna: Vásárhelyi István deák fel
 — Dorottya: Nagy Miklósné
 — János, n, Székelyvásárhely 1120, 1321
 Köpeczi Sebestyén József (1878–1964), heraldikus, művészettörténész 852
 Körév (*Keore*), prédiom Széplak és Baromlak között, Bihar m 723
 Körispatak (*Keoreospatak*) – Crișeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1605, 1947
 Körmend (*Kormeond*), Vas/M, h 1356
 —i Posztómető János deák
 Körmendi (*Keormeond, Keormendy*) Pál, n, zilahi harmincados (1589), kolozsi sókamarás (1590) 1159, 1333
 Körös (*Chrysus*) – Crișul, folyó 1397
 Körös (*Keóreós*) – Chiuruș, Orbai sz/Kovászna m, h 376, 432, 486, 1456
 — (*Keores, Korsch*) – Curciu – Kirtsch, Medgyes sz/Szeben m, h 1, 258, 375, 1594
 —i villicus: Takács Georg
 —i lkk: Nagy Georg és Michael, Stephan comes, Takács Georg villicus
 Körösbánya (*Keoreosbania, Keresbania*) – Baia de Criș – Altenberg, Zaránd/Hunyad m, mv 1464, 1634, 1711, 1712, 1741, 1778, 1781, 1786, 1890, 1913
 —i lk: Nagy János
 — (*Keresbania districtus*), kerület a mai Hunyad megye területén 1791, 1867
 Körösi (*Keoreosy, Keoressy*) Gáspár, polg, Debrecen 476
 — István, a belényesi kastély kap (1602) 1838
 — Miklós, n és fel: Szentpáli Anna, b, Szentmihálytelke 418
 — Péter, n, Borosjenő 1812
 —, n cs: István, váradi vdi fam és fel: Parlagi Magdolna 508, 854, 988, 1256, 1323; Mihály, vdi számvevő (1584) 450, 508; és mások Mihály 508
 Köröskisújfalu I. Újfalu

- Kőrösmegyer (*Keoreos Megyer*), elpusztult település Micske és Szentandrás közelében a Sebes-Körös balpartján, Bihar m 840, 896
- Köröspatak (*Keoreospatak*) – Valea Crișului, Sepsi sz/Kovászna m, h 332, 859, 1371, 1509, 1815
- i lkk: Balog Bálint és Benedek, Kálnoki Bálint, Sebestyén Gergely
- (*Keoreospatak*) – Crișeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 958, 1605
- i lk: Gothárd Balázs
- Köröspataki/Pataki (*Keoreospataki/Pataky*) Mihály, n, Bogáti Miklós servitora, Köröspatak 1947
- Köröstarcsa (*Keoreostarchia*), Békés/M, h 1711, 1738
- i Vér György, Mihály, másik Mihály
- Körösszakál l. Szakál
- Körösszáldobágy l. Alsószáldobágy, Felsőszáldobágy és Szelistye (Bihar m)
- Körösszeg (*Kerezt Zegh, Keoreoszegh, Kerez-zeg*) – Cheresig, Bihar m, h 302, 416, 519, 520, 651, 652, 772, 896, 1123, 1480, 1581, 1676, 1836, 1845, 1889, 1899
- i Csáky Dénes és fel: Németi Ilona, Gergely, István
- i lkk: Kis Boldizsár; Miklós, n
- Köröstopa l. Topa
- Körpenyes (*Keorpenes*) – Cărpiniș, Fehér m, h 1999
- Körtvélyfája (*Keorthwelfaia, Keorthwelyffaya*) – Periș, Torda/Maros m, h 605
- Kősjátó (*Keo Sayto*), fn, szőlőhegy, Nagybánya 1226
- kősó 188, 327, 1623
- Kőszegi (*Keozegghy, Keozeggy*) Jakab, fdi udvfam 1772
- Kőszegő (*Keozegeo*) Mátyás, jb, Déva 1736
- Kőszönd (*Keozeond*), Keszend – Chisindia, Zaránd/Arad m, h 1744, 1905, 1939
- (*Keozeond districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1744, 1935, 1939
- Kőszörüs Borbély (*Keozeoreos Barbely*) János, n és fel: Katalin, b, Száldobágy 1519
- kőszvény 913
- Kőszvényes (*Keozwenies, Keozwenies*) – Mătrici, Maros sz/m, h 981, 1244, 1714, 1915
- i lkk: Gál Menyhárt, László Gergely, Mengecz István és János, Só István és János
- Köte (*Keothe*) János, b, Borosjenő 133
- Kötegyán (*Keotegran*), Bihar/M, h 1138
- i udvarházhely 1138
- kötélverők 1097
- Kötetarcsa (*Keotetarcza*), Kötegyán határába olvadt elpusztult település, Bihar/M 1138
- Kövár (*Keovar*) – Chioar, Kövár vidék/Máramaros m, vár a Lăpos folyó mellett, Bucsonfalva közelében 97, 113, 280, 573, 1112, 1113, 1158, 1226, 1583, 1602, 1899, 1916, 1918, 1931, 1966
- i várkap: Keresztúri Kristóf (1584, 1589, 1593–1599)
- i várnagy, kap, praefectus és udvarbíró 1583
- Kövárremete l. Remete
- Kövecs (*Keowecz*) Pál, jb, Sükő 1606
- Kövend (*Keowend*) – Chiend/Plăiești, Aranyos sz/Kolozs m, h 39, 125, 726, 1128
- i lk: András, n, a
- Kövév (*Keower*) Gáspár, jb, Szentkozma 724
- Kövesd (*Keovesd*) – Coveș – Kăbesch, Fehér/Szeben m, h 865
- i lkk: Tomori Balázs és György
- (*Keovesd, Kewesd*) – Cuișd, Maros sz/m, h 202, 209, 242, 293, 525, 632
- i lkk: Bodor Mihály, Marti Orbán, Nagy Anna, István és fel: Bot Anna, Katalin, Székely/Adorján György és fel: Katalin
- i udvarház 202, 293, 632
- (*Keowesd, Kowesd*) – Chieșd, K-Szoln/Szilágy m, h 1048, 1943
- i lkk: Sarmașagi Miklós és Zsigmond
- Köveskúti (*Keoveskuthi, Keoweskuthy*) Márton deák, n, a váradi vár számtartója (1589) 1078
- Kövesliget (*Keowesliget*) – Dragove, Máramaros/U, h 69
- i lk: Piskó László
- követek 1314, 1838
- , országgyűlési 274
- követjárás 546, 1242, 1244
- a törökökhöz 519, 783, 925, 1257, 1412, 1427, 1550, 2027
- Kövi (*Keovy*) – Cuvin, Arad m, h 2012, 2014
- Közeges (*Keozeges*), fn, szőlőhegy, Nagybánya 1226

- Közéapajta (*Keozep Aytha, Keozepayta*) – Aita Mijlocie/Aita Medie, Sepsz/Kovácsna m, h 515, 1515. L. még Nagyajta
 —i lk: Nagy Barnabás
 —i fn: Feketeerdő
- Középcsaaholy (*Keozepchaholy*), Oláhcsaholyba olvadt elnéptelenedett település, K-Szoln/Szatmár m 988. L. még Alsócsaholy, Felsőcsaholy
- Középlak (*Keozepalak*) – Cuzăplac, Kolozs/Szilágy m, h 894, 1195, 1531, 1845, 1852, 1857
 —i udvarház 894, 1852
 — (*Keozeplak*), fn, Nagyajta 94
- Közép-Szolnok (*Zolnok Mediocri*) vm isp: Csáky Dénes (1583), Gyulafi László (1602), Hagymási Miklós (1577)
 — szolgabírája 110
 — adója 1046
- közföld használata 1598, 1908, 1985
 közgyűlés, szebeni 68
 közigler-szoknya (egyszerű iglói posztóból készült szoknya 771
 közteherviselés 50, 78, 85, 110, 288, 443, 1008, 1035, 1413, 1908
 közút 73, 152, 339, 363, 389, 635, 858, 893, 1099, 1181, 1189, 1246, 1445, 1551, 1578, 1912, 1914, 1945, 1985, 2044, 2051
- Krachium l. Crăciun
 Krackau l. Krakó
 Krainik l. Crainic
 krajnik l. alsóoroszi, belényesi, facseti, Jófé ke-
 rületé
- Krajova (*Kraiova*) – Craiova/Craiva, Bihar m, h 1895
 — (*Kraliova*), elpusztult település Bulcs, Cella és Bakamező között, Arad m 2033
- Krakkó (*Cracco*) – Krakow – Krackau, L, v 119, 584
 —i magnus procurator: Malychkowsky Polyák Mihály (1579)
 — (*Cracco, Karko, Krako*) – Cricău, Fehér m, mv 286, 304, 727, 1217, 1255, 1675, 1749, 1755
 —i lelkész: Fabricius István (1583)
 —i lkk: Gesa Bálint, Veres Dávid, Erzsébet, István, Kristóf és fel: Dorottya, Margit, Somodéri András
 —i udvarház 1255
- Kralvic (*Kralicz, Kralvicz*) István l. Borbély/Horvát/Kralvic István
 Kramer Leonard, polg, Szeben 79
 Kran Faith, fémkohász vállalkozó, Abrudbánya 599
 Krapundorf l. Igen
- Kraszna (*Crazna*) vm isp: Báthory István (1580, 1582–1584, 1589–1591)
 — jegyzője: Dési Máté (1588)
 — adója 1046
- Kraszna (*Karazna*) – Crasna, Kraszna/Szilágy m, h 887
 —i lk: Borbély János
- Krasznai (*Craznai, Kraznay*) Pál deák, n, a telegdi vár udvb (1580, 1583) 132, 331
- Krasznahorvát l. Horvát
 Krasznamihályfalva l. Mihályfalva
 Krasznasándorfalu l. Sándorfalu
- Kraynik l. Crainic
 Krecz, Kreczul l. Creț, Crețul
- Kreisch l. Keresd
 Kreuzburg l. Nyén
- Kric (*Kryczh*) Imre, jb és fel: Anna, Belényes 538, 547
- Kricsfalva (*Krichfalwa, Kryczfalwa*) – Kryčove, Máramaros/U, h 69, 1393
 —i lk: Bence Ferenc
 —i (*Krichfalwy, Kriczfalwa-i*) Andrei, n, Máramaros vm szolgabírája (1571), Kricsfalva 66, 69, 1393
- Kricsova (*Krichowa, Krychova*) – Criciova, Szörény/Temes m, h 1856
 —i lk: Apponyi János
 kripta 811
- Krisen Martin, esk polg, Kolozsvár 34
- Kristincz, elpusztult település Hosszúág környékén, Temes m 1970
- Kristóf, cigány, Lóna 634
- Kristóf deák, kir ember, Felsőszálláspataka 61
 — deák, n 93
- Kristóf/Pompo, cigány 614
- Kristyór (*Krischor*) – Criștior, Bihar m, h 1667
- Kriva (*Kriwa*), elpusztult település Stejvaspatak határában, Hunyad m 638, 639, 1208
 —i lkk: Dănilă Ztoyka, Petroasa Petru, Ziniovia-za Mixa és Petru
- Kronstadt l. Brassó

- Krotna (*Korotna, Krattna*), Koroknya – Crocna, Zaránd/Arad m, h 774, 1733. L. még Alsókrotna, Felsőkrotna
 —i lk: Erdő Máté
 Krotschendorf I. Karácsonfalva (Küküllő/Fehér m)
 Krusovec (*Kruzovecz*) – Crušovăț, Szörény/Krassó-Szörény m, h 796
 Kryčove I. Kricsfalva
 Kryve I. Kirva
 Kudu (*Kuldul, Kwldu*) – Coldău, B-Szoln/B-Naszód m, h 1232, 1349, 1785
 —i lk: Deli Gergely
 Kukallya András, jb, Csibafalva 1582
 Kukujec (*Kukuiech*), elpusztult település Honctő környékén, Zaránd/Arad m 1109
 Kulcsár (*Kolchiar, Kulchyar, Kwlchar*) Gergely, n 1210; és György, vdi ember, Magyargárd 286
 — István, jb, Bánd 991
 — Miklós, jb és fel: Margit, Huszt 462
 kulcsár, vdi: Csépké Mihály (1590), Kiskarádi József (1581, 1583), Móré János (1590)
 Kun (*Kun, Kwn*), n cs, Monostorszeg: Borbála 797; Gáspár, vdi udv fam 57, 58, 81, 796, 797, 798; és fel: Baki Katalin 796; másik Gáspár és István, B-Szoln vm isp (1613, 1615–1616) 797, 798, 1902, 1918; Pál és Péter 797, 798; Zsófia 797
 — Demeter, Tarnóci, n és fel: Dengelegi Anna 575, 662
 Kun/Székely (*Kwn/Zekely*) Mihály, lófő, Bágyon 1006
 Kungyanta (*Kungyantha, Kwngyantha alio nomine Nemesgyanta*) – Ginta, Bihar m, h 387, 439, 630
 —i lk: Nemes Anna, Dorottya, Ilona, Katalin, Péter és fel: Margit, Petronella
 —i udvarház 387
 Kunmisei (*Kwnmisey*) Lukács deák, n, máramarosi sókamarás (1584) 459, 462
 Kunvit (*Kwnouit*) Farkas I. Deli/Kunvit Farkas kupa 412, 1220
 —, aranyozott 1472
 —, önből 731
 Kupás (*Kupas, Kopus*) András, esk, jb, Derzse 134
 — Márton, jb, Derzse 93
 Kuppán (*Kuppan*) Boldizsár, jb, Zabola 1643, 1646
 Kupsafalva (*Kupsafalva*) – Cupșeni, B-Szoln/Máramaros m, h 560
 Kuptora (*Kewpter, Kuptore, Kwptor*) – Cuptoare, Szörény/Krassó-Szörény m, h 478, 990, 1106, 1164
 —i lk: Miháldi János és Miklós, Sebestyén István és Péter, Sebestyén/Kelemen Anna, Magdolna, Márta, Péter, Sebestyén
 Kurety (*Kirek, Kwrek*) – Curechiu, Zaránd/Hunyad m, h 1741, 1913
 kúria adásvétele 895, 1224, 1527, 1624
 — adományozása 417, 757, 784, 877, 1073, 1575
 — cseréje 784, 1535
 — inscribálása 1172
 —, lófői 1073, 1575
 —, nemesi 757, 784, 1224
 —, ősi 757, 1575
 —, pusztá 784, 1575. L. még egeresi, monorai, sajói
 kúria l. udvarház
 Kurmazer (*Kwrmazer*) Kaspar, esk polg, Enyed 35
 Kurta, n cs: Balázs és fel: Borha Anna, Borka, Gáspár, Katalin, Magdolna 704
 Kurtakér I. Gacsalkér és Kér (Zaránd/Arad m)
 Kurtapatak (*Kurtapatak*) – Valea Scurtă, Kézdisz/Kovászna m, h 1032, 1085, 1194
 —i lk: Barla Mátyás, Bekes Benedek és György, Ebes Antal és Pál, Turbok Miklós
 —i udvarház 1085
 Kurz (*Kurcz*) Christian, esk polg, Enyed 35
 Kusaly (*Kusaly, Kwssaly*) – Coșeiu, K-Szoln/Szilágy m, h 335, 411, 695, 988, 1184, 1278, 1289, 1295
 —i Jakcsi Boldizsár, Katalin: Parlagi Györgyné és id. Mihály
 —i lk: Szakács/Herceg János és Péter
 —i fn: *Ehmal*, Harasztag pataka, Vásáros
 —i udvarház 1278, 1295
 Kusdi (*Kwsdy*) Mihály, vdi udv fam és fel: Grujó Anna, Csüged 81, 519, 797, 1211, 1263
 Kuskia (*Kuskia, Kwslya*), elpusztult település Karánsebes kerületben, Szörény/Krassó-Szörény m 704

Kusnica (*Kusnicza*, *Kwznicza*) – Kušnycja, Máramaros/U, h 64, 1809
 —i lkk: Boga Gergely, Kovács János
 Kusnicai (*Kusniczay*) Ábrahám, n, fdi fam, Kusnica 1809
 Kustos (*Custhos*) János, n és fel: Ebese Anna, b, Kohány 1402, 1455
 kút 582, 1472
 Kutas (*Kwthos*) Ferenc, jb, Sámsond 1011
 Kútfoalja (*Kutfeo allya*), fn, Diószeg 227
Kutinara deoleofeold, fn, Egyed 227
 Kútszeg utca (*Kwtzegh ucza*), utcanév, Gyalu 694
 Kuttyfalva (*Kuttyfalva*) – Cuci, Fehér/Maros m, h 90, 1548
 —i lkk: Bereck István, Fekete Mihály, Nagy István, Pekri István, Vid Jakab
 Kügy (*Kewgy*), ma pusztá Paptamási közelében, Bihar m 721, 724
 —i lkk: Keszi György, Váncsodi Miklós
 Küküllő (*Kykelleo*) vm isp: Apafi Gergely (1876–1584), Apafi Lénárd (1583), Apafi Miklós (1584, 1588–1589), Bogáti Menyhárt (1602), Kendi Ferenc (1575, 1577, 1584–1591)
 Küküllőkeményfalva (*Kwkeolleo Kemenfalva*) – Târnovița, Udvarhely sz/Hargita m, h 1604
 —i lk: Kovács Ferenc
 Küküllőlonka l. Tótfalu (Küküllő/Fehér m)
 Küküllőszéplak l. Széplak
 Küküllővár (*Kwkeolleowar*) – Cetatea de Baltă – Kokelburg, Küküllő/Fehér m, mv 1827
 —i udvarház 1827
 Külsőszőlő (*Kwlseo Zeolyeo*), fn, szőlőhegy, Batizháza 1213
 Kürpöd (*Kyrped*) – Chirpăr – Kirchberg, Újegyház sz/Szeben m, h 775
 Küsmöd (*Kewsmeod*, *Kwsmoed*, *Kysmeod*) – Cușmed, Udvarhely sz/Hargita m, h 271, 1117, 1118, 1299, 1484, 1914, 1977
 —i lkk: Bíró Miklós, Fóris Márton; Gergely szab; Kovács Antal, László János, Nemes János, Váraljai János
 Kvator János, jb, Gelence 111
Kwkeös l. Kőkös
Kwpachel l. Kopacsél
Kykbyk l. Kékbükk
Kymul l. Chimul

Kynczy l. Kincsi
Kyrped l. Kürpöd
Kyrse l. Chirșe
Kys Iskeoleo l. Kisesküllő
Kysmirighio l. Kismeregyó
 Kytul, kenéz, jb, Magyargáld 118
Kzyn l. Agzyn

L

Labdás (*Labdas*), fn, szőlő, Várad 101
 Laborfalva (*Laborfalwa*) – Sântionluca, Sepsi sz/Kovászna m, h 1516
 Lacfalu (*Laczfalwa*) – Șișești, Szatmár/Máramaros m, h 1622
 Lachko Johann, polg, Szeben 846
 Lackod (*Lackkod*) – Lăscud, Küküllő/Maros m, h 90
 —i lkk: Kenez Gurzo, Triffo Petru, Struța
 Lackonya (*Lackonia*) – Lăscăia/Lăschia, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
 Lac/Lacu l. Lak
Laczugh l. Lațug
 láda 101, 185, 412, 731, 1170
 —, irattartó 908
 Ladány (*Ladany*) – Püspökladány, Bihar/M, h 1233
 Ladányi (*Ladani*, *Ladany*) Gergely, n, belényesi fdi fam 1961
 — János, n, váradi vdi fam 876
 Ladmóc (*Ladmoch*, *Ladmocz*) – Ladmovce, Zemplén/Szl, h 149, 588, 746, 833, 875, 896, 910, 989, 1074, 1116, 1119, 1125, 1168, 1198, 1204, 1211, 1229, 1235, 1236, 1286, 1302, 1336, 1343, 1379, 1383, 1394, 1395, 1423, 1428, 1434, 1439, 1440, 1460, 1521, 1553, 1557, 1560, 1577, 1584, 1597
 —i Horvát János
Ladmocz Mezeie l. Kodormezeje
 Ladóc (*Ladocz*), fn, Zágón 1456
Lahay, azonosíthatatlan település 1737
 —i Nagy Gergely
 Laják (*Layak*, *Loyak*) Ferenc, n, Bilke 69
 Lajos (I.), magyar király (1342–1382) 146
 — (II.), magyar király (1516–1526) 31, 38
 — (*Laio*s, *Layos*) András, n, a, Sükő 1616
 — Balázs és Miklós, lófők, Taploca 1471
 — Mauritius, polg, Köhalom királybírája (1591) 1506

- Péter, j b, Csireősi 972
 Lak (*Lak*), Feketelak – Lac/Lacu, Doboka/Kolozs m, h 1659
 Lakatgyártó (*Lakatgyartha*) Mihály, n polg, Várad 1235
 Lakatos (*Lakathos*) Bálint, j b, Fogaras 1820
 — György, polg és fel: Anna 974
 — Imre, j b, Gyulafehérvár 877, 1290
 — István, Gyulafehérvár 731
 — István, szab, Szentistván 2037
 — Márton, Gyula 145
 — Mihály, j b, Déva 1736
 — Miklós, n, lakatos, Déva 1736
 lakatos 634, 1231, 1736
 Lakattya (*Lakattia*, *Lakottya*), elnéptelenedett település Petegd határában, Bihar m 1081, 1901
 —i lkk: Stoica Ioan, Vrasso Petru és Toma
 Lakoch, fn, folyó, Huszt 462
 Lakos l. Gáterdeje
 Lakoserdeje (*Lakos erdeye*), fn, erdő, Csúcs 955
 Lakure (*Lakur*, *Lakure*), elpusztult település Stejvaspatak környékén, Hunyad m 638, 639, 1208
 Lalasinc (*Zalasocz*, *Zalasot*), Lalánc – Lalaşint, Arad m, h 1995
 Lámkerék (*Lamkerek*) – Lancrăm – Langendorf, Fehér m, h 167, 726, 1343
 —i malom és malomgát 1343
 Lampert l. Lompért
 lánc aranyból 1378
 Lándor (*Landor*) – Nandra, Fehér/Maros m, h 90
 —i lkk: Kenez Lazăr, Stoica Fodor
 Langendorf l. Lámkerék
 Langenthal l. Hosszúaszó (Küküllő/Fehér m)
 Lantos János deák, n, Szakál 139, 651
 Lapád (*Lapad*), Magyarlapád – Lopadea Ungurească/Lopadea Nouă, Fehér m, h 1753
 Lápos (*Lapos*) – Băiuţ, B-Szoln/Máramaros m, h 317, 849, 1622
 —i ezüstbányák 317, 849, 1622
 Lápos (*Lapos*) – Lăpuşul Românesc/Lăpuş, B-Szoln/Máramaros m, h 327
 —i ezüstbányák 327
 Lápos (*Lapos*) – Lăpuşul Unguresc/Târgu Lăpuş, B-Szoln/Máramaros m, h 560, 1232, 1841, 1859
 —i lkk: Barla Balázs, Hegedűs Bálint, Horvát Balázs, Ferenc és Miklós, Kozma Péter, Nagy Bálint és János
 Lápos (*Lapos*), fn, patak, Oláhlápos 1265
 Láposi (*Lapossy*) Boldizsár és Tamás, gyalogpuskások, Lápos 1232
Laposniak Inferiori l. Alsólapusnyak
 Laposnyak (*Laposnak*) – Lăpuşnic, Hunyad m, h 2015
 —i lkk: Ivancu/Török Dumitru, Pap Mihály
 —i udvarház 2015
 Lapuhan l. Guga
 Lapupatak (*Lapupataka*) – Lăpu/Ruginoasa, Kolozs/Szilágy m, h 1798
 Laskai (*Lascoviensis*, *Lascovius*, *Laskay*) Bálint deák, j b, Vásárhely 563
 — János, Baranyai, n, gyulafehérvári levélkéréső (1580–1588, 1590) 192, 805, 1439
 — Lukács, n, Gyulafehérvár 1760
 — Péter (Laskai Csókás Péter, mh 1587), Kolozsváron és Gyulafehérváron tanul, majd fogarasi rektor, külföldi egyetemek látogatása után marosvásárhelyi rektor (1580–1581), 1581-től fogarasi lelkész, 1582 és 1586 között újra külföldi egyetemeken tanul (Wittenberg, Genf), végül gyulafehérvári református elsőpap Ilosvai Benedek helyén (1586–1587); fel: Anna 877
 Laskó (*Lascov*) – Lug, Baranya/H, h 563
 Laslău Mic l. Szentlászló (Küküllő/Maros m)
 László (V.), magyar király (1452–1457) 15, 1404
 —, (Szalkai, 1475–1526), kincstartói hivatalnok, kir titkár (1514), váci (1513–1522), majd egri (1522–1524) püspök, esztergomi érsek (1524–1526), kincstartó (1516–1517), kancellár (1518–1526) 30
 —, n, Folt 29
 — (*Lazlo*) Anna: Mikes Mihályné és Péter, n, a, Zágón 432
 — Ferenc, gyp, Alsócsernáton 360
 — Ferenc, lófő, Illyefalva 1043
 — Gergely, a, Köszvényes 1915
 — János, gyp, Küsmöd 1977
 — János, lófő, Fancsal 1658
 — János, vdi darabont, Gelence 111
 — Katalin: Benecs Fábiánné
 — Lőrinc, vdi gyp, Zsögöd 1536

- Péter, j b, Madéfalva 316
lat (súlymérték) 1622
Latabár (*Latobar*, *Lotabar*), elnéptelenedett település Csatár környékén, Bihar m 1036, 1345
Lațug (*Lachug*, *Laczugh*) Gabriel, nagyobb kancelláriai íródeák (1589–1593) 1177, 1186, 1190
—, n cs, Delinyest: Francisc 704, 1350, 1352; Gabriel 704, 1350, 1352; Nicolae 704; Vasile, Karánsebes vm szolgabírája (1580, 1582–1586, 1588–1590, 1592–1593) és fel: Pataki Katalin, másik fel: Pribék/Rakovicai Sofia 704, 1350, 1352, 1387
—, n cs, Karánsebes: Ioan, Magdalena, Nicolae és fel: Gyurkica Erzsébet, Petru, Vasile 704
Lațuga (*Laczuga*), n cs, Szilha: Iacob, Ioan, Martin, Nicolae, Petru 1562, 1568
Lauterna l. Debowa Laka
Láz (*Laz*) – Laz, Zaránd/Arad m, h 2036
—i lkk: Anca Grigore és fel: Neag Margareta
Laz l. Nagyláz
lázadás Báthory István ellen (1575) 83, 86, 383, 519, 520, 754, 787, 924, 931, 1449, 1868
—, székel 33, 1663
Lázányi (*Lazany*) Mihály deák, Gyulafehérvár 213
Lazar presbíter, j b, Ripinye 69
Lázár bíró, j b, Báród 1385
— (*Lazar*, *Lazary*) Farkas, n, b, Szenttamás 655
— Ferenc, j b, Dobó 1530
— Ferenc, n, a és fel, b, Bárdos 281
— Ferenc, n, Lázárhegy 1781
— György, n, Gyulakuta 1671, 1842
— György, vdi gyp, Meggyesfalva 1582
— István, n, a, Taploca 1471
— István (mh 1599), Szászfalvi, n, vdi gyp százados (1588–1589), ill. kap (1591), a gyalogtestőrség kap (1592–1594), majd főkap (1594–1599) 771, 808, 963, 1491
— Lőrinc, n, Sárd 628
—, n, a/n cs, Szárhegy: András és fel: Sombori Erzsébet 417, 1180, 1195, 1196, 1531; István 417
Lazar Zeremia, vdi j b, Szilvás 719
Lázárhegy (*Lazarhegy*), feltehetően a mai Lázári – Lazuri, Szatmár m, h 1781
—i lk: Lázár Ferenc
Lázur (*Lazur*) – Lazuri de Beiuș, Bihar m, h 1975
—i lk: Somogyi Bertalan
— (*Lazwl*), Robogány – Răbăgani, Bihar m, h 1075
— (*Solymos alias Lazur*) – Sohodol-Lazuri/Lazuri, Bihar m, h 1401
Lăpu l. Lapupatak
Lăpuțiu de Sus l. Felsőlapugy
Lăpușnic l. Alsólapusnyak, Laposnyak
Lăpușul Românesc/Lăpuș l. Lápos és Oláhlápos (B-Szoln/Máramaros m)
Lăpușul Unguresc l. Lápos (B-Szoln/Máramaros m)
Lăscăia/Lăschia l. Lackonya
Lăscud l. Lackod
Lăureni l. Szentlőrinc
Lăzarea l. Szárhegy
leányági öröklés 1184
leánynegyed 161, 638, 639, 814, 991, 1023, 1350, 1665
Lebechen l. Lehecsény
Lebi (*Leby*) László, n, Tövis 118, 452
Lécfalva (*Leczfalva*, *Lezfalwa*) – Letfalău/Leț, Kézdi sz/Kovácsna m, h 1234, 1375, 1382, 1537, 2046, 2047
—i lkk: Benke Lukács, Bodor Balázs és Pál, Csákány Pál, Kanyó György és János, Kászoni Mihály és Miklós, Keresztes Balázs, Mihály Jakab, Molnár Lukács és Mihály
Lechința de Mureș/Lechința l. Lekence
Lecsmér (*Leczmer*) – Leșmir, Kraszna/Szilágy m, h 1857
Ledermann l. Lodormány
lefejezés 38
legeltetés 406
Légen (*Leeghen*) – Legin/Legii, Kolozs m, h 399, 935
—i lkk: Szilvási Péter és fel: Horvát Erzsébet
—i udvarház 399
Legethy l. Ligeti
Legze György és Mihály, n, Berezna 69
Legyesbénye (*Legyes Benie*), Zemplén/M, h 229
Lehecsény (*Lebechen*) – Leheceni, Bihar m, h 1667
Lekence (*Lekencze*) – Lechința de Mureș/Lechința, Torda/Maros m, h 92, 567, 1200

- i lkk: Bonta István, Crișan Triff, Gál Gábor;
Iancu; Lupșa Simion, Nagos Bonchya
- Lele (*Lele*) – Leleiu/Lelei, K-Szoln/Szatmár m,
h 157, 761, 762, 763, 1003
- i lkk: Kaplyán Dénes, János, Margit: Szentki-
rályi Istvánné, másik Margit: Ákosi Ferenc-
né, Szilágyszegi Pál
- Lelesz (*Lelesz*) – Lelese, Hunyad m, h 453
- Leli (*Lely*), n cs, Tót: János 750, 751, 837, 838;
és fel: Sólyom Katalin, Mátyás 751
- Leliceni I. Szentlélek (Csík sz/Hargita m)
- lelkész I. pap
- leltárkészítés 546
- Lemhény (*Lemheni, Lemhyny*) – Lemnia, Kézdi
sz/Kovászna m, h 129, 485, 1016, 1686,
1687, 1775, 1830, 2027
- i lkk: Csomortányi Tamás, Janó János, Szász
Bálint
- i pap: Nagy Antal (1602)
- Lénárt (*Nenarth*) György, jb és Pál, gyp, Barátos
1639
- György, lófő, István és Pál, gyp, Barátos
1693
- Jakab, jb, Tasnád 1394
- Pál, gyp, Ozsdola 368
- Lenczik Martin I. Rinczik/Lenczik Martin
- Lencsés (*Lenczyes, Lenchyés*) György (mh
1593), n, Bocskai Erzsébet udvarmestere
(1580), Báthory Krisztina főudvarmestere
(1581, 1583), a vdi számvétel praefectu-
sa/számtartó (1587, 1590–1591), az első ma-
gyar nyelvű orvostudományi könyv, az „Ars
Medica” feltételezett szerzője 153, 184, 196,
204, 350, 501, 1450; és fel: Nagy Anna, Vá-
rad 153, 196
- Lengyel (*Lengiel*) Gergely, szabó, polg, Kolozs-
vár 34
- Péter, Derecske 732
- lengyel királyi udv fam: Grudinczky Bálint
- Lengyelfalva (*Lengielfalva, Lengienfalwa*) – Po-
lonița, Udvarhely sz/Hargita m, h 739, 863,
1473
- i lkk: Jancsó János és Mihály, Mihály Bene-
dek, Nagy Tamás, Orbán Albert, Orbán Fe-
renc és István
- Lengyelország (*Lengiel ország, Polonia*) 10–11,
86, 107, 484, 723, 894, 931, 1367, 1373,
1408, 1467
- i kereskedők 1258
- Leordeni I. Lőrincfalva
- Leordina (*Lewerdina*) – Leordina, Máramaros
m, h 64
- Leorint I. Lőrincréve
- Lepcze I. Lipcse
- lepedő 101, 771
- Lépes (*Lepes*) György (1375 k–1442), erd pré-
post (1406–1426), püspök (1427–1442) 8,
10, 22
- Lepsényi (*Lepseny*) Anna: Székely Illyésné
- Lesboda, *Lespoda*, elpusztult település Kapronca
tartozékaiban, Arad m 2020
- Leschior I. Lestyóra
- Leschkirch I. Újegyház
- Leskyrch I. Újegyház
- Lesnyek (*Lesnek*) – Leșnic, Hunyad m, h 1288
- i lkk: Dobrai Bálint, Gáspár, István, másik Ist-
ván, Menyhárt, Miklós, Péter
- Lestyán (*Lestyan*) Bálint, lófő, Szentkirály 1454
- Lestyóra (*Leschior*) – Leștioara, Zaránd/Arad m,
h 1854
- i lk: Madona György
- Leșmir I. Lecsmér
- Leșnic I. Lesnyek
- Lészai (*Lezay*) Ferenc deák, n, Báthory Boldi-
zsár fam, a fogarasi vár udvarbírája (1602)
1479, 1820
- Ferenc, n, Tövis 1927
- Léta (*Letha*) – Létavértes, Bihar/M, h 227
- (*Letha*) – Lita Ungurească/Liteni, Torda/Ko-
lozs m, h és vár 944, 1049
- Lețfalău/Leț I. Lécfalva
- Leuca, jb cs, Kece: Ioan, id. Ioan és fel 784
- levél 810, 811
- levelek vitele a török portára 519
- levélkereső I. gyulafehérvári, kolozsmonostori,
váradi
- Lewerdina I. Leordina
- Lezfalwa I. Lécfalva
- liba 843, 844, 936, 1013
- Libaton (*Libotin*) – Libotin, B-Szoln/Máramaros
m, h 560
- Licz I. Dulicz
- liga (pénzverésnél az arany és az ezüst kiegészí-
tésére használt ezüst, illetve réz) 1622
- liget 177, 784

- Ligeti (*Legethy*), jő cs, Gelence: Benedek, Lőrinc és Péter 111
- Lile Gal, Gheorghe és Simion, szabadosok, Oláhgyepes 269
- Limba (*Limba*) – Limba/Dumbrava, Fehér m, h 1408, 1416
- i lkk: Welimirowith/Nagy Demeter és fel: Mircea Stanca, István, László és Péter
- Lipcse (*Lepcze*) – Lypča, Máramaros/U, h 69
- i lkk: György, n és fel
- Lipót (*Lypot*) György, n, a lugosi fdi lovasok hadnagya (1602) 2005
- Lippa (*Lyppa*) – Lipova, Arad m, mv és vár 10, 877, 1665, 1719, 1739, 1743, 1775, 1951, 1987, 1995, 2004, 2005, 2011, 2016, 2017, 2018, 2019, 2021, 2023, 2024, 2025, 2028, 2029, 2033, 2042, 2050
- i b: Borbély/Benő Boldizsár és fel: Anna
- i várórség kap: Borbély György (1602)
- i vár alkap: Móré János (1601)
- i gyp százados: Cserő Miklós (1601)
- i lovasok hadnagya: Balog Ézsaiás (1602), Móré János (1602)
- i vár udvarbírája: Várad János (1601)
- i harmincados: Ajtoni Jakab deák (1601–1602)
- i fdi fam: Balog Bertalan, Vágó Balázs
- i őrség fam: Horvát János
- i utcanév: Darabos utca
- (*Lippa districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1723
- Lippa utca (*Lippa ucza*), utcanév, Gyulafehérvár 471, 1175, 1177, 1204, 1224, 1270, 1440
- Lippai (*Lippay, Lyppay*) Dániel és János, n 315
- Gergely, n, ifj. Báthory István fam, b, Fancsika 1027
- János, n, Várad 1368, 1369
- Péter, Kolozsvári, n, gyulafehérvári levélkeső (1585–1593, 1598–1599) 1272
- Liptai (*Lipthai*) Sára: Deli Márkné
- Lisimachus (ókori görög aranypénz) 115
- Lisznyó (*Lisno, Lizio*) – Lisnău, Sepsi sz/Kovácsna m, h 264, 311, 353, 1058, 1813, 1212
- i lkk: Damó Boldizsár és János, Fábián Balázs, György és László, Kovács István és János, Nagy Mihály, Sánta Gergely, Székely/Sánta Bálint
- i fn: Borbátbérce, Kodor/Ladmócmezeje, Kodor pataka, *Tal pataka, Uywzos Magassa*
- Lita Ungurească/Liteni l. Léta (Torda/Kolozs m) Litvánia (*Litva orzag*) 1367
- Livada l. Dengeleg (B-Szoln/Kolozs m), Gósd, Sztrimba
- Livezeni l. Jedd
- Livezile l. Vlădhăza
- Lividarius Michael, n, Szászsebes 260
- lő 71, 99, 185, 240, 266, 275, 282, 287, 333, 353, 355, 359, 377, 419, 433, 515, 530, 693, 734, 781, 782, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1085, 1131, 1134, 1157, 1237, 1245, 1266, 1285, 1311, 1346, 1409, 1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1598, 1599, 1600, 1601, 1611, 1612, 1655, 1692, 1693, 1694, 1695, 1697, 1698, 1699, 1700, 1702, 1703, 1704, 1705, 1707, 1709, 1714, 1716, 1717, 1718, 1746, 1797, 1802, 1808
- adományozása 1333, 1339
- biztosítása követek és futárok részére 50, 1145, 1465, 1838
- fizetési eszközként 94, 168, 387, 1371, 1668
- , kocsi- 732, 991, 1818
- , ménesbeli 991, 1371
- örökbe hagyása 1266, 1385, 1472, 1673, 1753
- , szekérhúzó 10
- vásárlása 1428
- Locodeni l. Lokod
- Lodormány (*Lodormany*) – Lodroman – Leder-mann, Küküllő/Fehér m, h 1818
- lőfő kivételezése 189, 214, 247, 264, 271, 373, 946, 958, 1038, 1058, 1080, 1203, 1249, 1257, 1282, 1399, 1400, 1405, 1450, 1617, 1627, 1630, 1648
- , Aranyos széki 734, 1006, 1157
- , Csík széki 194, 356, 359, 540, 677, 693, 770, 1237, 1452, 1454, 1471, 1536, 1598, 1599, 1600, 1661, 1718
- , Kászon széki 1601, 1825
- , Kézdi széki 855, 874, 945, 1017, 1022, 1059, 1085, 1375, 1429, 1544, 1638, 1694, 1705, 1707, 2047

- , Maros széki 603, 836, 870, 1409, 1501, 1714, 1782, 1797, 1808, 1811, 1915, 1945, 2037, 2038, 2039
- , Orbai széki 111, 495, 1264, 1692, 1693, 1695, 1699, 1700, 1702, 1703, 1704, 1709, 1810, 1847, 1850, 2034, 2035
- , Sepszi széki 226, 282, 283, 333, 353, 419, 491, 515, 1005, 1037, 1043, 1136, 1212, 1382, 1384, 1410, 1513, 1520, 1612, 1637, 1697, 1698, 1706, 1716, 1717, 1758, 1802, 1813, 1988, 2048
- , Udvarhely széki 55, 208, 240, 274, 275, 336, 355, 377, 423, 431, 433, 479, 530, 600, 688, 781, 782, 936, 1004, 1024, 1073, 1122, 1131, 1132, 1134, 1153, 1156, 1166, 1245, 1246, 1256, 1285, 1307, 1308, 1311, 1346, 1431, 1466, 1469, 1473, 1484, 1490, 1530, 1536, 1554, 1566, 1575, 1585, 1604, 1611, 1616, 1644, 1652, 1653, 1655, 1656, 1657, 1658, 2030, 2031, 2032, 2044, 2051
- lőfői kiváltságról való lemondás 55
- örökség 242, 417, 503, 1073, 1606
- lőfősítés 240, 275, 282, 283, 333, 355, 356, 359, 377, 419, 433, 530, 600, 677, 688, 693, 734, 781, 874, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1157, 1237, 1285, 1311, 1346, 1375, 1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1471, 1484, 1598, 1600, 1611, 1612, 1694, 1697, 1698, 1699, 1700, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1709, 1714, 1716, 1717, 1718, 1758, 1797, 1802, 1808, 1810, 1811, 1825, 1847, 1850, 1915, 1945, 1988, 2030, 2031, 2032, 2034, 2035, 2037, 2038, 2039, 2044, 2048, 2051
- lőfősítés (újbóli) 226, 353, 495, 515, 782, 870, 945, 1059, 1085, 1131, 1134, 1245, 1246, 1409, 1469, 1473, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1599, 1655, 1692, 1693, 1695
- a szolgálat idejére 1601
- házmentesítés nélkül 1157
- Logofet Zafira (*Logofeth Sophia, Saphyra*): előbb Rác Péter, majd Bálinttitt János fel
- Lokod (*Lokod*) – Locodeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1435
- Lókodi (*Lokody*) László, jb, Tibód 1658
- Lomb (*Lomb*), fn, szőlőhegy, Kolozsvár 82, 1173
- Lompérd (*Lompert*) – Lumperd/Zoreni, Kolozs/B-Naszód m, h 364, 823
- i lkk: Farla Ban és János, Pap Kozma, Truci Péter
- Lompért (*Lampert, Lomperth*) – Lompirt, Kraszna/Szilágy m, h 730, 788
- Lóna (*Lona*) – Lona/Luna de Jos, Doboka/Kolozs m, h 511, 542, 591, 634, 641, 864, 931, 1026, 1252, 1281
- i b/lkk: Kendi István és Sándor
- i udvarház 634
- Lónai (*Lonay*) Albert, vdi udv fam, Karánsebes és Lugos kerületek bánja (1589) 879, 1065, 1068, 1071, 1326
- Klára: Telegdi Miklósné
- Péter, n és fel: Bolta Katalin, Magyargáld 956
- Lonka (*Lonka*), elpusztult település Lozsád és Piski környékén, Hunyad m 27, 28, 29
- Lonka l. Lunka (Bihar m)
- Lonkafalva l. Loznakő
- Lónya (*Lonya*), elpusztult település Bökény környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Lopadea Ungurească/Lopadea Nouă l. Lapád
- lopás 1413
- Losad l. Lozsád, Lozsárd
- Losonc (*Losoncz*) – Lučenek, Nógrád/Szl, mv 381, 1290
- i Bánffy cs
- Losonci Bánffy (*Losonczy Banffy*) l. Bánffy
- (*Losonchy, Losonczy*) András, n, a, a várhegyi vár udvb (1589–1591), Réty 1147, 1151, 1212, 1234, 1537
- István, n és fel: Pekri Anna 56, 59
- lószerzőszám 1668
- Lotabar l. Latabár
- lovas 489, 1895
- lovakok kap, vdi udv: Király Albert (1588–1592)
- alkap, udv: Brinyi László (1583–1584, 1587–1588)
- hadnagya, fdi: Gosztonyi Balázs (1602), Iwankowit Demeter (1602), Nagy Albert (1601), Szalai Ferenc (1602), Szilágyi Mihály (1602), Tárkányi István (1601), Törös Máté (1602). L. még borosjenői, lippai, lugosi
- Lovász (*Lowaz*) János, n, b, Gyulafehérvár 1488
- lovászmester vdi: Ajkai Péter (1590), Kis Péter (1583)

- , fdi udv: Várad János (1602)
 Lovásztelek (*Lowasztelek*), fn, Aranyosszentmiklós 831
 Lozna (*Lozna*), elpusztult település Karánsebes kerületben, Szörény/Krassó-Szörény m 704
 Lozna Mare/Lozna l. Nagylozna
 Loznakő (*Lonkafalva alias Loznakeo*) – Preluci, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
 Lozsád (*Losad*) – Jeleđinți, Hunyad m, h 29, 76
 —i lkk: István, n; Vince Mihály
 Lozsárd (*Losard, Lossad*) – Lujerd/Lujerdiu, Doboka/Kolozs m, h 93, 931
 —i lk: Vajda János
 Lőkös (*Leukes, Lewkeos*) János, polg és fel: Erzsébet, Debrecen 913
 Lőkösháza (*Leokeoshaza*), elpusztult település Szentjános közelében a Sebes-Körös jobbpartján, Bihar m 1174
 Lőrinc deák, Hunyad vm jegyzője (1573), Déva 76
 — deák, n, Szék 777
 — deák, n, b, Dátos 92
 — deák, polg, sószállító, Dés 1623
 — (*Leoryncz, Lorinch*) Balázs, lófő, Páké 2035
 — Ferenc, jb, Jakabfalva 417
 — István és Tamás, jb, Szentlélek 722
 — Jakab, jb, Lövéte 250
 Lőrincfalva (*Leorinchfalva, Leorynczfalva*) – Leordeni, Maros sz/m, h 1203, 1206, 1582
 —i lkk: Nagy Márton, Pető Benedek
 Lőrinci (*Leorinczy*) Tamás deák (Szombatfalvi Tamás), n, nagyobb kancelláriai íródeák (1590–1591), Kovacsóczy Farkas servitora (1590), Szombatfalva 1318
 — István és Péter, lófők, Sófálva 1490
 Lőrincréve (*Leorinczrewe*) – Leorint, Fehér m, h 247, 657
 —i lkk: Földvári Gábor és fel: Forró Katalin
 Lövéte (*Leovete, Leowethefalwa*) – Lueta, Udvarhely sz/Hargita m, h 250, 1399, 1400, 1435, 1536
 —i lkk: Antal András, Balázs György, Egyed András, Gergely Gáspár, Gergely Péter, Kovács Pál, Lőrinc Jakab, Máté Mihály, Sata Mihály, Sile Ambrus és István, Szökő Orbán
 —i vasbánya 1399
 —i udvarház 1536
 Lubit Rác (*Lubit Racz*) János, n, vdi fam, Mihályfalva 1338
 Luc (*Lucz*) Tamás, gyp, Retteg 1232
 Lucareț l. Lukarec
 Luch l. Lutsch 103
 Lucillus Franz l. Szabó/Lucillus Franz
 Lučenek l. Losonc
 Ludas (*Ludas*) – Ludoșul de Mureș/Ludoș, Torda/Maros m, h 92
 —i lkk: Gucia Gyerman, Magyar János, Sándor László
 Ludas (*Ludas*) – Ludoșul Mare/Ludoș – Grosslogdes/Grossludosh, Szerdahely sz/Szeben m, h 1489
 Ludas Gál, vdi tizedes (1588), Gyulafehérvár 799
 — István, vdi jb, Felsőgyékénés 93
 Ludoșul de Mureș l. Ludas (Torda/Maros m)
 Ludoșul Mare/Ludoș l. Ludas (Szerdahely sz/Szeben m)
 Ludoș l. Ludas (Torda/Maros m)
 Lueta l. Lövéte
 Lug l. Laskó
 Lugasi (*Lugassy*) Mátyás és Mihály, n, Lugos 484, 494
 —, n cs, Szászváros: Áron, János és Mózes, szászvárosi harmincados (1583) 397, 664, 961, 1870
 Lugașu l. Lugos (Bihar m)
 Lugasszölő (*Lugas Zeleo*), fn, szőlő, Csatár 1051
 Lugos (*Lugas*) – Lugașu, Bihar m, h 484, 494
 — (*Lugas, Lwghas*) – Lugo, Szörény/Temes m, mv és vár/kastély 50, 73, 78, 99, 397, 420, 554, 664, 952, 961, 1065, 1076, 1215, 1350, 1352, 1381, 1481, 1562, 1713, 1742, 1814, 1856, 1877, 1878, 1879, 1881, 1883, 1891, 1904, 1927, 1950, 1959, 1965, 1970, 1994, 1998, 2004, 2005, 2043
 — elöljárósága 78, 99, 1881
 —i bíró 99; Sebesi János (1575)
 —i jegyző: Márton deák (1575)
 —i lkk: Bogár György, János, Lőrinc, Márton, Mihály és Miklós, Devecseri Gábor és fel: Pribék/Rakovica Barbara, Ferenc Péter, Gonc Gáspár, Gore Ștefan, Gyuraka Gheorghe, Hodan Márton, Horvát János, Huranga Caspar, Ilosvai Márton deák és fel: Ilona, Luka János, Gáspár, Lukács, Márton és Mihály, Máté Balázs, György és Miklós, Mod-

- lina Melchior, Muszka Mihály, Olasz Marianus, Pribék Farkas, Sebesi Boldizsár, István, Márton, Menyhárt és Péter, Tábor Benedek, Vajda Gáspár, Vajda Menyhért, Voica Fărcaș
- i szabók, szücsök, vargák, kézművesek 99, 1881
- i utcanév: Alsó utca, *Czermuran*, Harasztő
- i várkap 1881
- i vn 99, 1881
- i alvn: Babos János 1481
- i vár udvarbírája 1881
- i vár officialisa 1881
- i fdi lovasok hadnagya: Brankvith János (1602), Lipót György (1602)
- i fdi/vdi fam: Apponyi János, Brankvith János, Borbély Máté, Horvát Ferenc, Horvát János, Izup Mihai, Móré Gáspár, Radics Márton, Sebesi Boldizsár, Szentmiklósi György, Szilágyi Péter, Trombitás István, Vezekényi István
- i helyőrség 1970
- i harmincad 50, 78, 99
- Lugos (*Lugas districtus*), kerület a mai Temes megye területén 78, 99, 420, 1381, 1481, 1883
- bánja 78, 99, 1881; Barcsai András (1598–1602), Chirepovit Miklós (1558), Horvát Mihály (1590–1591), Lónai Albert (1589), Tornai Tamás (1578–1585)
- officialisai és harmincadosai 78
- szolgabírái 1881
- Lujerd/Lujerdiu l. Lozsárd
- Luka Lőrinc, jb, Kissáros 90
- Luka (*Lwka, Luca*), n cs, Lugos: Gáspár 397, 664, 952, 1742; János, munkácsi várkap (1567 e) 397, 664; Lukács 397, 664; Márton 397, 664, 961; Mihály 397, 664; Miklós 952
- Lukács deák, n, Bihar vm jegyzője (1587–1588), váradi levélkereső (1587, 1589), főkáptalan (1591), Várad 724, 835, 1169, 1385
- deák, polg és fel: Zsuzsanna, Debrecen 913
- , jb, lakatos 1231
- Lukács (*Lukacz, Lwkachy*) Bartalis és Márta: Sas Antalné 407
- Ferenc, jb, Bogát 92
- Ferenc, jb, Páncélseh 93
- Ilona: Nagy Antalné
- János, jb, Szentkirály 1604
- Péter, Illyefalva 283
- Tamás, lófő, Pálfalva 1256
- , lófő cs, Oroszhegy, Diafalva: Lőrinc, Gergely és Péter 2051
- Lukács Bálint öröksége (*Lukachy Balint eoreoksege*), fn, Énlaka 1605
- Lukarec (*Lukarech*), Lukácskö – Lucareț, Temes m, h 1950
- Lumota Ioan, esk polg, Karánsebes 704
- Lumperd l. Lompérd (Kolozs/B-Naszód m)
- Luna de Jos l. Lóna
- Lonca Cernii l. Nyíres (Hunyad m)
- Lonca l. Lunka (Bihar m), Tótfalu (Küküllő/Fehér m)
- Lonca Mureșului l. Kocsárd (Aranyos sz/Fehér m)
- Lonca Teuzului l. Mocsirola
- Luncani l. Gerend
- Lunșoara l. Lunksora (Hunyad m)
- Lunga l. Nyújtód
- Lunka (*Lonka*) – Lonca, Bihar m, h 1721
- (*Lunka*), Háromalmásba olvadt település, Zaránd/Arad m 1109
- Lunksora (*Lonkssora*), elpusztult település Soly-mosbucsa környékén, Zaránd/Arad m 1109
- (*Lungsora*) – Lunșoara, Hunyad m, h 115, 1218
- Lupeni l. Farkaslaka
- Lupsa (*Lupsa*) – Lupșa, Torda/Fehér m, h 1165
- Lupsai (*Lupsay*) Menyhárt, n, aranyváltó 1468
- , n cs, Felsőjára: Anna, Menyhárt és fel: Szilvási Erzsébet 856
- , n cs, Lupsa: Antal, János és Menyhárt 1165
- Lupșa (*Lupsa*) Simion, jb, Lekence 92
- Lupșe (*Lupse*), n, Macsesd 76
- Lupu l. Farkastelke
- Lus (*Lws*) Thomas, polg, Szeredahely szék bírása (1588) 846, 848
- Lutița l. Agyagfalva
- Lutoasa l. Csomortán (Kézdi sz/Kovácsna m)
- Lutsch (*Luch*) Peter, tanácsos (1575, 1578), Szeben 79, 103
- Lykovithy Horvát (*Horvat*) János, n, Kispetri 1900
- Lypča l. Lipcse
- Lypolt János, n, Báthory István lengyel király fam 1050
- Lysyčeve l. Ravaszmező

M

- Macău I. Mákó
Machy I. Mácsa
Machymolna I. Mocsmolna
 Macicașul Lung I. Hosszúmacskás
 Mackó (*Maczko*) Anna: Smelczér Mihály,
 Grison Jacopo, majd Olasz János fel
 Macra (*Makra*) Trucza, jб, Gyulafehérvár 192
 Macșa I. Maksa
Maczest I. Macsesd
Maczkan, prédium feltehetően Alsózorlenc vidé-
 kén, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
 Mácsa (*Machy*), elpusztult település Váradtól
 délnyugatra, Bihar 229
 Mácsai (*Macziar*) Bálint, jб és fel, Sárd 1460
 Macsesd (*Macesd*) – Mățești/Zăvoi, Hunyad m,
 h 60, 61, 72, 76, 77, 294, 1211
 —i lkk: Baliei Mihai, Banc Ștefan, Borcionic
 Dimitru és Nicolae, Chende Ioan, Kende,
 Niztor, Oppra/Oppre, Ștefan és Vasile,
 Chitidan Opra és Ștefan, Costa Mihai és
 Petrasko, Dan Ștefan, Dumul Ioan, Fejérvízi
 Ioan, Ianciul Ioan, Nicolae, Petru és Vasile,
 Iancul Mihai és Petru, Ianosonie Ion,
 Melchior, Nicolae és Ștefan; Lupșe;
 Macsesdi Ioan, Lupșa, Nicolae, Ștefan,
 Vasile, Marghita Dan, Mihonie Iankul,
 Mihul Laczko, Nicora Abraham/Abram és
 fel: Ana, Nicora Dan, Petrasko, Stoica, Opra
 Ștefan, Opronie Ioanos, Popa Nicolae és
 Ztanchul/Stanczul, Stoica Petrask/Petrazk,
 Volconie Vasile
 —i fn: Sy/Syl
 — (*Maczest*), elpusztult település Bulza környé-
 kén, Arad m 2010
 Macsesdi (*Machiasdi*, *Maczesdy*) Illés, n, Felső-
 farkadin 639
 — László, n, Horvát János fehér-körösi offi-
 cialisa (1590), Macsesd 1211, 1263, 2054
 —, n cs, Macsesd: Ioan, Lupșa 72; Nicolae 72,
 76; Ștefan, Vasile 72
 Macsi (*Machy*, *Maczy*) András I. Széplaki/Macsi
 András
 Macskamező (*Machkamezeö*) – Mașca/Răzoare,
 B-Szoln/Máramaros m, h 560
 Macskás (*Machykas*) – Măcișul Unguresc/Mă-
 cișu, Kolozs m, h 364
 —i lk: Horvát Miklós
 Macskási (*Machkassy*, *Machykassi*) Bálint, n és
 fel: Somai Zsófia, Csomafája 821
 — Gábor, n, Macskás 364
 — János és Péter I. Tárnok/Macskási János és
 Péter
 —, n cs: Klára: Ukner Sebestyénne, Mihály és
 fel: Ágnes 1106
 —, n cs, Bakaj, Rápolt: Ferenc, Zaránd vm isp
 (1602) és fel: Erdélyi Borbála 1428, 1890;
 Pál és Péter, Hunyad vm jegyzője (1593)
 1428
 —, n cs, Felsőszentmártonmacskás: Anna: Illyés
 Györgyné, Bálint, másik Bálint, Gábor, Já-
 nos, Margit: Koda Mihályné, Márton 951
 —, n cs, Szentmártonmacskás: id. Boldizsár és
 fel: Gávai Ilona 63, 926; másik Boldizsár,
 Ferenc (mh 1639), Fehér vm isp (1628,
 1636), szamosújvári főkap (1636), Gáspár,
 Menyhárt, Mihály és Miklós 926
 —, n cs, Tinkova: Dorottya: Tót Péterné, Mi-
 hály, Miklós és Péter 74, 971
 — (*Maczkasi*, *Maczkassy*) cs 1106
 Mácsova (*Machiowa*, *Macziowa*) Miksa és Pe-
 tru, n, Karánsebes 108
 Mácsova/Andrea (*Machiowa/Andrea*) Vasile, n,
 Karánsebes 108, 548
 Mácsovai (*Machowai*) Veronica: Pobora Nicolae
 fel
 Mada (*Mada*, *Madana*) – Mada, Hunyad m, h
 1775, 2027
 Madaras (*Madaras*) – Mădăraș, Csík sz/Hargita
 m, h 402
 — (*Madaras*) – Pășăreni, Maros sz/m, h 1120
 —i lkk: Dávid György, Kis János
 Madaras György, jб, Madéfalva 316
 — János, lófő, Kibéd 603
 Madarász (*Madaraz*) – Mădăraș, Bihar m, h 405
 Madarász (*Madaraz*) Jakab, Borbánd 1597
 — János, a vdi gyp tizedes (1590), Gyulafehé-
 rvár 1204
 — János, jб, Madéfalva 316
Madarsesd I. Madrizest
 Madéfalva (*Amadefalwa*) – Siculeni, Csík
 sz/Hargita m, h 316, 390, 475, 685
 —i lkk: Antal Balázs, Imre, Kristóf, Tamás, An-
 tal Pál, Bálint Barabás, Csata Ferenc; Dániel,
 Imre, Imre deák és fel; László Péter, Madaras

- György, Madarász János, Sánta Lucia, Szász Simon, Tankó Máttyás és fel, Tankó Tamás és fel
- i udvarház 685
- Madona György, n, a borosjenői vár fam, Lestyóra 1854
- Madrizest (*Madarsesd*, *Madresesth*) – Mădrigești, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744
- Magda, Gyulafehérvár 1673
- Magda Iowan, bírő, jb, Korcsmafalva 147
- Magiarbelkeny* l. Magyarbőlkény
- Magiaros* l. Mogyorós
- magister 8, 47, 1200, 1461
- Magnes Georg, lelkész és fel: Margaret, Rozsonda (1588) 828, 927
- Magnus Kops* l. Nagykapus
- magszakadás 12, 27, 29, 55, 64, 78, 79, 91, 95, 99, 110, 120, 128, 130, 144, 149, 153, 154, 157, 172, 179, 186, 193, 198, 202, 207, 222, 225, 227, 229, 265, 267, 268, 284, 298, 299, 302, 320, 329, 366, 380, 386, 392, 421, 441, 452, 468, 469, 472, 473, 478, 483, 501, 505, 514, 519, 528, 532, 542, 546, 558, 568, 570, 579, 588, 591, 621, 631, 632, 639, 640, 686, 690, 695, 702, 704, 706, 711, 716, 723, 735, 739, 746, 751, 755, 773, 783, 789, 808, 823, 830, 831, 833, 839, 840, 841, 850, 855, 858, 859, 868, 876, 888, 889, 890, 894, 897, 901, 903, 909, 921, 932, 943, 944, 974, 990, 991, 994, 999, 1008, 1027, 1030, 1031, 1033, 1073, 1083, 1084, 1101, 1106, 1128, 1133, 1137, 1152, 1163, 1164, 1165, 1170, 1187, 1194, 1199, 1203, 1207, 1219, 1222, 1223, 1229, 1231, 1242, 1244, 1267, 1275, 1278, 1279, 1280, 1287, 1292, 1295, 1303, 1304, 1312, 1314, 1317, 1322, 1326, 1327, 1328, 1330, 1333, 1334, 1339, 1341, 1344, 1345, 1349, 1350, 1356, 1357, 1367, 1371, 1379, 1394, 1399, 1400, 1402, 1404, 1408, 1413, 1416, 1436, 1439, 1441, 1455, 1464, 1487, 1495, 1500, 1503, 1509, 1512, 1521, 1524, 1527, 1529, 1533, 1540, 1546, 1563, 1564, 1566, 1574, 1580, 1581, 1583, 1593, 1618, 1630, 1632, 1642, 1664, 1665, 1672, 1674, 1677, 1690, 1710, 1713, 1721, 1728, 1729, 1731, 1735, 1737, 1741, 1742, 1743, 1744, 1753, 1760, 1762, 1776, 1780, 1781, 1782, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1792, 1798, 1804, 1805, 1806, 1817, 1818, 1819, 1821, 1824, 1827, 1836, 1837, 1859, 1860, 1862, 1863, 1864, 1865, 1867, 1868, 1872, 1887, 1889, 1897, 1900, 1902, 1908, 1916, 1924, 1926, 1927, 1930, 1932, 1938, 1942, 1947, 1952, 1959, 1963, 1965, 1968, 1969, 1993, 1996, 2007, 2012, 2026, 2033
- férfi ágon 114, 121, 385, 572, 639, 786, 814, 935, 1062, 1138, 1141, 1143, 1184, 1242, 1244, 1312, 1314, 1461, 1549, 1580, 1610, 1791, 1840, 1845, 1852, 1994
- Magura (*Magura*) – Măgura, B-Szoln/Szilágy m, h 1927
- (*Magura*) – Măgureni, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- (*Magura*), prédium Ohába határában, Szörény/Krassó-Szörény m 568
- Magura, fn, erdő, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
- Maguran (*Maghuran*) Farkas, Bihar vm 1385
- Magyar (*Magiar*) János, jb, Ludas 92
- Lőrinc, a vécsi vár praefectusa (1583) 287
- Illés, n, Szentpál 615
- János, vdi jb, Szentkirály 431, 1604
- Péter, Karánsebes 704
- Tamás, jb, Balázstelke 90
- Magyar Borbély (*Magyar Barbely*) János, Vizaknai, n, Szeben 928
- Magyar utca (*Magiar ucza*), utcanév, Déva 394
- (*Magyar ucza*), utcanév, Enyed 1415
- magyar csapatok 83, 519, 520
- egyházak superintendense és seniorai 272
- egyházak zsinata 272
- Magyarád l. Borosmegyer
- Magyarbányabükk (*Magyar Banyabeoky*) – Banabic/Válcele, Torda/Kolozs m, h 735. L. még Oláhbányabükk
- i udvarház 735
- Magyarbénye (*Magyar Benie*, *Magyarbeonye*) – Biia – Benden, Küküllő/Fehér m, h 556, 832. L. még Oláhbénye
- Magyarbikal (*Magiar Bikaly*) – Bicalat/Bicălatu, Kolozs m, h 1665, 1823
- i b: Vitéz Miklós és fel: Horvát Klára
- Magyarbogát l. Bogát
- Magyarbóz (*Magyarbööz*) – Boz, Hunyad m, h 1406

- i lkk: Boldogfalvi János és fel: Bakócsi Margareta
 Magyarbölkény (*Magiarbelkeny*) – Beica de Jos, Torda/Maros m, h 461
 —i fn: Bölkény, Mocsár, Sátorhegy
 —i udvarház 461
 Magyarcseszte (*Magiar Chieztwe, Magiar-czeztwe*) – Cisteiu de Mureș, Fehér m, h 412, 435, 618, 1087, 1208, 1216, 1231, 1280, 1574. L. még Csesztve
 —i lkk: Csongvai Anna: előbb Antalfi Jánosné, majd Désfalvi Istvánné, Gergely, János, másik János, másik János, Klára: Nagy Péterné, Mihály, Miklós és másik Miklós, Miske András, másik András, Borbála, György és fel: Nemes Krisztina, Imre, Kristóf, Tamás és első fel: Földvári Zsófia, második fel: Nyújtódi Erzsébet, Nagy Márton és fel: Hosszúaszói Zsófia, Somogyi János és fel: Márai Katalin
 —i fn: Miskerész
 —i udvarház 435, 1087, 1216, 1280
 Magyardécse l. Décse
 Magyardellő (*Magyar Delleo, Magiardelleo*) – Dileul Unguresc/Dileu Nou, Torda/Maros m, h 385, 1582
 —i lkk: Bocson Mihály bíró, Horvát Ferenc, Oláh Pál, Székely István
 Magyarfenes l. Oláhfenes
 Magyarfodorháza (*Magiarfodorhaza*) – Fodora, Doboka/Kolozs m, h 83, 93, 1193. L. még Oláhfodorháza
 Magyarfráta (*Magiar Frata*) – Frata, Kolozs m, h 1963. L. még Oláhfráta
 Magyarfülpös (*Magiarfylpeos*) – Filpișu Mare, Torda/Maros m, h 975
 —i udvarház 975
 Magyargáld (*Magiar Gald, Magyargald*) – Galda de Jos, Fehér m, h 116, 117, 118, 286, 304, 507, 956, 1209, 1210, 1296, 1366
 —i lkk: Bojta János, Bolta Gáspár, id. János és fel: Bornemissza Erzsébet, ifj. János és fel: Széki Anna, Miklós, másik Miklós, Fejér Péter; Ferenc deák; Haka Tamás, Kállai/Ispán János, Jowanis Petru, Kónya János, Kulcsár Gergely; Kytul kenéz; Lónai Péter és fel: Bolta Katalin, Mindszenti Ferenc deák, Piski Mihály; Stanciu; Torni Tamás és fel: Toldi Petronella
 —i udvarház 116, 118, 286, 304, 507, 956, 1209, 1296
 Magyarherepe (*Magiar Herepe*) – Herepea, Fehér/Maros m, h 880, 922
 Magyarhodos (*Magiarhodos*), elpusztult település Oláhhodos határában, Bihar m 151. L. még Oláhhodos
 Magyarhomorog l. Homorog
 Magyar (Magiar, Magyary) Anna: Szabó Györgyné
 — György, j.b. Sárd 1756
 — Ilona: Borbély Imréné
 — János, szab, Nagysolymos 2030
 — Katalin: Ötvös Orbánné
 — Tamás, j.b. Ónok 93
 Magyar Antal öröksége (*Magiari Antal eoreoksege*), fn, Szentkirály 1604
 Magyarjenő (*Magyar Jenő*), Kisjenő – Ineu, Bihar m, h 229. L. még Oláhjenő
 —i udvarház 627
 Magyarköblös l. Köblös
 Magyarlapád l. Lapád
 Magyarmacskás l. Csepegőmacskás, Szentkeresztmacskása
 Magyaradás (*Magyar Nadas*) – Nădășelu, Kolozs m, h 621, 926
 Magyaró (*Mogioro*) – Aluniș, Torda/Maros m, h 946, 1199
 —i lk: Bánffy Boldizsár
 Magyaró l. Mogyorós (Torda/Maros m)
 Magyarorbó (*Magiar Orbo, Magyarorbo*) – Gârbova de Jos, Fehér m, h 324, 657, 1137
 —i lk: Keresztély Simon
 —i udvarház 1137
 Magyarország (*Hungaria, Magiarorzag*) 135, 153, 604, 723, 768, 771, 805, 913, 1040, 1048, 1258, 1408, 1622, 1771, 1895
 — és Erdély főbírája: Fráter György
 Magyarországi Részek 589, 644, 1485, 1495, 1525, 1895
 — főkap: Báthory István (1590–1591)
 — harmincadfelügyelője: Kalmár Mihály (1588–1589)
 — jogügyszagatója: Horvát János (1584)

- tizedbérlelője: Borsoló János (1583), Cseszelicki/Szilvási Boldizsár (1602), Zilahi Benedek deák (1589–1591)
- román egyháza 644
- Magyarós l. Mogyorós (Maros sz/m)
- Magyarosd l. Monyorósd
- Magyarökrös (*Magyar Eokreos*) – Ucuriș, Bihar m, h 1750
- Magyarpalatka (*Magiarpalotka*) – Pălatca, Kolozs m, h 399. L. még Oláhpalatka
- Magyarremete (*Magiar Remethe*) – Remetea, Bihar m, h 1401, 1541. L. még Oláhremete, Remete
- i lkk: Bornemissza/Vajda György, István, id. István, János, László, másik László, Mátyás, Mihály, Miklós, Péter
- i udvarház 1541
- Magyarröd (*Magyar Reod*) – Rediu, Kolozs m, h 1272
- i lkk: Makrai István, Vicei/Makrai Benedek és Lőrinc
- Magyarszád (*Magiar Szad districtus*), kerület a mai Arad megye területén 2011
- Magyarszentpál l. Szentpál
- Magyarszilvás l. Szilvás
- Magyartótfalu (*Magyartotfalu*) – Tăuți, Kolozs m, h 1138
- Magyarújfalu (*Magyarwyfalw*), Tompaházába olvadt település, Fehér m 657. L. még Újfalu
- i lkk: Berenti Anna: Daróci Lőrincné, Lajos és fel: Vérti Anna
- Magyarventer (*Magiarventer*) – Vintere, Bihar m, h 266
- i lkk: Tataméri Chirill, Gavrill, Gheorghe, Ioan, másik Ioan, Jankul, Matia
- i fn: *Tatistok*
- Magyko l. Matykó
- Maia l. Maja, Mánya
- Maiad l. Nyomát
- Maier Michael, polg és fel: Anna, Szeben 79
- Maior (*Mayor*) Teodor, jb, Héjasfalva 705
- Maja (*Maya*) – Maia, Maros sz/m, h 1042, 1524
- Majádi (*Maiadi, Mayady*) Fruzsina: Szalai Jánosné
- Majlát (*Maylad, Maylat*) Margit: Ifjú Jánosné
- Major (*Mayor*) Miklós, jb, Zilah 660
- Tamás, jb, Tasnád 1394
- Major (*Mayor*), külváros, Gyulafehérvár 692
- majorság 111, 115, 313, 364, 554, 742, 771, 904, 1121, 1124, 1231, 1237, 1245, 1329, 1339, 1382, 1403, 1429, 1431, 1442, 1443, 1484, 1519, 1520, 1544, 1572, 1573, 1598, 1600, 1608, 1611, 1619, 1638, 1655, 1692, 1696, 1784, 1793, 1813, 1838, 1840, 1843, 1849, 1909. L. még ház, majorsági
- Makai (*Makay, Mako-i*) János, n, Vingárt 1752
- , n cs, Mákó, Várad: Ágoston, Illés deák és fel: Szele Magdolna 265, 267, 1358
- , n polg cs, Várad: Dávid, Illés deák és fel: Tarcsai Anna 96, 131, 551
- Makhoway l. Mikovai
- Mákó (*Mako*) – Macău, Kolozs m, h 265, 267, 1958
- i lk: Gazdag Bálint
- Makó (*Mako*) János, jb, Septér 719
- Mihály, jb, Futásfalva 1194
- Makótelke (*Mako Thelke, Makoteleke*), prédium Marosbogat közelében, Fehér/Maros m 955, 962, 1191, 1292
- Makrai (*Makray*) Benedek és Lőrinc l. Vicei/Makrai Benedek és Lőrinc
- István, fdi fam, Szentgyörgy 1748
- István, jb, Magyarröd 1272
- Maksa (*Maksa, Maxa*) – Macșa/Moacșa, Kézdisz/Kovácsna m, h 432, 1442, 1443, 1544, 1612, 1638, 1694, 1707
- i lkk: Benkő István és János, Demeter Gergely és György, Goczman Imre, Keresztes Kozma, Kis Balázs és Tamás, Kozma Keresztély, Pető András, Szabó Gergely, Szabó Máté, Tót Márton, Veres István
- i malom 1443
- i udvarház 1443
- Maksai (*Maxai*) László, szab, Maksa 1707
- Makzyn l. Maxim
- Mál (*Naal*) – Mal, Szörény/Krassó-Szörény m, h 147
- malac 185
- Malicán (*Maliczán*), Malicsánfalva néven Robogányba olvadt település, Bihar m, h 1163
- Malin l. Málom
- Mallendorffius Johannes, felsőapoldi lelkész (1570, 1572, 1583, 1589, 1590), 1589-ben Heidelbergben, 1592-ben Bázelen és Genfben tanult 337, 1094
- Malmkrog l. Almakerék

- Málnási (*Malnassy, Molnassy*) Illyés, gyp és László, vdi jb, Szentkirály 1538
- Málom (*Malom*) – Malin, B-Szoln/B-Naszód m, h 1682
- malom 94, 111, 168, 325, 415, 663, 723, 1274, 1279, 1425, 1443, 1985
- adásvétele 136, 155, 177, 295, 643
- adományozása 120, 246, 265, 278, 297, 704, 932, 1404, 1723, 1776, 1910
- bérlése 1472
- cseréje 136
- építése 99, 120, 168, 177, 278, 325, 443, 539, 904, 1336, 1425
- inscribálása 165
- örökbe hagyása 155, 229, 1404, 1472
- szerszámai és vasai 94
- zálogosítása 136, 704
- , egykerekű 246, 1723
- , kétkerekű 165, 265, 297, 904, 1776
- , háromkerekű 177
- , gabonaörlő 177, 443
- , fűrész- 111
- , érczúzó 325
- , kétkövű 1343
- Malomfalva (*Malomfalva*) – Morăreni, Udvarhely sz/Hargita m, h 423, 479, 1307, 1308, 1431, 1466, 1627, 1658
- i lkk: Hadnagy Lőrinc, Illyés Antal, Lukács és Simon
- i udvarház 479
- (*Malomfalva*) – Morăreni/Morești, Maros sz/m, h 301, 403, 503, 504
- i lkk: Brinyi György és László
- malomgát, lámkerekű 1343
- malomhasználat vámja 99, 723
- malomház 94
- malomhely 75, 168, 292, 539, 895, 955
- Malomkapu (*Malom kapu*), fn, Sárfalva 1367
- malomkövek 94, 120
- Malomszeg (*Malomzegh*), fn, Diószeg 227
- Malomvíz (*Malomviz*) – Râu de Mori, Hunyad m, h 1771. L. még Alsó-, Felsőmalomvíz
- i b/lkk: Kendefi Gábor, Gáspár, György, Mihály, Miklós és fel: Nagymihály Margit
- Malychkowsky Polyák (*Malychkowsky Polyak*) Mihály, a krakkói vár főpraefectusa (arhi-praefectus) és magnus procurator (1579, 1590) 119, 584
- javainak kezelői: Hátszegi Lajos és Márton 119
- mandatum 8, 50, 61, 66, 69, 76, 77, 86, 89, 90, 92, 93, 105, 111, 117, 118, 123, 134, 141, 147, 182, 192, 447, 454, 708, 714, 715, 717, 718, 719, 721, 724, 796, 798, 835, 914, 915, 948, 962, 964, 969, 1177, 1186, 1190, 1191, 1204, 1206, 1212, 1255, 1283, 1357, 1548, 1569, 1582, 1594, 1634, 1663, 1689, 1975
- Manic I. Mányik
- Maniul Ioan, n, Grozadgya 1948
- Mánya (*Mannia, Manyá*) – Maia, B-Szoln/Ko-lozs m, h 93, 641, 1193
- i lkk: Balázs Imre, Pongrácz Péter
- Mányai (*Maniay*) Mihály deák, n, Kendi Sándor kodori számtartója (1584), Akna 511, 518
- Mányik (*Manik, Manyk*) – Manic, Doboka/B-Naszód m, h 86, 134, 199, 521, 1787
- i lkk: Balog János, Balog Pál, Dobai György, Nádas János, Sztrigyi János
- Mannyes Alexius, Rozsonda 43, 191
- Márai (*Maray*) Katalin: Somogyi Jánosné
- Máramaros (*Maramaros*) vm isp: Kornis Gáspár (1583–1584, 1590–1591)
- alisp 66, 71
- szolgabírái: Bertoc Ioan (1571), Kricsfalvi Andrei (1571)
- i sókamara praefectusa: Kunmicei Lukács de-ák (1584)
- Máramarossziget I. Sziget
- Marc Stephan, jb, Kocsárd 90
- Marca I. Márka és Szék (Kraszna/Szilágy m)
- Marco Gyurka, jb, Szokol 717
- Marconio Rocco, n, olasz vállalkozó, bányaki-termelő 317, 327
- Marcoş I. Márkos
- Marcu Tyvadar, jb, Szeleste 92
- Marczina* I. Marzsina
- Mardos (*Arges*) – Moardăş – Mardisch, Med-gyes sz/Szeben m, h 906, 1398
- Máréfalva (*Marefalwa*) – Satu Mare, Udvarhely sz/Hargita m, h 1249, 1282
- Marga (*Marga*) – Marga, Szörény/Krassó-Szörény m, h 141, 147, 306
- Márgai (*Margay*) Anna: Radák Andrásné
- György, vdi ember, Marga 141, 147, 306
- István, Barcsa 115

- István, n és fel: Kemény Borbála, Detta, Koppánd 1191, 1938
- István, 1303; és Miklós, n, Oláhbrettye 639
- Marghita (*Margita*) Dan, n, Macsesd 77
- Margina I. Marzsina
- Marha László, jb, Mócs 1351
- marha 168, 406, 710, 991, 1753
- Mária Krisztierna főhercegnő (1574–1621), Habsburg Károly (1540–1590), Belső Ausztria főhercege leánya, 1595-től Báthory Zsigmond felesége 9, 10
- Marics (*Marich*) Gergely, Belényes 329
- Marienthal I. Morgonda
- Márk és fel, Gyulafehérvár 909
- páter I. Scisciensis Márk
- (*Mark*) Balázs, vdi jb, Patakfalva 1656
- Miklós, vdi szab, Szentimre 1598
- Péter, n, Egerpataka 1384
- Márka (*Marka*), Márkaszék – Marca, Kraszna/Szilágy m, h 723
- márka (ezüst mértékeként) 1, 16, 18, 26, 170, 280, 317, 573, 598, 953, 1622
- Márkaszék I. Márka és Szék (Kraszna/Szilágy m)
- Márkházi (*Markhazy*) Pál, n, b, Acintos 90, 92
- Márkod (*Markod*) – Märculen, Maros sz/m, h 177, 295
- i lkk: Váradi Pál és fel: Szörényi Anna, Zsuzsanna
- Márkos (*Markos*) – Marcoş/Märčuş, Fehér/Kovászna m, h 1212
- i lkk: Doc Radul, Glombocian Ioan, Şerban Koztha
- Markos Gergely, vdi jb, Péter, gyp, Réty 1382
- György, jb, Istvánháza 1191
- Miklós, bíró, vdi jb, Bikfalva 1212
- Márkosfalva (*Markosfalwa*) – Mărcuşa, Kézdisz/Kovászna m, h 223, 237, 1687
- i lkk: Kelemen Bálint, Török Mihály
- i lelkész: Hodor Kelemen (1601)
- Marktschelken I. Nagyselyk
- Maró (*Maro*) – Morău, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193
- Maróci (*Maroczy*) Katalin: Kónya Lászlóné és Mihály, n, Jánosd 405
- Péter és fel: Pobori Anna 63
- (*Marochy*) Péter, váradi vdi fam 721
- Marokháza (*Marokhazy*) – Marochaza/Tăuşeni, Doboka/Kolozs m, h 2012
- Marokházi (*Marokhazy*) György és János, Komáromi, n, Marokháza 2012, 2013
- Maros székely szék királybírái 281, 1244, 1580; Bodoni Balázs (1585), Bogáti Boldizsár (1588), Mindszenti Benedek (1591, 1594, 1598), Pernezi István (1589–1591)
- alkirálybírája: Dósa Gergely (1588)
- i kapitányok 1746
- i praefectusok és hadnagyok 1663
- jegyzője: Vásárhelyi István deák (1597, 1602)
- gyalogpuskásai és századosaik 1580
- i székely sóbánya 188
- Maros székiek székely szabadságának visszaállítása 1746
- Maros (*Marusius*, *Marws*) – Mureş – Mieresch, folyó 83, 177, 247, 363, 520, 858, 955, 962, 998, 1191, 1292, 1445, 1723, 1957
- Marosbogát I. Bogát
- Marosdécse I. Dèce
- Marosi (*Marossy*) János, prédikátor (1577), Nagyajta 94
- Marosjára (*Maros sive Erdeo Jara*) – Iara/Iara de Mureş, Torda/Maros m, h 903
- i udvarház 903
- Maroskeresztúr (*Maros Kerezhur*) – Cristeşti, Maros sz/m, h 1582
- i lkk: Asztalos János és Péter, Pető László
- Marosmonyoró I. Alsómagyarostia, Felsőmagyarostia
- Marosnémeti I. Németi (Hunyad m)
- Marossolymos I. Solymos
- Marosszentimre I. Szentimre
- Marosszentjakab I. Szentjakab
- Marosszentkirály (*Maros Zenkyraly*), Enyed-szentkirály – Sâncrai, Fehér m, h 1319. L. még Szentkirály
- i fn: Forrórés
- Marosszereda (*Maros Zereda*), Nyárádszereda – Miercurea Nirajului, Maros sz/m, mv 946, 1985. L. még Szereda
- i lk: Szeredai András deák
- Marosújvár (*Maros Wywar*, *Marus Uywar*) – Uioara/Ocna Mureş, Fehér m, mv és vár 23, 467, 844, 1208, 1475, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712. L. még Újvár

- elöljárósága 467
- i kastély 1708, 1709, 1710, 1711, 1712
- i vár építése 1208
- Marosvásárhely l. Székelyvásárhely, Vásárhely
- Marsinai (*Marsinay, Morsinay*), n cs, Rekettye:
 - András 638; Borbála: Boldogfalvi Miklósné 638, 639; Ferenc és fel: Barcsai Adviga 114, 115, 121, 460, 638, 639, 665, 682; másik Ferenc, Gáspár, György, másik György 638; Katalin 638, 639; Sandrin 638
- Marti (*Marty*) Orbán, jb, Kövesd 202, 632
- Martinaza Ioan, gyp, Lugos kerület 1883
- Martinsberg l. Szentmártonhegy
- Martinsdorf l. Mártonfalva
- Martinus l. Szentmárton (Udvarhely sz/Hargita m)
- Martinus Leonhard, Sink szék esk tanácsosa, Jakabfalva 940
- Márton, cigány, Lóna 634
- deák, Bihar 987
- deák, n, Páva 1848
- deák, polg. jegyző (1575), Lugos 78
- deák, polg. sószállító és fel: Ágota, Dés 1623, 1673
- deák l. Belényesi Márton deák, Somogyi Márton deák
- , n, Forró 922
- (*Marthon*) András, lófő, Sükő 1616
- Ferenc és Miklós, n, Küsmöd 1914
- Gergely, jb, Szentsimon 300
- István, jb, Nagypetri 738
- , jb cs, Perecsen: György és fel, Márton 161
- Marton Stephan, Jakabfalva 43, 191
- Márton/Nagy (*Martton/Nagy*) Máté, n, ifj. Báthory István fam 888
- Martonfalva (*Marthonfalwa*) – Mártineni, Kézdi sz/Kovácsna m, h 432, 533
- i udvarház 533
- (*Martonfalva*) – Metişdorf/Metiş – Martinsdorf, Fehér/Szeben m, h 386, 1208
- Mártonhegy l. Szentmártonhegy
- Martonos (*Marthonos*) – Fotoş, Sepsi sz/Kovácsna m, h 1057, 1520
- i lkk: Gyújtó György és Péter, Kovács György 1520
- (*Martonos*) – Märtănuş, Kézdi sz/Kovácsna m, h 533, 791
- i lkk: Birtalan Péter, Kádár Sebestyén, Sólyom László
- (*Martonos*), elpusztult település Szabathely környékén, Arad m 1992
- Mártontelek (*Martontelek*), elnéptelenedett település Baj és Ant között a Fekete-Körös közében, Bihar/M 1138, 1345
- Marusius* l. Maros, folyó
- Marzan Vanchya, jb, Acintos 1191
- Marzsina (*Marczina*) – Margina, Temes m, h 2050
- i officialis: Rác Ferenc (1602)
- Maskussy Ioan és Nicolae, n, Kisdézna 1972
- Massai (*Massay*) Anna: Sombori Lászlóné
- Benedek, n és fel, b, Szentjános 1581
- Ferenc, n, váradi vdi fam 509
- Maşca l. Macskamező
- Máta (*Mata*), fn, Debrecen 190
- Máté (*Mathe, Matte*) András és János, jb, Alsóoláhfalva 342
- Gáspár, jb, Doboka 93
- Gergely, vdi jb, Szentimre 427
- István, szab, Hodos 1811
- Jakab, bíró, vdi jb, Szentimre 454
- János és Márton, jb, Nagypetri 738
- Márton, jb, Vargyas 1651
- Mihály, jb, Lövéte 250
- Miklós, lófő, Hodos 1811
- (*Mattha, Matthe*), n cs, Lugos: Balázs, György és Miklós 1878
- , n, a cs, Kénos: András, János és Péter 1656
- Mátéfi (*Matheffy*) János és Pál, lófő, Kissolyos 2032
- Mátéháza (*Mathehaza alio nomine Bethazagyrak*), prédiom Geszt környékén, Bihar/M 404
- Matei, jb, Tálásfalva 93
- (*Matthe*) Dan, jb, Sályi 90
- Mátis (*Matis*) Péter, n, a, Hatolyka 534
- Mátisfalva (*Matthiusfalva*) – Mătişeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1916
- Matkó (*Matko*) István, jb, Kézdivásárhely 1686, 1687
- Matnoky* l. Mutnoki
- Mátraverebély l. Verebély
- Matthiusfalva* l. Mátisfalva
- Maţa (*Macza*) Elias, jb 717, 718; és Ioan, jb, Nagynyulas 719

- Mátyás (I.), magyar király (1458–1490) 16–21, 23–25, 30, 37, 146, 357, 1254, 1404, 1475
 —, cigány, Lóna 634
 —, deák, Farnas 1101
 —, deák, jб, Gyulafehérvár 901
 —, deák, n, Válaszút 382
 —, jб, Telegd 132
 —, polg, ötvös, Gyulafehérvár 477
 —, prédikátor (1579), Sárd 124
 —, vdi ember, Csegöd 721
 — (*Mathias, Mattyas*) Mihály, jб, Ádámos 1172
 —, jб cs, Zabola: Bálint, Máté és Miklós 1643, 1646
 Mátyási (*Matthiassy*) Lukács és Márton, n, a borosjenői vár servitorai, Borosmegyer 1757
 Matykó (*Magyko*), fn, Kisfalud 787
 Matykómalma (*Matiko, Matyko Molna*), fn, malom, Kisfalud 177
 Mátyus (*Mathyws, Mattius*) Anna: Nagylaki Márton deák fel
 — Benedek, jб, Szentlélek 722
 — János és Katalin: Király Albertné, Bikk 814, 900, 1224, 1227
 — Katalin: Nagy Gergelyné
 Maxa l. Maksa
 Maxim (*Makzyn*), n cs, Kackó: Gheorghe, Ioan, Petru, Vasile 1543
 May Aura, Petrichevich Horvát Kozma villicusa, Gyulafehérvár 692
 Maynes Georg, villicus, Rozsonda 828
 mázsa (súlymérték) 170, 598, 599, 953
 Măciçașul Unguresc/Măciçașu l. Csepegőmacskás, Macskás, Szentkeresztmacskása
 Mădăraș l. Madaras (Csík sz/Hargita m), Madarász
 Măderat l. Borosmegyer
 Mădrigești l. Madrizest
 Măgherani l. Mogyorós (Maros sz/m)
 Măgheruș l. Mogyorós (Sepsi sz/Kovászna m)
 Măgina l. Musina
 Măgoaja l. Hollómező
 Măgura l. Korcsmafalva, Magura (B-Szoln/Szilágym)
 Măgurele l. Serling
 Măgureni l. Magura (K-Szoln/Máramaros m)
 Măhaciul/Măhăceni l. Mohács
 Mălâncrav l. Almakerék
 Măluț l. Omlásalja
 Mănărade l. Monora
 Mănăstirea l. Szentbenedek (B-Szoln/Kolozs m)
 Mănăstireni l. Gyerőmonostor
 Mănăsturel/Mănăsturel l. Monostorszeg
 Mănăsturul Unguresc l. Gyerőmonostor
 Mănerău l. Monyorósd
 Mărculeni l. Márkod
 Mărcuș l. Márkos
 Mărcușa l. Márkosfalva
 Mărgău l. Kismeregyő, Meregyő
 Mărtănuș l. Martonos (Kézdi sz/Kovászna m)
 Mărtinieni l. Martonfalva
 Mărtinești l. Káposztásszentmárton
 Mărtiniș l. Szentmárton (Udvarhely sz/Hargita m)Mărtinuș/Mărtiniș l. Homoródszentmárton
 Măru l. Almafa
 Mătișeni l. Mátisfalva
 Mătrici l. Köszvényes
 Mățești l. Macsesd (Hunyad m)
 Mănău l. Monó
 Mănerău l. Mogyorós (Zaránd/Arad m)
 Măsca l. Meszt
 Mătnicu Mare l. Mutnok
 medence 101, 157
 Medesér (*Medeser*) – Medișor/Medișeru Mare, Udvarhely sz/Hargita m, h 407, 530, 782, 1129
 —i lkk: Kádár Gergely, Kovács Antal, Kovács Simon és fel: Sas Pirocska, Mihályfi Márton, Vas Boldizsár, István, Lukács, Márton és Péter
 Medgyes (*Medgies, Media, Meggies, Midwesh*) – Mediaș – Mediasch, Medgyes sz/Szeben m, v 46, 53, 90, 100, 211, 553, 705, 801, 854–868, 879, 918, 934, 937, 993, 1086, 1179, 1260, 1325, 1508, 1514, 1594, 1715–1718, 1753–1757, 1759–1762, 1779, 1785
 — eljárósága 211, 934, 1086, 1325, 1508, 1514
 — polgármestere 1260, 1325; Ernst/Szőcs Philipp (1591), Veres Martin (1602)
 —i bíró: Johannes (1415)
 — tanácsosai: Kaspar deák, Szabó Michael
 —i jegyző: Kaspar deák (1588)
 —i lkk: Fejér Márton, Herbert Martin
 —i lelkész: Kirchier Simon (1602), Schiffbauer Matthias (1598–1600)
 —i borbélycéh 44

- i szücsceh 53
- i vargacéh 993
- i országgyűlés (1588) 9, 879, 937
- i polgárok háza Gyulafehérváron 1260
- Medgyes (*Meggies*) szász szék királybírája 1260, 1325; Cseh Georg (1578), Szabó Daniel (1602), Szabó Michael (1591)
- provinciálisai 1, 3
- székbírája 1260; Szücs Akutius (1602)
- Media* l. Medgyes
- Mediasch l. Medgyes
- Mediaș l. Medgyes
- Medișor/Medișeru Mare l. Medesér
- Medvės (*Medwes*) – Medveș, Fehér m, h 925
- megégetés máglyán 38
- megkínálás 75, 124, 145, 286, 390, 730, 735, 814, 1669
- Megyer*, elpusztult település Pankota kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Meggyes (*Meggies*), elpusztult település a mai Sarkadkeresztúr területén, Bihar/M 1138
- Meggyesfalva (*Meggiesfalva*, *Meggyesfalwa*) – Mureșeni, Maros sz/m, h 209, 1203, 1206, 1582
- i lkk: Gellért Menyhárt, Lázár György, Veres Miklós
- Meggyesi (*Meggyessy*) Barnabás, gyp, Ormány 1232
- Péter, Báród 1385
- Meggyesi/Belényesi (*Meggyessy/Belýnessy*) Ioan és Vasile, n, belényesi vajdák (1579, 1583, 1591) 120, 340, 1385
- Meggykerék (*Megykerek*) – Meșcreac, Fehér m, h 1000, 1013, 1137
- i b: Kovacsóczy János
- méh 99, 488, 1013, 1395, 1472, 1681, 1682, 1812, 1884
- Mehadica l. Kismiháld
- Méhes (*Mehes*) – Miheșu de Câmpie, Kolozs/Maros m, h 209
- i udvarház 209
- (*Mehes*), elpusztult település Gyapjútól északkeletre, Bihar m 1062
- Méhes (*Mehes*) Tamás, vdi jb, Felsőgyékénés 93
- Méliusz (*Melius*) Péter (Méliusz Juhász Péter, 1532–1572), Wittenbergben (1556) tanult, 1558-tól debreceni református prédikátor, majd debreceni püspök (1561–1572). Ő szervezte meg a magyarországi református egyházat, következetesen harcolt a reformáció radikálisabb irányzatai, különösen az anti-trinitáriusok ellen. Számos hitvitázó munkát, prédikációs kötetet adott ki, részleteket fordított a Bibliából. Az első magyar nyelvű botanikai, gazdasági és orvostudományi munka, a „Herbárium” szerzője; és fel: Erzsébet, Debrecen 152, 308
- Mellenkrog l. Almakerék
- mellvért, vasból 185
- méltóságsor, egyházi 3, 8, 32
- Mely Patak* l. Topillafalva
- Melypatak* l. Bagófalva
- Memmingen, N, v 15
- Menaság (*Menasagh*) – Armășeni, Csik sz/Hargita m, h 770
- i lkk: Benedek István, Gál Antal, Mihály Mátyás
- menedéklevél adása jobbágnak 143
- menekülés 1916
- Ménes (*Menes*) – Herghelia, Maros sz/m, h 242
- (*Menes*) – Minișu, Zaránd/Arad m, h 1929
- ménésbeli lovak 991, 1371
- Mengecz István, a székely szabadosok hadnagya és János, lófők, Köszvényes 1714
- mente 101, 185, 1672, 1673
- mentesítés berbécs és pokróc adása alól 11, 12
- beszállásolás alól l. beszállásolás
- birtoklás idejére 799, 901, 969, 1169, 1260, 1383, 1558
- életfogytiglan 82, 152, 213, 285, 296, 303, 308, 319, 362, 368, 403, 477, 481, 554, 563, 574, 585, 652, 704, 777, 819, 875, 1082, 1121, 1124, 1126, 1173, 1235, 1286, 1369, 1415, 1440, 1463, 1542, 1597, 1647, 1654, 1739, 1747
- ideiglenesen 176, 205, 446, 518, 842, 1413
- földesúri engedéllyel 1866, 1912, 1972, 1973, 2052
- harmincad alól 560, 658
- megerősítése 607, 996, 1021, 1483
- nemes által 394, 722, 1590, 1686, 1687, 1736
- ökörsütés alól 39
- szolgálat alól 377, 875, 1383, 1440
- — idejére 80, 171, 223, 319, 401, 429, 557, 678, 770, 812, 817, 825, 834, 869, 1053, 1054, 1055, 1069, 1079, 1081, 1093, 1099,

- 1136, 1142, 1241, 1265, 1337, 1382, 1403, 1442, 1443, 1486, 1538, 1544, 1573, 1608, 1619, 1638, 1651, 1661, 1692, 1696
- tizedszállítás alól 934
- török adó alól 52, 1021, 1831
- várórség alól 1242, 1244, 1312, 1314, 1440, 1580
- visszavonásáig 12, 1739, 1800, 1884
- mentesített (minden adó és szolgálat alól) birtok 101, 212, 403, 553, 560, 583, 936
- cigányok 24, 357, 779
- ház és tartozékai 14, 15, 17, 80, 97–98, 106, 158, 171, 213, 223, 237, 240, 243, 249, 252, 266, 269–270, 282–283, 285, 288, 296, 307, 319, 333, 345, 353, 355–356, 359–360, 362, 368–369, 377, 382, 389, 394, 396, 401, 419, 429, 433, 437, 458–459, 465, 471, 477, 481, 502, 514, 516, 518, 524, 530, 547, 554, 557, 563, 569, 574, 655, 669, 672, 677, 688, 690, 693–694, 722, 727, 770, 773, 777, 782, 799, 812, 817, 819, 825, 834, 842, 869, 874–875, 901, 945, 963, 969, 973, 989, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1053–1055, 1065, 1069, 1074, 1077–1078, 1081, 1093, 1099, 1119, 1126, 1136, 1169, 1171, 1176, 1215, 1217, 1229, 1232, 1237, 1241, 1245–1246, 1256, 1260, 1265, 1269, 1273, 1285, 1286, 1302, 1311, 1320, 1329–1330, 1336–1337, 1346, 1358, 1363, 1367, 1369, 1375, 1381–1383, 1388, 1395, 1403, 1410, 1424, 1429, 1431, 1440, 1442, 1452, 1454, 1460, 1463, 1471, 1481, 1484, 1486, 1492, 1519–1520, 1538, 1542, 1544, 1553, 1556–1558, 1565, 1570, 1572–1573, 1577, 1587, 1597–1598, 1600–1601, 1608, 1611, 1619, 1631, 1638–1641, 1651, 1654–1655, 1661, 1681, 1686–1687, 1691–1696, 1698–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1739, 1747, 1754, 1756–1757, 1797, 1800, 1802, 1808–1813, 1820, 1825, 1828–1829, 1832, 1838, 1840, 1843–1844, 1846–1847, 1849–1850, 1866, 1883–1884, 1903, 1912, 1914–1915, 1923, 1945–1946, 1956, 1972–1973, 1977, 1985, 1988, 1991, 1997, 2003, 2030–2032, 2034–2035, 2037–2040, 2044, 2047–2049, 2051–2052, 2055
- ház és tartozékai (újboldi) 160, 200, 218, 245, 462, 537, 601, 635, 885, 1001, 1079, 1142, 1348, 1415, 1463, 1469, 1473, 1490, 1526, 1554, 1560, 1584, 1599, 1603, 1726, 1736, 1747, 1751, 1815, 1909, 2045
- művelt földek 82, 112, 465, 1082, 1173
- szőlő 73, 82, 96, 112, 152, 303, 308, 446, 465, 472, 483, 551, 585, 590, 652, 657, 671, 678, 704, 860, 1019, 1051, 1070, 1082, 1144, 1162, 1173, 1181, 1235, 1236, 1370, 1581
- telek 313, 409, 475
- udvarház és tartozékai 310, 1290, 1354, 1372, 1404, 1439, 1443, 1521, 1523, 1533, 1536, 1585, 1835, 1885
- mezőváros 52, 239, 476, 497, 1021, 1483, 1838
- város 1831
- jobbágy 56, 59, 80, 97, 98, 557, 1121, 1124, 1590, 1647
- Maros széki székelyek 1746
- székely solymár 289
- telepesek 99, 109, 110, 1413
- mentesség jogtalan élvezete 85
- Menyhárt deák, n, udv fdi gyp hadnagy (1602) 1923
- (*Menyhart*) Gáspár, jb, Zilah 660
- , n cs, Solyomkö: Gáspár 134, 305; István 305; László 134, 305; Péter 305; Seraphinus 305, 1735
- Menyő (*Menieő*) – Mineu, K-Szoln/Szilágy m, h 752
- i lkk: Kis Péter és fel: Fábián Zsófia
- Méra (*Mera*) – Mera, Kolozs m, h 418, 926
- Merág (*Miragy, Myragh*) – Mierag, Bihar m, h 1688, 1689, 1730, 1975, 1983
- Mercurea I. Szeredahely
- Méreg (*Mereg*) Anna: Buda Jánosné
- méregkeverés bűne 982
- Meregyó (*Mirighio*) – Mărgău, Kolozs m, h 1788. L. még Kismeregyó
- Mereni I. Almás (Kézdi sz/Kovácsna m)
- Merești I. Almás és Homoródalmás (Udvarhely sz/Hargita m)
- mérőföld (területmérték) 170, 1428
- Mergeln I. Morgonda
- Merghindeal I. Morgonda
- Meria (*Merian, Merie, Miere*), Kékesfalva – Meria, Hunyad m, h 638, 639, 1208, 1710, 1910

- Merisor (*Merisor*) – Merişor/Merişoru de Mun-
te, Hunyad m, h 1288
Merişor I. Almás (Torda/Maros m)
Mermezeu-Văleni I. Nyírmező (Hunyad m)
mérték, hossz: rőf 211
—, súly: lat 1622
— —: márka 1, 16, 18, 26, 170, 280, 317, 573,
598, 953, 1622
— —: mázsa 170, 598, 599, 953
— —: véka 78, 99
—, térfogat: keresz 706
— —: kéve 142, 167, 337, 1007
—, terület: hold 94, 115, 227, 288, 638, 657,
705, 723, 725, 1018, 1178, 1367, 1527, 1620,
1957
— —: mér föld 170, 1428
— —: vitorna 411
—, űr: becsű 1385
— —: hordó, negyvenes 124, 1673
— —: —, nyolcvan akós 1231
— —: —, nyolcvanas 288
— —: icce és messzely (fél icce) 99
— —: köből 365, 387, 1007, 1673
— —: —, dési 1050
— —: —, tordai 784
— —: —, váradi 128
— —: pint 73, 99
Mesch (*Mesh*) Jakob, esk, jb, Nagydisznód 912,
938, 939
Meschen I. Muzsna
Mesentea I. Mindszent (Fehér m)
Meseşenii I. Kecel
Mesteacănu I. Nyíres (Kolozs/Szilágy m)
Mester Albert, gyp, Váralja 1232
— Ambrus és Péter, a, Sófálva 458
— Gergely, esk, jb, Vajasd 118
mesterasztal (avatási lakoma) 35, 1220
Mesterparlaga (*Mester parlaga*), fn, Egyed 227
mesterréválás 34, 40, 41, 44, 466, 476, 822, 959,
1025, 1201
mesterségi kontárkodás tiltása 138
Mesterszállási (*Mesterzallasy*), n cs: Demeter,
János, Menyhárt és Péter deák 596
Meşcreac I. Meggykerék
mész 810, 811, 835
— kitermelése 1340
Mészáros (*Mezaros*, *Myzaros*) Ábrahám, fdi jb,
Gyulafehérvár 1829
— András, jb és fel, Gyulafehérvár 771
— András, jb és fel, Dés 1570
— András, polg, Enyed 145, 424
— Anna: Remetei Mihály deák fel
— Balázs, jb, Tasnád 1394
— Ferenc, n, katona, Várad 987
— Ferenc, váradi vdi fam 1047
— Gergely és Pál, jb, Gyulafehérvár 805
— Gergely, n, Gyulafehérvár 1170, 1613
— Gergely, főbíró (1590), Gyulafehérvár 1214
— György, bíró (1590), Gyulafehérvár 1204
— István, jb és fel, Déva 2049
— István, jb, Déva 1747
— Jakab, polg, Torda 1587
— Lőrinc, gyp, Szentábrahám 1099
— Lőrinc, n, borosjenői fdi fam, Ozsdola 2002
— Mátyás, esk, polg, Gyulafehérvár 1214
— Mihály, polg 974
— Mihály, polg, Dés 97, 1563
— Péter, esk, vdi jb, Borbánd 454
— Tamás, jb, Várad 1388
Mészáros/Gémes (*Mezaros/Gemes*) István, jb,
Várad 1388
mészároscéh I. brassói, segesvári, szebeni, zilahi
mészárosok kiváltságainak védelme 1159
Meszt (*Mezt*), Muszka – Musca/Másca, Za-
ránd/Arad m, h 1685
messzely (ürmérték) 99
Meteliensis, település feltehetően Lengyelország
területén 1251
—i kapitány: Veselényi Ferenc (1590)
Metişdorf/Metiş I. Mártonfálva
Meţenţi I. Mindszent (K-Szoln/Szatmár m)
Mevkeos I. Mikes
Mezei (*Mezey*) Mihály, n, Mihnea havasalföldi
vajda titkára (1589), erd. kancelláriai titkár
(1600) 905
Mezentius Lavizatus, n, olasz, fdi sebész (1602)
1768
Mezeo Zengely I. Mezöszengyel
Mezeozel, fn, erdő, Bihar m 1138
Mezfalwa I. Vár
Mézged (*Mezged*) – Meziad, Bihar m, h 299, 611
Mézgedi/Vaivoda (*Mezgedi/Vaivoda/Vaida*) Va-
sile, n, vajda és fel: Boldog Katalin, Mézged
299, 611, 1378
mező 94, 722, 784, 1185, 1186, 1238, 1456,
1578, 1598

— adományozása 358, 374, 722

Mezőakna l. Akna

Mezőbő l. Boly

Mezőcsávás l. Csávás

Mezőerked l. Erked

mezőgazdaság 82, 223, 237, 389, 429, 465, 481, 514, 516, 554, 635, 742, 770, 782, 989, 1055, 1069, 1079, 1082, 1093, 1099, 1136, 1142, 1173, 1215, 1217, 1232, 1232, 1237, 1245, 1269, 1273, 1286, 1302, 1382, 1395, 1403, 1424, 1429, 1431, 1439, 1442, 1443, 1460, 1484, 1486, 1519, 1520, 1521, 1544, 1556, 1557, 1565, 1572, 1573, 1577, 1597, 1598, 1600, 1603, 1608, 1611, 1619, 1651, 1655, 1661, 1681, 1692, 1696, 1736, 1739, 1747, 1751, 1756, 1757, 1809, 1812, 1815, 1829, 1832, 1838, 1840, 1843, 1849, 1866, 1884, 1885, 1923, 1946, 1956, 2040, 2047, 2049, 2052, 2055

Mezőgyán (*Mezeogyan*), Bihar/M, h 627

—i udvarház 627

Mezőgyáni (*Mezeogiany*), n cs, Girolt: László és fel: Szentkirályi Anna 764; Miklós 746, 764

— Farkas, n és fel: Tolvaj Anna 627

Mezőkapus (*Mezeokapws*) – Câpușu de Câmpie, Torda/Maros m, h 1200

Mezőkeresztes, Bihar/M, h 10

Mezőpete l. Pete

Mezőpeterd (*Mezeo Peterd*), Bihar/M, h 263. L. még Peterd

Mezősályi l. Sályi

Mezősas l. Sas

Mezőszakál (*Mezeo Zakal*) – Săcalul de Câmpie/Bărboși, Torda/Maros m, h 1200

Mezőszengyel (*Mezeo Zengely*) – Sânger de Câmpie/Sânger, Torda/Maros m, h 1200

Mezőszentjakab l. Szentjakab

Mezőszentmargita l. Szentmargita

Mezőszentmiklós (*Mezeo Zent Miklos, Mezeo-zentmyklos*), ma pusztá Földes határában Szabolcs/M 263, 724

—i lkk: Nagy András és Ferenc

Mezőszilvás (*Mezeo Zylwas*) – Silvașu de Câmpie, Kolozs/B-Naszód m, h 1476. L. még Szilvás

Mezőszopor l. Szopor

Mezőteremi/Kovács (*Mezeotheremy/Kowach*) Ferenc, vdi servitor 1119

Mezőtőhát l. Tóhát

Mezőújlak l. Újlak

mezőváros 9, 21, 23, 31, 35–39, 45, 47–48, 51, 53, 67, 70, 73, 78, 82, 84, 90, 97–99, 124, 128, 130, 132, 138, 143, 146, 158, 170–171, 190, 200, 218, 230, 235, 260, 262, 272, 278, 283, 288, 297–298, 307, 309–310, 319, 329, 332, 365, 369, 372, 382, 389, 394, 396, 409, 419, 433, 436, 442–443, 449, 454–456, 459, 462, 466–467, 472, 476, 483, 497, 518, 538–539, 547, 552, 554, 563, 566, 569, 571, 576–578, 580, 601, 607, 613, 635, 642, 658, 660, 670, 678, 687, 694, 697, 700, 727, 740, 777, 802, 806, 813, 822, 834, 842, 845–846, 848–849, 869, 893, 895, 911, 913, 918–919, 932, 937, 959, 973, 982, 985–987, 993, 996, 1001, 1012, 1021, 1025, 1043, 1047, 1061, 1065, 1068, 1082, 1086, 1096–1097, 1111, 1130, 1145, 1157, 1159, 1173, 1178, 1183, 1185–1186, 1215, 1217, 1223, 1231, 1238, 1273, 1277, 1302, 1313, 1315, 1336, 1341, 1346, 1381, 1389, 1394, 1396, 1413, 1415, 1445, 1460, 1463, 1465, 1475, 1481, 1483, 1492, 1504, 1506, 1512, 1517, 1527, 1529, 1556, 1559, 1563, 1565, 1580–1582, 1622–1624, 1626, 1632, 1670, 1678, 1681, 1724, 1729, 1736–1737, 1747, 1756, 1786, 1789, 1791, 1812, 1820, 1837–1838, 1849, 1867, 1881, 1883, 1890, 1908, 1913, 1925, 1927, 1934, 1946, 1954, 1957, 1985, 2040, 2045, 2049, 2052, 2055

— adományozása 453, 946, 1084, 1109, 1113, 1188, 1255, 1334, 1744, 1755, 1775, 1827, 1851, 1890, 1992, 2028

— adózás alóli felmentése 52

— cseréje 1682

— egyházi tulajdonban 1137

— elidegenítése 1208, 1895

— elnéptelenedése 20, 110

— inscribálása 1084, 1137, 1255, 1851, 1890, 1895, 2027

— önálló joghatósága 20

— örökbe hagyása 1084, 1184

— pusztítása 1908

— szerzése 1113, 1188

— városi joghatóság alá rendelése 19, 20

- mezővárosi kiváltságok 20, 38, 50, 70, 78, 99, 110, 239, 456, 467, 476, 497, 607, 845, 846, 937, 996, 1035, 1413, 1483, 1881, 1908
— közteherviselés 78, 1035, 1413, 1463, 1908
Mezt I. Meszt
Mezte Ioan és Ștefan, gyp, Lugos kerület 1883
Meztest I. Musztesd
mezzely I. messzely
Mibrod (*Mybrod*) Georg, lelkész (1589), Újegyház 1096
Mica I. Mikeháza
Micanda (*Mikanda*) Francisc, jb, Szörény vm 108
—, n cs, Karánsebes: Ana: Borha Mártonné, Elisabeta, Ecaterina, Nicolae, Paul és Vasile 704
Micăsasa I. Mikeszásza
Micești I. Kisfalud (Fehér m, Maros sz/m), Mikes
Michael comes és Michael, Völc 3, 4
—, plébános (1441), Rűsz 10
Michelsdorf I. Mihályfalva (Fehér/Szeben m), Vesszős
Micloșoara I. Miklósvár
Micloz Damian, szab, Rogoz 1337
Micodin (*Mikodyn*, *Mykodin*), n vajda cs, Kisháza: Andrei, Vasile kocsubai vd (1583), Nicolae, Petru, kocsubai vd, Vasile 120, 243, 448, 1160, 1261, 1274
Micodin/Trombitás (*Mikodyn/Trombitas*) Gheorghe, n, vajda 1261
Micolă Petru kenéz, jb, Tárkány 1975
Micoșlaca I. Miklóslaka
Micuș I. Mikes
Micske (*Myske*), ma puszta Várad és Biharpüspöki között, Bihar m 472, 597
—i lkk: Székely Mihály és fel: Anna
Midwesh I. Medgyes
Mierag I. Merág
Miercurea-Ciuc I. Csíkszereda
Miercurea Nirajului I. Marosszereda, Szereda
Miercurea Sibiului I. Szeredahely
Miere I. Meria
Mieresch I. Maros, folyó
Mierlău I. Nyárló
Mierța I. Nyerce
Mighindoala I. Ingodály
Mihai (cel Mare/Viteazul) havasalföldi vajda (1593–1601) 9–11, 1738, 1777, 1784, 2043
— elűzése 1676, 1868
— titkára: Rác János
Mihai Viteazu I. Alsószentmihályfalva, Felső-szentmihályfalva, Mihályfalva és Szentmihályfalva (Aranyos sz/Kolozs m)
Mihaiiaza Ștefan (*Mihaiiaza Stephan*) Ioan, n, Páros 77
Mihailfalău I. Mihályfalva (K-Szoln/Szatmár m), Nagymihályfalva
Mihaila, jb, Vályabrád 487
Mihálc (*Mihachy*, *Mihalcz*, *Myhacz*) Balázs, n, a, Aldoboly 1057
— Demeter, n és fel, Illyefalva 1520
— György, n, a, Dálnok 1382
— Péter, n, a, Illyefalva 1057
—, n, a/n cs, Gelence: Imre, János, László, Miklós és Péter 105, 111, 253
Mihálcfalva (*Mihalczfalwa*) – Mihált, Fehér m, h 882, 956
—i Nagy László
Miháld (*Mihald*), feltehetően a mai Miháld, Somogy/M, h 1925
—i Ifjú Bertalan
Mihald I. Mihályi
Miháldi (*Mihaldy*) János és Miklós, n, Kuptora 1106
Mihált I. Mihálcfalva
Mihály, Sárd 124
—, cigány, Lóna 634
— deák, n, Kisfalud 1952, 1960
—, szolga, Báród 1385
—, vdi ember, Csegöd 721
— (*Mihaly*) Albert, jb, Kovácsi 134
— Benedek, Lengyelfalva 739
— Gáspár és fel: Tót Ilona 155
— Jakab, lófő, Lécfalva 1375
— László, szab, Szentsimon 2038
— Máté, szab, Kászonújfalú 1825
— Mátyás, vdi jb, Menaság 770
— Mihály, n és fel: Kovács Magdolna, Kisdoba 752
— Tamás, Hatolyka 1017
—, n, a cs, Kobátfalva: Ferenc, Gáspár és Tamás 851
Mihályfalva (*Mihalfy*, *Mihalyfy*), feltehetően a mai Mihályfalva nevű puszta Bogdása kör-

- nyékén, Baranya/M 1067, 1109, 1183, 1252, 1281, 1405, 1597, 1620
- i Ifjú János
- (*Mihalfalva*, *Myhalyfalva*) – Boarta – Michelsdorf, Fehér/Szeben m, h 1275, 1338
- i lkk: Bolyai Gáspár és fel: Forró Erzsébet, Henter Anna: Forró Imréné és Ferenc, Lubit Rác János
- (*Mihalyfalva*, *Mihalyffalwa*), Krasznamihályfalva – Mihalfalau/Mihăieni, K-Szoln/Szatmár m, h 746, 753, 760, 761, 764, 766, 1420
- i lkk: Fodor Bálint; György, n; Oláh Sebestyén, Ördög György, Sinka János
- i udvarház 766
- (*Mihalyfalva*), Csicsó Mihályfalva – Ciceu-Mihăiești, B-Szoln/B-Naszód m, h 1306
- (*Myhalyffalwa*), Szentmihályfalva – Sânmi-haiul/Mihai Viteazu, Aranyos sz/Kolozs m, h 711
- i lk: Nagy Máté
- Mihályfi (*Mihalyffy*, *Mihalfy*) Borbála és Mihály, n, a 1042
- Borbála: Vajai Jánosné
- János, lófő, Béta 55, 1140
- Márton, lófő, Medesér 530
- , n cs, Koronka: Fruzsina, János és Tamás 385
- Mihályi (*Mihald*, *Myhaly*), Sopron/M, h 727, 1162, 1217, 1255
- i Csáki Gábor és fel: Bánffy Klára, István, Krisztina, Mihály, Zsigmond
- Mihalyka (*Mihalka*, *Mihalyka*), n cs, Irholc: Francisc, másik Francisc, Grigore, Ioan, Mihai és Vasile 69, 71, 1393
- Mihálykó (*Mihalyko*), cigány, Lóna 634
- Mihăieni I. Mihályfalva (K-Szoln/Szatmár m)
- Mihăiești I. Szentmihálytelke (Kolozs m)
- Mihăileni I. Sárdorf, Szentmihály (Csík sz/Hargita m, Udvarhely sz/Hargita m)
- Miheilove Petru, jb, Korcsmafalva 147
- Miheșu de Câmpie I. Méhes (Kolozs/Maros m)
- Mihnea (*Myhnie*) II. Turcitul, havasalföldi vajda (először 1577–1583, másodszor 1585–1591, harmadszor 1601)
- titkára: Mezei Mihály (1589)
- Mihonie Iankul, n, Macsesd 77
- Mihuionie, Karánsebes 704
- Mihul Laczko, n, Macsesd 77
- Mihulasa (*Myhulasza*) Inochentie és Lupu, n, Nagyláz 1973
- Mikai (*Mykay*) András, n és fel: Paládi Anna, Mikó 730, 1180
- Mikanda* I. Micanda
- Mikeháza (*Mykehaza*) – Mica, B-Szoln/Kolozs m, h 935
- i lkk: Horvát Boldizsár, Erzsébet: Szilvási Péterné, Katalin
- Mikes (*Mevkeos*, *Mwkeos*) – Micuș/Micești, Torda/Kolozs m, h 92
- i lkk: Birtók János, Bogdán Demeter
- Mikes (*Mykes*) Benedek, n, várhegyi helyettes várkap (1590), Papolc 1212, 1702
- György, n, a és fel: Szörcei Ilona, Zágon 486, 1212, 1456
- Mihály, n, a és fel: László Anna, Papolc, Zabolá 105, 111, 432, 473
- Mikeszása (*Mikeza*) – Micăsasa – Feigendorf, Küküllő/Szeben m, h 1818, 1930
- i lk: Horvát János
- Mikháza (*Mikhaza*) – Călugăreni, Maros sz/m, h 209, 398, 636, 1244
- i lkk: Zicsi Anna, Erzsébet, János és fel: Kovács Zsófia, Margit
- i udvarház 636
- Miklós, cigány, Bongárd 614
- , cigány, Lóna 634
- deák I. Erdő Miklós deák
- deák, esk, vdi jb, Szentimre 118
- deák, primor, Szentmihályfalva 39
- , kir ember, Zajkány 61
- kovács, Tövis 1763
- , n, Köbölkút 766
- , n, Körösszeg 1480
- (*Miklos*) János, vdi jb, Oláhfalva 1536
- Máté, jb, Rákosszentmihály 316
- Pál, n, a, Hatolyka 1608
- Péter, vdi jb, Taplaca 1600
- Miklós Pál (*Miclos Pal*) Gergely I. Pálmiklós Gergely
- Miklósfalva (*Mikloşfalwa*) – Nicoleşti, Udvarhely sz/Hargita m, h 434, 1575
- i lkk: Bögözi János, Csont Balázs és János, Kantos Antal
- Miklóslaka (*Mikloslaka*) – Micoșlaca, Fehér m, h 412, 844, 1208, 1531

- Miklósvár (*Mikloswara, Mikloswasara*) – Micloșoara, Sepsi sz/Kovácsna m, h 165, 290
- Mikó (*Miko*), elpusztult település Drág közelében, Doboka/Szilágy m 324, 730, 1180
- i lkk: Mikai András és fel: Paládi Anna
- (*Myko*), fn, Dombró 985
- Mikó (*Myko*) János, n, b, Oroszfája 717, 718, 719
- Péter, n, Oltszem 859
- Tamás I. Kovács/Mikó Tamás
- Mikodyn* I. Micodin
- Mikola (*Mikola*) – Nicula, B-Szoln/Kolozs m, h 1232
- i lkk: Oláh János
- Mikola György, jbb, Gelence 111
- Pál, n, b, Felsőtők 93
- Péter és fel, Dobronoki 1301
- Mikolai (*Mykolay*) Dávid, gyp, Mikola 1232
- Mikórét (*Mykoret*), fn, Felvinc 1128
- Mikovai (*Makhoway, Mikoway, Mokhoway*) Bálint, fdi udv fam 1805
- Miksa (1558–1618), osztrák főherceg, Belső-Ausztria helytartója (1593–1595), a tizenöt éves háború idején a szlavóniai sereg (1594), majd a magyarországi császári csapatok parancsnoka (1596–1597), Erdély (1598), majd Tirol kormányzója (1602) 10
- Miksa (*Mixa*) Miklós, n, Karánsebes harmincadosa (1580, 1584–1585) és főbírája (1580, 1584–1585) 108, 548
- Milașul Mare/Milaș I. Nagynyulás
- Miletinci (*Miletinczy*) Ferenc deák, nagyobb kancelláriai íródeák (1561), vdi ítélőszéki esk jegyző (1577), Ádamos 89
- Mindszent (*Mindzent*) – Mețenți/Ady Endre, K-Szoln/Szatmár m, h 757, 758, 760, 767, 815, 1379
- i lkk: Nagy Lukács és fel: Csompasz Dorottya
- i udvarház 757, 758, 760, 767, 815
- (*Mindzent*), elpusztult település Szentjános közelében, Bihar m 839
- i udvarház 839
- (*Mindzent, Minthzent*) – Mesentea, Fehér m, h 122, 173, 178, 1013, 1106, 1806, 2054
- i lkk: Boronkai János és fel: Vajda Borbála
- (*Mindzent, Myntzent*), Felsődetrethem – Tritul de Sus/Tritenii de Sus, Torda/Kolozs m, h 229, 710, 729, 2007
- (*Mindzent*), prédiom Köbölkúttól délre, Bihar m 1420
- Mindszenti (*Mindzenthy*) Abbakuch és Bálint, n, Mindszent 1379
- Ferenc deák, n, Magyargárd 507
- Gábor és János, n, Mindszent 757
- János és fel: Pilisi Erzsébet 746
- Katalin: Hatvani Jánosné és Seraphinus, n, Mindszent 767
- , n cs, Mindszent, Szuna: Anna, másik Anna, Bálint, Ferenc és János 760, 764
- , n cs: Anna, Borbála, Erzsébet, Ferenc és fel: Pohárnok Petronella, Krisztina: Bagosi Jánosné, Sára: Pelei Gáspárné 746
- (*Minthzent-i, Myndzenthy*), n cs, Mindszent, Vice: Benedek (mh 1610, fel: Bánffy Anna), vdi udv fam (1582-től), erd tizedbélő (1590–1591, 1594, 1599, 1601–1602), vdi kamarás (1589–1591), udvarhelyi várkap (1591, 1594, 1598), Maros és Udvarhely szék királybírája (1591, 1594, 1598), székely sókamara isp (1592), 1598-ban a távozó Báthory Zsigmondot kíséri, tanácsúr (1598–1602, 1605–1610), Mihály vajda elleni sellenbergi ütközetben a lovasság vezére (1599), 1604-ben a császári biztosokból és a három magyar tanácsúrból álló kormánytanács tagja, 1605-ben Bocskai mellé áll, Doboka vm isp (1605–1610) 174, 175, 281, 463, 755, 773, 906, 1108, 1231, 1319, 1325, 1398, 1432, 1468, 1487, 1519, 1521, 1529, 1531, 1533, 1574, 1578, 1579, 1585, 1593, 1598, 1599, 1600, 1601, 1611, 1619, 1620, 1644, 1651, 1655, 1661, 1682, 1816, 1841; Ferenc 122, 173, 174, 178, 281, 755, 773, 1231, 1487, 1574; és fel: Horvát Anna, János 281, 755, 773, 1231, 1487, 1574; Katalin: Kornárd Mihályné 122, 173, 174, 178, 1231
- Minesd*, elpusztult település Kápolna területben, Zaránd/Arad m, h 1744
- Mineu I. Menyő
- Minișu de Sus I. Felsőménés
- Minișu I. Ménés (Zaránd/Arad m)
- Minthzent* I. Mindszent
- Mintia I. Némethi (Hunyad m)
- Mintiu Gherlii I. Némethi (B-Szoln/Kolozs m)
- Mirag* I. Merág

- Mirce Stanca (*Mirchie Ztanka*): előbb Welimiro-with/Nagy Demeter, majd Havaselti Balázs fel
- Mirighio* l. Meregyó
- Miriszló (*Myrizlo*) – Mirăslău, Fehér m, h 10, 689
- Miriszló utca (*Mirizlo uca*), utcanév, Enyed 145, 601
- Mirşid l. Nyirsid
- Miske (*Miske*), ma puszta Geszteréd-től nyugatra, Bihar/M 1989
- Miske Benedek, Havad 42
- Borbála: előbb Kérei Miklós, majd Becskereki János, Bekes Farkas, végül Andacsi Lőrinc fel 592
- (*Miske, Myske*), n cs, Magyarcsesztve: ifj. András, id. András 1231, 1280; Borbála 1231; György és fel: Nemes Krisztina 412, 618, 1231, 1280; Imre 1280; Kristóf 412, 1231; Tamás 412, 435, 1216, 1231, 1280, 1574; és első fel: Földvári Zsófia, második fel: Nyújtódi Erzsébet 1231
- Miskerész (*Miske rez*), fn, Magyarcsesztve 1216
- Miskolc (*Miskolcz*), Borsod/M, mv 562
- i Orbai László
- Misztótfalu l. Tótfalu (Szatmár/Máramaros m)
- Mitreşti l. Csíkszentmárton (Maros sz/m)
- Mixa* l. Miksa
- Miz Huppertus és Paul, esk, Felek 103
- Mižgır'ja l. Ökörmező
- Mizsér (*Miser*) Miklós, n, Csáky Gergely fam, Szalárd 772
- Moacşa l. Maksa
- Moardăş l. Mardos
- Mochiola* l. Mocsirla
- Mochola* l. Mocsolya
- Mocirla l. Mocsirla, Mocsolya
- Mocrea l. Apa
- Mócs (*Moch, Mochy*) – Mociu, Kolozs m, h 669, 1231, 1280, 1351, 1628
- i lkk: Csongor Imre, Marha László, Pap László és fel
- Mocsár (*Mochar*), fn, erdő, Magyarbólkény 461
- mocsár 1125, 1620
- Mocsári (*Mochiary*) István, n, Báthory István vd fam, b, Moha 392
- Mócsi (*Mochi*) Márton, jb, Cseh 134
- Mocsirla (*Mochiola, Mocziolia*) – Mocirla/Lunca Teuzului, Bihar m, h 1770
- Mocsmolna (*Machymolna, Mochymolna*), elnéptelenedett település Hegyközpályi mellett, Bihar m 1581
- i lk: Tollas Mihály
- Mocsmolnahegye (*Mochymolna hegye*), fn, szőlőhegy, Mocsmolna 1581
- Mocsolya (*Mochola*) – Mocirla/Valea Pomilor, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
- Mód (*Mod*) Zsófia: Zók Péterné
- Módi (*Mody*) Illés, gyp, Kérő 1232
- Módis (*Modis*) Lőrinc és Pál, jb, Impérfalva 417
- Modlina (*Moldina, Modlina*) Melchior, n, Lugos 1076
- Modra János és Katalin, n, Szentandrás 1642, 1645
- Moga Sára: Kasza Péterné
- Mogioro* l. Magyaró
- Mogyorói (*Mogyoroy*) János, n, a vdi ítélőszék esk jegyzője (1580, 1585–1586) 708
- Mogyorómező (*Mogyoromezeye*) – Alun, Hunyad m, h 453
- Mogyorós (*Magiaros, Magyoros, Mogyoros*) – Aluniş, Udvarhely sz/Hargita m, h 1530
- i lkk: Gyergyai Péter, Karácsony Mihály, Molnár Bertalan
- i udvarház 1530
- (*Magyoros, Monioros*) – Măgheruş, Sepsi sz/Kovászna m, h 1212, 1516
- i lkk: Józsa András, Zelke Demeter
- (*Mogioros*), valószínűleg a mai Magyaró – Aluniş, Torda/Maros m, h 1532
- i lk: Péterfi Boldizsár
- (*Mogiorosfalwa, Monyoros*), Magyarós – Măgherani, Maros sz/m, h 177, 1117, 1118, 1299, 1860
- i lkk: Jánosi Imre és Tamás, Péterfi Balázs
- (*Mogyoros*), Monyoró – Mănerău, Zaránd/Arad m, h 1744
- Mogyorósi (*Mogyorossy*) János, jb, Szentkirály 1658
- László, jb, Akna 717
- Mihály, n, a, Mogyorós 1212
- Moha (*Moha*) – Mucundorf/Grăinari – Muckendorf, Fehér/Brassó m, h 320, 392, 1506
- i lkk: Nagy András és fel: Porkoláb Márta, Borbála, Erzsébet és Mihály

- i udvarház 320, 392
- Mohács (*Mohach, Mohachy*) – Măhaciu/Măhăceni, Aranyos sz/Fehér m, h 680, 726, 1128
- i lkk: Domul Iwan, Domul Mayn, Nicula Telma, Toma Vonczya, Toma
- Mohácsi (*Mohacz*) Benedek, n, ajtónálló (1591) 1365
- Mohai (*Mohay*), n cs, Moha, Oláhkocsárd: István, János és fel: Baládfi Erzsébet, László 143, 320, 962, 964, 1191, 1506, 1522
- Mojna I. Muzsna
- Mokhoway I. Mikovai
- Moldova (*Moldowa*) Ioan, jb, Alsófüld 1101
- Moldovánfalva (*Moldovanfalva*), eltűnt település Nagyrajtolc és Kásapatak között, Kolozs/Szilágy m 1659
- Moldovenesti I. Várfalva
- Moldva (*Moldavia*) 9–10, 849, 1258
- vajdája: Aron Tiranul, Radu Șerban, Ștefan Răzvan
- i kereskedők 1258
- Moldvai (*Moldovai, Moldway*) Stephan, jb, Kis-sáros 90
- Stephan, jb, Poklostelke 93
- Tamás, jb, Gyulafehérvár 2054
- Moldvai/Dési (*Moldoway, Moldvay/Deessy*) István deák, n, a moldvai kancellária magyar deákja, Dés 1463, 1563
- Moldvas (*Moldvas*) Clemente, jb, Felsőgyékénés 93
- Molnár (*Molnar*) Bertalan, jb, Mogyorós 1530
- Gergely (mh 1564), 1554-től a wittenbergi egyetemen tanult, 1556-ban hazatérve átvette a kolozsvári iskola vezetését. „Elementa Grammaticae Latinae” című tankönyvét (1556) még a XIX. század elején is használták 16
- György, polg, Gyulafehérvár 1535
- János és Katalin, Enyed 974
- Lukács, fdi fam, zsoldos és Mihály, fdi fam, n, Lécfalva 2046, 2047
- Máté, polg és fel: Katalin, Várad 595, 744, 745
- Mihály, n, molnármester, Tövis 1336
- Péter, jb, Szentmihályfalva 423
- Péter, jb, Belényes 893
- Zsigmond, jb, Siménfalva 250
- Molnos János, vdi jb, Nagyajta 94, 291
- Molnosszántó (*Molnos Zanto*), Nagyszántó – Santăul Mare, Bihar m, h 932
- i malom 932
- Mondolai (*Mondolay*) Judit: Somlyai Istvánné
- Mondroff I. Újfalu
- Moniath I. Nyomát
- Monó (*Mono*) – Mănău, K-Szoln/Máramaros m, h 988, 1240, 1306
- Monor (*Monor*) – Monor, Kolozs/B-Naszód m, h 1415
- Monora (*Monora, Monorah*) – Mănărade – Donnersmarkt, Fehér m, mv 545, 1208, 1755
- i vdi udvar praefectusa: Szalánci György (1584)
- — számvevője: Gyalui Bálint deák (1591)
- i udvarház 1755
- Monoroștia I. Alsómagyarostia, Felsőmagyarostia
- Monostor (*Monostor*) – Copalnic-Mănăstur, K-Szoln/Máramaros m, h 1622
- (*Monostor*), elpusztult település Sikula mellett, Zaránd/Arad m 1744
- (*Monostor*), Kolozsmonostor – Cluj-Mănăstur, Kolozs m, mv, jelenleg Kolozsvár egyik negyede 82, 1107, 1173. L. még Kolozsmonostor
- i fn: Hőja
- monostor átengedése a jezsuitáknak 180
- I. gyulafehérvári Szt. István, kolozsmonostori
- Monostorkápolnok (*Monostorkapalnak*) – Copalnic-Mănăstur, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573
- Monostorospályi (*Monostorospaly*), Bihar/M, h 416
- Monostorszeg (*Monostorzeg*) – Mănăstur/Mănăsturel, B-Szoln/Kolozs m, h 57, 58, 81, 796, 797, 798, 1902, 1918
- i lkk: Kun Borbála, Gáspár és fel: Baki Katalin, másik Gáspár, István, Pál, Péter és Zsófia
- i udvarház 798
- Monyoró I. Mogyorós (Zaránd/Arad m)
- Monyorós I. Mogyorós
- Monyorósd (*Moniorosd*), Magyarosd – Măne-rău, Hunyad m, h 453
- Morăreni I. Malomfalva (Maros sz/m, Udvarhely sz/Hargita m)
- Morău I. Maró

- mordálypuska 1266
 Móré (*More*) András, n, Brassó servitora, Kisbudak 561
 — Demeter, a, Sigér János szakácsa 390, 475
 — Gáspár, Barcsa 115
 — Gáspár, n, lugosi fdi fam 1959
 — János, jb, Fodorháza 134
 — János, n, a lippai vár alkap (1601), a vár lovassági hadnagya (1602) 1739, 1987
 — János, n, borosjenői fdi fam 1934
 — János, n, kulcsár (1590), Gyulafehérvár 1269
 — Márton, Ipolykéri, n 1817
 — Mihály, Torda 1266
 — Mihály, n, Borosjenő 1685
 — Péter, Kolozs vm 157
 —, n cs: István, másik István, Katalin: Brázovai Petru fel és Péter 441
 More Dionisiu, jb, Szeleste 92
 — Thoma, jb, Felsőtök 93
 Morenc (*Morencz*), elpusztult település Szákul, Tinkova és Mutnok környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 568
 Morești l. Malomfalva (Maros sz/m)
 Morgomezeye, fn, Borbánd 1578
 Morgonda (*Morgonda*) – Merghindeal – Marienthal/Mergeln, Sink sz/Szeben m, h 42, 43
 Morgondai (*Morgonda-i*), n cs, Morgonda: Ferenc, János, Mihály és Pál 42, 43
 Móric (*Moricz*) – Moruț – Moritzdorf, Doboka/B-Naszód m, h 119, 584, 823
 — (*Moricz*) Imre, esk polg, Belényes 1678
 — István, esk polg, Belényes 1678
 — Lajos, Köhalom királybírája (1581) 143
 Morina, n cs, Alsóapsa: Bricciu, Ioan, Lazăr, Mihai, Ștefan 536
 Moritzdorf l. Móric
 Móroc (*Moroch*), elpusztult település Újvarsánd környékén, Zaránd/Arad m 1744
 Mortgreff Michael, polg, Szeben 95, 169
 Moruț l. Móric
 mosás, bánya- 1009
 Mosdósi (*Mosdosy*) Ambrus magister, n, gyulafehérvári dékánk (1551, 1555), levélkereső (1560) és tizedbélő (1560) 34, 47, 128
 Moson (*Mosson*) – Moșuni, Maros sz/m, h 1797
 —i lkk: Bakó Ferenc, Gergely, Lukács, Mihály, Pál, másik Bakó Gergely
 Moșna l. Muzsna
 Moșuni l. Moson
 Moszkva (*Moscovia*), O, v 1408
 moszkvai fejedelemség elleni hadjárat 250, 480, 860, 894, 1114, 1408
 Mosztafalva l. Musztesd
 Motiș l. Mutos
 Motorga Elia, jb, Acintos 90
 Mottnoky l. Mutnoki
 Mózes (*Moises, Moses*), n cs, Karánsebes: Adviga, Ilona, Mihály és Miklós, Karánsebes kerület jegyzője (1581, 1583), főbíró (1589, 1599) 1773, 1959; Péter, Karánsebes kerület szolgabírája (1572, 1574, 1578–1579) 74
 Mozochiesd, *Mozochiest*, elpusztult település Kápolna kerületben, Zaránd/Arad m 1109, 1744
 mozsár, rézből 101
 Mönchsdorf l. Harina
 Muckendorf l. Moha
 Mucundorf l. Moha
 Mugeni l. Bögöz, Hosszúbögöz
 Muncsal (*Munchyal*) – Gârbou Muncel/Muncel, B-Szoln/Szilágy m, h 1659, 1889
 Munkácsi (*Munkaczy*) Illyés és fel: Erzsébet, Gyulafehérvár 771
 Munta Vopra, jb, csúcsi officialis, Gábod 1191
 Mura Mare l. Nagyszederjes
 Muraltus János, orvos (1589), Várad 1002
 Mureni l. Szederjes
 Mureș l. Maros, folyó
 Mureșeni l. Meggyesfalva
 Musca l. Meszt
 Musina (*Musina*) – Măgina, Fehér m, h 1938
 Muska (*Muska*) – Mușca, Fehér m, h 170, 171, 1165, 1999
 —i lkk: Bota Gyurka és Tivadar
 —i arany- és ezüstbánya 170, 171
 Musna l. Muzsna
 must 1019
 Mustești l. Musztesd
 Musulasa Martin, gyp, Lugos kerület 1883
 Mușat (*Muset*) Dan, jb, Pojána 638
 Mușca l. Muska
 Muszka (*Muzqua*) Mihály, Lugos 73
 Muszka l. Meszt
 Musztesd (*Meztest, Muztesd*), Mosztafalva – Mustești, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744

Mutnok (*Mutnok*) – Mutnicul Mare/Mâtnicu Mare, Szörény/Krassó-Szörény m, h 568

Mutnoki (*Matnoky, Mottnoky, Mutnoky*) Boldizsár l. Zagyvai/Mutnoki Boldizsár

—, n cs, Karánsebes: Farkas 147, 568, 1472; Ferenc, Karánsebes kerület vn/officialisa (1561–1563, 1571–1572) és fel: Erzsébet 74, 147, 568, 704; György 568; Mihály 147, 568; Péter 568

Mutos (*Mwthos*) – Motiş, K-Szoln/Szilágy m, h 1184

Muzsna (*Musna*) – Mojna/Moşna – Meschen, Medgyes sz/Szeben m, h 1

—i lk: Johannes comes

Mühlbach l. Sebes és Szászsebes (Sebes sz/Fehér m)

Mwkeos l. Mikes

Myklocza Juone kenéz, jb, Balalény 1975

Myragh l. Merág

Myrest, elpusztult település Kápolna kerületben, Zaránd/Arad m, h 1109

Myrrha, elpusztult település feltehetően Hosszúág és Pányó környékén, Temes m 1970

Myske l. Micske

N

Naal l. Mál

Nadabor (*Nabador*), elpusztult település Góvasdia környékén, Hunyad m 453

Nadalbest (*Nadelbest, Nedelbest*), Nádalmás – Nádálbeşti, Bihar/Arad m, h 1780

Nádas (*Nadas*) – Nădăşelu, Kolozs m, h 428, 683

—i udvarház 683

Nádas (*Nadas, Nadasd*), fn, szőlőhegy, Várad 595, 671, 1055, 1181

nádas 227

Nádasd (*Nadasd*) – Nădişu Hododului, K-Szoln/Szatmár m, h 1184

— (*Nadosd*) – Nădăştia, Hunyad m, h 1775

Nádasi (*Nadassi, Nadasy*) Mihály, székely ispán (1405–1421) 5

— Balázs, jb, Gyalu 694

— János, vdi ember, Apáti, Mátyik 86, 93, 123

Nădişu l. Oláhnádas

Nădişu Hododului l. Nádasd (K-Szoln/Szatmár m)

Nădişul Român l. Oláhnádas

nadrág 1385

Nádudvar (*Nadwdwar*), Bihar/Szabolcs/M, h 489, 498, 510, 1989

—i lkk: Bonta Benedek és fel: Csukat Dorottya, Gazdag András és István

Nádudvari (*Nadudvary*) János, n, a borosjenői fdi lovasok hadnagya (1602) 1929

Nagos Bonchya, jb, Lekence 92

Nagra l. Nyágra

Nagwl l. Neagul

Nagy (*Nagi, Nagy, Magnus*) Adorján és Boldizsár, gyalogpuskások, Váralja 1232

— Albert, a váradi vár puszkás testőrgyalogosa, Fugyivásárhely 817

— Albert, Pesti, n, a fdi lovasság hadnagya (1601) és fel: Selypi Ilona 1710

— Ambrus, jb, Dész 1463

— Ambrus, jb, Hencida 1233

— Ambrus, n, b, Vásárhely 93

— András és Ferenc, jb, Mezőszentmiklós 724

— András és Márton, gyalogpuskások, Szentmárton 1232

— András, lófő, Felbölön, Nagybölön 94, 1758

— Anna: Izsák Márkné

— Antal és Balázs, gyalogpuskások, Pálfalva 450, 508

— Antal és Imre, lófők, Jásfalva 1156

— Antal és Mihály, gyalogpuskások, Domokosfalva 1232

— Antal, jb, Farkaslaka 450, 508

— Antal, gelencei plébános (1580), lemhényi pap (1602), Sepsi, Kézdi és Orbai szék főesperese (1602) és fel: Lukács Ilona 129, 1830

— Balázs, Várad 585

— Balázs, jb, Egyed 135

— Balázs, lófő, Zetelaka 1134

— Bálint és Ferenc, jb, Jobbágytelke 1391

— Bálint és János, gyalogpuskások, Lápos 1232

— Bálint, gyp, Kérő 1232

— Bálint, gyp, Szásznyíres 1232

— Bálint, jb, Csomafája 134

— Barabás, jb, Homoródszentmárton 616

— Barabás, jb, Siménfalva 250

— Barnabás, lófő, Közéapajta 515

— Benedek és Demeter, n, b, Petres 1990

— Benedek, jb és fel, Tasnád 1632

- Benedek, n, Kovacsóczy Farkas fam és udvarmestere (1589), Csombord 1014
- Boldizsár és János, n, Péterfalva 545
- Boldizsár, jb, Bihar 869
- Borbála: Sasa Jánosné
- Bereck, jb, Dés 382
- Demeter, a, Pálfalva 1256
- Demeter, a, vdi gyp tizedes (1590 e) és fel, Gyulafehérvár 1290
- Demeter, n, a, a testőrgyalogok tizedese (1591) 1417
- Dorottya: előbb András deák, majd Borbély István fel
- Dorottya: Kis Gáspárné
- Elek és Gergely, lófők, Gidófalva 2048
- Erzsébet és György, n, Gáldtő 654
- Fábián, a és György, n, Szereda 1985
- Farkas, Fehér vm 604
- Farkas, n, Sárd 1713
- Ferenc, a váradi vár vn (1575) 80
- Ferenc és Gáspár, n, Udvarhely 1642
- Ferenc, Tarcsai, n, a, a vdi testőrgyalogok alszázadosa (1591) 1417
- Ferenc, n, Vajda Miklós fam, Déva 1961
- Ferenc, Zádori, n 1788
- Gáspár, n, b, Ilosva 730
- Gáspár, n, Enyed officialisa (1584) 436
- Georg és Michael, esk, jb, Körös 1594
- Gergely és Márton 2051
- Gergely I. Budai/Nagy Gergely
- Gergely, jb, Szentmihályfalva 423
- Gergely, jb, Sükő 1606
- Gergely, Lahai, n és fel: Fazekas Borbála, Déva 1737
- Gergely, n és fel: Eceli Júlia, Balázsfalva, Désfalva 967, 976
- Gergely, n, a fdi hajdúk hadnagya (1602) 2029
- Gergely, n, Tompaháza 286, 304
- György, jb, Farkaslaka 1323
- György, jb, Hadrév 784
- György, jb, Újlak 718, 719
- György, lófő, Homoródmás 1566
- György, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1590–1591, 1593, 1600), vdi ítélőszéki esk íródeák (1585–1592), Gyulafehérvár, Sövényfalva 708, 714, 715, 964, 1186, 1206, 1535, 1548, 1582, 1607
- György, n, Déva 1341
- György, jb, Debren 1590
- György/Porhinti, jb, Bárdos 281
- Illés, n, Kereki János fam, Egyed 1894
- Imre, n, a, vdi udv fam, Zetelaka 346, 1080
- Imre, n, Károlyi István szolgája és fel: Kohos Anna, Szentlélek 722, 1493
- Imre, n, Roksizin 1715
- Imre, n, Sáp 724
- István és Pál, lófők, bíró, Kocsárd 734
- István I. Nemes/Nagy István
- István, a és másik István, n, Szereda 1985
- István, jb, Kutyfalva 90
- István, n, fdi fam, Dés 1777
- István, n, Koppánd 1942
- István, vdi jb, Sükő 1616
- István, n és fel: Jánosi Katalin, b, Kóród 1496
- János, váradi gyp tizedes (1589), Fugyivásárhely 1079
- János, fdi ember, Vajdafalva 1689
- János, helyettes bíró, jb, Dányán 1594
- János, jb, Szentkirály 1604
- János, n és fel: Csiszár Dorottya, Nagydoba 752
- János, n, a, Hatolyka 1608
- János, n, a, Szereda 1985
- János, n, Körösbánya 1781
- János, Várad 595
- László, a váradi vár gyalogpuskása, Szent-andrás 825
- László, jb, Remete 1391
- László, Mihálcfalvi, n, Váradja 882
- László, n és Márton, n, Toldi István fam, Déva 1737
- Lázár, jb, Szentkirály 1454
- Lőrinc, n, fdi ajtónálló (1602), fdi fam, Borbánd 1884, 1979
- Lukács, gyp, Kérő 1603
- Lukács, n és fel: Csompasz Dorottya, Mindszent 758
- Lukács, váradi vdi fam és fel: Újlaki Borbála 1056, 1370
- Márton, n és fel: Hosszúaszói Zsófia, Magyararcsesztve 412, 618
- Márton, a, Ozsdola 1691
- Márton, jb, Lőrincfalva 1582
- Máté, a, Gidófalva 2048
- Máté, lófő, Zetelaka 1131

- Máté I. Márton/Nagy Máté
- Mátyás, n, Vizakna 288
- Menyhárt, n és fel: Bánffy Borbála, Péterfalva 866, 1361
- Mihály, Nagyajta 94
- Mihály és másik Mihály, n, b, Újfalva 268
- Mihály, n, Elekes 255
- Mihály, n, fdi fam, Lisznyó 1813
- Mihály, n, Várad 594
- Mihály, polg, Torda 1404
- Miklós, Madéfalva 390
- Miklós és fel: Anna, Szörény vm 1472
- Miklós, n és fel: Jankafi Katalin, b, Légen 399
- Miklós, n és fel: Köpeczi Dorottya, Székelyvásárhely 1849
- Miklós, n és fel: Rápolti Ágnes, b, Fenyőfalva 107
- Miklós, n, Dézna 2040
- Miklós, n, vdi allovázmester (1578, 1584), b, Borbánd 102, 106, 112, 447, 454, 465
- Orbán, jb, Bükkös 90
- Orbán, n, b, Aranyosszentmiklós 831
- Pál, n, Beszterce 1250
- Péter, bíró, jb, Solyomkő 134
- Péter, jb, Karácsonfalva 1582
- Péter, jb, Szinye 93
- Péter, n, Gyulafehérvár 1000
- Péter, n, a borosjenői vár fam 2041
- Péter, n, a, Szentkirály 427, 559
- Péter, n, Huszt 320
- Salatiel, esk polg, Kolozsvár 34
- Simon, jb, Csapó 90
- Simon, n, Várad 1329
- Tamás, vdi gyp tizedes (1590), Gyulafehérvár 1204
- Tamás, n, a, Lengyelfalva 739, 863
- Tamás, n, Udvarhely széki gyp hadnagy (1591) 1619
- Zsigmond, Füzskút 575
- cs I. Welimirowith/Nagy cs
- , gyp cs, Retteg: Ambrus, Bálint és István 1232
- , n cs, Alsószentmihályfalva: Pál, Péter és fel: Csongvai Klára 1087
- , n cs, Bél, Boldogfalva: Gergely, fdi fam és fel: Mátyus Katalin 1780, 1981, 1989, 1993; és Pál 1780, 1981
- , n cs, Gyulafehérvár: Balázs, István, udv gyalogpuskások zászlótartója (1602) és Pál 1886, 1923
- , n cs, Keresd: György, Mihály és Pál 1991
- , n cs, Kövesd: Anna, István és fel: Bot Anna, Katalin 525
- , n cs, Mihályfalva, Szentmihályfalva: Anna: Betlen Miklósné 225, 711, 850, 1120, 1436; másik Anna: Lencsés Györgyné 153, 196; István és fel: Bácsi Fruzsina 153, 184, 196, 204, 299, 611; János, a borosjenői várórség fam 299, 611, 1855, 1875; Máté 558, 711, 850, 942, 1436; Mihály és fel: Reszegei Anna, másik Mihály 184; I. még Szentfalvi/Nagy cs
- , n cs, Moha: András és fel: Porkoláb Márta, Borbála, Erzsébet és Mihály 392
- , n cs, Sövényfalva: András és fel: Margit, Dániel, György 1753, 1761
- , n cs, Szentkirály: András, Máté, Miklós, Pál, Simon 1110
- , n cs: Boldizsár, Máté és fel: Elekesi Ilona 881
- Nagy Zegleós* I. Nagyszőlős
- Nagy Zelend, Nagy Zilind* I. Nagyzerénd
- Nagy Pál (*Nagy Pal*) János, polg és fel, Nagybánya 1226
- Nagy/Andók (*Nagy/Andok*) Jakab, n és fel: Tatár Piroška, Újbuda 428
- Nagy/Balog (*Nagy/Balogh*) György, n és fel: Baksa Orsolya, Varsolc 832
- Nagy/Deák (*Nagy, Nag'/Deak*) Albert, n, tizedes (1583) 313
- Nagy/Fábián (*Nagi/Fabian*) János, n, Nagydoba 1590
- Nagy/Horvát (*Nagy/Horwath*) János, n, b, Dió-sad 411
- Nagy/Kenéz (*Nagy/Kenez*) István, n, Kendi Ferenc servitora 950
- Nagy/Kovács (*Kovachy*), lófő cs, Zetelaka: András, István és Máté 2031
- Nagy/Somogyi (*Nagy/Somogy*) Gergely, n, b, Dészfalva 967
- Nagy/Szabó (*Nagy/Zabo*) Orbán, szabó céhmester, Enyed 687
- Nagy/Székely (*Nagy/Zekely*), n cs, Pálfalva: Ferenc, váradi vár fam, Jakab, János, Péter, Tamás 1256

- Nagy Krestolch* I. Nagykrisztolc
 Nagyadorján (*Nagy Adorian*) – Adrianu Mare, Maros sz/m, h 946
 Nagyajta (*Nagy Aytha, Nagyayta*) – Aita Mare, Sepsi sz/Kovácsna m, h 75, 94, 168, 290, 291, 292, 528, 555, 1410, 1513, 1515, 1516. L. még Középajta
 —i lkk: Adorján Péter, András János, András Péter, Bartalis Pál, Darkó Máté, Ferenc Bálint, Gergely Lukács bíró, Henter Anna, Benedek és fel: Burcsa Barbara, másik Benedek, Gergely, Péter, Henter Mihály és Miklós, Huszár Antal, Dániel, György, János és Péter, Kovács Balázs, Molnos János, Pető Jakab, Pokol Tamás, Rád Mátyás, Sértő Máté, Szaniszló Anna, Bálint és fel: Apalyn, Gergely, György, János, Katalin, Margit, Márta, Máté, Szaniszló Péter, Szomor Mihály, Varga Mátyás, Vas Pál, Zaj Márton
 —i prédikátor: Marosi János (1577)
 —i fn: *Egenleő, Eger keozth*, Hosszú, Kert, Közeplak, Orotvány, Tulsóorotvány
 —i udvarház 290, 1513, 1515
 Nagyalmás (*Nagy Almas, Nagyalmas*) – Almaşul Mare/Almaşu, Kolozs/Szilágy m, mv 367, 1483, 1659. L. még Almás
 —i lk: Őz János
 —i vám 1659
 —i udvarház 1659
 Nagyalmás (*Nagyalmas*), fn, Zágon 1456
 Nagybán (*Nagy Ban*) István, a, bíró (1602), Szereda 1985
 Nagybánya (*Nagibania, Rivulus Dominarum, Rivulus*) – Baia Mare – Frauenbach, Szatmár/Máramaros m, v 280, 573, 849, 991, 1023, 1033, 1226, 1287, 1392, 1419, 1583, 1622
 —előjárósága 1033, 1583
 —i lkk: Berkeszi Lőrinc és fel: Margit, Csorba András, Csű János; Felizian báró; Nagy Pál János és fel, Ötvös Lőrinc és fel: Katalin, Szatmári András deák és fel, Szécsi Simon, Szegedi Ferenc és fel: Safarit Krisztina, Törös Mihály, Varga Domokos
 —i harmincados: Szatmári András deák (1590–1591)
 —i arany- és ezüstmányák 849, 1392, 1622
 —i bánya: Nagyverem
 —i fn: Borpataka, *Deczien*, Kősjató, Közeges
 Nagybarcsa (*Nagy Barchya, Nagibarchia*) – Bărcia/Bârcea Mare, Hunyad m, h 639, 792, 1183, 1218, 1674, 1819, 1869, 1881, 1883, 2037, 2038, 2039. L. még Barcsa
 —i lkk: Barcsai Ákos, András, Gáspár és fel: Tötöri Katalin, György, István és fel: Zalasdi Borbála, János, Sándor, Iuga Caterina, Luca, Opra és Ştefan
 Nagybárd (*Nagy Bard*), elpusztult település Kurtakér környékén, Zaránd/Arad m 1855. L. még Kisbárd
 Nagybaród I. Báród
 Nagybodó (*Nagybodo*) Gergely és Márton, lófők, Szentkirály 2044
 Nagybodza (*Nagy Bozza*), fn, patak, Bodzamező 332
 Nagyborosnyó (*Nagy Borosnio*) – Boroşneu Mare, Sepsi sz/Kovácsna m, h 1697, 1706
 —i lkk: Barta Miklós, Gomolya Pál, Szurdok Balázs, Benedek és György
 Nagybölon (*Nag Beöleön, Nagy Beöleönfalwa*) – Belin, Sepsi sz/Kovácsna m, h 75, 94, 165, 168, 292, 370, 374, 1698, 1716, 1717, 1726, 1758. L. még Bölon, Felbölon
 —i lkk: Agyagosi Gáspár, Benkő Jakab, Tamás és másik Tamás, Benkő Mihály, Ferenci István, Gál Márton, Illyési Kozma és fel: Forró Klára, Kecskés Gáspár deák és másik Gáspár, Kisgyörgy János, Nagy András, Sikó György és fel, János, Péter és Sándor, Tatár Antal és Benedek
 —i prédikátor: Csíki Somlyai Ambrus (1582)
 —i malom 165
 —i udvarház 165
 Nagydevecser (*Nagy Devehier*) – Diviciorii Mari, Doboka/Kolozs m, h 706
 Nagydézna (*Nagy Dezny, Nagydezny*) – Dezna, Zaránd/Arad m, h 1909, 1986. L. még Dézna
 —i lk: Sebi András
 Nagydisznód (*Diznol, Helten, Helthaw*) – Cisnădie – Heltau, Szeben sz/m, mv 41, 49, 211, 912, 938, 939
 —i lkk: Hap Christannus, Mesch Jakob
 —i szabók 211
 —i takácscéh 49, 938; céhszabályzata 41, 211, 912, 939

- i takácsok: Bontfer Georg, Hansens Paul, Schrammen Michael, Valten Cappe
- Nagydoba (*Nagy Doba*) – Doba Mare, K-Szoln/Szilágy m, h 752, 873, 1590. L. még Kisdoba
- i lkk: Nagy János és fel: Csiszár Dorottya, Nagy/Fábián János, Spácai Menyhárt
- Nagyécsi (*Nagyechy*) Klára: Ábrámfi Istvánné
- Nagyegrestő (*Nagy Egresteo*) – Agrişteu – Ajerschteln/Erlenwald, Küküllő/Maros m, h 1511
- i udvarház 1511
- Nagyekemező (*Nagy Ekemezeö*) – Proştea Mare/Tárnava – Grosspropstdorf, Küküllő/Szeben m, h 1359. L. még Kisekemező
- Nagyerdő (*Nagy Erdeö, Nagierdeo*), fn, erdő, Debrecen 190, 577
- Nagyerdőgyarak (*Nagyeordeoghiaarak*), Erdőgyarak – Ghiarac/Ghiorac, Bihar m, h 148, 149
- Nagyernye (*Nagy Ernye, Nagyernie*) – Erneul Mare/Ernei, Maros sz/m, h 398, 836, 1409. L. még Ernye
- i lkk: Dacs András, Sánta János, Szász Imre
- i udvarház 836
- Nagyesküllő (*Nagy Eoskeoleo, Nagieskeleo*) – Atileul Mare/Aşchileu Mare, Doboka/Kolozs m, h 415, 425, 1531
- i lk: Valkai Miklós
- Nagyfalu (*Nag'falw, Nagyffalu*) – Naşfalău/Nuşfalău, Kraszna/Szilágy m, h 54, 137, 236, 381, 388, 832, 1701
- i lkk: Baksa Anna: András fel, Boldizsár, Demeter és fel: Szarvadi Sára, másik Demeter, Ferenc, Katalin, Orsolya: előbb Bűdöskúti Tamásné, majd Nagy/Balog Györgyné, Sára: Szengyeli Ferencné, Bánffy György; Péter deák; Szilágyi/Hegedűs Boldizsár
- Nagygalambfalva (*Nagi Galambfalva, Nagygalambfalwa*) – Porumbenii Mari, Udvarhely sz/Hargita m, h 247, 407, 496, 1916. L. még Kisgalambfalva
- i lk: Geréb Pál
- i udvarház 1916
- Nagygorbó (*Nagygorbo*) – Gârbău, Kolozs m, h 1013
- Nagyhagymás (*Nagyhagmas*) – Hăşmaş, Bihar m, h 1993
- Nagyharang (*Nagyharangh*), ma puszta Füzesgyarmattól északnyugatra, Békés/M 751
- Nagyharsány (*Nagy Harsan*) – Körösnagyharsány, Bihar/M, h 710, 729. L. még Kisharsány
- Nagyhegyes I. Hegyes
- Nagyhomorog (*Nagyhomrok*) – Homorogul Român/Homorog, Bihar m, h 284, 440
- Nagyhosszú (*Nagy Hoszu*), fn, Sárfálva 1367
- Nagyiratos (*Nagy Iratos*) – Iratoşul Mare/Iratoşu, Csanád/Arad m, h 1233
- i lkk: Iratosi Pál és fel: Katalin
- Nagykágya (*Nag' Kaggia, Nagykadia*) – Cadea Mare/Cadea, Bihar m, h 172, 314, 889
- Nagykamarás I. Bánkamarás
- Nagykapus (*Magnus Kops*) – Copşa Mare – Grosskopisch, Medgyes sz/Szeben m, h 1
- i lk: Nicolaus comes
- Nagykaránd (*Nagy Karand*) – Cărand/Cărandeni, Bihar m, h 1993. L. még Kiskaránd
- Nagykede I. Kede
- Nagykér – Alkér – Cheri, Bihar m, h 702
- Nagykerei I. Kerei (Bihar/M)
- Nagyklopotiva (*Nagy Clopotiwa, Nagyklopotiva*), Klopotiva – Clopotiva, Hunyad m, h 1406, 1418, 2054. L. még Klopotiva
- i lkk: Bakócsi cs, Pogány/Tálmosó Péter, Pogan cs
- i udvarház 1418
- Nagykomádi (*Nagykomadi*) – Komádi, Bihar/M, h 1052
- Nagykósa (*Nagykosa*) Ferenc, lófő, Udvarhely 433
- Nagykrisztolc (*Nagy Krestolch*) – Cristolţul Mare/Cristolţ, B-Szoln/Szilágy m, h 1659. L. még Kiskrisztolc
- Nagylak (*Nadlak, Nagylak*) – Noşlac, Fehér m, h 412, 844, 964, 1191, 1522
- i lkk: Cserényi Pál, Csorónk János, Hosszúaszói Miklós
- Nagylaki (*Nagilaki, Nagylaky*) Imre, gyulafehérvári vár helyettes udvb (1578) 112
- Márton deák, n és fel: Mátyus Anna, Dés 1837
- Márton deák, n, Veresmart 412, 618. L. még Deák Márton
- Nagyláz (*Nagy Laz, Nagylaz*) – Laz, Zaránd/Arad m, h 968, 1799, 1973, 1986

- i lkk: Degel Martin, Faur Ștefan, Hațcula Fărcaș, Mihulasa Ignác és Lupu
 —i udvarház 968, 1799
 Nagylozna (*Nagylozna*) – Lozna Mare/Lozna, B-Szoln/Szilágy m, h 1659. L. még Kislozna
 Nagylőrinc (*Nagyleoryncz, Nagyleorynczy*) Gergely, n, váradi vdi fam, Várad 893, 895, 949, 1178
 Nagymál (*Nagymal*), fn, szőlőhegy, Zilah 660
 — (*Nagymal*), fn, Zetelaka 346
 Nagymező (*Nagy Mezeo, Nagymezeo*) – Pruni, B-Szoln/Kolozs m, h 83, 93, 676
 —i lkk: Kalta Georg, Porssa Petru
 Nagymihály (*Nagy Mihaly*) Margit: Kendefi Miklósné
 Nagymihályfalva (*Nagy Mihalyfalva, Nagymihalyfalwa*), Érmihályfalva – Mihaiálau/Valea lui Mihai, Bihar m, h 830, 896, 1027
 —i lk: Olgyai Tamás
 —i udvarház 830
 Nagymon (*Nagy Mony*) – Naimon, K-Szoln/Szilágy m, h 1110
 Nagynádas (*Nagy Nadas*), fn, szőlőhegy, Várad 744, 745, 1019
 Nagynived (*Nagy Nyved*), elpusztult település Borosjenő környékén a Fehér-Körös mellett, Zaránd/Arad m 1744. L. még Ksnived
 Nagynyésta (*Nagy Nesta*), ma pusztá Komáditól északra, Bihar/M 804
 —i udvarház 804
 Nagynyulas (*Nagy Nyulas*) – Milașul Mare/Milaș, Kolozs/B-Naszód m, h 707, 708, 717, 718, 719
 —i lkk: Bünös János, Mața Elias, Mața Ioan, Székely Kozma, Vak Péter
 —i udvarház 707, 708, 717
 Nagyoklos (*Nagi Oklos*) – Ocolișu Mare, Hunyad m, h 1106. L. még Kisoklos
 Nagyoroszfalu (*Nagy Orozfalw*) – Solovăstru, Torda/Maros m, h 1826
 Nagyosztó (*Nagyostrow*) – Ostrov, Hunyad m, h 1406
 —i lkk: Hátszegi György és fel: Bakócsi Ana
 Nagypapmező I. Papmező
 Nagypél (*Nagpeoli, Nagypeolli*) – Pilul Mare/Pilul, Zaránd/Arad m, h 1744
 Nagypetri (*Nagi Petri, Nagy Petry*) – Petrindul Mare/Petrindu, Kolozs/Szilágy m, h 738, 1197, 1659. L. még Kispetri
 —i lkk: Márton István, Máté János és Márton, Pap Gergely és István, Somogyi Tamás és fel: Pap Zsófia
 —i udvarház 738
 Nagyrész (*Nagy rez*), fn, Sárfalva 1367
 Nagysáros (*Nag Saros, Nagysaros*) – Șoarș – Scharosch, Sink sz/Brassó m, h 42, 43, 191
 —i fn: Fecskefark/*Schwolwenzogel*, Fövényes-hegy/*Offensandt*
 Nagysebes (*Nagysebes*) – Sebiș, Bihar m, h 1271
 —i lk: Cip Ioan
 Nagyselyk (*Nagy Selk*) – Șeica Mare – Markt-schelken, Selyk sz/Szeben m, mv és szék 1086
 — szék és mezőváros mesterei 1086
 Nagysink (*Nagsenk, Nagysenk*) – Cincul Mare/Cincu – Grossschenck, Nagysink sz/Brassó m, mv 43, 191
 —i lk: Henning Matthias
 — (*Nagsenk*) szász szék bírása: Renner Stephan (1545)
 Nagysolymos (*Nagy Solymos*) – Șoimoșu Mare, Udvarhely sz/Hargita m, h 2030. L. még Solymos
 —i lkk: Filep István, Konc János, Magyar János
 — (*Nagy Solymos*) – Șoimoș, K-Szoln/Szilágy m, h 1184. L. még Kissolymos
 Nagysötétág (*Nagy Seotet Agh*), fn, szőlőhegy, Várad 1370
 Nagyszalánc I. Szalánc
 Nagyszalonnápaták (*Nagy Zallonnápatak*) – Solona, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
 Nagyszántó (*Nagyzantho, Nagy Zantho alias Molnos Zantho*) – Santăul Mare, Bihar m, h 263, 1345, 1581, 1586. L. még Molnosszántó, Szántó
 —i lkk: Iván Tamás, Paksi Pál, n és fel: Klára
 —i fn: *Derginie*
 Nagyszederjes (*Nagy Zederjes*) – Mura Mare, Torda/Maros m, h 398
 Nagyszeg (*Nagy Zeg*), fn, Sárfalva 1367
 Nagyszeg (*Nagyzeg*) – Noțig, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
 Nagyszeg (*Nagyzegh*), fn, Ádamos 1172

- Nagyszentmihály (*Nagy Zentmihaly, Nagyszentmihaly*), Pusztaszentmihály – Sânmihaiul Deșert/Sânmihaiu Almașului, Doboka/Szilágy m, h 497, 1659. L. még Szentmihály — elöljárósága 497
- Nagysziget (*Nagyziget*), fn, Egyed 227
- Nagyszőlős (*Nagy Zegleos, Nagy Zóleós*) – Seleușul Mare/Seleuș – Grossalisch, Segesvár sz/Küküllő/Maros m, h 878, 1635
- Nagyszurduc (*Nagy Zurdok*) – Surduc, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
- Nagytegla utca (*Nagy tegla uchia*), utcanév, Gyulafehérvár 1801, 1923
- Nagyvajna (*Nagyvaina*) András, lófő, Páva 495
- Nagyvárad l. Várad
- Nagyvásári (*Nagywasary*), ma puszta Nagyszalonta mellett, Bihar m 186
- i udvarház 186
- Nagyverem (*Nagy Werem*), fn, bánya, Nagybanya 849, 1622
- Nagyzármánymezeje (*Nagy Zarmani mezeye alias Hadyuas*), fn, Bodzamező 332
- Nagyzerénd (*Nagy Zelend, Nagy Zilind, Nagyzerenth*) – Zerindul Mare/Zerind, Zaránd/Arad m, h 449, 1345, 1941
- Nagyzorlencz (*Nagy Zorlencz*), Alsózorlenc – Zorlențu Mare, Szörény/Krassó-Szörény m, h 1458
- Naimon l. Nagymon
- Nalác (*Nalacz*), prédiom feltehetően Zgribest környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 568
- Naláci (*Nalaczy*) János, Hunyad vm 115
- Nan Ioan, n, Szlatina 71, 1393
- Nánás (*Nanas*) – Hajdúnánás, Szabolcs/M, h 1444
- i Csukát Lénárd és Péter
- Nánási (*Nanasy*) Gergely, a vécsi vár praefectusa (1583) 287
- Nándor (*Nandar*) János, n és fel: Tót Magdolna 1247
- Nandra l. Lándor
- Nanes, jb, Pálos 1371
- Nánfalva (*Nanfalwa*) – Nănești, Máramaros m, h 490
- i lkk: Vancea Dumitru, Gligor és Ioan
- Náprágyi (*Napragy*) Demeter (1556–1619), szerémi (1596), erd püspök (1597-től), száműzik 1601-ben, kancellár (1598–1600), tanácsúr (1598–1600), győri püspök (1607-től) kalocsai érsek (1608/1613-tól) 1898
- Nașfalău l. Nagyfalu
- Náznánfalva (*Nazanaffalwa, Naznanfalwa*) – Nazna, Maros sz/m, h 209
- i lkk: Zeleméri Borbála, János, Péter és fel: Tamási Borbála
- i udvarház 209
- Nădăjdia de Jos, Nădăjdia de Sus l. Alsónádasd, Felsőnádasd
- Nădălbăști l. Nadalbest
- Nădășelu l. Magyarnádas és Nádas (Kolozs m)
- Nădăștia, Nădăștia de Jos, Nădăștia de Sus l. Nádasd (Hunyad m), Alsónádasd, Felsőnádasd
- Nănești l. Nánfalva
- Năsal l. Noszoly
- Neag (*Nyagh, Niagy*) Ioan, n és fel: Degel Eufrosina, Csúcs 1973
- Mihai, n, Dézna 1832, 1953
- , n cs, Alsókorotna: Margareta: előbb Degel Ioan, majd Anca Grigore fel, Nicolae 1986, 2036
- Neagra l. Nyágra
- Neagul (*Nagwl*) Botha, jb, Gyulafehérvár 2054
- Neaua l. Havad
- Nec (*Nek*) Simion, jb, Szótelke 93
- Nedelbest l. Nadalbest
- Négerfalva (*Negerfalwa, Negrefalwa*) – Negri-lești, B-Szoln/B-Naszód m, h 1731
- Negreni l. Konkolyfalva
- Negritic Ioan, n, Uglya 69
- Nehaza, elpusztult település Márkaszék környékén, Kraszna/Szilágy m 723
- Nehéz (*Nehez*) András, Gyulafehérvár 296, 731, 1204, 1551
- Néma (*Nema*) – Nima, B-Szoln/Kolozs m, h 717, 862
- i lkk: Dezső Anna: Székely Jánosné és Ferenc, Vajda Mihály
- i udvarház 862
- Nemes (*Nimpsch, Nymes*) – Nemșa – Nimesch, Medgyes sz/Szeben m, h 1, 1432
- i lkk: Jakob comes, Reinnerus comes
- Nemes Albert l. Vadas/Nemes Albert
- András, szab/lófő, Szentistván 2037, 2039
- Farkas, hunyadi vn és Hunyad vm alisp (1590), Tóti 1183, 1300

- János, jb, Küsmöd 1484
- János, n, Németi 2053
- Krisztina: Miske Györgyné
- László, n, Németi 1745
- Pál, nagyobb kancelláriai íródeák (1561), vdi ítélőszéki jegyző (1577), Pócsfalva 89
- Péter, vdi jb, Borbánd 454
- , n cs, Kungyanta/Nemesgyanta: Anna 387; Boldizsár 640; Dorottya, Ilona, Katalin 387; Péter 387, 439, 630, 1160, 1161; és fel: Margit, Petronella, 387
- nemes kivételezése 1084
- polgár 100, 241, 288, 551, 649, 650, 775, 803, 819, 852, 970, 972, 992, 1235, 1329, 1330, 1413, 1519
- , egytelkes 1084
- , mezővárosban lakó 50, 1035, 1413, 1908
- , városban lakó 85
- Nemes/Nagy István, jb, Dátos 92
- Nemesbikk l. Bikk
- Nemesgyanta (*Nemes Gyanta*) – Ginta, Bihar m, h 1160, 1161
- i lk: Nemes Péter
- nemesi előjogok átengedése 128, 135, 1529
- nemesítés 210, 215, 216, 221, 228, 233, 241, 255, 315, 323, 328, 335, 369, 382, 391, 445, 451, 458, 464, 470, 490, 492, 498, 506, 511, 526, 531, 536, 543, 561, 569, 586, 593, 594, 602, 615, 620, 633, 646, 653, 654, 669, 679, 684, 691, 699, 701, 737, 741, 759, 772, 774, 792, 816, 852, 857, 864, 867, 871, 882, 885, 886, 887, 905, 928, 941, 950, 977, 978, 1010, 1015, 1029, 1041, 1063, 1065, 1069, 1095, 1100, 1103, 1105, 1114, 1119, 1146, 1148, 1179, 1215, 1217, 1228, 1239, 1250, 1256, 1264, 1268, 1269, 1273, 1289, 1297, 1302, 1316, 1318, 1324, 1358, 1365, 1368, 1374, 1375, 1384, 1397, 1414, 1419, 1421, 1424, 1438, 1498, 1505, 1510, 1532, 1539, 1577, 1587, 1592, 1602, 1621, 1691, 1701, 1715, 1726, 1736, 1757, 1767, 1807, 1809, 1813, 1820, 1828, 1829, 1838, 1840, 1866, 1873, 1874, 1886, 1914, 1943, 1977, 1982, 1985, 1991, 1997, 2001, 2002, 2003, 2046, 2052
- földesúr engedélyével 1748, 1912
- , nemes által 727
- (újboldi) 259, 276, 522, 541, 553, 555, 566, 596, 635, 698, 807, 947, 997, 1014, 1135, 1182, 1338, 1366, 1407, 1519, 1526, 1571, 1751, 1892, 1944, 1958
- Nemeskungyanta (*Nemeskwngyanta*) – Ginta, Bihar m, h 640
- i lk: Nemes Boldizsár
- nemeslevél 1338. L. még címer
- Nemesmóroc (*Nemes Morocz*), elpusztult település Újvarsánd környékén, Zaránd/Arad m 1744
- (*Nemesmorocz*), elpusztult település Tözmiske környékén, Zaránd/Arad m 1996
- nemesség igazolása 85
- , egyházi 1840
- Nemesvásári (*Nemeswasary*), elpusztult település Zaránd környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Német (*Nemet*) János, Felsőbánya 298
- német csapatok támadása 83, 519, 520
- császár 1868, 1976
- fennhatóság alatti terület 63, 1428, 1771, 1868
- párt (factio germanica) 1723, 1745, 1775
- Német/Rimneth (*Nemeth/Rimneth*) Kristóf, polg, Zalatna 979
- Német/Feink (*Nemet/Feynk*) Kristóf, jb, Zalatna 806
- Németi (*Nemethy*) – Mintiu Gherlii, B-Szoln/Kolozs m, h 1232
- i lkk: Borbély Lukács, Fekete Márton, Sebestyén Benedek, Szilágyi János, Szöcs András és János, Takács Bálint, Varga István
- (*Nemethy*), Marosnémeti – Mintia, Hunyad m, h 639, 1745, 1957, 2053
- i lkk: Nemes János és László, Pestesi Vid
- Németi (*Nemethy, Nymethy*) Kristóf és László, n, Köbölkút 1420
- Máté, gyp, Szentiván 1232
- , Zétényi, n cs: Ferenc és Ilona: Csáky Dénesné 416; Imre, n és Zsófia: Horvát Gáborné 1549
- Németikert (*Nemethy kert*), fn, Zilah 443
- Nemša l. Nemes
- Nepolomicensis* l. Niepołomice
- Nercze* l. Nyerce
- Nereznice (*Neresnecze, Nereznicze*) – Neresnycja, Máramaros/U, h 64, 66, 69, 71
- i fn: Nyomáserdő
- Nermiş l. Nyermegy
- Neter Péter, jb, Alvinc 2055

- Neuberg (*Newberg*), A, h 280, 573
 Neudorf I. Újfalu (Brassó m, Fehér/Szeben m, Szeben sz/m)
 Neuflagen I. Szederjes
 Neumarkt I. Székelyvásárhely és Vásárhely (Maros sz/m)
 Neutra I. Nyitra
 Neuzekel I. Szederjes
 nevelő, vajdái 1084
 Nicati Demetrios, görög n, udv fdi fam 1892
 Nicolae, jb és fel: Fana Ana, Harmadia 1215
 Nicolaus comes, Nagykapus I
 — comes, Váldhid I
 Nicoleshti I. Káposztásszentmiklós, Miklósfalva, Szentmiklós (Csík sz/Hargita m)
 Nicora (*Nykor*, *Nykora*) Mihai, jb, Alsólapusnyak 1919
 —, n cs, Macsesd: Abraham/Abram és fel: Ana 72, 76, 77, 294; Dan 60, 61, 72, 76, 77, 294
 Nicula (*Nicula*, *Nikola*) Bayk, jb, Dombró 680
 — Mihai, esk polg, Karánsebes 704
 — Telma, jb, Mohács 680
 Nicula I. Mikola
 Nedereidisch I. Alsóidecs
 Niederneudorf I. Szászújfalu
 Niepolomice (*Nepolomicensi*), L, vár 180, 181
 Nierța I. Nyerce
 Nighighiş I. Kisbarcsa
 Nikola I. Nicula
 Nima I. Néma
 Nimăieşti I. Vajdafalva
 Nimesch I. Nemes
Nimpsch I. Nemes
 Nipoitt Péter, jb, Borbánd 1884
 Nireş I. Nyíres (Kolozs/Szilágy m), Szásznyíres
 Nisó (*Nyso*) Péter, n, Várad 691
 Nitra I. Nyitra
 Niüved I. Nyüved
Nived I. Nyüved
 Nocrich I. Újegyház
Nopsycz, helység valószínűleg Szilézia területén, N 587, 589
 —i Varkocz György, Miklós és fel: Hagymási Margit
 Noşlac I. Nagylak
 Noszoly (*Nozaly*) – Násal, Doboka/Kolozs m, h 86, 123, 199, 672, 714, 715, 831, 1195, 1196, 1659
 —i Cseffei János és fel: Valkai Erzsébet
 Noţig I. Nagyszeg
 Nou Român I. Újfalu (Szeben sz/m)
 Nou Săsesc I. Újfalu (Fehér/Szeben m)
Nova civitas Australis I. Bécsújhely
 Nováki (*Novaky*) Zsigmond, n, b, Bergenye 503, 504, 523, 787
 Nösen I. Beszterce
 Nucet I. Szentjánoshegy
 Nuksora (*Nuxara*) – Nucşoara, Hunyad m, h 1771
 Nussbächer, Gernot (sz 1939), levéltáros, helytörténész 44, 68
 Nuşfalău/Nuşeni I. Apanagyfalu, Nagyfalu
Nuxara I. Nuksora
- NY**
- Nyag* I. Neag
 Nyágova (*Nyagowa*) – Dobrjansjke, Máramaros/U, h 69
 —i lkk: Fóris Mihai, Sóvágó Tamás
 Nyágra (*Nagra*), Kisfeketefalu – Neagra, Bihar/Arad m, h 1780
 Nyak Jakab, jb, Alparét 93
 Nyakazó (*Niakazo*) János, vdi udv fam 1497
 — Ferenc, Bihar vm isp (1565–1568), a váradi vár kap/praefectura (1557?–1565), lovászmester (1563), az udv katonaság kap (1563), Máramaros vm isp (1568–1572) és az ottani sókamara isp (1569), a huszti vár praefectura (1569–1570) 62
 nyakkaloda 38
 nyaklánc 115, 1040
 Nyakó (*Nyako*, *Niakor*), jb cs, Igen: Anna, Erzsébet, István, Piroška 1389
 —, jb cs, Tövis: György 1389, 1395; másik György és fel: Borbála 1389, 1527; Jakab, Katalin, Pál 1389
 Nyárádkarácson I. Karácsonfalva
 Nyárádszentmárton I. Csíkszentmárton
 Nyárádszereda I. Marosszereda és Szereda
 Nyárádszentlászló I. Szentlászló
 Nyárádtő (*Nyaradtheo*, *Nyaradthy*) – Ungheni, Maros sz/m, h 711, 787, 850, 1436, 1582
 —i lk: Barabási Mihály
 —i udvarház 711, 850, 1436
 Nyárfás I. Plopis

- Nyárló (*Niarlo*) – Mierläu, Bihar m, h 1378, 1386
 —i udvarház 1386
Nyegenyefalva l. Konkolyfalva
 Nyék (*Nyek*), prédiüm Sarkadkeresztúrtól északnyugatra, Bihar/M 1138
 nyelv levágása 567
 Nyén (*Nyen*) – Teliu – Kreuzburg, Fehér/Brassó m, h 1212
 —i lkk: Chirmes János, Pankota András, Pongrác János
 Nyerce (*Nerchye*, *Nyercz*) – Nierța/Mierța, Kolozs/Szilágy m, h 730, 1195, 1845, 1852, 1857
 —i lkk: Anca Grigore és Ioan
 nyereg 1266
 Nyerges (*Nyeregys*), prédiüm Gutonya környékén, Temes m 1877
 Nyerges Ferenc és György, polg, Székelyvásárhely 1499
 Nyermegy (*Nyrmegy*) – Nermiş, Bihar m, h 1993
 nyestbőr 1385
 nyíl 731
 Nyilas (*Nylas*) Ambrus, n és fel, b, Várad 1235
 — Lukács, jb, Koppánd 1191
 nyílföld 384
 nyíllal való osztás 1644
 Nyimesd l. Vajdafalva
 Nyírbátor l. Bátor
 Nyíres (*Nires*, *Niresfalwa*) – Lunca Cernii, Hunyad m, h 638, 639, 1208
 — (*Nyres*) – Nireș/Mesteacănu, Kolozs/Szilágy m, h 894
 — (*Nyres*), Boncnyires – Bonț, Doboka/Kolozs m, h 641
 Nyíresi (*Nyressy*) Lőrinc, gyp, Szásznyíres 1232
 Nyírmező (*Nirmezo*) – Poiana Aiudului, Fehér m, h 1208
 — (*Nyrmezeo*) – Mermezeu-Văleni, Hunyad m, h 1775, 2027
 Nyirmon (*Nyrmon*) – Bulgari, K-Szoln/Szilágy m, h 752, 1240, 1306
 —i lkk: Fábián Bálint, Kovács Bálint, György és László
 Nyíró (*Nirew*, *Nyreo*) István és Márton deák 1672
 — István l. Betlen/Nyíró István
 — István, n, Gyulafehérvár 1170, 1283, 1613, 1672
 — István, polg, Gyulafehérvár 1577
 — Jakab, esk polg, Gyulafehérvár 192, 1170, 1204, 1214
 — Lőrinc, polg, Száldobágy 1519
 — Mátyás, Debrecen 913
 — Miklós, szabó, polg, Kolozsvár 34
 — Pál, polg, Dész 635
 Nyíró utca (*Nyreo ucza*), utcanév, Gyulafehérvár 1171, 1290, 1781
 Nyírsid (*Nyresd*) – Mirșid, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
 Nyitra (*Nitriensis*) – Nitra – Neutra, Szl, v 135, 227
 —i káptalan 135, 227
 Nyitrai (*Nyttray*) Gergely, n, b, Lukarec 1950
 Nykowicz Toma, jb, Rakovica 103
Nymes l. Nemes
 Nyomáserdő (*Niomas erdeo*), fn, erdő, Nerez-nice 71
 Nyomát (*Moniath*) – Maiad, Maros sz/m, h 272
 —i udvarház 272
Nyresd l. Nyírsid
Nyrmegy l. Nyermegy
 nyugta 280, 307, 573, 587, 835, 1622
 Nyújtód (*Niuytod*, *Nywtođ*) – Lunga, Kézdi sz/Kovászna m, h 105, 126, 485, 722, 791, 1813, 1815
 —i lkk: Donát Ferenc és István, Imecs Mátyás és Tamás
 —i udvarház 485
 Nyújtódi (*Niuthody*, *Nywthody*) György, n, Szentdemeter 371, 564
 — Erzsébet: Miske Tamásné
 Nyüved (*Nived*, *Nywed*) – Niuved, Bihar m, h 172, 314, 878, 889, 1169, 1215, 1354, 1381, 1481
 —i Horvát Mihály
- O, Ó**
 Oaia l. Vaja
 Oarda l. Váradja
ober der grosse Ham, fn, Felek és Fenyőfalva 103
 Oberblasendorf l. Felsőbalázsfalva
 Obereidisch l. Felsőidecs
 Obradovit Ilona: Pryzgyth Péterné

- Óbuda (*Oh Buda, Obwda alias Burianios Bwda/Bwryanyos Bwda*), Bodonkút – Buda-veche/Vechea, Kolozs m, h 621, 843, 1013
- Ócfalva (*Ozdfalva*) – Oțeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 390, 475, 1649
- i lkk: Alard János és Máté
- Ocland l. Oklánd
- Ocna Dejului l. Akna (B-Szoln/Kolozs m)
- Ocna l. Akna (Kolozs/B-Naszód m), Sófálva
- Ocna Mureș l. Marosújvár és Újvár (Fehér m)
- Ocna Sibiului l. Vizakna
- Ocnișoara l. Oláhakna
- Ocnița l. Akna (Kolozs/B-Naszód m)
- Ocolișu Mare, Ocolișu Mic l. Nagyoklos, Kisoklos
- Odendorf l. Abafája
- Odergang l. Adorján
- Odorheiu/Odorheiu Secuiesc l. Udvarhely (Udvarhely sz/Hargita m)
- Odrihei l. Vámosudvarhely
- Odverem l. Vadverem
- Oesken (*Ozken*) Stephan, Sink szék esk tanácsosa, Rozsonda 828, 940
- Offenbánya (*Offombanya*) – Ofenbaia/Baia de Arieș – Offenburg, Fehér m, mv 456
- eljárósága 456
- Offensandt* l. Fövényeshegy
- officialis l. bánya-
- , nemesi 706. L. még Fajdasi András deák, Földesi Menyhárt, Szabó János, Tatai Mátyás, Tercsi Ferenc
- , vdi 1644. L. még Abrudbánya tartozékai, Belényes tartozékai, csúcsi, debreceni, déznai, enyedi, fehér-körösi, Karánsebes districtusi, kolozsmonostori, kománai udvari, Lugos districtusi, marsinai, radnóti, tasnádi, újvári
- officina (aranykémlelés és -olvasztás) 48
- officialatus megszüntetése 577
- Offner, polg cs, Szeben: Cristof és fel: Beer Martha, Margarete 79
- Ogari l. Agárd
- Ógezse (*Oh sive Also Gese*) – Gheja, Fehér/Maros m, h 955, 962, 1191, 1292. L. még Újgezse
- i lkk: Fejér Trucza, Peterman Mihály, Precup Ioan
- Ogra l. Ugra (Küküllő/Maros m)
- Ohába (*Ohaba*) – Ohaba Mátinc, Szörény/Krassó-Szörény m, h 568
- (*Ohaba*) – Ohaba, Hunyad m, h 393, 395
- (*Ohaba*), prédiüm Karánsebes kerületben, Szörény/Temes m 1562
- Ohaba Bistra l. Bisztra
- Ohaba deserta* l. Pusztahába
- Ohaba Mátinc l. Ohába (Szörény/Krassó-Szörény m)
- Ohábaponor (*Ponor Ohaba*) – Ohaba Ponor, Hunyad m, h 154
- Ohabica (*Ohabicza*) – Hobița, Hunyad m, h 1406
- (*Ohabicza*), prédiüm Szákul környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
- Oiejdea l. Vajasd
- Ojdula l. Ozsdola
- Okány (*Okan*), Bihar/M, h 1344
- Okchywith Farkas, n, Gyulafehérvár 1269
- Oklánd (*Okland*) – Ocland, Udvarhely sz/Hargita m, h 1435, 1617
- oklevél 109, 260, 288, 314, 1350
- átadása jószággal együtt 64, 88, 91, 121, 130, 144, 154, 158, 167, 175, 189, 307, 621, 639, 703, 723, 729, 814, 866, 895, 942, 982, 1106, 1160, 1200, 1378, 1480, 1529, 1678
- átírása 1–4, 8, 10–13, 16, 19–22, 24, 29–30, 32–45, 47, 49–51, 53–56, 59, 62–65, 67–71, 73–75, 77–80, 84–85, 88, 90–103, 106–112, 115, 118–122, 124–134, 136–139, 143–147, 149–159, 161–162, 165–168, 175, 177, 179, 181, 183, 185–186, 189, 192–193, 202, 211, 217, 227, 229–230, 235, 249, 284, 286, 299, 307, 339, 340–341, 364, 384, 387, 390, 407, 412, 415, 427, 454, 468, 474, 476, 484, 489, 503–504, 538, 549, 575, 581–582, 604, 621, 638–639, 645, 703–706, 709, 716–720, 722–733, 735–736, 738–740, 742, 744–747, 750–751, 755, 771, 776, 784, 794, 805, 810–811, 814, 828, 835, 846–847, 866, 877, 895, 904, 908, 942, 954, 963, 970, 974, 982, 985, 987, 991, 1008, 1040, 1044, 1097, 1101, 1106, 1128, 1138, 1170, 1172, 1174, 1178, 1183–1184, 1187, 1191, 1198, 1200, 1201, 1203–1205, 1207, 1209–1214, 1219–1222, 1224, 1231, 1233–1234, 1252, 1266, 1278, 1283, 1290, 1292–1293, 1301, 1322, 1350–1351, 1367, 1370–1371, 1378, 1385, 1389, 1402,

- 1408, 1428, 1467, 1480, 1487, 1517, 1527, 1529, 1535, 1540, 1562, 1567, 1582, 1594, 1623, 1642, 1665–1666, 1668–1673, 1677–1679, 1682, 1686, 1753, 1763, 1778, 1871, 1919, 1926–1927, 1952, 1957, 1975, 1986
- átírása, tartalmi 5, 20, 46, 83, 135, 180, 972, 1356
- , belefoglalt 7, 61, 66, 72, 76, 86, 89, 105, 117, 123, 141, 182, 447, 708, 714, 715, 721, 845, 964, 1177, 1186, 1190, 1206, 1548, 1689
- bemutatása 5, 7, 12, 13, 20, 49, 51, 70, 84, 100, 217, 366, 455, 466, 497, 537, 560, 580, 660, 668, 723, 746, 801, 822, 835, 846, 860, 937, 959, 1021, 1086, 1258, 1404, 1465, 1475, 1746, 1952, 2043
- cseréje birtokcsere során 136
- elégeése 780, 1623, 1908
- , életkor-megállapító 706, 723, 1487
- elvesztése 12, 60, 116, 140, 172, 203, 208–209, 222, 231–232, 242, 257, 263, 273, 275, 278, 290, 301, 311, 326, 329, 367, 371, 374, 376, 392, 399, 411, 423, 428, 434–435, 449, 453, 479, 486–487, 491, 521, 525, 527, 533–535, 556, 564, 592, 603, 610, 614, 627–628, 647, 661, 685, 752–753, 756–758, 760–767, 769, 788, 791, 793, 796–798, 804, 815, 821, 826, 832, 854, 862, 870, 873, 880–881, 902, 917, 922–923, 925–926, 929, 951, 955–957, 959, 962, 968, 988, 1005, 1011, 1024, 1039, 1042, 1052, 1066, 1072, 1075–1076, 1087, 1091–1092, 1102, 1110, 1112–1113, 1117, 1122, 1129, 1131–1132, 1134, 1147, 1149–1150, 1153, 1156, 1166, 1193, 1195–1196, 1202, 1216, 1230, 1245, 1271–1272, 1288, 1299, 1304, 1307–1308, 1313, 1321, 1329, 1331, 1338, 1344–1345, 1347, 1349, 1353, 1362, 1401, 1406, 1418, 1420, 1433, 1435, 1447, 1456, 1458, 1466, 1488, 1496, 1511, 1513, 1515–1516, 1520, 1526, 1536, 1541, 1543, 1575–1576, 1585, 1599, 1604–1606, 1612, 1616, 1636–1637, 1649–1650, 1652–1653, 1655–1659, 1711, 1737, 1761, 1779, 1799, 1812, 1822, 1839, 1848, 1853, 1857, 1868, 1878, 1885, 1893, 1898, 1904, 1920, 1925, 1948, 1953–1955, 1974, 1978, 1980, 1989, 1996, 1998, 2006, 2015, 2042, 2054
- , említésből ismert 2, 6, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 28, 31, 48, 52, 57, 58, 60, 81, 82, 87, 104, 113, 114, 116, 140, 142, 148, 175, 332, 347, 393, 394, 622, 623, 624, 674, 675, 680, 700, 702, 707, 710, 711, 712, 713, 893, 1020, 1160, 1175, 1176, 1185, 1189, 1547, 1688
- érvénytelenítése 20, 40, 41, 64, 68, 109, 120, 149, 582, 706, 723, 729, 814, 1334, 1436, 1495, 1746
- , fogott bírói 55, 71, 74, 79, 94, 95, 107, 143, 154, 157, 286, 390, 407, 427, 730, 738, 963, 1172, 1222, 1234, 1371, 1567, 1666, 1669, 1753, 1871, 1952
- , helytartói 42
- hiánya 4, 129, 261, 336, 343, 352, 398, 404, 405, 418, 432, 485, 545, 576, 683, 738, 822, 1085, 1106, 1465
- , hiteleshelyi 3, 8, 22, 28, 32, 36, 47–48, 54, 63, 69, 77, 88, 90, 92–93, 111, 118, 120–121, 128, 130, 132, 134–136, 139, 144, 147–149, 151, 153, 155–156, 158, 165–166, 175, 185–186, 192, 227, 284, 299, 341, 387, 454, 474, 484, 489, 549, 581, 638–639, 645, 700, 709, 710, 716, 718–719, 724–726, 729, 744–745, 747, 750–751, 814, 835, 877, 895, 904, 972, 974, 982, 985, 987, 991, 1020, 1040, 1101, 1106, 1128, 1138, 1160, 1174–1175, 1178, 1187, 1191, 1204, 1211–1213, 1219, 1221, 1224, 1233, 1252, 1278, 1283, 1290, 1322, 1350–1351, 1389, 1402, 1408, 1428, 1467, 1480, 1527, 1529, 1535, 1540, 1562, 1582, 1594, 1642, 1677, 1679, 1682, 1919, 1926–1927, 1957, 1975
- , ispáni 62, 80
- jóváhagyása 64, 66, 68, 98–99, 106, 127, 177, 187, 204, 227, 279, 291–293, 295, 349, 351, 370, 395–396, 408, 424, 426, 437–438, 447, 465, 468, 472, 474–475, 496, 510, 529, 559, 587, 606, 637, 649, 650, 705, 708, 713–715, 721, 755, 802–803, 810–811, 835, 863, 884, 949, 959, 969, 971–972, 983–984, 992, 1089, 1098, 1140, 1177, 1190, 1206, 1208, 1225, 1236, 1251, 1294–1295, 1309, 1335, 1364, 1393, 1537, 1607, 1624, 1628, 1687, 1823, 1833, 2036
- — királyi jog adományozásával 65, 173, 197, 207, 218, 234, 236, 238, 254, 262, 304, 312,

- 318, 331, 334, 348, 388, 400, 413–414, 425, 439, 460, 463, 494, 523, 547, 584, 588, 611, 625–626, 629–630, 643, 651, 662, 665, 673, 676, 681–682, 707, 710, 712, 720, 728, 748–749, 773, 785, 790, 800, 824, 837–838, 853, 872, 891, 899–900, 914–916, 948, 995, 1019, 1023, 1031, 1047, 1064, 1133, 1143, 1154–1155, 1161, 1164, 1168, 1176, 1180, 1189, 1197, 1205, 1217–1218, 1223, 1227, 1229, 1255, 1262–1263, 1274, 1281, 1296, 1300, 1332, 1352, 1355, 1360–1361, 1372, 1380, 1386–1387, 1395, 1416, 1422–1423, 1426, 1434, 1439, 1444, 1446, 1455, 1459, 1461, 1470, 1474, 1493, 1509, 1521, 1523, 1533, 1546, 1552–1553, 1557, 1568–1569, 1574, 1591, 1633, 1645, 1660, 1681, 1724, 1761, 1816, 1842, 1869, 1880, 1911, 1921, 1940, 1960, 1967, 1984
- kiállítás 12, 79, 95, 107, 123, 211, 229, 415, 822, 892, 967, 976, 1057, 1106, 1208, 1243, 1553, 1648, 1666, 1672, 1681, 1726, 1767, 1872, 1983
- kiállításának tiltása 710
- , kir 2, 6, 7, 9, 15, 17, 18, 19, 21, 23, 25, 26, 27, 30, 31, 37, 38, 39, 45, 46, 53, 57, 60, 61, 64, 65, 66, 67, 83, 222
- , királynéi 44, 50, 51, 52
- , kormányzói 14, 16
- , könyv alakú 1201
- , magán 56, 59, 73, 75, 79, 97, 101, 108, 115, 124, 133, 145, 150, 161, 168, 229, 235, 340, 347, 364, 393, 394, 412, 468, 575, 604, 722, 727, 731, 732, 736, 739, 771, 794, 828, 908, 954, 1008, 1170, 1207, 1266, 1367, 1378, 1385, 1472, 1665, 1668, 1671, 1672, 1673, 1763
- , magyar nyelvű 55, 56, 59, 62, 71, 75, 78, 94, 101, 108, 111, 115, 124, 125, 133, 143, 145, 150, 154, 157, 168, 183, 229, 340, 364, 384, 390, 407, 412, 427, 466, 468, 575, 604, 704, 722, 727, 731, 732, 738, 739, 771, 794, 954, 1008, 1170, 1201, 1214, 1220, 1222, 1234, 1266, 1301, 1356, 1367, 1367, 1371, 1378, 1385, 1567, 1665, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1686, 1763, 1871, 1952, 1986
- megerősítése 15, 17, 18, 21, 32, 36, 37, 45, 47, 51, 59, 68, 70, 84, 169, 182, 191, 195, 205, 224, 248, 308, 321, 357, 361, 372, 378, 379, 420, 422, 440, 448, 457, 466, 482, 499, 500, 516, 517, 544, 548, 551, 552, 553, 557, 565, 578, 580, 609, 612, 617, 618, 642, 668, 670, 687, 697, 710, 733, 736, 771, 818, 848, 907, 912, 918, 919, 920, 927, 937, 938, 939, 940, 959, 986, 1021, 1028, 1044, 1104, 1111, 1130, 1173, 1208, 1218, 1294, 1310, 1390, 1396, 1404, 1451, 1506, 1507, 1613, 1625, 1746, 1830, 1835, 1858, 1881, 1882, 1906
- megújítása 183, 476
- , mezővárosi 35, 230, 455, 476, 538, 704, 1201, 1670, 1678
- , városi 34, 103, 131, 217, 970, 1214
- , vármegyei 1183, 1778
- , német nyelvű 40, 41, 49, 79, 211
- őrzése 12, 183, 372, 571, 1056
- , pápens 3, 4, 8, 10, 24, 29–30, 32–35, 38–44, 46, 49–51, 53–55, 59, 63–65, 67–68, 70–71, 73–75, 78, 80, 84–85, 88, 91, 94–100, 102–103, 106–110, 112, 115, 119–120, 122, 124–130, 132–133, 136, 138–139, 143–146, 151, 153–156, 158–159, 161–162, 165–168, 175, 177, 179, 183, 185–186, 189, 193, 202, 211, 217, 227, 230, 235, 249, 284, 286, 299, 307, 339, 340–341, 364, 384, 387, 390, 407, 412, 415, 468, 474, 476, 484, 489, 503–504, 538, 549, 575, 581–582, 604, 621, 638–639, 645, 680, 703–706, 709, 716, 720, 722–723, 725–727, 729–732, 735–736, 738–740, 742, 744–747, 750–751, 755, 771, 776, 784, 794, 805, 814, 828, 835, 846–847, 866, 877, 895, 904, 908, 942, 954, 963, 970, 974, 982, 987, 991, 1008, 1040, 1101, 1106, 1128, 1170, 1172, 1174, 1178, 1183–1184, 1187, 1198, 1200–1201, 1203, 1205, 1207, 1209–1211, 1213–1214, 1219, 1221–1222, 1224, 1231, 1233–1234, 1252, 1266, 1278, 1290, 1292–1293, 1301, 1322, 1351, 1367, 1370–1371, 1378, 1385, 1389, 1402, 1408, 1428, 1467, 1480, 1487, 1517, 1527, 1529, 1535, 1540, 1562, 1567, 1642, 1665, 1668–1670, 1672–1673, 1677–1679, 1682, 1753, 1763, 1778, 1871, 1919, 1926–1927, 1952, 1957, 1986
- , zárt 50, 69, 77, 101, 118, 134, 192, 229, 454, 717, 718, 719, 724, 810, 811, 845, 1191, 1204, 1212, 1283, 1582, 1594, 1975
- , püspöki 10, 11, 12, 13
- , rendeké 1746

- , Szász Universitasé 4, 40, 41, 49, 68, 846
 —, széki 1, 125, 845
 —, téves és hiányos 967, 976
 —, ügyvédvalló 42, 86, 705, 846, 1106, 1666
 —, vajdai (középkor) 5, 29, 33
 — vizsgálata 103
- Oláh (*Olah*) Miklós (1493–1568), esztergomi érsek (1553–1568), Szatmáry György pécsi püspök és titkos kancellár titkára (1516), pécsi (1518), majd esztergomi kk és komáromi főesp (1522–1526), kir, majd királynéi titkár (1526), győri kk (1526–1531), egri nagyprépost (1542), alkancellár (1543–1545), zágrábi püspök (1543–1548), kancellár (1545–1553), egri püspök (1548–1553), Heves vm isp (1548–1553), tanácsúr (1552), Esztergom vm isp (1553–1568), főkancellár (1553–1568), kir helytartó (1562–1568), Pest-Pilis-Solt vm isp (1562–1568), Hont vm isp (1560-as évek) 45
- András és Demeter, jb, Szentkirály 1604
 — Anna, Tótfalu 731
 — Antal, Várad 101
 — Balázs, jb, Ádám 156
 — Balázs, Szénás Péter servitora 285
 — Bálint, bíró, vdi jb, Sárd 124, 454, 552, 1283
 — Barabás és fel, jb, Pálos 1371
 — Bertalan/Byrtha, jb, Gyulafehérvár 296, 731, 733
 — Gábor, polg és fel: Anna, Belényes 893
 — Gergely és fel: Tót Katalin, Felsősolymos 155
 — György és fel: Tót Anna, Tárkány 155
 — István és Mihály, jb, Alsótorja 1194
 — István, jb, Sárd 1756
 — János, gyp, Mikola 1232
 — Kelemen, jb, Baxafalva 251
 — Lukács, jb, Sükő 1606
 — Mátyás, gyp, Kisháza 362
 — Miklós, jb, Szentmihályfalva 423
 — Pál, jb, Besenyő 582
 — Pál, jb, Magyardellő 1582
 — Sebestyén, jb, Mihályfalva 746
 — Simon, bíró, vdi jb, Szentimre 1283
- Oláh utca (*Olah uca*), utcanév, Gyulafehérvár 1654
 — (*Olahuca*), utcanév, Tövis 1336
- Oláhakna (*Olahakna*), Kisakna – Ocnișoara, Fehér m, h 954
 Oláhbányabükk (*Olah Banyabeoky*) – Banabic/Vâlcele, Torda/Kolozs m, h 735. L. még Magyarbányabükk
 Oláhbénye (*Olah Benie, Olahbeonye*) – Biia, Küküllő/Fehér m, h 556, 832. L. még Magyarbénye
 —i udvarház 556
 Oláhbikács (*Olahbikacz alias Dobras Bikacz*) – Bicaci, Bihar m, h 1322, 1380
 Oláhbogát (*Olahbogat*) – Bogata Română/Bogata de Jos, B-Szoln/Kolozs m, h 81, 797
 Oláhbrettye (*Olah Berette, Olahbrete*) – Bretea Română, Hunyad m, h 639, 1200, 1303
 —i lkk: Márgai István és Miklós
 Oláhdellő (*Olahdeleő*) – Dileul Român/Dileu Vechi, Torda/Maros m, h 567
 Oláhfalu (*Olahffalw*), Kápolnásfalu, Szentegyházsoláhfalu – Căpâlnița, Vlăhița, Udvarhely sz/Hargita m, h 1435, 1536. L. még Alsóoláhfalu
 —i lkk: Ferenc Pál, Miklós János, Szentmihályi Balázs
 —i udvarház 1536
 Oláhfenes (*Olahfenes*), Magyarfenes – Feneșul Unguresc/Vlaha, Kolozs m, h 1138
 Oláhfodorháza (*Olahfodorhaza*) – Fodora Română/Fodora, B-Szoln/Szilágy m, h 1193. L. még Magyarfodorháza
 Oláhfráta (*Olah Frata*) – Frata, Kolozs m, h 1963. L. még Magyarfráta
 Oláhgyepes (*Olahgyepes*) – Gepiș, Bihar m, h 120, 269
 —i lkk: Gallus; Lile Gal, Gheorghe és Simion
 Oláhhodos (*Olahhodos*) – Hodiș, Bihar m, h 151. L. még Magyarhodos
 Oláhhomorog I. Homorog
 Oláhhorvát I. Horvát
 Oláhhivánfalva I. Ivánfalva
 Oláhjenő (*Olah Jenő*), elpusztult település Kisjenő mellett, Bihar m 229. L. még Magyarjenő
 Oláhkara (*Olahkara*) – Cara, Kolozs m, h 696
 Oláhkocsárd (*Olahkochiárd*) – Cucerdea Română/Cucerdea, Küküllő/Maros m, h 320, 1304. L. még Kocsárd
 —i lk: Mohai János

- Oláhlápos (*Olah Lapos, Olahlapos*) – Lăpușul Românesc/Lăpuș, B-Szoln/Máramaros m, h 317, 560, 1265
 —i lkk: Pasca Matei és Thoma
 —i fn: Lápos
- Oláhnádas (*Olahnadas*) – Nadișul Român/Nadășu, Kolozs m, h 1659
- Oláhökrös (*Olaheokreos*) – Ucuriș, Bihar m, h 1854
- Oláhpalatka (*Olahpalotka*) – Pălatca, Kolozs m, h 399. L. még Magyarpalatka
- Oláhrákos (*Olah Rakos*) – Rachîș, Fehér m, h 985
- Oláhremete (*Olah Remethe alias Vanchia Remethe vel Giozánfalwa*), Magyarremetébe olvadtt település, Bihar m 1401 L. még Magyarremete
- Oláhsályi l. Sályi
- Oláhsolymos (*Olah Solymos*) – Stupini, Kolozs/B-Naszód m, h 718
 —i lkk: Fodor Karachon, Voprus Dragus, Zula Paul
- Oláhszilvás (*Olah Zilwas*) – Silivaș, Fehér m, h 740, 742, 844, 916, 1208. L. még Szilvás
 —i udvarház 740, 742, 1208
- Oláhújfalu l. Újfalu (Szeben sz/m)
- Oláhzsákod (*Olah Sakad, Olahsakad*) – Jacul Român/Jacu, Küküllő/Maros m, h 564, 1839. L. még Zsákod
- Olasz (*Olaz*) Antal, Enyed 145
 — Jakab, polg, köműves, Gyulafehérvár 574
 — János, piemonti, n és fel: Mackó Anna, Gyulafehérvár, Zalatna 598, 809, 908, 920, 953
 — Lőrinc, Gelence 111
 — Marianus, n, Lugos 1065
 — Mihály, n, Várad 1181, 1581
 — Miklós, vdi jb, Dég 90
 —, n cs, Karánsebes: Constantin és fel: Floca Ana/Annoka, Ecaterina: Giurma Anton fel 140, 141, 147, 306
 olasz 160, 1301, 1728, 1768, 1775
 Olasz utca (*Olaz ucza*), utcanév, Várad 1169
 Olaszi (*Olaži*), utcanév/városrész, Várad 229, 1330, 1388, 1519
 —i fn: Szentmiklós
 —i malom 229
- Olaszi (*Olaży*), Érolaszi – Olosig, Bihar m, h 63
- Olaszi (*Olaży, Olazy-i*) Benedek, n és Petronella: Újhelyi Györgyné, Olaszi 63, 529
- Olasztelek (*Olasztelek, Olaztelek*) – Tilișoara/Tălișoara, Udvarhely sz/Kovászna m, h 377, 1435, 1585, 1518, 1630, 1652, 1653, 1657
 —i lkk: Basa Márton, Ferenc Lőrinc, Keresztes Albert, György és Illyés
 —i udvarház 1585
- Olaz Solymos* l. Bokorfalva
- Olcharowyth (*Olcharvyth*) Margit: Iwankowit Lázárné
- Olczeme* l. Oltszem
- Olczona* l. Alcina
- Olcsárdi (*Olchardi*) Anna: Szerecsen Jánosné
 — István deák, n, a gyulafehérvári vár udvarbírája 942
 — Vitályos, vdi ember, Kovácsi 86, 134
- Olcsó (*Olchio*) Illés, jb, Bánd 991
- Oldalszóló (*Oldalzeölő*), fn, szőlőhegy, Csátár 152
- Olgyai (*Olgiay, Olgyay*) Tamás, n, Nagymihályfalva 830, 1027
 — Tamás, n, Pestere 839, 840, 841
- Ollert (*Ollerth, Oller*), polg cs, Szeben: Johann és jegyese: Beer Martha, Matthias és fel: Anna 79, 457
- Olnak* l. Ónok
- ólm kincstári beváltása 883, 979, 1009, 1629
- ólobánya 883, 979, 1009, 1629
- Olosig l. Olaszi
- Olpret l. Alparét
- Olt (*Alutha, Olth*) – Olt – Alt, folyó 94, 103, 107 oltár 660
- Oltszem (*Olczeme*) – Olteni, Sepsi sz/Kovászna m, h 859
 —i lk: Mikó Péter
- olvasztóműhelyek, bányánál 1895
- Ombozi (*Ombozy*) György, n és fel: Bánk Margit, Apahida 157, 474, 482
 — György, n és fel: Szentpáli Erzsébet, Szovát 1351
 — János, n, Kisdevecser 712, 714
 — cigány cs l. Gida/Ombozi cs
 — cs 1106
- Omlás (*Omlas*), fn, szőlőhegy, Várad 860
- Omlásalja (*Omlasallya*) – Măluț, B-Szoln/B-Naszód m, h 1682

- Ompoly (*Ompay*) – Ampoi, Fehér m, folyó 604
 Ompolygyepű l. Bokorháza
 ónkanna 101
 ónkupa 731
 Ónok (*Olnak*) – Bârlea, Doboka/Kolozs m, h 89, 93
 —i lkk: Imre Máté, Magyarai Tamás, Pósa János és Péter
 ónpalack 185
 óntál, -tányér 1266
 Onuca l. Unoka
 Opincea (*Opinkas*) Nicolae, polg, Lugos 1381
 Oppeln – Opole, sziléziai hercegség és v, L 10
 Opra (*Oppra*) Ambrozie, jb, Alsólápusnyak 1919
 — Demyen, jb, Szeleste 92
 — Fato és Flore, jb, Szilkút 90
 — Ioan, gyp, Lugos kerület 1883
 — Ștefan, n, Macsesd 72, 76
 — Veres, jb, Kocsárd 90
 Opre Anka, Karánsebes 704
 — Vlatislav, jb, Rakovica 103
 Opriș (*Opris*) Nicula, jb, Dombró 680
 — Rewka, jb, Vályabrád 487
 Opriș (*Opprissa*) Many, jb, Gyulafehérvár 909
 Opronie Ioanos, n, Macsesd 77
 Oradea l. Várad
 Óragyártó (*Oragiarto*) Gergely, Enyed 145
 Orăștie l. Szászváros
 Orăștioara de Jos, Orăștioara de Sus l. Alsóvárosvíz, Felsővárosvíz
 Orbai (*Orbay*), Miskolci, n cs, Sárovar: Kristóf 484; László, kir étektfogómaster (1563) 90, 562, 1666, 1671, 1842; és fel: Petrichevich Horvát Katalin 1666; Miklós 1666, 1671, 1842
 Orbai (*Orbay*) székely szék főesperese: Nagy Antal (1602) 1830
 — királybírái 1312; Csomortáni Tamás (1601), Pernezi István (1583–1584, 1586), Ravazdi György (1589–1591)
 — kap: Csomortáni Tamás (1601), Imecs Mihály (1602)
 — gyalogpuskások és századosaik 1312
 Orbaiörhegyoldala (*Orbai Örhegy Odala*), fn, Sepsz sz/Kovácsna m 374
 Orbán (*Orban*) Albert, jb, Fodorháza 134
 — György, jb, Zsögöd 356
 — Márton, vdi darabont, Gelence 111
 —, n, a, Lengyelfalva: Albert 739; Ferenc 739, 863; Ferenc és István 1473
 —, n cs, Derecske: Boldizsár, Gáspár és János, Csukat Lénárd és Péter szolgálai 732, 1063, 1064, 1444
 Orbán Balázs (1819–1890) néprajzi gyűjtő 23, 39, 332, 358, 1147, 1151, 1185, 1404, 1908, 1917
 Orbonász (*Orbonacz, Orbonaz*) István, Gyulafehérvár 989
 — Ruze és Supe/Suppa, görög/albán kereskedők, Gyulafehérvár 1171, 1631
 Orbonaz reez, fn, Forró 1276
 Orbul Caspar, n, Almafa 147
 Orgoan Thoma, jb, Derzse 93
 Orgonás (*Orgonas*) Ferenc 1428; és János, Zalánkeméni, n, Arany 1230, 1428, 1434
 — György és fel, b, Száldobágy 446
 — cs 1106
 Ormadteleke, puszt, Szatmár vm 896
 Ormány (*Ormany*) – Orman, B-Szoln/Kolozs m, h 1232
 —i lkk: Fejérdi István és Péter, Kendi János, Meggyesi Barnabás, Ormány Balázs és György, Pócs Tamás, Sándor Mihály, Sütő Benedek és Tamás, Szerémi Albert
 Ormány (*Ormany*) Balázs és György, gyalogpuskások, Ormány 1232
 Ormeniș l. Örményes (Aranyos sz/Fehér m, Küllő/Maros m), Örmös
 Ormenișul de Câmpie l. Örményes
 Oroiu de Câmpie/Oroiul l. Uraly
 Oros Uca l. Oroszútja
 Orosfaia l. Oroszfája
 Orosia l. Oroszi
 Orosz (*Oros*) László, jb, Alsóoroszi 1069
 Oroszfája (*Orozfaya*) – Orosfaia, Kolozs/B-Naszód m, h 713, 715, 717, 718
 —i lkk: Beke Illés, Csuka Antal, Kis Mátyás
 Oroszfalu (*Orozffalwa*) – Rus, Szatmár/Máramaros m, h 1622
 Oroszhegy (*Orozhegy seu Diafalwa*) – Dealu, Udvarhely sz/Hargita m, h 1868, 2051
 —i lkk: Imecs Mátyás, Lukács Lőrinc, Gergely és Péter, Tamási János
 Oroszi (*Orozy*) – Orosia, Fehér/Maros m, h 90
 —i lk: Kenez Twrko

- Oroszi, ma Kisoroszi néven puszta Gyapju mellett, Bihar 702
- Oroszi (*Orozy*) Lyto, jб, Oroszi 90
- Oroszlán (*Orozlan*) István deák, Gyulafehérvár 731
- Oroszmező (*Orozmezeo*) – Rus, B-Szoln/Szilágy m, h 93, 1193
- Oroszország (*Muzka orzag*) 1367
- Oroszútja (*Oros Ucza*), elpusztult település Láz és Korokna környékén, Zaránd/Arad m 968
- Orotvány (*Orothwany*), fn, Nagyajta 94
- Orros Kelemen, Kolozs vm szolgabírája (1568), Palatka 86, 123
- országbíró: Szentgyörgyi és Bazini Péter (1500–1517)
- országút 1669, 1726, 1846
- országgyűlés l. gyulafehérvári, kolozsvári, medgyesi
- : részgyűlés 138, 274, 1018
- : általános 274, 672
- országgyűlési határozat 164, 297, 363, 383, 519, 520, 542, 660, 664, 754, 787, 879, 931, 937, 1018, 1137, 1449, 1861, 1890, 1916
- követek 274
- Ortován (*Orthovan*) László, esk, polg, Vizakna 288
- orvos alkalmazása és javadalmazása 1002
- : Avalo Dionosio, Muraltus János
- , vdi: Blandrata György, Squarcialupi Marcellus
- Osztra*, prédium Mutnok környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 568
- Osdala* l. Ozsdola
- Osoi l. Oszvaj
- ostrom 250, 894, 1647
- Ostrov (*Oztrovia*), O, vár 894
- Ostrov l. Alsóosztró, Nagyosztró
- Osvát (*Osvatt*) Miklós, lófő, Szentlélek 1599
- Oşand l. Vasand
- Oşorhei l. Fugyivásárhely és Vásárhely (Bihar m)
- Oşorheiu l. Gyerővásárhely
- Oşorhel l. Vásárhely (B-Szoln/Kolozs m)
- Oszmán Birodalom 9
- Osoj (*Oszoi*, *Ozsoy*), elpusztult település Alcsil környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
- osztály l. birtokosztály
- osztályos atyafi 69, 75, 484, 723, 1128, 1133, 1211, 1356, 1562
- osztás a közös földből 243, 288, 834, 1644, 1985
- osztatlan testvérek 824, 2031
- Osztopán (*Ozthopan*), Somogy/M, h 177, 192, 202, 293, 295, 333, 419, 781, 782, 1004, 1021, 1058, 1099, 1237, 1245, 1256, 1285, 1311, 1319, 1342, 1346, 1431, 1452, 1457, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1536, 1554, 1573
- i Pernezi Anna, István és Pál
- osztózás 101, 115, 229, 604, 1389, 1472
- Osztrov (*Oztrow*) – Ostrov, Arad m, h 2011
- Osztrovel (*Oztrovely*) – Ostrovel, Hunyad m, h 1771
- Osztróvi (*Oztrovi*, *Oztrowy*) Gáspár, Karánsebes kerület vn/officialisa (1571–1572) 74
- , n cs, Alsóosztró: Gáspár, György, János 1303
- , n cs: Miklós és fel: Tót Magdolna, Zsuzsanna 1247
- Oszvaj (*Ozway*) – Osoi, B-Szoln/Kolozs m, h 608
- i lk: Tarcsai Pál
- Oşelu Roşu l. Bisztra
- Oşeni l. Ócfalva
- óvár, kolozsvári 819
- Óvári (*Owary*) István deák, vdi udv fam, Gyulafehérvár 1412, 1558, 1578
- Ózd (*Ozd*) – Ozd, Fehér/Maros m, h 735, 891, 964, 1893
- i lkk: Baládfi János és fel: Rátoni Judit, másik fel: Tarnóci Borbála
- Ozdfalva* l. Ócfalva
- Ozmernie*, elpusztult település Kapriora tartozékaiban, Arad m 2022
- Ozorai Pipo (1369–1426), olasz származású hadvezér, pénzverőkamrás (1398), sókamara isp (1401–1426), Temes vm isp (1404–1426), főkincstartó (1407–1408) és szörényi bán (1408–1409) 5
- Ozun l. Uzon
- Ozway* l. Oszvaj
- Ozsoy* l. Osoj
- Ozsdola (*Osdala*, *Ozdola*) – Ojdula, Kézdisz/Kovászna m, h 111, 368, 485, 661, 1691, 1705, 1828, 2002

- i lkk: Bence István, Csűrös Miklós, Farkas Boldizsár, Gergely és fel: Balázs János Erzsébet, Margit, Miklós, Sándor, Gál János, Lénárt Pál, Mészáros Lőrinc, Nagy Márton, Szurkos György, Szurkos Péter, Varga Péter
 —i pap: Vince Mátyás (1602)
 —i udvarház 661
- Ö, ő**
- ökör 185, 604, 1371, 1385
 — fizetési eszközként 407
 Ökörmezeje (*Eokeormezeye*), fn, Zágon 1456
 Ökörmező (*Eokeormezeo*) – Mižgir'ja, Máramaros/U, h 64, 66, 69
 —i lkk: Bota Ioan, Dorog Miklós, Elege Lukács, Gergely Tamás, Grilecz Nicolae, Halykowicz Grigore, Kalinicz Maczko, Petriczka Luca, Vaczko Ștefan
 Ökörpatak (*Eokerpatak*) – Valea Boului/Păltiniș, Szörény/Krassó-Szörény m, h 704
 ökörsütés (adó) 39
 Ökrös (*Eokreos*), fn, szőlőhegy, Gyulafehérvár 1214, 1290
 Ökröshegye (*Eokreos hegie*), fn, szőlőhegy, Gyulafehérvár 1356, 1584
 Ökrösi (*Eokreosy*) Boldizsár, jb, Jánosd 624
 Ökrösmező (*Egresmezeo*, *Eokreosmezeo*), fn, Papóc 432, 486
 Ölveti (*Eollvethi*) Imre, n, a váradi vár fam 1052, 1105
 Őr (*Eor*) – Uriu, B-Szoln/B-Naszód m, h 1731.
 L. még Felőr
 Őraljaboldogfalva l. Boldogfalva
 Őrdög (*Eordogy*, *Erdeogh*) Benedek, jb, Csittszentiván 787
 — Boldizsár, Peleskei, fdi udv fam 1688, 1689, 1729, 1730, 1806, 1975, 1983, 2012, 2013, 2014
 — Farkas, polg, Keresztúr 1021
 — Katalin: Teke Tamásné
 —, n cs, Mihályfalva: András 86, 123; Ferenc 86, 123, 134; György és fel: Horvát Anna 86, 123, 746, 753, 1198; és János 86, 123
 Őrdögkeresztúr (*Eordeogh Kerezhur*, *Erdeogkeresztur*) – Cristur/Cristorel, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193
 Őrdögkútja (*Eordeogh/Erdeogh kuttia*), fn, Kisfalud 787
- Őri (*Eory*) Mihály l. Somogyi/Őri Mihály
 őrtárat, éjszakai 288
 Őrke (*Eorke*) – Urca, Torda/Kolozs m, h 622, 623, 625
 —i fn: Berentei rész
 őrlés 278
 Örményes (*Eormenyos*) – Ormeniș – Irmesch, Küküllő/Maros m, h 641
 — (*Eormenyos*) – Ormenișul de Câmpie/Ormeniș, Kolozs/B-Naszód m, h 719
 —i lkk: Barboz Fatul, Cosma Zazarlo, Palatkai Péter
 — (*Eorwenies*) – Ormeniș, Aranyos sz/Fehér m, h 39, 726, 1128
 Örményszékes (*Eormenzekes*) – Armeni – Urmenen, Fehér/Szeben m, h 545
 —i udvarház 545
 örökbefogadás 202, 293
 örökbe- és testvérréfogadás 805
 öröklés, kölcsönös 95, 153, 169, 908, 974, 1290, 1364, 1753, 1927, 1952
 öröklésből való kizárás 67
 öröklési jog 83, 158, 383, 521, 730, 1200, 1290, 1737
 — —, városi és mezővárosi 99, 1033, 1908
 — rend 55, 115, 120, 128, 149, 157, 186, 229, 262, 329, 364, 441, 472, 542, 588, 591, 639, 706, 755, 773, 931, 975, 1008, 1083, 1106, 1112, 1117, 1137, 1164, 1170, 1184, 1219, 1222, 1223, 1229, 1231, 1279, 1282, 1299, 1304, 1317, 1344, 1345, 1349, 1357, 1399, 1400, 1402, 1404, 1416, 1439, 1455, 1461, 1464, 1472, 1487, 1509, 1521, 1527, 1529, 1540, 1546, 1550, 1553, 1574, 1581, 1630, 1667, 1675, 1690, 1710, 1722, 1749, 1755, 1760, 1775, 1780, 1782, 1827, 1868, 1887, 1913, 1926, 1942, 1965, 1999, 2027, 2033
 örökös 358, 546, 1269, 1320
 örökség 85, 99, 139, 218, 219, 288, 601, 645, 704, 817, 825, 904, 911, 1137, 1232, 1255, 1357, 1439, 1527, 1800, 1838, 1843, 1909.
 L. még lőfői, székely
 — adományozása 60, 340, 430, 1290, 1737, 1835
 — cseréje 730
 — eladása 601, 1292, 1666
 — elkülönítése 1385
 — eltékozlása 364, 1467

- hátrahagyása más országban 215
- inscribálása 364, 1737
- kiváltása zálogból 747
- kivételezése adományozás alól 1084
- osztálya 1356
- visszaadása 1371
- , nemesi 1084, 1737
- , szerzett 290
- örség, éjjeli 1440
- Örvényes (*Eormenyas, Eorwenyes*) – Urviş/Urviş de Beius, Bihar m, h 148, 149, 1385, 1451, 1495
- Örvényesi/Vaivoda (*Eorweniessy/Vaivoda*), n cs: Ana: Dengelegi Jánosné, Ioan és fel: Szegedi Katalin 148, 149, 766
- Örvényesi/Vajda (*Eorweniessy, Eorwenyes-sy/Wayda*), n cs: Barbara, Eufrosina, Gheorghe, belényesi vajda (1591) és fel: Barancsi Ana, Ştefan, Susana 1385, 1451, 1495
- Ős (*Eos, Ews*) – Iuş/Fântânele, Doboka/B-Naszód m, h 86, 123, 717
- i lk: Jankafi János
- Ősi (*Eossy*), elpusztult település Várad közelében, a Hévíj és a Sebes-Körös között, Bihar m 1055, 1241
- i lkk: Bagdi Máté, Balog Gáspár, Göri János, Hegedűs Imre, Irmay Ferenc, Póka Gáspár, Somogyi László, Szabó András, Toldi Balázs, Tőke György és János, Zompoly János
- (*Eossy*), ma pusztá Kisjenő és Nagyzerénd között, Zaránd/Arad m 1941
- (*Eossy*), ma pusztá Ősipata néven Tulkától délnyugatra, Bihar m 999, 1993
- Ősi (*Eeossy*) László, gyp, Bihar 834
- Ősz (*Eosz*) István, n, Várad 139
- összeesküvés (1594) 1916
- ötöd 1051
- Ötvös (*Eotves, Eottveos, Eotwes, Eöthwes*) Andrá, polg és fel: Orsolya, Gyulafehérvár 502
- Anna: Szatmári Andrásné
- (*Aurifaber*) Balázs, esk polg, Kolozsvár 34
- Benedek, polg, Gyulafehérvár 537
- (*Örweés*) Demeter, Gyulai, Kolozsvár 229
- Demjén, főbíró (1580, 1583) és fel: Dorottya, Várad 101, 131, 217, 1008, 1378
- Gábor, polg, Belényes 893, 1178
- György, Debrecen 576
- (*Aurifex*) István, esk polg, Kolozsvár 34
- István deák, az újbírói vár fam, Bálványos-váralja 1373
- József, n polg, Várad 131, 446, 551
- Katalin: Gyalui Bálint deák fel, Kristóf, polg, Enyed 1415
- Lőrinc, polg és fel: Katalin, Nagybánya 1583
- Márton, jb és fel: Márta 552
- Márton, Szilágyi és fel: Márta 124
- Máté, Várad 101
- Máté, főbíró (1589), Várad 970, 1008
- Máté, vdi jb, Szentlélek 1246
- Mátyás, n, Gyulafehérvár 1283, 1356, 1584, 1673, 1728. L. még Ágoston Ötvös Mátyás
- Miklós, n polg, Várad 885, 1162, 1329, 1330
- Orbán, polg és fel: Magyar Katalin, Gyulafehérvár, Kolozsvár 1020, 1098
- ötvöscéh l. enyedi, gyulafehérvári, kolozsvári öv 79, 1472
- Őz (*Eöz*) János, n, Nagymás 367
- özvegy beidézése férje birtokai miatt 706
- háborgatása 384, 412, 1668
- megtartása birtokában 91
- védelmezése 55, 91, 364, 587, 706, 751, 1266, 1763

P

- Pachia l. Páké
- Pacalai (*Pacholay, Paczolay*), n cs, Szentbenedek: Dorottya: Csáni Lázárné, János és fel: Ilona, Kristóf 922
- Padviniai (*Padwiniay*) Lázár, n és fel: Szentpáli Erzsébet 418
- Paganich* l. Pogonis
- Pahuta (*Pahwta*) János és Máté, jb, Ripinye 69
- Paius* l. Pajzs
- Paiuşani l. Pajzs
- pajta 1472
- Pajzs (*Paius, Paus*) – Paiuşani/Păiuşeni, Zaránd/Arad m, h 1744, 1905
- pajzs 240, 275, 282, 333, 353, 355, 359, 377, 419, 433, 515, 530, 693, 734, 781, 782, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1085, 1131, 1134, 1157, 1237, 1245, 1285, 1311, 1346, 1409, 1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1598, 1599, 1600, 1601, 1611, 1612, 1655, 1692, 1693, 1694, 1695, 1697, 1698, 1699, 1700, 1702,

- 1703, 1704, 1705, 1707, 1709, 1714, 1716, 1717, 1718, 1746, 1797, 1802, 1808
 —, aranyozott 185
 Pajzsgyártó (*Paisgiartho*) Gáspár, n polg, Várad 1008, 1235
 Pákai (*Pakay*) Ferenc, n, b, Szoboszló 897
 Pákász (*Pakaz*) Simon, n, Várad 1330
 Páké (*Pake*) – Pachia, Orbai sz/Kovászna m, h 432, 486, 1456, 1704, 2035
 —i lkk: Albert István, Albert Tamás, Bogyó Péter, Kovács Márton, Lőrinc Balázs, Sándor Mihály
 Paksi (*Paxy*), n cs, Nagyszántó: János, Pál és fel: Klára 263, 1581
 Pál, n, Gerend 980
 —, n, epiruszi kereskedő, Gyulafehérvár 541
 — (*Pal*) András, Polyán 524
 — Gergely és János, jb, Jakabfalva 417
 — György, jb, Farcád 1284
 — Mihály, gyp, Etéd 1469
 — Péter, n, a, Etéd 1245
 Pala (*Palla*), Baucár – Băuțar, Szörény/Krassó-Szörény m 1771
 palack 185, 731
 Paládi (*Palady*) Anna: Mikai Andrásné és Márton, n 730, 1180
 palánk építése 78
 palást 731, 771, 1672, 1673
 Palatics (*Palatycz*) György (mh 1603), Illadiai, vdi udv fám, lovas tiszt a lengyelországi hadjáratban (1583), karánsebesi és lugosi bán (1588, 1592–1595), portai követ 488, 493, 667, 1224
 Palatka (*Palottka*) – Pălatca, Kolozs m, h 86, 123
 —i lkk: Fodor Kelemen, Orros Kelemen
 Palatkai (*Palatkay*) Péter, vdi jb, Örményes 719
 Palbárt (*Palbart*) Imre, jb, Újlak 1207
 Palelese l. Pálülése
 Paleu l. Pályi
 Pálfalva (*Palfalwa*) – Păuleni, Udvarhelysz/Hargita m, h 450, 508, 527, 610, 1256
 —i lkk: Györgyfi Gergely, Kis Péter, Lukács Tamás, Nagy Antal és Balázs, Nagy/Székely Ferenc, Jakab, János, Péter, Tamás
 Pálfalvi (*Palfalwy*) Erzsébet: Szabó Bernátné és Péter, n, Énlaka 527
 Pálfi (*Palffy*) András, n, a, Andrásfalva 1091
 — István l. Jakab/Pálfi István
 — Péter, n, a, Tarcsafalva 1092
 — Simon, jb, Bánd 991
 Pálhegyi (*Palhegy*) Jakab és János, jb, Dobó 1530
 Páljános (*Pal Janos*) István, jb, Zabola 1646
 Palkó (*Palko*) János, Gelence 111
 pallos 1378, 1385
 pallosjog adományozása 9, 31, 38, 919
 Pálmiklós (*Pal Miklos*) Gergely, jb, Zabola 1643, 1646
 —, lófő cs, Zabola: Gergely, János és Mihály 1810
 Palocsa (*Palocha, Palocza*) – Plaveč, Sáros/Szl, h 1344, 1345, 1349, 1581
 —i Horvát György és fel: Bocskai Krisztina
 Pálos (*Palos*) – Paloș – Königsdorf, Fehér/Brassó m, h 165, 370, 1371, 1509
 —i b/lkk: Cseffei Benedek és fel: Petki Katalin, másik Benedek, János és fel: Héjasfalvi Katalin, Iwasko János; Nanes; Oláh Barabás és fel, Suta János, Török Opra
 —i udvarház 1371
 Palottka l. Palatka
 Pálülése (*Palelese*) – Păuliș, Arad m, h 2028
 Pályi (*Pali, Paly*) – Paleu, Bihar m, h 1329, 1330, 1345
 —i fn: Kápolnavölgye
 Pályi/Szabó (*Paly/Zabo*) Gáspár, n, ifj. Báthory István servitora és fel: Sára 1316
 Pán (*Pan*) János, vdi fám, b, Dés 1570
 Panca (*Panka*) Francisc, polg és fel: Șteicu Ecaterina 1625
 páncél 185, 240, 275, 282, 333, 353, 355, 359, 377, 419, 433, 515, 530, 693, 734, 781, 782, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1085, 1131, 1134, 1157, 1237, 1245, 1285, 1311, 1346, 1409, 1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1598, 1599, 1600, 1601, 1611, 1612, 1692, 1693, 1694, 1695, 1697, 1698, 1699, 1700, 1702, 1703, 1704, 1705, 1707, 1709, 1714, 1716, 1717, 1718, 1746, 1797, 1802, 1808
 Páncélcseh (*Panczelcheh, Panczielcheh*) – Panticeu, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193. L. még Cseh
 —i lkk: Lukács Ferenc, Szabó Benedek

- Panievecz*, talán a mai Panyó – Paniova, Temes m, h 1970
- Panit (*Panyth*) – Pânetul de Câmpie/Pânet, Maros sz/m, h 503, 504, 1202, 1203, 1205, 1206, 1607, 1916
- i lkk: Alárd Ferenc és fel: Kacai Petronella, Gáspár, Miklós és fel: Bogáti Anna
- Panitiút (*Panithy uth*), fn, Zilah 443
- Pankota (*Pankota*) – Pâncota, Zaránd/Arad m, mv 1744
- (*Pankota districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1744
- Pankota (*Pankotha*) András, esk, jb, Nyén 1212
- Panticeu I. Cseh és Pâncélcseh (Doboka/Kolozs m)
- Panusest (*Panusesd*, *Penusest*), elpusztult település Solymosbucsa környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
- pap 738, 1672. L. még alsóidecsi, bihari, brassói, csókfalvai, debreceni, dévai, enyedi, felsőapoldi, felsőidecsi, gelencei, gyalui, gyulafehérvári, harói, jófői, kislelűdi, krakkói, lemhenyi, márkosfalvi, medgyesi, nagyajtai, nagybölöni, ozsdolai, régeni, rehói, remetei, rétyi, rozsondai, rüzi, sárdi, Sebes széki, szászvárosi, székelvászárhelyi/vászárhelyi, szentimrei, szentkatolnai, szentmargitai, Szerdahely széki, törpényi, újegyházi, ürmösi, váradi, vizaknai
- elűzése 287
- , erdélyi román 619, 644
- házának mentesítése 1686
- javadalmazása 2, 1035, 1398
- , katolikus 1828
- kinevezése 550, 1759
- Pap András és Gáspár, gyalogpuskások, Váralja 1232
- Gergely, jb, Rogoz 1337
- György, bíró, vdi jb, Borbánd 1283
- György, n és fel: Jajcai Borbála, Tövis 1882
- György, n és fel: Safarit Sára, Tövis 991, 1023
- György, n, Tövis 1222, 1223
- György és fel, Tövis 1763
- István, n, Nagypetri 738
- János, b, Bihar 834
- János, jb, Zsögöd 429
- Jónás, n, vdi fam, Várad 1519
- Kelemen, jb és fel, Csekelaka 1213
- Kozma, jb, Lompérd 364
- László, jb és fel, Mocs 1351
- László, n, b, Tövis 1479
- László, n, b, Kékbükk 452
- Máté, vdi jb, Bogát 93
- Mihály, jb, Laposnyak 2015
- Osvát, gyp és fel: Barla Sára 232
- Péter, jb, Gábod 1191
- Petru és Zwzin, jb, Kecskéháza 93
- Theodor, jb, Hagymás 93
- Zsófia: Somogyi Tamásné 738
- , cs I. Rác/Pap cs
- , n cs, Nagypetri: Gergely, István és Zsófia: Somogyi Tamásné 1197
- Pap/Vid István, n és fel: Fábián Dorottya, Ákos 752
- Pap utca (*Pap uca*), utcanév, Gyulafehérvár 160
- Pápai (*Papay*) Dániel, n, vdi ítélőszéki íródeák (1566, 1568, 1576–1577, 1579, 1585–1587, 1589–1592) 86, 89, 123, 714, 715, 964, 1191, 1522
- Imre deák, n, vdi ítélőszéki íródeák (1571, 1576–1577), hiteleshelyi jegyző (1579) 86, 89, 123
- Papalmás (*Papalmas*) – Popești, Hunyad m, h 1675
- Papbua*, fn, szőlőhegy, Várad 590
- Papfalva (*Papfalwa*) – Popfalău/Popești, Kolozs m, h 546, 1408
- i udvarház 1408
- Papfalvi (*Pappfalwy*), n cs: Anna: Bűdöskúti Lászlóné, István, Katalin: Horhi Andrásné 746
- paplak 1526, 1577, 1801
- papír, kettős ívű 24, 30, 33, 35, 59, 67, 70, 73, 74, 78, 95, 96, 98, 99, 102, 107, 108, 109, 122, 129, 132, 133, 146, 161, 162, 168, 175, 179, 181, 189, 193, 202, 229, 235, 249, 286, 307, 384, 390, 468, 538, 549, 604, 720, 722, 727, 731, 736, 738, 739, 740, 742, 805, 811, 828, 866, 877, 908, 942, 1128, 1211, 1214, 1221, 1278, 1290, 1292, 1322, 1367, 1370, 1371, 1517, 1665, 1669, 1670, 1672, 1673, 1678, 1753, 1763, 1778, 1871, 1919, 1952, 1986
- , regál 33, 34, 65, 67, 78, 99, 100, 106, 193, 639, 1205, 1350, 1428

- Papiu Ilarian I. Bodon
paplan 1472
Paplocha, Paplochia, elpusztult település Kö-
szönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
Papmező (*Papmezeo*), Kis-, Nagypapmező – Po-
mezeu, Câmpani de Pomezeu, Bihar m, h
120, 1141, 1780
—i lk: Ispán Petru
—i udvarház 1141
Papolc (*Papocz, Papolcza*) – Păpăuți, Orbai
sz/Kovácsna m, h 432, 473, 486, 1212, 1456,
1702
—i lkk: Mikes Benedek, Mikes Mihály és fel:
László Anna
—i fn: Ökrösmező
—i udvarház 432
Pappataka (*Pappataka*), fn, szőlő, Gyulafehérvár
690, 731, 771
Paptelke (*Paptelke*) – Poptelec/Popteleac, Dobó-
ka/Szilágy m, h 1659
Parajd (*Paraid*) – Praid, Udvarhely sz/Hargita
m, h 610
parancs, vdi 286, 337, 365, 406, 658, 889, 1254,
1298, 1343, 1465
parancslevél, kir/vdi 30, 143, 217, 1465. L. még
mandatum
Paratěj (*Prothia*), Baráthely – Brateiu – Pretai,
Medgyes sz/Szeben m, h 1
—i lk: Andreas comes
Parázs I. Prázsmafalva
Parca (*Parka*) Thoma, jb, Zapróc 93
paripa, pej színű 1385
parlagföld 78
Parlagi (*Parlaghy*) György, n, b, Mezőszent-
miklós 724
— Fruzsina: Ábrámfi Jánosné
—, n cs: Anna: Dengelegi Miklósné, György és
fel: Jakcsi Katalin, Magdolna: Körösi István-
né 854, 988
párna 101, 731
Paruta Miklós, Enyed 145
parókiák 287
Paros (*Paros*) – Paroș, Hunyad m, h 77
—i lkk: Kalmár János, Mihaiaza Ștefan Ioan
párta 1301
pártaöv 150, 412, 1170, 1378, 1672, 1673
pártütés 83, 489, 519, 520, 542, 726, 787, 924,
931, 1137, 1280, 1449, 1868
Pasca (*Pascha*) Matei, az újvári vár szabadosa,
Oláhlápos 1265
— Petru bíró, jb, Sajgó 93
— Thoma, jb, Oláhlápos 1265
Pascul (*Paskul*) Mihai, jb, Görbed 1187
— Paul, cigány 779
Pásztor (*Pastor, Pazthor*) Benedek, esk, polg,
Gyulafehérvár 1214
— István, jb, Szentkirály 1604
Pata (*Pata*), elpusztult település Nagyszalonta és
Tulka között, Bihar m 1993
— (*Patha*) – Pata, Kolozs m, h 981
Patai (*Patay, Pathay*) Lőrinc, n és fel: Szilágyi
Márta, Dés 1837
— Máté, n, a vdi ítélőszéki esk jegyző/íródeák
(1586–1587) 708, 714, 715
Patak (*utra Pathak*), elpusztult település Zavoj
és Voiszlova között, Szörény/Krassó-Szöré-
ny m 704
Patak Lukács, n, Alsócernáton 1429
Patak (*Pathak*), fn, Karánsebes 1472
patak 94, 125, 227, 265, 297, 311, 313, 346, 411,
461, 478, 539, 990, 1183, 1222, 1265, 1492,
1578, 1658, 1713, 1914, 1977, 2015, 2043
Patakfalva (*Patakfalwa*) – Văleni, Udvarhely
sz/Hargita m, h 1656
—i lkk: Albert István, Márk Balázs
Patakfalvi (*Patakfalwy*) Benedek, a, Énlaka 527,
240
Pataki (*Pataky*) Boldizsár és Mózes, jb, Felsőfal-
va 417
— Katalin: Lațug Vasile fel
— Mihály I. Köröspataki/Pataki Mihály
Patakvize (*Patak vyze*), fn, patak, Karánsebes
1472
Páter (*Pater*) István, Gyulafehérvár 731
páterek I. jezsuita
patikus, vdi: Hipolitus Ambrus (1589, 1591)
Patkos (*Pathkos*) János, jb, Gyulafehérvár 296
Patócsi (*Pathochy, Pathoczy, Patochy*) Anna:
Csáky Pálné 519
— János, n, b, Ikland 92
— Katalin: Jósika Mátyásné 147
—, Kecskeméti, n cs: Anna: Bornemissza
Boldizsárné 1038; Erzsébet: Bánffy Boldi-
zsárné 946; Katalin: Kendi Sándorné 1026;
Zsófia: Bebek Györgyné 468

- Patrac (*Patrak*) Ioan, jb, bányakitermelő, Zalatna 1629
- Patrus Péter, jb, Kölesmező 621
- Pattantyús (*Pattantius*) László, n, Gyulafehérvár 249
- patvarkodás büne 415, 638, 639, 705, 746, 1292
- patyolat 1673
- Paucsinesd (*Pauchinesd, Pochenfalwa, Pochyomfalwa*) – Păucinești, Hunyad m, h 638, 639, 1208
- Pauleni I. Homoródszentpál és Szentpál (Udvarhely sz/Hargita m)
- Paus I. Pajzs
- Páva (*Pawa*) – Pava, Orbai sz/Kovászna m, h 495, 1847, 1848
- i lkk: Gál András, György és János, Gál András, Mihály, Péter és Tamás, Nagyvajna András, Tarcsi Miklós
- Paxi I. Paksi
- Păclișa I. Poklisa
- Pădureni I. Besenyő (Sepsi sz/Kovászna m), Csinád
- Pădurenii I. Kók
- Păingeni I. Póka
- Păiușeni I. Pajzs
- Pălatca I. Magyarpalatka, Oláhpalatka, Palatka
- Păltiniș I. Kecset (Udvarhely sz/Hatgita m), Ökörpatak
- Păpăuți I. Papolc
- Păsăreni I. Backamadaras és Madaras (Maros sz/m)
- Pătrângenii I. Petrosán
- Pățalul Mic I. Kispacal
- Păuca I. Pókafalva
- Păucea I. Pócstelke
- Păucinești I. Paucsinesd
- Păucișoara I. Pócsfalva
- Păuleni I. Pálfalva
- Păuliș I. Pálülése
- Păglișa I. Poklostelke
- Pâncota I. Pankota
- Pănetul de Câmpie/Pănet I. Panit
- Pece (*Pecze*), fn, patak, Várad 265
- Pecina (*Pechyna*) Ioan, Karánsebes 704
- Pecő (*Peczo*) György, jb, Kornéltelke 90
- Pécsbagota I. Bagota
- Pecse (*Peczye*) Dávid, jb, Tövis 1336
- Pecsenyés (*Pechenies*), fn, szőlőhegy, Várad 1070
- Pecsér (*Peczer*), elpusztult település Nagypél környékén, Zaránd/Arad m 1744
- pecsét, bírói 78
- , címeres 1220
- , decanatusi 36
- , fejedelmi 1621, 1687, 1807, 1812, 1813, 1820, 1829, 1831, 1866, 1869, 1873, 1874, 1881, 1883, 1886, 1892, 1908, 1912, 1914, 1944, 1958, 1977, 1982, 1983, 1985, 1991, 2001
- , függő 1, 3, 12, 21, 22, 29, 32, 37, 38, 45, 46, 52, 53, 68, 84, 103, 110, 120, 138, 191, 195, 199, 210, 215, 218, 220, 241, 243, 294, 306, 330, 353, 361, 369, 389, 448, 451, 458, 465, 466, 490, 498, 500, 530, 537, 544, 553, 580, 602, 668, 670, 687, 697, 701, 737, 741, 743, 759, 772, 774, 792, 807, 816, 822, 852, 857, 864, 867, 870, 871, 882, 885, 886, 887, 905, 907, 912, 918, 919, 928, 930, 937, 938, 939, 940, 941, 947, 950, 959, 977, 978, 980, 986, 997, 1004, 1006, 1010, 1012, 1014, 1015, 1021, 1025, 1029, 1037, 1041, 1043, 1059, 1063, 1065, 1069, 1085, 1089, 1094, 1095, 1096, 1097, 1100, 1103, 1104, 1105, 1111, 1114, 1119, 1125, 1130, 1135, 1148, 1179, 1182, 1208, 1215, 1228, 1238, 1239, 1250, 1256, 1265, 1268, 1270, 1273, 1289, 1294, 1302, 1316, 1318, 1324, 1338, 1346, 1358, 1365, 1366, 1368, 1374, 1375, 1382, 1384, 1388, 1390, 1393, 1396, 1397, 1407, 1409, 1410, 1413, 1414, 1416, 1419, 1421, 1424, 1438, 1452, 1453, 1469, 1471, 1475, 1490, 1505, 1510, 1519, 1520, 1522, 1526, 1532, 1539, 1556, 1565, 1571, 1577, 1585, 1587, 1592, 1599, 1600, 1602, 1607, 1609, 1612, 1621, 1622, 1626, 1687, 1807, 1812, 1813, 1820, 1829, 1831, 1866, 1869, 1873, 1874, 1881, 1883, 1886, 1892, 1908, 1912, 1914, 1944, 1958, 1977, 1982, 1983, 1985, 1991, 2001
- , gyűrűs 24, 157, 1183, 1385, 1594, 1672, 1763
- , helytartói 42
- , hiteleshelyi 63, 88, 120, 121, 128, 130, 132, 136, 139, 144, 151, 153, 155, 156, 158, 165, 166, 175, 185, 186, 192, 227, 284, 299, 341,

- 387, 474, 484, 489, 549, 581, 638, 639, 645,
709, 716, 724, 725, 726, 729, 744, 745, 747,
750, 751, 814, 835, 877, 895, 904, 974, 982,
987, 991, 1040, 1101, 1106, 1128, 1174,
1178, 1187, 1211, 1213, 1219, 1221, 1224,
1233, 1252, 1278, 1290, 1322, 1350, 1351,
1389, 1402, 1408, 1428, 1467, 1480, 1527,
1535, 1540, 1562, 1642, 1677, 1679, 1682,
1919, 1926, 1927, 1957
- , ispáné 62, 80, 183
- , káptalani 3, 8, 22, 32, 48, 54
- , káptalan dékánjáé 828
- , kir 39, 46, 53, 65
- , kir bírósági 20, 64, 67
- , kir erdélyi ügyekben használt 181
- , kir kisebb 21
- , kir nagyobb 6, 21, 24, 30
- , kir titkos 21, 24, 37, 38, 45, 181
- , kir kettős 6
- , királynéi 44, 50, 51, 52
- , konventi
- , magán 43, 55, 59, 69, 71, 73, 74, 75, 77, 79,
94, 95, 97, 101, 107, 108, 111, 115, 118, 124,
125, 131, 133, 134, 143, 145, 147, 154, 157,
161, 168, 217, 229, 235, 286, 340, 364, 384,
390, 407, 412, 454, 468, 538, 575, 604, 717,
718, 719, 722, 727, 730, 731, 732, 738, 739,
771, 794, 810, 908, 954, 963, 970, 1008,
1170, 1172, 1183, 1191, 1204, 1207, 1212,
1222, 1234, 1266, 1283, 1301, 1367, 1371,
1378, 1385, 1567, 1582, 1594, 1665, 1668,
1669, 1672, 1673, 1678, 1753, 1763, 1778,
1871, 1952, 1975, 1986
- , magyar királyként használt 6, 21, 38, 45
- , mezővárosi 35, 230, 466, 476, 704, 1201,
1670
- , püspöki nagyobb 12
- , rányomott 20, 30, 33, 39, 40, 41, 43, 48–51,
54, 55, 59, 63, 67, 69, 70, 71, 73–75, 77, 78,
85, 88, 94, 97–99, 102, 108, 111, 115, 119,
122, 125, 127, 129, 130, 132, 133, 152, 154,
155, 156, 157, 159, 162, 166, 168, 175, 177,
183, 185, 186, 192, 193, 211, 217, 227, 284,
286, 299, 307, 339, 341, 390, 407, 412, 468,
474, 476, 489, 503, 504, 549, 575, 581, 582,
621, 638, 703, 704, 709, 717–720, 722–725,
730, 732, 735, 736, 738, 739, 744–747, 750,
751, 771, 776, 794, 805, 810, 811, 814, 828,
835, 845, 846, 866, 877, 895, 904, 908, 954,
970, 974, 982, 987, 991, 1008, 1035, 1040,
1101, 1106, 1128, 1170, 1172, 1174, 1178,
1183, 1184, 1187, 1191, 1198, 1201, 1203–
1205, 1207, 1209–1214, 1221, 1222, 1224,
1231, 1233, 1234, 1252, 1278, 1283, 1290,
1301, 1322, 1350, 1367, 1370, 1371, 1378,
1385, 1389, 1402, 1408, 1428, 1467, 1480,
1487, 1517, 1527, 1529, 1535, 1540, 1562,
1582, 1594, 1642, 1668–1670, 1672, 1673,
1677–1679, 1682, 1753, 1763, 1778, 1871,
1919, 1926, 1927, 1952, 1957, 1975, 1986
- , rendfőnöki 736, 811
- , szász széki 1, 845
- , szász universitási 4, 40, 41, 49, 68, 211, 846
- , városi 34, 103, 1214
- , vdi 29, 70, 78, 84, 85, 96, 100, 102, 106,
109, 110, 112, 126, 127, 138, 146, 152, 167,
179, 191, 193, 195, 199, 202, 210, 215, 218,
220, 241, 243, 249, 294, 306, 307, 330, 353,
361, 369, 389, 408, 410, 448, 451, 458, 465,
466, 490, 498, 500, 530, 537, 544, 553, 580,
602, 668, 670, 680, 687, 697, 701, 720, 735,
737, 741, 743, 755, 759, 772, 774, 776, 784,
792, 807, 816, 822, 847, 852, 857, 864, 867,
870, 871, 882, 885–887, 905, 907, 912, 918,
919, 928, 930, 937–941, 947, 950, 959, 977,
978, 980, 986, 997, 1006, 1010, 1012, 1014,
1015, 1021, 1025, 1029, 1035, 1037, 1041,
1043, 1059, 1063, 1065, 1069, 1085, 1089,
1094, 1095, 1096, 1097, 1100, 1103, 1104,
1105, 1111, 1114, 1119, 1130, 1135, 1148,
1179, 1182, 1203, 1205, 1208, 1209, 1210,
1215, 1228, 1238, 1239, 1250, 1256, 1265,
1268, 1270, 1273, 1289, 1294, 1302, 1316,
1318, 1324, 1338, 1346, 1358, 1365, 1366,
1368, 1374, 1375, 1382, 1384, 1388, 1390,
1393, 1396, 1397, 1407, 1409, 1410, 1413,
1414, 1416, 1419, 1421, 1424, 1438, 1452,
1453, 1469, 1471, 1475, 1490, 1505, 1510,
1519, 1520, 1522, 1526, 1532, 1539, 1556,
1565, 1571, 1577, 1585, 1587, 1592, 1599,
1600, 1602, 1607, 1609, 1612, 1622, 1626
- , vdi bírósági 91, 119, 122, 159, 162, 177,
189, 339, 415, 503, 504, 582, 621, 703, 705,
706, 723, 740, 742, 746, 866, 942, 1184,
1200, 1292, 1293

- , vdi nagyobb 33, 98, 129, 805, 1198, 1231, 1370, 1487, 1517
- , vdi titkos 99, 408, 410, 656, 781, 1125, 1217, 1457, 1498
- pecséthamisító 38
- pecsétnyomó készítése 1220
- Pecsétszeg (*Pechiethzeg*, *Peczetzegh*) – Chiuiesti, B-Szoln/Kolozs m, h 820, 1777
- i vajda: Vajda György (1588)
- Pécsi (*Peczy*, *Pechi*) Anna: Szabó Istvánné
- György deák, Enyed 145
- Pechyna* l. Pecina
- pegymetmál gerezna (pegymet hasi prémből való bunda) 157
- Peica (*Peika*, *Peyka*) Martin, gyp, Lugos kerület 1883
- cs, Karánsebes: Ecaterina: Pobora Vasile fel 1891; Gheorghe 1472; Ioan 704; Nicolae 1472; Vasile, karánsebesi officialis/vn (1583–1584) 704
- pej paripa 1385
- pék, fdi: Dobra/Sütő Péter
- Pekri (*Peokry*), Petrovinai, n cs: Anna: Losonci Istvánné 56, 59; másik Anna, Ferenc, ifj. Gábor 674, 676, 1424; másik Gábor, váradi főkap (1569), Bihar vm főisp (1569, 1587–1589) 62, 90, 92, 183; István, Kutyfalvi 1548
- Pelei (*Peley*, *Pelyey*) Gáspár és fel: Mindszenti Sára 746
- Peleske (*Peleske*) – Pölöske, Zala/M, h 1688, 1689, 1806, 1975, 1983, 2012, 2014
- i Ördög Boldizsár
- Peleszarvad (*Pelezarwad*) – Sărvăzel, K-Szoln/Szatmár m, h 832
- i lkk: Szarvadi Erzsébet: Porci Andrásné, Miklós, Sára: Baksa Demeter
- pellengér 99
- Pellio* l. Szűcs
- Pelsóc (*Peseolcz*) – Plešivec, Gömör/Szl, h 59, 1835
- i Bebek György
- Péntek (*Pentek*) – Pinticul Român/Pintic, B-Szoln/Kolozs m, h 1232
- i lk: Boros Máté
- Péntekhely (*Pentekhely*, *Pintekhely*), utcanév, Várad 88, 833, 885, 970, 1329, 1330, 1358
- Penusest* l. Panusest
- pénz 185, 645, 731, 1170
- adományozása 108, 124, 167, 430, 509, 704, 731, 747, 878, 1046, 1056, 1127, 1333, 1339, 1417
- — fejedelemnek 1673
- — határvédelemre 30
- — ispotálynak 26, 736, 1008, 1673
- — kárpótlásul 443, 729
- — leánynegyedként 1665
- — városnak 25, 1008
- eltékozlása 1233
- elosztása 1673, 1170
- , ezüst 1831
- felvétele jogtalanul 768
- kiutalása építőmesternek 1392
- — adóból 1046
- — harmincadjövedelemből 480
- — orvosnak 1002
- — templom gondozására 2, 16, 18
- örökbe hagyása 79, 95, 101, 115, 185, 828, 908, 974, 1008, 1356, 1378, 1385, 1472, 1672, 1753
- pénzbírság 1, 11, 34, 40, 41, 44, 62, 71, 72, 99, 99, 466, 476, 703, 704, 723, 738, 822, 959, 1025, 1088, 1201, 1220, 1242, 1244, 1312, 1314, 1371, 1413, 1580, 1623, 1678
- pénzérme, kisebb értékű 136
- pénzes öv 157
- pénzhamisító 38, 540
- pénzkölcsönzés 75, 186, 229, 364, 387, 484, 604, 1040, 1106, 1351, 1467, 1668, 1763, 1864, 1926
- kincstár részére 1255, 1690, 1771, 1774, 1834, 1890, 2027
- pénznem l. dénár, garas (ezüst-, kis, lengyel, magyar és német), solidus, tallér
- pénzosztás szegények között 101, 1672
- pénzverés 280, 573, 849, 953, 1622, 1831
- pénzverőkamara 325, 1831
- pénzszekevény 775
- Penye Rheti*, fn, Sárfalva 1367
- Peokry* l. Pekri
- Peospeoky* l. Püspöki
- Pepele, román, jb, Bekényszeg 725
- Pér (*Peer*, *Pyr*) – Pir, K-Szoln/Szatmár m, h 416, 1549
- i lkk: Csire Boldizsár és Ferenc
- per 5, 7, 11, 29, 63, 91, 110, 119, 164, 172, 178, 184, 196, 383, 448, 455, 605, 730, 845, 846,

- 972, 1035, 1106, 1292, 1314, 1315, 1413, 1622, 1665, 1895
 — elkerülése 589, 608, 650, 851, 856, 861, 865, 911, 913, 933, 1048, 1183, 1665, 1773
 — indítása 71, 85, 110, 120, 156, 164, 168, 178, 288, 538, 582, 593, 703, 704, 723, 967, 976, 1056, 1106, 1211, 1233, 1413, 1428, 1583, 1614, 1622, 1678, 1771
 — — kir/vdi udvarban 64, 69, 72, 74, 86, 107, 339, 387, 415, 436, 621, 638, 705, 706, 723, 724, 746, 814, 835, 1191, 1293
 — lefolytatása 4, 67, 83, 86, 137, 358, 575, 723, 746, 747, 1614, 1665
 — halasztása 4, 86, 107, 178, 723
 — félbeszakítása 1614
 — megújítása 639, 723
 — befejezése 64, 71, 103, 107, 120, 332, 582, 703, 704, 706, 723, 835, 1371, 1671
 perbehívás, rövid 582
 Pereces (*Pereczes*) Illés, polg. Belényes 893
 Perechrestja I. Keresztúr (Ugocsa/U)
 Perecsen (*Perechen*, *Perechien*) – Pereceiu/Pericea, Kraszna/Szilágy m, h 161, 437, 581, 637
 —i lkk: Farkas Mátyás és fel: Szarvadi Katalin, Józsa Gergely, Kóka Tamás, Márton György és fel, Márton, Rác Lukács, Zsidó Ferenc és Katalin: Rác Lukácsné
 peregrináció 1749, 1755
 peregyezés 64, 71, 72, 107, 415, 425, 455, 582, 621, 638, 703, 704, 705, 706, 723, 746, 814, 835, 1274, 1371, 1842
 Peres Anna: előbb Jármai Gergelyné, majd Somogyi Benedekné
 Peries Pad, fn, Sárfalva 1367
 Periş I. Körtvélyfája
 perköltség 63, 67, 137, 151, 159, 165, 168, 415, 587, 703, 705, 730, 747, 972, 1413, 1583, 1665, 1666, 1671
 Pernezi (*Pernezy*), Osztopáni, n cs: Anna: előbb Bánffy György, majd Apafi István fel 192, 1291, 1319, 1594; István, várhegyi várkap (1583–1584, 1586), Sepsi, Kézdi és Orbai szék királybírája (1583–1584, 1586), udvarhelyi vár kap/praefectusa (1588–1591), Udvarhely szék királybírája (1588–1591), Maros szék királybírája (1589–1591) 223, 282, 333, 419, 514, 770, 781, 782, 1004, 1021, 1058, 1099, 1237, 1245, 1256, 1285, 1311, 1342, 1346, 1431, 1452, 1457, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1536, 1554, 1573; Pál, a gyalui vár praefectusa (1580–1581, 1583) és fel 92, 115, 177, 202, 293, 295
 perorvoslat 1187
 Perussit (*Perwsitth*) Anna: Farkas Jánosné 1167; és Máté, a testörgyalogok kap (1599), fdi udvarfam (1602) és fel: Torni Zsófia, Kentelke 1868
 Peselnek (*Peseolneok*) – Petriceni, Fehér/Kézdisz/Kovácsna m, h 352, 1334
 Peseolcz I. Pelsöc
 Pest (*Pest*) – Budapest, M, v 1710
 —i Nagy Albert és fel: Selypi Ilona
 Pestény (*Pesten*, *Pestien*) – Peşteana, Hunyad m, h 1200, 1303
 —i lkk: Roman Mihai és Toma
 —i udvarház 1303
 Pestényi (*Pesten-i*) Mihály, n, Hunyad vm jegyzője (1579, 1585–1586) és fel, Pestény 1200
 Pestenyica (*Pestienicza*) – Peşteniţa, Hunyad m, h 1303
 Pestere (*Pestereó*, *Pestreó*) – Peşteere, Bihar m, h 839, 840, 841
 —i lk: Olgyai Tamás
 Pestesel (*Pestesel*), elpusztult település Szohodol és Pojenicavojni környékén, Hunyad m 453
 Pestesi (*Pesthessi*) Bálint, n, Hunyad vm szolgabírája (1590), Felpestes 1183, 1300
 — János 115
 — Vid, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1565), Németi 639
 Pesti Gábor és Imre deák, n, b, Felsőváradösi 709, 1591
 — János és fel: Krisztina, Torda 1404
 Pesty Frigyes (1823–1889), történész 74, 141, 306, 478, 546, 704, 990, 1065, 1076, 1106, 1350, 1381, 1458, 1481, 1562, 2043
 Peştiş I. Solyomkő (Bihar m)
 Peştişu Mare, Peştişu Mic I. Alpestes, Felpestes
 Petcan (*Petkan*) Petru, jb, Ikland 92
 Pete (*Pete*) – Petea, Kolozs m, h 399
 — (*Pethe*), Mezöpete – Petea de Câmpie/Petea, Torda/Maros m, h 209, 1321
 Pete (*Pethe*) György, vdi jb és Orsolya, Homoródalmás 1566
 Petele (*Petelie*) – Petelea – Birk, Torda/Maros m, h 461

- Péter (Beriszló, 1475–1520), trauai születésű, kalocsai kk (1501–1512), prépost és kir titkár (1502–1507), veszprémi püspök (1512–1520), horvát-szlavón-dalmát bán és kincstartó (1513–1520), diplomata, hadvezér, a török ellen harcolva esett el 30
- Peter comes, Berethalom 1
- comes, Ecel 1
- Péter, cigány, Lóna 634
- deák, n, b, Tálasfalva 93
- deák, n és fel, Bilke 69
- deák, n, Telegdi Miklós servitora és ügyvédje (1563), Nagyfalva 54, 236
- , jb, Remete 1391
- mester, Belényes 1668
- (*Pether*) Antal, jb, Remete 1391
- Balázs, gyp, Szentkirály 1640
- Gáspár, vdi jb, Szentkirály 1637
- István, jb, Alsóoláhfalva 342
- János, Csíkszentmárton 693
- Peter Agha*, fn, Ilosva 1618
- Péter és Pál apostol-templom, Brassó 16, 18
- Peterd (*Peterd*) – Mezőpeterd, Bihar/M, h 1345, 1586
- Peterdi (*Peterdy*) Farkas és fel: Póbori Ilona 63
- Péterfalva (*Peterffalwa*) – Petrisat – Petersdorf, Küküllő/Fehér m, h 545, 866, 925, 1361
- i lkk: Nagy Boldizsár és János, Nagy Menyhárt és fel: Bánffy Borbála
- Péterfi (*Peterffy*) Balázs, szab, Mogyorós 1860
- Boldizsár, n, Mogyorós 1532
- Péterfia Jakab utcája (*Peterfiacab ucaya*), utca-név, Debrecen 130
- Péterlaka (*Peterlaka*) – Petrilaca/Petrilaca de Mureș, Torda/Maros m, h 1317, 1357, 1753
- i udvarház 1357
- Péterlaka (*Peterlaka*), fn, Torda 1404
- Peterman (*Petermany*) Michael, jb, Kocsárd 90
- Mihály, jb, Ógezse 1191
- Peter, jb, Ikland 92
- Petersdorf I. Péterfalva, Petres
- Petessi (*Petessy*) Pál, jb, Torda 663
- cs: Katalin: Tordai Kelemen deák fel, Mihály és fel: Csegezi Márta 663
- Peti (*Pety*) Bálint, b, Bihar 678
- Petkan* I. Petcan
- Petki (*Petky*, *Petthky*) Bálint, n, a, Kányád 421
- István, vdi fam, Vécke 421
- , Derzsi, Királyhalmi, n cs: Borbála: Petrichevich Horvát Kozma fel 1665; Farkas (mh 1608 e) 1596-ban török fogoly, 1599-ben Báthory András zsoldos seregének kap, Székely Mózes híve, 1603-ban Basta fogságába esik, majd Bocskai embereként a visszafoglalt fogarasi vár főkap (1605–1606) 1753, 1761; Katalin: Cseffei Benedekné 1371, 1509
- Petneházi (*Pettnehazy*) István, fdi udv fam, borsosjenői várkap (1601–1602, 1610, 1615), Zaránd vm isp (1610) 1684, 1685, 1757, 1832, 1851, 1903, 1941, 1946
- Pető (*Petheo*) András, jb, Maksa 1638
- Balázs, n, a, Nagyajta 1410
- Benedek, jb, Lőrincfalva 1582
- Ferenc, n, Csittszentiván 1582
- Jakab, jb, Nagyajta 1410
- János, vdi jb, Angyalos 1403
- László, jb, Maroskeresztúr 1582
- Lukács, jb, Káposztásszentmiklós 1582
- , gyp cs, Angyalos: Balázs, János, Miklós és Simon 1403
- Petra Mihály 1472
- Petrângeni I. Petrosán
- Petrasko[!], n, Macsesd 294
- Petrász (*innexeo Petraz*, *Petraz*), eltűnt település Belényes közelében, Bihar m 340
- (*Petracz*) – Pietroasa, Bihar m, h 1895
- Petrény (*Pethren*, *Pettren*) – Petreni, Hunyad m, h 27, 28, 29
- Petres (*Petres*), elpusztult település Belényes kerületében, Bihar m 1990
- (*Petresffalwa*) – Petriș – Petersdorf, Beszterce kerület/B-Naszód m, h 1088
- Petri Anna: Kereki Jánosné
- Petri Mór (1863–1945), helytörténész 110, 937
- Petriceni I. Peselnek
- Petrichevich Horvát (*Pettrithievit Horwatt*, *Petrythievitt Horwath*), Komlódi, Széplaki, n cs: Ferenc 1665; János, vdi udv fam 1267, 1497; Katalin: Orbai Lászlóné 1666; Klára: Vitéz Miklósné 1665, 1823; Kozma (mh 1590), tanácsúr (1588–1589), a fogarasi vár praefectusa és udvb (1576–1584, 1586–1588) 185, 249, 279, 332, 339, 364, 692, 707, 708, 712, 713, 714, 715, 717, 718, 719, 930, 1185, 1665; és fel: Petki Borbála 1665

- Petrichevich Horváth Emil, báró (1881–1945)
történészkedő politikus 708, 714, 715, 930,
1267, 1497, 1665, 1823
- Petriczka Luca, jb, Ökörmező 69
- Petricz (*Petricz*) Péter, esk polg, Belényes 1678
- Petrilaca/Petrilaca de Mureș I. Péterlaka
- Petrilény (*Petrilen*) – Petrileni, Bihar m, h 1975
—i lkk: Sesenochiky Mihály és fel
- Petrindul Mare/Petrindu I. Nagypetri
- Petrindul Mic/Petrinzel I. Kispetri
- Petriș I. Petres
- Petrisat I. Péterfalva
- Petrisen I. Petrosán
- Petriș (*Petricz*) Nicolae, gyp, Lugos kerület 1883
- Petroasa (*Petraza*) Petru, jb, Kriva 638
- Petróci (*Petrioczy*) Pál, n és fel, Várad 1329,
1330
- Petrosán (*Petrisen*) – Petrângeni/Pătrângeni, Fe-
hér m, h 598, 953
- Petrocz (*Petrocz*) – Petroasa/Petros, Hunyad m,
h 638, 639, 1208, 1710, 1910
- Petrovina (*Petrovia, Petrovinia*), eltűnt település
Sredjani környékén, Körös/H 56, 674, 676,
1424
—i Pekri Anna, másik Anna, Ferenc, Gábor, ifj.
Gábor
- Pettend (*Pettend*), elpusztult település Péterfalva
könyékén, Küküllő/Fehér m 925
- Peyka I. Peica
- Phana I. Fana
- Phanacz I. Fanác
- Philep I. Filep
- Philpes I. Fülpös
- Phoeny I. Főni
- Pholephaza I. Fülöpháza
- Phwleop I. Fülöp
- Piac (*Piac*), utcanév, Belényes 1678
- Piac utca (*Piacz ucza*), utcanév, Déva 1736,
1747
— (*Piacz ucza*), utcanév, Sárd 1756
- piactér 14, 15, 17, 48, 70, 130, 278, 307, 389,
442, 663, 768, 877, 879, 893, 895, 1020,
1074, 1178, 1211, 1298, 1313, 1320, 1348,
1356, 1363, 1389, 1395, 1404, 1463, 1472,
1487, 1494, 1529, 1556, 1563, 1577, 1584,
1687, 1713, 1754, 1781, 1806, 1849, 1866,
1925, 1985
- Pidvynogradiv I. Szöllősvégárdó
- Piemont (*Pedemont*), Olaszország 598
—i Olasz János
- Pietroasa I. Petrász
- Piheni (*Piheny*) Lukács, jb, Sárd 1756
- Pilátus (*Pilatos*) András, vdi jb, Boldizsár, gyp,
Dálnok 1382
- Pilisi (*Pilissy*) Erzsébet: Szalai Ferencné
— Erzsébet: Mindszenti Jánosné
- Pilul Mare/Pilu I. Nagypél
- Pinárdi (*Pynardy*) Pál, vdi gyp, Gyulafehérvár
1020
- pince 101
- Pinkó (*Pinko*), elpusztult település Borosjenő
könyékén, Zaránd/Arad m 1685
- pint (ürmérték) 73, 99
- Pinte Ioan és Thoma, jb, Vásárhely 93
- Pinteki (*Pinteky*) Bálint, lelkész (1588), Szent-
margita 777
- Pintes (*Pinthes*) Gal, jb, Görbed 1187
- Pinticul Român/Pintic I. Péntek
- Pipaly (*Pypaly*), elpusztult település Sikula mel-
lett, Zaránd/Arad m 1684, 1740
- Pipályi (*Pypaly*) Bálint és Mihály, Siklói, n, Vá-
rad 947
— János, n, Borosjenő 1934
- Pipe (*Pipe, Pypey*) – Pipea – Wepeschdorf, Kü-
küllő/Maros m, h 371, 564, 1839
- Pipinye I. Ripinye
- Pirosa (*Pirosfalva*) – Piroasa/Piroşa, B-
Szoln/Szilágy m, h 1966
- Piscopia I. Püspöki
- Piski (*Pisky*) – Simeria/Simeria Vecse, Hunyad
m, h 1218
—i lkk: Kapitány Péter és fel: Tötöri Katalin
- Piski (*Pisky*) Farkas, n, Borosjenő 1946
— Mihály, Gyulafehérvár 1020
— Mihály, vdi ember, Magyargárd 118, 286
- Piskinc (*Piskincz*) – Pișchinți, Hunyad m, h 1106
- Piskó (*Pisko*) László, n, Kövesliget 69
- Piskolt (*Piskolcz*) – Pișcolt, Bihar/Szatmár m, h
1224, 1227
—i lkk: Vadas János és Máté, Vadas/Nemes Al-
bert
- Piskolti (*Piskoty*) Albert és Benedek, n, Déva
393, 394, 395, 396
- Pispeoky I. Püspöki
- Pistaki (*Pystaky*) János, n, Bongárt 718
— Lukács, n, Bongárt 575, 614, 662, 823, 1039

- Pișchinți I. Piskinc
 Pișcolt I. Piskolt
 Pisztrángfészek (*Pyztrangh fezek*), fn, Hadrév 784
 Pitar/Barciun (*Pythar/Barchun, Barczun*) Gheorghé, n, Karánsebes 1962
 Placz Michael, polg, Berethalom 986
 Plaveč I. Palocsa
 Plăieșii de Sus I. Felsőfalu
 Plăiești I. Kövend
 plébánia adományozása életfogytiglan 550
 — I. gyulafehérvári, tarkányi
 plébános I. pap
 Ples (*Ples*), Háromalmásba olvadt település, Zaránd/Arad m 1109, 1744
Ples, fn, rézbánya, Kisbánya 1895
Plescovia I. Pskov
 Plešivec I. Pelsőc
Plod, eltűnt település Fugad és Asszonynépe környékén, Fehér m 203
 Plop (*Plop*) – Plop, Hunyad m, h 453
 — (*Plop, Plopy*), Háromalmásba olvadt település, Zaránd/Arad m 1109, 1744
 Plopis (*Kloppys, Plopis*), Nyárfás – Plopiș, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
 Pobora, n cs, Karánsebes: Vasile és fel: Peica Katalin 1472, 1891; Nicolae és fel: Mácsovai Veronica 1891; Petru 1472
 Pobori (*Pobory*), n cs: Ábrahám, Anna, másik Anna: Maróci Péterné, Balázs, Bertalan és fel: Újhelyi Anna, Ilona: Peterdi Farkasné, Sándor 63
Pochenfalwa, Pochyomfalwa I. Paucsinesd
 Poclușa/Poclușa de Beiuș I. Poklusa
 Pocola I. Alsósolymos, Pokola
 Pócs (*Pochy, Pocz*) Gergely, polg, Enyed 307, 1529
 — Tamás, jb, Dés 1863
 — Tamás, gyp, Ormány 1232
 Pocsaj (*Pochay*), Bihar/M, h 416
 Pócsfalva (*Pochfalva, Pochyfalwa*) – Păucișoara, Küküllő/Maros m, h 89, 90, 1206, 1594, 1861
 —i lkk: Bekes János, Filep Péter, Sebestyén Mihály, Seres Miklós, Szász István és Máté, Vas Balázs
 —i udvarház 1861
 Pócsstelke (*Pochtelke*) – Păucea – Puschendorf, Küküllő/Szeben m, h 100, 553
 Podeni I. Hidas
 Podișu I. Harasztos (B-Szoln/Szilágy)
 Podvinai (*Podvinay*) Mihály, n, b, Sajgó 93
Poen I. Pojána
 Pogácsás (*Pogachias*) Lukács, gyp, Kérő 1142, 1232
 Pogan, n cs, Nagyklopotiva: Alexandru, Bakoch, Bogdan, Caspar, Francisc, Gheorghe, Ioan, Karachon, Mihai, Niagomer, Nicolae, Petru, Pogan, Ștefan, Vasile 1418
 Pogándi (*Pogandy*) János és fel: Anna, b, Várad 595
 Pogány (*Pogan*) Erzsébet: előbb Feltóti András, majd Zlatari Mátyás fel
 — György 1498; és Menyhárt, Csebi, n 69
 —, n cs, Torda: Erzsébet és Miklós 1404; másik Miklós 14, 15, 17
 Pogány/Tálmósó (*Pogan/Talmoso*) Péter, fdi udv fam, Nagyklopotiva 1784, 2054
 Pogánytava (*Poganthava*), fn, halastó, Torda 1404
Pogonichyon, fn, Prebul 1472
 Pogonis (*Paganich*) – Pogăniș, Temes m, patak 2043
 pohár 115, 412, 1170, 1672
 — ezüstből 412, 1301, 1385, 1472, 1672
 —, kétlábú 1672
 Pohárnok (*Poharnak*) Petronella: Mindszenti Ferencné
 pohártok 731
Poian I. Felsőbós
 Poian I. Polyán (Kézdi sz/Kovácsna m)
 Poiana Aiudului I. Nyírmező (Fehér m)
 Poiana Blenchii I. Pojána (B-Szoln/Szilágy m)
 Poiana de Arieș/Poiana I. Polyán (Aranyos sz/Kolozs m)
 Poiana I. Pojána (Bihar m, Hunyad m)
 Poiana Porcului I. Disznópataka
 Poienii de Sus I. Felsőpojen
 Poienile de sub Munte I. Polyána
 Poienița I. Agárd, Gainár
 Poienița Tomii I. Tomapojenica
 Poienița Voinii I. Vojnapojenica
 Pojána (*Poen, Polien, Poyan*) – Poiana, Hunyad m, h 441, 638, 639, 1208, 1221, 1775
 —i lkk: Crăciun Mihaila, Dragoș Mușat és Petru, Mușat Dan
 Pojána (*Poian*) – Poiana, Bihar m, h 1895

- (*Poiana*) – Poiana Blenchii, B-Szoln/Szilágy m, h 1927
- Póka (*Poka*) – Päingeni, Torda/Maros m, h 605, 699, 903, 1199, 1406
- i lk: Sárkány/Szabó Bálint
- Póka (*Poka*) Gáspár, gyp, Ősi 1241
- Pókafalva (*Pokafalva*) – Păuca – Törnen, Fehér/Szeben m, h 545, 866, 1094, 1361
- i b/lkk: Baládfi Farkas és fel: Bánffy Borbála, Baládfi János, Szalánci György
- Pókai (*Pokay*) Fruzsina: Siklódi Boldizsárné
- István, ifj., n 1582
- , n cs, Káposztásszentmiklós: Balázs 1545, 1662; György 1662; István 1545, 1662; és János 1662
- , n cs, Póka: János és fel: Bakócsi Ana 1406; Péter, a vécsi vár praefectusa (1583) 287, 605, 903, 1199
- Poklisa (*Poklos, Poklyssa*) – Păclişa, Hunyad m, h 441, 1927
- i udvarház 441, 1927
- Poklosa l. Poklusa
- Poklosi (*Poklosy*) Teodor, jb, Gyulafehérvár 1784
- Poklostelke (*Poklostelek, Poklostelke*) – Păglişa, Doboka/Kolozs m, h 93, 1193, 1859
- i lkk: Kovács Tivadar, Moldvai Stephan
- Poklusa (*Poklosa*) – Pocluşa/Pocluşa de Beiuş, Bihar m, h 1993
- Pokol Tamás, jb, Nagyajta 94
- Pokola (*Pokolest*), Biharpoklos – Pocola, Bihar m, h 1253
- Pokoli (*Pokoly*) Lukács, jb 987
- Pokoly József (1866–1933), református teológus, egyháztörténész, egyetemi tanár 152, 308, 550
- Pokolpataka (*Pokolpathaka*), prédiüm Alsózorlenc és Szákul között, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
- Pokolvalcsel (*Pokolvalchiel, Pokolwalczya*) – Vâlcelele Rele/Vâlcele, Hunyad m, h 1200, 1942
- pokróc adó 11, 12, 13
- Polgár (*Polgar*) Pál, n, fdi fam 1974
- polgári per 110, 1413
- polgármester 40, 41, 49, 211, 846, 848, 918. L. még köhalomi, medgyesi, szebeni
- Polian* l. Polyán
- Polien* l. Pojána
- Polock (*Polocia*), Belorusszia, v 250, 894
- Polonița l. Lengyelfalva
- Poloszka (*Ploszka*), eltűnt település Gyalár, Cserna és Felsőtelek között, Hunyad m 453
- Polus György, Szentkatolna 1669
- Polyák (*Poliak*) János és Simon, n, Dész 1463, 1563
- , n cs, Szentanna: Anna: István deák fel, Ferenc, János, Klára: Sarmaşági Mihály, másik Klára és Miklós 242
- Mihály l. Malychkowsky Polyák Mihály
- Polyán (*Polian*), Aranyospolyán – Poiana de Arieş/Poiana, Aranyos sz/Kolozs m, h 944
- (*Polyan*), KézdiPolyán – Poian, Kézdi sz/Kovácszna m, h 126, 524, 722, 1016, 1085
- i lkk: Bölöni Máté és Péter, Sólyom Pál, Szabó Antal, Veres Péter
- i fn: Kerektó, Köleskert
- Polyána (*Poyana*) – Poienile de sub Munte, Máramaros m, h 64
- Polyand*, prédiüm Várad környékén, Bihar m 513
- Polyás (*Polias*), fn, szőlőhegy, Bihar 834, 987
- Pomezéu l. Papmező
- Pompo l. Kristóf/Pompo
- Ponc (*Poncz*) Gáspár, jb, Sziget 539
- Pongrác (*Pongracz*) János, bíró, jb, Nyén 1212
- Péter, jb, Mánya 93
- Ponoarele l. Kalugyer
- Ponody zeoleo*, fn, Száldobágy 1519
- Ponor (*Ponor*) – Ponor, Hunyad m, h 154
- i lk: Struia Lackó
- Ponor Ohaba* l. Ohábaponor
- Pop Oztas, jb, Ripinye 69
- Popa Iancul, n, Felsőszálláspataka 77
- Nicolae és Ztanchul/Stanczul, n, Macsesd 72, 76
- , jb cs, Alsókóh: Ioan, Mihai és Petru 80, 557
- Popeşti l. Papalmás, Papfalva
- Popfalău l. Papfalva
- Popinci (*Popin*) – Popinci, Szerém/Sz, h 675, 676
- i Tódor Bálint és János
- Poptelec/Popteleac l. Paptelke
- Porci (*Porczy*), n cs, Ipp: András és fel: Szarvadi Erzsébet, Orsolya: előbb Borsoló Ferenc, majd István fel 832
- Porhinti l. Nagy György/Porhinti 281

- Porkoláb (*Porkolab*) Demeter, vdi ember, Csapó 1172, 1206, 1426
 — Domokos és Imre, n, Bongárt 823
 — Márta: előbb Széki Máté, majd Nagy András fel
 porkoláb I. várnagy
 Poroszország (*Prussia*) 1367
 Porssa Petru, jb, Nagymező 93
 porták összeírása 100
 Portörő (*Porteoreo*) Gergely, jb, Gyulafehérvár 771
 portus I. váradjai, zsisbói
 Porumbeni I. Galambod
 Porumbenii Mari, Porumbenii Mici I. Nagygalambfalva, Kisgalambfalva
 Pósa (*Possa*) András, n, Désfalva 967, 976
 — Mihály, n, b, Csapószentgyörgy 90
 — János, n és Péter, vdi ítélőszéki jegyző (1577), n, Ónok 89, 93
 —, n cs, Besenyő: Erzsébet: Csarnádi Boldizsárné 976; István 967, 976, 1582; József deák 976; Mihály, vdi ember 582, 606, 967, 976, 1206, 1548, 1582
 posztó 211, 1170
 —, karazsia- 1172
 Posztómető (*Pozthometheo*) János deák, Körmendi, Gyulafehérvár 1214, 1356, 1584
 Póta (*Potha*) János, n és fel: Vas Magdolna, Vessződ 286, 304
 Poteszka (*Poteska, Potezka*), elpusztult település Háromalmás környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
 potior (tehetős) székelyek kivételezése 1282, 1617, 1627, 1630
 potiorok, Udvarhely széki 274
 Potok Gábor, vdi ember, Gáldtő 117
 Potyó (*Potio*) Tamás, lófő, Szentmárton 540
 Poyana I. Polyána
 Pozsgai (*Posgay*) Mátyás, polg, ötvös, Gyulafehérvár 1294
 Pozsony (*Poson*) – Bratislava – Pressburg, Szl, v 45, 46
 Pölöske I. Peleske
 praefectus I. gyalogpuskások
 — I. bajomi, belényesi, béli kastély, betleni, déznai, fogarasi, görgényi, gyalui, gyulafehérvári, hadadi, kővári, székelyhídi, udvarhelyi, újvári, várhegyi és vécsi vár; monorai vdi kúria
 — I. belényesi réz- és vasbánya, csiki vasbánya, dési, máramarosi, székely és vizaknai sókamara, váradjai portus, székelyföldi sóbánya; pénzverőkamara, számvétel
Praehogestie I. Prehogista
 praeses: Kovacsóczy Farkas (1583–1585)
 Praeutaza Martin, jb, Alsólapusnyak 1919
 Prága – Praha, Cs, v 9
Prahodistie, elpusztult település Stejvaspatak és Pocsonfalva környékén, Hunyad m 1208
 Praid I. Parajd
 Prázi (*Prazy*) Márton, jb, Told 1581
 Prázsmfalva (*Prasmaffalwa*), Parázs – Prăjești, Zaránd/Arad m, h 1795
 Prázsmár (*Prasmar*) – Prejmer – Tartlau, Brassó vidéke/m, mv 332, 1185, 1186, 1212, 1238
 — elöljárósága 332, 1238
 Pränsdorf I. Felfalu
 Prăjești I. Prázsmfalva
 Prebul (*Brebul*) – Brebu, Szörény/Krassó-Szörény m, h 1472
 —i fn: *Pogonichyon*
 Precup (*Prekup, Prekub*) Ioan, jb, Ógezse 1191
 prédikáció 1672
 prédikátor I. pap
 prédium 750, 775, 1191, 1206, 1292, 1582
 — adományozása 257, 346, 372, 452, 513, 568, 787, 1027, 1034, 1138, 1350, 1744, 1783, 1852, 1857, 1877, 1901, 1971, 2004, 2018, 2019, 2023, 2024, 2025, 2043
 — új adományként 209, 257, 372, 374, 398, 404, 405, 955, 962, 1052, 1202, 1345, 1353, 1420, 1458, 1719, 1998
 — benépesítése 109
 — csatolása kastélyhoz 2043
 — cseréje 339, 896, 985
 — eladása 503, 504, 1233, 1562
 — elosztása örökösök között 723
 — idegen kézre kerülése 372
 — öröklése 1203, 1350
 — ősi 372, 398, 404, 405, 955, 1353, 1420, 1458, 1998, 2043
 —, szerzett 1052, 1202, 1345
 — zálogosítása 63, 74, 1350
Prehodistia, Prehodistye, elpusztult település Stejvaspatak és Pocsonfalva környékén, Hunyad m 638, 639

- Prehogista (*Praehogestie, Praehogistie*), eltűnt település Paucsinesd környékén, Hunyad m 1710, 1910
- Prejmer I. Prázsmár
- Preluci I. Loznakő
- prépost I. gyulafehérvári
- Prépostfalva (*Praepostfalwa*) – Proștea/Stejărișu – Propstdorf, Nagysink sz/Szeben m, h 43, 191
- i lkk: Georg
- Prépostrétje (*Prepostrethe*), fn, Borbánd 363
- Presaca de Secaș/Presaca I. Preszáka
- Presaca/Presaca Ampoiului I. Bokorháza
- Presbiter (*Presbyter*) Kristóf, váradi levélkereső (1568–1569) 63
- Pressburg I. Pozsony
- Preszáka (*Prezaka/Prizaka alias Kerestienfalwa*) – Presaca de Secaș/Presaca – Kerschorf, Fehér/Szeben m, h 1755
- Pretai I. Paratáj
- Pribék (*Prybek*) Farkas, zsoldos, fdi fam, Lugos 1904
- György, n, vdi ajtónálló (1589–1590), Gyulafehérvár 1175, 1176, 1177, 1204, 1270
- István, n, Bihar 987
- Miklós, n, Gyulafehérvár 1819
- Péter, n, váradi vdi/vár fam és fel: Földvári Anna 268, 299, 671
- Pribék/Banul (*Prybek/Banul*) Ioan és Vasile, n, Jász 1350, 1352
- Pribék/Rakovicai (*Prybek/Rakowiczay, Rakovichay*), n cs, Rakovica: Andrei, Ana: Tót Miklósné, Barbara: Devecseri Gáborné, Eca-terina: Fodor Ferencné, Ioan, másik Ioan, Martin, Matia, Petru, Sofia: Lațug Vasile fel, másik Sofia: Flore Nicolae fel, Vasile, ifj. Vasile 1350, 1352
- Priboržavsjke I. Zádnya
- primor, Aranyos széki 39
- kivételezése 189, 214, 247, 264, 271, 373, 958, 1058, 1080, 1203, 1249, 1257, 1282, 1399, 1400, 1405, 1450, 1630
- primorok, Udvarhely széki 274
- Prizaka I. Preszáka
- Pród (*Prod*) – Prod – Pruden, Küküllő/Szeben m, h 179, 187, 504, 503, 523, 667, 740, 742, 916, 1222
- i lkk: Rác Gáspár, György, Illés, János, László, Márk, Márton, Mihály, másik Mihály, Orbán, Tamás
- Prodánfalva (*Prodanffalva*) – Prodănești, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
- Prond, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Propstdorf I. Prépostfalva
- Proștea I. Prépostfalva
- Proștea Mare, Proștea Mică I. Nagyekemező, Kisekemező
- Prothia I. Paratáj
- provisor I. udvarbíró
- Pruden I. Pród
- Pruneni I. Kecsetszilvás és Szilvás (Doboka/Kolozs m)
- Pruni I. Nagymező
- Pruniș I. Szilvás (Torda/Kolozs m)
- Pryzgyith (*Pryzgytt*), n cs: Gyurkó/György, János, másik János, Miklós, Péter és fel: Obradovit Ilona, Raghych/Ragisch/Ragicio és Tamás 1222, 1223
- Pskov (*Plescovia*), O, v 250, 894
- Pucsesd (*Pucshesd*), elpusztult település Bukova és Baucár környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1771
- Puini I. Pulyon
- Puj (*Pwy*) – Pui, Hunyad m, h 61
- Puji (*Pwy*) Mihai, kir ember, Puj 61
- Pulucz Ioan, gyp, Lugos kerület 1883
- Pulyon (*Pulion*) – Puini, Doboka/Kolozs m, h 981, 1531
- Purcărul Stanciul (*Purkarul Ztanchul*), jb, Almafa 147
- Puschendorf I. Pócselke
- puska 185, 223, 360, 429, 514, 731, 770, 812, 817, 825, 834, 869, 1055, 1079, 1093, 1099, 1136, 1142, 1232, 1241, 1266, 1382, 1403, 1442, 1443, 1486, 1538, 1544, 1573, 1608, 1619, 1638, 1651, 1661, 1696, 1883, 1895
- , mordály- 1266
- Pustuța I. Újfalu (B-Szoln/Kolozs m)
- pusztá terület szabad foglalása 78
- Pusztáalmás I. Almás
- Pusztáandacs (*Puztha Andachy alio nomine Bodor Feolde*), prédium Nagyszalonta és Oláh-homorog között, Bihar m 405

Pusztapáti (*Puztha Apathy*), elpusztult település
Mihályfalva közelében, Bihar m 1433
Pusztabagó (*Puzta Bago*), prédiüm Bagó mellett,
Fehér m 985
Pusztakamarás (*Puzta Kamaras*) – Cămărașul
Deșert/Cămărașu, Kolozs m, h 1868
—i udvarház 1868
Pusztaháza (*Ohaba deserta*), elpusztult település
Kapronca területén, Arad m 2029
Pusztaszederjes (*Pwztazederjes*), prédiüm Szá-
kul, Dragomirest és Csukás között, Sző-
rény/Krassó-Szőrény m 568
Pusztaszentkirály I. Szentkirály
Pusztaszentmárton I. Káposztásszentmárton
Pusztaszentmihály I. Nagyszentmihály
Pusztaszentmiklós (*Puzta Zentmiklos*) – Sân-
clăuș/Sânnicoară, Kolozs m, h 1868. L. még
Szentmiklós
Pusztatopa I. Topa
Pusztáújfalu I. Újfalva
Puzlok (*Pwzlok*) Margit: Tatárlaki Györgyné
— Mihály, esk polg, Abrudbánya 668
— Mihály és fel 908
püspök kinevezése 619, 644
— I. egri, erdélyi román egyház, gyulafehérvári,
váci, váradi, veszprémi
püspöki joghatóság növelése 619
— kancellár 12
Püspöki (*Peospeoky, Pisppeoky, Pwspeoky*), Bi-
harpüspöki – Piscopia/Episcopia Bihorului,
Bihar m, mv 88, 128, 262, 318, 472, 581,
637, 1095, 1181, 1581
—i lkk: Barát/Boltos András deák, Csizsár Al-
bert, Kovács Tamás, Vince deák; Toldi Al-
bert, Toldi András és fel: Anna, Tót György,
Zsombori Ferenc
—i fn: Diósvölgy, Égető/Hagyó, Karácsony-
szer/Gardonszer, Szentjános
—i udvarház 128, 262, 472
Püspöki (*Pwspeoky, Pyspeoky*) János, n, az ud-
varhelyi vár udvarbírája (1589) 1010
Püspökladány I. Ladány
Pwtenicz, elpusztult település Ludest és Kosz-
tesd környékén, Hunyad m 1106
Pwy I. Puj
Pylepp I. Filep

Q

quarta adományozása árenda fizetése nélkül 277,
641, 878, 906, 910, 1116, 1319, 1359, 1398,
1432, 1514, 1531, 1635
— árenda fizetésének kötelezettségével 1115,
1325, 1398, 1432, 1508, 1579
— életfogytiglan 201, 258, 277, 375, 641,
878, 906, 910, 1319, 1325, 1398, 1412, 1432,
1491, 1514, 1579
— visszavonásáig 338, 354, 1115, 1325,
1359, 1514, 1635
— meghatározott időre 1508, 1531
—, esperesi 10
Quarto, azonosíthatatlan helység valószínűleg
szláv nyelvterületen 222
—i György, n

R

rablás 11, 38, 1413
Rác (*Rach, Racz*) Benedek és István, jb, Bálvá-
nyosváralja 1373
— Benedek, n, a fdi hajdúk hadnagya (1602)
2025
— Ferenc, n, marzsina officialis (1602), Hu-
nyad 2050
— Ferenc, Csákányi 1763
— György, a vécsi vár praefectusa (1583) 287
— György, polg, Gyulafehérvár 1535
— István, fdi fam, b, Tálásfalva 1787, 1798,
1804, 1805, 1817
— István I. Erdélyi/Rác István
— István és János I. Rác/Zteholyt István és Já-
nos
— János, az újvári vár officialisa (1591) 1373
— János, n, b, Tálásfalva 93
— János, n és fel, Gyulafehérvár 1819
— János, n, a borosjenői lovasok hadnagya
(1602) 1765
— János, n, Bihar, Kaba 1040, 1309
— János I. Lubit Rác János
— Lázár, n, váradi alvn (1591), váradi vn (1591)
és fel: Csutkó Zsófia 1467, 1474
— Lukács, n, Perecsen 637
— Máté, n, a, vdi ember, Zabola 105
— Mihály, n, vdi gyp százados (1590) 1219,
1229
— Mihály, szebeni vdi servitor 228

- Miklós, n, Tövis 1479
- Péter, Gyulafehérvár 1819
- Péter, n, Várad 128, 262
- Péter, n, a, Szentkirály 427, 559
- Simon, n, Radna 1723
- Tamás és fel, Apahida 157
- Tivadar, n, b, Antos 93
- Zsigmond, n, Tövis 1222, 1223
- , Dorogi, n cs, Tövis: Ádám 1926, 1927, 1984; Péter, vdi fam 297, 783, 1219, 1222, 1223, 1449, 1527, 1926, 1927, 1984; és fel: Logofet Zafira 1926, 1927, 1984
- , n cs: Anna, Borbála, Erzsébet, Katalin, István, Lukács és fel: Zsidó Katalin 581
- , n cs: György, János, Mihály havasalföldi vajda titkára és fel: Anna, másik János 1719
- , n cs, Pród, Tövis: Gáspár, vdi udv fam 179, 187, 503, 504, 742, 916, 1222; György 742; Illés 179, 187, 503, 504; János, vdi udv fam 179, 187, 504, 740, 916; másik János 742; László 179, 187, 503, 504; Márk 179; Márton 179, 504; Mihály, vdi udv fam 179, 187, 503, 504, 523; másik Mihály 503; Orbán 504; Tamás 742
- rác 742
- Rác/Fekete (*Racz/Fekethe*) György, n 1389
- Rác/Pap (*Racz/Pap*), n cs: Gyurkó, János, Nodelkó, Pál és fel: Anna 1222, 1223
- Rác/Tomojt (*Racz/Thomoith*), n cs: Katalin: Fülöp deák fel és Péter 472
- Rác/Zteholyt (*Racz/Zteholyt*) István, a vécsi vár udvb (1591) 1222, 1223; és János, Árpatarolói, n, Tövis 676, 1207, 1222, 1223, 1225
- Rachiş I. Oláhrákos
- Racibórz I. Ratibor
- Racoşul de Jos/Racoş I. Alsórákos
- Racoviţa I. Rakovica
- Racu I. Rákos
- Rád (*Rad*) Boldizsár, jb, Szentjakab 90
- Kelemen, jb, Igrice 93
- Lőrinc, jb, Bogát 92
- Mátyás, n, a, Nagyajta 290
- Rádai (*Raday*) Bálint, n, Bogáti Menyhárt szolgálja 1952, 1960
- Gergely, vdi udv fam 151, 198, 408, 1561
- Radák (*Radak*) László, borosjenői, pankotai és déznai vn (1556), 1562-ben a felkelő székelemek elleni kisebb sereg, 1562–1564 között a határvidékre vezényelt csapatok egyik vezetője, a váradi vár kap/praefectura (1569–1570), Bihar vm isp (1570), Bekes Gáspár egyik hadvezére (1575) 83, 93, 743
- , Edelési, n cs: András és fel: Márgai Anna, másik András 1888, 1889
- Radics (*Radichi, Radicz*) András deák, n 602
- György, n, b, Drágota 890
- Márton, lugasi fdi fam 1994
- Radmanóc (*Radnomoch*) – Rădmăneşti, Arad/Temes m, h 2004
- Radna (*Radna*) – Radna, Arad m, h 1723
- i malom 1723
- Radnót (*Radnath, Radnotth*) – Iernut, Küüllő/Maros m, h 83, 89, 90, 92, 93, 99, 134, 468, 558, 567, 624, 626, 674, 675, 676, 743, 898, 942, 948, 950, 958, 1191, 1193, 1203, 1205, 1206, 1374, 1376, 1503, 1547, 1548, 1555, 1582, 1594, 1607, 1609, 1610, 1835, 1873, 1885, 1952, 1960
- i lkk: Borbély Kristóf, Kendi Ferenc, Szántai Mihály
- i fdi udv udvarbírája: Széplaki/Macsi András deák (1602)
- i kastély officialisa: Széplaki/Macsi András deák (1602)
- i fdi udvar 1952
- i kastély 90
- Radnótfája (*Radnotfaia*) – Iernuţeni – Etschdorf, Torda/Maros m, h 1445
- i híd 1445
- Radó (*Rado*) Gál, Oláhgyepes 269
- Mihály, n, b, Indal 92
- Radofalva (*Radofalwa*), elpusztult település Kapronca tartozékaiban, Arad m 2019
- Radol Georg, borbély, Beszterce 44
- Radowithy I. Rodowithy
- Radu Şerban (Radu Mihnea), havasalföldi vajda (1601–1602, 1611–1616, 1620–1623), moldvai vajda (1616–1619, 1623–1626) 11
- Radul (*Raduly*) Petru, n, Borbátvíz 154, 426
- Radulesd (*Raduliest*) – Răduleşti, Hunyad m, h 2003
- i lk: Stanislav Mihai
- Radvánci (*Radvanchy, Radwanczy*) István, n 1721
- Márton (mh 1597), Abosfalvi, vdi ítélőszéki jegyző (1577), Bánffy György ügyvédje

- (1580), ítélőmester (1574, 1582–1586, 1588–1590) 89, 137, 162, 177, 189, 332, 388, 503, 504, 706, 742, 942, 975, 1185, 1200, 1594
 Raguza (*Ragusinum*) – Dubrovnik, H, v 1219, 1229, 1268
 —i Boskowitz Dsiwe és Vince
 Raj I. Szatúró
 Rákóczi (*Rakochy, Rakoczy*) János, n, Apahida 1712
 —, n cs: Erzsébet, Ferenc, Katalin és Zsófia 970
 —, Felsővadászi, n cs: Magdolna: Gerendi Jánosné 717, 718; Zsigmond (1544–1608), Erdély fejedelme (1607–1608), szendrői főkap (1585–1587), Borsod (1588–1591), Bereg (1590–1603), Heves (1592–1595), Abaúj (1598), Torna (1598–1609) vm isp, tanácsúr (1605–1607) 12, 466, 1580, 1623, 1823, 1838, 1984
 Rákos (*Rakos, Rakosfalwa*) – Racu, Csik sz/Hargita m, h 316, 345, 1093, 1718
 —i lkk: Barta Antal, Benkő Ferenc, Bot Ambrus és Antal, Bot György, Bot János, Császár Péter, Ferenc János, Gál Antal, Kászoni Ferenc, Kovács Bertalan, Miklós Máté, Tunta Balázs és György,
 Rákos (*Rakos*), fn, Gelence 111
 Rákosi (*Rakossy*) Balázs deák, iskolamester, jegyző (1583), Abrudbánya 384
 — Ferenc, vdi ember, Tompaháza 117
 — László és Pál deák, n 1179
 — Miklós, lófő, Felsőcernáton 1059
 Rákospatak (*Rakospatak*), fn, patak, Torda 1404
Rakottia, fn, Sárfalva 1367
 Rakovica (*Rakovicha, Rakowicza*), prédiüm Karánsebes közelében, Szörény/Krassó-Szörény m 1350
 — (*Rakowycza*) – Racovița, Fehér/Szeben m, h 103, 107
 —i lkk: Balayr Aradul, Nykowicz Toma, Opre Vlatislav, Vladislav Aradwl, Zakette Doykwl Joon
 Rakovicai (*Rakowiczay*) cs I. Pribék/Rakovicai cs
 Rampini Guglielmus, Imolai, olasz, Gyulafehérvár 160
 Rap Péter, jb, Sárd 842
 Rápoli (*Rapolt*) – Rapoltu Mare, Hunyad m, h 1106, 1428. L. még Alsórápoli, Felsőrápoli
 —i lkk: Csere István és fel: Ukner Márta, Macskási Pál és Péter
 Rápoli (*Rapolthy*) Ágnes: Nagy Miklósné
 — György, jb és fel, Füle 1657
 — Mátyás, n 867
Rasonda I. Rozsonda
 Rasoris Georg, lelkész (1583), Alsóidecs 287
 Rasztoka (*Rasztoka, Reztoka*), prédiüm Kökaró környékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744, 1971
 Rati/Ratin I. Ráton
 Ratibor – Racibórz, sziléziai hercegség, L 10
 Rátki (*Rattky*) Gáspár, n, Gyulafehérvár 879
 Ráton (*Rathon*) – Rati/Ratin, Kraszna/Szilágy m, h 780
 —i udvarház 780
 Rátoni (*Rathony*) Anna: Rátoni Benedekné és János, n, Ráton 780
 — Benedek, n és fel: Rátoni Anna 780
 — Judit: előbb Baládfi János, majd Bornemissza István fel
 — Menyhárt, n 90
 Rátót (*Rathot, Ratott*), Pest/M, h 135, 227, 415, 1627, 1885, 2006
 —i Gyulafi István, László, másik László, Lestár Rauthal I. Rudály
 Ravaszmező (*Rawazmezeo*) – Lysyčeve, Máramaros/U, h 64
 Ravazdi (*Rawazdy*) György (mh 1599), várhegyi várkap (1588–1591), Sepsi, Kézdi és Orbai szék királybírája (1589–1591), tanácsúr (1596, 1599) 874, 945, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1136, 1257, 1375, 1382, 1403, 1410, 1429, 1442, 1443, 1520, 1526, 1538, 1544, 1608, 1638
 Rawas I. Rovás
 Rayon, elpusztult település Dézna területben, Zaránd/Arad m 1953
 Rättsch I. Récse (Szeredahely sz/Szeben m)
 Răbăgani I. Lázur, Robogány
 Răchitova I. Rekettye
 Rădești I. Bogyest, Tompaháza
 Rădmănești I. Radmanóc
 Rădulești I. Radulesd
 Răhău I. Rehó
 Rănușă I. Róna
 Răscruți I. Válaszút
 Răstolț I. Felsőrajtolt
 Răstolțu Deșert I. Alsórajtolt

- Răvăşel I. Rovás
 Războieni-Cetate I. Földvár
 Răzbuneni I. Szinye
 Răzoare I. Macskamező, Velkér
 Râu Alb I. Fejérvíz (Hunyad m)
 Râu Bărbat I. Borbátvíz
 Râu de Mori I. Alsómalomvíz, Felsőmalomvíz, Malomvíz
 Rebeganfalva I. Robogány
 Recea I. Récse (Fehér/Brassó m, Kraszna/Szilágy m)
 Récekeresztúr (*Rechekerezhwr*) – Recea-Cristur, Doboka/Kolozs m, h 821
 Rechişoara I. Reketye
 Rechvini I. Riomfalva
 Rechvinus (*Rechwincz*, *Rechvinus*) comes, Riomfalva I
 Reci I. Réty
 Récse (*Reche*) – Reciu – Rätisch, Szeredahely sz/Szeben m, h 1115
 — (*Reche*, *Rechie*) – Recea, Kraszna/Szilágy m, h 1048, 1872
 — (*Recze*) – Recea, Fehér/Brassó m, h 2008
 —i lkk: Bojér István és Tamás
 Récsei (*Rechiey*) Judit és Tamás, n, Récse 789, 1048
 REDIU I. Magyarrőd
 Régen (*Regen*), ma pusztá Nagyszántótól észak-keletre, Bihar m 1040
 — (*Regen*, *Regnensis*), Szászrégen – Reghinul Săsesc/Reghin – Sächsischreen, Torda/Maros m, mv 483, 1445
 —i lk: Kádár Tamás
 —i káptalan 287
 —i lelkész: Kimp Iosef (1583)
 Rehó (*Riho*) – Răhău – Reichau, Sebes sz/Fehér m, h 337
 —i lelkész: Eychorn Peter (1583)
 Reichsdorf I. Riomfalva
 Reiger (*Reyger*) Michael, Fenyőfalva 103
 Reinnerus comes, Nemes I
 Reissdorf I. Riska
 Rejtekmás (*Reytekalmas*) – Almaşu Mare, Hunyad m, h 1775
 Rékás (*Rekas*) István, a, Szentkirály 2044
Rekettie, prédiüm Karánsebes kerületben, Szörény/Krassó-Szörény m 1458
 Reketye (*Rekettie*, *Rekettiefalwa*) – Rechişoara/Răchitova, Hunyad m, h 114, 121, 460, 638, 639, 665, 682, 1208
 —i lkk: Marsinai Ferenc és Katalin
 —i udvarház 639
 Rekezin I. Rokszin
 Rekisdorf I. Riomfalva
 relatio 28, 61, 66, 69, 72, 76, 77, 86, 89, 90, 92, 93, 105, 111, 116, 117, 118, 134, 141, 147, 192, 199, 220, 253, 294, 306, 330, 447, 454, 465, 708, 714, 715, 717, 718, 719, 724, 743, 798, 914, 915, 930, 948, 964, 967, 969, 976, 1089, 1177, 1186, 1190, 1191, 1204, 1206, 1212, 1238, 1255, 1263, 1270, 1283, 1357, 1393, 1453, 1522, 1548, 1569, 1582, 1594, 1607, 1609, 1634, 1663, 1689, 1975, 1983
 Remete (*Remete*), Magyarremete – Remetea, Bihar m, h 120, 1279, 1720, 1895, 1975, 1983.
 L. Magyarremete
 —i vajda: Ioan (1579)
 —i lkk: Andor Gergely és Mihály, Fodor Elek és Márton, Vajda Mátyás
 —i plébános 1279
 —i malom 1279
 Remete (*Remete*), elpusztult település Sarkadttól délre a Fekete-Körös mellett, Bihar/M 1138
 — (*Remete*, *Rhemete*) – Eremitu, Maros sz/m, h 843, 1013, 1244, 1391, 1663
 —i lkk: György Lőrinc, Lukács, Miklós, Tamás és fel; István, jb; Kacsó Ferenc, Nagy László; Péter, jb; Péter Antal, Sófálvi Antal, Székely György, István és Mihály, Zaldak János
 — (*Remethe*), Kővárremete – Remetea Chioarului, K-Szoln/Máramaros m, h 113, 1158
 —i vajda: Kistivadar Luca (1589)
 Remetei (*Remethey*) László, n, vajda 1986
 — Mihály deák, n és fel: Mészáros Anna, Enyed 1529, 1533, 1539
 Rener Stephan, Nagysink szék bírja (1545) 43, 191
 Renget (*Rengeth*) – Renghet, Hunyad m, h 1775, 2027
 Reofelhold, fn, Sárfalva 1367
 Reps I. Köhalom
 Repser I. Rupser
 Repynne I. Ripinye
 Reszegei (*Rezeghey*) Anna: Nagy Mihályné 184
 részgyűlés I. tordai

- rét 5, 8, 99, 111, 227, 235, 288, 339, 394, 443, 704, 849, 998, 1128, 1235, 1367, 1472, 1551, 1578, 1620, 1895, 1985
- adásvétele 128, 177, 722, 1224, 1227
- adományozása 229, 298, 374, 455, 577, 706, 722, 723, 787, 831, 858, 922, 944, 955, 998, 1083, 1445, 1622
- inscribálása 133, 1172, 1763, 1895
- örökbe hagyása 130, 229, 455, 731, 1083, 1413
- zálogosítása 128, 787
- Réten (*Rethen*) – Retișdorf/Retiș – Retersdorf, Fehér/Szeben m, h 143, 832
- i (*Retheny, Rethen-i*), n cs: András, Ferenc 143; János és fel: Katalin 832; Mihály 143
- Retersdorf l. Réten
- Retfalva l. Betfalva
- Reth l. Réty
- Reti l. Réty
- Retiș/Retișdorf l. Réten
- Retteg (*Retteg*) – Reteag, B-Szoln/B-Naszód m, mv 1068, 1159, 1232, 1407
- i lkk: Barla Gergely, Csendi Ferenc és János, Fazekas Lőrinc, Gulya György, Hencel János, Kozárdi Pál és Tamás, Luc Tamás, Nagy Ambrus, Bálint és István, Rettegi János, Szócs András és Máté, Tót Miklós, Varga Ambrus
- i harmincados 1159
- i udvarház 1068
- Rettegi (*Retteghy*) István deák, polg és fel: Anna 379
- János, gyp, Retteg 1232
- Réty (*Reth, Rhety*) – Reti/Reci, Sepsz sz/Kovácsna m, h 1037, 1147, 1151, 1234, 1382, 1537, 1612, 1840
- i lkk: Antos György, Egerpataki Demeter, Gál Bálint, Gazda Demeter, István, János, Márton és Máté; Losonci András, Markos Gergely és Péter, Simon Miklós, Szilveszter András és Márton, Zajzon Fülöp és Pál, Várhegyi Tamás
- i prédikátor: Bodoki Ferenc (1602)
- i fn: Simon Bálint helye
- i udvarház 1147
- Reuso, Rewseo, eltűnt település Kövár kerületben, B-Szoln/Máramaros m 1931
- Reussen l. Rüs
- Reussmarkt l. Szeredahely
- rév l. váradjai, zsbói
- Révész (*Rewez*) János 989
- Pál l. Don/Révész Pál
- Révkápolnok (*Rewkapalnak*) – Vad, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573, 1622
- Rewel (*Reuel, Rewel*) Johann, polg, jegyző (1575), Szeben 79, 775
- réz 170, 1622
- Rézbánya l. Kisbánya
- rézbánya 298, 538, 547, 1001, 1895
- rézmozsár 101
- Ribice (*Rybiche, Rybiczvar*) – Ribița, Zaránd/Hunyad m, h 263, 487, 1712, 1778, 1911
- Ribicei (*Rybicei, Rybichy*) István, Zaránd vm szolgabírája (1602), Ribice 1778, 1911
- Simon, n, Ribice 263, 487
- Richeldt Georg és Mathias jb, esk tanácsos, Felsőapold 846
- Richișdorf/Richiș l. Riomfalva
- Richwini l. Riomfalva
- Rieny (*Rien*) – Rieni, Bihar m, h 1768, 1895
- Rigmány (*Rigman*) – Rigmani, Maros sz/m, h 261
- Rigó (*Rigo*) Kelemen, lófő, Homoródalmás 1566
- Márton és Miklós, lófők, Almás 1554
- Riho l. Rehó
- Rimetea l. Torockó
- Rimneth Kristóf l. Német/Rimneth Kristóf
- Rinczik/Lenczik Martin, Szelistadt 43, 191
- Riomfalva (*Rechvini, Richwini, Ryhuonffalwa*) – Richișdorf/Richiș – Reichesdorf/Rekisdorf/Richisdorf, Medgyes sz/Szeben m, mv 1, 613
- i lkk: Demetrius comes, Johannes comes, Rechvinus comes
- Ripinye (*Pipinye, Pypin*) – Repynne, Máramaros/U, h 64, 66, 69
- i lkk: Bárány Jakab, Gyurkó Lukács és Simon, Lazar presbiter, Pahuta János és Máté, Pop Oztas
- Riska (*Riska*) – Rișca – Reissdorf, Zaránd/Hunyad m, h 1890
- Rivulus Dominarum l. Nagybánya
- Roandola l. Rudály
- Robogány (*Rebeganfalva*) – Răbăgani, Bihar m, h 1163

- Robogány I. Lázur
 Rod I. Zágor
 Rodowithy (*Radowithy, Rodowitty*) Ferenc,
 Gyulafehérvár 1219, 1229
 Rogna (*Rohna*) – Rogna, B-Szoln/Szilágy m, h
 1659
 Rogoz (*Rogoz*) – Rogoz, B-Szoln/Máramaros m,
 h 560, 1337, 1841
 —i lkk: György János, Micloz Damian, Pap
 Gergely
 — (*Rogoz*) – Rogoz/Rogoz de Beliu, Bihar m, h
 1853
 —i lk: Vancea Gheorghe
 Roh Egres I. Ruhaegres
 Rohgyantha I. Gyanta
 Rohi (*Rohi*) – Rohia, B-Szoln/Máramaros m, h
 560
 Rohmező (*Rohmezeő*), elpusztult település Ma-
 gyar- és Oláhlápos környékén, B-Szoln/Má-
 mararos m 560
 Rohna I. Rogna
 Rohodi (*Rohody*) János és Katalin: Somai
 Albertné, Csomafája 821
 rókaprém 185
 Rokszin (*Rekezin, Rokezeny, Rokezyny, Rok-
 zeny*), elpusztult település Bokszege környé-
 kén, Zaránd/Arad m 1715, 1744, 1800
 —i lkk: Ács Mihály, Nagy Imre
 Róma (*Roma*), Ol, v 10, 736
 Római (*Romay*) Mihály deák, n, Felpestes 1748
 román egyház I. erdélyi román egyház
 Roman Mihai és Toma, n, Pestény 1303
 Román (*Romany*) Ferenc, n, Dicsőszentmárton
 1947
 románok 171, 725, 1763; I. még Belényes
 districtus
 — kiváltságai 580
 Românași I. Egregy (Doboka/Szilágy m)
 Romlott (*Romlot*) – Romita, Doboka/Szilágy m,
 h 591
 Róna (*Rona*) – Rănușa, Zaránd/Arad m, h 1978
 —i lkk: Józsa János és Miklós
 — (*Rona*) – Rona, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
 Ronfalw, elpusztult település Kápolna kerület-
 ben, Zaránd/Arad m 1109
 Rosch I. Rovás
 Roseln, *Rosendal* I. Rozsonda
Roskest, elpusztult település feltehetően Vásáros
 környékén, Temes m 1856
 Rossia (*Rossa*) – Roșia, Bihar m, h 1401
 — (*Rossia, Roszia*) – Roșia, Zaránd/Arad m, h
 1793
 Roșia Montană I. Verespatak
 Roșiori I. Félegyház
 Roszia I. Rossia
 Roszkó (*Rozko*), fn, Zágón 1456
 Rossz (*Ros*) István, n, Földvár 1924
 Rotărești I. Kerekesfalva
 Roteni I. Harasztkerék
 Roth Peter, esk, Hermány 103
 Rovás (*Rawas*) – Rovășel/Răvășel – Rosch, Fe-
 hér/Szeben m, h 386, 1208
 —i lk: Farkas János
 Rozávlya (*Rozallia, Rozallya*) – Rozavlea,
 Máramaros m, h 64
 Rózsakert (*Rosakert*), fn, Várad 1235
 Rózsapatak I. Dragomérfalva
 Rózsás (*Rosas*) János, borbély, Kolozsvár 185
 — (*Rosas*), fn, szőlőhegy, Tasnád 1394
 Rozsonda (*Rasondaly, Rosendal*) – Ruja –
 Roseln, Sink sz/Szeben m, h 43, 191, 828,
 927, 940
 —i villicus: Maynes Georg (1588)
 —i lkk: Magnes Georg és fel: Margaret,
 Mannyes Alexius, Oesken Stephan
 —i lelkész: Czechiele Kyrino (1588), Magnes
 Georg (1588)
 —i varga: Kaspar
 —i templom 828
 Rödi (*Reody*) Ambrus, n, Gyulafehérvár 909
 — Miklós, n, vdi udv kocsismester (1590–
 1592), Borbánd 1204, 1283, 1620
 rőf (hosszmérték) 211
 Röviddülő (*Reovid deoleo*), fn, Diószeg és
 Egyed 227
 Ruda (*Rwda*) – Ruda, Hunyad m, h 453
 Ruda Peyka, bíró, jb, Korcsmafalva 147
 Rudabánya (*Ruda Bania*), Ruda helységbe ol-
 vadt település, Zaránd/Hunyad m 1786
 —i lk: Bányai Márton
 Rudály (*Rwdaly*) – Roandola – Rauthal, Fe-
 hér/Szeben m, h 706
 Rudolf (II.) magyar király (1576–1608) és né-
 met-római császár (1576–1612) 9–10, 1746
 Rugănești I. Rugonfalva

- Rugășești l. Felsőkosály
 Rugi l. Ruzs
 Ruginoasa l. Lapupatak
 Ruginosu l. Ruzsinosz
 Rugonfalva (*Rugonfalwa*) – Rugănești, Udvarhely sz/Hargita m, h 1103, 1167
 —i lk: Csáni Mátyás
 ruha 79, 229, 768, 991, 1172, 1356
 —, rókaprémek felső- 185
 Ruhaegres (*Roh Egres*) – Agriș, Torda/Kolozs m, h 1208
 ruháztatás 157, 202, 1672
 Ruja l. Rozsonda
 Ruma l. Árpatahló
 Rumonița (*Rumonicza*) Mihai, gyp, Lugos kerület 1883
 Rump János, Fenes 1144
 Runk (*Runk*) – Runcu Mare, Hunyad m, h 453
 Rupea l. Köhalom
 Rupser (*Repser, Rwpser*), polg cs, Szeben: Bartholomäus, Valentin és fel: Ursula 95, 169
 Rus l. Oroszfalu, Oroszmező
 Rusa Emeric, gyp, Lugos kerület 1883
 Ruscova l. Ruszkova
 Ruská l. Ruszka (Ung/Szl)
 Russ (*Rws*) – Ruși, Hunyad m, h 1183
 —i udvarházak 1183
 Rusu de Jos, Rusu de Sus l. Alsókarácsontelke, Felsőkarácsontelke
 Ruswchia, elpusztult település Dézna kerületben, Zaránd/Arad m 1799
 Ruși l. Russ, Rüz
 Rușor l. Dragomérfalva
 Ruszka (*Ruzka*) – Ruská, Ung/Szl, h 719, 1207, 1225
 —i Dobó Ferenc és fel: Kerecsényi Judit
 Ruszka (*Rwzka*) – Göncruszka, Abaúj/M, h 64, 65, 66, 69, 369, 1273, 1393, 1976
 —i Kornis Boldizsár, Gáspár és fel: Dolhai Ilona, György és Zsigmond
 Ruszkova (*Rwzkova, Rwzkowa*) – Ruscova, Máramaros m, h 64
 Ruzs (*Rwgy*) – Rugi, Szörény/Krassó-Szörény m, h 704
 Ruzsinosz (*Ruginos*) – Ruginosu, Szörény/Krassó-Szörény m, h 74
 Rüz (*Rwz, Rywz*) – Ruși – Reussen, Szeben sz/m, h 10, 22, 32, 565
 —i plébános 565; Balázs (1520), Bartholomäus (1477), Michael (1441)
 Rwyg l. Ruzs
 Rybiczvar l. Ribice
 Ryhuonffalwa l. Riomfalva
 Rywz l. Rüz
- S, Ș**
- Sabes l. Sebes
 Sachs (*Zaz*) Lorenz, szabó, polg, Kolozsvár 34
 Saciova l. Szacsva
 Sacu l. Szácul
 Sacui (*Zakui, Zakwy*) Mihai, n, a borosjenői vár-
 őrség fam 1971
 Sáfár (*Saffar*) Anna: Barolyai/Sütő Imréné
 — István, jb, Zalatna 806
 — Mihály, n, Gyulafehérvár 1781
 Safarit (*Saffaritt*), n cs, Bánd: György és fel:
 Bornemissza Zsófia 991, 1023, 1659, 1660;
 Krisztina: Szegedi Ferencné, Péter és fel:
 Biai Dorottya, Sára: Pap Györgyné 991,
 1023
 Saphran l. Šafran
 sáfrány 412
 Sági Pál és fel: Varannai Ilona 771
 Sajgó (*Salygo, Saygo*) – Șigău, B-Szoln/Kolozs
 m, h 93, 1193, 1786
 —i lkk: Gorban Ioan, Joga Ioan és Mihai, Pasca
 Petru bíró
 Sajgó (*Saygo*) Albert, fdi fam, Sajgó 1786
 Sajó (*Sayo*) – Șieul Mare/Șieu – Grossschogen,
 Doboka/B-Naszód m, h 733
 —i vdi kúria 733
 Sajó (*Sayo*), jb cs, Bihar: Bálint 987, 1047; Lő-
 rinc, bihari lelkész, Lucia: Szabó Péterné és
 Márton 987
 Sajószentandrás l. Szentandrás
 Sajóudvarhely l. Udvarhely
 Sajtos (*Saytos*) Gergely, jb, Bánd 991
 Saka l. Zsáka
 Sakod l. Zsácod
 salak felhasználása 599
 — l. vasérc
 Salamon (*Salamon*) – Solomon, B-Szoln/Szilágy
 m, h 1659
 Salamon comes, Bogács l
 — (*Salomon*) Mihály, n, a, Taploca 1471
 — Péter és Tamás, n, a, Taploca 735

- Péter, n, b, Köblös 93
 —, lófő cs, Szentiván: Balázs, Gergely és Tamás 333
 Salati (*Salathy*) Balázs, lófő, Agyagfalva 1122
 Sárdorf (*Saldorf*) – Şaldorf/Mihăileni – Schal-dorf, Fehér/Szeben m, h 1208
 Salenyk Alex és Lazar, jb, Kelecsény 69
 Salfalva (*Salfalwa*) – Şeuleşti/Şăuleşti, Hunyad m, h 115, 1218
 Salfalwa l. Sárfalva
 Salkó (*Salko*) – Şalcău – Schalko, Fehér/Szeben m, h 1208
 sallarium l. javadalmazás
 Salonta Mare/Salonta l. Szalonta
 Salzburg l. Vizakna
 Salzer, Johann Michael (1823–1903) lelkész, helytörténész 9, 31, 38, 40, 53, 918
 Sályi (*Sallia*) – Şoala – Schaal, Medgyes sz/Szeben m, h 1432
 Salyhaza, prédiüm Gáborján környékén, Bihar/M 1345
 Sályi (*Saly*), Mezősályi – Şăulia, Torda/Maros m, h 209
 — (*Saly*), Oláhsályi – Şeulia Română/Şeulia de Mureş, Küküllő/Maros m, h 90, 1893
 —i lkk: Bogdán Balázs és János, Matei Dan
 Sambokrethy l. Zsámokréti
 Samoly l. Zsámoly
 Samosmezo, eltűnt település Tárkány és Fenes környékén, Bihar m 62
 Sámson (*Sampson*) – Hajdúsámson, Bihar/M, h 854
 — (*Samson*) – Şamşud, K-Szoln/Szilágy m, h 445
 —i lkk: Veres Ferenc és Péter
 Sámsond (*Samsond*) – Şamşud/Şincai, Maros sz/m, h 886, 1011
 —i lkk: Alacsony András és Bálint, Baranyai Tamás, Bósi Bálint, Király Balázs, Kutas Ferenc
 —i udvarház 1011
 Sámsondi (*Samsomdy*), n cs, Szőkefalva: András, vdi ítélőszéki esk jegyző (1573, 1577, 1579) 89, 93, 743, 1172, 1304, 1426, 1594; és fel: Szőke Ilona, Pál 1304
 Sanctushaza l. Szántusháza
 Sándor (*Sandor*) Bálint, gyp, Kisborosnyó 1212
 — Gergely, n, Várad 88
 — György, Várad 970
 — György és János, n, Tád, Várad 136, 414
 — György, belényesi fdi fam 1920
 — György, n, Csomafája 134
 — János, a váradi vár udvb (1575) 80
 — László, jb, Ludas 92
 — Mihály, lófő, Kénos 1655
 — Mihály, lófő, Páké 2035
 — Mihály, lófő, Szentrontás 1782
 — Mihály, gyp, Ormány 1232
 — Simion, jb, Alsófüld 1101
 — jb cs, Kénos: Gáspár és fel: Ilona 1655; Pál 1655, 1656
 Sándorfalva (*Sandorfalva*), feltehetően a mai Krasznasándorfalu – Alexandreşti/Şandra, Szatmár m, h 1581
 —i lk: Tollas Mihály
 Sándorházi (*Sandorhazy*) Ferenc, n és fel: Görbed Zsófia, Diósd 411
 Sanktgeorgen l. Szentgyörgy (Beszterce sz/B-Naszód m)
 Sánta (*Santha*) András, jb, Várad 1363
 — Bálint l. Székely/Sánta Bálint
 — Gergely, n, a, Lisznyó 1212
 — István, lófő, Szentimre 1452
 — János, lófő, Nagyernye 1409
 — László l. Szabó/Sánta László
 — Lucia, jb, Madéfalva 316
 — Péter, jb, Kendi Sándor villicusa, Gyulafehérvár 692
 — Teodor, jb, Görbed 1187
 Sánta Kalmár (*Santa Kalmar*) János, n és fel: Tarcsai Anna, Debrecen 131
 Santăul Mare l. Molnosszántó, Nagyszántó, Szántó
 Santăul Mic l. Kisszántó
 Sáp (*Sapp*), Szabolcs/M, h 724
 —i lkk: Bodó Jakab, Nagy Imre
 Sápí (*Sapy*) László, n, Földes 724
 — Tamás, n, Várad 1008, 1028
 Sapka János, gyp, Füzes 1232
 Saracsău l. Szarakszó
 Sarádi (*Saradi*) János, Gyulafehérvár 731
 Sarasău l. Szarvaszó
 Sárd (*Saard, Sard*) – Şard, Fehér m, mv 124, 171, 389, 454, 552, 778, 842, 883, 911, 1254, 1275, 1276, 1283, 1302, 1460, 1634, 1713, 1756, 1767

- i bíró: Oláh Bálint (1579)
- i lkk: Bacsó Máté, Csiszár Illés; Gergely deák; Gyarmati Gergely deák és fel: Székesfejérvári Zsófia, Illés Mihály; István deák; Mácsai Bálint és fel, Magyarai György, Nagy Farkas, Oláh Bálint, Oláh István, Piheni Lukács, Rap Péter, Sebesi Menyhárt, Szabó György, Szabó István és fel: Gyógy Katalin, másik István, Széles Lukács, Varga Lukács
- i prédikátor: Mátyás (1579)
- i templom 1713
- i városház 389
- i udvarház 1713
- i utcanevek: Egyenes utca, Horgas utca, Piac utca
- i fn: *Bwnezzo*
- Sárd (*Saard*) – Šardu, Kolozs m, h 418, 621, 673, 683, 926, 966, 1829, 1896, 1897, 1923, 1938
- i lkk: Budai Ferenc, Budai István, Budai/Nagy Gergely, Hátszegi István, László, Márton és fel: Budai Katalin, másik Márton, Miklós, Zsigmond, Zsófia, Újbudai Gergely
- i udvarház 683
- (*Sard*) – Šard/Šoard, Küküllő/Maros m, h 162, 326
- (*Sard, Zard*) – Šard/Šardu Nirajului, Maros sz/m, h 628
- i lk: Lázár Lőrinc
- i udvarház 628
- Sárdi (*Sardy*) Pál, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1602), Sárd 1756, 1767
- Sárfalva (*Salfalwa, Sarfalva*) – Tinoasa, Kézdisz/Kovászna m, h 104, 111, 253, 722, 1367, 1470
- i lkk: Erős András, Balázs, Bálint, Jakab, Varga Ferenc
- i fn: Barátháza, *Bozzas*, Csonkarész, Elődomb, *Kep*, Keringő, Kert, *Kopolna*, Malomkapu, Nagyhoszszú, Nagyrész, Nagyszeg, *Penye Rheti*, *Peries Pad*, *Rakottia*, *Reofelhold*, Szénarét, Szer, Téglás, Tórajövő
- Sárfő (*Sarfeo*), ma pusztá Létavértes és Bihardiószeg között, Bihar m 227
- Sárga (*Sargha*) György, jb, Jófő 1517
- Sári (*Sary*) Benedek, n, b, Balavásár 1267
- Benedek, n, b, Sályi 90
- Benedek, n, gyulafehérvári udvb (1578) 106, 112
- Sarkad (*Sarkad*), Bihar/M, h 1138
- i kastély 1138
- i udvarházhely 1138
- Sarkadösi (*Keoteoeossy alias Sarkadeossy*), elnéptelenedett település Sarkadtól délre, Bihar/M 1138
- Sárkány (*Sarkany*) László, n, Póka 699
- Sárkány/Szabó (*Sarkany/Zabo*) Bálint, n, Póka 699
- Sárközi (*Sarkeozy*) Bálint, jb, Újlak 1207
- Demeter, borosjenői fdi fam 1903
- János, n és Judit: Bihari Sebestyén fel, b, Oláhbikács 1322, 1380
- Sarlai (*Sarlay*) Anna: Kakas Andrásné
- Sarló (*Sarlo*) Mihály, lófő, Zsögöd 1536
- Sarmaság (*Sarmassagh*) – Šarmășag, K-Szoln/Szilágy m, h 1061
- Sarmasági (*Sarmassagh-i, Sarmassaghy*), Kövesdi, Sarmasági n cs: Mihály és fel: Polyák Klára 242; Miklós (mh 1589), vdi fam 1048, 1061; Zsigmond, nagyobb kancelláriai íródeák (1593), fdi titkár (1596–1598), követ (1597, 1598), 1598-ban a távozó Báthory Zsigmondot követi, Torda vm isp (1602–1610), 1604-ben Basta Szatmáron fogva tartotta, résztvesz az 1610-es összeesküvésben, majd Magyarországra menekül, Bethlen 1614 elején felmenti, a kassai kamaránál tanácsúr (1613–1616) és császári követ (1614–1615), Kraszna vm isp (1615), az 1616-os pártütéshez csatlakozik, majd menekülni kénytelen, novemberben sereggel tér vissza Erdélybe, vereséget szenved és a szamosújvári várba zárják, később kiszabadul, 1622-ben ismét a fdi udvarban tartózkodik 1943
- Sarmizegetusa I. Várhely
- Sáros (*Saros*) – Šaroš/Šaroš pe Târnave – Scharosch, Medgyes sz/Szeben m, h 1508
- Sárosi (*Sarossy*) Boldizsár, n, Vizakna 288
- Boldizsár I. Csarnádi/Sárosi Boldizsár
- János, n és fel: Fejér Anna, Várad 833, 970, 972, 999
- Katalin: előbb Kovács Péter, majd Bona deák, Jászberényi Orbán deák, Fényi Péter deák fel és János, n, Várad 595, 745, 1019
- Katalin: Torda Istvánné

- Sárospatak (*Sarospatak*), Zemplén/M, mv és vár 1207
- Sárpataki (*Sarpathaky*) Gáspár, n, Köhalom 143, 1506
- sarukészítő varga l. enyedi varga
- Sárvár (*Sarwar*) – Şirioara – Schart, Doboka/B-Naszód m, h 1666, 1842
- i b: Orbai László és fel: Horvát Kata, Miklós
- Sárvári (*Sarwary*) Mihály, n, Borosbocsárd 1898
- Sas (*Sass*) – Mezősas, Bihar/M, h 1345, 1586
- Sas Bertalan, jb, Bánd 991
- Mátyás, n, a, Gagy 407, 496
- cs, Gagy: Antal és fel: Lukácsi Márta, Piroska: Kovács Simonné 407
- Sasa, n cs, Vajasd: János (mh 1585), testőrgyalogság századosa (1567), a testőrség parancsnoka (1571, 1581–1585), vdi gyalogkap (1581, 1583–1584), udv gyalogkap (1584–1585) 118, 430, 604, 617, 776, 790, 966; és első fel: Nagy Borbála, második fel: Tamásfalvi Anna 617; másik János, László 617, 776, 790, 966, 1897; Mihály 604, 617, 776, 790
- Sasanuncz* l. Susanovec
- Sasto zeoleye*, fn, Száldobágy 1519
- Sasvári (*Saswary*), Marosvásárhelybe olvadt település, Maros sz/m 1321
- Sata Mihály, lófő, Lövéte 1536
- sátor, cigányé 301, 614, 634
- Sátoralja (*Satorallya*), elpusztult település Fonác és Csernafalva környékén, K-Szoln/Máramaros m 280, 573
- Sátorhegy (*Satorhegy*), fn, Magyarbólkény 461
- Satu Lung l. Hosszúmacskás
- Satu Mare l. Máréfálva, Szatmár
- Satu Nou l. Újfalu (Brassó m)
- Satul-Cioc l. Csókfalva
- Saturău l. Szaturó
- Sava l. Szava
- Sächsischreen l. Régen (Torda/Maros m)
- Săbed l. Szabéd
- Săcaiu l. Szakács
- Săcalul de Câmpie l. Mezőszakál
- Săcădate l. Szakadát
- Săcălaia l. Kisszék
- Săcăreni l. Székes
- Săcăşeni l. Szakácsi
- Săcel l. Szacsal (Hunyad m)
- Săcheihid l. Székelyhid
- Săcueni l. Székelyhid
- Sălard l. Szalárd
- Sălaşu de Sus l. Felsőszálláspataka
- Sălăgeni/Sălăjeni l. Szelezsény
- Sălăţig l. Szilágyszeg
- Sălcud l. Szilkút
- Sălcuţa l. Fűzkút
- Săldăbagiu/Săldăbagiu de Munte l. Száldobágy
- Săldăbagiu/Săldăbagiu Mic l. Alsószáldobágy, Felsőszáldobágy és Szelistye (Bihar m)
- Sălcea l. Szelicse
- Sălişte de Beiuş l. Szelistye (Bihar m)
- Sălişte l. Szeleste
- Sălişioara l. Szelistyora
- Sălniţa l. Szelnice
- Săpânta l. Szaplonca
- Săplac l. Széplak (Kolozs/Maros m)
- Sărand l. Zaránd (Bihar m)
- Sărata l. Sóvárad, Szótelke
- Sărăcsău l. Szarakszó
- Sărăţeni l. Sóvárad
- Sărvăzel l. Peleszarvad
- Săsăuşi l. Szászfalva
- Sătmăr l. Szatmár
- Săuca l. Szödemeter
- Săucani l. Szőkefalva (Bihar m)
- Săvădisla l. Szentlászló (Kolozs m)
- Sălha l. Szilha
- Sâmbotelec/Sâmboleni l. Szombattelke
- Sâmbriaş l. Jobbágytelke
- Sânbenedic l. Szentbenedek (Fehér m)
- Sâncel l. Szancsal
- Sâncrai l. Szentkirály (Fehér m, Hunyad m, Udvarhely sz/Hargita m), Marosszentkirály
- Sâncraiu de Mureş l. Szentkirály (Maros sz/m)
- Sâncraiu l. Érszentkirály, Kalotaszentkirály, Szentkirály (K-Szoln/Szatmár m, Sepsis sz/Kovászna m)
- Sâncraiu Silvaniei l. Szentkirály (K-Szoln/Szilágym)
- Sâncraiu Deşert l. Szentkirály (Torda/Kolozs m)
- Sâncrăieni l. Szentkirály (Csík sz/Hargita m)
- Sângătin l. Kisenyed
- Sângeorgiu Săsesc l. Szentgyörgy (Beszterce sz/B-Naszód m)
- Sângeorgiu Trăscău l. Torockószentgyörgy

- Sângeorzu Nou I. Szentgyörgy (Beszterce sz/B-Naszód m)
- Sânger de Câmpie/Sânger I. Mezőszengyel
- Sâniacob I. Szentjakab (Fehér/Küküllő/Maros m, Torda/Kolozs m)
- Sânioana I. Vajdaszentiván
- Sânmartin I. Csíkszentmárton és Szentmárton (Csík sz/Hargita m)
- Sânmărgărita I. Szentmargita (B-Szoln/Kolozs m, Torda/Maros m)
- Sânmărtin I. Szentmárton (B-Szoln/Kolozs m)
- Sânmărtin-Măciș/Sânmărtin I. Felsőszentmártonmacskás, Szentmártonmacskás
- Sânmărtinul Deșert I. Káposztásszentmárton
- Sânmărtinul Sărat I. Gerendszentmárton
- Sânmiclăuș I. Szentmiklós (Bihar m, Kolozs m)
- Sânmihaiu Almașului I. Nagyszentmihály és Szentmihály (Doboka/Szilágy m)
- Sânmihaiu I. Szentmihálytelke (Kolozs m)
- Sânmihaiu/Sânmihai de Pădure I. Szentmihálytelke (Torda/Maros m)
- Sânmihaiul de Jos, Sânmihaiul de Sus I. Alsó-szentmihályfalva, Felsőszentmihályfalva
- Sânmihaiul Deșert I. Nagyszentmihály és Szentmihály (Doboka/Szilágy m)
- Sânmihaiul I. Mihályfalva és Szentmihályfalva (Aranyos sz/Kolozs m)
- Sânnicoară I. Aranyosszentmiklós, Pusztaszentmiklós, Szentmiklós (Kolozs m)
- Sânnicolau de Beiuș I. Szentmiklós (Bihar m)
- Sânpaul I. Szentpál (Kolozs m, Küküllő/Maros m, Udvarhely sz/Hargita m), Homoródszentpál
- Sânpetru de Câmpie I. Szentpéter
- Sânpetru I. Szentpéterfalva
- Sânsimion I. Szentsimon (Csík sz/Hargita m, Maros sz/m)
- Sântana de Mureș I. Szentanna
- Sântandrei I. Andrásfalva (Maros sz/m), Szent-andrás (Bihar m, Hunyad m)
- Sântă Măria I. Szentmária
- Sântămăria de Piatră I. Bodogasszonyfalva
- Sântămăria Orlea I. Boldogfalva
- Sântejude I. Szentegyed
- Sântimbru I. Szentimre (Csík sz/Hargita m, Fehér m)
- Sântioana/Sântioana de Mureș I. Csittszentiván
- Sântion I. Szentjános
- Sântionluca I. Laborfalva, Szentiván
- Sântșimon I. Szentsimon (Maros sz/m)
- Sântuhalm I. Szántóhalom
- Sânvasii I. Szentlászló (Maros sz/m)
- Sânzieni I. Szentlélek (Kézdi sz/Kovácsna m)
- Sâplac I. Széplak (K-Szoln/Szilágy m)
- Sârbi I. Szirb
- Schaal I. Sály
- Schaldorf I. Sárdorf
- Schalko I. Salkó
- Scharosch I. Nagysáros, Sáros
- Schart I. Sárvár
- Schässburg I. Segesvár
- Schelken I. Selyk
- Schergied I. Cserged (Fehér m)
- Scherling I. Serling
- Schessburg I. Segesvár
- Schey I. Stej
- Skikmor, Skikmoe, fn, Felek és Fenyőfalva 103
- Schiffbaumer Matthias (1547–1611), Újfalui, Szebenben és Wittenbergben tanult, majd evangélikus lelkész Szászmuuzsnán (1580–1587), Nemesben (1587–1592), Kisselyken (1592–1598), Medgyesen (1598–1600) és Berethalomban (1600). 1601-től a szász evangélikus egyház püspöke, neves könyvgyűjtő 1759
- Schlatt I. Zalatna (Fehér/Szeben m)
- Scholder Klemens, Fenyőfalva 103
- Schöna I. Szépmező
- Schrammen Michael, takács, Nagydisznód 211
- Schun Josef, villicus, Fenyőfalva 103
- Schur (*Schw*) Michael, jb, esk tanácsos, Felsőapold 846
- Schwarz Andreas, esk polg, Brassó 1258
- Schwolwenzogel I. Fecskefark
- Scepusiensis I. Szepes
- Scisciensis Márk (Sziszeki Pitasics Márk), horvát jezsuita páter, szombathelyi rektor (1579), hitszónok, 1588-ban Váradon és a török hódoltságban, Gyula és Makó környékén működik 810, 811, 835
- Sebes (*Sabes*), Szászsebes – Șebișul Săsesc/Sebeș – Mühlbach, Sebes sz/Fehér m, v 142, 337. L. még Szászsebes
- szék király- és székbirái, esk seniorai 337
- i káptalan 142, 337

- (*Sebes districtus*), kerület a mai Arad megye területén 1744
- (*Sebes*) – Sebeş, Krassó-Szörény m, folyó 704
- (*Sebes*) – Sebiş, Bihar m, h 580
- i lk: Ghinda Petru kenéz
- (*Sebes*), Borossebes – Sebiş, Zaránd/Arad m, mv 1744, 1834, 1851
- Sebesi (*Sebessy*) Boldizsár, n, lugosi fdi fam 1877
- Boldizsár, gyp, Lugos kerület 1883
- Imre, vdi ember, Karánsebes 141
- János, polg, bíró (1575), Lugos 78
- Menyhárt, n, Abrudbánya tartozékainak officialisa (1582), Sárd 170, 171
- , n cs, Lugos: Boldizsár, István, Márton, Menyhárt és Péter 1878
- Sebes-Körös (*Sebes Keoreos*) – Crişu Repede, folyó 1388
- Sebestyén (*Sebestien*) Benedek, gyp, Németi 1232
- Bertalan, lófő és Péter, szab, Angyalos 1988
- Boldizsár és Péter, jb, Bánd 991
- Gergely, szab, Köröspatak 1815
- István és Péter, n, Kuptora 478
- István és Péter, n, Fejérvíz 990
- István, esk, jb, Harangláb 1594
- István, jb, Csomafája 134
- István, jb, Tárkány 1975
- Mihály, jb, Pócsfalva 90
- Sebestyén József l. Köpeczi Sebestyén József
- Sebestyén/Kelemen (*Sebestien/Kelemen*), n cs, Kuptora: Anna, Magdolna, Márta, Péter, Sebestyén 1106, 1164
- sebesülés 250, 567, 1057, 1647
- Sebeş l. Sebes (Krassó-Szörény m, Sebes sz/Fehér m), Szászsebes
- sebész: Mezentius Lavizatus (1602), Sulcz Máté (1591). L. még székelyvásárhelyi
- sebész l. még borbély
- Sebi (*Seby*) András 1832, 1843, 1844, 1846, 1909, 1986; és Mátyás, gyp/n, Dézna 1832, 1846
- Sebiş l. Nagysebes, Sebes (Bihar m, Zaránd/Arad m)
- Sebringh*, prédiüm Simánd és Nadab vidékén, Zaránd/Arad m 1783
- Secaci l. Szakács
- Secaş l. Alsószékás
- Secuieni l. Újszékely
- Sedan* l. Zsadány
- Sedriaş l. Szederjes
- segély 878, 1003, 1007, 1046, 1127
- Segestély (*Segestely*) – Sighiştel, Bihar m, h 1895
- Segesvár (*Schessburg, Segeswar*) – Sighişoara – Schässburg, Segesvár sz/Maros m, v 33, 38, 44, 68, 211, 500, 918, 1491
- előljárósága 211
- i lkk: Eysenburger Servacius, Vinkel Georg
- i borbélycéh 44
- i mészároscéh szabályzata 68, 500
- (*Segeswar*), szász szék 934
- Segesvári (*Segeswari*) Antal, szűcs, polg, Kolozsvár 185
- Seiden l. Zsidve
- Seimesdorf l. Simontelke
- Sejteri (*Seytery*) Mihály, n, b, Várad 1070
- Selcud l. Szilkút
- Sellenberk – Şelimbăr – Schellenberg, Szeben m, h 10
- Seleuş l. Kisszölös, Szölös (Bihar m, Zaránd/Arad m)
- Seleuşul Mare/Seleuş l. Nagyszölös
- Seligstadt l. Szelistadt
- Seliştat l. Szelistadt
- Selye (*Selie*) – Şilea/Şilea Nirajului, Maros sz/m, h 1860
- i lk: Kovács Máté
- Selyk (*Selk*) – Şeica – Schelken, Medgyes sz/Szeben m, h 7
- i lk: Anton
- (*Schelk*), szász szék 46
- Selypi (*Selipi, Selpi*) Zsófia: Vasvári Jánosné
- Ilona: Nagy Albertné és Katalin 1710
- Semienfalva* l. Siménfalva
- Semjén (*Semyen*), Érsemjén – Şimian, Bihar m, h 917
- Senereuş l. Szénaverős
- Senk l. Sink
- Sennyei (*Sennyey*) Pongrác (mh 1614 e), Kissennyei, Magyarországról költözött be, vdi udv fam, főkövet (1585–1599), tanácsúr (1593–1601, 1607–1610) és főudvarmester (1593, 1597–1598), a felállított székely tábor vezére (1594), várhegyi kap (1594, 1596,

- 1598, 1600), Sepsi, Kézdi és Orbai szék királybírája (1596, 1598), Küküllő vm isp (1596–1598, 1600), a székelyek kap (1597). Rudolf császár híveként 1604-ben a kormányzótanács tagja, ez év őszén az erdélyi sereg fővezére. Rákóczi Zsigmond megválasztását támogatja, majd az erd seregek főgenerálisa (1607–1608), követ, tanácsúr, de miután részt vesz az 1610-es összeesküvésben, menekülni kénytelen Magyarországra, II. Mátyás tanácsura, 1611-ben Forgács Zsigmond pártütésének egyik résztvevője 818, 1427
- Seocz*, eltűnt település a Hátszegtől nyugat felé elterülő hegyvidéken, Hunyad m 1710
- Seogead* l. Zsögöd
- Seokeosfalva* l. Sükő
- Sepsi (*Sepsi*) székely szék kap: Csomortáni Tamás (1601), Imecs Mihály (1602)
- királybírái 1312; Csomortáni Tamás (1601), Pernezi István (1583–1584, 1586), Ravazdi György (1589–1591)
- főesperese: Nagy Antal (1602)
- i gyalogpuskások és századosaik 1312
- Sepsibacon (*Sepsy Baczon*), Nagybaconba olvadt település, Sepsi sz/Kovácsna m 1457
- Sepsiszentkirály l. Szentkirály
- Sepsiszentgyörgy (*Sepsizenthgeorgi, Sepsizenthgyeörgy*) – Sfântu Gheorghe, Sepsi sz/Kovácsna m, h 189, 238, 374, 1212
- i lkk: Dacó Ferenc, György és Tamás
- i udvarház 374
- Septér (*Septer*) – Şopteriu, Kolozs/B-Naszód m, h 64, 712, 714, 719
- i lkk: Ágota János, Buta Blasiu, Makó János, Zenyne Ioan
- Septöly (*Septeoly*), elpusztult település Kurtakér környékén, Zaránd/Arad m 1744, 1941
- Ser l. Szér
- Sere Menyhért, n, b, Solyomkö 134
- Serefel (*Serefel, Serephel*), fn, szőlőhegy, Várad 96, 131
- (*Serefely*), fn, szőlőhegy, Száldobágy 1519
- seregtoborzók 419
- Serephaza* l. Soropháza
- Seres János, jb, Déva 2049
- Miklós, Várad 585
- Miklós, n, Pócsfalva 1594
- Péter, jb, Herpály 724
- Serges cs, váradi vár szab, Tatamérfalva: Dumitru, Nicolae, Petru és Ştefan 270, 1053
- Serjéni (*Sereeny, Serieny*) Mihály, n, Ivánháza 1996
- Miklós, n, Derzse 57
- Miklós, n, váradi vn (1589) 229, 1162, 1163
- , n cs, Dés: János, Miklós és fel: Orsolya 635; másik Miklós 635, 1863
- serleg 185
- , aranyozott 412
- Serling (*Serlengh*) – Şirling/Măgurele – Scherling, Doboka/B-Naszód m, h 923
- Serling (*Serlingh*) András, vdi ember, Széplak 708, 714, 715
- Sértő (*Sertheö*) Máté, vdi jb, Nagyajta 94
- servitor: Móré András, Oláh Balázs. L. még familiáris, szolga
- , nemesrendű: Árki György, Bácsmegyei Balázs, Bene László, Benő Mihály, Boldai Gergely, Borbély/Erős Mátyás, Daróci György, Demjéni Benedek, Dévai Mihály, Él Mihály, Farkas Bálint és Miklós, Félegyházi Balázs, Fügedi János, Gergely András, Gyulai István, Harmadiai Miklós, Héjasfalvi Ferenc, Jánosi Mihály, Jósika István, Kállai Bálint, Kegye Mihály deák, Kolozsvári István, Konc Pál, Köröspataki/Pataki Mihály, Lőrinci Tamás deák, Mátyási Lukács és Márton, Nagy Imre, Nagy/Kenéz István, Pályi/Szabó Gáspár; Péter deák (Nagyfalui); Rádai Bálint, Szabó János, Szabó Miklós, Szalai Ferenc, Szántó Mihály, Tatai Mátyás, Torockai Miklós, Ventei Ferenc, Zajcs Mátyás
- , nemesrendű vdi: Gazdag András, Keszi Péter, Komáromi Farkas, Mezőteremi/Kovács Ferenc, Rác Mihály, Szappanos János. L. még borosjenői és váradi vár
- , lófőrendű: Agyagfalvi János, Fekete István, Szalai Péter
- servitort tartó nemes: Apafi Miklós, Bánffy Farkas, Báthory András, Báthory Boldizsár, Báthory Grizeldisz, Báthory István, Bocskai István, Bogáti Menyhárt, Bogáti Miklós, Bornemissza Boldizsár, Csáky István, Forgács Margit, Gyarmati Gergely deák, Gyulai Pál, Imrefi János, Kendi Ferenc, Kendi János, Kendi Sándor, Kovacsóczy Farkas, Lónai

- Klára, Mindszenti Benedek, Pernezi Pál, Pogány György, Sarmasági Zsigmond, Sennyei Pongrác, Sigér János, Székely Mózes, Szénás Péter, Telegdi Miklós, Vajda Miklós, Vas György
- Serze (*Szerze*) Ioan és Ștefan, jb, Alsófüld 1101
- Sesenochiky Mihály, n és fel, Petrilény 1975
- Settel l. Siter
- Seuca l. Szőkefalva (Küküllő/Maros m)
- Sewlelmed l. Sülelmed
- Sfăraș l. Farnas
- Sfântu Gheorghe l. Sepsiszentgyörgy
- Siád (*Syatniak*) – Șiad, Bihar m, h 1853
- Siberk l. Zsiberg
- Sibiu l. Szeben
- Sibo l. Zsibó
- Sibrik, Szarvaskendi, n cs: Gáspár, a lovas-testőrség főkap (1594, 1599), a fdi testőrség kap (1593, 1595, 1599), az udv fam kap (1595), az udv lovagok kap (1597) 1138, 1143; György, lovaskap az oroszországi hadjáratban (1581), Newel és Zawolocz várának praefectura (1581), 1583-ban Báthory István megbízottjaként jön Erdélybe felállítani a hármastanácsot és képviselni a királyt Báthory Kristóf temetésén, váradi várkap és Bihar vm isp (1585–1588) 876; Péter, váradi vdi fam 876; Péter 1138, 1143
- Sic l. Szék (Doboka/Kolozs m)
- Siculeni l. Madéfalva
- Siculo l. Székely
- Siebmacher, Johann (mh 1611), nürnbergi festő, rézmetsző, grafikus, a róla elnevezett címergyűjtemény megalapítója 210, 215, 228, 255, 276, 335, 369, 382, 445, 451, 458, 470, 498, 541, 553, 586, 593, 596, 602, 653, 669, 679, 691, 701, 737, 759, 816, 977, 997, 1015, 1029, 1041, 1135, 1179, 1289, 1302, 1316, 1324, 1358, 1374, 1397, 1419, 1424, 1438, 1505, 1571, 1577, 1886
- Sigér (*Sygher*) Anna: Geréb Györgyné
- Farkas 412
- János, n, székelyudvarhelyi provisor (1573), majd praefectus (1575–1576), a vdi jövedelmek kezelője (1583), kamarás (1583–1585), Szentlászló 225, 271, 339, 390, 475, 531, 690, 1117, 1118, 1120, 1299, 1484, 1500
- Sighet/Sighetu Marmăției l. Sziget (Máramaros m)
- Sighet/Sighetu Silvaniei l. Sziget (K-Szoln/Szilágy m)
- Sighișoara l. Segesvár
- Sighiștel l. Segestély
- Sikló (*Soklyo*) – Șiclău, Zaránd/Arad m, h 947, 1433, 1783, 2000
- i b/lkk: Ferenci Tamás, Pipályi Bálint és Mihály, Szabó Balázs, Virág Péter
- Siklód (*Siklod*) – Șiclod, Udvarhely sz/Hargita m, h 1285, 1611
- i lkk: Bálint Demeter és István, Kis Fülöp és Imre, Kont Mátyás, Kovács István, Sülyöstör Gergely
- Siklódi (*Siklodi*) Boldizsár, n és fel: Pókai Fruzsina, b, Csekelaka 1191
- Sikó (*Syko*) István, Bölön 168
- János, a és Péter, jb, Nagybölön 1698
- , lófő cs, Nagybölön: György és fel, Sándor 1698
- Sikula (*Sikola*) – Șicula, Zaránd/Arad m, h 1937
- Silagiu l. Szilas
- Sile Ambrus és István, jb, Lövete 250
- Silha l. Szilha
- Silivaș l. Oláhszilvás
- Silivașu de Câmpie l. Szilvás (Kolozs/B-Naszód m)
- Silló (*Syllo*) András, n, Bölön 1571
- Mihály, jb, Zsögöd 429
- Mihály, Szemere Mihály tisztartója 427
- Silugvicha*, *Silugvicza*, elpusztult település Borosjenő kerületben, Zaránd/Arad m 1834
- Silvaș l. Szilvás (Fehér m), Vízszilvás
- Silvașu de Câmpie l. Mezőszilvás
- Silvașu de Jos l. Alsószilvás
- Silvașul Unguresc l. Szilvás (Torda/Kolozs m)
- Sima (*Syma*), ma pusztá Dévaványa mellett, Békés/M 1736, 1775, 2027
- i Borbély András, György és fel: Bánrévi Borbála
- Simai (*Symay*) Gáspár, Giczy János fam, vdi udv fam 755, 773, 1231, 1487, 1521, 1574
- Simánd (*Simand*) – Șimand, Zaránd/Arad m, mv 216, 1301, 1744
- i lkk: Dániel deák és fel: Árkádi Judit, Szőcsi Lukács
- Simándi (*Simandy*) Demeter, Gyulafehérvár 690

- Simegd (*Simegd*), eltűnt település Hosszúaszó környékén, Bihar m 406
- Siménfalva (*Semienfalva*) – Şimoneşti, Udvarhely sz/Hargita m, h 208, 250, 373, 1399
- i lkk: Balázs/Szalai Pál, Csiki Bálint, Molnár Zsigmond, Nagy Barabás, Simon Péter, Szalai Mihály, Szász Péter, Székely János, Mózes, Péter, Veres Péter
- i udvarház 208, 250
- Simeria/Simeria Vecse l. Piski
- Simioneşti l. Simontelke
- Simó (*Simo*) Tamás, Zetelaka 600
- Simon Balázs, jb, Kökös 1005
- Ferenc, szab, Zetelaka 2031
- György, jb, Köblös 93
- János, n, a, Zágon 473
- Kossa, bíró, Bogács 90
- Kyssan, vdi jb, Szilvás 719
- Miklós, lófő, Réty 1382
- Pál, jb, Keresztes 1581
- Pazmak és Péter, jb, Erdőalja 90
- Péter, jb, Siménfalva 250
- Péter, lófő, Kökös 1005
- Tamás, jb és fel, Füle 1657
- , n cs, Karánsebes: György, István 1458; id. János, főbíró (1586) 704, 1354, 1458; ifj. János, Karánsebes districtus vn/officialisa (1584–1590) és fel: Bakócsi Ana 1406, 1458; Miklós, id. Péter, ifj. Péter 1458
- Simon Bálint helye (*Simonbalint helie*), fn, Réty 1151
- Simonerdeje (*Simon erdeye*), fn, Kecset 1174
- Simoneşti l. Szentsimon (Csík sz/Hargita m)
- Simonfi (*Simonffy*) Antal, vdi jb, Etéd 1311
- Simontelke (*Simonthelke*) – Şimontelnic/Simioneşti – Seimesdorf, Doboka/B-Naszód m, h 91, 348
- i lkk: Fejérvári Ambrus és fel: Solyom Magdolna, másik Ambrus
- Sinenensis*, település feltehetően Lengyelország területén 1251
- i kapitány: Veselényi Ferenc (1590)
- Sink (*Senk*) szász szék 42, 138, 934
- i királybírák és székbírák 138
- esk tanácsosai: Martinus Leonhard, Oesken Stephan
- i vargák 138, 940
- Sinka (*Synka*) János, jb, Mihályfalva 746
- János, polg, Belényes 893
- Siolomkew* l. Solyomkő
- Sipos (*Sypos*) Demeter, jb, Petrász 340
- István, n, Gyulafehérvár 1806
- János, vdi jb, Borbánd 1283
- Máté, jb, Újlak 718, 719
- Tamás, jb, Újlak 1207
- Sipót (*Sypoltniak*), eltűnt település Bogy és Bélrogoz között, Bihar m 1853
- sírhely megválasztása és sírbolt építése 604
- Siri (*Siri*), Világos – Şiria, Arad m, h 1992
- i vám 1992
- sírkő faragtatása 604
- sírrablás 1870
- sisak 185, 240, 275, 282, 333, 353, 355, 359, 377, 419, 433, 515, 530, 693, 734, 781, 782, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1085, 1131, 1134, 1157, 1237, 1245, 1285, 1311, 1346, 1409–1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1598–1601, 1611–1612, 1655, 1692–1695, 1697–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1746, 1797, 1802, 1808
- Siska János, jb, Gyulafehérvár 799
- Siter (*Settel*) – Şiştire/Şiştirea, Bihar m, h 1581
- i lk: Korty Antal
- Sitwe* l. Zsidve
- Skei* l. Stej
- Slanec l. Szalánc
- Smelczar cs: Janchy, Mihály és fel: Mackó Anna 908
- Só (*So*) István, gyp, Kőszvényes 1714
- István, lófő és János, a, Kőszvényes 1915
- sóadomány 206, 327, 1504
- sóbánya 109, 188, 205, 543, 688, 1399, 1504
- inscribálása 1690, 1774
- jövedelme 1333
- sóbányász 467
- sóbeváltás 1504
- Sobym*, elpusztult település Dezna kerületben, Zaránd/Arad m 1765
- Socaciu l. Szakácsi
- Socet l. Szocsed
- Socol/Socolu de Câmpie l. Szokol
- Sófalva (*Sofalu*, *Soffalwa*) – Ocna, Udvarhely sz/Hargita m, h 250, 458, 610, 688, 1490

- i lkk: Fábián János, Illyés Máté, Illyési Bálint deák, János és Máté, Lőrinci István és Péter, Mester Ambrus és Péter, Sükösd Simon
- i sókamaras: Székely Mózes (1583–1584, 1588, 1591)
- i vdi sóbánya 688
- i udvarház 610
- Sófalvi (*Sofalwy*) Antal, jb, Remete 1663
- Sogó (*Sogo*) Mihály, Gelence 111
- Sohodol I. Szohodol (Bihar m, Hunyad m)
- Sohodol-Lazuri I. Lázur (Bihar m)
- Sojmusel (*Soymusel*), elpusztult település feltehetően Solymosbucsa környékén, Záránd/Arad m 1109
- Sojmy I. Vízköz
- sókamara inscribálása 1774
- jövédelme 1127, 1417
- sókamaraispán: Ozorai Pipo (1401–1426) 5. L. még dési, kolozsi, máramarosi, sófalvi, székely, tordai, váradjai, vizaknai
- Soklyo* I. Sikló
- Sold*, *Soldos* I. Zsold, Zsoldos
- Solduba I. Szoldobágy
- solidus (pénznem) 175, 235
- Solocma I. Szolokma
- Solomon I. Salamon
- Solona I. Nagyszalonnápatak, Szalonna
- Solotvyna I. Szlatina
- Solovástru I. Kisoroszfalu, Nagyoroszfalu
- solymár, vdi: Fülöp István, Hosszú Ferenc, Trincs István
- sólymok 289, 1651
- Solymos (*Solymos*, *utra Solymos*), Kis- és Nagysolymos – Ősimoșu Mic, -Mare, Udvarhelysz/Hargita m, h 162, 2032. L. még Kis-solymos
- (*Solymos*), Marossolymos – Ősimoșul Murășan/Ősimoș, Hunyad m, h 1824
- i lkk: Bota Miklós, Varga Márton, Zsigmond Gergely
- i udvarház 1824
- (*Solymos*), Solymosbucsa – Buceava-Ősimoș, Záránd/Arad m, h 1109, 1744
- Solymos* I. Lázur
- Solymosbucsa I. Bucsáva, Solymos (Záránd/Arad m)
- Solymosi (*Solymassy*) Péter, vdi ember, Jánosd 721
- Sólyom (*Soliomd*, *Solyom*) – Ősimi, Bihar m, h 1764, 1901
- Sólyom (*Soliom*) Katalin: Leli Jánosné
- László, jb, Bagd 505
- László, jb, Martonos 791
- Magdolna: Fejérvári Ambrusné
- Pál, gyp, Polyán 524
- Sólyomkö (*Siolomkew*, *SoliomKeo*) – Șinteu/Șoimeni, Doboka/Kolozs m, h 134, 305, 1195, 1735
- i lkk: Menyhart Seraphinus, Nagy Péter, Szabó Gáspár
- i udvarház 1735
- (*Soliomkeo*) – Peștiș, Bihar m, vár 161, 437
- i vár udvb: Farkas Mátyás (1582, 1584)
- Sólyomközi (*Soliomkeowy*) Péter deák, n, gyp százados (1591) 1560
- Sólyomtelke (*Solyomtelke*) – Șomtelec/Cornești, Kolozs m, h 1787
- Soma (*Soma*), elnéptelenedett település Szucság közelében, Kolozs m, h 821
- Somai (*Somay*), n cs: Albert és fel: Rohodi Katalin, Zsófia: Macskási Bálintné 821
- Sombor* I. Zsombor
- Sombori (*Sombory*, *Sombor-i*), n cs, Magyar-nagyzsombor, Zsombor: Anna: Sükösd Istvánné, Borbála, Erzsébet: Lázár Andrásné 1180, 1195, 1196, 1531; Farkas, Gábor 1180, 1195, 1196, 1430, 1531, 1677, 1906; Katalin: Dobokai Imréné 86, 123; László (mh 1590), nagyobb kancelláriai írnok (1559–1563), a fejedelmi tábla ülnöke (1570), jogügyigazgató (1572–1579), erd főtizedbérlet (1575–1590), tanácsúr (1580–1590), a kormányzó tanács egyik tagja (1583–1585) 9, 112, 193, 229, 305, 324, 415, 425, 532, 579, 612, 695, 730, 735, 843, 844, 878, 891, 898, 910, 936, 981, 1013, 1018, 1049, 1088, 1108, 1116, 1180, 1195, 1196, 1430, 1531, 1677, 1906; és első fel: Valkai Zsuzsanna 415, 425, 1180, 1195, 1196, 1677, 1906; második fel: Massai Anna 1180, 1677; Sándor 1180, 1195, 1196, 1430, 1531; Zsigmond 1180, 1430, 1531, 1677; Zsuzsanna 1180
- Someș I. Szamos
- Someșfalău/Someșeni I. Szamosfalva
- Someș-Odorhei I. Udvarhely (K-Szoln/Szilágy m)

- Someș-Uileac l. Szamosújlak, Újlak (K-Szoln/Máramaros m)
- Somfalva (*Zakatura alias Somfalva*), elnéptelenedett település Ködmönös és Konkolyfalva között, B-Szoln/Szilágym 1659
- Somkút (*Somkut*) – Șomcutu Mic, B-Szoln/Kolozs m, h 1918
- Somlyai (*Somliay, Somlyay*) Gáspár, n, Szilkerék 1902
- Gergely deák (Szentgyeői Gergely deák), n, vdi jogügyigazgató (1578–1579, 1582–1584, 1586, 1588–1592), ítélőszéki és országgyűlési elnök (1594), 1594-ben az ellenzéki vezetők között kivégzik, Szentgyeő 92, 177, 332, 981, 1185, 1614
- István, n 229
- , n cs, Álmosd: Ferenc és fel: Beke Krisztina 139, 652; István, a váradi vár fam 139, 652, 1187, 1355, 1441; és fel: Mondolai Judit 139, 652
- Somlyó (*Somlio alias Vardofalwa*), Csíksomlyó – Șumuleu, Csík sz/Hargita m, h, ma Csíkszereda része 735
- (*Somlio, Somlyo*), Szilágysomlyó – Șimleu Silvaniei, Kraszna/K-Szoln/Szilágym, mv és vár 70, 72, 76, 80, 82, 84–87, 89–93, 96, 98–100, 102, 104–107, 109–110, 112–114, 116–119, 121–123, 126–127, 129, 134, 137–139, 142, 145–146, 149, 151–153, 161, 172–173, 177, 186, 189, 193, 203, 205, 218, 222, 241, 262–263, 268, 271, 284, 297, 308, 311, 318, 330, 334, 337, 348, 350, 379, 385–386, 388–389, 392, 400, 415, 447, 450, 453, 462, 465–466, 469, 477–478, 489, 501, 513, 537, 546–547, 551, 553, 557, 560, 581, 584, 601, 621, 638–639, 663, 670, 676, 689, 696, 710, 723, 726–727, 749, 814, 823, 888, 895, 907, 937, 940, 972, 993, 1000, 1015, 1027, 1040, 1044–1046, 1058, 1086, 1090, 1109, 1128, 1137, 1144, 1158, 1162–1163, 1169, 1173, 1178, 1181, 1203, 1208, 1217, 1221, 1235, 1241, 1256, 1279, 1282, 1284, 1316, 1329, 1330, 1334, 1339, 1343, 1358, 1363, 1366, 1369, 1372–1373, 1378, 1388–1390, 1399, 1402, 1459, 1464, 1467, 1478–1479, 1487, 1492, 1507, 1519, 1560, 1581, 1590, 1595–1596, 1627, 1647, 1747, 1775, 1881, 1895, 2027
- i Báthory cs
- Somlyó (*Somlio*), fn, szőlőhegy, Bihar 678
- Somodéri (*Somodery*) András, jb, Krakkó 1217
- Somogyi (*Somody, Somogy*) Benedek, n és fel: Peres Anna 648
- Bertalan, n, Lázur 1975
- Ferenc, n, Dálnok 722
- Gergely, n, (ifj) Báthory István fam, Bihar vm 1279
- György 101
- György, n, a, Dálnok 219
- György, polg és fel: Borsos Margit, Várad 1162
- János deák, a, Tövis 1389
- János, Fehér vármegye alisp (1583) és fel: Márai Katalin, Magyarcsesztve 412, 618
- János, n, a borosjenői vár fam 1779
- János, n, Kozárvár 57
- László, jb, Ősi 1055
- Tamás, vdi udv fam és fel: Pap Zsófia, Nagypetri 738, 799, 1197
- Vid, vdi jb, Borbánd 1283, 1620
- , n cs: Bálint, Gergely és fel: Elekesi Ilona 881
- , n cs, Gyulafehérvár: Gergely, István 451; Márton deák 249, 279, 451, 672
- , n cs: Gergely, Miklós és fel: Almási Dorottya 967. L. még Nagy/Somogyi Gergely
- Somogyi/Őri (*Somogy/Eory*) Mihály, n 149, 588
- Somos (*Somos*), elnéptelenedett település Hídvég és Doh között, Kraszna/Szilágym 1852, 1857
- (*Somos*), elpusztult település Nadab mellett, Zaránd/Arad m 1996
- Somosd (*Somosd*) – Cornești, Maros sz/m, h 966
- Somosfalva (*Somosfalwa*), elpusztult település Hídvég és Doh között, Kraszna/Szilágym 1100
- Sonkolyos (*Sonkolyos*) – Șuncuiș, Bihar m, h 155, 1895
- i lkk: Gál Anna: Baja Szilveszterné, Anna: István fel, Bertalan, Zsófia: Albert fel
- Soporu de Câmpie l. Szopor (Kolozs m)
- Soropháza (*Serephaza*) – Șerbeni, Torda/Maros m, h 1690
- sorshúzás földosztáskor 119, 243, 746, 834, 1985
- Sós (*Soos*) Fülöp, a, Vargyas 289

- Gergely, j b, Besenyő 1582
 Sósmező (*Sosmezeo*) – Glod, B-Szoln/Szilágy m, h 1899
 Sospatak (*Soospatak*) – Șăușa, Torda/Maros sz/m, h 209, 403, 503, 504
 — (*Sospatak*) – Șeușa, Fehér m, h 1774
 sószállítók 1623
 Sösszentmárton l. Gerendszentmárton
 Sotelec l. Szótelke
 Sóvágó (*Sowago*) Tamás, j b, Nyágova 69
 Sóvágó utca (*Sowago wcz*), utcanév, Torda 663
 sóvágók 109, 188
 Sóvárád (*Soowaraggya*) – Sărata/Sărățeni, Maros sz/m, h 603
 Sovata l. Szováta
 sövény készítése 288
 Sövényfalva (*Seovenyfalva, Seowenfalwa*) – Șomfalău/Cornești, Küküllő/Maros m, h 1548, 1753, 1761, 1827
 —i lkk: Nagy András és fel: Margit, Dániel, György
 Spăcai (*Spaczay*) Menyhárt, n, Nagydoba 873
 Spata (*Zpatha*), Bégapata – Spata, Arad/Temes m, h 2004
 Spielberg (Löcsei) László (mh 1849), szerző 1644
 Spiridon, az erdélyi román egyház püspöke (1576–1599, 1605–1614?) 619, 644
 Squarcialupi, Marcello (mh 1590 után), toszkán származású orvos, természettudós, antitrinitárius nézetei miatt Svájcba, majd Közép-Európa keleti részébe menekült, Erdélyben udv orvos és Báthory Zsigmond nevelője volt (1580–1585), Gyulafehérvár 160
 Srbobran l. Szenttamás (Bács/Sz)
 Stana l. Sztána
 Stanca (*Ztanka*): Ștefan moldvai vajda fel 1841
 Stanciu (*Ztanchy*) Vazila, j b, Kocsárd 90
 Stanciuc (*Ztanchyuka*) Ioan, j b, Kocsárd 90
 Stanciul (*Ztanchyul*), j b, Magyargárd 118
 Stanisa l. Sztanizsa
 Stanislav (*Sztanislav, Sztanislav*) Mihai, Jófő districtus főkrájnija (1602), Radulesd 1997, 2003
 Stari Slankamen l. Zalánkemén
 Stănița l. Sztanizsa
 Stăna de Mureș l. Csúcs (Fehér m, Zaránd/Arad m)
 Stâncești Ohaba l. Sztancsesd
 Stej (*Schey, Skei, Skey*), Stejvaspatak – Ștei, Hunyad m, h 638, 639, 1208, 1710, 1910
 —i vashánya elidegenítése 1208
 Stejărișu l. Prépostfalva
 Stejeriș l. Cserefalva, Kercsed
 Stejvaspatak l. Stej
 Stenierst, fn, Felek és Fenyőfalva 103
 Stepan (*Ztepan*), n cs, Várad: Ferenc 1826; István, váradi vdi fam 839, 1588, 1826; és fel: Margit, másik István, János 1826
 Stephan comes, Ecel 1
 — comes, Körös 1
 Ștephan l. Ștefan
 Șteț (*Ztecz*) Ioan, n, Szaplonca 71, 1393
 Șteykul l. Șteicul
 Stibor, pozsonyi (1389–1402), trencséni (1392–1401, 1409–1414), nyitrai (1392–1414), besztercei (1404–1414), aradi isp (1395–1401), erd vajda és Szolnok vm isp (1395–1401, 1410–1414), az esztergomi érsekség (1405) és az egri püspökség kormányzója (1405–1409) 5, 6, 7
 Stinczker burg, Stinczkenburch, fn, Felek és Fenyőfalva 103, 107
 Stoboru l. Vásártelke
 Stoia (*Ztoya*), j b, Acintos 90
 Stoiana l. Esztény
 Stoica (*Zthoyka, Ztoika*), n, Macsesd 60, 61, 294
 — Fodor, j b, Lándor 90
 — Iacob, n, Felsőszálláspataka 77
 — Ioan, a váradi vár szab, Lakattya 1081
 — Petrasko/Patrask, n, Macsesd 72, 76, 77
 Stoiceni l. Sztojkafalva
 Stoieneasa l. Kőfalu
 Stor, j b cs, Gyulafehérvár: Ádám, Lukács és fel: Katalin, Márton 901
 Straja l. Gesztrágy, Strázsa
 Strassburg l. Enyed
 Strázsa (*Strasa*) – Straja, Fehér m, h 1887
 Strâmba l. Sztrimba
 Strâmbu l. Horgaspataka
 Strâmtura l. Szurdok (Máramaros m)
 Strei l. Sztrigy, Zejkfalva
 Strei-Săcel l. Szacsál (Hunyad m)
 Stresemle András, n és fel: Vásári Anna 148, 149, 588
 Strigonium l. Esztergom

- Stromer Johannes, esk polg, Kolozsvár 34
 Strugureni l. Veresegyháza
 Struia (*Ztruia*) Lackó, n, Ponor 154
 Struța (*Ztrucz*a), jb, Lackod 90
 Stupini l. Felsőménes, Oláhsolymos
 Sturm Michael, polg, Berethalom 986
 Suareș/Suarăș l. Szóváros
 Suatu l. Szovát
 Sub Pădure l. Erdőalja
 suba 185, 1673
 Subcetate l. Váralja (Hunyad m)
 Suceagu l. Szucság
 Suci de Jos l. Alsószőcs
 Sucutard l. Szentgothárd
 Sudurău l. Szodoró
 Sugó (*Sugo*), fn, patak, Sziget 539
 Sugud, *Sugody* l. Fugad, Fugadi
 Suia l. Szinye
 Suki (*Suky*, *Swky*) Anna: Csáni Miklósné
 Sulfureni l. Kénos
 Sulighete l. Hosszúliget (Hunyad m)
 Sulcz (*Sulcz*, *Swlcz*) Máté, Danzig, polg, sebész
 (1591), Gyulafehérvár 1383
 Sulyok (*Swliok*), n cs: Ferenc és fel: Szentpáli
 Anna 418; Imre (mh 1578), Bécsben, Witten-
 bergben (1562) tanult, nagyobb kancelláriai
 íródeák (1567–1570), ítélőmester (1574–
 1575), követ, kancellár (1576–1578), tanács-
 úr (1577), könyvgyűjtő 13, 99; János 1594
 Sumurducu l. Szomordok
 Suplac l. Széplak (Küküllő/Maros m)
 Suplac/Suplacu de Barcău l. Széplak (Bihar m)
 Suplac/Suplacu de Tinca l. Széplak (Bihar m)
 Supuru de Jos l. Alsószipor és Szopor (K-
 Szoln/Szatmár m)
 Supuru de Sus l. Szopor (K-Szoln/Szatmár m)
 Surcea l. Szörce
 Surda l. Süketfalva
 Surduc l. Nagyszurduk, Szurdok (Bihar m,
 Torda/Kolozs m)
 Susalit Horvát (*Swssalith Horwath*, *Swsalyth*
Horwatt) Menyhárt, vdi ember és fel: Bogáti
 Zsófia, Dicsőszentmárton 1200, 1206, 1461,
 1548
 Susani l. Szuszány
 Susanovec (*Sasanuncz*), Sziklás – Șanovița,
 Temes m, h 1879
 Susd (*Susd alias Fogaras*) – Șuștiu, Bihar m, h
 1895
 Suseni l. Felfalu
 Susenii Bârgăului l. Felsőborgó
 Suta (*Swtha*) János, jb, Pálos 1371
 Sutoru l. Zutor
 Sükei (*Sykey*) Gergely, n, a, Sükő 1616
 Sükei Antal öröksége (*Swkey Antal eoreoksege*),
 fn, Farcád 1606
 Süketfalva (*Sykettfalwa*) – Surda, Maros sz/m, h
 861
 —i lkk: Bakó Borbála, Ilona, Magdolna, Péter
 Sükő (*Seokeosfalva*, *Swkeffalva*) – Crișeni/Cire-
 șeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1606, 1616,
 1619
 —i lkk: Bartalis Balázs, Décsi János, Gergely
 János deák, Gergely/Vargyas István, Király
 Pál, Kis János, Kovács Antal, Kovács/Ger-
 gely György, Kövecs Pál, Lajos András,
 Márton András, Nagy Gergely, Nagy István,
 Oláh Lukács, Sükei Gergely
 —i udvarház 1606, 1616
 Sükösd (*Swkeosa*) István, n, Alsórákos 1371,
 1509
 — István, n és fel: Sombori Anna, Teremi 1180,
 1195, 1196, 1531
 — Simon, vdi jb, Sófalu 1490
 süldő 78
 Sülelmed (*Sewlelmed*, *Swlelmed*) – Șilime-
 ghiu/Ulmeni, K-Szoln/Máramaros m, h 415,
 1240, 1306
 Sülye (*Swlye*) – Șilea, Fehér m, h 786, 925
 —i udvarház 786
 Sülyei (*Swlyey*) György, n, Sülye 786
 Sülyöstör (*Swlieosteor*) Gergely, jb, Siklód 1285
 Süt (*Swt*) Máté, jb, Kelecsény 69
 Sütő (*Swtheo*) Benedek és Tamás, gyalogpuská-
 sok, Ormány 1232
 — Imre l. Barolyai/Sütő Imre
 — Péter l. Dobra/Sütő Péter
 Süveg (*Sywegh*) Albert l. Huet/Süveg Albert
 Swgeöd l. Zsögöd
 Swgod l. Csüged
 Swkeosfalva l. Sükő
 Swlencz, elpusztult település feltehetően
 Hosszúág és Panyó környékén, Temes m
 1970

- Swlye* l. Sülye
Sy, Syl, fn, Macsesd 60, 61, 72, 76, 77, 294
Syatniak l. Siád
Sydo l. Zsidó
Syketfalwa l. Süketfalva
Sylegvichya, elpusztult település Feltót terület-
 ben, Zaránd/Arad m 1744
Sylwester l. Szilveszter
Sypoltniak l. Sipót
Şafran (Saphran) Petru, vdi ember, Alsófarkadin
 141
Şalcău l. Salkó
Şaldorf l. Sáldorf
Şamşud l. Sámson (K-Szoln/Szilágy m, Maros
 sz/m)
Şandra l. Sándorfalva
Şanoviţa l. Susanovec
Şard l. Sárd (Fehér m, Küküllő/Maros m)
Şard/Şardu Nirajului l. Sárd (Maros sz/m)
Şardu l. Sárd (Kolozs m)
Şaroş/Şaroş pe Târnavă l. Sáros
Şaroşul Unguresc l. Kissáros
Şarmăşag l. Sarmaság
Şăuleşti l. Sálfalva
Şăulia l. Sályi (Torda/Maros m)
Şăuşa l. Sósptak (Torda/Maros sz/m)
Şebişul Săsesc l. Sebes és Szászsebes (Sebes
 sz/Fehér m)
Şeica l. Selyk
Şeica Mare, Şeica Mică l. Nagyselyk, Kisselyk
Şelimbăr l. Sellenberk
Şerban (Zerban) Koztha, esk, jb, Márkos 1212
Şerbeni l. Soropháza
Şeuleşti l. Sálfalva
Şeulia Română/Şeulia de Mureş l. Sályi (Kükül-
 lő/Maros m)
Şeuşa l. Sósptak (Fehér m)
Şiad l. Siád
Şiclău l. Sikló
Şiclod l. Siklód
Şicula l. Sikula
Şieul Mare/Şieu l. Sajó
Şieu-Odorhei l. Udvarhely (B-Szoln/B-Naszód
 m)
Şieu-Sfântu l. Szentandrás (Doboka/B-Naszód
 m)
Şigău l. Sajgó
Şilea l. Sülye
Şilea/Şilea Nirajului l. Selye
Şilimeghiu l. Sülelmed
Şimand l. Simánd
Şimian l. Semjén
Şimleu Silvaniei l. Somlyó (Kraszna/K-
 Szoln/Szilágy m)
Şimoneşti l. Siménfalva
Şimontelnic l. Simontelke
Şincai l. Sámson (Maros sz/m)
Şintereguţ l. Szilkerék
Şinteu l. Sólyomkő (Doboka/Kolozs m)
Şiria l. Siri, Világosvár
Şirioara l. Sárvár
Şirling l. Serling
Şişeşti l. Lacfalu
Şiştire/Şiştirea l. Siter
Şoala l. Sályá
Şoard l. Sárd (Küküllő/Maros m)
Şoarş l. Nagysáros
Şoimeni l. Csomortán (Csík sz/Hargita m), Só-
 lyomkő (Doboka/Kolozs m)
Şoimi l. Sólyom
Şoimoşu Mare, Şoimoşu Mic l. Nagysolymos,
 Kissolymos és Solymos (Udvarhely sz/Har-
 gita m)
Şoimuş l. Kis- és Nagysolymos (K-Szoln/Szi-
 lágy m)
Şoimuş Petreasa/Şoimuş l. Felsősolymos
Şoimuşul Murăşan/Şoimuş l. Solymos (Hunyad
 m)
Şomartin l. Szentmártonhegy
Şomcutu Mic l. Somkút
Şomfalău l. Sövényfalva
Şomtelec l. Sólyomtelke
Şona l. Szépmező
Şopteriu l. Septér
Şpálnaca l. Ispánlaka
*Ştefan (Ştefan Răzvan, mh 1595), Moldva vajdá-
 ja (1595. május 4. – augusztus) és fel: Stanca
 (1602) 10, 1841*
 —, vajda l. Kocsobai/Vaida Ştefan
 — (*Stephan*) Kozta, jb, Erdőalja 90
Ştefăneşti l. Szentistván
Ştei l. Stej
Şteicul (Steykul, Steykuluy), jb cs, Karánsebes:
 Ana: Toma Vasile fel, másik Ana, Emeric
 1472, 1625; Ecaterina: Panca Francisc fel

- 704, 1472, 1625; Martin, Nicolae, Sebastian/Sebul/Serbul 1472, 1625
 Şteneu I. Isztina
 Şumuleu I. Somlyó (Csík sz/Hargita m)
 Şuncuiş I. Sonkolyos
 Şuştiu I. Susd
- SZ**
- Szabad (*Zabad*) – Voiniceni, Maros sz/m, h 122, 173, 174, 178, 242, 281, 1108
 —i lkk: Kornárd Katalin, Mihály és fel: Mindszenti Katalin
 —i udvarház 281
 szabados 233, 266, 269, 270, 319, 1053, 1054, 1081, 1207, 1265, 1337, 1481. L. még székelly szabados
 szabados-kiváltság 1337, 1746, 1955
 szabadságlevél 1672
 szabályzat, mezővárosi 78, 99
 Szabéd (*Zabed*) – Săbed, Maros sz/m, h 209, 242, 512
 Szabédi (*Zebedy, Zabedy*) Mátyás, n 857
 szablya 240, 275, 282, 333, 353, 355, 359, 377, 412, 419, 433, 515, 530, 693, 734, 781, 782, 870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1059, 1085, 1131, 1134, 1157, 1237, 1245, 1266, 1285, 1311, 1346, 1409–1410, 1429, 1431, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1520, 1536, 1554, 1585, 1598–1601, 1611, 1612, 1655, 1692–1695, 1697–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1746, 1797, 1802, 1808
 —, aranyozott 1385
 —, damaszkuszi 1763
 —, ezüst 1763
 Szabó (*Zabo*) Albert, jb, Köblös 93
 — Albert, n, Győrővásárhely 701
 — András, jb, Ősi 1241
 — András, polg és fel: Márta, Gyulafehérvár 1175, 1176, 1177, 1488, 1672
 — András, vdi jb, Hosszúbüggöz 1649
 — Antal, Polyán 524
 — Antal, esk, jb, Fodorháza 134
 — Balázs, esk polg, Tasnád 937, 1632
 — Balázs, jb, Déva 2052
 — Balázs, n, huszti vn (1590–1591), Sikló 1188, 1433, 1868
 — Bálint, jb, Tasnád 1394
 — Bálint, polg, Székelyvásárhely 1582
 — Bálint I. Sárkány/Szabó Bálint
 — Benedek, Déva 235
 — Benedek, jb, Páncélcseh 93
 — Bernát, n és fel: Pálfalvi Erzsébet 527
 — Boldizsár, jb és fel, Vásárhely 563
 — Daniel, medgyesi királybíró (1602) 1759
 — Elek és Tamás, Illyefalva 283
 — Ferenc, a, Tófalva 159
 — Ferenc, jb, Fugyivásárhely 1079
 — Ferenc, n, borosjenői fdi gyp hadnagy (1602) 1939, 1946
 — Gáspár, Egri, jb, Hagymási Miklós fam, Dés 97, 98
 — Gáspár, jb, Solyomkő 134
 — Gáspár I. Pályi/Szabó Gáspár
 — Gergely, jb, Bihar 869
 — Gergely, szab, Zabola 2034
 — Gergely, vdi jb, Maksa 1442
 — György 908
 — György és fel: Magyar Anna, Kisvárdá 1020
 — György, esk polg, Völc 1111
 — György, esk tanácsos (1589), Várad 1008
 — György, jb, Sárd 1460
 — György, n, a fd szabója (1602), Botháza 1760
 — György, n, Báthory Boldizsár fam, Vásárhely 1015
 — György, polg, Gyulafehérvár 1383
 — György, polg, Várad 139, 302, 651
 — György, Vásárhely 1672
 — Imre, Székelyvásárhely 200
 — Imre, Debreceni, n, Várad 651, 652, 1174, 1480, 1552
 — Imre, polg, Enyed 974
 — István, b, Várad 671
 — István, Baranyai, esk polg, Gyulafehérvár 771, 803, 1214
 — István, gyp, Gyulafehérvár 875
 — István, lófő, Zabola 2034
 — István, n, Belényes 1729
 — István, n és fel: Pécsi Anna, Gyulafehérvár 1214, 1290, 1356, 1364, 1488, 1584
 — István, n, Gálfi János szabója (1588, 1591), Fogaras 759
 — István I. Széplaki/Szabó István
 — János és Péter, jb, Kölesmező 621
 — János, gyp, Hatolyka 1608
 — János, n, Gyulafehérvár 175, 755, 879

- János, n, Bornemissza Boldizsár servitora 1564
- János, Szentannai, polg, Gyulafehérvár 1286
- János, n, Kendi Ferenc officialisa (1591) 1376
- József, n és fel: Duskás Sára, Debrecen 576
- László, jb, Gyulafehérvár 877
- László, n, Gyulafehérvár 1584
- Lázár, jb, Akna 319
- Lőrinc, n és fel: Zsófia 1519
- Márton és Mátyás, szabó céhmesterek, Enyed 687
- Márton, Fintai, n, váradi vdi fam 1141
- Márton, gyalogos, Gyulafehérvár 1654
- Márton, jb és fel, Fenes 1144
- Máté, lófő, Maksa 1544
- Mátyás és fel: Csorba Katus, Debrecen 150
- Mátyás, n, Kovászna 1510
- Mátyás, n, Székelyvásárhely 1666, 1842
- Michael, esk tanácsos, Medgyes 801
- Michael, medgyesi királybíró (1591), Medgyes 1514
- Mihály, vdi ember, Vidraszeg 1206
- Mihály, Velikai, jb, Gyulafehérvár 1487
- Mihály I. Erdélyi/Szabó Mihály
- Miklós és fel 101
- Miklós (Gyulai Pál secretarius apja) és fel: Valkai Márta, Gyula 480
- Miklós, főbíró (1583), Debrecen 230
- Miklós, Garai, n, a betleni vár praefectusa (1583, 1589) 201, 239, 894
- Miklós, gyp, Szentkirály 223
- Miklós, lófő, Szentkirály 282, 1637
- Miklós, n, a, Szentkatolna 1669, 1833
- Miklós, n, Dálnok 1234, 1537
- Miklós, n, Kendi Sándor servitora, Szilágycseh 864
- Orbán I. Nagy/Szabó Orbán
- Osvát és fel: Szentmártoni Zsófia, Dés 1313
- Pál és Simon, gyp, Bikfalva 223
- Pál, a, Alsószentmihályfalva 166
- Pál, gyp, Füzes 1232
- Pál, n és fel, b, Szeleste 92
- Péter, jb és fel: Zsófia, Várad 101, 609
- Péter, jb, Huszt 1273
- Péter, jb és fel: Krisztina, n, Kisháza 387, 1160
- Péter, jb, Újnémeti 1198
- Péter, n, Várad 860
- Péter, polg és fel: Sajó Lucia, Bihar 987, 1047
- Tamás, n, Várad 1339
- , Egri, jb cs: Gáspár és fel: Anna, másik Gáspár 379
- , Homorogi, n cs, Vidraszeg: András, Anna, Balázs, Erzsébet, István, Márton, Mihály, másik Mihály, másik Mihály, Pál és Zsófia 231
- , jb cs, Bánd: Balázs és fel, Bertalan, Máté és Pál 991
- , n cs, Sárd: István és fel: Gyógy Katalin, másik István 911
- , n cs, Várad: Benedek deák 1008, 1028; István, György és fel, Katus, Mihály 1008
- , polg cs, Beszterce: Andreas és fel: Craccer Elisabeth, Michael 974
- , polg cs, Debrecen: Antal és fel: Hentes Katalin, Borbála, György és István 1525
- , Zutori n cs, Gyulafehérvár: Judit, Péter és fel: Kovács Anna 1214, 1236
- Szabó György (sz 1920), klasszika filológus, egyetemi tanár 483, 830, 858, 943, 944, 1436
- Szabó Máté kútja (*Zabo Mathe Kwtya*), fn, Ádamos 1172
- szabó, fdi: Szabó György (1602). L. még enyedi, kolozsvári, lugosi, újgyházi
- , Gálfi Jánosé: Szabó István
- műhely örökbe hagyása 101
- Szabó/Békési (*Zabo/Bekessy*) Mihály, Déva 394
- Szabó/Béres (*Zabo/Beres*) János, n, Dicsőszentmárton 1424
- Szabó/Betlen (*Zabo/Betlen*) László, n, bíró (1589), Gyulafehérvár 1577
- Szabó/Bojtos (*Zabo/Boyτος, Boithos*) Tamás, n, Egeres 1807
- Szabó/Faggyas (*Zabo/Faggias*) István, polg, Dés 1556
- Szabó/Kelemen/Szilágyi (*Zabo/Kelemen/Zilagy*) Márton, n, Karásztelek 1982
- Szabó/Lucillus (*Zabo/Lucillus*), polg cs, Beszterce: Anna, Franz és fel: Craccer Magdalena, Martin 974
- Szabó/Sánta (*Zabo/Santa*) László, jb, Sziget 1822
- szabócéh I. enyedi, kolozsvári, nagydísnódi

- Szacsal (*Zachiel*) – Strei-Săcel, Hunyad m, h 1106
 — (*Zachyal, Zaczyal*) – Săcel, Hunyad m, h 1406
 Szacsellklopotiva (*Zachelklopotiva*), Klopotiva – Clopotiva, Hunyad m, h 1418
 —i lkk: Bakócsi Iancu, Mihai, Opra, Petru, Ștefan, Vasile
 —i udvarház 1418
 Szacsva (*Zachwa, Zachywa*) – Saciova, Sepsi sz/Kovácsna m, h 1057, 1147
 Szád (*Szad, Zad*), elpusztult település Maros-berkes környékén, Arad m 1719, 2011
 — (*Zad districtus*), kerület a mai Arad megye területén 2053
 Szádeczky-Kardoss Lajos (1859–1935), történész, egyetemi tanár 11, 34, 994, 1391, 1432, 1580, 1663, 1746, 1868
 Szák (*Zak*) Péter, Székelyvásárhely 200
 Szakács (*Zakachy, Zakaczy*) – Socaciu/Săcășeni, K-Szoln/Szatmár m, h 730, 761, 762, 763, 765, 780, 788, 902
 —i udvarház 788
 — (*Zekas*) – Săcaciú/Secaci, Bihar m, h 1163
 —i lk: Borbély János
 Szakács (*Zakacz, Zakachy*) Bálint, n, Gyalu 982
 — János, jb és fel: Márta, Farnas 1101
 — János, jb, Alvinc 2055
 — János, n, vdi szakács (1584, 1591) 537
 — János, vdi jb, Szentkirály 431
 — János és Péter I. Herceg/Szakács János és Péter
 — Tamás, n, fdi szakács (1602) 1781
 — (*Zakaczy, Zakachy-i*), n cs, Szakács: Bálint és fel: Kaplyán Anna, György, László és másik László 765
 szakács, fdi: Herceg/Szakács Péter (1583, 1590, 1602), Szakács János (1584, 1591), Szakács Tamás (1602), Szakos István (1602)
 —, Sigér Jánosé: Móré Demeter
 Szakadát (*Zakadath*) – Săcădate, Szeben sz/m, h 103
 —i lkk: Gecsi György villicus, István Pál, Jaros Michle
 Szakál (*Zakal*) – Körösszakál, Bihar/M, h 139, 651
 —i lk: Lantos János deák
 Szakáll (*Zakal*) Mihály, jb, Borbánd 1189
 — Miklós, vdi jb, Borbánd 1283
 Szakállas (*Zakalos*) Bertalan, lófő, Atya 688
 Szakos (*Zakos*) István, n, fdi szakács (1602), Torda 1913
 Szákul (*Zaak*) – Sacu, Szörény/Krassó-Szörény m, h 568
 Szalai (*Zalay*) András, gyulafehérvári prédikátor (1585, 1587), szászvárosi prédikátor (1588 e) és fel: Debreceni Erzsébet 604, 799
 — Ferenc, n, a váradi vár servitora és fel: Pilisi Erzsébet, Várad 186, 207, 284, 440
 — Ferenc, n, fdi lovassági hadnagy (1602), Kézmer 1852
 — János, n, Kornis Gáspár fam és fel: Szász Zsófia, Sziget 369
 — János, n, váradi vdi fam és fel: Majádi Fruzsina, Várad 814, 932, 1077
 — Mihály, Siménfalva 208
 — Pál I. Balázsi/Szalai Pál
 — Péter, n, a Sennyei Pongrác servitora és fel: Demjén Anna 794, 818
 — Péter, n, a, Szentkatolna 1669, 1833
 Szalánc (*Zalunch*) – Nagyszalánc – Slanec, Aba-új/Szl, h 56
 Szalánci (*Zalanchy, Zalanecz*) György, n, a monorai vdi kúria praefectusa (1584), Pókafalva 545, 1094
 — Katalin: Vajda Farkasné
 —, Branyicskai, Szenttamási, n cs: György, 1594-ben Gyulafehérváron bezárják 866; János és fel: Bánffy Dorottya 90, 93; László (fel: Niezowski Dorottya, Stanislaw leánya), Fehér vm isp (1568–1576), portai főkövet, Zaránd vm isp (1583, 1588, 1591–1592), 1594-ben saját branyicskai kastélyában kivégzik 325, 866, 1517, 1523
 Szalárd (*Zalard*) – Sălard, Bihar m, h 772
 —i lk: Mizsér Miklós
 Szalárdi János (1616–1666), gyulafehérvári levéltáros, majd udvari titkár I. Rákóczi György alatt, történetíró, a „Siralmas magyar krónika” szerzője 11
 Szálaserdő (*Zalas erdeo*), fn, erdő, Gábod 955, 962, 1191, 1292
 Száldobágy (*Zaldobagy, Zoldobagy*) – Săldăbagiu/Săldăbagiu de Munte, Bihar m, h 446, 1070, 1181, 1235, 1519

- i fn: Csonkás, Dorongos, *Ponody zeoleo*, *Sasto zeoleye*, Serefel, Szeles
- Száldobos (*Zaldobos*) – Doboseni, Udvarhely sz/Kovászna m, h 1518, 1585, 1650, 1749, 1755
- Szalkai (*Zalkay*) Mátyás, Várad 150
- szállásosztók 901, 973, 1171, 1320
- szállítás 125, 934, 1019, 1596
- Szalma (*Zalma*) Lukács, gyp, Szászníres 1232
- Szalonna (*Zalonna*) – Solona, B-Szoln/Szilágy m, h 1817
- szalonna 731, 1385
- Szalonta (*Zalontha*) – Salonta Mare/Salonta, Bihar m, mv 1209, 1210, 1737, 1744, 1966
- i b: Toldi István, Petronella: Torni Tamásné számadás 99, 849
- jövedelemről 184, 196, 444, 587, 589, 608, 648, 650, 851, 856, 861, 865, 911, 913, 933, 966, 1048, 1333, 1773, 2013
- vámról 260, 571, 813
- Szamos (*Samus*, *Zamos*) – Someș – Samosch, folyó 415, 982, 1623
- Szamos utca (*Zamos ucza*), utcanév, Gyalu 700, 982
- Szamosfalva (*Zamosfalwa*, *Zamusfalwa*) – Someșfalău/Someșeni, Kolozs m, h 1426, 1713
- i lkk: Barthakowit Gáspár és fel: Baranyai Anna, Batin János, másik János, Máté és Simon
- Szamosközy (*Zamoskeözy*) István (1570–1612), Heidelbergben (1587–1590) és Padovában (1591–1593) tanult, hiteleshelyi levéltáros (1594-től), fdi historikus (1602), Gyulaféhevár 9, 11, 1862
- Szamosszéplak I. Széplak
- Szamosudvarhely I. Udvarhely
- Szamosújlak (*Zamos Uylak*) – Uilacul Hododului/Someș-Uileac, K-Szoln/Máramaros m, h 1195. L. még Újlak
- Szamosújvár (*Zamos Uyvar*) – Gherla, B-Szoln/Kolozs m, vár 1868. L. még Újvár
- számtartó, kincstári: Gyarmati Gergely deák (1579, 1590–1591), Gyarmati János deák (1588–1589), Kolozvári Mihály deák (1589), Körösi Mihály (1584), Lencsés György (1587, 1590–1591), Szikszai Imre deák (1581, 1585, 1587–1592), Vásárhelyi Bálint deák (1587–1589, 1593–1596), Zlatari Mátyás (1594, 1600, 1602). L. még gyulaféhevári vár, váradi vár; kodori; monori vdi udvar; tordai sókamara; vizaknai sóbánya
- , Sígér Jánosé: Gyarmati János deák (1585)
- , Kendi Sándoré: Mátyai Mihály deák (1584) számvétel, fdi 910, 1115, 1411, 1504, 1760
- Szancsal (*Szanchyal*, *Zanchial*) – Sâncel, Küküllő/Fehér m, h 506, 641
- i lk: Alföldi Máté
- Szaniszló (*Zanizlo*) Péter, jb, Nagyajta 528
- cs, Nagyajta: Anna 94; Bálint 94, 291; és fel: Apalyn, Gergely, György, János, Katalin, Margit, Márta, Máté 94
- Szántai (*Zanthay*) István, n, Szántó 263
- (*Zantay*, *Zantho*) Mihály, n, Kendi Ferenc servitora, Radnót 1374, 1952, 1960
- Szántó (*Zantho*) – Santăul Mare, Bihar m, h 263. L. még Nagyszántó
- Szántó (*Arator*) István (1540–1612), a római Collegium Germanicumban tanul, 1561-től jezsuita szerzetes, 1565-ben Nagyszombatban, 1566-ban Grazban, 1567-től Bécsben tanít. 1580-tól Kolozsvárt, 1584-től Váradon működik, 1587-től Gyulaféhevárt lelkész; a jezsuiták Erdélyből való kiűzetése után 1589-ben Vágsellyén, 1590-től Znióváralján, 1592-től Bécsben működik, nagy szerepe volt az erd és felső-magyarországi rekatalizációban 716, 720, 721, 736, 835
- Péter, jb, Csekelaka 1191
- Péter, n, Szentjakab 1871
- Szántó/Brassai (*Zantho/Brassay*) Mihály, polg, ötvös, Enyed 822
- szántóföld 78, 82, 99, 135, 158, 168, 218, 235, 285, 288, 394, 524, 601, 705, 723, 858, 904, 1173, 1189, 1348, 1381, 1424, 1445, 1553, 1553, 1644, 1866, 1884, 1985, 2052
- adásvétele 102, 128, 387, 722, 725, 1178, 1466, 1527, 1624, 1957
- adományozása 227, 374, 411, 430, 455, 638, 686, 692, 706, 722, 723, 784, 787, 1042, 1233, 1377, 1466, 1515, 1620, 1957
- cseréje 339, 730
- inscribálása 165, 725, 1172, 1377, 1763
- jogtalan foglalása 582
- osztása évente sorshúzással 243, 1644
- öröklése 455, 828, 974, 1377, 1413, 1553
- szerzése 1229, 1233

- zálogosítása 128, 787, 1553
- Szántóhalom (*Zanthohalom*) – Sântuhalm, Hunyad m, h 1925
- i lk: Dévai Mihály
- Szántusháza (*Sanctushaza, Santoshaza*), elpusztult település Tornova mellett, Zaránd/Arad m 1744, 1941
- Szaplonca (*Zakloncza, Zapploncza*) – Săpânța, Máramaros m, h 71, 1393
- i lk: Steț Ioan
- Szaploncai (*Zaprocay*) Imre és Miklós, gyalogpuskások, Kérő 1232
- Szapolyai (*Zapolia-i*) János I. János (I.) magyar király
- Szappanos (*Zappanos*) János, jb, a vdi fegyvertár servitora 1260
- Szarakszó (*Zerekzeo, Zerekzo*) – Saracsău/Sărăcsău, Hunyad/Fehér m, h 1106, 1252, 1281
- Száráz (*Zaraz*) Márton, jb 660
- Szárázajta (*Zarazaytha*) – Aita Seacă, Sepsis/Kovászna m, h 1518
- Szárázpatak (*Zarazpatak*) – Valea Seacă, Fehér/Kézdi sz/Kovászna m, h 33, 1687
- i lk: Apor István
- i fn: Árokkőze
- Szárhegy (*Zarhegy*) – Lăzarea, Gyergyó sz/Hargita m, h 417, 1180, 1195, 1196
- i lkk: Lázár András és fel: Sombori Erzsébet, István
- Szarka (*Zarka*) György, esk polg, Belényes 1678
- János, esk polg, Belényes 1678
- Péter, esk polg, Belényes 341
- Péter, polg, tanácsos, Belényes 1178, 1624
- Szármány (*Zarmany*), fn, Homoródalmás 1566
- Szarvadi (*Zarwady*) Katalin: Farkas Mátyásné
- , n cs, Peleszarvad: Erzsébet: Porci Andrásné, Miklós, Sára: Baksa Demeter 832
- Szarvaskend (*Sarwaskend, Zarwaskend*) – Chendru/Cornești, Doboka/Kolozs m, h 876
- (*Zarwaskend*), Vas/M, h 1138, 1143
- i Sibrik Gáspár és Péter
- Szarvaszó (*Szarwazo, Zarwazo*) – Sarasău, Máramaros m, h 69, 71, 1393
- i lkk: Banc Grigore, Bertoc Ioan, Gerhes Ioan
- Szász (*Szaz, Zaz*) Bálint, a, Lemhény 129
- Farkas, jb, Bibarcfalva 1657
- Ferenc, n, Újfalu 1528
- Gergely, Sárd 124
- Imre, lófő, Nagyernye 836
- István és Máté, jb, Pócsfalva 90
- János, lófő, bíró (1589), Felvinc 1157
- János, polg, Torda 1404
- Kelemen, vdi jb, Hosszúmező 246
- Máté és fel, jb, Héjasfalva 705
- Mihály, bíró, jb, Harangláb 1594
- Mihály, jb, Tötör 93
- Péter, jb, Siménfalva 250
- Simon, jb, Madéfalva 316
- Zsófia: Szalai Jánosné
- , n cs, Szeben: Borbála, János és fel: Bolyai Katalin 1528
- szász egyház lelkészei és vizitációi 287
- lelkész kinevezése 1759
- Szász Nemzeti Levéltár 49
- szász székek: hét szék előljárói 4, 1111
- —: két szék 934
- Universitas 211, 912, 938, 939, 1096
- — előjárósága 40, 41, 49, 68, 164, 211, 500, 845, 846, 848, 918
- — jegyzője: Han Michael (1539), Han Michael (1581–1585, 1588)
- — közgyűlése 4
- Szász utca (*Zaz ucza, Zazwcha*), utcanév, Gyulafehérvár 901, 1260, 1673
- Szászbudak I. Budak
- Szászcsávás I. Csávás
- Szászfalu (*Zazfalu*) – Săsăuși, Kézdi sz/Kovászna m, h 485, 808
- i udvarház 808
- Szászfenes (*Zazfenes*) – Feneșul Săsesc/Florești, Kolozs m, h 1018. L. még Fenes
- Szászivánfalva I. Ivánfalva
- Szászksalmás I. Almás
- Szásznyíres (*Zaznyeres, Zaznyres*) – Nireș, B-Szoln/Kolozs m, h 1232, 2006
- i lkk: Dobos Jakab, Nagy Bálint, Nyíresi Lőrinc, Szalma Lukács, Tót Pál
- Szászrégen I. Régen
- Szászsebes (*Szazsebes, Zazsebes*) – Șebișul Săsesc/Sebeș – Mühlbach, Szászsebes sz/Fehér m, v 10, 260, 908, 1752. L. még Sebes
- i lkk: Kisselyki Gál, Lividarius Michael
- Szászsztentgyörgy I. Szentgyörgy
- Szásztyúkós (*Zaz Tywkos*) – Ticușul Săsesc/Ticușu Vechi – Deutschtekes, Köhalom sz/Brassó m, h 1506

- i lk: Gál Adam
 Szászújfalú (*Zaz Falw, Zaz Uyfalu*) – Uifaláu/Corvinești – Niederneudorf, Doboka/B-Naszód m, h 706. L. még Újfalú
 Szászváros (*Zazvaras, Zazwaros*) – Orăștie – Broos, Szászváros sz/Hunyad m, mv 397, 571, 664, 799, 813, 961, 1777, 1870
 — előjárósága 813, 1870
 — királybírája, székbírája és esküdtjei 571
 — királybírája: Főni István deák (1602)
 —i lkk: Lugasi Áron, János és Mózes
 —i prédikátor: Szalai András (1588 e)
 —i harmincados: Lugasi Mózes (1583)
 —i harmincadvám 571, 813
 Szászvárosi (*Zazvarossy*) János, polg, Gyulafehérvár 1923
 Szászssombor (*Zaz Sombor, Zazsombor*) – Jimborul Săsesc/Jimbor, Doboka/B-Naszód m, h 86, 123, 134, 199, 364, 521, 712, 714, 862
 —i lkk: Drani Balázs és fel, Mihály, Farkas Gáspár, Gál János és Lőrinc, Székely Gergely, János és fel: Anna, Illyés és fel: Lepsényi Anna, Zsombori Lajos
 —i udvarház 521
 Szatmár (*Zathmar*) – Sătmar/Satu Mare, Szatmár m, v 128, 262
 —i lkk: Gazdag Lajos és fel: Egri Katalin
 Szatmár (*Zathmar*) vm alisp: Dengelegi Miklós (1589)
 Szatmári (*Zatthamary, Zattmari*) István, n, Ilosva 730
 — Miklós, n, Szopor 1618
 —, n cs, Nagybánya: András deák, polg, nagybányai harmincados (1590–1591) és fel: Ötvös Anna, János 1226, 1287, 1419
 Szatmárnémeti (*Zakarnemethy, Zathmar Nemethy*) István, n, vdi ítélőszéki esk íródeák (1576, 1578–1579, 1585, 1587, 1589), nagyobb kancelláriai íródeák (1577) 86, 123, 714, 964
 — Miklós deák, n 1324
 Szaturó (*Zatul Rew*), Raj – Saturău/Brazii, Zaránd/Arad m, h 1744
 Szava (*Zawa*) – Sava, Doboka/Kolozs m, h 399
 —i b/lkk: Almádi Bálint és fel: Jankafi Katalin, Gáspár
 szavazás 146
 századosok, gyalogpuskásoké l. Csík, Gyergyó, Kászon, Kézdi, Maros, Orbai, Sepsi szék, görgényi, lippai és újvári vártartomány, Székelyvásárhely
 Szea, Zea, feltehetően a mai Cella – Țela, Arad m, h 2050
 Szeben (*Cibinium, Hermanstadt*) – Sibiu – Hermannstadt, Szeben sz/m, v 11, 1, 4–5, 24–25, 30, 40, 41–44, 49, 68, 79, 95, 103, 107, 138, 164, 169, 211, 228, 325, 354, 357, 457, 500, 775, 845, 846, 909, 918, 928, 940, 1145, 1254, 1310, 1528
 — előjárósága 24, 30, 42, 43, 68, 103, 107, 138, 211, 357, 361, 500, 940, 1310
 — királybírája 164, 1310; Huet/Süveg Albert (1577–1607)
 — székbírája 1310
 — polgármestere 138, 164, 940, 1310; Baier Johannes (1590), Csukás Georg (1577–1578), Vajda Johann (1583, 1585–1586, 1592)
 — tanácsosa 103, 107; Lutsch Peter (1575, 1578)
 — jegyzője: Czumpolius Sebastian (1578–1580), Han Michael (1581–1585, 1588), Rewel Johannes (1575)
 —i lkk: Baier Johannes, Beer Erasmus és fel: Anna, Martha; Offner Cristof fel, Goltshmidt Albrecht, Hellwig Michael, Kramer Leonard, Lachko Johann, Magyar Borbély János, Maier Michael és fel: Anna, Mortgreff Michael, Offner Cristof és fel: Beer Martha, Margarete, Ollert Johann és fel: Beer Martha, Matthias és fel: Anna Rupser Bartholomäus, Valentin és fel: Ursula, Szász Borbála, János és fel: Bolyai Katalin
 —i Szász Universitas törvényszéke 49
 —i közgyűlés 4, 68, 1145
 —i borbélycéh 44; borbély: Barbitonsor Johannes
 —i mészárosceh szabályzata 68
 —i takácsceh 49
 —i városháza 846
 —i aggmenház 775
 —i polgárok háza, Gyulafehérvár 909
 —i pénzverőkamara 325
 —i utcanév: *Fleischer gaß*
 —i vdi servitor: Rác Mihály

- Szent Márton-napi adója 30
- Szeben (*Cibiniensis*), szász szék provinciálisai 1
- i cigányok kiváltságai 24, 357
- Szeben város és a Szász Nemzet Levéltára 24, 25, 30
- Szécsényi (*Zecheni*) Ferenc, n, váradi vdi fam 897
- Szécsi (*Zeechy*) Simon, polg, Nagybánya 1226
- , n cs: Borbála: Bőnyei Györgyné, Tamás és fel: Kendi Klára 591
- Szedzerjes (*Zederies*) – Sedrias/Mureni – Neufлаген/Neuzekel, Fehér/Maros m, h 343, 957
- Szeged (*Zeged*), Csongrád/M, v 890, 1670
- i Fűrös Gáspár, Kis Boldizsár
- Szegedi (*Zeghedy*) András, Gyulafehérvár 249
- Ferenc deák és István, n, Enyed 985, 1446
- Ferenc, n és fel: Safarit Krisztina, Nagybánya 991, 1023
- János deák 1378
- János deák, vdi ember, Karánsebes 141, 147, 306, 1106
- Mihály, n, gyp tizedes (1590), a vdi testőrgyalogok tizedese (1591) 1204, 1654
- Miklós, vdi jb, Tövis 1479
- Péter deák, n, dévai vár udvb (1602) 1997, 2003, 2009
- , n cs, Mihályfalva: Katalin: Örvényesi Ioan fel, Mihály deák és fel: Petronella 766
- Szegegyház (*Zegy Egyház*), ma pusztá Dorogtól északkeletre, Bihar/M 1989
- Szegény (*Zeogeny*) Tamás, gyp, Gyulafehérvár 1224
- szegények megsegítése 101, 1033
- Szegi (*Zeghi*) György, n, Földes 724
- Szék (*Zeek*), Márkaszék – Marca, Kraszna/Szilágy m, h 723
- (*Zek*) – Sic, Doboka/Kolozs m, mv 777
- i lk: Kovács Péter
- szék nevének megváltozása 146
- Székás (*Zekas*), prédium Prebul határában, Szörény/Krassó-Szörény m 74
- székbíró l. Köhalom, Medgyes, Sebes, Senk, Szászváros, Szeben, Szeredahely széki
- Székely (*Siculo, Zekely*) Albert, jb, Besenyő 1582
- Anna: Kaproncai Mártonné és Mihály, n, Igen 1954
- Antal, lófő, Kibéd 870
- Antal, n és fel: Horvát Klára, Hencida 1233, 1422
- Balázs, ugocsai főesp és erd dékánk (1415) 8
- Balázs, jb, Gyulafehérvár 1654
- Benedek, jb, Koppánd 1191
- Ferenc, Gyulafehérvár 731
- Ferenc, n, Udvarhely 1642
- Gábor és János l. Dobai/Székely Gábor és János
- György l. Gáspár/Székely György
- György, gyp, Gelence 244
- György, jb, Gerendkeresztúr 784
- György, jb, Gyulafehérvár 771
- György, lófő, Dálya 1166
- István deák l. Besenyői/Székely István deák
- István, jb, Magyardellő 1582
- István, n, Királyfalva 1527, 1553
- Iwan, jb, Dombró 680
- János deák, Vissi, n, a belényesi vdi réz- és vasbányák praefectusa (1584) 538, 547
- János, n és fel, b, Tatárfalva 1975
- János, n, Szentandrás 1642
- Kozma, jb, Nagynyulas 717, 718, 719
- László, n és fel: Tolvaj Anna, Mezögyán 627
- László, n, Angyalos 533
- Márton, n, Déva 2045
- Máté, jb, Ádámos 1172
- Mihály l. Gál/Székely Mihály
- Mihály l. Kun/Székely Mihály
- Mihály, jb és fel: Címer Anna, Micske 472
- Mihály, jb, Bánd 991
- Mihály, n, gyulafehérvári helyettes udvb (1590–1592), Fehér vm alisp (1591), Igen 1204
- Miklós és Péter l. Becő/Székely Miklós és Péter
- Pál, n, b, Inakfalva 1128
- Pál, n, b, Iklód 1859
- Péter, n, Szőkefalva 391
- Péter, n, Déva 1866
- cs l. Nagy/Székely cs
- , jb cs, Remete: György, István és Mihály 1391
- , n cs, Csepegómacskása: Ferenc, György és István 1149
- , n cs, Siménfalva: István 250; János 250, 373, 1399; János deák 250, 373; Mózes (1550 k–

- 1603), vdi udv fam (1583, 1589, 1593), szé-
kely sókamarás (1583–1584, 1588, 1591),
főhadnagy (1591), tanácsúr (1600–1601), az
erd hadak generálisa (1600), Erdély fejedel-
me (1603) 10–11, 240, 250, 373, 375, 458,
781, 1399, 1400; Péter 250, 373, 1399
- , n cs, Szászsombor: Gergely 862; Illyés,
ítélőszéki ülnök (1577) és fel: Lepsényi An-
na 364, 378; János 86, 123, 134, 199, 364,
712, 714, 862; és fel: Dezső Anna 862
- , n cs, Széplak: Erzsébet, Ferenc, Gergely és
fel: Bordi Márta, István és János 957
- , n cs: Anna: Kacsán Mártonné, Ferenc, Já-
nos és fel: Magdolna 398
- Székely/Adorján (*Zekely/Adoryan*) György, n, a
és fel: Katalin, Kövesd 202, 293, 632
- Székely/Faragó (*Zekel/Farago*) Bálint és fel,
Csapó 567
- Székely/János (*Zekely/Janoz*) Miklós, n, Almás
1297
- Székely/Sánta (*Zekel/Santha*) Bálint, vdi udv
fam, Lisznyó 264, 311
- székely ispán: Nádasi Mihály (1405–1421),
Szentgyörgyi és Bazini Péter (1499–1510),
Szapolyai János (1510–1526)
- Székely Oklevéltár 33, 39, 51, 52, 250, 373, 374,
607, 636, 808, 1021, 1580, 1663, 1698, 1746
- székely örökség 111, 168, 189, 214, 223, 237,
242, 247, 252, 253, 264, 271, 274, 353, 373,
401, 417, 429, 450, 508, 524, 739, 770, 812,
825, 958, 1093, 1099, 1136, 1140, 1644,
1686, 1815, 1840, 1849, 1912, 1914, 1977
- — — adásvétele 162, 407, 722, 847, 1234, 1242,
1244, 1312, 1314, 1466, 1580, 1669, 1833
- — — adományozása 194, 202, 272, 380, 417,
427, 485, 559, 722, 726, 847, 1128, 1234,
1390, 1500, 1746, 1860
- — — előadományként 380, 1500
- — — hűtlenség címén 754, 787
- — — magszakadás címén 473, 1073, 1524,
1782, 1860
- — — új adományként 104, 208, 209, 273,
275, 290, 336, 352, 398, 423, 432, 479, 486,
491, 527, 533, 534, 535, 603, 610, 628, 685,
870, 1005, 1011, 1024, 1042, 1072, 1085,
1091, 1092, 1122, 1129, 1131, 1132, 1134,
1147, 1153, 1156, 1166, 1307, 1308, 1321,
1331, 1435, 1456, 1466, 1513, 1515, 1516,
1526, 1530, 1545, 1575, 1585, 1604, 1605,
1606, 1612, 1616, 1637, 1650, 1652, 1653,
1656, 1657, 1658
- — — csatolása mezővároshoz 431
- — — cseréje 94, 726
- — — elidegenítése 794, 1208, 1242, 1244,
1312, 1314, 1580, 1746
- — — elidegeníthetlenségének biztosítása 126
- — — kivételezése 1038, 1058, 1080, 1249,
1257, 1282, 1399, 1400, 1405, 1450, 1617,
1627, 1630, 1648
- — — öröklése 55, 739, 794, 1031, 1128
- — — szerzése 1011, 1331, 1530, 1605
- — — zálogosítása 787, 1242, 1244, 1312, 1314,
1580
- — — sóbánya 109, 188, 205, 688, 1399
- — — sókamara 109, 1127
- — — sókamarás 188; Székely Mózes (1583–1584,
1588, 1591)
- székely szabados, Csík széki 1598, 1718, 1828
- — — Kászon széki 1825
- — — Kézdi széki 1705, 1707, 1955
- — — Maros széki 1714, 1797, 1808, 1811,
1860, 1945, 1991, 2037, 2038, 2039
- — — Orbai széki 1692, 1695, 1696, 1699,
1700, 1702, 1703, 1704, 1709, 1810, 1840,
1847, 1850, 2034, 2035
- — — Sepsi széki 1212, 1698, 1716, 1717,
1726, 1802, 1815, 1988, 2048
- — — Udvarhely széki 688, 1914, 2030, 2031,
2032, 2051. L. még szabados
- — — szabadosok hadnagyai: Balassi István (1602),
Bedő István (1602), Gál János (1601),
Mengecz István (1601)
- — — szabadság 39, 55, 120, 450, 508, 1391, 1646,
1663, 1746, 1749, 1755, 1912
- székelyek fellázítása 33, 1663
- Székelyfalva (*Zekellyfalwa*), elnéptelenedett te-
lepülés Marosvásárhely és Szentanna között,
Maros sz/m 242
- i udvarház 242
- Székelyföld (*Siculia*) 934
- Székelyhid (*Zekelyhyd*) – Săcheiid/Săcueni, Bi-
har m, mv és vár 63
- i vár praefectura: Újhelyi György (1569)
- Székelykeresztúr I. Keresztúr
- Székelykocsárd I. Kocsárd
- Székelyrész (*Zekely Rez*), fn, Tófalva 339

- Székelyudvarhely l. Udvarhely
- Székelyvásárhely (*Zekel Vasarhely*, *Zekelywasarhely*), Marosvásárhely – Târgu Mureș – Neumarkt, Maros sz/m, mv 37, 89, 200, 239, 466, 717, 718, 1201, 1315, 1321, 1396, 1499, 1580, 1582, 1666, 1671, 1836, 1842, 1848, 1849. L. még Vásárhely
- előjárósága 1315
- bírója: Kovács Pál (1590–1591)
- i jegyző: Vásárhelyi György deák (1590)
- i lkk: Gál/Székely Mihály, Herepei Gergely, Iszlai Tamás, Konc Pál, Köpeci András és Mihály, Köpeci János, Nyerges Ferenc és György, Szabó Bálint, Szabó Mátyás, Szöcs György, Szöcs Márton és fel: Klára, Szöcs Tamás, Vásárhelyi Anna, István deák és fel: Köpeci Anna, másik István, Judit, Katalin
- i lelkész: Göcsi Máté (1571–1585)
- i borbélyok és sebészek céhe 1396; céhmestereik: ifj. Borbély György, Tordai Miklós (1591)
- i timárok és vargák céhszabályzata 466
- i gyalogpuskások és századosaik 1315
- i apácák 200
- i utca: Klastrom utca, Szent György utca
- Székelyvásárhelyi (*Zekelywasarhely*) István deák l. Vásárhelyi/Székelyvásárhelyi István deák
- szekér 10, 99, 582, 706, 810, 835, 1472, 1623
- biztosítása követek és futárok részére 50, 1465, 1838
- Szekerés (*Zekeres*) Adorján és Bálint, jb, Erked 717, 718
- János, vdi fam, Topa 532
- Miklós, jb, Kissáros 90
- Péter, esk, jb, Bodola 1212
- Szekerésárok (*Zekeres arok*), fn, Bodzamező 332
- szekérút 893
- Székes (*Zekes*) – Săcăreni, Maros sz/m, h 1991
- i lkk: Kerekes Miklós, Kis Simon és fel
- Székes (*Zekes*) András, n, Toldi István fam, b, Pirosa 1966
- Dénes, n és fel: Ambó Orsolya, Debrecen 499
- székesegyház, zilahi 660
- Székesfejérvári (*Zekesfeyerwary*) András, n, kancelláriai íródeák (1565–1567, 1569–1570), kincstári számvevő (1575) és Zsófia: Gyarmati Gergely deák fel 1275, 1343
- Székesfejérvári/Bojér (*Zekesfeyerwary*, *Zekesfeierwary/Boyer*) Balázs deák, n, Vargyas 1518
- Széki (*Zeky*, *Zeeki*) Anna: ifj. Bolta Jánosné
- Kálmán, vdi ember, Csapó 1206
- Máté, gyp tizedes (1590–1591), Gyulafehérvár 1224, 1440
- Miklós, n, Zekfalva 1773
- , n cs, Moha: Anna, Boldizsár, Fülöp, Máté és fel: Porkoláb Márta 392
- szekrény 775
- Szekrényes (*Zeokrenyes*) György, jb, Zapróc 93
- szekularizáció l. egyházi javak szekularizációja
- Szél/Csanádi (*Zeel*, *Zely/Chianadi*, *Czianadi*) István, a déznai kastély officialisa/praefectusa (1601–1602), ill. várkap (1602) 1733, 1790, 1832, 1903, 1956, 1986, 2036, 2040
- Szele (*Ze*) Magdolna: Makai Illés deák fel
- Széles (*Zeles*, *Zelys*) János, n, Miske Kristóf jószágigazgatója (1583), Veresmart 412, 618
- Lukács, bíró, vdi jb, Sárd 454, 1283
- Mihály, gyp és Mihály, jb, Szenttamás 655
- Szeles (*Zeles*), fn, szőlőhegy, Száldobágy 1070
- Szeleste (*Zelesthie*) – Săliște, Torda/Kolozs m, h 92
- i lkk: Dobra Ioan, Marcu Tyvadar, More Dionisiu, Opra Demyen
- Szelestei (*Zelestei*) János, n 2028
- János, n, fdi fam 1992
- Szelestye (*Zelestie*), elpusztult település Kertes és Mikószalatna között, Zaránd/Arad m 1981
- (*Zelestie*), elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Szelezsény (*Zezechien*, *Zezechyn*) – Sălăgeni/Sălăjeni, Zaránd/Arad m, h 968, 1799
- Szélhegy (*Zeelhegy*, *Zelhegy*), fn, szőlőhegy, Tasnád 1394, 1632
- Szelicse (*Zelestie*, *Zelistie*) – Sălicea, Torda/Kolozs m, h 2007
- Szelistadt (*Zelestadt*) – Seliștat – Seligstadt, Nagysink sz/Brassó m, h 43, 191
- i lkk: Rinczik/Lenczik/Martin, Zalman Urban
- Szelistye (*Zelestiae*), Körösszáldobágy – Săldăbagiu/Săldăbagiu Mic, Alsó- és Felső Száldobággal egyesült település, Bihar m, h 1989

- (*Zelestie*) – Săliște de Beiuș, Bihar m, h 1722
 Szelistyora (*Zelistera*, *Zelistor*) – Săliștioara, Hunyad m, h 347, 1743
 Szelnice (*Zelnicze*) – Sălnița, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573
 Szemce (*Szemceze*), prédiüm Sarkadtól délre, Bihar/M 1138
 Szemere (*Zemere*), Alpári, Kaki, n cs: Boldizsár 229, 710, 729; György, Kelemen, Lukács, Mihály 229; Sebestyén és fel: Bornemissza Anna 229, 321, 322, 703, 710, 729; Zsigmond, váradi vdi fam 229, 321, 322, 703, 710, 729, 800, 824, 1559
 Szemere/Kétházi (*Zemere/Keethazy*) Mihály, n, Csík szék királybírája (1584, 1588–1589), Csík, Gyergyó és Kászon sz királybírája (1590–1591), Szentkirály 256, 258, 427, 475, 770, 1093, 1249, 1282, 1452, 1454, 1486, 1601
 Szemerjaasszony (*Zemeriaazzony*), Sepsiszentgyörgybe olvadt település, Sepső sz/Kovássz-na m 374
 széna 706, 1333
 Szénarét (*Zena ret*), fn, Sárfalva 1367
 Szénás (*Zenas*) Péter, Bályok 285
 — servitora: Oláh Balázs
 Szénaverős (*Zenaveres*, *Zenawereós*) – Senereuș – Zendersch, Küküllő/Maros m, h 222, 385, 1682
 szénégetés 212, 1622
 Szénégető (*Zenegetheo*), fn, Bölön 94
 Szengyeli (*Zengiely*), n cs: Anna, Ferenc és fel: Baksa Sára 832
 —, n cs: Anna: Gyulai Ferencné, Katalin: Görög Tamásné, Péter és fel: Varsányi Zsófia 769
 Szent Egyed-egyház és aggmenház, Várad 671, 702, 716, 720, 721, 724, 835
 Szent György-kapu, Gyulafehérvár 180, 182, 192
 Szent István első vértanúról nevezett domonkos kolostor, Gyulafehérvár 180, 879
 — egyháza káptalanja, Váradhegyfok 54, 236
 Szent Jeromos-kolostor, Fugyivásárhely 1559
 Szent László király-ispotály, Várad 446, 1330
 Szent Márton-kápolna, Brassó 2
 Szent Márton-napi adó 2, 16, 18, 26, 30, 1254
 Szent Mihály-kapu, Gyulafehérvár 1488, 1672
 Szent Mihály kapuja előtt való utca (*Zenth Mihali kapuya eleot valo uca*), utcanév, Gyulafehérvár 1488
 Szentábrahám (*Zent Abrahamfalwa*, *Zentabraham*) – Avrămești, Udvarhely sz/Hargita m, h 162, 1091, 1099
 —i lkk: Mészáros Lőrinc, Sztás János
 Szentágota (*Zenth Aghatha*, *Zenthagatha*) – Agnita – Agnetheln, Sink sz/Szeben m, mv 43, 138, 191
 —i lk: Knoll Georg
 —i vargacéh 138
 Szentandrás (*Zent Andras*) – Sântandrei, Bihar m, h 825, 841
 — (*Zentandras*) – Sântandrei, Hunyad m, h 1041, 1674
 — (*Zenth Andras*), Sajószentandrás – Șieu-Sfântu, Doboka/B-Naszód m, h 1642, 1645
 —i lkk: Dénes János és fel, Modra János és Katalin, Nagy László, Székely János
 —i udvarház 1642
 Szentandrás (*Zentandrassy*) György, n, a borosjenői katonák/csatapok hadnagya (1602) 1766
 — (*Zentandras-i*, *Zentandrassy*) János deák, n, Szentandrás 1041
 Szentanna (*Zenthanna*) – Sântana de Mureș, Maros sz/m, h 242, 1286
 —i Szabó János
 —i lkk: Polyák Anna: István deák fel, Ferenc, János, Klára: Sarmasági Mihály, másik Klára és Miklós
 Szentbenedek (*Zentbenedek*) – Benediug/Mănăstirea, B-Szoln/Kolozs m, h 1112
 —i udvarház 1112
 — (*Zenth Benedek*, *ZentBenedek*) – Sânbenedic, Fehér m, h 922, 1276, 1280
 —i lkk: Pacolai Dorottya: Csáni Lázárné, János és fel: Ilona, Kristóf
 —i udvarház 922
 Szentdemeter (*Zenthdemether*) – Dumitrești, Udvarhely sz/Maros m, h 371, 564
 —i lk: Nyújtódi György
 Szentdienes (*ZenthDienes*), prédiüm Monyoró és Borosjenő között, Zaránd/Arad m 1744
 Szentegyed (*Zent Egyed*, *Zenthegied*) – Sântejude, Doboka/Kolozs m, h 92, 177, 332, 981, 1185, 1531, 1614

- i Somlyai Gergely deák
Szentegyed utca (*Zent Egyed uchaya*), utcanév, Várad 716
Szentegyedi (*Zenthegied-i*) Gergely deák l. Somlyai Gergely deák
Szentegyház utca (*Zentegyhaz alias Zebeny ucza*), utcanév, Gyulafehérvár 1126
Szentegyházasoláhfalu (*Zentegyhazas Olah Falu*) – Vlăhița, Udvarhely sz/Hargita m, h 936. L. még Alsóoláhfalu, Oláhfalu
— tizedmentessége 936
Szentegyházpataka (*Zentegyhazpataka*), fn, patak, Zetelaka 346
szentek ünneplése 2
Szenterzsébet (*Zentersebeth*) – Eliseni, Udvarhely sz/Hargita m, h 162
Szentes (*Zentes*), Csongrád/M, h 1296, 1868
—i Torni Tamás és fel: Toldi Petronella, Zsófia: Perussit Máténé
Szentfalva (*Zentfalwa, Zenthfalva*) l. Szentmihályfalva
Szentfalvi/Nagy (*Zentfalwy/Nagy*) cs l. Nagy cs
Szentgothárd (*Zengothart*) – Sucutard, Doboka/Kolozs m, h 1531
Szentgyörgy (*Zentgeorgy, Zenthgyeorgy*), Csík-szentgyörgy – Ciucsângeorgiu, Csík sz/Hargita m, h 345, 359. L. még Csíkszentgyörgy
—i lk: Vata Gergely
— (*Zenthgyeorgy*), ma Vízszentgyörgy puszta Széplak közelében, B-Szoln/Kolozs m, h 1748
—i lk: Makrai István
— (*Zenthgyeorgy*), Szászszentgyörgy– Sângeorgiu Săsesc/Sângeorzu Nou – Sanktgeorgen, Beszterce sz/B-Naszód m, h 201
Szentgyörgy utca (*Zentgeorgy ucza*), utcanév, Várad 1388
— (*Zenth Georgy ucza, Zenthgyeorgy ucza*), utcanév, Székelyvásárhely 563, 1849
Szentgyörgyi és Bazini (*de Sancto Georgio et Bozyn*) Péter (mh 1517), budai kapitány (1491), erd vd és székely isp (1499–1510) országbíró (1500–1517) 27, 28, 29, 1869
— (*Zentgeorgy*) Erzsébet: Kamuti Balázsne
Szentimre (*Zent Imreh, Zenth Imre*), Csíkszentimre – Sântimbru, Csík sz/Hargita m, h 427, 559, 1452, 1598
—i lkk: Balló Jakab, Gergely Péter, Kovács András, Márk Miklós, Máté Gergely, Sánta István
— (*Zenthimre*), Görgényszentimre – Gurghiu, Torda/Maros m, h 1534, 1690
— (*Zenthimreh*), Marosszentimre – Sântimbru, Fehér m, h 118, 363, 454, 1083, 1283, 1377
— előjárósága 1083
—i lkk: Bíró Bálint, Borbély Ferenc, Máté Jakab, Miklós deák, Oláh Simon bíró, Varga Gergely, Zsoldos Máté
—i lelkész 1083
— (*Zentimre*), eltűnt település a Sztrigy folyó mellett, Piski és Dédács környékén, Hunyad m 27, 28, 29, 115, 1218, 1869
—i lkk: Sztrigyi Dániel és Dénes
— (*Zenthimreh*), Udvarhelybe olvadt település, Udvarhely sz/Hargita m 431
—i lk: Berze Máté
Szentimrei (*Zent Imrehy*) István, bíró, jb, Kisfalud 454
Szentistván (*Zenth Istvan*) – Ștefănești/Trei Sate, Maros sz/m, h 2037, 2039
—i lkk: Barla János, Killyén Dénes, István, másik István, László és Lukács, Kis Bálint, Lakatos István, Nemes András
Szentistván (*Zent Istvan*), fn, szőlőhegy, Enyed 1231
Szentiván (*Zent Iwan, Zentiwan*) – Sântionluca, Sepsi sz/Kovácsna m, h 333, 1516
—i lkk: Borosnyai Máté, Burcsai Borbála: Henter Benedekné, Máté, Salamon Balázs, Gergely és Tamás, Török Ferenc
—i udvarház 1516
— (*ZentIvan, Zentiwan*), elpusztult település Nagyiklód közelében, B-Szoln/Kolozs m 89, 631, 1232
—i lkk: György, n; Kendi János Németi Máté, Vég Gergely
Szentiváni (*Zenthivany, Zentyvany*) Elek, gyp, Füzes 1232
— Márton, n, Ifjú János fam 755, 773
Szentjakab (*Zent Jacob, ZentJacab*), Marosszentjakab – Sâniacob, Fehér/Küküllő/Maros m, h 90, 1871, 1940
—i lkk: Rád Boldizsár, Szántó Péter, Török János, Vályi György deák
—i udvarház 1871, 1940

- (*Zenth Jacab*), Mezőszentjakab – Sâniacob/Iacobeni, Torda/Kolozs m, h 229, 307, 710, 729
- Szentjános (*Zenth Janos*) – Sântion, Bihar m, h 1581
- i lk: Izsó István
- (*Zenthianos*), elpusztult település Polyán és Szárazpatak között, Fehér/Kovászna m 33, 517
- Szentjános (*Zent Janos*), fn, szőlőhegy, Püspöki 1181
- Szentjános utca (*Zenthianos wcziaia*), utcanév, Bihar 245
- Szentjánoshegy (*Zent Janos hegye*) – Nucet – Johannisberg, Fehér/Szeben m, h 1818
- Szentjeromos (*Zent Hieronimus*), fn, Vásárhely 229, 1559
- Szentkatolna (*Zenth Katolna, Zentkatholna*) – Cătălina/Catalina, Kézdi sz/Kovászna m, h 111, 126, 794, 1669, 1833, 1955
- i lkk: Cseh András és István, Cseh Péter, Demjén Demeter, György, Kelemen, Lőrinc és Tamás, Demjén Tamás, Szabó Miklós, Szalai Péter
- i pap: Huszti Dávid (1599, 1602)
- Szentkereszt (*Zekereszt, Zentkereszt*), elpusztult település Világos mellett, Arad m 1992
- Szentkeresztmacskása (*Zentkerezst Machkassa*), Magyarmacskás – Măcișaul Unguresc/Măcișau, Doboka/Kolozs m 926
- Szentkereszt-oltár, Zilah 660
- Szentkirály (*Zent Kiraly, Zentkyrali*) – Sâncrai, Udvarhely sz/Hargita m, h 431, 1604, 1606, 1658, 2044
- i lkk: Berze Balázs, Máté és Mihály és fel: Kovács Anna, Csíki János, Mihály és Péter, Demeter Péter, Kovács Péter, Lukács János, Magyar János, Mogyorósi János, Nagy János, Nagybodó Gergely és Márton, Oláh András és Demeter, Pásztor István, Rékás István, Szakácsi János, Szondi Gergely, Szondi János
- i fn: Fenyédi László öröksége, Magyar Antal öröksége
- i udvarházak 1604
- (*Zent Kyraly, Zentkiraly*), Sepsiszentkirály – Sâncraiu, Seps sz/Kovászna m, h 223, 282, 1382, 1538, 1637, 1640, 1641
- i lkk: Erdő János, Ferenc Antal, Gáspár András és Benedek, István János, Kis Antal, Málnási Illyés és László, Péter Balázs, Péter Gáspár, Szabó Miklós, Veres Dániel, Gergely és György
- i udvarház 1637
- (*Zentkyraly*), Szilágyszentkirály – Sâncraiu Silvaniei, K-Szoln/Szilágy m, h 1110
- i lkk: Nagy András, Máté, Miklós, Pál, Simon
- i udvarház 1110
- (*Zenthkyraly*), Csíkszentkirály – Sâncrăieni, Csík sz/Hargita m, h 256, 427, 559, 1454
- i lkk: Adorján Mátyás, Ambrus Ferenc, Csató András és fel: Brigitta, Csató Demeter, János Miklós, Lestyán Bálint, Nagy Lázár, Nagy Péter, Rác Péter, Szemere/Kétházi Mihály
- (*Zenthkyraly, Zentkiraly*), Marosszentkirály – Sâncraiu de Mureș, Maros sz/m, h 177, 209, 562, 570, 754
- i lkk: Csáni Balázs, János és Miklós
- i malom 177
- i udvarház 177
- (*Zentkiraly*), Enyedszentkirály – Sâncrai, Fehér m, h 247, 844, 1013, 1208, 1280
- (*Zentkyraly*) – Sâncrai, Hunyad m, h 453
- (*Zentkyraly*), Pusztaszentkirály – Sâncraiu Deșert/Crăești, Torda/Kolozs m, h 92
- i lkk: Bohald Blasiu, Dussa Borruz és Ioan
- (*Zentkyraly*), Érszentkirály – Sâncraiu/Eriu Sâncrai, K-Szoln/Szatmár m, h 753. L. még Érszentkirály
- Szentkirály (*Zenthkyraly*), utcanév, Huszt 462
- Szentkirályi (*Zenthkyraly*) Balázs, polg, Illyefalva 1043
- Lukács, jb, Borbánd 102, 106, 447
- Mihály, n 746
- , n cs, Érszentkirály: Anna: Mezőgyáni Lászlóné, Benedek és fel: Margit, másik Benedek, Gergely, György, István és fel: Kaplyán Margit, másik István, János, Lőrinc és Mihály 761, 764, 1198, 1423
- Szentkozma (*Zentkozma*), ma pusztá Berettyóújfalu környékén, Bihar/M 724
- i lkk: Kis Balázs, Kövér Gáspár
- Szentlászló (*Zent Laszlo, Zenthlazlo*), Nyárádszentlászló – Sânavasii, Maros sz/m, h 225, 271, 339, 1117, 1118, 1299, 1500
- i lk: Sigér János

- i udvarház 1117, 1299
- (*Zentlazlo*), Kisszentlászló – Laslău Mic – Kleinlasseln, Küküllő/Maros m, h 641
- (*Zentlazlo*), Tordaszentlászló – Săvădisla, Kolozs m, h 324
- i Kamuti Balázs és fel: Szentgyörgyi Erzsébet
- (*Zentlazlo*) – Vasileni, Udvarhely sz/Hargita m, h 1129
- i lkk: Ugron Ferenc és Tamás
- i udvarház 1129
- Szentlélek (*Zentlelek*) – Bisericani, Udvarhely sz/Hargita m, h 1246, 1307, 1308, 1466
- i lkk: Bartók Sebestyén, Hegyi Lukács, Ötvös Máté
- i udvarház 1466
- (*Zentlelek*), Csíkszentlélek – Leliceni, Csík sz/Hargita m, h 735, 1599
- i lkk: Csíki János, István Márton, Osvát Miklós
- (*Zentlilek*, *Zentlylekfalwa*), Kézdiszentlélek – Sânzieni, Kézdi sz/Kovácsna m, h 126, 722, 1334, 1493
- i lkk: Borja András, Lőrinc István és Tamás, Mátyus Benedek, Nagy Imre és fel: Kohos Anna
- Szentlőrinc (*Zent Leoryncz*) – Lăureni, Maros sz/m, h 628
- Szentmargita (*Zenthmargita*), Mezőszentmargita – Sânmărghita, Torda/Maros m, h 1202, 1203, 1206, 1582
- (*Zenthmargita*) – Sânmărghita, B-Szoln/Kolozs m, h 777
- i lelkész: Pinteki Bálint (1588)
- Szentmária (*Zent Maria*) – Sântă Măria, Doboka/Szilágy m, h 894
- Szentmárton (*Zent Marton*, *Zentmarton*), Csíkszentmárton – Sânmartin, Csík sz/Hargita m, h 194, 540, 1661. L. még Csíkszentmárton
- i lkk: Bocskor Bálint, Hosszú Ferenc, Huszár Tamás, János Mihály és Orsolya, Kovács Bertalan, Potyó Tamás
- (*Zenthmarthon*), elpusztult település Szabathely környékén, Arad m 1992
- (*Zenthmarton*), Görgénysóaknába olvadt település, Torda/Maros m 1690
- (*Zentmarthon*), Homoródszentmárton – Martinuș/Mărtiniș, Udvarhely sz/Hargita m, h 1435. L. még Homoródszentmárton
- (*Zentmarthon*), Szépkényerűszentmárton – Sânmărtin, B-Szoln/Kolozs m, h 1232
- i lkk: Fejér Balázs és Péter, Nagy András és Márton
- (*Zentmarton*), Kóródszentmárton – Coroian-mărtin, Küküllő/Maros m, h 1334. L. még Kóródszentmárton
- Szentmártonhegy (*Zentmarthonhegy*), Mártonhegy – Șomartin – Martinsberg, Sink sz/Szeben m, h 107, 361
- i lkk: Torma Dániel és Kristóf
- Szentmártoni (*Zentmarthony*) Mihály deák, polg és Zsófia: előbb Kádár István, majd Szabó Osvát fel 1313
- Szentmártonmacskás (*Zent Marton Machkassa*) – Sânmărtin-Măciș/Sânmărtin, Doboka/Kolozs m, h 926
- i lkk: Macskási Boldizsár, másik Boldizsár, Ferenc, Gáspár, Menyhárt, Mihály és Miklós
- Szentmihály (*Zenthmihaly*, *Zentmihalyfalwa*) – Mihăileni, Udvarhely sz/Hargita m, h 423, 1308, 1447
- i lkk: Geréb János és Miklós
- i udvarház 1447
- (*Zentmihali*), Almásszentmihály – Sânmihaiul Deșert/Sânmihaiu Almașului, Doboka/Szilágy m, mv 497. L. még Nagyszentmihály
- (*Zentmihaly*), Csíkszentmihály – Mihăileni, Csík sz/Hargita m, h 1237, 1828
- i lkk: Búzás János, Máté és Miklós, Búzás Péter, Gergely Antal, Kósa István, Vasmat Lőrinc, Vince/Ince Pál
- Szentmihály I. még Szentmihálytelke
- Szentmihályfalva (*Zent Myhalyfalwa*, *Zentmihalyfalwa*) – Sânmihaiul/Mihai Viteazu, Aranyos sz/Kolozs m, h 39, 153, 184, 196, 204, 299, 558, 611, 850, 942, 982, 1154, 1436, 1855, 1875. L. még Mihályfalva
- i lkk: Antalfi János, Bácsi Ferenc deák és Fruzsina, Dénesi András; Miklós deák; Nagy Anna: Betlen Miklósné, másik Anna: Lencsés Györgyné, István és fel: Bácsi Fruzsina, János, Máté, Mihály és fel: Reszegei Anna, másik Mihály, Taresafalvi Albert
- i udvarház 423

- Szentmihályfalvi (*Zentmihalyfalwy*) Péter deák, az újvári vár udvb (1568–1569), Bekes Gáspár egyik támogatója, b, Csongva 92, 412
- Szentmihályi (*Zentmihaly*) Balázs, vdi gyp, Oláhfalú 1536
- Szentmihálytelke (*Zenthmihalytelke*), Szentmihály – Sânmihaiu/Sânmihai de Pădure, Torda/Maros m, h 1690
- (*Zentmihaltelke*) – Sânmihaiu/Mihăiești, Kolozs m, h 366, 418, 532, 1138
- i lkk: Tompa István és Miklós
- i udvarház 366
- Szentmiklós (*Zent Miklos*), Csíkszentmiklós – Nicolești, Csík sz/Hargita m, h 1545
- i lkk: Pókai Balázs és István
- (*Zenthmiklos*), Belényesszentmiklós – Sânmiclăuș/Sânnicolau de Beiuș, Bihar m, h 1989
- (*Zentmiklos*), Gyergyószentmiklós – Gheorgheni, Gyergyó sz/Hargita m, h 1636
- i lkk: Garda András és fel, Kovács János és Péter
- i udvarház 1636
- (*Zentmiklos*), Pusztaszentmiklós – Sânmiclăuș/Sânnicoară, Kolozs m, h 789. L. még Pusztaszentmiklós
- i lkk: Gáspár Mihály, Szilágyi András, Varjú Imre
- (*Zentmiklos*), eltűnt település a Maros mellett Tövis közelében, Fehér m 116, 118
- Szentmiklós (*Zenth Mikloss*), fn, malom, Olaszi 229
- (*Zenthmiklos*), utcanév, Bihar 409
- utca (*Zentmiklos uczaya*), utcanév, Várad 1369
- Szentmiklósi (*Zent Miklosy, Zenthmiklosy*) Ferenc, vdi udv fam, b, Szentmiklós 789
- György, n, lugosi fdi fam 1879
- Kristóf, kereskedő, Torda 1277
- Szentpál (*Zenpal, Zenthpal*), Kerelőszentpál – Sânpaul, Küküllő/Maros m, h és kastély/vár 83, 520, 1202, 1203, 1206, 1582
- (*Zenpal*), Homoródszentpál – Pauleni/Sânpaul, Udvarhely sz/Hargita m, h 616. L. még Homoródszentpál
- i Kornis Farkas
- (*Zenpal*), Magyarszentpál – Sânpaul, Kolozs m, h 418, 615
- i lk: Magyar Illés
- Szentpáli (*Zentpaly*) János deák, n, Kovacsóczy Farkas fam és fel: Gyógy Katalin 911
- , n cs, Szentpál: Anna: előbb Sulyok Ferenc, majd Körösi Miklós fel, András 418; Erzsébet: előbb Padviniai Lázár, majd Kemény Ferenc, végül Cserényi Pál és Ombozi György fel 418, 1351; János és Menyhárt 418
- Szentpéter (*Zenth Peter, Zentpeter*), Uzdiszentpéter – Sânpetru de Câmpie, Kolozs/Maros m, h 239, 1712
- i lk: Kendi Albert
- i vdi udvarház 239
- Szentpéter utca (*Zent Peter uczaia*), utcanév, Bihar 987
- Szentpéterfalva (*Zentpeterfalva*) – Sânpetru, Hunyad m, h 1771
- Szentrontás (*Zenthorontas, Zenthrontas*) – Troița, Maros sz/m, h 165, 1117, 1118, 1299, 1500, 1782, 1808, 2043
- i lkk: Forró Péter, Kádár Péter, Konc Márton, Kovács Gergely, Sándor Mihály, Szeredai András
- i udvarház 1500
- szentségek kiszolgáltatása 1759
- szentségtörés vétke 1870
- Szentsimon (*Zent Simon, Zenthsimon*) – Sântșimon/Sânsimion, Maros sz/m, h 1117, 1118, 1299, 2038
- i lkk: Csiszár Gáspár, Kis Mátyás, Mihály László
- (*Zentsimon*), Csíkszentsimon – Simonești/Sânsimion, Csík sz/Hargita m, h 256, 300
- i lkk: Albert Mihály, Barta Benedek, Deák Ferenc, Göte Barnabás és fel, Göte Benedek, Gergely János, Holló Gergely és Mihály, Jakó Bálint, Kádár Gergely, Kórodi György, Kovács Benedek, Márton Gergely, Szőke András, Tamás Gáspár, Tima Demeter és Márton, Virág István, Mihály és Sándor
- Szenttamás (*Zent Thamas, Zenttalmas*) – Srbo-bran, Bács/Sz, h 866, 1517, 1523
- i Szalánci György és László
- (*Zentamas*) – Tămășești/Tămașu, Udvarhely sz/Hargita m, h 685
- (*Zenttamas*), Csíkszenttamás – Tomești, Csík sz/Hargita m, h 655
- i lkk: Ferenc János, Széles Mihály és Mihály

- Szény (*Szeeny*) – Zengg, H, h 620
 —i Horvát Gábor és Miklós
 Szennyes (*Zennies*), ma Szennyespuszta Nyírlugostól délre, Szatmár/M 960
 Szennyes (*Zennyes*) Péter, jb, Füle 1652
 Szennyesesi (*Zenniessy*) András és fel: Görbed Zsófia, Szennyes 954, 960
 Szép (*Zep*) Bálint és fel: Anna, Kolozsvár 1170
 — István, n, hunyadi harmincados (1589) 1159
 — Pál, jb, Bánd 991
 Szepes (*Scepusiensis*) vm örökös ispánja: Szapolyai János (1509–1526) I. János, magyar király
 Szépkényerűszentmárton I. Szentmárton
 Széplak (*Zeeplak*) – Suplac/Suplacu de Tinca, Bihar m, h 1385, 1794, 1989
 — (*Zeplak*), Szamosszéplak – Sâplac/Aluniș, K-Szoln/Szilágy m, h 415, 1240, 1306
 — (*Zeplak*), Dedrádszéplak – Sâplac/Goreni – Ungarischzepling, Kolozs/Maros m, h 708, 714, 715, 719, 930
 —i lk: Serling András
 — (*Zeplak*), Küküllőszéplak – Suplac, Küküllő/Maros m, h 39, 525, 957, 1267, 1497, 1960
 —i lkk: Bot János, Horvát János, Székely Erzsébet, Ferenc, Gergely és fel: Bordi Márta, István, János
 —i udvarház 525, 957
 — (*Zeplak*) – Suplac/Suplacu de Barcău, Bihar m, h 723, 1058, 1901
 —i lk: Katona Demeter
 — (*Zeplak districtus*), kerület a mai Bihar megye területén 266
 Széplaki (*Zeplaky*) István 708, 714, 715; és János, vdi emberek, Széplak 708, 714, 715, 719, 930
 Széplaki/Macsi (*Zeplaki, Zeplak-i/Maczy, Maczy*) András deák, n, a radnóti kastély officialisa/fdi udv udvb (1602), Baca 1885, 1873, 1952, 1960
 Széplaki/Szabó (*Zeplaky/Zabo*) István, n, Borosjenő 2001
 Szépmező (*Zep Mezeo, Zepmezeo*) – Șona – Schöna, Küküllő/Fehér m, h 1276, 1932
 Szer (*Zer*) – Ser, K-Szoln/Szatmár m, h 1184
 Szer (*Zer*), fn, Sárfalva 1367
 Szerdahely (*Zerdahely, Zeredahely*), ma puszta Gálosfa környékén, Somogy/M 227, 254, 1478
 —i Imrefi János
 Szerecsen (*Zerechen, Zerechien*) János, n és fel: Olcsárdi Anna 639
 — Petru, n, Alsólapusnyak 1919
 Szereda (*Zereda*), Nyárádszereda – Miercurea Nirajului, Maros sz/m, mv 239, 1985. L. még Marosszereda
 — előljárósága 239
 —i bíró: Nagybán István (1602)
 —i lkk: András deák és fel: Nagy Dorottya, Borbély István és fel: Nagy Dorottya, Borbély Tamás, Kádár János deák és Péter, Kádár Péter deák, Tamás és Zsigmond deák, Nagy Fábián és György, Nagy István és másik István, Nagy János, Szeredai András deák
 —i malom 1985
 Szeredahely (*Zeredahely*) – Mercurea/Miercurea Sibiului – Reussmarkt, Szeredahely sz/Szeben m, mv 845, 846, 848, 1465
 — villicusa: Gaztner Lukas (1588)
 —i lk: Gaztner Valentin
 — (*Zeredahely*), szász szék 1094
 — előljárósága 337, 845, 846
 — királybírái 337, 1465; Baier Johannes
 — székbírái 337, 1465; Lus Thomas (1588)
 —i káptalan 142, 337
 Szeredai (*Zereday*) András deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1599, 1602), Marosszereda, Szentrontás 1782, 1985, 2043
 Szerémi (*Zeremy*) Albert, gyp, Ormány 1232
 — Mihály, n, a borosjenői vár őrseg fam 1976
 Szeren utca (*Zeren ucza*), utcanév, Karánsebes 1472
 szerszám 1672
 szertartás, egyházi 619, 644
 Szerváciusz (*Servacius*) Péter, esk polg, Enyed 35
 Szerze I. Serze
 szerzetes I. Csíki minorita ferences kolostor, tövisi kolostor
 szerzetesek kertje 1472
 szerződésszegés 415
 Sziget (*Ziget, Zygeth*), Máramarossziget – Sighet/Sighetu Marmăției, Máramaros m, mv 69, 323, 369, 459, 539, 684

- i lkk: Bányász István és Pál, Bartos György, István, másik István, János, Péter és Tamás, Bernát Anna, György, Máté, Mihály, Simon és fel: Szőlősi Zsófia, Ponc Gáspár
- i utca: Belényesi utca, Buzásdi utca
- i malomhely 539
- i fn: Sugó
- (Zigetth), ma pusztá Bélfenyértől keletre, Bihar m 1822
- i lkk: Festő Gáspár, Kenéz László, Szabó/Sánta László
- (Zygeth), valószínűleg a mai Szilágysziget – Sighet/Sighetu Silvaniei, K-Szoln/Szilágym, h 1356, 1567, 1569, 1583, 1584
- i Borbély/Szigeti Márton és fel: Tordai Borbála
- sziget 115, 604, 1185, 1238
- Szigeti (Zygethy) Márton l. Borbély/Szigeti Márton
- Pál, n, vdi ítélőszéki íródeák (1577, 1585–1586, 1588–1591), nagyobb kancelláriai íródeák (1599, 1603), Egrestő 89, 708, 1206, 1548
- Szűgyártó (Zigyarto, Zygyarho) István, n polg és fel: Kis Katalin, Várad 645, 649, 650
- János, b, Karánsebes 704
- László, polg és fel, Várad 88, 671
- szűgyártó l. újegyházi
- Sziklás l. Susanovec
- Szikszai (Zykzay) Imre deák, n, vdi számvevő (1581, 1585, 1587–1592), gyulafehérvári udvb és Aranyos széki királybíró (1597–1598), Bekényszeg 694, 725, 747, 914, 915, 1551
- János deák, n, Falfalu 1135
- Szilágym (Zilag), tájegység a mai Szilágym területén 124, 185, 248
- i Balázsházi Pál, Ötvös Márton
- (Zilagi districtus), kerület a mai Szilágym megye területén 1982
- Szilágycseh (Zylagy Cheh) – Cehu Silvaniei, K-Szoln/Szilágym, h 864. L. még Cseh
- i lk: Szabó Miklós
- Szilágymfőkeresztúr l. Keresztúr
- Szilágym (Zylagy) András, jb, Szentmiklós 789
- Gergely, jb, Bánd 991
- Imre, polg, Gyulafehérvár 213
- János, gyp, Németi 1232
- János, n, várad levélkereső (1589) és fel: Újlaki Borbála 1056
- Jónás, n, fdi fam 1777
- Lukács, jb, Tövis 310
- Márta: Patai Lőrincné
- Márton deák, n, Gyulafehérvár 816, 1672
- Márton l. Szabó/Kelemen/Szilágym Márton
- Mihály, n, fdi futár (1602), Bajesd 1965
- Mihály, n, a fdi lovasság hadnagya (1602) 1903
- Péter, n, lugosi fdi fam 1970
- Szilágym/Hegedűs (Zilagi/Hegedws, Hegedus) Boldizsár, fdi fam, Nagyfalva 1701
- Szilágymomlyó l. Somlyó
- Szilágymzeg (Zilaghzegh) – Sălăţig, K-Szoln/Szilágym, h 954, 960
- Szilágymzegi (Zilagzyegy) Pál, Lele 157
- , n cs, Szilágymzeg: János és fel: Görbed Borbála 411, 954, 960; Katalin: Várfalvi/Dési Istvánné 954, 960; Mihály, vdi udv fam 411
- Szilágymzentkirály l. Szentkirály
- Szilágymsziget l. Sziget (K-Szoln/Szilágym)
- Szilás László SJ (sz 1927), jezsuita, történész II
- Szilás (Zilagym) – Silagiu, Temes m, h 1962
- Szilha (Zalha) – Silha/Sălha, Szörény/Temes m, h 1562, 1568
- i lkk: Laţuga Iacob, Ioan, Martin, Nicolae, Petru
- Szilkerék (Zewlkerek, Zilkerek, Zwlkerek) – Şintereguţ/Corneni, B-Szoln/Kolozs m, h 89, 93, 641, 743, 1902
- i lkk: Almádi András, Dévai Kálmán és Szaniszló bíró, Somlyai Gáspár, Török András és Antal
- i udvarház 1902
- Szilkműt (Zylkut) – Seldud/Sălcud, Küküllő/Maros m, h 90
- i lkk: Buizan Petru, Chende Ioan, Opra Fato és Flore
- Szilvás (Sylvas, Szylwas, Zylvas), Oláhszilvás – Silvas, Fehér m, h 179, 187, 503, 504. L. még Oláhszilvás
- i udvarház 179, 187
- (Zilvas), Magyarorszilvás – Silvasul Unguresc/Pruniş, Torda/Kolozs m, h 92, 277, 2008
- i b/lkk: Ádám Gergely, Cseszelicki/Szilvási Boldizsár és Imre, Kántor Mátyás, Vaida Anton

- (*Zylvas*), Mezőszilvás – Silivașu de Câmpie, Kolozs/B-Naszód m, h 719. L. még Mezőszilvás
- i lkk: Buda Danko, Lazar Zeremia, Simon Kyssan
- (*Zylwas*), Kecsedszilvás – Chiced-Silvaș/Pruneni, Doboka/Kolozs m, h 93. L. még Kecsedszilvás
- i lkk: Boldes Blasiu, Kis Kelemen és Lukács, Vas Albert bíró
- Szilvási (*Szylvassy*, *Zylvassy*) András deák, n polg, a tordai sókamara számtartója (1599), nagyobb kancelláriai íródeák (1601–1602), Torda 1670, 1681
- András és Imre, n, b, Szilvás 92
- Boldizsár I. Cseszelicki/Szilvási Boldizsár
- Erzsébet: előbb Lupsai Menyhárt, majd Gyulai János fel
- Gáspár, n, Tövis 1763
- Péter, n és fel: Horvát Erzsébet, Légen 935
- cs 1665
- Szilveszter (*Sylvester*) András és Márton, n, a, Réty 1037
- Szinán nagyvezír (1580–1582, 1589–1591, 1593–1595, 1595–1596) 10
- Szinye (*Szinye*, *Zinie*, *Zynye*) – Suia/Răzbuneni, B-Szoln/Kolozs m, h 93, 210, 676, 1872, 1889, 1932
- i lkk: Áfra Mihály; Imre deák; Kovács Ferenc, Nagy Péter
- i udvarház 1872
- Szinyei (*Zyney*, *Zynniei*) Fruzsina: Füzi Gergelyné
- Gábor, n, a vdi ítélőszék esk íródeákja (1586–1587) 714, 715
- Máté deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1581, 1584, 1587) 461
- Szirb (*Zyrb*) – Sârbi, Zaránd/Arad m, h 1769
- Szirmai (*Zyrmay*), n cs, Mindszent: Erzsébet, György és fel: Balázsházi Sára, Judit 815
- Szita (*Szita*, *Zytha*) Péter deák, n, Várad 585, 586
- Szitás (*Zytas*) János, jb, Szentábrahám 1099
- Máté, n, Szőkefalva 90
- Szkorca (*Zkorcza*), eltűnt település Jász és Ohábabisztra környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1350
- Szlatina (*Zlatina*) – Solotvyna, Máramaros/U, h 71, 1393
- i lk: Nan Ioan
- (*Zlatina*), elpusztult település Zarándnádás környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Szoboszló (*Szoboslo*, *Zobozlo*) – Hajdúszoboszló, Bihar/Szabolcs/M, h 229, 897, 1989
- Szocsed (*Szochieth*) – Socet, Hunyad m, h 453
- szodomia bűne 1277
- Szodorai (*Zodoray*) István és János, n 788
- Szodoró (*Zodoro*) – Sudurău, K-Szoln/Szatmár m, h 788, 807, 1139
- i lkk: Török András, Anna és Borbála
- Szohodol (*Szohodol*) – Sohodol, Hunyad m, h 453
- (*Zohodor*) – Sohodol/Izbuc, Bihar m, h 1895
- Szokány I. Szőkefalva (Bihar m)
- szoknya 157, 731, 771, 1170
- Szokol (*Zokoly*) – Socol/Socolu de Câmpie, Kolozs/Maros m, h 717
- i lkk: Gorban Petru, Marco Gyurka
- Szoldobágy (*Zaldobagy*) – Solduba, K-Szoln/Szatmár m, h 730
- szolga 604, 732, 1378, 1385, 1448, 1668
- , nemesi 722
- szolgabírák 415. L. még Doboka, Fehér, Hunyad, Kolozs, K-Szoln, Máramaros, Zaránd mv; Karánsebes és Lugos districtus
- szolgálat 55, 235, 1172, 1213, 1881
- , fegyverrel 266, 319
- , hídjavításban 1259
- , katonai kötelező 55, 71, 223, 226, 240, 275, 282, 319, 333, 353, 355–356, 359–360, 377, 383, 393, 419, 429, 433, 509, 514–515, 530, 693, 732, 734, 770, 781–782, 812, 817, 825, 834, 869–870, 874, 945, 1004, 1006, 1017, 1022, 1037, 1043, 1055, 1059, 1079, 1085, 1093, 1099, 1102, 1131, 1134, 1136, 1142, 1157, 1232, 1237, 1241, 1245, 1285, 1311, 1346, 1382, 1403, 1409–1410, 1429, 1431, 1442–1443, 1452, 1454, 1469, 1471, 1473, 1484, 1486, 1490, 1520, 1536, 1538, 1544, 1554, 1573, 1585, 1598–1601, 1608, 1611–1612, 1619, 1638, 1651, 1655, 1661, 1692–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1746, 1797, 1802, 1808, 1860–1861, 1883

- , kézművesmesteri a vdi udvhoz 875, 1336
 —, krajniki tisztségben 1069
 —, lovas katonai 55, 233, 266
 —, sókamarához 820, 829
 —, várhoz 55, 80, 85, 212, 233, 243, 266, 269, 270, 377, 443, 509, 616, 1032, 1053, 1054, 1055, 1069, 1079, 1081, 1102, 1142, 1158, 1163, 1241, 1265, 1314, 1337, 1347, 1415, 1736, 1800, 1838
 —, sóbányában 188
 —, vajdaként 820, 1158, 1347
 —, város védelmezésében 24
 szolgálóleányok 157
 Szolnok (*Zolnok, Zolnuk*) vm isp: Stibor (1395–1401, 1410–1414)
 Szolokma (*Zolokma*) – Solocma, Udvarhely sz/Maros m, h 403
 Szombatfalva (*Zombatfalwa*), Székelyudvarhelybe olvadt település, Udvarhely sz/Hargita m 1318
 —i lk: Lőrinci/Szombatfalvi Tamás deák
 Szombattelke (*Zombattelke*) – Sâmbotelec/Sâmboleni, Kolozs m, h 1868
 Szomor (*Somor, Zomor*) Mihály, vdi jb, Nagyajta 94
 Szomordok (*Zomordok*) – Sumurducu, Kolozs m, h 683
 Szomorúfölde nevű hely, 1606
 Szondi (*Zondy*) Gergely, vdi jb, Szentkirály 431
 — János, jb, Szentkirály 1604
 Szopor (*utra Zopor, Zopor*), Alsó-, Felsőszopor – Supuru de Jos, - de Sus, K-Szoln/Szatmár m, h 1195, 1618
 —i lk: Szatmári Miklós
 — (*Zapor, Zopor*), Mezőszopor – Sopor de Câmpie, Kolozs m, h 1963
 —i lk: Girolti Benedek
 —i udvarház 1963
 Szopos (*Zopos*) András, Szentimre 427
 Szótelke (*Zeotelke, Zotelke*) – Sotelec/Sărata, Doboka/Kolozs m, h 83, 93, 1193, 1735
 —i lkk: Nec Simion, Torbaş Petru
 Szotyor (*Zatyor, Zotior*) – Coșeni, Sepsi sz/Kovászna m, h 273, 1058
 Szóváros (*Zavaros*) – Suareș/Suarăș, B-Szoln/Kolozs m, h 93, 1113
 —i lkk: Bordas Philip, Zarol Zerbwł
 Szovát (*Zawat, Zowat*) – Suatu, Kolozs m, h 157, 1351
 —i lkk: Ombozi György és fel: Szentpáli Erzsébet
 Szováta (*Zowata*) – Sovata, Maros sz/m, h 109, 205, 603
 Szováti (*Zowathy*) Péter, jb, Bánd 991
 Szőcs (*Zeochy, Zeöch, Zewcz*) Adorján, n és Anna: Craccer Lukas fel, Enyed 601. L. még Wolfard Anna
 — András és János, gyalogpuskások, Németi 1232
 — András és Máté, gyp, Retteg 1232
 — András, jb és fel: Borbála, Torda 1670, 1681
 — András, polg és fel: Éva, Gyulafehérvár 249, 502
 — Balázs, Bihar 834
 — Balázs, gyp, Lugos districtus 1883
 — Bálint, polg, Enyed 1415
 — György, polg, Székelyvásárhely 1582
 — György, jb, Vásárhely 563
 — István, n, a, Keményfalva 390, 475
 — János és fel, Torda 1277
 — János, jb és fel, Belényes 893
 — János, Belényes 1668
 — Kristóf, Enyed 601
 — Lőrinc, polg, Gyulafehérvár 160
 — Lukács, Simánd 1301
 — Márton, polg, Dés 635
 — Márton, polg és fel: Klára, Székelyvásárhely 1849
 — Mihály és fel, Torda 1277
 — Mihály, n, a, Udvarhely 390, 475
 — Mihály, jb, Várad 1369
 — Péter, a, Udvarhely 289
 — Philipp I. Ernst/Szőcs Philipp
 — Sára, Várad 101
 — Tamás, polg, Székelyvásárhely 1849
 — Tóbiás, n és fel, Gyulafehérvár 249
 — cs: János és fel, Katus, Gyulafehérvár 1672
 —, n cs, Bihar: Gergely, Pál deák és fel: Kabai Katalin 1040, 1309
 Szőcsköd, ma pusztá Csökmőtől keletre, Bihar/M 702
 Szödemeter (*Zew Demeter, Zeodemeter*) – Săuca, Kraszna/Szatmár m, h 493, 666, 667, 1045, 1549

- i lk: Kénesi János
- Szödi (*Zeody*) János, polg, Belényes 893
- Szöke (*Zeóke*) András, jб, Szentsimon 300
- Ilona: Sámsondi Andrásné
- János, gyp, Bikfalva 223
- Simon, jб, Szentmihályfalva vagy Malomfalva 423
- Tamás, jб, Gyalu 694
- , n cs, Iklód: János, Pál, másik Pál és fel: Fodor Magdolna 404
- Szökefalva (*Zeokefalva*), Szokány – Säucani, Bihar m, h 1683
- (*Zeokefalva*, *Zeokeffalwa*) – Seuca, Küküllő/Maros m, h 90, 391, 976, 1172, 1304, 1426, 1594
- i lkk: Fogarasi Máté, Haró László, Kis János, Sámsondi András és fel: Szöke Ilona, Pál, Székely Péter, Szitás Máté
- Szökefalvi (*Zeokefalwy*) Albert deák, n és fel: Dévai Borbála, b, Kornéltelke 90
- Pál, n, Szászszombor 521
- szökés az országból 1961, 1990. L. még Erdélyből való távozás
- büntetés elől 281, 1035, 1448
- Magyarországra 768
- török területre 99
- Szökö (*Zeokeo*) Orbán, jб, Lövéte 250
- Szöllősvégárdó (*Zeoleoswegardo*) – Pidvynogradiv, Ugocsa/U, h 63
- szőlő 14, 82, 85, 99, 115, 218, 285, 313, 322, 389, 394, 446, 465, 472, 551, 554, 590, 601, 635, 639, 671, 678, 704, 834, 860, 895, 989, 1018, 1051, 1055, 1070, 1079, 1082, 1173, 1181, 1215, 1217, 1235, 1269, 1273, 1286, 1302, 1348, 1354, 1381, 1395, 1404, 1424, 1439, 1460, 1519, 1521, 1556, 1557, 1559, 1565, 1577, 1584, 1597, 1603, 1736, 1739, 1747, 1751, 1756, 1757, 1809, 1812, 1829, 1832, 1843, 1849, 1866, 1884, 1885, 1923, 1946, 1956, 1985, 2040, 2049, 2052, 2055
- adásvétele 73, 102, 124, 131, 139, 308, 420, 472, 551, 552, 585, 651, 652, 657, 744, 745, 771, 895, 904, 1019, 1214, 1236, 1370, 1372, 1681, 1957
- adományozása 135, 139, 430, 595, 660, 893, 987, 1213, 1226, 1290, 1329, 1581, 1957
- — életfogytiglan 229, 265, 932
- — magszakadás címén 302, 483, 686, 690, 932, 1330, 1394, 1563, 1583, 1632
- — új adományként 278, 455, 663
- cseréje 1231
- elidegenítése 110
- , elpusztult 78, 85, 128, 657
- inscribálása 235, 595
- mentesítése 96, 112, 152
- örökbe hagyása 101, 150, 229, 446, 455, 595, 604, 731, 771, 974, 1008, 1170, 1301, 1356, 1413, 1472, 1672, 1673
- öröklése 590, 1144
- szerzése 663, 1229, 1329, 1885
- telepítése 110, 904, 1413
- , zálogos 1681
- szőlőművelési eszközök 150
- Szölös (*Zeoleos*) – Seleuş, Zaránd/Arad m, h 1929
- (*Zeöless*) – Seleuş, Bihar m, h 101
- i lk: Ilona
- Szölősi (*Zeoleossy*, *Zeóleósy*) Bálint, Gyulafehérvár 771
- János, gyulafehérvári lelkész l. Hercegszölősi János
- Máté, n és fel: Turzó Katalin, Déva 1734, 1999
- Zsófia: Bernát Simonné
- szőnyeg 185, 1472
- Szörce (*Zeorchie*) – Surcea, Orbai sz/Kovácsna m, h 486
- Szörcei (*Szeórchiey*, *Zeorchyey*) Anna: Hodgyai Lukácsné
- Bálint, n, a és Ilona: Mikes Györgyné, Kovácsna 486
- Szörény (*Zewren*) – Severin, bánság a mai Kraszó-Szörény megye területén 29
- i bán: Bélai Barnabás (1501–1522)
- vm alisp: Vajda György (1602)
- Szörényi (*Zeöreny*, *Zeörini*) Anna, Váradi: előbb Váradi Pálné, majd Bogáti Andrásné
- szövet, bagazia 185
- Sztána (*Eztana*) – Stana, Kolozs m, h 738
- Sztancsesd (*Ztanchest*) – Stăncesti Ohaba, Hunyad m, h 235
- Sztanislaus* l. Stanislav
- Sztanizsa (*Stanisa*, *Ztanisa*) – Stănişia, Zaránd/Hunyad m, h 1711, 1738

—i lk: Tömördi István
 —i udvarház 1711
 Sztójcseszt (*Ztoichiest*), elpusztult település
 Zsuppány környékén, Szörény/Temes m
 1994
 Sztójkafalva (*Ztoikafalva*) – Stoiceni, B-
 Szoln/Máramaros m, h 1859
 Sztremba (*Ztremba*), prédiüm Jász környékén,
 Szörény/Krassó-Szörény m 1350
 Sztrigy (*Zthrigh*, *Ztrigy*), elpusztult település
 Piski és Dédács környékén, Hunyad m 27, 29
 — (*Zriel*) – Strei, Hunyad m, folyó 639
 Sztrigy (*Iztrigy*, *Zthrigh-i*, *Zthryghy*) Dániel és
 Dénes, n, Szentimre, Sztrigy 28, 29
 — János, vdi ember, Apáti, Mányik 86, 123, 134
 — Mihály és Móric, n, Sztrigy 27, 29
 Sztrimba (*Ztrimba*) – Strâmba/Livada,
 Zaránd/Hunyad m, h 1791, 1867
 Szucság (*Zuchiak*) – Suceagu, Kolozs m, h 821
 Szumarinest (*Zamarinest*), elpusztult település
 Kápolnás környékén, Arad m 2053
 Szuna (*Zwna*), ma pusztá Érkörös közelében, K-
 Szoln/Szatmár m 764
 —i lkk: Mindszenti Anna és János
 Szűnyogszeg (*Zwnioghzezh*), utcanév, Bagd 505
 Szurdok (*Zurdok*) – Surduc, Torda/Kolozs m, h
 2026
 — (*Zwrdok*) – Strâmtura, Máramaros m, h 64
 — (*Zwrdok*) – Surduc, Bihar m, h 1467, 1474
 Szurdok (*Zwrdok*) Balázs, Benedek és György,
 lófők, Nagyborosnyó 1697, 1706
 Szurkos (*Zwrkos*) György, n, Ozsdola 1691
 — Péter, vdi jb, Ozsdola 111
 Szuszány (*Szuzan*, *Szwzan*) – Susani, Bihar/Arad
 m, h 1780
 Szücs (*Pellio*) Akutius, medgyesi székbíró
 (1602) 1759
 — András, polg 974
 — Stephan, jb, esk tanácsos, Felsőapold 846
 szücs l. berethalmi, debreceni, felsőapold, ko-
 lozsvári, lugosi, újgyházi
 szücsceh l. berethalmi, debreceni, medgyesi
 szüretelés 73, 99
 — eszközei 139
 Szűz Mária-monostor l. Kolozsmonostori kon-
 vent

T, T̃, TY

Tábor (*Thabor*) Benedek, n, gyp-százados
 (1602), Lugos 1883, 2043
 Tád (*Thaad*), elpusztult település Nagylak és
 Németpereg között, Csanád/Arad m 136, 414
 —i lkk: Sándor György és János
 Tagadó (*Tagado*) – Tăgădău, Bihar m, h 1993
 Tagányi Károly (1858–1924), levéltáros, törté-
 néssz 57, 58, 81, 317, 798, 829, 946, 1026,
 1035, 1038, 1068, 1232, 1314, 1623
 Takács (*Takach*, *Thakachy*) Bálint, gyp, Németi
 1232
 — Boldizsár, jb, Bükkös 90
 — Georg, villicus, vdi jb, Körös 1594
 — János, jb, a, Igen 158, 218
 takácsceh l. nagydisznódi, szebeni
 Takotha, fn, Diószeg 227
 Tal Pataka, fn, patak, Lisznyó 311
 tál 101, 771
 —, ónból 185, 1266
 Tásasfalva (*Talasfalwa*, *Talos*, *Thalasfalva*) –
 Blidărești, B-Szoln/Kolozs m, h 83, 93, 676,
 1805, 1872, 1932
 —i lkk: Demeter Ioan; Matei, jb
 Tálkötő (*Talkeoteo*) Péter, n 909
 tallér (pénznem) 95, 101, 136, 280, 317, 573,
 581, 849, 1008, 1428, 1527, 1622, 1672,
 1897
 Tálmosó (*Talmoso*) Péter l. Pogány/Tálmosó Pé-
 ter
 Talos l. Tásasfalva
 Tamánd (*Taman*, *Toman*), ma pusztá Borosjenő
 környékén, Zaránd/Arad m 1790
 Tamás deák, n, Retteg 1068
 — (*Thamas*) Gáspár, jb, Szentsimon 300
 Tamásfalva (*Thamasfalwa*) – Tămașa, Ko-
 lozs/Szilágy m, h 730, 1138, 1180, 1195
 Tamásfalvi (*Thamasfalwy*) Anna: Sasa Jánosné
 — Boldizsár, n, Szentimre 1534
 — Boldizsár, n, b, Sztójkafalva 1859
 — Dénes, n, b, Aranyosszentmiklós 831
 — Dénes, a görgényi vár udvb (1589) 1069
 — (*Thamasfalwy*, *Thamasfalwa-i*) Miklós, n,
 Igen mv udvb (1583), a gyulafehérvári vár
 udvb (1583–1584), Tamásfalva 218, 310,
 389, 477, 537, 550, 730, 1180
 Tamásfi (*Tamasffy*) János, lófő, Zetelaka 600

- Tamáshida (*Thamashyda*) – Tămașda, Bihar/Zaránd/Bihar m, mv 449, 1345, 1744
- Tamási (*Thamassy*) Borbála: Zeleméri Péterné és László, n 209
- János, szab, Oroszhegy, Diafalva 2051
- Tamáspataka (*Thamaspataka*) – Tămășasa, Hunyad m, h 397, 664, 952, 961, 1742, 1870
- i udvarház 397, 664, 952, 961
- Tamász (*Thamaz*), elpusztult település Székudvartól északra, Zaránd/Arad m 1345, 1744
- Tamók (*Tamok*) Elek, n, Kökös 1005
- tanács, városi 138, 845, 940
- tanácsos, falusi 846, 1094
- , mezővárosi 99, 476, 704, 1201, 1396, 1624, 1870
- , százsz universitási 49
- , széki 940, 1044
- , városi 103, 107, 189, 230, 238, 801, 1008, 1044, 1387
- tanácsúr, Báthory István lengyel királyé: Veselényi Ferenc
- tanácsurak, fdi 164, 288, 436, 524, 621, 646, 849, 1001, 1018, 1084, 1096, 1774, 1916. L. még Apafi Gergely (1564–1584), Apafi István (1580–1584), Bánffy Boldizsár (1588–1590, 1596), Bánffy Farkas (1566–1590), Barcsai András (1602), Báthory Boldizsár (1589–1594), Báthory István (1581–1594), Berzevicei Márton (1574–1575, 1577), Borbély György (1602), Csáky Dénes (1583), Csáky István (1601–1602), Csáky Mihály (1549–1551, 1556–1571), Csomortáni Tamás (1601), Gálfi János (1578–1593), Geszti Ferenc (1581–1595), Giczy János (1583, 1585–1589), Ifjú János (1576, 1578, 1588–1591, 1594), Kendi Ferenc (1575–1577, 1580, 1584–1591), Kendi Sándor (1573, 1578, 1582–1590, 1593–1594), Kovacsóczy Farkas (1578–1594), Mindszenti Benedek (1598–1602, 1605–1610), Náprágyi Demeter (1598–1600), Oláh Miklós (1552), Petrichevich Horvát Kozma (1588–1589), Sombori László (1580–1590), Toldi István (1599–1603), Torockai László (1602–1603), Vitéz Miklós (1602)
- Táncos (*Tanczos*) Bálint, lófő, Mátyás, a, Barátos 1702
- Máté, fdi udv gyp, Miklós, a, Barátos 1696
- Tancsi (*Tanczy*) András, jb, Újgezse 1191
- tanító kinevezése 550
- taníttatás 91, 604, 747, 1088, 1198, 1385
- Tankó (*Thanko*), jb cs, Madéfalva: Mátyás és fel, Tamás és fel 316
- tanú 79, 95, 101, 108, 115, 124, 145, 150, 182, 185, 229, 364, 384, 412, 474, 604, 722, 731, 739, 771, 794, 828, 908, 954, 1008, 1170, 1266, 1301, 1378, 1385, 1472, 1567, 1668, 1672, 1673, 1763, 1986
- tanúvallomás 42, 43, 49, 85, 138, 406, 415, 2043
- tányér, ónból 1266
- Taploca (*Taplocha*, *Taplocza*) – Toplița-Ciuc, Csík sz/Hargita m, h, ma Csíkszereda része 735, 1471, 1600
- i lkk: Bernát Péter, Kovács Péter, Lajos Balázs és Miklós, Lázár István, Miklós Péter, Salamon Mihály, Salamon Péter és Tamás
- Tar István, n, Debrecen 585
- Tarac (*Taracz*) Mihály, jb, Alsótorja 1194
- Taracköz (*Tarazkeoz*, *Tarazkewz*) – Teresva, Máramaros/U, h 64, 66, 69
- Taracközi Ferenc, gyulafehérvári levélkereső 11
- Tarcea l. Értarcsa, Tarcsa
- Tarcsa (*Tharchia*, *Tharcza*) – Tarcea, Bihar m, h 87, 917, 1090, 1417, 1477. L. még Értarcsa
- i Nagy Ferenc
- Tarcsafalva (*Tharchiaffalwa*) – Tărcești, Udvarhely sz/Hargita m, h 1092
- i lk: Pálfi Péter
- Tarcsafalvi (*Tharchiaffalwy*) Albert, lófő, Szentmihályfalva 423
- Tarcsai (*Tarchyay*, *Tharchay*) Anna: előbb Makai Illés deák, majd Sánta Kalmár János fel
- , n cs, Oszvaj: Borbála 608; Erzsébet 1482; György és fel: Bagotai Magdolna 608; másik György 1482; Pál, dési harmincados (1584–1585) és fel: Sombori Borbála 560, 608, 1482
- Tarcsi (*Tharczy*) Miklós, a, Páva 1848
- Tárkány (*Tharkany*) – Tărcaia, Bihar m, h 62, 155, 893, 895, 1895, 1975
- i lkk: Berta István, Bokor Gergely és fel: Tót Katalin, Micola Petru kenéz, Oláh György és fel: Tót Anna, Sebestyén István
- i plébánia 893
- Tárkányi (*Tharkany*) Bálint, udvarhelyi vár vn (1583–1584) 390, 475

- István, n, a fdi lovasság hadnagya (1601) és Péter, fdi udv fam, Felőr 1731
tárnák 849
Tarnóc (*Tarnocz*) – Ipolytarnóc, Nógrád/M, h 575
—i Kun Demeter és fel: Dengelegi Anna
Tarnóci (*Tarnochy, Tharnoczy*) György, n, b, Kisssáros 90
— István, n, b, Tiszaújlak 63
—, n cs: Borbála: Baládfi Jánosné 735; Péter és fel: Herencsényi Petronella 735, 1334; Sebestyén 1334
Tárnok/Macskási (*Tharnok/Maczkassy*) János és Péter, n 1106
tárnokmester, kir: Kendi Ferenc (1538–1539)
Tarpai (*Tharpay*) Gáspár, a, a testőrgyalogok tizedese 1417
Tartlau I. Prázmár
Taskó (*Tasko*) Péter, jb, Déva 2052
Tasnád (*Thasnad*) – Tășnad – Trestenberg, K-Szoln/Szatmár m, mv 110, 741, 937, 1082, 1394, 1408, 1413, 1416, 1632, 1874
—i villicus 110
—i bíró 110; Csiga Gáspár deák (1589)
—i jegyző: György deák (1589)
—i lkk: Asztalos Ambrus, Balog Lőrinc és Péter, Erkedí Márton, Kádas Gergely és fel, Kegye Mihály deák, Kis János, Nagy Benedek és fel, Szabó Balázs
—i vdi officialis 110, 1413; Havaselvi Balázs (1591)
— elnéptelenedése 1413
—i utcanév: *Candia*
—i fn: Cservölgy, Cservölgyhegye, Rózsás, Szélhegy
—i udvarház 1632
Tassád (*Thassad*) Farkas, Cseke 120
Tassi (*Thassy*) Pál, Debrecen 576
Tatai (*Thatay*) Mátyás, n, a/n, Pernezi Pál servitora és officialisa (1583) 202, 293
Tatal Simion bíró, jb, Igrice 93
Tatamérfalva (*Tatamerfalwa, Thatamerfalva*), Rózsafalvába olvadt település, Bihar m 270, 1053
—i lkk: Gál Demjén, Serges Dumitru, Nicolae, Petru és Ștefan
Tataméri (*Tatameri*), szabados cs, Magyarventer: Chirill, Gavril, Gheorghe, Ioan, másik Ioan, Jankul, Matia 266
Tatár (*Tatar, Thathar*) Antal és Benedek, a/vdi jb, Nagybőlön 75, 168, 292
— Miklós és Petronella, n, Timafalva 162, 1031
—, n cs: Gáspár és fel: Esztényi Katalin, Piroška: Nagy/Andók Jakabné 428
Tatara Zaza, fn, Bodzamező 332
Tatárfalva (*Totorfalwa*) – Totoreni, Bihar m, h 1975
—i lkk: Brundusa Juone kenéz, Hota Gheorghe
Tatárlaka (*Tatarlaka*) – Tătârlău – Taterloch, Küküllő/Fehér m, h 1827
Tatárlaki (*Tatarlaky*) György, főbíró (1583) és fel: Puzlok Margit, Abrudbánya 170, 384, 422
Tatármalma (*Tatar molna*), fn, Felbőlön 292
Táté (*Tathe, Thate*) – Totoiu, Fehér m, h 604, 776, 790, 1897
Tatistok, fn, Magyarventer 266
Tatul Ioan, jb, Igrice 93
Tauț I. Feltót
távollévő fejedelem helyettesítése 1675, 1710, 1731, 1737, 1747, 1774, 1887
távozás Erdélyből 86, 1771, 1777, 1841, 1976
— Lengyelországba 484, 894, 931, 1373, 1467
— Magyarországra 768, 913, 1771, 1895
Tăgădău I. Tagadó
Tăietura I. Vágás
Tălișoara I. Olasztelek
Tămașu I. Tamásfalva
Tămașda I. Tamáshida
Tămașasa I. Tamáspataka
Tămașești/Tămașu I. Szenttamás (Udvarhelysz/Hargita m)
Tămpăhaza I. Tompaháza
Tărcaia I. Tárkány
Tărcești I. Tarcsafalva
Târpiu I. Törpény (Beszterce kerület/B-Naszód m, Bihar m)
Tășnad I. Tasnád
Tătârlău I. Tatárlaka
Tău I. Tóhát (Fehér m)
Tăureni I. Bikafalva, Tóhát (Torda/Maros m)
Tăușeni I. Marokháza

- Tăut I. Tót
 Tăuți I. Magyartótfalu, Tótfalud
 Tăuții de Jos/Tăuții-Măgheruș I. Tótfalu (Szatmár/Máramaros m)
 Tâmpa I. Tompa
 Târgu Lăpuș I. Lăpos (B-Szoln/Máramaros m)
 Târgu Mureș I. Székelyvásárhely és Vásárhely (Maros sz/m)
 Târgu Secuiesc I. Kézdivásárhely
 Târlișua I. Kisilosva
 Târnava I. Nagyekemező
 Târnava Mică I. Kis-Küküllő
 Târnăveni I. Dicsőszentmárton
 Târnăvioara I. Kisekemező
 Târnova I. Ternova
 Târnovița I. Keményfalva, Küküllőkeményfalva
 Tealcă I. Vágás
 Tecărau/Techereu I. Tekerő
 Tegenyei (*Thegeney*), n cs: Márk és fel: Verniti Zsófia, Tamás 1480
 tegez 731
 Téglá utca (*Tegla uca*), utcanév, Gyulafehérvár 805, 875, 1259, 1542
 tégláégetés 811
 Téglás (*Teglas*), Szabolcs/M, h 229
 — (*Teglas*) István, Sárfalva 1367
 — (*Teglas*), fn, Sárfalva 1367
 tehén 185, 771, 1385
 Tehénpataka (*Tehepataka*), Petőrértbe olvadt település, B-Szoln/Máramaros m 280, 573
 Teilesius (*Thelesius*, *Theilesius*) Andreas, nagyobb kancelláriai íródeák (1589) 964, 1177
 Teiuș I. Tövis
 Teke (*Theke*), n cs, Köblös: Ferenc (mh 1599), vdi ítélőszéki jegyző (1577), illetve ülnök (1577–1578), kolozsi (1586), majd dési sókamaraispán (1588, 1590), B-Szoln vm isp (1593–1594, 1599), a korábbi rendi pénztár fizetőmestere (1594–1596) 89, 93, 364, 820, 829, 708, 1563; Gáspár 93; György, Doboka vm isp (1594–1596) és fel: Kemény Borbála 1191; Tamás, újvári vdi fam és fel: Ördög Katalin 753
 Tekerés (*Tekeres*), elpusztult település Feltót területben, Zaránd/Arad m 1744
 — (*Thekeres*), elpusztult település Borosrósa környékén, Zaránd/Arad m 1765
 Tekerő (*Tekreo*, *Thekereo*) – Tecărau/Techereu, Hunyad m, h 1775, 2027
 Telechia I. Telek (Orbai sz/Kovászna m)
 Telegd (*Thelegd*) – Tileagd, Bihar m, mv és vár 54, 132, 133, 144, 236, 331, 447, 489, 501, 702, 1467, 1480
 —i lkk: Csiszár János, Gergely Ferenc, Geszti Albert és Miklós, Gyulai Lukács; Mátyás
 —i vár udvb: Krasznai Pál deák (1580, 1583)
 —i fn: Cigánytelke
 Telegdi (*Thelegd-i*, *Thelegdy*) András, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1577–1578, 1580–1581, 1583–1584), Telegd 182, 236, 447
 —, n cs, Telegd: Mihály, székelyek isp, udvarhelyi vn (1567, 1569), Maros, Udvarhely, Csík és Gyergyó szék főbírája (1567), székely főkap (1560, 1567, 1570), Székelytámadt várának praefectusa (1570), 1575-ben Bekes Gáspár támogatása miatt távozik Erdélyből 144, 268, 489, 501, 1467, 1868; Miklós (mh 1583), alkancellár (1580) és fel: Lónai Klára 54, 132, 133, 236, 331, 438, 702, 716
 Telegdibacon (*Telegdi Baczon*) – Bățanii Mari, Udvarhely sz/Kovászna m, h 1342
 Telek (*Telek*) – Teliucu, Hunyad m, h 453
 — (*Telek*), elpusztult település Garba környékén, Zaránd/Arad m 1744
 — (*Theolek*) – Telechia, Orbai sz/Kovászna m, h 432, 1234, 1537, 1840
 —i lkk: Donát Gergely, Jakó György, Józsa György, Keresztély Lőrinc, Keresztély Márton, Tót Zakariás
 telek 718, 989, 1093, 1222, 1644
 — adásvétele 292, 387, 462, 475, 496, 713, 715, 725, 963, 972, 1178, 1187, 1189, 1190, 1210, 1234, 1296, 1670, 1974
 — adományozása 75, 129, 132, 135, 161, 167, 219, 244, 250, 251, 265, 300, 316, 331, 342, 346, 350, 406, 417, 434, 461, 468, 479, 576, 582, 616, 621, 624, 638, 662, 673, 703, 705, 723, 747, 750, 784, 824, 837, 991, 1120, 1151, 1210, 1213, 1234, 1279, 1284, 1323, 1350, 1373, 1391, 1479, 1561, 1588, 1589, 1643, 1646, 1663, 1725, 1727, 1860, 1898, 1919, 1952, 1974
 — — hűtlenség címén 520, 787

- — kárpótlásul 431, 450, 508, 1101, 1233
- — magszakadás címén 514, 528, 690, 789, 1030, 1194, 1524, 1566, 1782, 1791, 1818, 1845, 1859, 1860, 1872
- — új adományként 227, 273, 487, 576, 610, 791, 793, 902, 1011, 1110, 1272, 1307, 1530, 1545, 1576, 1604, 1605, 1606, 1612, 1616, 1656, 1657, 1658, 1822, 1830, 1848, 1898, 1948, 1952, 1953, 1974, 2054
- cseréje 94, 159, 484, 680, 730, 970, 1198, 1517, 1523
- elidegenítése 1207
- jogtalan elfoglalása 415, 417
- inscribálása 133, 156, 197, 725, 1101, 1207
- , jobbágy- 111, 132, 135, 156, 159, 161, 167, 197, 219, 227, 234, 244, 250, 251, 267, 300, 316, 331, 342, 350, 387, 415, 417, 431, 434, 450, 475, 479, 484, 487, 508, 520, 528, 582, 610, 616, 621, 624, 638, 639, 662, 673, 680, 703, 705, 723, 725, 730, 746, 747, 750, 784, 787, 789, 791, 793, 824, 837, 972, 991, 1011, 1030, 1101, 1120, 1172, 1187, 1189, 1194, 1198, 1207, 1210, 1213, 1233, 1234, 1272, 1279, 1284, 1296, 1307, 1323, 1350, 1373, 1391, 1479, 1517, 1523, 1524, 1530, 1545, 1561, 1566, 1576, 1588, 1589, 1604, 1606, 1612, 1642, 1643, 1646, 1657, 1658, 1663, 1725, 1727, 1791, 1818, 1822, 1845, 1859, 1872, 1898, 1948, 1952, 1953, 1954, 1974, 2054
- , lakatlan épülettel 972
- , lófői 1605, 1616, 1782
- , nemesi 63, 576, 815, 1110, 1687, 1919
- örökbe hagyása 972, 1101, 1952
- , ősi 132, 273, 610, 750, 791, 815, 902, 1110, 1307, 1545, 1545, 1576, 1604, 1606, 1612, 1616, 1656, 1656, 1657, 1657, 1658, 1658, 1822, 1848
- , puszta 94, 132, 135, 156, 167, 197, 227, 234, 283, 313, 331, 387, 406, 409, 461, 468, 471, 520, 582, 610, 662, 680, 723, 725, 750, 789, 815, 991, 1011, 1110, 1120, 1194, 1210, 1213, 1233, 1279, 1296, 1307, 1382, 1479, 1524, 1566, 1572, 1605, 1612, 1656, 1678, 1702, 1726, 1727, 1782, 1818, 1822, 1848, 1860, 1884, 1948, 1954
- szerzése 793, 972, 1011, 1233, 1272, 1605, 1948, 2054
- visszaszerzése 156, 972
- zálogosítása 387, 1198, 1479
- Teleki (*Teleky*), elpusztult település Vadász környékén, Zaránd/Arad m 1941
- Teleki (*Theleki*), Ványai, n cs, Várad: István, Lőrinc, Mátyás 215
- telepesek mentessége 99, 109, 1413
- telepítés 12, 13, 109, 110, 180, 820, 829, 1034, 1371, 1978
- település elnéptelenedése 573, 583, 716, 1413
- leégése 1623
- telérek 280, 573, 953, 1895
- Teliga Miulat, jb, Ikland 92
- Teliu I. Nyén
- Teliucu I. Telek (Hunyad m)
- Temes (*Themes*) vm isp: Ozorai Pipo (1404–1426)
- (*Theomeos, Theömes*) – Timiş, folyó 554, 1472
- Temesvár (*Theomeoswar*) – Timişoara – Temeschwar, Temes m, v 1146, 1283
- i Csépké Mihály
- Temesvári (*Teomeoswary*) István deák, n, kolozsvári származó (1564), nagyobb kancelláriai íródeák (1588–1589, 1593, 1595), borosjenői fdi/vár fam és fel: Király Katalin, Kolozsvár 1679, 1764, 1880
- János, n, Báthory István kir allovázmestere 894
- temetés 1672, 1673
- Temető utca (*Themetheo uca*), utcanév, Gyulafehérvár 771
- templom I. brassói, dési, igeni, rozsondai, sárdi, váradi, zetelaki, zilahi
- építése 828
- támogatása pénzadománnyal 16, 18
- újjáépítése 716, 835
- Tenbrecz Péter, szab, Angyalos 1988
- tengerpart, lengyel 1367
- Teocul, Teocul de Jos, Teocul de Sus I. Tök, Alsótök, Felsőtök
- Teoltur I. Tötör
- Teoteleac I. Töttelek
- Tépe (*Tepe*), Bihar/M, h 229, 322, 1559
- Tépei (*Thepei*) Mihály, jb, Ádám 156
- Tercsi (*Therchy*) Ferenc, n, Baládfi Farkas és felintézője és officialisa (1591), Ádám 1172, 1426

Tere nyomaskwth, fn, Gyulafehérvár 686

Teremi (*Theremy*) – Tirimia, Küküllő/Maros m, h 1180, 1195, 1196, 1531

—i b/lkk: Sükösd István és fel: Sombori Anna

Teresva l. Taracköz

Ternova (*Ternowa*) – Târnova, Zaránd/Arad m, h 1792, 1937

Ternove l. Kőkenyes

Terpen l. Törpény

Terpiu l. Törpény (Beszterce kerület/B-Naszód m)

testamentarius kijelölése 731, 1008, 1170, 1378, 1673

testcsontkítás 567

testörgyalog 598, 869, 953, 1142. L. még váradi vár

testörgyalogok kap: Károlyi István (1587, 1589, 1591)

— alszázadosa: Nagy Ferenc (1591)

— hadnagya Bojér István (1590)

— tizedese: Nagy Demeter (1591), Szegedi Mihály (1591), Tarpai Gáspár

— beszállásolása 1558

testvér, osztatlan 824

testvérréfogadás 805

Tetei (*Tetey*, *Tetthey*), n cs, Besenyő: Lőrinc magister, jogügyigazgató (1569–1570) és fel: Báthory Katalin 582, 606; másik Lőrinc, kisebb kancelláriai/vdi ítélőszéki esk jegyző (1590–1591) 582, 606, 1206, 1548, 1582, 1594, 1609

Tetscheln l. Ecsellő

Teufelsdorf l. Héjasfalva

Teutsch, Friedrich (1852–1933), evangélikus szász püspök, történész 287

—, Georg Daniel (1817–1893), evangélikus szász püspök, történész 13

Thelesius l. Teilesius

Theoke, *Theoky* l. Tőke, Töki

Theolchyeres l. Tölcséres

Theoreok, *Theoreos* l. Török, Törös

They, n cs, Désfalva: Mihály, Pál és Péter 1505

Thomany Mátyás, jezsuita páter, a kolozsmonostori jezsuita iskola tanára (1580-tól), 1587-ben Váradon működik 724, 835

Thorenburg l. Torda

Thotfalud l. Tótfalu

Thuscava, *Tusczawa*, prédiüm Kapronca tartozékaiban, Arad m 2023

Thwry l. Túri

Thwvis l. Tövis

Thwsy Zeolehegy l. Tövisi szőlőhegy

Tibiscus l. Tisza

Tibód (*Thybold*, *Tybold*) – Tibudeni/Tibod, Udvarhely sz/Hargita m, h 1604, 1658

—i lkk: Fejérvári András, Kis Pál, Lókodi László

—i fn: *Bosnak*

—i udvarház 1658

Tibódi (*Thyboldy*) György, lófő, Tibód 1658

Tibor (*Tybwr*) – Tibru, Fehér m, h 1255

Ticu l. Forgácskút

Ticușul Săsesc/Ticușu Vechi l. Szásztyúkos, Tyukos

Tiho (*Toho*) – Tihău, Doboka/Szilágy m, h 1659

Tileagd l. Telegd

Tilișoara l. Olasztelek

tiltás 39, 49, 86, 99, 123, 138, 154, 339, 415, 442, 467, 607, 639, 658, 706, 710, 723, 729, 738, 746, 814, 845, 846, 913, 1034, 1120, 1187, 1207, 1371, 1644, 1686

Tima (*Thyma*, *Thima*) Demeter és Márton, jb, Szentsimon 300

Timafalva (*Thymafalwa*, *Tymaffalwa*), Székelykeresztúrba olvadt település, Udvarhely sz/Hargita m 162, 1031

—i lkk: Tatár Miklós és Petronella

—i udvarház 162

tímárcéh l. udvarhelyi

Timiș l. Temes

Timișoara l. Temesvár

Tincu (*Thimko*) Ioan, jb, Vucskómező 69

Tinkova (*Tinkowa*) – Tincova, Szörény/Krassó-Szörény m, h 73, 74, 420, 971

—i lkk: Macskási Dorottya: Tót Péterné, Mihály, Miklós és Péter

Tinkovai (*Tynkoway*) Gáspár, n, Tinkova 73, 420

tinó 12, 110, 1413

Tinoasa l. Sárfalva

Tiocu, Tiocu de Jos, Tiocu de Sus l. Tök, Alsótök, Felsőtök

Tioltiur l. Tötör

Tirimia l. Teremi

- Tisza (*Tibiscus*) – Tisa, folyó 246
- Tisza (*Tyssa*), elpusztult település Pernyefalva környékén, Arad m 2023
- Tiszafüred l. Füred
- Tiszaújlak (*Tyza Uylak*) – Vylok, Ugocsa/U, mv 63
- tisztség adományozása 46, 344, 820, 827, 829, 1060, 1066, 1102, 1163
- tisztartó 56, 59, 62, 99, 427, 1952. L. még officialis
- titkár, kancelláriai: Berzeviczei Márton (1574–1575), Csanádi Demeter (1570–1571, 1576), Gyulafi Lestár (1585, 1587–1588, 1591, 1597), Jó István, Királyfalvi János (1591), Kolozsvári Gábor deák (1578, 1588, 1591), Kopácsi Ferenc (1579), Váradi Pál (1572, 1578, 1580), Zsámbokréti Pál (1582–1585)
- , Báthory Istváné Lengyelországban: Gyulai Pál (1581, 1583–1584)
- , Jézus Társaságé Rómában: Ximenes Jakab (1588)
- , kir: (Szalkai) László (1514)
- , Mihai havasalföldi vajdáé: Rác János
- , Mihnea havaselvi vajdáé: Mezei Mihály (1589)
- Tivadar (*Thywadar*) Ferenc és Simon, n, Bedő 69
- , n cs, Karánsebes: Ioan, főbíró (1581–1582), karánsebesi vn (1582); Nicolae, nagyobb kancelláriai íródeák (1583, 1585, 1587, 1589–1590); Petru 1354; Vasile 1354, 1472
- tized 14, 73, 82, 96, 112, 152, 167, 201, 212, 233, 237, 243, 249, 252, 266, 269, 282–283, 285, 287–288, 296, 303, 313, 319, 333, 345, 353, 355–356, 359, 362, 365, 377, 389, 401, 403, 419, 429, 433, 437, 446, 458, 472, 481, 483, 514, 516, 524, 530, 537, 547, 554, 574, 585, 590, 601, 635, 652, 657, 671, 677, 678, 688, 690, 693, 722, 770, 773, 777, 782, 834, 842, 860, 869, 874, 945, 973, 989, 1004, 1006, 1017–1019, 1022, 1037, 1043, 1051, 1053–1055, 1065, 1069–1070, 1074, 1079, 1081–1082, 1093, 1099, 1119, 1136, 1142, 1144, 1162, 1173, 1181, 1215, 1217, 1229, 1232, 1235–1237, 1241, 1245–1246, 1256, 1265, 1269, 1273, 1285–1286, 1302, 1311, 1329–1330, 1336–1337, 1346, 1348, 1354, 1370, 1372, 1375, 1381–1382, 1395, 1403–1404, 1410, 1415, 1424, 1429, 1431, 1439, 1442–1443, 1452, 1454, 1460, 1463, 1469, 1471, 1473, 1481, 1484, 1486, 1490, 1492, 1519–1521, 1523, 1526, 1533, 1536, 1538, 1544, 1553–1554, 1556–1557, 1560, 1565, 1570, 1572–1573, 1577, 1581, 1584–1585, 1587, 1597–1601, 1603, 1608, 1611, 1619, 1638, 1651, 1654–1655, 1661, 1681, 1687, 1691–1696, 1698–1700, 1702–1705, 1707, 1709, 1714, 1716–1718, 1726, 1736, 1739, 1746–1747, 1751, 1754, 1756–1757, 1797, 1800, 1802, 1808–1813, 1815, 1825, 1829, 1832, 1838, 1840, 1843, 1846–1847, 1849–1850, 1866, 1883–1885, 1903, 1909, 1912, 1915, 1923, 1945–1946, 1956, 1972–1973, 1985, 1988, 1991, 1997, 2003, 2030–2032, 2034–2035, 2037–2040, 2044–2045, 2047, 2049, 2051–2052, 2055
- adományozása 10, 22, 32, 483, 565, 667, 726, 1036, 1090, 1128, 1255, 1345, 1744, 1937
- — árenda fizetése nélkül 277, 305, 381, 597, 641, 843, 844, 898, 981, 1003, 1013, 1049, 1108, 1118, 1123, 1240, 1248, 1276, 1306, 1317, 1357, 1411, 1427, 1430, 1468, 1478, 1531, 1615, 1682, 1684, 1816, 1941, 2014
- — árenda fizetésével 775
- — életfogytiglan 277, 322, 324, 381, 488, 562, 597, 641, 666, 667, 689, 843, 844, 898, 981, 1003, 1013, 1045, 1049, 1090, 1108, 1118, 1123, 1240, 1248, 1276, 1411, 1427, 1477, 1478, 1559, 1586, 1615, 1684, 1941, 2008, 2014
- — meghatározott időre 87, 314, 659, 775, 1430, 1531
- — tisztség idejére 493, 509, 1468
- — visszavonásáig 305, 1306, 1489
- , állatok után járó 12, 78, 99, 488, 843, 844, 936, 1013, 1108
- beszállítása 10, 22, 32, 565, 1088
- , bor- 10, 22, 32, 97, 98, 375, 381, 493, 518, 562, 565, 878, 981, 1088, 1121, 1124, 1345, 1427, 1432, 1559
- cseréje 726, 1128
- elidegenítése 1895
- , gabona- 97, 98, 142, 337, 354, 375, 381, 493, 518, 878, 981, 1088, 1121, 1124, 1345, 1427, 1432, 1468
- inscribálása 1895

- negyede l. quarta
 — öröklése 1128
 tizedbérlet elengedése 1816
 tizedbérlo, püspöki 10; l. még Erdély és a Magyarországi Részek
 tizedes, vdi: Ludas Gál (1588), Nagy/Deák Albert (1583), Széki Máté (1590–1591); l. még gyalogok, gyalogpuskások, testőrgyalogok; újbíri vár gyalogosai, váradi gyalogpuskások
 tizedjövedelem 85, 87, 99, 597, 1090
 tizedszállítás alóli mentesítés 934
 tizedszedés 99, 509, 597, 704, 878, 1398, 1682, 1937
 — szabályozása 337, 1088
 tizedszedési jog háramlása kincstárra 775
 tizedszedők 10, 12, 590, 936, 1088, 1389, 1395, 1411
 tizenhatod adományozása 1744
 tizenötöd adományozása árenda fizetése nélkül 1317, 1357, 1816
 tó örökbe hagyása 115; l. még halastó
Toallya l. Tóhát (Fehér m)
Tóbiás (villa Thobia) – Dupuşdorf/Dupuş – Tobsdorf/Dupestorf, Medgyes sz/Szeben m, h 1
 —i lk: Henningus comes
Todica (Todika) Luca, jb, Hagymás 93
Tódor (Thodor) Bálint és János, Popinci, n 675, 676
Tófalva (Thoffalwa) – Tofalău, Maros sz/m, h 159, 339
 —i lk: Szabó Ferenc
 —i fn: Székelyrész
Tóhát (Thohat, Tohat alias Toallya) – Tău – Wairdorf, Fehér m, h 1449, 1926
 — (*Tohat*), Mezőtóhát – Tăureni, Torda/Maros m, h 229, 710, 729
Tóhát (Tohaty) Pál, jb, Héjasfalva 705
Toho l. Tiho
Tokaji (Thokay) Péter, jb, Tötör 93
Tolcsa (Tholchya) Illés Imre, jb, Dátos 92
Told (Thold), Bihar/M, h 1581
 —i lk: Prázi Márton
Toldalagi (Toldalaghy) Ferenc, n, Faragó 717
Toldi (Tholdy) Albert, polg, Püspöki 472
 — András, n és fel: Anna, Püspöki 581, 637
 — Balázs, gyp, Ősi 1241
 —, n cs, Szalonta: István, lippai alkop (1597), fdi udv fam, tanácsúr (1599–1603), a széke-lyek főkap (1602) 1635, 1737, 1744, 1966; és Petronella: Tori Tamásné 1209, 1210, 1296
 —, n cs: János, Péter, Tamás és fel: Újhelyi Katalin 63
Tollas Mihály, vdi jb, Mocsmolna, Sándorfalva 1581
 — Pál, n, Tasnád 1632
Tolmács (Tolmach) Izsák, n és fel: Baládfi Katalin, Magyarbénye 556
Tolna Toma kenéz, jb, Újgeze 1191
Tolnai György deák, polg, Déva 1751
Tolvaj (Tolway, Tholway) Anna: előbb Barát Ferenc és Székely László, majd Mezőgyáni Farkas fel
 tolvajlás 38, 110
Toma, jb, Mohács 680
 — (*Thoma*) Lupa, jb, Vályabrád 487
 — Vonczya, jb, Mohács 680
 —, n cs, Karánsebes: Ilie, Vasile, karánsebesi szolgabíró (1596, 1599–1600) és fel: Şteicul Ana 704, 1472
Toman l. Tamánd
Tomapojenica (Thomapoinicza) – Poieniţa Tomii, Hunyad m, h 453
Tombolt (Thombolt, Tombod), n cs: György, István, Márton és Mihály 503, 504, 523, 787
Tomeşti l. Szenttamás (Csík sz/Hargita m)
Tomojt (Thomoyth) l. Rác/Tomojt cs, Egri/Tomojt Gergely
Tomori (Thomory) Balázs és György, n, Kövesd 865
 — György, n, Doboka 931
 — István, n és Katalin: Décsei Pálné 955
 — István, n és Margit: Baládfi Ferencné 962, 964, 1191, 1522
 — István, n, Csúcs 1191, 1292, 1522
 — Lőrinc, n és fel: Valkai Erzsébet 1195, 1196
 —, n cs: György és fel: Ambó Orsolya, István 130, 499
Tompa (Thompa) – Tâmpa, Maros sz/m, h 628, 1674, 1871, 1940
 —i lk: György János
Tompa (Thompa) Dániel, n, b, Tompa 1674
 — István, (mh 1578), Kolozs vm isp (1572–1573), tanácsúr (1573), lugosi és karánsebesi

- bán (1573–1578) és Miklós, n, Szentmihálytelke 483, 532, 546, 631
 — Pál, n, a, Kisborosnyó 1212
 Tompaháza (*Thompahaza*) – Tămpăhaza/Rădești, Fehér m, h 117, 286, 304, 1893
 —i lkk: Nagy Gergely, Rákosi Ferenc
 Tomuța (Tomucza), jb, Dombró 680
 Topa (*Thopa*), Pusztatopa – Topa Deșartă/Topa Mică, Kolozs m, h 532
 — (*Topa*), Köröstopa – Topa de Criș, Bihar m, h 832, 1046
 —i lkk: István és fel: Porci Orsolya
 — (*Topa*) – Topa, Bihar m, h 1993
 Topai (*Topay*) Péter, n, ifj. Báthory István fam, Topa 1046
 Topillafalva (*Topilafalva alias Mely Patak*), el-tűnt település Csernek, Bezdéd és Aszó között, B-Szoln/Szilágy m 1659
 Toplec (*Toplech*) – Topleț, Szörény/Krassó-Szörény m, h 1876
 Toplica (*Toplichan*), elpusztult település Hidas-telek környékén, Bihar m 1075
 — (*Toplicza*) – Baia lui Craiu/Toplița – Unterhammer, Hunyad m, h 453
 Toplița-Ciuc l. Taploca
 Tor Péter, bíró, jb, Bodola 1212
 tor tartása 1472
 Tórajövő (*Tora ieoveo*), fn, Sárfalva 1367
 Torbaş (*Thorbas*) Petru, jb, Szótelke 93
 Torda (*Thorda, Torday*) István, n, Sombori László servitora (1589), Fehér vm (1581, 1590–1591) és Hunyad vm (1581) tizedszedője, kincstári számvevő (1595–1598) és fel: Sárosi Katalin, Gyalu 771, 1389, 1395
 — János deák, n, tordai sókamarás (1599–1602) 1681
 Torda (*Thorda, Torda*) – Turda – Thorenburg, Torda, Kolozs m, mv 14–15, 17, 53, 72, 98, 125, 137–138, 182, 348, 538, 663, 784, 973, 1016–1019, 1021–1039, 1191, 1201, 1231, 1266, 1277, 1332, 1348, 1404, 1485, 1495–1496, 1498–1519, 1565, 1587, 1665, 1670, 1681, 1774, 1789, 1908, 1913, 1917
 — előjárósága 1670, 1681, 1908, 1917
 —i bíró/főbíró: Csipkés György (1591, 1599)
 —i jegyző 1670
 —i b/lkk: Bardóc János, Bojér István, Borbély Miklós, Boros Balázs, Cicero István, Csáki Gáspár és János, Csizsár Péter és fel: Sára, Dombi György, Éradonyi Péter és fel: Hunyadi Borbála, Fúrós Gáspár, Horvát János; János deák; János jegyző; Kállai Bálint, Mészáros Jakab, Nagy Mihály, Petessi Pál, Pogány Erzsébet és Miklós, Szakos István, Szász János, Szentmiklósi Kristóf, Szilvási András deák, Szócs András és fel: Borbála, Túri János, Zoltai János
 —i országgyűlés (1580) 138
 —i részgyűlés 1018
 —i sókamara 1348, 1917; számtartója: Szilvási András deák (1599)
 —i sókamarás: Kolozsvári János deák (1585, 1590–1591, 1593, 1607), Torda János deák (1599–1602)
 —i sóbánya 1504
 —i utcanév: Barom utca, Kis utca, Kolozsvár utca, Sóvágó utca, Varga utca
 —i fn: *Kezewpchere*, Péterlaka, Pogánytava, Rákospatak
 —i halastó 663
 —i malom 663, 1404
 —i udvarház 1404, 1789
 —i köből l. köből
 Torda (*Thorda*) vm főisp: Vitéz Miklós (1594, 1598–1600)
 — isp 1244; Bánffy Boldizsár (1589–1590, 1596), Sarmasági Zsigmond (1602–1610), Vitéz Miklós (1602)
 — jegyzője 703
 Tordai (*Thorday*) Borbála: Borbély/Szigeti Mártonné
 — Gergely, jb, Enyed 278
 — György, n, b, Nagykággya 889
 — (*Thorda-i, Thorday*) Kelemen deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1577, 1579–1580, 1583–1585) és fel: Petessi Katalin, Torda 182, 447, 663
 — Miklós, a székelyvásárhelyi borbélyok és sebészek céhmestere (1591) 1396
 Tordas (*Tordas, Thordas*) – Turdas, Fehér m, h 922, 1208, 1216, 1280
 Tordaszentlászló l. Szentlászló
 Tordátfalva (*Thordatfalwa, Tordatfalwa*) – Turdeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 162, 527, 1092, 1308, 1530, 1561, 1749, 1755

- i lkk: Bakó Antal, Mihály és fel, másik Mihály
- Torja (*Thoryawasara, Toria*) – Turia, Kézdisz/Kovácsna m, h 33, 517, 996. L. még Alsótorja, Felsőtorja
- i lkk: Apor András, Balázs, Ferenc, Imre, István, László, Mihály, Miklós, Péter és Sándor
- Torma (*Thorma*) Benedek, n, váradi vdi fam 840
- Dániel, n 107, 361; és Kristóf, n, Szentmártonhegy 103, 107, 361
- Kristóf, n, cigányvajda (1588) 779
- Torma cs lt 57, 796, 798, 1918
- Torni (*Thorny*), Szentesi, n cs, Magyaráld: Tamás, Karánsebes és Lugos districtusok bánja (1578–1585) 116, 117, 118, 286, 330, 554, 1209, 1210, 1296, 1868; és fel: Toldi Petronella 1209, 1210, 1296; Zsófia: Perussit Máténé 1868
- Torockai (*Thorrozka, Toroczka, Trozkai*) András deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1599, 1602) 2026
- László, Fehér vm isp (1600–1602) és tanácsúr (1602–1603), Székely Mózes oldalán harcolva esett el Brassó mellett 1603-ban, Torockószentgyörgy 1763, 1862
- Mihály, Enyed 145
- (*Thorozka-i, Thorozka*) Miklós, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1588–1591, 1593), Kovácsóczy Farkas servitora (1591), Torockó 964, 1177, 1186, 1190, 1438
- Torockó (*Thorozka*) – Trăscău/Rimetea, Torda/Fehér m, h 1438
- Torockó (*Thorozko*) Márton, jb, bíró, Istvánháza 1191
- Torockószentgyörgy (*Torozkozentgieorgy*) – Sângeorgiu Trăscău/Colțești, Torda/Fehér m, h 1862
- i b: Torockai László
- torony 25, 30
- Toronyai (*Thoronei*) Máté, százfenesi (1592-ig) és gyalui református lelkész (1588, 1592–1596), kolozskalotai esperes (1596-ig), enyedi lelkész (1596) és református püspök (1585–1599) 799
- Toropets (*Torpec*), O, vár 250
- Torsa Petru, vdi jb, Indal 92
- Tót (*Thot, Toth*) – Täut, Bihar m, h 750, 751, 837, 838, 1961
- i lkk: Leli János és fel: Sólyom Katalin, Mátyás
- Tót (*Thoth, Tooth, Tott*) Anna: Borbély/Erős Mátyásné
- Gáspár, polg, Tótfalu 1583
- György, jb, Tövis 1336
- György, n, Püspöki 1181
- János I. Borbély/Tót János
- János, Várad 671
- László, jb, Fugyivásárhely 1079
- Magdolna: előbb Osztróvi Miklós, majd Nándor János fel
- Márk, n, Várad 1169
- Márton, lófő, Maksa 1638
- Mihály, n, b, Csapószentgyörgy 90
- Miklós, gyp, Retteg 1232
- Péter, Várad 302
- Pál, lófő, Barátos 1703
- Pál, gyp, Barátos 514
- Pál, gyp, Szásznyíres 1232
- Zakariás, jb, Telek 1234
- , jb cs, Jánosfalva: Anna: Oláh Györgyné, Bálint, Borbála: Barboc Jánosné, Demeter, Erzsébet: Kis Andrásné, Ferenc, Ilona: Mihály Gáspárné, János, Katalin: Bokor Gergelyné, másik Katalin: Oláh Gergelyné, másik Katalin, László, másik László, Máté, Mátyás, Mihály, és Zsófia: Haramia Jánosné 155
- , n cs, Karánsebes: Gáspár 74, 971, 1406; és fel: Bakócsi Barbara, Magdolna 1406; Miklós, karánsebesi vn/officialis (1588–1589), isp (1603) és fel: Pribék/Rakovicai Ana 74, 971, 1350, 1352; Péter és fel: Macskási Dorottya 74
- Tót Márton tava (*Thot Marthon Tava*), fn, halastó, Felsőbánya 298
- Tótalmás (*Thothalmas, Totalmas*), elpusztult település Borosjenő kerületben, Záránd/Arad m 1779
- Totesd (*Thotesd, Tothesd*) – Totești, Hunyad m, h 638, 639, 1208, 1710, 1910
- i lkk: Barbonia Zimul, Ztankanie Jankul
- Tótfalu (*Thotfalud*), Küküllőlonka – Lunca, Küküllő/Fehér m, h 1818
- (*Thotfalus*), Misztótfalu – Tăuții de Jos/Tăuții-Măgheruș, Szatmár/Máramaros m, h 1583
- i lk: Tót Gáspár

- (*Toothfalu, Toottfalu*), prédiüm Püspökladány környékén, Bihar/M 1233
- (*Totffalw*) – Vale, B-Szoln/Doboka/Kolozs m, h 93, 1193
- i lkk: Borcsi Tamás, Kis Gál
- Tótfalud (*Tottfalud*) – Tăuți, Fehér m, h 731
- i lk: Oláh Anna
- Tótháza (*Tothaza*) – Tothaza/Crișeni, Kolozs m, h 1200
- Totheor* l. Tötör
- Tóti (*Thoti*) – Totia Mare/Totia, Hunyad m, h 1183, 1300
- i lk: Nemes Farkas
- Totoiu l. Táté
- Totoren l. Tatárfalva
- Totorfalwa* l. Tatárfalva
- Tótszállás (*Toth Zallas*) – Brăglez, B-Szoln/Szilágym, h 1659
- Tótszer (*Thotzer*), utcanév, Diószeg 227
- Tóttelek (*Tottelek*) – Teoteleac/Gălășeni, Kolozs m, h 1659
- Totyn*, elpusztult település feltehetően Hosszúág és Lukácskö környékén, Temes m 1950
- Tök (*Theok*) – Teocul/Tiocu, B-Szoln/Kolozs m, h 305
- Töke (*Theoke*) György és János, jb, Ősi 1241
- Töki (*Theoky*) Bálint, n, Alsótök 93
- Tölcsé (*Theolche*) György, lófő, Dálya 1073
- Tölcséres (*Theolchyeres*) cs: Gábor és fel, György, Gyurkó, Zsuzsa 1672
- Tölgyes (*Theolgies*) Lukács, lófő, Bikfalva 1212
- Pál, gyp, Bikfalva 223
- tölgyfakéreg őrlése 278
- töltés építése 339, 1462
- Tömördi (*Theomordy*) István, n, Sztanizsa 1738
- Tönköd l. Gross
- tör 1266, 1385, 1763
- Töröcsvár (*Teorchywar, Teorc*) – Bran – Törzburg, Brassó m, vár 1787, 1831
- tartománya 1831
- Törnen l. Pókafalva
- Török (*Theoreok*) András és Antal, jb, Szilkerék 93
- Dumitru l. Ivancu/Török Dumitru
- Erzsébet: Bodó Bernádné
- Ferenc, a, Szentiván 333
- György, jb, Csapó 90
- Jakab, polg, Gyalu 700
- János, jb, Szentjakab 90
- Kelemen, a, Kovászna 514
- Máté, vdi ember, Galac 86, 123
- Mátyás, jb, Akna 319
- Mihály, gyp, Márkosfalva 223
- Miklós, n 1385
- Péter, jb és fel: Katalin, Csekelaka 1213
- , Enyingi, n cs: id. Bálint, Hunyad vm örökös isp (1564–1572?) 453; másik Bálint (mh 1603), Hunyad vm örökös isp (1600–1603) 1183, 1300, 1732, 1776; Ferenc, István (mh 1618), királyi tanácsúr, a pápai várkap, Hunyad vm örökös isp (1603–1605), 1605-ben erd jószágainak elvesztésére ítélik, 1607-ben ezeknek egy részét visszakapja; id. János (mh 1563), Hunyad vm örökös isp (1545–1563) 453; másik János (mh 1588), Hunyad vm örökös isp (1572?–1588) és fel 453, 1183, 1300, 1672; Katalin 1672
- , n cs, Szodoró: András, Anna és Borbála 807
- , n cs, Várad: Anna, Erzsébet, Ferenc, István, Máté és fel: Elek Krisztina 593
- Török/Balog (*Theóreók/Balogh*) Mátyás, n, a, Andrásfalva 380
- török békeszerződés 1676
- betörések 278, 716, 736
- császár 52, 215, 1021, 1831
- császárnak fizetendő adó 52, 1021, 1831
- fennhatóság alatti terület 63, 78, 215, 716, 913, 1992, 2043
- fogság 1339
- háború 1746
- hitelezők 913
- portai követjárás 297, 519, 783, 925, 1257, 1412, 1427, 1550, 2027
- szövet 185
- területről való betelepedés 99
- Törös (*Theoreos*) Márton, n, Tuson 185, 248
- Máté, Békési, n, a fdi lovasok hadnagya (1602) 1963
- Mihály, polg, Nagybánya 1226
- Törpény (*Teorpen*) – Tärpiu, B-Szoln/Kolozs m, h 641
- (*Terpen*) – Terpiu/Tärpiu – Treppen, Beszterce kerület/B-Naszód m, h 1398
- i pap 1398
- törvények, egyházi 619, 644
- , falusi 126, 573, 598, 953, 1644

- , mezővárosi 78, 99, 230, 288, 607, 1035, 1315, 1413, 1881, 1908
- , országos 78, 99, 377, 540, 587, 849, 924, 1314, 1340
- , szász universitási 95, 164
- törvényes kor 157, 178, 184, 196, 415, 444, 587, 589, 608, 648, 650, 747, 851, 856, 861, 865, 911, 913, 933, 966, 1048, 1232, 1376, 1482, 1528, 1773, 1883, 1888, 2013
- törvénykezési szakasz 137, 165, 723, 746, 1614
- , nyolcados 86, 123, 723
- Törzburg I. Töröcsvár
- Tőse (*Thusse*), elpusztult település Sikula környékén, Zaránd/Arad m 1744
- Tötör (*Totheor*) – Teoltiur/Tioltiur, Doboka/Kolozs m, h 89, 93
- i lkk: Szász Mihály, Tokaji Péter
- Tötöri (*Toteory*) Balázs, n, vdi ítélőszéki eskjegyző (1577) 89, 93; és Zsuzsanna: Horvát Jánosné, Tötör 1428, 1434
- Katalin: előbb Barcsai Gáspár, majd Kapitány Péter fel
- Sebestyén, gyp, Füzes 1232
- Tövis (*Teowys, Tewis, Tőwis, Tws*) – Teiuș – Dreikirchen, Fehér m, mv 10, 118, 297, 310, 740, 904, 984, 991, 1023, 1209, 1219, 1222, 1223, 1336, 1389, 1395, 1449, 1479, 1527, 1553, 1708, 1723, 1763, 1882, 1887, 1919, 1921, 1926, 1927, 1984, 2010, 2033
- i vicebíró: Iwny István (1602)
- i lkk: Bálintitt Éva, János és fel: Logofet Zafira, Bíró Bálint, Debelle Péter, Drabant István, Dumitrus Ioan, Iwankowit Demeter, Ilona, János, Lázár és fel: Olcharowyth Margit, Miklós, Zsófia, Kálmáncsehi Erzsébet, Miklós deák és fel: Kovács Katalin, Kenesvit Anna, János és első fel: Dorogi Dorottya, második fel: Gosztjai Fruzsina, Margit és Miklós, Lebi László, Nyakó György, másik György és fel: Borbála, Jakab, Katalin, Pál, Pap György, Pap György és fel: Jajcai Borbála, Pap György és fel: Safarit Sára, Pecse Dávid, Rác Ádám, Péter és fel: Logofet Zafira, Zsigmond, Rác János, Rác/Zteholyt István és János, Somogyi János deák, Szege-di Miklós, Szilágyi Lukács, Tót György, Zámbo István
- i szerzetesek kolostora 297
- i utcanév: Enyed utca, Fehérvár, Oláh utca
- i fn: Diódi, Tövisvize
- i malom 297
- i udvarház 310, 1222, 1223, 1927
- Tövis utca (*Theovis/Thwvis/Tws ucza*), utcanév, Gyulafehérvár 690, 1286, 1383, 1535
- Tövisi szőlőhegy (*Thwsy Zeolehegy, Thwsy Zeoleohegy*), fn, szőlőhegy, Karánsebes 704
- Tövisi (*Theovissy*) Pál, jb, Békásbodon 1582
- Tövisvize (*Theowis vye*), fn, patak, Tövis 297
- Traian (*Trayan*) Marc, jb, Kelecsény 69
- Traja (*Traya*), ma pusztá Felsőbalog mellett, Gömör/Szl 1610
- i Atfi Farkas, Katalin: Balog Jánosné és Zsuzsanna
- Trausch, Joseph (1795–1871), szász gyűjtő és történész 44, 1254, 1258
- Trausner (*Trawsner*), n polg cs, Kolozsvár: István, Katalin 1182; Lukács deák (mh 1608), Dávid Ferenc veje, Itáliában tanult (1576 e), kolozsvári jegyző (1576–1582), ügyvéd, a rendi pénztár titkára (1593), kincstári számvevő (1596), követ, ítélőmester (1600–1601, 1603), majd börtönbe kerül (1603–1604), tanácsúr (1603, 1607–1608), ítélőszéki és országgyűlési elnök (1607–1608) 784, 785, 846, 1182; és Margit 1182
- Trăscău I. Torockó
- Trei Sate I. Csókfalva, Szentistván
- Treppen I. Törpény (Beszterce kerület/B-Naszód m)
- Trestenberg I. Tasnád
- Tresztia (*Trezthie*) – Trestia, Zaránd/Hunyad m, h 325
- Triff Bala, vdi jb, Völcs 93
- Faller, jb, Geze 90
- Triffo Petru, jb, Lackod 90
- Trincs (*Trinch, Trynchy*) István, gyp, vdi solymár, Vargyas 289, 1651
- Tritul de Jos/Tritenii de Jos I. Detrehem
- Tritul de Sus/Tritenii de Sus I. Mindszent (Torda/Kolozs m)
- Trivan, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Trócsányi Zolt (1926–1987), történész, levéltáros 11, 13, 114
- Trófai (*Trofay*) János, Csókfalva 232
- Troița I. Szentrontás

- Trombitás (*Trombitas*) András, n, Borosjenő 1934
 — Bálint, jb, Gyulafehérvár 965
 — Gáspár, n, borosjenői fdi fam 1996
 — Gheorghe I. Micodin/Trombitás Gheorghe
 — Ioan, n, Voya 1492
 — István, n, lugosi fdi fam 1879
 — Márton, polg és fel: Sára, Torda 1670
 Truci (*Truczy*) Péter, jb, Lompérd 364
 Trucza Mihai, jb, kenéz, Diómál 827
 Truțca (*Truczka*) Nicolae, vdi jb, Borbánd 1283
 Tulka (*Tulka*) – Tulca, Bihar m, h 1993
 tulok 157, 731, 1385
 Tulsóorotvány (*Thwlso Orothwany*), fn, Nagyajta 94
 Tunta (*Thunta*) Balázs és György, jb, Rákos 316
 Tunyogi (*Tunyogy*, *Tuniogh*) Imre, fdi fam, b, Vásártelke 1804
 Turbóca (*Turbocza*) – Turbuța, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
 Turbok (*Turbok*, *Turbok*) Miklós, jb, Kurtapatak 1032
 Turcu (*Twrko*) Zthan, jb, Petrász 340
 Turda I. Torda
 Turdaș I. Tordas
 Turdeni I. Tordátfalva
 Túri (*Thwry*, *Türy*) András, officialis, jb, Bogát 92
 — Gáspár I. Borbély/Túri Gáspár
 — György, főbíró (1584), Debrecen 476
 — János, n, Torda 1266, 1332
 — Pál, n, Várad 1358
 Turia I. Alsótorja, Felsőtorja, Torja
 túró 731
 Túrós (*Thwros*) Máté és fel, Torda 663
 Turzó (*Thurzo*, *Twrzo*) Katalin: Szőlősi Máténé
 — Péter, jb, Almás 778, 883
 Tuson (*Thwson*) – Tușinu, Kolozs/Maros m, h 185, 248
 —i lk: Törös Márton
 —i udvarház 185
 Tussi (*Twssi*) Katus: Borbándi Györgyné
 Türy I. Túri
 tűz, erdőben 125
 tűzvész 288, 1570, 1623, 1908
 Tws I. Tövis
 Twsed, prédiüm Csinád és Nagyszederjes környékén, Torda/Maros 398
 Ţaga I. Cege
 Ţapu I. Holdvilág
 Ţara Bârsei I. Barcaság
 Ţăudu I. Cold
 Ţebea I. Csebe
 Ţeghea I. Cégény
 Ţela I. Szea
 Ţentea I. Cente
 Ţicmandru/Ţigmandru I. Cikmántor
 Ţicud I. Cikud
 Ţigani I. Cigányi
 Ţod I. Cold
 Tyukos (*Tywkos*) – Ticuşul Săsesc/Ticușu Vechi
 — Deutschtekes, Köhalom sz/Brassó m, h 143
 —i lk: Gál Ádám, Herman Ádám és Gergely
 U, Ú, Ŭ, Ű
 Ucuriș I. Magyarökrös, Oláhökrös
 Udalrik, erd örkk (1520) 32
 udvar I. váradi püspöki
 udvarbíró I. gyulafehérvári vdi udvar, radnóti fdi
 udv; borosjenői, dévai, fogarasi, görgényi, gyalui, gyulafehérvári, kővári, lippai, lugosi, sólyomkői, telegdi, udvarhelyi, váradi, várhegyi vár
 —, Igen mezővárosé 218
 Udvarfalva (*Wdwarfalwa*) – Curteni, Maros sz/m, h 242
 udvarház 310, 903, 1443, 1585, 1835. L. még kúria
 — adásvétele 128, 162, 186, 262, 286, 304, 387, 447, 472, 496, 512, 549, 740, 742, 780, 847, 942, 965, 1160, 1161, 1183, 1187, 1189, 1190, 1209, 1222, 1223, 1227, 1296, 1370, 1372, 1466, 1487, 1515, 1517, 1521, 1529, 1533, 1642, 1666, 1678, 1724, 1842, 1871, 1940, 1954
 — adományozása 187, 202, 250, 272, 281, 293, 397, 441, 485, 507, 636, 664, 705, 706, 711, 747, 847, 850, 932, 952, 961, 965, 976, 1068, 1128, 1138, 1211, 1213, 1221, 1255, 1263, 1278, 1290, 1291, 1295, 1350, 1408, 1436, 1439, 1500, 1642, 1685, 1755, 1760, 1801, 1827, 1861, 1898, 1910, 1934
 — előadományként 850, 1291, 1436, 1500, 1867, 1910
 — hűtlenség címén 392, 726, 836, 931, 1057, 1280, 1775, 1784, 1868, 1916

- magszakadás címén 320, 366, 469, 473, 505, 558, 591, 632, 746, 783, 786, 808, 830, 839, 855, 868, 890, 894, 903, 932, 994, 1141, 1275, 1280, 1303, 1341, 1441, 1524, 1563, 1610, 1618, 1632, 1713, 1728, 1729, 1735, 1781, 1789, 1791, 1819, 1824, 1837, 1852, 1862, 1863, 1867, 1868, 1872, 1900, 1902, 1916, 1942, 1947, 1963, 2026
- új adományként 116, 208, 209, 231, 242, 275, 290, 326, 336, 352, 374, 398, 399, 411, 423, 428, 432, 435, 453, 479, 486, 491, 512, 521, 525, 527, 533, 534, 545, 556, 592, 603, 610, 627, 628, 647, 661, 683, 685, 753, 758, 760, 766, 767, 769, 780, 788, 798, 804, 815, 821, 826, 862, 870, 902, 917, 922, 951, 955, 956, 957, 962, 968, 975, 1005, 1011, 1024, 1042, 1075, 1085, 1087, 1110, 1112, 1113, 1117, 1122, 1129, 1131, 1132, 1134, 1147, 1149, 1150, 1153, 1156, 1166, 1216, 1299, 1331, 1347, 1349, 1404, 1418, 1420, 1447, 1456, 1466, 1496, 1511, 1513, 1515, 1516, 1518, 1530, 1541, 1543, 1575, 1585, 1604, 1606, 1612, 1616, 1636, 1637, 1649, 1652, 1653, 1656, 1657, 1658, 1659, 1662, 1711, 1799, 1885, 1893, 1898, 1925, 1952, 1954, 1980, 1989, 2015
- cseréje 159, 310, 680, 707, 726, 735, 942, 948, 1517, 1523, 1682
- elidegenítése 735, 1208, 1278
- építése 128, 409, 461, 705, 706, 725, 747, 904, 1211, 1213
- , fából épült 1068
- inscribálása 165, 904, 1172, 1255, 1371, 1665, 1771, 1885, 1897, 2027
- , kőből épült 1370, 1487, 1659
- , lakatlan 128, 549, 591, 735, 1209, 1211
- leégése 1827
- , lófői 202, 208, 272, 275, 281, 290, 293, 336, 423, 473, 479, 491, 527, 632, 685, 836, 855, 870, 1005, 1024, 1085, 1122, 1131, 1132, 1134, 1153, 1156, 1166, 1466, 1513, 1524, 1530, 1536, 1575, 1585, 1604, 1606, 1612, 1636, 1637, 1652, 1653, 1656, 1657, 1658
- , nemesi 116, 118, 121, 128, 159–160, 162, 165, 177, 179, 185–187, 202, 209, 231, 242, 250, 262, 286, 293, 304, 310, 320, 326, 352, 366, 374, 387, 392, 397–399, 411, 428, 432, 435, 441, 447, 453–454, 461, 469, 472, 485–486, 505, 507, 512, 521, 525, 533–534, 545, 549, 556, 558, 591–592, 603, 610, 627–628, 636, 639, 647, 661, 664, 680, 683, 705–708, 711, 723, 725, 735, 738, 740, 742, 746–747, 753, 758, 760, 766–767, 769, 771, 780, 783, 786, 788, 798, 804, 808, 815, 821, 826, 830, 839, 847, 850, 862, 868, 890, 894, 902, 904, 917, 922, 931–932, 942, 948, 951–952, 955–957, 961–962, 965, 968, 975–976, 994, 1011, 1042, 1057, 1068, 1075, 1087, 1110, 1112–1113, 1117, 1128, 1137–1138, 1141, 1147, 1149–1150, 1160–1161, 1172, 1183, 1187, 1189–1191, 1208–1209, 1211, 1216, 1221–1223, 1227, 1255, 1263, 1275, 1278, 1280, 1290–1291, 1295–1296, 1299, 1303, 1331–1332, 1341, 1347, 1349–1350, 1354, 1357, 1370, 1372, 1386, 1404, 1408, 1418, 1420, 1436, 1439, 1441, 1447, 1453, 1456, 1487, 1496, 1500, 1511, 1515–1518, 1521, 1523, 1529, 1533, 1541, 1543, 1563, 1610, 1616, 1618, 1632, 1642, 1649, 1659, 1666, 1678, 1682, 1685, 1711, 1713, 1724, 1728–1729, 1735, 1737, 1755, 1760, 1771, 1775, 1781, 1784, 1789, 1791, 1799, 1801, 1819, 1824, 1827, 1835, 1837–1838, 1842, 1852, 1861–1863, 1867–1868, 1871–1872, 1885, 1893, 1897–1898, 1900, 1902, 1910, 1916, 1925, 1927, 1934, 1940, 1942, 1947, 1952, 1954, 1963, 1980, 1989, 2015, 2026, 2027
- nemesítése 310, 1354, 1404, 1439, 1521, 1523, 1533
- örökbe hagyása 121, 179, 185, 771, 1332, 1386, 1927, 1952
- öröklése 399, 521, 723, 961, 1128, 1172, 1350, 1371, 1439, 1637, 1642, 1868
- , ősi 209, 242, 275, 290, 326, 336, 352, 374, 387, 398, 411, 423, 428, 432, 435, 453, 479, 486, 491, 525, 527, 533, 534, 556, 610, 647, 661, 685, 753, 758, 760, 766, 767, 769, 788, 804, 815, 821, 826, 862, 870, 902, 917, 922, 951, 955, 956, 957, 962, 968, 1005, 1024, 1087, 1110, 1122, 1129, 1131, 1132, 1134, 1147, 1149, 1150, 1153, 1156, 1166, 1216, 1347, 1404, 1418, 1420, 1456, 1496, 1511, 1513, 1515, 1516, 1541, 1543, 1575, 1585, 1604, 1606, 1612, 1616, 1636, 1652, 1653, 1656, 1657, 1658, 1659, 1771, 1893, 1925, 1980, 2015

- pusztulása 747, 847, 1296, 1487
- szerzése 128, 290, 545, 627, 1011, 1075, 1112, 1113, 1117, 1211, 1278, 1299, 1331, 1349, 1447, 1487, 1515, 1518, 1529, 1649, 1711, 1799
- , vdi adományból bírt 116, 186, 726, 798, 1303, 1408, 1784, 1789, 1827, 1868, 1952
- visszaadása 706, 1371
- visszaszerzése 121, 387, 1678, 1771
- udvarházhoz tartozó cigányok 634
- Udvarhely (*Udwarhely*), Sajóudvarhely – Șieu-Odorhei, B-Szoln/B-Naszód m, h 1642
- i lkk: Nagy Ferenc és Gáspár, Székely Ferenc
- (*Wdwarhely*), Szamosudvarhely – Someș-Odorhei, K-Szoln/Szilágy m, h 1184, 1240, 1306
- (*Wdwarhely*), Székelyudvarhely – Odorheiu/Odorheiu Secuiesc – Hofmarkt, Udvarhely sz/Hargita m, vár 52, 55, 214, 240, 247, 256, 271, 289, 346, 355, 373, 377, 390, 429, 431, 433, 450, 458, 466, 475, 481, 508, 530, 607, 616, 770, 781, 782, 958, 1004, 1010, 1021, 1038, 1058, 1080, 1099, 1167, 1237, 1242, 1245, 1249, 1256, 1282, 1284, 1285, 1311, 1315, 1323, 1342, 1346, 1399, 1431, 1437, 1450, 1452, 1457, 1469, 1471, 1473, 1484, 1490, 1536, 1554, 1561, 1572, 1573, 1579, 1580, 1585, 1598, 1599, 1600, 1601, 1611, 1617, 1619, 1627, 1630, 1644, 1648, 1651, 1655, 1661
- előjárósága 607
- i lkk: Ács István, Kovács János, Kőműves János, Kőműves Pál, Nagykősa Ferenc, Szőcs Mihály, Szőcs Péter, Zápos György
- i tímár- és vargacéh alapítása és céhszabályzata 466; céhmestereik: Bécsi Simon, Bertalan Bálint
- i utcanév: Botos utca
- i vár kap/praefectusa 607, 1315, 1580; Bánffy Farkas (1571–1576, 1580, 1583), Bodoni Balázs (1583–1585), Mindszenti Benedek (1591, 1594, 1598), Pernezi István (1588–1591)
- i vár udvb 1580; Püspöki János (1589)
- i vár vn: Tárkányi Bálint (1583–1584)
- Udvarhely (*Udwarhely*), székely szék 274
- királybírája 1435; Bodoni Balázs (1585), Kornis Farkas (1585, 1589–1591), Mindszenti Benedek (1591, 1594, 1598), Pernezi István (1588–1591)
- alkirálybírája: Bornemissza János (1583–1584)
- tizedszedői 936
- i gyp hadnagy/kap: Alárd Máté (1583–1584, 1589, 1591)
- i gyp hadnagy: Nagy Tamás (1591)
- i darabontok 1243
- i seniorok, potiorok, primorok 274
- udvarmester, fdi 1913; Gálfi János (1583–1592), Veres Dávid (1601–1602)
- , fdi al-: Kovács Péter deák (1585, 1587, 1589, 1591, 1593)
- , fő-, Báthory Krisztináé: Lencsés György (1581, 1583)
- Uglya (*Uglya*) – Uglja, Máramaros/U, h 69
- i lkk: Fejér Máté, György Tamás, Negriticz Ioan, Volaz Francisc
- Ugocsa (*Ugochia*), vármegye a mai Ukrajna területén 8
- i főesperes: Székely Balázs (1415)
- Ugra (*Ughra*, *Ugra*) – Ogra, Küküllő/Maros m, h 1202, 1203, 1206, 1548, 1582, 1594, 1609
- i lk: Fodor Péter
- (*Ugra*) – Biharugra, Bihar/M, h 723, 995
- Ugrai (*Ugray*, *Ugra-i*), n cs, Ugra: Benedek, Gergely és fel: Ippi Anna 723, 995
- Ugróc (*Ugroc*) – Ugruțiu, Doboka/Szilágy m, h 418, 730
- i lkk: Vajda Tamás, Vas Pál
- Ugron Ferenc és Tamás, n, a, Szentlászló 1129
- Uifalău l. Szászújfaló
- Uilacul de Câmpie l. Újlak (Kolozs/B-Naszód m)
- Uilacul Hododului l. Szamosújlak és Újlak (K-Szoln/Máramaros m)
- Uileacu de Beiuș l. Újlak (Bihar m)
- Uioara de Jos l. Csongva
- Uioara l. Marosújvár és Újvár (Fehér m)
- Új utca (*Uy ucza*), utcanév, Enyed 1231
- Újárkos (*Uy Arkos*) – Iărcoș/Iercoșeni, Zaránd/Arad m, h 1744
- Újbáresd (*Uybuierest*) – Uibărești, Zaránd/Hunyad m, h 1711
- Újbuda (*Uybuda*), Bodonkút – Buda Vecshe/Vechea, Kolozs m, h 418, 428
- i lkk: Nagy/Andók Jakab és fel: Tatár Piroksa

- i udvarház 428
- Újbudai (*Uybwday*) Gergely, n, Sárd 621
- Újgyház (*Uyegyhas alias Leskyrch*) – Nocrich – Leschkirch, Újgyház sz/Szeben m, mv 146, 775, 1044, 1096, 1097
- előjárósága 146, 1096
- esk seniorai: Fernigh Kaspar és Gebel Calixtus
- i lelkész: Mibrod Georg (1589)
- i bodnár, kerékgyártó, kovács, kötélverő, szabó, szíjgyártó, szűcs és varga mesterek 1097
- Újgyház (*Uyegyhas*) szász szék királybírája 146; Friedrich Ambrosius (1589)
- tanácsosa: Conradus Joannes (1589)
- Újfalu (*Mondroff*), Barcaújfalu – Satu Nou – Neudorf, Brassó m, h 1759
- i lk: Schiffbaumer Matthias
- (*Wyfalw*), Borsaujfalu – Borşa Nouă/Vultureni, Doboka/Kolozs m, h 86, 134, 199, 305, 1195, 1735
- i lkk: Kis Lőrinc, Varga Mihály
- (*Uyfalw*), Bökénybe olvadt település, Záránd/Arad m 1744, 1976
- (*Uyffalw*), Böződújfalu – Bezidu Nou, Udvarhely sz/Maros m, h 1435
- (*Wyfalw*), Köröskisújfalu – Husăsău/Husasău de Criş, Bihar m, h 268
- (*Uyfalw*), Oláhújfalu – Nou Român – Walachischneudorf, Szeben sz/m, h 1528
- i lk: Szász Ferenc
- (*Uyfalw*), Pusztaujfalu – Pustuţa, B-Szoln/Kolozs m, h 83, 93
- i lkk: Chira Thoma, Flore Zahary
- (*Uyfalw*), Szászújfalu – Nou Săsesc – Neudorf, Fehér/Szeben m, h 706
- (*Wyfalw*), Tompaházába olvadt település, Fehér m 286, 304, 622, 623, 625, 657, 1013. L. még Magyarújfalu
- i lkk: Berentei Lajos, Fábián Márton, Vérti Tamás
- Újgezse (*Wy alias Felseo Gese*) – Gheja, Fehér/Maros m, h 955, 962, 1191, 1292. L. még Ógezse
- i lkk: Tancsi András, Tolna Toma kenéz
- i udvarházak 1191
- Újhelyi (*Uyhely*) László, n, Babsa 1762
- , n cs, Véd: András, Anna: Pobori Bertalanné, Dorottya: Gávai Lukácsné 63; György, a szé-
kelyhídi vár praefectura (1569) és fel: Olaszi Petronella 63, 529; István, Jakab, János, Katalin: Toldi Tamásné, másik Katalin, Sára, Zsigmond 63
- Újlak (*Uylak*), Mezőújlak – Uilacul de Câmpie/Delureni, Kolozs/B-Naszód m, h 718, 719, 1207
- i lkk: Balog Péter, Bokos Albert, Fodor Gergely és János, Józsa Ambrus és Péter, Király Balázs, Nagy György, Palbárt Imre, Sipos Máté, Sipos Tamás és Sárközi Bálint
- (*Uylak*), Szamosújlak – Uilacul Hododului/Someş-Uileac, K-Szoln/Máramaros m, h 1184, 1411. L. még Szamosújlak
- (*Uylak*), Belényesújlak – Uileacu de Beiuş, Bihar m, h 1895
- Újlaki (*Uylaky*) Borbála: előbb Szilágyi János, majd Nagy Lukács fel
- Fülöp deák, n, a borosjenői vár udvb (1601–1602) 1684, 1740, 1792, 1812, 1832, 1851, 1903, 1937, 1941, 1946
- Újlaktelke (*Uylaktelke*), prédium Érolaszitól északra, Bihar m 63
- Újnémet (*Uy Nymethy, Uynemethy, Wynemethi*) – Unimăt, K-Szoln/Szatmár m, h 746, 766, 1198, 1420
- i lk: Szabó Péter
- Újnémeti (*Uynemethy*), n cs: Bertalan és fel: Ákosi Katalin, István 762
- Újpatak utca (*Uypatak ucza*), utcanév, Felsőbánya 298
- Újszékely (*Uyzekeky, Uyzekekyffalwa*) – Secuieni, Udvarhely sz/Hargita m, h 162, 488
- Újvár (*Uyvar, Wywar*), Szamosújvár – Gherla, B-Szoln/Kolozs m, mv és vár 112, 152, 319, 753, 1050, 1068, 1071, 1142, 1232, 1265, 1314, 1337, 1373, 1476, 1550, 1603, 1664
- i vár kap/paefectura 1314; Ebeni Gábor (1580–1581, 1583, 1589), Wass György (1590–1592, 1594)
- i vár officialisa: Rác János (1591)
- i vár gyalogosainak tizedese: Kórodi István (1583)
- i vártartomány gyalogpuskásai és századosaik 1314
- i vdi fam: Ötvös István deák, Teke Tamás

- (*Uywar*), Marosújvár – Uioara/Ocna Mureș, Fehér m, mv és vár 23, 412, 467, 1084. L. még Marosújvár
- Ukchiowitt Farkas és másik Farkas, n 783
- Ukner, n cs, Fejérvíz: Anna: Bíró Kelemenné, Márta: Csere Istvánné, Sebestyén és fel: Macskási Klára 1106
- Ulászló (II.), magyar király (1490–1516) 25, 26, 27, 28, 29, 30, 967, 976, 1254, 1310, 1869
- Ulcani I. Ülke
- Ulciug I. Völcsök
- Ulieș I. Kányád
- Ulmeni I. Sülelmed
- Ulmul (*Ulmul*), elpusztult település Karánsebes kerületben, Szörény/Krassó-Szörény m 704
- Ulyok, elpusztult település Temes vármegye területén 1904
- Uncsukfalva (*Unchiokfalva*) – Unciuc, Hunyad m, h 1771
- Undurff, prédiüm Alcina, Kürpöd és Újegyház környékén, Újegyház sz/Szeben m 775
- Ung, *Ungy*, elpusztult település Kapriora tartozékaiban, Arad m 2022
- Ungarischkreuz I. Keresztúr (Udvarhely sz/Hargita m)
- Ungarischzepling I. Széplak (Kolozs/Maros m)
- Ungheni I. Nyárádtő
- Unguraș I. Bálványosvára és Vára (B-Szoln/Kolozs m), Egregy (Doboka/Szilágy m)
- Ungurfalva (*Ungurfalva*) – Ungureni, B-Szoln/Máramaros m, h 560
- Ungvári (*Ungvary*) István, n, Vajda Miklós fam 2021
- Unimăt I. Újnémet
- Unirea I. Alsófarkadin, Felvinc
- Unoka (*Unoka*) – Onuca, Torda/Maros m, h 1836
- Unterhammer I. Toplica (Hunyad m)
- Uraly (*Wray*) – Oroiu de Câmpie/Oroiu, Torda/Maros m, h 209
- Urca I. Örke
- Urchiezt I. Urzest
- Urișu de Jos I. Alsóoroszi
- Uriu I. Felőr, Ör
- Urkuta (*Urkutha*), elpusztult település Kapriora tartozékaiban, Arad m 2022
- Urmenen I. Örményszékes
- Urmeniș I. Örményes
- Uroi I. Arany
- Úrrétje (*Ur rethe*), fn, Debrecen 577
- Urviș/Urviș de Beiuș I. Örvényes
- Urzest (*Urchiezt*), Biharlonkába olvadt település, Bihar m 1895
- út 125, 152, 704, 985, 1235. L. még gyalogutazás 50, 107, 805, 1125, 1338, 1622
- utazók 1462, 1465, 1596
- útépítés 1035
- Utissenowith (*Utyssenowith, Wissenowitt*) János I. Horvát János
- útjavítás 1908
- útonállás 38, 110, 1413
- Uybuierest I. Újbareds
- Uyvwos Magassa, fn, Lisznyó 311
- Uzdiszentpéter I. Szentpéter
- Uzon (*Uzon*) – Ozun, Sepsi sz/Kovácsna m, h 226, 273, 332, 358, 722, 1058, 1212
- i lkk: Béli János és Pál, Janka Boldizsár
- Uzzó (*Wzzo*) János, n, Kiskomádi 233
- Uzsoki (*Usokky*) András, polg, Várad 150, 217
- ügyvéd 91, 705, 746, 784
- , Bánffy György: Radvanci Márton (1580)
- , Telegdi Miklós: Péter deák (Nagyfalui, 1563)
- ügyvédvallólólevél 705, 846
- Ülke (*Willke*) – Ulcani, Udvarhely sz/Hargita m, h 1606, 1658
- i fn: *Zomorufolde*
- ülnökök 39, 125, 127, 358, 845, 846, 1614. L. még ítélszéki ülnökök
- ünneplés 2
- ünő 731, 1371
- Ünőmező (*Ewneömezeö*) – Inău, B-Szoln/Máramaros m, h 560
- Ürmös (*Ewrmeos*) – Ormeniș, Fehér/Brassó m, h 555
- i pap: Huszár János (1584)
- Üveges (*Iweges*), jb, Jenő 133
- V, W**
- Vác (*Vacz*), Nógrád/M, v 30, 1558
- i Borbély András I. Váci András
- i püspök: László (Szalkai, 1513–1522)
- Váca (*Vacza*) – Vața, Zaránd/Hunyad m, h 1791, 1867
- Vaca I. Váka

- Váci (*Waczy*) András, borbély, polg, Gyulafehérvár 213, 1558
- Vaczko Ștefan, jb, Ökörmező 69
- Vacsárcsi (*Vachiarhy, Wochiarhy*) – Văcărești, Kászón sz/Hargita m, h 252, 342
- i lkk: Fejér István, György János
- Vad I. Révkápolnok
- Vadai (*Waday*) Dániel deák, Tordai, n, vdi ítélőszéki esk íródeák (1570, 1577, 1579, 1585–1589, 1592) 89, 123, 663, 714, 715, 964, 1348
- Vadas (*Wadas*) János és Máté, n, Piskolt 1224, 1227
- Máté, n, Asszonynépe 1593
- Máté, n és Mihály (mh 1579), István lengyel kir magyar gyalogtestőrségének (a kék darabontok) főkap (1571–1579), részt vett a Gdańsk elleni hadjáratban, n 203, 222
- Vadas/Nemes Albert, n, Piskolt 1224
- Vadász (*Vadaz*), elpusztult település Borosjenő környékén, Zaránd/Arad m, h 1744
- (*Vadaz*) Menyhárt, n, belényesi fdi fam és fel: Kocsobai Anna 1794
- Vadkert (*Wadkert*), utcanév, Várad 101, 876, 1077, 1078, 1370
- Vadverem (*Vadverem*) – Odverem, Fehér m, h 783, 1927
- i udvarház 783
- Vágás (*Vagas*) – Tealucă/Tăietura, Udvarhely sz/Hargita m, h 55, 1129, 1140
- i lkk: Balassi András, Gáspár Bálint és fel: Fruzsina, János és Tamás, Kádár István
- i udvarház 1129
- Vágási (*Vagassy*) Gáspár, Vágás 55
- János, lófő és Katalin: Vas Mihályné, Vágás 55, 1129, 1140
- Vágó (*Vago*) Balázs, n, lippai fdi fam 2042
- Vagrovitius Jakab (Wujek, 1541–1597), a kolozsmonostori jezsuita iskola rektora (1580-tól), a Jézus Társaság erd helyettes tartományfőnöke (1588), jeles lengyel bibliafordító 736, 810, 811, 835
- Vagyai (*Wagiai*) Benedek, esk, jb, Cseh 134
- Vaida I. Vaivoda, Vajda
- Vaida-Cămăraș I. Vajdakamarás
- Vaidasig I. Vajdaszeg
- Vain I. Zavojén
- Vaivoda (*Vaida, Vaivoda*) Gheorghe és Petru, n, vajdák, Kocsuba 1102
- Vasile és fel: Boldog Katalin I. Mézgedi/Vaivoda Vasile és fel: Boldog Katalin
- , n cs, Örvényes I. Örvényesi/Vaivoda cs vaj 731
- Vaja (*Vaya*) – Oaia/Vălenii, Maros sz/m, h 1497
- i lkk: Vári Miklós és Péter deák
- Vajai (*Vayay*) András és Benedek, n, a, Backamadaras 1331
- János, n és fel: Mihályfi Borbála, Berekeresztúr 1524
- János, nagyobb kancelláriai íródeák (1571, 1587–1589) 963, 969, 1042, 1177
- vájárok 599
- Vajas (*Vayas*) Bálint, bíró, jb, Vajasd 118
- Vajasd (*Vaiasd, Vayasd*) – Oiejde, Fehér m, h 118, 604, 1083, 1897
- i lkk: Filep Lőrinc, Mester Gergely, Sasa László, Vajas Bálint
- i udvarház 1897
- Vajda (*Vaida, Wayda*) Anton, jb, Szilvás 92
- Farkas, n és fel: Szalánci Katalin, Barcsa 1778, 1911
- Ferenc, polg, bíró (1585, 1591), Gyulafehérvár 471, 1175
- Gáspár, polg, Lugos 554
- Gheorghe, n, vajda (1588), Pecsétszeg 820
- György, Bihar vm 266
- György, n, b, Páncélcseh 93
- György, Szörény vm alisp (1602), Karánsebes főbírája (1602–1603) 1876
- Ioan és Ștefan vajdák I. Kocsobai/Vajda Ioan és Ștefan
- István, jb, Alsóoláhfalu 342
- János, jb, Lozsárd 93
- János, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1589, 1602), Fogaras 1820
- Johann, polgármester (1583, 1585–1586, 1592), Szeben 354
- Lőrinc, n, Bagd 505
- Márta: Ambrus Farkasné
- Márton, esk polg, Kolozsvár 34
- Mátyás, a belényesi kastély officialisa/prae-fectusa (1601–1602), Belényes, Remete 1689, 1720, 1838, 1975, 1983
- Menyhért, polg, Lugos 1065
- Mihály, n, Néma 717

- Mihály, n, karánsebesi vn/officialis (1593, 1599–1600), majd főbíró (1601–1602, 1610), Karánsebes 1968, 1969
- Miklós, fdi ember, Belényes 1689
- Miklós, gyp, Bikfalva 223
- Miklós, n, fdi udv fam, fdi kamarás (1597), a dévai vár birtokosa és fel: Borbély Katalin, Karánsebes 1667, 1722, 1747, 1775, 1866, 1919, 1921, 1925, 1949, 1957, 1961, 1967, 1997, 2021, 2027, 2052
- Tamás, jb, Ugróc 730
- , n cs, Dombrovia: Ioan, Martin és Vasile vajdák (1589) 1060
- , n cs, Karánsebes: Borbála: Boronkai János-né, György, István, másik István 1106, 1164
- , n cs l. Bornemissza/Vajda n cs
- , n cs l. Örvényesi/Vajda cs
- vajda 1986. L. még belényesi, bokkiai, cigány-, dombroviai, erdélyi, havasalföldi, kocsubai, moldvai, peccsétzégi, remetei, váraljai
- helyettesítése 1385
- nemesítése 1602
- Vajdafalva (*Vaidafalva*, *Vaydafalwa*), Nyimesd – Nimăiești, Bihar m, h 299, 611, 1689
- i lk: Nagy János
- (*Vaydafalva*), ma Vojvogyesd néven puszta Bélárkos és Tönkőd között, Bihar m 1347, 1993
- i lk: Chende/Albert Gavril és Nicolae
- i udvarház 1347
- Vajdaháza (*Vaydahaza*) – Vaidahaza/Voivodeni, Doboka/Szilágym, h 641
- Vajdahunyad (*Waidahwniad*) – Hunedoara – Hannedeng, Hunyad m, mv és vár 1183. L. még Hunyad
- i lk: Borbély János
- i utcanév: Alszeg utca
- i fn: Zalasd
- i udvarház 1183
- Vajdai (*Wayday*) István, nagyobb kancelláriai íródeák (1583, 1585) 182
- vajdai tisztség adományozása 820, 829, 1060, 1066, 1102, 1109, 1163
- öröklése 120, 1385
- Vajdakamarás (*Vaydakamoras*) – Vaida-Cămăraș, Kolozs m, h 1427
- Vajdaszeg (*Vaydazegh*) – Vaidasig/Gura Arieșului, Torda/Fehér m, h 680
- Vajdaszentiván (*Vaida Zent Iwan*, *Waydazenthyan*) – Sânioana/Voivodeni, Torda/Maros m, h 242, 708, 1821, 1836
- i lk: Aknai Ferenc, Bodoni Balázs, Bodoni István; István deák és fel: Polyák Anna
- Vajna (*Vaina*), lófő cs, Kovászna: id. András, Gáspár, György, id. János, ifj. János 1692, 1695, 1699, 1700
- , szab cs, Kovászna: ifj. András, György, ifj. János 1692, 1695, 1699
- Vak Péter, jb, Nagynyulas 719
- Váka (*Vaka*) – Vaca/Crișan, Zaránd/Hunyad m, h 1634
- vakság 108, 162
- Valaská Bela l. Béla
- Válaszút (*Valazwth*, *Walazuth*) – Valasut/Răscuci, Doboka/Kolozs m, h 382, 641
- i lk: Mátyás deák
- Valcău l. Valkó (Kraszna/Szilágym)
- Valchid l. Váldhid
- Váldhid (*Valdhutten*) – Valchid – Waldhütten, Medgyes sz/Szeben m, h 1
- i lk: Nicolaus comes
- Vale l. Tótfalu (B-Szoln/Doboka/Kolozs m)
- Valea Bistrei l. Valemare
- Valea Boului l. Ökörpatak
- Valea Bradului l. Vályabrád
- Valea Crișului l. Feketepatak, Köröspatak (Sepsi sz/Kovászna m)
- Valea Dâljii l. Válya
- Valea Izvoarelor l. Besenyő (Küküllő/Maros m)
- Valea Largă l. Cikud
- Valea lui Mihai l. Nagymihályfalva
- Valea Lungă l. Hosszúaszó (Küküllő/Fehér m), Hosszúmező (B-Szoln/Szilágym)
- Valea Mare l. Valeamare, Valemare
- Valea Neagră l. Feketepatak
- Valea Pomilor l. Mocsolya
- Valea Scurtă l. Kurtapatak
- Valea Seacă l. Szárazpatak
- Valea Viilor l. Baromlaka
- Valeadény (*Valedeamin*) – Valeadeni, Szörény/Krassó-Szörény m, h 74
- Valeamare (*Valiemare*) – Valea Mare, Arad m, h 1719
- Valemare (*Valemareh*) – Valea Mare/Valea Bistrei, Szörény/Krassó-Szörény m, h 140, 147, 1891

- Valendorf I. Voldorf
 Valentin varga, villicus, Felek 103
Valiere, elpusztult település Köszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
 Valiora (*Valioara*) – Vălioara, Hunyad m, h 453
 Valkai (*Walkay*) János deák, n, váradjai vámszedő (1589) 977
 — Márta: Szabó Miklósné
 — (*Valko-i, Valkay*), n cs, Nagyesküllő, Valkó: András, Boldizsár 1196; Borbála: Borzsovai Istvánné, Erzsébet: előbb Tomori Lőrincné, majd Cseffei Jánosné 1195, 1196; István 1196; Miklós 134, 415, 425, 1195, 1196; Tamás 1196; Zsuzsanna: Sombori Lászlóné 415, 425, 1180, 1195, 1196, 1677, 1906; Zsigmond 1196
 Valkó (*Valko*) – Valcău, Kraszna/Szilágy m, h 381
 — (*Valko*) – Vălcăul Unguresc/Văleni, Kolozs m, h 1195, 1196, 1531
 Valten Cappe, takács, Nagydísznód 211
 Válya (*Vallia*) – Valea Dăljii, Hunyad m, h 1771
 Vályabrád (*Valiebrad*) – Valea Bradului, Zaránd/Hunyad m, h 487
 —i lkk: Mihaila, Opriș Rewka, Toma Lupa
 Vályi (*Valy*) György deák, n, Szentjakab 1871, 1940, 1944
 vám adományozása 1659, 1744, 1992
 — behajtása 571, 813, 1462, 1502
 —, erdőhasználati 99
 —, malomhasználati 99, 723
 —i. még harmincad-, híd-, hegy-, huszad-
 Vameșodorheiu l. Vámosudvarhely
 vámkerék felállítás 1125, 1462
 Vámos (*Vamos*) István, n, borosjenői hadnagy (1602) 1907
 Vámosudvarhely (*Vamosudwarhely*) – Vameșodorheiu/Odrihei, Küküllő/Maros m, h 641
 vámszedőhely 977, 1125
 Vana Grigore, n, Bedő 71, 1393
Vanchia Remethe I. Oláhremete
 Vancia (*Vanchia, Vanchya*) Elya, jb, Acintos 90
 — Gheorghe, n, Rogoz 1853
 —, n cs, Nánfalva: Dumitru, Gligor és Ioan 490
 Váncsodi (*Vanchiodi, Vancziodi*) Miklós, vdi ember, Kügy 721, 724, 835
 Ványa (*Vania*) – Dêvaványa, Heves/M, h 215
 —i Teleki István, Lőrinc és Mátyás
 Vár (*Var alias Mezfalwa*) – Var, Szörény/Kraszó-Szörény m, h 1350
 vár: Almás, Bajom, Bél, Betlen, Bólya, Borosjenő, Csicsó, Déva, Dézna, Fogaras, Görgény, Gyalu, Gyulafehérvár, Hadad, Hunyad, Huszt, Kereki, Kővár, Közőnd, Lippa, Lugos, Marosújvár, Nagymás, Niepołomice, Papmező, Pozsony, Sóllyomkő, Szamosújvár, Székelyhid, Telegd, Törösvár, Udvarhely, Újvár, Várad, Várhegy, Vécs, Világosvár, Zsidóvár
 — adományozása 453, 1345, 1659, 1744, 1992
 — átengedése a vajdának 946, 1026, 1038
 — cseréje 546
 — elidegenítésének engedélyezése 1208
 — építése 946, 1026, 1038, 1208
 — inscribálása 546, 1690
 — jövedelme 85, 1050
 — lerombolása 57, 1068
 — örökölt 946, 1184
 — védelme 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
 Várad (*Warad, Waradinum*), Nagyvárad – Oradea – Grosswardein, Bihar m, v és vár 9, 11–13, 42–43, 62–63, 80, 85, 88, 96, 101, 128, 131, 136, 139, 144, 149, 151–153, 176, 183, 186, 191, 193, 207, 212, 215, 217, 224, 229, 233, 243, 245, 262, 265–266, 268–270, 284, 299, 302–303, 314, 318, 322, 341, 350, 387, 406, 408–409, 413–414, 439–440, 446, 472, 484, 489, 494, 501, 505, 509–510, 513, 520, 522, 551, 568, 570, 580, 583, 585–586, 590, 593–595, 609, 612, 630, 640, 645–646, 649–652, 671, 691, 702, 709, 716, 720–721, 724, 736, 744–745, 811, 814, 817, 825, 833–835, 837–841, 860, 866, 869, 876, 885, 890, 892–893, 895, 897, 913, 921, 932, 947, 949, 970, 972, 987–988, 992, 995, 1001–1002, 1007–1008, 1028, 1034, 1036, 1047, 1051–1056, 1062, 1070, 1077–1079, 1081, 1089–1090, 1102, 1104, 1141, 1162–1163, 1169, 1174, 1178, 1181, 1187, 1208, 1235, 1241, 1253, 1256, 1261, 1322–1323, 1329–1330, 1339, 1355, 1358, 1360–1361, 1363, 1368–1370, 1372, 1378, 1380–1381, 1386, 1388, 1402, 1422, 1425, 1441, 1450, 1467, 1474, 1480, 1485, 1492, 1507, 1519, 1552, 1559, 1581, 1586, 1588–1589, 1591–1592, 1633, 1750, 1792, 1803, 1826, 1854, 1936, 1993

- elöljárósága 85, 224, 551, 970, 992, 1507
- főbírája 85; Ötvös Damján (1580, 1583), Ötvös Máté (1589)
- i kisbíró: Kannagyártó Péter (1578)
- i tanácsos: Igaz Kálmán, Keszi István, Szabó György (1589)
- i jegyző: Csepregi Gáspár (1578), Zilahi János (1583)
- i lkk: Banga Dávid és Máté, Baráti Péter; Benedek; Borbély János, Borbély János, Borbély Péter, Bornemissza László és fel: Fugadi Zsófia, Bóti Ferenc, Budai Miklós, Csutkó György és István, Daróci György, Érsek János, Farkas Bálint és Miklós, Fejér István, Fejér István, Feltóti István és fel: Földvári Rebeka, másik Rebeka; Ferenc deák és fel: Borbála; Garázda Anna, János és fel: Fejér Judit, Gardon Gergely, Gyöngyfüző Gáspár, Hobic Gáspár és fel: Anna, Homonnai Bálint, Horvát Boldizsár és fel: Erzsébet, István, Horvát István, Jakab András, Jenei János, Kádas Gergely, Kalmár Mihály, Kántor/Borbély János, Kapitány Balázs deák, Kardos Miklós, Kenderesi Bálint, Kenderesi György, Keresztyén János, Király Anna, György és István, Kis Anna, Dorottya, Gáspár és fel: Nagy Dorottya, másik Gáspár és Tamás, Kis Boldizsár, Kis Gáspár, Kocsis István, Kolbász Boldizsár, Kovács Benedek, Kovács/Mikó Tamás, Lakatgyártó Mihály, Lencsés György, Lippai János, Makai Dávid, Illés deák és fel: Tarcsai Anna, Makai Illés deák és fel: Szele Magdolna, Mészáros Ferenc, Mészáros Tamás, Mészáros/Gémes István, Molnár Máté és fel: Katalin, Muraltus János, Nagy János, Nagy Mihály, Nagy Simon, Nagylőrinc Gergely, Nisó Péter, Oláh Antal, Olasz Mihály, Ötvös Demjén és fel: Dorottya, Ötvös József, Ötvös Máté, Ötvös Miklós, Ötvös Miklós, Ötvös Miklós, Pajzsgyártó Gáspár, Pákász Simon, Pipályi Bálint és Mihály, Sándor György, Sánta András, Sági Tamás, Sárosi János, Sárosi Katalin: Jászberényi Orbánné és János, Somogyi György és fel: Borsos Margit, Stepan Ferenc, István és fel: Margit, másik István, János, Szabó Benedek, Szabó György, Szabó Imre, Szabó Peter és fel: Zsófia, Szabó Tamás, Szalai Ferenc és fel: Pilisi Erzsébet, Szalai János és fel: Majádi Fruzsina, Sziggyártó István és fel: Kis Katalin, Sziggyártó László, Szita Péter deák, Szőcsi Mihály, Szörényi Anna: előbb Váradi Pálné, majd Bogáti Andrásné, Teleki István, Lőrinc, Mátyás, Tót Péter, Török Anna, Erzsébet, Ferenc, István, Máté és fel: Elek Krisztina, Túri Pál, Uzsoki András, Zsidó János, Zsombori Anna, másik Anna: Kónya Jánosné, Demeter, Dorottya: Kobak Gáspárné, Ferenc, másik Ferenc
- i városháza 217, 1358
- i püspök: János (de Dominis, 1441–1444), Fráter György (1534–1551), János (Vitéz, 1445–1465)
- i püspöki udvar 13
- i prédikátor: Beregszászi Lőrinc Péter (1576–1587)
- i hiteleshely 63, 88, 120, 128, 130, 132, 136, 139, 144, 148, 149, 153, 155, 186, 204, 207, 262, 284, 299, 318, 331, 340, 341, 387, 406, 413, 414, 439, 440, 448, 489, 499, 510, 529, 581, 588, 611, 630, 637, 643, 645, 649, 651, 702, 709, 716, 720, 721, 723, 724, 736, 744, 745, 750, 751, 802, 810, 811, 814, 835, 837, 838, 893, 895, 900, 949, 972, 987, 1019, 1040, 1047, 1089, 1160, 1161, 1174, 1178, 1187, 1274, 1309, 1322, 1355, 1360, 1380, 1402, 1455, 1467, 1474, 1480, 1552, 1591, 1624, 1633
- — levélkeresői: Albert deák (1568–1569), Budai Simon (1568–1569), Csepregi Gáspár deák (1591), Lukács deák (1587, 1589), Presbiter Kristóf (1568–1569), Szilágyi János (1589), Váradi Pál deák (1569), Zilahi János (1581, 1583)
- i Jézus Társaság 702; páterei: Scisciensis Márk (1588), Szántó István (1584–1587), Thomany Mátyás (1587)
- i jezsuiták kollégiuma 736
- i deákság 1008
- i Szent Egyed-egyház 702, 716, 720, 721, 724, 835
- i Szent Egyed-ispotály 671
- i Szent László király-ispotály 446, 1330
- i ispotályok 736, 1008
- i utcanevek: Olasz utca, Olaszi, Péntekhely, Szentegyed utca, Szentgyörgy utca, Szent-

- miklós utca, Vadkert, Várad utca, Velence, Víz utca
- i fn: Ablakos, Aranyas, Hagyó, Hegyuta, Kápolnavölgye, Labdás, Nádas, Nádasd, Nagynádas, Nagysötétág, Omlás, *Papbua*, Pece, Pecsényés, Rózsakert, Serefel
- i városrész: Olaszi
- i malom 265
- i hévizek 446
- i vár főkap/kap 85; Báthory István (1589–1592, 1601), Giczgy János (1575–1585), Király György (1588–1589), Pekry Gábor (1569), Sibrik György (1585–1589)
- — alk: Király György (1587–1588, 1590)
- — udvarbírái 590, 1007; Egri Gergely deák (1580, 1583–1584, 1588–1591), Földvári Mátyás (1577), Sándor János (1575)
- — vn: Köbölküti Kristóf (1575), Nagy Ferenc (1575), Rác Lázár (1591), Serjéni Miklós (1589)
- — alvn: Rác Lázár (1591), Vasvári János
- — számtartója: Kövesküti Márton deák (1589)
- — tisztségviselői 152
- — gyalogpuskásai 825, 834, 869, 1055, 1241;
- — gyalogpuskásainak tizedese: Nagy János (1589)
- — puskas testőrgyalogosa 817
- — szabadosai 269, 270, 1053, 1054, 1081
- — zsoldos lovaskatonája 489
- — vdi fam/servitorai: Balog István, Balog Kelemen, Bihari Sebestyén, Boldai Farkas, Csügedi Mihály, Fekete János, Feltóti István, Gazdag András, Gergőcs Mihály, Horvát Boldizsár, Horvát István, Iratosi Pál, Kaproncai János, Kardos Miklós, Keresewyth Horvát Mátyás, Keszi Péter, Király Albert, Kis János, Komáromi Farkas, Kőrösi István, Ladányi János, Marócsi Péter, Massai Ferenc, Mészáros Ferenc, Nagy Lukács, Nagylőrinc Gergely, Nagy/Székely Ferenc, Ölveti Imre, Pribék Péter, Sibrik Péter, Somlyai István, Stepan István, Szabó Márton, Szalai Ferenc, Szalai János, Szécsényi Ferenc, Szemere Zsigmond, Torma Benedek, Zagyvai/Mutnoki Boldizsár
- i jogügyigazgató: Horvát János (1578, 1581)
- i harmincados: Jászberényi Orbán (1584)
- i tizedszedők 590
- i várórség 509
- Várad (*Varad districtus*), kerület a mai Bihar megye területén 1853
- Várad utca (*Varad wcza*), utcanév, Várad 970
- Váradhegyfok (*promontorium Varadiense*), szőlőhegy Várad felett, Bihar m 54, 236
- i Szent István első vértanú egyház káptalanja 54, 236
- Várad székaskáptalan lt 13
- Várad (*Warady*) Gáspár, jb, Fugyivásárhely 1079
- (*Varad-i*) Gergely deák, n, Lugos 1381
- (*Warady*) György, n, kolozsmonostori vdi officális (1589) 1107, 1173
- György, n, vdi fam 1326, 1327, 1328, 1339
- István, n, Várad 1339
- János, Tövis 1763
- János, fdi fam, Belényes 1727
- János, a lippai vár udvb (1601) 1739
- János, n és fel: Borbély Erzsébet, Kéménd 2011, 2027
- János, n, udv fam, a fdi kocsilovak lovászmestere (1602) 1818, 1930
- Lukács, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1578–1581), titkár (1595–1598) 117
- Pál deák, n, várad levélkereső (1569), nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1570, 1585–1589), titkár (1572, 1578, 1580) 63, 106, 964
- Péter, n, Gyulafehérvár 1673
- , n cs, Márkod: Pál (mh 1583) és fel: Szörényi Anna, Zsuzsanna 177, 295, 570
- Váradja (*Varaggya, Waradgia*) – Oarda, Fehér m, h 167, 234, 480, 549, 629, 858, 882, 973, 977, 998, 1121, 1124, 1259, 1277, 1343, 1504, 1672
- i elöljáróság 1343
- i lkk: Izsák Márk és fel: Nagy Anna, Kovács Pál, Nagy László
- i vámszedő: Valkai János deák (1589)
- i harmincados: Gyulai János (1584)
- i harmincad 480
- i portus sóárutitási praefectura: Csiszár Gergely (1590–1591), Kolozsvári János deák (1589)
- i sókamarás 1504

- i híd 998, 1259
 —i udvarház 549
 Váradősi (*Varad Eossy*), elpusztult település Várad közelében, a Hévíj és Sebes-Körös között, Bihar m 972
 Váralja (*Varallia*) – Subcetate, Hunyad m, h 1771
 — (*Varallia*), Bálványosváralja – Unguraș, B-Szoln/Kolozs m, h 1232. L. még Bálványosváralja
 —i lkk: Bolgár Bálint, Ciria István, Fejér János és Kelemen, Gál Imre, György Simon, Korlát Ambrus, Mester Albert, Nagy Adorján és Boldizsár, Pap András és Gáspár
 — (*Warallya*), Firtosváralja – Firtușeni/Firtușu, Udvarhely sz/Hargita m, h 1447
 — (*Warayo*) – Vărai, Kővár vidék/Máramaros m, h 1602
 —i vajda: Kis Lukács (1591)
 Váraljai (*Varalliai*) Farkas deák, n és fel: Kovács Katalin 1527
 — János, n, Küsmöd 1977
 — János, fdi udv fam, b, Mocsirla 1770
 Váralmás l. Almás, Nagymás
 Varannai (*Varanay*) Ilona: Sági Pálné 771; Katalin (Ilosvai Benedek leánya): Gyarmati János deák fel 771, 803
 Varasító (*Varasito*), elpusztult település Nyírsík és Pápetelek között, K-Szoln/Szilágym 1184
 Varastelke l. Vásártelke
 Varchya l. Barcsa
 Vardofalwa l. Somlyó
 Várfalva (*Vaarfalwa, Varfalu*) – Moldovenești, Aranyos sz/Kolozs m, h 924, 954, 960, 985
 Várfalvi (*Warffalwy*) Bálint, n, Kercsed 726, 847, 924
 — Gergely, n, a, Aranyos szék királybírája (1580, 1585) 125, 127, 622, 623, 625
 — István, primor, Kercsed 39
 — Jakab, n, Várfalva 985
 — János, n, Aranyos szék királybírája (1589), Várfalva 924
 — Mátyás deák, esk polg, Abrudbánya 668
 Várfalvi/Dési (*Vaarfalwi/Desy*) István, n és fel: Szilágyszegi Katalin, Várfalva 954, 960
 Varga (*Vargha, Warga*) Ambrus, gyp, Retteg 1232
 — András, Belényes 538
 — Bálint, a, Gelence 111, 244, 793
 — Benedek és fel, Máté, Sárfalva 1367
 — Benedek, polg, varga, Enyed 1145
 — Boldizsár, jb, Ds 382
 — Dénes bíró és György, jb, Koppánd 1191
 — Domokos, polg, Nagybánya 1226
 — Ferenc, jb, Sárfalva 111
 — Gergely, esk, vdi jb, Szentimre 118
 — Gergely, jb, Akna 717
 — Gergely, jb, Csapószentgyörgy 90
 — György és fel, Sárd 389
 — Illés és Máté, Karánd 1054
 — Imre, bíró, szab, Kisháza 120, 270
 — István, jb, Belényes 1001
 — István, gyp, Németi 1232
 — Jakab, jb, Eresztevény 1612
 — János jb, Indal 92
 — Kelemen, gyp, Bálványosváralja 1373
 — László, jb, Kecset 93
 — Lőrinc, jb, Fogaras 1820
 — Lukács, polg/n, Sárd 1756, 1767
 — Márton, jb, Dányán 1594
 — Márton, jb, Solymos 1824
 — Máté, jb, Szentmihályfalva 423
 — Mátyás, Bályok 285
 — Mátyás, veres darabont, Nagyajta 94
 — Mihály, jb, Újfalva 134
 — Mihály, polg, a vargacéh céhmestere (1589), Zilah 959
 — Miklós és fel, Szentimre 1534
 — Miklós, gyp, Füzes 1232
 — Orbán, esk polg, Völc 1111
 — Péter, polg, a vargacéh atyamestere (1589), Zilah 959
 — Péter, szab, Ozsdola 1705
 — Stephan, polg, bíró (1589), Berethalom 919
 — Tamás, Bihar 678
 Varga utca (*Varga ucza, Vargaucza*), utcanév, Torda 1404, 1565
 — (*Varga uczia, Warghaucza*), utcanév, Ds 97, 382, 1863
 vargacéh l. alcinai, berethalmi, enyedi, feleki, gyalui, kisselyki, kolozsvári, lugosi, medgyesi, rozsondai, Sink széki, szentágotai, udvarhelyi, újegyházi, zilah
 Vargaszín (*Varghazyn*), fn, Enyed 278

- Vargyas (*Vargias, Varias*) – Vârghiş, Udvarhely sz/Kovászna m, h 289, 1435, 1518, 1585, 1651
- i lkk: Ambrus Gergely, Balog István, Bojér György, Fülöp István, Imecs Szaniszló, Márté Márton, Sós Fülöp, Székesfejérvári/Bojér Balázs deák, Trincs István
- i udvarházak 1518
- Vargyas (*Vargias*) István l. Gergely/Vargyas István
- Vargyasi (*Vargiassy*), jb cs, Futásfalva: István, Jakab és János 1194
- Várhegy (*Varhegi, Warhegy*), vár Lécfalva környékén, Kézdi sz/Kovászna m 223, 264, 282, 333, 353, 419, 514, 874, 945, 1016, 1017, 1022, 1032, 1037, 1043, 1058, 1059, 1136, 1147, 1151, 1212, 1234, 1257, 1312, 1375, 1382, 1403, 1405, 1410, 1429, 1442, 1443, 1520, 1526, 1537, 1538, 1544, 1608, 1638
- i várkap: Pernezi István (1583–1584, 1586), Ravazdi György (1588–1591)
- i vár kap, praefectura és udvb 1312
- i vár alkap: Mikes Benedek (1590)
- i vár udvb: Losonci András (1589–1591)
- Várhegy (*Warhegy*), fn, Borbánd 363
- Várhegyi (*Varhegy*) Tamás, lófő, Réty 1037
- Várhely (*Varhel, Varhely*) – Grădişte/Sarmizegetusa, Hunyad m, h 638, 639, 1208
- Vári (*Vary*) – Gyulavári, Békés/M, h 1744
- Vári (*Vary*) Miklós és Péter deák, n, Vaja 1497
- Varias* l. Vargyas
- Varjú (*Variu*) Imre, jb, Szentmiklós 789
- Varkocz (*Varkocz, Varkwcz*), Nopsyczi, n cs: György, tanácsúr (1608, 1610), Miklós és fel: Hagymási Margit 587, 589
- vármegyék, erdélyi 164
- Vármező (*Varmezeo*) – Buciumi, Doboka/Szilágym, h 1659
- i vám 1659
- várnagy l. belényesi, borosjenői, déznai, fogarasi, hunyadi, huszti, kövári, lugosi, udvarhelyi, váradi vár; Karánsebes és Lugos kerület
- város öröklési joga 1033
- városház, gyulafehérvári 1356, 1760
- városháza l. Gyulafehérvár, Sárd, Szeben, Váradi városi kiváltságok 85, 1258
- közteherviselés 875, 1008
- városkapu 1356
- várórség alóli mentesítés 1242, 1244, 1312, 1314, 1580. L. még Borosjenő, Lippa, Lugos, Váradi
- Varsányi (*Varsany*) János, n, a belényesi kastély fam 1922
- Tamás, n és Zsófia: Szengyeli Péterné, Almás 769
- Varsolc (*Varsolch, Varsolcz*) – Vârşolt, Kraszna/Szilágym, h 659, 832
- i lkk: Nagy/Balog György és fel: Baksa Orsolya
- vártartomány 113, 156, 233, 572, 1158, 1184, 1232, 1244, 1314, 1336, 1337, 1602, 1680, 1779, 1795, 1803, 1826, 1831, 1851, 1918, 1931, 1953, 1966, 2004
- Vas (*Was*) Albert bíró, jb, Szilvás 93
- András, a, Alsószentmihályfalva 166
- Balázs, vdi ember, Pócsfalva 1206
- Ferenc, Bihar 152
- Ferenc, jb, Gyalu 982
- Gáspár, esk, vdi jb, Borbánd 1283
- Imre, n, kisebb kancelláriai íródeák (1576–1577, 1580), Enyed 86
- János, a, gyp tizedes és fel: Zsófia, Gyulafehérvár 1440
- János, polg és fel: Budai Zsófia, Gyulafehérvár 771, 803, 1170, 1224, 1613
- János, n, Sziget 459
- László, a, Énlaka 355
- Lőrinc, bíró, jb, Derzse 134
- Lukács, gyp, Jánosfalva 1572
- Magdolna: Póta Jánosné
- Márton, vdi gyp, Kénos 1656
- Mihály, a és fel: Vágási Katalin 1129
- Orsolya: Héjasfalvi Pálné
- Pál, jb, Ugróc 730
- Pál, a, Nagyajta 94, 291
- Péter, n és fel 1815
- Tamás, esk polg, Kolozs 21
- , lófő cs, Medesér: Boldizsár, István, Lukács, Márton és Péter 530
- vas 94, 120, 598, 599, 953
- vasalt szekér 1472
- Vasand (*Wassand*) – Oşand, Bihar m, h 212, 1114
- i lk: Kovács Lukács
- vásár 288, 1881

- , évi 23, 309, 410, 467, 613, 656, 980, 1094, 1096, 1457, 1475, 1595, 1626
- , heti 309, 410, 442, 613, 656, 845, 846, 980, 1094, 1096, 1457, 1475, 1595, 1626
- vásárbíró 99
- Vásárfája (*Vasarfaia*), fn, erdő, Egyed 227
- Vásárhely (*Wasarhely*), Marosvásárhely – Târgu Mureș – Neumarkt, Maros sz/m, mv 466, 563, 1015, 1088, 1201, 1672. L. még Székelyvásárhely
- előjárósága 1201
- főbírája: Kovács Pál (1590–1591)
- i lkk: Laskai Bálint deák, Szabó Boldizsár és fel, Szabó György, Szöcs György
- i lelkész 1088
- i iskola rektora és seniorai 1088
- i borbélyok céhszabályzata 1201. L. még székelyvásárhelyi
- i borbélyok főcéhmesterei: Borbély Miklós és ifj. Borbély György
- i utcanév: Szentgyörgy utca
- Vásárhely (*Vasarhely*) – Hódmezővásárhely, Békés/M, mv 1992
- (*Vasarhely*) – Oșorhel, B-Szoln/Kolozs m, h 93
- i lkk: Pinte Ioan és Thoma
- (*Wasarhely*), Fugyivásárhely – Oșorhei, Bihar m, h 229, 1559, 1678. L. még Fugyivásárhely
- i fn: Kolczmező, Szentjeromos
- i Szent Jeromos-kolostor 1559
- Vásárhelyi (*Wasarhely*) Bálint deák, n, vdi ítélőszéki íródeák (1578–1580), kincstári számtartó (1587–1589, 1593–1596), a fdi jövedelmek beszédője (1597), a kincstár praefectusa (1598) 903
- György deák, vásárhelyi jegyző (1590), Székelyvásárhely 1201
- György deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1577, 1580, 1583–1584), vdi ítélőszéki íródeák (1585, 1590) 182, 272, 447
- Mihály deák, főbíró (1601), Belényes 1678, 1724
- , n cs, Székelyvásárhely: Anna 1849; István deák, Maros szék jegyzője (1597, 1602), a fdi ítélőszék esk ülnöke (1602) és fel: Köpeci Anna 1666, 1671, 1842, 1849; másik István, Judit, Katalin 1849
- Vásárhelyi/Székelyvásárhelyi (*Vasarhely/Zékelywasarhely*) István deák, n, vdi ítélőszéki íródeák (1578, 1585–1589, 1591–1592) 708, 715, 717, 718, 930, 1029, 1548
- Vásári (*Vasari, Vassary*) Anna: Stresemlei Andrásné
- György, n, b, Nagyhomorog 284
- Vásáros (*Wasaros*), fn, Kusaly 411
- vásárosok védelme 410, 613, 656, 980, 1094, 1096, 1457, 1475, 1595, 1881
- vásártartás tiltása 845, 846
- vásártartási jog adományozása 23, 410, 442, 613, 656, 845, 846, 980, 1094, 1096, 1457, 1475, 1595
- Vásártelke (*Varastelke, Vasartelek*) – Stoboru, Kolozs/Szilágym, h 1659, 1804
- vasbánya 310, 402, 453, 538, 599, 693, 770, 812, 1093, 1208, 1399, 1536, 1601, 1661, 1895
- vasérc salakja 599
- vasfázék 101
- Vasileni I. Szentlászló (Udvarhely sz/Hargita m)
- Vaska Ioan, jb, Balalény 1975
- Vasmat Lőrinc, vdi jb, Szentmihály 1237
- Vasvári (*Vaswary*) János, váradi alvn és fel: Selypi Zsófia 590
- Péter, jb, Déva 235, 1866
- Vaszalovica (*Vazalovichya*), Vészalja – Văsoaia, Zaránd/Arad m, h 1744
- Vata (*Vatha*) Gergely, gyalogos, Szentgyörgy 345
- Văța I. Văca
- Váttyon (*Vattyon, Wattion*), ma pusztá Zsadánytól délre, Bihar/M 221, 526
- i lkk: Gál Ferenc és Mihály, Kis László
- Văydakoba, elpusztult település Szabolcs vm területén 1345
- Văymerest, elpusztult település Kőszönd kerületben, Zaránd/Arad m 1744
- Vazalovichya I. Vaszalovica
- Văcărești I. Vacsárcsi
- Vălcăul Unguresc I. Valkó (Kolozs m)
- Vălcelele Rele/Vălcele I. Pokolvalcsel
- Văleni I. Patakfálva, Valkó (Kolozs m), Voldorf
- Văleni/Vălenii Lăpușului I. Dánpatata
- Vălenii I. Vaja
- Vălioara I. Valiora
- Vălurenii I. Kakasd

- Vărai I. Váralja (Kővár vidék/Máramaros m)
 Vărgata I. Csíkfalva
 Vărzarii de Sus I. Felsőverzár
 Văsoaia I. Vaszalovica
 Vâlcele I. Bányabükk, Büdös, Magyarbányabükk, Oláhbányabükk
 Vâlcelele Bune I. Jóvalcsel
 Vânători I. Héjasfalva
 Vărfurile I. Csúcs (Zaránd/Arad m)
 Vărghiș I. Vargyas
 Vârșolț I. Varsolc
 Vecel (*Veczel*) – Vețel, Hunyad m, h 1680
 Vechea I. Burjánosbuda, Óbuda, Újbuda
 Veck (*Vechke, Vezk*) – Escu, B-Szoln/Kolozs m, h 1026, 1659
 Vécse (*Vechyke, Veczke*) – Vețca, Udvarhely sz/Hargita m, h 261, 421
 —i lkk: Balassi Ferenc, Petki István
 Vécs (*Vech, Vechy*) – Brâncovenesti, Torda/Maros m, h és vár 287, 769
 —i lkk: Görög Tamás és fel: Szengyeli Katalin
 —i vár praefectusai: Károlyi Gergely és László, Magyar Lőrinc, Nánási Gergely, Pókai Péter és Rác György (1583)
 Véd (*Ved*), elnéptelenedett település Asszonyvásár és Albis között, Bihar m 63, 1550
 —i b/lkk: Gávai Miklós, Újhelyi György
 védekezés török és német ellen 63
 Vég (*Vegh*) Gergely, gyp, Szentiván 1232
 — Mihály, Sárd 1302
 végrendelet 79, 91, 95, 99, 101, 108, 115, 130, 150, 157, 169, 185, 217, 224, 229, 248, 321, 364, 378, 384, 412, 422, 446, 455, 457, 474, 482, 484, 499, 548, 587, 592, 595, 604, 609, 617, 618, 704, 731, 733, 739, 771, 794, 803, 818, 828, 863, 877, 879, 908, 920, 927, 954, 960, 970, 972, 974, 982, 983, 1008, 1028, 1084, 1101, 1170, 1208, 1218, 1251, 1266, 1301, 1332, 1335, 1356, 1371, 1378, 1385, 1386, 1451, 1472, 1487, 1567, 1569, 1584, 1613, 1625, 1665, 1668, 1672, 1673, 1679, 1763, 1823, 1858, 1882, 1986, 2036
 végrendeleti gyám 617, 776
 végrehajtó 101, 150
 végrendekezési jog adományozása 99, 908, 1033, 1908
 Véggyanta (*Vegy Gyonta, Veggiontha*) – Ginta, Bihar m, h 1794. L. még Egyházasyanta
 Veidnit Johann, Kolozsvár 819
 véka (súlymérték) 78, 99
 vektigál 99
 Velcher Lorenz, varga, polg, Kolozsvár 185
 Velcherul de Câmpie I. Velkér
 Velcz I. Völc
 Velence (*Velenche, Velencze*), ma Venicse néven pusztá Meggyesfalva határában, Maros sz/m 1203, 1206, 1582
 — (*Velencze*), Lemhénybe olvadt település, Kézdi sz/Kovácsna m 1334
 — (*Velencze*), utcanév, Várad 265
 Velicoluca I. Velikiye Luki
 Velika (*Velika*), helység feltehetően a mai Horvátország területén 1487
 —i Szabó Mihály, jb, Gyulafehérvár 1487
 Veliki Grdevac I. Gordova
 Velikiye Luki (*Velicoluca, Velikoluky*), O, vár 250, 894
 Velkér (*Velker, Welker*) – Velcherul de Câmpie/Râzoare, Kolozs/Maros m, h 209, 1231, 1675
 —i fn: Aládrész
 Velo Petru és Dumitru, jb, Balázstelke 90
 Velț I. Völc
 Vémer (*Vymer*), elnéptelenedett település Méheréktől északkeletre, Bihar/M 405
 —i lk: Kólya András
 Vén (*Wen*) Balázs, Kovácsna 514
 Vendég (*Vendegh*) András, jb, Bojt 1030
 Vendler Thomas, Kolozsvár 819
 Ventei (*Ventey*) Ferenc, n, Bocskai István servitora 1362
 Venter (*Wenter*) Farkas, n 1385
 Vér (*Veer, Ver, Wer*), n cs, Köröstarcsa: György, Mihály 1711; másik Mihály 139, 1711, 1738
 vérbírság (vérdíj) 99, 288, 436, 1242, 1244, 1312, 1314, 1580
 Verbóc (*Verbeocz*) – Verbovec, Ugocsa/U, h 37
 —i (*Verbeocz-i*) István (1458–1541), országbírói ítélőmester és kir személynök (1516–1525), országos kincstartó (1521–1522), nádor (1525–1526), I. János fő és titkoskancellárja (1526–1540), Torna (1526-tól) és Tolna vm isp (1537–1541), II. Lajos és I. János diplomatája, a török Buda első magyar főbírája (1541), a Hármaskönyv (1517) összeállítója 37

- i (*Werbeoczy*) István, n, b, Nagykágya 889
 Verebély (*Verebely*) – Mátraverebély, Nóg-rád/M, h 997
 Verebélyi (*Verebely*) János, n, Vajda Miklós fam, Déva 1737, 1957, 1967
 — Mátyás, n, borosjenői fdi fam 1935
 — (*Verebely-i*) Pál, n, Hidas 997
 Veres (*Veress, Weres*) Ambrus, esk, Felsőbajom 90
 — Bernárd, jb, Alsótorja 1194
 — Ferenc és Péter, n, Sámson 445
 — Gergely, esk polg, Karánsebes 704
 — Gergely, polg, varga, Enyed 1145
 — Gergely és Kelemen, vdi jb, Gelence 111
 — Imre, jb, Backamadaras 1331
 — István, gyp, Maksa 1638
 — István, n, Gelence 111
 — Lőrinc, Maksa 1443
 — Martin, medgyesi polgármester (1602) 1759
 — Miklós, vdi gyp, Meggyesfalva 1582
 — Péter, jb, Siménfalva 250
 — Péter, n, Polyán 722
 — Péter, vdi jb, Dég 90
 — Péter, jb, Felsőtök 93
 — Tamás, Bihar 987
 — Zsigmond, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1589) 963, 969, 1177
 —, Farnasi, n cs, Kisgalambfalva: János és fel: Károlyi Zsófia 86, 214, 407, 496; Márton 2007
 —, lófő cs, Szentkirály: Dániel 282, 283, 1637; Gergely és György 1637
 Veres/Dávid (*Weres/Dawid*), n cs, Krakko: Dávid, Báthory Boldizsár kamarása (1590–1591, 1593), fdi udvarmester (1601–1602), Fehér vm isp (1603), fel: Cseffei Margit 727, 1217, 1221, 1459, 1675, 1749, 1755; Erzsébet, István 727, 1217; Kristóf, 1587-től nemes 727, 1217, 1255; és fel: Dorottya 727; Margit 727, 1217
 veres darabont 94. L. még darabont
 Veresegyháza (*Veresegihaz*) – Vereşhaza/Strugureni, Doboka/B-Naszód m, h 823
 Veresmart (*Veresmarth*) – Vereşmort, Aranyos sz/Fehér m, h 412, 618, 680, 844
 —i lkk: Fóris András és István, Nagylaki Márton deák, Széles János
 Veresmarti (*Veres Marthy*) Pál, n, Gyulafehérvár 1673
 Verespatak (*Veres Patak*) – Roşia Montană, Fehér m, h 384
 —i fn: *felseo Stampaini*
 Verespatak (*Verespatak*), fn, Kecset 1576
 Veress Endre (1868–1953), forrásközlő, történész 82, 181, 235, 347, 351, 393, 441, 614, 664, 1158, 1258, 1416, 1838, 1891, 1892, 1926, 1953, 1962, 1997, 2003
 vérfertőzés 272
 Verniti (*Vernithy*), n cs: Anna: előbb Illyei Tamás, majd Geszti György fel 1174, 1480, 1633; György, Zsófia: Tegenyei Márkné 1480
 vérontás 110, 179, 582, 836, 1057, 1413
 Verőfény (*Wereofel*), fn, Bölön 94
 Versendi (*Versendy, Vessendi*) János, n, Gáldtő 286, 304, 725, 915
 Verseng (*Versengh*) András, n, Gáldtő 118
 Vérti (*Werty*) Anna: Berentei Lajosné 657; és Tamás, n, Újfalva 286, 304, 657
 Vervölgy (*Verveolgy*) – Verveghiu, K-Szoln/Szilágy m, h 1110
 Veselény (*Veseleny, Wisselien*), eltűnt település Kétkeresztúr határában, Nógrád/Szl 119, 584, 707, 708, 1251
 —i (*Vessleny, Vysseleny, Wisselien-i, Wisselény*), n cs, Gyeke: Anna, Erzsébet 1184; Ferenc, főkamrás és tanácsúr Báthory István lengyelországi udvarában, a lengyel rendek honosították, sinenei és meteli kap (1590), majd Erdélyben is tanácsúr (1592) 707, 708, 1184, 1251; Gáspár és fel: Cseffei Margit 584, 714, 715, 719, 1371, 1509; István, tanácsúr (1610, 1614) 1184; Miklós (mh 1584), jogügyigazgató (1563, 1568), ítélőmester (1568, 1574, 1576, 1579–1581, 1583) 119, 584, 713, 715, 1231; Pál, kamrás (1612–1613) 1184
 Vészalja I. Vaszalovica
 Vészi (*Vezy*) István, a, Énlaka 1912
 Veszprém (*Bezprim, Vespren*), Veszprém/M, v 30, 492
 —i püspök: Péter (Beriszló, 1512–1520)
 Veszprémi (*Bezpremy*) István, n, Bogáti Menyhárt fam 1861

- (*Bezprim*-i) József deák, n, a gyulafehérvári vár számtartója (1584, 1589) 492
- Márton, n, b, Kudu 1785
- Vessződ (*Vezzeod*) – Veseud – Wassid, Fehér/Szeben m, h 286, 304, 338, 1371, 1509
- i lkk: Cseffei János és Kristóf, Póta János és fel: Vas Magdolna
- i udvarház 1371
- Vessződi (*Wezeody*) Péter, n, Kisenyed 259
- Vesszős (*Vezzeos*) – Veseuş – Michelsdorf, Küüllő/Fehér m, h 1827
- vesszőzés 99
- vetemény, hüvelyes 846
- veteményeskert 747
- vetés 14, 56, 59, 94, 158, 223, 237, 429, 514, 554, 710, 742, 770, 1082, 1093, 1099, 1136, 1142, 1232, 1237, 1245, 1286, 1382, 1403, 1404, 1424, 1429, 1431, 1442, 1443, 1460, 1486, 1519, 1520, 1544, 1572, 1573, 1597, 1598, 1600, 1608, 1611, 1619, 1638, 1651, 1655, 1661, 1682, 1692, 1696, 1838, 1840, 1843, 1849
- eladása 742
- mentesítése 112
- vetéskapu (tanorok) 111
- Vetca l. Vécke
- Vetel l. Vecel
- Veyzlowa l. Voiszlova
- Vezekény (*Vezekeny*), feltehetően a mai Heves-vezekény, Heves/M, h 883, 908
- Vezekényi (*Vezekeny*) István deák, Vezekényi, jb 883, 908
- István, n, lugosi fdi fam 1970
- Vezk l. Veck
- Vezkeoz l. Vízköz
- viasz 35
- Vice (*Viche*, *Vichie*) – Vița, Doboka/B-Naszód m, h 1682, 1816, 1841
- i b: Mindszenti Benedek
- Vicei Tamás, esk polg, Kolozsvár 34
- Vicei/Makrai (*Vichey/Makray*) Benedek és Lőrinc, jb, Magyarórod 1272
- Vicsa (*Viccha*, *Wychya*) – Vicea, K-Szoln/Máramaros m, h 415, 1184, 1240, 1306
- i fn: Alhegy, Vicsakő, *Zongolit*
- Vicsakő (*Wichia Kew*, *Vichyakeo*), fn, szőlőhegy, Vicsa 1240, 1306
- Vid (*Vyd*) Jakab, jb, Kutyalva 90
- István l. Pap/Vid István
- Vida (*Vyda*) Bálint, n, a/n, vdi ember, Gelence 105, 111, 253
- György, jb, Jánosd 624
- Vidraszeg (*Vidraczegh*, *Vidradzeg*) – Vidrasău, Küküllő/Maros m, h 231, 1206
- i lkk: Szabó András, Anna, Balázs, Erzsébet, István, Márton, Mihály, másik Mihály, másik Mihály, Pál és Zsófia
- i udvarház 231
- Vienna l. Bécs
- Viișoara l. Egerbegy, Hondorf
- Világosvár (*Vilagos var*) – Șiria, Arad m, vár 1992
- Viljchivci l. Irholc
- villicus 110, 692, 1413. L. még berethalmi, braszói, eceli, felsőapoldi, körösi, rozsondai, szebeni, szeredahelyi, tasnádi, újgyházi
- Vilma (*Vilma*) – Vima Mică, K-Szoln/Máramaros m, h 280, 573
- Vinc (*Vincz*) Benedek, esk polg, Belényes 1678
- Vinc utca (*Vincz ucza*, *Vyncze ucza*), utcanév, Gyulafehérvár 558, 942, 989, 1219, 1631, 1806, 1819, 1947
- Vince deák, polg, Püspöki 128
- (*Vinchie*, *Vincze*) Gergely és Imre, n 633
- Mátyás, katolikus pap (1602), Ozsdola 1828
- Mihály, vdi ember, Lozsád 76
- Vince/Ince (*Vinchie/Inchie*) Pál, n, Szentmihály 1828
- Vincenczowith (*Vincenczowitty*) Miklós és Tamás, Gyulafehérvár 1219, 1229
- Vinga Benedek, jb, Borosbocsárd 1898
- Vingárt (*Vingarth*) – Vingard – Weingartskirchen, Fehér m, h 1752
- i lk: Makai János
- Vinkel Georg, polg, Segesvár 500
- Vintere l. Magyarventer
- Vințu de Jos, Vințu de Sus l. Alvinc, Felvinc
- Virág (*Viragh*) Anna és Mátyás, Abrudbánya 384
- István, Mihály és Sándor, jb, Szentsimon 300
- Péter, n, borosjenői fdi fam, Sikló 2000
- Virrasztó (*Virraztho*) Gáspár, Gyalu 694
- Visdorf (*Visdorph*), elpusztult település Medgyes mellett, Medgyes sz/Szeben m l
- i lk: Hanczmannus comes
- Viss (*Vys*), Szabolcs/M, h 538, 547

- i Székely János deák
 Visuia de Câmpie/Visuia l. Viszolya
 Vişinelu l. Csehtelke
 Viszkos (*Wizkos*) Katalin: Felföldi Ambrusné
 Viszolya (*Vyzolya*) – Visuia de Câmpie/Visuia,
 Kolozs/B-Naszód m, h 122, 1207
 —i lk: Ispán Lukács
 visszaűzés per során 703
 Vitális (*Vitalis*) Jeromos, n, a vdi fegyvertár kap
 (1589) 1126
 Vitan Ioan, vdi ember, Bajesd 76, 77
 Vitéz (*Witez*) Pál, polg, Déva 1751
 —, n cs, Magyarbikal: András 703, 710, 824,
 1665; Ferenc, fdi udv fam, Miklós testvére
 824, 1665, 1801; Gábor (mh 1580), Torda
 vm isp (1576–1579) 134, 703, 824; Miklós,
 Torda vm isp (1594, 1598–1600, 1602), ta-
 nácsúr (1602), 1598-ban és 1601-ben Bátho-
 ry Zsigmond híve, 1602-ben Beszterce fel-
 adása után Basta megöleti; és fel: Petriche-
 vich Horvát Klára 824, 1665, 1823
 vitorna (területmérték kaszálónál) 411
 Vița l. Vice
 Víz utca (*Wiz uca*), utcanév, Várad 101
 Viza Czipor, jb, Gyulafehérvár 2054
 Vizakna (*Wizakna*) – Ocna Sibiului – Salzburg,
 Fehér/Szeben m, mv 206, 288, 365, 543, 928,
 1106, 1115, 1164
 — elöljárósága 288
 —i bíró: Benedek deák
 —i lkk: Nagy Mátyás, Ortován László, Sárosi
 Boldizsár
 —i lelkész 288
 —i sókamara 206
 —i sókamarás 288; Boronkai János (1583–1585,
 1588–1591, 1598)
 —i sóbánya számtartója: Kelemen deák (1584)
 —i Magyar Borbély János
 Vízholdó (*Vizhordo*) István, Gyulafehérvár 1171
 vizitáció megakadályozása 287
 Vízköz (*Vezkeoz*) – Sojmy, Máramaros/U, h 69
 —i lk: Fechye Iwasko
 vízmosás 1367
 Vízszentgyörgy l. Szentgyörgy (B-Szoln/Ko-
 lozs)
 Vízszilvás (*Wyzyłwas*) – Silvaș, Doboka/Kolozs
 m, h 641
 vízvezeték, bányai 1895
 Vlad (*Wlad*) Vintilă de la Slatina, havasalföldi
 vajda (1532–1535), Havaselvi Balázs apja
 1408, 1416
 — Ioan, n, b, Drinova 1994
 — Mihai, b, Gyulafehérvár 731
 Vladest (*Wledest*), elpusztult település Honctő
 környékén, Zaránd/Arad m 1109
 Vlădhăza (*Voladhaza*) – Cacova/Livezile, Fehér
 m, h 1208, 1924
 Vladislav Aradwl, jb, Rakovica 103
 Vlaha l. Oláhfenes
 Vlăhița l. Alsóoláhfalú, Oláhfalú, Szentegy-
 házsoláhfalú
 Vochiarczy l. Vacsárcsi
 Voczko l. Vucskómező
 Vocsnicz, elpusztult település Lugos környékén,
 Temes m 1879
 Voia pataka, fn, patak, Voya 1492
 Voica (*Voyka*) Fărcaș, polg, Lugos 1215
 Voinești, elpusztult település Szörény vármegye
 területén 1878
 Voiniceni l. Szabad
 Voiszlova (*Voi Zlova, Veyzlova*) – Voislova,
 Szörény/Krassó-Szörény m, h 140, 147, 1891
 Voivodeni l. Vajdaháza, Vajdaszentiván
 Voja (*Voyan*) – Voia, Hunyad m, h 1775
 Voinapojenica (*Voinapoinicza*) – Poienița Voi-
 nii, Hunyad m, h 453
 Voladhaza l. Vlădhăza
 Volaz Francisc, n, Uglya 69
 Volconie (*Volkonie*) Vasile, n, Macsesd 72
 Voldorf (*Waldorff, Woldorff*) – Valendorf/Vă-
 leni – Wohldorf, Fehér/Brassó m, h 42, 43
 Voprus Dragus, jb, Oláhsolymos 718
 Vorumloc l. Baromlaka
 Voya, eltűnt település Belényes környékén, Bi-
 har m 1492
 —i lkk: Babos Lupas és Simion, Chirșe Matia és
 Mihai, Trombitás Ioan
 —i fn: Voia pataka
 Völcz (*Velcz, Veolch, Vylcz*) – Velț – Wölz, Med-
 gyés sz/Szeben m, h 1, 3, 4, 5, 7, 8, 90, 1111
 —i lkk: Aczy David bíró, Bayer Simon, Boznar
 Michael, Deák Gergely; Michael comes;
 Michael; Szabó György, Varga Orbán
 —i hospesek 3
 —i fn: Houarte

Völcs (*Veolchy*, *Veolcz*) – Ielciu/Elciu, Doboka/Kolozs m, h 93, 1659

—i lkk: Grubes Gheorghe bíró, Triff Bala

Völcsök (*Veolcheok*) – Ulciug, K-Szoln/Szilágy m, h 1184

völgy 1404

Vragvith (*Vragvitth*), n cs, Kide: András, Bálint deák és fel: Fodorházi Márta 364, 826

Vrasa Mihai, bíró, jb, Korcsmafalva 147

Vrasso Petru és Toma, jb, Lakattya 1081

Vucskómező (*Voczko*) – Vučkove, Máramaros/U, h 69

—i lkk: Kis László, Tincu Ioan

Vuketyewytt (*Ukytyevyty*, *Wkythyevity*) János, Chetnia/Chietnya-i, vdi udv fam, n 339, 748, 1497

Vultureni l. Újfalu (Doboka/Kolozs m)

Vylcz l. Völcs

Vylok l. Tiszaújlak

Vymer l. Vémer

Vyztorok, eltűnt település Hunyad megye területén 453

V. Ecsedy Judit (sz 1946), könyvtörténész 16

Wacharacz, azonosíthatatlan település 123

—i Fejér Máté, n, kisebb kancelláriai esk íródeák (1576, 1579) 86, 123

Wairdorf l. Tóhát (Fehér m)

Walachischeibesdorf l. Ivánfalva (Fehér/Szeben m)

Walachischneudorf l. Újfalu (Szeben sz/m)

Walachischstein l. Isztina

Waldhütten l. Váldhid

Waldorff l. Voldorf

Wallenthal l. Hátszeg

Walter comes, Ivánfalva l

Walthenberg l. Zilah

Warayo l. Váralja

Wass György (mh 1594), Cegei, az újvári vár kap/praefectura (1590–1592, 1594), tanácsúr (1593–1594) és Kolozs vm isp (1573, 1576, 1579–1580, 1592–1593) 364, 741, 1232, 1265, 1337, 1603, 1664

Wass cs lt 1664

Wassid l. Vesszöd

Weingartskirchen l. Vingárt

Weissenburg l. Gyulafehérvár

Welimirowith/Nagy, n cs, Limba: Demeter és fel: Mirce Stanca, István, László és Péter 1408, 1416

Wepeschdorf l. Pipe

Werbeoczy l. Verbőci

Werempataka l. Buzásd

Wien l. Bécs

Wiener Neustadt l. Bécsújhely

Winz l. Alvinc

Willke l. Ülke

Wohldorf l. Voldorf

Wolf Rudolf (sz 1951), történész 14, 1404

Wolfard (*Volfard*) Anna: Craccer Lukas fel 145, 601, 974, 983; és Stephan, a wittenbergi egyetem diákja (1560–1564), kolozsvári főbíró (1581, 1583), ill. királybíró (1583) 145. L. még Szöcs Anna

Woncz, prédiüm Sepsiszentgyörgy környékén, Sepsi sz/Kovászna m 374

Wölz l. Völcs

Wurmloch l. Baromlaka

X

Ximenes Jakab (Jiménez, 1530 k –1596), spanyol szerzetes, a Jézus Társaság titkára Rómában (1588) 736

Z, ZS

Zaak l. Szákul

zab 365, 846, 1333

Zabad l. Szabad

Zabo l. Szabó

Zabola (*Zabola*) – Zábala, Orbai sz/Kovászna m, h 104, 105, 111, 253, 432, 1371, 1509, 1643, 1646, 1810, 1850, 2034

—i lkk: Basa Péter, Basa Tamás, Cece Pál, Császár János, Demes István és Péter, Finna Márton, Forgács Tamás, Györgyfi Gáspár, Haralyi Bálint, Illyési Gáspár, Istvánpál István, Jakabfi Tamás, Jánosantal István, Kabos György, Keresztes János, Kuppán Boldizsár, Mátyás Bálint, Máté és Miklós, Mikes Mihály, Páljános István, Pálmiklós Gergely, Pálmiklós Gergely, János és Mihály, Rác Máté, Szabó Gergely, Szabó István

—i fn: Asztaghavas, Hertánhavas

Zachiel l. Szacsál

Zad l. Szád

- Zádnya (*Zadnya*) – Priboržavsjke, Máramaros/U, h 64
 Zádor (*Zador*), Somogy/M, h 1788
 —i Nagy Ferenc
 Zádori (*Zadori*) Ferenc, n, b, Várad 744, 745
 Zágon (*Zagony*) – Zagon, Orbai sz/Kovácsna m, h 432, 473, 486, 1212, 1456
 —i lkk: László Péter, Mikes György és fel: Szörcei Ilona, Simon János
 —i fn: Fenyérpataka, Ladóc, Nagymás, Ökörmezeje, Roszkó
 —i udvarház 432, 473, 486, 1456
 Zágór (*Zaghor*) – Zagăr – Rod, Küküllő/Maros m, h 1334, 1531, 1893
 Zaguzsén (*Zagusen*) – Zăgujeni, Szörény/Kraszó-Szörény m, h 74
 Zagyvai/Mutnoki (*Zagyway/Mutnoky*) Boldizsár, n, váradi vdi fam 147, 568, 1485
 Záh (*Zaah*) – Zau/Zau de Câmpie, Torda/Maros m, h 631
 Zaj (*Zay*) Márton, vdi jb, Nagyajta 94, 291
 Zajcs (*Zaycz*) Mátyás, n, Bánffy Farkas servitora 700, 982
 Zajkány (*Zaikán*) – Zăcani/Zeicani, Hunyad m, h 61
 —i lk: Miklós, n
 Zajzon (*Zaizon, Zayton*) Fülöp és Pál, vdi jb, Réty 1382
 Zak l. Szák
 Zakal l. Szakáll
 Zákány (*Zakan, Zakany*) Gábor, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1586–1590, 1592), gyulafehérvári levélkereső (1590, 1599) 964, 1186
 Zakara Ioan és Simion, vdi jb, Kackó 1543
 Zakariás, szücs, esk polg, Enyed 35
 Zakatura l. Somfalva
 Zakette Doykwl Joon, jb, Rakovica 103
 Zakloncza l. Szaplonca
 Zakos l. Szakos
 Zakui, Zakwy l. Sacui
 Zalacséb l. Cseb (Zala/M)
 Zalakna l. Zalatna
 Zalakovácsi (*Zalakowachy*) – Coaciu/Făureni, Doboka/Kolozs m, h 1531
 Zalachy l. Szalánci
 Zalánkemén (*Zalonkemény*) – Stari Slankamen, Szerém/Sz, mv 1230
 —i Orgonás, n cs, Arany: Ferenc 1428; és János 1230, 1428, 1434. L. még Orgonás
 Zalánkeményi (*Zalonkemény*) György 1495; és János, vdi kamarás (1590–1591) 1240, 1411, 1495
 Zalasd (*Zalasd*) – Zlaști, Hunyad m, h, jelenleg Vajdahunyd része 1183, 1824
 — (*Zalasd*), fn, patak, Vajdahunyd 1183
 Zalasdi (*Zalassdy*), n cs, Zalasd: Borbála: Barcsai Istvánné, János és fel: Fáncsi Katalin, másik János 1183; Miklós 1183, 1824
 Zalasdisor, feltehetően Zalasd környékén, Hunyad m 453
 Zalasocz l. Lalasinc
 Zalatna (*Zalakna, Zalatna*) – Zlatna – Grossschlatten, Fehér m, mv 170, 598, 806, 809, 908, 953, 979, 1629
 —i lkk: Angyal János, Kende János, Kende László, Kis Márton, Német/Feink Kristóf, Német/Rimneth Kristóf, Olasz János, Patrac Ioan, Sáfár István
 —i arany-, ezüst- és higanybányák 598, 953
 — (*Zalathna*) – Zlagna – Schlatt, Fehér/Szeben m, h 706
 —i udvarház 706
 Zalay l. Szalai
 Zalău l. Zilah
 Zaldak János, jb, Remete 1391
 Zaldobagy l. Szoldobágy
 Zálha (*Zalha*) – Zalha, B-Szoln/Szilágy m, h 1659
 Zalha l. Szilha
 Zalman Urban, Szelistadt 43, 191
 zálogügylet (zálog címen leköötött) 11, 33, 63, 74, 115, 128, 136, 185, 307, 364, 387, 407, 412, 546, 704, 731, 747, 751, 771, 787, 971, 1106, 1242, 1244, 1275, 1276, 1301, 1312, 1314, 1350, 1371, 1378, 1428, 1472, 1479, 1480, 1553, 1580, 1633, 1666, 1672, 1681, 1682, 1690, 1746, 1771, 1834, 1878, 1890, 1916, 1926
 Zalunch l. Szalánc
 Zam l. Zentelke
 Zamarinest l. Szumarinest
 Zámbo (*Zambo*) István, vdi jb, Tövis 1479
 Zámord (*Zamard*), elpusztult település Décsétől északra, Zaránd/Arad m 572
 Zanol Voyda, vdi jb, Alsócsobánka 93

- Zapor* l. Szopor
Zápos (Zapos) György, jб, Udvarhely 433
Zapróc (Zaproc) – Zăpărt/Băbdiu, B-Szoln/Ko-
 lozs m, h 93, 1841
 —i lkk: Parca Thoma, Szekrényes György
 záradék, oklevél 578
Zaránd (Zarand) – Sărand, Bihar m, h 229
 — (*Zarand*) – Zărand, Zaránd/Arad m, h 1744
Zaránd vm isp: Macskási Ferenc (1602),
 Szalánci László (1583, 1588, 1591–1592)
 — alisp: Brádi László (1602)
 — szolgabírái: Brádi Márton (1602), Ribicei Ist-
 ván (1602)
 —i aranybányák 325
Zaraz l. Száraz
Zarboa, Zarbova, elpusztult település Temes-
 vármegye területén 1904
Zard l. Sárd
Zarka l. Szarka
 zárlat 358
Zarol Zerbwł, jб, Szóváros 93
 zászlótartó l. gyalogpuskások
Zatín l. Zétény
Zatul Rew l. Szaturó
Zatulreu l. Boncesd
Zatyor l. Szotyor
Zatysivka l. Csoma
Zau/Zau de Câmpie l. Záh
Zavaros l. Szóváros
Zavoj (Zaway, Zawoi) – Zăvoi, Szörény/Krassó-
 Szörény m, h 140, 147, 1891. L. még Alsóza-
 voj, Felsőzavoj
Zavojén (Vain), Petrilenyvel összeolvadt telepü-
 lés, Bihar m 1964
Zavolóc (Zavoloc), O, vár 250
Zavor (Zawar, Zawor) Friedrich, n, a csíki vas-
 bánya praefectura (1583, 1585, 1588–1589)
 310, 599, 693, 770, 812, 1093
Zawa l. Szava
Zawany l. Zovány
Zawat l. Szovát
Zaz l. Sachs, Szász
Zaz Falw l. Szászújfalú
Zazsombor l. Szászszombor
Zăbala l. Zábola
Zăcani l. Zajkány
Zăgujeni l. Zaguzsén
Zăpărt l. Zapróc
Zărand l. Zaránd (Zaránd/Arad m)
Zăuan l. Zovány
Zăvoi l. Alsózavoj, Felsőzavoj, Macsesd (Hu-
 nyad m), Zavoj
Zea l. Szea
Zebedy l. Szabédi
Zebery uca l. Szentegyház utca
Zecheni, Zeechy l. Szécsényi, Szécsi
Zechy l. Zocs
Zedissorul, elpusztult település Kápolna kerület-
 ben, Zaránd/Arad m 1109
Zeel, Zely l. Szél
Zegy Egyház l. Szegegyház
Zeicani l. Zajkány
Zejk (Zeyk) Mihály, hunyadi vn és Hunyad vm
 alisp (1590), Zejkfalva 1183, 1300
Zejkfalva (Zeykfalwa) – Strei, Hunyad m, h
 1183, 1300
Zejkó (Zeiko) Lajos és Sándor, n 568
Zek l. Szék
Zekas l. Szakács
Zekely l. Székely
Zekely Ay l. Kisszék
Zekfalva, elpusztult település Karánsebes kör-
 nyékén, Szörény/Krassó-Szörény m 1773
 —i lk: Széki Miklós
Zeldiş l. Zöldes
Zeldisel (Zeldesel, Zeldissel), elpusztult telepü-
 lés Zöldes mellett, Zaránd/Arad m 1109,
 1744
Zeke l. Szele
Zekechien l. Szelezsény
Zeleméri (Zelemery), n cs, Názánfalva: Borbá-
 la, János, Péter és fel: Tamási Borbála 92,
 209
Zeles, Zelys l. Szeles, Széles
Zelesfoliamos, fn, Diószeg 227
Zelestadt l. Szelistadt
Zelestie l. Szeleste, Szelestye, Szelicse, Szelistye
Zelha, prédiüm Alsózorlenc és Szákul között,
 Szörény/Krassó-Szörény m 1458
Zelistera, Zelistor l. Szelistyora
Zelke Demeter, bíró, vdi jб, Mogyorós 1212
Zelnice l. Szelnice
Zemere l. Szemere
Zempléni (Zemleny) Imre, n 1030
Zenaveres l. Szénaverős
Zendersch l. Szénaverős

- Zenfalva* l. Karbunár
Zengiely l. Szengyeli
Zengg l. Szény
Zentelke (Zentelke) – Zam, Kolozs m, h 700, 710, 777, 982, 1682
 —i Bánffy Farkas
Zenthimreh l. Csátószeg
Zenthorontas l. Szentrontás
Zentkereztmachkassa l. Csepegőmacskás
Zentmihalyfalwa l. Szentmihály
Zenyne Ioan, jb, Septér 719
Zeochy l. Szöcs
Zeodemeter l. Szödemeter
Zeogeny l. Szegény
Zeóke, Zeokefalwy l. Szöke, Szökefalvi
Zeokrenyes l. Szekrényes
Zeoleossy l. Szőlösi
Zeorchie l. Szörce
Zeöreny l. Szörényi
Zeotelke l. Szótelke
Zemplak l. Széplak
Zerb, Zerbin, elpusztult települések Kápolna ke-
 rületben, Zaránd/Arad m 1109, 1744
Zerban l. Şerban
Zerboa, Zerbowa, elpusztult település feltehető-
 en Lugos környékén, Temes m 1965
Zerechien l. Szerecsen
Zeredahely l. Szerdahely
Zerekzeo l. Szarakszó
Zerest (Zerest), elpusztult település Honctő kör-
 nyékén, Zaránd/Arad m 1109, 1744
Zerindu Mic l. Bélzerénd
Zerindul Mare/Zerind l. Nagyzerénd
Zetelaka (Zetalaka) – Zetea, Udvarhely sz/Har-
 gita m, h 346, 600, 1080, 1131, 1134, 1604, 2031
 —i lkk: Balázs István, Bálint Péter, Benedek Im-
 re, Csíki István, János Balázs, Kovács Bálint,
 Nagy Balázs, Nagy Imre, Nagy Máté,
 Nagy/Kovács András, István és Máté, Simon
 Ferenc, Tamásfi János
 —i templom 346
 —i fn: Bereckpataka, Nagymál, Szentegyház-
 pataka
 —i udvarház 1131, 1134
Zétény (Zethen) – Zatin, Zemplén/Szl, h 416,
 1549
 —i Némethi Ferenc és Ilona: Csáky Dénesné, Né-
 meti Imre és Zsófia: Horvát Gáborné
Zewcz l. Szöcs
Zewren l. Szörény
Zgribest (Zgribes) – Zgribeşti, Szörény/Krassó-
 Szörény m, h 568
Zicsi (Zichy), n cs, Mikháza: Anna, Erzsébet, Já-
 nos és fel: Kovács Zsófia, Margit 636
Zilagy l. Szilágyi, Szilas
Zilah (Zylah) – Zaláu – Walthenberg, K-
 Szoln/Szilágy m, mv 442, 443, 444, 658,
 660, 959, 1061, 1159
 — előljárósága 442, 443, 660
 —i lkk: Csécs Márton, Járαι Gergely
 —i templom és Szentkereszt-oltár 660
 —i harmincadosok 658; Körmend Pál (1589),
 Zilahi Péter (1584)
 —i mészárosok 658, 1159
 —i vargacéh céhszabályzata 959; atyamester:
 Varga Péter (1589); céhmester: Varga Mi-
 hály (1589)
 —i fn: Nagymál, Némethikert, Panitiút
 —i malom 443
Zilahi (Zylahy) Benedek deák, n, a Magyarorszá-
 gi Részek tizedbérletje (1589–1591) 1003,
 1411
 — Péter, nagyobb kancelláriai íródeák (1577,
 1580, 1583) 182
 — Péter, n, zilahi harmincados (1584) 444
 —, n cs: János, nagyobb kancelláriai íródeák
 (1572), várad esk jegyző (1583), ill. levélke-
 reső (1581, 1583) 183, 186, 207; László és
 Péter kancelláriai íródeák (1577–1583) 186,
 207
Zimbor l. Zsombor
Zinie l. Szinye
Zinioviaza Mixa és Petru, jb, Kriva 638
Zkzyn l. Agzyn
Zlagna l. Zalatna (Fehér/Szeben m)
Zlaşti l. Zalasd
Zlatari (Zlattary) Mátyás, n, nagyobb kancellári-
 ai íródeák (1583–1584, 1586–1591, 1594),
 fdi számvevő (1594, 1600, 1602) és biztos
 (1602) 447, 454, 465, 964, 1177, 1186, 1377,
 1851; és fel: Pogány Erzsébet 1377
Zlatna l. Zalatna (Fehér m)
Zlavest (Zlavest), Pócsavelesdbe olvadt telepü-
 lés, Bihar m 1720

- Zlawapatak*, prédiüm Szákul környékén, Szörény/Krassó-Szörény m 568
- Zocs (Zechy, Zochy)*, elpusztult település a Hát-szegi területben, Hunyad m 638, 639, 1208
- Zodoro* l. Szodoró
- Zodos* István, jb, Bánd 991
- Zohodor* l. Szohodol
- Zók (Zok)*, n cs: Anna, Margit 737; Péter, hunyadi harmincados (1588), harmincadfelügyelő (1591) és dési sókamarás (1591) 737, 768, 1556, 1558; és fel: Mód Zsófia 737
- Zokoly* l. Szokol
- Zoltai (Zolthay)* János, n, vdi ítélőszéki esk jegyző (1576–1578), ill. esk ülnök (1583–1585, 1589–1590, 1593–1594), fdi fam (1601), Torda, Gyulafehérvár 91, 332, 348, 471, 1185, 1673, 1683
- Zólyomi (Zolomy)* Miklós, Albisi, n 942, 1119
- Zomorufolde*, fn, Ülke 1606
- Zomorzel*, elpusztult település Décse környékén, Zaránd/Arad m 1796
- Zompoly* János, a váradi vár gyp, Ősi 1055
- Zondy* l. Szondi
- Zongolit, Zongolyth*, fn, szőlőhegy, Vicsa 1240, 1306
- Zoreni* l. Lompérd (Kolozs/B-Naszód m)
- Zorihalom*, elpusztult település Feltót területben, Zaránd/Arad m 1744
- Zorlențu Mic/Zorlencior, Zorlențu Mare* l. Kis-zorlenc, Nagyzorlencz
- Zovány (Zawany)* – Zăuan, Kraszna/Szilágy m, h 381
- Zölce (Zeolcze)*, elnéptelenedett település Tasnád és Magyarszaholy között, K-Szoln/Szatmár m 988
- Zöld (Zeold)* István, Felsőbánya 298
- Zöldes (Keoldes, Zeoldes)* – Zeldiş/Iacobini, Zaránd/Arad m, h 1109, 1744, 1778, 1911
- Zpatha* l. Spata
- Zriel* l. Sztrigy
- Ztanchyo, Ztanchyuka, Ztanchyul, Ztanka* l. Stanciu, Stanciua, Stanciul, Stanca
- Ztankanie* Jankul, jb, Totesd 638
- Zteholyt Rác (Zteholyt, Zteyolith/Racz)* István és János l. Rác/Zteholyt István és János
- Ztepan* l. Stepan
- Ztecz* l. Steț
- Ztoya, Zthoyka* l. Stoia, Stoica
- Ztremba* l. Sztremba
- Ztrigy* János, n, Mányik 199
- Ztrimba* l. Sztrimba
- Ztruia, Ztrucza* l. Struia, Struța
- Zuckmantel* l. Cikmántor
- Zudor/Katona (Zwdar/Kathona)* János, jb, Ipp 723
- Zula* Paul, jb, Oláhsolymos 718
- Zutor (Zudor, Zwthor)* – Zutor/Sutoru, Kolozs/Szilágy m, h 1195, 1236, 1531, 1852, 1857
- i Szabó Judit, Péter és fel: Kovács Anna
- zúzda* építése 599
- Zwlkerek* l. Szilkerék
- Zwna* l. Szuna
- Zwrdok* l. Szurdok
- Zygeth* l. Sziget
- Zygyartha* l. Sziójyártó
- Zykzay* l. Sziksza
- Zylvas* l. Szilvás
- Zymul* Koztan, jb, Dombró 680
- Zyrb* l. Szirb
- Zsádány (Sedan)*, Bihar/M, h 1344
- zsák* 1672
- Zsáka (Saka)*, Bihar/M, h 1890
- i lk: Giczy Péter
- Zsákfalva (Sakfalva)* – Jac, K-Szoln/Szilágy m, h 1184
- Zsákod (Sakod)*, Oláhzsákod – Jacul Român/Jacu, Küküllő/Maros m, h 371. L. még Oláh-zsákod
- (Sakod) – Jacul Săcuesc/Jacodu, Udvarhelysz/Maros m, h 958
- Zsámbokréti (Sambokrethy)* Mihály, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1588–1590) 771, 803, 1177, 1186, 1190, 1221, 1459; és Pál, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1577, 1579–1581, 1583–1584, 1586), kancelláriai titkár (1582–1585), gyulafehérvári levélkereső (1587) 117, 158, 182, 218, 447, 469, 537
- Zsámoly (Samoly)* Benedek, jb, Kisháza 1160
- zsellér* 1642
- Zsiberg (Siberk, Sybirth)* – Jibert, Köhalom sz/Brassó m, h 2008
- Zsibó (Sibo)* – Jibou, K-Szoln/Szilágy m, mv 1159, 1184, 1623
- i harmincados 1159
- i rév 1623

- Zsidó (*Sydo*) Antal és Gergely, jb, Kászonújfalú 1601
 — Balázs, n, b, Bűdös 93
 — Ferenc, n és Katalin: Rác Lukácsné, Perecsen 581, 637
 — János, jb, Várad 1078
 Zsidóvár (*Sidowar, Sydovara*) – Jdioara, Szörény/Temes m, vár 546, 1994
 Zsidve (*Sitwe*) – Jidvei – Seiden, Küküllő/Fehér m, h 1208
 Zsigmond magyar király (1387–1437) 2, 5–9, 38, 146, 1254
 — (*Sigmond*) Farkas, gyp, Lugos districtus 1883
 — Gergely, n, Solymos 1824
 — György, gyp, Felsőfalva 1486
 zsinat, enyedi 272
 Zsold (*Sold*) Bálint, esk, jb, Harangláb 1594
 zsold 319, 509, 598, 953, 1834, 1895, 1961
 Zsoldos (*Soldos*), n cs, Kerekesfalva: Albert, Boldizsár és fel: Basodi Katalin 1174, 1485
 — Máté, esk, vdi jb, Szentimre 454
 zsoldos 489, 1883, 1904, 2047
 —, gyalogpuskást helyettesítő 1232
 Zsombor (*Sombor*) – Jimborul Mare/Zimbor, Kolozs/Szilágy m, h 415, 532, 579, 658, 730, 735, 878, 891, 910, 936, 981, 1013, 1088, 1108, 1159, 1180, 1195, 1196, 1531, 1677, 1906
 —i lkk: János, n; Sombori Farkas, Gábor, László és első fel: Valkai Zsuzsanna, második fel: Massai Anna, Zsigmond
 —i harmincadosok 658. L. még Fülöp deák (1589)
 Zsombori (*Sombory, Zombory*) Borbála: Tarcsai Pál fel
 — Lajos, vdi ember, Szász-Zsombor 86, 123
 —, n cs, Püspöki, Várad: Anna, másik Anna: Kónya Jánosné, Demeter, Dorottya: Kobak Gáspárné, Ferenc 128; másik Ferenc 88, 128, 262, 318, 472, 590
 Zsögöd (*Seogeod, Swgeöd*) – Jigodin, Csík sz/Hargita m, h, ma Csíkszereda része 356, 429, 1536, 1662
 —i lkk: Albert Balázs és István, Albert Lőrinc, Gere István, László Lőrinc, Orbán György, Pap János, Sarló Mihály, Silló Mihály
 —i udvarház 1536, 1662

TARTALOM

ELŐJÁRÓBAN	5
BEVEZETÉS, FORRÁSOK, RÖVIDÍTÉSEK.....	7
Bevezetés Báthory Zsigmond Királyi könyveiről (1582–1602)	9
A felhasznált könyvészeti források.....	18
A felhasznált kéziratok (levéltári és kéziratári) források őrzőhelyei.....	25
Általános rövidítések	26
OKLEVÉLKIVONATOK	27
NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ	525

